

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

WIDENER LIBRARY

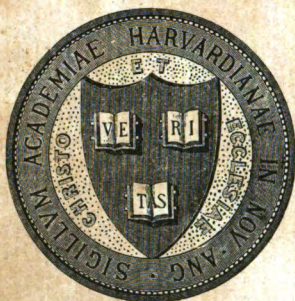

HX KCHJ W

LC 46.30

Corridor

HARVARD UNIVERSITY

LIBRARY OF THE

Classical Department

HARVARD HALL

CL.
CLAUDIANI

QUAE EXSTANT
VARIETATE LECTIONIS
ET PERPETUA ADNOTATIONE

ILLUSTRATA

A

IO. MATTHIA GESNERO

ACCEDIT

INDEX UBERRIMUS

TOMUS II

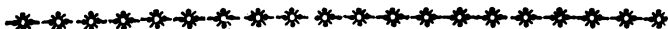

LIPSIAE
IN OFFICINA FRITSCHIA
A. C. MDCCCLVIII

June, 1906
HARVARD UNIVERSITY,
Classical Department.

JOHN F.
YERGEN
JUN 11

XXV

CL. CLAUDIANI
IN LIBRUM
DE BELLO GETICO*

P R A E F A T I O

Post refides annos longo velut excita somno

Romanis fruitur nostra Thalia choris.

Optatos renovant eadem mihi culmina coetus,

Personat & noto Pythia vate domus.

5 Consulis hic fasces cecini, Libyamque receptam.

Hic mihi prostratis bella canenda Getis.

Sed

* De Victoria Stiliconis contra Alaricum *Vic. de bello Getico*, id est, de V. St. c. A. *Vien. Ald. Junt. Plant. Barth.* de bello Pollentiano MS. *Claverii, it. Cujac. & Heinsf. Commentario suo inscripsit Barthius,* de laud. Stilic. lib. IV. 5 cecinit *Basf. Plant.* *

* De Bello Getico non magis, quam de aliis argumentis poëtae nostri historicis, promittimus Commentarios. Illud modo eos, qui opus habent, monemus, quos *Gothos & Vefegothos* aut *Visigothos* adeo appellat Jornandes, eos antiquo vocabulo Herodoti, ac deinde Ovidii etc. *Getas* vocari, (vid. Oros. 1. 16 n. 5 & ibi Haverc.) ipsumque Gothum Jornandem videri suum opus inscripsisse de rebus Geticis: tum illud, Istri ad Pontum Euxinum appropinquantis a sinistra accolae fuisse hos vel Getas vel Gothos, (vid. 26, 81. 135. 169) quidquid de nominis tam late patentis vel originibus vel sedibus alias disputetur: denique, Stilichoni suo cum hic etiam faveat suus poëta, alios alia tradidisse: ut Cassiodorus Chron. *Stilico & Aurelianus* (COSS. A. 400) *Hic Coss. Gothi Alarico & Radagaisa regibus ingrediuntur Ita-*

liam. Deinde *Arcadio V & Honorio V* (A. 402) *Hic Coss. Pollentia Stiliconem cum exercitu Romano victum Gothi acie fugaverunt.* Et apud Jornandem 1. 29 *Alaricus rex Gothorum — sumto exercitu per Pannonias, Stilicone & Aureliano Consulibus — intravit Italiam.* Ibidem c. 30 *Stilico ex insidiis aggreditur Gothos ad Polentiam, civitatem in Alpibus Cottiis locatam — Gothi — primo pervertiti sunt, sed mox — omnem pene exercitum Stiliconis in fugam conversumque ad internecionem dejiciunt.* Vid. ad v. 78. 90. it. 583.

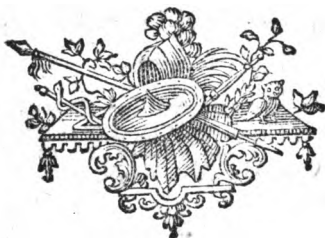
1 *Refides annos eos lelem puto, de quibus 23, 23.*

4 *Pythia domus*, templum Apollinis Palatinum, recitationibus & Bibliothecis olim destinatum ab Augusto, sive ipsum, sive quæcunque ædes ad exemplum illius recitationi serviens.

C c

- Sed prior effigiem tribuit successus ahenam,
 Oraque patricius nostra dicavit honos.
 Annuit hunc princeps titulum poscente Senatu,
 10 Respice; judicium quam grave, Musa, subis!
 Ingenio minuit merces properata favorem.
 Carminibus veniam præmia tanta negant:
 Et magis intento studium censore laborat,
 Quod legimur medio conspicimurque foro.
 15 Materies tamen ipsa juvat, solitumque timoris
 Dicturo magna sedula parte levat.
 Nam mihi conciliat gratas impensius aures
 Vel meritum belli, vel Stilichonis amor.

7 amœnam ante Claver.

15 timorem vulg.

9 hic vulg. hunc MSS.

18 libri vulg.

7 Statuam decretam positamque
 Claudiano, hic ipse locus declarat.
 Vtrum basis illius inventa sit a
 Pomponio Læto, & vera Inscriptio?
 disputamus in Prolegomenis.

8 *Patricius bonos*, credo, est
 honos a Patribus, a Senatu habi-
 tus, vt *popularis*, quem populus
 tribuit.

10 *Respicere*, vel *respicere se* ju-
 bemus, quos a calore cujuscunque
 affectus revocamus. A Poëta tan-

tam gloriam consecuto nihil me-
 diocre expectatur. Hæc expecta-
 tio gravis velut adversaria est,
 quam superare difficile.

14 *Medio foro*, Trajani, vt est
 in Inscriptione.

15 *Solitum timoris*, solitum ti-
 morem, ut *repentina belli* etc.

16 *Sedula*, materiæ epitheton
 mihi placere non potest: metuo
 tamen, ne potius poëtæ imputan-
 dum sit, quam librario.

XXVI
CL. CLAUDIANI
DE
BELLO GETICO

LIBER

Intacti cum claustra freti coeuntibus æquor
Armatum scopulis audax irrumperet Argo,
Aetnam Colchosque petens; propiore periclo
Omnibus attonitis solus post numina Tiphys
Incolumem tenui damno servasse carinam
Fertur, & ancipitem montis vitasse ruinam,
Deceptoque vagæ concursu rupis in altum
Victricem duxisse ratem. Stupuerè superbæ
Arte viri domitæ Symplegades; & nova passæ
Jura soli, cunctis faciles jam puppibus hærent,

C e 2

Ue

8 *At Statum Raphael. contra libros.* 8 superbi, superba MSS.
10 *pro foli, fali, it. pro cunctis, certis MS.*

1 Qui hoc exordium plene intel-
ligere, & suavitatem illius perci-
pere velit, illum oportet summam
fabulæ Argonauticæ præsentem ani-
mo habere: cujus non minima
pars sunt Cyaheæ rupes, Symple-
gades, trajiciendæ navigantibus
Colchos, ubi regnabat Acetes pater
Medæ. Harum rupium subitus
concurfus confictusque interitum
minabatur præsentissimuin. Tiphys
gubernator Argæ navis, ita ob-
servat tempus, quo discessu suo
trajiciendi spatium dabant rupes,
ut nihil illo confictu præter orna-
menta puppis, ultra navim emin-
entia, perierit. *Corymbos* vocat Va-

lerius Flaccus 4, 691 ubi graphica
hujus transitus descriptio est, Græ-
ci ἀφλασα, *aplustria* Roinani. Hoc
est *tenue damnum* nostri pœtæ v. 5.
4 *Post numina* Junonis & Miner-
væ, quæ distinuerunt rupes, ne
ita cito coire possent. Pulchrè de-
scribit Valerius Flaccus l. c.

to Post illum Argûs transitum
fâto jam firmatæ sunt Cyanæ pe-
træ, non amplius vocandæ Sym-
plegades, quæ συμπληγάδων confi-
gi deserint. Ovid. Met. 15, 337
*Timuit concursibus Argo Undarum
sparsas Symplegades elisaram, Quæ
nunc inmotæ perstant, ventisque
resistunt.*

- Ut vinci didicere semel. Quod si ardua Tiphyn
 Navis ob innocuæ meritum sic gloria vexit:
 Quæ tibi pro tanti pulso discrimine regni
 Sufficiant laudes, Stilicho? Licet omnia vates
 15 In majus celebrata ferant, ipsamque secandis
 Argois trabibus jactent sudasse Minervam;
 Nec nemoris tantum junxisse carentia sensu
 Robora, sed cæso Tmarii Jovis augure luco,
 Arbore præfaga tabulas animasse loquaces.
 20 Plurima sed quamvis variis miracula monstris
 Ingeminant teneras vincturo carmine mentes,
 Harpyiasque truces, insopitisque refusum
 Tractibus aurati custodem velleris anguem,
 Et juga taurorum rapidis ambusta favillis,
 25 Et virides galeis fulcos, fetasque novales

Matris,

13 tantis -- regnis *conj. Heinsf.* 17 vinxisse *al.* 18 cæsa -- Arbore
conj. Heinsf. teneri MSS. etiam Cuj. it. Vic. toto Vien. summi, totum
MSS. monitu Ald. Junt. Bas. Tomari Plant. Tmarii Heinsf. Hesychii &
Stephani auctoritate, atque Callimachi. 19 armasse *Cuj.* 21 vincturo
MSS. it. Cuj. victuri MSS. vincturi vulg.

12 *Innocua* passive, cui noxa il-
 lata non est, ut ipse Virg. 10, 302
Sedere carinæ omnes innocuæ. Sic
 etiam *innoxium* poni, in Lexico
 rustico ostensum.

18 *Tmarius* Jupiter a monte Do-
 donæ *Tmaro* dictus apud Hesy-
 chium & Stephanum Byz. Add.
Heinsf. ad Virg. Aë. 5, 620.

19 Hæc est illa carina Argus
 navis (*ῥόνης*) loquax & fatidica,
 de qua portenta canunt Argonau-
 tici. Modestius Val. Fl. 1, 301 sqq.
 turelam facit navis, & inducit di-
 centem in somnio Jasoni, *Dodonida*
quercum, Chaonitque vides famulam
Jovis: æquora tecum Ingredior: nec
fatidicis avellere silvis Me nisi pro-
missio potuit Saturnia cælo. Hæc
 arbor, hæc quercus Dodonæa fuit
 carina Argus, cujus animavit & re-
 liquas *tabulas*, e carina tanquam

costas e spina dorsi aptas; ut tota
 navis fatidica dici potuerit. Conf.
 ad 7, 118.

21 *Miracula ingeminant* poetæ h.e.
 augent, multiplicant *variis monstris*
 enarrandis qualia sunt Harpyiæ,
 Draco, Tauri ignivomi.

22 *Insopitis tractibus*, ὀλκῶν ab
 ἔλκω, s. spiris nunquam plane so-
 pitis s. quiescentibus: *refusum*
 Draconem dicit, h. e. reflexum re-
 plicatumque jacentem, ut humi
funduntur, qui procumbunt, &
 jacent: unde exercitus quoque
 fundi dicuntur, cum cæduntur &
 coguntur fugere.

24 Ignivomi sunt tauri illi cu-
 stodes, ipsoque adeo halitu suo
 possunt noxam jugo inferre aut in
 cineres adeo illud convertere.

25 *Virides* non colorem indicat,
 puto, verum hoc modo, pro her-
 bis

Matris, & in segetem crescentis femina belli:

Nil veris æquale dabunt. Prohibere rapaces

Scilicet Harpyias, unaque excludere mensa

Nobilior titulus, quam tot potuisse paratas

30 **In Latii prædam Geticas avertere fauces?**

Anne ego terrigenas potius mirabor in ipsis

Procubuisse fatis, vitæ quibus attulit idem

Principium finemque dies; quam cæsa Getarum

Agmina, quos tantis aluit Bellona tropæis,

35 **Totaque sub galeis Mavortia canuit ætas?**

Per te namque unum mediis exuta tenebris

Imperio sua forma redit, claustrisque solutæ

Tristibus exfanguis audent procedere leges.

C c 3

Jamque

26 *quid si crescentia?* 31 *an ego vulg.* 36 *pro vnum, virum MS.*
unde iterum conj. Heinsf. excita MSS. quod placet Heinsf.

bis & viridibus profluisse de fulcis
galeata capita, & reliqua deinceps
membra armatorum. Quod
fetas Martis, hoc est armatorum,
novales dicit, metaphora est ab
animantibus tracta: *feta* enim est
quæ peperit. Ceterum facile video,
per hypallagen poni posse
bellum i. bello concursuros armatos
crescere in segetem: facilius tamen
& naturalius esse videtur, *femina
belli crescere in segetem*, venire
ad maturitatem, verbo vellem
in bonis libris esset *crescentia
semina*.

27 *Nihil* etiam mentientes de
Argonautis poëtae fingendo dabunt
ita magnificum & admirandum,
quod *æquale* sit veris, quæ narrari
de gloria Stilichonis possunt. Hoc
ut ostendat, comparisonem ingreditur.

28 *Harpyias*, fœda monstra, Calais
& Zetes Boreæ filii a Phineï
mensa, quam & spoliabant & fœdabant,
abegere. Vid. Valer. Fl. Argon. 4, 428 sqq.

29 *Titulus*, inscriptio, quales in
ferculis triumphii ferebantur, aut
ponebantur, sub statuis, in arcubus
etc. Hic igitur possis *titulum*
etiam laudem reddere vel prædicationem.

34 *Aluit* Getas *Bellona tropæis*,
virtutem illorum per victoriam &
successus auxit: quanquam neque
ipsum victum excludere velim,
quem sibi armis paraverint.

35 *Tota ætas* Getarum *canuit*,
peritiam & prudentiam ab usu
collectam habuit, ut adolescentes
quoque veterani esse viderentur.

36 *Exuta* tenebris, squalore &
obscuritate, qua velut involuta
erat, liberata. Ut lux gloriam
notat & magnam celebritatem, ita
tenebris indicatur infamia & humilitas.
Hic illud insuper vult poëta,
leges, instituta, mores Romanos
barbarorum incurfione opprimi,
ut non agnoscas illum populum
victorem, qui in tenebris quasi
delitescat.

- Jamque potestates priscus discriminat ordo
 40 Justitizæ, quas ante pares effecerat una
 Nube timor. Tua nos urgenti dextera leto
 Eripuit, tectisque suis redduntur & agris
 Damnati fato populi, virtute renati.
 Jam non in pecorum morem formidine clausi
 45 Prospicimus sævos campis ardentibus ignes:
 Alta nec incertis metimur flumina votis
 Excidio latura moram: non poscimus amnes
 Undosam servare fidem, nubesque fugaces,
 Aut conjuratum querimur splendere serenum,
 50 Ipsa quoque interius furiis exercita plebis
 Securas jam Roma levat tranquillior arces.
 Surge, precor, veneranda parens, & certa secundis

Fide

- 40 suffuderat *vel* infecerat *conj.* *Heinsf.* 46 fulmina *MSS.*
 50 internis *Heinsf. ex MSS. Sic & Cuj. Pro plebis, belli MS. inde interni*
belli conj. Heinsf. quod malim præ versu sibilante, quem dedit,
internis furiis exer. plebis, 51 leva MS.

39 Belli tempore, cum omnes hostem vel jam incubantem, vel imminuentem certe, metuunt, cessant legitima imperia. Agunt hoc ipsum hostes, ut suis a dominis, magistratibus, principibus homines avocent.

41 *Nubes* cum prospectum & distinctionem rerum etiam propinquarum adimat, perturbationem confusionemque rerum, officiorum, personarum, apte exprimit.

43 *Fato* assignat infelicitatem Romanorum, restitutam felicitatem virtuti Stilichonis, vitio mortalitatis familiari, qui sua peccata infortuniorum nonnine vocent, secunda autem suæ sapientiæ vel virtutis adscribant.

44 *Formido* non tam rete est, quam funiculus s. linea panniculis, pennis præsertim varii coloris, distincta, cujus insolita specie, &

motu ab aura, perterritæ bestię contineri se, aut coarctari adeo pariuntur. Dictum ea de re in *Thesauris V. Formido & Linea.*

46 Qui metuunt adventum hostilis exercitus, illi interdum sperant, a fluminis subito incremento illum retineri posse, hoc flumen metiuntur votis, optant, ut quam latissime diffundatur, quam profundos agat vortices. Amnis, qui sic remoratur hostes, *servat fidem* suis accolis, *undosam*, undis actis hosti terribilem. Novimus laudari munimenta a quorum aditu inundatione arceri hostis potest. Interdum hoc beneficium a cælo ac tempestate expectatur. *Nubes fugaces*, quæ diffugiunt non demisso ante imbrem: *conjuratum serenum*, serenitas, quæ hostem juvat, simili figura ut 7, 98 *conjurati veniunt ad classica venti.*

- Fide Deis, humilemque metum deponere fenestæ,
 Urbs æquæva polo. Tum demum ferrea sumet
 55 Jus in te Lachesis, cum sic mutaverit axem
 Fœderibus natura novis, ut flumine verso
 Irriget Aegyptum Tanais, Mæotida Nilus,
 Eurys ab occasu, Zephyrus se prodat ab Indis,
 Caucaisiisque jugis calido nigrantibus Austro
 60 Getulas Aquilo glacie confringat arenas.
 Fatales hucusque manus, crebrisque notatæ
 Prodigiiis abiere minæ: nec sidera pacem
 Semper habent, ipsumque Jovem turbante Typhœo,
 Si fas est, tremuisse ferunt, cum brachia centum
 65 Montibus armaret totidem, spiramque retorquens
 Lamberet attonitas erectis anguibus Arctos.

C c 4

Quid

- 58 promat *vulg.* prodat ex MSS. *Heinsf. quod verbum illustrat ad 2, 644.*
 64 timuisse *vulg.* 65 spirasque *vulg.*

53 *Metus* omnis est *humilis*, de-
 primit, contrahitque animos: *se-*
necta non ætatem ipsam productam,
 sed imbecillitatem notat, quæ illi
 adjuncta est, tristitiamque. Sic
Senium & confenescere passim.

54 *Ferrea Lachesis* nihil aliud est,
 quam dura sors, cui mortalia omnia
 subiecta sunt. Romam illa sorte
 eximebant, æternam urbem, Deam
 vocabant, pro Dea hymnis, qualis
 est ille Eriannæ, statuis, nummis
 celebrabant. Ponamus ex illa Erin-
 næ Ode unam strophem, quæ ma-
 xime huc facit, Πάντα δὲ σφάλλον
 ἂ μέγιστος αἰών, καὶ μεταπλάσ-
 σων βίον ἄλλοτ' ἄλλως, Σοὶ μύ-
 νη πλησίον οὖρον ἀρχᾶς οὐ με-
 ταβάλλει, quam sic reddidit H.
 Grotius, *Quæque res cunctas vaga*
fallit ætas, Dum novis vitam variat
figuris, Semper ut regnes, tibi per-
stat auras Flare secundas.

55 *Axem* more suo dicit cælum,
 & relationem ad illud telluris,
 climata, & quæ inde pendunt.
Fœdera etiam alias illum, quem

naturæ ordinem vocare solemus ap-
 pellant, E. G. 3, 4.

61 *Manus* barbarorum fato huc
 usque processerunt: *prodigiis no-*
tatæ sunt *minæ* hostiles. Prodigia
 ut invertunt quodammodo rerum
 naturam aliam: ita prodigii &
 portenti instar est, Romam concuti
 & metuere a barbaris. Scilicet ut
 ipsum Jovem metuere Typhœus
 & conjurati gigantes coëgere.

64 *Si fas est*, intell. dicere, vel crede-
 re, vel fieri adeo. *Centum brachia* tri-
 buunt poëtæ non Briareo modo, sed
 huic ipsi Typhœo, v. g. Ovid. Met. 3,
 305: & universim gigantibus, ut Id.
 Met. 1, 184 *Centum quisque parabat*
Injicere anguipedum captivo bra-
chia calo.

65 *Spira* est flexus serpentis, sive
 potius ipsa pars in spiram flexa,
volumina etiam vocantur. Typhœus
 anguipes est, pro pedibus habet
 serpentes, ut ceteri gigantes, quo-
 rum *pedes*, ut ait Macrob. Sat. 1, 20
in draconum volumina definebant.
 Nostri imago plane horribilis est:
 anguinei

- Quid mirum, si regna labor mortalia vexat?
 Cum gemini fratres, genuit quos asper Alceus,
 Martem subdiderint vinclis, & in astra negatas
 70 Tentarint munire vias, steteritque revulsis
 Pene tribus scopulis cælesti machina bello.
 Sed caret eventu nimius furor: improba numquam
 Spes lætata diu: nec pervenere juventæ
 Robur Aloidæ. dum vellere Pelion Otus
 75 Nititur, occubuit Phœbo, moriensque Ephialtes
 In latus obliquam projecit languidus Olfam.
 Adspice, Roma, tuum jam vertice celsior hostem:
 Adspice, quam rarum referens inglorius agmen
 Italia detrusus eat, quantumque priori
 80 Diffimilis, qui cuncta sibi cessura ruenti
 Pollicitus patrii numen juraverat Istri

Non

74 Othrys vel Otrys ante Claver. qui Otos, Otis, Otrys MSS.

anguinei illi pedes in extremo habent capita cum linguis exsertis, & adeo immani sunt longitudine, ut reflexi retortique ac duplicata illa parte in cælum erecti pertingant ad Urſas cælestes, quæ ipsæ attonitæ vident Dracones, illius, qui utramque spiris complectitur, æquales.

68 Hi sunt Aloidæ quos apud inferos etiam vidit Acneas Virgilianus 6, 582 exemplo Homeri Od. A, 304. Hi Martem captivum, & in æneo inclusum cacabo tenere, periturum ibi, nisi furto Mercurii evasisſet. Fabula est 12. E, 385.

73 Pervenere juventæ robur, intellecta ad: plane ut exprimere voluisse videatur etiam phrasin Homericam v. 316 καὶ οὐ κεν ἐξέτλεισαν, εἰ ἦβης μέτρον ἴκοντο. Nec alias insolitum est omittere post hoc verbum Præpositionem. Ovid. Met. 3, 462 Verba refert au-

res non pervenientia nostras. Stat. Theb. 3, 12 Ut vero infames scopulos silvamque nefandam Perwentum.

78 Ergo magna cladē in Italia affectus est secundum hæc Alaricus. Describit cladem etiam Prudentius in Symmach. 2, 695 sq. & inter alia canit v. 708 Dux agminis imperiique Christipotens nobis juvenis fuit (Honorius) & Comes ejus Atque parens Stilicho. Deinde, Illie ter denis gens exitiabilis annis Pannoniæ, pœnas tandem deleta pependit. — Mirabere — Posteritas — cadavera — Quæ Pollentinos texerunt ossibus agros. Hæc utrum veriora sint his, quæ ad 25 pr. attulimus, an conciliari cum iis possint, quærere facilius est, quam certum respondere. Fateor tamen, mihi placuisse rationem Jo. Lud. Vivis in libello de Geris f. Gorhis S. Augustini de Civitate Dei libris præmisso.

Non nisi calcatis lorica[m] ponere Rostris.

O rerum fatique vices! qui foeda parabat
Romanas ad stupra nurus, sua pignora vidit

85 Conjugibus permista trahi. qui mente profunda
Häuserat Urbis opes, ultro victoribus ipse
Præda fuit. nostri quondam qui militis auro
Aggressus tentare fidem, desertus ab omni
Gente sua manibusque redit truncatus & armis.

90 Hoc quoque quod veniam leti valere mereri,
Si positis pendas odiis, ignoscere pulcrum
Jam misero, poenæque genus vidisse precantem.
Quæ vindicta prior, quam cum formido superbos
Flectit, & assuetum spoliis affligit egestas?

95 Sed magis ex aliis fluxit clementia caussis,
Consultur dum, Roma, tibi. tua cura coëgit
Inclusis aperire fugam, ne pejor in arcto
Sæviret rabies venturæ conscia mortis.

Nec tanti nomen stirpemque abolere Getarum,

100 Ut propius peterere, fuit. Procul arceat altus

C c 5

Jupiter,

98 nuncia *vulg.* conscia a *Barthio & Heinsf. e MSS.*

82 *Rostra* fori Romani, unde concionabantur ad multitudinem, intelligi, apparet.

85 *Mente profunda* exprimit poëta insatiabilem cupiditatem, quæ instar profundæ voraginis expleri nullo modo potest. *Mēvos* cogitasse videtur, partem, quæ vult in nobis & appetit, non quæ intelligit & scrutatur. *Devorandi* verbum in tali re amat Cicero.

89 *Manus* intelligamus milites, & copias adeo omnes, præter arma, quæ separatim nominat.

90 Hic poëta illud *veniam leti* vocat & clementiam, in quo alii vel turpem Romanis passionem, vel prodicionem adeo deprehendere sibi visi sunt. Vid. Zosimus 5, 29. Et fuisse rem invidiosam, etiam ex hac defensione apparet. Ipta for-

mula *valere mereri*, indicat, *mereri* hic esse simpliciter consequi sine respectu dignitatis.

96 *Tua cura* posuit pro *tui*. Dum tibi, o Roma, consulit, tuæ salutis dum rationem habet Stilicho, maluit inclusis Getis fugæ occasionem præbere, ne desperatio illos in rabiem verteret, perniciosam forte Romanis futuram. *Honestæ & speciosæ oratio*, quam populi res mei breviter comprehendunt, *Fugienti hosti pontem substernendum esse aureum*.

99 Comparat inter se hæc duo, Internecionem Getarum, Periculum Romæ ab illorum desperato imperu. Hæc si in balancem imponantur, non tanti ponderis est prius, ut posterius subeat.

Jupiter, ut delubra Numæ, sedemque Quirini
 Barbaries oculis saltem temerare profanis
 Possit, & arcanum tanti deprendere regni.

Quamquam, si veterum certamina rite recordor,

105 Tunc etiam, pulcra cum libertate vigerent,
 Et proprio late florent milite Patres,
 Semper ab his famæ petiere insignia bellis,
 Quæ diversa procul tuto trans æquora vires
 Exercere dabant. Currus regumque catervæ

110 Inter abundantis fati ludibria ductæ.
 At vero Italiam quoties circumstetit atrox
 Tempesta, ipsumque caput læsura pependit;
 Non illis vani ratio ventosa favoris,

Sed

101 sanctumque *al.* 108 divisa *MSS.* pro tuto, totas *MSS.* hinc tutas
conj. *Heinsf.* virtus Exer. dabat *conj.* *Scal.* dabat *vulg.* Sed dabant
omnes MSS. *Heinsf.* 109 catenæ ante *Heinsf.* 113 furoris *MSS.*
 timoris *MS.* hinc tumoris *conj.* *Heinsf.*

103 *Arcanum regni.* Ignem in templo Vestæ, in primis intelligere, nisi obstatet illud, quod jam Theodosius senior statim a victo Eugenio dicitur Vestales & cultum Vestæ abrogasse, quod copiose narrat Zosimus 5, 28. Et frustra jam ante consumpta erat nobilis illa Symmachi relatio, quam oppugnarunt Ambrosius & Prudentius. An igitur alia imperii Ro. pignora respicit? Serv. ad Aen. 7, 188 *Septem fuerunt paria* (leg. *pignora*) *quæ imperium Ro. tenebant, acus Matris Deum, quadriga fœdilis Vejorum, cineres Orestis, sceptrum Priami, velum Ilionæ, Palladium, ancilia.*

109 *Regum catervas,* ab *Heinsio* ex bonis libris assumptas, eo minus mutare, & reducere *catenas*, quæ alioqui pulchre conveniunt, ausus sum, quod augustius spectaculum sunt *Reges* plurium numero, nec invisum Romæ, cum *Reges* sint etiam filii & fratres regum, ut non absurde possumus etiam *catervas* il-

lorum putare in triumpho ductas. Currum triumphalem Aemilii Paulli Macedonici præcesserunt ipse Perses rex, tres illius liberi, Bitis, Cotyis regis filius etc.

110 *Abundans fatum,* quod plura tribuit, quam quis sperare vel optare adeo audeat. *Ludibria* dicuntur non tam respectu triumphantis, quamquam id quoque, quam eorum de quibus triumphatur, quos, paullo ante in summo velut fastigio constitutos, jam *Fortuna sævo læta negotio,* & *Ludum insolentem ludere pertinax,* (Hor. Car. 3, 29, 49) ad miserrimam conditionem depressit.

112 *Tempesta* --- *pependit* pictura est nubis capitibus ac cervicibus imminenti, fulmina & grandines intentantis. Ceterum in hac prudentiæ Stilichonis prædicatione inest tacita confessio, quam timendus etiam post prælium ad Pollentiam fuerit Alaricus.

- Sed graviter spectata salus, ductorque placebat,
 115 Non qui præcipiti traheret simul omnia casu,
 Sed qui maturo vel læta vel aspera rerum
 Consilio momenta regens, nec tristibus impar,
 Nec pro successu nimius, spatiumque morandi,
 Vincendique modum mutatis nosset habenis,
 120 Cautius ingentes morbos, & proxima cordi
 Ulcera Pæoniæ tractat solertia curæ,
 Parcendoque secat, ferro ne largius acto
 Irrevocandus eat sectis vitalibus error.
 Sublimi certe Curium canit ore vetustas,
 125 Aeaciden Italo pepulit qui litore Pyrrhum.
 Nec magis insignis Pauli Mariique triumphus,
 Qui captos niveis reges egere quadrigis.
 Plura fuga laudatur Pyrrhi, quam vincla Jugurthæ.
 Et quamvis gemina fessum jam clade fugarit,
 130 Post Decii lituos, & nulli pervia culpæ
 Pectora Fabricii donis invicta vel armis,
 Plena datur Curio pulsi victoria Pyrrhi.
 Quanto majus opus solo Stilichone peractum
 Cernimus! hic validam gentem, quam dura nivosis
 135 Educat Urfa plagis, non Chaonas atque Molossos,

Quos

- 114 suspecta MS. 118 præ MS. tumidus vulg. sed nimius MSS.
 Exemplis tuetur Heins. 122 longius vulg. latius MS.
 largius Heins. ex MSS.

121 Pæoniam curam esse medicam, monuimus ad 24, 173.

122 Secundo parcit debebat dicere naturaliter: sed etiam ipsa hypallage habet vim suam: secat dum parcit, & quia parcit: ne pars sincera trahatur. Itaque cavet ne sectio plus damni ferat, quam caveat.

125 Aeacide cognomen Pyrrho, quod per Achillem ab Aeaco descendere, tributum etiam ab illo nobili oraculo, sive verum fuerit,

sive confictum ab Ennio Ajo te, Aeacide, Romanos vincere posse, de quo Cic. Divin. 2 c. 56.

128 Fuga Pyrrhi, Pyrrhus in fugam actus a Curio: non laudatur Pyrrhus, quod fugit: sic Jugurthæ vincula, quibus victus Jugurtha.

133 Solo Stilichone: cum solus esset Stilicho. Nam præpositionem passivi, peractam, simpliciter omitti, durius esse puto.

135 Chaones & Molassi ac Dodonæi, gentes

- Quos Epirus alit, nec Dodonæa subegit
 Agmina, fatidicam frustra jactantia quercum.
 Primus fulmineum lento luctamine Pœnum
 Compressit Fabius: campo post ausus aperto
 140 Marcellus vinci docuit: sed tertia virtus
 Scipiadae Latiis tandem deterruit oris.
 Unus in hoc Stilicho diversis artibus hoste
 Tres potuit superare duces, fregitque furem
 Cunctando, vicitque manu, victumque relegat.
 145 Atque hæc tanta brevi miscentem incendia Pyrrhum
 Sustinuit tota mærens Oenotria lustro,
 Et prope ter senas Itali per graminis herbas
 Massylus Pœno sonipes vastante cucurrit,
 Hannibalemque senem vix ad sua reppulit arva
 150 Vindex fera patrum post bellum nata juvenus.
 Hic celer effecit, bruma ne longior una
 Effet hiems rerum, primis sed messibus æstas
 Temperiem cælo pariter belloque referret.

Sed

- 138 cunctamine MS. quod placet Heinsio: mihi ταυτολόγον videtur.
 143 complere ante Heins. superare etiam Bas. marg. frangit Raphel.
 quod probat Barth. & mox vincit MSS. Favet, quod sequitur relegat.
 145 misc. prælia MSS. & Bas. marg. 147 Latii per graminis herbas
 conj. Barth. Latii per gramina messes: & v. 160 bellorum editis
 Anstiel. Cæsorum laudata Heinsio.

gentes Epiri sub Pyrrhi regno, quos
 cur deteriores faciat Getis, non
 apparet, cum bellicosa semper illa
 pars Græce loquentium habita sit.
 De fatidica Dodonæa quercu ad 7;
 118 it. ad 26, 19 dictum.

138 *Fulminum Pœnum & lentum
 luctamen*, antitheton vehemens.

144 *Relegat*, removet & remo-
 rum tenet. vid. 21, 250. Ceterum
 concinna brevitate (verum a poëta
 tali quis expectet?) trium sum-
 morum ducum laudes hic in unum
 confert Stilichonem suum.

145 Pyrrhi bellum duravit annis
 quinque: Punicum secundum, an-
 nis xviii. *Herba* significant ver:

quot *herba graminis*, tot sunt
 anni. Ut post aliquot *aristas*, post
 aliquot annos. Sic *messes, hiemes* etc.

150 Post bellum primum: Puni-
 cum finitum nata juvenus intelli-
 gi debet, si non volumus nimis
 excedere modum poëtam. Pauci
 sane esse potuerunt milites, xvi
 vel paullo amplius annorum in
 exercitu Romanorum, post cœ-
 ptum bellum cum Hannibale nati,
 qui ultimis annis duobus in acie
 contra illum stare possent.

152 *Hiems rerum*, tempestas,
 procella, turbo. Pulchre compa-
 ravit Heinſius Ovid. Epist. 1, 5. 34
Pessima nuntati coepit amoris hiems.

- Sed quid ego Hannibalem contra, Pyrrhumque tot annis
 155 Certatum memorem? cum illis Spartacus omne
 Per latus Italiæ ferro bacchatus & igni,
 Consulibusque palam toties congressus, inertes
 Exuerit castris dominos, & strage pudenda
 Fuderit imbelles aquilas fervilibus armis.
 160 Nos terrorum experts, & luxu mollior ætas
 Deficimus queruli, si bos abductus aratro,
 Si libata seges. non hanc ergastula nobis
 Immisere manum, nec conjurantis arenæ
 Turba fuit. qualem Stilicho dejecerit hostem,
 165 Thraces & Aemonii poterunt Mœsique fateri.
 Frigida ter decies nudatum frondibus Aemum
 Tendit hiems vestire gelu; totidemque solutis
 Ver nivibus viridem monti reparavit amictum,
 Ex quo jam patrios gens hæc oblita Triones,
 170 Atque Istrum transvecta semel vestigia fixit
 Threicio funesta solo; seu fata vocabant,

Seu

155 vili al. 156 furto al. 167 totiesque vulg. ante Heins.
 170 simul MS.

153 *Temperiem celo referre pulchre dictum: bello, non item. Nempe optimi etiam in jungendis s. conjugandis uni verbo communi diversis nominibus s. notionibus non semper satis accurate versantur, quæ res figuræ nomen accipit, Zeugma vocant. Possis tamen dicere, invito verum hic excidisse Poëtæ: non enim finem allatam bello Getico illa recessione Alarici de limite Italico, sed qualemcunque temperiem s. moderationem.*

155 De *Spartaco* dictum ad 3, 255.

162 *Servorum pars ergastulis apertis prodiit, pars de ludis gladiatoriis, ubi arenæ & spectaculis parabantur.*

170 *Semel* hic eam vim habet quam primum, ut nostrum *ein mahl*. Ut Liv. 33, 9 *Ter prodita*

patria — semel, iterum, tertio.

171 *Fata, & ira Deum* sibi opponuntur. Illa serie immutabili atque æterna causarum & eventuum continentur: hæc interponit se extra illum ordinem. Sic dicunt *fato* suo mori, qui ex lege & machinali ratione corporis morbo consumuntur, quod quasitæ manu sua vel aliena morti opponitur. Hæc ipsa tamen *ira Deum* quoque ordinem servat, & modum quandam agendi per causas naturaliter efficientes, hoc est *seriem meditatæ ruinæ*, quæ non vno impetu & sine alia causa ingruunt, sed velut e longinquo parantur, & per seriem quandam velut rotarum se contingentium & impellentium ad finem & effectum suum perveniunt.

Seu gravis ira Deum, seriem meditata ruinis.

Ex illo, quocumque vagos impexit Erinnyes,
Grandinis aut morbi ritu per devia rerum

175 Præcipites per clausa ruunt. nec contigit ullis
Amnibus, aut scopulis proprias defendere terras.
Nil Rhodope, nil vastus Athos, nil profuit Aemus
Odrysii. facili contemptum Strymona saltu,
Et frustra rapidum damnant Aliacmona Bessi.

180 Nubibus intactum Macedo miratur Olympum
More pererratum campi. Gemit irrita Tempe
Theſſalus, & domitis irrisam cautibus Oeten.
Sperchiusque, & virginibus dilectus Enipeus,
Barbaricas lavere comas. Non objice Pindi

185 Servati Dryopes; nec nubifer Actia textit
Littora Leucates. ipsæ, qua durius olim

Restite-

173 exilio *al.* quoscunque *al.* 175 clausa *vel* lustra *al.* clausa *MSS.*
Heinsf. 177 Hebrus *Bas. marg. & MSS. quid. Bartb. & Heinsf.* 178 conte-
munt *vulg.* 180 hinc tectum *vel* en tectum *conj. Heinsf.*
181 gerit *vulg.* gemit *etiam Bas. marg.* 182 cotibus *al.*
Oetam *al.* 186 quæ *vulg.*

179 *Aliacmon* f. *Haliacmon* Ma-
cedoniam propriam a Theſſalia
dividit. *Bessi* inter Thracas etiam
bellicosiores habiti. Sed qui hic
totam Græciam describit Poëta, &
velut depingit in tabula, non satis
huic loco intentus fuit, cum Bes-
ſos multum ad Orientem & Septen-
trionem remotos facit damnantes
Aliacmona, qui, rapidus licet, non
potuerit arcere Geras. Atqui He-
brus ad quem colebant *Bessi*, &
Strymon erant ante superandi,
quam ad *Aliacmona* pervenirent
ab Istro Getæ. Reliqua lector ju-
cundius cum tabula Cellariana vel
alia comparabit, quam longis ad-
notationibus hic declarata leget.

180 Montes *nubibus intactos* me-
morat *H. Voss.* ad *Melam* 2, 2 p. 443.

181 *Irrita*, profanata, cum san-
ctitas illa poetica & fabularis non

magis, quam montes & silvæ, tueri
illa posset.

183 *Enipeus*. Theſſalia fluvius ob
aquarum & litorum amœnitatem
frequentatus Nymphis etiam anti-
quis, in quibus Tyro Salmonei
filia, cui sub Enipei specie obre-
psit Neptunus. Fabula est *Od.*
Δ. 234. *Conf. Lucia. Dial. Mari.* 13
T. 1 p. 320.

184 Ab *Objiciendo* primum *objex*
dictus: deinde, ut in *adjicere*, *ab-*
dicere, ceteris, i prius ejectum,
quod hic jure suo, & exemplo opti-
morum, revocat Claudianus.

186 *Durius*, pertinacius, *Meta-*
phora ab his, quæ in via agenda
per Alpes, in cuniculis item mi-
litaribus vel bellicis effodiendis, ob-
jiciuntur.

- Restiterant Medis, primo conamine ruptæ
 Thermopylæ. Vallata mari Scironia rupes,
 Et duo continuo connectens æquore muro
 190 Isthmos, & angusti patuerunt claustra Lechæi.
 Nec tibi Parrhasios licuit munire colonos
 Frondosis, Erymanthe, jugis, equitataque summi
 Culmina Taygeti trepidæ vidistis Amyclæ.
 Tandem supplicium cunctis pro montibus Alpes
 195 Exegere Getis tot tandem flumina victor
 Vindicat Eridanus. Docuit nunc exitus, alte
 Fatorum secreta tegi. quisquamne reclusis
 Alpibus ulterius Latii fore credidit umbram?
 Nonne velut capta rumor miserabilis urbe
 200 Trans freta, trans Gallos, Pyrenæumque cucurrit;
 Famaque nigrantes succincta pavoribus alas

Secum

190 templā *vulg.* Lycæi *vulg.* Lechæi *e conj. Scal. & MS.*
 196 hunc *Cuj.* 200 fluvios *Cuj.*

189 Ut antiqui perfodere Isthmum ad navigandi commoditatem conati sunt aliquoties: ita recentioribus curæ fuit illas angustias, muris ab uno sinu ad alterum, a portu Lechæo ad Cenchreensem ductis, munire. Hoc factum sub Valeriani imperio refert Zosimus 1, 29 Πελοποννήσιοι τὸν ἱσθμὸν διετείχισον. Hoc muro freti suas urbes sine mœnibus reliquere, quod male illis per Alarici expeditiones cessit, narrante eodem Zosimo 5, 6, cum Gerontius, præfectus muro, transeundi copiam illi daret.

195 Alpes vindicantur injuriam tot montibus factam, uli sunt contumeliam ab Alarico & Getis illatam celebratissimis jugis. Vellem ego in bonis libris esset *Getas*: & apud Ovid. Fast. 4, 230 *Hunc pœnas exigit ira deæ.* Apud Elzevirios 1650 jam expressum hic erat *Getas*: sed mutari jussum in erratorum indiculo. Apud Ovi-

dium *Hinc* legebatur ante Heinsum. Sed mihi videtur non minus recte dici *exigere aliquem pœnas*, quam *Orium rogare divos*, & horum similia. Et de passivo non est dubium, ut in illo Metelli apud Gell. 15, 14 *Sese pecunias maximas exactos esse.* Sed nolim contendere in tali re, contra tales auctores, acrius.

198 *Latii umbram* dictam puto cum allusione ad etymon. *Umbra* est, ubi latere licet adversus lucem & æstum etc.

200 *Freta* intellego oram maris inferioris, litora Liguriæ, Galliæ, Hispaniæ.

201 *Fama*, horribile monstrum, subter alas sibi habet succinctos pavores, ut *Scyllam* Virgilius Ecl. 6, 78 facit *Candida succinctam latrantibus inguina monstros.* Non impediunt hi pavores succincti volatum & celeritatem famæ, quia leves sunt, aura & vento constant.

- Secum cuncta trahens a Gadibus usque Britannum
Terruit Oceanum, & nostro procul axe remotam
Insolito belli tremefecit murmure Thulen?
- 205 Mandemusne Noti flabris, quoscumque timores
Pertulimus, festæ doleant ne tristibus aures?
An potius meminisse juvat, semperque vicissim
Gaudia præmissi cumulant inopina dolores?
Vtque sub occidua jactatis Pleiade nautis
- 210 Commendat placidum maris inclementia portum;
Sic mihi tunc major Stilicho, cum læta periclis
Metior, atque illi redeunt in corda tumultus.
Nonne videbantur, quamvis adamante rigentes,
Turribus invalidis fragiles procumbere muri,
- 215 Ferratæque Getis ultro se pandere portæ?
Nec vallum densæque fudes arcere volantes
Cornipedum saltus. Jam jam conscendere puppes,
Sardo-

214 infragiles validis MS.

202 *Secum cuncta trahere* dicitur Faina, quatenus illam, & rumores, quamvis vanos, sequitur vulgus h. e. major pars hominum.

204 *Thulen* ad Septentrionem locat, nihil definit, ut solet. Vid. ad 5, 240 it. 24, 157.

205 An oblivione deleamus metus, quos sustinuimus? plane ut Horat. Car. 1, 26 pr. *Tristitiam & metus Tradam protervis in mare Creticum Portare ventis.*

208 Huc pertinet illa Socratis fabella, de volupate & dolore a Jove catena inter se devinctis, ut altera semper alterum, aut alteram alter trahant.

209 *Occidua Pleias* s. occasus Vergiliarum in ix Calend. Nov. refertur a Colum. 2, 8. 2 cum jam tempestuosum esse mare solet, & navigatio cum periculo. Vid. ad 8, 437. Usus verbi *commendare* plane similis, quin sententia eadem Plin. Pan. 5, 8 *Sicut maris talique tem-*

periem turbines tempestatesque commendant etc.

211 *Lata periclis metiri*, magnitudinem felicitatis æstimare perpendendis periculis, quibus illa nos liberavit: ut medici beneficium æstimamus magnitudine morbi, gravitate vulneris, quibus nos exemit.

214 *Turres* sunt partes robustiores & velut articuli mœnium: *his invalidis* reliquum murum, tanquam fragilem, procumbere, mirum non est.

216 *Vallum* posuisse videtur pro ipso aggere: qui vero proprie antiquis valli erant, rami arborum bifurci aut plurium fureulorum defixi in aggerem & sibi implexi, hos vel pro his *densas fudes* ponit noster. Fungebantur autem vice eorum, quos recentior disciplina equos *Frisios* vel *equites Hispanos* appellat.

Sardoosque habitare sinus, & inhospita Cynri
Saxa parant, vitamque freto spumante tueri.

220 Ipsa etiam diffusa brevi Trinacria ponto,
Si rerum natura sinat, discedere longe
Optet, & Jonium refugo laxare Peloro.
Fultaque despiciens auro laquearia dives,
Tutior Aeoliis mallet vixisse cavernis.

225 Jamque oneri creduntur opes, tandemque libido
Hæsit avaritiæ gravioribus obruta curis.

Utque est ingenioque loquax, & plurima fingi
Permittens credique timor; tum somnia vulgo

Narrari; tum monstra Deum, monitusque sinistri:

230 Quid meditentur aves, quid cum mortalibus æther
Fulmineo

218 Sardoniosque vel Sardonios it. Cypri vulg. ante Claver. 219 sinas
MS. belle. 220 diffusa vulg. distincta Cuj. & MSS. unde
distenta conj. Heinf. diffusa it. divulsa al. diffusa Clav. misc. p 13, b.
& Heinf. ex MSS. 222 optat omnes: sed optet vol. Heinf.
& ratio. 228 tunc omina conj. Heinf.

220 Cum Itali alii Sardiniam & Corsicam (hæc enim Cyrne est) insulas perant, ut mari circumfluuo tuti sint: Siculi non fati sunt angusto freto, quod suam insulam ab Italia separat. Oportet igitur Sicilia recedere ab illa longius, & Jonium mare, in angustias coactum in freto Siculo, dilatare recedente Peloro promontorio, ne nimirum ita facilis ex Italia trajectus sit hostibus.

223 Laquearia auro fulta sunt columnæ aureæ, sustinentes laquearia splendide & ipsa culta. De verbo fulta vid. 28, 168. Hæc laquearia nunc despiciunt divites domini, nihil sibi prodesse sentiunt, & malint delirescere in cavernis vicinarum Insularum Aeoliarum.

226 Hæsit avaritia, substitit, in quantum tali tempore nemo quisquam plus habere, augere possessiones suas cupit, sed quæ habet,

ea remove studet ab oculis hostium, vel partis jactura conservare reliqua.

227 Quid fieri in magno metu ac terrore soleat, exemplo est illud Vesuvii incendium, de quo Plin. Epist. 6, 20. 15 Nec defuerunt, qui fittis mentitisque terroribus vera pericula auferent --- falso, sed credentibus narrabant --- plerique lymphati terrificis vaticinationibus & sua & aliena mala ludificabantur.

230 Calumniator fuerit, si quis accuset poetam, aut sibi persuasisse, aut voluisse credere alios, meditari, conari aliquid aves, conscias vel has vel æthera sibi suarum esse significationum: sed sunt istæ Metaphoræ, a quibus nec vita communis semper abhorret. Quis non dicat cum Cicerone Err. 2 c. 61 Quid ergo sibi illa statua equestres manvata voluit? e. i. g. a.

D d

- Fulmineo velit igne loqui, quid carmine poscat
 Fatidico custos Romani carbasus ævi.
 Territat assiduus Lunæ labor, atraque Phœbe
 Noctibus ærisonas crebris ululata per urbes.
 235 Nec credunt vetito fraudatam Sole sororem
 Telluris subeunte globo: sed castra secutas
 Barbara Thessalidas patriis lunare venenis
 Incestare jubar. Tunc anni signa prioris,
 Et si quod fortasse quies neglexerit omen,
 240 Addit cura novis: lapidosos grandinis ictus,
 Molitasque examen apes, passimque crematas
 Perbacchata domos nullis incendia caussis,
 Et numquam cælo spectatum impune cometen,
 Qui primum roseo Phœbi prolatus ab ortu,
 245 Qua micat astringera senior cum conjuge Cepheus,
 Inde Lycaonia paullatim expulsus ab Arcto

Crine

232 Caucasus Cuj.

234 horrifonas vulg. Aufonias Basf. marg.

239 neglexerat al. etiam Hefn. s. 246 Lycaoniam
ad arcton MSS.

232 *Carbasus* linteï genus Hispanici subtilis. Sed eodem nomine etiam vela navium signant, forte simili Asteifino, quo tenuissimum quoddam byssi genus *Baptistæ* nomine distinguunt. *Linteos libros* fastorum h. e. in textili linteo scriptos, passim laudat Livius. Ex eo genere fuisse Sibyllinos, indicat etiam Symmachus 4, 34 *Monitus Cumanos linteæ texta sumserunt. Custos ævi Romani*, in quo fata imperii descripta sunt per omnia sæcula, ad quem aditur rebus dubiis.

233 Pulchre hic & substitutiones plebeculæ, & suam rerum cælestium peritiam, juxta se ponit.

236 Etiam hic loquitur ita, ut motum telluri tribuat. Vid. ad 1, 1.

238 Hæc & similia prodigia consideravimus ad 18, pr. it. 20, 40 sq. Qui Prodigia Liviana vel ex Indice Drakenborchiano vel ex Julio

Oblequente percurrerit, & hæc & plura alia inveniet.

243 *Cometen non impune spectari* dicit etiam, de vulgi nempe sententia, noster 33, 234 h. e. semper consequi solere mala quædam publica. Ceterum quem hic describit cometen, hunc in Catalogo chronologico, sed sola hac auctoritate refert Lubieniecus ad A. 405. Via quam dat cometæ, probabilis est, & ex observatione sumtam haud dubito, quod comparatio viarum ostendit, quæ a duobus inde sæculis in literas relatæ sunt.

247 *Geticum planstrum* appellat hoc sidus cum allusione ad bellum Geticum, & cladem gentis: ideo etiam fœdandi verbo utitur. Nempe *Lycaoniam ursam* puto eam, quæ minor vulgo vocatur: *planstrum* (nostris *der Heerwagen*) ursæ major,

Crine vago Getici foedavit sidera plaustris,
Donec in exiguum moriens vanesceret ignem.

Sed gravius mentes cæforum ostenta luporum

250 Horrificant. duo quippe lupi sub principis ora,
Dum campis exercet equos, violenter adorti
Agmen, & excepti telis, immane relatu
Prodigium, miramque notam duxere futuri.

Nam simul humano geminas de corpore palmas

255 Vtraque perfoffis emisit bellua castis:

Illo læva tremens, hoc dextera, ventre latebant

Intentis ambæ digitis, & sanguine vivo.

Scrutari si vera velis, fera nuntia Martis

Ora sub Augusti casurum prodidit hostem.

260 Utque manus utero virides patuere retexto,

D d 2

Romula

250 terrificant MS. 253 veramque conj. Heinfs. 256 latebat
Raphel. 259 orbe vulg. ore al. ora a Claverio. 260 refe-
cto conj. Heinfs. recepto MS.

248 Pulchre pingit hic versus
phænomenon cometae discedentis,
& subducentis se conspectui.

250 Principem pro more bono-
rum temporum intelligit Impera-
torem Honorium. Utrum porro
simpliciter finxerit hoc, & ex suo
ingenio pepererit prodigium, an
narratum ab aliis acceperit, non
temere dixerim.

251 Violenter adorti quod sunt
agmen lupi, in hoc jam est prodi-
gium, cum non nisi dura hieme,
& in summa omnium inopia, in-
vadere homines rapax bestia solet.
Lupi in urbe visi aliquoties in pro-
digiis apud Julium Obsequentem.

253 Notam duxere translate di-
ctum videtur, a scribentibus pin-
gentibusve. Lupi significationem
dederunt non minus claram &
apertam, quam si carmine fati-
dico nobis cecinissent periculum
imperii. Ceterum vero simile est,
aliquid accidisse, quod quacun-
que similitudinem haberet hujus
narrationis.

254 Palma humano de corpore
nihil aliud sunt quam humanæ
manus emergentes e vulneribus,
quibus perfoffæ erant bestia, dex-
tra e latere unius, ex latere alte-
rius sinistra.

258 Mutato genere & numero
fera nuntia dicitur, qui paulo an-
te duo erant lupi, ut facilius lector
cogitet Lupam Romuli. Jam Poë-
ta primo ipse interpretatur prodi-
gium, deinde quomodo formido
hominum illud interpretata sit,
ostendit.

260 Virides manus sunt viva-
rum, similes succo suo plenæ, Me-
taphora solemnii. Utrum de omni
ventre dici poëtis, & ipsum fre-
quens est. Interpretatio ostenti se-
cundum poetam hæc erat: ruptis
jam lateribus luporum in conspec-
tum veniunt manus: sic perruptis
jam Alpibus, quibus Lupa Martia
se texerat, prodeunt manus, a qui-
bus conficiuntur Barbari.

Romula post ruptas sic virtus emicat Alpes.

Sed malus interpret rerum metus omne trahebat

Augurium pejore via, truncataque membra,

Nutricemque lupam, Romæ regnoque minari.

265 Tunc reputant annos, interceptoque volatu
Vulturis, incidunt properatis sæcula metis.

Solus erat Stilicho, qui desperantibus augur

Sponderet meliora manu: dubiæque salutis

Dux idem vatesque fuit. „Durate parumper,

270 Inquit, & excussis muliebribus ore querelis
Fatorum toleremus onus. Nil nautica profunt

Turbatæ lamenta rati: nec segnibus undæ

Planctibus, aut vanis mitescunt flamina votis.

Nunc

264 Observari hic potest ellipsis
verbi *dicat* vel similis, quæ histori-
cis quoque in usu est.

265 Meticulosi homines ita ra-
tiones subducunt. Duodecim vul-
tures, qui omen regni fecerunt
Romulo, Liv. I. 7, tot sæcula im-
perio portenderunt: nunc sæculum
agitur duodecimum, dicebant; sed
truncabant illa sæcula, metas ac
terminos illorum (si etiam de-
mus respondere vulturum nume-
rum numero sæculorum) incide-
bant, neque enim nisi ex dimidia
parte tum finitum erat sæculum
Romæ XII. Comparatur enim cum
A. V. 1152, Christianorum annus
400, circa quem ista gerebantur.
Si Sibyllina sæcula annorum cx
ponas, quod in hac re necesse est,
alii plus centum anni decedent.
Hoc, puto, sibi voluit Claudianus,
cum interceptum volatum vulturis
minimum unius, cum *incta sæcu-
la properatis metis*, ait. Neque ve-
ro hic simpliciter fingit poeta.
Audiamus Cenforinum (qui libel-
lum suum scripsit Anto. Pio & Pon-
tiano Proculo COSS. V. C. 990.
vid. Reland) de die nat. c. 17 extr.

Quot sæcula urbi Romæ debeantur,
dicere mentis non est: sed quid apud
Varronem legerim, non tacebo, qui
libro Antiquitatum duodevicesimo ait,
fuisse Vettium Romæ in augurio non
ignobilem — eum se audisse dicen-
tem: si ita esset, ut traderent histo-
rici de Romuli urbis condendæ au-
guriis, ac duodecim vulturibus;
quoniam cxx annos incolumis præ-
terisset populus Romanus, ad mille
& ducentos perventurum. Hæc non
incognita fuerunt doctissimo poetæ,
ut neque fugerunt Apollinarem
Sidonium, qui attingit Car. in
Avitum 7, 55 & 358. Alia quæstio
est, an verus fuerit augur Vettius?
quod putat Barthius, nixus verbis
Marellini Comitiss in Chronico
Aetio & Studio COSS. (A. V. 1206.
C. 455 secundum Rel.) Aëtius pa-
tricius — trucidatur, atque cum
ipso Hesperium cecidit regnum, nec
hactenus valuit relevari.

268 *Manu*, non voce tantum
spondebat meliora Stilicho. Fidem
promissis viri & consolationi ad-
debat manus illa victrix, forti-
tudine non minus quam fide
præstans.

- Nunc instare manu, toto nunc robore niti*
 275 *Communi pro luce decet; succurrere velis,*
Exhaustire fretum, varios aptare rudentes,
Omnibus & docti jussis parere magistri.
Non, si perfidia nacti penetrabile tempus
Irrupere Getæ, nostras dum Rhætia vires
 280 *Occupat, atque alio defudant Marte cohortes,*
Iccirco spes omnis abit. Mirabile posset
Esse mihi, si fraude nova, vel calle reperto
Barbarus ignotas invaderet inscius Alpes.
Nunc vero geminis clades repetita tyrannis
 285 *Famosum vulgavit iter. nec nota fefellit*
Semita præstructum bellis civilibus hostem.
Per solitas venere vias, aditusque sequendos
Barbarico Romana dedit discordia bello.
Sed nec præteritis hæc res incognita sæclis.
 290 *Sæpe laceffitam, sed non impune, fatemur*
Ausoniæ. hæc Senonum restinxit sanguine flammæ.
Hæc & Teutonico quondam patefacta furori
Colla catenati vidit squalentia Cimbri.

D d 3

Vile

- 274 pectore vulg. Sic & Sil. 11, 492 Adductis percussa ad pectora tonsis.
 275 succedere MS. 278 non nisi vulg. non si etiam Bas. marg.
 287 secandos it. secundos al.

276 *Exhaustire fretum*, si quarimam & vitium fecerit navis, qua aqua irruat, exhaustire illam, obstruere lacunam.

277 *Docti apud poëtas præferim*, non soli, qui literas tractant, sed quicumque artem quamcunque, vel præceptis vel usu, consecuti sunt.

278 *Penetrabile tempus* activa significatione ut *penetrabile telum*, quod irrumpit & penetrat: ipsa temporis opportunitas instar teli est, certe celeritatem & vim adeo addit armis.

284 *Eugenius & Maximus tyranni* inter Alpes oppressi. Itaque bellis illis civilibus hostis *præstructus*, q. d. præ instructus, edoctus & munitus est.

289 *Pergit ostendere, Alpes* olim quoque transitas ab Romanorum hostibus, sed nempe magno hostium infortunio, exitu certe tristi.

291 *Hæc Ausonia* s. Italia restinxit flammæ, a Gallis Senonibus excitatas, illorum sanguine.

293 *Pertinet ad bellum Cimbrium* a Mario confectum ingenti Teuto-

- Vile decus, quod non erexit prævius horror.*
- 295 *Ingentes geminant discrimina magna triumphos.*
Quid turpes jam mente fugas, quid Gallica rura
Respici is, Latioque libet post terga relicto
Longinquum profugis Ararin præcingere castris?
Scilicet Arctois concessa gentibus Vrbe
- 300 *Considet regnum Rhodano, capitique superstes*
Truncus erit. Vestros stimulant si pignora sensus,
Me quoque non impar naturæ cura remordet,
Nec ferro sic corda rigent, ut nosse recussem,
Quam sanctum soceri nomen, quam dulce mariti,
- 305 *Quantus prolis amor. sed numquam oblita decoris*
Obscenam latebram pietas ignava requireret.
Nec vobis fortis monitor, mihi cautior uni.
Hic conjux, hic progenies, hic carior omni
Luce gener. pars nulla mei subducta procellæ.
- 310 *Accipe tu nostræ, tellus Oenotria, mentis*
Vincula communes tecum subeuntia casus,
Exiguamque moram muris impende tuendis,
Dum redeo lectum referens in classica robur.

His

295 generant MS. 300 captique Vien. Bas. Plant. Sed capitique jam Vic.
 302 causa Bas. marg. 303 aut nosse recusant vulg. 311 pignora vulg.
 nec damno. Sed Vincula jam Vien. & Bas. marg. Heius.

Teutonum & Cimbrorum strage.
 Colla catenata noster memorat etiam
 22, 374.

294 *Vile decus*, gloria tenuis,
 quam non extollit & auget periculum,
 quo liberavit victor laborantes.
Geminare hic est in alterum tantum augere.

298 *Profuga castra*, quæ post fugam transferuntur a media Italia ad ripas Rhodani: *præcingere*, velut tegere & vestire, eaque remunire ac tueri.

302 *Naturæ cura*, quam dictat natura, naturalis: ut nosse recussem, non sentiam, vel reprimam illum sensum naturæ, ac pietatem in meos.

306 *Obscena latebra turpis* & pudenda: *pietas ignava*, amor qui non audet pugnare & facere ac pati omnia pro his qui amantur.

308 *Omni luce* h. e. vita carior gener Honorius, qui non sit gener tantum, sed idem terrarum dominus & Imperator. *Partes sui* vocat necessarios, quos jam indicavit.

313 *Classica* posuit Metonymia quadam, ut intelligamus exercitum. Neque enim *classicum canitur*, vel canit adeo, nisi ubi collecta est *classis*, hoc est exercitus.

His dictis pavidi firmavit inertia vulgi

315 Pectora, migrantisque fugam compescuit aulae.

Ausaque tum primum tenebris emergere pulsas
Hesperia, ut secum junxisse pericula vidit
Augustum, tantoque sui stetit obside fati.

Protinus, umbrosa vestit qua litus oliva

320 Larius, & dulci mentitur Nerea fluctu,
Parva puppe lacum prætervolat. ocius inde
Scandit inaccessos brumali fideré montes,
Nil hiemis cælive memor. Sic ille relinquens
Jeunos antro catulos immanior exit

325 Hiberna sub nocte leo, tacitusque per altas
Incedit furiale nives. stant colla pruinis
Aspera. flaventes adstringit stiria setas.
Nec meminit leti, nimboſve aut frigora curat,
Dum natis alimenta paret. Sublimis in Arcton
330 Prominet Hercyniæ confinis Rhætia silvæ:
Quæ se Danubii jactat Rhenique parentem,
Vtraque Romuleo prætendens flumina regno.
Primo fonte breves, alto mox gurgite regnant,
Et fluvijs cogunt unda coeunte minores

D d 4.

La

320 fluxu MS.

318 Stetit firma, non amplius
vel fugit vel plane jacuit.

320 Larius lacus in Transpadana
Gallia, hodie Comensis (*Lago di Como*) Plinii junioris villis & pos-
sessionibus & laudibus nobilis, qui
illum suum vocare solet, v. g. 2.8.1.
Hic Nerea h. e. mare imitatur flu-
ctu, undis, sed dulci; itaque men-
titur, simulat, non est.

326 Furiale pro adverbio poni-
tur, ut horrendum clamat: furit
autem Leo propter famem suam
& catulorum.

329 Arcton septentrionesque vi-
detur hic & alias poeta noster val-
de extendere, nempe Alexandrinus
ipse, qui frigus & hiemes metuit

etiam, ubi alijs moderata fatis
temperies cæli videtur. Sic Rha-
tiam valde extendit, cum non Her-
cyniæ modo silvæ facit con-
terminam, sed eandem & Rheni &
Danubii patriam. Scilicet fines
regionum & nominum barbaro-
rum, ut illis videbantur, regere
difficile est. Et fontes duorum flu-
minum, quæ tum naturales fines
erant imperii Ro. non longis a se
intervallis distare, constat.

332 Etiam hoc audaciſculum
Rhætia — prætendit flumina regno
Romuleo: i. fundit duo flumina quæ
utraque imperii Romani fines (qui-
busdam certe partibus & tempo-
ribus diversis) constituunt.

- 335 In nomen transire suum. te Cimbrica Tethys
 Divisum bifido consumit, Rhene, meatu.
 Thracia quinque vadis Istrum vorat Amphitrite.
 Ambo habiles remis, ambo glacialia secti
 Terga rotis; ambo Boreæ Martique sodales.
- 340 Sed latus, Hesperiae quo Rhætia jungitur orae,
 Præruptis ferit astra jugis, panditque terendam
 Vix æstate viam. multi ceu Gorgone visa
 Obriguere gelu. multos hausere profundæ
 Vasta mole nives, cumque ipsis sæpe juvenis
- 345 Naufraga candenti merguntur plaufstra barathro.
 Interdum glacie subitam labente ruinam

Mons

- 339 Martisque probat Benth. ad Horat. car. 1, 25, 19. 341 tremendam
 ante Heinss. qui dedit ex Delrii conj. terendam. ipse conj.
 premendam. MS. tenendam.

335 *Cimbrica Tethys* & ipsa late valde extensa est: forte magis id conveniat Albi aut ab altera parte Viadro. Interea tamen causam habuit poeta *Cimbricum* mare, Tethyn *Cimbricam* vocandi partem Oceani Germanici, in quam procurrit Chersonnesus Cimbrica: licet enim remotior sit, nulla tamen vel Insula major vel Peninsula intercedit. De ostiis Rheni totis libris disputatum. Conf. ad 21, 222.

337 Etiam Istri ostia diuersimode a Geographis numerantur. *Quinque* facit cum nostro Dionysius Periegetes v. 301. Plinius 4, 12 *sex*: Strabo 7 p. 212 *septem*.

339 Videtur poeta in mente habuisse Horatii illum Car. 1, 25 extr. *sodalem hiemis* sive *Hebrus* est, sive *Eurus*. Et, ne quid dissimulem, *Hebro* magis videtur favere, neque tamen rem plane conficere. Hoc apparet, Danubium atque Rhenum fluvios dici *sodales Boreæ*: si presso pede secutus est Horatium noster, legit apud illum, *Hebrum* fluvium *sodalem Hiemis*. Sed tamen nihil impedit, quo minus, servata ana-

logia, etiam *Eurum* ventum dixerit *sodalem* hiemis Horatius, quem admodum Car. 4, 12. 1 *Veris comites animas Thracias*. Feliciter quidem imitatus est noster, quoquo modo legerit, Horatium.

341 *Ferit astra* non audacius dictum illo Hor. Car. 1, 1 extr. *Sublimi feriam sidera vertice*: sed hic magis etiam proprie h.e. optice. Vid. v. 470.

342 Conspectus capitis Medusæ mutavit in saxa adspicientes, hic faxorum, instar durantur homines, frigore.

345 *Naufraga* illud visionem nobis offert horribilem quasi maris glutientis & mergentis fracta navi onera illius omnia: *barathrum*, alias nigrum ab ipsa profunditate, hic *candet* a nive.

346 Tales ruinæ nec hodie insolentes. Vel recentissima hujus ipsius anni historia exemplum habet villæ totius a mole nivium, volumine suo & vertigine in immensum aucta, oppressæ. Quod *iuvencos* ad *plaufstra* memorat, pertinet ad consuetum ea tempestate cursum

- Mons dedit, & tepidis fundamina subruit Austris
 Pendenti malefida solo. Per talia tendit
 Frigoribus mediis Stilicho loca. Nulla Lyæi
 350 Pocula; rara Ceres: raptos contentus in armis
 Delibasse cibos, madidoque oneratus amictu
 Argentem pulsabat equum. Nec mollia fesso
 Strata dedere torum. tenebris si cæca repressit
 Nox iter, aut spelæa subit metuenda ferarum,
 355 Aut pastorali jacuit sub culmine fultus
 Cervicem clipeo. Stat pallidus hospite magno
 Pastor, & ignoto præclarum nomine vultum
 Rustica sordenti genitrix ostendit alumno.
 Illa sub horrendis prædura cubilia filvis,
 360 Illi sub nivibus formæ, curæque laborque
 Pervigil, hanc requiem terris, hæc otia rebus
 Insperata dabant. illæ tibi, Roma, salutem
 Alpinæ peperere casæ. Jam foedera gentes
 Exuerant, Latique audita clade feroces

D d 5

Vinde-

- 347 trepidis - astris *Vic. Vien. Bas. marg.* tepidis - astris *al.* austris *MSS.*
 350 cruda *it.* nulla *MS.* 355 tegmine *MS.*
 360 illis *vulg.*

cursum clabularium, qui bubus constabat. Vid. Iac. Gothofr. ad l. 22 C. Th. de Cursu publ.

347 Philosophatur more suo. Teporem aëris ab austris juvat naturalis calor terræ, mollescent igitur fundamenta h. e. ima strata nivium humo proxima, & in loco declivi hærens adhuc, glaci nempe durata & firmata, inoles, jam pondere suo victa cedit ac ruit. *Pendens solum* hic intelligo nimis accline, in quo moles paulo amplior sedere non facile possit.

350 *Raptor* cibos non opus est intelligere vi ablatos incolis: quamquam illos forte historia ipsa non excludit simpliciter. Sed hoc indicat poëta, celeriter, & in ipso

itinere, raptimque adeo captos esse cibos. *Delibator* ad moderationem & parsimoniam pertinet.

358 *Sordens* hic *alumnus* elegantiam addit & lucem picturæ poeticæ, ut Hor. Car. 2, 18. 28 *sordidi nati.*

359 Pulchrum antitheton, quo ostenditur, quæ dura & molesta susceperit Stilicho, illa omnia profuisse Romanis civibus.

364 *Latii* cladem intelligo non proprie, verum latiori significatione de toto imperio Romano. Ceterum accusat *Vindelicos* & *Noricos*, novarum rerum expectatione suspensos fuisse, & excutere jugum Romanorum paratos.

365 Vindelicos saltus, & Norica rura tenebant.

Ac veluti famuli, mendax quos mortis herilis
Nuntius in luxum falso rumore resolvit,
Dum marcent epulis, atque inter vina chorosque
Perfultat vacuis effrena licentia testis;

370 Si reducem dominum fors improvisa revexit,
Hærent attoniti, libertatemque perosus
Conscia fervilis præcordia concutit horror:
Sic ducis adspectu cuncti stupuere rebelles,
Inque uno princeps Latiumque & tota refulsit

375 Roma viro. Frons læta parum, non tristior æquo,
Non dejecta malis, mista sed nobilis ira:
Qualis in Herculeo, quoties infanda jubebat
Eurystheus, fuit ore dolor: vel qualis in atram
Sollicitus nubem mæsto Jove cogitur æther.

380 „Tantane vos, inquit, Getici fiducia belli
Erigit? hinc animo frustra tumuistis inani?
Non ita Romanum fati violentia nomen
Opprimat; ut vestros nequeat punire tumultus
Parte sui. (Neu vos longe sermone petito

Demorer

365 castra MSS. inde claustra conj. Heinsf. 370 fors vulg. fors ex
MSS. Heinsf. revixit Vien. revinxit Basf. reduxit Plant. marg. Sed
revexit jam Vic. 378 color MSS. iniquam MS.
384 pace Vien. marg.

371 *Libertatem perosus horror*, verbo, fervilis metus, qui cum libertate consistere non potest. Ubi libertas est, ea expellit merum, inimicum suum, quicum habitare in uno pectore nequit.

372 *Conscia pectora* absolute, ut intelligatur quidquid merum incutere vel augere potest: *conscia* promeritorum, iræ domini, exemplorum ab illo editorum etc.

364 *Latium*, imperium Ro. ut v. 364.

378 *Eurystheus* Mycenarum rex, cui fato quodam, & arte Junonis, servire coactus. Hercules, celebra-

tos illos labores s. ἀγῶνας ab illo imperatos peregit.

380 Vindelicos & Noricos alloquitur hic Stilicho, defectionem spectantes, de quibus a v. 363.

384 Si mihi recitasset ante quam ederet hos versus Poëta, rogassem, ut hanc parenthesin, *Neu vos* -- *Demorer*, omitteret, quæ nescio quid indecens mihi, & languidum, & parum efficax habere videretur. Non tantum nihil decedat huic loco, sed vigor accedat & nervorum aliquid, si hæc verba simpliciter omit-

- 385 *Demorer) exemplum veteris cognoscite facti.*
Cum ferus Aufonias perfringeret Hannibal arces,
Et Trebiam saxo geminassent funere Cannæ,
Nequidquam Emathium pepulit spes vana Philippum,
Ut velut afflictos ferro tentaret inertii.
- 390 *Romanos commovit atrox injuria Patres,*
Urgerent majora licet: graviterque tulere
Urbibus inter se claris de culmine rerum
Congressis, aliquid gentes audere minores.
Nec pœnam differre placet; sed bella gerenti
- 395 *Punica Levino Regis quoque prælia mandant.*
Paruit imperiis Consul; fususque Philippus
(Vilia dum gravibus populis interserit arma,)
Prætereunte manu, didicit non esse potentum
Tentandas, mediis quamvis in luctibus, iras.,,
- 400 *Hoc monitu pariter nascentia bella repressit,*
Et bello quæsit opes, legitque precantes
Auxilio, mensus numerum, qui congruus esset,
Nec gravis Italiæ, formidandusve regenti.
Nec minus accepto nostræ rumore cohortes
- 405 *(Sic ducis urget amor) properantibus undique signis*
 Conve-

385 fati *Vic. Vien. Bas. marg. Recte, puto.*
marg. MSS. quod placet.

387 socio *Bas.*

387 *Trebia & Cannæ*, duo quasi sepulcra populi Ro. *Emathius*, Macedonicus a populo s. parte gentis.
 396 *Valerius Lævinus* cum bellum contra Philippum gessit, non Consul fuit, sed pro Prætor, quem etiam *Prætorem* recte dixit Livius. Vid. Viri docti ad Florum 2, 7 ubi est historiæ summa.

397 *Vilia* Philippi arma, causæ serviens vocat, quæ contemni nullo modo crebantur. Equidem si mei res arbitrii fuisset, fecissem, quod modo dicebam ad 384.

400 Mirum fuerit, si hac vel simili oratione tantum profecit Stilicho, ut qui defectionem paullo ante vel rebellionem minabantur Vindelici atque Norici, ii non tantum quiescerent, sed in castris etiam Romanis militarent. Videtur poetam cum veritate ipse etiam spiritus defecisse.

402 *Mensus numerum*, rariuscula, ut videtur, forma, sed recti certe sensus: mensura sine numero intelligi vix potest, certe commodius quam numeris expediri nequit.

- Conveniunt; visoque animi Stilichone recepti,
 Singultus varios lacrymosaque gaudia miscent.
 Sic armenta boum, quæ vastis turbida silvis
 Spargit hiems, cantus ac sibila nota magistri
 410 Certatim repetunt, & avitæ pascua vallis;
 Inque vicem se voce rogant, gaudentque fideles
 Reddere mugitus; & qua sonus attingit aurem,
 Rara per obscuras apparent cornua frondes.
 Accurrit vicina manus, quam Rhætia nuper
 415 Vindelicis auctam spoliis defensa probavit.
 Venit & extremis legio prætenta Britannis,
 Quæ Scoto dat frena truci, ferroque notatas
 Perlegit exsangues Picto moriente figuras.
 Agmina quinetiam flavis objecta Sicambris,
 420 Quæque domant Cattos, immanuetosque Cheruscos,

Huc

406 animis -- receptis *malit Heinfs.* 410 vel notæ pasc. *ante Heinfs.*
qui avitæ tuetur libris & exemplis. pabula *MS.* 411 regunt
omnes editi, rogant MSS. quod placet etiam Delr. & Scal. 413 vara *conj.*
Heinfs. pulchre. 415 Vandalicis *MSS. Vicent. Cuj. Alludit Vandalicis*
Vien. 418 exanimis *ante Claver. exsangues jam Bas. madg.*
 420 Cinthos *Vic. Scinthos Vien. Bas. Scinthios Junr. Citos Ald.*
 Cattos *MSS. meliores, Claver. &c. Sic Cherucas Vic.*

411 Audito post tempestatem, quæ gregem dispersit, pastoris sibilo vel cantu, mugitu respondent boues quædam, his aliæ; eaque ratione brevi intervallo grex colligitur. Pulchra Metaphora *rogant se invicem, & reddunt fideles mugitus.*

414 Debent Vindelici impetum fecisse in Rhætiam: hos qui superatos spoliaverant, nunc accurrunt ad Italiam liberandam a Getis.

416 Prætendere, prætentus, prætentura indicant inlites paullo ultra limitem Romanum, velut extra mœnia sive castra, tuendi causa collocatos, *Excubias* mox pulchre vocat v. 422 & *præsidia* v. 426. Tendere, est tendendis pellibus

vel sagis parare sibi, vel parata habere qualiacunque tecta, quæ inde tentoria vocantur. Est ergo legio Britannis prætenta, quæ limitem meridionalis Britanniae s. proprie dictæ, contra septentrionales Britannos, qui hodie etiam Scoti sunt, tuetur. Hæc universim ex noticia Imperii & historicis, de Britannia autem ex Horsleji Britannia Romana illustrari, si quis hoc agat, possunt. De *Pictis* vid. ad 7, 54. De *Sicambris*, (*Sygambris*) ad 8, 446 it. 24, 18.

418 Perlegit, cum admiratione animadvertit, qui morientem ex vulneribus Pictum, stigmati insignem considerat, illa stigmata quoque colorem mutare deferente sanguine.

- Huc omnes vertere minas, tutumque remotis
 Excubiis Rhenum solo terrore relinquunt.
 Ullane posteritas credet? Germania quondam
 Illa ferox populis, quæ vix instantibus olim
 425 Principibus tota poterat cum mole teneri,
 Tam sese placidam præstat Stilichonis habenis,
 Ut nec præfidiis nudato limite tentet
 Expositum calcare solum, nec transeat amnem,
 Incustoditam metuens attingere ripam.
 430 Celsior o cunctis, unique æquande Camillo!
 Vestris namque armis Alarici fracta quievit
 Ac Brenni rabies. confusis rebus uterque
 Divinam tribuistis opem: sed tardior ille
 Jam captæ vindex patriæ; tu sospitis ultor.
 435 O quantum mutata tuo fortuna regressu!
 Ut sese pariter diffudit in omnia regni
 Membra vigor, vivusque redit color urbibus ægris!
 Creditur Herculeis lucem renovasse lacertis
 Femina dilecti fatis impensa mariti.
 440 Et juvenem spretæ laniatum fraude novercæ

Non

- 423 credat ex *MS. Heinsf. Sed credet omnes.* 424 populi *MS.*
 426 jam ante *Barth. præbet vulg.* 427 principe *Bas. matg.*
 437 calor *vulg.* 438 reparasse *MS.*

425 Verba tota cum mole jungenda sunt participio *instantibus*. Instabant barbaris, urgebant illos Principes Romani cum toto exercitu, & vel sic vix tenere illos & coercere poterant.

434 Ultor igitur hic est, qui intentatam modo, nondum illatam, injuriam repulit.

437 Color poëricum magis est quam calor: hic pars, ille signum sanivatis.

439 Tangit fabulam, Alcestim, quæ vicariam pro viro suo Admeto Thessaliæ rege mortem subire ausa, ab Hercule revocata in vi-

ram est. Argumentum fabulæ cognominis Euripidæ. Respicit notiter etiam 29, 12. Amare, ut solet Juvenal. 6, 653 *Spestant, subentem fata mariti Alcestim*, & similibus si permutatio detur, *Morte viri cupient animam servare catellæ.*

440 Juvenem Hippolytum, Thesei filium, cum incestum Phædræ novercæ amorem repudiasset, hæc apud maritum calumniata perfecit, ut precibus Thesei monstrum marinum & furorem obiceret Neptunus illius equis, a quibus laceratus, sed Dianæ venatricis (hæc est *Latonia*) studiis in vitam est revocatus.

- Non fine Cîrcæis Latonia reddidit herbis.
 Cretaque, si verax narratur fabula, p̄didit
 Minoum rupto puerum prodire sepulcro:
 Quem senior vates avium clangore repertum
 445 Gramine restituit; miræ nam munere fortis
 Dulcia mella necem, vitam dedit horridus anguis.
 At tuus adventus non unum corpus ab umbris,
 Sed tot communi populos sub morte jacentes,
 Totaque Tartareis e faucibus oppida traxit.
 450 Ipso Roma die, nec adhuc ostenditur auctor,
 Personuit venisse ducem, lætisq̄ue Quirites
 Vocibus auspiciū certi plaufere triumphī,
 Munīti Stilichone suo. Quis gaudia vero
 Principis, amplexus alacris quis differat aulæ?
 455 Pulveris ambigūam nubem speculamur ab altis
 Turribus, incerti, socios appōtet an hostes,
 Ille globus: mēsem suspēsa silentia librant,

Donec

442 vera *Bas. Junt. Ald.*453 veri *Ald. & MSS.* veros *al.*

revocatus. Suaviter narrat summam rei Virg. Aen. 7, 765 sqq. Exstant Euripidis & Senecæ hoc nomine & argumento tragœdiæ. *Circææ herbe* sunt magicæ, quibus præest Diana, quatenus Hecate est. Itaque non opus habuit Aesculapio quem Virgilius l. c. ob resuscitatum Hippolytum a Jove fulminatū, cum aliis refert.

442 Monstrōsa fabula, quæ tangitur ab Ovidio Ibide 559; narratur, sed cum diversitate quadam ab Apollodor. Bibl. 3, 3, 1 & Hygino f. 136. Nos breviter supplebimus abruptam brevitatem noltri poëtæ. *Minois puer* est Glaucus Minois, Cretæ regis, filius, hic in mellis dolium nemine conscio delapsus perierat. Reperit illum augurio Polyidus vates, & a draco-

ne edoctus herbam potentem, vitam ei restituit.

450 Ipso die, quo Stilicho ad Alpes vicit, Romæ increbuit fama victoriæ. Imitatur, puto, poëta vetera ejus genus miracula, de victoria qua Sybaris est deleta, ad Sagram, Cimbrica, Macedonica, quæ collegi olim in Chrestom. Pliniana ad n. 12 no. 28 sqq.

454 *Differat* positum pro *edifferat*, enarret.

455 De pulveris fallaci indicio v. ad 22, 398.

457 Ad *suspēsa* apposite admodum convenit *librant*, ut mens concipiat imaginem bilancis nondum consistentis, sed alternis momentis huc illuc nutantis. Hic versus, & aliquot sequentes divini sunt, & optimis Virgilianis nihilo inferiores.

Donec pulvereo sub turbine sideris instar

Emicuit Stilichonis apex, & cognita fulsit

460 Canities. Gavisa repens per moenia clamor

Tollitur, Ipse venit! Portas secura per omnes

Turba salutatis effunditur obvia signis.

Non jam delectus miseri, nec falce per agros

Deposita jaculum vibrans ignobile messor.

465 Nec tentat clipeum projectis sumere rastris

Bellona ridente Ceres, humilisque novorum

Seditio clamosa ducum: sed vera juvenus,

Verus ductor adest, & vivida Martis imago.

Prospera sed quantum nostræ spes addita menti,

470 Tantum exemta Getæ: qui vertice proximus astris

Post Alpes jam cuncta sibi promisit apertas,

Nil superesse ratus. postquam tot flumina pulsus,

Cinctaque fluminibus crebris tot moenia cernit;

Tot

458 vertice MSS. vortice malit Heinſ. 462 salutandis malit Heinſ.
reſte. 471 promittit Junt. Ald. Baſ. 472 pulſus vulg. pulſa, paſſum,
paſſis al. vallis conj. Heinſ. Totum verſum tollendum cenſet Barth.

461 *Ipſe venit!* Pulchre exprimit illud *αὐτός* Græcorum, quo patrem familias, herum, magistrum ſignant, ut illo ſuo *αὐτός* *ἡ* Pythagorei.

462 *Salutatis* poteſt ſignificare, jam de turribus ac mœnibus ſalutata ſigna. Non nego tamen, mihi quoque *ſalutandis* magis placere, quod de ſe dicit Heinſius.

464 *Ignobile* adverbii vicem ſuſtinet.

466 *Bellona* ridet *Cererem*, h. e. ruſticum miles pro falce ac raſtris, jaculum ſi ſumat & clipeum. *Novi* illi & imperiti *duces* etiam cum clamant & imperiis ſuis vim voce volunt addere, humile quiddam ſonant, ut ſeditionem potius turbulentam audire videre, quam juſtum imperium. *Vera juvenus* videtur dicta, quæ veritatem,

ἔρυπον, veriverbium nominis ſui implet, a *juvando* dicta.

470 In ſummis Alpibus cum eſſet, propior ſibi aſtris videbatur naturali ratione: ſed multo magis figura dicendi, qua *aſtra vertice ſerire* vel *digito tangere* dicuntur felices. Vid. v. 341.

472 *Pulſus*, percuffus novitate rei et inſperata conditione commotus, vt Cic. Nat. De. I. c. 10 *Natura ſenſu pulſa ſentit*, vt id. Fin. 2 c. 10 *Statuſ non dolendi nullum habet iſtum, quo pellat animum*. Percuſſit animum Alarici nova rerum facies, tot urbes capiendæ, tot ſuperanda flumina ante quam ad Romam adſpirandi facultas detur. An hæc vera ſint, an tam imprudens, tam inſcius Geographiæ, tam barbarus denique fuerit Alaricus, non diſputo. Sed video, hanc illi *ἀγνώστῳ φρονίαν* hic tribui.

- Tot subitos pedites, equitum tot conspicit alas,
 475 Seque velut clausum laqueis, sub pectore furtim
 Aestuât, & nimium prono fervore petitæ
 Jam piget Italiæ, sperataque Roma teneri
 Visa procul. magni subeunt jam tædia cœpti.
 Occultat tamen ore metum, primosque fuorum
 480 Consultare jubet bellis annisque verendos.
 Crinigeri federe patres, pellita Getarum
 Curia: quos plagis decorat numerosa cicatrix,
 Et tremulos regit hasta gradus, & nititur altis
 Pro baculo contis non exarmata senectus.
 485 Hic aliquis gravior natus, cui plurima dicti
 Consiliique fides, defixus lumina terræ,
 Concutiensque comam, capuloque acclinis eburno,
 „Si numero non fallor, ait, tricesima currit
 Bruma fere, rapidum postquam tranavimus Istrum,
 490 Romanamque manum tantis eludimus annis.
 Sed numquam Mavors adeo constrinxit in artum
 Res, Alarice, tuas. Per tot certamina ducto
 Crede seni, qui te tenero vice patris ab ævo

Gesta-

- 474 subito ante Heinſ. 479 ira MSS. quod argutum videtur Heinſio.
 485 dictis Consiliisque ante Heinſ. 487 acclivis Bas. Junt.
 Ald. Pul. male. 492 docto ante Heinſ.

477 Roma quam sperabat supera-
 tis Alpibus jam teneri, nunc visa
 est procul abesse.

481 Crines prolixi & pelles vtrum-
 que insigne gentium barbararum.
 De pellibus 5, 79 it. 8, 466. Et 21,
 203 habuimus crinigero flaventes
 vertice reges.

484 Conti non videntur diversi
 ab hastis: bis idem dixit, ut in-
 dicet rem insolitam, senes etiam
 non uti venia ætatis, pro baculis
 & scipionibus gradum firmare
 hastis.

485 Fides dicti pertinet, puto,
 ad historicam fidem; consilii, ad
 auctoritatem ex opinione pruden-
 tiæ usu collectæ.

489 Non ego suaferim poëseos
 candidato dicere, neque post Clau-
 dianum, currit bruma: bruma
 enim dies est. Sæpe imponit ho-
 minibus illud, quod tropos putant
 simpliciter ponere nomen pro no-
 mine, quæ res mille potest parere
 ineptias. Gladium intelligimus,
 cum audimus mucronem: sed non-
 ne ridiculus fuerit, si quis dicat
 quanti emisisti hunc mucronem?

- Gestatum parva solitus donare pharetra,*
 495 *Atque aptare breves humeris puerilibus arcus.*
Sæpe quidem frustra monui, servator ut istius
Fœderis Emathia tutus tellure maneres.
Sed quoniam calidæ rapuit te flamma iuventæ,
Nunc saltem, si cura tibi manet ulla tuorum,
 500 *His claustris evade precor. dumque agmina longe,*
Dum licet, Hesperii præceps elabere terris,
Ne nova prædari cupiens, & parta reponas,
Pastorque lupo scelerum delicta priorum
Intra septa luas. Quid palmitis uber Etrusci,
 505 *Quid mihi nescio quam proprio cum Tibride Romanam*
Semper in ore geris? Referunt si vera parentes,
Hanc urbem insano nullus qui Marte petivit
Lætatus violasse redit. Nec Numina sedem
Destituunt. jactata procul dicuntur in hostem
 510 *Fulmina, divinique volant pro mœnibus ignes:*
Seu cælum, seu Roma, tonat. Si temnis Olympum,

A ma-

497 *Emathiam* tellurem non videtur ponere pro illa piguiori *Mædoniæ* particula: sed licentia poëta ita extendere uti *Thessaliam* maxime intelligat, exemplo *Lucani* ipsiusque *Maronis* *Ge. 1, 491* qui ipse locus nos admonere potest, quam multum sibi in locorum & regionum nominibus veteres indullerint. *Alaricus* totam *Græciam* cum exercitu suo pervagatus fuerat. Suaferat igitur senex, qui hic loquitur, ut illa tueretur potius, quam ultra tenderet.

498 Non poterat valde juvenis tum esse *Alaricus*, si jam XXX anni sunt, ex quo *Istrum* transit, ut v. 488 dictum. Sed septuagenario etiam juvenes videntur quinquagenarii &c.

502 *Reponere* hic idem esse debet, quod deponere, dimittere: contrarium *parta tueri*.

507 Ita intelligi voluit hic orator, id ipsum insanum esse, si quis *Romam* *Marte* petat, bellum eo ipso nomine insanum, quod *Romam* petat.

508 Respiciunt poëta ad illam *Deorum* evocationem, *Romanam* cerimoniam, qua vsi v. g. ad *Vejos*, e qua evocarunt *Junonem* *Reginam*, *Liv. 5, 21*. Indicamus hic modo locos classici, *Plin. 28, 2* s. 4. *Macrob. Sat. 3, 9*, tum *Disputationes* ea de re *Bergerianam* & *Coccejanam*.

510 *Auges* forte illa, quæ *Liv. 26, 11* narrantur de præliis *Annibal* ad *Urbem* bis tempestate impeditis.

511 Magnifica dictio, *Seu cælum* naturaliter, seu *Roma* *Dea* suam urbem & populum defensura, tonat. Illud *Si temnis Olympum*, impietatis exprobratio videtur, ut

E e

perju-

- A magno Stilichone cave, qui semper iniquos
Fortuna famulante premit. scis ipse, perosis
Arcadiæ quam densa regis cumulaverit ossa:
515 Sanguine quam largo Grajos calefecerit amnes.
Exstinctusque fores, ni te sub nomine legum
Proditio regnique favor texisset Eoi.,,
Talia grandævum flammata fronte loquentem
Obliquisque tuens oculis non pertulit ultra;
520 Sed rupit rabidas accensa superbia voces:
„Si non mentis inops fraudataque sensibus ætas
Præberet veniam, numquam hæc opprobria linguae
Turpia Danubius me sospite ferret inultus.
Anne, tot Augustos Hebro qui teste fugavi,
525 Te patiar suadente fugam, cum cesserit omnis
Obsequiis natura meis? Subsistere nostris
Sub pedibus montes, arescere vidimus amnes.
Non ita Dii Getici faciant Manesque parentum,
Ut mea converso relegam vestigia cursu.
530 Hanc ego vel victor regno, vel morte tenebo
Victus humum. per tot populos urbesque cucurri,
Fregi Alpes, galeisque Padum vittricibus hausi.*

Quid

- 513 stimulaute MSS. perosis vulg. peresis Raph. 514 regis Basf. marg.
regis Cuj. & MSS. jugis probant prima editt. MSS. Heinsius, ratio.
517 fratrisque favor MS. 520 rapidas al. 525 suadere Raphel.
contra libros. 527 faciant vulg.

perjurii, illud quod dixerat v. 496
Servator isti federis.

513 Difficile est, modo non plane impossibile, has res ordinare, & componere inter se scriptores. Illud tamen apparet, hinc Ruffini in Oriente, hinc per Occidentem Stilichonis artibus subornatos, incitatos, immisos emissosque barbaros, eaque re Imperii Romani interitum acceleratum. Conferat mihi aliquis Zosimum 5, 29, &, quæ

hic Constantinopolitanis vertuntur vitio, ea, h. e. horum similima ab eo imputari Stilichoni videbit. Cf. 564 sq.

523 Danubii nomine ostendit accolæ, Getas.

524 Hebrus testis indicat res in Thracia & Macedonia gestas.

532 Galeis haurire de fluvio est militiæ duræ & fortis, quæ non opus habeat multo apparatu.

*Quid restat nisi Roma mihi? Gens robore nostra
Tunc quoque pollebat, nullis cum fideret armis.*

535 *At nunc Illyrici postquam mihi tradita jura,
Meque suum fecere ducem; tot tela, tot enses,
Tot galeas multo Thracum sudore parari,
Inque meos usus vestigal vertere ferri
Oppida legitimo jussu Romana cœgi.*

540 *Sic me fata foveant. ipsi, quos omnibus annis
Vastabam, servire dati. nocitura gementes
Arma dabant, flammisque diu mollitus Et arte
In sua damna chalybs fabro lugente rubebat.
Hortantes his adde Deos. non somnia nobis,*

545 *Nec volucres, sed clara palam vox edita luco est:
Rumpe omnes; Alarice, moras. hoc impiger anno
Alpibus Italiæ ruptis penetrabis ad Urbem.*

E e 2

Huc

537 parari MSS. 538 ducere Cuj. 540 arvis conj. Heins.
542 dabunt - rubebit vulg. redibat, fremebat, rudebat MSS. jube-
bat MS. hinc fluebat conj. Heins. nt 33, 241.

534 Arma hic intelligit copiarum adscitarum, auxiliarium: quod sunt arma militi, instrumentum rei gerendæ, hoc præstant auxiliares copię imperatori & exercitui.

535 Illyrici jura Alarico tradita hic intelligimus pactione, & eo genere agendi, quod modo ad v. 513 indicavimus. Suadet hoc formula legitimo jussu, quo dicit se cœgisse oppida Romana. Illyrici videtur duplicem quasi personam sustinere Illyrici, regionis jura tradita sunt Alarico, nomine Imperatoris: Illyrici s. Illyrii Alaricum suum fecere ducem. Vid. ad 8, 288.

536 Thraciam obtinens concessu Romani Imperatoris Alaricus metalla & officinas ferri omnes ad arma fabricanda adhibuit. Itaque suis postea armis pugnare contra Romanum imperium potuit, natis & fabrefactis in provincia Romana.

543 Reciprocatio observanda, Chalybs fabro lugente in sua (fabri) damna rubebat a sanguine civium, vel necessariorum adeo. Nempe nec bonæ ætatis scriptores ad canoas Grammaticorum alligari semper se patiuntur.

545 Hæc non simpliciter finxit poëta; sed forte ipse Alaricus. Certe nostri, Socrates H. E. 7, 10 & Sozom. 9, 6 referunt, illum Monacho roganti ut Romæ parceret, respondisse, *ὡς ἐχ' ἐκὼν τὰδε ἐπιχειρεῖ ἀλλὰ τῆς συνεχῶς ἐνοχλῶν αὐτὸν βιάσεται* (sic Sozom. apud Socrateia est βασιλεύων) καὶ ἐπιτάττει τὴν Ρώμην πορθεῖν. Se non sponte sua hæc suscipere, sed aliquem semper sibi molestum esse, & cogere se, & jubere Romam ut deleteret.

547 Attende, lector, ad nomen urbem, ut intelligas, quæ dicebatur v. 555.

*Huc iter usque datur. Quis jam post talia segnis
Ambigat, aut cælo dubitet parere vocanti?,,*

550 Sic ait, hortatusque suos belloque viæque
Instruit. Attollunt vanos oracula fastus.

O semper tacita sortes ambage malignæ,

Eventuque patens & nescia vatibus ipsis

Veri fera fides! Ligurum regione suprema

555 Pervenit ad fluvium (miri cognominis) Urbem,

Atque illic domitus vix tandem interprete casu

Agnovit dubiis illusa vocabula fatis.

Nec non & Stilicho pugnam poscentia movit
Pleno castra gradu, dictisque instigat euntes.

560 „Nunc o nunc, Socii, temerata sumite tandem

Italice poenas. Obsessi Principis armis

Excusate nefas, deploratumque Timavo

Vulnus, & Alpinum gladiis abolete pudorem.

Hic est, quem toties campis fudistis Achivis;

565 Quem discors odiisque anceps civilibus orbis,

Non sua vis tutata diu, dum foedera fallax

Ludit,

550 sic eat MS. ut 20, 155. hortaturque - viaque ante Heinfs. bellicque
viæque MS. 553 noxia ante Heinfs. & Gron. 554 sacra fides ante eisd.

555 Flayi pro fluvium conj. Scal. quia Pollentia Flavia
colonia. Frustra.

552 Pulchra de oraculis sententia, cujus quædam certa ratione ad ipsa etiam nostrorum Prophe-
tarum vaticinia referri possunt; certe illud eventu patent, & nescia
vatibus ipsis.

555 Fluvius hic Orba vocatur hodie, ut monent Geographi. Clau-
dianus vult, voce oraculi dece-
ptum Alarichum, qui ad Urbem
Dominam Romam se vocari puta-
ret, cum Urbs vel Urbis fluvius
ostenderetur. Plena est hujusmo-
di oraculis historia.

557 Vocabula illusa h. e. per lu-
dibrium & illudendi causa appli-
cata eventui incerto.

560 Temerata Italia, temere læsa,
& affecta injuriis sine causa.

561 Obsideri dicitur non ille mo-
do, qui inclusus undique est;
sed cui ex proximo hostis imminet,
occasionibus nocendi intentus.

562 Excusare est hic ulciscendo
tollere, & in tantum abolere, ut
non amplius ignavia obiici inju-
riam passo queat. Timavus fons
& fluvius in intimum sinum Ven-
netum inter Aquilejam & Terge-
sten influit. In hac porro regio-
ne pressos a barbaris Romanos, vel
hic ipse locus satis indicat.

Ludit, & alternæ periuria venditat aula.

Credite nunc omnes, quas dira Britannia, gentes,

Quas Ister, quas Rhenus, alit, pendere paratas

570 *In speculis. Uno tot prælia vincite bello.*

Romanum reparate decus, molemque labantis

Imperii fulcite humeris. Hic omnia campus

Vindicat: hæc mundo pacem victoria sancit.

Non in Thræiciis Aemi decernimus oris:

575 *Nec super Alpheas umbrantia Mænala, ripas*

Constitimus. non hic Tegeen Argosque tuemur:

Visceribus mediis, ipsoque in corde videtis

Bella geri. Patrem clipeis defendite Tibrin.,

Talia, nunc pediti, turmæ nunc mistus equestri,

580 *Dicta dabat: simul externis præcepta ferebat*

Auxiliis. Ibat patiens ditionis Alanus,

Qua nostræ jussere tubæ: mortemque petendam.

Pro Latio docuit gentis prælatus Alanæ;

Cui natura breves animis ingentibus artus

E e 3

Finxerat,

567 vendicat, & hinc vindicat vulg. venditat Raphael. Claver. &c.

568 focii, quas dura Cæj. - 580 edicta Bas. marg. 583 præclarus

adhuc editum. Sed prælatus MS. Claver. hinc genti prælatus Scal. Raph.

& sic dedit Barth. 2, licet ipse in alia omnia eat in Comm. gentis

dux clarus conj. Delr.

567 Illud alternæ aula admo-
net nos infelicitatis illius, quæ
& ipsum imperium turbavit &
historiam: cum barbaris uteren-
tur Rufinus & Stilicho adversus
se invicem, ambo una cum ipso
imperio ab illis illuderentur ever-
terenturque; fraudibus & perfid-
ia grassarentur omnes, ut quid
verum esset, ne qui extra partes
quidem essent facile scire possent,
vix autem esset integer aliquis a
studiis partium, qui vellet vera
tradere.

569 Pendere dicuntur, qui
non firmiter stant, non toto
vestigio nituntur, sed suspensio,
ut ad levissimum quemque im-

pulsus moveantur. Nostra Ger-
manorum consuetudo habet for-
mulam plane similem, *anf dem
Sprunge stehen*, ut qui jam in di-
gitos erecti, signum expectant
procurrendi.

574 Non in remotis imperiis
Orientalis partibus pugnandum
est, quæ non ita prope ad nos
pertinent, quas alienas possumus
putare: *in visceribus* Occidentalis,
Honoriani imperii res gerenda.

575 Mænala Mons silvofus Arca-
diæ, cujus pars Alpheo allui-
tur &c.

583 Certum hic hominem, du-
cemque adeo, designari, mihi non
dubium est, quantumvis fluctuet
lectio

- 585 Finxerat, immanique oculos infecerat ira.
 Vulneribus pars nulla vacat, rescissaque contis
 Gloria fœdati splendet jactantior oris.
 Ille tamen mandante procul Stilichone citatis
 Acceleravit equis, Italamque momordit arenam;
 590 Felix, Elysiisque plagis & carmine dignus,
 Qui male suspectam nobis impensius arsit
 Vel leto purgare fidem: qui iudice ferro
 Diluit immeritum laudato sanguine crimen.
 Morte viri turbatus eques flectebat habenas:
 595 Totaque præciso nutassent agmina cornu,

Ni

586 rescissaque cunctis *vulg.* cuncti *Clav.* rescissaque cunctis *Barth. quæ*
suspiciatus erat punctis, item inuisaque comitis. 589 accele-
ratur vulg. acceleravit etiam *Bas. marg.*
 595 nutassent *vulg.*

lectio. Forte sic tum dici cœpit
Prelatus, ut in Ecclesia Ro., ut
 gentis *Prelatus* sit dux. Certe
Prelati nomen de civili etiam po-
 restate dictum, monent Dufrenia-
 ni continuatores. Sed quod S.
 Valerianum Cimelensem hujus cir-
 citer sæculi scriptorem, auctorem
 faciunt, illud nihil esse, ferri
 debeo. Quem hic describit poeta
 fuit forte idem, de quo ponemus
 verba Pauli Diac. hist. misc. 13, 26,
 & paullo plura ponemus quam
 opus hic erat, quod firmant, quæ
 de incerta historiarum in quibus
 versamur, fide dicimus: Alaricus,
 cujus reliqua hic narrat, Italiam
 ingressus, cum ab Honorio sedes,
 quo cum suo exercitu consistere pos-
 set expeteret, Honorius deliberato
 consilio Gallias eisdem concessit.
 Qui dum ad Gallias pergens, ob re-
 cuperationem iumentorum ad Pollen-
 tiam resedisset, Stilicho patricius in
 perniciem reip. Gothos pertentans
 dum eos insidiis aggredi cuperet,
 bellum Sauli pagano duci commisit:
 qui ipso sacratissimo die Paschæ,
 Gothis supplicantibus, nihilque tale
 sperantibus, super eos irruit, ma-
 gnæque eorum partem prostravit.

Nam primum perturbati Gothi, ac
 propter religionem cedentes, demum
 arma corripunt, more solito se co-
 hortantur, victoremque virtute po-
 tiori prosterunt exercitum. Simi-
 lia Oros. 7, 37.

586 *Contos* generatim pro telis
 posuisse videtur. Cicatrices, quæ
 vultum viri deformaverant, eadem
 tituli erant fortium facinorum.

591 Suspecta Romanis fides bar-
 barorum, quam hic volunt expe-
 riri. Et alioquin antiqua ars,
 committere duo populos, ut mu-
 tuis cladibus se atterant, & mi-
 nus nobis sint metuendi.

593 *Sanguine suo*, in pugna ad-
 versus hostes Romanorum fuso,
 & eam ob rem laudato, diluit
 crimen perfidiæ nullo sibi suo
 merito imputatum.

595 *Cornu*, quam alam hodie
 vocant omnes, servata Metapho-
 ra præcisum dicit.

598 *Pæan Apollo* est. Hic cum
 Musis occupat & velut infidet
 poetas, qui recepto sic intra præ-
 cordia Apolline & spiritu poetico
 canunt.

599 *Gradivus pater*, Mars, fun-
 dator atque auctor Romanæ gen-
 tis,

Ni celer instructa Stilicho legione secutus
Subsidiis peditum pugnam instauro equestrem.

Quis Musis ipsoque licet Pæane recepto
Enarrare queat, quantum Gradivus in illa

600 Luce suæ dederit fundator originis urbi?

Altius haud umquam toto descendimus ense

In jugulum Scythiæ: tanta nec clade superbum

Contudimus Tanain, vel cornua fregimus Istri.

Invisum miles sitiens haurire cruorem

605 Per varias vestes, onerataque plaustra metallo

Transit, & argenti cumulos; & cædis avarus

Contentas proculcat opes. pretiosior auro

Sanguis erat. passim neglecti prodiga lucri

Ira furens strictis odium mucronibus explet.

610 Purpureos cultus, absumtique igne Valentis

Exuvias, miserisque graves crateras ab Argis,

Raptaque flagranti spirantia signa Corintho,

E e 4

Callidus

610 assumptas igne valentes *vulg.* assumptoque, absumtasque, absumtoque MSS. Valentis debetur Clauerio.

tis, illo die multum *sue Originis*, paternæ virtutis h. e. Martiæ multum, dedit *urbi*, h. e. Romanis militibus.

603 De *cornibus Istri* diximus ad 21, 220.

604 Præ studio & cupiditate vindictæ atque cædis negligunt prædam milites: quod sæpe cum contra accideret, ea causa magnarum post victoriam cladum fuit.

610 Qui *Valentem* Imperatorem victum vivum tamen cremarunt, *Scythæ* vocantur a Zosimo 4, 22 generali nimirum nomine. Sed *Gothas* appellat Paulus Diac. Hist. mis. 12, 16. Utrum autem hi Gothi vel Getæ, qui cum Alarico militabant, *exuvias*, spolia, signa militaria, tentoria Valentis secum habuerint, forte nec ipse Claudianus sciebat. Poëtæ satis fuit hac

imagine splendorem conciliare *sue carmini*.

611 Illud de Græcis spoliis *facilius* est, cum ipse Alaricus paulo ante Græciam vastarit.

612 Etiam hic vestigium doctrinæ poëtæ nostri, non modo, quod Virgiliano epitheto *spirantia* signa vocat: sed quod videtur corrigere fabulam de origine aeris Corinthii e metallis per incendium urbis confluentibus. Dicit enim *signa flagranti Corintho rapta*, non signa ex aere, quod per Corinthi fluxit incendia. Viderat jam Plinius 34, 2 f. 3 *Corinthium æs*, & *vasa Corinthia* antiquiora esse incendio Corinthi: & vixit tamen, firmata ab ipso, fabula: quam plane evertit Bochartus Hieroz. 2, 6: 16, præsertim ex Athenæo 4, 1.

Callidus ante pedes venientibus objicit hostis
Incaustum; neque enim feralis præda moratur,
615 Sed justos præbent stimulos monumenta doloris.

Afferitur ferro captivum vulgus, & omnes
Diversæ vocis populi, quos traxerat hostis
Servitio, tandem dominorum strage redempti
Blanda cruentatis affigunt oscula dextris,
620 Desertosque Lares & pignora læta revisunt.
Miratur sua quemque domus, cladesque renarrant
Ordine, tum grati referunt miracula belli.

Quis tibi nunc, Alarice, dolor, cum Marte perirent
Divitiæ, spoliisque diu quæsitæ supellex,
625 Pulsaretque tuas ululatus conjugis aures;
Conjugis invicto quæ dudum freta marito
Demens Ausonidum gemmata monilia matrum,
Romanasque alta famulas cervice petebat?
Scilicet Argolicas Ephyreiadasque puellas
630 Cœperat & pulcras jam fastidire Lacænas.
Sed Dea quæ nimis obstat Rhamnusia votis

Ingemuit

620 desuetosque MS. 622 ord. cognati vulg. cum grati MSS. Cuj.
congrati MSS. congressi MS. cognatis Raphael. tum grati MSS.
623 tunc Basf. marg. 625 flebilis MSS. 628 parabat MSS.
Basf. marg. 629 Argolicus vulg.

613 Hæc fuit ars Mithridatis
e Ponto, regno suo, fugientis,
quam cum Medæ factis, fratris
sui Absyrti membra spargentis in
via, qua illam pater sequebatur,
comparat Cicero pro L. Manil. c.9.

616 Afferitur verbum juris Rō-
mani, liberali causa aliquem manu
asserere i. e. vindicare, & liberum
esse defendere.

619 Suavitas ex paradoxo: cru-
entata manus horribilis alias,
blanda hic oscula excipit.

622 Gratum bellum, pro quo
gratias se debere Deo & Stili-
choni, agnoscunt.

629 Recens erat a Græciæ va-
statione Alarici exercitus. Argo-
nides puellæ Argivæ & vici-

næ regionis, quæ Argolis vo-
catur, incolæ: Ephyreides Co-
rinthiæ.

631 Rhamnusia, Nemesis Dea,
in Rhamnunte Atticæ pago culta:
h. e. iustitiæ diuina, vindex ultrix-
que superbiæ. Hæc ingemuit, infre-
muit, ut iræ potius quam doloris
significationem habeat. Flexit rotam
Nemesis. Hanc illi assignat vetus
hymnus editus sub Arato Oxo. 1672,
8. Τῆς σὸν τροχὸν ἄστρον, ἀσι-
βῆ, χαρὰν μεγάλων σφέτεται
τύχη, ipsam Fortunam illam
arridentem hominibus, sub illius
rota inconstanti, orbitam non
signante, ait circumagi. Hinc Ne-
misi in Smyrnæorum nummis
signum rota additur.

Ingenuit flexitque rotam. Domat aspera victos

Pauperies, unoque die Romana rependit

Quidquid ter denis acies amissimus annis.

635 O celebranda mihi cunctis Pollentia sæclis!

O meritum nomen felicibus apta triumphis!

Virtutis fatale solum; memorabile bustum

Barbariæ! nam sæpe locis ac finibus illis

Plena laceffito rediit vindicta Quirino.

640 Illic Oceani stagnis excita supremis

Cimbrica tempestas, aliasque immissa per Alpes

Hisdem procubuit campis. Jam protinus ætas

Adveniens geminæ gentis permisceat ossa,

Et duplices signet titulos commune tropæum:

645 Hic Cimbro fortisque Getas, Stilichone peremtis

Et Mario claris ducibus, tegit Itala tellus.

Discite vesanæ Romam non temnere gentes.

637 virtuti malit Heinfs.

644 duplici titulo malit Heinfs.

647 tendere Claver. ex MS. argutum, non verum.

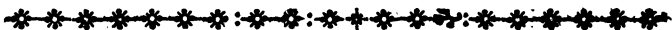
634 *Romana acies*, exercitus & victoria &c.

635 *Pollentiæ* nomen affine verbo *pollendi*, quod quàm vim habeat, intelligitur ex illa formula, quæ pater patratus imprecatur Jo-
vem, *Tu-populum Ro. sic ferito*, ut ego hunc porcum hodie feriam: tantoque magis ferito, quanto magis potes pollesque.

640 Comparat, pœtæ magis licentia, quàm ex vero, Alarici cladem Cimbricæ sub Mario. *Stagna Oceani* vocat mare illud, in quo est Chersonesus Cimbra,

quia pigrum & pene immobile illud mare credebatur. *Alia* autem fuere *Alpes*, per quas venere Cimbri ac Teutones; & *campi Raudii*, ubi pugnatum est controversi inter Geographos: certe tamen in Gallia Cisalpina, quod ad hunc locum satis est, & Cimbrica clades contigit, & pugna ad Pollentiam. Splendidissima sane est hujus libri clausula, & ultimus versus cum majestate quadam expressus ex illo Virgiliano, *Discite justitiam moniti, & non temnere Divos*.

CL. CLAUDIANI

IN VI. CONSULATUM

HONORII AUGUSTI

P R A E F A T I O

Omnia quæ sensuvolvuntur vota diurno,
Pectore sopito reddit amica quies.

Venator defessa toro cum membra reponit,
Mens tamen ad silvas & sua lustra redit.

5 , Judicibus lites, aurigæ somnia currus,
Vanaque nocturnis meta cavetur equis.

Furto gaudet amans, permutat navita merces,
Et vigil elapsas quærit avarus opes.

Blan-

8 *quid si legamus vigil?*

* Nescio quid moverit Pulmanum, ut hanc præfationem libro tertio de Raptu Proserpinæ denuo præmiserit, quem secutæ sunt Plantinianæ: cum tamen MSS. optimi quique & Parrhasius, & antiqui, præter Vicentinum & Juntam, editores hunc illi locum assignarint merito; quem ipsum etiam argumentum pulchre tuetur. Cf. dicta ad v. 17.

1 *Sensu diurnovolvuntur*, quæcunque interdiu, per quemcunque sensum externum vel internum, vigilantium mentibus observantur. Locus hic communis, tractatus centies ab omni scriptorum genere, sua unicuique experientia notus est. Si quis tamen suaviter affici velit, legat Lucret. 4, 960-1031.

6 *Meta cavetur*, aperta allusione ad illud Horatianum *Metaque fervidis evitata rotis*. Summa ars aurigæ in circo quam proxime metam flectere currum anfractu brevissimo, & evitare eadem, ne offensus ad metam frangat axim, currum evertat.

7 *Furtum*, κλέμμα, est, quidquid occulte, non animadversum his, quorum metuitur, vel vitatur certe, conscientia, peragitur, sive de cetero bonum, sive malum sit. Sedem tamen peculiariter etiam in rebus amatoriis habet.

8 Potest hic sensus esse, Avarus evigilans quærit elapsas sibi per quietem opes, quasi non somnium esset,

Blandaue largitur frustra sitientibus ægris

10 Irriguus gelido pocula fonte sopor.

Me quoque Musarum studium sub nocte silenti

Artibus assuetis sollicitare solet.

Namque poli media stellantis in arce videbar

Ante pedes summi carmina ferre Jovis.

15 Utque favet somnus, plaudebant numina dictis,

Et circumfusi sacra corona chori.

Enceladus mihi carmen erat, victusque Typhoëus:

Hic subit Inarimen, hunc gravis Aetna domat.

Quam lætum post bella Jovem suscepit æther,

Phle-

11 studiis *it.* studio MSS. 12 assiduis MSS. invigilare jubet MS.

17 victusque *vulg.* Sed victus MSS. 18 hunc premit Inarimes *vulg.*

19 lætus omnes præter Heins. ex MSS. quod fere
magis placet.

esset, sed verum damnum. Sed molle item, & facerum, si esset in libris *vigili* elapsas opes quærit in somnis.

10 Sed contrarium etiam accidere solet, pueris præsertim. Lucet. l. c. *Puri sæpe lacum propter, se, ac dolia curta, Somno devincti credunt extollere vestem &c.*

15 Modestiam tuetur his verbis, *Utque favet somnus*: somniare potest poëta, quidquid lubet: non mirum si de se, quæ optat, somniet.

17 Tanto pulchrior hæc phantasia est, quod re vera Gigantomachian scripsit noster, de qua ad 37 pr. quam forte hoc ipso tempore jam animo conceperat & meditabatur. In his Gigantibus nobilissimi Enceladus & Typhoëus. Caterum cum hujus quoque rei mentio fiat in tercio de raptu Pro-

serpinæ f. 36, 335 sq. hinc forte nata librario veteri cogitatio, hanc esse libri illius præfationem.

18 *Inarime*, Crux & ludibrium Criticorum. Fons est Homeri versus in Catalogo navium f. 12. B, 783 *Εν Αἰγίῳ, ὅθι φασὶ Τυφώος ἐμμενῆν ἐνὸς*. Manifeste dicit, In loco qui vocetur *Arimi* vel *Arina*, orum, esse cubile Typhœi. Contra non minus aperte Virg. Aen. 9, 716 *Durumque cubile*, *Inarime*, *Jovis imperiis impossæ Typhæo*: quem deinde sequuntur Latini poëtæ pene omnes, qui Inarimen dixerunt Aenariam f. *Pithecusan* in Cumano litore insulam, *hod. Ischia*. Placet sententia Clarkii ad Homeri l. c. arbitrantis, illo ipso versu, qui in omnium ore versaretur, ortam esse illam nominis mutationem: ut ex *ἄρῃ* *ἔρῃ* ortum est *cateri*.

20 Cum *Phlegræa* hæc *militia* sapius apud nostrum memoretur, nempe 35, 355. 36, 201 & 337. 37, 4. 40, 27: placet hic breviter nomen illud declarare. Antiquissimi, apud quos est ejus mentio, assignant *Phlegræa* nomen *Pallænæ*, quæ est chersonesus *Macedoniæ* vel *Thraciæ* (quarum terminos, ac *Thessaliæ* adeo confundi constat) iidemque *Herculem* faciunt illius belli partem præcipuam. Sic *Pindarus* *Nem.* A, 100 & *Isth.* 5, 48 utroque loco certe *Thraciæ* tribuunt vetera scholia, non minus quam apud *Apollo.* *Argon.* 3, 234. Sic & *Stephanus* de urb. *Herodotus* 7, 123 post enumeratas urbes *Pallenes*, αὔται, inquit, (αἱ πόλεις) τὴν νῦν Παλλήνην πρότερον δὲ Φλέγρην καλεσμένην νεμόμεναι. Apertum est *Phlegram*, campum *Gigantomachicæ*, esse in illa *Thraciæ* *Macedonica* vel *Thessalica*, in vicinia *Pelii*, *Ossæ*, *Olympi* &c. Nec aliter *Strabo* in *Excerptis* l. 7 p. 228, b pr. Ὅτι ἡ Παλλήνη χερσόνησος Φλέγρα τὸ πρὶν ἐκαλεῖτο ὥκην δ' αὐτὴν οἱ μυθεύοντες Γίγαντες ἔς Ἡρακλῆς διέφθειρεν. Rursus haud dubie campi *Phlegræi* sunt in *Italia* *Plin.* 3, 5 f. 9 *Dein Puteoli* - postque *Phlegræi* campi, *Acherusia palus* *Cumis* vicina. Et 18, H f. 29 *Pars campi Campani*, quæ *Laboria* vocantur, quæ *Phlegræum* *Græci* appellant. *Phlegræum* campum diserte *Campaniæ* assignat *Strabo* l. 5 p. 168, 19 ἐν ᾧ τὰ περὶ τὰς Γίγαντας μυθεύσιν. Sic p. 169, 51 ubi post descriptionem soli sulphure & aquis calidis abundantis, addit ideo *Φλέγραν* quosdam dici putare regionem *Cumaniæ*, καὶ τῶν πεπτωκότων Γιγάντων τὰ κεραυνία τραύματα ἀναφέρειται ταῖς τοιαύταις προχοαῖς τὴ πρὸς καὶ τὴ ὕδατος. Sic enim legen-

dum, hoc sensu, ὄλνεκα γιγάντων ἰβὶ κασφύτῳ in fabulis, referunt ad ejusmodi ignis & aquæ eruptiones. Et jam paullo ante p. 194, 31 memorarat τὰς περιληφθέντας τῶν Γιγάντων ἐν τῇ κατὰ Καμπανίαν Φλέγρα. Sapiens hic etiam *Polybius* videtur pulchre hanc *Mythologorum* dissensionem composuisse, certe explicuisse l. 3 c. 91 ubi in laude *Campaniæ* addit, ἐπιεικέατος παρὰ τοῖς μυθογράφοις ὁ περὶ τῶν τῶν πεδίων λέγεται λόγος. προσαγορεύεται δὲ καὶ ταῦτα Φλέγρα, κατὰ περ καὶ ἕτερα τῶν ἐπιφανῶν πεδίων. Θεός γε μὴν μάλιστα περὶ τῶν εἰκὸς εἰρῆναι. Probabilem valde ait de his campis fabulam, appellari etiam hos *Phlegræos*, non minus quam alios insignes fertilitate campos: credibile enim esse, de his potissimum *Deos* contendisse. *Diodorus Siculus* (qui 4, 21 *Phlegræum* campum vicinis *Vesuvii* montis assignaverat, & quod in scriptore ævi *Augustei* valde memorabile est, dixerat, eum locum habere multa signa τῇ κεκαυθῇ κατὰ τὰς ἀρχαῖας χρόνους, artifice antiquis temporibus) pulchre ipse quoque rem componit 5, 71, Conflata esse præter ea, quæ indicaverat, ait, alia quoque bella *Jovi*, πρὸς Γίγαντας τῆς μὲν Μακεδονίας περὶ τὴν Παλλήνην, τῆς δὲ Ἰταλίας κατὰ τὸ πεδίων δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀπὸ τῇ κατακεκαυμένῃ τόπῳ *Φλέγραϊον* ὀνομάζετο, κατὰ δὲ τὰς ὑστερον χρόνους *Κυμαῖον* προσηγορεύθη. Poëtæ itaque *Phlegram* appellant, *Phlegræa* bella, e. i. g. a. prædicant, cum de *Gigantum* in *Deos* conatibus agunt, lectori plerumque integrum relinquunt, velitne *Phlegram* in *Macedonia* collocare an in *Italia*.

Additur ecce fides, nec me mea lufit imago,

Irrita nec falſum ſomnia miſit ebur.

En Princeps, en orbis apex æquatus Olympo.

En, quales memini, turba verenda; Deos.

25 Fingere nil majus potuit ſopor; altaque vati

Conventum cælo præbuit aula parem.

22 mittit MSS.

23 æquandus MSS.

24 Dei Raphael. ſine cauſa.

25 pro vati, menti MSS.

21 *Additur fides*, intell. ſomnio, expetit vel impletur ſomnium. Illud *ebur falſum* reſpicit ad portam eburnam, per quam falſa ſomnia veniunt, apud Virgilium Aen. 6 extr.

24 Cum Diſ comparat Senatū Romanum. Themifſtio Or. 13 p. 178, Ε σύγκλητος ἀγροῦν θεῶν, Sena-

tus Deorum concilium, eſt. Conf. 28, 74.

25 Splendidum mendacium. Ipſe ſomnus, aut Morpheus, non potuit auguſtius diviniuſque concilium fingere: quales vidi per quietem Deos, tales cerno Senatores Romanos.

XXVIII

CL. CLAUDIANI

DE SEXTO CONSULATU

HONORII AUGUSTI

PANEGTRIS

Aurea Fortunæ Reduci si templa priores

Ob reditum vovere ducum, num dignius umquam

Hæc Dea pro meritis amplas sibi posceret ædes,

Quam sua cum pariter trabeis reparatur & Urbi

5 Majestas? nec enim campus sollennis & urna

Luditur in morem: species nec diffona cœtu,

Aut

2 pro reditu MS. non vulg. nunc MS. 3 Latias - arces MS.
4 repetatur primæ edit. reparatur Heins. ex 2 MSS. reparatur Vien. &
Bas. marg. Claver. & MSS. plurimi optimique. 5 campi &
urnæ conj. Scal. recepta a Barth. campo MS.

* Incidit hic Consulatus in A. C. 404 gestus in Occidente, cum Orientalis consul esset Aristænetus.

1 *Fortunæ reduci Cæsaris Augusti* aram dedicavit S. P. Q. R. cujus imago in duobus nummis aureis apud Morell. tab. II n. 1. & 2, ubi vid. Schlegel. & quos laudat Fabric. ad Dionem 55, 10 n. 98, qui *τύχην ἐπαύριον* vocat. Nempe *Redux* in hac formula est qui reducit. *Templum* Domitiano datum celebrat Martialis 8, 65.

4 *Trabeis consularibus reparatur* sua majestas, quod suscipit consularum Honorius: *urbi*, quod præsens, antiquo ritu suscipit.

5 *Respicere videtur ad acerbam* illam Lucani querelam de Cæsaris comitiis, 5, 392 *Fingit solemnium campus, Et non admittæ divinit susfragia plebis, Decantatque tribus,*

& *vana versat in urna.* Simulacra qualiacunque interdum *ludebant* potius quam agebant prisca ritus: in his *urna* adhibita, in quam conjectæ erant tribuum sortes s. nomina, ut inde educeretur prærogativa, cujus suffragium ferre sequi solebant reliquæ. Alii principes ne hos quidem ludos poterant perpeti. Laudem magnam suo Trajano ex eo arcessit Plinius, quod prisco more se consulem designari, adigique adeo jure jurando passus est. Vid. Pan. 63 & 64.

6 *Species & habitus externus* hominum non abhorrebat ab ea re, quæ gerebatur: non erat *peregrina* ob habitum & vestitum imago *juris* quod simularetur Romani: verbo, togati versabantur in campo, pro rostris, in palatio.

- Aut peregrina nitet simulati juris imago.
 Indigenas habitus nativa Palatia fumunt,
 Et, patriis plebem castris sociante Quirino,
 10 Mars augusta fui renovat suffragia campi.
 Qualis erit terris, quem mons Evandrius offert
 Romanis avibus, quem Tiberis inaugurat, annus?
 Quamquam omnes, quicumque tui cognominis, anni
 Semper inoffensum dederint successibus omen,
 15 Sintque tropæa tuas semper comitata secures!
 Hic tamen ante omnes miro promittitur ortu
 Urbis & Augusti geminato nomine felix.
 Namque velut stellas Babylonia cura salubres

Optima

- 8 indignos - fumant *Vien. marg.* 10 sibi *al.* 11 erat *MSS.*
hinc eat conj. Heins. 12 annus *vulg. annis MSS. quod ortum ex*
annus. 14 dederant *Cuj.* 16 protenditur i. portenditur *MS.*
 17 Terbis in *Aug. conj. Scal. recepta a Raphel.* Liber
Vien. marg. numine MS. munere MS.

8 *Nativa palatia*, q. d. naturalia Romano Imperatori. Repugnare videtur naturæ rei, Imperatorem Romanum esse, & Palatium Romanum nunquam adire.

9 *Quirinus*, Quirites, *Plebs*, Campus nomina pacis ac togæ sociantur cum militaribus *Castris*, *Marte*. *Mars renovat* instauratque *suffragia campi sui*, Martii, restituit prisca comitiorum solemnia.

11 *Mons Evandrius*, Palatinus, in quo ille habitasse credebatur, Liv. 1, 5. Hunc *Romulus ad inaugurandum templum* ceperat Liv. 1, 7. Ex Palatino itaque colle prospiciebant cælum augurii caprandi causa: hoc vocat poëta *offerre annum* novi consulis prosperandum & felici augurio signandum, *avibus*, quæ inde a Romulo faustæ fuerunt Romanis: ad *Tiberim* est campus Martius, ubi habentur comitia.

13 *Tui cognominis*, quos tu nomine tuo Consul signasti.

15 Felicia quædam singulis Honorii consulatibus contigisse, in-

ductione quadam factorum & chronicorum probari potest.

17 Hoc anno jungitur, hoc enim est *geminare nomen Urbis & Augusti*, quia Honorius Romæ consulatum suscipit. Habet illa Romæ & Augusti geminatio felix quoddam omen. Origo repetenda videtur ab ipso Imperatore Augusto, de quo Suero. c. 52 *Templa, quamvis sciret etiam Proconsulibus decerni solere, in nulla tamen provincia, nisi communi suo Romæque nomine recepit.* Videmus talia templa in nummis v. g. Morelliani thesauri Aug. Tab. 15, 5 it. Claud. Tab. 4, 21 ubi plura Haver.

18 Conveniunt hæc cum Astrologorum dictatis, quorum, ut nullius non artis quæ tum colebatur, peritum fuisse nostrum poëtam, hic locus ostendit. Non est tempestivum rem totam disputare. Ponamus inodo verba Firmici junior. 2, 3 *Altitudines - in opportunis genitura locis homines faciunt beatos.* — *Hæc ex can-*

ja

- Optima tunc spondet mortalibus edere fata,
 20 Cælicolæ cum celsa tenent, summoque feruntur
 Cardine, nec radios humili statione retundunt:
 Haud aliter Latæ sublimis signifer aulæ,
 Imperii fidus propria cum sede locavit,
 Auget spes Italas: & certius omina surgunt,
 25 Victrici concepta solo. Cum pulcer Apollo
 Lustrat Hyperboreas Delphis cessantibus aras,
 Nil tum Castaliæ rivis communibus undæ
 Dissimiles, vili nec discrepat arbore laurus:
 Antraque mœsta silent, inconsultique recessus.

At

21 recondunt *vulg.* recumbunt *MS.* 23 prima *vulg.* Sed
 propria jam *Vic. Vien. Basf. marg.*

sa Babylonii ea signa in quibus
 stellæ exaltantur, domicilia earum
 esse voluerunt.

21 Retundunt radios, ut minus
 potentes sint, minus efficiant,
 cum non directe cadant, sed vel-
 ut ex transverso debiliore impetu
 veniant. Vid. 1, 23. 8, 185. præfer-
 tim 35, 135.

22 Signifer aulæ Latæ, Zodia-
 cus, cum quo comparat ordines &
 dignitates omnes imperii, locavit
 fidus s. solem Imperii, Honorium
 Augustum, propria sede s. summa,
 in consulatu. Itaque Honorius
 tanquam beneficium jam per se
 fidus, locatum in domicilio suo,
 Romæ, eo beatorem faciet rem-
 publicam.

25 In verbo concepta misceri vi-
 dentur duæ translationes. Concipi
 dicuntur omina, vota, preces, in
 quantum certæ verborum formulæ
 includuntur: sed cum dicit surgunt,
 cum addit solo victrici aperte illa
 cum plantarum seminibus compa-
 rat. Ceterum ad exaggerandam fe-
 licitatem, quam percipiat Roma
 ex Augusti præsentia, comparat
 hunc cum Apolline, qui præ-
 sens Delphos suos animat, illo

apud Hyperboreos absente nihil
 aliis præstantes.

26 Hyperborei illi, ad quos sta-
 tis temporibus invisit Apollo s.
 Phæbus, videntur Occidentalis
 Hispanici vel Africani adeo lito-
 ris incolæ intelligi non nunquam,
 ut ad 7, 56 monuimus. Actum
 est de Hyperboreorum illa cum
 Apolline societate, & hujus ad
 illos post XIX annorum intervalla
 adventu, copiose in Commenta-
 riis Academiæ scientiarum Got-
 tingenfis. Hic illud modo memi-
 nerimus, Solis ad septentriones ac-
 cessum hoc modo signari a docto
 poëta non videri, licet Rhipæi s.
 Rhipæi axis mentionem iniiciat:
 nec enim relinquit Delum Sol,
 cum ad Tropicum canceri accedit,
 & æstatem facit Septentrionalibus.
 Est igitur hic nihil *Φωκίων*, sed
 imago tantum poetica, ut per
 Apollinis sic absentiam languent
 Delphi, ita Roma Augusto ab-
 sente tristitia quadam consenescit.

29 Inconsultus, quod res ipsa
 satis declarat, hic non nominis
 more accipiendum, ut *inconside-
 ratus*, neque notat eum, cui non
 respondit oraculum; sed ipse est
 oraculi

- 30 At si Phœbus adest, & frenis grypha jugalem
 Riphæo tripodas repetens detorsit ab axe,
 Tunc silvæ, tunc antra loqui, tunc vivere fontes,
 Tunc sacer horror aquis, adytisque effunditur Echo
 Clarior, & doctæ spirant præfagia rupes.
- 35 Ecce Palatino crevit reverentia monti,
 Exsultatque habitante Deo, potioraque Delphis
 Supplicibus late populis oracula pandit,
 Atque suas ad signa jubet revirescere laurus.
 Non alium certe decuit rectoribus orbis
- 40 Esse larem, nulloque magis se colle potestas
 Aestimât, & summi sentit fastigia juris.

Attol-

38 lauros al.

oraculi epitheton, quod nemo consulit, quod consulit nemini. Illud hic indicandum censui, quod in Thesauro hæc notio prætermissa est.

30 *Gryphos* currui Phœbi junctos ita olim cecini in Gryphum fabula: *Est tamen ut magnos quoque viderit India Gryphas. Hic etenim si quis Phœbi radiantia pictor Ora dedit tabulis inscripta aut pariete templi, Non ille addit equos rapido in temone jugales, Sed Gryphas jungit curru ad lora aurea victos.* Vid. Philostr. Vita Apollo. 3, 48. Tales ex monumentis lapidum & nummorum dedit Spanh. Diss. 5 p. 271 sq.

31 *Tripodas* plures, non tantum solemnem illam Pythiæ sedem, sed plures, cortinasque, & pocula adeo, partem divitiarum templi Delphici. cf. 2, 12.

33 *Echo* naturalis effectus speculicarum & cavorum (quæ hic *Adyta* vocantur, quo subire, *δύεσθαι*, non licet nisi sacerdotibus) certa sibi proportionem respondentium. Ad eandem vocis repercussionem respiciunt *doctæ rupes*. Doctus esse putatur, qui reddere accepta a doctore potest.

35 Hinc jam applicat, quæ de Delphis dixerat, ad Palatium, & domum Cæsarum.

38 *Laurus* ornat capita, postes, fasces, Imperatorum: in primis etiam signa militaria.

40 *Potestas*, imperium, non magis sentit majestatem suam, ejusque sibi conscia est, quam cum Romæ versatur in Cæsarum palatio, in monte Palatino. Neoenim dubio, illud intelligendum esse urbis an orbis miraculum, cujus descriptionem divinatione mathematica ex ruinis veteribus effictam dedit Franc. Blanchinus in magnifici splendoris opere postumo *Del Palazzo de' Cesari Vero*. 1738. Durasse per varios casus atque incendia hoc Palatium videtur etiam aliquanto ultra hæc tempora. Vid. *formulam curæ Palatii* apud Cassiod. 7, 5 & Savaro. ad Sidon. car. 23, 432 p. 200. Cf. Iac. Gorch. ad l. un. C. Theod. de comitib. & tribunis scholarum, ubi pulchre observat, ab illa *Cura Palatii* ortum habuisse splendidissimam illam *Cyropalatarum* in Orientali Imperio dignitatem, ab Augusti fastigio proximam.

F f

Attollens apicem subiectis Regia Rostris,
 Tot circum delubra videt, tantisque Deorum
 Cingitur excubiis. Juvat infra tecta Tonantis
 45 Cernere Tarpeja pendentes rupe Gigantas,
 Cælataque fores, mediisque volantia signa
 Nubibus, & densum stipantibus æthera templis,
 Aeraque vestitis numerosa puppe columnis

Confita,

44 intra vulg. infra Ald. & MSS.

45 gigantes al.

48 veste MSS. veste MS. unde conj. Heins.

numeroso veste i. basta.

42 Hæc domus Regia vocatur præter morem veterum, sublata nempe nominis invidia. Sic de habitatione Imperatorum posuit noster 5, 97. 8, 123. 19, 35 &c. Regia igitur subiecta sibi habet in foro rostra &c. Simplex conspectus tabulæ Romam antiquam exhibentis hunc locum illustrat.

44 Excubiæ Deorum, Regiam tuentium, videntur ex contrario, nec sine elegantia dictæ cum respectu ad illud Plinii Pan. 52 ubi de statuis Imperatoris extra cellas templorum positis, Tibi, inquit maximus honor excubare pro templis. Excubiæ si proprietatem verbi spectes, sunt militum extra vallum stationes. Utra vero melior sit lectio, infra an intra difficile mihi certe est dicere, quod rem ipsam ignorem. Probabile tamen videtur fuisse in parte rupis Tarpejæ, forte ex ipsa rupe certe anaglypho opere excisum, magnificum argumentum, gigantomachiam, aptum si quod usquam Jovi Tarpejo & Capitolino. Sic quidem malim, quam argumenta valvarum, de quibus itatim, intelligere cum Justo Rycquio de Capitolio c. 17 p. 172. Certe pendentes Tarpeja rupe gigantes tale opus quale descripsi modo, commode, & graphice dici, mihi liquet.

46 Cælatae fores, valvæ argumentosæ, s. historica aut fabulosa argumenta habentes ex aureis laminis quales in templis magnificentioribus fuisse vel solæ Ciceronis Verrinæ docent. De his Capitolii valvis paullo post hæc tempora, aurum detraxit Stilicho, si fides Zosimo 5, 38.

Signa mediis nubibus volantia intelligam, non vexilla, quæ certis temporibus, ut comitiis, proposita videntur: sed signa proprie dicta i. e. statuas deorum in fastigio templorum positas ita alto loco, ut qui de imo illas suspicerent, volare eas inter nubes putarent. Passim ea videmus in nummis V. G. Tiberii Tab. 5 n. 2 & 18 Morell.

47 Densum æthera interpretari forte licet obscuratum, ut vix videri possit præ templis illum interceptientibus.

48 Columnas rostratas describit, quas plures fuisse in Capitolio & circa illud, ostendit Rycquius c. 33. Talis est, de qua Liv. 42, 20. Quod Aera consta columnis vocat Rostra illis fixa, ad illum æris præ ferro usum pertinet, ab antiquissimis inde temporibus receptum. Sic Virg. Ge. 3, 29 Nuvæ surgentes ære columnas appellat. Vid. Servius. Puppis mentio hic videtur intemptiva, cum de rostris sermo sit, proræ præfixis. Vid. V. L.

- Confita, subnixasque jugis immanibus ædes,
 50 Naturam cumulante manu; spoliisque micantes
 Innumeros arcus. Acies stupet igne metalli,
 Et circumfuso trepidans obtunditur auro.
 Agnoscisne tuos, Princeps venerande, Penates?
 Hæc sunt, quæ primis olim miratus in annis,
 55 Patre pio monstrante, petis. Nil optimus ille
 Divorum toto meruit felicius ævo,
 Quam quod Romuleis victor sub mœnibus egit
 Te conforte dies, cum se melioribus addens
 Exemplis, civem gereret terrore remoto,
 60 Alternos cum plebe jocos dilecta que passus
 Jurgia, patriciasque domos, privata que passim
 Visere deposito dignatus limina fastu.
 Publicus hinc ardescit amor, cum moribus æquis
 Inclinat populo regale modestia culmen,

F f 2

Teque

51 innumeris conj. Heinsf.
 marg. Plant. marg.

55 monstrante vias Vienn. marg. Basf.
 57 quam quos conj. Heinsf.

49 Quæ juga immania poëta vocat quibus subnixas ædes celebrat, illæ sunt insana substructionum moles (ut vocat Cic. pro Milo. c. 20 & 31) quarum hodie miramur cum horrore quodam reliquias.

50 Cumulare est aliquid ultra justum modum mensuramque addicere. Excelsis collibus superimpositæ moles ædificiorum.

51 Arcuum triumphalium ex reliquiis s. ruderibus, nummisque restitutorum contemplatio apud antiquarios, V. G. Montf. 6, 3 fidem Claudiani firmat. Conf. hic 24, 66.

54 Ponit poëta, nescio, an suffragante historia, hic & mox v. 82 Honorio puero ita placuisse Romanam urbem & Palatium, ut a Theodosio patre, cum de dividendo inter ipsum fratremque imperio ageretur, Occidentem sibi

expeteret. Ceterum ab illis primæ pueritiæ temporibus ind ad hunc sextum consulatum suum Romæ illum non fuisse, ex Gothofrediana chronologia legum, & hoc ipso poëta loco fit veri simile. Romæ autem egit Theodosius, ut docet laudata legum chronologia A. C. 389 post devictum Maximum Tyrannum.

58 Meliora exempla vocat Trajani præsertim & primorum Antoninorum.

60 Alternos jocos & dilecta jurgia referenda videtur ad illam circi & spectaculorum aliorum libertatem. Sed etiam in convivio jocandi libertatem non permissam modo ab Augusto, sed exactam quoque narrat Suet. c. 98.

64 Modestia principis inclinat ac demittit majestatem suam ad populum.

- 65 Teque rudem vitæ, quamvis diademate necdum
Cingebare comas, socium fumebat honorum,
Purpureo fotum gremio, parvumque triumphis
Induit, & magnis docuit præludere fatis.

Te linguis variæ gentes, missique rogatum

- 70 Fœdera Persarum proceres, cum Patre sedentem
Hac quondam videre domo, positoque tiaram
Submisere genu. tecum prælarga vocavit
Ditandas ad dona tribus: fulgentia tecum
Collecti trabeatus adit delubra Senatus,

Romano.

- 67 trophæis MS. 68 imbuit al. fastis omnes ante Heinfs. 71 pos-
itaque tiara prima edit. positoque tiara al. 72 præclara MSS.
74 collecto senatu MSS.

65 Primum Consulatum gesserat Honorius, h. e. nomen anno dederat vix bimulus A. C. 386: sed quod socium honorum sumxisse hic dicitur, illud non ad consulatum, sed ad communicatum cum puero triumphi, congiariiue distribuendi honorem ipse poeta refert: Augusti enim nomen & diadema illi dedit demum A. 393 undecenni.

67 Conf. 7, 129.

70 Si audiamus Idacii chronicon, & chronologiam legum Gothofredianam, legati Persarum A. 384 ipso, quo natus est Honorius, venere, nec Romam venere, sed Constantinopolin. Sed credendum est nostro, etiam hoc anno venisse alios, forte occasione victoriæ & triumphi de Maximo. Habermus hæc explicatoria, si existeret commentarius Latini Pacati, qui in fine sui in Theodosii hanc victoriam Panegyrici, triumphi ipsius descriptionem vel deprecatur vel promittit hoc modo, *Ea vero, quæ Romæ gesta sunt & geruntur, ingenii permittenda Romanis sunt*: (ipse Pacatus erat Gal-
lus) *qualem te urbi dies primus intexerit, quis in curia fueris, quis in rostris; ut pompam præsentium*

ferculorum curru modo, modo pedibus subsecutus, alterno clarus incessu, nunc de bellis (curru inuestus) nunc de superbia (pedibus ipse incedendo) triumpharis. — *Romam vidi, Theodosium vidi* — *Ad me longinquæ convenient civitates, a me gestarum ordinem rerum filius omnis accipiet; a me argumentum poetica, a me fidem sumet historia. Compensabo tibi istam, Imperator, injuriam; si, quando de te ipse nihil dixerim, quod legendum sit; instruam (scriptores dignos) qui legantur.*

71 Tiaram, tegumentum capiti Persicum, non abituere, sed cum capite submisere ad genua imperatoris. Hunc habitum declarant nummi.

72 Congiarii descriptio, in qua luxuriari Poëtam, non mirabitur, qui recorderetur illud Plinii Pan. 25, 2 *locupletatas tribus, datumque congiarium p. pulo*, & reliqua magnifice ibi dicta.

74 Delubra Senatus cum vocat, divinitatem ei tribuit, ut 27; 24. Nempe Græcula in primis adulatione non modo Θεᾷ Πώμῃ, sed etiam Θεᾷ σύγκλητος, & ἱερᾷ σύγκλητος in nummis celebratur, qua de re Spanhem. diss. 3 p. 139 sq.

- 75 Romano puerum gaudens offerre favori,
 Ut novus imperio jam tunc assuesceret hæres.
 Hinc tibi concreta radice tenacius hæsit,
 Et penitus totis inolevit Roma medullis,
 Dilectæque urbis tenero conceptus ab ungue
 80 Tecum crevit amor: nec te mutare reversum
 Evaluit propria nutritor Bosporus arce.
 Et quoties optare tibi, quæ moenia malles,
 Alludens genitor regni pro parte dedisset,
 Divitis Auroræ solium sortemque paratam
 85 Sponte remittebas fratri. „*Regat ille volentes*
Affyrios: habeat Pharium cum Tigrite Nilum:
Contingat mea Roma mihi!„ Nec vota fefellit
 Eventus. Fortuna, novum molita tyrannum,
 Jam tibi quærebat Latium; belloque secundo
 90 Protinus Eoa velox accitus ab aula
 Suscipis Hesperiam patrio bis Marte receptam.

F f 3

Ipsa

77 conferta *Vien. Bas. Plant. omnes in marg.*79 teneris - annis ante *Heinsf.*

77 *Concreta radice*, pulchra metaphorâ, a seminibus & plantis, quæ concrefcere, coalescere, comprehendere dicuntur. Vim verbi augeat *penitus*, quod intimarum conjunctionem partium indicat; & *inolescere*, increfcere, & *medulla* quæ arborum etiâ sunt.

81 *Propria Honorii arx* Constantinopolis ad *Bosporum*, quo nemine non angustia tantum illæ maris quæ Propontidi Pontum jungunt, sed speciatim portus ille venit, ad cujus ingressum erat prima regio urbis, & in ea ipsum Palatium magnum, sedes Imperatorum, vbi natus Honorius & prima nutrimenta hauserat.

82 Confirmat poëta & declarat, quæ v. 54 brevius innuerat. Jungenda verba, *quæ moenia*, utram urbem, *pro parte tua regni* malles.

85 *Remittere* est velut de jure suo concedere aliquid: poterat nempe in illo ludo Honorius data sibi optandi potestate desumere sibi utrum mallet.

86 *Pharium* vocant poëtæ, quidquid Aegyptium est, ob nobilitatem Phari turris & insulæ ad Alexandream. *Tigridis* nomine extremum ad Orientem finem imperii ultra Euphraten indicat, ut Mesopotamiam complectatur, Nisibin, Seleuciam, Ctesiphonem.

88 Videtur Fortuna ideo favisse Maximo, ac deinde Eugenio tyranno, ut alliceret in eas partes Theodosium, et cum eo Honorium, quem triumphus sui ille volebat esse participem.

91 *Bis receptam*, a Maximo, & Eugenio. De hoc Zosim. 4, 58: de illo ibid. c. 46.

Ipſa per Illyricas urbes Oriente relicto
Ire Serena comes, nullo deterrita caſu,
Materna te mente fovens, Latioque futurum

93 Rectorem, generumque ſibi. Seniore ſupernas
Jam repetente plagas, illo ſub cardine rerum
Sedula ſervatum per tot diſcrimina pignus
Reſtituit ſceptris patrui, caſtrisque mariti.
Certavit pietate domus, fidæque reductum

100 Conjugis officio Stilichonis cura recepit.

Felix ille parens, qui te ſecurus Olympum
Succedente petit. quam lætus ab æthere cernit

Se factis creviſſe tuis! duo namque fuere
Europæ Libyæque hoſtes, Mauruſius Atlas

105 Gildonis furias, Alaricum barbara Peuce
Nutrierat: qui ſæpe tuum ſprevere profana
Mente patrem. Thracum venientem finibus alter
Hebri clauſit aquis; alter præcepta vocantis
Reſpuit; auxiliisque ad proxima bella negatis

110 Abjurata palam Libyæ poſſederat arva.

Quorum nunc meritam repetens non immemor iram
Suppliciis fruitur, natoque ultore triumphat.

Enſe Thyeſtiadæ pœnas exegit Oreſtes:

Sed

100 officiis- al. obſequiis *MS.* 107 veniens e *Vien. Junt. Ald.*

Baf. Barth. 109 rogatis *Vic. Vien. Baf. marg.*

113 Thyeſtiadem, it. Thyeſtiades *al.*

92 *Serena* Stilichonis uxor ſoror
patrueſis, & adoptiva Honorii,
ſed aliquantum ætate illum præ-
greſſa, mox futura ſocrus, nunc
educatrix (Vid. Tabula generis
Theodoſii).

95 Nempe Theodoſius mox ab
illa de Eugenio victoria & trium-
pho vita functus eſt A. C. 395.

101 *Securus* proprie, ſine cura,
quid futurum eſſet relictiſ & po-
ſteris. Cf. 7, 158.

108 Vid. 15, 246.

111 Neſcio quam bene Theodoſius
apud ſuperos dicatur *frui* h. e. gaude-
re *ſuppliciiſ* rebellium. Vid. 22, 14.
Sed demus veniam poëtæ externo,
vel illius dicta interpretemur, ut ſo-
lemus ſimilia eorum, qui nobis
ſacroſancti ſunt.

113 *Thyeſtiades* Agamemnon, quem
Pliſthenis filium alii faciunt, ut
Apollod. 3, 2, 2, fratris Thyeſtæ,
apud Homerum *Il. B.* 108 certe
ſceptrum accepit a Thyeſte: fuerit
igitur Thyeſtiades certe ſucceſſor
Thyeſtæ.

- Sed mistum pietate nefas; dubitandaque cædis
 115 Gloria, materno laudem cum crimine pensat,
 Pavit Iuleos inviso sanguine Manes
 Augustus. sed falsa pii præconia sumsit
 In luctum patriæ civili strage parentans.
 At tibi caussa patris rerum conjuncta saluti
 120 Bellorum duplicat lauros, iisdemque tropæis
 Reddita libertas orbi, vindicta parenti.
 Sed mihi jam pridem captum Parnassia Maurum
 Pieriis, egit fidibus chelys. arma Getarum
 125 Nuper apud socerum plectro celebrata recenti.
 Adventus, nunc sacra tui libet edere Musis,
 Grataque patratis exordia sumere bellis.
 Jam Pollentini tenuatus funere campi,
 Concessaque sibi (rerum sic admonet usus)

Fif. 4. Luce,

- 115 maternæ ante Heins. 117 sæva MSS. Cuj. 118 parentis vulg.
 parentans etiam Bas. marg.

Thyestæ. Grammatici virtus est quedam nescire. Genealogiæ quedam hic quoque ἀνέγνωσις, qualibus interdicitur 1 Tim. 1, 4. Ceterum Clytæmnestram matrem, quæ adjuvante Aegistho adultero virum suum Agamemnona interfecerat, ab Oraculo excitatus occidit Orestes, & tamen ob hoc facinus Furiarum taedis ardentibus exagitur.

116 Interfectores Julii Cæsaris bello & omni alia vi persequi non desist Augustus, *Cæsaris ultor* Hor. Car. 1, 2. 44. Sed dum pius videri vult in patrem adoptivum, cui sic parentat & honores ultimos persolvit, impius est in patriam.

119 Tu, Honori, dum paternas injurias ulcisceris, eadem salutem reip. procuras, ac duplicem ita laurum coronamque mereris.

121 De Bello Gildonico agit carmen 15, de Getico contra Alaricum n. 26, & quidem apud socerum. Stilichonem enim alloqui-

tur, & prædicat, unde maluit eum librum quartum de laudibus Stilichonis vocare Barthius.

125 Nunc libet *Misismæi sacra*, cerimonias, *adventus tui* Romani ad Consulatam suscipiendum edere, & *exordia* hujus enarrationis *sumere a bellis* patratis. Verum est, quod monet Barthius, *exordia* poni solere a Columella pro totis libris: sed hoc nihil, si quid video, ad h. l. Hic enim hoc tantum dicit, se velle præmittere solemnibus consularatus describendis imaginem deviæti & redacti ad incirras Alarici. Ceterum ad Augusti adventum redit demum v. 331.

128 *Pollentini campi funere* h. e. eadē exercitus sui ad Pollentiam fractus erat Alaricus. Vid. 26, 635.

129 Non omisimus monere supra, fuisse in criminibus Stilichonis emissum Alaricum. Ipse noster non clementiæ modo illud tribuit, sed etiam prudentiæ cuidam 26, 95.

- 130 Luce, tot amissis fociis, atque omnibus una
 Direptis opibus, Latio discedere iussus
 Hostis, & immensi revolutus culmine fati,
 Turpe retexit iter. Qualis piratica puppis,
 Quæ, cunctis infensa fretis, scelerumque referta
 135 Divitiis, multasque diu populata carinas,
 Incidit in magnam bellatricemque triremem;
 Dum prædam de more parat, viduataque cæsis
 Remigibus, scissis velorum debilis alis,
 Orba gubernaculis, antennis faucia fractis,
 140 Ludibrium pelagi vento jactatur & unda,
 Vastato tandem poenas luitura profundo.
 Talis ab Urbe minas retro flectebat inanes
 Italiam fugiens, & quæ venientibus ante
 Prona fuit, jam difficilis, jam dura reversis.
 145 Clausa putat sibi cuncta pavor, retroque relictos,
 Quos modo temnebat, rediens exhorruit amnes.
 Undosa tum forte domo vitreisque sub antris
 Rerum ignarus adhuc ingentes pectore curas
 Volvebat pater Eridanus, quis bella maneret
 150 Exitus: imperiumne Jovi, legesque placerent,
 Et vitæ Romana quies, an jura perosus
 Ad priscos pecudum damnaret sæcula ritus.

Talia

136 triremim MS. 137 putat vulg. 143 Italia MS. 146 terre-
 bat anteHeinsf. 152 victus MS. rictus MS.

132 Retexit iter, relegit, Meta-
 phora pulchra, non judicanda ex
 nostris moribus, sed ex illius con-
 fuerudine temporis, quo nulla
 domus esset, neque tam humilis,
 neque tam magnifica, quæ non
 haberet textrinum, cujus operis
 nec reginas puderet, quæ sua ma-
 nu, vestes texere suis caritatibus,
 decorum sibi putarent.

140 Videtur respexisse Hor. Car.
 1. 14 illud præsertim v. 15 Tu, na-

vis, nisi ventis ludibrium debes,
 cave.

144 Illud prona etiam in prosa
 placuit Plinio Pan. 16, 5 Omnia
 hæc tam prona, tam cedentia virtu-
 tibus tuis sentiet &c.

149 Eridanum inducit, quod res
 in superiori parte Italiæ, ubi Pa-
 dus regnat s. Eridanus, gesta est.

150 Epitheton Romana etiam ad
 Imperium & Leges revocandum.

- Talia dum secum movet anxius, advolat una
 Naiadum, resoluta comam; complexaque patrem,
 155 „*En Alaricus*, ait, *non qualem nuper ovantem*
Vidimus. exsanguis, genitor, mirabere vultus.
Percensere manum, tantaque ex gente juvabit
Reliquias numerasse breves. jam desine mæssa
Fronte queri, Nymphasque choris jam redde sorores.„
 160 Dixerat. ille caput placidis sublime fluentis
 Extulit, & totis lucem spargentia ripis
 Aurea roranti micuerunt cornua vultu.
 Non illi madidum vulgaris arundine crinem
 Velat honos. rami caput umbravere virentes
 165 Heliadum, totisque fluunt electra capillis.
 Palla tegit latos humeros, curruque paterno
 Intextus Phaëthon glaucos incendit amictus.
 Fultaque sub gremio cælati nobilis astris

F f 5

Aethe-

- 155 adest MS. 159 i, redde conj. Heinsf. sonoris MSS. it. Basf. marg.
 168 fulvaque Basf. marg. sed fulta firmat Heinsf. ex 26, 223.

157 *Percensere manum* cum dicit, paucitatem significat, quæ jam non dici meretur exercitus, quæ non campis, quos occupat, censetur, sed nullo negotio *percenseri* & singulatim numerari potest.

162 *Cornua fluminibus*, etiam cum tauriforme caput non habent, tribui, jam monuimus ad 20, 163. *Aurea* hic sunt, puto, ad indicandam illam divinitatem & *παρασηπιδον* Eridani. Est hic locus in iis, ubi non variam modo eruditionem ostendit noster; sed etiam audaciam sibi sumit poëtæ primarii. Ponit Eridanum s. Padum in hac gratulatione non vulgari fluviorum habitu usum; sed cæleste decus suum præ se ferre cornibus aureis, corona, amictu figurato & urna: eaque sumit omnia ex Phaëthontis fabula, ut mox singulatim videbimus.

164 *Honos capitis*, corona, hic non est, ut alias arundinea, sed populea, in quam arborem mutata Phaëthontis sorores, *Heliades*; ex hac corona *fluunt* s. stillant electra &c.

166 Jam illud novum & ξένον quod *pallam* dat Eridano, cum nudi sint alias, nec immerito, Fluvii. In hac palla glauci coloris s. aquei ex auro intextus est Phaëthon, in curru Solis patris adhuc hærens.

168 Urna, qua inniti solent in nummis & marmoribus fluvii, hic sphaera cælestis quandam habet imaginem, astris distincta iis, quæ habent aliquam ad ipsum Eridanum & Phaëthonta comparationem vel respectum. *Titan* est Phœbus, Hyperion, Sol quem in hoc ipso argumento *τιτάνων κάτισον* appellat Lucianeus Jupiter Dial.

Aethereum probat urna decus. namque omnia luctus
 170 Argumenta sui Titan signavit Olympo,
 Mutatumque senem plumis, & fronde sorores,
 Et fluvium, nati qui vulnera lavit anhelī.
 Stat gelidis auriga plagis: vestigia fratris
 Germanæ servant Hyades, Cycnique sodalis

Lacteus

Dial. Deor. 25 pr. Titan igitur ipse luctus sui ex filii interitu argumenta, hoc *Olympo*, hac urna qualicunque imagine cæli, signavit.

171 *Cycnus* senex, rex *Liguria*, *Phaëthonti* propinquus, dum deflet propinquum, in *cycnum* conversus est, teste Hygino fab. 154. Habet fabulam etiam Naiso Met. 2, 367: neuter hunc *cycnum* cælo assignat, ut nec Aratus v. 273, nec illius Germanicus interpres ibid. neque Eratosthenes c. 25, qui potius illum *cycnum* honorant, sub cuius forma Jupiter Nemesi poritus est. Sed utitur noster poetæ iure, & quid ni?

Fronde muratæ sunt sorores *Phaëthontis*, *Heliades*, ut indicavimus, in *populos*, quibus *ulmos* vel *almos* alii substituunt, e quibus stillans resina durari putabatur in electrum. Hæc dominatrix fabula pulchre narrata Ovid. Met. 2, 340 sqq.

172 *Fluvium*, *Eridanum*, signavit in urna, quæ hic describitur, *Phœbus*, qui sui h. e. *Phœbi* filii, *quibeli* ab æstu, a casu, a morte imminenti vulnera lavit. *Eridanus* nempe jam *Arati* tempore in cælo fuit, *Λείψανον Ηριδανοῦ πολυκλαύσου ποταμοῦ*, ut est v. 359. Sequi autem videtur *Claudianus* Germanicum, qui a verbo *πολυκλαύσου*, *stabilis* admonitus forte, pulchre sic devincit has fabulas v. 360 sq. ut prædicet *Amnem*, qui *Phaëthonta* suas deflevit ad undas. Postquam patris equos non æquo pondere rexit, *Vulnere* reddentem flammæ *Jovis*: hunc nova silva Planxere, ignotis (antea) *masse Phaëthontides* *ulmis*. Tum, *Eri-*

danus *medias liquidis* interjacet undis. Docet V. Scholiasta Germanici ad h. l. ab *Hesiodo* inter *astra collocatum Eridanum* propter *Phaëthonta*. Sed addemus etiam reliqua ad lucem *Claudianī*: *Hujus pars undæ lævum tenet Orionis lapsa pedem*.

173 *Auriga* cælestis, *Heniochus*, vulgo *Eriëththonius*, inventor currus, prædicatur, vel *Myrtilus*, *Oenomai* auriga. V. German. v. 156. (*Aratus* enim ipse v. 161 simpliciter *ἡνίοχον* habet) & *Manil.* 1, 369 & 5, 69. Plures habet fabulas *Hygi.* Poët. *Astron.* c. 13 p. 446 *Strav.* Quibus hanc, nempe *Phaëthonta* esse illum aurigam curru excussum, vel ex *Hesiodi* libro deperdito addit noster, ut illud quod observatum a Germanici Scholiaste modo monuimus, vel etiam iure poetæ usus confirmat. Quidquid ejus sit, similia *Nonnus* 38, 434 *Ζεὺς δὲ πατὴρ Φαίδοντα κατεστῆριξεν Ὀλύμπῳ Ἰκελον ἡνίοχῳ καὶ ἐπώνυμον*.

Quomodo *Hyades* sint Germanici *Phaëthontis*, non puto traditum esse historice. Sed videtur *Claudianus* physiologice hoc indicare, *Hyadas* s. *Pluvias* (quod perpetuum earum non tam epitheton, quam synonymon est, de quo *Heins.* ad *Aen.* 3, 516) esse filias *Solis*, qui eas tollit ac suscipit ex mari s. *Tethye*, adeoque *Phaëthontis* sorores.

174 *Lacteus* *circulus* *cycni* *sodalis* est, quia in illo conspicitur: ut *Hor. Car.* 1, 25. 9 *Hicmis* *sodalis* *Eurus*.

175 Lacteus extentas aspergit circulus alas.
 Stelliger Eridanus sinuatis flexibus errans
 Clara Noti convexa rigat, gladioque tremendum
 Gurgite fidereo subterluit Oriona.

Hoc Deus effulgens habitu prospectat euntes

180 Dejecta cervice Getas. tunc talia fatur.

„Siccine mutatis properas, Alarice, reverti

Consiliis? Italæ sic te jam pœnitet oræ?

Nec jam cornipedem Tiberino gramine pascis,

Ut rebare, tuum? Tuscis nec figis aratrum

185 Collibus? o cunctis Erebi dignissime pœnis,

Tunc Giganteis urbem tentare Deorum

Aggressus furiis? nec te meus, improbe, saltem

Terruit exemplo Phaëthon, qui fulmina præceps

In nostris efflavit aquis, dum flammea cæli

190 Flectere terrenis meditatur frena lacertis,

Mortalique diem sperat diffundere vultu?

Crede mihi, simili bacchatur crimine, quisquis

Adspirat Romæ spoliis, aut Solis habenis.,

Sic fatus, Ligures Venetosque erectior amnes

195 Magna voce ciet. Frondentibus humida ripis

Colla levant, pulcer Ticinus, & Adduâ visu

Cærulûs,

176 fluctibus ante Heinsf. 177 gladiique MS. quod venustum ait Heinsf.

179 prospexit ante Heinsf. 193 ut Raphel.

176 De hoc jam dictum ad 172. Eridanum hunc cælestem Noti convexa rigare, versus meridionalem poluin s. antarcticum tendere, ut reliqua, quæ hic ἀσπολογεῖ ποτῆρ, ipso conspectu sphaeræ optimè declarantur.

180 Dejecta cervice ad Getas pertinere, metu percussos dejectosque vix monitu opus est.

188 Comparemus illa Germanici ad v. 172 laudata, *Vulnere reidentem flammâ Jovis*, cui respondet solum ibi *subeli* epitheton.

190 Meditatur non ad solam cogitationem referri, sed ad ipsam operis exercitationem, etiam hic res, de qua agitur, ostendit.

191 Vultu suo illo lucido, qui ipse Sol est, diffundit lumen Phœbus, quem imitari Phaëthon ausus est. Ideo Phœbus pater ora sui sacro medicamine nati Contigit: & rapida fecit patientia flammæ Imposuitque comæ radios, Ovid. Met. 2, 124.

- Cærus, & velox Athesis, tardusque meatu
 Mincius; inque novem confurgens ora Timavus.
 Insultant omnes profugo, pacataque lætum
 200 Invitant ad prata pecus. jam Pana Lycæum,
 Jam Dryadas revocant, jam rustica rumina Faunos.
 Tu quoque non parvum Getico, Verona, triumpho
 Adjungis cumulum: nec plus Pollentia rebus
 Contulit Ansoniis, aut moenia vindicis Astæ.
 205 Hic rursus, dum pacta movet, damnisque coactus
 Extremo mutare parat præsentia casu,
 Nil sibi perjurum sensit prodesse furorem,
 Converti nec fata loco; multisque suorum
 Diras pavit aves, inimicaque corpora volvens
 Jonios Athesis mutavit sanguine fluctus.
 210 Oblatum Stilicho violato foedere Martem
 Omnibus arripuit votis, ubi Roma periculo
 Jam procul, & belli medio Padus arbiter ibat.
 Jamque opportunam motu strepuisse rebelli

Gaudet

- 204 *Hausta MSS. etiam Cuj.* 205 *novat malebat Heins.* 207 *senti-*
tit MSS. 209 *aquas MS.* 212 *medius vulg. medius belli*
Barth. 2. 213 *statuisse Basf. marg.*

198 De septem an *novem Timavi* oribus dictum ad 7, 120.

202 Ad *Veronam* prælio superatum fuisse dicit Alaricum, cum post Pollentinam cladem denuo arua moveret: itemque ad *Astam* urbem.

205 *Pacta movere*, non stare conditionibus de quibus convenit.

207 *Fata loco converti* posse putabat Alaricus, felicior se futurum in illis partibus ultra Padum remotis, quam fuerat propius Romam. Recordabuntur hic, qui nostros de religione libros amant, opinionum Balaci Num. 24, 23. & Syrorum 3 Reg. 20, 23.

209 Ultrane consuetum extendit *Jonios fluctus*, cum in intimum

Adriæ sinum influat Athesis: an horribili hyperb. decoloratum ait totum mare Adriaticum quam longum est usque ad Calabriam & Epirum, ubi demum incipit Jonium? Neutro opus est, *Jonii fluctus* sunt *sinus Jonius*, ὁ Ἰωνὸς λόγιος, quo nomine etiam historici mare Adriaticum appellant. Vid. Palmer. ad Thuc. 1, 24 pr.

210 Niuis forte bonum virum hic putabant poetam nostrum, qui tum erant magni politici. Non debebat *votis omnibus*, certe non apertis, *arripere perfidiam* Alarici Stilicho; sed ingemiscere infortunio illius & suo, qui cogeretur invitus cæde hominum pacem parare Italiae. Cf. ad v. 219.

Gaudet perfidiam. Præbensque exempla labori

215 Sustinet accensos æstivo pulvere foles.

Ipse manu metuendus adest, inopinaque cunctis

Instruit arma locis, &, qua vocat usus, ab omni

Parte venit. Fessio si deficit agmine miles,

Utitur auxiliis damni securus, & astu

220 Debilitat sævum cognatis viribus Istrum,

Et duplici lucro committens prælia vertit

In se barbariem nobis utrimque cadentem.

Ipsam te caperet, letoque, Alarice, dedisset,

Ni calor incauti male festinatus Alani

225 Dispositum turbasset opus. prope captus anhelum

Verbere cogis equum. nec te vitasse dolemus.

I potius genti reliquus, tantisque superstes

Danubii populis, i, nostrum vive tropæum.

Non tamen ingenium tantis se cladibus atrox

230 Dejecit: occulto tentabat tramite montes,

Si qua per scopulos subitas exquirere posset

In

214 laboris *vulg.* 215 æstivos accenso *conj. Heinsf.* 217 quo *ma-*
lit Heinsf. 227 gentis reliquum *ante Heinsf.* 228 in nostrum *ante*
Heinsf. qui vid. ad Ovid. 4, 127 & 14, 126. Sed add. Burm. ad locum
priorem. 230 montis *vulg.* obliquo-vertice montis *MS.*
 231 si quas *vulg.*

214 Interpungendum ante *Præ-*
bensque, cum nova res adjungatur.
 Qua in re etiam *qñ que* locum esse,
 Suetonii aliorumque exemplis mo-
 nuit Cl. Ernestus ad Suet. Nero. 38.

215 Conf. 21, 350.

218 De assumtis Alanorum, Ge-
 tice gentis ipsius quoque, contra
 suos populares auxiliis agit, de
 quibus conf. 26, 580 sq. Ceterum
 hic etiam hominem minime ma-
 lum se probat Claudianus, qui tri-
 buat Stilichoni consilium & astum,
 barbaros mutuis cædibus atterendi.
 Infanum quantum plus aceti in
 pectore habent hodie proceres,
 qui negant se agere quod faciunt,
 sed Pacem & Constitutionem se

nostram tueri, serio testantur.
 Versus hi pulcherrimi, verissimi
 (vid. Oros. 7, 37 pr. & 43) nisi
 quod parum decebat Claudianum,
 hæc vivo Stilichone in laudibus
 illius commemorare publice &c.

224 *Alanus* ille Saulus vocatur
 Paulo Diacono Hist. Misc. 13, 26
 qui vero totam hanc historiam ita
 narrat, ut multum a nostro & Pru-
 dentio in Symm. 2, 709 sq. dissen-
 tiat. De hoc porro nimio Sauli
 vel Saulis ardore, & periculo Ala-
 rici, nihil, puto, alii. Captam non
 multo post ab illo Romam, mirum
 non est taceri a nostro: etiam si
 forte supervixerit.

- In Rhætos Gallosque vias. sed fortior obstat
 Cura ducis. quis enim divinum fallere pectus
 Possit, & excubiis vigilantia lumina regni?
 235 Cujus consilium non unquam repperit hostis,
 Nec potuit texisse suum. secreta Getarum
 Nosse prior, celerique dolis occurrere sensu.
 Omnibus exclusus coeptis confidit in uno
 Colle tremens: frondesque licet depastus amaras
 240 Arboreo figat sonipes in cortice morsus,
 Et tetrus collecta cibus annique vapore
 Sæviat aucta lues, & miles probra superbus
 Ingerat obseffo, captivæque pignora monstret:
 Non tamen aut morbi tabes, aut omne periculum
 245 Docta subire fames, aut prædæ luctus ademtæ,
 Aut pudor, aut dictis movere procacibus iræ,
 Ut male tentato toties se credere campo
 Cominus auderet. nulla est victoria major,
 Quam quæ confessos animo quoque subjugat hostes,
 250 Iamque frequens rarum decerpere transfuga robur
 Coeperat, inque dies numerus decrescere castris;
 Nec jam seditio paucis obculta parari,
 Sed cunei totæque palam discedere turmæ.
 Consequitur, vanoque fremens clamore retentat,
 255 Cumque suis jam bella gerit: mox nomina supplex

Cum

234 excubias per appositionem ad lumina malebat Heinsf. numina Vic.
 Vien. Basf. marg. Plant. marg. pfallere Vic. 238 confidit MSS.
 confedit vulg. in imo Basf. 241 annisque MS. annisque, it. animi-
 que, omnique MSS. animique pavore MS. 244 rabies MSS. Vic.
 Vien. Basf. marg. 252 deditio ante Heinsf. 253 descendere MSS.
 discernere, decrescere MS. desciscere conj. Heinsf. 255 nomina ante
 Heinsf. qui nomina ex MSS. dedit, & firmavit exemplis aliorum.

243 Captiva pignora, conjuges,
 liberos jam inclusos, mox ventu-
 ros in potestatem hostis.

255 Nomina - ciet, nobilissimos
 quosque & insignes nominatim

compellat, rogat, ut aut secum
 & pro se pugnent, aut se, causam
 malorum, interficiant. Sic 5, 369
 it. 22, 153 ubi vid.

- Cum fletū precibusque ciet, veterumque laborum
 Admonet, & frustra jugulum parcentibus offert:
 Defixoque malis animo sua membra suasque
 Cernit abire manus. qualis Cybeleia quassans
 260 Hyblæus procul æra senex revocare fugaces
 Tinnitu conatur apes, quæ sponte relictis
 Descivere favis; sonituque exhaustus inani
 Raptas mellis opes, solitæque oblita latebræ
 Perfida deplorat vacuis examina ceris.
 265 Ergo ubi præclusæ voci laxata remisit
 Frena dolor, notas oculis humentibus Alpes
 Adspicit, & nimium diversi stamine fati
 Præsentis reditus, fortunatosque revolvit
 Ingressus. solo peragens tum murmure bellum,
 270 Protento leviter frangebatur mœnia conto,
 Irridens scopulos: nunc desolatus & exspes
 Debita pulsato reddit spectacula monti.
 Tunc sic Ausonium respectans æthera fatur:
 „Heu regio funesta Getis, heu terra sinisteris
 275 Auguriis calcata mihi, satiare nocentum

Cladibus,

261 conatus MS. 266 notasque ante Heinſ. 270 (Pro)
 tanto Vien. marg. 273 dixit Cuj.

259 *Cybeleia æra* pelves & tinnibula, qualibus uti & tinnitum strepitumque excitare solebant Cybeles s. Matris Deum cultores, Galli præsertim illi s. exsecti.

260 *Hyblæus* senex, incola Hyblæ, Attici montis, cujus apes & mella præter ceteras laudantur.

267 *Stamen fati*, solita Metaphora a colo & filis Parcarum, notat tenorem & continuationem eventuum fortunæ.

269 *Murmur* intelligo imperia, non magno clamore promulgata, sed paucis amicis circumstantibus

submissa voce impertita. Sic tum peragebat sine strepitu bellum.

270 Utrum hæc de *protento conto*, & *scopulis irrifis* historicum quid habeant, an modo sint symbola arbitraria poetæ, quibus auctoritatem & potentiam Alarici indicare voluerit, in medio relinquo: nisi quod v. 272 *debita pulsato monti spectacula* suadere videntur quiddam simile Xerxis insolentiæ compedes iniicientis & verbera intentantis mari.

274 In hac oratione ne de ipso soliloquio sive Monodia dicam, quod

Cladibus, & tandem nostris inflectere pœnis!

En ego, qui toto sublimior orbe ferebar,

Ante tuum felix aditum, ceu legibus exsul,

Addictu/que reus flatu propiore sequentum

280 *Terga premor. quæ prima miser, quæ funera distis*

Posteriora querar? non me Pollentia tantum,

Nec captæ cruciastis opes. hoc aspera fati

Sors tulerit, Marti/que vices. non funditus armis

Concideram. stipatus adhuc, equitumque catervis

285 *Integer, ad montes reliquo cum robore cessi,*

Quos Apenninum perhibent. Hunc esse ferebat

Incola, qui Siculum porrectus adusque Pelorum

Finibus ab Ligurum populos complectitur omnes

Italiciæ, geminumque latus stringentiâ longe

290 *Utraque perpetuo discriminat æquora tractu.*

Huc ego continuum si per juga tendere cursum, -

(Ut prior iratæ fuerat sententia mentis;)

Jam desperata valuissem luce, quid ultra?

Omnibus

282 raptæ Barth. cruciatis ante Heinſ. 288 ad Lig. vulg. a Lig. MSS.

et etiam Barth. amplectitur ante Heinſ. 290 determinat MSS. ut

3, 175. 291 hunc, hic, hoc, hæc, hinc al. continuo --
cursu MS. 293 voluissem vulg.

quod genus universum impugnare, nimium forte audax fuerit, illud certe reprehendendum videtur, quod illa nimis figurata & picta est: ut illud quod v. 280 dubitat, *quæ prima, quæ posteriora* queratur, quod a v. 286 Apennini descriptionem interit.

278 *Ante tuum aditum*, ante aliquanto quam te adirem: collectis ex Græciæ & Illyrici præda divitiis.

279 *Flatu - sequentum terga premor* picturam habet Ovidianæ similem Met. 1, 539 *Tergoque fugæi* Iuvinet, & crinem sparsum cervicibus adflat. Et 5, 616 *Ingens Crinales vittas adflabat anhelitus oris.*

286 Vera & pulchra Apennini descriptio, qua hodie utuntur, qui orbem nostrum per illa montium & ultra terræ planitiem eminentium, & sub mari adeo porrectorum, juga describunt: sed quam in ejusmodi occasione in mentem venire Alarico, nimis improbabile est. Audirem, si ista narraret Alaricus otiosus cuicunque amico.

293 *Si desperata jam luce vitæ* hujus, felicitatis certe, potuissem Italiam, quam longa est, per Apennini juga percurrere; quid profecissem? Hoc certe ut gloriosius & propius Romam perirem. Diceretur, magnis tamen excidit ausis, quod in Phaëthontis sepulchro scriptum memorat Ovid. Met. 2, 397.

- Omnibus oppeterem fama majore perustis:*
 295 *Et certe moriens propius te, Roma, viderem.*
Ipsaque per cultas segetes mors nostra secuto
Victori damnoſa foret. Sed pignora nobis
Romanus, carasque nurus prædamque, tenebat.
Hoc magis exſertum raperem ſuccinctor agmen.
 300 *Heu, quibus infidiis, qua me circumdedit arte*
Fatalis ſemper Stilicho! dum parcere fingit,
Rettudit hoſtites animos, bellumque remenſo
Evaluit transferre Pado. Proh fœdera ſævo
Deteriora jugo! tunc vis extincta Getarum.
 305 *Tunc mihi, tunc letum pepigi. violentior armis*
Omnibus expugnat noſtram clementia gentem.
Mars gravior ſub pace latet, capiorque viciſſim
Fraudibus ipſe meis. Quis jam ſolatia feſſo
Conſiliumve ferat? ſocius ſuſpectior hoſte.
 310 *Atque utinam cunctos licuiſſet perdere bello!*
Nam quiſquis duro cecidit certamine, numquam
Deſiit eſſe meus. melius mucrone perirent,

Aufer-

294 meliore vulg. peremtis MSS. majore perillis Cuj. f. periculis.
 302 extulit Vic. rettulit alii omnes. retrudit MSS. & Baſ. marg. &
 verum judicavit cum Barth. Heinf. 309 dabit MSS.
 310 o urinam MSS. 312 deſinit, deſiit MSS.

296 Turbatus nimium ordo impedire poteſt etiam non rudem lectorem: Ipſa mors noſtra damnoſa victori fuiſſet, perſequi nos coacto per ſegetes, easque conculcare.

297 Obiicit ſibi, quod commodius amicis excuſandi illius cauſa diceret, Non conſultum fuiſſe vaſtare Italiam, cum haberent Romani captivas Getarum vxores & alia pignora. Reſponder, Tanto expeditius futurum fuiſſe agmen. Hoc enim eſt *exſertum*, vt brachium non impeditum pallio, toga, penula.

302 *Rettudit*, minus acrem & velut hebetem reddidit animum meum, paullo ante hoſtilem. Solet noſter illo verbo præſertim de lucis radiis uti, cum illi, ut ſagittæ obtuſæ, minus ſunt penetrabiles. Quod duplicata eſt poſt ſyllabam *re* prima verbi conſonans, poterat etiam intermitteri, cum optimi quique libri eam ſyllabam ancipitem eſſe oſtendant. Sed dictum hac de re copioſe in Theſauris.

307 In hoc bene conſulit patrono ſuo Stilichoni, quod inducit conſententem Alaricum, arte ſe ſua, fraudibus ſuis caprum.

G g

Auferretque mihi luctu leviore sodales

Victa manus, quam læsa fides. nullusne clientum

315 *Permanet? infensi comites: odere propinqui.*

Quid moror invisam lucem? qua sede recondam

Naufragii fragmenta mei? quæve arva requiram,

In quibus haud umquam Stilicho, nimiumque potentis

Italicæ nostras nomen circumsonet aures? „

320 *Hæc memorans instante fugam Stilichone tetendit*

Expertas horrens aquilas. comitatur euntem

Pallor, & atra Fames, & faucia lividus ora

Luctus, & inferno stridentes agmine Morbi.

Lustralem sic rite facem, cui lumen odorum

325 *Sulfure cæruleo nigroque bitumine fumat,*

Circum membra rotat doctus purganda sacerdos,

Rore

315 *offensi MSS.* 319 *circumsonat al.* 324 *pro rite, quod habent etiam Cuj. & Claver. triste reliqui, etiam Barth.*

321 *Aquilas* pro ipsis jam Romanis legionibus ponit antiquo more, licet eo tempore forte raras aquilas, pro quibus dracones tum magis in usu fuisse, vel noster poëta satis ostendit. Legionum nomina eo tempore substituisse, satis docet Notitia utriusque Imperii: de disciplina & honore huius militiæ legionariæ alia quæstio est. Vid. Schelius ad Hygi. p. 87.

323 *Stridentes Morbi* signant febres, quarum frigus stridor dentium comitari solet.

324 Versus hinc septem, quid hic sibi velint, me non satis intelligere, fateor, ac mirari, quid sit, quod nemo, quidquam hic sibi dubium videri, indicavit. Est hic imago sacerdotis lustrandi piandive causa faciem rotantis, deinde piacula s. *λύματα*, corpora quibus in cerimonia usus est, retro trans caput iactantis: sed cui rei illustrandæ ea imago servire debeat, non declarat poëta. Forte

hoc vult, Ut post lustrales ceremonias fugiunt mali dæmones, & quæcunque pestes: sic Alaricus pellitur, & cum illo, tanquam face piaculari, eiecto fugiunt Pallor, Fames, Luctus, illius adhuc comites.

325 *Fumum sulfuris cæruleum* intelligi, vix monitu opus est. Nempe physica etiam ratio docet, fumum sulfuris esse ipsum sulfur dissolutum & dissipatum per aëra: eadem bituminis ratio.

326 *Doctus purganda*, Græcismus, doctus lustrationes, purificationes, *καθάρσεις*. De ipso apparatu lustrali hic agere, & ritus gentilium e Judaicis derivatos percensere, longum est, & librorum materia: ut illorum, quos Lomeiero debemus. *Rorem pium* esse aquam lustralem, *sulphur, bitumen*, lauros, *herbas*, antiquam talium sacrorum materiem, *purificum Iovem*, quem *καθάρσιον* vocant Græci; *Triviam* Dianam, qua Hecate est, & inferorum

Rore pio spargens, & dira fugantibus herbis,
 Numina purificumque Jovem Triviamque precatus,
 Trans caput averfis manibus jaculatur in austrum

330 Secum rapturas cantata piacula tædas.

Acrior interea visendi Principis ardor

● Accendit cum plebe patres, & sæpe negatum

Flagitat adventum. nec tali publica vota

Consensu tradunt atavi caluisse per Urbem,

335 Dacica bellipotens cum fregerat Ulpus arma,

Atque indignantes in jura redegerat Arctos,

Cum fasces cinxere Hypanin, mirataque leges

Romanum stupuit Mæotia terra tribunal.

Nec tantis patriæ studiis ad templa vocatus,

340 Clemens Marce, redis, cum gentibus undique cinctam

G g 2

Exuit

328 terrificumque *vulg.* turif. *vel* turrif. *MS.* lustrificum *conjeciebat*
Heins. ut *Val. Fl.* 3, 448. *Sed* purificum *MSS.* 329 adversis *Cuj.*
 averfus *Vien. Bas. Plant.* quod placet. 330 nupturas *Bas. marg.*
 335 fregerit — redegerit *vulg.* Dacia *Ald. Junt.* *Sed* Dacica
 jam *Vic. Vien. Bas.* 337 cum cinxere faces *Vic. Ald. Junt. Bas. Sed*
 cum fasces cinxere *Vien. Bas. marg. &c.* 338 Mæotica *vulg.*

inferorum domina, tralaticium est
 & ad Theocriti Virgiliique Phar-
 maceutrias, ad Tibulli 1, 2. 61, ad
 Nemesia. *Ecl.* 4, 63 &c. a viris do-
 ctis explicarum.

329 Quod *trans caput*, & *averfis*
manibus jactantur *tædæ* h. e. faces,
λύματα f. piacula, illud ipsum quo-
 que frequenter observatum: hic il-
 lud nescio an singulare, quod *in au-*
strum. Id videtur ideo factum,
 quod sedes ibi esset dæmonum.
 Certe Porphyrius p. cxxi Barnes.
 huc trahit: quod antro Nympharum
 Homerus *Od.* N. 112 tribuit
 duplices januas, ad boream alte-
 ras, mortalium commeatui desti-
 natas, alteras ad austrum, quem
 Dīs assignarent, τὸν νότον θεοῖς
νέμωτες &c.

331 Hic redit poeta ad argu-
 mentum suum, ad præsentiam Im-
 peratoris in urbe sua, suscipien-
 dumque ibi consulatum, a quo

discesserat v. 126 exordio altius re-
 petendo a clade Alarici.

335 Non ita experitus est ad-
 ventus Ulpji Trajani in urbem
 post victorias Dacicas. Harum
 victoriarum insigne monumentum
 extat columna Trajani justo volu-
 mine explicata a Fabretto. Sed
 utrum, quando, quomodo, cum
 exercitu victore ad *Arctos*, *Hypa-*
nin, *Mæoticam* pervenerit, non
 puto, posse demonstrari hodie.
 Certe quatenus nota est Dacia
 Trajani provincia, ultra litrum
 non multum producta videtur. Sed
 legit Claudianus Dionis historias,
 de quibus forte nimis pauca ex-
 cerpsit nobis Xiphilinus.

340 Clementis elogio Marcum
 Aurelium honorat, quæ virtus
 amabiles & gratiosos reddit. Et
 tamen præfert illi hac laude Ho-
 norium.

- Exiit Hesperiam paribus Fortuna periclis.
 Laus ibi nulla ducum: nam flammeus imber in hostem
 Decidit: hunc dorso trepidum flammante ferebat
 Ambustus sonipes: hic tabescente solutus
 345 Subsidit galea, liquefactaque fulgure cuspis
 Canduit, & subitis fluxere vaporibus enses.
 Tunc contenta polo mortalis nescia teli
 Pugna fuit: Chaldæa mago seu carmina ritu
 Armavere Deos: seu, quod reor, omne Tonantis
 350 Obsequium Marci mores potuere mereri.
 Nunc quoque præsidium Latio non deesset Olympi,
 Deficeret si nostra manus. Sed providus æther
 Noluit humano titulos auferre labori,
 Ne tibi jam, Princeps, focii sudore paratam,
 355 Quam meruit virtus, ambirent fulmina laurum.
 Jam toties missi proceres responsa morandi
 Rettulerant, donec differri longius Urbis

Communes

- 343 fumante MSS. 345 subsedit ante Heinfs. 351 subsidium MS.
 352 vestra MS. 355 vulnera MSS. fulgura conj. Heinfs.
 357 orbis contra exemplaria omnia Barth. & obsecutus illi in altera edit. Heinfs.

340 Ad Marcomanorum & Quadorum morum alii passim populi ab Illyrici limite usque in Galliam, res novas moliebantur. Victoria hæc est, quam Jovi pluvio tribuisse credibile est gentiles, cujus etiam imago est in Columna Antonini Pii; Christianorum precibus impetrata, nostri credunt non injuria: licet de Fulminatrice legione, & de literis ad Senatum Marci, alia omnia cordatiores sentiant, quam quæ persuaderi sibi passa est pia credulitas. Vid. Dio Reimarianus 71, 8.

342 Modo partem cælestis auxilii noster memorat terribilem hostibus; tacet de pluvia sitiienti Romanorum exercitui indulta.

344 *Tabescere* hic est liquefcere ab igne & dissolvi.

346 *Vapores* hic de vehementissimo igne fulminis, quo ferrum dissolvi potest.

348 Arnuphin *Magum* nominavit Dio, refuratus a Xiphilino l. c.

353 Noluit Providentia Divina titulum & honorem victoriæ minuere vel auferre Honorio per ejusmodi miraculum. Callide hic tacet Poëta de Theodosii contra Eugenium victoria, de qua cecinerat illud 7, 96 *O nimium dilecte Deo* &c.

357 *Urbis preces*, non *Orbis*, differri longius passa non est Roma, Dea urbis cognominis, ejusque velut genius. Nihil hic τавтоλόγῳ, quod mirum est Heinsum credidisse Barthio.

- Communes non passa preces penetralibus altis
 Profiluit, vultusque palam confessa coruscas
 360 Impulit ipsa suis cunctantem Roma querelis:
*„Diffimulata diu tristes in amore repulsas
 Vestra parens, Auguste, queror. Quonam usque tenebit
 Prælatas mea vota Ligus, vetitumque propinqua
 Luce frui, spatiis discernens gaudia parvis,*
 365 *Torquebit Rubicon vicino numine Tibrin?
 Nonne semel sprevisse sat est, cum reddita bellis
 Africa venturi lusit spe Principis Urbem?
 Nec duras tantis precibus permovimus aures?
 Ast ego frenabam geminos, quibus altior ires,*
 370 *Electi candoris equos, & nominis arcum
 Jam molita tui, per quem radiante decorus
 Ingredere toga, pugna monumenta dicabam,*

G. g 3

Defensam

359 profiliit vulg. Sed profiluit meliores. 362 precor MSS. Ligur
 vulg. Sed Ligus MSS. hic & al. 364 decernens vulg. Sed disc. MSS.
 Vien. & Bas. marg. 372 ferebam Bas. marg. docebam
 it. parabam MSS.

361 *Diffimulata* Græcismo eleganti, quo usus etiam Ovid. Art. 1, 690 *Veste virum longa diffimulatus erat Achilles.*

363 Liguriæ itaque adscribit Mediolanum? nempe latius sumtæ (de qua Cluver. 1, 7 & 8) ut poëtæ non multum laborant de regundis finibus. Et sane Ligures etiam maritimi, quorum Genua caput, Mediolano & aulæ Honorii propiores longe quam Romani. Cf. 443. *Rubicon* ille, terminus licet quondam Galliæ provinciæ, tenuis tamen per se & contemtibilis, quatenus *spatiis parvis* discernit ac distinet gaudia accolarum, Augustum videre cupientium, *torquebit*, invidia & æmulatione ex vicino sibi numine Augusti, ipsum patrem *Tiberim*, quem verat ita *propinqua luce* Imperatoris *frui*?

Propter viciniam sedis Augustæ Rubicon audet se præferre Tiberi. 366 *Reddita* imperio Honorii bellis contra Gildonem gestis, quæ alienata illius rebellionem fuerat, *Africa*. Per hanc occasionem sperabatur adventus Imperatoris in urbem.

369 Ego, Roma, jam parabam jugum equorum candidorum, quibus in triumpho uterere. Ipsum *ire altius* in equo vel in curru jam summum fastigium notabat, cum ipsi Imperatores pedibus suis irent in urbe ordinarie. Pergit Roma, iam *moliebar arcum* triumphalem nomini tuo dedicandum. Talia monumenta non modo augebant triumphum splendorem: sed titulo, qui in Zophoro scribebatur, victoriarum servabant memoriam. Hoc ita esse, qui supersunt hodie arcus testantur.

- Defensam titulo Libyam testata perenni.
 Jamque parabantur pompæ simulacra futura.*
 375 *Tarpejo spectanda Jovi, cælata metallo
 Classis ut aurato fulcaret remige fluctus,
 Ut Massyla tuos anteirent oppida currus,
 Palladiaque comas innexus arundine Triton
 Edomitis veheretur equis: Et in ære trementem*
 380 *Succinctæ famulum ferrent Atlanta cohortes.
 Ipse Jugurthinam subiturus carcere pœnam
 Præberet fera colla jugo, vi captus Et armis,
 Non Bocchi Syllæve dolis. Sed prima remitto.
 Num præsens etiam Getici me laurea belli*
 385 *Declinare potest? Sedesne capacios ulla*

Tantæ

376 auratos - fluctus vulg. auratum - fluctum MSS. pontum MS. Ausus
 sum tenui mutatione concinniorém reddere versum. 379 equis vulg.
 trementi malit Heinsf. 384 nunc vulg.

375 *Tarpejus* Jupiter est Capito-
 linus, quod templum in saxo Tar-
 pejo ædificatum erat: in hujus
 templum ingrediebantur trium-
 phantes: præferebantur autem in
 ferculis aut in curribus veheban-
 tur simulacra urbium, pugna-
 rum &c. Quint. 6, 3. 6 *Chrysip-
 pus*, cum in triumpho Cæsaris ebo-
 rea oppida essent translata, Et post
 dies paucos *Fabii Maximi* lignea,
 hæc thecas esse oppidorum Cæsaris
 dixit.

376 *Auratus remex*, splendidum
 spectaculum; fluctus aureos nemo
 facile hic expectat.

378 *Palladia arundine Triton
 comas* innectit, i. sumta ex *Tri-
 tonis* palude in Africa, e qua or-
 tam ipsam quoque Minervam vo-
 lunt, & inde appellant *Tritonida*:
 quemadmodum contra Tritonis
 palus etiam *Pallantias* a Pallade
 vocatur teste Plinio 5, 4. Hic vi-
 dit deformitatem oris sui ab in-
 flatu tibiarum, quæ ex arundine

parantur, easque abiecit. Solin.
 c. 27. *A Philænorum aris non pro-
 cul palus est, quam Triton amnis
 influit* (cujus genius ille archety-
 pus Triton esse videtur, a quo or-
 ti, ad quem efflucti reliqui) ubi
 speculatam se artium Deam credi-
 derunt. Pulchre igitur in trium-
 pho Libyco fabulas Libycas inte-
 xit doctus poeta.

380 *Atlantis montis imago* inter
 fercula triumphalia memoratur,
 ut indicetur cum esse denuo post
 victoriam de Gildone in Romano-
 rum potestate. Propter magnitu-
 dinem & molem hoc Atlantis fer-
 culum ferunt succinctæ cohortes
 fervorum.

381 *Triumphum talem præfer*,
 quam vere non disputo, illi, quo
 ductus est Jugurtha: quod hic Sul-
 læ artibus, & proditiōe Bocchi,
 in potestatem Romanorum venerit;
 Gildo vi & armis sit superatus.

385 *Declinare* q. d. prætervehi.

- Tantæ laudis erit? Tua te benefacta morantem*
Conveniunt, meritisque tuis obnoxia virtus
Quos servavit amat. Jam flavescentia centum
Messibus æstivæ detondent Gargara falces,
 390 *Spektandosque iterum nulli celebrantia ludos*
Circumflexa rapit centenus sæcula consul.
His annis, qui lustra mihi bis dena recensent,
Nostra ter Augustos intra pomæria vidi,
Temporibus variis: eadem sed causa tropæis
 395 *Civilis dissensus erat. venere superbi,*
Scilicet ut Latio respersos sanguine currus
Adspicerem? quisquamne piæ lætanda parenti
Natorum lamenta putet? periere tyranni,
Sed nobis periere tamen. Cum Gallica vulgo
 400 *Prælia jactaret, tacuit Pharsalica, Cæsar.*

G g 4

Namque

- 387 suis al. 388 quod, quem, quam al. 390 spektatosque
 ante Heinsium, qui spektandas ex uno Mediceo. 394 tropæi ante Heins.
 qui dedit tropæis ex uno MS. 397 laudata Cuj. 398 putat
 favere vulg.

386 Solent homines tueri beneficia sua, & quos semel suscepunt, ob id ipsum magis amare, quod suos putant. Beneficia tua in Romam jure hoc a te postulant, debet hoc virtus tua *meritis tuis*, hoc enim est *obnoxia*, ut ames & colas, ut honore præsentia tuæ afficias urbem, cui salutem dedisti. Nec mutabitur sententia, si legas *meritisque suis*.

388 Intra centum annos ter modo Augustos intra mœnia sua vidisse Romam, asseveranti Claudiano malo credere, quam perquirere ea de causa omnem Imperatorum a Constantino inde ad A. C. 504 historiam.

389 Gargara Mysiæ fertilitatis nomen facta sunt: hic annos tantum signant messes.

390 Consul h. e. annus centesimus rapit ac celeriter adducit sæculum, intervallum, quo alias ludi sæculares solebant celebrari. Sæcula plurimum numero dixit, putat, ut indicaret, esse in hoc nomine relationem ad plura, quorum quisque sæculi sui certum initium & finem numerat. Universim orbem centum annorum describere voluit, nihil amplius. Nec enim audienda de ludis sæcularibus ab Honorio celebratis hausta ex hoc loco sententia a Baronio & Gothofredo: quam refellit Pagius ad A. 404, 2.

400 Triumphos splendidissimos edidit Cæsar de reliquis bellis; de Pompejano, & Pharsalica victoria sua, non item.

- Namque inter socias acies cognataque signa
 Ut vinci miserum, numquam vicisse decorum.
 Restituat priscum per te jam gloria morem
 Verior, & fructum sinceræ laudis ab hoste
 405 Desuetum jam redde mihi, iustisque furoris
 Externi spoliis fontes absolve triumphos.
 Quem precor ad finem Laribus sejuncta potestas
 Exfulat, imperiumque suis a sedibus errat?
 Cur mea quæ cunctis tribuere Palatia nomen
 410 Neglecto squalent senio? nec creditur orbis
 Illinc posse regi? medium non deserit umquam
 Cæli Phœbus iter, radiis tamen omnia lustrat.
 Segnius an veteres Istrum Rhenumque tenebant,
 Qui nostram coluere domum? leviusne tremebant
 415 Tigris & Euphrates, cum fœdera Medus & Indus
 Hinc peteret, pacemque mea speraret ab arce?

Hic

405 desuetæ Vic. desuetæ Heinsf. ex MSS. sumtisque ante Heinsf. fultosque
 MSS. & Heinsf. 1. iustisque Heinsf. 2 ex MSS. fultosque - fontesque absolve
 suspicabatur idem. 411 illic vulg. Sed illinc etiam Bas. marg.

414 timebant vulg.

428 obitare parenti MS.

405 Difficile est non modo con-
 struere, quid scripserit poëta:
 sed etiam quæ videatur commo-
 dior lectio. De sententia non la-
 boramus. Posuit eam aliis quoque
 locis. Ut 15, 430 *Iusto magnoque*
triumpho Civiles abolete notas: &
 26, 562 *Obsessi Principis armis*
Excusate nefas. — *Alpinum*
gladiis abolete pudorem. Formulæ
Abolere notas vel pudorem, Excusare nefas, Absolvere triumphos fontes,
 eandem omnes vim habent,
 nempe facere, ut earum rerum
 homines obliviscantur. Jam in
 hoc nostro loco illud fieri potest
 vel *sumtis spoliis* h. e. partis, captis
 ab hoste; vel *iustis spoliis*, ut in-
 telligatur *captis vel partis*; vel de-
 nique dici potest Honorius hoc

facere *fultus* h. e. innixus & ela-
 tus, Metaphorice ut Cic. Offic. 3
 c. 22 *Imperium gloria fultum.*

407 *Lares* h. e. domus ac *sedes*
Potestatis atque Imperii Romani
 Roma est, a qua abesse & velut
exfulare non debet.

409 *Palatium Romanum* nomen
 proprium est, a quo *Palatinus*
 mons dictus, a quo postea domus
 omnes Augustorum *Palatia* dicta
 sunt.

411 Sol nunquam egreditur *iter*
 suum, eam, quæ vocatur eclipti-
 cam. Hæc splendidior fuerit com-
 paratio, si sumatur Philolaica illa
 hypothesis de sole in medio Plane-
 tarum quiescente, a qua non alie-
 num fuisse nostrum, ad 1, 1 mo-
 nuimus.

*Hic illi mansere viri, quos mutua virtus
Legit, & in nomen Romanis rebus adoptans
Judicio pulcrum seriem, non sanguine, duxit.*

420 *Hic proles atavum deducens Aelia Nervam,
Tranquillique Pii, bellatoresque Severi.*

*Hoc civis dignare forum, conspectaque dudum
Ora refer, pompam recolens ut mente priorem,
Quem tenero patris comitem susceperat aevo,*

425 *Nunc duce cum socero juvenem te Tiberis adoret.,*

Orantem medio Princeps sermone refovit:

„Numquam aliquid frustra per me voluisse dolebis,

G g 5

O Dea,

422 hic al. hunc - chorum MSS.

423 sub mente vulg. vt ex MSS.

Heins. priorum MSS.

417 *Mansere* i. h. manserunt: quæ deinde ratio in v. 420. consuetudinem loquendi vult. Ceterum loquitur non de antiqua consuetudine militiæ, qua *vir virum legere* jubebatur, ad cuius latus pugnare vellet; neque de lectione per suffragia ad honores gerendos; sed de more adoptandi sibi successorem imperii, non illo antiquo Cæsarem, *e sine uxoris, intra domum*, sed exemplo Nervæ, qui esset optimus, de qua ratione pulchre disputat Plin. Pan. 7. *Mutua virtus* etiam hic locum habet: neque enim legi se passus esset successorem Trajanus a Domitiano: certe de Plinii & Claudiani sententia. *Rebus Romanis adoptare* est legere successorem, qui rebus Ro. h. e. imperio præsit; *in nomen*, qui tanquam filius nomen adoptivi patris gerat. Eadem formula utitur Plin. Pan. 88.

420 Hic Romæ habitavit *proles Aelia*, nomen Hadriani; ab Antonino Pio, quem is adoptavit, transmissum ad successores. Antonini Pii autem *proavus* (abavus M. Aurelii, Commodi atavus) fuit *Nerva*, cuius nomen ad Trajanum filium, Hadrianum nepotem, Antoninum pronepotem &c.

derivatum, antiquæ inscriptiones testantur. Idem de *Antoninorum Piorum, & Severorum* nominibus, verum esse, qui titulos Imperatorum lustrabit, comperiet. Quod autem hic *proles deducere* dicitur *atavum*, videtur Hypallage esse. Hoc, puto, indicatur, si incipias ab *adnepote* deveniri tandem ad *atavum*. Sed cur non scribimus *adavum*, ut §. 5 Instit. de Gradib. Cognat.

421 *Tranquillus* jam aliquanto ante in Augustorum titulis fuit. Quin abstracto inde *Tranquillitatis* nomine ipsum Imperatorem Augustum appellarunt Vegetius R. Mil. 2 prol. atque Eutropius præf. ad Valentem. Videtur ergo noster *Tranquillum* hic posuisse ut Synonymum *Augusti*. Nerva hoc cognomine designatus a Pacato Pan. 11, 6.

422 Hunc Augustorum *chorum*, qui Romæ habitaverunt *dignare* tu, qui *civis* illorum & Romæ es, imitatione & societate.

423 Memoriam tribuit Tiberi, qua recorderetur prioris pompæ, qua puerum Honorium cum patre olim investum *susceperat*; & reverentiam, qua *adoret* nunc juvenem cum socero Stilichone.

- O Dea, nec legum fas est occurrere matri.
Sed nec post Libyam (falsis ne perge querelis
430 Incusare tuos) patriæ mandata vocantis
Sprevimus. adveſtæ miſſo Stilichone curules,
Ut noſtras tibi, Roma, vices pro principe conſul
Impleret, generoque ſocer. Vidiftis in illo
Me quoque. Sic credit pietas; non ſanguine ſolo,
435 Sed claris potius factis, experta parentem.
Cuncta quidem centum nequeam perſtringere linguis,
Quæ pro me mundoque gerit: ſed ab omnibus unum,
Si fama necdum patuit, te, Roma, docebo,
Subjeſtum noſtris oculis, & cujus agendi
440 Spectator vel cauſa fui. Populator Achivæ
Biſtoniæque plagæ, crebris ſucceſſibus amens,
Et ruptas animis ſpirans immanibus Alpes,
Jam Ligurum trepidis admoverat agmina muris,
Tutior auxilio brumæ, (quo agentibus illis
445 Sidere conſueti favet inclementia cæli)
Meque minabatur calcato obſidere vallo,*

Spem

428 obſtare parenti MS. 431 ſecures MSS. 440 fuit vulg.

443 ripis pro muris Cuj. 445 frigore vulg.

428 Occurrere eſt etiam adverſari, ut in illo Cic. Off. 2 c. 2 Occurritur nobis a doctis. Legum mater pulchre dicitur Roma, cum etiam ſub Imperatoribus valerent leges in urbe latæ & rogatæ in comitiis.

429 Poſt Libyam Gildone victo receptam, negat Honorius ſpreta a ſe mandata Romæ, patriæ, ipſum vocantis: miſſum enim cum ſella curuli Stilichonem, qui vice Honorii conſulatum gereret.

434 Sic credit pietas mea: ſic credo ego Honorius &c.

437 Ab omnibus unum, h. e. de vñ ex omnibus, ut ab arbore prima decerpuntur.

440 Incipit narrare eventus belli Getici contra Alaricum, de quibus agit carmen 26. Argutum eſt illud ſpectator vel cauſa fui.

441 Biſtonium pro Thracico ſæpe noſter ponit, exemplo optimorum.

443 Etiam hic Ligurum nomen late pater, vt ſupra v. 363.

445 Sidus hic tempeſtatem notat & æris conſtitutionem, a comparatione Solis ad terram noſtram & ſidera alia pendentem, quam deinde ſideribus tribuere, orta a Metonymia doctiorum errore, ſolent etiam aſtologi. Getæ, frigidæ regionis ad Iſtrum incolæ, brumam in Italia facile tolerant. Cf. 4, 30.

*Spem vano terrore fovens, si forte, remotis
Præsidis, urgente metu, qua vellet, obirem
Conditione fidem. Nec me timor impulit illus,*

450 *Et duce venturo fretum, memorēque tuorum,
Roma, ducum, quibus haud umquam vel morte parata
Fœdus lucis amor pepigit dispendia famæ.*

*Nox erat, & late stellarum more videbam
Barbaricos ardere focos: jam classica primos
455 Excierant vigiles, gelida cum pulcer ab Arcto
Adventat Stilicho. Medius sed clauserat hostis
Inter mœcerumque viam, pontemque tenebat,
Addua quo scissas spumofior incitat undas.
Quid faceret? differret iter? discrimina nullas
460 Nostra dabant adeunda moras. Perrumperet agmen?
Sed paucis comitatus erat. nam plurima retro,
Dum nobis properat succurrere, liquerat arma
Extera, vel nostras acies. Hoc ille locatus
Ancipiti, longum socias tardumque putavit
465 Expectasse manus, & nostra pericula tendit*

Postha-

447 ni forte MSS. 450 hoc duce Raphael. ex conj. 453 mox & per latum Vic. m.e.p. Latium Vien. & vell. ante Heinsf. 455 exierant, exuerant Vien. Sed excierant jam Vic. 457 & focorum pontemque viamque ante Barth. 463 hic ille locatus Cuj. & Claver. hoc ille locatus Barth. & Heinsf. hæc ille locutus al.

448 *Obire fidem*, ut vadimonium obire. Sperabat Alaricus, quacunque conditione se jam exprimere pacem ab Honorio posse.

451 Immemor est noster Caudinæ pactionis, & fœderis Numanini. Nempe hæc ad rem ipsius non pertinebant. Debebat profecto modestius hic loqui etiam Poëta. *Fœdus lucis amor*, qui metu mortis turpia pacificitur.

454 *Classica sunt omnia signa* tubis data exercitui, ut hic vigiliarum. Sic classico ad concionem vocantur milites &c. Vide-

tur autem hic signare vigiliam primam diei.

455 Consideranti *Adduam* & situm ad dextram illius ripam Mediolanum, ubi erat Honorius, apparet, a septentrionali plaga (hoc satis est poëtæ ut vocet *gelidas Arctos*) venire debuisse Stilichonem.

458 A publicis ligneis, vel lapideis pilis, quibus pons impositus est, impeditæ & coartatæ aquæ tanto magis incitantur, & agunt spumas.

460 *Adeunda* erant Honorio *discrimina*, si cunctatus esset Stilicho.

*Posthabitis pulsare suis, mediumque per hostem
Flammatus virtute pia, propriæque salutis
Immemor, & stricte prosteruens obvia ferro,
Barbaro fulmineo secuit tentoria cursu.*

470 *Nunc mihi Tydiden attollant carmina vatum,
Quod juncto fidens Ithaco patefacta Dolonis
Indicio, dapibusque simul, religataque somno
Thracia sopiti penetraverit agmina Rhesi,
Grajaque rettulerit captos ad castra jugales.*

475 *Quorum, si qua fides augentibus omnia Musis,
Impetus excessit Zephyros, candorque Quinas.
Ecce virum, taciti qui nulla fraude soporis
Ense palam sibi pandit iter, remeatque cruentus,
Et Diomedeis tantum præclarior ausis,*

480 *Quantum lux tenebris, manifesta que prælia furtis.
Adde quod & ripis steterat munitior hostis,
Et cui nec vigilem fas est componere Rhesum,
Thrax erat: hic Thracum domitor. Non tela retardant,
Objice non hæsit fluvii. Sic ille minacem*

485 *Tyrrhenam labente manum pro ponte repellens*
Trajecit

468 præsternens *Raphel.* ex conj. 470 nunc tibi MSS. 479 tanto-
Quanto *legi vult Heinf. sine libro.* 482 non vigil. *vulg. fas sit conj.*
Heinf. 483 Thrax ille, hic Thracum *vel Thrax erat hic, Thracum*
hic conj. Heinf. 485 manu *Raphel.* Tyrrhenum -
manu conj. Barth.

467 *Virtus pii est fortitudo,*
quam stimulat incitatque pietas
foceri in generum, magni civis
in principem.

470 Iliadis decimæ argumen-
tum, Diomedes Tydei F. & Uly-
ses explorant castra Trojanorum,
ex intercepto Dolone discunt de
Rhesi Thraciæ regis adventu &
equis, quos interfecto domino in
castra Græca perducunt.

472 *Religata, devincta hinc fa-*
turitate, hinc somno, Rhesi agmi-

na penetrare ob id ipsum non fuit
difficile.

476 Homerus v. 437 *Λευκότεροι*
χιόνος, θείων δ' ἀνέμοισιν ὁμοιοί.

481 *Ripis Adduxæ munitior stetit*
Alaricus, quam Rhesus ille.

484 *Sic ille Cocles Horatius repel-*
lens ante pontem jamjam lapsurum,
manum Tuscorum eo clipeo, quo
adhuc urbem texerat &c. Sed nec
improbaverim Barthii minacem
Tyrrhenum, quem manu repulerit
Horatius.

*Trajecit clipeo Tibrin, quo texerat Urbem
Tarquinio mirante Cocles, mediisque superbus
Porfennam respexit aquis. Celer Addua nostro
Sulcatus focero. Sed cum tranaret, Etruscis*

490 *Ille dabat tergum, Geticis hic pectora, bellis.*

*Exfere nunc doctos tantæ certamina laudis
Roma choros, & quanta tuis facundia pollet
Ingeniis, nostrum digno sonet ore parentem.,,*

Dixit, & antiquæ muros egressa Ravennæ

495 *Signa movet; jamque ora Padi, portusque relinquit
Flumineos, certis ubi legibus advena Nereus
Aestuatur, & pronas puppes nunc amne secundo,
Nunc redeunte, vehit: nudataque litora fluctu
Deserit, Oceani lunaribus æmula damnis.*

500 *Lætior hinc Fano recipit Fortuna vetusto,
Despiciturque vagus prærupta valle Metaurus,*

Qua

489 *fulcatus vulg.* 490 *pro bellis, telis Raphel. sine libro.*

491 *certamine vulg.* certamina ex MSS. Heinsf. 497 *ore secun-*
do MS. recuso, retuso, refuso, retruso MSS.

501 *deseriturque Cuj.*

488 Dabat quidem Cocles tergum Etruscis h.e. Etruriæ civibus. Nemo negat. Sed rotundare voluit carmen poeta, & nomen bellis referre ad Etruscis pariter & Geticis.

491 Hortatur Romanos, ut producere velint, hoc enim est *exfere choros doctos, tantæ laudis certamina*, qui possint carminibus suis comparare veteres Græcorum Romanorumque heroas & Stilichonis facinora. *Choros, certamina* per appositionem, pro choris certantibus: ut 15, 137 *Crinales dentes Effractum ebur.*

495 Aestuarium indicat, vel ostia potius Padi, quæ nunc intrat, nunc relinquit mare Adriaticum, ob quam rem septem maria dicta sunt. *Nereus* maris genius, pater Nereidum. Ceterum describit Ra-

vennæ illum situm, & mutata ibi manu ostia Padi, Procop. de B. Goth. 1 p. 390. Jornandes Getic. c. 29.

496 *Lunaria damna* vocat ordinarium illum in Oceani litoribus fluxum refluxumque maris, respondentem illis Lunæ mutationibus, quas vulgo etiam vocamus Phases, de quibus Hor. Car. 4, 7. 13 *Damna tamen celeres reparant celestia Lunæ.* Hic etiam, in sinu maris mediterranei, in Padi ostiis, si non iidem, similes tamen motus observantur.

500 Pergit poeta iter Honorii describere ad mare superum. *Fanum Fortunæ* ad *Metauri* exitum est in Umbria.

501 *Metaurus* nobilitatus clade Asdrubalis, de qua Liv. 27, 43 sq.

Qua mons arte patens vivo se perforat arcu,
 Admittitque viam sectæ per viscera rupis,
 Exsuperans delubra Jovis, saxoque minantes
 505 Apenninigenis cultas pastoribus aras.
 Quin & Clitummi sacras victoribus undas,
 Candida quæ Latiis præbent armenta triumphis,
 Visere cura fuit. nec te miracula fontis
 Prætereunt: tacito passu quem si quis adiret,
 510 Lentus erat: si voce gradum majore citasset,
 Commotis fervebat aquis. cumque omnibus una

Sit

503 admisitque omnes præter Heinfs. priorem ex MSS. quam sequimur.
 504 minaces MSS. micançes MS. 508 pro fuit, trahunt MS: unde
 trahit conj. Heinfs. 511 committis vel commixtis omnes.
 commotis MSS. admissis conj. Heinfs.

502 Jam flexo ad dextram & Apenninum itinere ducit poëta Honorium ad locum notabilem, & explicatione dignum, nempe perossium Vespasiani imperio montem, Apennini partem. Aurel. Victor de Cæs. 10 & plenius Epit. 19 *Cavati montes per Flaminiam sunt prono transgressu, quæ vulgari-ter Pertusa petra vocatur.* Reperit inde Paullus Diac. hist. misc. 9, 6. Vid. & Procop. Goth. 2, 11 p. 213, B. Fuisse videtur eo circiter loco, ubi Strabone prodente erant *ὑπερβολαὶ τῷ ὄρει*, L. 5 p. 157, 47. In Tabula Peutingeriana *ad intercisā*, & in Itinerario Hierosolymit. p. 614 Wessell. *Mutatio intercisā* dicitur. Huc refert Anto. Morillonius apud Grut. p. 149, 7 veterem titulum, in via Flaminia, ad locum *Furlo* (Foruli) repertum, & describit ipse operis vestigia. Alia autem est *Pertusa* in Antonini Itiner. p. 45. Ceterum via Flaminia hic ingreditur Honorius, quæ a Flumentana porta Ariminum usque recto itinere extendebatur.

504 *Delubra Jovis.* Fuisse in vertice Apennini in hac via templum Jovis, hinc discimus, pulchreque adhibuit h. l. Cluverius 2, 7 p. 604 ad

declarandum quod est in Tabula Peutingeriana *Jovis penninus idem Agubio. Jupiter Apenninus & Ignavium* doctiori ætate dicebantur.

506 *Clitummi* fontis & fluvii naturam describit Plin. Epist. 8, 8 ubi quædam illustrandi causa ante hos xx annos adscripti. Sed omnia collegit Cluver. 2, 10 p. 701 sq. Neque tamen ille, neque quisquam ad h. l. docent, quodnam miraculum hic narret poëta. Dicam, quid nos intelligere voluerit. Utrum verum narraverit, haud dixerim. Si quis ad Clitummi ripas irer placide & tacitis passibus, lentus & ipse ibat: sed si acceleraret gradum viator, & cum sonitu quodam & strepitu procurreret, fluvius velut imitaturus aut æmulaturus adeo ambulantem, & cum illo certaturus, *commotis* & concitatis *aquis* suis *fervebat*, (quo verbo & celebritatem auctam & sonum indicat) ut adeo non *umbram* modo s. imaginem corporum, ut alij flumina, referret, sed nova sorte gloriari posset & natura sibi propria, imitandi etiam actus & *mores* (qui sunt in actionibus) hominum.

Sit natura vadis, similes ut corporis umbras
Ostendant: hæc sola novam jactantia fortem
Humanos properant imitari flumina mores.

- 515 Celsa dehinc patulum prospectans Narnia campum
Regali calcatur equo, rarique coloris
Non procul amnis abest, urbi qui nominis auctor,
Ilice sub densa filvis arctatus opacis,
Inter utrumque jugum tortis anfractibus albet.

- 520 Inde, ~~mutato~~ libatis Tibride lymphis,
Excipiunt arcus, operosaque femita vastis
Molibus, & quidquid tantæ præmittitur urbi.

Ac velut officiis trepidantibus ora puellæ
Spe propiore tori mater sollertior ornat

- 525 Adveniente proco, vestesque & cingula comit
Sæpe manu, viridique angustat jaspide pectus,
Substringitque comam gemmis, & colla monili
Circuit, & baccis onerat candentibus aures:
Sic oculis placitura tuis, insignior auctis

Collibus,

- 512 undas MS. 518 arctatur vulg. arcatur MS. unde arcatus i.
arcatus conj. Heinfs. 520 Nymphis MSS.

516 *Sulfurea Nar albus aqua* dicitur Virgilio Aen. 7, 517. Nempe ad odorem pertinet Sulfur, ut apud nostrum 1, 256 *Nar vitiat odor Sulfure*, ne quis cum Barthio ad colorem flavescenstem referat. Statim nostro v. 519 *albet* hic fluvius, qui Tiberi infunditur.

520 *Salutatur* & adoratur, verbo proprie sumto, fluvius, si *lymphæ* illius s. aquæ libentur, gustentur, quod fecisse homines ad primum accessum, velut auspiciandi causa, videntur.

521 *Arcus* & *moles* intelligamus admirabilem pontem, quo Augustus duos montes, inter quos Nar labitur, junxit, spectaculum Procopii ætate adhuc visendum, cuius reliquias laudat Cluverius p. 636.

522 *Præmittuntur* urbi aquæductus, viarum monumenta, villæ.

523 *Officia trepidant*, cum familiares officiosi studiose se movent & satagunt. Nihil opus est, ut metum & trepidationem anguste ita dictam cogites.

526 *Viridem jaspidem*, & *smaragdum similem*, habemus etiam apud Plin. 37, 8 f. 37. *Angustare pectus* est contringere fibula gemmis ornata. Ter. Eun. 2, 3. 23 *Matres student ut graciles sint virgines - reddunt curaturam junceas*.

529 *Colles Romæ* non ita auctos dicit, uti plures sint, sed eo quod ædificiis quibusdam cultiores. *Septem montes* ipse poeta mox memorat.

- 530 Collibus, & nota major se Roma videndam
 Obtulit. Addebant pulcrum nova mœnia vultum,
 Audito perfecta recens rumore Getarum.
 Profecitque opifex decori timor, &, vice mira,
 Quam pax intulerat, bello discussa senectus;
- 535 Erexit subitas turres, cinctosque coëgit
 Septem continuo montes juvenescere muro.
 Ipse favens votis, solitoque decentior aër,
 Quamvis assiduo noctem foedaverit imbri,
 Principis & Solis radiis deterfa removit
- 540 Nubila. namque ideo pluviis turbaverat omnes
 Ante dies, lunamque rudem madefecerat Auster,
 Ut tibi servatum scirent convexa serenum.

Omne,

537 *serenior conj. Heinsf.*538 *foedaverit imbri MSS.*540 *omnem Ante diem MSS.*

531 Proximo ante Consulatam VI Honorii atque adventum in urbem anno, metu Alarici, redditum & vindictam minantis spirantisque, mœnia Romana esse instaurata, loquitur etiam verus lapis apud Grut. p. 165, 1 S. P. Q. R. IMPP CAESS. DD. NN. INVICTISSI MIS. PRINCIPIBUS. ARCADIO ET. HONORIO. VICTORIBUS AC. TRIUMFATORIBUS. SEMPER. AUGG. OB. INSTAURATOS. URBI. AETERNAE. MUROS. PORTAS. AC. TURRES EGESTIS. IMMENSIS. RUDERIBUS. EX. SUGGESTIONE. V. C. ET. INLUSTRIS. MILITIS. ET MAGISTRI. UTRIUSQUE. MITITIAE. Stilichonis AD. PERPETUITATEM. NOMINIS. EORUM SIMULACRA. CONSTITUIT. CURANTE. Fl. Macrobio Longiniano V. C. Praef. urbis D. N. M. Q. EORUM. Ut igitur hic discimus Divino Numini Majestatique Arcadii & Honorii Senatus Populus-

que Romanus, simulacra constituit, h. e. statuas posuit. Verba, ex *suggestione* -- Stilichonis forte studiose ita collocata sunt, ut & ad ea quæ præcedunt referri queant superbius, & modestius ad ea quæ sequuntur. Denique nomina quæ typis distinguenda curavi, erasa fuerunt in lapide, (sic tamen, ut legi adhuc possent) post casum nempe & supplicium Stilichonis. Illa *egeſta immensu rudera* monere nos possunt, quot vel tum monumenta perierint &c.

539 Vide, quam suavi adulatione jungantur *Princeps* & *Sol*. Horat. Car. 4, 5. 6 *Instar veris enim vultus ubi tuus Affulsit, populo gratior it dies, Et soles melius nitent.*

541 Luna rudis nova est, quo tempore pluvium cælum tantæ noctes facit obscuriores. *Convexa* pro cælo ponere solemne nostro.

Omne, Palatino quod pons a colle recedit

Mulvius, & quantum licuit confurgere testis,

545 Una replet turbæ facies: undare videres

Ima viris, altas effulgere matribus ædes.

Exsultant juvenes æquævi Principis annis:

Temnunt prisca senes, & in hunc sibi prospera facti

Gratantur durasse diem. moderataque laudant

550 Tempora, quod clemens aditu, quod pectore, solus

Romanos vetuit currum præcedere Patres:

Cum tamen Eucherius, cui regius undique sanguis,

Atque Augusta soror, fratri præberet ovanti

Militis obsequium: sic illum dura parentis

Instituit

543 qua pons *al.* 544 Miluius *al.* in quantum *MS.* 548 tem-
pant *Vien. marg. fata vulg.* 550 quo tempore *vulg.* quod pectore

etiam Plant. marg. it. Cuj. quo pectore MS.

554 officium *ante Heinfs.*

543 Omne spatium, per quod pons Mulvius, qui mille passibus extra Romam est in via Flaminia jungens Tiberim, recedit a colle Palatino, ubi est Palatium, & quantum in toto illo spatio capere recta possunt, turba hominum conferta plenum est. Solum viri occupant, recta & fenestras feminæ.

548 Temnunt prisca senes non sine inagna causa, cum soleat quisque senior esse Laudator temporis acti se puero, censor idem castigatorque minorum.

550 Clemens aditu, qui facilem omnibus aditum vultu & gestu corporis daret, clemens pectore, qui non præ se ferret modo illam clementiam, sed animo etiam vere propitio in cives esset.

551 Non admisit honorem, quem in pompa tali Senatus habere Imperatori solebat. Comitabantur alias triumphantis currum (cui cerimonie talis consulis ingressus est similis; quin triumphantem Hononrium dicit v. 580;) propinqui

Imperatoris, vel in ipsum currum assumpti, vel in equis curru junctis, vel in separatis adeo. Vid. Viri docti ad Suet. Tib. 7. Hic Eucherius, Stilichonis filius, & uxor Stilichonis, Serena, adoptiva soror Honorii, illud præbent Honorio suo comitatu obsequium, quod alias milites Imperatorem suum comitantes.

554 Etiam hinc laudandi Stilichonis materiam poeta arripit, cujus, in se & suos nimis parci, dura pietas ita Eucherium suum instituerit, ut tantum illi negarit, quantum honori senatus adstruxerit. Ejusdem moderationis esse indicat remittere Senatui comitatum pedestrem Imperatoris, & eundem suo filio, conjugue suæ injungere. Si verum est, quod accusatur Stilicho, voluisse imperium parare filio suo, egregium hic simulatæ modestiæ specimen dederit. Ipse tamen hoc eodem in triumpho curru vectus eodem 579.

H h

- 555 Instituit pietas in se vel pignora parci;
 Quique neget nato, procerum quod præstet honori.
 Hæc sibi cura senum, maturaque comprobata ætas:
 Idque inter veteris speciem præsentis & aulæ
 Judicat, hunc civem, dominos venisse priores.
- 560 Conspicuas tum flore genas, diademate crinem,
 Membraque gemmato trabæ viridantia cinctu,
 Et fortes humeros, & certatura Lyæo
 Inter Erythræas surgentia colla smaragdos
 Mirari sine fine nurus: ignaraque virgo,
 565 Cui simplex calet ore pudor, per singula cernens
 Nutricem consultat anum, Quid fixa draconum
 Ora velint? ventis fluitent, an vera minentur
 Sibila suspensum rapturi faucibus hostem?
 Ut chalybem indutos equites, & in ære latentes
 Vidit

557 hoc al. hic MS. 560 cum flore al. 563 Erythræos al. [Femini-
 nam terminationem probat Heinsf. 565 ille pudor it. rubor MS.
 569 calibe vel chalybe ante Heinsf. chalybem dutos MS.]

557 Hæc ita a Stilichone instituta apud se & intra animum suum comprobant senes, superiorum temporum memores, & judicant hoc interesse inter aulam veterem & hanc. Ellipsis durior primum intuenti: sed quæ mollietur, vel nulla erit potius, si seniore unumquemque cogitatione nostra arbitrium constituamus, qui iudicet inter speciem utriusque aulæ: quid igitur hic iudicabit? hoc, Honorium venisse ut civem, superiores ut dominos. Cicero de divin. I c. 50 ex poeta, *Judicavit inclytum iudicium inter Deos tres aliquis, de Paride.*

560 Flos genarum non rubor modo, sed prima illa lanugo, qua sibi & aliis placebant juvenes. Diadema Honorii i. vitta alligata capiti duobus margaritarum ordinibus distincta, tæniis a cervice fluentibus & in bacas majores de-

sinentibus, in nummis illius videri potest apud Cangium.

563 Erythræum vocari meminimus, quidquid ab oriente venit, quousque patet Erythræum s. rubrum mare, quo nomine omnis Oceanus ab Africa inde ad Seras comprehenditur. V. 8, 606. it. 29, 4.

566 Draconum ista imago valde placet nostro. Vid. ad 5, 177.

569 Cataphractus, quasi tu dicat obseptos, munitos tectosque undique ferro homines pariter & equos, graphice jam descripsit noster 5, 356 qui locus ex hoc nostro lucem accipit. Ceterum galeati, thoracati, ocreati aere jam Homerci heroës. De equis serius ad Græcos Romanosque venisse videtur a barbaris, nominatim a Parthis. Vid. Brouckh. ad Prop. 3, 10. 12. Phrygio Chloreo tribuit Virg. Aen. 11, 770 equum, quem pellis æneis in plumam squamis auro conferta

570 Vidit cornipedes; „*Quanam de gente rogabat*
Ferrati venerit viri? Quæ terra metallo
Nascentes informat equos? Num Lemnius auctor
Addidit hinnitum ferro, simulacraque bellis
Viva dedit?,, Gaudet metuens, & pollice monstrat,

575 Quod picturatas galeæ Junonia cristas
 Ornet.avis, vel quod rigidos vibrata per armos
 Rubra subaurato crispentur serica dorso.

Tum tibi magnorum mercem Fortuna laborum
 Persolvit, Stilicho; curru cum vectus eodem

580 Urbe triumphantem generum florente juvena
 Conspiceres, illumque diem sub corde referres,
 Quo tibi confusa dubiis formidine rebus
 Infantem genitor moriens commisit alendum.

Virtutes variae fructus sensere receptos:

585 Depositum fervasse, Fides: Constantia, parvum

H h 2

Præ-

573 indidit Heins. 2 ex uno MS.

577 subaerato al.

serta tegebat. Hic Servius Sallustio quoque recte utitur. Viros ad formam nudi corporis cataphractos in equis simili ratione indutis representat columna Trajani fig. 27 n. 161 ed. Morell. ubi Sarmatas interpretatur Gorius.

572 *Lemnius* Vulcanus est, qui decidit in Lemnum a Jove derrusus 12. a. 593 & ibi ferrarias instituit.

573 *Addere* Varroni, Columellis, Plinio, esse idem quod *indere*. in Lexico rustico pariter atque in Thesauris, a me ostensum est.

574 *Pollice monstrare* videtur ipsum quoque furtivæ ob meritum significationis vim habere. Quint. Stil. 11, 3. 104 *Averso pollice demonstrare aliquid, receptum magis puto, quam oratori decorum.* Nempe non decet oratorem vel meticulosa significatio, vel furtiva malignitas.

577 Hunc versum declaravi ad S. 356.

578 *Mercem* pro mercede dicit. Præmium quodcumque potest cogitari ut merx, quæ emitur labore, periculis &c.

580 *Urbe triumphantem*, h. e. in urbe, rariusculum, sed non alienum ab usu & nostri ut inob v. 614 *convexum gradibus vulgus*, & aliorum. V. G. *Domitianus natus est regione urbis sexta* Suet. c. 1. Vid. voss. de contr. c. 46.

584 *Virtutes variae* Stilichonis, dum sua is repetit acta superiora, *sensere fructus receptos*, i. ipse Stilicho sensit fructum se percipere jam, adulto & florente Honorio, virtutum, quibus in illo educando usus fuerat. Conscientia sua nunc fruentem Stilichonem inducit eaque deinde loquentem, quæ typis distingui jussi, ut a poetæ narratione reliqua discernantur.

Præfecisse orbi: Pietas, fovisse propinquum.
„Hic est ille puer, qui nunc ad Rostra Quirites
Evocat: Et folio fultus genitoris eburno
Gestarum Patribus causas ex ordine rerum,
 590 *Eventusque refert: veterumque exempla secutus*
Digerit imperii sub iudice fata Senatu.,,
 Nil cumulat, verbisque nihil fiducia celat.
 Fucati sermonis opem mens conscia laudis
 Abnuat. Agnoscunt proceres, habituque Gabino
 595 Principis, & ducibus circumstipata togatis
 Jure paludatæ jam curia militat aulæ.
 Adfuit ipsa suis ales Victoria templis
 Romanæ tutela togæ: quæ divite pompa

Patricii

591 dirigit MSS. 597 talis Vict. vulg. Sed ales jam Bas. marg. & al.
 598 divite penna ante Heinf. parma MS. pinna Plant. marg.
 pompa ex MSS. Heinf.

588 Post *evocat* insistendum paululum est, ne quis eandem actionem putet, qua Quirites evocantur ad rostra, & qua refert Consul ad Senatum. Illic suscipiebat, ut alii boni principes, magistratrum. vid. Plin. Pan. 65, 3. Hic, in Senatu, sedens curuli sella patris sui, agebat cum Patribus. Illud *fultus* antiquum est. Serv. ad Virg. Ecl. 6, 53 *Ille latus niveum molli fultus hyacintho, Apud veteres unusquisque eo, super quod jacebat (addendum erat, vel sedebat) fultus dicebatur.* Addit ex Lucillii tertio, *Et pulvino fultus.* Sic noster 10. 152. 24. 199.

591 *Digerit fata*, splendide, quasi de Deo sermo esset.

592 *Nil cumulat*, i. exaggerat, supra modum dicendo auger: *nihil celat*, tacet, subducit. Utrumque *fiducia* est, quæ neque adsciscit auxilium a iactabundo mendacio, neque habet, quod silentio dissimulet.

594 *Habitus Gabinus* nostro Consularis prætexta est. Vid. 7, 3. Est hic festiva velut permutatio: Princeps & duces, paludati alias, qui militum habitus est, in Senatu jam sunt togati: jure ergo vicissim curia alias quieta, aulæ paludatæ militat.

597 *Ales Victoria*, ut *Fama* 22, 408: & ostendunt sexcenta monumenta. Hujus templum in monte Palatino bonis auctoribus, ut Liv. 29, 14, collocant antiquarii. Hæc in pompis omnibus, in curribus triumphantium, in signis militariis. In primis vero in Capitolio, ubi sine dubio Senatum modo habuit Honorius. Post cladem Romanorum ad Trasimenum lacum, auctore Livio 22, 37, Hiero Syracusanus rex mittit Romanis inter alia munera victoriam auream pondo cccxx. Eam illi, omenque accipiunt, sedemque Divæ dant, dicant *Capitolium*, *templum Jovis O. M. in ea arce urbis Romanæ*

Patricii reverenda fovet sacraria cœtus,

600 Castrorumque eadem comes indefessa tuorum,

Nunc tandem fruitur junctis, atque omne futurum

Te Romæ seseque tibi promittit in ævum.

Hinc te jam patriis Laribus via nomine vero

Sacra refert. Flagrat studiis concordia vulgi,

605 Quam non illecebris dispersi colligis auri;

Nec tibi venales captant æraria plausus

Corruptura fidem. Meritis offertur inemptus

Pura mente favor, nam munere carior omni

Obstringit sua quemque salus. Procul ambitus erret.

610 Non quærat pretium, vitam qui debet amori.

O quantum populo secreti numinis addit

Imperii præsens genius, quantamque rependit

Majestas alterna vicem, cum regia Circi

H h 3

Convexum

601 pro votis, junctis MSS. 609 adstringit vulg. errat - quaerit
ante Heinsf. 610 pro debet, dedit MS. 611 muneris Heinsf. solus.

nominis MSS. 612 species ante Heinsf. Genius MSS.

Ex illis Gron. ad Stat. c. 31.

nae sacratam volentem propitiamque, firmam ac stabilem fore populo Romanis sperantes. Hæc satis, puro, declarant, quam pompam, quæ sacraria cœtus patricii hic poëta nominet.

603 Per viam sacram flexu dextro itur in Palatinam Cæsarum domum: hi sunt Lares Imperatorum patrii.

605 Non sparsit igitur nummos, aut pretiosa missilia Honorius, quæ non minus laudaturus fuerat noster, exemplo Papinii Silv. i. 6, quam nunc gratuitam fidem populi splendide prædicat.

609 Sua salus, quam a salute boni Imperatoris pendere existimat, invitat quemque, & cogit adeo. Ne quærat pretium aliud sui in Principem studii, qui amor in se Principis debet vitam.

611 Numen hic ponitur pro instinctu vehementiore, qui sit instar divini impulsus & ἐνδυσιασμός, quem præsentia Imperatoris excitet. Virg. Aen. 9, 183 Nisus ait Dine hunc ardorem mentibus addunt, Euryale, an sua cuique deus sit dira cupido? Quod Genium Imperii vocat Honorium, delicata atque ingeniosa adulatio est.

613 Majestas antiqua ratione est populi: quam cum sibi arrogarent solis Imperatores, bonis tamen sub principibus licuit formulas illas veteres revocare. Hic poëta duplicem ponit majestatem mutuo honore certantem, alteram Honorii quod regin purpura, Imperator purpuratus, veneratur adoratur, jaciendis osculis, (ut Otho apud Tac. Hist. i. 36) vulgus in gradibus circi convexum, v. ad 24,

190:

- Convexum gradibus veneratur purpura vulgus,
 615 Affensuque cavæ sublatus in æthera vallis
 Plebis adoratæ reboat fragor, unaque totis
 Intonat Augustum septenis arcibus Echo.
 Nec solis hic cursus equis: affueta quadrigis
 Cingunt arva trabes, subitæque adspectus arenæ
 620 Diffundit Libycos aliena valle cruores.
 Hæc & belligeros exercuit area lusus.
 Armatos hic sæpe choros, certaue vagandi
 Textas lege fugas, inconfusosque recursus,
 Et pulcras errorum acies, jucundaue Martis
 625 Cernimus: insonuit cum verbere signa magister,
 Mutatosque edunt pariter tot pectora motus,
 In latus allisis clipeis, aut rursus in altum

Vibratis.

614 connexum vel connixum ante Heinsf. 615 consensuque ante Heinsf. consessu MS. 617 vocibus, collibus, montibus, partibus MSS. collibus & arcibus Cuj. 618 advecta MS. attrita MS. 619 tingunt MSS. quod placet Heinsf. cingunt rava tigres conj. Scal. quod se non intelligere faterur Heinsf. cingunt arma MS. & Jansso. 1628. pro trabes, tigres ante Heinsf. 621 hic vulg. 624 errorum acies conj. Heinsf. errorum acies Claver. & Plant. marg. 625 pro tot, tunc vulg. tot etiam Cuj.

190: alteram populi, cujus fragor reboat assensu cavæ vallis h. e. plausu multitudinis in circo, occupante vallem, congregatæ, adeo ut a septem collibus, quibus inædificata Roma est, echo s. percussus sonus intonet.

618 Trabes, conserta & clathri de trabibus, circumdant arva s. spatia circi, quadrigis ordinarie solita tribui, & species arenæ amphitheatralis subito comparatæ, fundi videt intra se Africanarum bestiarum sanguinem in valle aliena h. e. in cavo aliis alias, equestribus scilicet, spectaculis destinato. Circus Maximus vallem inter Palatinum & Aventinum montes occupat.

621 Belligeros modo ludos, s. bella ludicra, memorat poeta: nam gladiatorii cruenti eo ipso tempore abrogati sunt. Forte promoverunt hoc interdictum preces Honorio oblata a Prudentio adv. Symmach. 2, 1113 sq. Abrogaverat illos in Oriente jam olim Constantinus M. Vid. Gothofr. ad l. 1 C. Th. de Gladiatoribus.

622 Armatos choros. Hæc est illa Pyrrhicha, quam armaturam postera ætas dixit, de qua diligenter egit Vales. ad Ammian. 14, 18 p. 58.

625 Non opus est, ut tympani intelligamus pulsus: potest flagelli a valida excussione subito reducti ictus, aut sonus quicunque alius percussione excitatus sic indicari.

- Vibratis. grave parma sonat mucronis acuti
 Murmure, & umbonum pulsu modulante resultans,
 630 Ferreus alterno concentus clauditur ense.
 Una omnis submissa phalanx, tantæque salutant
 Te, Princeps, galeæ. partitis inde catervis
 In varios docto discurritur ordine gyros,
 Quos neque semiferi Gortynia tecta juveni,
 635 Flumina nec crebro vincant Mæandria flexu.
 Discreto revoluta gradu torquentur in orbes
 Agmina, perpetuisque immoto cardine claustris
 Janus bella premens, lætæ sub imagine pugnae,
 Armorum innocuos Paci largitur honores.
 640 Jamque novum fastis aperit felicibus annum
 Ore coronatus gemino. jam Tibris in uno
 Et Bruti cernit trabeas, & sceptrâ Quirini.

H h 4

Consule

- 628 mucronis acutum Murmura, *scil.* sonant *conj.* Heinf.
 629 resultant MSS. 630 plauditur *Raphel. conj.* 633 ducto
Cuj. agmine MS. 635 vel crebro MS. 637 clathris MS.
 638 lætæ MS.

628 *Mucronis* gladiorum vel hastarum *acutum murmur* vocari potest, in quantum gravi de parma opponitur. De illa percussione clipeorum vid. Spanh. ad Callim. in Del. v. 136 p. 422 sq.

629 *Modulantem pulsum* vocat numerosum, numeris ac rhythmis v. g. anapæstis, choriambis constantem. Talis est *concentus ferreus*, qui *clauditur*, h. e. convineatur alternis ensium conflictibus.

634 Labyrinthi Cretici descriptio, *Gortynium* a Gortyna urbe vocatur quidquid Creticum vel Cretense est. *Semivir juvenis* Minotaurus. *Mæandri flexus* ad labyrinthi rationem explicandam adhibet Ovid. Met. 8. 162 qui *Phrygiis in arvis* ludit, & *ambigua*

lapsu reslitque fluitque. Occur-
rensque sibi venturas adspicit un-
das &c.

636 *Discretum gradum* dicit, nisi fallor, diversum incessus genus, pro quo trepidarii dicuntur equi & guttonarii, & apud Plautum totum badizare. Vid. Veget. malomed. 1, 56. 37, & Salmat. ad Capitolini Maxim. p. 13.

637 *Janus* clausus Deæ Paci honorem hunc habet, ut ludos illi innocuos, pugnae imaginem referentes, faciat, eo ipso tempore quo annum aperit.

641 *Bruti* liberatoris & consulis primi *trabea* est prætexta consularis, *sceptrâ Quirini* regium fastigium notant.

- Consule lætatur post plurima sæcula viso
 Pallanteus apex. agnoscunt Rostra curules
 645 Auditas quondam proavis, defuetaque cingit
 Regius auratis fora fascibus Ulpia liCTOR:
 Et sextas Getica prævelans fronde secures
 Colla triumphati præculeat Honorius Istri.
 Exeat in populos cunctis illustrior annus,
 650 Natus fonte suo: quem non aliena per arva
 Induit hospes honos: cujus cunabula fovit
 Curia: quem primi tandem videre Quirites:
 Quem domitis auspex peperit Victoria bellis.

Hunc

651 imbuat *Raphel. conj.*

643 An hoc dicit, Palatium (nam is quidem est *Pallanteus apex*) post multa sæcula hunc videt verum Consulem, eundem Augustum, utroque tam augusto nomine dignum? Certe si aliud sibi velit, ego non intelligere me fateor. Et *plurima sæcula* vel sic dicta sat *ὑπερβολικῶς*, nisi si generationes intelligamus tricenorum circiter annorum. Etiam illud longe retro removet Consulem Honorio æqualem & similem, quod *proavi audire* tantum potuere *curules* Imperatorum in Rostris positas, non videre. Breviter omnia eo ducunt, quasi respiciat poeta ad Trajani imperium: quo jure, viderit. Ceterum a Trajani gente Ulpia etiam Theodosianam familiam derivat noster, uti vidimus ad 7, 189. Quin audet Trajano aliqua parte præferre Honorium hic v. 135. Exaggerare ultra modum & laudes solet & crimina.

646 Utrum revera in foro Trajano s. Ulpio pompam ex triumphali & consulari mistam celebraverit Honorius, an ornandi modo

causa hoc poeta finxerit, non liquet. Credibile est hoc forum celebrasse principes, qui Trajani similes videri vellent populo.

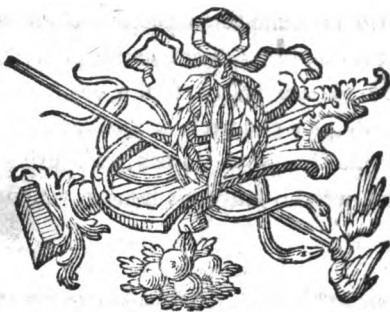
647 *Fronde Getica*, i. lauro in bello Getico contra Alaricum parata, velantur sexti Consulatus indices secures. In hac pompa etiam fluvii Getarum Istri simulacrum consueta forma representatum, quæ in Trajani numinis frequens est, memorat aut figgit Poëta, ut colum illius premeret victor Honorius.

650 *Fons* Consulatus, & institutorum Romanorum omnium est ipsa Roma. Consulatus ergo, qui Romæ suscipitur, *fonte suo* videtur *natus*.

651 *Honos hospes*, qui extra domum propriam, hospitisque adeo ministerio exhibetur.

653 *Auspex* fuit hujus Consulatus *Victoria* Getica. Solebat auspicio deferri in comitiis, ac deinde suscipi Consulatus: huic sexto Honorii auspiciam fecit Victoria de Alarico.

- Hunc & privati tituljs famulantibus anni,
 655 Et quos armipotens genitor, retroque priores
 Diversis gessere locis, ceu Numen, adorent.
 Hunc & quinque tui, vel quos habiturus in Urbe
 Post alios, Auguste, colant: licet unus in omnes
 Consul eas, magnò sextus tamen iste superbit
 660 Nomine, præteritis melior, venientibus auctor.

655 regesque priores *ante Heinsf.* 657 in urbem *MS.* in orbem
MS. addita glossa, in circuitum, quod recepit in
altera edit. Heinsf.

654 *Privati anni*, quibus Consulatum gessere privati, quod nomen, ut plurimis Pliniani Panegyrici locis constat, jam olim comprehendebat omnes, exceptis Imperatoribus: sed hæc de *titulis famulantibus* adjectio inclinati ad barbariem imperii titulus & signum viderur. Præcedentes igitur Consulatus non privatorum modo, sed etiam quos Theodosius gessit, & quos ipse Honorius,

hunc sextum adorare debent: quin quotquot geret in posterum, etiam *in urbe*, quo titulo hunc sextum ita magnifice poëta extulit. Ratio, color certe, splendida brevitate proponitur. Hic enim sextus Consulatus melior est superioribus, & exemplum futuris prævit. Finis magnifici carminis inveniri magnificentior an potuerit, dubito.

XXIX

CL. CLAUDIANI
LAUS SERENAE REGINAE
UXORIS STILICHONIS

Dic, mea Calliope, cur tanto tempore differs
Pierio meritam ferto redimire Serenam?
Vile putas donum, solitam confurgere gemmis,
Et rubro radiare mari, si floribus ornes
5 Reginæ Regina comam? si floribus illis,
Quos neque frigoribus Boreas, nec Sirius urit
Aestibus, æterno fed veris honore rubentes

Fons

Totum carmen hoc deest in Vic. 1 dic mihi vulg. mea etiam Cuj. it. Vien. & probabat Barth. cur tanto in tempore, c. tantum i. tempore, cur tantum interprete al. cur tanta in tempora Cuj. & sic conj.

Heinsf. 4 aut MSS. fed floribus al.

* Carmen vel non absolutum a Poëta forte, postquam Serena supplicio affecta est, vel mutilatum temporis injuria. Sero scriptum, ipse primus versus indicat.

3 *Confurgit coma*, cum in galeum vel tutulum struitur.

4 *Rubrum mare* s. Erythræum patria gemmarum i. oriens. Vid. 28, 563.

5 Vel hoc ipsum carmen satis declarat, *Reginas* vocari non solas regum uxores, aut quæ ipsæ rerum potiuntur, sed filias quoque & sorores regum: ut nempe ipsum quoque regis nomen latius patet. Di Deæque etiam inferioris subfellii ut hic Musa Calliope, Reges & Reginæ sunt, ut Græcis ἀνδρες & γυναῖκες.

7 *Veris honorem* esse flores, apertum est: *rubentes* non puto simpliciter ad colorem pertinere, sed lucem & vividum splendorem indicare, ut Virg. Ge. 4, 36 *Ante novis rubent quam prata coloribus*: & *suave rubens hyacinthus* ecl. 3, 63: & *suave rubens narcissus* Ciri 96. Et ne obiicias, narcissos rubros etiam memorari, etiam hyacinthos non modo ferrugineos, sed & rubros: cogita etiam *Brachia purpurea candidiora nive* esse Albinovani 2, 62: & *olores purpureos* Horatii Car. 4, 1. 10. Nempe *purpureum* & hic *rubens* est splendidum, luminis plenum, ἀγλαόν. Vid. Lacerda ad Virg. Aen. 6, 641 & quos laudat Gorallus s. Clericus ad Albinovani l. c. Cf. 31, 116. 35, 90.

- Fons Aganippea Permessius educat unda:
 Unde piæ pascuntur apes, & prata legentes
 10 Transmittunt sæclis Heliconia mella futuris.
 Dignius an vates alios exercuit unum
 Femineæ virtutis opus? consorte redempto
 Casta maritali successit Thessala fato,
 Inque suos migrare virum non abnuvit annos.
 15 Hoc Graji memorant. Latiis movet ora Camoenis
 Præcia factorum Tanaquil, rediensque per undas
 Cloelia Tibrinas, & eodem flumine ducens
 Claudia virgineo cunctantem crine Cybellen.
 Anne aliud ~~motu~~ molitur carminis actu
 20 Mæonii mens alta senis? quod stagna Charybdis
 Armarit, quod Scylla canes, quod pocula Circe:
 Antiphatæ vitata fames, furdoque carina

Remigo

- 8 Permessidos Cuj. Ald. 9 pascantur MSS. 11 dignius haud
 Vien. Basf. 14 viros MS. inde viro conj. Heinsf. 18 fune Cyb.
 conj. Heinsf. sed mox ab ipsa damnata.

8 *Permessus* Heliconis fons & flumen apud Hesiod. Theog. 5; & Virgilium Ecl. 6, 64. Vid. Strabo 9 p. 281. De *Aganippe* vel ex 17, 272 constare potest. Ovid. Fast. 5, 7 *Hippocrenen Aganippida* unum fontem facit.

9 In hac allegoria *piæ apes* Poëtae sunt.

13 *Thessala* hæc Alcestis Admeti conjux est. Vid. 26, 439.

16 *Tanaquil* Tarquinii Prisci conjux teste Livio 1, 34 *perita*, ut vulgò *Etrusci*, *caelestium prodigiorum mulier*: cujus rei ibi specimina memorantur. De *Cloelia* Liv. 2, 13.

18 De *Claudia* Vestaline virgine, in matrona, disputandi occasionem dedit scriptorum dissensus. Vid. Brouckh. ad Propert. 4, 11, 51, Drakenb. ad Sil. 17, 33 & Duker. ad Liv. 29, 14. Id. quo alligatam navem, cum in vadis Tiberinis hæreret, matris Deum, iperduxisse

dicitur *Claudia*, *funem* vocat Propert. 1. c. & Sil. 1. c. 41. Fuerit igitur funis ex *Claudie* capillis tortus. *Cingulum* dicunt fere Christiani, qui ejus meminerant, apologetæ. Graphicum hujus deductionis monumentum habetur in Museo Veron. p. 252, 4, in quo catenam potius grandibus annulis intelligas, quam funem. *Capillum* nominat Sido. Apoll. car. 24, 43 *Qualis nec Phrygiæ dicata Vestæ, Quæ contra satis Albulam tumentem Duxit virgineo ratem capillo*. Cybellen, Cybellem, Matrem Deum Phrygiam, esse idem numen meminerimus.

19 Audax pronunciatum poëtæ, Totius Odysseæ consilium esse ornare Penelopen, cum quidquid vel fecit vel passus est Ulysses, illius causa suscepit.

22 *Antiphatæ fames* Læstrygonis, qua ille appeteret carnem humanam. Sedes fabulæ Odysf. K, 114.

Sardos

- Remige Sirenum cantus transvecta tenaces:
 Lumine fraudatus Cyclops, contemta Calypso:
 25 Penelopæ decus est atque uni tanta paratur
 Scena pudicitiae: terræ pelagique labores,
 Et totidem sævi bellis, quot fluctibus, anni,
 Conjugii docuere fidem. sit Claudia felix
 Teste Dea, castosque probet sub numine mores,
 30 Absolvens puppisque moras crimenque pudoris:
 Penelope trahat arte procos, fallatque furentes
 Stamina nocturnæ relegens sollertia telæ;
 Non tamen adebunt titulis certare Serenæ.
 Quod si nobilitas cunctis exordia pandit

Laud.

25 Penelopeque suum decus est, cui *Vien.* forte Penelopeja, tuum.
 Pen. decus atque suum, cui *Junt. Plant.* Pen. dec. atque uni *Ald.*
 Penelopes decus æquævum *Raph.* Pen. decus ausa suum *Clav.* Penelopea
 decus uni cui *conj. Barth.* Penelopæ decus atque viri *Cuj.*
 27 et sævi totidem *vulg. bello al.* 28 decuere *MS.* sic Claudia *al.*
 32 stamine *Vien. Bas. Laertia MSS. etiam Cuj. laceria MS. ubi emen-*
datum lassantia. laxantia MS. certissima Ald. & MSS.
 33 servare *MS. unde se æquare conj. Heinsf.*

Surdos idem Ulysses fecit socios
 suos sive *remiges* auribus cera ob-
 turandis; se alligari jussit ad ma-
 lum. *Cantus tenaces*, qui retinent,
 & quasi invitum affigunt, ne ve-
 lit possitque adeo discedere.

24 *Contemta Calypso* quin decus
 sit Penelopes? non est dubium.
 Sed quid ad illam Polyphemi oculus
 exterebratus? nisi forte facit ita
 tenerum amorem Ulyssis in conju-
 gem, ut illius tantum revisendæ
 causa vivere, utque vivere posset,
 excæcare Polyphemum voluerit.
 Tale quid de se suaque uxore præ-
 dicat Seneca epist. 104 p. 514 de
 tutela valetudinis agens, *Quid ju-*
cundius, quam uxori tam carum esse,
ut propter hoc tibi carior fias. Pot-
est itaque Paulina mea non tantum
suum mihi timorem imputare.

25 *Uni pudicitiae* Penelopes ce-
 lebrandæ paratur tanta scena mi-
 rabiliū historiarum.

27 Decem Ulyssis anni *sævi*
 erant *bellis & pugnis* ad Trojam,
totidem anni *fluctibus* ac tempesta-
 tibus in reditu sustinendis.
 Omnes fidelem ostenderunt conju-
 gi, cujus inde elucet virtus &
 amabilitas.

30 *Crimen pudoris*, intell. violati.
 Fuisse enim ante hoc factum am-
 biguæ famæ Claudiam, scriptores
 laudati narrant.

32 *Solertia* est ipsum virtutis
 nomen abstractum pro concreto
 positum. Sed quod *nocturnam te-*
læm vocat, non est accipiendum,
 quasi nocte texuerit Penelope, sed
 tela, quam nocte retexuit: hoc
 significat h. l. verbum *relegere*, q. d.
 retro legere, ut *relegere cursus* Ho-
 rat. car. 1, 34. 5 est retro currere ea
 via qua veneras.

- 35 Laudibus, atque omnes redeunt in femina causæ,
 Quis venerabilior sanguis? quæ major origo,
 Quam regalis, erit? non hoc privata dedere
 Limina, nec tantum poterat contingere numen
 Angustis Laribus. patruo te Principe celsam
 40 Bellipotens illustrat avus: qui signa Britanno
 Intulit Oceano, Gætulaque reppulit arma.
 Claram Scipiadum taceat Cornelia gentem,
 Seque minus jactet Libycis dotata tropæis.
 Cardine tu gemino lauros prætendis avitas.
 45 Inde Caledoniis, Australibus inde parentum
 Cingeris exuviis. Necdum moderamina mundi
 Sumserat illa domus, cum te Lucina beatis
 Ederet astrorum radiis. o maxima rerum
 Gloria! post genitam didicit regnare Serenam.

Quid

37 non te priv. *vulg.* 38 nomen *vulg.* 48 adderet omnes.
 Sed ederet *MS. Palatinus*, & conjecerat *Gevarius*, & reponi
Heinsius jufferat.

35 Omnes laudes redeunt tanquam in femina causæ suæ. Ingénita a majoribus virtus, ingenium virtutis capax, velut semen est, e quo enascuntur actiones. Car tantus vir factus est Cæsar? præclarum nactus erat ingenium, materiem velut herois. Hoc jam ad Serenæ natales transfert, de quibus videnda Tabula genealogica.

38 Numen hic majestas, & magna vis ingenii.

42 Cornelia Græchorum mater virtute & doctrina florens mulier, cujus etiam fragmenta literarum exstant, & cum Cornelio Nepote solent edi.

44 Cardinem ponit ut alias *potum*, pro regione: quamquam hic etiam propria s. angustiore significatione potest accipi, cum septentrionales sint Britanni, Caledonii præsertim, qui hodiernis Scotis

(vid. 22, 146) respondent. Conf. 7, 52. 8, 24 sq. Prætendis lauros, præ te fers, ut in triumpho.

45 Parentum nomine patrem & avum comprehendit. Exuvia, spolia, quæ detraxerunt pater & avus hinc Britannis hinc Mauris.

47 Luna maturandis partibus præfecta, Rite maturos aperire partus Lenis Ilithyia (Hor. Car. sæc. 13) edidit Serenam beatis astrorum radiis, sub felici constellatione.

49 Splendidum nihil hoc videtur. Tale quid autem, nisi fallor, in animo poëta habuit: domus Theodosiana ideo regno aucta est, quia habebat jam Serenam, quam humilior fors regia non deceret. Ceterum hinc discimus, post A. C. 379 quo imperare cæpit Theodosius, natam esse Serenam.

- 50 Quid dignum memorare tuis, Hispania, terris
 Vox humana valet? primo levat æquore Solem
 India: tu fessos exacta luce jugales
 Proluis, inque tuo respirant sidera fluctu.
 Dives equis, frugum facilis, pretiosa metallis,
 55 Principibus fecunda piis. tibi sæcula debent
 Trajanum: series his fontibus Aelia fluxit.
 Hinc senior pater; hinc juvenum diademata fratrum.
 Namque aliæ gentes, quas federe Roma recepit,
 Aut armis domuit, varios aptantur in usus
 60 Imperii: Phariæ segetes, & Punica messis
 Castrorum devota cibo: dat Gallia robur
 Militis: Illyricis sudant equitatibus alæ.
 Sola novum Latiis vectigal Iberia rebus
 Contulit,

51 primum *malit Heinsf. lavat vulg. Sed levat jam Vien. marg. &*

Basf. marg.

53 tuos - fluctus *MSS.*

62 Illyricæ *conj. Heinsf.*

50 Post generis laudem transit ad patriam, & hic etiam, ut solet, modum excedit.

51 Solemne poëtis Solem mergere Oceano occidentali circa Hispaniam, & Indico five Orientali educere. Vid. 18. 353. Dant illi nempe equos, quos a fatigatione & sudore curant abluendo poëtæ, ut nostros.

54 *Equus* antiquum Hispaniæ in nummis symbolum, ad equorum, quos gignit multitudinem & præstantiam refertur. Propter fertilitatem terræ, & metallorum divitias olim fuisse nobilem idque mutatum, & quibus rationibus? non difficilis, sed longior est disputatio.

56 *Series Aelia*, Hadrianus, & qui ab eo nomen per adoptionem duxere. *Senior pater* Theodosius est; *juvenes fratres* Arcadius & Honorius. Dicit *juvenum dia-*

demata ad signandos juvenes diademate regio ornatos.

58 *Gentes* vocat, sed maxime regionum ipsarum munera intelligere poëtam, apparet.

61 *Devota* videtur dixisse, ut inde numen aliquod & divina majestas Imperii Ro. intelligatur. Deo enim proprie *devoveri* aliquid dicitur.

62 *Miles* antiqua ratione ab equite distinguitur. *Illyricæ* gentes adhuc equestrem militiam amant: inde illa Hufarorum, ut hodie vocantur, disciplina. Nempe loquimur de Illyrico, quantum erat Claudiani ætate, ad Danubium usque a sinu inde Hadriatico patens. Vid. ad 7, 201. Verbo *sudant* celeritatem, credo, equorum voluit notare. Hor. Car. 1, 25. *Eben quantus equis, quantus adest viris sudor!* Alas esse equorum, ut militum *cohortes*, bene poëta meminerat.

Contulit, Augustos. Fruges, æraria, miles

65 Vndique conveniunt, totoque ex orbe leguntur:

Hæc generat, qui cuncta regant. nec laude virorum

Cenferi contenta fuit, nisi matribus æque

Vinceret, &, gemino certatim splendida sexu,

Flaccillam Mariamque daret pulcramque Serenam.

70 Te nascente ferunt per pingua culta tumentem

Divitiis undasse Tagum. Callæcia risit

Floribus, & roseis formosus Duria ripis

Vellera purpureo passim mutavit ovili.

Cantaber Oceanus vicino litore gemmas

75 Exspuit: effossis nec pallidus Astur oberrat

Montibus. Oblatum sacris natalibus aurum

Vulgo vena vomit. Pirenæisque sub antris

Igneæ fluminæ legere Ceraunia nymphæ.

Quæque

73 vellere - ovile *vulg.*

77 Pirenæique - fulmineis *vulg.*

69 Aelia Flaccilla mater Imperatoris Honorii, 10, 43. Maria Honorii comitis uxor, mater Serenæ.

71 Hispanica nomina, & quidem Hispaniæ Septentrionalis, ponit, Tagum aureas arenas agentem, Callæciam regionem, s. Calilaicam, quæ Gallicia hodie est, tum Duriam, quem Durium alii vocant prima Syllaba producta: sive cogitare ita scripsit noster, sive aberravit ad Duriam Italiæ, Alpinum flumen.

73 Imitatus videtur Virgil. Ecl. 4, 43 Aries jam suave rubenti Murice, jam croceo mutabit vellera luto &c. Ovili designat gregem ovile implentium.

75 Pallidi metallorum Asturiæ fossiores, quod toti huic generi, apud inferos & velut inter manes versanti, solemne est. Ceterum in hac auri gignendi societate Asturiam, atque Callæciam & Lusitaniam conjungit Plin. 33, 4 f. 21.

74 In litore inter calculos alios interdum inveniuntur etiam gemmæ.

76 Oblatum -- aurum videtur dicere cum respectu ad aurum oblativum, quod Senatores quibusdam occasionibus (quibus forte ex h. l. gratulatio natalium adicienda est) ultro offerre Imperatori solebant, de quo vid. Jac. Gothofr. paratit. ad Titulum C. Th. 6, 2 de Senatoribus, & -- auro oblativo. Pro hoc auro oblativo igitur Serenæ natalibus aurum vulgo vena vomit.

78 Ceraunia gemma memorata Plinio 37, 9 & 10: posteriore loco f. 65 nomen inde videtur reperere, quod cadere cum fulminibus (x-gauvois) dicatur. Mihi probabile est, potius insignem gemmæ fulgorem, quasi cujusdam fulminis sic notatum: certe noster ea de causa vocat ignea.

Quæque relabentes undas æstumque secutæ
 80 In refluos venere palam Nereides amnes;
 Confessæ plausu dominam, cecidere futuris
 Auspicium thalamis. Alio tum parvus in axe
 Crescebat Stilicho, votique ignarus agebat,
 Debita cui longe conjux, penitusque remoto
 85 Orbe parabatur tanti concordia fati.

Nec tua mortalis meruit cunabula nutrix.

Ubera prima dabant gremiis redolentibus Horæ,

Ternaque

79 rebellantes *vulg.* relegentes *Ald. & MSS.* it. *Cuj.* recedentes *MS.*
 87 aulæ *Vien.* aulam *Basf. marg.* auræ *Basf. & vell. ante. Claver. qm̃*
primus dedit Horæ. gremio redolente Napes MS. unde
Napææ conj. Heinsf.

81 *Cecinere auspiciam Nereides.* i. prædixere, quod illa quondam adulta matrimonium habitura, quanto marito destinata sit. Omnis antiquitas futurorum prædictionem Dīs tribuit, non summis tantum, & quos majorum gentium ludens vocavit Cicero: sed minoribus quoque, Silenis, Saryris, Harpyiis adeo, tum speciatim marinis, Proteo, Nymphis &c. Ipsum *divinationis* nomen inde ortum, ut reciproca videantur esse & ἀντιστρέφειν, Deus est, ergo divinare potest: divinat, ergo divinus est. Ipsum autem *divinus* utramque notionem habet.

82 *Alio in axe*, apud Vandalos. Oros. 7, 38 *Interea comes Stilicho, Vandalorum, imbellis, avaræ, perfidæ & dolosæ gentis genere editus* &c. Sed assignare propius patriam Stilichoni, in gente tam vaga & ambulatrice, cui non inapte a nostro verbo *wandeln* nomen arceffas, difficile est: non improbabile tamen viderur, ad sinistram Danubii ripam, Illyrico, speciatim Pannoniæ oppositam, patriam Stilichonis fuisse.

83 *Voti nuptialis*, ipsarumque nuptiarum ac matrimonii. Forte hoc ipso tempore cæperunt *voti*

nomine ita uti, quod deinde Ictis solemne fuit, ubi dicerent, *ad secunda vota transire* e. i. g. a. *Debita conjux* fato destinata, solemni formula, de qua vid. ad Aen. 6, 66. *Concordia fati* ipsum matrimonium significat.

87 *Redolentia gremia* videtur Horis tribuere cum respectu ad Veris flores & fructus Auctumni, quæ tempestates apud Græcos *Horæ* peculiariter dicuntur. In Hymno Orphico p. 140 πολυόσμοι dicuntur, Πέπλος ἐννύμεναι ὀροσερὺς ἀνθῶν &c. Ceterum antiquum est Horis, in quantum, personæ & Dæ sunt, tale munus nutricium tribuere. Opportune ac adtulit Heinsius locum Pindari Pyth. O, 104 ubi Ariltæum, Cyrenes nymphæ filium, Mercurius defert Horis, Τῇ δ' ἐπιγνίδιον κατὰ καλὰ μὲναι βρότος αὐταῖς, Νέκταρ ἐν χεῖλεσι καὶ ἀμβροσίαν σάξισι, pueri suis genibus impositi labiis nectar intillant & ambrosiam. Hic dant ubera Serenæ: itaque matres fuisse oportet, quod nescio an aliquis tradiderit. Ceterum nomina boni ominis tribuunt eis Hesiodus Theog. 902 Hymnusque Orphicus 43 Εὐνομίαν, Δίκην, Εὐφροσύνην.

Ternaque te nudis innectens Gratia membris
Afflavit, docuitque loqui. Quacumque per herbam

- 90 Reptares, fluxere rosæ: candentia nasci
Lilia. Si placido cessissent lumina somno,
Purpura surgebat violæ, factura cubile
Gramineum, vernansque tori regalis imago.

- Omina non audet genitrix tam magna fateri,
95 Successusque suos arcani conscia voti
Spe trepidante tegit. Gestabat Honorius arcto
Te pater amplexu. Quoties ad limina princeps
Theodosius privatus adhuc fraterna veniret,
Oscula libabat, teque ad sua tecta ferebat
100 Lætior. In matrem teneris conversa querelis,
Quid de me propriis auferre Penatibus, inquis,
Imperat hic semper? Præſagia luſerat error,

Et

- 89 affluxit MSS. Cuj. alluſit MSS. quocumque MSS. 90 comæ Cuj.
92 fulgebat vulg. fractura ex 2 MSS. & Gronovii conj. Heinf.
93 verratque vulg. 94 omnia plerique editi. Sed omina jam Baſ.
Barth. 99 in ſuat. vulg. 101 quis - Imperat? al. patriis
malit Heinf. inquit al.

89 Afflavit delectum docte verbum, quo divinum munus, commendationem vultus, sermonis, gestus, impertitam Serenæ, declaratur, ut Aen. 1, 391 filio suo Aenæ lumenque juvenatæ Purpureum, & latos oculis adſparat honores.

91 Si in gramine dormiendi causa jaceret Serena infans, surgebat statim e terra purpurea viola, factura & præstitura infanti cubile. Hæc erat veris speciem præbens imago regalis lecti, cui destinata erat puella. Igitur factura servandum puto: fractura nescio, quomodo hic placere potuerit. Frangere lectos s. toros dicuntur suo incubitu homines: purpura violæ quomodo frangere cubile potuerit, non video. Porro bene con-

venit, ut illa purpura dicatur per appositionem imago tori, species lecti.

94 Genitrix Serenæ hæc portenta observans, & pro ominibus illa magnitudinis infanti destinatæ habens, non ausa est fateri. Si Christiana fuit, ut nec improbabile est, forte Josephi patriarchæ invidiam metuit.

98 Theodosius. De hac forma vid. ad 15, 216.

102 Hoc proprie omen vocabant, cum verba alio consilio prolata apte caderent, ut possent futurum quiddam significare. Collegi olim pluscula de hoc genere omnium Chrestom. Plin. 51, 55 p. 458 præsertim ex Cic. de Divinat. 1, 45 & 2, 40. Parvula Serena queritur, a Theodosio patruo de suis Penatibus

I i

Et dedit augurium regnis infantia linguæ.

Defuncto genitore tuo sublimis adoptat

105 Te patruus, magnique animo solatia luctus
Restituens, propius, quam si genuisset, amavit
Defuncti fratris sobolem. Nec carior olim
Mutua Ledæos devinxit cura Laconas.

Addidit & proprio germana vocabula nato;

110 Quaque datur, fratris speciem sibi reddit ademti.
Denique cum rerum summas electus habenas
Susciperet, non ante suis impendit amorem
Pignoribus, quam te pariter fidamque sororem
Litus ad Eoum terris acciret Iberis.

115 Deseritur jam ripa Tagi, Zephyrique relictis
Sedibus Auroræ famulas properatur in urbes.
Incedunt geminæ proles fraterna puellæ;
Inde Serena minor, prior hinc Thermantia natu,
Expertes thalami, quarum Cythereia nec dum

120 Sub juga cervices niveas Hymenæus adegit.
Utraque luminibus tumidum micat: utraque pulcras

Excitat

108 dilexit MSS. Cuj.

111 electus al. elatus al. etiam Cuj.

112 intendit ante Heinfs.

121 timidum ante Heinfs.

tibus auferri: hoc deinde magna cum illius felicitate factum per adoptionem. Regnum hic est conditio mulieris a Rege vel Imperatore adoptatæ.

108 *Laconas* intelligit Castora & Pollucem, quorum hic natura immortalis, illum mortali creatum femine alterna morte redemit, ut est Aen. 6, 121. Theodosius suo filio dedit *germana vocabula*, nomen fratris sui defuncti, vocavit Honorium.

114 *Sororem* Serenæ Thermantiam forte nesciremus, nisi hic & deinde v. 186 illius memoriam frasset poeta.

116 *Urbes Aurora famula* Orientalis imperii sedes Constantinopolis, & vicinæ.

119 *Cythereia juga* esse matri amorem sexus alterius, constat: ille amor, illud jugum eo sanctius est, cum *Hymenæus*, nuptiarum Deus, cervicem ante liberam sub illud adegit.

121 *Tumidum* a poetis ad maturitatem nubilem significandam adhiberi, vel noster satis docet 31, 124 *Matura tumescit virginitas*. Sic *Tumida virginitas* est Stat. Theb. 2, 204, & Achill. 1, 292 *Virginitas matura toris, annique tumens*. Nondum tamen aliam simpliciter

- Excitat ore faces. qualis Latonia virgo,
 Et solo Jove nata soror: cum forte revifunt
 Aequorei fortem patrui, ſpumantia cedunt
 125 Aequora, caſtarum grefſus venerata Dearum.
 Non ludit Galatea procax, non improbus audet
 Tangere Cymothoën Triton, totoque ſeveros
 Indicit mores pelago pudor, ipſaque Proteus
 Arcet ab amplexu turpi Neptunia monſtra.
 130 Tales ſceptriferi viſuræ teſta parentis
 Limen Honoriades penetrant regale ſorores.
 Ambas ille quidem patrio complexus amore:
 Sed merito pietas in te proclivior ibat.
 Et quoties, rerum moles ut publica cogit,
 135 Triftior, aut ira tumidus flagrante redibat,
 Cum patrem nati fugerent, atque ipſa timeret
 Commotum Flaëcilla virum, tu ſola frementem
 Frangere, tu blando poteras ſermone, mederi.
 Alloquiſ hærere tuis: ſecreta fidelis:
 140 Priſca puellares reverentia tranſilit annos.

I i 2

Non

127 totique malit Heinſ. 128 inducit vulg. 135 rediret vulg.
 139 fideli Ald. Junt. MSS. quod ſervat Heinſ. & putat, poſt hunc
 verſum unum alterumque excidiſſe. Malui interim dare leſſionem
 Vien. Baſ. Plant. Clav. Barth. 140 tranſtulit
 MS. Barthii.

pliciter damnare antiquam leſſio-
 nem *timidum*, quæ virginalem
 modeſtiam, virorum meruentem,
 indicare poſeſt. Verbum *micare*
 vividum illum oculorum vigorem,
 quas ſibi ſagittas Cupido facit,
 ſignat: *timidum* illis ignibus mo-
 deratur.

123 Solo Jove nata eſt, e cerebro
 illius, Minerva, ſoror Dianæ.

124 Patruus filiarum Jovis Ne-
 prunus. *Spumantia* ipſum jam in-
 dicat quiddam affine Veneri, quæ
 ΑΦροδιτη, e ſpuma maris orta
 putatur.

127 Tritonis & Cymothoës luſus
 deſcribit etiam 10, 136 ſq.

128 Proteus velut paſtor quidam
 monſtrorum marinorum. Virg. Ge.
 4, 395. Hor. Car. 1, 2, 7.

135 Hic alius tumor ab ira ut
 Hor. A. P. 94 *Iratus Cbremes tu-
 mido delitigat ore*. Vid. Bentl. ad
 ejus libelli v. 197, ubi legit, *Et
 amet pacare tumentes*.

139 *Alloquiſ hærere tuis* ſolebat
 Theodoſius: tu, Serena, *ſecreta*,
 taciturna, ſecreti capax jam tum-
 eras, & *fidelis*. *Priſca*, ſæculo an-
 tiquo digna reverentia, & venera-
 bilitas, ſit venia verbo, quæ in
 te erat, ſuperabat annos puellares.

- Non talem Trivix confert laudator Homerus
 Alcinoë genitam: quæ, dum per litora vestes
 Explicat, & famulas exercet læta choreas,
 Auratam jaculata pilam, post naufraga fomni
 145 Otia, progressum foliis expavit Ulysses.
 Pierius labor, & veterum tibi carmina vatum
 Ludus erant: quos Smyrna dedit, quos Mantua, libros
 Percurrens, damnas Helenen, nec parcis Elissæ.
 Nobiliora tenent animos exempla pudicos.
 150 Laodamia sequens remeantem rursus ad umbras
 Phylaciden, & prona ruens Capaneia conjux
 Communes ardente viro mistura favillas,
 Et gravis incumbens casto Lucretia ferro,
 Vulnere quæ proprio, facinus testata tyranni
 155 Armavit patriæ justos in bella dolores,
 Exsule Tarquinio; memorandaque concidit uno
 Ulta pudicitiam libertatemque cruore.
 Talia facta libens non tu virtute minori,

Sed

145 Ulixem MS.

147 erat al.

148 Elissæ al.

141 Nausicæ Alcinoi Phæacum regis filix præfert Serenam, quam Dianæ (hæc enim est *Trivia*, tri-formis Hecate) comparat Homerus Od. 2, 102. Hæc dum siccantur in litore vestes, pila ludit cum puellis suis; strepitu illo excitatus Ulysses a naufragii labore somno se recreans, prodit de virgultis suis &c.

147 *Smyrnam* hic facit Homeri patriam, imitatus Statium suum Silv. 4, 2. 9 *Non, si pariter mihi vertice læto Nectar adoratas & Smyrna & Mantua lauros, Digna loquar.*

148 Laudat castitatem Serenæ, quæ *Helenen* damnet, nec *Elissæ* s. Didoni, parcat: secus atque illa apud Juvenalem 6, 435 doctrinæ affectatrix, quæ *peritura ignoscit Elissæ*.

150 *Laodamia* impatienter adeo tulit mortem Protefilai conjugis sui, cui Iphiclus pater, *Phylacus* avus assignatur (vid. Eustath. ad 12. B, 695 p. 245, 11) ut mortem in complexu ejus ab inferis revocati oppeteret. Hinc comes *extincto Laodamia viro* Ovid. Tr. 1, 6. 20. Hujus Laodamiæ ad Protefilaum suum est Ovidiana Epistola XIII.

151 *Capanei* conjux Evadne, viri se rogo injecit, de qua Martial. 4, 75 *Arserit Evadne flammis injecta mariti.* Evadnen & Laodamiam etiam uno versu Aen. 6, 447 junxit Virgilius.

156 Ablativi *Exule Tarquinio* rarior hic vis est. Ita armavit dolores patriæ Lucretia, ut exsul fieret, exsulatum abiret ad Etruscos, Tarquinius.

Sed fato meliore, legis. Jam nubilis ætas

160 Principe sollicito votis erexerat aulam

Incertis, quem tanta tori fortuna maneret.

Antiquos loquitur Musarum pagina reges,

Quod dira sub lege procos certare juberent,

Emturos thalamum dubii discrimine leti,

165 Et sua crudeles gauderent pignora mortis

Ambitione peti. Curru Pisæa marino

Fugit tela Pelops. nam perfidus objice regis

I i 3

Prodidit

160 aulæ Ingentis *MS. hinc aulam Intēntis conj. Heinsf.* 163 dira *MSS.*

166 maligno *MS. marito conj. Scal. quod recepit Heinsf. marino etiam defenditur in Miscell. Observatt. Britann. Vol. 1 p. 323.*

167 providus *vulg. fervidus MSS. Conj. pervidus MS.*

159 *Fato meliore.* Laodamia, Evadne, Lucretia, amorem maritorum & fidem conjugii probaverunt in morte virorum, in injuria illata corpori: tu felicior, idem factura, non habuisti exempli talis occasionem vel necessitatem.

160 *Vota* referenda videntur ad adolescentes, qui erigebantur votis & spe nuptiarum regiarum.

163 *Quod* particula non simpliciter ἀφ' ἡγεμονίας est, quam tamen hæc ætas non refugit; sed potest rationalis s. causalis quodammodo videri. Quosdam reges hoc nomine celebravit historia, quod juberent &c. His regibus e nostris libris addere licet Saulum, a genero suo C præputia Philistæorum sibi stipulantem.

164 *Emere thalamum*, Virgiliana formula, *Ge. 1, 31 Teque sibi generum Tethys emat omnibus undis.* Hic etiam ad antiquum omnium fere gentium morem respicitur, quo viri sibi emebant, pretio comparabant, uxores.

166 Oenomaus Elidis & Pisarum tyrannus, a genero morrem ut cave-ret aboraculo monitus eam legem posuit procis Hippodamiae filiae suæ, ut eam haberet, qui ipsum patrem

quadrigis vicisset, interficerentur vero victi. Post XIII ira interemtos accipit conditionem Pelops &c. *Currum* pro equis junctis hic etiam capiendum, apparet: *Marinum* autem, a Neptuno acceptum. Fabula hæc inter nobilissimas Græcorum, multis quoque monimentis, quæ Pausanias adhuc vidit, celebrata. Vid. qui laudantur ad Hygi. fab. 84. Cum ab ea originem ludorum Olympicorum derivarent, suo illam more cecinit Pindarus Ol. A. Illud de equis, a Neptuno acceptis v. 139 sq. Hinc *Neptunia lora* Pelopi dat Stat. Theb. 6, 283.

167 *Objex* s. obex est ille clavus, qui perforato axi extremo inditus prohibet, ne rora, lubricato axungia modiolis, inter rapidum illum circumactum desilire, destituere (*decipere*) axem, & terræ illisum frangere, evertere quidem certe aurigam, possit. Hunc clavum, (ἐμβύλον ἐπὶ τῷ ἀκραξύνῃ) aut plane non indidit, aut cereum fecit Myrtilus, faber & auriga Oenoinai (ἀκρατοπῆγος καὶ ἡνύχος) ab Hippodamia corruptus, ut ex antiquioribus narrat Schol. Apollo. Argon. 1, 752.

- Prodidit Oenomai deceptum Myrtilus axem.
 Hippomenes trepidus cursu ferroque secutam
 170 Aurato volucrem flexit Schoeneïda pomo.
 Herculeas vidit fluvio luctante palæstras
 Mœnibus ex altis Calydon, pretiumque labori
 Deïanira fuit, cum pectore victor anhelo
 Alcides premeret, retroque Acheloïus iret
 175 Decolor. Attonitæ stringebant vulnera Nymphæ.
 Saucia truncato pellebant flumina cornu.
 Te non Hesperidum pomis, non amœ subactō,
 Non focerum fallente rota, sed iudice dignus
 Augusto, variis Stilicho spectatus in armis
 180 Accipit, & regni dotes virtute paravit.

Saepe

172 laboris *vulg.*   173 pectore - fremeret *vulg.*   176 squallebant
conj. Heinsf.

168 *Deceptus axis* est, ut jam innuimus, destitutus ab illo clavo f. retinaculo suo, ut non amplius innitatur rotæ, sed terræ illisus frangatur, aut hæreat certe. Vid. de usu hujus verbi poëtico copiosam silvam ab Heinsio & Burmanno collectam ad Aen. 4, 17.

169 Hippomenis & Atalantæ Schœnei F. fabulam delicate narrat Ovid. Met. 10, 560. Breviter cursu certantem secum puellam, quoties superatura videbatur, malo aureo (qualia sunt Hesperidum, quorum tria a Venere acceperat) projecto retardavit. Turbas ac dissidia mythologorum de hac Atalanta refert Spanh. ad Call. H. in Dian. v. 216 p. 275 sqq.

171 Deianiram Oenei, qui Calydone imperitabat, filiam, simul

petebant Hercules & Achelous, fluvius patrius, qui, ut alii DI marini, formas assumere, prout opus esset, varias poterat. Exitus hic fuit, ut superaret Hercules, cornu alterum perderet Achelous, quod nymphæ susceptum fructibus omnibus impletum *Copia Cornu* fecere: eadem nempe, quas noster facit *stringere*, h. e. alligare & claudere studere vulnera patris sui. Narrat pulchre ipse Achelous apud Ovid. Met. 9 pr. De fluvio *pallente*, & *cornibus* fluviorum conf. dicta ad 20, 163 sq.

177 *Hesperidum poma* vocat mala aurea, quæ a Venere accepta jactavit, ut modo dictum, Hippomenes. Cf. 7, 37.

Sæpe duces meritas bello tribuere coronas.

Hunc tingit muralis honos: hunc civica quercus

Nexuit: hunc domitis ambit rostrata carinis.

Solus militiæ mira mercede jugalem

183 Promeruit Stilicho, focero referente, coronam.

Agnovit patruī similem Thermantia curam:

Nupsit & illa duci. sed longe fata sororis

Inferiora tuis. alio tibi lumine tædas

Accendit Romana Salus, magnisque coronis

190 Conjugium fit cura tuum. dilectus equorum,

Quos Phrygiæ matres, Argeaque gramina pastæ

Semine Cappadocum sacris præsepibus edunt,

I i 4

Primus

181 meritis *vulg.* 188 numine *ante Heinf. non certe male.* munere *MSS.*

vivere *MSS.* lumine *ex conj. reposuit Heinf.* 189 choreis *MS.* coloris *MS.*

190 causa *MSS.* cæa *Conj.* choreis *Conj.* junctura tuum, *vel tropæis.*

fortura f. fultura *al.*

180 *Regni Dotes*, munera, quæ debebantur domui regiæ pro puella regina.

181 De militaribus coronis multa ubique mentio. Locus classicus Plin. 16, 4 explicatus & illustratus a me Chrestom. Plin. n. 72 collato præsertim altero Gellii 5, 6.

184 *Jugalem coronam* h. e. nuptialem s. matrimonium e domo regnatrice, militaris virtutis præmiū interdu m fuisse, docet historia tum sacra, tum alia.

185 *Referre mercedem* hic dicitur ea ratione, ut referre gratiam.

167 Quis hic dux maritus Thermantiæ fuerit, non potest hodie, ut videtur, confici. Barthius conjicit, fuisse Bathanarium, de quo Zof. 5, 37: sed levi nimis conjectura.

189 *Romana salus* hic ut Deæ cujusdam nomē poni videtur, ita fere ut alias Fortuna P. R. Quæ sequuntur, ita intelligo: *Conjugium tuum*, Serena, sit in Stilichone cura & incitamentum ma-

gnis coronis, h. e. ad fortia facta patranda, & magnas inde promerendas coronas. Dativus casus coronis positus pro accusativo a præpositione ad recto. Sed dignius mihi locutus videretur poëta, si pro cura legeretur causa: quod nomen, cum invenire in bono libro optarem, voti critici me compotem mox observavi.

191 *Dilectus equorum* indicat illud quod est in tabula honorum Stilichonis Comes domesticorum & stabuli sacri. Vid. Guther. de Off. Do. Aug. 2, 17. Nam sacra vocantur Constantinopolitanorum non largitiones modo, sed stabula etiam & præsepia. Laudantur hic patriæ equorum insignium. Atque Argos *innóBORov* quidem jam Homero laudatum Il. Γ, 75 & 258. Vid. Varr. R. R. 2, 1. 9. *Phrygiæ* hoc poëtæ nostri testimonio, ab æta & Vegetii non remoti, intelligo Milon. 4, 6. 3 ubi *Frigisci* librariorum culpa vocantur. Eodem loco memoratur Cappadocum gloriosa curribus nobilitas.

- Primus honos. Geminio mox idem culmine duxit
 Agmina: commissosque labor sic gessit honores,
 195 Ut semper merito princeps cum magna dedisset,
 Deberet majora tamen. Si bellica nubes
 Ingrueret; quamvis annis & jure minori
 Cedere grandævus equitum peditumque Magistros
 Adspiceres, totumque palam permittere Martem.
 200 Nec gradus ætatisve pudor senioribus obstat,
 Ne juveni parere velint. Ceu flamine molli,
 Tranquillisque fretis, clavum sibi quisque regendum
 Vindicat: incumbat si turbidus Auster, & unda
 Pulset utrumque latus; posito certamine nautæ

Contenti

193 *Quidam MSS. omittunt lacuna relicta.* gemino nox in germ. geminæ nex inde. geminæ mox inde. inde e germine duxit. geminæ nexu tibi germine. geminæ mox inde e gramine. geminæ nec inde Germania. g. n. i. germina. gemino nec inde gemin. duxit. geminæ vexivum gramine. mox ide germine. geminæ mox inde germine. gemino mox inde e gramine. geminæ nex inguiam duxit. gemino nox inde germina duxit. Primus honor, tantaque fide victricia duxit Agmina. *singuli MSS. apud Heinsf. mox inde germine movit Cuj. Culmine fuit in libro Claverii. gemino mox Idæ germine duxit omnes ante Heinsf. et tuetur Hagenb.*

V. N. 196 auderet MS. deferret conj. Heinsf. 199 permittere MSS.

200 non Cuj. 101 flumine vulg.

193 Esse in hoc versu descriptionem Magistri utriusque militiæ per Orientem, dubium mihi non est. Hanc autem commode effici lectione, quam retinui, Heinsiana, itidem mihi liquet. *Culmen* certe de magisterio & quocunque gradu altiore frequenter ponitur. Vid. Gothoff. Glossar. nomic. Cod. Theod. & ipse noster 3, 205. 17, 16 it. 31, 58. Sed hoc non eo valet, ut hanc Claudiani manum esse, ausum contendere. *Geminum Idæ germen*, interpretatur Cl. Hagenbuchius Epist. epigraph. p. 294 & (28) intelligit Idæ nomine ipsum Orientis imperium, cuius germen sint milites. Mihi, si sit a Claudiano, interpretari liberet, gemi-

nium baculum s. sceptrum *Symbolum* duplicis magisterii, ab Idæ nobilissima silva decisum: ita ut illud 5, 162 *Fraternas ex æquo dividat hastas* significat exercitum a Theodosio relictum inter fratres æquis partibus dividat.

194 *Labor* Stilichonis, h. e. consueta Metonymia ipse Stilicho laboriosa diligentia sua sic gessit munera sibi demandata atque honores &c. *Merito* deponentis significatione, merenti.

200 *Pudor ætatis* vel est reverentia, quam suæ putabant habendam ætati a minori potestate majores; vel metus, ne sibi turpe esset minori parere.

205 Contenti meliore manu, seseque ratemque
Unius imperiis tradunt, artemque pavore
Confessis finem studiis fecere procellæ.

Haud aliter Stilicho, fremuit cum Thracia belli
Tempestas, cunctis pariter cedentibus, unus

210 Eligitur ductor. suffragia quippe peregit
Judex vera timor. victus ratione salutis
Ambitus, & pulsus tacuit formidine livor.

Quis tibi tunc per membra tremor, quantæque cadebant
Ubertim lacrimæ, cum sæva vocantibus arma

215 Jam lituis, madido respectans limina vultu,
Optares reducem, galeæque inserta minaci
Oscula cristati raperes festina mariti?
Gaudia quæ rursus, cum post victricia tandem
Classica fidereas ferratum pectus in ulnas

220 Exciperes: castæ tuto per dulcia noctis
Otia pugnarum feriem narrare juberet?
Non illo nitidos umquam bellante capillos
Comere: non solitos gemmarum fumere cultus.
Numinibus votivæ vacas, & suppliance crine

Ii 5

Verris

206 seseque pavore Confessi finem studiis fecere procellæ, *omisso versu toto ante Heinsf. qui ex xi codicibus sic restituit.* 212 jacuit
vulg. 213 rigor MS. 215 lumina MSS. numina conj. Heinsf.
220 pro dulcia, dubia MSS. devia MS. castæque tibi per
conj. Heinsf.

206 *Procellæ* turbantes animos ac dejicientes fecere finem studiis vectorum gubernare volentium, pavore suo confessis artem gubernatoris, quam ante vel contempnebant, vel vindicabant sibi. *Studia* ipsos vectores signant, in quantum studiis gubernandi turbantur & rurant.

215 Quomodo Serena hic in discessu viri respectet limina, non facile est dicere. An fingit deducendi causa extra limen progressam, nunc in ipso discessu illud

respicere, & velut ostendere marito, atque commendare. Si numina legamus, intelligentur oculi in cælum sublato.

219 *Sidereum* apud nostrum poetam & alios simpliciter præstantiam insignem, & Deo dignam notat: *ferratum pectus* est thorace munitum.

220 Potest tuto hoc facile intelligi. Nam tuto & secure adeo narrantur magno cum periculo acta. Sed nisi fallor non habet hic sedem poeta tam bono dignam.

- 225 Verris humum. Teritur neglectæ gratia formæ
 Cum proprio reditura viro. Nec deside cura
 Segnis marcet amor. laudem prudentia belli
 Feminea pro parte subit. dum gentibus ille
 Confligit, vigili tu prospicis omnia sensu:
- 230 Ne quid in absentem virtutibus obvia semper
 Audeat invidiæ rabies, neu rumor iniquus;
 Ne qua procul positis furto subsederit armis
 Calliditas nocitura domi. Tu sedula quondam
 Rufino meditante nefas, cum quæreret artes
- 235 In ducis exitium, conjuratosque foveret
 Contra pila Getas, motus rimata latentes,
 Mandatis tremebunda virum scriptisque monebas.

RELIQUA DESIDERANTUR

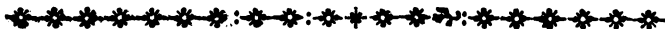
225 tegitur plerique edd. sed teritur etiam Cuj. 231 fervor iniquis
 ante Claver. fervor iniquus al. ante Heinsf. fulgor MS. seu fervet MS.
 non sem. MS. Latere hic aliquid, monet Heinsf.

224 Crine humum templorum
 vertere Romanarum matronarum
 fuit in supplicatione vel obsecra-
 tione publica. Vid. Liv. 3, 7 extr.
 & ibi Drakenborch. Quod vole-
 bat Mariæ Magdalensæ honorem,
 Domino nostro habitum, hinc ex-
 plicare vir doctus, in eo mihi non
 liquet. Certe loco, consilio, affe-
 ctu diverso utrumque factum esse,
 apparet.

230 Obvia, contraria. Vid. ad
 22, 20.

232 Furtum vel maxime etiam
 de his dicitur quæ in bello occul-
 ta quadam arte aguntur. V. G.
 Virg. Aen. 11, 515 Furta paro belli-
 obsidam milite fances. Plufcula de-
 dimus in Thesauro.

236 Pila arma ita propria Ro-
 manis, ut eorum solo nomine satis
 Romanus exercitus signetur, ut
 Luca. 1, 7 Pila minantia pilis.

XXX

CL., CLAUDIANI

EPITHALAMIUM

DICTIONARY

PALLADIO

V. C. TRIBUNO ET NOTARIO

ET CELERINAE

P R A E F A T I O

Carina per thalamum, quamvis festina, negare
Nec volui genero, nec potui focero.

Hic focius, dux ille mihi; nostrique per aulam
Ordinis hic confors emicat, ille prior.

5 Hunc mihi conjungit studiis communibus ætas;

Hunc mihi praeponit vel senium, vel honos.

Carmen amor generi, foceri reverentia poscit,

Officio vatis, militis obsequio.

* Titulus V. C. Tribuno & Notario habet solus Heinſ. ex duobus libris. Licet ſuſpicari, horum ſcriptores uſos eſſe argumento verſus 3 & veteri titulo, in quo poſſa noſter V. C. Tribunus & Notarius vocatur. Serenæ omnes ante Claver. Celerinæ MSS. Cuj. Plant. marg. Epulamus dictus præſatio MSS.

* Palladios plures habet Protopographia Codicis Theodosiani Gothofrediana: An horum aliquis hic celebretur, N.L. Nec, puto, de Celerina veri simile quidquam dici potest præter ea, quæ hic habentur v. 69 sq. Quod Stilichonis filiam facit Claverius, mera hiarolatio est.

3 *Dux illi*, forte Magister Officiorum, vel Primicerius Notariorum. Nomen *Ducis* late patet. Rationes officiorum & ordines non semper iidem. Vid. ad v. 82.

XXXI

XXXI

EPITHALAMIUM

- F**orte Venus blando quæsitum frigore somnos
 Vitibus intexti gremio successerat antri,
 Densaque fidereos per gramina fuderat artus,
 Acclinis florum cumulo. crispatur opaca
 5 Pampinus, & mites undatim ventilat uvas.
 Ora decet neglecta sopor, fastidit amictum
 Aestus, & exuto translucent pectore frondes.
 Idaliæ juxta famulæ, triplexque vicissim
 Nexa sub ingenti requiescit Gratia quercu.
 10 Pennati passim pueri, quo quemque vocavit

Umbra,

1 quæsitans MS. somnum ante Heinsf. 2 successerat ante Claver. secesserat MSS. 4 acclivi Vien. acclini al. pro florum, foribus it. floribus MS. 5 vitem sudantem ventilat uvis ante Heinsf. mites sudanti v. uva MS. multos sudantem MS. musto vitem sudantem MS. unde & musto sudantem ventilat uvam conj. Heinsf. mites undatim vent. uvas ex MS. Claverii Heinsf. 7 cestus conj. Heinsf. excusso MS. 10 quacunq; Conj. vocabat MS. vocarat conj. Heinsf. Mihi placeret vocaret.

4 Opaca pampinus recte dicta a nostro, si bene Servius ad Virg. Ecl. 7, 58 monuit, Varronem genere feminino hujus nominis uti frequentius. Quatenus existat Varro hodie, non puto existare exemplum. Sed esse dicunt etiam apud Apollinarem Sidonium. Columellæ 3, 18. 4 sunt pampini, quos rusticici vocant racemarios

5 Undatim, ut uvæ a vento motæ arcum describant, qualem undæ.

6 Fuit, credo, in mente Poëtæ illud Nasonianum Forma viros neglecta decet. Ceterum Hypallage videtur hic usus esse noster: non tam sopor decet ora neglecta, quam hæc soporem.

7 Aestus respondet consilio Veneris v. i frigore quærentis somnos. Cestus decet ille quidem Venerem, sed nisi fallor, non valde decet hunc locum. Frondes translucent pectore, h. e. transmittunt lucidum splendorem nivei pectoris.

8 Idaliæ famulæ, Nymphæ, quarum omne genus cognatum, & familiare, & prope dixerim peculiare, Veneri. Triplex Gratia, tres Gratiæ nexis etiam dum quiescunt, implexisque brachiis.

11 Fluitant remisso plane nervo, ut is agitari a vento possit, arcu immoto.

Umbra, jacent. fluitant arcus, ramisque propinquis

Pendentes placido fuspitant igne pharetræ.

Pars vigiles ludunt, aut per virgulta vagantur.

Scrutantur nidos avium, vel roscida læti

15 Mala legunt donum Veneris, flexusque sequuntur

Palmitis, & summas pennis librantur in ulmos.

Defendunt alii lucum; Dryadasque procaces

Spestandi cupidas, & rustica Numina pellunt,

Silvestresque Deos. longèque tuentibus antrum.

20 Flammea lascivis intendunt spicula Faunis.

Cum subito varius vicina clamor ab urbe,

Et fausti juvenum plausus, mistæque choreis

Auditæ per rura lyræ, Celerina per omnes

Italiæ canitur montes, omnisque maritum

Palladium resonabat ager. pervenit ad aures

Vox jucunda Deæ, strepituque excita resedit,

Et reliquum nitido deterisit pollice somnum.

Utque erat indigesta comas, turbata capillos,

Mollibus

propinquant *ante Claver.* propinquis *etiam Cuj.* 12 prudentes
re Claver. pendentes *etiam Cuj.* pendent & MSS. 13 pervigiles
 & per MSS. nidos alii *aut vagantes vel vagati* scrutantur, *aut*
vagantur scrutati *conj. Heins.* 15 flexumque MS. flexumve *conj.*
Heins. 17 lucos MSS. luco *conj. Heins. Vid. ad 22, 389.* 18 in-
 spectant cupidi *Cuj.* 23 tubæ MS. 28 utque erat interjecta
editi omnes. Utque fuit intexta, interjecta, intecta, detecta, turbata,
 merita, incompta, impaxa: Utque erat intexta, intecta, intertexta *in*
 MSS. unde indepexa *vel indigesta conj. Heins.*
 turbata papillas MS.

12 Audaci Metaphora sic descri-
 bit tenuem luculam a pharetra &
 sagittis percussam, imaginem
 animorum amantium nunquam
 plane quietorum, sed lene certe
 quiddam ac molle fuspitantium.

14 Roscida mala non simpliciter
 a rore madentia; calor enim &
 æstus virandi causa antrum subiit
 Venus (cf. v. 47): sed ipsa amœ-
 nitas videtur hoc epitheto signari,
 sive sit a matutino frigore & hu-
 more, quem proprie designat, sive

ab alia causa, ut roscida mella,
 poma &c.

26 *Residere ἀνακαθίζεν* proprie
 dicuntur, qui a decubitu caput &
 pectus attollunt.

28 Non valde mihi placet hic
 versus, ut ταυτολόγος nimium:
 meliorem tamen ex illa silva va-
 rietatis, quam dedit Heinsius,
 eruere non possum: nec videtur
 ipsi, summo poetæ, successisse.
 Singula pulchra sunt, indigesta
 comas, & turbata capillos; conjun-
 cta

- Mollibus exsurgit stratis, Hymenæon & omne
 30 Agmen, & innumeros Hymenæum poscit Amores.
 Hunc Musa genitum legit Cytherea, ducemque
 Præfecit thalamis: nullum junxisse cubile
 Hoc sine, nec primas fas est attollere tædas.
 Conspicitur tandem. Platano namque ille sub alta
 35 Fufus inæquales cera texebat avenas,
 Mænaliisque modos, & pastoralia labris
 Murmura tentabat relegens, orisque recurfu
 Dissimilem tenui variabat arundine ventum.
 Restitit, ut vidit Venerem, digitisque remissis
 40 Ad terram tacito defluxit fistula lapsu.
 Dulce micant oculi. niveas infecerat igni

Solque

29 assurgit *ante Heinsf.* Deinde interque suorum Agmen - quærit *Heinsf.*
 1 cum *Claver.* & VII MSS. revocatque suorum MS. procul ecce
 suorum MS. *post lacunam* Inde per immensos Hy. quærit amores MS.
 pro quærit, poscit MS. pro interque suorum, Hymenæus & omne MS.
 unde lectionem, quam dedimus, effingit *Heinsf.* Connuendat illam repetitio
 & difficultas. 30 in numeris - Amoris *Raphel.* ex conj. 32 vin-
 xisse *ante Heinsf.* 38 dissimilis tenuem *vulg.* 40 flatu MS.
 41 interfecit MS. hinc niveis interfecit ignem -
 genis conj. *Heinsf.*

Et offendunt. Qui voluit turbata
 papillas, ille obliviscebatur, de
 Veneri sermonem esse, non de
 vetulæ alicujus pannuceis uberi-
 bus. Quomodo ex indigesta, ver-
 bo rariuscule, interjecta vel inter-
 texta, in scriptura Langobardica,
 ortum sit, intelligere mihi videor.

29 Venus, quæ audisset Hyme-
 næum, h. e. nuptiale carmen, &
 clamores gratulantium, cupida &
 alacris Deum Hymenæon primo in-
 discretim poscit totum agmen, h. e.
 toti agmini imperat, Vocate mihi
 Hymenæon! Deinde, cum impa-
 tienter non statim satisfaceret, uni-
 cuique Cupidinum circa se luden-
 tium singulatim, innumerisque
 adeo, dat hoc negotium, & ipsa
 mox inventum alloquitur.

31 *Musa* (sive ea Calliope fuit,
 sive Uranie) *genitum* Hymenæum

facit etiam Martianus Capella in
 pr. Tu, quem psallentem thalamis,
 quem matre Camena Progenitum
 perhibent, copula sacra Deum. De-
 inde, seu tibi quod Bacchus pater
 est placuisse choreas, cantare ad tha-
 lamios seu genetrix (Veneris)
 habes. Nempè luxuriatur hic etiam
 Mythologia. Qui eam persequi
 velit, inspiciat laudatos ad Hygi.
 f. 273.

33 Attollere tædas solemne nu-
 ptiarum. Vid. 5, 97.

35 Syringa, qualem Pan, Mænali
 Arcadiæ montis incolæ, habet,
 septem fistulis inæqualibus con-
 stantem, componebat. Pan me-
 moratur etiam v. 48 *Lycei* nomine.

40 *Tacito lapsu*, quia defluxit,
 h. e. non cecidit uno impetu, sed
 lubrico motu ad vestem vel mem-
 bra adeo Hymenæi descendit.

Solque pudorque genas: dubiam lanuginis umbram
Cæsaries intonsa tegit. Prior ipsa silentem
Compellat: „Numquam ne, puer, dilecta relinques

45 Carmina? maternis numquam satiabere donis,
Dedite Musarum studio, nimiumque parentis
Aemule? quid medio tecum modularis in æstu?
Jamne tibi sordent citharæ? jam lustra Lycei,
Atque pecus cordi, redituraque rupibus Echo?

50 Huc ades, & tantæ nobis ediffere caussas
Lætitia. cui pompa toro tam clara resultat,
Quæ nova dotetur virgo, patriamque genusque
Pande, quibus terris orti, quo semine ducti.
Haud ignarus enim: nec te connubia fallunt

55 Ulla. tuo primæ libantur fœdere noctes.,
Ille refert: „Equidem dudum te, Diva, morantem
Mirabar, quid adhuc tanti secura maneres

Conjugii.

49 jamque pecus MSS. atque nemus MS. & Cuj. jamne nemus conj.
Heinsf. 50 tantas, tacitæ, tandem MSS. 51 quæ pompa vulg.
cui etiam Cuj. 55 tuo cunctæ Cuj. 56 morari MS. 57 quod
adhuc ante Heinsf. 2, qui formulam illustrat
exemplis.

42 Dubiam lanuginis h.e. novæ bar-
bæ umbram pulchre dixit. Sed quo-
modo convenit, quomodo pictor
exprimet, quod sequitur Cæsaries
tegit? prima lanugo exoritur, &
primum conspicua est in labio su-
periore: an illum quoque locum
tegit cæsaries?

46 Parentem matrem intelligit?
Sed tamen Bacchus quoque, quem
Patrem quidam assignant Hymenæo
ap. Serv. ad Aen. 4, 127 mulicus est,
& amat tibias.

48 Citharæ urbanus magis &
sedator cantus: tibiarum genus
magis clamorosum, simplicius idem,
pecorique & campis aptius. Ho-
merus tamen Il. 2, 495 αὐλὸς &
Φόρμιγγας in Hymenæo, hoc est
cantu & strepitu nuptiali conjun-

git. Psallentem hoc est αὐτὸς ᾄδοντα
facit Capella loco, quem modo
laudabam ad v. 31.

51 Resultare ad sonum & strepi-
tum pompæ refertur, quem au-
ribus perceperat Venus. Et ha-
bet domicilium pene vnicum hoc
verbum in tali sono, & clamore
multitudinis, a silvis, rupibus,
tectis relato: quod intelligit qui
Thesaurum nostrum volet inspicere.

55 Libare est degustare, primum
gustum capere. Non libant con-
jugii voluptates prius novi mariti,
quam Hymenæi h. e. nuptiarum
sedus ictum sit.

58 Mandantur & commendantur
Veneri conjugia, ut origo inde
novæ stirpis existat.

- Conjugii. Non parva tibi mandatur origo.
 Fascibus insignes, & legum culmine fultæ
 60. Convenere domus, & qui lætissimus orbi
 Sanguis erat. Rubris quæ fluctibus insula latrat?
 Quis locus Aethiopum? quæ sic impervia famæ
 Secessit regio, quo non rumore secundo
 Palladii penetravit amor, mentisque benigna
 65. Temperies, doctique sales, & grata senectus?
 Per cunctos iit ille gradus, aulæque labores
 Emensus, tenuit summæ fastigia sedis,
 Eoum stabili moderatus jure Senaturn.
 Hic splendor juveni. Cunabula prima puellæ
 70. Danubius, veteresque Tomi. Mavortia matris
 Nobilitas*

60 lætissimus ante Heinsf. orbi MS. 61 flatibus vulg. fluctibus etiam Cnj. 62 qui locus MS. 63 successit vulg. secessit etiam Basf. marg. 64 penetravit malit Heinsf. et ego. benignæ ex MS. una Heinsf. 65 terga senectus MSS. hinc tersa conj. Heinsf. amica MSS. 67 tenuis al. 69 hinc malit Heinsf. juvenum ante Clav. 70 Marti, Martis MS. patris vel patri conj. Heinsf.

59 *Fasces* consularem familiam notant: *Legum culmen* est Præfectura Prætorii. Vid. ad 29, 193.

61 *Latrare* de sono fluctuum a saxi. percussorum dici, vel illa *Scylla* nos monere potest, quam fama secuta est, *Candida succinctam latrantibus inguina monstris* &c. Virg. ecl. 6, 75. Sic noster 33, 148. *Rubros fluctus* esse mare Erythræum, s. Orientalem omnem Oceanum, cum reliquo usu poëtæ nostri convenit, V. G. 5, 242.

67 Præfecturam Prætorii per Orientem, vel Præfecturam urbis novæ Romæ s. Constantinopolis ita signari, monuit Barthius. Sed suntne hæc *fastigia summæ sedis*? Estne Præfecti Prætorii vel urbis Senaturn moderari? Aut egregie fallor, aut hæc Consularia signa sunt. Et tamen Palladium Consullem alium non habent Fasti, præter illum *Junium Quartum Palla-*

dium, qui cum Imp. Fl. Theodosio jun. Aug. VII. Consul fuit A. C. 416. Utrum hoc tempore superfuerit Claudianus, utrum laudare Stilichonem (quod hic sit v. 93) octo annis ante punitum, ausus fuerit? mihi, ut nunc est, N. L. Poëtæ quidem nostri stilum, virtutes, vitia agnoscere mihi hic videor. Nec me valdemover quod abest hoc carmen in exemplaribus primæ editionis Vicentinæ.

70 *Veteres Tomos* non modo ab Ovidii exilio nobiles, sed ab antiqua Absyrti fabula, quæ urbi nomen dedisse ferebatur, quam narrat Ovid. Trist. 3, 9 & ita claudit, *Inde Tomos dictus locus hic, quia fertur in illo Membra soror fratris consecuisse sui.* Ceterum *Mavortia matris nobilitas* est, quia e gente bellicosa Getarum, quia vir fortis & militibus carus *Celestinus*.

- Nobilitas spoliis armisque exsultat avitis,
Immensamque trahit Celerini robore lucem,
Qui quondam Meroën jussus Nilumque tueri,
Cum sibi post domitas ad Parthica flumina Carras*
75 *Sceptra daret miles, rebusque imponere vellet,
Despexit fremitus, & prætulit otia regno.
Respuit ingestum, quod vi, quod poscere ferro
Posthabita pietate solent. Tum purpura primum
Inferior virtute fuit, meruitque repulsam*
80 *Obvia majestas. Doluit Fortuna minorem*

Se

72 Celeris de MS. 74 domitos - claros vulg. domitos - Carros, domitas Carras, Caras MS. domitas ad Parthica flumina Carras Claver. suffragante historia. obitus & P. ful. caro vel claros MSS. unde effinxit lectionem, quam dedi. 77 incestum vulg. respuit, incestus quod Claver. incertum Scal. hoc sceptrum conj. Delr. ingestum MSS. Barth. curis secundis, qui etiam exemplis firmat, ut Heins. 78 pro tum, non vulg. 79 meruitque vulg. Sed meruit etiam Cuj.

73 Celerinus avus, de majoribus certe Celerinæ sponse unus, secundum hæc Præfectus Aegypto debet fuisse, & post mortem Cari, fulmine ut ferebatur, apud Parthos occisi, ab exercitu salutatus esse Imperator, quem honorem moderate ac sapienter deprecatus est. Utrum hoc ab alio quoque sit traditum, valde dubito. Hoc potest fieri, si valde senex fuit, cum deferretur illi imperium, ut idem sit Cuspidius Celerinus, cujus senatoriam sententiam refert Capitoli. Maximin. extr. Celerinus & avia illius Celerina Martyrio coronata sunt apud Cyprianum Epist. 39. Rem ipsam, & lectionem Heinssianam unice firmat laudatus ab illo Sidonius Car. 23, 90 Nam quis Persidis expeditionem, Aut victricia castra præteribit Cari principis, & perambulatum Romanis legionibus Niphaten. Tum cum fulmine raptus (sic leg. pro captus) Imperator Vitam fulminibus parem peregit.

76 Fremitus proprium nomen exprimendis vocibus multitudinis concitata.

77 Ingestum cum vehementia quadam & importunitate adeo oblatum: ut ingerere se dicuntur, qui calide nimis & importune petunt honores. Plin. Pan. 86, & Præfectum Prætorii non ex ingerentibus, sed ex subtrahentibus legere.

79 Meruit repulsam, tulit, nullo respectu dignitatis, pro ingenio sæculi jam Pliniani. Obvia majestas, imperium, quod se ultro obtulit, h. e. ab his, in quorum manu erat, oblatum est.

80 Fortuna doluit se minorem esse, ἐντρονεία, dum concessit & permisit se viro, qui eam vel amplecti ac retinere posset, vel, quod fecit, aspernari. Amat Græcari, hoc est Græcissare, noster. Sed fateor, mihi magis probari vulgatum confessa.

K k

- Se concessa viro. Magnum delata potestas,
 Majorem contemta probat. Cognomina sumfit
 Plena ducum genitor. Paulatim vectus ad altum
 Princeps militiæ, qua non illustrior exstat*
 85 *Altera: cunctorum tabulas assignat honorum,
 Regnorum tractat numeros, constringit in unum
 Sparsas imperii vires, cuneosque recenset
 Dispositos: quæ Sarmaticis custodia ripis,
 Quæ sævis objecta Getis, quæ Saxona frenat*
 90 *Vel Scotum legio. Quantæ cinxere cohortes
 Oceanum: quanto pacatur milite Rhenus.
 Casta domus, sincera fides, industria sollers.
 Elegit Stilicho, nihil ultra laudibus addi
 Iudiciove potest. tali nubente puella*
 95 *Nonne tibi cessare nefas? duc protinus omnes,*

Duc

81 confessa & pro delata, delecta ante Heinsf. 83 diem MS.
 ducit MSS. unde ducis conj. Heinsf. 84 quo - Alter ante
 Heinsf. 85 ac signat conj. Heinsf. 86 regnorum tractat nu-
 meros, cuneosque recenset. Sparsas imperii vires constringit
 in unum Depositum ante Heinsf. 88 dispositis Cuj.
 90 quantum vulg. 91 quantum vulg. quantæ &
 quanto etiam Cuj.

82 Adhuc de avo Celerinæ, sive
 is proavus fuit, aut quiscunque
 majorum. Jam de patre. Is sum-
 fit plena ducis cognomina h. e. ad
 ducatum ordinis sui pervenit. Nec
 plane probare possum, sed minus
 etiam refellere Jac. Gorchofredi opi-
 nionem, qui ad C. Theod. to. 3
 p. 110, a. Militiam intelligit Pala-
 tinam, & Celerinæ patrem facit
 Primicerium Notariorum, cujus
 muneris rationes hic satis accura-
 te describuntur. Talem virum ho-
 die forte vocent nostri Præsidem
 Cancellariæ, militaris præferim.

85 *Tabulas honorum* hic intelli-
 gam principales codicillos, quibus
 imperium, honos, aut potestas quæ-
 cunque mandatur, quales habemus
 Varias illas Cassiodori; reli-
 qua pertinent ad notitiam, &

summarium illud imperii vel bre-
 viarium, cujus ope uno velut ob-
 turlu intelligi possent opes imperii,
 & illud magnum corpus membris
 omnibus suis melius administrari.
 Hujus Notitiæ exemplum horum
 ipsorum temporum, non illud cor-
 ruptionis experts, sed tamen quanti-
 vis pretii, existat hodie a Guido Pan-
 cirolo & aliis qua emendatum qua
 explicarum. Poëta illa modo ca-
 pita memorat, quæ cum re mili-
 tati conjuncta sunt. Notitia illa
 ad reliquas etiam imperii partes ex-
 tenditur.

93 Hæc, ut dicebam ad v. 67,
 vix videntur scribi potuisse post
 casum Stilichonis & vivo Honorio.
 Sed quando versamur in tenebris
 a luce historiarum relictæ, non de-
 sunt viæ per conjecturas elabendi.

*Duc age. marcentes cupio quassare coronas,
Et vibrare faces, Et noctem ducere ludo.
Hæc quoque non vilem mihi fistula commodat usum,
Responsura choris., Vix hæc Hymenæus. at illa*

- 100 Fontibus abluitur gelidis, legemque capillo
Reddit, & ornatum formæ: preliisque solutæ
Mira Dioneæ sumit velamina telæ.
Floribus exstruitur currus: juga floribus halant.
Floreæ purpureas adnectunt frena columbas.
105 Undique concurrunt volucres, quæcumque fremente
Permulcent Athesin cantu, quas Larius audit,
Quas Benacus alit, quas excipit amne quieto
Mincius. ereptis obmutuit unda querelis.
Eridani ripas, & raucæ stagna Padusæ
110 Diffugiens nudavit olor. Lætantur Amores,

K k 2

Frenatis-

98 jam fistula MSS. 101 peplisque, peplumque, præliisque MSS.
populisque ante Claver. pplique Cuj. polita vel solutis conj. Heinsf.
102 Cleoneæ reddit MS. miracula MSS. 103 currum MSS. quem
Gracissimum dicit Heinsf. 105 frementem vulg. 108 abruptis ma-
lit Heinsf. 109 rauci MS. 110 viduavit
malit Heinsf.

96 Quod dicit *marcentes coronas*, indicat, se continuare velle nuptialem hilaritatem, dum marcescant ab æstu & vapore corporum coronæ.

98 *Fistula* vel *Syrinx*, in qua compingenda occupatum Venus deprehenderat v. 35.

101 De hoc genere preli Sen. de Tranquillit. An. 1 *Non ex arcula prolata vestis, non mille ponderibus aut tormentis splendere cogentibus pressa*. In suavi odore describendo Mart. 11, 9 *De Pallatinis domina quod serica prelis spirant*. Ammia. 28, 4 *Solutis prefforis vestes luce nitentes arbitra*. Et tamen mihi in Dea non placet operosa hæc machinatio.

102 *Dionea tela*, quam Dione mater Veneri neverat texeratque.

105 *Luxuriat more suo Poëta* in advocandis & congregandis undique circa Venerem avibus, pulchritudinis, levitatis, salacitatis causa huic choragio aptis. Porro aquas Italiæ Alpibus vicinæ memorat, ut indicet in illa parte, Mediolani forte, ubi tum aula, celebratas esse nuptias.

108 *Querelas* avium, speciatim lusciniarum, vocari, solemne est: & *Queruntur in silvis aves* Hor. Epod. 2, 26.

109 *Raucam* vocat *Padusam*, Padus f. Eridani ostium, ob id ipsum quod raucæ cygnorum strepitu personet. Virg. Aë. 11, 458 *Piscesove amne Padusæ Dant sonitum rauci per stagna loquacia cygni*.

Frenatisque truces avibus per nubila vestri
 Ostentant se quisque Deæ, magnoque tumultu
 Confligunt; pronique manus in verbera tendunt,
 Atque impune cadunt. Lapsus meliore volatu
 115 Consequitur, vincitque suos auriga jugales.

Ut thalami tetigere fores, tum vere rubentes
 Desuper invertunt calathos, largosque rosarum
 Imbres, & violas plenis sparsere pharetris,
 Collectas Veneris prato, quibus ipse pepercit
 120 Sirius, & teneras clementi fidere fovit.
 Gemmatis alii per totum balsama tectum
 Effudere cadis, duro quæ saucius ungue
 Niliacus pingui desudat vulnere cortex.
 Aggreditur Cytherea nurum, flentemque pudico

Detra-

114 lapsu meliore volantes *vulg.* *Versus hic & 115 erant transpositi.*
 116 timuere rub. *Cuj.* 117 invergunt *conj. Heins. & citat se ad Ovid.*
Pont. 1, 9. 54. 118 canistris *malit Heins. vid. Not.*
 124 virum *primæ edit.* nurum *etiam Cuj.*

111 Mirasuvitas & Alexandrinæ
 quædam deliciæ in *frenatis avibus*,
 in nomine *truces*, & in eo quod *osten-*
tant se quisque Deæ. Huc mihi pictor
 aliquis ingeniosus, qui cum poëta
 certet. Illud *truces* in mentem
 mihi revocat Alexandrini archety-
 pi Callimachi leporem; qui de
 Hymenæo Ἥμεα κερῶν, inquit
 H. in Delum 297, μορμύσσει. *μορμύσσει*
 est gestu quodam, &
 pronuncianda voce *μορμω* pueros
 terrere leviter, ut paullo post vi-
 deant. Sic puellas terret Hyme-
 næi mentio. Sed reliqua etiam
 hujus loci sunt dulcissima.

114 *Impune cadunt* de suis velut
 equis, avibus, quia ipsi volucres,
 qui superare volatu aves possint.

116 *Rubentes* non uno colore.
 Vid. ad 29, 7.

118 Dulcis quidam lusus, quod
 de *pharetris* modo Amores non sa-
 gittas spargunt terribiles, sed
violas.

123 *Niliacus cortex* balsami non
 accurate, sed licentia poëtarum
 dictus videri possit qui vicina loca
 permutare sibi religioni non du-
 cant. Plin. 12, 25 *Balsamum uni*
terrarum Judææ (circa Hierichun-
 tem Just. 36, 3) *concessum*. Et 6,
 32 *Fastidit balsamum alibi nasci*.
 τῷ αὐλῶνι. τῷ περὶ Σελίαν soli
 etiam assignaverat Theophr. 9, 6.
 Verum salva res est: cum Aegypto
 etiam communicavit hanc laudem
 Dioscorides 1, 18. Quin ex Aegy-
 pto & Arabia illarum Judææ non
 improbabile est. vid. Jo. Bodæus
 a Stapel ad Theophrasti l. c. p.
 997 sq. Nec falli hac in re potuisse
 Alexandrinum Poëtam, & vi-
 rum doctissimum, facile credas.
 Quod *ungue saucius* cortex hic me-
 moratur, Plinii quoque observatio
 est, ferro vitalia hujus arbuticulæ
 lædi, & Tac. hist. 5, 6, 3.

124 *Nurus* poëtis mulier juven-
 cula nuptiis vel jam devincta, vel
 certe

- 125 Detraxit matris gremio. matura tumescit
 Virginitas, superatque nives ac lilia candor,
 Et patrium flavis testatur crinibus Istrum.
 Tum dextram complexa viri, dextramque puellæ
 Tradit, & his ultro sancit connubia dictis:
- 130 „Vivite concordēs, & nostrum discite munus.
 Oscula mille sonent. liveſcant brachia nexu,
 Labra ligent animas. neu tu virtute paterna
 Confidas, juvenis. non eſt terrore domanda,
 Sed precibus pacanda tibi. Concede marito
- 135 Tu quoque, neu Scythicas infenſis unguibus iras
 Exercere velis. vinci patiare rogamus.
 Sic uxor, ſic mater eris. quid lumina tingis,
 Virgo? crede mihi, quem nunc horreſcis, amabis.
 Dixit: & aligera geminos arcuque manuque.
- 140 Præſtantes e plebe vocat. puer ilicet Aethon,
 Et Pyrois rutilas reſperſi murice plumas
 Proſiliunt, puroque imbutis melle ſagittis,
 Hic nuptam petit, ille virum. ſonuerē reducta
 Cornua. certa Notos pariter fulcavit arundo,
- 145 Et pariter fixis hæſerunt tela medullis.

132 animos vulg. animas e conj. Heinf.

134 placanda vulg.

137 eas malit Heinf. vid. ad 20, 156.

139 aligeros Barth. 2.

140 ex plebe Cuj.

141 diſperſi vulg.

certe deſtinata, ut Gr. *νύμφη*.
Pudicum gremium matris, in quod
 præ pudore ſe puella recepit.

125 *Tumescit virginitas*. Vid.
 ad 29, 121.

127 *Flavi crines* inſigne Germa-
 nicarum gentium. Sic de Biſſula
 ſua Auſo. Id. 17 p. 341 *Oculos cæ-
 rula, flava comas*. Sic noſter 21,
 38 &c.

130 *Discite*, ut 22, 74. Sic 35, 368.

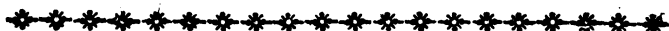
132 *Animas, τὰς ψυχὰς*, cum re-
 ſpectu ad occurrentem ſibi hali-
 tum, quæ proprie anima eſt. Plu-

ſcula dedit ad h. l. Heinfius. Ipſe
 noſter 14, 23 *Et, labris animam
 conciliantibus, Alternum rapiat
 ſomnus anhelitum*.

140 *Aethon & Pyrois* alias no-
 mina equorum Solis. Nempe *αἰθρων*
 ardens, *πυρρός* igneus.

142 *Puro melle*, ut nihil ſit in
 hoc, vulnere amari fellis. Amor
 alias *γλυκύπικρον*.

143 *Reducta cornua*, arcum oſten-
 dunt vehementer adductum, fe-
 rientem fortiter.

XXXII

CL. CLAUDIANI

IN LIBRUM I

DE

RAPTU PROSERPINAÆ

PRAEFATIO

Inventa fecuit qui primus nave profundum,

Et rudibus remis sollicitavit aquas:

Qui dubiis ausus committere flatibus alnum,

Quas natura negat, præbuit arte vias.

5 Tranquillis primum trepidus se credidit undis,

Litora securo tramite summa legens:

Mox longos tentare sinus, & linquere terras,

Et leni coepit pandere vela Noto.

Ast

* *Raptus Proserpinæ inscriptum ab auctore, putat Heins.*

3 fluctibus Cuj. alium solus habet ac defendit. Biff.

6 secreto MS.

2 *Rudes* remos intelligere licet aut fabrilis arte non politos, aut, quod præferam, novos, recens inventos, quamquam ob id ipsum quoque artis & polituræ omnis expertes.

7 *Longos sinus* merito vocat, quatenus hoc nomine venit etiam sinus Adriaticus, Arabicus, magna maria, & totum mare mediterraneum a Plinio 3, 1 in quatuor sinus, quos deinde enarrat, dividitur.

Ast ubi paullatim præceps audacia crevit,

10 Cordaque languentem dedidicere metum:

Jam vagus exsultat pelago, cælumque secutus

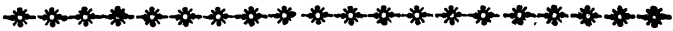
Aegeas hiemes, Ioniumque domat.

9 in præc. al. 11 irrupit ante Heinsf. irrumpit MSS. pelagus
MSS. exsultat Basf. marg. Plant. marg. Heinsf. 12 Ioniasque est
a Scal. improbante Barthio, in cujus tamen, ut & Heinsf.
exempla irrepfit.

11 *Exsultare* de omni genere in-
temperantiæ modum excedentis
dici, possunt, si quis dubitet, do-
cere Thesauri etiam nostri. *Cælum*
sequitur nauta, dum ad arctoa fide-
ra navis cursum regit. *Aegeas*
hiemes etiam Statius Silv. 3, 2. 5
vocavit tempestates ac procellas
in Aegeo mari propter insularum
& promuntiorum multitudinem
solemnes & graves. *Ionium*, sub-
stantive, h. e. elliptice dicere opti-
mi quique solent, etiam cum ad-
jectivo *Inmensum*, *Magnus* &c.
Sic noster 8, 461. Ceterum hoc
proœmium abruptum, si non trun-

carum, est: destituitur enim apo-
dosi in hanc fere sententiam, Sic-
ut nautæ primi, ipso successu
audaciores facti, & ultra progressi
sunt: ita ego favore & processu
minorum opusculorum ad majora
audenda invitatus, eo tandem
profectus sum, ut canere facinus
omnium maximum, raptum Pro-
serpinæ, susceperim. Utrum ipse
Poëta recitaturus hunc librum,
abrupta adeo præfatione excitare
auditorum attentionem voluerit,
non dixerim. Propendet animus,
ut credam, reliqua deesse.

XXXIII

CL. CLAUDIANI

DE

RAPTU PROSERPINAÆ

LIBER I

Inferni raptoris equos, afflataque curru
 Sidera Tænario, caligantesque profundæ
 Junonis thalamos audaci prodere cantu
 Mens congesta jubet. Gressus removete, profani.

Jam

2 Tartareo *Vien. marg.* 3 promere ante *Heinsf. prater Bas. &*

Claver. qui prodere, ut Heinsf. ex MSS. qui & aliunde firmat.

4 concussa, commota *MS. apud Dempst.*

1 Non placuisset Horatio hoc exordium, cui comparatum modestum videri potest illud quod reprehendit *Art. Poët.* 137 *Fortunam Priami cantabo, & nobile bellum. Afflatus* alias ipsas sideribus tribuitur, cum vim suam in terrestria exserunt: hic sidera afflantur ab equis Plutonis: hi enim sunt *currus*, & quidem *Tænarius*, quoddam Laconicæ illud promuntorium spiraculum quoddam inferorum habere crederetur, per quod Cerberum eduxerit Hercules, quod refellit *Pausa. Lacon.* f. 3, 25. Ceterum hoc in ingressu statim annotationis nostræ monendi sunt studiosi, operæ pretium esse cum toto hoc carmine componere *Callimachi Hymnum in Cererem Ez. Spanhemii* observationibus illustratum, adeo mutuas sibi operas præbent duo Poëtæ Alexandrini, adeo hic etiam sui similis, superior cunctis, est *Spanhemius*.

4 *Brodæus Misc. i.*, 4 *in mentem congestam* Poëtæ comparat cum *Platonica* ratione, de qua in *Phædone* *Socrates*, de illa mortis *μελέτη*, qua jubet (*p. 379, G*) illam *ἐπίσκηπται αὐτὴν κατ' ἑαυτὴν πανταρχομένη ἐκ τοῦ σώματος συναγείρεσθαι τε καὶ ἀπορρίψεσθαι*, & talem animam appellat (*p. 381, A*) αὐτὴν κατ' ἑαυτὴν συνηθροισμένην, collectam, congestam. Sed non profecto a corpore in se ipsam hic revocat animam noster: potius res a sensu remotas velut oculis admovent. Itaque simpliciter eo sensu accipio, quo ipsum verbum *cogitandi*, h. e. cogendi, coagitandi notiones & conferendi. Hæc credq̃ sunt etiam *πυκνὰι φρονέες* *Homeri*, *πυκνὴ βολή* e. i. g. a.

Gressus removete profani! *ἐκὰς, ἐκὰς ὅς τις ἀλιτρός*, vox, qua arcentur a *Callimacho H. in Apoll.* 2 non simpliciter *ἀμύητοι*, non initiati, ut in sacris *Eleusiniis*; sed *Apollinis* præsentia propter ma-

- 5 Jam furor humanos nostro de pectore sensus
Expulit, & totum spirant præcordia Phœbum.
Jam mihi cernuntur trepidis delubra moveri
Sedibus, & claram dispergere culmina lucem,
Adventum testata Dei. Jam magnus ab imis
10 Auditur fremitus terris, templumque remugit
Cecropium, sanctasque faces attollit Eleusin.
Angues Triptolemi stridunt, & squamea curvis

K k 5

Colla

- 8 lumina vel limina MSS. fulmina conj. Meurf. Eleuf. c. 11. culmine conj.
Heinf. 10 strepitus Guelf. 11 Cecropidum al. extollit al.
Eleusis ante Heinf. 12 stridunt Clav.

Jam mentem vel vitam indigni, quod monet Spanhemius. Hic aperta ad Eleusinia sacra allusio est, quam vel ipsum nomen Eleusin vel argumentum carminis declarat: quam etiam observarunt olim interpretes in illo Aen. 6, 258 *Procul o procul este profani*.

5 *Furunt*, certe simulant se furere a præsentia numinis, quo agitari se dicunt, vates. Plato Timæo p. 545, G *ἰκανὸν σημεῖον, οἷς μαντικὴν ἀφροσύνη θεὸς ἀνθρώπινῃ δέδωκεν. Οὐδεὶς γὰρ ἐνὺς ἐφαπτεται μαντικῆς ἐνδὲν καὶ ἑλκυσῆς, ἀλλ' ἢ κατ' ὕπνον τῇν τῆς φρονήσεως πεδιθεὶς δύναμιν ἢ διὰ νόσον, ἢ τινα ἐνθουσιασμόν παραλάβας*. Similia his sunt in Phædro p. 343, G. ubi etiam a furore, *μανία*, *μανικὴν* dictam ait, quam posteriores malo pudore in *μαντικὴν* converterint. Sed infinita sunt, quæ ad h. l. Parrhasius, Barthiusque, & ad Aeneidos 6, 47 sqq. Lacerda congesserunt. Quod est de *humanis sensibus*, ex eo intelligas, quid sibi velit in re tali Luca. 5, 167 ubi Apollo *Phœbados mentem priorem Expulit, atque hominem toto sibi cedere jussit Pectore*.

7 Etiam apud Callim. l. c. non palma modo Apollinis templo adfita, sed totum templum, *ἔλον τὸ μέλαθρον*, moveri videtur: quam rem varie illustrat Spanhemius.

Et cui hic non in mentem venit noster vates Jesaias 6, 4? Virg. Aen. 3, 90 *Tremere omnia visa repente Liminaque, laurasque Dei, totusque moveri Mons circum, & mugire adytis cortina reclusis*.

8 Naturale prope est homini Deo lucem tribuere, lucem & ignem facere Symbolum præsentiae divinæ. Hæc est apud nostros *δόξα κυρίου*.

10 Sic Aen. 6, 256 *sub pedibus mugire solum*.

11 Hic cogitatione & entusiasmo poetico se transfert in Cecropiam, h. e. Atticam, poetra, in templum Cereris Eleusiniæ, cujus sacra in primis etiam *λαμπαδοφορία*, facum gestatione, celebrabantur, quæ memoriam contineret Cereris Proserpinam a Plutone raptam accensis facibus quærentis. Vid. Meurf. Eleusin. c. 25. His enim se sacris fingit interesse, & videre quæ ibi, arte credo quadam, ostendebantur, de quibus Meurf. Eleuf. c. 11, ubi inter alia ex Plethonis Schol. in Orac. Zoroastris (p. 87 Gallæi) *τὰ τελεσμένοις φαινόμενα κεραυνοὶ, καὶ πῦρ*.

12 Triptolemo ad felicius impertiendam hominibus agriculturam dedit Ceres currum serpentibus alatis junctum. Vid. Apollod. Bibl. 1, 5. 2. Ovid. Met. 5, 642 sqq. Hunc repræsentabant, arbitror, in mysteriis. Vid. infra 180 sqq.

Colla levant attrita jugis, lapsuque sereno

Erecti roseas tendunt ad carmina cristas.

- 15 Ecce procul ternas Hecate variata figuras
Exoritur, lenisque simul procedit Iacchus
Crinali florens edera, quem Parthica velat
Tigris, & auratos in nodum colligit ungues.

Ebria

- 13 addicta Cuj. alstricta Vic. Vien. Ald. Junt. attrita Bas. & Tell.
15 ternis -- figuris ante Heinsf. 16 letusque al. lenisque etiam
Bas. marg. & Plant. marg. 17 Parthia MS. Similia
adjectiva hic colligit Heinsf.

14 *Lapsus serenum* illis tribuit, non terribilem, sed placidum, quasi demulcendos se poetæ carmini præbentibus.

15 Pergit enarrare pompam Eleusiniam. In hac est Hecate triformis, Diana, Luna s. Lucina eadem, atque Proserpina. Sed hic ut inferorum numen, & umbrarum monitrorumque regina quædam consideratur: ut in apparatu magici sacrificii moritura Dido vocat (Aen. 4, 511) *Erebumque, Chaosque, Tergeminamque Hecaten*, tria virginis ora *Dianæ*.

16 Iacchus in his sacris vel ipse Bacchus notus alias hoc nomine, filius ex Jove Cereris, Proserpinæ s. Liberæ frater, quatenus puer adhuc est, & ideo *lenis*, nondum pugna: vel filius Baubonis, cuiuscunque denique herois Attici puer, quem pro suo tum Ceres lætaverit. Jungi certe solent in his sacris *Ceres, Proserpina, Iacchus*. Hi Artemid. 2, 44 bonum significant initiatis, non initiatis terrorem. Eorum simulacra sunt in templo Cereris apud Atticos Pausa. 1, 2. Apud Herodot. 8, 65 clamor aliquis Eleusiniarum solemnissimus est ὁ μυτικὸς ἱακχος. Hefych. ἡ ψῆς, ἣν οἱ μεμνημένοι ᾄδουσι. De puero Iaccho multa Da. Heinsf. ad Clem. Alex. Cohort. ad gentes p. 17 sq. Potter. &, qui illum refellit Salmonaf. ad Soli. p. 527, b sq. Neuter

usus videtur Orphicis hymnis, ubi Iacchum λύσειον (nomen Lyæo cognatum) & θεομορφῶσαι Διόνυσον, eumque Eleusine coli solitum, cani video H. 41 p. 140, & λύσειον ληναῖον, cum reliquis Bacchi epithetis H. 49 p. 146. Quod ibi vocatur παυσίπνοος, & φιλάλυνος & statim ἐπάφιος, illud facit, ut putem Orphicos apud Clementem versum, de quibus disceptabant magni viri, ita esse legendos: Ως εἰπῶσα, πᾶπλος ἀνετύρατο, δαΐξέ τε πάντα Σώματος ὅδ' ἐπείποντα τύπον παῖς δ' ἦεν ἱακχος, Χᾶρα δ' ἐὼν ὑπέτασκε γελῶν βαυβῆς ὑπὸ κώλπῳ. Hæc, nisi fallor, ita convertit Arnobius L. 5 p. 175 Sic effata, sinu vestem contraxit ab imo, Obiecitque oculis formatas inguinibus res Quas cava succutiens Bacchi 'manu', nam puerilis Olli voltus erat, plaudit, contrectat amice. Sic certe Bacchus idemque Iacchus, παυσίλυνος fuerit, & φιλάλυνος respectu matris suæ; quantum ad Baubonem vero ἐπάφιος, a verbo ἐπάπτομα derivato nomine, quod scite Scaliger reddidit, a tangendo Tages, simplicior aliquis contrectatorem forte dicturus erat. Non opus est hæc declarari ulterius. Ἰσασιν οἱ μεμνημένοι ἐπᾶς, ἐπᾶς οἱ αἰμύτοι.

17 Vel edera satis hic Bacchum declarat, & reliquus habitus, cum thyrso. Quamquam de be-

Ebria Mæonius firmat vestigia thyrsus.

- 20 Dii, quibus in numerum vacui famulantur Averni
Vulgus iners, opibus quorum donatur avaris
Quidquid in orbe perit, quos Styx liventibus ambit
Interfusa vadis, & quos fumantia torquens
Aequora vorticibus Phlegethon perlustrat anhelis;
25 Vos mihi sacrarum penetralia pandite rerum,
Et vestri secreta poli. Qua lampade Ditem
Flexit Amor, quæ ducta ferax Proserpina raptu
Possedit dotale Chaos, quantasque per oras
Sollicito genitrix erraverit anxia cursu.
30 Vnde datæ populis leges, & glande relicta

Cesserit

19 Mæoniis -- thyrsis vulg. figit Vic. Vien. Ald. Junt. fulcit Bas. Plant. Barth. firmat Claver. Heinsf. ut 7, 39. 20 famulatur al. famulantur etiam primæ edit. 21 animis Cuj. 24 gurgitibus MSS. 26 quod (f. quo) vulnere Ditem læsit Cuj. 27 ulsit (ussit) MS. Clav. quod convenit ad Lampada. 30 fruges ante Heinsf. qui etiam Virg. Aen. 4, 58 frugiferæ Cereri legiferam substituit. Pro &, tum MSS. ut vel cur malit Heinsf.

dera reprehenditur Claudianus a Meursio c. 27, qui ex Aristophane (Ran. 333) ostendit, in his sacris myrto potius coronatum. *Tigris*, h. e. pellis ejus feræ, cujus *aurati ungues*, ut apud Virg. Aen. 5, 352 *Tergum Gatali immane leonis* --- villis onerosum, atque unguibus aureis. In nodum colligere ungues intelligo, unguibus illis tanquam fibulis uti ad constringendam sub mento, vel in dextro humero pellem. De *thyrso* vid. 20, 205 sq.

20 Jam alloquitur Deos inferos, Maronem imitatus Aen. 6, 264 *DI quibus imperium est animarum, Umbraeque silentes*, Et *Chaos*, & *Phlegethon* &c. *Famulantur vulgus*, docta Synesi, & optimis quibusque usitata.

21 Philosophatur poëta more Heraclitico, nihil perire omnino e rerum natura, sed redigi in quædam quæ mori vel interire dicimus, h. e. in eam conditionem,

ubi nec visui, nec alii sensui sine exposita. Vid. v. 55 sqq.

21 *Avaræ opes*, quibus nihil decedit, sed accedit perpetuo.

26 *Lampade flectere* fila ferrea, & tubulos vitreos solent artifices. Sed an hoc modo Ditem Cupido flexerit, viderint manes Claudiani. Mihi multo magis placent conjecturæ, quas in varietate lectionis proposui.

28 *Chaos* fatis declaratum est ad 5, 525. Quod *dotale* vocat, intelligimus, *dotem* latius patere quam apud ICROS: & comprehendere, quidquid nuptiarum causa datur mulieri. Nam *dotale Chaos* sine dubio est, quod Proserpina habet, quatenus est in matrimonio Plutonis. Sic etiam de maioribus nostris Tac. c. 18, 2 *Dotem non uxori marito, sed uxori maritus offert*.

30 Unde, ut alias, ad personam refertur: a Cerere enim occasione illius

Cesserit inventis Dodonia quercus aristis.

- Dux Erebi quondam tumidas exarsit in iras
 Prælia moturus Superis, quod solus egeret
 Connubii, sterileſque diu consumeret annos,
 35 Impatiens nescire torum, nullasque mariti
 Illecebras, nec dulce patris cognoscere nomen.
 Jam quæcumque latent ferali monstra barathro
 In turmas aciemque ruunt, contraque Tonantem
 Conjurant Furix: crinitaque fontibus hydrys
 40 Tisiphone, quatiens infausto lumine pinum,
 Armatos ad castra vocat pallentia Manes.

Pene

- 32 exivit MSS. 33 solu' careret Cuj. 34 connubiis vulg.
 35 nudasque maritæ MS. 40 infausto Bas. Plant. Barb.
 infausto Vic. Vien.

illius muneris sui, frugum, leges etiam datæ: unde *θεσμοφόρος*, Legifera vocatur, & sacrum illi annum hoc nomine constitutum, *θεσμοφορία*. Nempe cum agricultura Athenienses etiam receperunt divisionem agrorum accuratam, & limites privatorum quoque prædiorum a nemine civium violandos: porro quod quisque cultu suo, suo in agro, effecisset, hoc ipsi proprium præstare debebat resp. ut a nemine impune posset violari. Hæc legum initia, unde ad reliquam humanitatem civilitatemque progressus facilis fuit.

Ante fruges inventas glande vesci, *βαλανοφαγῶν*, putabantur homines, fructu copioso, ad aservandum per hiemem apto &c. Pulchre *βαλανοφαγίαν* illam cum reliqua vitæ barbarie & fœditate conjungit Horat. Sat. 1, 3. 9 Cum proceperant primis animalia terris, Mutum & turpe pecus, glandem atque cubilia propter Unguibus & pugnīs, dein fustibus, atque ita porro Pugrabant armis &c. Sed historiolum damus ad 36, 43. *Dodonia quercus* & similia poëtis

placuisse, ut simul admonerent, juniores de patriis rerum quacunque causa nobilium. In universum hoc videtur consilium poetarum ab Homero inde fuisse, ut Geographiam, fundum quasi omnis historix, docerent.

32 Hinc initium quasi tractionis, in quo hoc ipsum non valde poeticum, certe de Horatii A. P. 147 sententia est, quod rem nimis ab ovo orditur. Sed hoc philosophum & Platonis medicorumque rationibus accommodatum, quod negatum Veneris usum in furorem exire ponit: hunc furorem *tumida ira* signat. *Ducem Erebi* vocat Plutonem, quatenus *Erebi* nomine æque atque altero inferorum utitur. Ceterum hoc Erebi nomine idem fere ac Chaos, tenebricosa rerum omnium miscela & confusio, significatur.

37 Ferale barathrum, sedes infelicitum animarum, tartarus.

40 Pinum non puto ita dici, ut totam, quemadmodum in Cere, vel Gigante aliquo, arborem velit intelligi, sed simpliciter facem pineam.

- Pæne reluctatis iterum pugnancia rebus
 Rupissent elementa fidem, penitusque revulso
 Carcere, laxatis pubes Titania vinclis,
 45 Vidisset cæleste jubar, rursusque cruentus
 Aegæon positus arcto de corpore nodis
 Obvia centeno vexasset fulmina motu.
 Sed Parcæ vetuere minas, orbique timentes
 Ante pedes foliumque ducis fudere severam
 50 Canitiem, genibusque suas cum supplice vultu
 Admovere manus, quarum sub jure tenentur
 Omnia, quæ seriem fatorum pollice ducunt,
 Longaque ferratis evolvunt sæcula pensis.
 Prima fero Lachesis clamabat talia regi,
 55 Incultas dispersa comas: „O maxime noctis
 Arbiter, umbrarumque potens, cui nostra laborant

Stamina;

- 42 resolutis Cnj. 46 aucto f. aucto MSS. it. Bas. marg. arctato corp.
 MS. Cnj. pectore MS. 50 fieri MSS. etiam Guef. it. editi ante Clav.
 52 fatali MS. 53 fufis MSS.

42 *Iterum*, nam hæc antiqui Chaus conditio, cum, ut canit Naso Met. l. 19 *Frigida pugnant calidis, humentia siccis, Molliæ cum duris, sine pondere habentia pondus.*

44 *Pubes Titania* gigantes, de quibus in Gigantomachia c. 37.

46 *Arctum* participii ratione accipiendum, quasi esset *arctato*, h. e. constricto.

47 *Obvia fulmina*, contra se missa, vexasset vel declinando vel in contrarium dirigendo; *centeno motu* totidem manuum. Nempe Aegæon est ἐκαστόγχερος ille l. A. 403 ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοὶ, ἀνδρες δὲ τε πάντες Αἰγαίωνα.

48 *Quod Parcæ vetuere minas*, pulchre & decenter dictum: sed illa supplicatio *ante pedes* Plutonis non placet, si quidem Parcæ sint fatum, cui Jovem & omnes Deos, Ditemque adeo ipsum etiam sub-

jicere solent. Sed nempe Parcæ, ut fit in Mythologia sat frequenter, hic aliam personam sustinent, inferorum pars sunt, & regni Plutonis, filiaque adeo vel ipsius vel Noctis & Erebi.

49 Sic Pompejus apud Luca. 7, 372 facit *Senatum* -- *sacros pedibus militum prosternere canos* Genibus admovere manus antiquissimum. Thetis Homerica l. α, 500 altera manu genua patris, altera barbamprehendit.

53 *Ferrata pensa* vocat pro laneis, ad indicandam firmitatem & velut rigorem fatorum.

54 *Ferum regem*, non modo epitheto perpetuo dici posse Plutonem, apparet: sed quatenus nunc Veneris quodam æstro ac furore efferatus est.

55 Hæc jam oratio habet velut Hymnum Plutonis, & ea philosophemata, de quibus dictum ad

S, 525.

- Stamina; qui finem cunctis & semina præbes,
 Nascendique vices alterna morte rependis:
 Qui vitam letumque regis. (Nam quidquid ubique
 60 Gignit materies, hoc te donante creatur,
 Debeturque tibi, certisque ambagibus ævi
 Rursus corporeos animæ mittuntur in ortus.)
 Ne pete firmatas pacis dissolvere leges,
 Quas dedimus, nevitque colus: neu fœdera fratrum
 65 Civili converte tuba. cur impia tollis*

Signa?

- 58 reponis vel resolvis Cuj. 59 seris MS. quod firmat aliunde Heinsf.
 61 certique conj. Heinsf. 62 mutantur in artus primæ edit. &
 Heinsf. ex MSS. quos meliores ait. mittuntur Basf. mittuntur in Ortus Basf.
 marg. Claver. ex MS. Jansf. Barth. 65 convelle conj.
 Scal. cominitte MSS.

5, 525. Pluto ille, Chaos, *χῶν*, res una eademque, confusa quædam congeries elementorum & seminum, sensus externos fugientium, e qua oriuntur, in quam resolvuntur omnia. Parcarum est, τῶν Μοιρῶν, assignare unicuique horum elementorum suam sortem, μοίραν, ortus, quem Lachesis gubernat, durationis, quam regit Clotho, & reditus in chaos, quam mortem vocant, cui Atropos præest. Qui vult eam partem antiquæ philosophiæ cognoscere penitus, illi satis puto posse fieri legenda nostra de Animabus Hippocratis & Heracliti disputatione, tertiis curis expolita in Commentar. Soc. R. Gotting. To. I. Qui vero poetarum comparare virtutes voluerit, ille sextum Aeneidos a v. 713 & Silli 13, 558 cum hoc nostro contendens, jucunde, si quidem sensum habeat talium, afficeretur.

58 *Alterna morte*, nam quæ apud nos moriuntur, ea nascuntur Chao & vice conversa.

62 *Animæ* in illa philosophia Heraclitica sunt ipsa illa prima elementa & semina rerum, v. g.

animalium, quæ si forte quadam sua, μοίρα, in locum & sedem sibi aptam, vasa seminalia, deferantur, ibi augescunt, h. e. explicantur in membra sua, crescunt &c. post mortem autem dispersis, quæ assumptæ fuerant particulis, in illam priorem tenuitatem redeunt, e qua per novam sortem redire illis contingit. Hæc sententia non male explicatur, siue dicas animas in artus mutari, siue mitti in ortus sed hoc mihi, in auctoritate pari, videtur præferendum quia magis philosophum, magis Claudiano dignum. Apud Silium anima cælum repetunt, redeunt in corpora. Similia plura apud Virgilium. Animæ Heracliticæ antequam redeant in corpora, jam habent omnia membra &c. Sed etiam illud mutare ornavit Heinsius. Eli⁹⁹ quisque quod placebit.

65 *Civili tuba, signis impiis*, bellum intestinum inter fratres significat. Solent illum naturæ ordinem, quo continentur omnia, pacis, fedoris similibusque nominibus indicare. Postquam enim personas fecere cælum, terram, elementa reliqua, supererat, ut tanquam personis discordiam

Signa? quid incestis aperis Titanibus auras?

*Posce Jovem, dabitur conjux., Vix illa: pepercit,
Erubuitque preces, animisque relanguit atrox,
Quamvis indocilis flecti. Ceu turbine rauco*

70 *Cum gravis armatur Boreas, glacieque nivali
Hispidus & Getica concretus grandine pennas,
Bella cupit, pelagus, silvas, camposque sonoro
Flamine rapturus: si forte adversus aënos
Æolus objecit postes, vanescit inanis*

75 *Impetus, & fractæ redeunt in claustra procellæ.
Tum Maja genitum, qui servida dicta reportet,
Imperat acciri. Cyllenius adstitit ales,
Somniferam quatiens virgam, tectusque galero.*

*Ipse rudi fultus folio, nigraque verendus
80 Majestate fedet. squalent immania foedo
Sceptra situ; sublime caput mæstissima nubes
Asperat, & diræ riget inclementia formæ.
Terrorum dolor augebat. tunc talia celfo
Ore tonat: (tremefacta silent dicente tyranno*

Atria;

66 incestas, incestis *Vic. Vien. vell.* incestas *Baf.* illicitas *Baf. marg.*
& *MSS.* 67 vix ille pepercit *ante Barth.* 68 elanguit *MS. Barth.*
72 pro bella, flare *Guelf.* 74 occlusit *Cuj.* 83 horrorem
MSS. & Cuj. inqerorem Cuj.

discordiam & bella, concordiamque
pacem & federa assignarent. Vid.
3, 4 & 65 it. 26, 56.

66 *Incestos* Titanas vocat, h. e.
indignos, qui in conspectum &
consortium deorum, castarum
mentium, admittantur.

67 *Vix* dixerat illa Lachesis: &
statim Pluto *pepercit.*

68 *Erubuit preces* Pluto, & ita
tollit, vel minuit certe poëta cri-
men, quod ipsi impegimus ad
v. 50. Nempe sic imperator potest
jugulum præbere rebellanti ex-
ercitui.

76 *Maja genitum*, Atlantis filia,
Mercurium, *Cyllenium* a monte

Arcadiæ illi sacro dictum. Hic
enim *ἀντρωγος* est & internuncius
quidam *superis Deorum*, ut est
Hor. Cat. 1, 10. 19, *Gratus & imis*
Ipse noster declarat v. 8, sq.

78 *Somnifera* est Mercurii virga,
vel caduceus, non minus quam
excitandis hominibus apta. Ho-
merus *Il.* ω. 343 & *Od.* ω. 3 *τῆ δ'*
ἀνδρῶν ὄμματι θεῖα γὰρ, ὅν ἐθέλει,
τὸς δ' αὐτὲ καὶ ὑπνῶντας ἐγείρει.

80 *Majestas* etiam ad horrorem
pertinet, ut Stat. Theb. 7, 478 *de*
Jocasta, *Eumenidum* (Furiarum)
velut antiquissima portis Egreditur
magna cum majestate malorum. Sic
etiam *verendus* 35, 195.

- 85 Atria; latratum triplicem compescuit ingens
Janitor, & pressio lacrimarum fonte resedit
Cocytos, tacitisque Acheron obmutuit undis,
Et Phlegethontæ requierunt murmura ripæ:)
„Atlantis Tegeæ nepos, commune profundis
90 Et superis numen, qui fas per limen utrumque
Solut habes, geminoque facis commercia mundo,
I celeres proscinde Notos, & iusta superbo
Redde Jovi. Tantumne tibi, sævissime fratrum,
In me juris erit? sic nobis noxia vires
95 Cum cælo Fortuna tulit? num robur & arma
Perdidimus, si rapta dies? An forte jacentes
Ignavosque putas, quod non Cyclopia tela
Stringimus, aut vanas tonitru deludimus aures?
Nonne satis visum, quod grati luminis expers

Tertia

- 85 tartara Gælf. 87 Cocytus vulg. 91 pro mundo, cælo Gælf.
92 i celer, & ante Heinfs. qui recepit emendationem Barth. 94 si
nobis -- non robur ante Barth. & Heinfs. 98 spargimus, MSS.
vano MS. vanas hominum Bas. auras al.
99 pro grati, superi MS.

86 Alludit ad etymon. Κῶκυ-
τος ploratus, lacrimæ.

89 Tegeæus, quod Tegeæ, quæ
Arcadiæ urbs fuit, præ ceteris
coleretur. Cf. ad v. 76.

91 Non simpliciter absurda est
lectio, quæ pro mundo ponit cælo.
Nam præterquam quod synonyma
sunt, etiam inferi solemque suum,
sua sidera norunt Aen. 6, 641.

92 Proscinde Notos, potest inso-
lens videri: & posset aliquis mal-
le Præverte Notos, velut est apud
Stat. Theb. 1, 293 in eadem re Præ-
cede Notos. Sed proscindere hic
est idem quod alias secare: Notos
autem pro aëre vel æthere dixit.
Utrumque illustret Virgilius Aen.
4, 257 ubi de Mercurio, Litus are-
nosum Libya, ventosque secabat.

Stat. Theb. 8, 717 de fraxino f.
hasta, Ecce secat Zephyros. Idem
6, 388 Claraque per Zephyros etiam
nunc semita lucet, qua Apollo ierat.
Eadem etiam declaravimus illud
v. 185 Nunc spicis Zephyros tra-
nant, & illud 36, 3.

93 Tulit, abtulit, ut in illo
Virg. Ecl. 9, 51 Omnia fert ætas,
animum quoque. Vires respondent
Homero αλκή, quo victoriam
notat.

96 Dies rapta Plutoni, ut suis
inferis contento, hanc lucem, hoc
cælum nostrum videre non liceat.

97 Cyclopia tela, fulmina quæ
Cyclopes fabricantur Jovi, quam
fabricam pulchre describit Virg.
Aen. 8, 426.

- 100 *Tertia supremæ patior dispendia sortis,
Informesque plagas; cum te lætissimus ornet
Signifer, & vario cingant splendore Triones?
Sed thalamis etiam prohibes? Nereia glauco
Neptunum gremio complectitur Amphitrite.*
- 105 *Te consanguineo recipit post fulmina fessum
Juno sinu. Quid enim narrem Latonia furta?
Quid Cererem, magnamque Themis? Tibi tanta creandi
Copia: te felix natorum turba coronat.
Ast ego desertæ marens inglorius aula*
- 110 *Implacidas nullo solabor pignore curas?
Non adeo toleranda quies. Primordia testor
Noctis, & horrendæ stagna intemerata paludis,*

Si

100 pro sortis, noctis *Guelf.* 102 Lucifer *Guelf.* 103 thalamos
primæ edit. Sed thalamis jam *Baf.* Nereida -- Neptunus -- Amphitriten *MS.* 106 quid enim Lat. furta referrem *Guelf.*

100 Sorte divisum mundi imperium inter fratres Jovi cælum evenit, Maria Neptuno, Tertia & ultima (hanc supremam hic vocat) Inferorum Pluroni. Describitur ista sortitio 12. O. 187 sqq. Hinc venuste Jovi adulatur Callimachus H. in ipsum v. 60 cum negat sorti tam inæqualium rerum divisionem permissam, sed viribus & operibus Jovis cælum debitum ait.

102 *Signifer*, Zodiacus, *Triones septem*, splendida illa ursæ utriusque sidera, quæ nunquam orbi nostro occidunt.

105 *Consanguinei*, fratres & sores, ut in illo *Consanguineus lecti soper* Aen. 6, 278. Sic *ὁμαίμος* & *ὁμαίμων* Græcis. Juno *Jovis Es soter* & conjux Aen. 1, 47.

106 *Latonia furta*, clandestinus concubitus Jovis cum Latona, e quo Apollo & Diana nati. Vid. Callimachi H. in Delum. Cere-rem fecit matrem Proserpinæ: turpissima, & digna Plutonis criminatione, historia est apud Ar-

nob. 5 p. 170. De Themide paulo abstrusius. In hymno Orphico 42 p. 140 vocantur filiæ Themidis & Jovis tres Horæ, Eunomie, Dice, & Irene. Sed eadem Hesiodus Theog. 901 & Apollod. 1, 3. 1 ubi ex eodem conjugio etiam Phæcas natas esse docemur. Ichnææ cognomen etiam nacta est Themis ex causa amatoria, quam refert Steph. Byz. Voc. *Ιχναί*. Themis cælestem *Σωτήρος ἀρχαίαν ἄλοχον* Διὸς appellat Pindarus apud Clem. Alex. Stromat. 5 p. 732, 4 Pott.

111 *Primordia noctis*, illam Noctem, Erebum, e quo nata omnia: cui occasionem dedisse videtur illud Mosaicum *וַיְהי ערב וַיְהי בקר* & deinde *וַיִּהְיֶה אֵר*. Hinc dictum *νυχθημερον*. A nocte diem incipiunt hodie Judæi & olim Aegyptii atque Attici. Vid. Lindebr. ad Alex. ab Alex. 4, 20 pr.

112 *Intemerata stagna*, quæ semel trajecta nemo rediit. Nam temerare est quocunque modo violare.

- Si dicto parere negas, patefacta ciebo
Tartara. Saturni veteres laxabo catenas.*
- 115 *Obducam tenebris lucem: compage soluta
Fulgidus umbroso miscebitur axis Averno.,,
Vix ea fatus erat, jam nuntius astra tenebat.
Audierat mandata pater, secumque volutat
Diversos ducens animos, quæ tale sequatur*
- 120 *Conjugium, Stygiosve velit pro Sole recessus.
Certa requirenti tandem sententia fedit.
Hennææ Cereri proles optata virebat
Unica; nec tribuit sobolem Lucina secundam,
Fessaque post primos hæserunt viscera partus*
- 125 *Infecunda quidem; sed cunctis altior exstat*

Matri-

115 solem MSS. & Bas. marg.
cuis MS. ap. Burm. ad Aen. 3, 8.
placet. 120 Luce Cuj.
vigeat Cuj.

116 lucidus Guelf. 117 & nun-
119 diverso ex MS. Claver. quod
122 Aetnææ omnes ante Heinfs.
125 lætior Cuj.

114 Inter antiquissimas fabulas Saturnus pater Jovis, cum Titanibus reliquis conjectus in Tartarum, Apollod. 1, 2. Sic, *Saturno tenebrosa in Tartara misso, Sub Jove mundus erat* Ovid. Met. 1, 113. Saturnalibus canitur a poetis, v. g. Statio Sil. 1, 6. 4 *Saturnus compede exsoluta.*

116 Eo ipso, quod cælum inferis miscetur, redit vetus illud & primævum Chaos.

117 *Vix ea fatus erat* Pluto, & Mercurius jam in cælo erat apud Jovem, legationemque pettulerat. Pulcherrima celeritas in qua longe superat Homeri patris repetitiones qui recte ille quidem suæ ætatis rationem secutus est, raritatem in primis literarum, quæ non pateretur, sed posceret mandata ejusmodi poni ut data sunt, ac deinde ut perlata: sed eo ipso his qui nunc sunt hominibus nugax & iners & tardus videtur.

119 Formula *Diversos ducere animos*, exprimere videtur illud

Homericum 12. A, 189 *διὰ δόξης μερμήριζεν*. Dividitur velut animus certe æternis in partes diversas vertitur trahiturque. Jupiter nunc ad hanc Dearum intendit cogitationem nunc ad aliam, quæ tale tam horribile conjugium, talem conjugem, sequi audeat, quæ pro die & sole, pro vita apud superos, eligat Stygios inferorum recessus.

122 Ita firmavit Hennæam Cererem, non Aetnæam, neque Ennæam Heinfsius, tum Ez. Spanheimius ad Callim. H. in Cer. v. 15 p. 624 & v. 31, ut illam rationem in hoc opusculo sequi nihil dubitem. Vicinia Aetnæ montis incendio suo nobilissimi, Hennam & Hennæam in Aetnam atque Aetnæam mutandi occasionem dedit. Ceterum de Henna urbe, de loco vnde rapta est Proserpina, de Cererem Hennæa vel, ut ibi vocatur, Hennensi locus insignis est Cic. in Verr. 4, 48 199. Conf. ad Sil. 1, 93.

Matribus, & numeri damnum Proserpina pensat:
Hanc fovet, hanc sequitur. vitulam non blandius ambit
Torva parens; pedibus quæ nondum proterit arva,
Nec nova lunatæ curvavit germina frontis.

130 Jam vicina toro plenis adoleverat annis
Virginitas: tenerum jam pronuba flamma pudorem
Sollicitat: mistaque tremit formidine votum.
Personat aula procis. pariter pro virgine certant
Mars clipeo melior, Phœbus præstantior arcu.

135 Mars donat Rhodopen, Phœbus largitur Amyclas,

L 1 2

Et

130 matura *Gælf.* 132 timet *Gælf.* fremunt -- vota *Cæj.*

126 Quod deest numero libero-
rum, illud virtute & pulchritudine
compensat Proserpina, quæ una
matri pluris est, quam numerosa
suboles.

128 *Torva* proprium pene epi-
theton hujus generis. *Torva facies*
in tauro laudatur Columellæ
6, 20. Et ipsi Virg. Ge. 3, 51 *Opti-
ma torvæ formæ bovis*. Decor qui-
dam poëticus est, quod *vaccam*
non appellat nomine proprio.
Pedibus arva nondum proterit, quæ
jugum nondum subit aut arandi
causa jungitur.

129 Rem humilem, quicum
Deas comparare pene indecens
erat, vicissim extollit, & dignam
illa comparatione cornuum illius
cum Luna reddit. Hor. Car. 4, 2. 54
*tener vitulus -- Fronte curvatos imi-
tatus ignes* Tertium *Lunæ refe-
rentis ortum*.

130 *Matura toro* mihi magis
placeret non modo propter Vir-
gilianam imitationem Aen. 7, 53
*Jam matura viro, jam plenis nubi-
lis annis*: sed quia vicina aliud
significat, nempe puellam, cui
jam parantur nuptiæ.

131 *Pronuba flamma*, calor natu-
ralis adulescentiæ, qui sollicitat
eos humores, quibus ad Venerem

opus est, atque adeo suadere vi-
detur matrimonium ac nuptias,
quod faciunt pronubæ.

132 Qui cupiunt vehementer,
illi jam tremunt ab hoc ipso affe-
ctu: magis etiam, si in eo, quod
cupias, sit alea & periculum, si
pudor adjunctus.

133 Decorum observat poëta,
cum in amatorum recensu omittit
ipsum Jovem, de cujus in illam
incestis furoribus obscena fabula
est apud Arnob. 5 p. 171. Sed
totum hoc de procis non antiquus
mythos est, opinor, verum exor-
natio in poëtæ nostri cerebro nata
simpliciter.

135 *Donat Mars*, quantum in
se est, donare vult, offert: sic lar-
gitur Apollo. Hæc observare in
talibus locis, non est magni mo-
menti: sed interdum illorum me-
minisse consultum est, ut cum in
Evangelio Jo. 1, 9 dicitur *ὁ ἄγως
φωτίζει πάντα ἄνθρωπον*, vel ana-
logia quadam aut intercedente
Metaphora Lucæ 5, 6 *διεβήηνυτο
τὸ δίσκουον*. Martis sedem esse
Rhodopen ostendit etiam 3, 335.
Amycla hic intelligitur Laconi-
ca, Apollini sacrum nemus ha-
bentes, unde & *Apollineas Amyclas*
vocat Statius Theb. 4, 223.

Et Delon Clarioſque lares. Hinc æmula Juno,
 Hinc poſcit Latona nurum. Deſpexit utramque
 Flava Ceres; raptuſque timens (heu cæca futuri!)
 Commendat Siculis furtim ſua gaudia terris,
 [Inſidis natam laribus commiſit alendam
 Aethera deferuit, Siculasque relegat in oras]

140 Ingenio confiſa loci. Trinacria quondam

Italiæ

137 utrumque vulg. 139 pignora omnes, qui hunc verſum habent. Sed omittit illum poſt MSS. Barth. Heinſius duo verſus omittit, quos hic uncis incluſos dedimus. Et videtur hic vel a poëta ipſo variatum, vel certatum ab emendatoribus. Claverius putabat de tribus ejuſdem ſententia, & dubia electionis verſibus hunc præferendum, Inſidis natam &c. Ego integram electionem, permittendam lectori ratus ſum qualis fuit in impreſſis uſque ad Claverium, qui illud modo mutat, ut legat, Siculaque relegat in ora.

136 De Delo Apollini ſacra 8,
 133. Claros Ioniæ, lucus, fanum,
 forte urbs etiam, unde *Clarius*
 Apollo, qui in prædicatione opum
 ſuarum Ovid. Met. 1, 515 *Mibi*
Delphica tellus, inquit, *Et Claros*,
 & *Tenedos*, *Putaræaque regia ſervit*.

138 *Flava Ceres* hoc cognomen
 habet a colore frumenti maturi.

140 *Trinacria* nomen certe non
 habuit, cum adhuc continens eſſet,
 ſi unquam fuit, Italiæ, ac
 regia ἀρχα, ſ. promuntoria non-
 dum haberet. Breviter hic, quid
 de nobiliſſima illa vel hiſtoria vel
 fabula ſentiam, & unde quis pe-
 tere poſſit reliqua, indicabo.
 Igitur de abrupta a Bruttiiis &
 Rhegio Sicilia, nihil innotuiſſe
 videtur Homero, qui ὕπνον vocet
 ſimpliciter Ὀδυσσεύς Od. M, 127
 & in terribili Scyllæ & Charybdis
 fabula nullam plane ejus rei men-
 tionem faciat. Heſiodus apud
 Diodorum Sic. 4 extr. aggeſtum
 Siciliæ ab Hercule Pelorum ait,
 & templum ibi conſtitutum Ne-
 ptuno. Nihil, quod ſciam Pin-
 darus. Primus, de quo conſtet,
 Aëſchylus apud Strabonem 6 p.
 178, 18 Rhegii promuntorii &

urbis nomen a verbo ἑννύσσει &
 hac ruptura derivat. De aliis
 Poëtis mox videbimus. Inter hi-
 ſtoricos Thucydides 6 pr. ubi an-
 tiquitates Siciliæ perſequitur, ra-
 cet ſimpliciter. Salluſtius apud
 Iſid. Orig. 14, 6 p. 1177, 56 dicit
Italia conjunctam Siciliam fuiſſe;
 neſcio an aſſeverate. Certe Tro-
 gus apud Juſti. 4, 1. 1 *Siciliam fe-
 runt -- Italia adhaſſe*. Diodorus
 Sic. l. c. παλαιὰς μυθολογίας au-
 ctores citat. Hi poſſunt eſſe Aë-
 ſchylus & ſuppares. Redeamus ad
 Poëtas. Virgilius Aen. 3, 414,
 Ovid. Met. 15, 290, Lucanus 3, 59,
 Valerius Flaccus 2, 617, Statius
 Silv. 1, 3, 32, Silius Ital. 14, 11 &
 quis non Poëtarum? ita hujus rei
 mentionem faciunt, ut non poſtu-
 lent ſibi credi. Ad Poëtas potius
 quam Geographos referendus eſt
 Dionyſius ὁ περιηγητής v. 476,
 & qui augeſt fabulam, Eufarhius
 παρεμβολῇ ad eum locum. Nem-
 pe narrat a Neptuno abſciſſam
 eſſe Siciliam, qui gratificari vel-
 let Acaſto (MS. Icaſto) Aeoli F.
 quo is tutius ibi poſſet habitare.
 Superſunt Philoſophi, quorum qui
 velit ſententias cognoscere, ille
 adeat

Italiæ pars una fuit: sed pontus & æstus ,
 Mutavere situm. rupit confinia Nereus
 Victor, & abscissos interluit æquore montes:
 Parvaque cognatas, prohibent discrimina terras.
 145 Nunc illam socia raptam tellure trifulcam
 Opponit natura mari. caput inde Pachyni
 Respuit Ionias prætentis rupibus iras.
 Hinc latrat Gætula Thetis, Lilybæaque pulsat,
 Brachia confurgens; hinc dedignata teneri
 150 Concutit objectum rabies Tyrrhena Pelorum.

— (— — — — —) — — — — — L 1 3 — — — — — In

141 *quid si pars ima?* 142 rapuit *Vien. marg.* 143 interluit *Guelph.*
 144 conjungi *Cnj.* 145 sociæ raptam *Vien. Bas. Junt. Ald. Plant.*
Claver. sociam r. pta Vic. socia ruptam Scal. & Barth. 147 respicit *vulg.*
 despicit *Jansf. protentis vulg. projectis, porrectis Cnj. respuit ex MSS.*
Heinsf. & habet jam margo Bas. Plant. Claver. 150 littora —
 inqveri *Bas. marg.*

adeat non Platonem neque Aristotelem, frustra enim fuerit; sed Strabonem L. I p. 37, 33 & 41, 30, tum Senecam *Quæst. Nat.* 6, 29. Horum & similium argumentatione potius, quam fide historicorum inductus videtur Plinius, cum 2 c. 88 *Rerum natura*, inquit, *avelit Siciliam Italiae*, & his similia 3 c. 8. Recentiorum *ἀυροντῶν* & naturæ consultorum sententias, cum his, quæ antiqui tradiderant, habet Cluverius Sicilia antiqua 1, 1. Quæ nostra ætate disputata sunt, prætereo sciens. Summa esto, nihil certi habet historia, Poëtæ arripuisse videntur philosophemata non usquequaque improbabilia certe, & his affinia, quibus collegere viri prudentes, non Titi ætate primum arsisse Vesuvium, licet historica fide nihil de superioribus incendiis constet.

142 *Nereus* hic ut persona fingitur, quæ fluctibus, tanquam manibus aut armis suis, repetito impetu viam sibi facerit.

145 *Trifulcam* eodem sensu dixit, quo *triquetram* Hor. Ser. 2, 6. 55. Intelligendum est hoc epitheton ex ea notione, qua *fulcus* interdum eminentem inter fossas s. lacunas duas tractum significat, ut Pallad. Mart. 9, 11 & Georg. 1, 113. Placet hic diserte ponere, quod in Thesauris omissum video. *Sulcus*, *ὄλκος*, tractus est, speciatim in arvis, directus, cujus partes duæ, *lacuna*, depressa, & *stria* s. *porca*, eminens. Sed interdum generalis appellatio magis ad depressiorem partem, interdum ad altiorem restringi videtur. Hæc rariuscula ratio est, & eo magis observanda, quia *bisulci* & *trifulci* significatio inde pendet.

148 De verbo *latrat* vid. 31, 61. *Gætula Thetis*, mare quod Libyam s. Africam, alluit cujus partem habent Gætuli. *Brachia* hic sunt, quæ etiam *linguæ* vocantur, partes terræ aliquantum procurrentes in mare.

In medio scopulis se porrigit Aetna perustis:
 Aetna Giganteos nunquam tacitura triumphos,
 Enceladi bustum, qui saucia terga revinctus
 Spirat inexhaustum flagranti pectore sulphur.

155 Et quoties detrectat onus cervice rebeli
 In dextrum, laevumve laqus: tunc insula fundo
 Vellitur, & dubiae nutant cum moenibus urbes.

Aetnaeos apices solo cognoscere visu,
 Non aditu tentare, licet. pars caetera frondet
 160 Arboribus: teritur nullo cultore cacumen.
 Nuno vomit indigenas nimbos, piceaque gravatum
 Foedat nube diem: nunc molibus astra laceffit
 Terrificis, damnisque suis incendia nutrit.
 Sed, quamvis nimio fervens exuberet aestu,

165 Scit nivibus servare fidem, pariterque favillis
 Durescit glacies tanti secura vaporis,
 Arcano defensa gelu, fumoque fideli
 Lambit contiguas innoxia flamma pruinas.

Quæ

153 membra *auto* Heinsf. terga etiam Basf. marg. 154 vulnere virus
 Basf. marg. 155 deiecit Basf. marg. hinc rejectat conj. Heinsf.
 157 vertitur Cuj. 161 movet Basf. marg. 162 motibus
auto Heinsf. 166 caloris Cuj.

151 Qui conferre inter se & Poëtarum veterum & historico-
 rum Græcorum pariter & Latino-
 rum descriptiones Aetnae voluerit,
 & ingenio inde pabulum procu-
 rare, illum juvabit Cluverius in
 Sicilia Vet. 1, 8. Copiosissimum
 est Cornelii Severi de Aetna
 carmen.

153 Quæ hic de Encelado nar-
 rantur, ea de Typhoeo Pind. Pyth.
 A. 29 sq. quem sequuntur plures.
 Tales diversitates in Poëtis nemo
 miratur. Noster auctores habet
 Virgilium Aen. 3, 578 aliosque,
 Cf. 7, 159 - 161. 35, 158 præsertim
 36, 350.

161 Indigenas eleganti Metapho-
 ra, apud se, vel intra se potius

matos nimbos. Mox in *laceffit*
 etiam pulchra Metaphora, quasi
 ἀκροβολισμός & velitatio quædam
 esset illa molium varii generis
 ejectio.

163 Quo plus flammarum, fumus,
 cinerum, pumicum, eructat Aetna,
 tanto intrus illum minui necesse
 est, sed *damna* etiam Aetnae dici
 possunt vastationes illæ, quas tor-
 rentes ignei, & ejectamenta alia
 extrinsecus efficiunt.

166 Vicinam flammis glaciem,
 æternoque rigore Horrentes, cum
 infra ardeant, scopulos, canit
 etiam Sil. 14, 67 qui locus totus
 cum hoc nostro conferri meretur,
 167 Fumus fidelis, qui ut vici-
 nus bonus nihil nocet &c.

Quæ scopulos tormenta rotant? quæ tanta cavernas

170 Vis glomerat? quo fonte ruit Volcanius amnis?

Sive quod objicibus discurrrens ventus opertis,

Offenso per saxa furit rimosa meatu,

Dum scrutatur iter, libertatemque reposcens

Patria multivagis populatur flatibus antra.

175 Seu mare sulfurei ductum per viscera montis

Oppressis ignescit aquis, & pondera librat.

Hic ubi servandum mater fidissima pignus

Abdidit, ad Phrygios tendit secura penates,

L l 4

Turri-

169 rotent -- glomeret -- ruat *ante Heins. pro cavernas, procellas Cuj.*

quod verum puto. V. N. 170 fluat *Cuj. pro amnis, ignis ante Heins.*

qui formulas ab aqua ad ignem translata illustrat. 171 apertis

Baf. mala. 174 montivagis *Cuj.*

169 *Tormenta*, machinationes illæ, cum funibus contortis, intensisque validissime, deinde subito laxatis moles etiam magnæ lapidum vibrantur, & ad insigne spatium projiciuntur. Si notæ fuissent ea ætate machinæ ignivomæ, quibus hodie magna pars bellorum constat, cum his haud paulo felicius comparare illam Aernæ pyrobolicam licuisset. Ceterum talibus locis, qualis hic noster est excusari possunt, qui *tormentorum* nomine de pyrobolis, & tubis illis ignivomis abutuntur. Quomodo *cavernæ glomerari* possint, & quid omnino hoc significet *glomerare cavernas*, cum non assequar: valde placet indicata supra lectio Cujaciana. *Procella* i. nubes a spiritu vehementi actæ, *glomerantur*, i. subito coguntur, densantur in volumina, & volvendo augentur.

172 Responsurus poëta quæstionibus suis, primum hac utitur hypothesi. *Ventus* subterraneus, *offenso* & impedito per occultos *abices* libero meatu, *furit per saxa* &c.

174 *Patria antra*, i. fistulosa, fragilia, verbo in pumices ab ipso igni redacta, ut *patrie solum* quod in pulverem facile resolvitur. Vid. Virg. Georg. 2, 204 quem declarat Columella 2, 2. 4.

175 *Alia hypothesi, Mare ignescit oppressis aquis.* Hoc recentior aliquis naturæ consultus ita forte enunciat, Parva proportionemolles aquæ marinæ, ab igne admisso & omnia illius elementa dissendente, in vaporem solvitur, qua quidem mixtione nihil habere naturam potentius & magis *δακνόν*, tum Aeolipilæ tum infinitis aliis sulphurei præsertim vaporis, experimentis constat.

176 *Pondera librat* proprie, qui ea huc illuc movet ponderis explorandi causa, sed similes motus edere etiam solent, qui magna vi projicere aliquid volunt. Ita hic etiam intelligo.

178 *Abdidit*, domo sua, cujus firmitas describitur infra v. 236 sq. *Phrygii penates* domus ipsius Cereis. Ipsa enim filia est Cybelæ, Cybelæ, Cybebes, Deæ Phrygiæ, Rhex, Matris magnæ Deum, quibus, aliisque

- Turrigeramque petit Cybelen, sinuosa draconum
 180 Membra regens, volucris qui pervia nubila tractu
 Signant, & placidis humectant frena venenis.
 Frontem crista tegit: pingunt maculosa virentes
 Terga notæ: rutilum squamis intermicat aurum.
 Nunc spiris Zephyros tranant: nunc arva volatu
 185 Inferiore fecant. Cano rota pulvere labens
 Sulcatam fecundat humum. Flavescit aristis
 Orbita. surgentes condunt vestigia culmi.

Vestit

- 179 squamosa al. 180 volucrisque per avia ante *Clav.* vol. qui pervia
 etiam *Bas. marg. & Plant. marg.* 184 nunc leves *Bas. marg.*
 187 scindunt v. fruges ante *Claver.* Sed condunt v. culmi jam *Bas.*
marg. pro culmi, messes MSS.

aliisque nominibus passim celebratur. Ad hanc igitur matrem suam (quod aperte dicitur 36, 115) visendam proficisci facit Cererem poëta, ut sit occasio Plutoni raptori. Ceres & Cybele telluris ambæ symbola sunt: sed Cybele in quantum ab hominibus in urbes collectis tumultuose colitur, quod indicat corona *turrita* & reliquis illius apparatus; Ceres, quatenus gerit fruges, quibus aluntur homines, quæ habet spiccam coronam & trahitur a serpentibus, terrestri bestia &c. Rursus Cybele Mater Deorum, est etiam mater Deæ Cereris.

179 *Sinuosa* illa draconum, quibus vehitur Ceres, *membra* passim in nummis exhibentur, volucrum partim sine alis, partim alatorum, tum coronatorum s. cristatorum, barbatorumve. Vid. Spanhem. *diff.* 4 p. 211.

181 Epitheto *placidis* satis indicatur *venena* hic non intelligi roxia, sed succos potentes quidem, verum ad salutem. Sunt *ἡμέτεροι*, qualia etiam Aesculapii & Hygeæ serpentes, fundunt.

182 *Maculosum*, deposita quasi macula, & nota turpitudinis, etiam ad pulchritudinem pertinere, vel illa *maculosæ tegmine*

lyncis velata venatrix Virgil. *Aen.* 1, 327 docet. Hoc universim in lectione veterum debemus meminisse (quod copiose disputat I. c. Spanheimius) serpentes, dracones non horribilem bestiam, sed placidum animal, quin amatorium, sub cuius specie apud Olympiada se insinaverit Hammon Jupiter. Itaque *ἀγαθόδαίμων*, bonus genius, hac figura exhibebatur. Ita ille anguis, quem dubitat Aeneas, *Geniumque loci, famulumve parentis* esse putet, pulcher est, *Cæruleæ* cui terga notæ, *maculosus & auro* Squamam incendebat fulgor: cœu nubibus arcus Mille trahit varios adverso sole colores, Virg. *Aen.* 5, 84 sqq.

184 *Spiræ* sunt illi flexus, illi sinus unde *sinuosa volumina* tribuuntur serpentibus. Formula *Zephyros tranare* satis declarata est ad illud v. 92. *Proscinde Notos.* Add. Virg. *Aen.* 4, 245 ubi Mercurius *turbida* tranat *Nubila*: & hic 36, 3 *Zephyros illapsa*.

185 *Canus pulvis* tanto magis est, quo est siccior. Rotæ in curru Cereris sunt pro aratro & vomere: orbita est pro sulco depressio. Suavis admodum imago. Ubicunque vestigia posuit Ceres, statim surgunt culmi &c.

Vestit iter comitata seges, Jam linquitur Aetna,
Totaque decrescit refugo Trinacria visu.

190 Heu quoties præsaga mali violavit oborto
Rore genas! quoties oculos ad tecta retorfit
Talia voce movens! „Salve, gratissima tellus,
Quam nos prætulimus cælq: tibi gaudia nostri
Sanguinis, & caros uteri commendo labores.

195 Præmia digna manent. nullos patiere ligones,
Et nullo rigidi versabere vomeris ictu.
Sponte tuus florebit ager. cessante juvenco
Ditior oblatas mirabitur incola messes.,

Sic ait, & fulvis serpentibus attigit Iden.

200 Hic ædes augusta Deæ, templique colendi
Religiosa filex, densis quam pinus opacat
Frondebis, &, nulla lucos agitante procella,
Stridula coniferis modulatur carmina ramis.

L l 5

Terribi-

194 raros Cuj. 196 vexabere MS. actu Cuj. 200 sedes augusta
plerique ante Clav. qui dedit sedes aug. quod est etiam in Bas. marg.
ædes augusta Ald. & MSS. ædes ang. Parrhaf. 201 obumbrat ante
Heinsf. 203 modulantur ante Clav. Credo passine accepisse.

189 Decrescit Trinacria ex lege
visus, qua eo minora fiunt quæ
cernimus, quo sunt remotiora.

190 Violantur genæ a lacrimis,
quia nunquam sine aliquo certe
dolore & injuria i. læsione cadunt.

192 Salve etiam in discessu dici,
ut *ὤψιν*, vel illa Aenææ vox
indicat qua Pallantis funus dimit-
tit, *Salve æternum mihi, maxime
Palla, Aeternumque vale. Vale*
dicit ad tempus aliquod Siciliæ
sue Ceres.

199. Fulvi serpentes ab aureo ful-
gore. Ide Phrygia est, unde Idæa
quoque mater vocatur Cybele.

200 Religiosa filex templi colendi
s. augusti est, ille lapis, de quo
Liv. 29, 11 Attalus Pergami rex
Romanorum legatos -- Pessinuntem
in Phrygiam deduxit, sacrumque

in lapidem, quam matrem Deum
esse incolæ dicebant, tradidit, ac de-
postare Romam iussit. Silicem cum
nostro pœta appellat Arnob. 6
p. 196 Ridetis -- coluisse -- Pessi-
nuntios silicem pro Deum Matre.

201 Pinum Deum Matri sacram
etiam aliunde constat. Vid. Virg.
Aen. 9, 85 & hic ad 18, 277.

203 Cantum quandam pinui
tribuere antiquum est. Theocri-
tus 1, 1 *Ἀδύ τι τὸ ψαδύριμα, καὶ
ἀ πίτυς, αἰπόλε, τήνη* „A ποτὶ
ταῖς παγαῖσι μελίσδεταί. quod
ita vertere liceat, Dulce susurrus,
& ista canora, caprarie, pinus
Ad fontes resonans. Debet pinus
Pani, quod musica est. Ponamus
fabulam ex Geopon. 11, 10 Puella
fuit Pitys (πίτυς, pinus:) amant
illam Boreas & Pan, Cum illa
hunc

- Terribiles intus thiaſi, veſanaque miſto
 205 Concentu delubra gēunt. ululatibus Ide
 Bacchatur. timidās inclinant Gargara ſilvas.
 Poſtquam viſa Ceres, mugitum tympana frenant.
 Conticuere chori. Corybas non impulit enſem.
 Non buxus, non æra ſonant: blandasque leones
 210 Summiſere jubas. Adytis gaviſa Cybelle
 Exſilit, & pronas intendit ad oſcula turres.
 Viderat hæc dudum ſumma ſpeculatus ab arce
 Jupiter, ac Veneri mentis penetralia nudat.
 „Curarum ſecreta tibi, Cytherea, fatebor.
 215 Candida Tartareo nuptum Proſerpina regi
 Jam dudum decreta dari. ſic Atropos urget:
 Sic cecinit longæva Themis. Nunc matre remota
 (Rem peragi tempus) ſines invade Sicanos,
 Et Cereris prolem patulis illudere campis,
 220 Craſſina puniceos cum lux detexerit ortus,
 Coge tuiſ armata dolis; quibus urere cuncta,

Me

- 209 blandique vulg. 213 extendit MSS. 214 pro nudat, mon-
 ſtrat it. pand t MSS. 218 peragit ante Heinſ. Sed peragi jam
 Cuj. Ald. & conj. Barth. 221 falle Baſ. marg.

hunc præferret, Boreas furioſe ir-
 ruens petræ illam allidit. Enaſci-
 tur eo loco Pinus arbor, qua Pan
 coronari amat, quæ gemit ad ſta-
 tum Boreæ. Hinc Propert. 1, 18. 20
Arcadio pinus amica Deo.

204 Terribiles thiaſi propter fu-
 rorem illos choros ducentium ſive
 ſalrantium. Verba gēunt, & ulu-
 latus ad inconditos mulierum &
 ſemivirorum in his ſacris cla-
 mores deſcribendos pertinent.
 Recordemur, Horatium, cum ex-
 tremum ab ira furorem deſcribere
 vult, Car. 1, 16. 5 cum eo, quem
Dindymene i. Cybele in his mon-
 tibus culta, incutit, comparare.
 Ibidem etiam *Corybantum* & *æris*

i. pelvium mentio, de quibus ſta-
 tim. Add. ad 8, 149. 20, 279 ſqq.
 ubi etiam de *buxo*, & 28, 259 ubi
Cybeleia æra declaramus.

209 *Leonibus* junctis vectam Cy-
 belen paſſim videmus in nummis.
 Leo rex animalium terreſtrium.
Turritam coronam illius jam ha-
 buimus ad v. 179. cf. 24, 170.

213 Hic ergo aperitur ſententia,
 quæ ſediſſe Jovi dicitur ſupra v. 121.

221 Coge, perſuade: ſed forte
 ſimul philoſophatur, & indicat
 reſiſti non poſſe armis Veneris h.e.
 dolis. Illud *me quoque* leporem
 Alexandrinum habet, quo fatetur
 Jupiter, ſe muliercularium eſſe.

Me quoque sæpe, soles. cur ultima regna quiescunt?

Nulla sit immunis regio, nullumque sub umbris

Pectus inaccensum Veneri. jam tristis Erinny

225 *Sentiat ardores: Acheron, Ditisque severi*

Ferrea lascivis mollescant corda sagittis.,

Accelerat præcepta Venus: jussuque parentis

Pallas, & inflexo quæ terret Mænala cornu,

Addunt se comites. Divino semita gressu

230 *Claruit. augurium qualis laturus iniquum*

Præpes sanguineo dilabitur igne cometes

Prodigiale rubens. non illum navita tuto,

Non impune vident populi: sed crine minaci

Nunciat aut ratibus ventos, aut urbibus hostes.

235 *Devenere locum, Cereris quo testâ nitebant*

Cyclo-

222 infera Cuj. 224 corpus inaccensum Basf. marg. inaccensum scribi observat etiam Parrhas. & meliores sic habere, monet Heinsf. qui laudat etiam Sil. 1, 96 Inaccensâ flagrant altariibus ignes. 230 canduit Basf. marg. quod probat Heinsf. in orbem vulg. 231 præcept -- delabitur vulg. 234 nubibus ignes Basf. marg. 235 manebant, micabant, latebant MSS. virebant Heinsf. 2 ut 5, 188.

224 Utrum hoc dicatur cum relatione ad fabulam, in qua sint amores Erinnyos, non dixerim. Virgines, *αἱ παρθένοι* *Egynis*, vocat Furiâ Sophocles Aiac. flagellif. v. 846. Sed Orphne, *Inter avernales haud ignotissima nymphas*, Ex Acheronte suo furvis peperisse sub antris Ascalaphum, memoratur Ovidio Met. 5, 539.

228 Inflexo cornu i. arcu, quem frequenter ita signant poëtæ, in venatione uti solitam Dianam, munimi docent. Venari autem solet per Mænala etiam, Arcadiæ montana. Vid. 17, 390.

231 Cometem hic etiam aperte intelligit meteoron non consistens aliquantum, aut progressiones tardas, instar planetæ, habens: sed tale cuius sive præcept sive præpes h.e. volucris lapsus, delapsus vel dilapsus observari uno vel

ut momento possit. Hæc quidem in hoc loco. Stabiliorem videtur facere 17, 112, sed meteoron tamen. Erat hæc tum communis fere sententia, Stoicorum præsertim, cui tamen repugnare ausus est Seneca Q. N. 7. 22. Non existimo Cometen subitaneum ignem, sed inter æterna opera naturæ: & 23 Cometes emittitur spatium suum, nec exstinguitur, sed excedit. — Quid est, quare in aliqua parte cælum pervium non sit? — Cometes potest sic totum habere circulum, ut in hunc (signiferum) tamen parte aliqua sui incidat: quod fieri non est necessarium, sed potest. — c. 25. Per successiones ista longas explicabuntur. Veniet tempus, quo posterî nostri tam aperta nos nescisse mirerentur.

233 Illud impune declaramus ad 26, 243.

- Cyclopum firmata manu. Stant ardua ferro
 Mœnia; ferrati postes: immensaque nectit
 Claustra chalybs. nullum tanto sudore Pyracmon,
 Nec Steropes, construxit opus: nec talibus unquam.
 240 Spiravere notis animæ: nec flumine tanto
 Incoctum maduit lassa fornax metallum.
 Atria vestit ebur: trabibus solidatur, aënis
 Culmen, & in celsas surgunt electra columnas.
 Ipsa domum tenero mulcens Proserpina cantu
 245 Irrita texebat redituræ munera matri.

Hio

236 fabricata MS. Cuj. formata MSS. fundata Parrhas. 239 com-
 mittit MS. unde commisit conj. Heinsf. 240 flamine MSS. Basf.
 marg. Plant. marg. flumine tnetur Heinsf. hic & ad 26, 542.

242 cingit vulg.

238 *Brontasque, Steropesque*, & nudus membra Pyracmon etiam apud Virg. Aen. 8, 425 *Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro*.

240 Noti vehementes admodum venti: horum nomen tribuit iis qui Cyclopum follibus redduntur: quas hic animas vocari tanto minus mirabitur, cujus memoriæ obversatur illud Hor. Car. 4, 12. 2 *Impellunt animæ liutea Thraciæ*; & de hac ipsa re Virg. Aen. 8, 403 *Quantum ignes animæque valent*.

241 Maduit non ea modo notione accipiendum, qua Virg. Ge. 1, 106 de siliquarum seminibus dicitur, *Et quamvis igni exiguo properata maderent*, i. coquendo mollia, cibo apta fierent, quod suadere videtur vox *incoctum*, ut 26, 542 *flammis mollitus & arte chalybs*: sed plane significat fluxit, ut ex adjecto nomine *flumine* apertum est, quod nomen pulchre ruetur Heinſius ex Aen. 8, 445 *fluit æt viuis*, & aliunde. *Lassa fornax* videtur intelligi, cujus omnes impensæ vires sunt, ut nihil ea effici amplius possit: nisi tamen legendum sit *laxa fornace*

i. ampla, ut magna vis metalli sic intelligatur. *Vasta fornax* est apud Virg. l. c.

242 *Vestit* commode dicitur de ebore in laminas secto, quibus teguntur & poliuntur non mensæ tantum, & lecti, & sellæ curules, sed etiam, ut hinc licet discere, parietes. *Solidatur culmen*, i. cum columnis & parietibus connectitur & firmatur.

243 *Electra*, quia columnarum materia esse debent, non intelligenda sunt gemmea illa sive succina, sed metalla.

244 *Mulcere* in hac formula est suavitate quadam & jucunditate implere, ut Virg. Aen. 7, 34 *volucres æthera cantu mulcent*. Sic Ovid. Fast. 1, 155. Suavis cantus est velut titillatio quadam. Phisice loquuntur poëtæ. Motus ille effector soni primo leniter impellit & movet aëra, ab hoc mulcetur auris

245 Vim adverbii *necquidquam* vel *frustra* ad verbum *texebat* adjungendi, exprimit epitheto ad munera adjecto. Texendi ats & labor, Minervæ inventum, itemque pingendi

- Hic elementorum seriem sedesque paternas
 Insignibat acu: veterem qua lege tumultum
 Discrevit Natura parens, & semina justis
 Discessere locis. Quidquid leve, fertur in altum:
 250 In medium graviora cadunt: incanduit æther:
 Egit flamma polum: fluxit mare: terra pependit,
 Nec color unus inest. stellas accendit in auro,
 Ostro fundit aquas, attollit litora gemmis,
 Filaque mentitos jam jam cælantia fluctus
 255 Arte tument. Credas illidi cautibus algam,
 Et raucum bibulis inferpere murmur arenis.
 Addit quinque plagas. Mediam subtemine rubro
 Obsessam fervore notat. squalēbat adustus
 Limes, & assiduo sitiebant stamina sole.

Vitales

- 247 hic signabat Cuj. 248 jussis MS. recte. 250 ruunt MSS.
 251 legit Claver. 252 non al. erat al. 254 subter cæl. vulg.
 Sed jamjam curvantia Bas. marg. jam jamque levantia conj. Heins.
 255 alnos Bas. marg. 258 inustus MSS.

pingendi acu, nec Deas nec Regi-
 nas dedecet. Speciatim Proserpi-
 nam textricem jam fecerat Orpheus
 cujus rei etiam symbolicam ratio-
 nem persequitur Porphyrius de
 antro Nymphar. p. 118 pr. Bar-
 nes. Παρά τῇ Ὀρφῇ ἡ Κόρη, ἥπερ
 ἐπὶ παντός τῷ σπιννομένῳ ἐφορῶς,
 ἐκκερῶτα παραδίδοται κ. τ. λ.

246 Elementorum series, primus
 ille velut actus Naturæ, quem
 describit in Metamorphoseon in-
 gressu Ovidius, qui hic conferri
 debet

251 Egit, movit, circumegit
 flamma in stellas collecta polum,
 h. e. cælum ipsum, nomen poli a
 circumactu habere putatur. Sed
 blanditur valde altera lectio, Legit
 sibi flamma sedem & locum suum
 naturalem polum. ut Ovid Met. 1,
 27 Ignea vis — Emicuit summaque
 locum sibi legit in arce.

253 Ostro fundit aquas, quod
 purpureum mare dicunt poëtæ ut
 Virg. Georg. 4, 373. Homerus 12.
 11, 391 ἔλα πορφύρεον, & οἶνον
 πόντον A, 350. Multum ex cæruleo
 qui maris color est, habet purpura
 & radii solis rubrum illi fulgorem
 conciliant percussu. Sed an satis
 ex arte litora gemmis extollit? certe
 non illis lucidioribus, politis;
 nisi forte voluit rupes simulare
 pretiosas.

256 Ut picturam laudaturi di-
 cunt, expectari vocem, metui
 impetum: ita noster fingit, tan-
 tum non audire sibi videri specta-
 tores hujus telæ sonum algæ cau-
 tibus illisæ, murmur fluctuum in
 arenas irruentium.

257 Plagas dici, quæ aliæ Zo-
 næ sunt, res loquitur.

260 Vitales utrinque duas; quas mitis oberrat
 Temperies, habitanda viris. tum fine supremo
 Torpentes traxit geminas, brumaeque perenni
 : Fœdat, & æterno contristat frigore telas.

Nec non & patru pingit sacra Ditis,
 265 Fatalesque sibi Manes. Nec defuit omen.
 Præscia nam subitis maduerunt fletibus ora.

Cœperat & vitreis summo jam margine texti
 Oceanum finuare vadis: sed cardine verso
 Sensit adesse Deas, imperfectumque laborem

270 Deserit, & niveos infecit purpura vultus
 Per liquidas succensa genas: castæque pudoris
 Illuxere faces. Non sic decus ardet eburnum,
 Lydia Sidonio quod femina tinxerit ostro.
 Merferat unda diem. sparso nox humida fomno

Languida

261 cum fine MSS. & pri. edit.
 etiam Bas. marg. & Clav.

263 constringit vulg. contristat
 264 fingit Bas. marg. & MS.

268 simulare Bas. marg.

269 cernit al. 270 de-

finis MS. vid. Heinf. ad Ovid. Art. 2, 725.

273 texuit MSS.

265 *Manes*, quibus reginam se
 fatis destinata nesciebat, acu
 pingit, h. e. animas defunctorum:
 nam pingi possunt, quia videri,
 ut umbræ. In hac parte operis
 versanti Proserpinæ occulta qua-
 dam præensione sortis suæ ob-
 oriuntur lacrimæ.

271 *Liquidas genas* intelligo in-
 star aquæ puræ nullæ macula,
 lentigine, callo, fuscata, adeo
 ut æqualiter funderetur ille ru-
 bor, cujus celerem ortum & ve-
 hementiam signat vox *succensa*.

273 *Homericæ pictura*, quam
 passim æmulati sunt Romani. Iliad.
 Δ, 141 sanguis de vulnere Menelai
 per femur manat, Ως ὅτε τίς τ'
 ἐλέφαντα γυνή φοίνικι μίγνῃ
 Μήους ἢ Κέρας κ. τ. λ. Virg.

Aen. 12, 67 pulcherrime hoc ad
 vultum erubescens Lavinia trans-
 tulit, Cui pluvius ignem Sub-
 jecit rubor, & calefacta per ora
 cucurrit Indum sanguineo velu-
 ti violaverit ostro Si quis
 ebur &c.

274 *Diem*, solem, diei effecto-
 rem. Nox persona est, quæ bigis
 vehitur: juvencorum, si eadem
 Luna. Vid. infra ad 36, 403. it.
 Brouckh. ad Propert. 3, 19. 10,
 præsertim ad Tibulli 2, 1. 8. Ima-
 ginem exhibet Montf. Ant. 4, 1. 1.
 Modo illud addam, Ἀστὴρας, ἐν κή-
 λαιο κατ' ἀντογα Νυκτὸς ὁπαδὸς
 jam esse Theocriti 2 extr. Ad
 currum placidam comitantia fide-
 ra noctem.

275 Languida cæruleis invexerat otia bigis.

Jamque viam Pluton superas molitur ad auras
Germani monitu. Torvos invisa jugales
Alecto temone ligat, qui pascua mandunt
Cocyti, spatiisque Erebi nigrantibus errant,

280 Stagnaue tranquillæ potantes marcida Lethes
Aegra soporatis spumant oblivia linguis.

Orphnæus crudele micans, Aethonque sagitta
Ocior, & Stygii sublimis gloria Nycteus
Armenti, Ditisque nota signatus Alastor,

285 Stabant ante fores juncti, sævumque fremebant
Craftina venturæ spectantes gaudia prædæ.

276 Siculas -- arces *vulg.* superas, -- auras *etiam* *Baf. marg. Clav.*

279 pratisque *vulg.* Sed spatiis *etiam* *Vic. Vien. Parrhaf.*

281 spirant *MS.* 283 crudelis *Parrhaf. & Vien. marg.*

284 Alastor *Vic.*

281 Quam diu sunt apud inferos equi Plutonis, hic versus in eos convenit. Aliter se gerunt *eum solem didicere pati* 35, 198. Naturam quidem illorum signant nomina.

282 *Orphnæus* a caligine dictus, quæ ὄφνη est, αἰδων ardens, νυκτεὺς a nocte dictus, ἀλάστωρ nomen furiale, quasi tu intolerabilem dicas.

286 Potest quidem *spectantes* idem significare quod *expectantes*: sed qui librariorum ingenia & morem in horum verborum confusione norit, & cogitet, præcedere diphthongum æ; is facile in opinionem veniet, dedisse hic poetam *expectantes*.

XXXIV

CL. CLAUDIANI

IN LIBRUM II

DE RAPTU PROSERPINAÆ

AD

FLORENTINUM

PRAEFATIO

Otia sopitis ageret cum cantibus Orpheus,

Neglectumque diu seposuisset ebur;

Lugebant erepta sibi solatia Nymphæ,

Lugebant dulces flumina mœsta modos.

5 Sæva feris natura redit, metuensque leonum

Implorat citharæ vacca tacentis opem.

Illius & duri flere silentia montes,

Silvaque Bistoniam sæpe secuta chelyn.

Sed

2 deposuisset opus *ante Heins.* nisi quod sepos. etiam Claver.

4 quærebant *Raphel. Jansf. Barth.* 7 eduri Claver.

Nihil habet hæc præfatio, quod cum argumento libri conjunctum sit: nisi quod hoc voluit indicare, post librum primum de raptu Proserpinæ, jacuisse opus, donec excitatus a Florentino suo poëta hunc alterum quoque librum proferret. Sed potest tamen ad quodcunque aliud opus ea accommodari. Summa, Orpheus cum cantum aliquamdiu intermisisset, ad sumendam denuo lyram ab Hercule excitatus est; auctor carminis a Florentino. Fuit ille Præfectus urbis A. 396. Quæ leges ad illum datæ sint, enarrat Gothof. in Protopogr. Cod. Theod.

2 Ebur vel ad plestri sive pectinis materiem refertur, de quo v. 15, vel ad lāminas, quibus ipsa cithara ornata est.

5 Orpheus mitigaverat feras cantu: illo cessante redit feritas. Nemini non noti esse debent versus Horat. A. P. 391 *Silvestres homines* &c.

8 Quam v. 6 *citharam* dixerat, ea hic *chelys* s. testudo est, & v. 14 *lyra*. Et ita promiscue hæc adhibentur a poëtis, ut discrimen adhuc constitui, quod sciam, non potuerit. *Bistonia* est Thracia, theatrum Orphei.

- Sed postquam Inachiis Alcides missus ab Argis
 10 Thracia pacifero contigit arva pede,
 Diraque sanguinei vertit praesepia Regis,
 Et Diomedeos gramine pavit equos:
 Tum patriæ festo lætatus tempore vates
 Desuetæ repetit fila canora lyræ,
 15 Et refides levi modulatus pectine nervos
 Pollice festino mobile duxit ebur.
 Vix auditus erat: venti frenantur & undæ.
 Pigrior adstrictis torpuit Hebrus aquis.
 Porrexit Rhodope sitientes carmina rupes,
 20 Excussit gelidas pronior Ossa nives.
 Ardua nudato descendit populus Aemo,
 Et comitem quercum pinus amica trahit.

Cirr hæ.

9 oris MS. arvis MSS. 12 sanguine MSS. Bas. marg. 14 re-
 parat Bas. marg. 15 leni ante Heinsf. 16 festivo nobile ante
 Heinsf. 17 sternuntur ante Heinsf. nisi quod frenantur etiam Raphael.
 18 adfectis Vet. ed. ap. Claver. adstrictis tnetur auctoritatibus
 Heinsf.

9 Inachiis est geographumenon, & docet sitos esse ad flumen In-
 achum Argos.

12 De Diomedis equis v. ad 3,
 254.

15 De pectine hic ponam, quod
 versatus circa 10, 235 & 22, 172 ut
 denuo considerare possem hæc di-
 stuli, quodque tanto magis hic
 ponendum, cum videam, in the-
 sauro negligentius hunc locum
 esse tractatum. Puto igitur pecti-
 nem esse instrumentum eburneum,
 aliquot dentibus instructum, adeo-
 que crinali pectini simile, cujus
 ope possent tres quatuorve chordæ
 simul & fortius sonantiusque,
 quam pulpa digitorum, tangi,
 pulsari, carpive, quoties, ut in

clausulis, pleniorum symphonian
 f. harmonian exprimere uno quasi
 ictu citharista vellet. Fuisse illum
 pectinem pollicis accommodatum,
 hic locus suadet. Res dubio forte
 careret, si exstaret statua Orphei,
 quam tempore Julii III P. M.
 inventam Romæ dicit Nascimbæ-
 nius ad Aen. 6, 647, quæ sinistra
 manu citharam, dextra vero pe-
 ctinem tenebat. In l. c. Virgilii
 Orpheus Obloquitur numeris se-
 ptem discrimina vocum, Jamque
 eadem digitis, jam pectine pulsat
 eburno. Fuerit itaque pecten ple-
 stri species: quæ vox etiam bac-
 cillos, malleolos, ungues adsci-
 ticios, comprehendere potest, qui-
 bus tangi chordæ potuero.

M m

- Cirrhæasque Dei quamvis despexerit artes,
 Orpheis laurus vocibus acta venit.
- 25 Securus blandi leporem fovere Molossi,
 Vicinumque lupo præbuit agna latus.
 Concordes varia ludunt cum tigride damæ,
 Maffylam cervi non timuere jubam.
 Ille novercales stimulos actusque canebat
- 30 Herculis, & forti monstra subacta manu,
 Qui timidæ matri pressos ostenderit angues,
 Intrepidusque fero riserit ore puer.
 Te neque Dictæas quatiens mugitibus urbes
 Taurus, nec Stygii terruit ira canis:
- 35 Non leo fidereos cæli rediturus ad axes,
 Non Erymanthei gloria montis aper.

Solvīs

- 24 vocibu' capta Cuj. 31 ostenderis --- riseris malit Heinſ.
 32 ferōs malit Barth. non ego. 35 fidereas -- arces malit
 Burm. ad Ovid. amor. 3, 10. 21.

23 *Laurus*, cum adhuc puella Daphne esset, artes musicas Apollinis Cirrhæi (vid. 2, 2) despexit, qui frustra illi dixit Ovid. Met. 1, 518 *per me concordant carmina nervis*; sed nunc tamen in arborem mutata, venit.

28 *Maffyli* appellatione noster quidquid Africanum est, signat. Nominatim provincia Maffylia leonum patria Martiali 8, 55.

29 Junonis, quæ noverca est Herculis, instinctu & auctoritate duris illis imperiis Herculem exercevit Eurytheus Mycenarum rex.

31 *Angues* a Junone immisso Herculi in cunis jacenti, elisit puer &c. Illud *fero ore junctum* & adtributum puero, pulchram habet phantasia.

32 Hinc incipit Claudianus directa oratione referre poema Orphicum.

33 *Dictææ urbes*, Cretenses. Tauri hujus historiam dedimus ad 3, 289. Vid. infra 101, 119 sq. De *Stygio cane*, Cerbero, ab inferis extracto, cujus de spuma aconitum natum ferebant, Ovid. Met. 7, 410.

35 *Sidereis axes* sunt stellæ, ut 17, 275. 35, 192. De usu huius nominis apud nostrum vid. ad 15, 458.

36 *Erymanthum* Arcadiæ saltum passim noster celebrat: aprum hujus incolam in laboribus Herculis omnes referunt. Vid. hic 3, 286 it. 101, 103.

Solvis Amazonios cinctus, Stympthalidas arcu

Appetis, occiduo ducis ab orbe greges:

Tergeminique ducis numerosos dejicis artus,

42 Et toties uno victor ab hoste redis.

Non cadere Antæo, non crescere profuit Hydræ:

Non cervam volucres eripuerunt pedes.

Caci flamma perit: rubuit Busiride Nilus:

Prostratis rubuit Nubigenis Pholoë.

45 Te Libyci stupuere sinus: te maximus Atlas

M m 2

Horruit,

39 numero tot conj. Scal. nervosos, imensos MSS. 42 non
Nessum Basf. marg. 43 inaudit Raphael. 45 timuere vulg.

stupuere etiam Basf. marg. maxima Tethys Basf. marg.

utrumque meliores membrana ap. Heinsf.

37 Amazon illa Hippolyte, de qua 11, 35 it. 35, 64. *Stympthalides* ex descriptione Lucretii 5, 31 *uncis timenda Unguibus Arcadia volucres, Stympthala colentes*. Mons, Lacus, Urbs nomen commune habent *Stympthalos*, *Stympthalum*, *Stympthala, orum*. Non aues prædatrices, numero & magnitudine terribiles, fuisse volunt quidam, sed prædones.

38 Boues Geryonis ab Hesperia inde h. e. Hispania abducti per Italiam in Græciam. Fabula Romanis celebrata, quod in illo reditu ad Euandrum in Italia diversisse, Cacum latronem interfecisse, cultum sui instituisse, ferebatur. Vid. mox ad v. 43. Geryon ille porro vel Geryones tergemini fingitur, ter vincendus, propter trium Insularum, Balearidum duarum & Ebusi, imperium. Totam expeditionem portenterum plenam narrat Apollod. Bibl. 2, 4. 10.

41 De Antæo ad 3, 287 dictum: de Hydra 3, 290 Illa *Cerva*, in quam mutata fuit at Taygete, inter nobilissimos Hercules actus est, cum illam ad Hyperboreos usque persecutus sit. Vid. Pind. Ol. 3, 50 & Schol.

43 Caci latronis ab Hercule interemti fabulam splendide narrat Virg. Aen. 8, 190: breviter Liv. 1, 7. Busiris Aegypti tyrannus, de quo ad 18, 159, voluit etiam immolare Herculem: sed hic ruptis vinculis ipsum interfecit. V. Apollod. Bibl. 2, 4. 11: verum negat Herodotus 2, 45.

44 *Nubigena* sunt Centauri, a nube geniti, quam pro Junone Ixion amplexus est, Serv. ad Aen. 6, 286. Hygi. f. 62. Pugnam cum illis Hercules habet Apollod. l. c. §. 4. Pholoë mons & urbs Arcadiæ, ubi pugnatum est.

45 *Libyci sinus* potuerunt stupere Herculem, vel ipsa maxima Tethys,

- Horruit, imposito cum premerere polo.
 Firmior Herculea mundus cervice pependit:
 Lustrarunt humeros Phœbus & astra tuos.
 Thracius hæc vates. Sed tu Tyrrinthius alter,
 50 Florentine, mihi: tu mea plectrâ moves,
 Antraque Musarum longo torpentia somno
 Excutis, & placito ducis ab ore sonos.

- 47 quievit Cuj. pulchre sane. 52 placidus ducis in orbe choros
 Bas. marg. placidos d. i. o. ch. potiores ap. Heins. quos sequitur.
 placidos ducis ab ore sonos vulg. placito Clav.
 Râphel.

Tethys, Oceanus, cum *Hesperidum* mala peteret, cum cervam illam persequeretur, in primis vero cum vicem *Atlantis* subiens cælum humeris fusciperet, de qua re *Apollod.* l. c. §. 11.

52 *Excutis*, ut feræ in venatu e suis excutiantur latibulis. *Excute-re cubilibus* feras est *Plin.* Pan. 8, 1. *Ducis*, elicis ab ore meo, quod tibi placuisse ostendisti, a placita tibi facultate poetica, *sonos* novos nova carmina.

XXXV

CL. CLAUDIANI

DE

RAPTU PROSERPINAE

LIBER II

Impulit Ionios præmissō lumine fluctus

Nondum pura dies: tremulis vibravit in undis

Ardor, & errantes ludunt per cœrula flammæ.

Jamque audax animi, fidæque oblita parentis,

5 Fraude Dionæa riguos Proserpina faltus

(Sic Parcæ volvere) petit. ter cardine verfo

M m 3

Praefagum

2 vibratur MSS. fibratur sphal. Bas.

6 juſſiere *vulg.*

volvere etiam Bas. marg.

1 *Impelli* videntur fluctus, cum percutiuntur a radiis: & videtur aliqui noster non alienus ab eſſentia, quæ motum Telluris a Sole ſuſpendit. vid. ad 1, 1 & conf. 26, 236. *Premiſſum lumen* eſt, quum Solis ipſum corpus adhuc infra horizonta noſtrum eſt, & tamen in fluctibus maris, ſplendor aliquis obſervatur, luci a Sole ſimilis. *Vibrare intransitivum* eſt, ut *movet terra* e. i. g. a. Vid. Da. Heinf. ad illud Sil. 1, 539 *Ultrix injuſti vibravit lancea belli.* & Drackenb. ad 4, 156.

3 Hoc phænomenon, quod errantes flammæ ludunt per cæcula, causam esse puto, cur purpureum mare, πορφύρεον κῆμα, βάλασαν πορφυρέεσσαν, ἅλα μαρμαρίην, dixerint: cum hoc Claudiani versu

commode possit enunciari quod passim de purpura memorant. V.G. Plin. 9, 38 *Lanus purpuræ summa, in colore sanguinis concreti, nigricans aspectu, idemque in spectu resurgens.* Fluctus maris nigricantes, obscuri certe & cærulei, in ipso motu etiam splendidi, lucidum, & pene igneum fulgorem spargere solent. Etiam auroræ colorem reflexum a mari observari posse, colligas ex iis, quæ disputat in Historia Maris Phycia Marsilius Comes p. 20 ed. Gallicæ.

6 (*Sic Parca volvere*) Parenthesis similis Homericæ principii Iliadis, Διὸς δ' ἐπελείετο βουλή. Dictiono similis Virgilianæ Aen. 1, 22 *Sic volvere Parcae.*

- Prælagum cecinere fores. ter conscia fati
 Flebile terrificis gemit mugitibus Henna.
 Nullis illa tamen monstis, nulloque tenetur
 10 Prodigio. Comites gressum junxere sorores.
 Prima dolo gaudens, & tanti callida voti,
 It Venus, & raptus metitur corde futuros,
 Jam durum flexura Chaos, jam, Dite subacto,
 Ingenti famulos Manes ductura triumpho.
 15 Illi multifidos crinis sinuatur in orbes
 Idalia divisus acu. sudata marito
 Fibula purpureos gemma suspendit amictus.
 Candida Parrhasii post hanc regina Lycæi,
 Et Pandionias quæ cuspide protegit arces,
 20 Utraque virgo, ruunt: hæc tristibus aspera bellis;
 Hæc metuenda feris. Tritonia casside fulva
 Cælatum

7 prælagium MSS. 8 Aetna editi. Sed Henna MSS. optt. Vid. ad 33, 122.
 11 conscia furti vulg. tanto c. voto MSS. cauti callida voti susp.
 Heinf. conf. 24, 120. 13 domitura Bas. marg. læsura Cnj.

7 Ter illud repetitum indicat non temere aut naturali quadam ratione accidisse, sed consilio Dei vel Deæ aliqujus. Januæ alias bene politæ, cum crepitu & velut gemitu quodam repetito aperte, malum omen. Qui alia omina januarum diligenter collegit, hæc de re tacet Sagitt. de januis Verr. 35, 15 p. 268 sq.

10 Causa indicatur, quod mota non est prodigiis Proserpina; Venus, Diana, Minerva illam comitantur.

13 Chaos esse ipsos inferos, dictum ad 5, 525.

14 Proponit poëta Chaos, inferos, tanquam magnam aliquam familiam, in qua herum, Ditem, sequantur ducti in triumpho Veneris famuli Manes, defunctorum animæ.

16 Jam pingit cultum quatuor Dearum: primum Veneris, cujus

simplex est ornatus. De Idalia acm vid. 14, 1. De sudata fibula marito illius Vulcano, ad 24, 94. Illud suspendit ira intelligo, ut in dextro humero, vel in summo pectore adeo duæ velut alæ amictus vel pallæ fibula connexæ fuerint, quæ inde pendere viderentur.

18 Dianæ descriptio, quæ venari per Arcadiæ montes soleret. Vid. ad 21, 181.

19 Pandionia a Pandione Erechthei F. Philomelæ & Prognés patre, rege Athenarum, solent poëta Attica omnia vocare Pandionia. Sic noster 8, 508 it. 15, 406. Minerva, Ἀθήνη, nominatim ἀρχόπολις, cui & Athenarum & aliæ arces sacræ.

21 Tritoniam vocare Pallada, nostrum in primis frequens. Nominis rationem obscuravit sedula Grammaticorum subtilitas. Placet Geographicum & hoc epitheton

Cælatum Typhona gerit, qui, summa peremptus,

Ima parte viget, moriens & parte superstes.

Hastaque terribili surgens per nubila gyro

25 Instar habet silvæ. Tantum stridentia colla

Gorgonos obtentu pallæ fulgentis inumbrat.

At Triviæ lenis species, & multus in ore

Frater erat, Phœbique genas & lumina Phœbi

Esse putes, solusque dabat discrimina sexus.

30 Brachia nuda nitent: levibus projecerat auris

Indociles errare comas, arcuque remisso

Otia nervus agit. pendent post terga sagittæ.

Crispatur gemino vestis Gortynia cinctu

Poplite fusa tenus, motoque in stamine Delos

M m 4

Errat,

23 in parte MSS. partimque conj. Heinsf. 24 ferro Basf. marg.

26 obtectu Parrhasi. obumbrat al. 29 facit MSS. dabat
auctoritatibus aliorum firmat Heinsf.

ton esse ab amne & lacu Tritonis in Libyæ regione Syrtica, cujus rationis auctor ipse Herodotus 4, 178 coll. 180.

22 Typhona hic, de gigantibus unum, ita cælatum ait, ut quantum ad summa mortuus videatur, ima parte, quod ad pedes anguium formam habentes, ut nihil est serpentium genere vividius, vigent, moriens simul, & tamen sui parte adhuc superstes: nempe angues illi adhuc sinuabantur sua in volumina.

24 Observemus, de viva Dea, non de imagine, loqui poetam. Itaque gyrus ille terribilis a quo nomen invenisse creditur (πάλαν enim vibrare est) ptest cogitari quomodo instar silvæ habeat, multiplicatur enim ab illo celeri circumactu hasta, & non unam arborem, sed silvam exhibet: ut pruna in tenebris circumacta circumculum ignitum refert.

25 In pectore gerit Minerva caput Gorgonis Medusæ, serpenti-

bus crinitum, qui serpentes etiam circa pectus Deæ in quibusdam antiquis imaginibus videntur reperire. Hæc stridentia & sibilantia, tanquam viva colla Gorgonis, ne forte Proserpinam terreat, palla tegit.

27 Triviæ s. Dianæ in vultu erat multa similitudo fratris sui, pulchri Apollinis &c.

31 Indociles comæ, quæ non coluntur, flectuntur, sed suum sibi ingenium servant: ut contra ap. Hor. A. P. 66 est Annis Doctus iter melius.

33 Gortynia vestis, Cretensis, in qua insula ob venandi studium arcus & sagittæ optimæ. De Diana Cretensi dictum ad 24, 248. De gemino cinctu ad 24, 247. Add. Spanh. ad Callim. H. in Dian. v. 11 p. 134 ubi sunt nummorum imagines hunc cinctum exhibentes.

34 Stamen videtur, Synecdoche quadam significare totam vestem Dianæ, ut 18, 304, in qua partus ipsius argumentum intextum indicatur.

35 Errat, & aurato trahitur circumflua ponto.

Quas inter Cereris proles, nunc gloria matris,
Mox dolor, æquali tendit per gramina passu,
Nec membris nec honore minor; potuitque videri
Pallas, si clipeum, si ferret spicula, Phœbe.

40 Collectæ tereti nodantur jaspide vestes.

Pectinis ingenio numquam felicior arti
Contigit eventus. nullæ sic consona telæ
Fila, nec in tantum veri duxere figuram.

Hic Hyperionio Solem de femine nasci

45 Fecerat, & pariter, sed forma dispare, Lunam,

Auroræ noctisque duces. cunabula Tethys
Præbet, & infantes gremio solatur anhelos,
Cæruleusque sinus roseis radiatur alumniis.

Invalidum

36 gaudia Cuj. 39 clipeum ferret, si al. 40 nectuntur Cuj.
commodius. 42 nulli vulg. 43 figuras MSS. 45 Lunam sed
dispare forma vulg. 46 vices Basf. marg.
47 anili placet Heinsf.

dicatur. Dum incedit Dea & movet se, Delus in veste filis aureis picta videtur errare & fluctuare quam fingunt nempe poëtæ illius naturam ac sortem fuisse, antequam Latonam parturientem exceperisset.

38 Honor credo hic est pulchritudo, a quo dicuntur honesti, nomine adeo a primaria illa honoris notione discedente, ut *afinos* etiam *honestos* dicere Varro nihil dubitarit.

39 Etiam hunc versum de clipeo Minervæ pulchre illustrat Spanh. in Callim. H. in Pallad. v. 44 p. 576.

40 *Teres jaspis* itaque fuisse ponitur pars fibulæ.

41 Laudare vult vestem Proserpinæ, *Arti pectinis*, inquit. h. e. texendi, nunquam ingenio & peritia artificis *Contigit eventus felicior*. Nostri dicerept, *Nie ist der*

Kunst durch Hülfe des Genie ein Stück besser gerathen.

44 Hic igitur *Hyperion* (quem Cæli ac Terræ filium faciunt) Solis & Lunæ pater ponitur, quos ex Theia suscepisse volunt. Vid. Apollod. Bibl. 1, 1. 3 & 1, 2. 2. Sumtum utrumque ex, Hesiodi Theog. 371.

46 *Tethys* soror est Hyperionis Hesiod. Theog. v. 136 atque adeo amita horum parvorum, cui nutricatus ille convenit. Est autem constanti mytho *Tethys* mare. Quam venuste igitur, & vere Alexandrino lepore, pingit poëta *Tethyn solantem infantes Solem & Lunam anhelos* a cursu, suo *gremio*? Quid notius, quam refrigerari, requiescere Solem & sidera in mari? Quam pictorium *cæruleum* illius *sinum radiari roseis alumniis* & a matre rubentibus & ab igne?

Invalidum dextro portat Titana lacerto

50 Nondum luce gravem, nec pubescentibus alte

Cristatum radiis. Primo clementior ævo

Fingitur, & tenerum vagitu despuat ignem.

Læva parte foror vitrei libamina potat

Uberis, & parvo signatur tempora cornu.

55 Tali luxuriat cultu. comitantur euntem

Naiades, & socia stipant utrinque corona,

Quæ fontes Crinise tuos, & saxa rotantem-

Pantagiam, nomenque Gelan qui præbuit urbi,

Concelebrant: quas pigra vado Camerina palustri,

M m 5

Quas

54 signantur vulg. 56 Najades vulg. caterva Basf. marg. 57 Crimnise vulg. Sed Erasine Basf. marg. Vic. & Vien. Crimifus, Crunifus al. 59 Camarina al.

49 Titan est Sol genere. Pater enim illius Hyperion Titanum unus. V. Apollod. 1, 1. 3.

50 Nondum luce gravem, molestum, intolerabilem. Crista ornamentum capitis, radii.

53 Vitreum uber Tethyos: is enim maris color est, ex viridi & cæruleo mistus.

54 Parvum cornu, Luna corniculata, nova, perpetuum Dianæ insigne & δαίµνα.

55 Luxuriat honestum hic verbum esse debet, ut postea superbi, & similia. Quæ enim vestis Proserpinæ nimis sumtuosa esse potest?

56 Naiades legendum etiam ideo, quod Naiades quadrissyllabum esset, monet Heinsius. Ceterum per hanc occasionem lacus & flumina Siciliæ nos docet Poëta. Fundus quasi omnis doctrinæ historia, historiæ Geographia: hanc propinant & vel non sentientibus insinuant Poëtæ, ut quisque maxime Patrem Homerum sequitur. Nos hic etiam breviter indicamus, quæ verbis poëtæ declarandis necessaria videntur. Disputationem

accuratiorem requirentes ad præstantissimi Cluverii Siciliam & Cellarianam Orbis antiqui notitiam ablegantes.

57 De Crinise hoc tantum monemus, eundem fluvium videri Cluverio ac Cellario, qui Crimifus, Crimissus, Crimisus, Crinifus in diversis scriptoribus vocatur. Plus etiam varietatis annotavit, Crinifum vero hic & apud Virg. Aen. 5, 38 probavit, Heinsius.

58 Vibius Sequ. de Flumin. p. 68 Pantagias Siciliæ ita dictus, quod sonitus ejus decurrentis per totam insulam auditus est usque eo, donec Ceres quærens filiam comprimeret eum. Cf. Bochartus Can. 1, 38 p. 592. De Gela plane eodem modo Virg. Aen. 3, 702 Inhumanæ Gela, fluvii cognomine dicta. Sil. 14, 218 Venit ab amne trabens nomen Gela, h. e. Gelenfes, vel Geloi venerunt.

59 Etiam Camarina (Græcis Καμαρίνη) palus, urbi vicinæ nomen dat. Nobilis est proverbio, cui ortum dedit, si Servium audimus ad Aen. 3, 701 oraculum, Μη νίξας Καμαρίναν, ἀνάντητος γὰρ ἀμείνων.

- 60 Quas Arethufæi latices, quas advena nutrit
Alpheus. Cyane totum supereminet agmen.

Qualis Amazonidum peltis exultat aduncis

Pulcra cohors, quoties Arcton populata virago
Hippolyte niveas ducit post prælia turmas;

- 65 Seu flavos stravere Getas, seu forte rigentem
Thermodontiaca Tanain fregere securi.

Aut quales referunt Baccho solennia Nymphæ
Mæoniæ, quas Hermus alit, ripasque paternas
Percurrunt auro madidæ; lætatur in antro

- 70 Amnis, & undantem declinat prodigus urnam.

Viderat herbofo sacrum de vertice vulgus

Henna parens florum, curvaque in valle sedentem

Compellat

62 ademtis *vulg.* aduncis *Raph. Barth. Heinsf.* 66 Thermodoont. *al.*

male. V.N. 69 circueunt *MS.* gravidæ *MSS.* gravidas *Raph.*

72 Aetna ante *Heinsf.*

ἀμείνων quo contempto, pestilentiae auertendæ causa cum eam exsiccassent, per eam partem hostes ingressi sunt.

60 *Arethusa*, fons prope Syracusas, in quem per subterraneos meatus exire putabatur Alpheus Elidis fluvius, amator quondam nymphæ Arethufæ. Vid. ad 4, 9. Totam fabulam narrat more suo ex ipsius persona Arethufæ Ovid. Met. 5, 572 sqq. Recentiores poëtas Guarinum Italum, & nostrum Lohensteinium, taceo.

61 *Cyane* in fontem mutatæ, cum obsistere veller raptori Plutoni, fabula est Ovid. Met. 5, 412.

62 De *peltæ* Amazoniæ figura multum disputatum est. Vid. Pe. Petiti diff. c. 25 & 26. Quæ ibi ex nummis aliisque monumentis exhibentur figuræ, *aduncarum* epitheton pulchre his convenire ostendunt. *Securis* etiam Amazoniæ figuram ibidem licet cognoscere.

64 De *Hippolyte* hac ad 11, 35 dictum est: signat illam noster etiam 34, 37.

66 *Thermodon* *Θερμόδων*, fluvius, qui in Pontum Euxinum exoneratur, patriam Amazonum alluit, ut idem fere sit *Thermodontiacus* quod *Amazonius*. Etiam hic locus *γεωργαφόμενος* est, cum expeditionis modum quasi depingat a Thermodonte ad Tanain, hujus autem glaciei mentionem injiciat, quam frangunt, ut videtur, Amazones ne impediatur ratiū trajectum, cum pedestri itineri firmum satis pontem præbere non possit.

67 *Bacchus* sacra *Mæonia*, h. e. Lydia & Hermus. Vid. ad 24, 227.

70 Ita pinguntur passim a nostro etiam fluvii ut Tiberinus pater 1, 213, Rhenus 3, 133, Pactolus 20, 172.

72 *Henna* est loco præcelso atque edito, quo in summo est æquata agri planities, & aquæ perennes — quam circa — latissimi flores omni tempore anni, locus ipse ut. raptum virginis — declarare videatur. Et enim propter est spelunca. — infinita

Compellat Zephyrum: „*Pater o gratissime veris,
Qui mea lascivo regnas per prata meatu*

75 *Semper, & assiduis irroras flatibus annum,
Respice Nympharum cœtus, & celsa Tonantis
Germina, per nostros dignantia ludere campos.
Nunc adsis faveasque, precor: nunc omnia fetu
Pubescant virgulta velis, ut fertilis Hybla*

80 *Invideat, vincique suos non abnuat Hortos.
Quidquid turiferis spirat Panchaia silvis,
Quidquid odoratus longe blanditur Hydaspes,
Quidquid q̄b extremis ales longæva Sabæis
Colligit, optato repetens exordia busto,*

85 *In venas disperge meas, & flamine largo
Rura fove, merear divino pollice carpi,
Et nostris cupiant ornari numina fertis.,*

Dixerat.

74 volatu vulg. meatu auctoritate etiam aliorum firmat Heinsf. 78 flatu P. v. tuo, ut sic Cuj. 79 virg. novo, nunc MS. 81 floriferis, roriferis MS. 82 large MS. 83 externis -- colonis vulg. extremis Sabæis etiam Basf. marg. 84 optati referens ex. sæcli vulg. renovans Cuj. optato rep. ex. busto Basf. marg. pro busto, partu, fato, sæclo MSS. leto conj. Heinsf. 85 in terras Cuj. experge MS. ap. Burm. ad Aen. 3, 625. 86 ut merear al. 87 foveant MS. unde faveant vel voveant conj. Heinsf.

altitudine, qua Ditem patrem ferunt repente cum curru exstitisse. Hæc & plura Cic. Verr. 4, 48. De orthographia vid. ad 35, 122.

75 *Annus* totum hic irrorat, humectat & florum fertilem facit Zephyrus; in aliis orbis terrarum partibus modo ver exornat.

79 *Pubescere* dicuntur homines, quo tempore signa maturi ad generandum corporis existunt: quod pulchre hic & solenni optimis poëtis Metaphora ad florem plantarum transfertur, quas *virgultorum* nomine videtur comprehendere. *Hyblam* Atticæ montem florum feracem esse, mel *Hyblæum* satis indicat. De *Panchaia* dictum ad 7, 210.

82 *Odoratus Hydaspes* propter

aromata, quæ ex India petebantur, forte Medicas etiam arbores habuit. Hic est *Indus* odor 45, 98.

83 *Ales longæva*, Phœnix, quæ post mille vitæ annos de turis furculis sibi rogam facit &c. Habebimus enim n. 44 totum de Phœnice carmen. Ne de Lactantiano Phœnice dicam.

86 *Merear* potest illud quidem, pro usu ætatis hujus & paullo superioris, etiam significare contingat mihi. Sed licet quoque naturali illo verbi intellectu hic sumere, ita: tuo, o Zephyre, beneficio digna fiam, ut divino pollice carpar. Cui rex honorem tribuit, ille jam mereatur aliorum reverentiam, & suo jure potest exigere.

- Dixerat. Ille novo madidantes nectare pennas
 Concutit, & glebas fecundo rore maritat,
 90 Quaque volat, vernus sequitur rubor. omnis in herbas
 Turget humus, medioque patent convexa sereno:
 Sanguineo splendore rofas, vaccinia nigro
 Induit, & dulci violas ferrugine pingit.
 Parthica quæ tantis variantur cingula gemmis
 95 Regales vinctura sinus? quæ vellera tantum

Ditibus

- 90 color al. rubor etiam Bas. marg. 91 madidoque MS. quod me-
 rito placebat Heinso. 93 imbuit Ald. & Bas. marg. Claver.
 Induit etiam aliunde adfert Heinso. 94 pro gemmis, donis
 Vien. marg. Bas. marg. 95 junctura al.

88 *Novum nectar*, quod subinde scaturit, eo, quod adhæserat prius, consumo.

89 *Maritat*, verecunda phrasi, maritali semine fecundat. De Favonio, qui est ipse Zephyrus, Plin. 16, 25 pr. *Hoc maritantur vestimenta e terra*. Et 13, 4 f. 7 de palma mare *Afflatu visuque ipso & pulvere etiam reliquas maritare*.

90 *Vernus rubor* vividum omnis generis ac lucidum colorem notat. Vid. quæ diximus ad 29, 7.

91 *Convexa* noster pro cælo solet ponere fere perpetuo. V. G. 5, 454. *Patet* autem cælum, cum non est obtextum vel obtectum nubibus. Virg. Aë. 1, 155 *cælum apertum* interpretatur *serenum* Servius. Utrumque jungit noster: in Hennesi regione, inquit, *patent convexa cæli*, ut *medium* sit *serenum*, cum in vicinia circum circa nubibus omnia obscurantur. Hæc utcunque intelligere mihi videor: sed multo tamen magis arridet illud *madidoque*: quod acutum merito visum est Heinso. *Madidum serenum*, cum sudo licet cælo tamen non marcent viridia, sed a madore vigent olentque. Sic *imbres serenos* a Nilo tribuit Aegypto noster 47, 5.

92 *Sanguineum splendorem* intelligamus, non effusi sanguinis s. cruoris colorem, sed fusi per genas puellares.

93 *Violas* itaque non minus, quam Virgilii *hyacinthos* Ge. 4, 183 *ferrugineas* licet dicere: non ferruginis illum ex nigro robeum colorem habentes, sed ferri politi, & a lento calore temperati cæruleum. Non. 16, 7 *Vere ferrugineus color caruleus est*. Sic infra 275 *ferrugineus* Plutonis *amictus* est.

94 *Cingula bacis aspera* etiam hic vidimus 22, 88. Sed de Parthorum s. Persarum gemmatis cingulis insignis locus est Tertull. de habitu muliebri c. 7 ad quem multa collegit Lacerda. Etiam in equorum Zonis s. cingulis quanta fuerit luxuries, apparet ex nostri epigrammatis, quæ habentur n. 70. 71. 73.

95 *Sinus* vestium, & stolæ *fluant* præsertim intelligo. Hos enim efficit cinctus. Hinc Cic. ad Q. Frat. 2, 13 pr. *Mibi, crede, in sinu est, neque ego discingor*, nempe ut excidere possit facile. Disputavi hac de re ad Quintil. 11, 3. 140.

Ditibus Assyrii spumis fucantur aëni?
 Non tales volucer pandit Junonius alas.
 Nec sic innumeros arcu mutante colores
 Incipiens redimitur hiems, cum tramite flexo

100 Semita discretis interviret humida nimbis.

Forma loci superat flores: curvata tumore
 Parvo planities, & mollibus edita clivis
 Creverat in collem. vivo de pumice fontes
 Roscida mobilibus lambebant gramina rivis.

105 Silvaeque torrentes ramorum frigore soles
 Temperat, & medio brumam sibi vindicat æstu.

Apta

96 fuscantur vulg. fucantur Vic. Parrhas. Vien. Heins. 97 volu-
 cris Junonia pennas ante Claver. 99 picto Bas. marg.

102 prono MS. 103 niveo de pum. primæ edit.

106 modico vulg. Sed medio jam Bas. marg.

96 *Affyrium* pro Syrio dicere solent poëtæ: Syriæ autem adjudicare Phœnicen ac Tyrum. Est itaque sermo hic de purpura Tyria. Verbum *fucare* eo magis huc convenit, quod *fuco* parabatur lana ad accipiendum pretiosum colorem purpuræ. Dixi hac de re ad 3, 207. Usum verbi hic illustrat Heinſius.

99 *Hiemem* h. e. tempestatem pluviosam, personam facit, coronatam arcu cælesti s. iride, quæ apud nos frequentius sequi solet, nisi fallor, quam denunciare pluviam. Sed sic etiam Virg. Ge. 1, 380, ad quem locum alludens Seneca Q. N. 1, 6 *Et bibit ingens Arcus*, ut ait Virgilius noster, cum adventat imber. Vere Plin. 2, 49 *Ne pluvios quidem aut serenos dies cum fide portendunt.*

100 Quod *Semitam* vocat, est ex Poëtica illa proſopopeia, ubi Iridis cælitus missæ viam arcu illo, vel fragmentis arcus signari, fingunt, ut 36, 3; ut Virg. Aen. 5, 609 *Illam viam celerans per mille coloribus arcum.* Observo ab an-

tiquis Irin semper personam esse, nec Senecam nec Plinium cum *Φυσιολογῶσαι* alio quam *arcus* nomine uti. Apulejus forte primus est, qui Philosophis hoc nomen commendavit.

103 *Vivum pumicem* quod vocat, indicare videtur, se non proprie dictum, sed similem pumici poris ac fistulis tophum intelligere: nisi tamen Siciliæ illud solum hanc subiisse vicem dicamus, ut quæ saxa primum in pumicem usta fuissent, ea deinde aqua subiret. Pulchre jungit Ovid. Fast. 2, 315 *Antra subit tophis laqueataque pumice vivo*, & in speluncæ descriptione Met. 3, 159 *Natura - pumice vivo Et levibus tophis nativum duxerat arcum.*

106 *Brumam* dicere pro frigore modico durum est, & poëtæ nostro relinquendum, cum præsertim *bruma* non tam frigidam aëris constitutionem significet, quam diem brevissimam, quod nomen in *breutium* vel *brumam* contrahi videtur eo fere modo, ut *inſimus* vel *intimus* in *imum* &c.

Apta fretis abies, bellis accommoda cornus,
Quercus amica Jovi, tumulos tectura cupressus,
Ilex plena favis, venturi præscia laurus.

- 110 Fluctuat hic denso crispatâ cacumine buxus,
Hic ederae serpunt, hic pampinus induit ulmos.
Haud procul inde lacus (Pergum dixere Sicani)
Panditur, & nemorum frondoso margine cinctus
Vicinis pallescit aquis. admittit in altum
115 Cernentes oculos, & late pervius humor
Ducit inoffensos liquido sub gurgite visus,
Imaque perspicui prodit secreta profundî.

- Huc elapsa cohors gaudent per florea rura.
Hortatur Cytherea legant. „Nunc ite, sorores,
120 Dum matutinis præsudat solibus aer:
Dum meus humectat flavescentes Lucifer agros,

Roranti

118 gaudet vulg.

107 Ingeniosa brevitâte arborum aliquot usum solennem et pene proprium signat, *abies* navibus, *cornus* hastis apta, *quercus* Jovi sacra, antiqua nutrix hominum, *cupressus* funera indicabat, in *ilice* mellificare solent apes, *laurus* Delphico oraculo sacrata.

110 *Crispantur* rami buxi, & in se invicem inflectuntur, implicanturque: *serpunt bedera* Virgilio etiam ecl. 8, 13, & ipsi naturæ: *induit* pulchre, ut vestit, circumdat.

112 Opera pretium est conferre Ciceronianam Hennæ descriptionem, cujus locum indicavimus, & retulimus particulam ad v. 72. *Pergus* lacus describitur suavissime ab Ovid. Met. 5, 385 sq.

114 *Vicinis* margini *aquis pallescit* lacus h. e. viridescit ab repercussa viridium umbra: quæ res tamen non impedit, quo minus per profundam satis aquam ad ipsum fundum lacus penetrare

possint oculi. Habet talem lacum vicinia nostra h. e. fontem liquidissimæ saluberrimæque aquæ, ita copiosum, ut emittat itatim rivum *mola Rosarum* (sic enim vocatur) pluribus rotis impellendis idoneum.

120 *Præsudat aer solibus* h. e. ante æstum solis auctum adhuc roscidus h. e. humidus & subfrigidus est.

121 *Luciferum* recte Venus vocat suum: est enim idem, *Quem Venus ante alios astrorum diligit ignes*, ut canit Virg. Aen. 8, 590, *Quem Venus illustri gaudet producere calo*, Val. Fl. 6, 528. Observemus obiter, antiquissimos non recto casu, Saturnum, Jovem, Venerem dixisse Planetas, sed illos adsignasse his Dis. V. G. Aristoteles de Mundo c. 2 'Ο σελβων ὃν ἱερὸν Ἑρμῆ καλεῖσιν -- ὁ τῆ Φωσφόρου (κύκλος) ὃν Ἀφροδίτης -- προσαγορεύουσιν. Cic. de N. D. 2, 20 *Stella Veneris, quæ Φωσφόρος ἑστὶ*, ca,

Roranti prævectus equo., Sic fata, doloris
Carpit signa sui. Varios tum cætera saltus
Invasere cohors. Credas examina fundi

125 Hyblæum raptura thymum, cum cerea reges
Castra movent, fagique cava demissus ab alvo
Mellifer electis exercitus obstrepat herbis.
Pratorum spoliatur honos. Hæc lilia fuscis
Intexit violis: hanc mollis amaracus ornat:

130 Hæc graditur stellata rosis; hæc alba ligustris.
Te quoque flebilibus mœrens, Hyacinthe, figuris,
Narcissumque metunt, nunc inclita germina veris,
Præstantes olim pueros. tu natus Amylis:
Hunc Helicon genuit. te disci perculit error:

Hunc

¶ 122 provectus al. prævectus *fruat etiam aliunde Heinsf. cruoris MSS.*
doloris in omnibus MSS. esse contra Politianum tuetur Parrhaf.

125 carptura Cuj. 132 gramina vulg. germina jam

Baf. marg. it. Plant. marg.

et, Lucifer Latine dicitur, cum antegreditur Solem, cum subsequitur autem, Hesperos. Recte igitur distinguunt Poëtæ Deam a suo fidere: recte apud Silium 7, 639 Oeani renovatus Lucifer unda Laudatur Veneri, recte 12, 247 eodem sensu 12, 247 Cythereius ignis -- se se Veneri jactat.

122 Equus vorans pulchre tribuitur Lucifero, quod mane, sereno cælo ros existit. Signa doloris Veneris sunt anemonæ ex sanguine Adonidis ab illa excitatæ. Vid. Ovid. Met. 10, 728. Nam fabula de rosa e sanguine ipsius Veneris nata, quæ pedem spinis induerat, forte recentior est: certe antiquior illius auctor Aphthonio Prog. 2 non laudatus a Politiano Misc. c. 11.

131 Hyacinthi & Narcissi fabulas, quia communia quædam habent, venuste sibi invicem innectit. Ille in lusu disci cum Apolline amatore suo elisus; hic, post con-

temptum Echus amorem, suæ imaginis in fonte visæ amore contabescens periit: uterque in florem sui nominis mutatus est. Hyacinthi fabulam narrat Ovid. Met. 10, 163, Narcissi 3, 339

133 Amyclis, Laconica urbe, natum facit Hyacinthum noster: alii Amyclæ, conditoris Amyclarum filium. Sed & alia hic multa, ut solet, dissensio, de qua est erudita disputatio Burmanni ad l. c. cui addi potest, a Colutho p. 82 in Neandri opere aureo, *Carneum* vocari, *καρνεον*, & civem *Αμυκλαίων*.

134 Helicon genuisse dicitur Narcissum, in cujus vicinia natus est, *Cephissi* (vel *Cephisi*: variant enim libri ubique) fluvii, in finibus Phocidos & Bæotiae lacum Copaicum influentis, ex Liriope Nympha filius. Etiam hic multam fabularum varietatem Burmannus indicavit.

- 135 Hunc fontis decepit amor. te fronte retusa
 Delius, hunc fracta Cephissus arundine luget.
 Aestuât ante alias avido fervore legendi
 Frugiferæ spes una Deæ. nunc vimine texto
 Ridentes calathos spoliis agrestibus implet:
 140 Nunc sociat flores, seseque ignara coronat,
 Augurium fatale tori. Quin ipsa tubarum
 Armorumque potens, dextram, qua fortia turbat
 Agmina, qua stabiles portas & mœnia vellit,
 Jam levibus laxat studiis, hastamque reponit,
 145 Insolitisque docet galeam mitescere fertis.
 Ferratus lascivit apex, horrorque recessit
 Martius, & cristæ pacato fulgure vernant.
 Nec, quæ Parthenium canibus scrutatur odorem,
 Aspernata choros, libertatemque comarum
 150 Injecta tantum voluit frenare corona.
 Talia virgineo passim dum more geruntur,
 Ecce repens mugire fragor, confligere turres,

Pronaque

- 135 recussa *Bas. marg.* 136 Cephissos *MS.* 138 textos *ante Heinfs.*
 139 foliis *ante Heinfs.* 141 quippe ipsa *ante Heinfs. præter Ald. qui dedit*
 quin. 147 placato *vulg.* 148 odoris *ante Heinfs. nec male.*
 150 tandem *al.*

135 *Fronte retusa*, obtusis & obscuratis præ mœnore radiis (vid. 28, 21) luget Hyacinthum suum Apollo Deli natus: Cephissus autem suum filium fracta corona arundinea, quam dare solent fluvii, ut noster Tiberino patri i, 217. Add. 28, 163.

139 *Calathos* lanificarum, sed idem proprium vas in instrumento Cereris, & in sacris illius adhiberi solitum illustrat, & spectandum exhibet Spanh. ad Callim. p. 652.

140 *Corona* omen & augurium regni inferorum, quod hac ipsa excursionē parabatur, sed ignaræ, Proserpinæ.

141 Splendida Minervæ armipotentis & bellicæ descriptio, cui etiam tubæ inventio attributa est, quin ipsa inde Σελμυξ dicta & hoc nomine culta apud Argivos, qua de re Potter. ad Lycophr. 915. *Hastam & Galeam* Minervæ omnia monumenta tribuunt.

148 *Parthenium* montem & nemus Arcadiæ indicat, venationibus opportunum, hic & infra v. 241. — *Parthenios canibus circumdare saltus* est Virg. ecl. 10, 57.

149 *Libertatem comarum* Dianæ venatricis illustrat laudandus in hoc opere sæpe Spanh. ad Callim. p. 660.

152 *Terræ motus* brevis sed terribilis descriptio.

- Pronaque vibratis radicibus oppida verti.
 Causa latet. Dubios agnovit, sola tumultus
 155 Diva Paphi, mistoque metu perterrita gaudet.
 Jamque per anfractus animarum rector opacos
 Sub terris quærebat iter, gravibusque gementem
 Enceladum calcabat equis. immania findunt
 Membra rotæ, pressaque gigas cervice laborat
 160 Sicaniam cum Dite ferens, tentatque moveri
 Debilis, & fessis serpentibus impedit axem.
 Fumida sulfureo prælabitur orbita dorso.
 Ac velut occultus securum prodit in hostem
 Miles, & effossi subter fundamina campi
 165 Transilit elusos arcano limite muros,
 Turbaque deceptas victrix erumpit in arces,

Terri-

- 161 fulcis imped. actum Cuj. implicat Par. Vien. 162 prolabitur
 ante Raph. 163 pergit MSS. 165 inclusos vulg. sed elusos
 etiam Bas. marg. & Raph.

158 *Enceladum*, cui pro carcere & numellis imposita est Sicilia. Vid. 33, 153. Supplicium novum hic patitur Typhoeus, simile rotæ, qua in Germania sceleratorum membra contunduntur.

161 *Serpentibus*, quos pro pedibus habet implicat vel impedit axem currus Plutonii. Sed eruditior est, quam ut stupori liberiorum tribui possit altera lectio, *Sulcis serpentibus impedit actum*. *Sulci* sunt ὄλκοι tractus s. volumina serpentium. Apulej. Met. 11, p. 57, 19 Elmenh de lîdis corona *Dextra lævaque sulcis insurgentium viperarum cohibita* Serpentes hic adjective fumendum. Apud Lucia. Hermot. c. 79 s. To. 1 p. 823, 83 ὄλκον τῷ ὄφει rechte verti equidem tractum ipsum ac volumen corporis, & ὄλκον aliunde illustravi: sed si hic locus & Apulejanus tum mihi noti fuissent, magis ad

literam, ut sic loquar, interpretari poteram *sulcum*. Porro his *fulcis* suis *serpentibus actum* currus Plutonii implicat vel impedit Enceladus, h. e. progressum ac motum: agitur enim currus, ut constat. Ovidius Halieut. 72 de equo, *Quam tumidus, quantoque venit spectabilis actus*, h. e. incessu, quo se agere dicitur etiam equus.

163 Cuniculum militarem describit. Subter hic motum significat, ut Virg. Aen. 3, 695 *Alpheum dicit Occultas egisse vias subter mare*. *Fundamina campi* indicant campum solidum, & fundamenta mœnium sustinentem. *Eluduntur muri*, honesta Metaphora, cum vi sua excludendi privantur, ut *eluduntur* custodes, cum per ambages invenitur aditus. *Limitem* pro via a poetis poni, translativum est. In verbo *transilit* videor mihi aliquid Alexandrini leporis, ὀφθαλμο-

N a

gov

Terrigenas imitata viros: sic tertius heres
Saturni latebroſa vagis rimatur habenis
Devia, fraternum cupiens exire ſub orbem.

- 170 Janua nulla patet. prohibebant undique rupes
Oppoſitæ, duraque Deum compage tenebant.

Non tulit ille moras, indignatusque trabali
Saxa ferit ſceptro. Siculæ tonuere cavernæ.
Turbatur Lipare. ſtupuit fornace relicta

- 175 Mulciber, & trepidus dejecit fulmina Cyclops.
Audiit, & ſi quem glacies Alpina coërcet,
Et qui te, Latiis nondum præcincte tropæis
Tibri, natat, miſſamque Pado qui remigat alnum.

Sic, cum Theſſaliam ſcopulis incluſa teneret

- 180 Peneo ſtagnante palus, & merſa negarent
Arva coli, trifida Neptunus cuspide montes
Impulit adverſos. tum forti ſaucius ictu

Diffiluit

168 tenebroſa *vulg. ſed latebroſa jam Baſ. marg.*
ſolitæque *Baſ. marg. Hinc ſolidæque conj. Heinf.*

171 Siculaque MSS.

173 tonuere MSS.

177 latis ante Heinf.

180 negaret ante Heinf.

182 ter forti MSS.

gov quddam, deprehendere: *Mu-*
ros tranſiit proprie, qui ſaltu ſe
ſupra illos librat; hic vero, qui
infra & ſubter illos poſtquam re-
pavit, ſubito intra urbem exſilit.

167 Cadmeos fratres intelligit,
ſ. ſpartos illos qui ex dentibus
draconis a Cadmo feminatis de
terra enati dicuntur, & mox
mutuis vulneribus periſſe: quæ
fabula deinde a Jafone quoque
acta. Utriſque hoc nomen tri-
buit Naſo, illis Met. 3, 118, his
Epiſt. 12, 99. *Tertius heres Saturni*
eſt Dis ſ. Pluto, poſt Jovem &
Neptunum.

168 *Habenis rimatur*, quibus
nunc in dextrum nunc in ſiniſtrum
latus agit equos, nunc immittit,
nunc retinet, vel retro agit.

174 Illam Vulcani & Cyclopum
officinam deſcribit Callim. H. in

Dianam 46. Sed multo copioſius
Virg. Aen. 8, 416.

178 Quod *bibere* alias dicuntur
accolæ fluvios ſuos, hic veniſſe
natate: cum præſertim in conſue-
tiſſimis Romanorum exercitationi-
bus fuerit natatus. Taceo, quod
etiam *Natat uncta carina* Virg.
Aen. 4, 398: & habuit hic præ
oculis noſter, obſervante Heinfio,
Ge. 2, 451 *Torrentem undam levis*
innatat alnus Miſſa Pado. Latia
tropæa ſunt, quæ Latini retule-
runt: *Latii tropæa*, quæ a devictis
Latinis aliquis reportat.

179 Graphice deſcriptam a no-
ſtro illam mutationem, apertas
Peneo vias, qua ratione pro ma-
ximo lacu, amœna illa Tempe
exorta ſunt, pro illa doctrinæ co-
pia illustravit Spanh. in Callim.
p. 410.

Diffiluit gelido vertex Ossæus Olympo.

Carceribus laxantur aquæ, fractoque meatu

185 Redduntur fluuiusque mari tellusque colonis.

Postquam victa manu duros Trinacria nexu

Solvit, & immenso late discessit hiatu:

Apparet subitus cælo timor. astra viarum

Mutavere fidem. vetito se proluit Arctos

190 Aequore. præcipitat pigrum formido Booten.

Horruit Orion. audito palluit Atlas

Hinnitu. rutilos obscurat anhelitus axes

Discolor; & longa solitos caligine pasci

Terruit orbis equos. pressis hæfere lupatis

195 Attoniti meliore polo; rursusque verendum

In Chaos obliquo pugnant temone reverti.

N n 2

Mox

184 factoque MSS. 185 fluuiique ante Heins. 193 ferrugine MS. 196 pro obliquo, flexo Cuj. Forte glossa fuit, aut voluit inflexo? pro pugnant, quod habent etiam primæ editt. certant al. ante Heins.

183 *Olympo* tertio casu intelligendum, ut *Diffidens plebi virtus*. Hor. Od. 2, 2. 18. Continentes erant Ossa & Olynpus: jam discessu vallem faciunt, amœnam adeo, ut generis nomen *τέμπος*, plur. *τέμπεα*, η, proprium huic factum sit.

186 *Mann* i. vi & impetu, ut *mann* facta dicuntur, quæ non natura, sed consilio & opera hominum, parata sunt.

189 *Fidem*, ut *factus, legem* & similia, meminerimus ad constantiam naturæ referendam, quatenus sub iisdem causis, iidem semper effectus consequuntur. Memorat nunc siderum motus, quo nihil est constantius, & æternis legibus suis a Deo magis adstrictum. Sic *vetitum Arcto aquor*, quod nobis nunquam viderur attingere &c. *Bootes tardus* etiam Ovidio Met. 2, 172, & *piger Fast.* 3, 405 non tantum quod celeritas

a bubulcis non requiritur: sed quod sidus polo proximum ob id ipsum motum habet minus observabilis celeritatis. Ceterum dum animat hæc sidera & personas facit, horribilem hujus perturbationis imaginem excitat. Dicas, quid *Atlas* post *Orionem*? verrucula in corpusculo planetæ, post mille Systemata Solaria, quæ forte Orion continet? Poëta vero magnitudinem agnoscit solam relationis. Et quid opus est subtilitate disputationis? *Atlas* totum cælum, cujus modica pars est Orion, humeris sustinet.

192 *Axes* nostro esse singulas quoque stellas, monuimus ad 34, 55. Vapor a Plutonis equis anhelitu excitatus, nubem inducit terræ, unde stellæ obscurantur.

195 *Verendum* ad terrorem etiam referri, docet 33, 80. De *Chao* pro inferis 5, 525.

Mox ubi pulsato senserunt verbera tergo,
 Et solem didicere pati: torrentius amne
 Hiberno, tortaue ruunt pernicious hasta.
 200 Quantum non jaculum Parthi; non impetus Austri,
 Non leve sollicitæ mentis discurrit acumen.
 Sanguine frena calent: corrumpit spiritus auras
 Letifer: infectæ spumis vitiantur arenæ.

Diffugiunt Nymphæ: rapitur Proserpina curru,
 205 Imploratque Deas. jam Gorgonos ora revelat
 Pallas, & intento festinat Delia cornu:
 Nec patruo cédunt. stimulat communis in arma
 Virginitas, crimenque ferî raptoris acerbât.
 Ille, velut stabuli decus arméntique juvencam
 210 Cum leo possedit, nudataque viscera fodit
 Unguibus, & rabiem totos exegit in armos,
 Stat crassa turpis sanie, nodosque jubarum
 Excutit, & viles pastorum despicit iras.

„Ignavi domitor vulgi, teterrime fratrum,

Pallas

201 discurrat malit Heinsf. 206 telo MSS. 210 pectora ante
 Heinsf. sed viscera jam Basf. marg. & Plant. marg. 213 despuat MS.
 214 dom. mundi vulg. ante Heinsf. Sed vulgi Basf.
 marg. & Claver.

198 *Hibernum amnem* h. e. torrentem e tempestate ortum a Græcis didicere Latini. *Χερμέτιον* Ἰδωγ est 12. ♀, 420. *Hibernis agitatam fluctibus aquor* Ovid. Tr. 1, 11. 33.

201 *An non nimia* sit hæc Hyperbole non disputo: sed hoc meminisse velim Poëseos candidatos, in *acuminis* appellatione inesse notionem celeritatis, acutus gladius celerius penetrat, acutus morbus celerius conficit, acuta mens perpicit velocius &c. Festus, *Acupedi* dicebatur, cui summum erat in currando acumen pedum.

202 Solet noster hac imagine cruentati a freno oris acrium

equorum uti. Vid. ad 1, 5. 22, 350.

209 *Stabuli armentique*, duas quasi relationes offert poëta, ubi comparata cum aliis sui generis juvenca placeat.

211 *Exigere* hic idem est quod exserere, exercere: *rabiem* ponit velut gladium vel ferrum quod *exigi* dicitur, h. e. plane adigi. *Armos*, membra robustiora dicit, in quibus morsu & ungue lacerandis, omnem imperium leo consumit.

212 *An nodos jubarum* dicit, qui oriuntur a grumis cruoris, quibus velut in glomerem conglutinantur jubæ?

- 215 Pallas ait, quæ te stimulis facibusque profanis
 Eumenides movere? tua cur sede relicta
 Audes Tartareis cælum incestare quadrigis?
 Sunt tibi deformes Diræ: sunt altera Lethes
 Numina: sunt tristes Furæ te conjuge dignæ.
- 220 Fratris linque domos: alienam desere sortem:
 Noctæ tua contentus abi. quid viva sepultis
 Admisces? nostrum quid proteris advenâ mundum?,
 Talia vociferans avidos transire minaci
 Cornipedes umbone ferit, clipeique retardat
- 225 Objice, Gorgoneisque premens assibilat hydrys,
 Prætentasque aperit cristas. libratur in ictum
 Fraxinus, & nigros illuminat obvia currus.

N n 3

Missaque

217 mundum incestare fere ante Heinſ. cælum Baſ. marg. Claver.
 incestare primæ edit. inſtare MSS. 219 flumina ante Heinſ.
 præter Claver. numina probat etiam Barth. 226 prætentaque
 op. crista ex MSS. Heinſ. pro crista, palla MSS.

215 *Profanæ faces*, incestæ, quibus violatur etiam religio, & natura rerum, quæ divina est: ideo de eadem re statim incestandi verbum adhibet.

218 *Diræ* hic aperte distinguuntur a Furiis, dum seorsim commemorantur. Videtur itaque intelligere poeta Harpyias illas Typhoni filias, Phineo puniendo a Jove immisſas, a Calai & Zete Boreæ filiis abactas. Hæ substantiva positione sævæ *Diræ* vocantur a Valerio Fl. 4, 586: *Tartareis volucres* nominat v. 579. *Lethes Numina* h.e. inferorum. *Flumina* femineam personam sustinere, non memini.

220 *Sortem* hanc declaravimus ad 33, 100.

222 *Proteris* injuriæ verbum, conculcas: *advenâ* & ipsum signat injuriam, non dominus, ne civis quidem supererum, sed advenâ, peregrinus.

224 Synonymice hæc dicuntur *umbone*, & *clipei objice*: *hydri* Gorgonei etiam sunt in clipeo Minervæ, quos habet Medusa Gorgo pro crinibus.

226 *Cristas* illas galeæ suæ terribiles, aperit Minerva concutendo, ut majores fiant, & sic prætendit, & velut intentat equis. Humanum passus est summus vir, cum contulit cum lectione sua operit illud 24, 168. Ibi enim Romanam velat sua Gorgone Pallas, h. e. tegit, munit: hic consternandi sunt objecta & intentata crista equi Plutonis. Texerat Minerva caput Medusæ supra v. 25: hoc nunc obicit equis. Sic intelligimus, contraxisse, constrinxisse antea cristam, quam hic aperit.

227 *Fraxinus* h. e. hasta Minervæ, sine respectu ad materiem, fulmen est jam vibratum, jam jaculandum: itaque jam illuminat fulgore suo currum.

Missaque pæne foret, ni Jupiter æthere vulso
 Pacificas rubri torfisset fulminis alas,

- 230 Confessus focerum. Nimbis Hymenæos hiulcis
 Intonat, & testes firmant connubia flammæ.
 Invitæ cessere Deæ. Compescuit arcum
 Cum gemitu, talesque dedit Latonia voces.

„Sis memor, o, longumque vale. reverentia patris

- 235 Obstitit auxilio. nec nos defendere contra
 Possumus. imperio vinci majore fatemur.
 In te conjurat genitor, populoque silenti
 Traderis, heu, cupidas non adspèctura sorores,
 Aequalemque chorum. Quæ te fortuna supernis
 240 Abstulit, & tanto damnavit sidera luctu?
 Jam neque Partheniis innectere retia lustris,
 Nec pharetram gestare libet. securus ubique
 Spumet aper, sævumque fremant impune leones.
 Te juga Taygeti, posito te Mænala flebunt.
 245 Venatû, mæstoque diu lugebere Cyntho.

Delphica

- 228 æth. summo vulg. jusso, lapsus, cello MSS. 229 luminis al.
 fulminis etiam Parrh. Vien. Clav. 230 generum al. focerum
 Bas. marg. Raph. sententia eadem. Hymenæon, ut intonat ad Jovem
 referatur, Heinsf. 239 æqualesque choros ante Heinsf. 240 da-
 mnarunt MSS. 243 sævique ante Heinsf.

228 Aethere vulso, convulso & quasi dirupto: cælum rumpi & rima quadam aperiri videtur a fulmine, cui hic pacifica alæ tribuuntur, quia ipso terrore & minis quietem, pacem, nuptias, amores denunciat. Si nostris moribus hoc velis accommodare, dicas hoc fulmen fuisse simile illis tonitribus fulguribusque arte factis, quibus hodie in castris & inuinentis victoriæ, natales, nuptiæ, Regum celebrantur.

230 Nimbis hiulci sunt nubes densæ ab igne fulgurum disjectæ & hiantes. Flammæ sunt pro fa-

cibus nuptialibus, sicut tonitruum sonus pro Hymenæo s. cantu & strepitu nuptiali.

240 Sidera Synonymon supernorum: ne putemus ad ipsum statum cælestium Deorum referri. Siderum luctus est, quod non vident amplius in terris Proserpinam. Etiam terrestres actus suos mox memorat Diana & regiones sibi frequentatas, Laconiam ubi Parthenias, Thygetus, Mænala; Delum ubi Cynthus, montes omnes quibus inerrare Diana solet. Sic cælum ponitur v. 262.

Delphica quin etiam fratris delubra tacebunt.,

Interea volucris fertur Proserpina curru
Cæsariem diffusa Noto, planctuque lacertos
Verberat, & questus ad nubila rumpit inanes.

250 „Cur non torsisti manibus fabricata Cyclopum
In nos tela, pater? sic me crudelibus umbris
Tradere, sic toto placuit depellere mundo?
Nullane te flectit pietas? nihilumne paternæ
Mentis inest? tantas quo crimine movimus iras?

255 Non ego, cum rapido sæviret Phlegra tumultu,
Signa Deis adverja tuli: non robore nostro
Ossa pruinosum vexit glacialis Olympum.
Quod conata nefas, aut cujus conscia noxæ
Exsul ad immanes Erebi detrudor hiatus?

260 O fortunatas, alii quasunque tulere
Raptores! saltem communi sole fruuntur.
Sed mihi virginitas pariter cælumque negatur:
Eripitur cum luce pudor: terrisque relictis
Servitum Stygio ducor captiva tyranno.

265 O male dilecti flores, despectaque matris

N n 4

Consilia:

246 filebunt MS. 249 fundit vulg. tendit, tollit MSS. 252 cre-
dere MS. defendere MS. eadem sententia. 253 nullumne vulg.
præter Claver. 255 rabido jubet legi Heins. 258 pro noxæ,
culpæ vulg. quam glossam putat Heins. 262 negantur malit Heinsius.
263 pro luce, sole vulg. quod ferri posse ob repetitionem, negat Heins.
264 infelix vulg. præter Ald. qui cum MSS. servitum.

246 Respicit, puto, Claudianus ad Romanum morem, justitium indicendi in luctu publico: ita non respondet consulentibus, non fert sententiam Apollo.

250 In hac querela Proserpinæ, & tota adeo hac scena, placet mihi Claudianus præ Nasone, qui nimis puellam facit Proserpinam Met. 5, 399 Collecti flores tunicis cecidere remissis: Tantaque simplicitas puerilibus adfuit annis, Hæc quoque virginem movit jactura do-

lorem. Talia decebant Oægæv Theocriti, f. Idyll. 27, 52.

255 De Phlegra & Phlegæo tumultu vid. ad 27, 20.

257 Cui hic non in mentem venient illi conjurati cælum rescindere fratres Terræ filii, qui Ter sunt conati imponere Pelio Ossam, Thessaliæ montem, atque Ossa involvere Olympum, Virg. Ge. 1, 280.

259 Hiatus nomen ad Chaos aludit, χαίρειν hiare.

262 Cælum ut 240 sidera.

- Confilia: o Veneris deprensæ serius artes!*
Mater, io, seu te Phrygiis in vallibus Idæ
Mygdonio buxus circumsonat horrida cantu,
Seu tu sanguineis ululantia Dindyma Gallis
 270 *Incolis, & strictos Curetum respicis enses,*
Exitio succurre meo: compeſce furem:
Comprime ferales torvi prædonis habenas.,,
 Talibus ille ferox dictis fletuque decoro
 Vincitur, & primi suspiria sentit amoris.
 275 *Tunc ferrugineo lacrimas detergit amictu,*
Et placida mœstum solatur voce dolorem:
„Desine funestis animum, Proserpina, curis,
Et vano vexare metu. majora dabuntur
Sceptra, nec indigni tædas patiēre mariti.
 280 *Ille ego Saturni proles, cui machina rerum*
Servit, & immensum tendit per inane potestas.
Amisſum ne crede diem. sunt altera nobis
Sidera; sunt orbes alii; lumenque videbis
Purius, Elyſiumque magis mirabere solem,
 285 *Cultoresque pios. illic pretioſior ætas,*

Aurea

273 ! planctuque MSS.

275 deterſit vulg.

276 timorem, pudorem MSS.

268 *Buxus*, tibia e buxo. Vid. ad 20, 286.

269 *Ululare* dicuntur Dindyma, montana Phrygiæ, h. e. ab ululatu Gallorum, qui se exſecuerunt, vel ſpectaculi cauſa vulnerarunt, reſonare. Vid. ad 18, 277. it. ad 20, 262. De *ululatu* & tota re adeo ad 33, 205.

270 De *Curetum* enſibus dictum ad 20, 279. Recordemur, ſecundum poëtæ noſtri fictionem, Cereris abſentiam apud matrem ſuam ac Deorum, Cybelen, occaſionem raptui dediſſe. Vid. 33, 179.

275 De *ferrugineo amictu* dictum ſupra ad v. 93.

280 Etiam hic in Plutonis oratione ſunt philoſophemata illa, ad quæ ſupra 5, 525 it. 33, 55 alluſum obſervavimus.

282 Aperte reſpicit Virg. Aen. 6, 641 *Solemque ſuum, ſua ſidera norunt. Orbes*, puto, Planetarum intelligit.

285 Nam auream poëtarum, v. g. Heſiodi Op. & Di. 121, ætatem olim κατὰ γαῖα κάλυπεν. Prærogativa inferorum eſt, quod apud illos ſemper durat aurea gens, quæ ſub cælo ſemel tantum fuit.

*Aurea progenies, habitant, semperque tenemus,
Quod Superi meruere semel. nec mollia defunt
Prata tibi. Zephyris illic melioribus halant
Perpetui flores, quos nec tua protulit Henna.*

290 *Est etiam lucis arbor prædives opacis,
Fulgentes viridi ramos carvata metallo.
Hæc tibi sacra datur. fortunatumque tenebis
Autumnus, & fulvis semper ditabere pomis.*

*Parva loquor. quidquid liquidus complectitur ær,
295 Quidquid alit tellus, quidquid salis æquora verrunt,
Quod fluvii volvunt, quod nutrivere paludes,
Cuncta tuis pariter cedent animalia regnis,
Lunari subiecta globo, qui septimus auras
Ambit, & æternis mortalia separat astris.*

300 *Sub tua purpurei venient vestigia reges,
Deposito luxu, turba cum paupere misti.
Omnia mors æquat. tu damnatura nocentes.*

N n 5

Tu

286 habitat vulg. 287 deerunt vel sine scriptis legi jubet Heinsf.
Certe sic optimos solere, ostendit. 289 Aetna vulg. Vid. ad 33, 122.

290 Averni Bas. marg. amœnis MS. Avernis placet Heinsf. 291 gravido
MS. 293 ditabere MS. 295 maris vulg. præter Claver.

297 animantia MS. 300 fastigia conj. Barth.

287 Mollia prata esse debent, de
quibus Virg. Aen. 6, 642 *Pars in
gramineis exercent membra palæstris.*

290 Hæc est illa arbor, de qua
ramum decerpere debebat Aeneas,
Aen. 6, 141.

294 Magnum sane est Proserpi-
ne regnum. Quidquid enim apud
superos, moritur, perit, dissipatur,
sensibus hominum subducitur,
illud venit in Haden, ad Plutonem.
Neque vero inauditum aliquid
fingit noster, de communicato
cum Proserpina inferorum
imperio. Sæpe illius mentionem
acit Horatius, apud quem V. G.
Tiresias Sat. 2, 5 extr. Sed me,

inquit, Imperiosa trahit Proserpina.
Quin jam Hymnus Orphicus Eumenidum
illam arbitram & iudicem scelerum facit.
Plura in Hymno ipsius Proserpinæ.

298 Globus ille cavus, sphaera
illa septima, quæ infixam sibi habet
Lunam, finem constituit rerum
mutationi obnoxiarum & immutabilium.
Cic. Somn. Scip. 4 *Infra Lunam nihil est, nisi mortale
& caducum, præter animos —
supra Lunam sunt æterna omnia.*
Macrobius ad h. l. 1, 21, inter alia,
*Sicut ætheris & æris, ita divinarum
& caducorum Luna confinium est.*

Tu requiem latura piis: te iudice fontes

Improba cogentur vitæ commissa fateri.

305 *Accipe Lethæo famulas cum gurgite Parcas.*

Sit fatum quodcumque voles., Hæc fatus ovantes

Exhortatur equos, & Tænara mitior intrat.

Conveniunt animæ, quantas truculentior Auster

Decutit arboribus frondes, aut nubibus imbres

310 Colligit, aut frangit fluctus, aut torquet arenas.

Cunctaque præcipiti stipantur sæcula cursu

Insignem visura nurum. Mox ipse serenus

Ingreditur facili passus mollescere risu,

Diffimilisque sui. Dominis intrantibus ingens

315 Assurgit Phlegethon. flagrantibus hispida rivis

Barba

306 sitque ratum MSS. sit factum MSS. sanctum, pactum conj. Heinsf.
velis vulg. sitque ratum, quodcumque voves conj. Heinsf.

311 tartara vulg. præter Ald. quem & MSS.
sequitur Heinsf.

305 Hic ergo Parcas, Fatumque novæ uxori ut famulas subjicit poeta noster, & servat morem suum, quo nunquam, quod recorder, fatalem necessitatem, libertati Dei & humanæ contrariam, defendit. Idem dicit statim Sit fatum quodcumque voles. Magnam Proserpinæ vim assignat, Hymnus Orph. p. 126. V. G. Η κατέχεις αἶδωο πύλας — παντοκράτειρα κόρη — Ζωὴ καὶ θάνατος μένη θνητοῖς, & cum allusione ad nomen, Φέρεας γὰρ αἶα καὶ πάντα φονεύεις. Sed cf. 36, 410.

306 Ovantes equos, & totum hunc verbi usum declaramus ad 22, 68.

307 Tænara puto hic non esse simpliciter illud promuntorium Laconicæ suo cum specu; sed indefinite sic indicari inferos, ut Tænarius est idem quod inferus vel infernus. Sed potest tamen fieri, ut suos auctores secutus sit noster. Variant enim & hic fabulæ. Hymnus Orphicus in Plu-

tonem p. 116, 14 abductam ait Proserpinam ὑπ' Ἀττίδος ἀντρον, Δήμῳ Ἐλευσίνῳ, τῷδε περ πύλας εἰς αἶδωο. Et suadent sacra Eleusinia.

308 Comparari potest Aen. 6, 706 Hunc circum innumera gentes populique volabant &c.

311 Sæcula sunt ipsi homines per suas generationes & gradus discreti. Quoties Lucretius sæcla hominum, scriptorum, mortalia, animalium, ferarum dixerit pro ipsis hominibus, feris &c. Indices facile docent. Hic sæcula sunt βίαι, umbræ, animæ defunctorum, vel nondum natorum.

312 Nurus νύμφη etiam hic est, juvenis mulier nupta, quæ peperit, pariendi certe causa habetur.

313 Passus mollescere, omisso se, ut Hor. Car. 1, 2. 43 Patiens vocari Cæsaris ultor.

315 Phlegethontem personam facit, ut fluvios alios, nisi quod pro aquis illi dat flammæ.

Barba madet, totoque fluunt incendia vultu.

Occurrunt properi lecta de plebe ministri.

Pars altos revocant currus, frenisque solutis

Vertunt emeritos ad pascua nota jugales.

320 Pars aulæa tenent. alii prætexere ramis

Limina, & in thalamum cultas extollere vestes.

Reginam casto cinxerunt agmine matres

Elysiæ, teneroque levant sermone timores,

Et sparfos religant crines, & vultibus addunt

325 Flammea, sollicitum prævelatura pudorem.

Pallida lætatur regio, gentesque sepultæ

Luxuriant, epulisque vacant genialibus Umbræ.

Grata coronati peragunt convivia Manes.

Rumpunt insoliti tenebrosa silentia cantus.

330 Sedantur gemitus. Erebi se sponte relaxat

Squalor,

317 propere *vulg.* 321 in thalamis *vulg.* thalamos *MS.*

323 tenerosque -- dolores *Vic. Vien. & al.* timores *Ald. Bas. marg.*

325 prævallatura *MS.* prævellatura *Vic.*

318 *Revocare currus* est retinere equos junctos.

319 *Emeriti jugales*, non qui jam mereri desinant simpliciter, sed qui in illo actu bene de suo domino meruerant.

320 Conjungit utramque honoris & gaudii significationem Patrus Pan. 37, 4 *Portas viventibus fertis coronatas, aulæis undantes plateas*: ubi *undantes* intelligam fluctuantes aliquantum ab aura & vento, quod non intenta & affixa suis extremis essent aulæa, sed ita suspensa, ut velut undas quasdam agere a vento possent: qua ratione mutatus subinde cum situ percussus lucis, & umbræ admistio, colorum quoque & splendoris mutationem oculis jucundam & vitæ quoddam instar, attulit.

321 *Vestes cultas* & ipsas de au-

læis velisque intelligo, quas *tollunt in thalamum*, h. e. ex illis sublati ac suspensi thalamum, velut tentorium quoddam constituunt, sub quo lectus sternitur. Hæc *Vestis* & *vestiendi* notionibus comprehendit, alias ostenditur.

325 Vix unquam in nuptiali caeremonia *flammeum* omittit noster V. G. 10, 285. 21, 83.

327 Vider etiam apud inferos Aeneas 6, 656 *per herbam Vescentes latumque choro Pæana canentes*. Observavit Da. Heinf. ad Hesiodi, qui aurei sæculi *ἑλλάς* laudat Op. 115, felicem omnem immortalitatem a Græcis & Romanis hoc *ἑλλάς*, *epularum*, nomine signari. Sed hoc extraordinarium & *insolitum* hic est, & datum nuptiis Proserpinæ, quod requies etiam & indulgentia quædam datur infelicibus ac damnatis.

Squalor, & æternam patitur rarefcere noctem.

Urna nec incertas versat Minoia fortes.

Verbera nulla sonant, nulloque frementia luctu

Impia dilatis respirant Tartara poenis.

335 Non rota suspensum præceps Ixiona torquet:

Non aqua Tantaleis subducitur invida labris.

[Solvitur Ixion: invenit Tantalus undas.]

Et Tityos tandem spatiosos erigit artus:

Squalentisque novem detexit jugera campi.

340 Tantus erat. laterisque piger sulcator opaci

Invitus trahitur lasso de pectore vultur,

Abreptasque dolet jam non sibi crescere fibras.

Oblitæ scelerum formidatique furoris

Eumenides cratera parant, & vina feroci

345 Crine bibunt. flexisque minis jam lene canentes

Extendunt socios ad pocula plena cerastas,

Ac festas alio succendunt lumine tædas.

Tunc & pestiferi pacatum flumen Averni

Innocuæ transistis aves, flatumque repressit

Amfanctus:

331 clarescere MS. Claver. qui recte improbat. 336 Tantaliceis vulg.

337 Ejiciendum putat hunc versum Heins. jure, arbitror. 342 abru-

ptasque malit Heins. 343 formidandique MSS. 348 limen

vulg. flumen Ald. Bas. marg. MSS.

332 Urna Minoia fortitur judices malis, de qua Aen. 6, 432 *Quæstor Minos urnam movet*. Alia est illa apud Hor. Car. 3, 1. 16 *urna capax*, quæ movet omne nomen, qua omnium fors versatur 2, 3. 26. Hac decernitur, quæ animæ ire ad superos, quæ ad inferos redire debeant. Hæc est sortitio animarum; quam describit ex Eris Pamphylî persona Plato de rep. extr.

335 Etiam Ixionis & Tantalî Tityque poenas debet Virgilio v. 595 sqq.

344 Cratera parant h. e. in vase

ampliore miscent vinum aquæ, in quo plures simul serpentes, quos pro crinibus habent, (hi sunt etiam *socii cerastæ*) mergere capita bibendi gratia possint. Vid. 10, 197. Ab hoc vino non lugubrem stridorem edunt, sed leni sibilo canunt.

347 Festas tædas non illas terribiles de Phlegethonte accensas, quibus terrent impios.

349 Alludit ad etymon *Averni*, *âoppos* Quem super hand ulla poterant impune volantes Tendere iter pennis &c. Virg. Aen. 6, 239. Monuit Heinsius ex Aristot. de mirabil.

- 350 *Amsanctus*: tacuit fixo torrente vorago.
 Tunc Acheronteos mutato gurgite fontes
 Lacte novo tumuisse ferunt, ederisque virentem
 Coccyton dulci perhibent nudasse Lyæo.
 Stamina nec rupit Lachesis, nec turbida sacris
 355 Obstrepitant lamenta choris. Mors nulla vagatur
 In terris, nullæque rogum planxere parentes.
 Navita non moritur fluctu, non cuspide miles.
 Oppida funerei pollent immunia leti.
 Impexamque senex velavit arundine frontem
 560 Portitor, & vacuos egit cum carmine remos.
 Jam suus inferno processerat Hesperus orbi.
 Ducitur in thalamum virgo. stat pronuba juxta
 Stellantes Nox picta sinus, tangensque cubile
 Omina perpetuo genitalia foedere sancit.

Exsultant

- 350 *Anfractus Vic. Vien. & omnes pene MSS. quos vidit Parrb. & Bas.*
Anxantus Ald. & Junt. 353 *stagnasse vulg.* 354 *non rupit vulg.*
 359 *impexosque -- crines Vic. Vien. Junt. Bas. vell. ante Heins. im-*
pexamque -- frontem Ald. MSS. implexam -- frontem Bas. marg.
 364 *saxxit al.*

mirabil. audit. reperiri tamen ibi
 Cygnos. Sed omnia de fabulis &
 historia collegit Cluver. Ital. ant.
 p. 1126. sqq.

350 *Amsanctus* s. *Amsancti* val-
 les notæ ex Aen. 7, 565 sqq. *sævi*
spiracula Ditis, ubi rupto ingens
Acheronte vorago Pestiferas aperit
fauces. Hinc ille *status*, quem
 modo *repressum* dicit noster.

354 *Lachesis* nominavit, quæ
 magis proprie *Atropos* dicenda
 erat. Sed commune *Parcarum*
 illud opus est, inter se consentien-
 tium certe.

359 *Ipsium coronari* est lætitiæ
 signum; *arundine* sui fluminis

utuntur fluvii, quatenus personæ
 sunt. *Charon portitor* alias sem-
 per tristis.

361 *Suus Hesperus*: nam solem
 suum & sua sidera habent, ut mo-
 nuimus ad v. 282. Ceterum *He-*
sperus, Veneris est optatum spon-
 sis sidus, quem invocant. Totum
 ex hoc pendet Catulli epithalami-
 um s. carmen 62 *Vesper adest.*
Hespere, qui calo fertur crudelior
ignis? Hespere, qui calo lucet ju-
cundior ignis?

363 Est nempe etiam Nox Dea,
 cum Luna sæpe congruens. Vid.
 Burm. ad Val. Fl. 5, 567.

365 Exsultant cum voce pii, Ditisque sub aula
Talia pervigili fumunt exordia plausu.

„Nostra parens Juno, tuque o germane Tonantis
Et gener, unanimi consortia discite somni,
Mutuaque alternis innectite colla lacertis.

370 Jam felix oritur proles: jam lata futuros
Exspectat Natura Deos. nova numina rebus
Addite, & optatos Cereri proferte nepotes.

366 ducunt vulg.
conj. Heins.

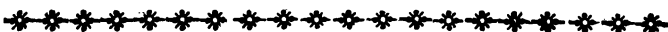
367 potens Ald. & MSS. Hinc Nocte potens
68 unanimis prima edit. ducite vulg.
discite jam Bas. marg. & MSS.

366 *Pervigili plausu*, tertio casu, hoc faciunt exordium. Neque enim totum refert Poëta Hymenæum, sed principium & summam.

368 *Discite*, ut rudes operum Veneris. Sic 31, 130.

370 Hymnus Eumenidum Orphicus posterior p. 166 illas facit

filias Plutonis & Proserpinæ. Sed hoc non convenit cum Oeconomia Claudiani, qui nuptiis eas jam præsentis facit. In Hymno in Proserpinam p. 126 non Eumenidum modo, sed etiam Eubulei mater appellatur.

XXXVI

CL. CLAUDIANI

DE

RAPTU PROSERPINAÆ

LIBER III

Jupiter interea cinctum Thaumantida nimbis
Ire jubet, totoque Deos arcessere mundo.

Illa colorato Zephyros prælapsa volatu
Numina conclamat pelagi, Nymphasque morantes
5 Increpat, & fluvios humentibus evocat antris.

Ancipites trepidique ruunt, quæ caussa quietos
Excierit, tanto quæ res agitata tumultu.
Ut patuit stellata domus, confidere jussi.

Nec confusus honos. Cælestibus ordine sedes

10 Prima datur. tractum procures tenuere secundum
Aequorei, placidus Nereus, & lucida Phorci

Canities.

3 prælapsa, elapsa, prægressa MSS. transgressa vulg. Zephyris illa-
psa, illata MSS. 9 Omissus, credo casu, hic versus Bas. 11 lu-
cida vulg. lurida, lubrica, candida, pallida, verecundaque
MSS. cærulea etiam Bas. marg.

* De Prologo, quem quidam hic
inulcarunt, vid. 27 pr.

1 Thaumantida, Irin, (vid. 35,
100) Thaumantis & Electræ fili-
am, Harpyiarum sororem facit
Heliodus Theog. 265, indeque
Apollod. Bibl. 1, 2, 6. Junonis qui-
dem interdum nuncia ut Aen. 4,
693 & 5, 606: sed Jovis præci-
pue, ut Aen. 9, 803, & Hesiod.
Theog. 784. Thaumantis filiam
faciunt, quia θαυμά est, specta-
culum admirabile, régas ut vocat
Homerus Iliad. A, 27 & P, 547. Cin-
ctam nimbis facit physica ratione.

3 Zephyros pro aëre humido,
quem efficiunt Zephyri ponit. Vid.
33, 92 & 185. Plane sic Stat.
Theb. 7, 6 Jupiter Mercurio, I, me-
dium rapido Boream illabere salu,
quod pulchre hic animadvertit
Heinsius.

4 Conclamat est clamore convo-
cat, ut Ovid. Met. 13, 73 de Ulys-
se in periculo versante Conclamat
socios.

11 Phorci canities memoratur,
quod marinus deus est, Phorcys
i. Phorcus, mare autem canum &
cæruleum. Filie illius Græcæ,
[γῆρας]

Canities. Glaucum series extrema biformem

Accipit, & certo mansurum Protea vultu.

Nec non & senibus fluviis concessa sedendi

15 Gloria. plebejo stat cætera more juvenus,

Mille amnes. liquidis incumbunt patribus udæ

Naiðes, & taciti mirantur sidera Fauni,

Tum gravis ex alto genitor sic orsus Olympo:

„Adduxere meas iterum mortalia curas,

20 Jam pridem neglecta mihi, Saturnia postquam

Otia & ignavi senium cognovimus ævi;

Sopitosque diu populos torpore paterno

Sollicitæ placuit stimulis impellere vitæ,

Incultis ne sponte seges grandesceret arvis,

Undaret

15 stant legi jubet Heinsf.

17 placidi numina vulg. præter Ald.

19 abduxere Vic. Ald. Junt. Bas. Claver. Heinsf. Sed addux. Par-
thas. Vien. Raphael.

24 grandesceret MSS.

canesceret MSS.

[γῆρας anus] canæ inde a nati-
tate, ἐκ γενετῆς πολία, Gorgo-
nes, apud Hesiodum Theog. 270.

12 Biformem vocat Glaucum,
quia ab umbilico inde piscis fuit.
Ovid. Met. 13, 963 *Cruaque pinni-
gero curvata novissima pisce*. Sic
etiam pingit Philostratus Icon. 2,
15 extr. e cuius descriptione Glau-
ci illustrari possunt, quæ de Tri-
tone dicta sunt supra ad 10, 146.
Ceterum hæ Glauci descriptiones
patiuntur, ut utrumque pedem
in suum sibi piscem mutatum in-
telligamus, quod de Tritone osten-
dimus. Historiam & fabulas Glau-
ci dedit P. Pater ad Palæph. c. 28.

13 Proteus ille monstrorum ma-
rinorum velut pastor, Virg. Ge.
4, 388, qui ut ibi est v. 407 *fit su-
bito sus horridus, atraque tigris,
Squamosusque draco, & fulva cer-
vice leana* &c. vel, ut Horat. Sat.
2, 3, 73 *aper, modo avis, modo saxum,
& cum volet arbor*. Hic honoris
Deum causa certo manere vultu
jubetur.

17 Taciti commodum *Fæmærum*
epitheton, quos loquaces alias fa-
ciunt, & nomen ipsum arcessunt
a *fando*. Vid. Serv. ad Aen. 7, 47.
Taciti autem hic sunt præ admi-
ratione splendoris cælestis, sibi
insueti.

19 Pulchra, certe speciosa, Jovis
oratio effingit morem Regum hu-
manorum, qui suis actibus, valde
interdum hominem sapientibus,
olentibus, referentibus, splendi-
dos obtentus quærunt, & alias
longe habent diversasque multum
a *sua sortis* causas *justificas*. Quidni
enim utamur nominibus Grotia-
nis, & huic rei hodie propriis.
Adduxere id est adverterunt res
hominum, quas aliquamdiu ne-
glexeram, curas meas denuo, post-
quam penitus inexplorata illa
aureæ ætatis sub patre meo Sa-
turno degenerare in *senium*, &
ignavum languorem; & ideo de-
crevi populos stimulis vitæ soli-
citæ ad laborem impellere hoc
modo,

- 25 *Undaret neu silva favis, neu vina tumerent
Fontibus, & totæ fremerent in pocula ripæ.
Haud equidem invideo; (nec enim livescere fas est,
Vel nocuisse Deos) sed quid dissuasor honesti
Luxus, & humanas oblimat copia mentes?*
- 30 *Provocet ut segnes animos, rerumque remotas
Ingeniosa vias paullatim exploret egestas!
Utque artes parit sollertia, nutriat usus!*
*Nunc mihi cum magnis instat Natura querelis,
Humanum relevare genus, durumque tyrannum
Immitemque*

28 sed quod vulg. 30 prov. aut MS. unde haud conj. Heinsf. 32 at-
que MS. 34 Expungi vult b. v. vir doctus ap. Heinsf.
dirumque pri. edit.

modo, ne in posterum sponte natura, sine labore hominum omnia provenirent.

25 *Undare* ad liquidum & profluens mel pertinet: *tument* fontes, cum ebulliunt: *fremunt ripæ*, cum aquæ cum strepitu labuntur & ruunt.

27 *Livescere* est invidere. Jain *Φάρον*, invidiam, tribuere Dis alias non verentur veteres. Quin de sententia Solonis apud Herodotum 1, 32. Τὸ δ᾿αὖν πᾶν Φάρον, quæ de re est disputatiuncula mea in opusculorum Vol. 1 p. 336. Breviter, si æqui esse volumus, dicemus, qui viri alioquin sapientes invidiam Deo tribuunt, ii non affectum & consilium volunt intelligi, sed effectus, quos invidia habet inter homines. Jupiter poëtæ hic *Εὐδωγέμενος* est, malevolam invidentiam a se removet.

29 *Oblimat* honesta Metaphora a canalibus & incilibus agrorum, ubi limus impedit fluxum aquæ. Viderur respexisse ad iurg. Ge. 3, 136 *Nimio ne luxu obtusior usus sit genitali arvo, & sulcos oblimet inertes*. In agro quem limus occupat, h. e. in limo, quam diu limus est, nihil potest nasci.

30 Illud ut est imperantis, precantis, execrantis &c. hoc est, omittuntur verba, impero, precor & similia. V. G. Hor. Sat. 2. 1. 43 *O pater & rex Jupiter, ut pereat postquam rubigine telam!* Narrat igitur Jupiter se aurea patris sui tempora ideo sustulisse, ut egestas excitaret homines ad agendum. Apparet, & pulchre vidit Parrhasius, poëtam præ oculis habuisse Virgilii Ge. 1, 121 unde ponemus, quæ unice hunc locum declarant licet pluscula sint. *Pater ipse, Jupiter, colendi Haud facilem esse viam voluit — Nec torpere gravi passus sua regna veterno. Ante Jovem nulli subigebant arva coloni — Ille, Jupiter, Mella decussit foliis, — Et passim rivis currentia vina repressit, Ut varias usus meditando extunderet artes &c.* Torus ille locus divinus est, quem brevius attingit hic Jupiter.

33 Nunc, postquam hæc ita constitui, & homines ramen nimis adhuc vel hebetes, vel ad sua commoda tardi, laborent inopia, irascitur mihi Natura mater &c.

33 *Natura* igitur etiam persona, etiam Dea, non modo sequioris ætatis

- 35 *Immitemque vocat, regnataque sæcula patri
Commemorat, parcumque Jovem se divite clamat.
Cur campos horrere situ, dumisque repleri
Rura velim, & nullis exornem fructibus annum?
Se jam, quæ genitrix mortalibus ante fuisset,*
- 40 *In diræ subito mores transisse novercæ.
Quid mentem traxisse polo quid profuit altum
Erexisse caput, pecudum si more pererrant
Avia, si frangunt communia pabula glandes?
Hæccine vita juvat silvestribus abdita lustris,*

Indiscreta

38 nullisque MSS.

ætatis poëtis, ut Papinio Theb. II, 466 it. Achill. I, 488 ubi plura hujus generis dedit Barthius: sed etiam patri Theologiæ poëticæ Orpheo, h. e. auctori Hymnorum, qui nomen illud præferunt. Pulchra ibi omnia: sed ponemus quædam (p. 106) unde, quam late naturæ nomen antiquis illis patuerit, queat intelligi. Ω φύσι παμμήτειρα θεά, πολυμήχανε μήτηρ, — Πανδαμάτωρ, εἰδάμασε, κυβερνήτειρα — παντοκράτειρα — Αφῆτε, πρωτογένεια — δεινοκρίδετε, Αἰσῶφον ἀτραγάλοσι ποδῶν ἵχνης εἰλίστυσα — Αυτοπάτωρ, ἀπάτωρ — Αυτάρχεια, δίκη, χαρίτων πολυώνυμος παιδῶ. Πικρὰ μὲν Φαύλοισι, γλυκεία δὲ παιδομένοιτι — Αἰδῖος ζῶη, ἢ ἀθανάτη τε πρόνοια, Πᾶντα σὺ ἔσθι, τὰ πάντα σὺ γάρ μάνη τάδε τεύχεα. Quæ sic ad verbum reddas: Natura mater omnium, multa machinans, Domitrix omnium ipsa invicta, gubernatrix, omnipotens, Immortalis, primogenita, deprehensu difficilis, sine strepitu talis pedum trahens vestigia, Ipsa tibi pater, patre carens, sufficientia, jus, gratiarum conciliatrix multis nominibus distincta, Amara malis, dulcis obsequentibus. — Aeterna

vita, immortalis Providentia, Omnia tu es, omnia enim hæc tu sola facis. In fine Dea invocatur, ut pacem, valetudinem, & incrementa omnium adducere velit. Infelicitas fuit illorum sæculorum, quod ab opere suo auctorem non satis distinxerunt: sed de Deo eiusque operibus divinitus multa sunt dicta in hymnis illis Orphicis. Sed redimus ad Claudianum. Hic facit exoptulantem cum Jove Naturam: fingit pugnam inter attributa & consilia divina.

41 Quid juvat homines igneus ille vigor, illa cælestis origo, ille vultus ad sidera erectus &c.

43 Glandes antiquis hominibus commune cum aliis animalibus, ante fruges inventas, pabulum assignant poëtæ. Vid. ad 33, 30. Lubuit rei pervulgatæ historiam, sed brevissime texere. Cum Hesiodus in aureæ ætatis descriptione adhuc posuisset, Εργ. 233. Δρύς ἄκρη μάντι φέρει βαλάνους μέσση δὲ μελίσσας. Homerus contra Troicis temporibus βαλάνους h. e. glandes suis tantum assignat Od. K, 242 & N, 409: ut ante Heroica illa tempora jam σίτον, frumentaceum cibum solemnem fuisse hominum, intelligamus. Porro præfatos illos βαλανοφάγους aureæ ætati

- 43 *Indiscreta feris? Tales cum sæpe parentis
Pertulerim questus, tandem clementior orbi
Chaonio statui gentes avertere victu.
Atque adeo Cererem, quæ nunc ignara malorum
Verberat Idæos torva cum matre leones,*
- 50 *Per mare, per terras avido discurrere luctu
Decretum, natæ donec lætata repertæ
Indicio, tribuat fruges, currusque feratur
Avius, ignotas populis sparsurus aristas,
Et juga cærulei subeant Alcææ dracones.*
- 55 *Quod si quis Cereri raptorem prodere Divum
Audeat: imperii molem, pacemque profundam
Obtestor rerum, natus licet ille, sororve,
Vel conjux fuerit, natarumve agminis una,*

O o 2

Se

48 atque ideo Ald. Plant. MSS.

ætati adscribit Juvenal. 6, 1 ubi laudatur uxor *Horridior glandem ructante marito*. Indicare idem videtur Plutarchus in principio libelli de esu carniū s. p. 993, F. Βαλάνη γευσάμενοι, inquit, καὶ Φαγόντες ἐχόρευσαν ὑφ' ἡδονῆς περὶ δρὺν τινα, καὶ Φηγόν (fagum, a quo ipsum Φαγείν dictum volunt quidam Grammatici) ζείδωρόν τε καὶ μητέρα, καὶ τροφόν ἀποκαλῶντες ἐκείνην. Honiorem quem posteri habuere Telluri Matri, Cereri, fago illi habuere. Arcades, studiosi & iactatores antiquitatis, quod mediterranei essent, & a navigantium commerciiis alieni, videntur diutius etiam hanc rationem retinuisse, propter quam rem in veteri oraculo, quod refert Herodotus 1, 66 designantur per βαλανηφάγους ἀνδρας, conf. Pausa. Arcad. s. 8 pr. Aelia. H. V. 3, 39. Plura de βαλανηφάγῳ tum antiqua illa, tum ætatis posterioris collegit Meurs. ad Lycophr. 483. Illud ad rem nostram pertinet addere, defectu

glandis & inopia compulsos ad agriculturam homines, indicari etiam a Virgilio Ge. 1, 148 *Cum jam glandes & arbuta sacra Deficerent silva, & victum Dodona negaret*. Contra post inventas fruges calamitatis & famis remedium quercus, Georg. 1, 159: aut stultæ factæ ruditis indicium, Cic. Orat. c. 9 *Quæ est enim in hominibus tanta perversitas, ut inventis frugibus glande vescantur*.

47 Chaonia pars Epiri, in qua est Dodona, quercuum & glandium patria.

49 Ad matrem suam & aliorum Deorum Cybelen salutatum ierat Ceres; hic attingit. Idem 33, 200: hic cum matre Leonibus vehitur.

54 Dracones vectura Cereris, qui 33, 200 *fulvi serpentes* vocantur, hic *cærulei*: nempe utrumque colore squamæ illæ referunt. Hunc cutrum suum commodavit Ceres Triptolemo Attico s. Adæo, in Eleusine pago habitanti, ut munus frugum terris eo celerius feliciusque impertiret.

- Se licet ille meo conceptum vertice jasset,*
 60 *Sentiet iratam procul ægida, sentiet istum*
Fulminis, Et genitum divina sorte pigebit,
Optabitque mori: tunc vulnere languidus ipsi
Tradetur genero, passurus prodita regna,
Et sciet an propriæ conspirent Tartara caussæ.
 65 *Hoc sanctum. mansura fluant hoc ordine fata.,*
Dixit, & horrendo concussit sidera motu.
At procul armifoni Cererem sub rupibus antri
Securam placidamque diu jam certa peracti
Terrebant simulacra mali, noctesque timorem
 70 *Ingeminant, omnique perit Proserpina somno.*
Namque modo adversis invadi viscera telis,

Nunc

- 59 scilicet Ald. Junt. Bas. Plant. illa --- conceptam ante Heinsf.
 60 iratum, procul ægide ex MSS. volebat Heinsf. 62 faucius Ald.
 66 nutu MSS. boni ap. Heinsf. cui placet merito. 71 immisiss Vic.
 Junt. Bas. Plant. Clau. Raph. Barth. adversis Vien.
 Parrhas. Ald.

59! Minervam designat, quæ objecerat se Plutoni 35, 205 lqq. quod autem masculino genere loquitur dissimulandæ personæ causa ajunt factum. Sed non dissimulo, post consideratam lætionis varietatem, mihi videri, Minervam hic designari tanquam carissimam, ut aliæ & alii tanto magis metuunt; totumque locum ita constituendum. *Se licet illa meo conceptam vertice jasset, Sentiet iratum me, procul a sua ægide,* quam meo concessu habet. *Procul,* ut longe illi Dea mater erit Aen. 12, 52. Ceterum Heinsianæ, quam retinuius, lætionis hæc sententia, *Sentiet iratam ægida meam etiam procul* s. e longinquo terribilem.

63 *Pati prodita regna* est sustinere poenam regni proditi: *conspirant autem Tartara causæ propriæ,* cum traditum sibi proditorum suum eo gravius ulciscuntur,

ut si quis, ob læsum carnificem ipsi carnifici quem læsit in cruciatum dedatur.

65 *Hoc sanctum* s. sancitum esto. Hinc *sanctæ* leges dicuntur, præsertim ob poenam adjectam, quam partem legis poenalem sanctionem appellant. *Fata* etiam hic Jovi subjicit, fatum est, quidquid fatus est, futurum jussit Jupiter.

66 Aperta allusio ad Homerium Jovem, qui ubi juravit Thetidi, 12. A, 530 μέγαν ἐλέγξεν Ὀλυμπόν, quod reddit Virg. Aen. 10, 115 nutu tremefecit Olympum.

67 *Armifonum antrum,* propter furiosos tumultus Curetum, Corybantum. V. 33, 209.

71 Somniat Ceres ex disciplina oneirocritica. Artemid. 1, 46 p. 40 pr. καὶ γὰρ οἱ παῖδες σπλάγχνα λέγονται. Etiam de vestibus idem 2, 3 p. 84 pr. ἐστὶν ἡ μέλαινα ἐσθὴς πᾶσι ποιεῖσθαι. Denique 2, 25 p. 113 med. Orni quæ sunt silvestres

Nunc sibi mutatas horret nigrescere vestes,
Nunc steriles mediis frondere penatibus ornos.

Stabat præterea luco dilectior omni

- 75 Laurus, virgineos quæ quondam fronde pudica
Umbrabat thalamos. hanc ima stirpe recisam
Vidit, & incommotos foedari pulvere ramos.
Quærentique nefas Dryades dixere gementes,
Tartarea furias debellavisse bipenni.

- 80 Sed tunc ipsa, sui jam non ambagibus ullis
Nuntia, materno facies ingesta sopori.

Namque videbatur tenebroso oblecta recessu
Carcæris, & sævis Proserpina vinctæ catenis,
Non qualem Siculis olim mandaverat arvis,

- 85 Nec qualem roseis nuper convallibus Hennæ
Suspexere Deæ. squallebat pulcrior auro
Cæsaries, & nox oculorum infecerat ignes.
Exhaustusque gelu pallet rubor. Ille superbi
Flammeus oris honos, & non cessura pruinis

O o 3

Membra

- 76 imo stipite cæsam ante Claver. Sed ima stirpe recisam etiam Bas. marg.
78 quæsiturque ante Claver. Sed quærentique Bas. marg. 80 sed
tamen MS. unde sed tandem conj. Heinsf. 81 inserta vulg. ante Heinsf.
impressa, immissa, marg. Plant. ingesta Ald. Heinsf. qui illustrat.
83 pro sævis, duris MSS. 85 Aetnæ omnes. Sed Hennæ docuit Spanh.
ad Callim. p. 675. 88 exustusque conj. Heinsf. recte, puto.

vestres fraxini, μέλαι διὰ τὸ
δυσχρόνιον πένιαι καὶ ἀπορίας εἰσι
σημαῖον. Sterilis ornus, orbita-
tis symbolum.

75 Etiam illud de Laurus est ex
disciplina Artemidori. Laurus
enim 2, 25 p. 113 pr. f. δάφνη
γυναικα σημαίνει — εὐμορφον,
διὰ τὸ χαριεν.

78 Dryades Nymphæ arboribus
cognatæ & annexum illis fatum
habentes.

88 Superbum os est vultus regii
fastigii dignitatem æquans, non
ad mores refertur: ut superbi
passer e. i. g. a.

89 Comparatio eo jucundior,
quo rarior: nec enim minus can-
dida est pruina nive, qua omnes
in hac re utuntur.

98 Lænas matris tuæ, quibus
in hospitio illius vecta es. Has
ac tigrides nominari in crudelita-
tis exprobratione solemne est:
cf. 105. Illud ex humanorum
animorum cognitione scite a poë-
ta observatum, misérias suas au-
gere homines, culpa illarum sibi
mutuo imputanda, ut hic matrem
aspere & pene impie accusat Pro-
serpina.

- 90 Membra colorantur picei caligine regni.
 Ergo hanc ut dubio vix tandem agnoscere visu
 Evaluit: „Cujus tot pœnæ criminis? inquit.
 Unde hæc informis macies? cui tanta facultas
 In me sævitix est? rigidi cur vincula ferri
 95 Vix aptanda feris molles meruere lacerti?
 Tu, mea tu proles? an vana fallimur umbra? „
 Illa refert: „Heu dira parens, natæque peremtæ
 Immemor, heu fulvas animo transgressa lænas,
 Tantane te nostri tenuere oblivia? tantum
 100 Unica despicior? certe Proserpina nomen
 Dulce tibi, tali quæ nunc, ut cernis, hiatu
 Suppliciis inclusa terror. tu sæva choreis
 Indulges, Phrygiaisque etiamnum interstrepis urbes.
 Quod si non omnem pepulisti pectore matrem,

Si

91 vultu ante Heinfs. 93 potestas ante Heinfs. 102 feror al. præter
 Ald. & Heinfs. trahor & terror MSS. ap. Clav.

101 *Hiatum* hic oportet cogitare ut apertam specuin, quæ cum horribili magnæ feræ vel draconis victu comparetur. Et diu est cum solent locum æternorum suppliciorum sic pingere pictores, & poëta talibus nominibus appellare. V. 82 *tenebrosum carceris recessum* dixerat. *Suppliciis terror* posset forte dici de damnatis & infelicibus: sed in Proserpina malim jungi cum *inclusa*, ac tertio casu intelligi, ut se ad supplicia servari queratur. Nempe ipsa apud inferos commoratio pœna est. Itaque Homericus Achilles Od. A. 488 apud Ulysssem fatetur, se malle quamvis humili conditione vivere apud superos, quam imperare mortuis omnibus, Βυλολίμην κ' ἐπάργος εἰὼν θητεύμεν ἄλλω. Ἄνδρ' ἂν παρ' ἀλλήρῳ, ὃ μὴ βίωτος πολὺς εἴη. Ἡ πᾶσιν νεκρῶσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν. quo nomine male de Achille, pejus

etiam de se meritis est bonus Homerus. Hæc prima causa est, ob quam illum de sua republica exesse iussit Plato, certe hi primi versus, quos deleri jubet libro 3 pr. p. 432, C. ubi rogandos ait poëtas, ne simpliciter vituperent inferos &c. Neque effugit hic locus nasum Luciani Dial. mort. 15 p. 399 ubi facit Antilochum dicere Achilles, hanc vocem ignavi potius Phrygi & vitæ cupido convenire, quam Pelidæ, Chironis & Phœnicis discipulo &c. Neque magna operæ pretia fecisse videtur in Homero hic defendendo Daceria. Sapientius Romanus poëta αὐτόχειρας inducit Aen. 6, 436 *Quam vellent atthere in alto Nunc & pauperiem & duros perferre labores.* Sed nos hoc modo volumus, supplicium videri Proserpinæ ipsam apud inferos commorationem.

102 Vid. ad v. 49.

- 105 *Si tu nota Ceres, & non me Caspia tigris*
Edidit: his oro miseram defende cavernis,
Inque superna refer. prohibent si fata reverti;
Vel saltem visura veni., Sic fata tremantes
 Tendere conatur palmas. vis improba ferri
- 110 Impedit, & motæ somnum excussere catenæ.
 Obrigit visis. gaudet non vera fuisse,
 Complexu caruisse dolet. Penetralibus amens
 Profilit, & tali compellat voce Cybellen.
„Nam non ulterius Phrygia tellure morabor,
- 115 *Sancta parens. revocat tandem custodia cari*
Pignoris, & cunctis objecti fraudibus anni.
Non mihi, Cyclopum quamvis exstructa caminis,
Culmina fida satis. timeo, ne fama latebras
Prodiderit, leviusque meum Trinacria celet
- 120 *Depositum. Terret nimium vulgata locorum*
Nobilitas. aliis sedes obscurior oris
Exquirenda mihi. Gemitu flammisque propinquis
Enceladi nequeunt umbracula nostra taceri.
Somnia quin etiam variis infausta figuris
- 125 *Sæpe monent, nullusque dies non triste minatur*
 O o 4 *Augurium.*

105 *sancta Ceres ante Heinsf. si tua nata Ceres MS. & ne non Ald.*
& me non Basf. marg. & non te vulg. 106 catenis ante Heinsf.

116 *pro cunctis, certis MSS. cautis MS.*

125 *movent al.*

105 Plane ut Virgiliana Dido
 Aen. 4, 365 *Duris genuit te cauti-*
bus horrens Cancaeus, Hyrcan-
æque admorunt ubera tigres.

106 *Defende, depelle, vi hinc*
aufer.

115 *Sanctos* vocare solent homi-
 nes parentes vita functos, & in
 communionem Deorum receptos,
 ut ille Scipio Africanus in Somnio
 c. 3 *Pater sanctissime, inquit, at-*
que optime. Hic Dea Deam ma-
trēm quid ni sanctam vocet?

116 *Objecti fraudibus anni, ætas*
 puellaris, quam superioris libri
 narratio non satis cautam fuisse
 ostendit.

117 *Cyclopum educta caminis Mæ-*
nia sunt Virg. Aen. 6, 630.

122 *Gemitus & flammæ vicini*
 Aetnæ invitant curiositatem ho-
 minum ac Deorum, qui per hanc
 occasionem etiam ad Hennam pos-
 sunt attenti fieri.

125 *Nullus non dies minatur tri-*
ste augurium. In augurio nihil est
 nisi

- Augurium. Quoties flaventia ferta comarum
Sponte cadunt: quoties exsudat ab ubere sanguis;
Larga vel invito prorumpunt flumina vultu,
Injussæque manus mirantia pectora tundunt!*
- 130 *Si buxos inflare velim, ferale gemiscunt:
Tympana si quatiā, planctus mihi tympana reddunt.
Ah vereor, ne quid portendant omina veri:
Heu longæ nocuere moræ! „Procul irrita venti
Dicta ferant, subicit Cybele, non tanta Tonanti*
- 135 *Segnities, ut non pro pignore fulmina mittat.
Itamen, & nullo turbata revertere casu.,,
Hæc ubi; digreditur templis. sed nulla ruenti
Mobilitas. tardos queritur non ire jugales.
Immeritasque movens alterno verbere pinnas*
- Sicaniam

127 exundat Ald. & Heinsf. ex MSS. 133 ne pri. editt. MSS. unde
Næ conj. Heinsf. Sed Heu inde ab Aldo. 134 subiit MSS. ut 8, 353.
135 sumat Bas. marg. Plant. marg. 137 sat nulla conj. Heinsf. 138 dra-
cones Bas. marg. 139 pœnas Vic. Parrhas. Vien. Junt. pennas
Ald. Heinsf. pinnas Bas. Plant. Clav. Raph.
Barth. quos sequor.

nisi mina: augurium est significa-
tio minarum, aut quasi vultus
minax, Dei. Est itaque ex eo ge-
nere oratio, ut si dicas *minatur
minas*.

126 *Flaventia ferta*, quia sunt
de spicis. Hor. Car. Sæc. 30 *Tellus
spicea donet Cere rem corona!*

127 *Exsudat* modo guttam unam
alteramque significat: hoc omen
esse potest, ut gutta una alteraque
stillans de naribus: *exundat* mor-
bus fuerit, hæmorrhagia a cancro,
vel vulnere.

130 Instrumenta nominat, qui-
bus Cybeleia cohors solebat uti.
Cf. 33, 208 sq.

234 *Subicit* consueta forma pro
subjicit, ut obicis. Vid. ad 8, 365.

137 *Templa* Cybelæ sunt etiam
specus & montes ut Ida, Dindy-
ma &c.

138 Hi jugales serpentes juncti
sunt. Vid. 33, 180.

139 Nunc hunc nunc alterum
serpentem verberibus ad moven-
dum ocus pinnas impellit: *pin-
nas*, inquam, quod nomen a *pen-
nis* origine & antiquissimo usu
forte non differt, & frequenter in
MSS. permutatur: sed tamen vi-
dentur jam Quintiliani ætate
Grammatici, quos ipse probat,
pinnas potius tribuisse tum alis
majorum avium, tum propter si-
militudinem quandam piscibus,
ac deinde murorum summis mar-
ginibus. Dixi olim ad Quintil. 1,
4, 12 & observavi certe de syno-
nymia idem visum & Cannegie-
tero ad Avia. fab. 2 p. 18, b. Ita-
que nec damnare simpliciter au-
sim *pennatos serpentes* Ovid. Met.
7, 350. Sed multo minus velim
Met.

- 140 Sicaniam quærit, cum nec dum absconderit Iden.
 Cuncta pavet, speratque nihil. Sic æstuat ales,
 Quæ teneros humili fetus commiserit orno
 Allatura cibos, & plurima cogitat absens:
 Ne fragilem ventus discusserit arbore nidum:
 145 Ne furtum pateant homini, neu præda colubris.
 Ut domus excubiis incustodita remotis,
 Et resupinati neglecto cardine postes,
 Flebilis & tacitæ species apparuit aulæ;

O o 5

Non

140 ascenderit *prima edit.* absconderit *jam Basf. marg.*
 144 gracilem *ante Heinsf.*

Met. 3, 671 & mox 678 *pinna* novorum Delphinorum inutare in *pennas*:

140 Pulchre pingit impatentiam amoris & solitudinis maternæ. Nondum *abscondidit* h. e. ex oculis propter distantiam locorum amisit Iden Phrygiæ, & jam quærit oculis Siciliam. Laudavit Heinſius *Aen.* 3, 291 *Protinus aërias Phæacum abscondimus arces*.

141 Suavis & lepida est imago metuentis suo nido aviculæ: sed an probari possit paullo subtilius cogitantibus non dixero. Similitudo inventa est, ut res magis ipsi quoque sensui appareat. Quid autem cogitet, immo an cogitet? mater hæc ales ad nidum suum festinans, non apparet. Nimum explicata cogitatio avis avertit animum lectoris a pictura, quæ sensum intrare debebat. Multo salubrior Horatius *Epod.* 1, 19 *Ut assidens implumibus pullis avis serpentium allapsus timet Magis relictis; non, ut adsit, auxill Latura plus præsentibus*. Hæc possunt ex actu gallinæ conjici: ille actus gallinæ comparatur cum actu poëtæ. Hic, quid Dea cogitaverit, docetur ex cogitationibus avis.

147 *Resupinati postes* sunt ipsæ valvæ, ac ne quidem jacentes, sed reflexæ tantum, verbo, apertæ.

Nec enim expugnata fuit domus, sed deserto modo, prodeunte sponte domina. Unice huc facit Propert. 4, 8. 49 *Hic subito ranci sonnerunt cardine postes*: — deinde totas *resupinat Cynthia valvas*. Ut soleo libenter prætermissa in Theſauris revocare, ita hic ponam loca quædam, in quibus aperte *postes* non parattadas & stantia tigna januarum, sed ipsas valvas notant. Igitur Virg. *Ge.* 2, 463 *Varii pulchra testudine postes*, jam comparati a Servio cum Luca. 10, 120 *Suffixa manu foribus testudinis Indæ Terga sedent*. Laminis testudineis non postes proprie dictos ornant, sed valvas. *Aen.* 2, 480 *Postes a cardine vellit*, & 493 *Emoti procumbunt cardine postes*. Et 7, 621 *Cardine verso Belli feratos rupit Saturnia postes*. Tibull. 1, 1. 87 *Frangere postes*, & 1, 2. 31 *Reſeret modo Delia postes*. Propert. 1, 16. 15 *Ille meos nunquam patitur requiescere postes*, de versiculis inscriptis: & 4, 9. 61 de Hercule, *Humeris postes concussit opacos*. Potuit Hercules totam domum evertere; sed hic voluit modo irrumperere in conclave. Iterum Virgilius *Aen.* 8, 227 de Caco, *Fulto emuniit objice postes*. Obice firmanatur valvæ. Sic *Aen.* 11, 890 *Arietat in portas & duos objice postes*.

Non expectato respectu cladis, amictus

150 Conscidit, & fractas cum crine avellit aristas.

Hæserunt lacrimæ: non vox, non spiritus oris

Redditur, atque imis vibrat tremor ossa medullis.

Succidui titubant gressus, foribusque reclusis,

Dum vacuas sedes & desolata pererrat

155 Atria, semirutas confuso stamine telas,

Atque interceptas agnoscit pectinis artes.

Divinus perit ille labor, spatiumque relictum

Audax sacrilego supplebat aranea textu.

Nec deflet, plangitve malum: tamen oscula telæ

160 Figit, & abruptit mutas in fila querelas.

Attritosque

149 expectatæ Claver. & probat Heinfs.

151 aut spir. vulg.

non spir. etiam Plant. marg. ori MS.

152 en imis Basf. marg.

159 tantum osc. MSS. & Basf. marg. Recte pnto.

160 Velim inveniri in bono libro absumit.

149 Non expectat Ceres alium aspectum cladis suæ: satis indicant valvæ patentes, quid actum sit.

150 Furor doloris non abjicit coronam spiccam, deinde invadit in crines: sed uno impetu agit utrumque.

151 Hæserunt lacrimæ: in malo domestico & nimis prope animum matris tangente, dolorem non sunt secutæ lacrimæ. Sic Psammenitus Aegyptius rex in filiæ ignominia & filii morte immobilis, in lacrimas & ejulatum erumpit ad calamitatem humilis amici. Το μὲν, inquit, οὐκ ἔστιν ἡν μέγιστον κακόν, ἢ ὅς τις ἀναλαίεω. Herodot. 3, 14.

152 Virgiliana imitatio Aen. 2, 120 Gelidusque per ima cœcurrit Ossa tremor. Illud vibrat vehementiam tremoris pulchre exprimit.

153 Fores hic interiores conclavium & membrorum domus intelligi debere, versus 147 indicat.

157 Semirutus urbium, mœniumque epitheton negligenter & festinato abjectam relictamque telam indicat, quæ nec stare jam nec jaceret: confusum stamen ablato pectine, quo distinguuntur. Divinus labor, quem descripsit 33, 246 sqq.

160 Mutas querelas abruptit significat, subito desinit; sed hoc repugnat consilio poëtæ, cui forte melius conveniat absumit, impendit, consumit in fila a filia tractata, gemitus & tacitas querelas. Hæc facilius intelliget, qui vidit matrem filii sui mortui vestimenta aut alias reliquias recenti luctu tractantem. Literarum s & r quanta sit in quibusdam MSSis similitudo constat. Mutata semel in r litera s, cum abruptit sensu careret, varam secuta est vibia, assumpto p factum abruptit.

- Attritosque manu radios, projectaque pensa,
 Cunctaque virgineo sparsa oblectamina ludo,
 Ceu natam, prestat gremio: castumque cubile
 Desertosque toros, &, sicubi federit olim,
 165 Perlegit. Attonitus stabulo ceu pastor inani,
 Cui pecus aut rabies Pœnorum inopina leonum,
 Aut popultrices infestavere catervæ:
 Serus at ille redit, vastataque pascua lustrans
 Non responsuros ciet imploratque juvencos.
 170 Atque ibi secreta tectorum in parte jacentem
 Adspicit Electram, natæ quæ sedula nutrix
 Oceani priscas inter notissima Nymphas.
 Par Cereri pietas. Hæc post cunabula dulci
 Ferre sinu, summoque Jovi deducere parvam
 175 Sueverat, & genibus ludentem aptare paternis.
 Hæc comes, hæc custos, hæc proxima mater haberi.
 Tum laceras effusa comas & pulvere canos
 Sordida fidereæ raptus lugebat alumnæ.

Hanc aggressa Ceres, postquam suspiria tandem
 180 Laxavit frenosque dolor, „*Quod cernimus*, inquit,
Excidium?

163 carumque *Bas. marg.* 166 quem lupus *vulg.* cui pecus *Bas. marg. & Plant. marg. Raph. Barth. Heinsf.* 170 atque ubi *conj. Heinsf.*
 176 prox. semper *MS.* 177 diffusa *MSS. Plant. marg. genas Bas. marg. Plant. marg. lacrimas effusa MS. lacrimis afusa, lussusa, offusa conj. Heinsf.*

165 *Perlegere* est attente considerare: ut locii Aenæ apud Virg. 6, 34 valvas templi & sculpta argumenta a Dædalo *perlegunt*. Qui legunt aut perlegunt scriptum, ii animo literam unam post alteram *legunt*, h. e. tollunt, & deinde colligunt in syllabas ac voces.

166 *Pæni leones* sunt etiam Virg. ecl. 7, 25.

171 *Electræ* nomen frequens in antiqua Mythologia, a pulchritudine & splendore ductum: hæc nostra de millibus tribus Oceani-

dum nympharum una est, quas ex Tethye suscepit pater Oceanus. Apollod. Bibl. 1, 2. 2. Eadem forte mater Iridis, de qua ad 36, 1.

180 *Dolor nimius*, qui adhuc ut aqua adversis claustrorum valvis incumbens, aut nimia multitudo simul portis cupiens exire, sibi velut obstruxerat viam, nunc tandem prorumpit in verba. Misceat duas similitudines, unam, quam diximus, alteram ab equo frenis retento.

Excidium? cui præda feror? regnatne maritus?

An cælum Titanes habent? quæ talia vivo

Ausa Tonante manus? rupitne Typhœia cervix

Inarimen? fractane jugi compage Vesevi

185 *Alcyoneus per stagna pedes Tyrrhena cucurrit?*

An vicina mihi quassatis faucibus Aetna

Protulit Enceladum? nostros an forte penates

Appetiit centum Briarëia turba lacertis?

Heu, ubi nunc, ubi nata mihi? quo mille ministræ,

190 *Quo Cyane? volucres quæ vis Sirenas abegit?*

Hæccine vestra fides? sic fas aliena tueri

Pignora? „ Contremuit nutrix, mærorque pudori

Cessit, & aspectus miseræ non ferre parentis

Emtum morte velit, longumque immota moratur

195 *Auctorem dubium certumque expromere funus.*

Vix tamen hæc: „Acies utinam vesana Gigantum

Hanc dederit cladem! levius communia tangunt:

Sed Divæ, multoque minus quod rere, sorores

In nostras nimium conjuravere ruinas.

Insidias

188 arripuit MSS.

189 nunc est nata vulg. unde nunc es conj.

Heinf. & habent MSS.

192 timori vulg. pudori Cedit MSS.

197 tangant conj. Heinf.

181 *Cui præda feror?* Vehemens communicatio: se prædam dicit ferri, cum abripitur filia, ea ratione, ut *proximus ardet Vcalegon*, cum illius domus incensa est. Aen. 2, 312.

181 *Maritum* vocat Jovem, improprie, & indignante Junone. Obicena fabula apud Arnob. 5 p. 170 de Cerere, matre eadem Jovis, ab hoc filio suo in taurum converso compressa, enataque inde Proserpina, quam ipsam quoque in serpentem f. draconem versus corruperit. Verum hæc non pertinent ad constantes illas fabulas, quæ velut fundum Mythologiæ

poëticæ constituunt, sed ad mythos symbolicos physiologicosque.

183 De Typhœo & Inarime vid. ad 27, 18. De Encelado ad 33, 153.

185 *Alcyoneus* cum Porphyrione princeps gigantum Deos oppugnantium, cujus historiam habet Apollod. 1, 6. 1. Magnitudinem ejus pulchre significat noster. De *Briareo* ad 21, 304.

190 De *Cyane* dictum ad 35, 61. De *Sirenibus* res aperta sit, si quis conferat nostrum infra v. 205 & 256 sqq.

194 Imitatio Virgiliana Aen. 10, 403 *Turno tempus erit, magno cum optaverit entum Intactum Palanta.*

- 200 *Insidias Superum, cognatæ vulnera cernis
Invidiæ. Phlegra nobis infensior æther.
Florebat tranquilla domus; nec limina virgo
Linquere, nec virides audebat visere saltus
Præceptis obstricta tuis. Telæ labor illi,*
- 205 *Sirenes requies; sermonum gratia mecum,
Mecum somnus erat, cautique per atria ludi.
Cum subito (quonam dubium monstrante latebras
Rescierit) Cytherea venit, suspectaque nobis
Ne foret, hinc Phæben comites hinc Pallada junxit.*
- 210 *Protinus effuso lætam se fingere risu.
Nec semel amplecti, nomenque iterare sororis,
Et dura de matre queri, quæ tale recessu
Maluerit damnare decus, vetitoque Dearum
Colloquio patriisque procul mandaverit astris.*
- 215 *Nostra rudis gaudere malis, & neccare largo
Instaurare dapes. Nunc arma habitumque Dianæ
Induitur, digitisque attentat mollibus arcum.
Nunc crinita jubis galeam, laudante Minerva,*
- Implet,*

200 cognataque ante Heinsf. 201 incensior editi fere omnes ante
Heinsf. Sed infensior antiqua manus ad Vien. Parrh. Basf. marg. MSS.
Barth. in Comm. 206 callique vulg. cautique Ald. MSS. gratiq.
taciq. Plant. marg. 207 tenebras Præciserit ante Heinsf. Sed late-
bras Resc. Plant. marg. & MSS. 209 hinc plebe com. Vic. duxit MSS.
213 vetitamque vulg. vetitoque jam Basf. marg. & MS. 214 patriis
procul absentaverit Vic. Parrh. Vien. Basf. Junt. Plant. Scal. Barth. aman-
daverit Basf. marg. Claver. emandaverit, it. procul a patriis mandaverit
Plant. marg. pr. a p. damnaverit conj Barth. Nostra lectio
est Ald. & Heinsii ex MSS.

197 *Communia mala tolerabiliora propriis.* Illud Titanum bellum intentatum Dis omnibus: hæc calamitas tua peculiaris, illata non a communi hoste, sed a proximis, a Proserpinæ tuæ sororibus,

201 De *Phlegra* dictum ad 27, 20. Hic aciem gigantum indicat, contra Deos ibi pugnantium

215 *Proserpina rudis nova, imperita blanditiarum fallacium,*

gaudebat tanquam felicitate aliqua insperata, malis, certe periculis, suis.

216 Hic etiam locus pulcherri-
mus, & Alexandrini leporis at-
que ingenii pienus.

218 *Crinita* fit *jubis*, dum lau-
dibus Minervæ sibi placens galeam
illius suo capite implet. Illud
laborat indicat puellarem conatum
nondum parvis ferendo oneri.

Implet, & ingentem clipeum gestare laborat.

220 *Prima Venus campos Hennæaque rura maligno*

Ingerit affatu. Vicinos cailida flores

Ingeminat, meritumque loci, velut inscia, quærit.

Nec credit, quod bruma rosas innoxia servet,

Quod gelidi rubeant alieno germine menses,

225 *Verna nec iratum timeant virgulta Booten.*

Dum loca miratur, studio dum flagrat eundi,

Persuadet. Teneris, heu, lubrica moribus ætas!

Quos ego nequidquam planctus, quas irrita fudi

Ore preces? Ruit illa tamen confisa sororum

230 *Præsidio. Famulæ longo post ordine Nymphæ.*

Itur in æterno vestitos gramine campos,

Et prima sub luce legunt, cum rore serenus

Albet ager; sparsosque bibunt violaria succos.

Sed postquam medio sol institit altior axi,

235 *Ecce polum, nox fæda rapit, tremefactaque nutat*

Insula cornipedum strepitu, pulsuque rotarum.

Nosse nec aurigam licuit: seu mortifer æstus,

Seu mors ipsa fuit. Luror permanat in herbas.

Deficiunt

220 Aetnæa vulg. V. N. ad 33, 122.

tu omnes edd. 224 gramine vulg.

221 afflatu ex MSS. Heinsf. affa-

tu omnes edd. 224 gramine vulg. 231 germine etiam hic malit

Heinsf. colles MSS. 233 alget vulg. albet jam probat in Comm.

Parrhas. tum Clav. Heinsf. 234 sol altior astitit orbe ante Heinsf. nisi

quod orbi Ald. axe, exstitit axe, altius institit axi Plant. marg. Lectio

nostra est Basf. marg. & Heinsf. e MSS. 235 nox alta vulg. fæda Ald.

& Heinsf. ex MSS. 236 pulsu strepituque malit Heinsf. strepitu cur-

sue Vic. Par. Vien. Basf. 237 mortifer ille omnes præter Claver. &

Heinsf. 238 luror permansit in herbis Vic. Parrh. Vien. Junt. Basf.

Plant. Raph. Barth. luror MSS. ap. Parrh. qui non damnat. Livor per-

mansit in herbis Basf. marg. quod placet Barth. Livor pervenit in

herbas Clav. Nostra lectio est Heinsf. ex MSS.

223 Credit quod Græcismus huic

etati ignoscendus & relinquendus.

224 Rubere ad omnem colorem

quatenus splendet & velut igneus

est, referri monuimus ad 29, 7.

225 Bootes oritur III Idus Februa-

rii in Veteri Calendario. Est idem

Arctophylax. Vid. ad 7, 170. 10, 272.

229 Opponit Proserpina præci-

bis & monitis nutricis sororum

suarum præsidium, quo se tutam

esse adversus omnes metus arbi-

tratur.

238 Luror & Invidus palloris

summus gradus, ex flavo nigri-

icans, qualis est istericorum. Lu-

cret.

Deficiunt rivi. squalent rubigine prata,

240 *Et nihil afflatum vivit. pallere ligustra,*

Exspirare rosas, decrescere lilia vidi.

Ut rauco reduces tractu, detorsit habenas,

Nox sua prosequitur currum; lux redditur orbi,

Persephone nusquam. Voto rediere peracto,

245 *Nec mansere Deæ. Mediis invenimus arvis*

Exanimem Cyanen. cervix redimita jacebat,

Et caligantes marcebant fronte coronæ.

Aggredimur subitæ, & casus scitamus heriles,

(*Nam*

241 *livescere* MS. *arescere* conj. Heins.

rauco Vic. Vien. Parrh. Ald. Junt.

Vien. Ald. Junt. & probat Clav. Raphel. Barth.

nusquam est Bas.

marg. Plant. *marg.* 245 undis MSS.

it. propius Plant. *marg.* scrutamur Bas. *marg.* sciscitamus Vien.

casusque scitamus Ald. Plant.

242 detraxit Vic. ut red.

244 *Per* in nulla est Vic. Parrh.

Per in nulla est Vic. Parrh.

Per in nulla est Vic. Parrh.

248 subito vulg. tacite

casusque scitamus Ald. Plant.

cret. 4, 333 *Lurida præterea sunt, quæcunque tuentur Arquati* (ictetici, morbo regio laborantes) quia litoris de corpore eorum Semina multa fluunt. Sic est in editione Veronenſi etiam 1486 fol. Sunt tamen etiam libri, qui *Lutea* habent & *litoris*, quos juvat locus Varronis in Eumenid. apud Non. 1, 151 & 16, 10 *Nam ut argutis & lutea quæ non sunt, & quæ sunt, lutea videntur; sic insaniis sani & furiosi videntur esse insani.* Lutor & lutens color itaque hætenus convenient cum *lutore* & *lurido*. Sed nec *Livor* multum abludivit, color obsoletus & obſcurus, ex flavo & cæruleo, qui fit sanguine e contusione suffuso cuti.

240 *Pallere* ad obsolete flavescentem a marcore alborum cum vigent florum colorem pulchre convenit. *Alba ligustra* cum cadunt (Virg. ecl. 2, 18) pallent, h. e. flava fiunt.

241 *Decrescere* etiam ex natura hauſtum. Pulcherrimus ab amplitudine etiam flos, dum senescit, in rugas contrahitur.

242 *Raucus tractus* est sonus venti a curru Plutonis excitati. Summiſſe videtur a Val. Flacco 1, 614 ubi de Zephyro, Noto, Euro, *Induxere hiemem, raucoque ad litora tractu Unanimi freta curva ferunt.* Ipsa conversio currus tumultum excitavit in aëre. *Raucus* perpetuum ventorum & naturale epitheton.

243 *Nox sua*, propria Plutonis. Interdum plane Synonyma sunt *Inferi*, *Nox*, *Erebus*, *Chaos*. Ubi igitur currus Ditis est, ibi nox est, illo discedente redit lux & dies.

244 *Voto peracto*, cum egissent, quod volebant Deæ, redierunt in cælum. Sed hoc de voto non nisi ad Venerem vere potest referri. Verum loquitur Electra, ignara ceterorum, infelix: ea accusat, more miserorum, omnes.

246 *Cyane* describitur, ut intelligamus, eam fuisse partem chori flores legentium. *Cervix jacebat*, non erat erecta, sed languens.

247 *Caligantes coronæ* a fumo piceo currus Plutonii.

(*Nam propior cladi steterat*) *quis vultus equorum?*

- 250 *Quis regat? illa nihil: tacito sed læsa veneno
Solvitur in laticem. subrepat crinibus humor.
Liquitur, in roremque pedes & brachia manant,
Nostraque mox lambit vestigia perspicuus fons.
Discedunt aliæ. Rapidis Acheloides alis*
- 255 *Sublatæ Siculi latus obsedere Pelori,
Accensæque malo jam non impune canoras
In pestem vertere lyras. vox blanda carinas
Alligat. audito frenantur carmine remi.
Sola domi luctu senium tractura relinquitur.,*

- 260 *Hæret adhuc suspensa Ceres, & singula demens,
Ceum nondum transacta timet: mox lumina torquens
Ultro in cælicolas furiato pectore ferri.*

*Arduus Hyrcana quatitur sic matre Niphates,
Cujus Achæmenio regi ludibria natos*

- 265 *Avexit tremebundus eques. Fremit illa marito
Mobilior Zephyro, totamque virentibus iram*

Dispergit

250 *læsa vulg. læsa Ald. & Plant. marg. 262 vultu ad vulg. multum in Basf. marg. ultro probat & illustrat Heinfr. 265 avertit MS. premit i. persequitur, ut 3, 227.*

250 *Tacitum venenum* per Metonymian intelligendum, quod loqui prohibet, ut *pallida mors*.

253 *Lambere* hac Metaphora etiam est Horat. 1, 22. 7 *Vel quæ loca fabulosus lambit Hydaspes*. Et notat infra 373.

254 *Jam de Sirenibus Acheloi* filiabus refert, de quibus quæsierat Ceres v. 190.

256 *Accensa malo*, injuria sibi illata in furorem versa. Quod *lyras* tribuit Sirenibus firmat eam traditionem, quæ superiora membra humana iis relinquit, infra & in tergo facit aves. Cf. 29, 23.

263 *Hyrcana mater tigris* est, ut 3, 227. *Quatitur Niphates* rugitu ac gemitu impletur. Vox omnis

est in motu aëris: itaque potest ferire, percutere, sed & reflecti, repercuti &c. Totum hunc locum, & fabulas de Tigride illustrat etiam ex Arabibus Bochartus Hieroz. 3, 8 p. 795.

264 *Ludibria* catuli tigridum sunt, cum exarmanantur excussis dentibus, & alia arte mansuefiunt.

265 *Maritimum Zephyrum* dari Tigribus, docet etiam Oppianus Cyneget. 3, 353 *Οκυτέρα τελέθει οὐδ' ὅσων πανσπεύροχα θηρῶν. Αὐτὰ γάρ τε θείην ἰκέλην σεφύρω γενετῆρα*. Ferarum omnium celerrimam longe ait, cursu æqualem ipsi patri suo Zephyro: quam fabulam deinde refellit.

266 *Virentes tigrum maculas* declaravi ut potui ad 24, 345.

Dispergit maculis, jamjamque hausura profundo
 Ore virum, vitreæ tardatur imagine formæ.
 Haud aliter toto genitrix bacchatur Olympo;

270 Reddite, vociferans: „Non me vagus edidit amnis:

*Non Dryadum de plebe sumus: turrita Cybelle
 Me quoque Saturno genuit. Quo jura Deorum,
 Quo leges abiere poli? quid vivere recte
 Proderit? en audet noti Cytherea pudoris*

275 Ostentare suos post Lemnia vincula vultus.

*Hos animos bonus ille sopor castumque cubile
 Præbuit? amplexus hoc promeruere pudici?
 Nec mirum, si turpe nihil post talia ducit.
 Quid vos expertes thalami? tantumne relictus*

280 Virginitatis honos? tantum mutata voluntas?

*Jam Veneri, & sociis junctæ raptoribus itis?
 O templis Scythiæ, atque hominum sitientibus aris
 Utraque digna coli. tanti quæ causa furoris?*

Quam

267 *nimiumque vulg.* inhiatque *Bas. marg.* vivumque *MS.* hausura *vulg.* exhausta *Plant. marg.* hausura *Plant. marg. Heins. I.*

273 cecidere *vulg.* Sed abiere jam *Parrhas.* 278 cudit *Bas. marg.*

282 hominem *vulg.* hominum *Heins. ratione & exemplis;*
non libris auctoribus.

267 Formam *hausurus* firmant
 exemplis viri docti ad Virg. Aen.
 4, 383 & Sil. 16, 11.

268 Speculum abjicere dicitur
 venator in via, in quo imaginem
 suam observans fera aliquantum
 detinetur. Vero aliquantum simi-
 lior narratio Ambrosii hexaem. 6,
 4 laudata Barthio, *Sphæram de vi-
 tro projicit; at illa imagine sui lu-
 ditur, & sobolem putat, revocat im-
 petum, colligere fetum desiderans.*
Sphæram vitream intelligi oportet
materia opaca intus obductam,
quæ reddit imagines minutas.

270 Amnium, qui ambiguo epi-
 theto *vagi* dicuntur invidiæ causa,
 filiæ Nymphæ, quarum magna
 ubique copia.

274 Noti pudoris Cytherea acrem
 habet ironiæ morsum. *Lemnia*
vincula, quæ maritus illius, Lemni-
 us faber Vulcanus, injecit depre-
 hensæ cum Marte suo.

277 Hoc *promerere,* ut impune
 illi liceat lenam agere & proderet
 raptori virginem.

282 Templis Scythiæ, in Tauris,
 colebatur Diana, cujus ibi ara,
 hominem peregrinum sitiens, san-
 guine Orestæ vel Pyladæ imbuen-
 da, argumentum est fabulæ Euri-
 pidæ Iphigenia in Tauris. Excla-
 mat non Dianam modo dignam
 esse, quæ a barbaris barbara adeo
 religione colatur, sed mereri idem
 Minervam.

P p

- Quam mea vel dicto tenui Proserpina læsit?*
 285 *Scilicet aut caris pepulit te, Delia, filvis:*
Aut tibi commissas rapuit, Tritonia, pugnās.
An gravis alloquio? Vestros an forte petebat
Importuna choros? Atqui Trinacria longe,
Effet ne vobis oneri, deserta colebat.
 290 *Quid latuisse juvat? Rabiem livoris acerbi*
Nulla potest placare quies., His increpat omnes
Vocibus. ast illæ (prohibet reverentia patris)
Aut reticent, aut nosse negant, responsaque matri
Dant lacrimas. quid agat? rursus se victa remittit,
 295 *Inque humiles demissa preces, „Ignoscite, si quid*
Intumuit pietas: si quid flagrantius actum,
Quam decuit miseram. Supplex, dejectaque vestris
Advohor genibus. Liceat cognoscere sortem.
Hoc tantum: liceat certos habuisse dolores.
 300 *Scire peto quæ forma mali: quamcunque dedistis*
Fortunam, si nota, feram, fatumque putabo,
Non scelus. Adspectum precor indulgete parenti.
Non repetam. Quæsitâ manu securus habeto,
Quisquis es. Affirmo prædam. Desiste vereri.

Quod

- 285 scilicet hæc vulg. aut jam Ald. & Basf. marg. 291 dies vulg. quies
 probavit etiam Barth. 292 sententia Ald. Basf. marg. MSS.
 297 miserandaque vulg. dejectaque Basf. marg. 299 furores Basf.
 sed in marg. dolores. 301 sit rapta feram vulg. nota Ald.
 Basf. marg. si nota Raph. Barth. Heinfs.

288 Longe est idem quod procul, remoto in loco, ne incommodare cui possit; ut contra Longe illi dea mater erit Aen. 12, 52, ut nihil possit adjuvare.

296 Intumuit pietas, in iram accensa est. Frequens est apud nostrum illa tumoris & tumendi & tumescendi significatio, ab ipsa natura haulta, quam describit 8,

242 sqq. Illustravit multis hæc formulas Benth. ad Hor. A. P. 197.

303 Quæsitâ manu sunt, quæ quis bello iusto ablata hostibus sibi peperit. Hac lege vult esse raptorem filiæ suæ: habeat illam, modo videndæ illius faciat copiam. Affirmo prædam, jus firmum illius, & possessionem iustam tibi concedo, & confirmo.

- 305 *Quod si nos aliquo prævenit fœdere raptor;
 Tu certe, Latona, refer. Confessa Diana
 Forte tibi. Nosti quid sit Lucina, quis horror
 Pro genitis, & quantus amor: partusque tulisti
 Tu geminos: hæc una mihi. Sic crine fruaris*
- 310 *Semper Apollineo, sic me felicior ævum
 Mater agas., Largis tunc imbribus ora madescunt.
 „Quid? tantum dignum fieri, dignumque taceri?
 Hei mihi, discedunt omnes. Quid vana moraris
 Ulterius? non bella palam cœlestia sentis?*
- 315 *Quin potius natam pelago terrisque requiris?
 Accingar lustrare diem: per devia rerum
 Indefessa ferar: nulla cessabitur hora.
 Non requies, non somnus erit, dum pignus ademtum
 Inveniam, gremio quamvis mergatur Iberæ*
- 320 *Tethyos, & rubro jaceat vallata profundo.*

P p 2

Non

305 vos - munere omnes editi ante Heins. fœdere etiam MSS. penes Parrhaf. Basf. marg. & Plant. marg. Munere illud glossam supit.
 307 timorque vulg. quis horror MSS. 312 Hunc versum, Quid tantum prospero habet Claver. Quid tandem conj. Heins. 314 num bella MS. 320 velata vulg. vallata jam Basf. marg. & Plant. marg.

305 *Quod si nos, me & meam* filiam prævenit, occupavitque federe aliquo cum Diana & Minerva inito, de non prodendo facinore; at tu, Latona, quæ nullo federe aut pacto teneris, & tamen forte de tua Diana expiscata es, mihi indica &c. Sed vulgata lectio pene vividior, si vos, te, Pallas, ac te, Diana, forte munere aliquo dato occupavit, antequam ego supplicatum vobis venirem, ac devinxit raptor: at tu, Latona &c.

307 *Quid sit tibi Lucina tua,* quam carum pignus illam habeas. Demea Terentianus ad Micionem Ad. 1, 2. 45 *Pater esse discite ab illis, qui vere fient.* Provocat Ceres ad sensum Latonæ.

309 Perpetua juvenus intonsi

Apollinis, ἀνεργήσιμος, quæ præcipua pulchritudinis pars est, materia voluptatis matri. Solent matres tenerius amare filios, admittente se pietati admiratione naturali sexus alterius.

311 Ad longam & miserabilem Ceres querelam nihil reponunt Deæ, nisi lacrimas ut supra v. 293. Pergit igitur Ceres, & indicat, se non comprehendere, quid sit, quod fletu quidem misericordiam præ se ferant, & tamen taceant, cum ipsa nihil petat, præter pauca verba.

316 *Diem,* quemcunque locum Sol videt & diem ibi facit: licet ipsa noctivago labore (v. 331) peragratura esset terras.

320 *Ibera Tethys* mare Atlanticum s. Occidentale: rubrum profundum

- Non Rheni glacies, non me Rhipæa tenebunt
Frigora: non dubio Syrtis cunctabitur æstu.
Stat fines penetrare Noti, Boreæque nivalem
Vestigare domum. primo calcabitur Atlas*
325 *Occasû, facibusque meis lucebit Hydaspes.
Impius errantem videat per rura per urbes
Jupiter. Exstincta satietur pellice Juno.
Insultate mihi: cælo regnate superbi.
Ducite præclarum Cereris de stirpe triumphum.,,*
330 *Sic fatur, notæque jugis illabitur Aetnæ,
Noctivago tedas informatura labori.*
*Lucus erat prope flavum Acin, quem candida præfert
Sæpe mari, pulcroque fecat Galatea natatu:
Densus, & innexis Aetnæa cacumina ramis,*
335 *Qua libet usque, tegens. illic posuisse cruentam
Aegida, captivamque pater post prælia prædam
Advexisse datur. Phlegæis filva superbit*
Exuviis,

331 inflammatura vulg. infor. *Baf. marg.* 332 Atym Vic. Acym Vien.
Junt. etiam Clav. flumen Acin vulg. sed repugnat modus syllabæ prioris
in Acis, quæ longa est. flavum est e MS. antiquissimo Claverii receptum
ab Heinsio. Vid. Not. 335 qualicet *Baf. marg. Ald. Clav.*
quamlibet conj. Heinsf.

fundum Oceanus Orientalis, ut 10,
168. Ita *Rhenus & Rhipæi* montes
septentrionem signant, *Syrtes* meri-
diem. Nimis disertus esse atque
eruditus videtur dolor Cereris.

322 *Cunctabitur*, morabitur, re-
tinebit. Vid. ad 22, 284.

324 *Primum occasum* intelligit re-
morissimum: potest aliquis ab At-
lante incipere, & pergere versus
Orientem, ad Hydaspem usque ex-
tremum: ut potest *primus* cogitari
Hydaspes.

327 *Exstincta*, ut non amplius
ametur, ut illius, quasi mortua
esset, nullus jam sit respectus.

330 *Notæ Aetnæ* mentionem fa-
cit, quod Hænnæ vicina.

332 *Acis* ex monte Aetna brevi
itinere in mare decurrit. Fabulam
illius, cum juvenis esset, a Poly-
phemo rivali, ob amorem Gala-
teæ saxo oppressi &c. copiose tener-
rimeque narrat Ovid. Met. 13, 750.
Fluvium describit Cluver. Sicil. 1, 8
p. 114. Hic cum Poëtarum loca,
solita diligentia congesserit, appa-
ret ab omnibus priorem vocalem
hujus nominis productam, quam
legem a doctissimo poëta migra-
tam, nullo modo est probabile.

337 *Datur* narratur, Virg. ecl. 1,
19 *Iste Deus qui sit, da, Tityre, no-
bis.* Vid. Barth. hic & ad Stat.
Theb. 7, 315 *Asopos genuisse datur.*
De *Phlegra* dictum ad 27, 20.
Ena-

- Exuviis; totumque nemus victoria vestit,
 Hic patuli rictus: hic prodigiosa Gigantum
 340 Tergora dependent, & adhuc crudele minantur
 Affixæ truncis facies, immaniaque ossa
 Serpantum passim cumulis exsanguibus albert,
 Et rigidæ multo suspirant fulmine pelles,
 Nullaque non magni se jactat nominis arbor.
 345 Hæc centumgemini strictos Aegeonis enses
 Curvata vix fronte levat. viventibus illa
 Exsultat Cœi spoliis. hæc arma Mimantis

P p 3

Sustinet.

342 tumulis vulg. Sed cumulis vel sine libris legi jubet Heins. ut 1, no. 15, 39.

345 fractos pro strictos malit ex MS. Parrhaf. & placet Heinsf.

346 fronde Plant. marg. Claver. 347 Caci Vic. Vien. Plant.
 marg. & multi MSS. Zancli Parrh. Vien. marg.

Exuvia Phlegrae sunt velut tropæa, quæ DI erexere de gigantibus. Vid. v. 354. Similia de Pallene Thraciæ Val. Fl. 2, 17 sqq.

339 Antiquum supplicium *ἑομάρων*, excoriari, *ἀρνόν* fieri: quod etiam ab Apolline passus est Marfyas. Ipsum nomen *ἀρνόν* derivant Grammatici, ab Asco gigante, quem Bacchus excoriaverit. Vid. Steph. Byz. h. v. & quæ ibi Berkel. *Patuli rictus* in primis horribiles, pellis de facie detracta, vel caput in personam aut galeam formatum: explicat deinde per *affixas truncis facies*. *Tergora*, credo, dixit, ut tanquam de belluis, leonibus v. g. loqui illum sentiamus. *Ossa serpentum* sunt illæ reliquiæ vel sceleti pedum in angues formatorum, a quibus *angui-pedes* vocantur. Vid. ad 35, 23. 139 & VV. DD. ad Val. Fl. 2, 28.

343 *Suspirant* dictum capio de perforata passim & trajecta a fulminibus pelle, quæ vulnera ac foramina sunt velut spiracula & spiramenta, quæ commeatum præbent aëri: nisi malis, intra illas pelles & utres excitari incendia & sulphureos vapores, quorum

exitus sint velut suspiria. Comparat Parrhasius Aen. 1, 44 *Ajacem exspirantem transfixo pectore flammæ*. Et hoc verius esse, suadet v. 350 ubi *sumantia opima Enceladi*. Pelles quia *rigidæ* sunt servant formam corporum etiam perforatæ, Videntur illæ de Asco, de Pallene, de his tropæis, fabulæ ad antiquam de gigantum quibusdam reliquiis persuasionem pertinere. Quæ in Sicilia quam sexto, decimo sæculo adhuc viguerit, potest ex Fazello præsertim 1, 1. 6 constare, cujus locum bene longum, & historias bene multas, etiam retulit Cluverius p. 13.

345 De Aegæone ad 33, 47. Hujus exuvias cum C manibus totidemque ensibus vix sustinet arbor cacumine incurvato.

347 *Cæus* centimanus (Apollod. 1, 1. 1) nobile inter gigantes nomen: nobilis etiam *Mimar*, de quo vid. Spanhem. ad Callim. p. 368. Etiam noster illum memorat 37, 85. *Zanclus* quem hic habent libri quidam, fabulosus rex γυνεὺς, terrigena, Zancles, quod antiquum nomen Messanæ fuit. *Cæus* latro plane huc non pertinet.

Sustinet. hos onerat ramos exutus Ophion.

Altior at cunctis abies umbrosaue late

350 Ipsius Enceladi fumantia gestat opima

Summi terrigenum Regis, caderetque gravata

Pondere, ni lassam fulciret proxima quercus.

Inde timor numenque loco, nemorisque fenestæ

Parcitur, ætheriisque nefas nocuisse tropæis.

355 Pascere nullus oves, nec robora lædere Cyclops

Audet, & ipse fugit sacra Polyphemus ab umbra.

Non tamen hoc tardata Ceres. accenditur ultro

Religione loci, vibratque incerta securim,

Ipsam etiam per itura Jovem. succidere pinus,

360 Et magis enodes properat prosternere cedros,

Exploratque obiens truncos, rectique tenorem

Stipitis

352 lapsum vulg. lassam *Bas. marg. & MS. Delr.* 358 infesta *Ald. & quidam MSS.* 359 ipsum seu *Bas. marg.* petitura omnes ante *Clav.*

feritura *MSS.* petat ira *pulchre conj. Barth.* 360 dubitat *Bas. marg.*

361 abies *Vic.* abiens omnes editt. habiles nescio

unde *Barth. & Heins.*

pertinet. Sed placuit librariis, quia notior illis erat, quam Coeus, literæ pene eadem. *Spolia* de pelle accipienda: nemo, arbitror, vestitos aut thoracatos facit gigantes. Idem notat *exutus Ophion* h. e. exuviz Ophionis.

348 *Ophion* cum Eurynome uxore regnaverat ante Saturnum & Jovem, quem ideo τῶν Ὀφίωνος ἑσόνων ἀνακτα vocat Lycophron v. 1192 ubi vid. Schol. & Potter.

350 De *Encelado* ad 33, 153.

352 Quod legitur antiquitus, *lapsum fulciret*, non ausim damnare. Nam significat hic fulcire sustinere, impedire ne cadat, ut Ovid. Trist. 1, 6, 5 *Te mea, supposita veluti trabe, fulta ruina est.*

356 *Polyphemus Cyclops* impius, & contemtor religionum in Euripidæ Cyclope inducitur: & tamen horret sacram silvam, & tropæa Jovis violare. Sed Ceres nunc irata Jovi & DIs omnibus non par-

cit, quin quo sanctior est lucus, eo magis cupit & velut ardet illum vastare.

358 *Incerta vibrat securim*, quia non curat, quam arborem petat, stragem modo vult edere.

359 Sollicito putare, ab ipso Claudiano esse *petitura*, adeo & libri consentiunt, & sententiæ aptum est. Quod modus Syllabæ repugnat, inter πταισµατα referri potest, a quibus nec optimi fuere immunes. Et fluctuasse hoc verbum, ut alia, inter tertiam & quartam conjugationem, apertum est. Parrhasius certe concoxit silentio, & interpretatus est *petitura*.

360 Studiosi historiæ naturalis in characteribus cedri hic epitheton *enodes* possunt observare, quod facit illas ædificationibus & contabulationibus aptas.

361 *Obiens* levissima mutatione ponere pro *abiens* ausus sum, quod nimis

Stipitis, & certo prætentat brachia nifu.

Sic qui vecturam longinqua per æquora merces
Molitur tellure ratem, vitamque procellis

365 Objectare parat; fagos metitur & alnos,
Et varium rudibus filvis accommodat usum.

Quæ longa est, tumidis præbebit cornua velis:

Quæ fortis, malo potior: quæ lenta, favebit

Remigio: stagni patiens aptanda carinæ.

370 Tollebant geminæ capita inviolata cupressus

P p 4

Cespite

362 præcenſet MSS. perſenſet Heinf. 2. quod qui probat, debet, puto,
etiam legere viſu pro niſu. 363 vecturus vulg. 370 cupreſſi

MSS. meliores iudice Heinf.

nimis accommodatum huic rei & loco verbum, atque illi inepto alteri nimis simile putabam. Obire non tantum est lustrare, ut Virg. Aen. 10, 457 *Corpusque per ingens, Lumina volvit, obitque truci procul omnia visu*. Et 12, 478 de Juturna, *Rapidoque volans obit omnia currum*, cui simile Sil. 3, 160 *Crebroque obit omnia visu*: sed etiam invadere, ut Sil. 17, 492 *Jamque ardore truci luſtrans fortiffima quaque Nomina obit ferro*. Et Stat. Theb. 2, 589 *Hos obit atque illos*, ubi bene V. Schol. *Impetit, ferit, vulnerat*. Hæc ita conveniunt ad nostrum locum, ut putem, vix dubitari posse, quin obiens sit a Claudiano.

362 Ceresprehendit arbores, & concussu stirpis prætentat brachia illarum, an possint illam jactationem, qua usura erat, ferre.

364 Tellure sine præpositione, ut *bumi*, ut terra marique.

367 Cornua nominat, ut intelligamus *antennas*, quarum extrema utrinque eminentia proprie *cornua* vocantur, ut Virg. Aen. 3, 549 *Cornua velatarum obvertimus antennarum*. Sed optimi etiam Romanorum, non minus quam Græci, *cornua* nominarunt, cum totas *antennas* vellent intelligi. Ovid.

Met. 11, 482 *Ardua, jam dudum, demittite cornua*, *rector clamat*: nempe cornibus deligatæ sunt *antennæ*: tum addit, *Antennis totum subnectite velum*. Sil. 14, 389 de navi maxima, *velo cum rapidum hauriret Boreas, & cornibus omnes colligeret flatus*.

368 Lentum est, quod potius flectitur, quam frangitur, & ob id ipsum non temere frangitur, quia potest flecti. Hac notione videtur contineri, quidquid est in hoc nomine varietatis & pene repugnantiae, quam persequitur Isaacus Vossius ad Carull. p. 212. Hinc *remis* fere proprium epitheton adjicitur, qui *lentari* dicuntur etiam nostro 17, 42 i. aliquantum inflecti pulsibus illis.

369 Stagni nomine alludit ad etymon, a stando & diu manendo. Carina nunquam siccatur, semper stat in aqua, etiam in portu: etiam cum *siccas trahunt machinæ carinas* (h. e. totas naves Hor. Car. 1, 4. 2) *Carina* proprie dicta, furcus ille, illa velut spina, e qua exeunt utrinque costæ navis, madida est. Certe cum carina sicca est, navim reliquam non madere amplius, intelligitur.

- Cespite vicino; quales non rupibus Idæ
 Miratur Simois; quales non divite ripa
 Lambit Apollinei nemoris nutritor Orontes.
 Germanas adeo credas: sic frontibus æquis
 373 Adstant, & socio despectant vertice lucum.
 Hæ placuere faces. pernix invadit utramque
 Cincta finus, exserta manus, armata bipenni:
 Alternasque ferit, totisque obnixa trementes
 Viribus impellit. pariter traxere ruinam,
 380 Et pariter posuere comam, campoque recumbunt,
 Faunorum Dryadumque dolor. Complectitur ambas,
 Sicut erant, alteque levat, retroque solutis
 Crinibus adscendit fastigia montis anheli,
 Exsuperatque æstus, & nulli pervia faxes,
 385 Atque indignantes vestigia calcas arenas.
 Qualis pestiferas animare ad crimina taxos

Torva

- 374 frondibus *Vic. Vien. Ald. Claver.* 375 existant *MSS.*
 378 alternansque *MSS.* 380 comas *vulg.* 386 armare *MS.*
 animarum *MSS. quod placet Claverio misc. c. 12. Sic ruit*
v. 387 significabit eruit.

371 *Idæa cyparissi* sunt etiam
 Virg. Ge. 2, 84.

373 *Lambere* de aquis 'præter-
 fluentibus noster etiam 36, 253.
Orontes Antiochiam prælabitur
 Syriæ, quæ a laureo nemore Epi-
 daphnes vocatur, ἐπὶ Δάφνης.

381 *Fauni* silvestres DI, *Dryades*
 nymphæ, quarum etiã fatum ad
 arbores alligatum esse fingebatur;
 quo respectu appellantur Hama-
 dryades. Δρύες, unde nomen ha-
 bent, quercum proprie significant:
 sed latius patere nomen inde etiam
 intelligitur, quod ἀνρόδρυα alia-
 rum quoque fructus arborum
 notant. Hæc igitur silvestria nu-
 mina dolent ablati pulcherrimis
 arboribus.

382 *Retro soluti* crines indicant
 vehementiam motus, adverso mon-

te currentis Cereris. *Anhelus*
mons, non tantum ut *pallida mors*,
 qui anhelitum mover ascendenti-
 bus; sed efflans cum fumo ignem
 Aetna.

386 *Animare* est accendere, ut
 vulgo *vivere* ignis dicitur: & ipsa
 vita cum igni passim comparatur.
 Euclio Plautinus Aul. 1, 2, 15 in-
 terminatur ancillæ, ne ignem alat
 domi, *Nam si ignis vivet, tu*
extinguere extempulo. Verbum
animare hic illustrat Heinsius.
Taxus convenit sacibus furiarum
 quod venenata & mali ominis ar-
 bor est. Apud Stat. Theb. 11, 93
 conqueritur Megæra, *Hebet infera*
calo Taxus, inferis nata & adfue-
 ta fax, apud superos vim suam
 perdit. V. Schol. *Furia de taxo ar-*
bore dicuntur habere faces.

Torva Megæra ruit; Cadmi seu moenia poscat;

Sive Thyesteis properet sævire Mycenis.

Dant tenebræ Manesque locum, plantisque resultant

390 Tartara ferratis: donec Phlegethontis ad undam
Constitit, & plenos excepit lampade fluctus.

Postquam perventum scopuli flagrantis in ora;

Protinus arsuras adversa fronde cupressus

Faucibus injecit mediis, lateque cavernas

395 Texit, & undantem flammaram obstruxit hiatum.

Compresso mons igne tonat, claususque laborat

Mulciber. obducti nequeunt exire vapores.

Coniferi micuere apices. crevitque favillis

Aetna novis. stridunt admissio sulfure rami.

400 Tum, ne deficerent tantis erroribus ignes,

P p 5

Semper

387 limina MSS. 390 in unda vulg. 391 accepit vulg. suscepit MSS. 392 ferventis Plant. marg. 393 averla vulg. fronde Plant. marg. 397 hære Ald. & scripti meliores iudice Heinio, qui etiam conjicit, obductique negant hære. Reliqui ego, quod editum adhuc est, & intelliga. 399 strident vulg.

387 Cadmi mœnia, Thebas, theatrum tragicorum scelerum in filiis Oedipi: Mycenis celebratæ epulæ Thyestæ, de quibus ad 1, 171.

389 Tenebræ inferorum & Manes defunctorum dant locum descendenti ad Phlegethonta fluvium Megæræ. Huic plantas ferratas tribuit, h. e. ferreas, quæ lædi ab igne non possint.

391 Lampade, face, non satis proprie. Sed fax præstat vicem lampadis, & contra. Fluctus vocat ignes, quia Phlegethon est fluvius. Perpetua est analogia & velut parallelismus fluidorum corporum aëris, ignis, aquæ &c.

392 Hactenus de furia: nunc de Cerere. Hæc ascendit in cacumen & ad ora scopuli flagrantis, hoc est, ad cratera Aetnæ.

393 Adversa fronde, inversis arboribus, ut frons tenuis & concipiendæ spargendæque flammæ

aptior, prius occurrat igni.

394 Magnitudinem arborum, quibus usa est pro facibus Ceres, ea re indicat quod illarum frondes & cacumina tegere, implere, obstruere cavernas ignem vomentes potuere.

396 Laborat Mulciber, Vulcanus h. e. ignis, redactus velut in angustias, laborat, æstuat, difficultatem sentit.

398 Coni fructus cupressorum videntur primum & proprium hoc nomen habuisse. Vid. Serv. ad Virg. Aen. 3, 680 ubi sunt Canisera cyparissi. Idem epitheton nostro pinus 33, 204. Micare ad subitum motum & salientes flammæ pertinet, quales in junipero & similibus accensis observantur: hinc etiam sunt illæ subitæ favillæ.

400 Tantis erroribus, tam incerto ac forte longo, cui accingebatur,

Semper innocidos insopitosque manere
 Jussit, & arcano perfudit robora succo;
 Quo Phaëthon irrorat equos, quo Luna juvencos.
 Jamque soporiferas nocturna silentia terris

405 Explicuere vices: laniato pectore longas
 Inchoat illa vias, & sic ingressa profatur.

„Non tales gestare tibi, Proserpina, tedas
 Sperabam: sed vota mihi communia matrum,
 Et thalami festæque faces, cæloque canendus

410 Ante oculos Hymenæus erat. Sic Numina fati
 Volvimur, Et nullo Lachesis discrimine sævit?
 Quam nuper sublimis eram, quantisque procorum

Cingebar

403 jugales MSS. juvencas MS.

batur, itineri ne ignes & faces
 deficerent: quam mox enim arbor
 combusta esset?

402 Robur ergo universim arbo-
 rem duram, atque resistentem de-
 structioni norat, licet proprium
 deinde quercui factum sit.

403 Phaëthonta hic ipsum Solem
 esse, apparet. Homericum epi-
 theton, Ἥλιος Φαίδων, 12. A,
 734. Hinc Virg. Aen. 5, 105
 Phaëthontis equi. Hi debent ignis
 valde patientes esse. Luna currui
 (qui idem Noctis est 33, 275) hic
 & 44, 61 juvencos tribuit noster.
 Juvencas Aufo. Epist. 5, 1 p. 589
 Tertia fissipedes renovavit Luna
 juvencas i. tres menses abiere, certe
 tertius mensis agitur. Vid. Toll.
 Et Epist. 19, 3 p. 655 Jam succe-
 dentes quatibat Luna juvencas.
 Tauri vocantur apud Fulgent.
 Mythol. 1 p. 618 Stav. Luna --
 bijugis consunderat æthera tauris.
 Astrologi etiam Taurum, sidus,
 illi assignarunt. Porphy. de
 Nymphar. antro p. 119 pr. Barnes.
 Ἐποχῆται ταύρων Σελήνη, καὶ
 ὁ ταύρος Inve-

hitur Luna, Dea, tauris: & fa-
 stigium lunæ, planetæ, in quo
 potentissime agit, est signum Tauri.
 Passim in nummis illum Lunæ vel
 Dianæ currum juvencis junctum
 deprehendas, vt Deliorum apud
 Gessnerum T. 18 n. 18. Caracallæ
 apud eundem T. 141 n. 11 & 143, 6.
 Philippi ibid. 179, 23.

405 Explicandi verbum videtur
 phantasia habere veli expansi,
 quale Nocti & Dianæ addere so-
 lent monumenta antiqua.

409 Cælum in talibus non ter-
 ræ, qua vivorum hominum sedes
 est, sed inferis opponitur & Ma-
 nium sedibus.

411 Volvimur habet respectum
 ad fufum illum quem torquet
 Parca, qui revolutione sua fila
 format. Sed quod fato subjicit
 hic Deos, non videtur pertinere
 ad brutam aliquam necessitatem.
 Hic fatum est cupiditas Plutonis,
 & voluntas, edictum, effatum
 Jovis: quod indicat mox v. 419.

412 De illis procorum studiis di-
 xerat 33, 133.

- Cingebar studiis! quæ non mihi pignus ob unum
Cedebat numerosa parens? Tu prima voluptas,
415 Tu postrema mihi: per te secunda videbar.
O decus, o requies, o grata superbia matris:
Qua gessi florente Deam: qua sospite nusquam
Inferior Junone fui: nunc squalida, vilis.
Hoc placitum patri. Cur autem adscribimus illum
420 His lacrimis? Ego te, fateor, crudelis ademi,
Quæ te deserui, solamque instantibus ultro
Hostibus exposui. Raucis secura fruebar
Nimirum thiasis, & læta sonantibus arvis
Jungebam Phrygios, cum tu raperere, leones.
425 Accipe, quas merui, pœnas. en ora fatiscunt
Vulneribus, grandesque rubent in pectore sulci.
Immemor en uterus crebro contunditur ictu.
Qua te parte poli, quo te sub cardine quæram?
Quis monstrator erit? quæ me vestigia ducent?
430 Quis currus? ferus ipse quis est? terræne marisne
Incola? quæ volucrum deprendam signa rotarum?*

Ibo,

- 417 nunquam vulg. 418 pro vilis, vultus MS. visus conj. Heinsf.
Genitivo Græco. 421 solam, quæ vulg. solamque Heinsf. qui tamen
malit quæ solam. 423 armis vulg. 425 onerata Basf. marg.
430 pro ipse, ille vulg. 431 viarum Basf. marg.
Plant. marg.

417 *Gessi Deam*, personam & felicitatem Deæ, beata fui, venerabilis fui, uti Deam decet.

419 Primo adscribit lacrimis suis Jovem, vel, quod idem est, assignat calamitatem suam Jovi, patri rerum omnium: mox mutata sententia se accusat.

422 *Rauci thiasis* propter inconditas & diu continuatas ac pene furiosas voces, *thiasos* h. e. choreas ac saltationes, & sacra illa Cybeleia obeuntium. Vid. 33, 205.

525 Inducitur hic Ceres *ταυρήν* ut Terentianus ille Me-

nedemus. Ora fatiscunt vulneribus, rimas accipit vultus, instar vasis e ligno fatiscientis, ab unguibus quibus illum laceravi. Sic pectus laniavit v. 403. Hos hic appellat *sulcos*.

427 Mira junctura, *Immemor uterus*. Nempe hoc vult, Debebat me ipse venter admonere meæ Proserpinæ.

430 *Ferus*, raptor, quales centauri, quales illi gigantes cum anguinis pedibus.

431 De curru & rotis acceperat ab Electra, hic v. 256.

*Ibo, ibo quocumque pedes, quocumque jubebit
Casus. sic Venerem quærat deserta Dione.*

Efficietne labor? rursus te, nata, licebit

- 435 *Amplecti? Manet ille decor? manet ille genarum
Fulgor? an infelix talem fortasse videbo,
Qualis nocte venis? qualem per somnia vidi? „*

*Sic ait, & prima gressus molitur ab Aetna;
Exitiique reos flores, ipsumque rapinæ*

- 440 *Detestata locum sequitur dispersa viarum
Indicia, & pleno rimatur lumine campos,
Inclinatque faces. omnis madet orbita fletu.*

Omnibus

434 proficietne MSS. 436 tandem primi edd. quod vehemens videtur.

442 omnis perit ex uno MS. Heinsf.

433 Imprecatur matri Veneris eam calamitatem, talem laborem.

437 *Qualis nocte venerit* ad matrem Proserpina, dictum supra v. 69.

442 *Inclinat faces* ad terram, ut faciunt, qui sedulo quærent aliquid. *Omnis orbita*, quam ita persequitur, *madet a fletu* & lacrimis illius: *perire* ut possit *omnis orbita a fletu*, quibus fluminibus opus esset?

443 *Omnibus* sibi obviis vel Dis vel Semideis (nam homines metuo ut conspectum illius ferre tum potuerint) *admugit*, cum gemitu eos rogat de filia sua. Non dedecet hoc verbum dolorem Cereris furentis. Sic Sibylla Virgiliana, 6, 99 *antro remugit*. Et Ceres *Terra* quoque mater est, cui *mutum* omnes tribuunt. Et statim videbimus *insanos* ejus *ululatus* a Statio commemorari.

Porro *in aethere* qui possint *fulci* esse, non puto intelligere quemquam. Non agitur hic de lucida semita Deorum, qualem Martis describit noster 1, 102, ac Theo-

dosii de qua 7, 162: aut qualis est quem Iris *fuga secuit sub nubibus arcum* Aen. 5, 658: & 9, 15. Hi fulci momentanei sunt, neque inveniuntur accensis facibus. Hæc est ratio, cur antiquam omnium librorum lectionem reposui, consentientem præsertim cum loco Statii, quem ob oculos habuisse noster jam olim viris doctis visus est, quique hic omitti sine damno lectorum non potest. Sic autem ille Theb. 12, 270 de Argia mariti Polynicis cadaver inter funera requirente, *Qualis ab Aetneis accensa lampade saxis Orba Ceres magna variabat imagine flammæ Ausonium Siculumque latus, vestigia nigri Raptoris vastosque legens in pulvere sulcos. Illius insanis ululatibus ipse remugit Enceladus &c.* Hic locus firmare mihi & lectionem propositam & interpretationem videtur.

444 Adhuc iter s. errorem terrestrem descripsit: nunc, ut per maria ierit, quod se facturam dixerat v. 319. *Quacunque* ergo Ceres

Omnibus admugit. Quacumque it in æquore, fulvis
 Adnatat umbra fretis, extremaque lucis imago
 445 Italiam Libyamque ferit. clarescit Etruscum
 Litus, & accenso resplendent æquore Syrtes.
 Antra procul Scyllæa, petit, canibusque reductis
 Pars stupefacta filet, pars nondum exterrita latrat,

RELIQUA DESIDERANTUR

443 quocumque iit Scal. poët. 5, 14 qui hunc locum de cetero ita repræsentat, ut a nobis factum, nisi quod, typorum errore, ut videtur, pro admugit, est adjungit. 444 externaque

Baf. marg. Scal. l. c.

Ceres it in æquore, umbra h. e. imago facium adnatat fretis, h. e. nisi fallor, propagatur ad litora. Placet hic etiam facere, ut prætermissa vel non satis certe declarata in Thesauris revocem. Freti derivatio Varroniana a fervendo ibi proposita, vera videtur. Favet nomen defretum quod velut defretum est, fervendo minutum. Freta dici loca maris, ubi maxime fervet atque æstuat mare, qualia sunt omnino angustiae, sed etiam litora, consideratio exemplorum etiam Ciceronianorum potest docere. V. G. pro Mure. c. 17 de motibus popularibus. Quod fretum, quem Euripum tot motus -- habere putatis. Hinc Metaphora honesta Lucret. 4, 1025 Aetatis freta pro fervore illo pubescentis adolescentiae dixit. Et ille poëti plus satis ingenii ho-

mo Florus 1, 26. 9 populo ipsi Ro. fretum adolescentiae tribuit, secundam aetatem, in qua totam Italiam armis subegit. Poëta noster fulva facit freta, quatenus conceptum ignis splendorem referunt.

445 Est hic Epexegetis. Lux de facibus Cereris a fluctibus re-percussa Italiam Libyamque ferit. Itaque hinc illustratur Etruscum litus, ab altera & opposita parte resplendent Syrtes in Africa litoribus. Accensum æquor consulta figura ut passim accendi, incendi, ardere, ignis, flamma, de splendido colore & radiis re-percussis dicuntur.

447 Pars Scyllæorum antrorum (neque enim hic unum monstrum fingit, sed, ut res est, regionem maris scopulosam) præ stupore flammarum filet, reductis præ metu latratoribus illis canibus &c.

XXXVII

CL. CLAUDIANI
GIGANTOMACHIA*

Terra parens quondam cælestibus invida regnis,

Tita-

Non habet Editio Vicentina.

* Pœmatium hoc quod mutilum ad nos pervenit, ex Græco Claudiani Latinitate donatum aut ab ipso Claudiano aut ab alio temporum istorum scriptore exiit. Idem quoque mihi persuadeo de Epistola ad Hadrianum & Idylliis nonnullis, qualia Phœnix, Hyltrix, Torpedo, Nilus & Magnes. ut enim aliquid Claudianeum in iis facile agnoscas, ita languent numeri plerumque, & raro ad auctoris nostri hac in parte felicitatem adfurgunt. nec accefferim iis, qui senî & effæto ista excidisse opinantur. a D. Hieronymo ex Gigantomachia incerti hæc citantur,

*Quo fugis, Encelade? quascunque
accefferis ora;*

Sub Jove semper eris.

quæ huic poëmatio non vana conjectura accenseri possint. Græce quidem Gigantomachiam scripsisse Claudianum testis omni exceptione major Arsenius in Apophthegmatis, ex quo fragmentum primum edendum curavimus. noster ipse præfatione v. 1 Conf. Hon. (27,17)

*Enceladus mihi carmen erat vin-
ctusque Typhæus.*

Ejus Gigantomachia partem in Sicilia suo tempore inventam vir summus Petrus Bembus affirmat Epistola ad Politianum. verba ejus apponam. *Reddidere mihi Sicilienses negotiatores codicillos tuos, quibus petebas, ut Constantinum conve-*

nirent, atque ab eo tibi Claudiani Gigantomachiam, quam habere illum audieras, impetrarent. & mox, *Verum quam habet Constantinus Gigantomachiam, ea potius blattomachia est. Etenim annis superioribus, dum inter vetustos ac jam prope defectos libros, quos ei non doctus homo quidam dono dederat, singula ipse (ut sui moris est) diligenter inspiceret, cum Hesiodi fragmentis in charta extrema pagina proxima, Claudiani Gigantomachia titulum reperit, & pauculos tantummodo hexametros; tum alteram iterum chartam, in qua opus desinebat. cætera tineæ depopulaverant, ita ut legi non possent. hæc quoque ipsa corrupta & infida satis, ut quæ ab indotatis librariis describuntur. Igitur quæ habui, ita ut erant, huic epistolæ subtexui. quanquam in illis ipsis, quæ desiderantur, non valde multum amisimus. Nam ex versuum numero, quem eo in libro eique operi librarius supputavit, Gigantomachiam omnem carminibus CXLV constare tumet videbis. ut credibile plane sit, Claudianum eo in poëmate conscribendo luisse potius, quam ullum poëtæ sibi nomen quævisse. Hæc Bembus & ex illo Heinsius, qui in altera editione monet, Barthii eandem de his sententiam, & carmen Græcum ab Arsenio huc repetitum, serius fuisse a se deprehensum.*

1 Non destinavit, credo, auctor carminis justum opus gigantomachia:

- Titanumque simul crebros miserata dolores,
 Omnia monstriifero complebat Tartara foetu,
 Invisum genitura nefas: Phlegramque retexit
 5 Tanta prole tumens, & in æthera protulit hostes.
 Fit sonus. erumpunt Erebo, necdumque creati
 Jam dextras in bella parant, superosque laceffunt,
 Stridula volventes gemino vestigia lapsu.
 Pallescunt subito stellæ, flectitque rubentes
 10 Phœbus equos, docuitque timor revocare meatus.
 Oceanum petit Arctos', inocciduique Triones
 Occasum didicere pati. tum fervida natos
 Talibus hortatur genitrix in prælia dictis:

„O pubes

2 labores MS. 3 cœtu vulg. 6 er. crebris Vien. crebri al. erebi
 MS. nondumque vulg. 10 cogitque conj. Heinsf. 12 voluerè:
 vulg. optavere Barth. ex MS. cum ferv. MSS.

chiæ; sed Idyllion tantum vel eclogam: eaque ipsa simplicem potius narrationem habet, non splendorem aliquem Poëticum. Neque vero a nobis hic aliquis expectet enarrationem hujus argumenti, quod ab Homero inde atque Hesiodo poëtæ omnes, sed suo unusquisque modo tractarunt, quos in concordiam aliquo modo, distinguendis pluribus bellis, revocare, catalogum texere gigantum, qualem Argonautarum dedit Burmannus, Græcos componere cum Latinis, censuram agere recentiorum, in primis Eilardi Belli Frisii, cujus Belli Gigantei libri iv habentur in prima parte Deliciarum poëtarum Belgicorum, non injucundum fuerit, nec forte ad antiquitatis cognitionem & poëticam facultatem augendam inutile; sed nec otii nostri, quod nunc est, nec hujus instituti. Et nescio an mereatur hic libellus, aut hoc fragmentum, operosos Commentarios.

2 Ponit itaque auctor, ante hanc quam describere modo aggreditur

Gigantomachian fuisse aliam, qua victi Titanes, atque in Tartarum detrusi sint. Huc pertinet *Phlegra retecta*, de qua dictum ad 27, 20. Huc Tityos v. 25.

5 Tellus etiam apud Hesiodum Theog. 147 it. 617 suos filios primum intra viscera sua, ubi & *Erebus*, continet, deinde ubi irascitur Diis superis, vel aliis Titanibus, eos emittit.

8 *Stridula vestigia* vocat, cum respectu ad sibilum serpentium, quos horribiles duo pro pedibus habent gigantes, quosque probabiliter illis tribuunt, quia sunt terræ filii, sub terris habitant.

11 *Arctos*, ursa minor, nunquam occidit his, qui in Zona septentrionali temperata habitant: neque *Triones* alii septem, quibus constat ursa major. V. ad 22, 458 & compara 35, 189 quem locum aut imitatus esse hic auctor, aut si idem est utriusque, in mente habuisse videtur.

- „O pūbes domitura Deos, quodcumque videtis,
 15 Pugnando dabitur. Præstat victoria mundum.
 Sentiet ille meas tandem Saturnius iras.
 Agnoscat, quod Terra potest. Sic viribus ullis
 Vincor: cur Cybele nobis meliora creavit?
 Cur nullus Telluris honos? cur semper acerbis
 20 Me damnis urgere solet? Quæ forma nocendi
 Defuit? hinc volucrem vivo sub pectore pascit
 Infelix Scythica fixus convalle Prometheus.
 Hinc Atlantis apex flammantia pondera fulcit,
 Et per canitiem glacies asperrima durat.
 25 Quid dicam Tityon, cujus, sub vulture sævo,
 Viscera nascuntur gravibus certantia pœnis?

Sed

16 sentiat vulg. 17 agnoscat, quid vulg. cognoscat quid Vien.
 cognoscat quod Barth. e MS. agnoscat quod Ald. quem sequor. si cur-
 ribus illis MS. cur viribus illis conj. Heins. si vir. vulg. 18 pro
 nobis, vobis MS. quod placet Heins. 19 quæ semper MSS. qui vulg.
 21 nullo sub MS. recidivo conj. Barth. fibroso conj. Heins.
 23 sidera MS. 24 Abest ab optimo MS. hic versus.

16 Hunc usum pronominis ille, cui interdum ipse substitutum ibant critici, illustant Heins. ad Virg. Aen. 7, 110 & Brouckh. ad Tib. 1, 4, 19.

17 Quod terra potest, tanto lubentius revocavi, quod illud quid potest Solæcisimum sapit.

19 Cybele, quæ eadem Rhea, mater Jovis & fratrum: eadem, ex aliis fabulis, Tellus.

19 Illud semper etiam ponit bella quædam superiora cum filiis Terræ, s. Titanibus, in quo numero nominat hic Promethea, Atlantem, Tityon. Nempe ille Caucasus affixus, de quo est tota Aeschyli Tragedia, & Dialogus Lucianus.

23 Atlanta pœnæ causa cælum ac terram sustinere, apparet ex Aesch. Prom. vincto v. 348. De genere illius, ut nempe de aliis

omnibus, poëtæ dissentiant: nam Aeschylus l. c. Oceani fratrem facit, atque adeo Cæli s. Aetheris ac Terræ filium: alii Japeti & Clymenes filium, fratrem Promethei, quorum patruus Oceanus. Vid. Munck. & Staver. ad Hygi. fab. i p. 10.

23 Flammantia pondera sunt sidera, quæ videtur facere massas graves, ignitas, quale quid de Sole antiqui Physici philosophabantur, cum πυρρον dicerent, vel λιβρον διαπυρον. Vid. Menag. ad Diog. Laërt. 2.8.

24 Acumen videtur quærere in eo, quod, cum flammantia pondera sustineat Atlas, idem tamen perpetua glacie canus sit.

25 Tityon, terræ omniparentis alumnus Aen. 6, 595, pulchre describit Claudianus 35, 337.

Sed vos, o tandem veniens exercitus ultor,

Solvite Titanas vinclis; defendite matrem.

Sunt freta, sunt montes. nostris ne parcite membris

30 *In Jovis exitium telum non esse recuso.*

Ite, precor; miscete polum, rescindite turres

Sidereas. Rapiat fulmen streptrumque Typhæus.

Enceladi iussis mare serviat. alter habenas

Auroræ pro Sole regat. te Delphica laurus

35 *Stringat, Porphyryon, Cirrhæaque templa teneto.,*

His ubi consiliis animos elusit inanes;

Jam credunt vicisse Deos, mediisque revinctum

Neptunum traxisse fretis. hic sternere Martem

Cogitat, hic Phœbi laceros divellere crines.

40 *Hic sibi promittit Venerem. spiratque Dianæ*

Conjugium. castamque cupit violare Minervam.

Interea Superos prænuntia convocat Iris,

Qui

27 ultro MS. 28 Post hunc versum hiatus unius versus in MS.

29 vestris nec vulg. 31 restinguite turbas MSS. 35 Porfurio MS.

tenebis, tenebris, tenebit, tenebo MSS. tenebunt conj. Barth.

38 vadis MS. 39 devellere vulg.

40 speratque vulg.

29 *Freta* hic universim pro marium omni genere poni puto, quatenus commovetur & fervet, unde nomen esse putamus. Vid. ad 36, 444.

32 *Typhœa* ultimum Terræ filiorum facit, & horribilem illius descriptionem ponit Hesiodus Theog. 821 sqq. deinde ait illum destinatum a matre ut imperaret in locum Jovis, καὶ κεν (v. 836) ὄψεσθαι τοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάξεν, Εἰ μὴ ἂν ὁ δὲ νόσος πατρὸς κ. τ. λ. Sed frequens illius & Enceladi jam facta est mentio.

32 *Habenas Auroræ* pro die ponit, quæ præcurrere diem solet. De *habenis* ad 1, 1 conjecturam dedimus: sed quæ ad hunc locum accommodari non potest. Cete-

rum hic etiam Solem, quod facere solent, ab Apolline distinguunt.

35 *Stringat* est coronet, arcæ circumdet caput tuum.

36 *Eludere animos*, de vi præpositionis quam habet in *emicare*, *emergere*, *evehere*, & similibus, videtur significare in altum ludere, ludendo & illudendo, mentiendo & vanis promissis extollere. Hoc facilius est in animo inani, qui facilius, impletur falsis, inflatur, extollitur.

42 *Iris prænuntia* Deorum, ut 36, 1 hic nihil aliud significat quam *nuntiam* vel *ministram*. Nempe qui faciendum aliquid denunciat, is eo ipso prænuntiat, quid futurum sit. Sic *præcipere* vulgo

Q q

Qui flavios, qui stagna colunt. cinguntur & ipsi
 Auxilio Manes. nec te, Proserpina, longe
 45 Umbrosæ tenuere fores. Rex ille silentum
 Lethæo vehitur curru, lucemque timentes
 Insolitam mirantur equi, trepidoque volatu
 Spissas cæruleis tenebras e naribus efflant.

Ac, velut hostilis cum machina terruit urbem,
 50 Undique concurrunt arcem defendere cives:
 Haud secus omnigenis coeuntia Numina formis
 Ad patrias venere domos. tum Jupiter infit:
 „O numquam peritura cohors. o debita semper
 Cælo progenies, nullisque obnoxia fatis:
 55 Cernitis ut nostrum Tellus conjuret in orbem
 Prole|nova, dederitque alios interrिता partus?
 Ergo, quot dederit natos, tot funera matri
 Reddamus. longo maneat per sæcula luctu,
 Tanto pro numero paribus damnata sepulcris.,,

Jam

45 ipse conj. Barth. Sed vid. no. ad 16. 46 invehitur malit Heinfs.
 49 proruit vel verberat conj. Heinfs. 51 turmis vulg. 58 per
 singula vulg. sæcula etiam Bas. marg. pro luctu,
 ductu, cursu al.

vulgo & prædicere apud Nepotem
 2, 7. 3 est jubere, dicere quid fa-
 ciendum sit.

46 Comparetur 35, 193 & quæ
 dixi ad v. 11.

48 Cæruleas naves utrum obsur-
 vum equorum colorem, an ab
 exeunte vapore obscuro, dixerit,
 & an pulchre dixerit? non pro-
 nunciaverim.

51 Formas omnigenas fumsere DI
 in pugna contra gigantes. Sic
 Rhoecum retorsit leonis unguibus
 horribilique mala Bacchus apud
 Hor. Car. 2, 19. 23. Sed metui il-
 lam in animalia deorum mutatio-
 nem in isto bello tribuunt Pieri-
 des, & Bacchum in capro la-
 tuisse canunt, apud Ovid. Met. 5,
 326. Ex illa re ortam esse puta-
 bant homines in Ham Aegyptiorum

rationem sub animalium imagine
 colendi Deos. Vid. qui magno
 numero laudantur a VV. DD. ad
 Ovid. l. c. & ad Hygi. fab. 196. Add.
 Diod. Sic. 1, 86 & quæ ibi Wessel.

53 Debita calo semper progenies,
 quos semper habere cælum, sem-
 per frui honore divino, fatum est:
 quod statim addit, nullis obnoxia
 fatis, primum ipso numero plu-
 rali varietas & inconstantia quæ-
 dam in eo, qui obnoxius illis est
 indicatur, deinde hoc nomen ob-
 noxius triste quiddam atque ad-
 versum notat cui quis ob noxam
 aliquam suam subiectus sit.

56 Interrita superiorum contra
 suos Titanas bellorum exitu, alias
 novosque partus dedit Terra.

58 Manere luctu, omiſſa præpo-
 ſitione, duriuſculum: ſed pluri-
 bus

- 60 Jam tuba nimborum sonuit: jam signa ruendi
 His æther, his terra dedit: confusaque rursus
 Pro domino Natura timet. Discrimina rerum
 Miscet turba potens. nunc insula deferit æquor:
 Nec scopuli latuere mari. quot litora restant
 65 Nuda! quot antiquas mutarunt flumina ripas?
 Hic rotat Aemonium præduris viribus Oeten:
 Hic juga connixis manibus Pangææ coruscat.
 Hunc armat glacialis Athos: hoc Ossa movente
 Tollitur. hic Rhodopen Hebri cum fonte revellit,
 70 Et focias truncavit aquas, summaque levatus
 Rupe Giganteos humeros irrorat Enipeus.

Q q 2

Subsidit

- 61 bis æther, bis *vulg.* 66 Aemoniam *MS.* artubus *Cuj.*
 67 cunnixus, convexis *MSS.* 69 ponte, sponte, parte *MSS.*
 70 volutus ex *MS.* malit *Heinsf.* quod receptum
 in *ed. 2.*

bus locis suspectum mihi! hoc carmen.

61 *Hic*, DIs, æther s. cælum, *his*, Gigantibus, Terra mater.

62 *Naturam* hic etiam facit personam, a DIs & rebus ceteris distinctam, ut 35, 371. Nostri *mundum* solentita appellare. Suspensis animis expectant privati, quis rerum potiturus sit, ut grex boum tauris certantibus, ut in galiorum certamine cohors. Ceterum quæ jam sequitur descriptio, ejusque similes, suadent gigantomachias excogitatas ad reddendam rationem qualemcumque insignium mutationum, quæ aliam aliamque faciem orbi, quem habitamus, intulere, quas sub tali imagine & magnifice proponere, & juniorum phantasie ac memorie imprimere se sperabant. De Aetna & Phlegræis campis, res manifesta.

64 Videtur duas res oppositas dicere. *Insula deferit aquor*, non amplius videtur insula sed continens, subducta aqua. Nunc scopuli, eminere adhuc visi & minari cælo, *latuere mari* submersi.

67 *Pangæum* & *Athon* etiam conjunxit Claudianus 3, 336. Hic præsertim locus ingenio illo dignus videtur. Quanti sunt, qui *coruscant*, h. e. celeri motu vibrans & iaculantur montes, qui cum monte fontes fluminum tollunt?

70 *Truncantur aquæ fociæ* Hebri, ab aliis fluminibus in *veste* capite suo.

71 Magnifica imago. Conati sunt gigantes inter alia (Virg. Ge. 1, 282) *Ossa frondosum involvere Olympum*. Ex Olympo delabitur *Enipeus*; hic una sublatu nequidem perfundit, sed tantum *irrorat Giganteos humeros*. Alius est Thessaliæ Enipeus Pharsalum præterfluens, de quo ad 26, 183.

- Subfidit patulis tellus fine culmine campis,
 In natos divisa suos. Horrendus ubique
 It fragor, & pugnae spatium discriminat aër.
- 75 Primus terrificum Mavors non segnis in agmen
 Odrysiis impellit equos, quibus ille Gelonos,
 Sive Getas turbare solet. Splendens igni
 Aureus ardescit clipeus, galeamque nitentes
 Arrexere jubæ. Tunc concitus ense Pelorum
- 80 Transigit adverso, femorum qua fine volutus
 Duplex semiferi connectitur ilibus anguis,
 Atque uno ternas animas interficit ictu.
 Tum superinsultans avidus languentia curru
 Membra terit, multumque rotæ sparsere cruoris.
- 85 Occurrit pro fratre Mimas, Lemnumque calentem
 Cum

72 subfedit *al.* 74 fit fragor *malit Heinfs.* 80 qua parte *vulg.*
 fine *Ald. & MSS.* 82 trinas *al.* 83 dum -- avido *conj. Barth.*
 dum -- rapido *conj. Heinfs. pro curru, cursu MS.* 84 cruorem *vulg.*
 85 occurrit *conj. Heinfs. cadentem MSS.*

72 Quam diu montes ita in manibus gigantum & in altum sublati erant, iis locis planities & campi erant, sine *culmine*, aut eminentia.

74 Aër est illud spatium inter utranque aciem medium, in quo deinde concurritur, *μεταξύμων.*

76 Odrysiæ in Thraciæ populis celebriores: ab his quidquid Thracium est, aut Septentrionale, aut Martium denique, quod Mars proprium Thraciæ gentis numen erat, Odrysiis poëtæ vocare solent.

79 Arrexere galeam jubæ, h. e. altiore, terribilioremque adeo fecerunt videri.

81 Duplex anguis, pro duobus pedibus, connectitur ilibus semiferi gigantis. Illa semifera non videntur dici, sed semifer est totus gigas, Pelorus, quod ipsum nomen monstrum, & prodigium notat,

& datum uni de promuntoriis tribus magnis Siciliæ. Cui hoc epitheton non minus quam Centauris, quorum pæne proprium est, convenit.

82 Ternas animas habere dicas Pelorum, unam humanam superum corpus ad illa usque animantem, duas serpentinas, quibus vivant duo qui pro pedibus sunt, serpentes.

85 Hunc locum expressit Sido. Apollin. car. 15, 25. Sed penamus aliquot versus, Hic rotat excussum vibrans in sidere Pindum Enceladus, rapido fit missilis Ossa Typhæo Porphyrio Pangæa rapit, Rhodopenque Adamastor Strymonio cum fonte levat, veniensque superne Intorto calidum restinguit flumine fulmen. Hic Pallas Pallanta petit, cui Gorgone visu Invenit solidum jam lancea tarda cadaver.

Cum lare Vulcani spumantibus eruit undis:

Et prope torfisset, si non Mavortia cuspis

Ante revelato cerebrum fudisset ab ore.

Ille viro toto moriens, serpentibus imis

90 Vivit adhuc stridore ferox, & parte rebelli

Victorem post fata petit. Tritonia virgo

Profilit, ostendens rutila eum Gorgone pectus,

Adspectu contenta suo, non utitur hasta.

Nam satis est vidisse semel. primumque furem

95 Longius in faciem saxi Pallanta reformat.

Ille, procul subitis fixus sine vulnere nodis,

Ut se letifero sensit durescere visu,

(Et steterat jam pæne lapis) „Quo vertimur? inquit,

Quæ serpit per membra silex? qui torpor inertem

100 Marmorea me peste ligat?„ Vix pauca locutus,

Q q 3

Quod

88 relevato Ald. & MS. revelatum MS. relatu MS. celebrato MS.

unde terebrato dedit Heins. fud. ab ore cerebrum MS. 91 ferit

MSS. 92 ostendens malit Heins. 94 ferentem, fremementem MS.

ruentem Longius, vel fremementem Anguib. conj. Heins. 95 pro

faciem, formam MSS. 99 qui vulg. Sed quæ MSS. &

usus Claudiani.

eadaver. Hic Lemnum pro fra-
tre Mimas contra Aegida torquet,
Impulsamque quantit inculabilis in-
sula caluin Plurimus hic Bri-
areus populofo corpore pugnat, Co-
gnatam portans aciem, cni vertice
ab uno Cernas ramosis palmas
fruticare lacertis.

86 Bene factum, quod domi
non fuit Vulcanus, periculum
alias subituius illi non dissimile,
quum de cælo dejectus est, 12. A.
591: ubi illum Jupiter iratus
Πῖσε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βλάτῃ
δεσποτοιο, Corruptum pede deiecit
de limine Olympi.

93 Adspectu hic capiendum pas-
sive, ut loquuntur Grammatici.
Non est mortiferum, si quem Mi-
nerva adspexit, non illa fascinat
vel interficit quemquam suorum
oculorum conjectu: sed obrige-
scunt & in saxum mutantur, qui

Medusæ, Gorgonum unius, caput,
quod pectori præfixum fert Pa-
las, adspiciunt. Ergo debebat ex
Grammaticorum decreto dicere
poëta Adspectu contenta sui. Sed
jam ostendit Vossius de constr.
c. 57. etiam possessivo pronomine
in tali re locum esse. Sed & il-
lud satis est vidisse semel ita intel-
ligendum, satis est ad perniciem
gigantis, si ille viderit, adspexe-
rit semel Gorgona. Hæc ita se
habere, tum reliqua Medusæ fa-
bula docet, tum collatus cum
h. l. v. 106. 113.

94 Furem longius interpretor,
longius progressum in furore, non
subsistentem intra primum cona-
tum, Pallanta.

96 Nodi sunt partes indurate
quæ & ipsæ moveri non possunt,
& vicinarum motum impediunt.

Quod timuit, jam totus erat, sævusque Damastor,
Ad depellendos jaculum dum quæreret hostes,
Germani rigidum misit pro rupe cadaver.

- Hic vero interitum fratris miratus Echion,
105 Inscius auctorem dum vult tentare nocendo,
Te, Dea, respexit, solam quam cernere nulli
Bis licuit. Meruit sublata audacia poenas,
Et didicit cum morte Deam. Sed turbidus ira
Palleneus, oculis adversa ruentibus atrox,
110 Ingreditur, cæcasque manus in Pallada tendit.
Hunc mucrone ferit Dea cominus: ac simul angues
Gorgoneo riguere gelu, corpusque per unum
Pars moritur ferro, partes periere videndo.
Ecce autem medium spiris dilapsus in æquor
115 Porphyryon trepidam conatur rumpere Delon,
Scilicet ad superos ut torqueat improbus axes.

Horruit

101 sævitque *MS.* Jamastor, Jemastor *MS.* Adamastor *Sidon.*
104 miratur *vulg.* 106 ægida *malit Heinfs.* 108 iram *Vien.*
Idam *Baf. Junt. Plant. Claver. Barth.* Ida *Ald.* Idan, Idas *al.*
109 Palladiis *MSS.* Pallaneus *Vien. Baf. Ald. Plant.* Palleneus *etiam*
Junt. & tuctur Claver. 110 Aggreditur *malit Heinfs.* 115 vel-
lere *vulg.* vincere *MS.* rumpere *Baf. marg.*
vertere *Cuj.*

103 Felix phantasia. Quærit
telum, Damastor, saxum ingens,
rupem, montem adeo. Cum ni-
hil offerretur commodius, ipsum
saxum, in quod mutatus fuerat
Pallas, arripit.

107 Sublata audacia, pro elata,
ut Ter. Hec. 3, 5. 56 Sublati ani-
mi sunt.

108 Discimus, quidquid pri-
mum experimur. Simul & eodem
actu expertus est, quid posset
sua cum Gorgone Minerva, & quid
esset mori.

110 Cæca manus, quæ non a
consilio reguntur, sed a furioso
jactantur impetu.

114 Spira sunt volumina & cur-
vaturæ draconum, quas forman-
do moventur & locum mutant,
progredi enim proprie dici non
possunt. Sic 33, 185.

115 Delon insulam eo facilius se
putat a radicibus suis revulsuram,
quia non pridem ex immobili &
fluctuante Asterie, quo commo-
dius puerperium Latonæ exci-
peret, stabilita & fundo continens
facta erat. Ejus rei conscientia
trepida est Delos, & clamat, En
iterum convulsa feror. Vid. Callim.
in Delum v. 51.

- Horruit Aegæus: stagnantibus exfilit antris
 Longævo cum patre Thetis, desertaque manfit
 Regia Neptuni, famulis veneranda profundis.
- 120 Exclamant placidæ Cynthi de vertice Nymphæ:
 Nymphæ, quæ rudibus Phœbum docuere sagittis
 Errantes agitare feras, primumque gementi
 Latonæ struxere torum, cum lumina cæli
 Parturiens geminis ornaret foetibus orbem.
- 125 Implorat Pæana suum conterrita Delos,
 Auxiliumque rogat; „*Si te gratissima fudit
 In nostros Latona smus, succurre precanti.
 En iterum convulsa feror.*„

RELIQUA DESIDERANTUR

- 120 placido cunctæ vulg. placidæ cuncto, placidæ cunctæ MSS.
 125 *Hic versus* Implorat &c. abest a MSS. 126 rogant MSS.
 rogans conj. Heins. 127 vestro -- sinu MSS. 128 post feror,
 succurre roganti add. ante Heins. Sed in MSS.
 desideratur.

117 *Aegæus*, Neptuni filius, pater Thesei, a quo *Aegeum* mare dictum est. Hic perturbatus, a motu Deli. *Thetidis* pater Nereus, Oceani filius. *Famuli* profundæ Neptuni Tritones & æquorei Di alii. *Cynthus* Deli mons, cui *Nymphæ* tribuuntur, Dianæ comites venaticis, quod generale nomen etiam Oreadas, Dryadas, complectitur. Hæ antiquiores Apollinem etiam venari docuerant, quin Latonæ ministraverant

parturienti Apollinem & Dianam, *Lumina* eosdem cæli, Solem ac Lunam &c.

125 De *Pæanis* appellatione vid. ad 2, 11.

126 *Gratissima* Latona, quæ adeo vult me frui munere, quod mihi tribuit, ob hospitium quod parturientem & a Junone exagitata recepi. Hæc est materia Hymni Callimachei, quem modo laudavi.

XXXVIII

ΚΛΑΥΔΙΑΝΟΥ

ΕΚ ΤΗΣ ΓΙΓΑΝΤΟΜΑΧΙΑΣ

- Κύπρις δ' ἔτε βέλος φέρειν, ἐθ' ὄπλον· ἀλλ' ἐπόμεζεν
 Ἀγλαΐην· θεμένη γὰρ ἐπ' ὀμμασιν ἄγγελον αὐδὴν,
 Πρῶτα μὲν ἀπλεκέας περόνῃ διεκρίνατο χαίτας,
 Καὶ πλεκτάς· ἔσφιγξε πυκνῶ περιπλέγματι σειράς,
 5 Στιλβεί δ' ὀφθαλμῶν ἐρατὰς ὑπεγράψατο κανθῆς·
 Λεπτὰς εὐανέμοιο ῥαφὰς χαλάσασα χιτῶνος,
 Πορφυρέων ἐκρύπτεν ὑφ' εἵμασιν ἄνθεα μαζῶν,
 Ὀμματος εἰς ἄγρην ὠπλισμένη· εἶχε γὰρ αὐτὴ
 Πλέγμα κόρυν, δόρυ μαζῶν, ὀφρῦν βέλος, ἀσπίδα κάλλος,
 10 Ὅπλα μέλη, θέλγητρον ἐν ἄλγεσιν· εἰ δέ τις αὐτῇ
 Ὀμμα βάλη, δέδμητο.

1 Arfenius, Monembasie Episcopus, in libro *Αποθέγματα Φιλοσόφων*, quem inscripsit Leonis x, quemque ordine elementorum disposuit, sub ΚΛΑΥΔΙΑΝΟΥ, αὐτε, quod sententiam non mutat.

2 Pro αὐδὴν tenui mutatione legendum puto αὐγὴν, quod in versione expressi per radium.

3 Arfen. διέκρινε, male.

4 Arfen. male σειρεύς.

HAEC AD VERBUM SIC
TRANSFERAS

Cypris neque telum ferebat, neque arma: sed gerebat
Venustatem. Cum enim in oculis posuisset explora-
torem radium,

Primum confusas acu discriminavit comas,

Et plexiles denso circumflexu catenas constrinxit:

5 Ac splendore amabiles oculorum orbes fucavit:

Tum tenues fluentis futuras laxans tunicæ,

Purpurearum non celavit sub veste flores papillarum.

Oculi ad venatum *sic* armata *fuit*: habuit enim ipsa

Cincinnos galeam, hastam papillas, supercilium sagit-
tam, clipeum pulchritudinem:

10 Arma membra, delinimentum in doloribus. Si quis
vero illi

Oculum adjiceret, jam superatus erat.

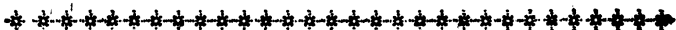
6 *Λεπτάς* in Heinſianis nihili est. Melius Barthius dedit *λεπτὰς*. Sed *Χιτῶνας* adhuc editum est, cum tamen adjectivum *εὐανέμοιο* Genitivum requirat. Ceterum versus sextum & septimum licet pæne ad verbum sic reddere:

Tum tenues laxans tunicas, Indubria ventis, Florem purpureæ male celat veste papillæ.

7 Delevi δ' post *Πορφυρέων*, quod ortum puto a mala interpunctione.

8 Arsen. *ὀπλισμένον* vitiose.

CL. CLAUDIANI EPISTOLAE†

XXXIX

I. DEPRECATIO AD HADRIANUM PRAEFECTUM PRAETORIO*

U^sque adeone tuæ producitur impetus iræ?
 Nullus tot finis lacrimis? Subitisne favorem
 Permutas odiis? Quo mens ignara nocendi,
 Quo sensus abiere pii? Tantumne licebit

Invidiæ?

* Satisfactio pro se apud Stilichonem MSS. Epigramma satisfactio-
 nis apud Hadrianum prætorii præfectum *Bas. Claver.* Epistolæ. Ad
 Hadrianum *al.* 2 erat MS. nullus tot MS. *Hinc* nulla ne tot.
conj. Heinſ. subitisque *al.* 3 permittas MSS. & *Cuj.*

† Quo magis ad pedestrem & humanum sermonem, ac quotidianum, demissa esse debet epistola, eo magis ætatem illam & ingruentem barbariei tumorem frigidum, quem illi sublimitatem, pulchritudinem certe, interpretabantur, resipit. Igitur cum hic examinare singula ac reprehendere nec vacet nec libeat, illud certe admonendi videntur lectorum quidam, ne ex harum, quæ sequuntur scripturionum stilo totum Claudianum judicent; alii, ne, quia superiora egregie plerumque & optimorum exemplo dicta sunt, ideo hæc etiam simpliciter probari debere putent: sed utrique meminerint, proſam prius corruptam esse orationem, quam poëſin, tenue illud & nuditate sua amabile genus, quam ornatum & magnificum. Quod diximus, in

hac epistola non ita animadvertitur propter affectus vehementiam, & in altera propter splendorem personæ, in tertia eo magis offendit.

* Hadrianum magistrum officiorum sub Honorio intra A. D. 397 & 405 habet Profopographia Cod. Theod. Gothofrediana: Præfectum autem Prætorio intra A. 412 & 416. Si duo sint homines, ad priorem potius referenda videtur epistola, quæ a juvene Claudiano scripta intelligitur ex v. 6. Viderur autem carminibus læſisse patronum ante suum, & forte habemus illud, quod quis vocet corpus delicti, Epigr. 30 f. n. 80. quod jam suspicatus est Barthius. Cf. dicenda ad v. 51.

3 *Mens ignara nocendi* pulchra innocentie descriptio, non stuporis.

5 Invidiæ? tantum strepitus valuere maligni?

Me dolor incautum, me lubrica duxerit ætas,

Me tumor impulerit, me devius egerit ardor:

Te tamen haud decuit paribus concurrere telis.

Humanæ Superos numquam tetigere querelæ,

10 Nec vaga securum penetrant convicia cælum.

Excessit jam pœna modum. Concede jacenti.

En adsum. veniam confessus crimina posco.

Manibus Hectoreis atrox ignovit Achilles.

Ultrices Furias matris placavit Orestes.

15 Reddidit Alcides Priamo, quas ceperat, arces.

Pellæum juvenem Regum flexere ruinæ;

Darium

6 decor *MS.* incautum *MS.* Cuj. me calor incautum *conj.* Heinsf.

7 timor *vulg. pro ardor, error MS.* 11 pro modum, scelus Cuj.

13 adsum en *MS.* Hinc Adsum en, en ven. *conj.* Heinsf.

14 viâtrices *al.* Sed ultrices *jam Ald. Basf. Clav.*

5 *Strepitus* duo credo significat, tumultuosos plurium sermones, & confusos, quibus inimici deferebant poëtam apud Hadrianum.

6 Hæc descriptio criminis poëtæ, collata cum v. 53, ubi se tanquam vatem peccasse innuit, firmat opinionem modo propositam, de causa irarum Hadriani. Coniunctivi illi duxerit, impulerit, egerit sunt non plane quidem consentientis, nec tamen valde repugnantis, aut negare crimen sustinentis.

7 Tumorem & tumidum de ira nolter usurpat etiam alias, V. G. 5, 117.

8 Similis deprecatio illi Thaidis expostulationi apud Ter. Eun. 5, 2. 26 Nam si ego digna hac contumelia sum maxime; at tu indignus, qui faceres, tamen.

9 Querelæ hic non sunt lamentantium & de sorte sua querentium, sed accusantium, ut cum in laude conjugum ponitur in sepulchrali monumento, sine querela eos vixisse.

10 Vaga convicia, quæ nihil certi & definiti criminis habent: securum cælum quod neque curat neque metuit injurias.

13 Cadaver Hæctoris intelligit, quod raptare circa mœnia Trojæ rogatus a Priamo desit Achilles. Hos Manes vocat etiam Plinius 11, 37 l. 54 Pleraque alitum e Manibus hominum oculos potissimum appetunt. Sic 44, 72.

14 Furias interfectæ a se, patris Agamemnonis ulciscendi causa, matris Clytæmnestræ, placavit tandem Orestes: quod est argumentum fabulæ Aeschyli, Eumenidum, quo nomine placatas sibi Erinnyas ille appellavit.

15 Priamum ipsum sorori Hecionæ condonatum alii narrant. Vid. Apollod. Bibl. 2, 4. 9 p. 113 & 2, 6. 4 p. 127.

16 Pellæus juvenis Alexander M. est. V. ad 3, 374.

Darium famulis manibus doliuisse peremptum

Fertur, & ingenti solatus fata sepulcro.

Tradita captivo spatiosior India Poro.

20 Conditor hic patriæ. Sic hostibus ille pepercit.

Hunc virtus tua digna sequi. quemcumque Deorum

Læsimus, insultet jugulo, pascatque furorem.

Gratia diffluit: sequitur feralis egestas:

Desolata domus: caris spoliatur amicis.

25 Hunc tormenta necant: hic undique truditur exsul.

Quid superest damnis? quæ sæva pericula restant?

Emollit rabiem prædæ mortisque facultas,

Prætereunt subjecta feræ, torvique leones,

Quæ

17 et Dar. MSS. famuli Claver. Raph. Jansf. Barth. Adjectivam rationem exemplis firmat Heinsf. 19 traditaque est capto Cuj. 23 defluxit al. Sed perpetua fere rñs de ac di permutatio. 25 pellitur Cuj. 26 damni Cuj. piacula susp. Heinsf. 27 & 28 transpositis hemistichis, Præt. subj. f. mortisque fac. Em. r. pr. Claver. & Heinsf. ex uno MS. cujus librarius sic festinationem suam non infelicitè videtur correxisse.

17 Bessum Darii domini sui interfectorem crudeliter necari jussit Alexander apud Curt. 7, 5. 40; ipsum Darium regio apparatu sepeliri iusti. 11 extr.

19 Porum post victoriam Alexander donavit ampliore regno, quam tenuerat Curt. 8, 14. 45.

20 Conditor fuit Alexander patriæ communis Hadriani & Claudiani. Hinc v. 55 commune solum Pharos: & Pharii nomine designat Hadrianum n. 80.

21 In Deos se nihil peccasse confirmat: nisi tamen Augustam familiam intelligit, in quam proprie committi majestatis crimen, in qua lædi majestas, poruit.

23 Miseriam describit, in quam Hadriani ipsum iræ conjecerint. Videtur autem crimen majestatis constatum Claudiano, arrepti familiares, & amici. Potuisse ea tempestate crimen hoc nasci ex offensione Magistri Officiorum, luculenter

apparet ex constitutione Arcadii & Honorii, quæ habetur l. 3 C. Theod. ad L. Corn. de Sicariis & doctissimo ad eam Commentario Jac. Gothofredi, præsertim §. 7 p. 104 ad verba legis, *Quisquis scelestam inierit factionem - de satellitibus, consiliis, ac ministris*. Dixit delator, Acerbe ludit poeta in Magistrum Officiorum inter sodales: ergo conjuravit cum illis. Sunt hic, nisi fallor, omnia hujus rei Phænomena. Ceterum *Diffluit* placet, ut exprimat illa dispersio & dissipatio amicorum, de qua Hor. Car. 1, 35. 26 *Difflugiant cadis cum face siccatis amici*. Nempe *Gratiæ* nomine intelligitur multitudo hominum bene cupientium, quam qui habent dicuntur *gratiosi*.

27 Vult in pudorem dare Hadrianum, ne crudelior esse velit bestiis. *Corpora magnanimo satis est prostrasse leoni*. Credo hoc Nasoni Trist.

Quæ stravisse calent, eadem prostrata relinquunt.

- 30 Nec nisi bellantis gaudet cervice juveni
Nobiliore fames. Secuit nascentia fata
Livor, & ingesto turbavit gaudia luctu.
Jam jam suppliciiis fessos, humilesque, serenus
Respice. Quid tanta dignaris mole clientem?
35 In brevibus numquam sese probat Aeolus antris:
Nec capit angustus Boreæ certamina collis.
Alpès ille quatit, Rhodopeia culmina lassat.
Incubuit numquam cælestis flamma salictis,
Nec parvi frutices iram meruere Tonantis.

- 40 Ingentes quercus, annosas fulminat ornos.
Hoc pro supplicibus ramis, pro fronde Minervæ,
Hoc carmen pro ture damus. Miserere tuorum.
Me, precor, heu, me redde mihi! gravibusque medere
Vulneribus,

29 valent *vulg.* calent *est ex MSS.* 30 gaudent c. juveni Nobiliore fame *vulg.* Sed *pulchre locum ex MSS. restit. Heinsf.* 31 vota *vulg.*
32 inlato *Cuj.* 34 morte *vulg.* Sed mole jam *Ald. & MSS.*
35 undis *vulg.* 37 quassat *al.*

Trist. 3, 5. 33, nisi leo esuriat. Ceterum ita ordinari possunt pro nostræ linguæ ingenio explicarique verba: Facultas prædæ possidendæ, & inferendæ mortis, emollit rabiem s. rabiosam cupiditatem utriusque rei. Additur *ἐνεργήσας*, Prætereunt &c.

31 Nascentia fata, incipientem felicitatem a gratia Hadriani, antea patroni, significant.

34 Molem dicit omnem vim & auctoritatem viri in magna dignitate, qualis est illa Magistri Officiorum, constituti. In *clientis* nomine & humilitatis quædam notio inest, & necessitudinis ejus, quæ potius servare illum ac liberare male suadeat, quam opprimere.

41 Supplices rami, *ἐπεσιώνη*, baculus vel furculus, foliis mollibus, vel lana adeo, obvolutus: talis est *frons Minervæ*, olivæ ramus, quem supplices præferunt & ostendunt, quo indicant, se lædendi omnem animum abjecisse. Hinc *pacales oleæ* Ovid. Met. 6, 101. Et ex Ponto 1, 1. 31 Adjacet in bello pacata ramus olivæ.

42 Pro ture, quo etiam parvo placantur ipsi Dii. Pronomine *Tuorum* apertius hoc indicat, quod clientis nomine illum innuillè, modo monebam. Qui se dedit victori, jam victoris est: hujus deinde interest servare dediticium.

43 Me redde mihi h. e. conditionem meam priorem, ut quasi postliminio sim, qui ante iras tuas fueram. Formula optimis usurpata, etiam Tullio.

- Vulneribus, vitamque jube famamque reverti.
 45 Quæ per te cecidit, per te fortuna refurgat.
 Sanus Achillea remeavit Telephus hasta;
 Cujus pertulerat vires, & sensit in uno
 Letalem placidamque manum. medicina per hostem
 Contigit, & pepulit, quos fecerat ipse, dolores.
 50 Quod si nec precibus, fletu nec frangeris ullo,
 Eripe calcatis non prospera cingula Musis.
 Eripe militiam. Comitem me pelle sodalis.

Scilicet

- 46 Achilleis — herbis *vulg.* 47 in imo *Bas. marg.*
 50 flecteris *vulg.* Sed frangeris *etiam Vien.*
 52 sodalis *Raph.*

44 *Vitam* dicit, ut optimi quique, Terentius, Cicero, de vita tranquilla & honesta: quod *famam* reverti jubere vult Hadrianum, jam decretum interpositum fuisse videtur, a quo infamia quadam pulsaretur poeta: infamia proprie dicta notatum non fuisse, apparet ex v. 51. Videtur in sodalis vel amici (v. 24) poena ipse *ambustus*, ut loquuntur de talis periculi societate. Vid. v. 52.

46 *Telephus* ille Mysiæ rex simplex Achilli, a quo vulneratus fuerat, vel *hasta* admota, ejusve rubigine (unde derivant curationes quas vocant sympatheticas) vel *herbarum* ope, quarum viam a Chirone didicerat, curatus est. Vid. Passerat. & Brouckh. ad Prop. 2, l. 65, Salvagn. in Ovid. Ibin 257, Munk. & Staver. ad Hygi. fab. 101. Itaque ex Mythologis decidi non potest, *Achillea* ne *hasta*, an *Achilleis* *herbis* hic præferendum sit. Uritur noster iisdem placatæ magnorum heroum iræ exemplis, quibus Horatius in Canidia sua Epod. 17: quæ forte res induxit Claverium, ut putaret, hic etiam illud tantum Hadriano, a poeta; qui jam tum Stilichonis

clipeo tutus fuerit. Quod si ita est, quod tamen non simpliciter ausim affirmare, profunda sane hæc Ironia fuerit.

51 *Calcatis Musas* intelligit poeta, nisi fallor, amicum, de quo v. 24, propter versus punitum vel suos vel Claudiani. Huic nostro venia data quamcunque ob causam: sed malle se dicit, vel simulat certe, cum amico exulare. Negat *cingula* h. e. munera & honores militiæ, (vid. ad 20, 321) sive ea aulica sit, sive armata, Musis, earumque cultoribus esse *prospera*. Hac ipsa vero petitione illud forte agit, ut revocationem amici extorqueat, ut Senatus Romanus cum in carcerem comitatur Catonem, invidiam fecit Cæsari apud Gell. 4, 10. Huc pertinet illa Ironia v. 53 & 54 similis illi Virgilianæ Junonis ad Venerem Aen. 4, 93 *Egregiam vero tandem, & spolia ampla referis Tuque puerque tuus: magnum & memorabile nomen* &c. Et sunt sane hæc ultima carminis ita comparata, ut non humilem deprecationem, sed expostulationem viri fortis, sapiant.

Scilicet insignes de paupere vate triumphos!
 Scilicet egregiis ornabere victor opimis!

55 Irruat in miseros cognata potentia cives!

Audiat hoc commune solum, longeque carinis
 Nota Pharos, flentemque attollens gurgite vultum
 Nostra gemat Nilus numerosis funera ripis.

53 insigni --- triumpho *vulg.* insignes triumphos etiam *Vien.*

54 scil. & spoliis *MS.* 55 sæuiat *vulg.*

56 aud. hoc *vulg.* longisque *MSS.*

45 Hinc colligas cognatum fuisse Hadriano Claudianum, & hinc forte ei plus indulrum, hinc etiam natam vel fiduciam vel audaciam liberius cum viro agendi. Alex-

andrinum quidem utrumque fuisse, jam indicatum ad v. 20.

58 *Numerosa Nili ripa* propter *septuplicis ostia Nili.*

XL

II AD SERENAM*

- Orphea cum primæ sociarent lumina tedæ,
 Ruraque compleret Thracia festus Hymen:
 Certavere feræ, picturatæque volucres,
 Dona suo vati quæ potiora darent.
- 5 Quippe antri memores, cautes ubi sæpe sonoræ
 Præbuerant dulci mira theatra lyræ,
 Caucaseo crystalla ferunt de vertice lynces,
 Gryphes Hyperborei pondera fulva foli.
 Furatæ Veneris prato per inane columbæ

Florea

- * de nuptiis *add. Cuj.* 1 primum -- numina *vulg.* primæ -- lumina *Claver.* primæ *MSS.* primo -- numine, primum -- munere *al.*
 2 tertia *Baf. marg.* 5 pro cautes, cantus *vulg.* sonore, canore *al.*
 cantus -- sonore Præbuerat dulcis *Clav.* dulces *conj. Barth.*
 9 furato *MS.* purgato *MS.* Pæstano *conj. Heinfs.*

* Serenæ Stilichonis uxori, de qua n. 29, gratias agit, quod pro-xenetria sibi & conciliatrix locupletis, ut videtur, sponsæ esse voluerit: cumque ob mare interjectum præsens auspiciū facere nuptiis non possit, rogat, ut abtens faveat.

1 *Prima tæda*, (pro qua exemplo optimorum dicit *Lumina tædæ*) est nuptialis. Est enim altera quoque funebris. Cornelia Lepidi apud Prop. 4, 11. 46 *Viximus insignes inter utramque facem*, a nuptiis ad mortem. Illa primæ tædæ lumina sociarunt Orphea Eurydicæ.

2 *Thraciam*, Orphei patriam & theatrum, complexit Hymen, i. apparatus, solemnitas, clamor nuptialis.

3 Habemus hic munuscula nuptialia a clientibus collata, ut Ter. Phor. 1, 1. 5 *Herilem filium*

ejus duxisse audio uxorem, ei credo munus hoc contraditur. Vestigal connubiale, lepidè vocat noster v. 18.

7 A Caucaſi frigoribus Lyncas venire facit credo ob eam rationem, qua Plinii verbis poneinus 8, 38 *Lyncum humor (urina) glaciatur -- in gemmas -- lyncurium vocatas.* Tale quid cum illius memoriæ obversaretur, admiscuisse videtur illud de cryſtallo, de quo idem Plin. 37, 2, cum indicasset cryſtallum fieri *gelu vehementiore concreto*, addit, *Non alibi certe reperitur, quam ubi maxime bibernæ nives rigent: glaciemque esse certum est, unde & nomen Græci dedere.*

8 De Gryphibus aliquid dictum ad 28, 30. *Aurum -- a gryphibus apud Scythas (hi sunt hyperborei) erutum* Plin. 33, 4.

9 *Per inane*, per aëra volantes.

- 10 Florea connexis ferta tulere rōsis:
 Fractaque nobilium ramis electra fororum
 Cycnus oloriferi vexit ab amne Padi.
 Et Nilo Pygmæa grues post bella remenso
 Ore legunt rubri germina cara maris.
- 15 Venit & extremo Phoenix longævus ab Euro,
 Apportans unco cinnama rara pedē.
 Nulla avium pecudumque fuit, quæ ferre negaret
 Vectigal meritæ connubiale lyræ.
 Tune opibus, tot quæ Heliconis sedula regno
- 20 Ornabat propriam Calliopea nurum.
 Ipsam præterea dominam stellantis Olympi
 Ad nati thalamos ausa rogare parens.
 Nec sprevit Regina Deum, vel matris honore,
 Vel iusto vatis ducta favore pii.
- 25 Qui sibi carminibus toties lustraverat aras,
 Junonis blanda numina voce canens,
- Præliaque

11 mobilium MS. lapsaque flebilium, vel flectaque nob. conj. Heinsf.

14 cana MSS. Parm. Vien.

16 mira MSS. etiam Cuj. rara

etiam aliorum exemplis firmat Heinsf.

24 victa MS.

amore MS.

11 *Electra*, sorores Phaëthontis, *Cycni*, *Padus* ejusdem fabulæ partes, quam si opus sit facile est repetere ex Ovid. Met. 2, 340. Vel, ne longe abeat, hic ad 28, 165.

13 *Pygmæorum* cum *Gnibus* pugna jam Homericæ fabula est, Il. Γ, 6 ubi V. Scholiastes *Pygmæos* collocat *eis τὰ ἀνωτάτω μέρη τῆς Αἰγυπτιακῆς γῆς*, πλησίον τῷ Ωκεανῷ, in Aegypto superiore, ad mare rubrum, quod margaritas gignit.

15 De Phœnice ad carmen 44 dicemus, si quid opus sit. Vid. tamen 22, 480.

20 *Calliopea*, καλλιόπεια, forma Græcis & Latinis non minus usitata, quam altera *Calliope*, καλλιόπη. Hanc vero matrem Orpheo videntur assignasse, propter prærogativam, quam huic Musæ tribuit Hesiodus Theog. 79 προφερεσάτη ἐς τὸν ὕμνον, deinde Regibus illam dat comitem.

25 Est hodie inter Orphicos Hymnus Junonis, ubi sub illius nomine vis æris & commoda, quæ inde nascuntur animantibus, suavissime describuntur.

- Præliaque altifoni referens Phlegræa mariti,
 Titanum fractas Enceladique minas.
 Illicet adventu noctem dignata jugalem
 30 Addidit augendis munera sacra toris:
 Munera mortales non admittentia cultus:
 Munera, quæ solos fas habuisse Deos.
 Sed quod Threicio Juno placabilis Orphei,
 Hoc poteris votis esse, Serena, meis.
 35 Illius expectent famulantia sidera nutum:
 Sub pedibus regitur terra fretumque tuis.
 Non ego, cum peterem solenni more procorum,
 Promisi gregibus pascua plena meis:

Nec

28 fractis -- minis *malit* Heinsf. 29 montem *MS.* 32 solas --
 deas *conj. Heinsf.* 33 Orptheo *al. per Synizesin.* 35 explent illius
 it. illius explent *MSS.* illius expectent *ex MSS. Heinsf.* illius expel-
 lent *MS.* expectant *vulg.* 36 tegitur *vulg.* Sed regitur jam *Ald.*
 teritur *MSS.* 38 læta *MS.* tuis *MS.* suis *conj. Heinsf.*

27 De *Phlegræis* gigantum præ-
 liis vid. ad 37, 20. Enceladum
 esse unum Titanum, notum est.
 Illa copula eam vim habet, ac si
 dixisset, & præsertim Enceladi.
 Inter Orphei argumenta fuisse
 etiam Gigantomachian, indicatur
 Argon. 12 & 427 ubi ipse dicit se
 cecinisse Γγάντων ἐγγ' αἰθλα.

29 Illicet ultimum actum vel
 gradum negotii alicujus significat,
 post quem ire licet. Sic modo in-
 terpretor Plant. Epid. 5, 2. 19 Illicet:
vadimonium ultro mihi hic facit.
 Idem fere significat, ac si diceret,
 Quid pluribus opus est? quid
 quæris? Gallus diceret, *Enfin.*

30 Augere, ut *maître* verbum in
 honore etiam Deorum usurparum,
 hic velut descendit. Dum mu-
 nere honorat torum, simul auget
 felicitatem.

31 Munera, quibus nemo mor-
 talis colere alium potest.

35 Splendida adulatio, ut illa
 Virgiliana *divisum imperium cum*
Jove Caesar habet: vel Hor. Od. 3, 5. 1
Calo tantum credidimus Jovem
Regnare, præsens divus habebitur
Augustus.

36 Debent hæc eo scripta tem-
 pore esse, quo in fastigio fuit Se-
 renæ & Stilichonis conjugis ejus
 potentia, paullo post Theodosii
 mortem, cum tutor vel utriusque,
 vel Occidentis certe sive Hono-
 riani imperii ille esset: cum jam
 gener Serenæ esset Honorius, ut
 apparet ex v. 50. Non solo autem
 conjugii nomine ut *Reginæ* adu-
 latur Serenæ, sed propter cognat-
 tionem atque adoptionem Theo-
 dosii patruī sui. Ceterum terra-
 rum & maris quoddam imperium
 assignat Serenæ antiqua in Impe-
 ratoriam familiam adulatione.
 Cf. v. 59.

Nec-quod mille mihi lateant sub palmite colles,

40 Fluctuet & glauca pinguis oliva coma:

Nec quod nostra Ceres numerosa falce laboret,

Auratæque ferant culmina celsa trabes.

Sufficit mandasse Deam. tua littera nobis

Et pecus, & segetes, & domus ampla, fuit.

45 Inflexit soceros, & majestate petendi

Texit pauperiem nominis umbra tui.

Quid non perficeret scribentis voce Serenæ

Vel genius regni, vel pietatis amor?

Atque utinam sub luce tui contingeret oris,

50 Conjugis & castris, & folio generi,

Optatum celebrare diem! me jungeret auspex

R r 2

Purpura;

44 et penus MSS. nemus MS. 46 numinis MS. 47 perfecit

MS. sufficit MSS. perficiet, proficeret MSS. Sed quid non perfert

MS. unde præstet conj. Heins. 48 pietas & amor conj. Barth.

50 in castris vulg. senio Claver.

39 Hic usus particulae quod post promissi, in hujus ætatis scriptoribus notandus, non imitandus.

40 Glauca pene perpetuum oleæ & olivæ epitheron apud nostrum, ut 20, 271. 22, 278, forte nec sine respectu ad ipsam Minervam glaucam.

41 Dat igitur ipsi Cerei falcem, qua fruges quas produxit resece: quod gestamen illius in antiquo monumento nondum observavi. Laboret hic non morbum aut fatigationem, sed opus simpliciter significat.

42 Aurum in externa etiam domum facie tum in utraque Roma, veteri & nova in usu fuisse constat. Inde aurea Roma V. G. 12, 19.

43 Commendavit igitur Serena literis Claudianum puellæ & soceris.

48 Duas impetrandi rationes tribuit literis Serenæ: unam,

quod ipsa, animus ipsius regni genius videri potest, ut quidquid vult ipsa, illud Rex s. Imperator velle videatur: alteram, quod ipsa Pietas Augusta potest videri, cui quis non tribuat quidquid est in potestate. Esse in titulis Imperatorum hujus ævi Pietatem, ut dicatur quemadmodum Tranquillitas, Clementia, Mansuetudo, sic etiam Pietas tua, notum est. Vid. Spanh. de Pr. & usu num. 15, 6. 1. Pietas principum est amor illorum in cives, qui hunc animum vicissim amant.

50 Conjux Serenæ Stilicho Præfectus Prætorii erat, h. e. castrorum militum Prætorianorum: Genes Serenæ Honorius.

51 Præsentiam familiæ Augustæ suis in nuptiis sperare aude, quæ auspiciis munere fungeretur, h. e. sacram & religiosam & boni omnis auctoritatem illis accommodaret.

- Purpura; me sancto cingeret aula choro!
 Et, mihi quam scriptis desponderat ante, puellam
 Conjugiis eadem Pronuba dextra daret!
- 55 Nunc medium quoniam votis majoribus æquor
 Invidet, & Libycæ diffidet ora plagæ:
 Saltem absens, Regina, fave, reditusque secundos
 Annue fidereo læta supercilio.
 Terrarum tu pande vias: tu mitibus Euris
- 60 Aequora pacari prosperiora jube.
 Ut tibi Pierides, doctumque fluens Aganippe,
 Debita servato vota cliente canant.

52 me focero *MS. hinc sacro vel socio conj. Heinſ. toro vulg.*
 54 conjugis ejusdem *vulg. Sed conjugiiis eadem jam Vien. conjugis*
hæc eadem MSS. conjugio ejusdem Scal. conjugis Augustæ conj.
Barth. 56 Libyæ MSS. ut Africa terra.

ret, auspicatasque adeo redderet nuptias. Vid. Cic. de Div. 1 c. 16 *Nihil fere quondam majoris rei, nisi auspiciato, ne privatim quidem gerebatur: quod etiam nunc nuptiarum auspices declarant, qui re omiſſa nomen tantum tenent. Doctem præſertim inter auspices conſignatam, docent illæ inauſpicatiſſimæ & obſceni ominis inter Silium & Meſſalinam nuptiæ apud Sueto. Claud. 26 & 29: unde obiter apparet quam antiquus ſit ille ritus hodieque vigenſ in Gallia, cum Reges adhibentur ſignandis nuptiarum & dotalibus tabulis.*

54 *Pronubæ* nomen eo magis hic decet, eo minus deſugiendum

Serenæ, quod inter ſolemnes Junonis appellationes eſt, vt Aen. 4, 166, *cui vincla jugalia curæ* ibid v. 59. *Dextra* ipſius Junonis epitheton faventis, & adſpirantis felicitatem.

58 Hic plane Serenam Jovi Homérico comparat, vel certe Horatiano Car. 3; 1. 8 *Cuncta ſupercilio moventi.*

59 Fecerat Serenam Terræ marisque dominam v. 36. Quod *Eurus* hic memoratur & v. 56 *Libyca plaga*, intelligimus, Alexandræ celebratas eſſe nuptias.

62 *Vota*, carmina votiva, voto promiſſa.

XLI

III AD OLYBRIUM*

- Q**uid rear, affatus quod non mihi dirigis ullos,
 Nec redit alterno pollice ducta salus?
 Scribendine labor? sed quæ tam prona facultas,
 Carmina seu fundis, seu Cicerona tonas?
 5 Cedere divitiis animi fortuna fatetur,
 Et tantas oris copia vincit opes.
 An' rarus, qui scripta ferat? quin tempore nullo
 Cessant Flaminiae pulverulenta viæ.
 Cum fluat ingenium, cum sit qui dicta reportet;
 10 Quæ, nisi contemnor, caussa relicta tibi?
 Despicias ergo tuum, si fas est credere, vatem;
 Perfidus & spatio debilitatur amor?
 Excidimusne tibi? lucem jam condet Hydaspes,
 Et Tartessiaco, Sol, oriere vado:
 15 Candescet Geticis Meroë conversa pruinis,
 Claraque se vetito proluet Ursa mari:

R r 3

Et

3 scribendi labor est MS. scr. an labor est conj. Heinsf. sed cui conj.
 Heinsf. 4 Cicerone vulg. Cicerona Heinsf. ex MS. 13 condat -
 oriare -- candescat vulg. 15 canescet malit Heinsf. conspersa
 Raph. contra libros teste Heinsf.

* Olybrium Consulem intelligi, quem celebrat carmine 1, suadet v. 11, & societas cum Probino car. 42.

1 Affatus dirigere h. e. epistolam mittere, & pollice ducere salutem, relinquenda huic ævo. De stilo hujus epistolæ & similiarum descriptionum vid. ad 39 pr.

4 Cicerona Græcus accusativus licenter adhibitus in nomine Latino. Aliud est Platona & similia.

5 Etiam hoc Græcanicum est, sed aureo poëta dignum, *cedere fatetur*, omisso *se*.

8 Via Flaminia nunquam non pulverulenta est a viatorum & jumentorum motu. Alter ergo amicorum in aula tum fuisse videtur Mediolani vel Ravennæ, alter Romæ. Via Flaminia ab urbe Ariminum usque pertinebat.

13 Pervertetur rerum natura, ubi nobis oritur sol, ibi occidet in posterum, ubi septentrio nunc est, erit meridies. De Meroë vid.

1, 135 Solstitio Meroën, bruma tentabimus Istrum.

Et si jam nostros fastidit Olybrius ignes,
 Constat Oresteam nil valuisse fidem.
 Quin, age, rumpe moras, remoraturaque, sodalem
 20 Absens eloquio fertilior doce,
 Crebraque fæcundos festinet littera cursus,
 Labris atque animis insinuanda meis.
 Dignatus tenui Cæsar scripsisse Maroni:
 Et tibi dedecori scribere? Musa, vale.

19 remoraturusque *Claver. & Heinsf. ex MSS.* moraturusque *MS.* solaturusque, memoraturusque, miraturusque *MSS.* recreaturusque *conj. Barth.* resolutumque sodalem -- doce *vel* exoratusque salutem *conj. Heinsf.* 21 fæcundos cursus & fæcundo cursu *MSS.* 22 digne tuis animis *vulg.* libris atque *MSS.* plur. etiam *Cuj.* unde labris fecit *Heinsf.* Sed etiam auribus atque *conj. Heinsf.* signatas animis insinuando manus *conj. Barth.* 24 Sic omnes editi. scribere om. *MSS.* Nec tibi dec. Musa futura *MSS.* etiam *Cuj.* Et tibi ded. non mea Musa, Vale *Heinsf.* Sed etiam Et t. d. nil m. M. *vel* Nec t. d. sit *conj. Heinsf.*

18 *Constat*, & præbabitur hoc exemplo, fidem amicitiae fallere posse etiam eam, quæ sit similis illi, quam Orestes & Pylades sibi invicem præstitere, in primis in affectanda morte vicaria, cum Dianæ Tauricæ esset ab Iphigenia alteruter mastrandus. Vid. Euripidis Tragedia Iphigenia in Tauris.

19 *Remoraturus* audacius fictum forte verbum, sed bona tamen moneta signatum, ut *curatura*, *armatura* e. i. g. a. Voluit, credo, ludere poëta, & indicare sic omne genus vel impedimenti vel obtentus. Cui lascivire luseret, ille posset dicere, Ausfer mihi *moras* omnes & *remoras* & *remoraturus*. Certe in omni varietate lectionis nihil est, quod magis placeat. De distinctione nihil dico: eam liberam esse oportere, nemo negat.

22 *Labris insinuare* literas est osculari, quod solemus in eorum hominum epistolis vel facere, vel factum a nobis nunciare. Cic. Fam. 3, 11 pr. *Complexus sum cogi-*

tatione te absentem, epistolam vero osculatus etiam mihi ipse gratulatus sum. De amantium nugis non opus est dicere.

23 Donatus in vita Virgillii, Augustus cum -- & supplicibus & minacibus per jocum literis efflagitaret, ut sibi de Aeneide, ut ipsius verba sunt, vel prima carminis Hypographa, vel quodlibet colon mitteret &c. Hypographa vox ignorabilis. Burmannus p. v i no. 32 suspicatur primam *ὑπογραφήν*. Quid si Hypographa sunt primum in chartas vel ceras, aut poëtæ manu aut librarii, conjecta, quos *litrarios* appellat Aufonius.

28 Magnam vim ac *δομύνητα* habet hic versus, si ita, ut fecimus, distinguatur. Et (cum indignatione, ut *εἶτα*) tibi, Olybri, qui non minus infra Augusti fastigium resides, quam ego supra Virgillii, qualis tum erat, fortunatus elatus sum, dedecori putas ad me scribere? Si ita est, si ita contemnitur poëta, Musa mea, vale. Nihil mihi amplius erit cum poësi.

XLII

IV AD PROBINUM UT SCRIBAT

Quem precor inter nos habitura silentia finem?

Quando dabit caras littera grata vices?

Me timidum, vel te potius dixisse superbum

Convenit? alterius crimen utrumque tenet.

5 Transfluxere dies, & dum scripssisse priorem

Pœnitet, æternas itur in usque moras.

Sed quid agam? cœpisse vetat reverentia vestri.

Hinc amor hortatur scribere. vincat amor.

Fors juvat audentes, Cei sententia vatis.

10 Hac duce non dubitem, te reticente, loqui:

R r 4

Audax

1 quem, precor, hæc, quem sunt hab. MS. pulchre. 2 gratas

lit. nostra al. gratas -- grata al. 5 ter fluxere MSS. tot flux.

conj. Heinsf. & MS. Barth. tres flux. alia conj. Heinsf. sed minus felix.

9 prisci sent. Vien. marg. Ald. Basf. marg. Clav. Chii Vien. Basf.

Junt. Cei MSS. Scal. Heinsf.

* Non dubium est, eum esse Probinum, cujus cum Olybrio fratre consulatum celebravit noster c. 1. Cf. v. 13.

3 Timidus est inferior vel humilior, si non audet scribere amico majori: *superbia* imputatur, si major intermittat officium.

5 Dies hic indefinite ponuntur, pro longo tempore. Pœnitet, pœna est, molestum est: neuter vult incipere.

7 Vestri reverentia, de uno declinantis in barbariem sæculi est: quamquam hic poterat aliquis suspicari, hoc velle poetam, tui & tui similium reverentia, ut ipse Cicero, vos magni oratores &c.

De illo more plurium numero compellendi unum, nec sine Solæcisino vos adsecutum, vos procuraturum, vobis recitante. vid Barth. ad Rutil. itiner. 1, 35. De illa ratione quantum ad principes Falster. amœnitt. philoll. P. 2 p. 195.

9 Sententia nota Virg. Aen. 10, 284 Audentes fortuna juvat: ubi Lacerda magno numero laudat, qui similia dixerint. Sed Chius an Ceus vates, qui ejus auctor sit, nescio an ostendi possit. Homerum a quibusdam Chium putari, Cœum autem esse Simonidem, satis constat. Prisci facillimum est: sed lectiones facillimæ raro eodem sunt veræ.

- Audax ut, si quidem penitus peccasse videbor,*
Arguar, ingrati non subiturus onus.
 Romanos bibimus primum te Consule fontes,
Et Latiae cessit Graia Thalia togæ,
 15 *Incipiensque tuis a fascibus omina coepi,*
Fataque debebo posteriora tibi.
Ergo laceffitus tandem rescribe roganti;
Et patria florens sorte, Probine, vale.

- 11 aut si quid penitus peccasse videtur *vulg.* ut si *Clav.* videbor
Ald. ut si -- videbor *Scal. Heins.* vates *MSS.* etiam *Cuj.* fatebor *MS.*
 14 accessit *MSS.* grata *Bas. marg.* 15 affatibus omnia *Vien. Junt.*
Bas. Clav. a fastibus *Ald.* omina *Cuj.* a fastibus omnia *Barth. Heinsf.*
 16 delebo *vulg.* ante *Barth.* qui malebat Votaque. Sed Fataque se
 debent *conj. Heinsf.* 18 arte *conj. Heinsf.*

11 *Audax ut arguar*, h. e. licet
 accuser & convincar adeo audaciæ.
Onus ingrati, crimen, grave, quo
 premi aliquis dicitur.

13 Hoc videtur dicere, se pri-
 mum illud carmen in consulatum
 Olybrii & Proбини Latinum scri-
 pisse. Alexandria Græcis magis
 literis florebat quam Lætinis. Mu-
 sæ bibunt fontes Castalios &c.

15 *Fastus* etiam & *fastibus* dici
 pro *fastis* & *fastos* exemplis etiam
 optimorum in Thesauris nostris
 ostensum est.

16 *Fata posteriora*, quidquid bonæ
 fortunæ post Consulatum illum
 tuum mihi evenerit, tibi, ut au-
 stori fautorique, debebo.

18 *Sortem* intelligam locum in rep.
 & conditionem vivendi unam-
 quamque: hic summam Auchenio-
 rum gloriam, quam commendat 1, 8
 sqq. Sed elegans & facilis etiam est
 conjectura Heinsii, *arte*, quo vir-
 tus omnis, & rerum gerendarum
 ratio ac prudentia continetur.

XLIII

AD GENNADIUM EX PROCONSULE

Italix commune decus, Rubiconis amœni
 Incola, Romani fama secunda fori;
 Grajorum populis, & nostro cognite Nilo.
 Utraque gens fasces horret, amatque tuos,
 5 Carmina jejunas pœcis solantia fauces?
 Testor amicitiam, nulla fuisse domi.
 Nam mihi mox nidum pennis confisa relinquunt,
 Et Lare contempto non reditura volant.

* Proconsulem *vulg.* Exproconsulem *MS.* ex proconsule *MSS.*
 2 accola *malit Barth. & ego.* lingua *sec. Cuj.*
 7 pennis *al.*

* *Ex Proconsule* potest significare eum qui fuit Proconsul, vel proprie dictus ac verus, qui illo honore provinciam rexit, vel qui alias hoc nomine, quod late patet, honoratus est. Vid. Hagenbuch. *Epist. Epigr.* p. 285 sq. ubi de vi præpositionis *Ex* in talibus disputat. Gennadium hunc nihil prohibet esse eum, qui sub Arcadio A. 396 fuit Præfectus Augustalis, ad quem directa est l. 1 C. Theod. de Alexandrinæ plebis primatibus, quam Gothofredus ex hac ipsa epistola illustrat. Ejusdem adeunda est Notitia Dignitatum, de Exproconsulibus & Præfecto Augustali, si quis plura desideraverit.

1 *Rubico* inter Ravennam & Ariminum cum mare Adriaticum insinuat, alterutram harum urbium signari credibile est. Ravennæ sæpe fuit aula. Forte prædium

Rubiconi appositum habuit Gennadius.

2 *Fama secunda*, ut *Gloria prima*: prima nempe Fama Romani fori est Tullius: ab hoc secundas tribuit noster liberaliter Gennadio, ut nempe 41, 4 Olybrio dedit, *Ciceronem tonare*.

3 Huc pertinet illa lex 1 C. Theod. de Alexandrinæ plebis primatibus data ad Gennadium, ut modo monuimus.

5 *Jejunas fauces* ipse forte Gennadius posuerat pro desiderio vehementi.

7 Pullis avium comparat carmina sua, quæ mox evolent: *pinnae* sunt majores pennæ alarum. Hoc videtur hic indicare, se non servare sibi carminum suorum apographa, nec domi suæ habere librariorum proprios.

CL. CLAUDIANI EIDYLLIA

XLIV

1 PHOENIX †

Oceani summo circumfluis æquore lucus
Trans Indos Eurumque viret, qui primus anhelis
Sollici-

* Quidquid significet *Idyllii*, quasi tu *formulam* dicas, nomen, significat autem, nisi fallor, minutum carmen, hexametrum præcipue, narrationem quandam continens: ea quæ sub hoc titulo hic collecta habemus septem poemata, non ab auctore, ne ab antiquo quidem descriptore ita appellata, deprehendimus. Barthius Epigrammatum communi titulo comprehendit, sed quædam in his *Eidyllia* potius esse monuit. Ceterum digna sunt ingenio Claudiani & doctrina, nec ultima, si pretium spectes, illius opusculorum.

† Hoc carmen, si cui comparare lubeat cum altero hujus tituli atque argumenti, quod Lactantii operibus subjungi solet, multam similitudinem utriusque, æconomiam eandem, deprehendet, ut alter imitatus esse alterum videatur. Utrum alteri præferam, vix audeo dicere, contra sententiam nempe Barthii ipsiusque Heinii. Sed amavit nos quoque Phæbus, Jam conferre inter se narrationes de Phœnice inde ab Herodoto 2, 73; poëtas componere, & trutina suspendere, Mythologian inquirere & Allegorias, videre de convenientia cum palma arbore,

quæ Φοινῆς Græcis est; de argumento, quod ducebant κατ' ἀνδροτρον a Phœnice Christiani ad resurrectionem mortuorum quam certe hoc symbolo signabant, esset ejus qui librum de Phœnice justum post Braccium Texeliumque pararet. Qui hoc agat, illum præter Barthianum Commentarium, & Buneimanni V. D. ad Lactantium Phœnicem observationes, juvabunt ut de Vossio, Bocharto & antiquioribus nihil dicam, Ez. Spanh. de usu & Pr. Num. Diss. 5 p. 285, & Cl. Ernesti ad classicum locum Tac. An. 6, 28. Nos interea nos continebimus, quæ intelligentiam hujus carminis juvare videbuntur.

1 *Summum æquor* hic interpretandum esse videtur extremum, a nobis remotissimum, ut imo opponatur, in quantum *imum* est intimum. Non. 4, 440 *Summum, extremum*, laudatque illud Virgilii Aen. 2, 324 *Venit summa dies, & ineluctabile fatum*: & ex Ciceronis Hortensio, *vixit ad summam senectutem optima valetudine*. Sic nosster 32, 6 *Litora summa* dixit.

2 *Trans-Eurum*, ὑπὲρ τοῦ Εὐρώου, ut Hyperboreos dixere Græci, quasi trans & ultra Boream habitantes.

- Sollicitatur equis, vicinaque verbera sentit,
 Humida roranti resonant cum limina curru,
 5 Unde rubet ventura dies, longeque coruscis
 Nox afflata rotis refugo pallefcit amictu.
 Hæc fortunatus nimium Titanius ales
 Regna colit, solusque plaga defensus iniqua
 Possidet intactas ægris animantibus oras;
 10 Sæva nec humani patitur contagia mundi:
 Par volucer Superis; stellas qui vividus æquat
 Durando, membrisque terit redeuntibus ævum,
 Non epulis saturare famem, non fontibus ullis
 Assuetus prohibere sitim: sed purior illum
 15 Solis fervor alit, ventosæque pabula libat
 Tethyos, innocui carpens alimentâ vaporis.

Arcanum

- 3 collustratur Cuj. 4 vivida MS. unde uvida conj. Heins. 7 Junonius Cuj. 8 Solisque Cuj. Heins. 2. 9 animalibus al. ignotas -- mortalibus Cuj. 11 invidus Cuj. 15 pab. potat

Ald. & MSS.

3 *Sollicitatur* lucus, cum ad Auroræ exortum & vento illo solenni moventur rami arborum, & aves cantare incipiunt *Verbera*, quibus equi percutiuntur,

4 *Rorans currus* Auroræ, non Solis, hoc ipso Epitheto intelligitur. *Limina* possunt illa quidem etiam portam quandam Orientis signare. Sed solet noster hos nomen fumere latius, ut *βηλὸν* illum Homericum, ut solum illud notet æneum, per quod Jovis equi dum currunt, tonitrua edunt, Vid. 7, 164 & 24, 287.

6 *Nox* dea habet velum s. *amictum* nigrum: pallefcit illud velum cum densum & saturatum illum nigrorem paulatim amittit, Vid. 35, 363.

8 *Plaga* illa, Soli orienti proxima, *iniqua* est & intolerabilis ægris mortalibus: vid. v. 10. Itaque solus illam possidet Phœnix.

10 *Aspere dictum*, *humanus*, qua hominibus cultus est, mundus contagia habet morbi. *Aeger* mortalium solenne epitheton post Lucret. 6, 1. Sic Virg. Ge. 1, 237. Aen. 2, 268.

12 *Terit ævum* Phœnix, non ipse teritur, certe nihil detērit illi ævum, quod non recipiat.

23 Nihil eorum, quæ de hac ave narrat, facilius credas, quam illud Plin. 10, 2 *Neminem exstisse, qui viderit vescentem*: credo etiam, qui volantem, stantem &c.

15 *Ventosa pabula* vapores in aëre sublatos, mixtum aëre humorem.

Arcanum radiant oculi jubar. igneus ora
Cingit honos, rutilo cognatum vertice fidus
Attollit cristatus apex, tenebrasque serena

- 20 Luce fecat. Tyrio pinguntur crura veneno.
Antevolant Zephyros pennæ, quas cærus ambit
Floræ color, sparsoque super ditescit in auro.

Hic neque concepto fetu, nec femine surgit:
Sed pater est prolesque sibi, nulloque creante

- 25 Emeritos artus fecunda morte reformat,
Et petit alternam totidem per funera vitam.

Namque ubi mille vias longinqua retorferit æstas,
Tot ruerint hiemes, toties ver cursibus actum,
Quas tulit autumnus, dederit cultoribus umbras:

- 30 Tum multis gravior tandem subjungitur annis,

Lustrorum

- 9 crispatus MSS. 21 circulus — Floricolor conj. Barth. probante
Heinsf. ore vel rore color MSS. 22 sparsoque simul MSS. etiam Cuj.
23 concipitur conj. Barth. conceptus conj. Heinsf. 24 sui vulg.
sibi etiam Basf. marg. 25 resolvit Cuj. 26 æternam. Cuj.
27 revolverit Cuj. longæva MS. 28 tot fuerint vulg. torruerint,
corruerint, horruerint MSS. tot ruer. Ald. MSS. totidem malit Heinsf.
29 herbas Cuj. 30 subducitur MS. quod placet Heinsfio.

• 18 *Sidus cognatum Soli*, splendorem capiti circumdatum describit, quem exhibent nummi V. G. apud Spanhemium l. c. p. 287 cum titulo, FELIX TEMPORUM REPARATIO.

20 *Venenum Tyrium* imitatione Virgiliana de purpura. Georg. 2, 465 *Alba nec Assyrio fucatur lana veneno*. Sic *Venenato operitur* Flaminica Dialis apud Gell. 10, 15 i. veste tincta purpura, vel colore alio. Hæc cum ita se habeant, tamen puto, non convenire pedibus Phœnicis *venenum* h. e. *Φάρμακον*, materiam quæ vim habeat immutandi naturam rei cui applicatur.

22 *Flos* in colore significat vividum illum splendorem, quem

ars vix imitatur. Si dedisset poeta *Floræ suo*, nemo hic hæsisset credo, nedum Barthius. Sed potest tamen intelligi.

26 *Æterna* est *vita*, quæ ipsa morte restituitur: *totidem* hic sunt vitæ quot funera, quia ex unoquoque funere nova vita nascitur.

27 *Retorquet æstas vias suas*: a Tropico Cancræ redit Sol versus alterum Capricorni. *Ver actum & incitatum*, cursibus suis, dare solet ruricolis *umbras*, folia arborum, quas *autumnus* abstulit. Mille illos annos per omnes quatuor tempestates describit.

30 *Subjungitur*, vincitur & quasi sub jugum mittitur. Virg. Aen. 8, 502 *Nulli fas Italæ tantum subungere gentem*.

- Lustrorum numero victus. Ceu lassa procellis
 Ardua Caucasio nutat de vertice pinus,
 Seram ponderibus pronis tractura ruinam.
 Pars cadit assiduo flatu: pars imbre peresa
 35 Rumpitur: arripuit partem vitiosa vetustas.
 Jam breve decrescit lumen, languetque senili
 Segnis stella gelu: qualis cum forte tenetur
 Nubibus, & dubio vanescit Cynthia cornu.
 Jam solitæ medios alæ transcurrere nimbos
 40 Vix ima tolluntur humo. Tunc conscius ævi
 Defuncti, reducisque parans exordia formæ,
 Arentes tepidis de collibus eligit herbas,
 Et cumulum texens pretiosa fronde Sabæum
 Componit bustumque sibi partumque futurum.
 45 Hic sedet, & blando Solem clangore salutat
 Debilior, miscetque preces, ac supplice cantu
 Præstatura novas vires incendia poscit.
 Quem procul adductis vidit cum Phœbus habenis,
 Stat subito, dictisque pium solatur alumnum:
 50 „O senium positure rogo, falsisque sepulcris
 Natales habiture vices, qui sæpe renasci

Exitio,

- 32 culmine *Ala MSS.* 33 factura *Cuj.* 36 jamque ubi *MSS.*
 jam sibi *conj. Heins.* 37 stilla omnes ante *Barth.* stella & stella *MSS.*
 39 transcendere *Cuj.* 41 defecti *Cuj.* ex. vitæ *MS.* 45 magno
 Solem *MS.* 50 membrisque sepulcris *Cuj.*

36 Supra v. 17 *jubar* oculorum laudaverat, & mox *stellam*, quæ caput circumdat. Illud decrescit & breve fit, h. e. parvum, hæc languet.

38 *Dubium* est cornu Lunæ, cum quis videt aut vidisse putat per nubila Lunam, ut est Aen. 6, 454.

41 *Defunctum ævum*, quo quis defunctus est, sive Hypallagen dicas, sive deponens usurpatum passive. Ceterum ridiculus est Aelia. Hist. An. 6, 58 qui nume-

randi scientiam majorem tribuat Phœnici, quam Aegyptiis sacerdotibus, quibus de elapsis D annis non æque ut illi constet.

43 Turiferæ arboris sarmenta describit: quem *cumulum* noster, eam commodius Mela 3, 9 *struem* vocat, *variis exaggeratam odoribus.* Cf. v. 59.

48 *Adductis habenis stat Sol*, postquam vidit Phœnicem: constructio aliquantum turbata.

*Exitio, proprioque soles pubescere leto,
Accipe principium rursus, corpusque coactum
Desere. mutata melior procede figura.,*

- 55 *Hæc fatus, propere flavis e crinibus unum
Concussa cervice jacet, missoque volentem
Vitali fulgore ferit. jam sponte crematur,
Vt redeat, gaudetque mori festinus in ortum.
Fervet odoratus telis cælestibus agger,*
- 60 *Consumitque senem. Nitidos stupefacta juvencos
Luna premit, pigrosque polus non concitat axes.
Parturiente rogo, cunis natura laborat
Aeternam ne perdat avem, flammæque fideles
Admonet, ut rerum decus immortale remittant.*
- 65 *Continuo dispersa vigor per membra volutus
Aestuat, & venas recidivus sanguis inundat.*

Victuri

52 patrioque malit *Heinsf.* 53 caducum *conj. Heinsf.* 54 mutam --- figuram *MS. Græcino.* 57 litali *Cuj. nam sp. al.* 59 stellis cæl. *vulg. telis etiam Basf. marg. & firmat Heinsf. flammis solaribus Cuj.* 62 curis omnes. cunas *suspicati Barth. & Heinsf. V.N.* 64 ammovet i. *admovent Basf. marg. Vien. sed admonet marg. amovet Raph. Jansf. Heinsf. 1.* 66 venis *Vien. redivivus omnes ante Heinsf.*

53 Etiam hic est Hypallages genus, si ita dedit Poëta, & non coactus. Prius placere potuit, ne nimis congruerent casu corpusque coactus. Sed potest etiam intelligi corpus coactum a senio, & redactum in arctiorem formam, ut ille Tithonus tandem in cicadam exaruit.

56 Concussa cervice, ut hystrices jaculantur de suis aculeis vnum. Vid. 45, 20.

59 Agger est ille, quem cumulum dixerat v. 43 & vocat congeriem v. 93.

60 De juvenis s. bubus quibus Luna vehitur, dictum ad 36, 403.

61 Axes h. e. stellæ (vid. 35, 192) pigri sunt, quia Luna illos premit, retinet, adductis, ut modo noster v. 48, habenis.

62 Naturam etiam hic personam

facit, ut 36, 33, quæ laborat, ne in cunis perdat avem, quæ æterna debet esse. Antitheta affectat: Rogus non perdit hic, sed parturit: cunis igitur non perdendus sed servandus, & novo partu proferendus est Phoenix. Ausus sum literula una levissime immutata lucem dare loco & nitorem, ut mihi videretur. Cunas jam protulit Heinsius ex Ovid. Met. 15, 405 *Fertque pius cunasque suas, patriumque sepulcrum.*

63 Fideles flammæ, quæ depositum reddunt, & splendidius quam accipere remittunt.

65 Dispersa in cineres sunt Phœnicis membra; sed statim ab hac dissolutione & purgatione, vigor per ea incalcescit, & intestino motu huc illuc moveretur.

Victuri cineres nullo cogente moveri
Incipiunt, plumaque rudem vestire favillam.

- Qui fuerat genitor, natus nunc profilit idem,
70 Succeditque novus. Geminæ confinia vitæ
Exiguo medius discrimine separat ignis.

Protinus ad Nilum Manes sacrare paternos,
Auctoremque globum Phariæ telluris ad oras
Ferre juvat. velox alienum tendit in orbem,

- 75 Portans gramineo clausum velamine funus.
Innumeræ comitantur aves, stipantque volantem
Alituum suspensa cohors. exercitus ingens
Obnubit vario late convexa meatu.
Nec quisquam tantis e millibus obviis audet

Ire

- 74 pergit *al.* tendit etiam *Vien. marg.* 75 clarum *Bas. marg.* carum
conj. Heins. clausum etiam *Vien. marg.* 76 glomerantur
MS. stipatque vulg.

66 Quantum ad rem ipsam eandem hic vim habent *recidivus* & *redivivus*. Præterea in libris antiquis perpetuo fere utrumque nomen permutari videas, non tantum ut *recidivum* dicatur, cui a morte vita rediit, sed ut *rediviva* dicantur lapides & rudera ædificii antiqui ad novum adhibita. Vid. Thesaurus. Amabat Heinsius, quod sæpe in libris optimis inveniat, *recidivum*, & ad hunc locum studiose ac magno exemplo numero tuetur. Eo magis illud reliquimus, cum alias sanguini magis *redivivi* etymon conveniat &c.

68 Rudem favillam cogitare licet ut argentum vel aurum rude, illaboratum.

72 Manes hic pro reliquiis cadaveris ponit, ut 39, 13.

73 Quem Auctorem globum appeller, obscurum esse non potest his, qui Herodoteam narrationem cognoverit, quam scilicet, ut no-

tam omnibus ponit Poëta, non explicat. Novus Phœnix format ex myrrha ovum, (*globum recte noster appellat*) cui ferendo par sit: illi excavato indit reliquias paternas, easque defert in templum Heliopolitanum &c. Breviter Mela 3, 8 extr. *Ossu pristini corporis inclusa myrrha Aegyptum exportat.*

75 Gramineo velamine ipsum illum globum, s. ovum involvere illum facit poëta, & ipsa illa gramina arida atque odora forte ignem debent concipere & alere. *Myrrham* non excludi, docet v. 95.

77 Suspensa, ut pendere volatum significat. Suspensa enim dicuntur, quæ facili motu huc illuc impelli possunt: ut Sil. 12, 94 *Suspensum hic librans media inter umbra corpus.*

78 Obnubit, ut alias *obtexendi* verbo utitur, V. G. 21, 258 *jaculis obtextitur aer.* Convexa cælum esse nostro, plus semel observatum.

- 80 Ire duci: sed regis iter fragrantis adorant.
 Non ferus accipiter, non armiger ipse Tonantis
 Bella movent. commune facit reverentia foedus.
 Talis barbaricas flavo de Tigride turmas
 Ductor Parthus agit: gemmis & divite cultu
- 85 Luxurians fertis apicem regalibus ornat.
 Auro frenat equum, perfusam murice vestem
 Assyria signatur acu, tumidusque regendo
 Celsa per famulas acies ditione superbit.
 Clara per Aegyptum placidis notissima sacris.
- 90 Urbs Titana colit, centumque accline columnis
 Invehitur templum Thebæo monte revulsis.
 Illic, ut perhibent, patriam de more reponit
 Congeriem, vultumque Dei veneratus herilem
 Jam flammæ commendat onus: jam destinat aris
- 95 Semina reliquiasque fui. Myrrhata relucet

Limina.

80 flagrantis *vulg.* fragrantis *etiam Cuj.* 83 fluvio *vulg.* 88 per
 Tyrias *vulg.* famulas *etiam Cuj. & Vien. marg.* 90 immane *vulg.*
 centum sultumque *MSS.* accline *MSS. ap. Heinsf.* 91 Thebano *vulg.*
 95 mirata — Limina *editum ante Heinsf. Sed myrrhata jam Clav. &*
Raph. Lumina scripti plerique Heinsf. unde ille conj. Culmina.

80 Potest respexisse videri ad
 Papinii locum, qui suam Thebaida
 in ipso fine sic alloquitur,
*Nec tu divinam Aeneida tenta, Sed
 longe sequere, & vestigia semper
 adora.*

86 Græcatur noster, Signatur
 Parthorum rex *acu Assyria*, quan-
 tum ad *vestem* purpuream, est enim
murex purpuræ conchæ genus:
 h. e. indutus est veste purpurea,
 acu picta, vel Babylonico opere
 distincta.

88 *Ditio* est ipsam jus imperii,
 quod etiam formulæ consuetæ do-
 cent, in ditione habere, sub di-
 tione tenere &c.

90 *Heliopolis*, *ἡλιὸς πόλις*, ur-
 bis Solis, descriptio. Centum co-

lumnis nixum vel *sultum* templum
 consuetius: sed *accline* referri potest
 ad fastigium illud recti utrinque
 inclinatum, & accline ad columen.

91 *Thebanica* regio abundat illo
 faxorum genere ex quo portentosa
 opera constructa olim sunt, quæ
 hodie adhuc admirationi nostræ
 exponunt peregrinatores, ut illa
 Memnonis statua, de qua est præ-
 clarum Jablonskii opusculum.

93 *Congeriem* hanc globum vo-
 cat noster v. 73, *camulum* v. 43,
aggerem v. 59.

95 *Myrrhata lumina*, flamma a
 pinguis myrrhæ globo nutrita.
 Inter suffimenta hodie esse myr-
 rham, constat.

Limina. divino spirant altaria fumo:

Et Pelusiacas productus adusque paludes

Indus odor penetrat nares, completque salubri

Tempestate viros, & nectare dulcior aura

100 Ostia nigrantis Nili septena vaporat.

O felix, hæresque tui. quo solvimur omnes,

Hoc tibi suppeditat vires. præbetur origo

Per cinerem. moritur te non pereunte senectus.

Vidisti quodcumque fuit. te sæcula teste

105 Cuncta revolvuntur. Nosti quo tempore pontus

Fuderit elatas scopulis stagnantibus undas:

Quis Phaëthonteis erroribus arserit annus.

Et clades te nulla rapit, solusque superstes

Edomita tellure manes. non stamina Parcæ

110 In te dura legunt, non jus habuere nocendi.

96 divinos -- fumos *susp.* *Heins.* 98 pervenit Indus odor *vulg.*
pro penetrat, penitus *Claver.* perv. Indus odor Blemyas c. f. T.
Phylas conj. Barth. 101 o fili *Cuj.* 102 suppeditant *Guelph.*
vitam Cuj. 103 moriente *Cuj.* 105 resolvuntur *Vien. marg.*
107 ars. annis *Vien. Bas. sed annus uterque marg.* 110 dira
Guelpherb. habet hora Barth. Horam fatalem f.
mortem intelligit.

98 Indus odor laudatur circum-
 scriptione 35, 82.

100 Nigrantis Nili, doctum epi-
 theton fluvii, qui apud Virg. Ge.
 4, 291 *Aegyptum nigra fecundat*
arena: qui etiam שִׁירֵי Ebræis,
 & Melo antiquis Romanis ab hoc
 colore dictus putatur. Vid. G. I.
 Voss. ad Ausonii illud p. 585 Toll.
Melonis albam filiam.

101 Placet vehementer, licet
 habeat hiatum metricum, Cujaciana
 lectio, O fili, digna certe
 nostro & hoc carmine Antithesi.

102 Minime contemnenda Guel-
 ferbytani codicis lectio *suppeditant*,

intransitive, suppetunt, suppeditantur.

105 Diluvii descriptio, *scopulos*
stagnantes intelligo montes, in
 quorum cacuminibus stant aquæ,
 stagna fiunt. Novit Phœnix pro
 illa sua chronologica sapientia, de
 qua ad v. 41 ex Aeliano, quot an-
 ni sint a Deucalioneo diluvio, quot
 ab incendio Phaëthonteo, elapsi.

110 Itaque consecrationis sive
 ἀποθεώσεως, atque eternitatis
 adeo symbolum est in nummis
 Faustinae apud Arschota. T. 43.

XLV

II H Y S T R I X

Audieram, memorande, tuas, Stymphale, volucres

Spicula vulnifico quondam sparsisse volatu:

Nec mihi credibilis ferratæ fabula pinnæ

Visa diu. Datur ecce fides, & cognitus hystrix

5 Herculeas affirmat aves. Os longius illi

Assimulat porcum. mentitæ cornua setæ

Summa fronte rigent, oculis rubet igneus ardor.

Parva sub hirsuto catuli vestigia dorso.

Hanc tamen exiguum miro natura tueri

10 Præsidio dignata feram. stat corpore toto

Silva minax, jaculisque rigens in prælia crescit

Picturata

* de hystrice, quem porcum spinum (spineum) dicimus MS. quem dicimus porcum spinosum Vien. 1 memoranda malit Heinsf. Gr.

η ευμφάλος. 6 assimilat al. 9 attamen malit Heinsf.

* Aristoteles Hist. An. 9, 39 extr. refert τὰς ὑστροχας inter τὰ βάλλοντα τὰς θορίξιν. Sed 1, 6 οἱ ὑστροχες referuntur inter ea, quæ ἀκανθώδεις τριχας habent. Et, 8, 17 pr. οἱ τε ὑστροχες, καὶ αἱ ἄρκτοι. De genere nominis ipse igitur a se dissidet, quo minus mirum est, Latinis non convenire. Nostro v. 4 est cognitus hystrix: sed Calpurn. ecl. 6, 14 Hirsuta spinosior hystrice barba. Verum adiciamus hic in lectorum gratiam locum Plin. 8, 35 Hystrix generat India & Africa spina contectas, ac berinaceorum genere: sed hystrici longiores aculei, & cum intendit ceterum missiles. Orn argentium figit canum, & paulo longius jaculatur. Qui plura desideret, legat suavissimum carmen Oppia. de Venat. 3, 391 & ibi Ritterskuf. Spanh. ad

Callim. H. in Dia. v. 96 p. 199. De historicis animalium ne dicam. Animal hodie quoque notum, cuius quatuor species habet Linnæus.

1 Stymphalidas memoravit 34, 37. Illud de spiculis pinnarum ferreis forte habuit noster a suo cive Apollonio, qui Argon. 2, 1037 de una earum sic canit, Ὅς ὅρα τιναξάμενος πτέρυγας κατὰ νῆα θέσαν ἥν' ἐπὶ οἱ πτεροὶ ὄξυ κ. τ. λ. Vid. Schol. & VV. DD. ad Hygi. fab. 20 & 30 p. 85 Aves Stymphalides in insula Martis, quæ emissis pennis suis jaculabantur, sagittis interfecit Hercules.

8 Catuli vestigia noster, Lupi similitudinem observat Oppianus. Sed noster parum indicat animal, Oppianus lupi etiam magnitudinem paulo minorem tribuit.

Picturata seges, quorum cute fixa tenaci

Altera succrescit, alternantesque colorum

Tincta vices, spatiis internigrantibus, exit

15 In solidæ speciem pinnæ, tenuataque furtim

Lævis in extremum sese producit acumen.

Sed non hæc acies ritu silvestris echini

SS 2

Fixa

13 alba subattractit MS. albus ubi traxit Ald. MS. altera subtraxit MSS. albo, alvum, ardua subtraxit MSS. quæ cum cute missa tenaci, Altera succrescit: vel quorum cute fixa tenaci? Alba subit radix conj. Barth. Dedi lectionem omnium editorum, nisi quod subtraxit Heins. quod non intelligo: & optabam intelligere, cum adscripserit vir summus, nostram lectionem nemo sanus damnabit. 14 cincta — intus nigr. vulg. cuncta & tincta MSS. picta conj. Heins. sed posuit tincta. 14 pugna pro pinnæ vulg. pinnæ jam Vien. marg. & Bas. marg.

12 Picturata sunt spinæ alternante colore nigricante velut adusto, & albicante, quæ statim vocat spatia internigrantia. Porto horum jaculorum altera subinde seges, tenaci cute animalis fixa, succedit & succrescit, & tincta alternis coloribus, exit & formatur in speciem pinnæ, non simplicis (quæ est una series sudium, valorum, palorum, aggeri infixorum) sed solidæ e continuatis feriebibus constantis. Hæc seges, quantum ad singula spicula quibus constat, levis est ac polita, quo facilius penetrat, ac sensim, s. paulatim tenuatur, donec in extremo acuta valde fiat.

14 Internigrantibus spatiis ea forma dixit, qua Plinius 37, 10 *Leucochrysos* gemma fit, certe existere intelligitur, *Chrysolitho* interalbicante (quod mutare non debebat Harduinus) qua interlucere, & intermicare noster & internerere plus semel Plinius: qua noster 35, 100 interviret. Sed usus est hoc ipso verbo Statius Theb. 6, 336 ubi facit equas Admeti maculis internigrantibus albas.

15 Pinnam solidam jam breviter descripsimus. Superest ut hic moneamus, quod in Thesauris non satis expressum est, pinnæ nomen

non modo de illo genere muniti poni, quod vulgo omnes ita vocant, murum tenuiorem crassiori impositum intermissis spatiis &c. sed esse debere etiam, quod modo indicavimus, fudes, palos, infixos summo aggeri vel ad perpendiculum, vel linea paulum ab horizontali declinante. Ex hoc genere fuit ille agger a Cæsare structus ad Massiliam, de quo Luca. 3, 385 *Densas tollentia pinnas Cespitibus, crudaque exstruxit brachia terra*. Brachia hujus aggeris, quæ cespitibus & cruda terra constant, quas alias habere potuerunt pinnas, & quidem densas? Tales intelligo apud eundem Luca. 4, 432 ubi in re navali memorat *tremulis tabulata minantia pinnis*. Tales Cæs. B. Gall. 5, 40 *Turres contabulantur, pinna, loricaque ex cratibus, attexantur*.

17 *Silvestris echinus*, qui ericius, erinaceus vel herinaceus dicitur. An sit apud Romanum scriptorem antiquum *ethinus* de terrestri animali, nondum observavi. Certe festinavi, cum in Stephaniano Thesaurio dixi, Varronem putare *echini* nomen esse in terrestri animali antiquius. Antiquiorem nostro auctorem nondum habeo.

- Fixa manet. crebris propugnat jactibus ultro,
 Et longe sua membra regit, tortumque per auras
 20 Evolat excusso nativum missile tergo.
 Interdum fugiens Parthorum more sequentem
 Vulnerat: interdum, positis velut ordine castris,
 Terrificum densa mucronum verberat unda,
 Et consanguineis hastilibus asperat armos.
 25 Militat omne feræ corpus, vibrataque rauco
 Terga fragore sonant. Stimulis accensa tubarum
 Agmina collatis credas configere signis.
 Tantus in angusto strepitus furit. Additur armis
 Calliditas, parcusque sui tumor, iraque numquam
 30 Prodiga telorum, caute contenta minari,
 Nec nisi servandæ jactus impendere vitæ.

Error

18 oppugnat conj. Heinsf. 19 tegit MSS. quod placet Barth. 23 mucronum MS. mucronum everberat vel mucronis verberat conj. Heinsf. mucronem editi. 25 virgataque conj. Barth. 27 pro signis, telis MS. 29 timor vulg. tumor debetur Heinsf.

19 Aculei sunt membra hystricis. Hæc regit etiam in longinquum, h. e. dirigit in locum destinatum, collineat. Videtur hoc verum esse posse hætenus, ut imperus ille horrentis corporis dirigatur versus locum unde vis ingruit, ut canum pili, & plumæ gallorum gallinaceorum, collum vestientes, eriguntur & horrent versus eum in quem impetum meditantur. Conf. dicenda ad 45, 8.

20 Excussum tergum omni vi concussum, ut exeat, quidquid maturum est ad excutiendum.

21 Consueta Parthis pugnandi ratio, ad quam alias etiam noster respicit.

22 Qui castra ponunt, illi ad bellum se justum ac serium comparant.

23 Terrificum quiddam, δεινόν, verberat, h. e. collisu spinarum suarum strepit: quale quid quotidie licet observare, in Gallis quos Indicos vulgo vocamus vel

Calecuticos, qui cum strepitu quodam & crepitu rotare caudam, & erigere, quidquid vel pinnarum vel plumarum est, solent. Hunc statim raucum fragorem appellat. Unda mucronum est motus omnium simul aculeorum, reciprocus præsertim, ut cum segetem ventus impellit, vel exercitus subrectis armis movetur.

24 Consanguinea hastilibus eodem unius animalis sanguine orti, & similia adeo.

29 Tumor quam patitur tumetur ira & in hoc animali, & in plerisque videmus, quæ augentur, instantur, intumescunt ab ira.

31 Venuste possit antequam reversa uti, ad indicandum illud quod inculpatæ rutelæ modermen vocant Philosophi. Recte sane armis uti dicas eum, qui Non nisi servandæ vitæ ictus illorum & vulnera impendat.

Error abest: certum sollertia destinat ictum,
 Nil spatio fallente modum: servatque tenorem
 Mota cutis, doctique regit conamina nifus.

35 Quid labor humanus tantum ratione sagaci
 Proficit? Eripiunt trucibus Gortynia capris
 Cornua: subiectis eadem lentescere cogunt
 Ignibus: intendunt taurino viscere nervos.
 Instruitur pinnis, ferroque armatur arundo.

40 Ecce brevis propriis munitur bestia telis,
 Externam nec quærit opem: fert omnia secum:
 Se pharetra, sese jaculo, sese utitur arcu.
 Unum animal cunctas bellorum possidet artes.

Quod si omnis nostræ paulatim industria vitæ
 45 Fluxit ab exemplis; quidquid procul appetit hostem,
 Hinc reor inventum: morem hinc traxisse Cydonas
 Bellandi, Parthosque retro didicisse ferire
 Prima sagittiferæ pecudis documenta secutos.

33 muta ante Heinf. regit al. Sed regit jam Vien. qui etiam nifus
 habet, pro aliorum visus: it. Quid labor, pro Quis. 38 taurinos
 mittere al. Sed jam taurinos viscere Vien. & Basf. marg.
 40 bellua Heinf. ex duobus MSS.

33 Modum hic vocat directionem, collineationem, quæ etiam in longum spatium non aberrat.

35 Naturalis sagacitas (quæ utitur conformatione & structura totius corporis musculorum certe & cutis mechanica) plus in hystrice proficit, quam operosum illud sagittandi artificium, quod describit, & comparat cum hystricis jaculatione, poeta.

36 Cretenses, quorum urbs Gortyna, nobilissimi ab hac sagittandi arte, cornua illa caprorum elastica ad arcus adhibuere. Luca. 3, 186 Nec Eois pejor Gortyna sagittis. Nihil frequentius poetis, quam cornu vocare arcum, ab hac solemnî ejus materia.

37 Hac ratione utuntur fabri

etiam carpentarii & similes ad ligna inflectenda.

38 Non satis constituo, volueritne poeta indicare nervos taurinos intendi arcibus, h. e. pennes; an intestina illorum torqueri in nervos arcuum. Viscus taurinum potest, credo, significare utrumque.

39 Grata brevis. Pinna instruitur utrinque infixâ inferior s. posterior pars sagittæ, ne illa parte præponderare possit.

44 Si aranea texendi artem docuit, ædificandi fibris, venæ secandæ hippopotamus, ibis alvum curandi clysmate rationem ostendit &c.

46 Cydones s. Cydonii Cretensis ipse quoque populus.

XLVI

III TORPEDO

Quis non indomitam diræ Torpedinis artem
Audiit, & merito signatas nomine vires?

Illa quidem mollis, segnique obnoxia tractu
Reptat, & attritis vix languida serpit arenis.

5 Sed latus armavit gelido natura veneno.

Et frigus, quo cuncta rigent animata, medullis
Miscuit, & proprias hiemes per viscera duxit.

Naturam juvat ipsa dolis, & conscia fortis

Utitur ingenio, longeque extenta per algas

Hac

1 miræ *al.* 2 audit & emerito *al.* 3 obnoxia tactu *Vien. Bas. marg. Ald. & MSS.* obnoxia tractu *vel. natu MS. Pro mollis, molli malit Heinsh.* 6 armenta *MS. & Claver.* ligentur, & arma *Cuj. ut v. 22.* 9 ingenua *Cuj.*

* Νόσσην vocant Græci. Bis de illa canit summus poëta Oppianus, 2, 55 - 84, & 3, 149 - 155. Utrumque locum videtur si non præ oculis, in memoria tamen noster habuisse.

1 *Diram* merito vocat, certe voracem & in pisces alios grassantem describit etiam copiose Oppianus.

5 Posset hic quidem *latus* ut alias de toto corpore intelligi: sed λαγώνας lumbos appellat Oppianus diserte 2, 62, radios utriusque lateri adnatos, (Κεφάλους ἐμπιφύασι παρὰ πλευρῇν ἐκάτερον) quos qui attingat, ejus statim robur exstingui &c.

7 *Proprias hiemes*, quas dispensare, transfundere in alia animantia suo arbitrio possit.

8 *Consciam fortis suæ* i. naturalis hujus muneris esse torpedi-

nem, vix persuaseris Philosopho. Poëta quidem licet non hoc tantum, sed sensum dare & conscientiam & agendi voluntatem ipsis quoque inanimatis. Tractat divinitus hunc locum Oppianus. Brevis Horat. Ser. 2, 1. 52. *Dente lupus, cornu taurus petit; unde, nisi intus Monstratum?* Pene poëtice Tullius de N. D. 2 c. 50. quem locum ponemus, quia etiam torpedines nominat. *Jam illa cernimus, ut contra metum & vim suis se armis quæque defendat. Cornibus tauri, apri dentibus, morsu leones: alia fuga se, alia occultatione tutantur; atramenti effusione sepia; torpore torpedines, multæ etiam insectantes odoris intolerabili fæditate depellunt.* Ceterum jungenda sic puto verba, Torpedo conscia est fortis ingenii, h. e. naturæ quam sortita est, ingenii, quod forte

- 10 Hæc confixa jacet, successu læta refurgit,
 Et vivos impune ferox depascitur artus.
 Si quando vestita cibus incautior æra
 Hauferit, & curvis frenari senserit hamis;
 Non fugit, aut vano conatur vellere morsu:
 15 Sed propius nigræ jungit se callida setæ,
 Et meminit captiva sui, longeque per undas
 Pigra venenatis effundit flamina venis.
 Per setam vis alta meat, fluctusque relinquit
 Absentem tentura virum. Metuendus ab imis
 20 Emicat horror aquis, & pendula fila secutus
 Transfit arundineos arcano frigore nodos,
 Victtricemque ligat concreto sanguine dextram.
 Damnosum piscator onus, prædamque rebellem,
 Jactat, & amissa redit exarmatus avena.

10 attactu confixa (confixa) jacet, successu læta refurgit MSS. xi ap.
 Heins. attactu conf. suo Sc. Ald. versu septem pedum. quæ tetigere,
 jacent Vien. & MSS. hæc (hoc Claver.) confixa jacet Junt. & vell.
 tactu fixa jacet MS. Pro attactu, ac tractu, vel ac natu conj.
 Heins. 13 hauferit, haud vano conatur vellere morsu, omisso
 versu Cuj. non furit MSS. quod placet Barth. 15 potius MSS. 16 per
 herbas MSS. 18 vis atra Cuj. fructusque al. 19 distantem Cuj.
 victura vulg. vinetura, nectura MSS. tentura e MS. Heins.
 24 habena vulg. avena Ald. MSS.

forte divina illi attributum est.
 Sors μοῖρα, quidquid unicuique
 Deus attribuit, ingenium quod
 ingenitum est. Oppianus Ἡ δ'
 αὖ γινώσκουσα θεῶν γέρας οἷον ἔδει-
 κτο, bene intelligens; quale Dei
 munus acceperit. Hac igitur
 forte ingenii confixa torpedō, ja-
 cet &c.

10 Successum illum, quo læta
 sit torpedō, intelligi voluit noster:
 sed ponit diserte Oppianus, Κάται

δ' αἰεμφής οἷα νέκυσ' ὅς δ' ἐκ
 ἰχθύος Ἐγγυρίμην λαχόνεσσιν, ὁ
 μὲν λυτο — Jacet immota, ut
 mortua, quicunque vero piscis
 lumbis ejus accesserit, solutus
 (velut paralyti tactus) cadit, —
 ipsa vero celeriter exsilit, ἢ δὲ
 τοῦς ἀνθρώποις κ. τ. λ.

19 Tentura, ut retentura, a
 tenendo, forma cujus exemplum
 nescio an supersit aliud.

XLVII

IV NILUS

Felix, qui Pharias proscindit vomere terras:

Nubila non sperat tenebris condentia cælum,

Nec graviter flantes pluviâli frigore Coros

Invocat, aut arcum variata luce rubentem.

5 Aegyptos sine nube ferax, imbresque serenos

Sola tenet, secûra poli, non indiga venti:

Gaudet aquis, quas ipsa vehit, Niloque redundant:

Qui rapido tractu mediis elatus ab antris,

Flammigeræ patiens zonæ Cancrique calentis,

10 Fluctibus ignotis nostrum procurrit in orbem,

Secreto

6 tenens *malit Heins. pro poli, nothi Cuj.* 7 redundat *vulg.*

8 elapsus *vulg. præter Ald. qui habet elatus: elatus ab antris MSS.*

10 flexibus *MS. teste Barth. notum Cuj.*

* De Nili originibus, miraculis, fabulis, dicere libri opus est, non annotationis. Nihil hic expectet lector, præter qualemcunque eorum, quæ poëta canit, declarationem. Indicemus tantum locos quosdam classicios ut Herodoti 2, 17. Diod. Sic. 1, 32. Vitruv. 8, 2 qui miris ambagibus ex Atlante monte effusum circumducit. Strabonis bona parte libri 17. Lucani 10, 193. Sen. Q. N. 4, 2. Melæ 1, 9. Plinii 5, 9. Plut. de Flacit. 4, 1. Qui abstrusiora de ea re philologemata velit recensere, ei proderit Spanhem. ad Callim. Del. 207.

2 Hyperbolica esse, quæ de negatis omnino Aegypto pluviis narrant veteres, hodie credo, constat. Multus est in ea re Plin. Pan. c. 30.

4 Denunciari ab Iride pluviâs, quin effici, tralatitium est. Ovid. Met. 1, 270 in apparatu diluvii, *Densi funduntur ab æthere nimbi.*

Nuncia Junonis, varios induta colores, Concipit Iris aquas, alimetaque nubibus adfert. Illud rubentem late patere, & colores omnes quatenus lucidi sunt completi, etiam hic locus indicat. Sic 10, 187 Mavortia signa rubescunt Floribus. Vid. ad 29, 7.

5 Imbres serenos, Acumen ex antitheto nostris auribus non valde acutum. Sed nempe imbres ut rores de omni humore licet poëtis Latinis dicere.

7 Liberior constructio: debebat ex lege Grammatica, quæque Nilo redundant.

9 Cancræ, Tropici, ultra quem, versus Aequatorem, omnes; Iesuitarum Apostoli & Schererus, contra Ludolfi & Lobii fidem, ultra Aequinoctialem adeo, & propius Capricorni Tropicum, fontes Nili remouent: quos deserunt recentissimi, præsertim Danvillius.

- Secreto de fonte cadens, qui semper inani
 Quærendus ratione latet; nec contigit ulli
 Hoc vidisse caput. Fertur sine teste creatus,
 Flumina profundens alieni conscia cæli.
 15 Inde vago lapsu Libyam dispersus in omnem
 Aethiopum per mille ruit nigrantia regna,
 Et loca continuo Solis damnata vapore
 Irrorat, populisque salus sitientibus errat,
 Per Meroën, Blemysaque feros, atramque Syenen.
 20 Hunc bibit infrenis Garamas, domitorque ferarum
 Girr hæus, qui vasta colit sub rupibus antra,

S s 5

Qui

11 scatenus Cuj. 16 means MS. 20 effrenis vulg. infrenis etiam Cuj.
 21 Cyrreus vel Cyrrhæus vulg. Carreus Claver. Cirenus i. Cyreneus
 trisyll. idem Claver. in append. Cirreus, Gyareus, Gyareus, Gyareus,
 Gyreus, Gyrreus MSS. Girrhaeus Barth.
 hic & Adv. II, 24.

11 *Secretus hic est occultus, incognitus. Inanis ratio, frustra suscepta. Quam laboriose hoc egerit Herodotus, ipse narrat, & de Aegypti Regibus Strabo, ll. cc. de omnibus ad suam ætatem peculiari opere Is. Vossius, qui recte quidem illud admonet, non esse proprie unum majorum fluminum fontem, unam scaturiginem, cum pluribus ignobilibus & nomine carentibus rivis collectis demum quod inde confluit nomen accipere, interdumque id ipsum nomen, alio sibi, minore etiam, admixto, amittere soleat: sed non bene inde totum studium indagandi fontes vanitatis arguit. Ceterum cum totum hoc pendeat a fide accolarum, eorumque, qui ab his accipere: nihil videtur melius esse, quam manere interim in his, quæ in Aethiopica Historia ejusque Commentario L. I c. 8 dedit decus Germaniæ Hiobus Ludolfus, ad cujus fidem, a Iesu itis quibusdam Apostolis sollicitatam, qui Nili fontes multis ultra Aequinoctialem gradibus remouent, quorum sententiam peculiari charta Homannus exhibuit, rediere*

Hæsi nostras, & summus hodie Geographus Danvillius.

14 *Alienum cælum vocat Zonam torridam. Quin, quod vago demum lapsu in Libyam omnem dispersus, per mille regna Aethiopum ruere dicitur, videri possunt a Claudiano, Ptolemæum secuto ultra Aequinoctialem removeri Nili origines. Sed cavet sibi, ne quid statuat, aut diserte ponat. Hanc porro populorum enarrationem, cui similis est 21, 233 non ita accipio, quasi illos omnes percurrat Nilus quod de Syene & Meroë verum est: sed hoc modo velle poetam arbitror, ultra illos populos remotos esse Nili fontes. Quamquam post mirabilem Vitruvii opinionem, & iter, quo Nilum circumducit; etiam poetæ, & Alexandrini, verba audire operæ pretium est.*

19 *Blemyes s. Blemmies & Garamantes non satis certi situs, intra Aequinoctialem tamen & Tropicum Cancræ, ad sinistram Nili. Meroë & Syene Nili insulæ. Girrhaei accolæ Gir fluminis, de quo ad 21, 251 aliquid dictum est.*

- Qui ramos ebeni, qui dentes vellit eburnos;
 Et gens compositis crinem vallata sagittis.
 Nec vero similes caussas crescentibus undis,
 25 Aut tempus, meruit. glacie non ille soluta,
 Nec circumfuso scopulis exuberat imbre.
 Nam cum tristis hiems alias produxerit undas,
 Tunc Nilum retinent ripæ. Cum languida cessant
 Flumina, tunc Nilus mutato jure tumescit.
 30 Quippe quod ex omni fluvio spoliaverit æstas,
 Hoc Nilo natura refert, totumque per orbem
 Collectæ partes unum revocantur in amnem.

Quoque

23 velata vulg. vellata MS. religata MS. 25 ut vulg. 29 pro
 jure, rure, rite, more MSS. 32 vires Cuj.
 agmen MSS.

21 Qui vasta colit &c. non est Gyræorum descriptio, sed periphrasis etymologica Troglodytarum, qui inter Nilum & sinum Arabicum habitabant.

22 Aethiopum descriptio forte ex Herodoto, qui 3, 97 memorat, illos fuisse huc ætate tertio quoque anno interjecto Persis tributum nomine etiam pendisse *διηκοσίας Φάλαγγας* (phalanges, cylindros, trabes) *ἐβένους, καὶ ἐλέφαντος ὀδόντας μεγάλους εἰκοσι*. Hinc *ebenas Meroëtica* non *Mareotica* legendum. Luca. 10, 117 coll. 303 viderunt viri docti. De ebena Plin. 12, 8.

23 De hoc Meroënsium more dictum ad 7, 21.

25 Meruit non dubium est, quin simpliciter significet hic, accepit a natura, divinitus hoc habet &c. Quod ad rem ipsam, similiter fere disputat Herodotus l. c. Sed differt Strabo l. c. p. 543, 20 *Οἱ ἀρχαῖοι τοχασμῷ τὸ πλέον, οἱ δὲ ὑστερον αὐτόπτην γενήδεντες*

ἔδοντο ὑπὸ ὀμβρῶν θερῶν πληρούμενον τὸν Νεῖλον, τῆς Αἰθιοπίας τῆς ἀνω κλυζόμενης, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὄρεσι· παυσαμένων δὲ τῶν ὀμβρῶν παυομένην κατ' ὀλίγον τῇ πλημμυρίδι κ. τ. λ. Conjectura veteres fere, oculis autem suis posteriores deprehenderunt, inundata ab æstivis imbribus superiore Aethiopia, in extremis maxime montibus, impleri Nilum: remittentibus imbribus cessare etiam paullatim inundationem. Hæc hodie quoque, quod sciam, ut certa sumuntur v. g. a Ri. Pocokio.

30 Dicere videtur aliquid: sed illud aliquid, metuo, nihil est. Equidem cum probe attendi, nihil video, præter lusum quandam ingenii & verborum, Naturam, quas aquas aliis fluminibus auferat, eas omnes Nilo infundere. Sed qua ratione, & quibus viis hoc fiat, scire volebant homines.

- Quoque die Titana Canis flagrantior armat,
 Et rapit humores madidos, venasque calore
 35 Compescit, radiisque potentibus æstuat axis;
 Nilo bruma vehit contraria tempora mundo.
 Defectum solitis referens cultoribus æquor
 Effluit Aegæo stagnantior, acrior alto
 Ionio, seseque patentibus explicat arvis.
 40 Fluctuat omnis ager: remis sonuere novales
 Sæpius, æstivo jaceat cum forte sopore,
 Cernit cum stabulis armenta natantia pastor.

33 cumque *vulg. præter Ald. & Heins.* 1 *qui habent quoque, ut MS. Barth. Sed Barth. Adv. 11, 24 emendat* Cumque diem Titane canis flagrantior armat, *nec dissentit Heins. qui etiam Cumque probat ex MSS.* 34 madidus *MSS. rabidus, madidis, fidus conj. Barth. et rapit humores avidus conj. Heins. calorem MS. vanosque calores MSS. etiam Cuj. canosque calores MS. varioque calore MS. Latet aliquid, ait Heins.* 36 venit *vulg. vehit ex MS. Heins.* 37 defectum solitumque ferens *MSS. solitumque ferens etiam Ald. Defectum solitis repetens conj. Heins. Certe illa casuum in epithetis permutazione nihil frequentius.* 39 potentibus *MS.* 41 jacuit

Raph. h. e. Scaliger: quod placet.

33 *Quo die, h. e. quo tempore* Sirius ardentior Solem radiis vehementioribus tanquam telis armat, & humores in vaporem tollit, & fontium venas obstruit; quo tempore, inquam, cælum radiis Solis potentioribus in reliquo orbe æstuat: eo ipso tempore hiems sua, & madida tempestas, accolis Nili advehit tempora mundo s. mortui corporum cælestium, unde æstimant tempora reliqui, contraria, & murat in mare cam-

pos cultoribus suis destitutos, cum ferunt alii, & merunt &c.

38 *Stagnantior* cave ita accipias quasi *stagnare* h. e. stare consistet mare Aegæum, quo nihil est inquietius; sed copiam aquarum significat. Sed quomodo illud defendam *acrior Ionio*, non habeo, cum placidas & stagnantes esse Nili aquas constet. Cogitabam pro *acrior* legi posse *altior*: sed nec hoc placeret, ut nimis hyperbolicum.

XLVIII

V M A G N E S *

Quisquis sollicita mundum ratione secutus
 Semina rimatur rerum, quo Luna laborat
 Defectu, quæ causa jubet pallefcere Solem:
 Unde rubescentes ferali crine cometæ,
 5 Unde fluant venti, trepidæ quis viscera terræ
 Concutiat motus, quis fulgura ducat hiatus,
 Unde tonent nubes, quo lumine floreat arcus:
 Hæc mihi quærenti, si quid deprendere veri

Mens

* de statua Martis ferrea & Veneris magnifica Ald. 5 furant Cuj.

6 commoveat vulg. concutiat etiam Cuj. quæ -- origo vulg.

quis -- hiatus etiam Cuj. 8 hæc al. verum vulg.

* Locos etiam de hoc naturæ miraculo classicos nostrorum indicamus Lucret. 6, 908 & Plin. 34, 14 f. 32. Multa undique congestit Barthius.

2 *Semina rerum* sunt etiam Lucretio passim, quæ elementa alias vocant, corpuscula, in quæ denique corpora quævis resolvantur. Ne solæcum sit *laborat, jubet*; intelligamus plenam orationem obversatam poetæ hanc, *Rimatur defectum, quæ defectu laborat Luna* &c. Deinde unde sint *rubescentes* rel.

3 De Solis defectu vel eclipsi loquitur: quamquam nec illud inauditum antiquis, nec nostra ætate phenomenon, Solis velut expallescentis. Plin. 2, 30 *Fiunt prodigiosi & longiores solis defectus: qualis occiso dictatore Cesare & Antoniano bello, totius pene anni pallore continuo.*

4 Antiqua superstitio a Cometis sibi publica mala metuebat: hinc *feralis crinis*, mortium ac

pestilentia nuncios.

5 *Fluere* pulchre dicuntur venti, fluidum enim aer val maxime, *flare, fluere, flagrare* cognata verba e sono venti, aquarum, flammæ ducta.

6 *Hiatus* eadem figura dicitur, qua apud Græcos *Χάσμα*, quæ nostri, *es thut sich der Himmel auf*: facile fingunt sibi homines, illud cæruleum, quod sereno cælo videmus solidum quiddam esse, idque findi scindique a fulgure.

8 *Floreat* pulchre varietatem colorum iridis vigoremque exprimit. Hoc genus questiones acervat & proponit, sed multo majore doctrinæ subtilioris apparatu in suo Mallio 17, 100. Sententia autem hæc est, Qui miracula naturæ cælestia & totum orbem terrarum afficientia, rimantur, illi mihi rem parvam & sensui expositam explicant: ut simul rideat eos, qui cæli scrutantur plagas, & quæ ante pedes sunt ignorant.

- Mens valet, expediat. Lapis est cognomine Magnes,
 10 Decolor, obscurus, vilis. Non ille repexam
 Cæsariem Regum, nec candida virginis ornat
 Colla, nec insigni splendet per cingula morsu:
 Sed nova si nigri videas miracula saxi,
 Tum pulcros superat cultus, & quidquid Eois
 15 Indus litoribus rubra scrutatur in alga.
 Nam ferro meruit vitam, ferrique rigore
 Vescitur: hoc dulces epulas, hoc pabula novit:
 Hinc proprias renovat vires: hinc fusa per artus
 Aspera secretum fervant alimenta vigorem.
 20 Hoc absente perit. tristi morientia torpent
 Membra fame, venasque fitis consumit apertas.
 Mavors, sanguinea qui cuspide verberat urbes,

Et

- 9 expediam *Heinsf.* experiar *conj. Heinsf.* 14 tunc superat pul-
 chros *al.* purpureos superet *conj. Heinsf.* 15 Indi -- scrutantur *MSS.*
 16 ex ferro *vulg.* 17 has -- hæc *al.* 18 hinc fusa *vulg.*
 revocat *Cuj.*

9 *Magnes cognomine.* Lucrer. l. c. *Quem Magneta vocant patrio de nomine Graji, Magnetum quia sit patriis in finibus ortus.*

10 *Repexa Cæsaries* retro pexa, ne frontem nimis occultet, aut prospectum adeo impediatur. *Dia-* dema hic describitur gemmis distincta, cujus ope retro acti crines continentur.

12 *Cingula hominum & equorum* gemmata noster celebrat 70, 71. 73.

15 *Rubram algam* videtur vocare non a suo colore, sed quod Rubri maris h. e. Oceani Indici rejectamentum sit.

16 *Meruit magnes, i. accepit, vitam a ferro.* Jam tum itaque cognitum erat, ita conservari augerique vim magnetis, si semper respondentem viribus suis ferri massam a se suspensam habeat. Paulo ali-

ter Plin. l. c. *Sola hæc materia (fer- rum) vires ab eo lapide accipit, retinetque longo tempore, aliud apprehendens ferrum, ut annulorum catena (a magnete pendentium) spectetur interdum: quod imperitum vulgus appellat ferrum vivum.* Illud de anulis est ex Platonis Ione p. 145, A. Huic certe debet Lucretius 6, 911 *Catenam sæpe ex annellis reddit pendentibus ex se* *Quinque etenim licet interdum pluresque videre* *Ordine demissos levibus jactaveris anvis* *Unus ubi ex uno dependet subter adhaerens, Ex aliisque alius lapidis vim vin- ctæque nescit.* Forte etiam eo respicit noster, quod ferri lamina applicata velut armandus est magnes, ut vim suam commode ex- serat.

22 Utrum hanc historiam vellet esse Claudianus, & credere nos postulet,

- Et Venus, humanas quæ laxat in otia curas,
 Aurati delubra tenent communia templi.
- 25 Effigies non una Deis: sed ferrea Martis
 Forma nitet, Venerem magnetica gemma figurat.
 Illis connubium celebrat de more sacerdos.
 Dūcit flamma choros: festa frondentia myrto
 Limina cinguntur, roseisque cubilia surgunt
- 30 Floribus, & thalamum dotalis purpura velat.

Hic

- 23 gentes pro curas Cuj. 26 magnetia MS. magnetida MSS.
 ut sit Venus Μαγνητις, quod mihi placet. Magnesia conj. Heinsf.
 30 thalamos al.

postulet, fuisse aliquando tale
 spectaculum exhibitum, non au-
 sum dicere. Debebat certe locum
 nominare, ut requirere lectos
 possent. Ingeniolium certe com-
 mentum sive poetæ fuit sive Me-
 chanici; Martem qui ferreus est,
 cujus nomine hodie ferrum si-
 gnant Chemicæ, sic trahi a Magne-
 tica Venere. Poterat alioqui de hi-
 storia patria sumere argumentum
 de quo Plin. l. c. Eodem lapide Di-
 nochares, architectus Alexandria
 Arsinoës templum concamerare inchoa-
 verat, ut in eo simulacrum ejus
 pendere in aëre videretur. Inter-
 cessit mors ipsius & Ptolemæi, qui
 id forori iusserat fieri. Sed factum
 esse ait Aufonius Mosellæ v. 314
 ubi similes machinationes refe-
 runt Freherus & Tollius. Sex
 & triginta anni sunt, cum ad lo-
 cum Plinii pluscula hæc de re dis-
 putavi Chrestom. Plin. n. 115 no.
 24. quibus modo illud unum ad-
 do, apud Cassiodorium Var. 1, 45
 commemorari ferreum Cupidinem
 in Dianæ templo sine aliqua allig-
 atione pendentem: & Isid. Orig.
 16, 20 Ex eodem lapide architectus
 quidam Alexandria templum con-
 cameravit, unde & in eo simulacrum
 ferro in aëre pendere videretur.

Similem de Serapide fabellam ha-
 bet Ruffinus H. E. 2, 33. Vbique
 sibi similes sunt homines. Simi-
 lis imperitia naturæ & miracula
 fingendi libido ferreum Muham-
 medis sarcophagum in libero aëre
 suspendit. Poeta tamen noster
 fingit, quod naturæ non repu-
 gnat.

25 Probabilior fieri possit fabu-
 la, facilior machinatio, si facias
 Martem non totum e ferro; sed,
 qualis esse solet, tunica rectum
 adamantina, ceterum de levi
 materia, ut subere, cavum &c.

27 Connubia & nuptias deorum
 ludere antiquum & solenne. Ita
 Bacchi & Ariadnes nuptiæ agun-
 tur apud Xenophontem Sympol.
 extr. Sic Coronidis, e qua Ae-
 sculapius natus est, apud Ari-
 stid. Sacr. Orat. 1 p. 289 Jebb.
 Sic Podalirii & matris Alexan-
 dri, itemque Lunæ & Alexandri
 illius *ψευδομάτρεως* amores agun-
 tur, apud Lucia. c. 39 f. T. 2 p. 245:
 unde illud etiam observamus,
 illum diem talis ceremoniæ *δεδίδα*
dictum, καὶ δῶδες δὲ ἐναίοντο, ut
 hic Dūcit flamma choros.

Hic mirum confurgit opus. Cytherea maritum
Sponte rapit, cælique toros imitata priores
Pectora lascivo flatu Mavortia nescit;

Et tantum suspendit onus, galeæque lacertos

35 Implicat, & vivis totum complexibus ambit.

Ille laceffitus longo spiraminis actu

Arcanis trahitur gemma de conjuge nodis.

Pronuba fit natura deis, ferrumque maritat

Aura tenax. subitis fociantur Numina furtis.

40 Quis calor infundit geminis alterna metallis

Fœdera? quæ duras jungit concordia mentes?

Flagrat anhela filex, & amicam faucia sentit

Materiem, placidosque chalybs cognoscit amores.

Sic Venus horrificum belli comperescere Regem,

Et

36 ictu, it. æstu conj. Heins. 40 infundit al. infudet MS. hinc
insudat conj. Heins. 41 duos -- montes i. metalla montibus effusa
conj. Barth. nec displicet Heinsio: & pulchre convenit v. 41 anhela,
filex, & v. 54 jam gelidas rupes &c. 43 ignoscit MS. hinc pla-
cidoque chal: ignescit amore conj. Heins. placitosque MS.

31 Si talis fabula vel spectacu-
lum actum est, oportet quacun-
que machinatione primo prope
sibi admota esse signa utriusque
Dei, donec illam quam atmo-
spheram magnetis vel sphaeram
activitatis dicunt philosophi, at-
tingeret Mars, quo facto reliqua
sponte naturæ magneticæ potuere
peragi.

33 *Flatus*, ut *Afflatus* actum po-
tentem, sed occultum & fugien-
tem oculos notat: qualis est venti,
ignis, siderum, contagio morbi,
& hic vis magnetica.

34 *Galeam* oportet cogitare bene
longam, quæ etiam cervicem &
collum tegat.

36 *Spiraminis actum* eodem sen-
su ponit, quo modo *afflatus* di-

xerat, & statim vocat *auram*. Sic
influxum vocarunt rationem, qua
anima corpus agit, non ut mo-
dum declararent; sed ut illum
a se non satis intelligi indicarent.

39 Non satis propriè *furia* di-
cit, quæ in conspectu omnium
fiunt: sed potest hoc intelligi cum
respectu ad Vulcanum, & quod
nihil solennius est poëtis quam
Veneris res, quæ plerumque fur-
tim fiunt ita signare.

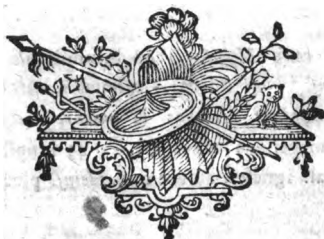
40 *Fœdera* solet noster de omni
lege naturæ dicere, ut 3. 4. 26, 56. 33.
65. Sic Lucretius in hoc ipso
argumento magnetis, 6, 906
querit *Quo fœdere naturæ fiat* &c.

41 Ludit, cum *duras mentes* tri-
buit signis e metallo,

- 45 Et vultu mollire solet, cum sanguine præceps
 Aestuat, & strictis mucronibus asperat iras.
 Sola feris occurrit equis, solvitque tumorem
 Pectoris, & blando præcordia temperat igni.
 Pax animo tranquilla datur, pugnasque calentes
 50 Deferit, & rutilas declinat in oscula cristas.

Quæ tibi, sæve puer, non est permessa potestas?
 Tu magnum superas fulmen, cæloque relicto
 Fluctibus in mediis cogis mugire Tonantem.
 Jam gelidas rupes, vivoque carentia sensu

- 55 Membra feris. Jam saxa tuis obnoxia telis,
 Et lapides suus ardor agit, ferrumque tenetur
 Illecebris, rigido regnant in marmore flammæ.

- 45 vultum *al.* 46 *pro* strictis, tristes *MSS.* 47 mollicque *al.*
 solvitque etiam *Bas. marg.* 52 *pro* fulmen, numen *MSS.*
 54 sexu *Junt. Bas. Plant.*

47 *Equi & currus Marti solent tribui e veteri & heroica militandi ratione. Sic apud Hor. Car. 3, 3. 16 Martis equis Acheronta fugit.*

51 *Lepida ad Cupidinem Apotrophe, qui tanta sit potentia ut metalla etiam animare possit.*

53 *Fluctibus in mediis mugit Jupiter, cum Tauri imagine Europam rapuit.*

55 *Feris, sagitta tua percutis & vulneras.*

XLIX

VI A P O N U S

Fons, Antenoreæ vitam qui porrigis urbi,
 Fataque vicinis noxia pellis aquis,
 Cum tua vel mutis tribuant miracula vocem,
 Cum tibi Phœbeus carmina dictet honos,

Et

* De Aponis balneis *Vien. Bas. & Gryph. de Aponæ balneis Junt. de Apono al.* 1 urbis conj. *Crus. Probab. Critt.* p. 264. 3 spiracula conj. *Heinsf. ad Virg. Aen.* 10, 291. 4 plebejus *omn. ante Heinsf. qui ex conjectura MSSis adjuta mutavit.*

* De nominis ratione vid. ad v. 69. De ipso autem fonte hoc & thermis, quæ sunt apud antiquos, sua diligentia congeffit Cluverius *Italiæ ant.* 1, 18 p. 148, in quibus memorabilis in primis est *Cassiod.* Var. 2, 39 ubi & quæ a natura sint in illo fonte mirabilia, describitur, & quæ ars humana adjecerit, indicatur. Juber nimirum rex Theodoricus, diligenter conservari tam beneficium fontem, & illius ædificationum vitia partim emendari partim caveri. Memorantur ibi *cuniculi, ædificia thermarum, palatium longa senectute quassatum*; assignatur pecunia &c. De statu hodierno hoc ipso tempore prodiit inter *Dominici Vandelli Dissertationes tres prima de Aponi Thermis*, sed cujus copia mihi nondum facta erat, cum hæc mittenda essent *Lipsiam*. Itaque non habeo dicere, utrum in ea aliquid sit juvando h. e. emendando explicandove, vel huic carmini aptum, vel formulæ *Cassiodorianæ*. Et videtur hodiernam potius conditionem, quam historiam veterem respexisse vir doctus, certe quantum intelligi potest ex relatione *Lipsica 1758 n. 71 p. 634 sq.*

1 *Antenora* Trojæ exsulem *Patavii conditorem celebratum*, notum ex *Liv.* 1, 1. *Porrigere* est extendere, producere, longiorem reddere, ut *Hor. Car.* 3, 16. 40 ubi pulchra antithesis *Contrasto cupidine, porrigam, augebo, vestigalia*.

2 *Fata noxia*, in morbos pestilentes urbis, mortemque adeo, pellic hic fons *vicinis aquis* suis.

4 Honos, quem Phœbo afflati poëtæ habere tibi volunt, *distas tibi*, h. e. honori tuo, *carmina*. Respicit autem ad morem illum in templorum parietibus, (ut in æde *Aesculapii*, in sacello *Priapi*) in basibus signorum, scribendi carmina, cujus generis magnam vim debemus *Pausaniæ*, & his, qui illam *Græcorum epigrammatum ἀνθολογίαν* s. florilegium collegerunt: talia in *Memnonis crure* scripta dedit nuper *Rich. Pockius*: talia in sacello & Palatio Aponi posita, *Claudianus* indicat. Sed cum hoc non soli poëtæ faciant, sed pro suo capru etiam alii: non autem damnare lectionem ceterorum, *plebejus*. Cum hoc faciat vulgus: quid nos poëtæ?

T t

- Et sit nulla manus, cujus non pollice ductæ
 Testentur memores prospera vota notæ;
 Nonne reus Musis pariter Nymphisque tenebor,
 Si tacitus soli prætereare mihi?
 Indictum neque enim fas est tacitumque relinqui
 10 Hunc qui tot populis pervolat ora locum.
 Alto colle minor, planis erectior arvis,
 Conspicuo clivus molliter orbe tumet.
 Ardentis fecundus aquæ, quacumque cavernas
 Perforat, offenso truditur igne, latex.
 15 Spirat putre solum, conclusaque subter anhelo
 Pumice rimosas perforat unda vias.

Humida

6 veteres MS. 7 videbor MSS. 9 ludibrium quid enim fas est
 a vate relinqui Ald. & multi MSS. Hinc lud. sit enim nec fas a v. r.
 conj. Heinsf. 10 provocat Clav. Raph. Barth. & convenit cum plebe-
 jus v. 4. populis provocat ore loqui Vien. Basf. Junt. provolat ore
 locum Ald. orbe MSS. 11 pro planis, parvis vulg. planis e conj.
 Heinsf. quam firmant MSS. patulis conj. Heinsf. 12 clinis MSS.
 14 proferat Vien. 16 limosas Heinsf. 1. Pro perforat, perfurit, vel
 perluit conj. Heinsf. limosas personat conj. Crusius l. c.

6 *Memores notæ*, metonymicos, quæ memoriam servant, ut *memores fastos* Hor. Car. 3, 17. 4. *Vota prospera*, quæ rata habuit Deus.

10 *Populum* accipio ampla significatione, ut *populum* omnem Romanum, certe Italicum comprehendat. Alioqui enim *populos* hic expectaremus plures.

13 *Fecundus* improprie, & metaphora quadam dicitur: quasi pariat aquam ille clivus.

14 *Offensus* est etiam ex ipsa actionis reciprocae natura, & usu linguæ, qui offendit vel impulit. Aqua protruditur ab igne, qui ad illam offendit. Potest hoc facilius intelligi ab his, qui non ignorant, ope ignis subitus conclusi extolli, & exhauriri aquam de metalli fodinis.

15 *Putre solum* esse terram solutam, poris multis perviam, trans-

mittentem molles radículas, ex rusticæ rei scriptoribus notum est. *Anhelus pumex*, qui spiritum transmittit per poros suos. *Perforare vias rimosas* quid sit, nemo non facile intelligit: sed non probabile est, poetam, si quis alius copiosum & rem variare prodigialiter aptum, uno interjecto versu repetiturum præ paupertate idem verbum. Itaque multo magis placet, ut *unda* cum sono quadam, viam sibi per oblimatas fistulas aperiens *vias limosas personet*. Βορβορυγγὸν & πορβορυγγὸν vocant Medici sonum intestinorum a commotis liquidis ortum. Talis sonus est cum tutum pedibus, aut manibus conspersio farinacea, subigitur. *Limosæ* cujusdam naturæ ex venis quibusdam horum fontium prodeuntis mentionem quoque Vandellus facit.

Humida flammæ regio Vulcania, terræ

Ubera sulfureæ fervida regna plagæ.

Quis sterilem non credat humum? fumantia vernant

20 Pasca: luxuriat gramine cocta flex.

Et cum sic frigida cautes fervore liquecant,

Contemptis audax ignibus herba viret.

Præterea grandes effosso marmore fulci

Saucia longinquo limite saxa secant.

25 Herculei (sic fama refert) monstratur aratri

Semita, vel casus vomeris egit opus.

In medio pelagi late flagrantis imago,

Cærus immenso panditur ore lacus,

Ingenti fusus spatio: sed major in altum

30 Intrat, & arcana rupis inane subit:

Densus nube sua, tactuque immitis, & haustu,

Sed vitreis idem lucidus usque vadis.

Consuluit natura sibi, ne merfa lateret,

T t 2

Admisitque

18 tubera Cuj. 21 rigido vulg. liquido Vien. marg. 22 con-

tentis Vien. Ald. Bas. Sed contemptis etiam Cuj. 23 effossi al.

24 continuo vel contiguo conj. Heins. 26 nec vel ni, vel seu casus

conj. Heins. Pro casus, Cacus conj. Barth. male iudice Heins.

27 stagnantis conj. Heins. sed ipse iudicio non necessaria. 30 arca-

te conj. Heins. ut 28, 518. 31 merfus MSS. 33 tota MSS. &

placet Barthio. ne tota niteret Bas. Sed merfa in marg.

& lateret Cuj.:

17 Hic etiam gratiam captat ex antithetis, quæ sic ordinanda videntur, Regio Vulcania flammæ eadem est humida: regna fervida plagæ sulfureæ eadem sunt terræ ubera.

20 Plin. 2, 103 Patavinorum fontibus calidis herba virentes innascuntur. Conservæ species quasdam hodie in ferventibus aquis nasci, Tremellam item & marinas quasdam plantas ex Vandelio refertur l. c. p. 635: etiam animalia quædam, intestina aquatica, scarabæos amphibios, vermes culicum & alia.

23 De his fulcis nihil est apud Cassiodorium. Longinquum hic pro simplici longum dici apparet.

28 Immensum de profunditate accipiendum. Cassiodorius ita: Cæruleum fontem vidimus in formam dolii concavis biatibus assuantem, & fornaces anhelantium aquarum — quæ licet more calida nebulosos vapores exhalent, hanc tamen jucundam perspicuitatem aspectibus humanis aperiant, ut quisvis hominum illam gratiam desideret contingere, etiam cum non ignoret ardere.

Admisitque oculos, quo vetat ire calor.

- 35 Turbidus impulsu venti cum spargitur aër,
 Glaucæque fumiferæ terga serenat aquæ;
 Tunc omnem liquidi vallem mirabere fundi:
 Tunc veteres hastæ regia dona fucant:
 Quas inter, nigræ tenebris obscurus arenæ,
 40 Discolor abruptum flumen hiatus agit.
 Apparent infra latebræ, quas gurgēs opacus
 Implet, & abstrusus ducit in antra sinus.
 Tunc montis secreta patent; qui flexus in arcum
 Aequora pendenti margine summa ligat.

Viva

- 35 Zephyri cum tergitur conj. Heins. 36 claraque MSS. Conj.
 38 pro hastæ; tali conj. Heins. V. N. 39 tenebris Ald. MSS.
 41 intra al.

35 *Turbidus* a vapore illo fermentis aquæ aër cum venti impulsu dispergitur &c. *Glaucæ* color nebulae sulfureæ.

38 Quæ sint illæ *hastæ veteres*, *dona regia*, non docet, h. e. de illis tacet, & nihil nisi jucundam perspicuitatem laudat, Cassiodorius. Videntur homines quidam beati, qui vidissent illud naturæ spectaculum, vel salutem inde retulissent, relinquere voluisse sui memoriam, hastis in fundum jactis, forte cum titulo, quæ memoriam illorum fervarent; forte etiam signarent terminos illius discoloris fluminis per aquam pellucidam euntis: sive ab alveo tantum vel sulco coloreretur, sive ipsa aliter colorata reliquæ pellucidæ non admisceatur, cujus generis miracula passim videntur. Enarrat plura Plin. 2, 103. Pellucidas autem valde fuisse fontis aquas, apparet ex Sueto. Tiber. c. 15 ubi de aureis talis quos Tiberius ex oraculo in Aponi fontem jecerat, *Hodieque*, inquit, *sub aqua visuntur ii tali*. Est in vicinia Gortinæ fons sub ipsum e suo lacu egres-

sum molam plurium rotarum agens, cujus aqua lucidissime perspicuitatis oculos ad fundum usque multis cubitis a superficie remotum transmittit.

39 Modo monebam, videri hastas ad hoc depressas, ut signarent terminos *obscuri* illius a *tenebris nigræ arenæ hiatus*.

41 Cogitare oportet specum variis cavis & velut labyrinthis constantem, superne tamen arcuatis velut fornicibus rectam.

43 Illud *tunc* reducit lectorem ad illam conditionem v. 35 memoratam.

44 Circa hunc fontem, quæ apertus est & pater, mons in arcum flexus jungit summam planitiem suam margine subrus cavo (hoc enim est *pendens, pensile, suspensum*) qui margo tanquam *scena* e *vivis* virentibusque cespitibus contexta, circumdat, *coronat*, & constringit vapores exhalantes. Ille margo (subjectis saxi pumiceis fornicatus) est terra quæ exili cortice *nature* propter elasticam mobilitatem dici potest &c.

- 45 Viva coronatos adstringit scena vapores,
 Et levis exili cortice terra natat,
 Calcantumque oneri numquam cessura virorum,
 Sustentat trepidum fida ruina pedem.
 Facta manu credas, sic leves circuit oras
 50 Ambitus, & tenuis perpetuusque riget.
 Hærent stagna lacu, plenas, æquantia ripas,
 Præscriptumque timent transiluisse modum:
 Quod superat, fluvius devexa rupe volutus
 Egerit, & campi dorſa recurva petit.
 55 Devehit exceptum nativo spira meatu.

T t 3

In

45 pro scena, seve Bas. & scena marg. 46 fornice, vel cæspite
 conj. Heinsf. vel seu -- natet. 47 calcaturque Bas. Junt. nusquam
 malit Heinsf. 48 firma Cuj. 49 lenes al. 50 alveus -- rigat,
 vel ambitus -- ligat conj. Heinsf. 51 arent MS. loco al. planas
 ripas etiam contra libros legi vult Heinsf. Non audio. 52 exsiluisse
 MSS. & Raph. 53 fluvio Bas. marg. 55 spuma vulg. spina MSS.
 Ald. vicino spuma recurvo MS. sigma conj. Barth. i. e. figura
 litera C. spira conj. Heinsf.

45 Ad coronatos illos vapores intelligendos mirifice accommodatus est Cassiodorii locus non procul ab initio, ubi memorat fornaces anhelantium aquarum circumducto tereti labio (sic pulchre Gare. pro absurdo illo tentilatio) natura probabili dispositione coronatas. Quem marginem vocat poëta, illud est teres labium Cassiodorii. Fornaces anhelantes in ferrariis magnis qui viderit, illis igneis vaporibus mente substituat æstuantis aquæ fervidam ebullitionem, & habebit imaginem Aponi, qualem Claudianus cum ista scriberet conceperat.

48 Fida ruina, jucunda antichesi. Qui incedunt per illum marginem, ruinam ob instabile & repercutiens vestigium metuunt; sed illa fida est, nihil mali adfert, ruenti similis semper restituit se.

50 Ambitus, quem marginem modo vocarat, teres labium Cassiodorius, tenuis ille quidem est, exili cortice, sed tamen perpetuus, cohærens, riget, rigorem & tenorem suum servat.

51 Plena ripa idem notant, quod alveus plenus. Vehementius etiam Cassiodorius, Ore plenissimo, in sphaera similitudine, supra terminos suos aquarum dorſa turgescunt: unde latex tanta quiete defluit, tanta quasi stabilitate decurrit, ut eum non putes decreſcere, nisi quia inde aliquid rauco murmure sentis exire.

55 Spira, fossa vel alveus varios flexus habens. Cassiodorio recurva spatia, quæ arte facta sunt longiora. Anfractus hos dum percurrit aqua, paullatim tepescit. Patulas plumbi vias esse eas, quas fistulas dicunt architecti, apparet: & utitur statim hoc nomine ipse poëta.

- In patulas plumbi labitur inde vias.
 Nullo cum strepitu, madidisque infecta favillis,
 Despumat niveum fistula çana salem.
 Multifidas dispergit opes, artemque secutus
 60 Qua jussere manus, mobile torquet iter,
 Et junctos rapido pontes subtermeat æstu,
 Afflatosque vago temperat igne tholos.
 Acrior interius, rauci cum murmure saxi,
 Spumeus eliso pellitur amne vapor.
 65 Hinc pingues repetunt fessi sudore lacunas:
 Frigora aquis longæ blanda dedere morse.
 Salve Pæoniæ largitor nobilis undæ,
 Dardanii salve gloria magna foli:

Publica

- 56 patulos tubos *conj. Heinsf.* 57 nullo tum *MS. madidis inf. vulg.*
 60 duxere *Cuj.* 61 subtervehit *MSS. unde subter venit conj. Heinsf.*
ad Aen. 6, 132. subterluit conj. Heinsf. pro pontes, sentes MS. montes MS.
 63 acrius *vulg. interea MS.* 65 hinc pigras *vulg. rigidas, nigras*
conj. Heinsf. 66 frigore *MSS. Ald. frigora aquis MSS.*
pro blanda, damna al.

57 *Madidas favillas* puto dici tophaceam illam cinericii coloris materiem, quæ fistulis adhæret, quæ furculos etiam & plantas cruenta quadam solet obducere. Hujus rei non minus, quam *salis nivei* h. e. candidi, quem *μαδαγρινόν* esse prædicat, mentionem facit Vandellus laudatus.

62 *Tholi* sunt fornices. Describit cellas, in quas immissa fervens aqua, sudationes efficit. Cassiodorius, *Protinus saxo suscipiente callida aqua inhalat primæ cellulæ sudatoriam qualitatem.*

65 *Pingues* dicit lacunas, quarum aquis aliquid oleosum, sulfureumve admixtum. Unguntur alias post sudorem in balneis.

66 Cassiod. describit gradus imminuti caloris: *Deinde -- minaci ardore deposito, suavi temperatione mollescit: mox -- cum aliqua dilatione torpuerit, multo blandius intepescit: postremo ipso quoque tepore derelicto, in piscinam Neronianam (partem s. membrum credo thermarum Neronis, de quibus Mart. 7, 33 Thermis quid melius Neronianis?) frigida tantum efficitur, quanto prius fervuisse sentitur.*

67 *Pæonia unda*, quæ vim medicam habet, vid. ad 24, 173.

68 *Dardanium* vocari, quidquid quocunque modo Trojanum est, Virgilii lectoribus notum: eodem igitur sensu *Dardanium* hic *solum* dicitur, ut v. 1 *urbs Antenorea.*

Publica morborum requies, commune medentum

70 Auxilium, præfens numen, inemta salus.

Seu ruptis inferna ruunt incendia ripis,

Et nostro Phlegethon devius orbe calet:

Sulfuris in venas gelidus seu decedit amnis,

Accensusque fluit, quod manifestat odor.

75 Sive pari flammæ undarum lance rependens,

Arbiter in foedus mons elementa vocat:

Ne cedant superata sibi; sed legibus æquis

Alterius vires possit utrumque pati:

Quidquid erit causæ, quocumque emitteris ortu,

80 Non sine consilio currere, certa fides.

Quis casum meritis adscribere talibus audet?

Quis negat auctores hæc statuisse Deos?

Ille pater rerum, qui sæcula dividit astris,

T t 4

Inter

69 meretur *Vien. Junt. Bas. sed medentum in marg.* Medentum est ab *Aldo.*

70 subsidium *MSS.* 72, latet *MSS.* 74 ruit *MSS.* 75 sive

pares *vulg.* parens *MSS.* pari *Cuj. & ex MSS. Heinsf.* 79 erat vel

ineat *conj. Heinsf.* remitteris *vulg.* emitteris *Ald. & MSS.* emergitis

MS. unde emerferis conj. Heinsf. 80 corruiat *MS.*

81 ausit -- neget *conj. Heinsf.*

69 Hoc elogium comprehenditur ipso nomine fontis, cum *ἀnovos* vocatur, qui immunitatem præstet & liberationem τῶν νόσων, quo nomine & dolores & morbi comprehenduntur. Ut igitur *ἀνοια* sunt quibus redimuntur νόσῳ, pænæ, mala eorum, qui hostes fuerant capti: sic *ἀnovos* fons, quo depelluntur morbi ac dolores. De his lavacris *Cassiodorus*, Unde non tantum deliciosa voluptas acquiritur, quantum blanda medicina confertur. Scilicet sine tormento cura, sine horrore remedia, sanitas impunita, balnea contra diversos dolores corporis attributa. Quod inemta salus a poeta vocatur, ad inemtas dapes respicit *Hor.*

Epod. 2. 48 quas hortus domino præstat.

76 Mons ille sive collis, unde oritur Aponus, tanquam arbiter, elementa alios inter se pugnancia in concordiam ac fedus vocat. Nempe ad *Heracriticam* illam *ἐναρτίον* respicit, de qua dictum ad 17, 72. *Cassiod.* Merito dicunt Philosophi, elementa sibi mutuis complexibus illigari & mirabili conjungi federatione, quæ inter se contraria intelligantur varietate pugnare &c.

81 Hypallage & solitæ constructionis immutatio, sed verum tamē dicit. Nam idem est, sive causam adscribas tribuasve effectui, sive contra effectum causæ.

- Inter prima poli te quoque sacra dedit,
 85 Et fragilem nostri miseratus corporis usum
 Telluri medicas fundere iussit aquas,
 Parcarumque colos exoratura severas
 Flumina laxatis emicuere jugis.
 Felices, proprium qui te meruere, coloni,
 90 Fas quibus est Aponon juris habere sui.
 Non illis terrena lues, corrupta nec Austri
 Flamina, nec sævo Sirius igne nocet.
 Sed quamvis Lachesis letali stamine damnet,
 Inde sibi fati prosperiora petunt.
 95 Quod si forte malus membris exuberat humor,
 Languida vel nimio viscera felle virent,
 Non venas referant, nec vulnere vulnera sanant,
 Pocula nec tristi gramine mista bibunt:
 Amissum lymphis reparant impune vigorem,
 100 Pacaturque ægro luxuriante dolor.

- 84 te q. f. colit MSS. inde colit. p. f. dedit conj. Barth. & Heinsf.
 86 tellurem MS. 90 Aponum al. 92 lævo MSS. 94 fata
 editi omnes & MSS. pene omnes: nec repugnat versus. fati MS. &
 Heinsf. undæ it. inde fata sibi MS. unde undis f. sibi conj. Heinsf. satis
 ex MSS. defendit. Barth. 96 rubent vulg. virent ex MSS. & exemplis
 Heinsf. 97 refecant MSS. Vien. marg. & Bas. marg.
 99 nymphis MSS.

84 *Sacra poli, & dæa, cælestia*
 Dei opera.

93 Recedit a vulgari fabula,
 qua Lachesis colum tener, Clotho
 producit filum, quod abscindit
 Atropos: & facit mortem positi-
 vum quiddam, ut loquuntur Phi-
 losophi, non meram vitæ abrup-
 tionem. *Lachesis* generale Sortis
 nomen est, cui mors non minus
 quam vira subiecta est.

97 Duo illa remedia vellicat,
 in quibus semper non sine ægrorum

hinc periculo hinc salute pugnarunt
 medici: alteris morbos omnes per
 venarum vulnera & alvi portam
 ejicere conantibus, clamantibus
 alteris, per eas vias ipsam vitam
 & salutis fundamenta everri.
Triste gramen pulchre signat ama-
 ras omnes & radices & herbas,
 quibus alvus ducitur.

100 Adeo *pacatur dolor* (*πῶς*)
 ut luxuriari etiam, qui paullo
 ante æger erat, postliminio in-
 cipiat.

L

VII DE PIIS FRATRIBUS ET EORUM STATUIS
 : QUAE SUNT APUD CATINAM

Adspice sudantes venerando pondere fratres,

Divino meritos semper honore coli.

Iusta quibus rapidæ cessit reverentia flammæ,

Et mirata vagas reppulit Aetna faces.

T t 5

Complexi

• de Siculis fratribus *Claver.*

3 iustria *Junt. Bas. rabidæ Cuj.*

4 rettulit *conj. Heinsf. & sic Cuj. expulit Cuj.*

• Nobilis & antiqua narratio, *μυθωδὲς ἔργα* illa quidem jam visa Lycurgo in Leocr. c. 23: sed asseverate eadem relata in Aristotelis ut putatur de mundo aureo libello c. 6, ubi post mentionem incendii Aetnaei, *Ἐνθα καὶ τὸ τῶν εὐσεβῶν γένος ἐξόχως ἐτίμησε τὸ δαμόνιον, περικαταληφθέντων ὑπὸ τῷ θεύματι, διὰ τὸ βασάζειν γέροντας ἐπὶ τῶν ὤμων γονεῖς, καὶ σώζειν. πλησίον γὰρ αὐτῶν γενομένων ὁ τῷ πυρὸς ποταμὸς ἐξεσχίσθη παρὰ τρεφεῖ τε τὸ μὲν ἔνθα, τὸ δ' ἔνθα, καὶ ἐτήρησεν ἀβλαβῆς ἅμυχ τοῖς γονεῦσιν τὴν νεανίσκην.* Insigni honore affecit Piorum familiam Deus, ab ipso flumine ignis deprehensorum, quod senes humeris parentes servandi causa sustulissent. Cum enim jam prope illos esse torrens ignis, diffusus hinc inde se avertit, & (tanquam in insula) servavit illos una cum parentibus adolescentes. Non oblitus est hac historia suum de Aetna carmen exornare Severus a v. 621. Habent etiam, ut de aliis taceam, Strabo 6 p. 185 extr. ubi *Ἀμφιπόμον & Ἀναπίαν* illos nominat. De varietate circa patriam & nomina vid. Sal-

maf. ad Soli. p. 78, a, & VV. DD. ad Valer. Max. 5, 4 ext. 4. Pausanias Phoc. f. 10, 28 historiam habet ut Lycurgus sine nominibus. Urbem Catinam, Gr. *κατάνην*, ita signat Sil. 14, 197 *Et Catane generasse pios celeberrima fratres.* Auso. de Urbib. 11 p. 249 Toll. *Ambustorum fratrum pietate celebrem vocat.* Memoria rei tam insignis servata in multis Catinenfium numis, quos collectos videre licet in Gessneriano opere Tab. 30. Noster hoc sibi in primis sumit, ut vel pictam in tabula, hanc historiam vel expressam statuis pulchra ecphrasi illustraret, vel pictorem statuarii unvè dum instrueret videretur. poetam se prober, & illud Horatianum exemplo firmer, *ut pictura poësis erit.* Igitur coram se fingit contemplari statuas, & ostendere aliis. Huc pertinet primum statim verbum carminis, *Adspice &c.*

4 Laudatissimæ Metaphoræ bonis iudiciis, quæ sensum & mentem inanimatorum tribuunt, ut hic *mirata Aetna* pulchrum adeo & pium spectaculum.

- 5 Complexi manibus fultos cervice parentes,
 Attollunt vultus, accelerantque gradus.
 Grandævi gemina sublimes prole feruntur,
 Et cara natos implicuere mora.
 Nonne vides, ut sæva senex incendia monstret?
 10 Ut trepido genitrix invocet ore Deos?
 Erexit formido comam, perque omne metallum
 Fusus in attonito palluit ære tremor.
 In juvenum membris animosus cernitur horror,
 Atque oneri metuens, impavidusque fui.
 15 Rejectæ vento chlamydes. dextram exserit ille,
 Contentus læva sustinuisse patrem.
 Ast illi duplices in nodum colligit ulnas
 Cautior in sexu debiliore labor.
 Hoc quoque præteriens oculis ne forte relinquas,
 Artificis

6 attollant -- accelerent *Junt. Bas. al. etiam Barth. & Heinsf. 1. Sed*

attollunt --- accelerant *jam Vien. Ald. ut tollant conj. Heinsf.*

8 clara *Bas. Junt. quod corruptum ex chara. 11 arrexat conj. Heinsf.*

12 ore color *vulg. Sed ære tremor Vien. marg. Ald. & MSS. timor*

Bas. marg. 15 erigit vulg. egerit Vien. marg. MSS. ap. Heinsf.

unde ille exserit, quod firmat MS.

5 *Fultus* dicitur aliquis ea re, in qua sedet ut in throno. Sic 10, 152 *Hoc navigat ostro Fulta Venus:* & 24, 199 *Solio fultus eburno.*

7 *Sublimis*, qui pedibus terram non attingere potest, ut in comædiis, qui *sublimes* rapiuntur vel arripiuntur.

11 Nunquam pulchrior, nunquam magis poëta Claudianus est, quam in picturis. Timor totum corpus timentis pervadit: hic *fusus* est ab artifice per totum metallum.

13 *Horroris* indicia sunt etiam in juvenum vultibus & gestu, sed ejus, qui animum non desiciat, sed una cum pilis erigat, ut gallinaciorum collo plumas, in

canibus & apris setas, tanquam tela ad repugnandum videmus erigi: unde etiam *horre acies* dicuntur a sublatiis armis.

15 *Rejectæ vento chlamydes* juvenum mihi non placent. Adverso vento, vel summa certe celeritate currentibus ut ipsi ventum sibi adversum nixu suo videantur facere, potest hoc evenire, sed non potest in his, qui currere propter onus non possunt, quos flammæ, quæ semper statum & ventum habet, a tergo persequitur. Deinde impositi humeris, hærentes tergo vetuli parentes volare chlamydas & ludibria ventis esse non patiuntur.

- 20 Artificis tacitæ quod meruere manus.
 Nam consanguineos eadem cum forma figuret,
 Hic propior matri fit tamen, ille patri.
 Dissimiles animos solertia temperat artis:
 Alter in alterius redditur ore parens.
- 25 Et nova germanis paribus discrimina præbens,
 Divisit vultus cum pietate faber.
 O bene naturæ memores, documenta supernæ
 Iustitiæ, juvenum numina, vota senum:
 Qui spretis opibus medios properastis in ignes
- 30 Nil præter sanctam tollere canitiem.
 Haud equidem immerito tanta virtute repressas
 Enceladi fauces obriguisset reor.
 Ipse redundantem frenavit Mulciber Aetnam,
 Læderet exempli ne monumenta pii.
- 35 Senferunt elementa fidem. Pater affuit æther,
 Terraque maternum sedula jovit onus.

Quod

23 annos vulg. animos etiam Bas. marg. MSS. 25 quærens MSS.
 27 superbæ Vien. marg. 28 lumina conj. Heins. qui sic dedit ed. 1.
 Sed bene est, quod numina reducta sunt ed. 2. nota Vien. sed vota marg.
 29 medio in igne MS. quod probat Barth.

20 *Manus artificis*, licet hoc non sit adscriptum, *tacitæ* tamen *meruerunt*, ne hoc, quod statim dicam, *oculis præteriens relinquo* non consideratum.

21 *Consanguineos*, *συναιμους* esse fratres, vel ille Aen. 6, 278 *Consanguineus leti sopor* nos admonere potest.

23 *Dissimiles annos* etiam probabile est. Similes possunt esse, & tamen altera senilis facies, altera juvenilis.

26 *Faber pietatem* unicuique fratrum suam, i. gestum pietatis exserendæ, sed vultum etiam cuique suum tribuit, hoc est *divisit*.

28 *Juvenum numina* sunt Pii fratres, quatenus imitari illos debent juvenes. Optimus numinis cultus est illius imitatio. Idem sunt *vota senum*. Quis enim senex non optet tales esse, tales se præstare suos filios.

32 *Enceladus* Aetna injecto gravatus, cum graviter anhelat, ignes ejicit. Hujus furor obstupescit ad conspectum tantæ pietatis &c.

35 *Elementa*, corpora naturalia, sensu fidei filiorum & pietatis in parentes tacta sunt. Itaque ær, ventus, *Pater æther adsuit* portanti patrem; matre oneratum *Terra* mater adjuvit.

- Quod si notus amor provexit in astra Laconas,
 Aeneam Phrygio raptus ab igne pater;
 Si vetus Argolicos illustrat gloria fratres,
 40 Qui sua materno colla dedere jugo:
 Cur non Amphinomo, cur non tibi, fortis Anapi,
 Aeternum Siculus templa dicavit honos?
 Plura licet summæ dederit Trinacria laudi,
 Noverit hoc majus se genuisse nihil:
 45 Nec doleat damnis, quæ devius intulit ardor:
 Nec gemat exustas igne furente domos.
 Non potuit pietas flamma cessante probari.
 Emtum est ingenti clade perenne decus:

- 41 Onupi *Vien. Junt. Bas. Anaphi Vien. marg. Gryph. Vid. quos*
laudamus ad lemma. 42 dicabit, dicarit
Conj. & conj. Heinsh.

37 Fratrem suum Castora, natura mortalem, Tyndari conceptum semine, alterna morte redemit Pollux, cujus Jupiter pater erat. Vid. ad Virg. Aen. 6, 121. Aeneam quis non pictum vidit in fronte Aeneidos ex 2, 721?

39 Biton & Cleobis ab Herodoto celebrati 1, 31 ex ore Solonis. Sed nos utemur Ciceronis verbis Tus. 1, 47 *Argia sacerdotis Cleobis & Biton filii prædicantur -- Cum illam ad solenne & statum sacrificium curru vehi ius esset, satis longe ab oppido ad fanum, morarenturque jumenta, tunc juvenes -- veste posita corpora oleo perunxerunt, ad jugum accesserunt -- Sacerdos precata a Dea (Junone, puto) esse dicitur, ut illis præmium daret pro pietate, quod maximum homini dari possit a Deo: post epulatos cum matre*

adolescentes famno se dedisse, manu inventos esse mortuos.

43 Multos cives suos templis & statuis honoravit Sicilia, ut illos conditores suos Acraganta, Gelan, ut Damonem & Pinthian, ut Archimedem &c.

45 Splendidæ sunt tales magnarum calamitatum velut excusationes, & similes illis *Φιλοσοφίαι*, quibus utuntur in Theodicaea docti homines, immo illi veteris ecclesiæ dicto, quod relatum etiam in Sequenti Natalis Dominici, in aurora ad missam secundam canenda, O culpa nimium beata, quæ redempta est natura. Sed difficile est hoc persuadere hominibus eo tempore, quo maxime opus est. Maluissent Catinenfes pietatem civium suorum in calamitate privata eminere.

EPIGRAMMATA

LI

DE MULABUS GALLICIS

Adspecte morigeras Rhodani torrentis alumnas
 Imperio nexas, imperioque vagas,
 Diffona quam varios flectant ad murmura cursus,
 Et certas adeant voce regente vias:
 5 Quamvis quæque sibi nullis discurrat habenis,
 Et pateant duro libera colla iugo;
 Ceu constricta tamen servit, patiensque laborum
 Barbaricos docili concipit aure sonos.
 Absentis longinqua valent præcepta magistri,
 10 Frenorumque vicem lingua virilis agit.

Hæc

Viennensis non habet. 3 munera, mœnia, numina MSS. currus
conj. Heinsf. 5 longis *Heinsf. ex MSS. & Cuj.* 7 pro servit,
 ferum MS. hinc frenis *conj. Heinsf.* luporum pro lupatorum *conj.*
Heinsf. 9 absentis doctique MS. 10 vices vulg.

1 Quum hic Barthius ad suam
 experientiam, & visa a se ad Rho-
 dani ripas mularum agmina, quasi
 certabundus cum poëta, provocet;
 possumne ego tacere magnam vim
 mularum, majorem partem splen-
 dide ornatarum, quippe Gallico-
 rum Ducum supellectilem gestan-
 tium, quas per duo hosce annos
 de fenestra mea, tintinnabulis,
 quæ suspensa habent, exciratus,
 vidi? Rhodanum torrentem quasi
 proprio epitheto appellat, cujus
 ubique memoretur celeritas.

2 Imperio & voce sola perficit
 mulio, ut veniant, ad jugum &
 plaustrum accedant, vel ut
 discedant.

6 Patent colla, quia nulla eorum
 pars iugo tegitur.

10 Auris itaque mulabus his
 pro ore frenato est, vel frenum in
 aure est, ut possis convertere illud
 Horatianum Epist. 1, 15. 13 Sed
 equi frenato est auris in ore.

- Hæc procul angustat sparsas, spargitque coactas,
 Hæc sistit rapidas; hæc properare facit.
 Læva jubet? lævo deducunt limite gressum.
 Mutavit strepitum? dexteriores petunt.
 15 Nec vinclis famulæ, nec libertate feroces,
 Exutæ laqueis, sub ditione tamen.
 Consensuque pares, & fulvis pellibus hirtæ
 Effeda concordēs multifonora trahunt.
 Miraris, si voce feras pacaverit Orpheus,
 20 Cum pronas pecudes Gallica verba regant?

12 hæc properat refides volebat Barth. 13 ordine currum Junt.
 Bas. Plant. limite cursum Ald. & MS. limite gressum Bas. marg.
 Raph. Claver. Heinsf.

11 *Angustare* est in angustius
 spatium cogere, ut Stat. Theb. 12,
 666 *Theseus* agmina angustat, cogit.

13 *Læva jubet* intelligamus pe-
 tere: ut hodie non modo in regen-
 dis animalibus, sed in militari-
 bus etiam imperiis, uno verbo,
 & monosyllabæ si fieri possit,
 jubent vel vetant.

17 An fulvis leonum pellibus te-
 gebantur mulæ? Sic puto, illæ præ-

sertim, quæ essedis junctæ essent.
 Hæ quoque frenis, ut videmus,
 caruerunt.

19 *Fera*, quam diu feræ sunt,
 bella cum iis gerimus: pacantur
 cum mansuescunt. Sic eas paca-
 vit Orpheus.

20 *Pronus* in terram, ut in illo
*Pronaque cum spectent animalia ter-
 ram* Ovid. Met. 1, 84.

LII

II DE SENE VERONENSI QUI SUBUR
BIUM NUNQUAM EGRES
SUS EST

Felix, qui patriis ævum transegit in agris,
Ipsa domus puerum quem videt, ipsa senem:
Qui baculo nitens, in qua reptavit arena,
Unius numeret sæcula longa casæ.

5 Illum non vario traxit fortuna tumultu,
Nec bibit ignotas mobilis hospes aquas.
Non freta mercator tremuit, non classica miles:
Non rauci lites pertulit ille fori.
Indocilis rerum, vicinæ nescius urbis
10 Adspectu fruitur liberiore poli.

Frugibus alternis, non Consule, computat annum:

Autumnum

De Senatore Veron. *quidam MSS.* 1 propriis *vulg.* Sed patriis
jam Bas. marg. auctores alios congerit Heins. 2 quem vidit puerum
quem domus una senem *Cuj.* 4 unius & *MS.* hinc enumerat
conj. Heins. 7 nec — nec *Cuj.* timuit *al.*

2 Ipsa repetitum respondet Græco ἡ αὐτὴ, eadem.

3 Pulchre opponit vel componit potius *imbecillitatem* senis baculo nitentis, infantiae reptanti velut quatuor pedibus, cum respectu ad illud Sphingis ænigma de animali quadrupede, bipede, tripede.

4 Ponit *trium sæculorum senem*, trium ætatum, ut est v. 20, nonagenario propinquum; sæculum enim xxx vel xxxiii anni. Hic numerat totidem sæcula commotationis in eadem casæ.

6 Periphrasis translatae habitationis, ut in illo Virg. Ecl. i, 63 *Aut Ararim Partibus bibet, aut Germania Tigrim.*

8 *Raucus* solemne causidicorum, qui in foro audiuntur epitheton. V. G. Mart. 4, 8 *Exercet rancos teritia causidicos.*

9 *Indocilis* non stuporem notat, sed incuriam discendi, quid geratur.

11 Solent *alternare* quasi fruges, & hoc anno hæc alio aliæ exuberare, ut possis signare hunc annum vini copia, alium ubertate tritici &c.

Autumnum pomis, ver sibi flore notat.

Idem condit ager Soles, idemque reducit,

Metiturque suo rusticus orbe diem.

15 Ingentem meminit parvo qui germine quercum;

Aequævumque videt confenuisse nemus.

Proxima cui nigris Verona remotior Indis,

Benacumque putat litora rubra lacum.

Sed tamen indomitæ vires, firmisque lacertis

20 Aetas robustum tertia cernit avum.

Erret, & extremos alter scrutetur Iberos.

Plus habet hic vitæ, plus habet ille viæ.

15 hic genitam m. p. de germine qu. *Caj. quod placet,*
aut certe parvo qui a ger. q.

13 Si fit a mare remota illius habitatio, non dicit Solem mari se meruisse, sed post montem sibi vicinum se occultrasse.

14 *Suo arbe*, suo horizonte, quatenus prospectus de villa sua pater.

22 Ut sæpe alias, ita in hoc loco, *bic* ad remotius ordine Grammatico respicit, *ille* ad proximius: & h. l. recte. *Hic* meus senex, de quo cano; *ille* alter, cujus modo mentionem feci obiter.

LIII

III DE APRO ET LEONE

Torvus aper, fulvusque leo coïere superbis
 Viribus: hic seta, sævior ille juba.
 Hunc Mars, hunc Cybele laudat. dominatur uterque
 Montibus. Hercules sudor uterque fuit.

1 superbi malit Barth. & ego.

2 setis ante Heinsh.

* Videtur subscriptum tabellæ in qua picta duo animalia: vel basi in qua stabant signa.

2 Erectis & horrentibus in pugnam aper setis, jubis leo, facti erant, vel finguntur.

3 Mars cur aprum sibi vindiceret, non robur modo & impetus ille in causa est a quo commune epitheton habent *θύριος* sed videtur alludi ad fabellam, in apro

qui Adonidem Veneris amasium interfecit, latuisse rivalem illius Martem: aut certe in illo venatu apri a Marte Adonidem esse occisum. Vid. Tzetz. ad Lycophr. 831. Homerus *Ιλ. Δ.*, 253 de Idomeneo *οὐδ' ἔκκελος ἀλκήν*.

Herculis sudor i. e. laboris s. certaminis argumentum aper Erymanthius, Nemeæus s. Cleonæus leo &c. Vid. 3, 285 sq.

LIV

IV DESCRIPTIO ARMENTI FRAGMENTUM

Non tales quondam species tulit armentorum
Tellus tergemino subdita Geryoni.

Non tales, Clitumne, lavas in gurgite tauros,
Tarpejo referunt quos pia vota Jovi.

5 Non talis Tyrias sparsisse juvenus arenas
Dicitur, optatum quando revexit onus.

Non Cretæus ager, nec amati conscia tauri
Gnossos, nec similes paverit Ida feras.

Ipse & dispariles monstro commissus in artus,

10 Qui crimen matris prodidit ore novo,
Cres puer haud talem potuisset reddere formam,
Præstarent totum si fera membra patrem.

- 1 talis *malit'* Heinsf.   2 Geryonæ *malit'* Heinsf.   8 feros MSS.
quod præferendum videtur.   9 diffusus *vulg.* diffusus, confusus *al.*
commissus etiam Cuj. *quod ex MSS. & auctoritate aliorum firmat Heinsf.*
10 condidit *vulg.* prodidit *est a Clav.*   12 portassent *vulg.*

* Etiam hoc epigramma videtur, qualia in Myronis buculam exstant Græcorum & Aufonii, qualia sunt in Amphitheatro & alia multa Martialis. Non est opus putare fragmentum esse.

2 Inter Herculis labores Geryonis, tricorporis illius Regis: boves abducti ex ultima Hispania per Galliam & Italiam. Vid. ad Aen. 7, 662.

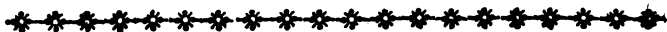
3 De hoc dictum ad 28, 506.

5 Taurus Europæ Tyriæ raptor, in quo Jupiter latuit. Describit Ovid. Met. 2, 852 *Color nixis est* -

Colla toris exstant: armis palearia pendent. Cornua parva -- magis perlucida gemma -- Pacem vultus habet.

7 Ad Pasiphaës, Minois conjugis, flagitium respicit, *Quæ* (Ovid. Met. 8, 132) *torum ligno decepta adultera taurum, Diffortemque utero fætum tulit*; Minotaurum nempe *Semibovemque virum, semivirumque bovem*, ut vocat Art. Am. 2, 24.

8 *Ida* Cretæ mons, quæ insula alias quoque armentorum pulchritudine nobilis fuisse, vel ex ipsius his narrationibus intelligitur.

LV

v CONCHA

Transferat huc liquidos fontes Heliconia Nais,
 Et patulo conchæ diuitis orbe fluat.
 Namque latex, doctæ qui laverit ora Serenæ,
 Ultra Pegaseas numen habebit aquas.

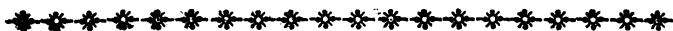

* Hæc concha videtur aut vera, major & splendide polita fuisse, ut illa Veneti Zephyritidi donata apud Athenæum 7, 19, ubi plura de hoc genere docet Casaubonus: aut ex auro formata, vel gemma quacunque, qua uteretur lavandæ faciei causa Serena Stilichonis uxor. Quid si hæc concha superest? Fuit certe in thesauro cum Maria Honorii conjuge, Serenæ filia, sepulto, quem refert Marliani *diuorntu* fide Grut. Thef. Inscr. p. 287, 4 *Cochlea & patera ex Crystallo*. Ceterum in appara-

tu balneario matronarum fuisse conchas, docet Juvenal. 6, 419 *Balnea nocte subit: conchas & castra moveri Nocte iubet*.

1 *Nais*, ut *Nympha* & *Lympha* universim fontem & aquas vi-vas notat.

2 *Pegaseæ aquæ*, quod Pegasi equi ungula aperta humus fundere cœpit Castaliana. Vid. Ovid. *Met.* 5, 263 *Pegasus hujus origo Fontis*.

LVI

VI DE CRYSTALLO CUI AQUA
INERAT *

Possedit glacies naturæ signa prioris:

Et sit parte lapis, frigora parte negat.

Sollers lufit hiems, imperfectoque rigore

Nobilior, vivis gemma tumescit aquis.

* de Cryſtallo lapide, in quo ingelata latebat aqua *al.* 4 mitis *vulg.*
mixtis *Claver.* *Raph.* vivis *etiam Cuj.*

* Comparari cum hoc poſſunt illa epigrammata, quibus animalcula electro ſuccino incluſa celebrarunt poëta: qualia ſunt Mart. 4. 32 & 59 it. 6, 15. Hujus omne acumen, in quo argutus eſſe voluit poëta, verſatur in illa veterum quorundam opinione, quam ipſum nomen ſignat, putantium glacie, quæ κρύσταλλος eſt Græcis, conſolidatam eſſe cognominem ob ſimilitudinem gemmam; cum primi auctores nominis ſolam ſpeciem externam forte ita ſignaverint. Vid. Plin. 37, 6 & ibi Hard. & quos magno numero hic laudat Barthius. Neque tamen plane omnium hæc fuit ſententia. Auctor carminis de Lapidibus,

quod Orpheo adſcribitur, p. 198 Eſchenb. vocat ἀπόρροϊαν περί-Φεγγέος ἀμβρότι διγλυσ efflu- vium lucidi divini ſplendoris: & ignem ſacrificalem ejus ope docet accendere: denique narrat, ex igne raptam mox refrigerari. Et medio ævo, qui hoc de aqua in Cryſtallum congelata negarent, fuiſſe dicit Marbodeus, ejusque gloſſator Piſtorius c. 23.

4 *Tumescit*, prægnans vel gr- vida eſt, ut vult Barthius. Sed mihi magis placet Metaphoram eſſe, *tumescit*, ſuperbit, ut re- feratur ad nomen *Nobilior*. Sic 58, 5 *Auctus honor*.

LVII

VII DE EODEM

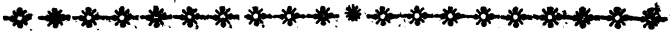
Lymphæ, quæ tegitis cognato carcere lymphas,
 Et quæ nunc estis, quæque fuistis aquæ,
 Quod vos ingenium vinxit? qua frigoris arte
 Torpuit, & maduit prodigiosa filex?
 Quis tepor inclusus securas vindicat undas?
 Interior glacies quo liquefacta Noto?
 Gemma quibus claustris arcano mobilis æstu
 Vel concreta fuit, vel resoluta gelu?

Quæ sequuntur sex epigrammata, vulgo continuabantur. Divisit primum libris auctoribus Claver. 1 Nymphæ & nymphas Clav. & al. *Vulgatam merito reduxit Heins.* corpore it. pectore al. carcere etiam Cuj. 3 junxit al. vinxit aliunde etiam firmat Heins. 5 secretas conj. Heins. 7 nobilis al. mobilis etiam Cuj. 8 fluit -- gelu est conj. Heins.

1 *Lympharum* nomen comprehendit duas res, crystallum, quæ, ex opinione vulgari quidem, aqua fuit, nunc autem in gemmam induruit, & humorem liquidum,

quem continet. Totum hic acumen est ex antithetis, *frigus, tepor; torpuit, maduit; glacies, Notus.*

LVIII

VIII DE EODEM

Solibus indomitum glacies Alpina rigorem

Sumebat nimio jam pretiosa gelu.

Nec potuit toto mentiri corpore gemmam:

Sed medio mansit proditor orbe latex.

5 Auctus honos, liquidi crescunt miracula faxi,

Et conservatæ plus meruistis aquæ.

4 Medio orbe, massa, globo: *utilius id fieri putare, quam cry-*
solebat in pilas formari crystallus. stallina pila adversis posita Solis
 Plin. 37, 6 *Invenio medicos, quæ radiis.*
sunt urenda corporum, non aliter

LIX

IX DE EODEM

Adspice porrectam splendenti fragmine venam,

Qua trahitur limes lucidiore gelu.

Hic nullum Boream, nec brumam sentit opacus

Humor, sed varias itque reditque vias.

5 Non illum constrinxit hiems, non Sirius ardens:

Aetatis spatium non tenuavit edax.

5 *axis vulg. ardens etiam Cuj.*

1 *Fragmen splendens* est ipsa illa moles vel massa crystallina, quæ frustum aut fragmentum glaciei refert: in hoc fragmine, *vena porrecta* est, qua lucidioris glaciei via ducitur. *Vena porrecta & limes qui trahitur*, eadem res est, diversis modo sub imaginibus ostensa. In crystalli frusto observatur vena quædam lucidior.

4 Nempe ne intelligi quidem poterat, humorem liquidum inesse

in crystallo, nisi cavum aliquanto majus fuisset, in quo ille movendi, huc illuc fluendi spatium haberet.

5 *Sirius axis* apud Claudianum non displicet, quem hoc nomine de singulis etiam stellis uti alias observarim. Vid. ad 34, 35.

6 Cum aëri inaccessus sit humor inclusus, nec minui abradendo, nec admiscendis alienis corrumpi poterit.

LX

x DE EQDEM

Clauditur immunis convexo tegmine rivus,

Duratisque vagus fons operitur aquis.

Nonne vides, propriis ut spumet gemma lacunis,

Et refluos ducant pocula viva sinus

5 Udaque pingatur radiis obstantibus Iris,

Secretas hiemes sollicitante die?

Mira filex, mirusque latex, qui flumina vincit,

Nec lapis est merito, quod fluit, & lapis est.

3 properis vult Heins. cum spumat -- Ut Barth. 4 bina Junt.

Bas. Claver. Plant. vina Vien. nulla Ald. viva etiam Cnj. 8 et

vulg. & MSS. sed lapides al. nec lap. Raph. Jans. Heins. Ex

multa alia varietate Barthius ita, Est lapis ex merito: quod fluit

estne filex? Heinsus ita, quod flumina vinxit, Fert lapidis

merito: quod fluit, est laticis.

1 Tegmine sic posuit ut 6, 3. Totum hoc epigramma ceteris inferius videtur, & exhaustæ venæ, ac velut machinis expressum, atque extortum. Hinc nimis eger Grammatico, contra quam optat ille, sua ut Grammaticis placeant & sine Grammaticis.

3 De spuma mirabor si verum sit. Magnam satis lacunam esse oportet, in qua hoc contingat. Sed suadent etiam alia, non nimis parvam fuisse crystalli molem. Quod proprias dicit lacunas, non aliud voluit, nisi fallor, poeta, quam suas.

4 Pocula viva, aqua fluens intus & movens se; ducunt sinus refluos, reciproco fluxu, instar

sinus aut æstuarii marini, prout dirigitur crystallus, fluunt refluunt.

5 Obversa Soli crystallus certo situ poterat colores reddere instar prismatis.

6 Dies hic Sol est, qui sollicitat, movet, afficit, secretas hiemes, inclusas velut pluvias, ut colores iridos reddant. Sic diem posuit etiam Luca. 4, 154 ubi decrevit umbra In medium surgente die.

7 Hic parvus latex inclusus gemmæ vincit flumina admirabilitate sua. Hæc admirabilitas est in repugnantia. Nam quod fluit intus, jure vocari lapis non potest; & tamen lapis est, quod extra tangitur.

LXI

XI DE EODEM

Dum crytalla puer contingere lubrica gaudet,
 Et gelidum tenero pollice versat onus;
 Vidit perspicuo deprensas marmore lymphas,
 Dura quibus solis parcere novit hiems:
 5 Et ficcum relegens labris sitientibus orbem
 Irrita quæsitis oscula figit aquis.

1 lurida MS. b. e. lucida. 3 Nymphas vulg. & Heinfs. 2.
 Sed lymphas bene ex MSS. Heinfs. 1.

Non melius hoc epigramma ex aqua crystallum fecit, non est
 præcedente. indurata. Hanc irritò conata
 3 Puer videt inesse crystallo appetit.
 aquam, quæ sola a gelu, quod

LXII

XII DE EODEM

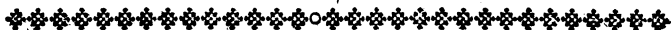
Marmoreum ne sperne globum. spectacula transit
 Regia, nec rubro vilior iste mari.
 Informis glacies, saxum rude, nulla figuræ
 Gratia: sed raras inter habetur opes.

4 gratia sex oves MS. Barth. unde elicit, sexta omnes, ut sextum
 locum illi assignet. Merito displicuit Heinfsio.

2 A Rubro mari i. e. ab Oceano mas & margaritas etiam noster
 qui Persiam & reliqua regna orientis a meridie alluit, arcessit gem-
 mas & margaritas etiam noster
 poëta.

LXIII

LXIII

XIII ETI ΠΕΡΙ ΑΤΤΟΥ*

Χιονέη κρύσταλλος ὑπ' ἀνέρος ἀσηθηθεῖσα
 Δεῖξεν ἀκηραστοῖο παναίολον εἰκόνα κόσμη,
 Οὐρανὸν ἀγκὰς ἔχοντα βαρύκτυπον ἔνδοθι πόντον.

* ἔχουσα dederat Ald. quod bene posteri mutarunt in ἔχοντα.

* Duo hæc epigrammata Græca sumpta sunt primum a Raphelen-
 gio ex Anthologia 4, 18 ubi ha-
 bent titulum, Κλαυδιανὸς εἰς κρύ-
 σταλλον ἐντὸς ὕδαρ ἔχουσαν. Hoc
 prius ita convertit Barthius:
Crystallus nive nata, manu fabre-
facta virili, Aeternum in varia tibi
monstrat imagine mundum, Cælum
amplexum intus sævi fera marmo-
ta ponti.

3 Ἀγκὰς ἔχων est in ulnis (ἀγκά-
 λαις) in complexu habere. Vid.
 VV. DD. ad Hesychium h. v.
 Poëta alludit ad celebratum illud
 a posteris dictum Euripidæ (p. 504

extr. Barnef.) *δραῖς τὸν ὑπὲρ τόνδ' ἀπειρον αἰθέρα, καὶ γῆν περίεξ ἔχονθ' ὑγραῖς ἐν ἀγκάλας.* quod ita vertit vel Ennius vel Tullius de N. D. 2, 25 *Qui tenero terram circumjectu amplectitur.* vid. Daviſ. Ergo hoc voluit Claudianus, Hæc crystallus habet, refert, mundi imaginem, nempe cælum ut amplectitur Oceanum. Ponit per appositionem, εἰκόνα κόσμη, & οὐρανὸν κ. τ. λ. Qui ἔχουσα lege-
 bant, retulere ad κρύσταλλος, quod mihi etiam placebat: sed Steph-
 niana lectio dignior facilitate poë-
 tæ nostri.

LXIV

XIV ETI ΠΕΡΙ ΑΤΤΟΥ

Εἰπ' ἄγε μοι κρύσταλλε, λίθῳ πεπυκασμένον ὕδαρ,
 Τίς πῆξεν; Βορέης. ἢ τίς ἔλυσε; Νότος.

Hoc epigramma ita convertit
 Barthius, *Die, age, mi Crystalle,*
latex lapidescere iussus, Quis strin-

xit? Boreas. Cui resoluta? Noto.
Facilius mihi videretur ultimum
hemisichion, Unde soluta? Noto.

LXV

xv ΠΡΟΣ ΦΟΙΒΟΝ

Ἰλαθί μοι, Φίλε Φοῖβε, σὺ γὰρ θοὰ τόξα τιταίνων
Εβλήθης ἐπ' ἔρωτος ὑπ' ὠκυπόρουσιν οἰτοῖς.

2 οἰτοῖς est in Heiniana. Sed videtur non facilis modo, quam posui,
verum necessaria etiam emendatio.

Potest ita converti: *Phæbe fave, quæ sequuntur Græca epigrammata*
nam tu, celeris cui tenditur arcus, accepisse ab Leone Allatio se dicit
Saucius es volucris quoties ab Amore Heinsius.
fagitta? Ceterum hoc & duo,

LXVI

xvi ΕΙΣ ΜΙΜΑΔΑ ΓΗΡΑΣΑΣΑΝ

Μαχλὰς εὐκροτάλοισιν ἀνεύαζεσα χορείαις,
Δίζυγα παλλομένοισι τινάγμασι χαλκὸν ἀράσσει,

Κρεῖς

Hoc epigramma ex inedita Anthologia etiam pro inedito dedit Jensus cum lucubrationibus Heyschianis p. 321 n. 47: & nuper Cl. Reiskius in Anthologia Constantini Cephalæ p. 132 n. 697. Post interpretationes duas Pyrrhonis prosaicam alteram, ut vocat, alteram poeticam, & tertiam Reiskii, dabo quartam, soluta oratione, sed quantum potero verbis Græcis adstrictam, ut ea constituenda mihi videntur. Non est res magni momenti: agitur enim de vetula lasciva, inter-
poli & senectutem dissimulare co-

nante: sed, qui se dedit huic generi studiorum, ei nihil videri tam parvum debet, quod non cura sua dignetur. Ita igitur interpretor: *Machlas* (lasciva) *in choreis jucunde strepentibus, Geminum æs* (duo crotala, filtra) *vibrantibus concussionebus impellit. Pestem, suffurans* (dissimulare ac subducere oculis studens) *canam comam fato* (morti) *vicinam, Frustratoris* (necquidquam adhibitis) *radix* (dentibus) *fulcat faciei splendorem* (scalpit faciem a pigmentis unguentisque splendidam) *Mentium*
vero

- Κτεῖς μὲν ὑποκλέπτων πολὴν τρίχα γείτονα μοίρης,
 Ἠλεμάτοις ἀκτῖσι χαράσσεται ὄμματος αὐγὴν.
 5 Ψευδόμενον δ' ἐρύθημα ἠατέγραφεν ἄχρους αἰδῶς,
 Ἀγλαίῃ ἐέψασα νόθη κεκαλυμμένα μῆλα.

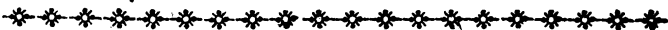

- 3 Τῆς editum adhuc. Post hunc versum inserit Cl. Reiskius hunc:
 Κτεῖς βάπτει, μολίβη παῖς ἤδη δ' ἀχλυέσσα. 4 αὐγὴ Heinsf.
 αὐγὴ Jensf. αὐγὴν etiam Reisk.

vero ruborem affricat pudor coloris ex-
 pers (extinctus, qui non amplius pot-
 est erubescere) venustate coronans
 (exornans) suppositicia (strophis,
 pulvillis subjectis) testas (velut
 modestiæ causa) papillas.

3. Hic versus ulcus habet, ut
 adhuc lectus est. Ad quod enim
 nomen referri potest Τῆς? Non
 spero ad μόισης. Et si posset ali-
 quis concoquere tantam trajectio-
 nem, quod subiectum, quod no-
 men substantivum habebit ὑπο-
 κλέπτων? Orto Jotacismo, nihil
 fuit pronius, quam inter distan-
 tem & excipientem Κτεῖς mutari
 in Τῆς. Obiicit, puto, vetulæ
 illam pectendo dissimulare velle
 canos. Jam Ciceroni objecit Ca-
 lenus apud Dio. 46, 18 πολλὴς κα-
 τεκτενισμένος, pexos canos & eo-
 rum odorem.

4 Ηλεμάτω nomen illustratum
 præclare hodie ad Hefychium.
 Ἀκτῖνας qui de pectinis dentibus
 dixerit, non possum jam laudare,
 nec qui radios. Sed qui nihil ad-
 mittere eorum velit, quæ sunt &
 vocantur a Criticis ἀπ᾽ ἐξ λεγόμενα,
 ille metuo ne ferus studiorum aliis
 videatur. Et qui Proverbium il-
 lud Tertullianum de Solis pecti-
 nibus invenere, ii vicissim radios,
 credo, non inviderent pectini,
 quibus alias in re textoria non mi-
 nus quam pectini locum esse, no-
 vimus. Χαράσσειν etiam de tenui
 sulco, de vestigio dentium pecti-
 nis, dici posse, non est dubium,
 nec ὄμμα de toto vultu dici.
 Sed quod ita multa concurrunt,
 quæ Grammatico opus habent,
 illa forte Claudiani, sive noster est,
 sive quiscunque alius, culpa est.
 Forte intercessit mala librariorum
 sedulitas c. i. g. 2.

LXVII

XVII ΕΙΣ ΔΟΥΛΟΝ ΤΥΠΤΗΘΕΝΤΑ
ΠΑΡ ΑΥΤΟΥ

Εδρην χαλκνέπεζον ἐπὶ προθύροις ἐλικῶνας
Ἐσήμει θεράπων τις ὑπὲρ νώτοιο μεμαρπώς,
Οὐδ' ἔθελε μογέοντι πορεῖν ἐπιβάθρον αἰοιδῶ.
Τένεκά μευ θώρηξεν ἰὸν πολύμητις ἀνάγκη.

* Κλαυδιανὸς εἰς — αὐτῷ, διὰ τὸ μὴ ἐπιδύναμι σελλίου ἐν ἀγορῇ. *Reisk.*
3 forte leg. ἔθελεν* sed non simpliciter necessarium. αἰοιδῶς *Reisk.*
αἰοιδῆς Cang. αἰοιδῶ *Reisk.* 4 θώρηξεν νόον *Cang.* *Reisk.*

Hujus epigrammatis eadem ratio, quæ præcedentis, nisi quod editum etiam olim est a Cangio in Gloss. Gr. V. Σέλλιον. Fateor autem, me, cum lemma de servo pulsato narret, de plagis in ipso epigrammate nihil invenire, nec alium exitum probabilem, ac putare a fine truncatum esse. Nempe ad verbum ita interpretor: *Servus aliquis stabat in vestibulo Heli-conis* (sic appellare videtur auditorium, in quo esset acroasis) *qui*

sellam æneis pedibus correptam (in ipso forte auditorio arreptam) *in tergo habebat: nec volebat fatigato poëta sedile illud præbere. Ejus rei causa meum telum armavit consilii dives necessitas.* Hic, inquam, nihil de plagis adhuc. Et possit finire sine plagis fabula: & non valde astutum est pulsare servum tradere sellam, quain domino suo forte is servabat, alii recusantem.

LXVIII

XVIII IN SPHAERAM ARCHIMEDIS*

Jupiter in parvo cum cerneret æthera vitro,
Risit, & ad Superos talia dicta dedit:

Huccine mortalis progressa potentia curæ?

Jam meus in fragili luditur orbe labor.

5 Jura poli, rerumque fidem, legesque Deorum,

Ecce Syracosius transtulit arte senex.

Inclusus variis famulatur spiritus astris,

Et vivum certis motibus urget opus.

Percurrit proprium mentitus Signifer annum,

10 Et simulata novo Cynthia mense redit.

Jamque suum volvens audax industria mundum

Gaudet, & humana fidera mente regit.

Quid falso infontem tonitru Salmonea miror?

Aemula naturæ parva reperta manus.

5 legemque virorum *Vien. Bas. Sc.* legesque deorum *Plant. marg. Clav.* 9 metitur *Vien. Bas.* mentitur *Vien. marg.*

* Est hæc sphaera inter nobilia Archimedis inventa, de qua passim veteres, quos laudat Fabric. ad Sext. Empir. Math. 9, 115. De eodem similibusque artificiis B. G. 3, 22. 15. Vitream quod vocant, intelligendum de capsâ sphaerica, cui inclusa esset machina quæ pulverem arceret & manus curiosas, admitteret autem oculos, & ipsa etiam pelluciditate sua ætheris aliquam haberet similitudinem. Vitream etiam intellexit Cic. Tuf. 1, 25. Nam cum Archimedes Luna, Solis, quinque errantium motus in sphaeram illigavit &c. Venuste Ovid. Fast. 6, 277. Arte Syracosia suspensus in aëre clauso Stat globus, immensi parva figura poli.

5 Jura, fidem, leges eadem figura dicit de illo quem naturæ ordinem vulgo dicimus, quæ federa noster 3, 4 ubi vid. no. Add. Lucr. 6, 906. Quo federe fiat Naturæ, de magnere.

6 Syracosium Virgiliano exemplo ecl. 6, 1 dixit, pro Syracusio, mediâ syllabâ corripiendâ causa. Archimedem in hac urbe patria defendenda mortuum, & in suburbano loco sepultum constat ex Liv. 25, 31. Cic. Tuf. 5, 23.

7 Spiritus inclusus suadet, auctorem putasse sphaeram Archimedis ab aëre incluso, & motu aqua compresso, motam, quod genus artificiorum in πνευματικῶς s. spiritalibus Hero eodem circiter tempore publicavit. Annon poëtæ licentia auctum sit artificium, & quousque ea ætate progressæ machinandi artes fuerint, difficilis disputatio est, ut de speculis ejusdem Archimedis, de Archytæ columbæ. Hæc certe debet elasticum quiddam inclusum habuisse. Et mihi facilius videtur, si parva fuit sphaera, quod hic innuitur, cogitare de solido elatere.

LXIX

LXIX DE POLYCASTE ET PERDICE

Quid non sævus amor flammæ numine cogat?
Sanguinis affectum mater amare timet.

Pectore

1 munere vulg. ante Clav. 2 affectu solus Heinsf. ex conj.
amara Clav.

* De his nominibus alia superesse memoria non videtur præter ea, quæ sunt apud Fulgent. Myth. 3, 2 *Perdicam ferunt venatorem esse: qui quidem matris* (quam deinde Polycastem appellat) *amore correptus, dum utrinque & immodesta libido ferveret, & verecundia novi facinoris reluctaretur, consumitur, atque ad extremam tabem deductus esse dicitur. Primus etiam ferram invenit.* Deinde suo more miras allegorias profert. Quod de ferra inventa dicit, confundit forte fabulas, interea firmat (si conseras v. g. Ovidium Met. 8, 240) opinionem Munckeri, *Perdicam* hic esse, qui *Perdix* alias Græca consuetudine & Romana vocaretur, inventor ferræ, ob invidiam præcipitatus ab avunculo suo Dædalo, & mutatus in ipso casu in avem cognominem. (Apollodorus 3, 14. 9 Talum Perdixis, fororis Dædali filium ab eo occisum refert) De hujus avis importuna libidine plurima narrant veteres. Substantia igitur ejus quam Fulgentius narrat fabulæ est, *Perdix* s. *Perdica* incesto amore matris suæ Polycastæ arsit, & contabuit. Ad hanc fabulam retulit epigramma Claudiani, vel cujuscunque est, qui lemma hoc superscripsit. Poterat certe poëta post enarratam ejusmodi fabulam, hoc velut Epi-

phonema subjicere hac sententia, Si fieri potest ut *σοφῆ* illa & pietas inter matrem & filium in tale flagitium exeat, corrumpi ea cogitatione ipsam pietatem, metus est, cum puerulum suum in sinu habens mater, aut lacte suo nutriens, cogatur metuere ne hic aliquid Veneræ amoris subit, quod possit cum annis pueri adulescere. Existit ætate Claudiani exemplum relatum ab Hieronymo (Epist. ad Vital. T. 4 f. 33, AB. Froben.) magna cum asseveratione, de puero decem annorum nutricem suam imprægnante. In hoc sane exemplum convenit epigramma nostrum melius, quam in ea, quæ de *Perdice* & *Polycaste* narravit solus, quantum observavi, Fulgentius.

1 *Numen flammæ* est vis illa naturalis amoris, quæ divinum quid habere videtur, propter quam Deos fecerunt Venerem & Cupidines.

2 *Affectus sanguinis* est ille, qui ob sanguinis conjunctionem amatur, verbo filius, Metonymia consuetissima, qua *amores, curas, gaudia, affectus* nostros vocamus illorum objecta, ut loquuntur Philosophi. De *affectu* magnam vim exemplorum ex hujus ætatis scriptoribus dedit Barthius: quædam habent etiam nostri thesauri.

Pectore dum niveo puerum tenet anxia nutrix,

Illicitos ignes jam fovet ipsa parens.

5 Ultrices pharetras tandem depone Cupido.

Consule jam Venerem, forsan & ipsa dolet.

3 pro puerum, miserum ante Claver.

3 *Nutricis & parentis eadem hic persona est.*

4 *Ultrices pharetra*, unde veniunt sagittæ in pœnam aliorum eriminum immissæ. Hoc indicant Tragœdiæ, quæ scelera sceleribus, furoribusque divinitus immisissis puniri docent. Cf. 75. Sic

apud Nasonem Met. 10, 524 Adonis ex incesto Myrrhæ in patrem amore conceptus, *Jam placet & Veneri, matrisque ulciscitur ignes*: qui locus videtur ante oculos nostro poëtæ fuisse. Ipsa Venus pœnas dat procurati incestus, dum cogitur amare natum ex illo puerum.

LXX

xx DE ZONA EQUI REGII MISSA HONORIO AUG. A SERENA

Accipe parva tuæ, Princeps venerande, sororis
Munera, quæ manibus texuit ipsa suis.

Dumque auro phaleræ, gemmis dum frena renident,

Hac uterum Zona cinge frementis equi.

5 Sive illum Armeniis aluerunt gramina campis;

Turbidus

• De phaleris equi regii a Serena missis *Vien. de Falleris equi sunt.*

1 memorande MSS.

1 *Serena*, Stilichonis uxor, adoptata a patruo suo Theodosio M. sic facta est soror Honorii. Vid. Tab. Gen.

4 *Minus offendet uterus*, si quis meminere cavum quoque equi Trajani *uterum* vocari Aen 2, 20: & *dolii* apud Columellam 2, 4. 5, *navis* apud Tac. An. 2, 6. 8 uterum

esse pro ventre. Sed tamen apud hos consideratur venter ut cavum quiddam, quod alia continet. Quin manifesta Metaphora equus Trojanus v. 238 *Machina fatalis feta armis* vocatur: quale quid hic locum non habet. Hinc restringi velim, quæ ad 26, 260 paulo liberalius dicta sunt.

- Turbidus Argæa seu nive lavit Halys;
 Sanguineo virides morfu vexare sinaragdos,
 Et Tyrio dignum terga rubere toro.
 O quantum formæ sibi conscius erigit armos,
 10 Spargit & excussis colla superba jubis!
 Augescit brevitæ doni pietate Serenæ,
 Quæ volucres etiam fratribus ornat equos.

- 6 turgidus conj. Heinsf. 7 versare ante Heinsf. vexare conjecerat Gron. ex Luca. 4, 751 & firmat e MSS. Heinsf. 8 croco vulg.
 10 spargit ut cum admiratione conj. Heinsf. pulchre.

6 *Argæi* Capadociæ montis ad radices Halyn oriri etiam Cellariana tabula ostendit. Illum Strabo 12 p. 370, 46 πάντων ὑψηλότερον vocat, καὶ ἀνέκλειπτον χιόνι τὴν ἀκρότητα ἔχον κ.τ.λ. Armeniam pariter & Cappadociam Lydiamque equis abundare ex historia etiam bellorum notum est. Cf. 20, 114 & in ox 73, 5.

7 Formulam *vexare* frena illustrat Oudendorp. ad Luca. 4, 751. Conf. Drakenb. ad Sil. 5, 147.

8. *Torus* hic intelligi debet ephippium quatenus effultum est fetis equinis, vel quacunque re, ad molliter sedendum apta. Conf. 10, 150 ubi Tritonis terga, *Purpureis mollita toris*.

11 *Brevis*, *brevitas* pro parvo hujus sæculi scriptoribus familiaria. Sed jam Plin. 8, 17 Pantheris *breves in candido macularum oculos* tribuit.

12 Non contenta ipsis vestes texere, equos etiam illorum suis ornare manibus dignatur.

LXXI

**xxi DE ZONA AB EADEM MISSA
ARCADIO AUG**

Stamine resplendens, & mira textilis arte
 Balteus alipedis regia terga liget,
 Quem decus Eoo fratri, pignusque propinqui
 Sanguinis Hesperio misit ab orbe soror.
 5 Hoc latus adstringi velox optaret Arion.
 Hoc proprium vellet cingere Castor equum.

*Continuant hoc epigramma precedenti Vien. & al. quod jam
 distinxerat Parm. & MSS.*

Videtur eodem tempore etiam
 Arcadio munus simile illius, quod
 Honorio dederat, misisse. Hunc
 fratrem qua ratione dicat, modo
 declaratum est ad 70, 1. Eorum
 fratrem Constantinopoli imperan-

tem, & Hesperium orbem, Occi-
 dentis imperium, quod gubernab-
 at tum Stilicho, intelligi, non
 habet difficultatem. De Arione
 Adraști equo & Cyllaro Castoris
 vid. 8, 555.

LXXII

XXII DE CHLAMYDE ET FRENIS

- N**on semper clipei metuendum gentibus orbem
 Dilecto studiosa parens fabricabat Achilli:
 Lemnia nec semper supplex ardentis adibat
 Antra Dei nato galeam factura comantem:
 5 Sed placidos etiam cinctus, & mitia pacis
 Ornamenta dabat, bello quibus ille peracto.
 Conspicuus Reges inter fulgebat Achivos.
 Ipsa manu chlamydes ostro texebat & auro,
 Frenaque, quæ volucrem Xanthum Baliumque decerent,
 10 Aequare quæsitis onerabat sedula gemmis.
 At tibi diversis, Princeps altissime, certant
 Obsequiis foceri. Stilicho Mavortia confert,
 Munera, barbaricas strages, Rhenique triumphos.
 Reginæ contenta modum servare Serena,
 15 In tua sollicitas urget velamina telas.

CCXV22

De chlamyde & freno omnes, cum tamen de sola veste agi apertum sit.
 4 fractura MSS. pactura conj. Heins. 5 nuncia MSS. inania MS.
 hinc inermia conj. Heins. 10 ornabat vulg.
 12 obsequiis. Söcer en vulg.

2 Fabricabat, ut sexcenties facere sibi vestem; adficare e. i. g. a. Thetis rogavit Vulcanum ut fabricaret: argumentum bonæ partis l. 2 a. v. 478. De galea ib. 610. Hoc de vestibus & frenis nescio an traditum sit: certe probabiliter sumtum e moribus Græcorum.

9 Ζώνος & Βαλlos nomina equorum Achillis l. II, 149, quorum illud coloris spadicei, hoc celeritatis, vel maculosi tergoris, esse volunt Grammatici.

10 Alludit ad hoc, quod marina Dea Thetis in potestate habuit maris divitias.

12 Hoc epigramma scriptum esse debet aliquanto post duo, quæ proxime præcedunt. In illis enim soror Serena misit fratribus suis munera: hic socrus est Honorii. Nempe soceri sunt Honorii per filiam Mariam. Sic ipse Virg. Aen. 2, 457. Ceterum splendida antithesis: Stilicho victoriis ac triumphis te honorat, Serena numeribus textilibus.

15 Sollicitæ telæ, ut argutæ: in moru enim quodam sonoro ac strepero inest texendi actus.

LXXIII

XXIII DE FRENO PHALERIS * ET CINGULO
EQUI HONORII A SERENA MISSIS

- O** felix sonipes, cui tanti frena mereri
 Numinis, & sacris licuit servire lupatis:
 Seu tua per campos vento juba lufit Iberos:
 Seu te Cappadocum gelida sub valle natantem
 5 Argææ lavere nives: seu læta solebas
 Theſſaliæ rapido perſtringere paſcua curſu:
 Accipe regales cultus, & crine ſuperbus
 Erecto virides ſpumis perfunde ſmaragdos.
 Luxurient tumido gemmata monilia collo.
 10 Nobilis auratos jam purpura veſtiat armos.
 Et medium te Zona liget variata colorum
 Floribus, & caſtæ manibus ſudata Serenæ,
 Perſarum gentile decus. Sic quippe laborat
 Maternis ſtudiis, nec dedignatur equeſtres
 15 Moliri phaleras genero latura decorem.

6 saltu vulg.

* *Phaleræ* hic ſunt, quæ v. 9. *monilia* vocantur, & v. 10 *purpura* quæ *armos* veſtit.

2 *Namen* dici de Imperatore, & ſacros *lupatos*, quibus illius equus regitur, a poëta gentili, quis indigneretur, cum illa ſolemnis fit ratio, qua de ſe ipſi loquentes inducuntur in legibus Imperatores Conſtantinei & Theodoſiani ſæculi.

3 *Juba lufit vento*, a vento agitata, eique *ludibrium* fuit, ut illa Sibyllæ folia Aen. 6, 75 *turbata volant rapidis ludibria ventis*. Ceterum hic poëta patrias nobilium equorum memorat, Iberiam ſ. Hiſpaniam, in primis partem maxime occidentalem ſ. Luſitaniam. De *Argæo* nivolo Cappadociæ mon-

te modo dictum ad 70, 6. *Theſſali* equites Centaurorum fabulæ occaſionem dedere.

10 *Auratos* intelligo *armos* equi ab ipſis phaleris purpureis auro diſtinctis.

12 *Sudata manibus Serenæ Zona* comparata cum ſimilibus formulis ad 24, 94.

13 *Perſarum* luxus regius infecit totum Orientem, vel totum orbem. De hoc genere vid. Briſſo. de regio Perſar. princ. 3, 58.

14 *Materna ſtudia*, voluntas enixa focrus. Quæ gens hodie quoque non patris, matris, fratris appellatione in proximo affinitatis gradu, blandiendo præſertim, uſitur?

X x 2

LXXIV

LXXIV

XXIV DEPRECATIO AD ALETHIUM
QUAESTOREM *

Sic non Aethiopum campos æstate pererrem,
 Nec Scythico brumam sub Jove nudus agam:
 Sic non imbriferam noctem ducentibus Hædis
 Ionio credam turgida vela mari:
 5 Sic non Tartareo Furiarum verbere pulsus
 Irati relegam carmina grammatici:

Nulla

3 imbriferis MSS. pro noctem, nubem conj. Heinsf. 6 lædam ex 2 MSS.
 Heinsf. relegam omnes alii.

* Ironica hæc deprecatio vel palinodia est Horatianæ illi, qua Cambridiam infamavit Epo. 17, similis. Hujus *Alethii* nomen an alias superfit, non habeo dicere. Immo nec ipsum nomen invenio: sed unum alterumque *Aletium* in Gruteriano & Muratoriano Inscriptionum Indice. Quin in illa varietate, atque incerto lemmatum ne hoc quidem satis constat, sitne hoc nomen a Claudiano positum. Nec puto recte inscribi hoc epigramma *Ad Alethium*; cum nusquam illum alloquatur, sed tanquam de absente agat. Ergo inscribendum erat *In Alethium*. Quod Mallium Theodorum hic peti suspicatur Barthius, ejus rei causam idoneam equidem non video. *Quaestorem* ipse poëta nominat eum, in quem ludit, de qua dignitate pluribus locis ad Codicem Theodosianum agit Gothofredus. Summam videtur complexus Zosimus 5, 32 ὁ τὰ βασιλεῖ δοκῶντα τεταγμένους υπαγορεύειν, qui constitutus est ut imperatoris decreta (leges & sententias) dictet. Duo

ab illo per multas verborum ambages requirit Cassiodorii stilo Theodoricus Var. 20, 6 & 7 justitiam & eloquentiam.

Offensio autem quam deprecari se simulat noster hæc est, quod non bene de verbis illius iudicaret. Mutatis personis eadem agitur fabula. Dum hæc scribo, publicatur mordax epigramma, in quo accusatur Purpuratus Regius aliquam diu & nuper admodum Pontificius, bellum, quo nunc perit Europa, concitasse, quod Regum ποιητικώτατος, & Rex poëtarum, ipsius versiculos contempsisset.

1 Jurisjurandi formula, Ita evitare mihi contingat incommoda & molestias, ut non volui lædere Alethium.

3 Colum. 11, 2. 73 *Pridie Nov. Octobris hædi oriuntur*. Hoc tempore navigare desinebant. Nox pluviosa eo terribilior.

6 Duo irritabilia genera in uno homine conjungit, unum poëtarum

- Nulla meos traxit petulans audacia sensus,
 Liberior iusto nec mihi lingua fuit.
 Versiculos, fateor, non cauta voce notavi,
 10 Heu miser ignorans quam grave crimen erat!
 Orpheos alii lib os impune laceffunt,
 Nec tua securum te, Maro, fama vehit.
 Ipse parens vatum princeps Heliconis Homerus
 Judicis excepit tela severa notæ.
 15 Sed non Virgilius, sed non accusat Homerus.
 Neuter enim quæstor, pauper uterque fuit.
 En moveo plausus, en pallidus omnia laudo,
 Et clarum repeto terque quaterque sophos.
 Ignoscat placidus tandem, flatusque remittat,
 20 Et tuto recitet quod libet ore: placet.

- 7 versus Cuj. 8 solito ex MSS. Heins. contra ipsius consilium.
 9 mente MSS. 10 Ne adulterinus sit hic versus, metuit Heins.
 V. N. 11 Ascraeos conj. Heins. 16 pro pauper, pastor MS.
 17 pro en, & vulg. 19 intendat ante Claver. 20 quidquid
 ab ore pluet vel fluet MS. ap. Claver.

rum (quod ita vocat Hor. Epist. 2, 2. 102) alterum Grammatici, quorum iræ passim vel ludibrio vel detestationi sunt. Morsus autem acerrimus est in verbo *relegam*. Post gravissima mala quæ posuit, ultimum, crescente paulatim ad summum oratione, posuit *relegam* carmina irati Grammatici, h. e. Alethii. Ad hoc se adigi posse negat nisi *verberare Furiarum*. Hæc *δοιμύρης* plane petit, si cum summo alias poëta-

rum vindice pro *relegam* ponas *lædam*.

10 Indicativus modus ut hic in verbo *erat*, etiam optima ætate invenitur. Vid. ad 8, 267.

17 Videtur in mente habuisse illum derisorem Horatianum Art. 427 *Clamabit, Pulchre! Bene! Recte! Pallescet super his &c.* Illud *sophos* est adverbium, σοφῶς, illa acclamatio, quam sæpe ridet Martialis, ut 1, 77 *Magnum semper inane sophos*.

LXXV

XXV IN CURETIUM

Fallaces vitreo stellas componere mundo,

Et vaga Saturni sidera sæpe queri,

Venturumque Jovem paucis promittere nummis,

Cureti genitor noverat Uranius.

5 In prolem dilata ruunt perjuria patris,

Et poenam merito filius ore luit.

Nam spurcos avidæ lambit meretricis hiatus,

Consumens luxu, flagitiisque domum.

Et quas fallacis collegit lingua parentis,

10 Has eadem nati lingua refundit opes.

1 palantes *MS.* *quod non contemserim.*

9 ut quas *Claver.*

10 refundit *vulg.*

Nimis *εὐδωκίμων* ac liberum pro more sæculi Epigramma: sed in quo firmatur testimonio hominis non hoc agentis, quod Legati divini nos docuerunt de pœnis paternorum criminum in filios non meliores expetentibus; & de turpitudine mercede impietatis, ut ad Romanos 1, 23 sqq. it. 2 Petri 2, 13. Similia vidimus ad 69, 4. Claudianum ramen multo modestiorem Aufonio, & virginem si cum illo comparetur, jam observatum Barthio. Et ille Christianum se professus est, & Imperatorum duorum præceptor fuit.

1 Habuit ergo Curetii pater, quiscunque fuerit (nam *Uranius* fictum ab ipsa arte videtur hominis, qui *caelestia* semper creparet) sphaeram, quæ cælum utcunque repræsentaret. Archimedæ de qua n. 68 imitatricem, qua uteretur ad exhibendam, quamcunque vellet *genesis*, h. e. siderum inerrantium inter se, quo tempore quis natus esset, comparisonem, e qua fata sic nati legere se posse si-

mulabant. 'Cogitare interdum subit, vel ad hoc ipsum permisisse videri Deum illas vanissimæ & impudentissimæ artium progressiones, quæ etiam sapientes alioquin, doctos geometriam, & bonos viros velut fascinarat, ut intelligant posterius, nullam abesse a genere nostro, nisi caveamus (& quam difficile & forte *ἀδύνατον* est cavere?) stultitiam.

3 *Venturum Jovem* intellige auxilio, salutis. Beneficium sidus Jupiter, & Saturno obnitens. *Hor. Car. 2, 17. 23 Jovis impio Tutela Saturno resurgens.* *Venturi* hunc usum videtur Homero debere, apud quem, (*Od. B, 420*) *ἴμμενος οὐδὸς* ventus secundus est qui *pervenire facit* navigantes quo volunt.

10 Hinc forte natum Santolio epigramma haud paullo castius, in medicum obstetricantem, *Quas bona parvi hominum muliebri mergit in antro, Ex illo Clemens eruit unus aper.*

LXXVI

xxvi IN EUNDEM

Si tua, Cureti, penitus cognoscere quæris

Sidera, patre tuo certius ipse loquar.

Quod furis, adversi dedit inclementia Martis:

Quod procul a Musis, debilis Arcas erat:

5 Quod turpem pateris jam cano podice morbum,

Femineis signis Luna, Venusque fuit.

Attrivit Saturnus opes. hoc prorsus in uno

Hæreo, quæ cunnum lambere caussa facit.

3 cura fuit MSS. causa fuit MS.

Qui superius epigramma cognovit, hic nihil habebit difficultatis. Genesin hominis enarrat satiricam, sic tamen ut tribuat planetis singulis, quæ solent in illa disciplina, quæque singula ex Manilio Firmicoque illustrare facile esset. Sed piget ineptiarum. Itaque defungemur paucis.

4 Arcas Mercurius a patria matris Majæ, & ipsius, Cyllene, altissimo monte Arcadiæ, in quo & antiquissima ipsius commoratio fuit. V. Apollod. 3, 10. Appellatione hac utuntur Stat. Sil. 2, 7, 5. Martial. 9, 35. Juniores laudat Toll. ad Auso. Eidyll. 8, 22 p. 344. *Debilis* est & parum efficax planeta, si non sit in suo domicilio e. i. g. a.

6 In signis femineis, nascente Curetio, fuere planetæ ejusdem sexus Venus & Luna. Loquitur ex artis præceptis. De Luna & Venere notum ubique. De signis Manil. 2, 151 *Mascula sex sunt, Diversi totidem generis, sub principe Tauro.* Nempe, ut est diserte apud Firmicum Astron. 2, 1, Masculina sunt Aries, Gemini, Leo &c. Feminina Taurus, Cancer, Virgo: ut alternis se consequantur in serie illa Zodiaci, quomodo hodie in sodalitiis elegantiorum hominum alternis federetur, ut olim XII Deos in lætisterniis solebant jungere Romani, Jovem suæ Junoni, Veneri Martem &c. Vid. Liv. 22, 10.

LXXVII

XXVII IN JACOBUM * MAGISTRUM
EQUITUM

- P**er cineres Pauli, per cani limina Petri,
 Ne laceres versus, dux Iacobe, meos:
 Sic tua pro clipeo sustentet pectora Thomas,
 Et comes ad bellum Bartholomæus eat:
 5 Sic ope sanctorum non barbarus irruat Alpes:
 Sic tibi det vires sancta Susanna suas:
 Sic quicumque ferox gelidum tranaverit Istrum,
 Mergatur; volucres ceu Pharaonis equi:
 Sic Geticas ultrix feriat rhomphæa catervas,
 10 Romanasque tegat prospera Thecla manus:

Sic

1 pro cani, sancti MSS. Canj. 3 per clypeum MS. defendat vulg.
 5 pro sanctorum, junthodi MS. unde Judithæ conj. Barth. ne barb.
 conj. Heins. 10 regant -- tela vulg. regat vel tegat teda, theda,
 tegat Tecla MSS. Romanæque gerant MS.

* Iacobi hujus an alia superstitio
 mentio, non dixerim. Magistri
 Equitum dignitas illustis, & ordi-
 narie Magistro Peditum præferrur.
 Vid. Gothoffr. Parat. ad librum 7
 C. Theod. qui est totus de re mili-
 tari p. 250. In Notitia Dignit.
 Imp. Occid. f. 34 statim post Præ-
 fectos Prætorio & urbis ponuntur
 Magistri Peditum & Equitum.

1 Ut mordeat virum, a quo
 versus quosdam suos reprehensos
 irascitur, illudit Sanctorum, quos
 vocat Ecclesia, cultui, per quos
 illum videri vult obtestari, ne ve-
 lit amplius carmina sua traducere.
 Ille porro cultus jam tum im-
 moderatus & superstitiosus, ne
 quid gravius dicam, fuisse deber,
 cum hoc epigramma scriberetur,
 quod Claudiano vindicant Barthius
 & Heinsius. Sed in margine Ba-
 sil. adscriptum, Hoc epigramma vix

credo esse Claudiani. Quidquid
 ejus sit, propter Sanctorum &
 Martyrum admirationem Iacobo
 exprobratam abjudicari Claudiano
 hoc Epigramma vetat Hierony-
 mus, qui hoc ipso tempore plus
 quam opus est contra Vigilantium
 pro illa declamavit: & scripsit ad
 Lætiam (p. 672, B) *Inundans popu-
 lus ante delubra semirutæ currit ad
 martyrum tumulos.*

6 Itaque in veneratione & cultu
 jam tum erat cum Juditha Susanna
 illa apocryphos? Laudat certe
 Hieronymus alteram Epist. ad
 Principiam, alteram ad Salvinam.
 Sed abesse hoc distichon a MS.
 Vaticano, observavit Heinsius.

9 Ultrix rhomphæa pertinet ad
 illa dicta sacrarum literarum.

10 An hæc pertinet ad S. The-
 clam, de qua in Martyrologio
 Re.

Sic tibi det magnum moriens conviva triumphum,
Atque tuam vincant dolia fusa sitim:
Sic nunquam hostili maculetur sanguine dextra.
Ne laceres versus, dux Iacobe, meos.

11 magnos triumphos *vulg.* 12 et tua perpetuo dolia vina fluant
MSS. sic tibi perp. d. v. f. MS. fluere cum *Accusativo*
illustrat Heinfs.

Ro. a. d. 23 Sept. Iconii in Lycania sancta Thecla virginis. & martyris, quae a S. Paulo Apostolo ad fidem perducta, sub Nerone Imperatore in confessione Christi ignes & bestias devicit, & plurima ad doctrinam multorum superata certamina, Seleuciam veniens, ibi requievit in pace. Eam sancti Patres summis laudibus celebrant & dignis praconiis extollunt.

11 Adhuc posuit in optandis Jacobo auxilia Sanctorum, ne

ipsum scilicet fortitudine opus sit: nunc potatori strenuo insultat: moriens enim conviva est vino depositus vel sepultus.

18 Hic praeter ceteros versus est amarissimus. Quis enim ille Dux, quis Magister inilitum, hoc in optabilibus habeat? nisi quis forte huc trahere velit illud Horatianum Sat. 2, 1. 43 ut pereat positum rubigine telum.

LXXVIII

xxviii RIMANTI TELUM IRA FACIT*

In jaculum quodcumque gerit dementia mutat.
Omnibus armatur rabies pro cuspide ferri.
Cuncta volant, dum dextra ferox in vulnera saevit.
Pro telo geritur, quidquid suggererit ira.

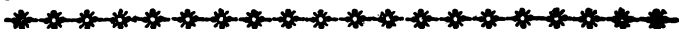
1 ferit MSS. quodc. rei conj. Heinfs. cui corruptum videtur vulgatum gerit. 4 ingeritur conj. Heinfs. in quo illum audiam facilius.

* Est scholastica emulatio Virgiliani hemistichii Aen. 7, 508 Quod cuique repertum Rimanti, telum ira facit. Talis etiam est n. 86.

1 Quodcumque gerit, quod forte in manu habet, v. g. instrumenti.

rustici, bipalium, furcam, ventilabrum; si doctus est, librum, ut illi apud Boilavium certantes de pulpito s. lectorio: in proverbio est, qui aureis fenestras inimici petit.

LXXIX

XXIX IN PODAGRUM

Quæ tibi cum pedibus ratio? quid carmina culpas?

Scandere qui nescis, versiculos laceras.

Claudicat hic versus, hæc, inquit, syllaba nutat,

Atque nihil prorsus stare putat podager.

In Podagrum, qui carmina culpabat, non stare dicebat *MS.*

2 quos -- inquit -- putat *MS.*

2 Hoc verbo *lacerandi* usus est etiam n. 77 ext. Hinc colligit Barthius in eundem hic ludi ja-

cobum. Et bene convenire solet podagræ cum potatoribus.

LXXX

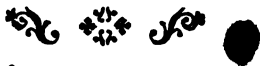
XXX DE THEODORO ET HADRIANO

Mallius indulget fomno noctesque diesque.

Infomnis Pharius sacra, profana, rapit.

Omnibus hoc, Italæ gentes, exposcite votis,

Mallius ut vigilet, dormiat ut Pharius.

Vid. quæ dicta sunt ad 39, 20. occasionem dedisse illi deprecationi.
Non nempe Epigramma potest

LXXXI

xxxI AD AETERNALEM

Quidquid Castalio de gurgite Phœbus anhelat,
 Quidquid fatidico mugit cortina recessu,
 Carmina sunt: sed verba negant communia Musæ.
 Carmina sola loquor. sic me meus implet Apollo.

3 car. fert *vulg.* & verba *conj. Heinsf.* non verba ferunt ex *MS. Barth,*
 4 Smyrnæus imp. *MS.*

1 *Castalius gurgis* idem qui & *Hippocrene* vocatur, de quo *fonte Caballino*, ut ait *Persius* in *Prol.* qui *labra proluerunt*, poëtæ fiunt.

2 *Cortina*, tripus impositus specui *Delphicæ*, cui insidens *Pythia* spiritu illo fatidico impletur, a

quo fundit *Oracula* versibus constantia. Sed jam *Plutarchus* peculiari libello inquisivit in causas cur *ἐμμετρον ᾠδὴν* versibus respondere, deliberantibus *Pythia* desisset.

LXXXII

xxxII AD MAXIMUM QUI MEL MISIT

Dulcia dona mihi tu mittis, Maxime, semper,
 Et quidquid mittis, mella putare decet.

LXXXIII

XXXIII DE LOCUSTA FRAGMENTUM

Horret apex capitis: medio fera lumina surgunt
 Vertice. cognatus dorso durefcit amictus.
 Armavit natura cutem, dumique rubentes
 Cuspidibus parvis multos acuire rubores.

1 surgit *MS. i. e. surrigit.* duo cornua surgunt *conj. Heinsf.* 2 succre-
 scit *conj. Heinsf.* 3 dubiisque *MSS.* dubiq. *MS.* dubiisque ru-
 bentem *MSS.* 4 multis *vulg.* parum multos *MS.* pariunt multos
 ac vere colores *Claver.* Hinc dumique rubentis Cuspidibus pariunt
 multos ac vepre dolores *conj. Heinsf.* Sed *Barth.* ita: dubiisque
 rubentem Cuspidibus, variant milto victore colores.

Si quis locustam marinam s. ca-
 rabum, ut a Gesnero, Aldrovan-
 do, aliisque describitur depingi-
 turque, consideret, videbit satis
 convenire illi hanc descriptionem,
 quantum ad duo priores versus
 cum dimidio tercio. In reliquis
 facilius intelligo Heinſianam con-

jecturam, quæ illam asperitatem
cutis, i. cristæ, quem *cognatum* i.
connatum amictum dixit poëta v. 2,
dumo comparat aut *vepri*. Quod
rubentem dicit, illud non simpli-
 citer repugnare naturæ, satis nos
 vel recentissimæ Catesbyanæ pi-
 cturæ docent.

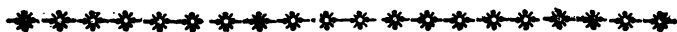

LXXXIV

XXXIV DE BALNEIS QUINTIANIS

Fontibus in liquidis paullum requiesce, viator,
 Atque tuum rursus carpe refectus iter.
 Lympharum dominum nimium miraberis, hospes,
 Inter dura viæ balnea qui posuit.

LXXXV

xxxv *DESCRIPTIO PORTUS SMYRNENSIS* *

Urbs in conspectu montana cacumina velat,
 Tranquillo prætenta mari. ducentia portum
 Cornua pacatas remonent Aquilonibus undas.
 Hic exarmatum terris cingentibus æquor
 Clauditur, & placidam discit servare quietem.

* *Zarinensis vulg. Saronensis conj. Barth.*

Cum hæc descriptio hodierno etiam Smyrnæ situi conveniat, eo securius Heiniana lectio retinetur.

3 *Remonent Aquilonibus*, subducunt illis undas, h. e. excludunt

Aquilones, ut defendere proprie est depellere, ac tamen *defendi* dicitur urbs a qua proprie defenduntur, depelluntur hostes.

LXXXVI

xxxvi *EST IN SECESSU LONGE LOCUS* *

Est procul ingenti regio summotâ recessu,
 Insula qua resides fluctus mitescere cogit,
 In longum producta latus; fractasque per undas
 Ardua tranquillo curvantur brachia portu.

* *Insulæ descriptio ante Heinf. pro secessu, conspectu Heinf.*

1 recessu Insula, quæ ante Heinf.

Est imitatio Virgiliana, vel si mavis, certamen scholasticum cum Aen. 1, 159 *Est in secessu longo locus: insula portum Efficit ob-*

jectu laterum, quibus omnis ab alto Frangitur, inque sinus scindit sese unda reductos. Potest hæc descriptio ceteroquin accommodari ad Syracusanum portum, quem objectu suo insula efficit.

LXXXVII

LXXXVII

xxvii DE QUADRIGA MARMOREA

Quis dedit innumeros uno de marmore vultus?

Surgit in aurigam currus, paribusque lupatis
Unanimes frenantur equi. Quos forma diremit,
Materies cognata tenet, discrimine nullo.

5 Vir redit in currum: ducuntur ab axe jugales:
Ex alio se quisque facit. Quæ tanta potestas?
Una flix tot membra ligat, ductusque per artem
Mons patiens ferri varios mutatur in artus.

4 frenata *Pulm. marg.*

5 vix *vulg.*

6 ex alto -- jacet *MSS.*

1 *Innumeros vultus* non puto dici de hoc tantum opere: sed vniuersim miratur auctor statuariæ artis miraculum, ex una materia, dura eadem tot figuras formantis. Has vocat *vultus*, ut Ovid. Met. 1, 2 *Unus erat toto, natura vultus in orbe.*

2 *Currus* sunt ipsi equi: hi surgunt sublati pedibus anterioribus & reclinant se versus aurigam, rotis insistentem.

3 *Quos forma diremit* non refertur ad equos; hi quantum potest sunt similes, eodemque gestu & velut motu atque actu: sed auriga, frena, equi, axis, rotæ, omnia sunt ex lapide eodem. Itaque *Vir redit in currum*, continuus est &

continent currui, *jugales equi ducuntur* ex eadem massa *ab axe*. Cogita, lector, statuam dum funditur ex aere, ibi membrum unum ducitur ab altero, una continuatione. Ita hic jugalis quisque *se facit*, inter manus artificis fieri & enasci videtur, *ex alio*, proximo, cui continens est. Sed fateor hanc formulam *se facit* mihi nimis audacem videri, & barbarum aliquid habere hodiernarum linguarum usui simile, ubi reciproci verbis utimur pro passivis.

8 *Montem* pro saxo, parte montis, poni, apertum est.

LXXXVIII

xxxviii *FRAGMENTUM*

Sordidus ex humeris nodo dependet amictus,
Exercentur equis, & colla comantia pectunt.

LXXXIX

xxxix *DE PAUPERE AMANTE*

Paupertas me sæva domat, dirusque Cupido.
Sed toleranda fames, non tolerandus amor.

XC

xl *DE EODEM*

Efuriens pauper telis incendor amoris.
Inter utrumque malum diligo pauperiem.

XCI

XLI IN SEPULCRUM SPECIOSAE

Pulcris stare diu Parcarum lege negatur.

Magna repente ruunt: summa cadunt subito.

Hic formosa jacet Veneris fortita figuram,

Egregiumque decus invidiamque tulit.

2 invidiam meruit ante Claver. *cujus emendationem probavit Barth. & Heinsf. 2.*

4 Antiquum pulchrarum videntur carere. Sic Scyllam monstrum invidia: quo nec hodie dextrum fecit Circa.

XCII

XLII DE BIRRO * CASTOREO

Nominis umbra manet veteris. nam dicere Birrum,

Si Castor niteat, Castoreum nequeo.

Sex emtus solidis, quid sit, jam scire potestis.

Si mihi nulla fides, credite vel pretio.

* de Birrho & Castoreo *editt. vet.* I veteres *edd. vet.* discere MSS. 2 si *edd. vet.* juret, viret, vitet, nitet *al.* nomen verba manet MS. si textura vetet *conj. Scal.* ni Castor niteat ex MSS. Claver. Barth. Heinsf. si Castor vivet vel vivat *conj. Heinsf.* quod non intelligo.

Birrum esse lacernam, vestem, quæ aliis interioribus injiciatur, ostendit Salmasius, quam laudamus in Thesauro. Castoreospilos mollissimum genus vestimenti præbuisse jam ea tempestate, qua scriptum ponitur hoc epigramma, ostendit Barthius. Videtur illius auctor ridere antiquum birrum, de quo jam omnis lanugo castorea, qua censebatur, unde nominabatur, detrита sit. Hunc negat

dici jam debere, quod olim fuerit, birrum *castoreum*. Nisi malis imitatione birrorum vere castoreorum alios de viliori lana hoc nomen accepisse, ut si quis hodierna illa viliora textilia villosa de lana vel lino (*Peluche*) velit holofericorum hexamitorum appellatione (*Sammet, velours*) condecorare. Et hoc melius placet, quia provocatur ad pretium.

XCIII

XCIII

XLIII DE HIPPOPOTAMO

Utraque fecundo nutritur bellua Nilo:
Quæque vorat morsu, quæque sub ore fremit.

Protulerat hoc epigramma Hein-
sius, in nota ad n. 83: unde in
altera editione huc relatum est.
Quid sibi velint ultima verba, in-
de intelligere mihi videor, quod
veteres scriptores universim ἰν-
ου φωνήν, *hinnitum*, huic belluæ

tribuunt, a quo forte magis,
quam a figura corporis, nomen
invenit. Videtur autem pulchre
exprimi hinnitus hac periphrasi:
est enim spiritus tremulus ex imo
gutturis profusus & per os ac na-
res expulsus.

XCIV

XLIV QUAE IN MENSA DE SARDONY-
CHE LAPIDE

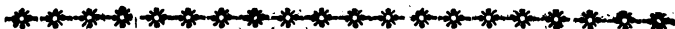
Mensa coloratis aquilæ sinuatur in alis,
Quam floris distinguit honos: similisque figura
Texitur: implumem mentitur gemma volatum.

Eadem hujus epigrammatis ra-
tio est. Videtur describi mensa
forte argentea, quæ haberet em-
blemata ex sardonyche, aquilam,
florem, aliam avem. Quod text

figuram dicit, intelligo ex diver-
sis gemmis tanquam musivo ope-
re compositam, segmentatam, tes-
sellatam.

XCV

XLV CARMEN PASCHALE*

Christe potens rerum redeuntis conditor ævi,
 Vox summi sensusque Dei: quem fudit ab alta
 Mente pater, tantique dedit confortia regni.
 Impia qui nostræ domuisti crimina vitæ,
 5 Passus corporea mundi vestire figura,
 Affarique palam populos, hominemque fateri:
 Quem verbo inclusum Mariæ mox numine viso
 Virginei tenere sinus, innuptaque mater
 Arcano stupuit compleri viscera partu,

Auctorem

1 pro ævi, orbis MSS. anni MS. 2 fuderat alta MSS. 4 im-
 pia tu al. etiam Fabric. 5 mundum vulg. dominum conj. Barth.
 7 quemque utero Vien. Junt. quem verbo Ald. Fabric. MSS. tene
 utero conj. Heinsf. lumine MS. angelo MSS. & Cuj. ex glossa. Totus
 versus in quibusdam codd. deest. 8 tumuere vulg. timuere MSS.
 tenere MS. Oxon. unde tremuere conj. Heinsf. inumuere MS. pa-
 tuere MS. 9 obstupuit Fabr.

* Hoc carmen Ge. Fabricius, Damaso Episcopo sæculi iv Romano in libro antiquissimo adscriptum, edidit p. 774 & nostro Claudiano adjudicavit in Comment. p. 39 & 43: cui potius assentior, quam Claverio. Non vocatur ibi *Paschale*, sed simpliciter inscribitur de Christo. Et tamen Paschale carmen esse, indicant duo versus ultimi, qui etiam hoc docent, solemnes eo tempore in Ecclesia preces interpositas fuisse pro Imperatore. Poterat uti hoc loco Vir Illustris, commilito ante hos pene quinquaginta annos meus in Jenensî Academia, cujus nunc magnus decus est, C. G. Buderus in progr. de precibus pro Imperatore fufis, quo refellit eorum errorem, qui hunc morem demum sæculo octavo ab Hadriano Pontifice institutum tradunt.

1 Rediens avum, nova felicitas, ut *Gloria novi sæculi* in nummis. Ut Virg. ecl. 4, 5 *Magnus ab integro sæclorum nascitur ordo: Jam redit & Virgo, redeunt Saturnia regna.*

5 Passus vestire formula cujus similes habet etiam Claudianus. Vid. 15, 265. Sustinuisti te vestire corpore.

7 Sic ordino & interpretor: Sinus Mariæ Virginei, statim a Numine Gabrielis (vel ipsius Dei per Gabrielem se manifestantis) viso tenere hunc hominem, Verbo illi Johanneo intime unitum & velut inclusum. Si quis tumuere utique servandum putet, ille Græcismo defender phrasin, Virginei sinus tumuere (ob) puerum.

- 10 Auctorem paritura suum. Mortalia corda
 Artificem texere poli, mundique repertor
 Pars fuit humani generis, latuitque sub uno
 Pectore, qui totum late complectitur orbem;
 Et, qui non spatiis terræ, non æquoris unda,
 15 Non capitur cælo, parvos confluit in artus.
 Quin & supplicii nomen, nexusque subisti,
 Ut nos subriperes leto, mortemque fugares
 Morte tua: mox ætherias evectus in auras,
 Purgata repetis lætum tellure parentem.
 20 Augustum foveas, festis ut sæpe diebus
 Annua sinceri celebret jejunia sacri.

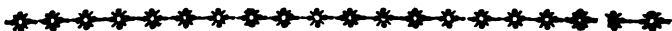
10 membra MS. 11 fudere MSS. & Basf. marg. cepere MS. 12 imo
 vulg. uno Ald. 14 undis Fabric. 15 nec vulg. 16 supplicii vulg.
 supplicium nomen, vel mortis MSS. mancipii est a Cujacio & Claverio,
 quos sequitur Heinsf. 17 eriperes MSS. 19 repetens vulg. reparans
 lætum te luce, parentem Augustum Fabric. parentem Augustum
 jungunt etiam alii ante Claver. Dedi lectionem Claver. Jansf. Heinsf.
 20 Augustos -- celebrent MS. quod est forte studio accommodatum,
 ad tempus, quo duo erant Augusti.

10 Corda nominat ea plane ratione, ut Germanorum consuetudo sub corde gestari dicit nondum natos, V. G. 2 Maccab. 7, 27, & liberos a corde venire, & redire ad cor, h. e. cor matrum tangere sua morte. Utrum tale quid apud Græcos vel Latinos alias invenitur, nondum observavi. Eadem quidem sententia v. 12 latuitque sub uno Pectore.

16 Mancipii nomen & nexus, Romano quidem intellectu, subisse

dominum, nusquam legimus: nisi quod illa Pilati damnatione servum pænæ factum dicere possumus. Ceterum potest Poëta respexisse ad illud *μορφὴν δούλου λαβών*.

20 Hæ sunt preces pro Imperatore, finis & scopus totius carminis, cum illud nullas alias preces, nullum aliud desiderium exprimat.

XCVI

XLVI ΕΣ ΤΟΝ ΣΩΤΗΡΑ

Ὡ πυρὸς ἀενάοιο σοφὴν ὠδῖνα φυλάσσων,
 Ἑμβεβαῶς κόσμοιο παλινδίνητον ἀνάγκην,
 Χρυσὲ θεορρήτοιο βίᾳ Φυσίζοε πηγῇ,
 Πατρὸς ἀσημάντοιο πρωτοσκόρε Φωνῇ,
 5 Ὃς μέγα μητρῶων τοκετῶν ἐγκύμονα φόρτον,
 Καὶ γόνον αὐτοτέλεσεν ἀνυμφεύτων ὑμεναίων
 Στήσας, ἀσσυρίης γενεῆς ἑτερόφρονα λύσσαν,
 Ὅργια δ' εἰδάλων κενεῶν ψευδάνυμα λύσας,

Αἰθέρος

Hos Christiani hominis versus, moneta quidem Nonni percussos, nescio unde acceptos Grace, ut hic sunt, dedit Heinsius: quos ita converti ad verbum posse puto. O tu qui æterni ignis sapientem fecunditatem custodis, Qui auriga instar gubernas volubilem mundi necessitatem, Christe, vitæ a Deo promissæ fons vivifice, Patris ineffabilis Dei vox, quæ primum seminavit omnia: (5) Qui valide maternorum partuum gravidum onus, Et fatum a seipso perfectum nuptiarum sponso carentium Constituens, Assyriæ contra ea generationis (Syria Dea & Magna Matris Dent) alienati sensus furorem, Atque Orgia idolorum vanorum falso nomine

1 Igni æterno tribuit generationem omnium, quod ex antiqua philolophia Heraclitica assumtum: hinc tribuit illi ὠδῖνα σοφὴν, non dolorem profecto partus, sed ipsam, si quid video, generandi facultatem, gubernatam sapientia.

5 Μέγα hoc refero ad Στήσας v. 7. Valide constituit, stabilivit, credendum generi humano commendavit partum mirabilem.

7 Assyrium & Syrium perpetuo fere confundi, & Syriam Deam

esse Deorum matrem, constat: & primis Christianæ religionis sæculis illud genus furiosæ superstitionis plane regnum quoddam obtrivisse, facile demonstrari posset. Sed versamur in Parergo: hoc enim carmen quia non est Claudiani non debemus lectoribus. Qui Dalenianam de Tauroboliis dissertationem legere voluerit, ad vestigia de his rebus querendū deducetur.

Αἰθέρος ἀμφιβέβηκας ἐφ' ἐπτάζωνον ὀχῆα,
 10 Ἀγγελικαῖς πτερύγεσσιν ἐν ἀρρήτοις θαάσσω.
 Ἰλαθι παγγενέταο θεῷ πρεσβήϊον ὄμμα,
 Φρερὲ βίη, σῶτερ μερόπων, αἰῶνος ἀνάσσω.

celebrata dissolvens, Cæli balteum septem Zonis constantem conscen-
 disti (10) Angelicis alis ineffabilibus insidens, *subvectus*: Propitius esto,
 genitoris omnium Dei venerande Vultus, Custos vitæ, Salvator
 hominum, sæculo imperans.

9 Cælum & peculiari ratione
 Zodiacum imaginatur ut *balteum*,
 continentem, & coërcentem omnia.
 Hunc ἐπτάζωνον vocat, ob septem
 illas Zonas, de quibus dictum ad
 24. 35. Hic illud addo: quem-
 admodum totum hoc carmen in-
 genium Nonnianum mihi videtur
 redolere, ita peculiariter hunc lo-

cum. Nonnus enim Dionys. 46,
 47 Ὀυρανὸν diserte ἐπτάζωνον αρ-
 pellat, & 38, 312 ἐπτά περὶ ζώναις
 κυκλούμενον.

11 Ὄμμα poteram oculum red-
 dere, per quem videt & videtur
 pater. Sed credibilis mihi est,
 poni pro προσώπῳ: qui Christum
 videt, vultum ac faciem Dei videt.

XCVII

XLVII ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΕΣΠΟΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΝ

Ἀρτιφανὲς, πολιῆχε, παλαιγενὲς, υἱὲ νεοττῆ,
 Αἰὼν ἐὼν προεώντε, ὑπέρτατε, ὕστατε, χριτῆ
 Ἀθανάτοιο πατρὸς, καὶ ὁμόχρονε, πάμπαν ὅμοιε.

De hoc idem quod de præce-
 denti dicendum. Potest ita verti,
 Præsens, Civitatis tuæ custos, an-
 tiquitus nate, & idem fili parvule,

Semper qui es, ante omnia qui es,
 supreme, ultime, Christe, im-
 mortalis patris & coæve & un-
 dique similis.

XCVIII

XLVIII LAUS CHRISTI*

- P**roles vera Dei, cunctisque antiquior annis,
 Nunc genitus, qui semper eras, lucisque repertor
 Ante tuæ, matrisque parens: quem misit ab astris
 Aequævus Genitor, verbique in semina fufum
 5 Virgineos habitare sinus, & corporis arcti
 Iussit inire vias, parvaque in sede morari,
 Quem sedes non ulla capit: qui lumine primo
 Vidisti quidquid mundo nascente crearas.
 Ipse opifex, opus ipse tui, dignatus iniquas
 10 Aetatis sentire vices, & corporis hujus
 Dissimiles perferre modos, hominemque subire,
 Ut possis monstrare Deum, ne lubricus error,
 Et decepta diu varii follertia mundi,
 Pectora tam multis fineret mortalia sæclis
 15 Auctorem nescire suum. Te conscia partus
 Mater, & attoniti pecudum sensere timores.
 Te nova sollicito lustrantes sidera visu
 In cælo videre prius, lumenque secuti,
 Invenere Magi. Tu noxia pectora solvis,
 20 Elapsasque animas in corpora functa reducis,
 Et vitam remeare jubes. Tu lege recepti

Muneris;

9 nate conj. Barth.

9 sui adhuc editum.

* Hoc carmen inter ea est, quæ primum Jo. Camers pro Claudianis edidit. Non satis ubique orthodoxum, certe non ad formulas caute loquendi attemperatum. Sed nos hic non *θεολογῶμεν*.

4 Verbum hic poni de Christo, quatenus homo est, videtur; sed potest forte ita intelligi: semina,

e quibus caro fieri nascique adeo debuit Verbum.

16 Attoniti timores signant opinionem illam veterum, quam exprimit antiquus hymnus, *Agnosce bos & asinus, quod puer erat dominus*.

19 Lege recepti muneris: ea conditione munus Messie suscepisti.

- Muneris, ad Manes penetras, mortisque latebras
 Immortalis adis. Nasci tibi non fuit uni
 Principium, finisque mori: sed nocte refusa,
 25 In cælum, patremque redis, rursusque perenni
 Ordine purgatis adimis contagia terris.
 Tu solus, Patrisque comes, tu Spiritus infons,
 Et toties unus, triplicique in nomine simplex.
 Quid, nisi pro cunctis, aliud? Quis credere possit,
 30 Te potuisse mori, poterat qui reddere vitam?

23 nam fuit *ad hoc editum*. 24 reclusa vel retusa conj. Heins.

23 Tibi uni nasci non fuit principium, qui fueris ante quam nascere: neque mori finis, qui mox revixeris.

25 Non loquitur poeta hic cum orthodoxis; in patrem redi non est idem quod ad patrem. Nec satis est Criticam hic medicinam facere, mutare τὴν in alteram ad; quid enim faciemus illis, quæ sequuntur v. 27 & 28. Aut fallor egregie, aut Sabellianismi crimen vix abstergi illis potest. Ceterum

ita intelligo v. 25 & 26. Purgatis jam a miseria sua terris rursus ordine æterno per Evangelium constituto adimis contagia, si qua de novo contrahant.

29 Quid sibi volunt, quorum spectant omnia ista miracula? Hoc, ut pro cunctis aliud esses, prout quisque patre, redemptore, Spiritu opus haberet.

30 Finis abruptior suspicionem præbuit Scaligero, nos non integrum habere hunc hymnum.

XCIX

XLIX MIRACULA CHRISTI*

Angelus alloquitur Mariam, quo præscia verbo
 Concipiat, salva virginitate, Deum.

Dant tibi Chaldæi prænuntia munera Reges,
 Myrrham homo, rex aurum, fuscipe tura Deus.

Y y 4 Permutat

* Similis hic libellus Prudentiano Enchiridio f. Diptychis: sed in brevitate illa disertior, ingeniosiorque. Separanda curavi aliquantum Disticha, ut indicetur, unum quodque totum, & absolu-

tum esse. Ceterum videtur hoc fragmentum modo esse longioris opusculi, quo alia quoque miracula Domini nostri poeta profectus est.

- 5 Permutat lymphas in vina liquentia Christus,
Quo primum facto se probat esse Deum.
Quinque explent panes, pisces duo, millia quinque:
Et Deus ex parvo plus superesse iubet.
- 10 Editus ex utero cæcus nova lumina sensit,
Et stupet ignotum se meruisse diem.
Lazarus e tumulo, Christo inclamante, resurgit,
Et duræ mortis lex resoluta perit.
Nutantem quatit unda Petrum: cui Christus in alto
Et dextra gressus firmat, & ore fidem.
- 15 Exsanguis Christi contingit femina vestem:
Stat cruor in venis: fit medicina fides.
Jussus post multos graditur paralyticus annos,
Mirandum, lecti portitor ipse sui.

* * *

C

I IN SIRENAS*

- Dulce malum pelago Siren, volucresque puellæ,
Scyllæos inter fremitus, avidamque Charybdin,
Musica saxa fretis habitabant dulcia monstra.
Blanda pericla maris; terror quoque gratus in undis.
- 5 Delatis licet huc incumberet aura carinis,
Implessentque sinus venti de puppe ferentes,
Figebat vox una ratem: nec tendere certum
Delectabat iter reditus, odiumque juvabat:
Nec dolor ullus erat. mortem dabat ipsa voluptas.

* * *

7 cœptum conj. Heinſ. Nempe ortum eſt certum ex neglectu
diphthongi & r longiuſculo.

* Non eſt, quod hic adjiciamus
poſt ea, quæ habet ipſe noſter 36,
190. 204. 256

6 Meminerimus moris nauta-
rum ab ipſo ſtatim appulſu pup-
pem obvertendi pelago. Virg. 6

extr. Ancora de prova jactur, ſunt
litore puppes. Ergo ſtancibus etiã
in portu navibus, intelliguntur
venti de puppe ferentes.

8 Odium ac tedium nautarum
alias eſt mora longior &c.

CI

Pieridum columen, cujus Parnassia magno
 Numine templa sonant, læto precor huc age, Phœbe,
 Te conjunge choro: penetralia sancta sororum,
 Et nova Castalios latices per rura petentem
 Hippocrenæum victorem insistere fontem
 Me fac. namque tuam non nunc novus advena turbam
 Ingredior, laurosque gerens, & florea fertis
 Tempora vincta tuis doctorum munera vatum.
 Testor adhuc veteres quamvis defuetus honores.

10 Alcides mihi carmen erit, germana Tonantis
Progenies, dignus credi post viscera Numen
Semper ob immensos invicti roboris æstus.

Nec nasci potuisse vacat. Nam lucis in ipsis,

Y y 5 Inclite,

5 Hippocreneos --- fontes vel Hippocreneo --- fonti Me fas conj.
Heinf. 6 me: famaue Vien. Bas. Pul. me fameque Ald.

8 suis conj. Heinsf. 10 Romana Vien. Bas. Ald. Plant.

12 artus vel actus conj. Heinfs.

5 Intolerabile est cum litera mu-
giente Polypoton, quod vix me-
diocris poeta admiserit. Etiam
illud *Me fac* non placet. Sed quid
dederit Poëta, non dixerim. Clau-
dianum esse auctorem, mihi non
fit probabile; aut Claverii suspi-
cio vera fuerit, senem fuisse &
viribus defectum, cum ista scri-

beret. Alteram Jilii opinionem, puerum fuisse, refellit ipsum hoc exordium, nisi dicamus, adeo puerum fuisse, uti senem se fingeret.

11 *Post viscera* debet significare statim ab utero & nativitate. Cf. v. 88 *Post membra*. *Aestus* autem sunt labores & ærumnæ, ut vocari solent, *Herculis*.

- Inclite, principiis, tardo vix editus ortu
 15 Fecisti de patre fidem. Sed cur mihi lentis
 Ludis adhuc, Cyrrhæe, modis, tenerumque resultans
 Luxuriante leves impellis pollice chordas?
 Pone habitum, quo mollis amas: & frondis amatæ
 Linque nemus, mollique exutus tempora lauro
 20 Populea mecum carmen luctare sub umbra.
 Jam grave plus etiam, quam ventris tempora vellent;
 Alcmenam tendebat onus. sed regia Juno
 Impedit, & partus prohibet, nascique vetabat,
 Ut metus ipse Deum monstret. Nec vivida cæli
 25 Semina mortales norunt sentire latebras,
 Nec possunt sufferre moras. Datur inde novercæ
 Materies, gravibusque odiis augmenta ministrat,
 Quod vinci cœpisse pudet. Mox improba binos
 In tua membra jubet, dum nasceris, ire dracones.
 30 Incumbunt celeres illi, squamosaque jussus

Armat

- 16 Cyrrhæa editum 19. mitique, propter præced. mollis, conj. Heinsf.
 21 ferrent conj. Heinsf. 22 Alcmena s. Alcmenæ ante Claver.
 27 alimenta conj. Heinsf.

13 Nec illud vacat æstu & ærumna, quod nasci potuit, cum Juno artibus suis impedire, differre certe partum illius studeret. Narrat ipsa Alcmena apud Ovid. Met. 9, 285 ubi inter alia Septem ego, inquit, per noctes, septem cruciata diebus. Hic tardus ortus est.

16 Tenerum resultans adverbialiter ponit Græco more, ut horrendum clamat.

20 Luctare cum relatione ad argumentum, Herculem. Hoc verbo etiam Phœbo suo injungit laborem & magnum conatum: an feliciter? Eriam Herculis major laus fuit, cum facile vicit.

21 Videtur securus Nasonis l. c.

287 Tendebat gravitas uterum mi-

hi: quodque ferebam Tentum erat, ut posses auctorem dicere tecti Ponderis esse Jovem.

23 Operæ pretium est etiam hunc locum velut exhilarare Ovidiano carmine v. 295 Lucina vocata precibus Alcmenæ venit illa quidem, sed præcorrupta a Junone, subsedit in ara Ante fores — dextroque a poplite lavum Pressa genu, digitis inter se pectine junctis Sustinuit nixus. Cur Juno ita retardaverit partum Herculis, dicitur ad v. 84. Junonem & Lucinam, Ἰουνοῦ καὶ Λουκινῆς hic distinguunt Naso & Apollodorus 2, 4. 5.

24 Metus Junonis & studium impediendi indicat, id quod parturiant Alcmena esse Deum.

Armat colla furor: nec quamvis maxima tractu
Tradantur spiris. sequitur pars cætera pectus.

Tristis Tartarea vibratur sibilus aura.

Morte rubent oculi, trifidisque horrentia linguis

95 Ora sonant, nigrumque fremens levat ira venenum.

Quid nunc invictis fraudes innectere fatis,

Cælicolum Regina, juvat? cur objicis angues?

Cur parvo geminos? anne unum posse necari

Jam strato Pythone times? Licet omnia mundi

40 Monstra voces, ipsamque arces serpentibus Hydram,

Defendet natura Deum, patremque probabit,

Quod non vis constare, Jovem. Jamque irrita tetri

Iussa parant implere angues, miseroque furore

In tua fata tument. Cernit tua membra petentes,

45 Horrescitque parens, numenque ignara creasse

Mortali pietate timet. Nil sancta superbæ

Pellicis insidias cælo modo freta tremiscas,

Neve hæc monstra tibi faciant, Alcmena, pavorem.

Sic mater potes esse Dei. Jam tolle serenum

50 Læta animum, tantoque libens hæc adspice vultu,

Ut deceat genuisse Jovem. Depone timorem

Indignum partu, natumque exemplar habeto.

Cui

32 spiræ conj. Heinsf.

35 pluit ira conj. Heinsf.

36 invitis --

fatis conj. Heinsf.

42 quod novit Vien. & Basf.

43 versoque

conj. Heinsf.

46 materna Cuj.

51 tenuisse Cuj. quid si Jovi?

52 natumque ex. habeto e conj. Heinsf. pro

quæ habebas.

39 Exemplum Apollinis poterat
movere Junonem, qui rudimenta
artis suæ sagittandi dedit in Py-
thone, horribili Dracone, Parnas-
sum & oraculum illud obsidente.

47 Junonem iratam non timuit
hic poëta, qui audeat illam pelli-
cem Alcmenæ, retorto in justam

uxorem & reginam convicio, ap-
pellare. Cælo freta h. e. Jovis tui
auxilio.

51 Potest explicari hic versus,
ut Jovi decorum sit ex te genuisse
sibi filium. Nam Jovis nomen
hic communicari cum Hercule,
non opus est. Sed vid. etiam V.L.

- Cui metuis, nil ipse timet. Nam lumine recto
 Ridebas tu, Dive, truces animosque superbos
 55 De genitore tenens, votisque aptissimus orbis
 Gaudebas tantam jam tum meruisse novercam.
 Corripis exiguis mox grandia guttura palmis,
 Et quamvis teneris, cogens in brachia pondus,
 Corripis, illidens prenfos tellure dracones.
 60 Efferat ætherium quantum volet orbis in axem
 Latoidas, verosque probet sua fabula Divos,
 Quod Delo jam stare licet. Non æqua laborum
 Gloria, nec parili serpentes forte necarunt.
 Illi unum ferro: geminos hic inermis, & unus.
 65 His cœptis non ulla parat cunabula partus
 Diva tibi. sed cum totis jam bruma rigeret.
 Imbribus, & solidis hæerent flumina lymphis,

Nudum

53 lumine -- truces -- tenens. e conj. Heinsf. pro numine -- trucesque -- tenes. 56 exemptis Cuj. 58 crebis cogunt se -- Porrigis vel Projicis conj. Heinsf. 66 dive -- motis conj. Heinsf.

53 De *rectis oculis* in tali re, h. e. imperterritis, vid. Bentl. ad Hor. Car. 1, 3. 18.

58 Si quis pictor hoc factum velit depingere, illum oportebit, non, ut quidam faciunt, in cunis relinquere parvum Herculisum, sed facere, quod Plautus Amphitr. 5, 1. 63 *Citus e cunis exsilit, facit vesta in angues impetum: Alterum altera apprehendit eos manu pernicious &c.* Hic noster cogit colligit pondus omne sui corporis in brachia, & sic illidit dracones tellure, qui aut dativus est antiquus, aut omissum in.

60 Orbis Metonymice dictum pro hominibus, ut vulgo mundum dicunt, & noster v. 86; veteres *Orbem terrarum*. Ipse tamen Ovid.

Art. 1, 174 *Ingens orbis in urbe fuit.*

62 Claudianus 8, 133 *Hæsit Apollineo Delos Latonia partu.*

64 Dat Apollini adjutricem in Pythone conficiendo sororem, Dianam.

66 Post ea, quæ ad v. 47 observavimus, non est mirum, *Divam* appellari Alcmenam: & convenit illud v. 71 *Secura jam matre.* Nisi tamen hic velimus Junonem intelligere, quæ privigni sui educationem permittente, ut erat uxorius, Jove susceperit. Certe nominativus aliquis hic requiritur, ad quem pertineat verbum *parat*, & mox *firmat*.

67 *Hærentes glacie fluvios etiam* dixit Claudianus 8, 348.

- Nudum prægelidis durando firmat in undis.
 Utque rudis primo tentasti robore gressus,
 70 Frondosæ deserta vagus penetralia silvæ
 Secura jam matre petis, telisque tremendis
 Ludis, & ætherias adducto dejicis arcu,
 Aut funda violenter aves, noctemque sub astris
 Exigis, & puram fractis bibis amnibus undam.
 75 Immanem interea Nemeæ per lustra leonem
 Ipsa Chimæeræa cretum de gente noverca
 In tua depastis armabat vota juvenis,
 Augebatque fero vires, rabiemque juvabat,
 Naturam minus esse putans. heu quanta virorum
 80 Funera! quam multos stravit cum dentibus apros!
 Non illum magnæ viduatis mœnibus urbes
 Armorum fregere minis, Martique domando
 Assuetas morfu fudit graviore catervas.
 Hunc gravis Eurystheus (nam, te quocumque levares,
 85 Imperium duri voluit sufferre tyranni,
 Sic mundo fortuna favens) hunc sternere leto
 Imperat. At nullum virtus reticenda per ævum,
 Dignaque

74 crudam conj. Heins. 77 quid si In sua? vel In tua -- fara?

80 stravit sementibus vel contravit messibus conj. Heins.

81 montibus ante Claver.

74 *Fracti* amnes ob glaciem, de qua modo dictum.

80 *Leo & aper* par compositum etiam supra n. 53. Hic Leo Nemeus stravit apros una cum dentibus ipsorum, quibus alas sunt etiam Leonibus terribiles.

81 Universi urbium incolæ relictis mœnibus in expeditionem ivere & venatum. *Martem domare* hic est pugna & armis vincere.

84 Quamcunque alte ascenderes gloria & rebus gerendis, tamen fatale erat, te Eurystheo parere. Hoc vero ipsum salutare fuit generi humano, quod sic liberaba-

tur monstis. Cf. 36, 378. Illud fatum nos docet Apollod. 2, 4. 5, itemque, sed non sine interpolatione, Tzetzes ad Hesiod. Scutum Herc. 91. Breviter, juraverat Jupiter præceps, (ut sunt in tali re reges) qui de Persei stirpe certo die nasceretur, illum Mycenis imperaturum. Gravida erat eodem tempore uxor Stheneli, qui Persei filius erat non minus quam Alcmenæ pater Electryon, Juno impedit legitimum partum Herculis, de quo v. 23, præcipitat natiuitatem septimestris Eurysthei &c,

- Dignaque fidereos post membra intrare recessus
 Posse mori quam vile putat: namque impiger ultro
 90 Vadis & immensæ scrutatus devia silvæ
 In nova sanguineos armantem vulnera rictus.
 Admonita feritate, juba, visuque cruentus
 Excussis movet arma toris, dubiumque residens
 Infremit. Invadis trepidum, solisque lacertis
 95 Grandia corripiciens eliso guttura morsu,
 Imbellem fractis prosternis faucibus hostem.
 Tunc & flavicomis radiantia tergora villis,
 Ceu spoliū fuso victor rapis. emicat omnis
 In laudes mox turba tuas, longoque relicta
 100 Currit in arva metu. Juvat ire, & libera rura,
 Defensoresque videre locos, silvamque juvenis
 Jam facilem, & nullis resonantes fletibus agros.

Moenalium petis inde nemus, fletamque colonis
 Arcadium, & steriles raro jam robore silvas.

- 105 Namque hic immensa membrorum mole cruentus
 Indomitus regnabat aper, soloque tremendus
 Corpore lunatis fundebat dentibus ornos,
 Sternebatque suos lugentia rura colonos.
 Horrebant trifidis nigrantia corpora fetis,
 110 Duratosque armos scopulis, totosque per artus

Difficilis

- 94 tumidum Cuj. solidisque conj. Heinsf. 95 eluso e conj. Heinsf. 2.
 103 fretamque Cuj. 106 solidoque conj. Heinsf. 107 findebat Cuj.
 conj. Heinsf. 109 horrebat rigidis -- tergora & mox
 tutosque conj. Heinsf. 110 deest aliquid Cuj.

88 Post membra ut v. 11 post vi-
 scera. Intelligit post membra cor-
 poris mortalis ipsa morte deposita.
 92 Admonita feritate leonis vel
 ab Hercule, vel postquam ipse Leo
 feritatem suam velut excitavit.
 Plin. 8, 16 f. 19 Leonum animi in-
 dex cauda. — In principio (ira-
 cundiæ) terra verberatur, incre-

mento terga, cœn quodam incitamen-
 to flagellantur.

107 Fundere est dejicere: sic
 fundi dicuntur hostes. Sed ster-
 nere rura est rostro ruere ac ver-
 tere: hæc pulchra Metaphora lu-
 gere dicuntur suos colonos.

109 Trifidas fetas cur hic po-
 fuerit auctor, me non intelligere
 faveor:

Difficilis potuisse mori. non spicula in illum,
Nodosumve rapis * gravato pondere robur.

Armati viduatur honos. nec vulnera virtus

Extemplo tibi facta timet. jamque arripis ultro

115 Spumantem, cogisque diem sufferre tuendo,

Atque supinato mirantem lumine vinci

Argolici victor portas sub tecta Tyranni.

Fama celer toto victorem sparserat orbe,

Auxiliumque Dei poscebat Creta cruento

120 Victa malo. Taurus medio nam fidere Lunæ

Progenitus Dictææ Jovis possederat arva.

Fulmen ab ore venit, flammisque furentibus ardet

Spiritus, & terram, non cæli flamma perurit,

Sed flatus monstri.* dextro jam Siria cessent

Sidera,

112 gravato Vien.. Bas. gravidato Clav. clavato post

Palm. Heinfs.

fateor: morbus esse videtur, qui findit pilos ac setas animalium. Communem in suillo genere setarum hanc naturam concesserim: ad robur quidem & atrocitatem signandam qui pertinere possit, non video.

111 Potuisse pro posse, infinitum autem Græca ratione positum. Sensus est, difficulter potest mori: vivax animal est, difficile ad interficiendum.

112 Clavatum pondus, moles in clavam formata.

113 Viduatur honos, tollitur, certe pulcherrima sui parte privatur. Armis & ferro conficere bestiam multo majorem fortiorem artis est & celeritatis: Hercules vult censei etiam robore.

115 Suillum genus magis etiam quam alia animalia humum spectat, in lustris delitescit & luto. Qui vellet hic victorem apri pingere, ille deberet supinum imponere humero Herculis manu

prementis fauces. Argolicum tyrannum esse Eurysthea, res ipsa docet.

120 Majora terrenis animalia in cavernis Lunæ nasci, ostensum ad 24, 288. Addamus hic locum Aeliani Hist. An. 12, 7 ubi Nemezum Leonem de cælo delapsum a quibusdam dici memorat, & recitat Epimenidis versiculos, in quibus ipse sic loquens introducit Καὶ γὰρ ἐγὼ γένος ἐμὸν ἀελάντας ἡϊκόμοιο κ. τ. λ. Emen-davit illos Scal. ad Cirin p. 50. Sed fugit ea res doctos recentissimæ editionis auctores.

124 Locus obscurus, &, ut cetera in hoc libello, relictus ab interpretibus: in Elzeviriana utraque etiam alterisq. signatus. Tentemus aliquid, ut in re desperata. Dextra ex antiqua disciplina Empedoclis apud Plutar. de Plac. Phil. 2, 10 sunt τὰ πρὸς τὸν θορινὸν τροπικόν. Hinc generatim alii boreales cæli partes dextras dixere.

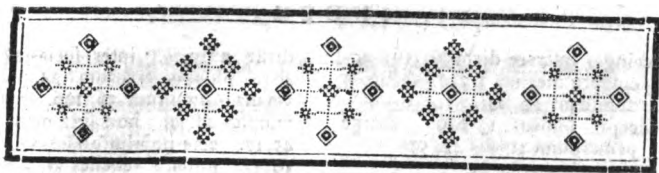
- 125 Sidera, Solque licet glaciali frigore victus
Abstrusum mundo claudat jubar, aurea condens
Lumina, & ignifluo stupefactus in orbe tepescat.
Aestus habet Cretam, pereunt silvæque, lacusque,
Graminaque, & fontes sacri, montesque perurit
- 130 Flamma ferox. Idam Superis spectantibus ignis
Diffipat, & magno cunabula grata Tonanti
Igne suum monstrum, si fas est dicere, vincit.
Tandem fama celer Dictæa ad littora magnum
Duxerat Alciden, cum Taurum dira minantem
- 135 Excipit, & sævum cornu, flammæque vomentem
Corripit, atque artus constringens fortibus ulnis
Ignifluos flatus, animamque in pectore clausit.

dixere. Vid. Cellarius Not. Orb. ant. 1, 9. Noster improvide videtur hic posuisse causam frigoris, si Sol cum suo Sirio in frigidum septentrionem, hoc est, *dextro*, dextrorsum, se recepisset, quod plane contra est; & novimus Sirium fixum esse, nec mutare suam ad Eclipticam comparisonem. Sed nihil frequentius, quam promiscue frigus ad septentrionem ablegari, calorem assignari partibus meridionalibus: & est totus hic locus parum vel *φυσιολογύμενος* vel *αστρολογύμενος*, præcipue

v. 127, ubi *ignifluus orbis*, sive via Solis est, sive Zona torrida, inepte Sol ibi tepescere dicitur. Sed utcumque balbutiat, hoc vult, quantumvis remotus sit Sol & Sirius, æstuat Creta a Tauro ignivomo. Adverbium *Dextro* est etiam Laëtantii 3, 6. 4. Aut *dextro* aut *sinistro* versus ceciderunt.

137 Truncum esse carmen, vel potius nos habere modo particulam totius carminis, satis apparet, cum tria tantum de XII vel XX certaminibus Herculis hic enarrentur.

INDEX

CLAUDIANI

NUMERUS PRIOR CARMEN POSTERIOR VERSUM DESIGNAT

QUAE
TYPIS DISTINCTA SUNT
IN OBSERVATIONIBUS ILLUSTRANTUR

A

A stirpe recisus 3, 56. stirpe
metas 20, 146. puero 21, 40.
ab hoste timor nullus 5, 298. *ab*
omnibus unum te docebo 28,
437.
abdedit divitias antris 1, 42. pi-
gnus 33, 178. *abdit* sollertia 17, 41.
vita lustris 36, 44.
abiectus quo leges poli, quo jura
deorum? 36, 273. quo sensus
pii? 39, 4. abissi minas 19, 4.
abies apta fretis 35, 107. umbrosa
36, 349.
abegit Sirenas 36, 190.
abjurata Libyæ arva 28, 110.
abluitur fontibus 31, 100.
non abnuat carum sibi hostem 5,
72. opem 28, 594. non abnuat
vinci hortos 35, 80.
abolete pudorem 26, 563. abolere
nomen stirpemque 26, 99.
adripit licentia vitæ 1, 153.
abrupit in fila querelas 36, 160.
abruptura soporem 3, 212. in
abruptum fertur 20, 424. abrup-
tum flumen 49, 40.
absconderit Iden 36, 140.

absolvit deos 3, 21. absolve trium-
phos fontes 28, 406. absolvens
puppisque moras crimenque
pudoris 29, 30.
abstrusa in rerum ratione 17, 148.
abstrusus sinus 49, 42.
absens doce 41, 20. in absentes
acer linguæ 20, 380.
Abundanti furis 18, 154.
abundat candor sanguine 10, 269.
abundans pietatis 8, 113. cor-
poris 20, 380. *abundantis* fati
26, 110.
Academia migrat in Lætium 17, 94.
accedis gener Augustis 21, 79.
accelerat præcepta 33, 227. acce-
lerant gradus 50, 6. accelera-
vit equis citatis 26, 589.
accendit prælia 3, 300. voce cohortes
5, 173. clientes 5, 276. Ve-
nus 14, 12. *diem* 17, 78. ardor 28,
332. alio de lumine tædas 29,
189. stellas 33, 252. accendere
terreras bellis 5, 9. accenditur rel-
ligione loci 30, 357. accensus
amnis 49, 74. accensæ malo 36,
256. *accenso* æquore 36, 446.
Z z accingar

INDEX

- accingar lustrare diem 36, 316. ac-
 cingere mecum 3, 337. vecturus
 dominam 10, 141.
 accepit sonitus 1, 209. accipe
 principium rursus 44, 53.
 accipiter ferus 44, 81.
 acciret te 29, 114. acciri imperat
 33, 77.
 acclamant concilium 5, 317.
 acclinis genitrix auro 8, 139. ca-
 pulo 26, 487. florum cumulo 31, 4.
 acclines humeros 1, 115. accline
 columnis templum 41, 90.
 accommodat aures 15, 426. usum
 silvis 36, 366.
 accommoda fraudi vallis 8, 327. res
 turbæ 3, 112. bellis ornus 35, 107.
 acer linguæ 20, 380. acribus au-
 stris 3, 91. acrior voto 3, 354.
 acerbat vulnus 3, 182. acerbant
 crimen 35, 208.
 acerbum munus 3, 168.
 acervis tepidis 20, 114. acervos
 exsangues 8, 472.
 Achæmenio de Tigride 10, 224.
 regi 36, 264.
 achates calcatur 10, 92.
 Acheloides sublatæ 36, 254.
 Acheloius decolor 29, 174.
 Acheron obmutuit 33, 87. molle-
 scat 33, 225.
 Acheronteos fontes 35, 351.
 Achilles hausit præcepta 7, 60.
 atrox ignovit 39, 13. Achilli
 tenero 5, 180. degeneraret 8, 367.
 proprio 11, 7. irato 21, 99. Me-
 nnon prostratus 21, 268. dilecto
 72, 2. Achilleum flavum 8, 557.
 venturum 9, 19. tenerum flam-
 mabat 10, 16.
 Achillea hasta 38, 46.
 Achivi mereantur caput 5, 425.
 Achivis attritis 10, 179.
 Achivæ gentis 20, 214. plagæ 28,
 440. Achivis campis 26, 564.
 Achivos inter reges 72, 7.
 acies sideræ 1, 23. si collata fuisset
 5, 186. fulgida ornatu Martis 5,
 351. adversas 7, 94. quæ mon-
 tibus aptæ quæ campis 8, 327.
 cellata 15, 387. polluat 18, 286.
 fratas 20, 463. inter geminas
 21, 151. tam subitas exsiluisse
 21, 349. formosa Dianæ 24, 258.
 Romana 26, 634. stupet igne
 metalli 28, 51. trepidans obtun-
 ditur auro *ib.* inter socias 28,
 401. pulcras errorum 28, 624
 vesana Gigantum 36, 196. per
 famulas 44, 88. non fixa manet
 45, 17. acie nobiliore 6, 12. victi
 19, 17. pulsare rebelles 21, 238.
 aciem eludant 17, 107. armaram
 18, 511. mittebat 24, 147. in
 aciem ruunt 33, 38.
 Acin prope flavum 36, 332.
 Actæona mutatum 5, 419.
 Actæa juga 36, 54.
 Actia littora 26, 185.
 acta Probi 1, 57. actis felicibus
 18, 396. omnibus 22, 31.
 actus Herculeos 3, 284. totos per-
 spexerit 5, 481. varios gesserit
 15, 291. priores 17, 145. in simi-
 les tendit 19, 75. in quales se
 diffundat 20, 120. veteres pro-
 sequar 21, 14. Herculis 34, 29.
 actn alio deflexerat aquas 8, 481.
 toto carminis 29, 19. longe spir-
 aminis 48, 36.
 acumen mentis non leve discurrit
 35, 201. in extremum producit
 45, 16.
 acuire rubores 83, 4.
 acus arguit meritum 8, 589. acu
 distinguit caput 10, 284. insigni-
 bat 33, 247. Idalia 35, 16. Assy-
 ria vestem signatur 44, 87.
 ad prima (*i. primum*) 3, 165.
 adæquat te meritis 8, 430.
 adamas laxavit postes 22, 444. ada-
 mante coruscat 1, 99. nodavit co-
 mas 3, 119. solido rigens 5, 470.
 notabat voces 15, 202. gravem
 hastam 20, 166. mansuro ligat
 22, 39. rigentes muri 26, 213.
 addictus reus 28, 279. addicto cen-
 su 17, 231.
 addit vulpibus fallaces 5, 484. ad-
 dunt flammea vultibus 35, 324.
 addidit hinnitum ferro 28, 573.
 adde parum 18, 205. unum pre-
 cibus 22, 387. addite numina
 rebus 35, 372. addere cursibus
 nomen 1, 10. addi nihil ultra
 potest 31, 93.
 Addna visu cæculus 28, 196. spa-
 mosior 28, 458. celer 28, 488.
 adduxere curas 36, 19. adductus en-
 sis 18, 513. adducto arcu 101, 72.
 adductis nervis 5, 439. habenis
 44, 48.

adirect

INDEX

- adiret tacito passu* 28, 509. *vix*
adeunda deis 22, 425.
Adherbal folio pulsus 15, 409.
adegit subjuga 29, 120.
adjicias hoc donum 1, 141.
ademi te crudelis ego 36, 420.
aditus sequendos 26, 287. *aditum*
angustant 1, 105. *ante tuum* 28,
 278. *aditu clemens* 28, 550.
tentare 33, 159.
adjunxit virum natæ & aulæ 21,
 91. *adjuncta Tonanti* 1, 128.
admirentur nocentem 20, 227.
admisceas viva sepultis 35, 222.
admiscet probra 18, 431.
admittit viam 28, 503. *oculos* 35, 114.
admittet hastam 11, 15. *admit-*
tentia cultus non mortales mu-
nera 39, 31.
admodulerur Padus 12, 15.
admonet sic usus rerum 28, 129.
laborum 28, 257. *flammas* 44, 64.
admonuit gentes 24, 97. *ad-*
monita feritate 101, 92.
admonitor facti 22, 155.
admoverat agmina muris 28, 443.
admugit Apis 8, 576. *omnibus* (Ce-
 res) 36, 443.
adnatat umbra fretis 36, 444.
adolere lucos flamma 10, 210.
adolescens in ostro patrio 8, 125.
adoleverat annis plenis virgini-
tas 33, 130.
Adonidem reuersum 11, 16.
adoptat te patruus 29, 104. *ado-*
ptans in nomen 28, 418.
adorea hæc veterum revocavit
laurus 21, 384.
adores dominum 22, 72. *adorat*
submissus 7, 122.
adoret te Tiberis 28, 425. *ado-*
rant regis iter 44, 80. *adorent*
annum 28, 656. *adorabunt nomen*
 10, 278. *adoratæ plebis* 28, 616.
adscribis juveni 22, 81. *adscribi-*
mus illum his lacrimis 36, 419.
adscribere casum meritis 49, 81.
adstitit fretis 21, 326.
adstringit stiria setas 26, 327. *va-*
pores 49, 45. *adstringilatus* 71, 5.
adstrictis aquis 34, 18.
adlis faveasque 35, 78. *adest torus*
oculis 24, 5. *affore bello norat* 3, 321.
advexit Musas 23, 19. *advexisse*
prædam 36, 337.
advena Arctous 20, 158. *Alpheus*
 35, 60. *non novus* 101, 6.
adventat Stilicho 28, 456.
adventus tuus 26, 447. *sacra* 28, 125.
adventum optat 1, 242. *acerbum*
 20, 504. *urbi largire* 22, 388. *pe-*
tiere 24, 54. *negatum flagitat* 28,
 333. *dei* 33, 9. *adventu digna-*
ta 40, 29.
adversu signa furori 3, 266. *Catonis*
 8, 411. *fronde* 36, 393. *adversu*
Mauri 15, 380. *in adversis ma-*
ior micuit virtus 21, 286. *ad-*
versis ignibus 1, 24.
advertere oculos 1, 196.
advigilat vallo 20, 419. *stupris* 22,
 140.
adulantes tituli 20, 79.
adulter obscœnus 15, 166. *corru-*
pit uterum 17, 304.
adulteriis crevit 18, 100.
aduncis peltis 35, 62.
advolat nuntius urbem 1, 174. *au-*
ras Veneris 7, 165. *nuntius* 20,
 474. *una Naiadum* 28, 153.
advolvere carmen in unum 21, 11.
advolver genibus 36, 298.
adytiis penentralibus 21, 60. *effun-*
ditur Echo 28, 33. *exsilit* 33, 210.
Acaciden Pyrrhum 26, 125.
Acacus pater horret 5, 456.
ædes latas 3, 213. *dilectas* 17, 278.
suas mirari 20, 340. *vacuas* 20,
 512. *amplas sibi posceret* 28, 3.
subnixas jugis 28, 49. *effulgere*
matribus 28, 546. *augusta dem*
 33, 290.
aedificat culmina 22, 188. *aedifi-*
cent corpora 17, 320.
Aegæon cruentus 33, 46. *Aegæo-*
nis centumgemini 36, 345.
Aegæus rider 1, 190. *non æquet*
 20, 333. *horruit* 37, 117. *Aegæi*
timor 10, 162. *Aegæo turbine*
 21, 287. *stagnantior* 47, 38. *Ae-*
gæos portus 20, 246. *Aegæas*
hiemes 32, 12.
ægra spes 10, 14. *ægro luxuri-*
ante 49, 100. *ægris sitientibus*
 27, 9. *animantibus* 44, 9.
ægida exasperat signis 7, 193. *ful-*
vam pererrans 8, 164. *percutit*
 20, 161. *Palladis* 24, 211. *irratam*
sentiet 36, 60. *posuisse cruen-*
tam 36, 336.
Aegyptius rex 20, 252. *Aegyptia*
tibia 8, 575. *rura* 15, 61. *lomnia*
 18, 312.
 Z 2 2 Aegyptos

INDEX

- Aegyptos** sine nube ferax 47, 5. secura poli *ibid.* Aegypti sagacis signa 3, 148. Aegyptum irriget 26, 57. per Aegyptum clara urbs 44, 89.
- Aelia** proles 28, 420. *series* 29, 56.
- Aemilios** inter 18, 439.
- Aemonii** 26, 165. Aconium Oeten 37, 66. Aemoniis ab oris 5, 278.
- æmula** pars 24, 36. naturæ manus 68, 14. æmule parentis 31, 47.
- Aemus** responset 20, 16. remugit 20, 162. nil profuit 26, 177. Aemi scopulis nivalibus 3, 340. vertice 20, 106. valles 21, 131. in oris Threiciis 26, 574. Aemo in Getico 1, 120. nubifero 3, 334. nivali 20, 565. nudato 34, 21. sub Aemo 10, 309. ab Aemose dividit Tigris 18, 196. Aemum summum radiis stringebat 5, 336. addite rupis Caucasii 8, 107. frondibus nudatum 26, 166.
- Aeneas** piavit 21, 98. Aeneam provexit in astra pater 50, 38.
- æna** lux 7, 134. æni Assyrii spumis 35, 96. *ænae* segetis 17, 316. ænam effigiem 25, 7. ænis trabibus 33, 242.
- Aeoliis** cavernis 26, 224.
- Aeolus** ventis frena remittat 5, 23. fundit hiemes 7, 97. adversus ænos objecit postes 33, 74. sese probat 39, 35.
- æquævus** genitor 98, 4. æquæva eum majestate creatus 8, 122. polo urbs 26, 54. æquævi principis annis 28, 547. æquævum caput 1, 220. nemus 52, 16. æquævas visere 20, 373.
- æquale** veris 26, 27.
- æquat** stellas 44, 11. æquent ingluviem 20, 334. *æquavit* valles stragibus 21, 132. æquavere jugis 1, 111. *æquare* suppliciiis favorem 5, 422. non æquare fatetur 24, 361. æquantia ripas stagna 49, 51. æquatura fames 20, 378. *æquavis* fratri 8, 170. æquatur campo 15, 386.
- æquor** rectum 5, 12. *devotum* 10, 176. frugibus aptum 18, 355. tutius terris 19, 54. magnum panditur 21, 22. Siculum 4, 9. mobile 5, 39. claudunt 22, 211. armatum 26, 1. in medium dilapsus 37, 114. medium invidet 39, 55. defectum cultoribus referens 47, 37. exarmatum 85, 4. discit servare quietem *ib.* æquoris rubri recessus 5, 243. unda 95, 14. in æquore quacunque 17, 330. levat solem 29, 51. montes interluit 33, 143. vetito 35, 189. *accenso* 36, 446. summo Oceani 44, 1. æquora Cocytia 5, 472. *rubra* 7, 210. *prærupta* 15, 142. per immensa 15, 500. hiberna 17, 19. trans alta 20, 509. floribus induerent 21, 86. trans diversa 26, 108. utraque discriminat 28, 290. spumantia cedunt 29, 125. fumantia 33, 24. quidquid salis verrunt 35, 295. per longinqua 36, 363. prospectiora 40, 60. ligat margine 49, 44. trans æquora verte 29, 149. æquoreus populator 5, 378. æquorei Jovis 17, 281. patruum 29, 124. proceres 36, 11. æquoreas alni habenas 8, 422.
- æqui** gloria 20, 204. æquum protulit 1, 237. ex æquo dividis 22, 93. æquior patribus 24, 45. *ær*, *vestis* deorum 1, 24. *ær* terras ambitque vehitque 8, 289. jucundior 10, 238. inscribitur 15, 478. pestifer 15, 514. princeps rerum 17, 70. vernus 17, 197. jaculis obrexitur 21, 258. solito decentior 28, 537. noctem sedavit imbri *ib.* præsudat solibus 33, 120. liquidus completur 35, 294. pugnae spatium discriminat 37, 74. turbidus spargitur 49, 35.
- æraria** crescant 8, 499. cumulent 17, 231. *lassant* expensæ 22, 145. corruptura fidem 28, 606. undique conveniunt 29, 64.
- ærifonas** per urbes 26, 234.
- ære** vetusto floreat 1, 18. attonito 50, 12. in ære colis os sacrum 24, 11. latentes cornipedes 28, 569. æra fingunt lupam 1, 99. publica 17, 27. funesta 18, 164. gemunt incudibus 20, 71. fluerent fornacibus 22, 177. columnis confita 28, 48. *Cybeleia* 28, 260.

INDEX

260. non sonant 33, 209. vestita cibus 46, 12.
 æsculus frondens 14, 19.
 æstas induat te messibus 1, 274.
 vaga 20, 100. atrox 22, 461.
 temperiem cælo referret 26, 152.
 longinqua 44, 27. quod ex fluvio spoliaverit 47, 30.
 æstimat se potestas 28, 41.
 æstiva relinquunt 15, 475.
 æstivus candor 1, 219. *Nilus* 3, 185. *Leo* 3, 365. æstivo pulvere 28, 215. sopore 47, 41.
 æstuat lorica cursu 3, 353. in aurum 18, 191. curia 19, 58. *Argæus* 20, 115. furtim sub pectore 26, 476. *Nereus* 28, 497. fervore 35, 137. ales 36, 141. vigor 44, 66. radiis potentibus axis 47, 35. sanguine præceps 48, 46. æstuantem *Naides* 11, 23.
 æstus dubius 3, 72. medios *Libyæ* 8, 27. incertos animi 8, 226. medios solis 15, 317. solabitur pluviis 17, 196. in arenosos 21, 337. per steriles 24, 277. fastidit amictum 31, 7. mortifer 36, 237. exuperat 36, 384. ob immentos 101, 12. habet *Cretam* 101, 128. æstum mentitur 22, 249. secute 29, 79. æstu pleno *Oceani* 5, 114. rapido 8, 108. in medio 31, 47. nimio exuberet 33, 164. dubio 36, 322. rapido 49, 61. arcano 57, 7. æstibus urit *Sirius* 29, 7.
 ætas vestit ridenti lanugine ora 1, 70. lasciva 1, 153. aurea 3, 51. cessit animo 7, 86. robustior 8, 371. gravibus later sub moribus 8, 517. incipiens 8, 627. utraque 10, 327. una interfuit 17, 59. protulit 17, 162. fecunda refloruit 17, 261. in gremio consumpta tuo 18, 66. quod perdidit 18, 97. mista duplex 18, 469. diluet 18, 23. nubilus 21, 69. 29, 159. pristina in floruit 24, 124. luxu mollior 26, 160. fraudata sensibus 26, 521. protinus adveniens 26, 642. maturata 28, 557. conjungit 30, 5. pretiosior 35, 285. lubrica 36, 227. lubrica me duxerit 39, 6.

tertia cernit avum 52, 20. ætatis pudor 29, 200. spatium edax 59, 6. vices 98, 10.
 æterno gramine 36, 231. æternam avem 44, 73. æternis astris 35, 299. æternas in moras 42, 6.
 æther militat 7, 97. nullis præsentior affluit omnibus 8, 172. sidera parturit 10, 275. mitior 15, 152. complectitur 24, 131. quid velit loqui 26, 230. sollicitus cogitur in nubem 26, 379. susceperit Jovem 27, 19. providus 28, 352. incanduit 33, 250. nobis *Phlegra* intensior 36, 201. pater adfuit 50, 35. in æthera protulit hostes 37, 5. æthera possidet 1, 83. rupit 3, 130. fatigat 3, 371. convertant 17, 105. multum innexuit limo 20, 493. conscenderat 21, 141. densum 28, 47. *Ausonium* 28, 273. deseruit 33, 139. cum cerneret 68, 1. in æthere quacunque it 36, 443. ex æthere lapsa 1, 194. ab æthere cernit 28, 102. æthere vulso 35, 228.
 ætherium decus 7, 175. 28, 169. in axem 101, 60. ætherii parentis 5, 145. vigoris 22, 498. patris 22, 26. ætheriis terrena miscens 8, 229. fastis 22, 476. tropæis 36, 354. ætherias aves 101, 72. in auras 95, 18.
 Aethiopem generum 15, 192. Aethiopum vasta 8, 35. æstus 17, 195. campi 18, 179. vapores 21, 180. vulnera 21, 351. armenta 24, 337. locus 31, 62. nigrantia regna 47, 16. campos 74, 1.
 Aethon puer 31, 140.
 Aethon auroræ nuncius 8, 561. sagitta ocyor 33, 282.
 æthra ab liquida 17, 116. æthram temperat 22, 7. ad æthram liquidam 15, 468.
 Aetna projecta 7, 161. gravis domat 27, 18. se porrigit 33, 151. Giganteos nunquam tacitura triumphos ib. linquitur 33, 188. flebile genuit mugitibus 35, 8. protulit *Enceladum* 36, 186. favillis nobis crevit 36, 399. ab prima 36, 438. mirata 50, 4.
 Z z 3 Aetnæ

INDEX

Aetnae notae jugis 36, 330.
 Aetnam petens 26, 3. redundantem frenavit 50, 33.
 Aetnae cacumina 36, 334. Aetnaeos apices 33, 158. Aetnaeos in favillas 17, 72.
 ævum exactum 1, 276. longum 3, 58. in *Latium* te confer 8, 400. securius 15, 107. sparsum maculis 20, 132. in omne futurum 28, 602. agas 30, 310. terit 44, 12. per nullum 101, 87. transegit 52, 1. in ævum procedat 17, 333. ævi defuncti 44, 40. redeuntis 95, 1. ignavi senium 36, 21. ambagibus 33, 61. Romani 26, 232. cani 24, 106. *sedes* & arcana 22, 445. cum prima parte virefceret 1, 63. futuri ardor præsciis, 3, 145. florem 5, 145. longi dedecus 7, 65. 15, 278. cursibus 8, 621. longi labor 18, 288. quanti canities 18, 476. continui 20, 59. gurgis corruptior 22, 116. maturior 22, 348. immensi 22, 426. ævo læto aderit 3, 372. mandaverit novum 17, 68. obstrus 18, 170. nimio 24, 306. ab tenero 26, 493. toto 28, 56. tenero 28, 424. primo 35, 51.
 Afris domitis 15, 84. vicinior 15, 510.
 affatur agmen 10, 189. affari licet 22, 163. palam populos 95, 6. affata querelis gratis 22, 278.
 affatus mihi nullos dirigis 41, 1. affata fallere cuncta solebat 5, 367. maligno 36, 221.
 affectant alii quicquid 10, 322. affectu sanguinis 69, 2.
 affixæ truncis facies 36, 341.
 affirmo prædam 36, 304.
 affligit egestas 62, 94.
 afflavit Romam meliore juvenia 15, 208. te Gratia 29, 89. afflatus vicino sole 15, 348. afflata sidera 33, 1. nox rotis coruscis 44, 6. afflatum nihil vivit 36, 240. afflatus igne tholes 49, 62.
 affulget Apollinis arcus 24, 60.
 Africa 1, 60. annexuit latros 8, 25. confusa genas 15, 136. nec te patiemur inultam 15, 205. famulabitur Romæ 15, 107.

Matri fuit munus 15, 283. tutior fratri redeat 15, 324. pallida 15, 374. accesserit 15, 453. Latio reddita 21, 19. bellum cinxerat armis 21, 275. calido rubicunda die 22, 257. donat aristas 22, 392. tremuit 24, 105. reddita bellis 28, 366.
 Agamemnoniam classem 15, 484. Agamemnonios inter penates 3, 82.
 Aganippe fluxit largior 17, 272. doctum fluens 39, 61.
 Aganippea unda 29, 8.
 Agave cantatur 20, 364.
 ager fecundus 3, 190. discernetur nullo limite 3, 381. Theſſalus 5, 43. dives frugum 15, 509. omnis resonabat 31, 25. florebit 33, 197. serenus albet rore 36, 233. omnis fluctuat 47, 40. agri squalent 18, 244. agros reddidit colonis 8, 57. flaventes 35, 121.
 aggeri odoratus 44, 59. aggere conspicuus princeps 15, 425. ab aggere prospexit 1, 230. ab ambulto 3, 120.
 aggerat portenta monstis 18, 237. undas cumulis 20, 439.
 aggredior latebras monstri 15, 362. aggredieris meruenda viris 9, 373. quem aggredior prius? 1, 29. aggredimur subita 36, 248.
 agitabat Mavors Austrum 21, 270. agitabis equum 19, 56. agitare feras 37, 122. agitata res tumultu 36, 7.
 agmen aquatum, quid? 8, 481.
 aginen rarum 26, 78. violenter adorti 26, 252. exsertum 28, 299. perrumperet 28, 460. in terrificum 37, 75. agminis natarum una 36, 58. agmine fesso 28, 218. inferno 28, 323. casto cinxerunt 35, 322. agmina armata clientum 5, 76. Eoa 5, 162. flava 8, 54. duris exerce studiis 8, 320. suspensa 8, 545. quanta producant 17, 69. moveri iubet 20, 408. deleta 20, 464. nigra 21, 265. caesa 26, 34. objecta Sicambria 26, 419. tota nuraſſent 26, 595. Thracia 28, 473. revoluta 28, 637. duxit 29, 194. fortia turbat 35, 143.
 agna

INDEX

- agna lupo latus praebuit 34, 26.
 agnoscisne tuos Penates? 28, 53.
 agnoscit manus arcum 17, 188.
 pagina mores 17, 255. agnoscat
 fratrem 15, 414. quid terra pot-
 est 37, 17. agnoscite tandem 3,
 59. agnovit triumphos novos
 4, 11. patrum curam 29, 186.
 tumultus dubios 35, 154. agno-
 verit semet 8, 225. agnoscere
 dubio visu 36, 91.
 agit spes auxilia mentem 1, 66. lu-
 cos 24, 303. ductor turmas 44,
 84. ardor lapides 48, 56. quid
 agam? 5, 14. 41, 7. brumam
 74, 2. neu agas dubie suspe-
 ctus 8, 278. ævum 36, 311. agat
 me medius limes Olympi 15, 149.
 civem 22, 168. quid? 36, 294.
 agebat voti ignarus 29, 83. egi
 subjuga 22, 290. egit illum
 amor 3, 282. vias longas 8, 101.
 nimbos non Boreas, non Sol 8,
 181. te (victoria) placidis mo-
 ribus 24, 216. dies 28, 57. che-
 lys fidibus Maurum 28, 123.
 flamma polum 33, 251. egerit
 me devius ardor 39, 8. egisse
 notos 3, 232. agentes praelia 1,
 78. aguntur trans Phasim 18,
 245. agi promissa minasque,
 tempus 15, 427. acto largius
 ferro 26, 122. actum si quid
 flagrantius 36, 296. ver toties
 cursibus 44, 28. agendi belli
 20, 325.
 agrestem dudum cogis 17, 174.
 abenus, vid. ænus.
 Ajax Eutropii 20, 386.
 alæ Armeniæ 5, 108. comites 8,
 544. Geticæ 20, 176. sudant
 29, 62. solitæ transcurrere nim-
 bos 44, 39. vix ima tolluntur
 humo *ib.* alis æqualibus 16, 13.
 roseis pavonum 18, 109. ni-
 grantibus 18, 348. velorum scis-
 sis 28, 138. rapidis sublata 36,
 254. in coloratis 94, 1. alas
 veloces concutit 3, 122. Sarmat-
 icas 7, 148. famulas 8, 558.
 explicat 10, 48. tenebris ob-
 scurior 20, 231. crinibus ruti-
 lantes 21, 38. sacras panderet
 24, 204. nigrantes 26, 201. equi-
 tum 26, 474. extentas 28, 175.
 pandit 35, 97. fulminis pacificas
 35, 229.
 Alamania supplex 8, 449. tuis
 lignis 21, 234.
 Alananorum spoliis 24, 17.
 Alanus Mæotida bibens 3, 312.
 patiens ditionis 26, 581. Alani
 transistis 8, 487. stridor venien-
 tis 21, 109. calor 28, 224. Ala-
 næ gentis 26, 583. Alanis im-
 pacatis 5, 271.
 Alaricus en! 28, 155. Alarici ra-
 bies 26, 431. Alaricum Peuce
 nutierat 28, 105. Alarice, res
 tuas 26, 492. rumpe moras 26,
 546. quis tibi dolor 26, 623.
 properas reverti 28, 181. te ca-
 peret 28, 223.
 Alastor Ditis nota signatus 33,
 284.
 albet amnis 28, 519. ager rore 36,
 233. albet ossa 36, 342.
 Albis serviet 10, 278. Albin li-
 quere 8, 452. per medium 21,
 226.
 Alcides pulcer sudore palæstræ 8,
 533. ducit cohortem 15, 418.
 victor 29, 174. missus 34, 9.
 reddidit arces 39, 15. mihi car-
 men erit 101, 10. Alciden posce
 palæstras 17, 287. duxerat fama
 101, 134.
 Alcinoos genitam 29, 142.
 Alcmena, ne tibi faciant pavorem
 101, 28. Alcmenæ ovari 8,
 536. Alcmenam tendebat onus
 101, 22.
 Alcyoneus per stagna Tyrrhena cu-
 currit 36, 185.
 alea non totis castris constitit 21,
 365.
 Alesto atrox 3, 26. 41. invisa 33,
 278.
 ales non admittitur 10, 62. littera
 15, 477. Libyæ 20, 310. fama
 22, 408. ignea 22, 420. victo-
 ria 28, 597. Cyllenius 33, 77.
 longæva 35, 83. æstuat 36, 141.
 Titianus 44, 7. alite querula
 14, 21. monstrant ventura 22,
 216. alituum suspensa cohors 44,
 77. alitibus, secundis 7, 9.
 Alexandro prostratus Porus 21,
 268.
 alga in Ionia 7, 197. in rubra 48,
 15. algæ virides ridebunt 3,
 387. divitis 8, 597. algam cau-
 tibus illidi 33, 255. algas alter-
 nas

INDEX

- nas 10, 157. per algas extenta
jacet 46, 9.
alget Trionibus proxima 20, 238.
Alia mona rapidum 26, 179.
alienent sensus 22, 49.
alienus ignis 3, 9. aliena princi-
pibus 10, 262. *alieni cæli* 47,
14.
aligera e plebe 31, 139.
alimenta *dubitanda* 15, 103. natis
paret 26, 329. vaporis 44, 16.
aspera fusa per artus 48, 19.
alipedis terga 71, 2. alipedum
jubar 22, 472.
ex alio se quisque facit 87, 6.
allatret Sirius 22, 466.
Allia renouet pugnas 15, 124.
allicitur fastidire 22, 42.
alligat pectora merces 8, 502.
Istrum glacie 20, 165. vox blan-
da carinas 36, 258.
allocutio Imperatorum pro tribunali
5, 382.
alloquio gravis 36, 287. alloquiis
edomuit 21, 197. hære 29,
139.
alloqueris alto fastu 22, 159.
alludere umbras videt 5, 328. al-
ludens genitor 28, 83.
Almone prælato 15, 119.
alnus affibilat alno 10, 268. alni
plenæ 8, 625. arbiter 21, 286.
alno plena 5, 503. alnum com-
mittere flatibus 32, 3. remigat
35, 178. *alnis* electriferis 12, 15.
quidquid alit tellus 35, 295. alebat
bellum insidiis 21, 276. aluit
Bellona 26, 34. aluisse fluentis
1, 236. alitur rumor 3, 70. ali
parvo 15, 105. alendis odiis
22, 16.
Alaus asper genuit 26, 68.
Alodæ pervenire 26, 74.
Alpes trepidas laxaverat 1, 74.
angustant aditum 1, 105. edo-
mitas 5, 1. transgressus erat 5,
125. bis rupimus 5, 389. in-
vadi faciles 7, 89. hunchabent
8, 93. gelidas 8, 357. si pa-
teant 8, 390. nubiferas 4, 442.
24, 307. clarescunt 10, 185.
transeat 18, 432. obstant 22, 411.
exegere supplicium 26, 194. post
ruptas 26, 261. ignotas inva-
deret 26, 283. post apertas 26,
471. fregi 26, 532. per alias
26, 642. notas adspicit. 28, 266.
ruptas spirans 28, 442. quit
39, 37. non irruat barbarus
77, 5. ad Alpes cucurrit 15, 376.
Alpe abrupta 15, 82. ab fron-
dosa 24, 285. Alpibus procede-
re 20, 505. reclusis 26, 198.
ruptis 26, 547.
Alpheus rubuit 4, 9. *angustus*
acervis Geticis 21, 186. advena
35, 61.
Alpheæ *Pisæ* 15, 483. Alpheas ri-
pas 26, 575.
Alpinus apex 12, 9. Alpina nive
17, 307. glacies 35, 176. 58, 1.
Alpino *vulnere* 21, 317. Alpi-
num pudorem 26, 563. Alpina
nives 7, 99. rupis 24, 241. casæ
26, 363. Alpinis jugis 8, 106.
odiis 15, 295. Alpinos montes 8,
637. Alpinas pruinas bibunt 1,
255. rupes 5, 304.
altaria spirant fumo 44, 96.
alte levantibus intumuit rebus
1, 39.
alternant studiis 22, 269. alter-
nantes colorum vices 45, 13.
alterna morte 33, 58. alterna Te-
thyos 7, 58. aula 26, 567. al-
ternam vitam 44, 26. alternis
jugulis lustr 3, 83. collis 35,
369. *frugibus* 52, 11. alternas
aves 16, 16. ferit 36, 378.
altifoni mariti 39, 27.
altus Jupiter 26, 100. *alta* cervix
3, 53. mens 29, 20. vis 46, 18.
ad altum vectus 31, 83. in al-
tum tolluntur 3, 22. maior in-
trat 49, 29. duxisse ratem 26, 8.
vibratis clipeis 28, 627. fertur
33, 249. cernentes oculos 35,
114. altum latus 7, 102. patrem
22, 62. *ab alto* 20, 24. alto de
femine fratres pubentes 1, 142.
Ionio 47, 38. in alto condere
virus 22, 34. altior omni plebe
redibis 5, 333. ires equis 28,
369. cunctis matribus 33, 125.
altius nihil completitur æther
24, 131. altissime princeps 72, 11.
alumna lavanti 18, 106. fidere
36, 178. alumna Rhodani 51, 1.
alumnus *Oceani* miles 21, 159.
alumno tanto 18, 385. sordenti
26, 358. alumnum pium 44, 49.
alumnis parvis 18, 127. roseis
35, 48.

INDEX

- 95, 48. alumnos proprios discernere nescit 8, 211. horribiles Libyæ 24, 280.
 alveus medius interfuit urbes 1, 227.
 alvo ab cava fagi 35, 126. alvum quatiens 20, 389.
 amaracus mollis 35, 129.
 Amazon anus 18, 240. Amazonas sævas 11, 32.
 Amazonidum cohors 35, 63.
 Amazonii Ponti 20, 264. Amazonio ritu 18, 499. Amazonios cinctus 34, 37.
 ambages remotæ 1, 35. ambage tacita 26, 552. ambagibus longis 8, 227. certis ævi 33, 61. non ullis 36, 80.
 ambigat post talia segnis 26, 549.
 ambiguus vitæ 18, 52. ambiguï mares 18, 462. ambiguae matri 8, 210.
 amabit Honos virtutem 17, 8. quodcunque dies 17, 57. humeros vestibus 22, 365. non blandius vitulam parens 33, 127. globus auras 35, 299. cæculus color 44, 21. totum complexibus 48, 35. amiat te uvis 1, 274. ambirent fulmina laurum 28, 355. ambitos a principe honores 3, 180.
 ambitio nasci 3, 178. avaritiæ nutritrix 22, 114. ambitione potitus 8, 46. mortis peti 29, 166.
 ambitiosa colus 8, 594.
 ambitus demens expellitur 7, 186. obruit artes 17, 164. noctis 18, 93. contingere dextram 20, 67. procul erret 28, 609. victus ratione salutis 29, 212. circuit 49, 50.
 ambrosio sinu 10, 110.
 ambustus ager 3, 120. ambusta favillis juga 26, 24.
 amens terror 3, 256. successibus 28, 441.
 amentia quiescet 15, 296. petulans 18, 237.
 amentatus puer 17, 322.
 amethystus inest 8, 587.
 amica linquit domum 19, 24.
 amicta illecebris 22, 136.
 amicitiae nexus 5, 321. amicitiam testor 42, 6. amicitiiis receptis 17, 74. amicitias firmat 22, 38. mansuro adamante ligat *ib.*
 amictus substringit 10, 284. cæculus 22, 249. glaucos 28, 167. purpureos 35, 17. confcidit 36, 149. cognatus 83, 2. fordidus 88, 1. amictum viridem 26, 168. fastidit ætus 31, 6. amictu præcipuo exornat 1, 192. testatur mentem 5, 81. Quirinali 8, 157. Aufonio 8, 566. claro 18, 307. Romuleo 20, 62. Grajo 20, 250. madido oneratus 26, 351. ferrugineo 35, 275. refugo 44, 6.
 amica insula 1, 189. amicam materiem 48, 42. amicis regibus 24, 185.
 amicis caris spoliatur 39, 24. amicos vincit meritis 22, 45.
 Ammon corniger 8, 143. Marmaricus 18, 180. non potuit Nasamona morari 21, 256.
 amnis pius 1, 97. ebrius 1, 250. reptatus Achilli 5, 180. varicoloris 28, 517. Volcanius 33, 170. lætatur in antro 35, 70. declinat prodigus urnam *ib.* vagus edidit 36, 270. gelidus decidat 49, 73. accensus fluit 49, 74. amnem per totum 8, 444. gentibus sævum 22, 188. transeat 26, 428. in unum 47, 32. amne nunc secundo nunc redeunte 28, 497. subactio 29, 177. hiberno 35, 199. eliso 49, 64. amnes accedere 3, 183. corruptos 3, 304. vagos rapuisse 5, 121. impulsos pluviis 10, 125. docti 17, 273. quatuor procedunt 20, 259. epoti arebant 21, 171. lugerent, 24, 24. fervare fidem 26, 47. Grajos 25, 515. arefcere vidimus 26, 527. exhorruit 28, 146. in refluos 29, 80. mille 36, 16. amnibus fractis 101, 74.
 amas mollis 101, 18. quicquid 18, 367. *ames* populum, 22, 392. amat arbor 10, 66. te ipse metus noster 10, 332. carmen 2, 6. quos servavit 28, 388. amavit propius quam si genuisset 29, 106. amabis, quem nunc horrescis 31, 138. amare inopem 19, 44. timet mater 69, 2. amandi ignarus 10, 4. *amans* furto
 Z z 5

INDEX

- furto gaudet 27, 7. amari non extorquebis 8, 282. se diffidit 22, 182.
- amolitur onus 5, 455.
- amomi mitis 10, 93.
- amor incestus prædæ 3, 221. vilis illum egit 3, 282. principis ululus 5, 15. tutatur 8, 282. festinus 8, 371. risit 10, 47. instantior explicat alas *ib.* nimius urget 16, 10. dilapsus 18, 75. recessit 19, 34. cæcus 20, 50. vivis annexus 22, 50. vincit 22, 412. communis mundi 24, 52. quantus prolis 26, 305. urget 26, 405. publicus ardescit 28, 63. conceptus crevit 28, 80. fœdus lucis 28, 452. fontis 35, 135. perfidus debilitatur 40, 12. notus 50, 37. sævus quid non cogat? 69, 1. non tolerandus 89, 2. quantus 36, 308. pietatis 40, 48. hortatur, vincat 42, 8. deos cælumque & fidera cornu temperat 10, 75. delapsus 10, 97. specularatus 10, 149. flexit Ditem 33, 27. segnis marcet 29, 227. amoris prius odor 10, 289. primi suspiria 35, 274. telis incendit 90, 1. amori derulit 24, 194. vitam debet 28, 610. amorem dubium lecturus 16, 26. *suspensum* deludet 22, 398. impendit pignori- bus 29, 112. amore inconcesso 5, 515. *mundus* se liget 8, 285. *quanta* metuendus 22, 2. munitus 24, 222. patrio complexus 29, 132. in amore repul- sas 28, 361. amores frenet 17, 99. ad Siculos 21, 187. placidos cognoscit 48, 43. pennati 22, 356. innumeros 31, 30. lætantur 31, 110. frenatis truces avibus per nubila vestit *ib.* amorum sti- mulis flagrat 8, 252. blandorum 19, 63. gens mollis 10, 73. volucrum comitatus 10, 153. amoribus primis 11, 41.
- Amphinomo dicavit 50, 41.
- Amphionia præferat 22, 170.
- Amphionia palæstræ 8, 532.
- amphitheatriali pompæ 17, 292.
- Amphitrite soror 10, 175. Thracia 26, 337. Nereia 33, 104.
- amplector præcepta 15, 322. am- plecti nec semel 36, 211. te rur- sus licebit? 36, 435. amplexa fœtus 24, 356. amplexus in mariti ibit 8, 646. aulæ 26, 454. hos promeruerit 36, 277. amplexu regio 14, 25. arcto ge- stabat te 29, 97. turpi arce- 29, 129.
- Amsantus* flatum repressit 35, 350.
- Amyclæ trepidæ 26, 193. *Amyclis* natus 35, 133. *Amyclas* largitur Phœbus 33, 135.
- Anapi fortis 50, 41.
- anceps motus 3, 68. *bicus* 21, 282. odiis orbis 26, 565. ancipiti gradu 11, 23. hoc locatus 28, 464. *ancipites* artes 8, 293.
- ancillæ euntis 18, 86.
- Anci pauperis 15, 109.
- ancora fundaverat puppim 17, 117.
- Ancyra, tuos ad muros 20, 98.
- Ancyranum triumphum 20, 416.
- anfractus raros plagarum contra- hit 5, 379. per opacos 35, 146. anfractibus curvis 1, 105. tortis 28, 519.
- angelus alloquitur Mariam 99, 1.
- anguis truncatus 15, 471. *glaciale* sibilet 22, 458. horridus 26, 446. duplex connectitur 37, 81. an- guem refusum 26, 23. *angue* cæruleo connexuit vestes 3, 118. angues blandos tractasti 8, 164. virides 20, 186. Triptolemi stri- dunt 33, 12. pressos 34, 31. ri- guere 37, 111. objicis 101, 37. tetrici 101, 43. anguibus *purpu- reis* 5, 177. erectis 26, 66.
- angulus devius 22, 179.
- angustat* jaspide pectus 28, 526. *sparsas* (mulas) 51, 11. angus- tiant aditum 1, 105.
- angustus collis 39, 36. in angusto 45, 28.
- anhelitus discolor 35, 192. anhe- litum æternum 14, 24.
- anhelat infatus 18, 259. quicquid Phœbus 81, 1. anhelet penitus immersus 5, 526. anhelantis Libyæ 5, 41. *anhelantes* gemmæ 8, 550.
- anhelus fremitus 1, 79. anhe- la membra 2, 2. silex 48, 42. an- heli nati 28, 172. *montis* 36, 389. anhelio pumice 49, 15. anhelis vorticibus 33, 24. anhelas pul- monis

INDEX

- moris latebras 5, 414. ad Sy-
 res 24, 275.
Anicia gens 1, * 8.
 animæ partes distribuit 8, 240. 17,
 254. volantes 22, 433. *mittun-*
tur in ortus corporeos 33, 62.
spiravere notis 33, 240. conve-
 niunt 35, 308. animam efflare
 5, 62. conciliantibus labris 14,
 23. in pectore clausit 101, 137.
 animarum præmia 10, 301. re-
 ctor 35, 156. *animas* labra li-
 gent 31, 132. ternas interficit
 37, 82. elapſas reducis 98, 20.
 animalia cedent tuis regnis 35, 297.
 animantibus ægris 44, 9.
 animaverit alſtra 17, 101. *animare*
taxos 36, 386. animasse tabu-
 las 26, 19. *animatur* lamina 5,
 358. animantur *baſta* 10, 188.
 animata Orpheis modis saxa 7,
 114. ſacris 24, 167. cuncta ri-
 gent 46, 6.
 animofus horror 50, 13. animofa
 ſuis divitiis virtus 17, 5. ani-
 moſo pectore 22, 242.
 animus curis gravibus ſenilis 1,
 154. dum mollior 8, 396. an-
 cept 15, 281. pulcrior ornat 21,
 27. animi victus 3, 170. po-
 nunt recentia vulnera 5, 115.
 æſtus 8, 226. magni vis tran-
 quilla 8, 514. canities 17, 19.
 ferviles 18, 177. exiguus 20, 381,
 cecidere 20, 485. cunctantis li-
 bra 21, 75. recepti 26, 406. di-
 vitiis 41, 15. *animò* ceſſit ætas
 7, 86. damnant 20, 135. ti-
 muisti inani 26, 381. ſubjugat
 hoſtes 28, 249. deſixo malis 28,
 258. tranſgreſſa lænas 36, 98.
 pax datur 48, 49. animum ca-
 ſus in omnes æqualem 15, 319.
 flecte 20, 596. ovantem con-
 fringas 22, 69. tolle ſerenum
 101, 50. animis ingentibus 26,
 584. immanibus ſpirans 28, 442.
 relanguit atrox 33, 68. animos
 ferarum 17, 192. ligant 18, 189.
 hoſtiles retrudit 28, 302. pud-
 cos 29, 149. *ducens* diverſos
 33, 119. ſegnes provocet 36, 30.
 hos præbuit 36, 276. eluſit iu-
 nes 37, 36. truces ſuperbosque
 de genitore tenes 101, 54. diſſi-
 miles temperat 50, 23.
 annales delicta loquentur 8, 317.
 priſcos volvere 24, 184. anna-
 libus lectis 20, 59.
 annectunt frena columbas 31, 104.
 annexuit lauros 8, 25. *annectere*
 falſis 18, 151. annexus vivis
 amor 22, 50.
Anniada 1, 8. 10.
Anni 1, 8.
 annuis tardius 23, 328. annuit
 tarde 8, 454. titulum 25, 9. an-
 nue 1, 160. votis 24, 213. re-
 ditus ſecundos 39, 58.
 annus nova veſtigia torqueat 1, 6.
 felix auctoribus 1, 267. feſtior
 7, 3. auſpiciis regalibus ſeſe in-
 duit 8, 11. jaſtantior fruitur au-
 la 8, 2. qui te produxerat, *do-*
natur tibi 8, 156. exhorruiſit no-
 men 18, 317. dedit trabeas 19,
 10. eunucho traditur 20, 122.
Eutropii 20, 480. aureus 22,
 474. quem mons Evandrius of-
 fert 28, 12. felici promittitur
 ortu 28, 16. *natus* fonte ſuo 28,
 649. cunctis illuſtrior *ib.* ma-
 gno ſuperbit nomine 28, 659.
 præteritis melior, venientibus
 auctor *ib.* quis arſerit 44, 107.
 anni futurum venientis iter 1,
 157. pars acrior 10, 54. rudes
 17, 16. *ſilentes* 17, 157. titulum
 18, 10. monſtriferi 20, 3. clau-
 ſtra pendente 22, 268. noram
 ſervilem 22, 280. ſtabant rutili
 22, 450. difficiles contingere
 terris *ib.* mortalibus optati 22,
 455. ſigna prioris 26, 238. *tui*
 cognominis 28, 13. vapore 28,
 241. cunabula 28, 651. *privati*
 28, 654. ſavi bellis & fluctibus
 29, 27. *frandibus* objecti 36, 116.
 anno perfectò 17, 259. annum
 communem ſignabitis 8, 654.
 ovantem 12, 45. *Pharium* 15,
 57. flagitat 18, 284. Auſtralem
 18, 403. fatalem 20, 49. *ſuum*
 falſis conceſſerit 22, 4. *tuum*
 redde 22, 320. vindicis 22, 413,
 dignum tibi præparat 22, 423.
 ſignandum legit 22, 451. ornament
 Superi 24, 265. Tibris inau-
 gurat 28, 12. novum aperit 28,
 640. non induit hoſpes honos
 28, 651. peperit victoria *ib.*
 ſtatibus irrotas 35, 75. *fructi-*
bus

INDEX

- bus exornem 36, 38. computat frugibus 52, 11. proprium percurrit 68, 9. annorum mater 22, 425. post quinos recursus 23, 23. annis parturit nomina 1, 204. ter mille 5, 491. in rudibus 7, 85. tantis interlabentibus 15, 346. juvenilibus 17, 60. in crimen euntibus 18, 488. in teneris 21, 40. in quot vos potuistis 21, 196. firmaverat crimen 22, 117. verendos 26, 480. ter denis 26, 634. in primis 28, 54. & iure minori 29, 197. plenis 33, 130. multis gravior subiungitur 44, 30. cunctis antiquior 98, 1. annos cur objicis? 8, 365. in veros principis 15, 303. eripere mihi 17, 138. dare solebat 18, 437. per mille 18, 475. tantos 22, 223. teneros 24, 121. post residues 25, 1. reputant 26, 265. gessere 28, 656. habiturus 28, 657. in omnes eas *ib.* in suos migrare virum 29, 14. puellares 29, 140. steriles confunderet 33, 34. post multos 99, 17.
- annua jejunia 95, 21.
- Antæo non profuit 34, 41. Antæe rebellis 3, 288.
- ante dabunt hiemes Nilum - quam possit &c. 1, 169.
- anteirent oppida currus 28, 377.
- antennis illabitur 24, 367. fractis 28, 139.
- Antenoreæ urbi 49, 1.
- antevenis tempus 22, 152.
- antevolant Zephyros pennæ 44, 21.
- Antiochus restitit 18, 216. Antiochi muros 20, 570. fugam 21, 371.
- Antiphata fames 29, 22.
- antiquior annis cunctis 98, 1.
- antrum complectitur 22, 427. antri ad limen 22, 441. gremio 31, 2. armifoni 36, 67. memores 40, 5. in antro lætatur amnis 35, 69. antra severa Themidis 2, 14. cornipedis docti 5, 179. in pastoralia 10, 115. mæsta silent 28, 29. putria populatur 33, 174. Musarum 34, 51. Scyllæa 36, 447. vasta colit 47, 21. antris nigrantibus abdidit divi-
end
- tias 1, 42. in curvis 1, 209. *Pieris* 6, 15. sub vitreis 12, 35. 28, 147. silvestribus 17, 190. in vestris 20, 299. monstiferis 22, 110. ab cavis 24, 310. sub *Pirenæis* 29, 77. humentibus 36, 5. stagnantibus 37, 117. in brevibus 39, 35. ab mediis 47, 8.
- anus trabeata 18, 10. Amazon 18, 240. anum nutricem 28, 566.
- anxius secundis 3, 33. nulla non hora 8, 280.
- Aonius mons 5, 418. Aonio de monte 20, 522. Aonios per campos 4, 3. lucos 17, 271. muros 22, 171.
- Apenninigenis pastoribus 29, 505.
- Apenninus stringitur 22, 273.
- Apennini recessus 24, 307. Apenninum nivalem 8, 106. perhibent 28, 286.
- aper sævus 3, 287. vastus 24, 306. gloria montis 34, 36. securus spumet 35, 243. indomitus regnabat 101, 106. torvus 53, 1. apros cum dentibus stravit 101, 80.
- aperis Titanibus auras 33, 66. aperit annum 28, 640. *cristas* 35, 226. aperire fugam 26, 97. aperto campo 26, 139. apertas Alpes 26, 471. venas 48, 21.
- apes commotæ glomerantur 5, 461. venerantur nascentem regem 8, 382. mella tegunt 14, 10. examen molitas 26, 241. fugaces tinnitu revocare 28, 261. descivere *ib.* piæ 29, 9. prata legentes transmittunt sæclis mella futuris *ib.*
- apex rerum 5, 5. *innocens* cum flagraret 8, 194. se fundit in campum 10, 56. *edificetur* columnis 10, 215. delapsus 20, 290. emicuit 26, 459. orbis 27, 23. *Pallantens* 28, 644. feratus lascivit 35, 146. cristatus 44, 19. capitis horret 83, 1. apicem attollens 28, 42. ornât 44, 85. *apices* gemini confidunt 20, 350. Aetnæos 33, 158. coniferi 36, 398.
- Apis admagit 8, 576.
- Apollinea testudine 20, 257. Apollinei nemoris 36, 373. Apollineo partu 8, 133. *crine* 36, 310. Apollo

- Apollo** pulcer 28, 25. sic in meus implet 81, 4. Apollinis arcus 24, 60. Apollinem victum 11, 8. Apolline tali prostratus 8, 537.
- Aponus** 49. * & 69 in n. Apon non habere 49, 90.
- apparet** timor 35, 188. **apparent** latebræ 49, 41. apparuit ingens 18, 390. aulæ species 36, 148.
- appetis** arcu Stymphalidas 34, 37. **appetit** hostem 45, 45. **appetit** penates 36, 188.
- appōnit** curam 17, 66.
- apportet** salutem 15, 263. **socios** an hostes 26, 456.
- apret** voci digitos 20, 362. **apta-** vit equis 3, 330. **aptavere** togas membris 1, 206. **aptare** humeris arcus 26, 495. **parvam** genibus paternis 36, 175. **aptantur** varios in usus 29, 59. **aptantur** da carinæ (silva) 36, 369.
- aqua** invida labris subducitur 35, 336. **aquæ** distillant per pectus 1, 222. **calenti** 20, 449. **carceribus** laxantur 35, 184. **ardentis** 49, 13. **fumifera** terga 49, 36. **fuistis** 57, 2. **conservatæ** 58, 6. **aquis** liquidis purioribat 2, 10. **mutatis** 7, 100. **auriferis** (*Tagi*) 8, 128. **confidit** 17, 71. **facer** horror 28, 33. **commotis** fervebat 28, 511. **oppressis** 33, 176. **adstrictis** 34, 18. **vicinis** 49, 2. **vivis** 56, 4. **duratis** 60, 2. **quæsitis** 61, 6. **aquas** ereptas 8, 480. **contiguas** alio deflexerat actu 8, 481. **Ogygiæ** 10, 133. **radiare** metallo 20, 260. **estro** fundit 33, 253. **focias** truncavit 37, 70. **medicas** fundere 49, 86.
- Aquarius** prodigus urnæ 22, 462.
- aquilæ** cedunt lictori 8, 9. **bellatrices** 10, 193. **sequuntur** 20, 225. **expectant** decreta 24, 86. **aquilis** victricibus 7, 16. **aquilas** figamus arenis 15, 33. **concordes** dividis 5, 238. **volucres** tollunt 7, 138. **victrices** 21, 170. **imbelles** 26, 159. **expertas** horrens 28, 321.
- aquilæ** conveniunt 22, 418. **in alis** 94, 1. **aquilis** non fas est 6, 1. **terram** cognoscere 16, 17.
- Aquilo** obruit acies procellis 7, 93. **messes** vehat 22, 396. **constringat** glaciæ 26, 60. **aquilone** Riphæo 3, 248. **aquilonibus** puris 10, 185. **exclusis** 15, 515. **removent** undas 85, 3.
- Aquiloniæ** procellæ 12, 41.
- aræ** clementes Busridis 3, 254. **thuris** odoratæ cumulis 21, 59. **aram** flentibus statuitis 15, 404. **aris** thure calentibus 22, 12. **hominum** sitientibus 36, 282. **destinat** 44, 94. **aras** diras 18, 20. **Busridis** 18, 161. **quas** vidimus? 18, 326. **ad pias** 19, 27. **Hyperboreas** 28, 26. **saxo** minantes 28, 505. **cultas** ib. **lustraverat** 40, 25.
- Arabs** mollis 8, 258. **mitra** velatus 21, 156. **Arabes** saltus liquere 7, 71. **te** foliis drent 18, 226.
- aranea** audax 36, 158.
- Arar** lentus 17, 53. **Rhodano** stimulat 20, 269.
- Araris** tardior 5, 111. **ferax** 18, 405. **Ararin** longinquum 26, 298.
- aratrum** figis 28, 184. **aratræ** Herculei semita 49, 25. **aratro** gravi sudabat 3, 202. **impresso** 22, 197. **bos** abductus 26, 161. **aratra** sordida flexit 8, 415. **aratris** devotus 20, 194. **expulsi** 20, 566.
- Araxes** Scythicus 1, 160. **pontem** pati cogetur 3, 376. **impacatus** 8, 387. **Araxem** procuket 15, 34. **Araxe** ab extremo 20, 569.
- arbiter** iustissime legum 10, 333. **mentibus** idem 17, 104. **belli** pacisque 18, 241. **deorum** 20, 161. **alni** 21, 286. **belli** 28, 212. **maxime** noctis 33, 56. **mons** 49, 76.
- arbitrium** ad plebis reducit 24, 116. **arbitrii** felix princeps 21, 89. **arbitriis** mītibus 17, 31. **corporeis** dedita 22, 133.
- arboreo** in cortice 28, 240.
- arbos** omnis amat felix 10, 66. **prædives** 35, 290. **se** jactat 36, 344. **exultat** spoliis 36, 347. **arboris** trunco 18, 118. **arbore** fultus 1, 114. **figit** 18, 294. **præsaga** 26, 19. **vili** 28, 28. **arboribus** fluentes succi 3, 180. **fronder**

INDEX

det 33, 160. frondes decutit Au-
ster 35, 309.
arcæ claustra 18, 194.
Arcadiæ salum 3, 286. arces 5,
189. rogis 26, 514. Arcadium
fletam 101, 104.
Arcadius spoliis onustus 8, 653.
Arcadii thalamis 15, 226. Ar-
cadium precatur 5, 144. aspicias
7, 179. ruetur 22, 79.
arcana profert 3, 179. prodere 5,
489. arcana rupis 49, 30. ar-
cano succo 36, 402. partu 95, 9.
arcannum fuit populo 5, 290. re-
gni 26, 103. jubar 44, 17.
Arcas proculcet acervos 8, 471.
debilis 76, 4. Arcados limen re-
linquit 7, 165.
arcet calo 3, 50. amplexu 29, 129.
arceat procul 26, 100. arceret
dominos 18, 510. arcere procel-
las navibus 1, 239.
arcessere deos 36, 2.
arctatus silvis amnis 28, 518.
Arctos rara 1, 26. alit 3, 325. de-
serta 8, 51. post domitas 21, 246.
attonitas lamberet 26, 66. in-
dignantes 28, 336. se proluir
æquore 35, 189. petit Oceanum
37, 11. Arcton per tacitam 1,
22. respicit 15, 511. populata
Hippolyte 35, 63. in Arcton pro-
minet 26, 330. Arcto non regor
15, 501. ab fecunda 24, 93. ab
Lycæonia 26, 246. ab gelida
28, 455.
Arctous advena 20, 158. Arctoi
Martis 5, 501. Arctoum mare
20, 262. Arctoa de strage 7, 26.
convexa 7, 170. classica 8, 24.
Arctois frugibus 18, 403. gen-
tibus 26, 299. Arctois pisces
8, 629.
Arcturi jubar 1, 25.
arcti corporis 98, 5. arcto de cor-
pore 33, 46. in arcum res con-
strinxit 26, 491.
arcus defensores terrarum 3, 80.
sonoros 5, 80. curvatos solvi im-
perat 5, 229. Scythicos 7, 27.
Mænalios 8, 161. qui non ten-
ditur 8, 224. felix certique pe-
titor vulneris 8, 528. laterum
enodes 20, 361. Apollinis 24,
60. spoliis indutos 24, 67. tem-
peret a venatibus 24, 270. hu-

meris aptare breves 26, 495.
spoliis micantes 28, 51. exci-
piunt 28, 521. fluitant 31, 11.
quo lumine floreat 48, 7. in ar-
cum sinuatur 10, 149. flexus
mons 49, 43. arcum sentit 10,
118. non agnoscit 17, 188. cæ-
dis sitientem 17, 296. refugum
torquebas 21, 68. nominis 28,
370. compescuit 35, 232. digi-
tis attentat 36, 217. variata lu-
ce rubentem 47, 4. arcu lassato
1, 187. ducto 9, 1. vel jacu-
lis ferit 22, 352. cessante 24, 241.
vivo 28, 502. manuque præ-
stantes 31, 139. præstantior Phœ-
bus 33, 134. appetis Strympa-
lidas 34, 37. remisso 35, 31.
mutante colores 35, 98. redi-
mitur hiems *ibid.* adducto
101, 72.
ardet profernere vires 3, 307. ager
5, 43. luxuries 15, 182. stimu-
lis 17, 226. eburnum decus 33,
272. spiritus flammis 101, 123.
arist imperus 5, 183. fretum 15,
80. flammis hostilibus 20, 571.
impensius 26, 591. arserit an-
nus 44, 107. ardebit siti 3, 104.
ardere focos 28, 454. ardens
Sirius 3, 241. ardentis aquæ 49,
13. dei 72, 3. ardentes gem-
mæ 5, 347.
ardescit amor 28, 63. clipeus
37, 78.
ardor præcius ævi futuri 3, 146.
sequendi 7, 74. me incitet 22,
266. acrior accendit 28, 331.
vibravit in undis 35, 2. devius
me egerit 39, 8. igneus 45, 7.
suus agit lapides 48, 56. devius
50, 45. ardores sentiat 33,
225.
arduus leges dabat 18, 380. ar-
dua colla 3, 94. fortuna 7, 13.
proræ 17, 43. promissa 20, 316.
responsa 21, 295. gloria 26, 11.
ardua mentis 11, 4.
area dives 10, 92. exercuit lusus
28, 621.
arena vili condetur 3, 371. sanguine
ditefcit 17, 308. arenæ mune-
ribus damnatur 5, 395. scriptæ
17, 134. luxuriantis 24, 316. con-
jurantis turba 26, 163. subita
aspectus 28, 619. infectæ spu-
mis

INDEX

- mis 35., 203. *nigræ tenebris* 49, 39. *arenam tenuem cæsis invadit* 15, 398. *Italiam monordit* 26, 589. *in arenam cruor fervetur* 24, 271. *arenis Tarrestiacis* 3, 101. *rubris* 15, 33. *vassis* 21, 261. *bibulis* 33, 256. *attritis* 46, 4. *arenas torquet Auster* 35, 310. *Paphias* 10, 149. *inter flagrantés* 8, 598. *non sensit ungula* 8, 547. *superare* 8, 436. *refluas Tethyos* 7, 58. *Libyæ incensas* 5, 241. *Chalcedonias* 5, 55. *rutilas despumat* 1, 54. *penetrabit* 15, 319. *discis* 18, 32. *Gerulas* 26, 60. *indignantés vestigia calcât* 36, 385. *Tyrias sparsisse* 54, 5. *arenosos in æstus* 21, 337. *arebant amnes* 21, 171. *arescat decepta sitis* 5, 510. *fons mali* 20, 18. *arescere negant* 5, 8. *vidimus amnes* 26, 527. *Arethusa absens* 4, 11. *Arethusei latices* 35, 60. *Argæus Cappadocum* 20, 114. *Argæa nive* 70, 6. *Argæe nives* 73, 5. *vid. & Argea.* *argenti lacus & flumina* 24, 236. *cumulos* 26, 606. *in argento lympham gestabat* 18, 107. *Argeusequorum parens* 5, 31. *Argea gramina* 29, 191. *Argei pabula mutant* 18, 248. *vid. & Argeus.* *Argis ab miseris* 26, 611. *ab Inachiis* 34, 9. *Argos tuemur* 26, 576. *Argivæ ministrant* 20, 200. *Argolici tyranni* 101, 117. *Argolices fratres* 50, 39. *Argolicas puellas* 26, 629. *Argo audax* 26, 2. *Argois trabibus* 26, 16. *arguit attonitos* 3, 239. *arguor impar pugna* 8, 365. *arguar audax* 42, 11. *argumenta cessant* 8, 496. *immo-ta pudoris* 20, 78. *luctus* 28, 170. *argutæ dextræ* 18, 370. *Argum servasse juvencam* 21, 312. *arida socrus* 18, 269. *aries præceps* 8, 330. *trux* 10, 163. *Aries Phrixæus* 22, 464. *Arinthæi fastus* 18, 478. *Arinthæo donat* 18, 63. *Arion Nereidum stabulis nutritus* 8, 555. *palmam rapturus* 17, 283. *velox* 71, 5. *aristæ jejunæ* 18, 116. *aristis subitis* 3, 382. *pulsis* 15, 150. *Cinyphiis* 18, 405. *inventis* 33, 31. *flavescit* 33, 186. *aristas Ema-thias* 5, 44. *necdum decimas emensus* 8, 372. *proprias* 15, 112. *nec prius auditas donat* 22, 393. *ignotas currus sparsurus* 36, 53. *fractas cum crine avellit* 36, 150. *arma regunt viribus* 2, 18. *Mulciber præparat* 7, 191. *da protinus* 8, 364. *oneri* 15, 441. *violare* parat 18, 236. *relinque viris* 18, 281. *barbara* 20, 159. *distulit* 20, 598. *fabricata vatibus* 21, 105. *jussis procerum famulantia* 21, 332. *exercuit* 23, 3. *vilia interferit* 26, 397. *nocitura dabant* 26, 542. *celebrata plectro* 28, 123. *inopina instruit* 28, 217. *Dacica* 28, 335. *retro liquerat* 28, 462. *extera ib.* *Gerula* 29, 41. *se-va vocantibus lituis* 29, 214. *Mimantis* 36, 347. *moveret* 101, 93. *in arma stimulat* 35, 207. *arimorum proceres* 8, 5. *splendore tuorum* 20, 600. *cultu* 21, 153. *parens* 24, 136. *honores* 28, 639. *minis* 101, 82. *in armis horribilem* 15, 98. *ostentate mihi* 15, 428. *alter sexus* 20, 223. *ab Latiis* 20, 237. *ces-santibus* 24, 220. *in variis spectatus* 29, 179. *avitis* 31, 71. *additur calliditas* 45, 28. *positis* 29, 232. *10, 295. excusate nefas* 26, 561. *fideret* 26, 534. *servilibus* 26, 159. *truncatus* 26, 89. *paribus* 24, 295. *protinus raptis* 22, 271. *civilibus* 22, 85. *conflixerit* 18, 411. *barbaricis* 18, 17. *fractis* 17, 168. *caligantibus* 1, 27. *hostilibus* 3, 309. *tantis capiendi* 5, 150. *patriis* 15, 5. *consanguineis* 15, 286. *Armenius dirigat sagittas* 8, 531. *dedit* 10, 222. *quis procul agit?* 15, 243. *edoctus mollire mares* 18, 47.

INDEX

- 18, 47. *crine* decoro 21, 157.
 Armenii Phasin liquere 7, 72.
 Armeniis frons læva datur 5, 174. Armenios terrebis 19, 55.
 Armeniæ alæ 5, 108. oræ 8, 307.
 Armenio pro limite 20, 367. Armeniis campis 70, 5. Armenias nives 5, 29.
 armentum regit 8, 385. armenti Scygi 33, 284. decus 35, 209. armenta marito gaudent 10, 294. captiva 18, 247. defensante iuvenco 18, 386. ausa loqui 20, 43. Gallica 21, 227. vastant 24, 336. boum 26, 408. invicem se voce rogant *ib.* candida 28, 507. cum stabulis natantia 47, 42. armentorum species 45, 1.
 armiger fulvus Tonantis 15, 468. fulcus 21, 324. Tonantis 44, 81. armigeros duos misit 16, 13.
 armipotens genitor 28, 655.
 armis antri 36, 67.
 armar spina rosas 14, 10. hunc Athos 37, 68. furor colla 101, 31. Canis Titana 47, 33. armes serpentibus Hydram 101, 40. armet se Syrtibus 15, 315. armaret brachia montibus 26, 65. armavit in bella dolores 29, 158. natura veneno 46, 5. natura cutem 83, 3. armarit stagna, canes pocula 29, 21. armare deos carmina 28, 349. armanthem in vulnera rictus 101, 91. armatur terrore pudor 1, 92. mucrone 20, 447. Boreas 33, 70. omnibus rabies 78, 2. armata dolis 33, 221. bipenni 36, 377. armati species 20, 73. viduatur honos 101, 113. armatæ laudes 22, 1. manus jaculis 24, 244. armatum quis ferat? 5, 300. armatos choro 28, 622. Manes 33, 41. armatas hiemes 7, 97.
 armos ferratos 5, 362. fractos 15, 364. per rigidos 28, 576. in totos 35, 211. duratos icopulis 101, 110. asperat 45, 24. erigit 70, 9. auratos 73, 10.
 arridet fratri 22, 359. annus 22, 473. arridere viris peremtis 15, 185.
 arrexere jubæ galeam 37, 79. arrectis auribus hæsit 1, 210.
 arripis spumantem 101, 114. arripit iter 20, 407. arripuit omnibus votis 28, 211. partem vastitas 44, 35.
 arat Africa campos 1, 60. discrimen multifidum 10, 103.
 ars nocendi 3, 97. artis lanificæ 20, 381. follertia 50, 23. arti neglectæ 17, 186. contigit eventus 35, 42. artem admiscens pretio 10, 88. vicere procellæ 15, 219. veterem 18, 283. confellis 29, 206. indomitam 46, 1. secutus 49, 59. per artem ductus mons 87, 7. arte tota 1, 95. hac reperta 20, 589. quame circumdedit? 28, 300. patens mons 28, 502. trahat procos 29, 31. frigoris 57, 3. artes cuspidis 7, 61. *incipites* 8, 293. obscuras 17, 84. sopitæ 17, 264. priscæ redeunt 22, 126. patrias exerceat 24, 112. quæretet 29, 234. Cirrhæas despexerit 34, 23. Veneris deprensæ 35, 266. parit follertia, nutriet usus 36, 32. pectinis 36, 156. cunctas bellorum possidet 45, 43. artibus priscis 15, 51. sine Pieriis 23, 3. diversis 26, 142. assuetis 27, 12.
 Arsacio ore 8, 216. faitu 18, 415.
 artificis manus 50, 20. artificem mors nulla refugit 15, 172. poli 95, 11.
 artus seniles 3, 144. primos depascitur 3, 302. laceros 5, 431. fessos porreximus 7, 149. cum conderet 8, 228. complexu fovens 15, 229. tenderet exsangues 18, 300. truncantur 20, 18. breves 26, 584. sidereos 31, 3. numerosos dejicis 34, 39. spatiosos erigit 35, 338. emeritos 44, 25. per totos 101, 110. constringens 101, 136. vivos depascitur 46, 11. in dispariles 54, 9. in varios mutatur 87, 8. in parvos confluit 95, 15.
 arva temperat 1, 260. vulneribus quæsitæ 15, 75. referta anguibus 15, 316. domosque præbuimus 20, 577. quæ requiram? 28, 317. *assueta* quadrigis 28, 619. per aliena 28, 650. pedibus

pro-

INDEX

- proterit 33, 128. *Thracia* 34, 10. merfa 35, 181. relicta metu 101, 100. arvis sitientibus 18, 115. quibus exstitit hæreat 18, 433. fervilibus 24, 126. incultis 36, 24. mediis 36, 245. sonantibus 36, 423. patentibus 48, 39. planis erectior 49, 11.
- arundineos nodos 47, 21.
- arundo crinalis 1, 217. certa Notos sulcavit 31, 144. ferro armatur 45, 39. arundine Rheni 24, 305. crinem velat 28, 163. *Palladia* 28, 378. tenui 31, 38. fracta 35, 136. velavit frontem 35, 359.
- arcem in compositam 17, 321. in excelsam rerum 18, 171. defendere 37, 50. arce suprema stetit 7, 167. poli 8, 198. capitis 8, 235. feminea 19, 21. in media poli 27, 13. propria 28, 81. ab mea 28, 416. ab summa 33, 212. arces *Ausonia* 1, 129. ad *Eoas* 3, 172. astrorum auratas 7, 107. tales obrulit 10, 59. septemgeminas 12, 20. *Tarpejas* 15, 30. 21, 214. conspicuas attollitis 20, 297. *Romanæ* 24, 30. securas levat 26, 51. perfringeret 26, 386. *Pandionias* 35, 19. in deceptas 35, 166. quas ceperat reddidit 39, 15. arcibus *Romuleis* 24, 124. septenis 28, 617.
- Arcanio claruit ventura potestas* 8, 193.
- ascendit fastigia montis 36, 383.
- ascensu vincere montes 7, 46.
- Asiæ* planctus 5, 36. uberrima vastant 20, 578. tædas 21, 88.
- Asiam* determinat 3, 175. regit 18, 199.
- aspectus optatur 24, 58. arenæ subitæ 28, 619. non ferre parentis 36, 193. aspectum indulgete 36, 302. aspectu ducis 26, 373. contenta suo 37, 93. liberiori poli 52, 10.
- asper *Phasis* (i. *glacie concretus*) 3, 375. aspera hiems ventis 1, 270. *baccis* cingula 22, 89. bellis 35, 20. asperius nihil est humili 18, 181.
- asperat vallum sudibus 5, 128. Indus velamenta lapis 8, 585. fervor lumina 17, 219. nubes caput 33, 82. armos 45, 24. iras 48, 46.
- aspergit alas 28, 175. asperferit ore inaculis Sol 15, 494.
- aspiceres minori cedere grandævos 29, 199. aspexit procul 17, 132. alpice vultu tanto 101, 50. non aspectura sorores 35, 238.
- aspirat spoliis 28, 193. aspirant trabeis 18, 464. aspirate fidem 14, 16.
- assensu tanto 24, 188. vallis 28, 615.
- asseruit honorem 22, 326. asseritur vulgus ferro 26, 616.
- assibilat alno alnus 10, 68. hydriæ 35, 225.
- assiduus ludis 20, 410. castris aderat 21, 116. assidui intrant inopes 1, 47.
- assignat honorum tabulas 31, 85.
- assilit 1, 83.
- assimulat frenâ 5, 81. os porcum 45, 6.
- assitit capiti 15, 329.
- assuesceret imperio 28, 76.
- assurgit laurus 10, 244. *Phlegethon* 35, 315. assurgunt cornua 18, 387. assurgere pulvere viso 24, 3. assurgentes videbas 21, 48.
- Assyrio* ademit moderamina 24, 164. *Assyriis* mentita 18, 340.
- Assyrios* volentes regat 28, 86.
- Assyria* cæde 7, 36. acu 44, 87. *Assyrii* æni 35, 96. *Assyriæ* ripæ 18, 58. paci 21, 52. *Assyriam* gentem 8, 308.
- Astæ* vindicis mœnia 28, 204.
- astrigera cum conjuge 26, 245.
- Astronomorum observationibus Metroæ nobilis erat* 1, 135.
- in astra provexit 50, 37. ad astra ferar 7, 158. astra tangeret 2, 4. invadere 3, 62. dum roret polus 5, 527. miscabit *Averno* 15, 383. animaverit 17, 101. pulsas querelis 19, 51. exsultasse chorcis 21, 85. ferit 26, 341. tenebat 33, 117. laceffit 33, 162. viarum mutavere fidem 35, 188. astrorum beatis radiis 29, 48. ab astris misit 98, 3. in astris certus error 17, 128. sub astris exigit noctem 101, 73. astris

INDEX

- Ledæis fulgentior 1, 240. respirantibus 5, 455. inspectis 8, 146. properantibus te cernere 8, 190. redimitur 10, 273. in mediis 15, 135. a cupidis 15, 153. ab Lycaoniis 17, 298. dubiis 21, 145. numeros dividit 22, 434. vicinis 24, 134. vertice proximus 26, 470. calatis 28, 168. æternis 35, 299. patriis procul 36, 214. secula dividit 49, 83. variis 68, 7.
- astu debilitat 23, 219.
- Astur pallidus 29, 75.
- aylo tuo commisit spes vitamque 15, 391.
- atavi tradunt 28, 334. atavum deducens proles 28, 420.
- atra fames 28, 321. atra faces 3, 49.
- Athamanthæ dextræ 3, 81.
- Athenæ statuistis aram 15, 405.
- Athenas arsuras 17, 152. sublimes fregit 24, 162. Athenis spreis 17, 94.
- Athesis strepat choreis 12, 11. velox 28, 197. mutavit sanguine fluctus 28, 209. Athesin permulcent cantu 31, 106.
- Athos sollicitatus 3, 336. parvus 8, 475. responfat 20, 162. vastus 26, 177. glacialis 37, 68.
- Athon nivibus profundum 21, 127.
- Atlanteos per recessus 1, 35. Oceanii recessus 10, 280.
- Atlas conscius nutaret 7, 108. dissidet 15, 158. obstupuit 21, 147. Maurusius 28, 104. re maximus horruit 34, 45. palluit 35, 191. calcabitur 36, 324. Atlantis nepos 33, 89. apex 37, 23. Atlanta cinxit manipulis novis 8, 35. terrificant 24, 336. in aere tremementem 28, 380. Atlante opposito 15, 316.
- Atreus sceleri reddidit crimen 15, 400.
- atria effulta columnis 5, 136. Divæ 10, 85. docta 17, 88. tremefacta silent 33, 84. vestitebur 33, 242. desolata 36, 155. per atria ludi 36, 206.
- Atropos voces adamante notabat 15, 203. sic urget 33, 216.
- atrox Aleæto 3, 25.
- Attalus voluit 18, 215.
- attentat digitis arcum 36, 217.
- attrivit opes 76, 7. attrita iugis colla 33, 13. attritis Achivis 10, 179. attritos manu radios 36, 161.
- attigit cælum 15, 26. Iden 33, 199.
- attollit fructus 20, 271. faces 33, 11. litora gemmis 33, 253. apex fidus 44, 19. attollitis arces 20, 297. attollunt prospera flatus 22, 160. lauros 24, 59. oracula fastus 26, 551. vultus 50, 6. attollat cerastis 15, 151. attollant Tydiden 28, 470. attollite turre 8, 104. attollere signa 3, 86. tadar 31, 33. attollens jubar 14, 1. apicem 28, 42.
- attonitus Ganges 1, 163. attoniti hærent 26, 371. pecudum timores 98, 16. attonito aere 50, 12. attonitis omnibus 26, 4.
- Atys personat 20, 302.
- avaritia profunda 15, 164. avaritiæ pectora 3, 37. libido 26, 226. avaritiam cruentam castrat 18, 193. trudit 22, 113.
- avarities Stygiis innexa catenis 7, 185.
- avarus cædis 26, 606. vigil 27, 8. avaro intuitu 3, 164. avaris opibus 33, 21.
- Auchenis 1, 21.
- Auchenium genus 1, 8.
- auctor tanti muneris 1, 72. fœderis egregii 5, 75. necis 8, 94. honoris 8, 579. successibus fueras 8, 638. major Honorius 15, 499. gravissimus eloquii 17, 332. pravus condidit 20, 496. paci mitteris 21, 51. nec adhuc ostenditur 26, 450. nominis urbi 28, 517. Lemnius 28, 572. annus venientibus 28, 660. in auctorem sævit 19, 12. auctorem ipsum parere sibi 8, 299. damnare suum 18, 170. dubium expromere 36, 195. globum 44, 73. paritura suum 95, 10. nescire suum 98, 15. auctore Eutropio 20, 98. quo flexus 22, 3. in auctores vertit tela 7, 95. deos hæc statuisse 49, 82. auctoribus consanguineis 1, 267. primis 18, 158.
- audacia præceps 3, 34. titubans furcis

INDEX

- furtis 10, 81. præceps crevit 32, 9. sublata 37, 107. petulans 74, 7.
- audax mamma 1, 88. *Stella* 8, 184. animi 35, 4. arguar 42, 10. herba 49, 22. audacibus reinis 7, 56.
- quid non audeat annus Eutropii 20, 480. ne quid in absentem 29, 231. audere aliquid 26, 393. audentes fors juvat 42, 9.
- non audit verbera currus 17, 187. audiat hoc commune solum 39, 56. audire victores merentur 1, 62. audimur omnibus terris 16, 9.
- avexit natos 36, 265. avellit aristas 36, 150. avena amissa 46, 24. *avenas* inæquales cera texebat 31, 35.
- Aventino* recessu 22, 405.
- Averni* sinus 5, 502. vacui vulgus 33, 20. *pestiferi* 35, 348. *Averno* miscebit alitra 15, 383. laxato 18, 450. umbroso 33, 116.
- avertit diem 15, 400. avertere victu Chaonio 36, 47. averfis manibus 28, 329.
- auferret sodales 28, 313. abstulit tumultum 3, 20. illum suus enfis 8, 92. auferre sceleris causas futuri 5, 193. penatibus 29, 101.
- augentibus omnia Musis 28, 475. augetur fetibus potestas 1, 194. augeri flagrantis 22, 265. auctior fidere mundus 5, 3. *auctis* collibus 28, 529. *augendis* toris 29, 30.
- augescit majestas 24, 99. brevitatis doni pietate 90, 11. augescat purpura gemmis 7, 4.
- augmenta ministras odiis 27.
- augur meliora sponderet 26, 267. augure falso 20, 2. luco 26, 18.
- augurium canebat 20, 289. trahabat pejore via 26, 263. regnis dedit 29, 103. laturus iniquum 33, 230. fatale tori 35, 141. *triste* minatur 36, 126. augurio lætior genitor 8, 203. auguriis mansuris 15, 29. alacres 15, 472. Sibyllae 24, 166. sinistris 28, 275.
- Augustus belliger (*Theodosius*) 1, 74. hic 5, 157. vexilla salutatur 5, 366. distulit se credere cælo 7, 109. hauserat ignes 10, 2. manes sanguine pavit 28, 117. Augusti fatentur 22, 289. *senis* 8, 642. gener 13, 8. socer 13, 9. fortuna 15, 504. focerum 22, 166. foceri 22, 233. Augusto pervia 1, 108. miserante 3, 244. iudice 6, 18. 17, 256. 29, 179. jacuit Pharos 18, 218. avo 24, 178. consule 8, 4. ab Augusto dicta legio 15, 422. Augustum increpat 5, 382. intonat Echo 28, 617. foveas 95, 20. Auguste, vestra parens 28, 362. Augustorum sororem 22, 357. Augustis fratribus 2, 17. gener accedis 21, 78. progenitram 22, 357. Augustos tot fugavi 26, 524. vidi 28, 393. contulit 29, 64.
- Augusto civica corona suspensa* 2, 75.
- Augusta* parens 8, 189. proles 10, 252. supellex 22, 93. soror 28, 553. Augustis in laribus 20, 63. laribus 29, 39. Augustas umbras 8, 95. auras 21, 113.
- avido fervore 35, 137. luctu 36, 50. avidæ curæ 4, 243.
- avis gnara loquendi 20, 330. Junonia 28, 576. avem in diram 20, 230. solis 22, 419. æternam 44, 63. aves nudus pascit 5, 451. alternas 16, 16. fidereas Junonis 20, 330. meditentur 26, 230. diras pavit 28, 209. innocuæ transiitis 25, 349. innumeræ comitantur 44, 76. ætherias deicis 101, 73. Herculeas 45, 5. avium more 17, 319. voces 18, 317. clangore 26, 444. nidos 31, 14. nulla 40, 17. avibus incepta secundat 22, 364. Romanis 28, 12. frenatis 31, 111.
- avita* cornus 8, 520. avitis finibus 3, 191. spoliis armisque 31, 71. *avitas* manus 7, 190.
- avius currus feratur 36, 53. avia per ignota 8, 482. pererrant 36, 43.
- aula nutrix 7, 11. socia 7, 156. *nota* 8, 2. mihi vacet 10, 191. dignior vulnus 10, 264. *germana* 15, 237. moderantem sustinet 18, 144. aspicit 18, 487. sanior 19, 14. vulgata 20, 64. quam similes viros (*habet*) 20, 134.

INDEX

- choris vacat 20, 584. debuit 21, 50. ditabitur 22, 207. alta 27, 26. ab Eoa 28, 90. deserta 33, 109. personat procis 33, 133. sub Ditis 35, 365. choro me cingeret 40, 52. aulae geminae exercitus 5, 6. praedivitis 5, 142. Romanae 8, 219. redde suos 10, 38. semen fluit 12, 22. tali 17, 164. jungitur curia 17, 157. tumultum 21, 308. dissensibus 22, 86. Pellae 24, 33. migrantis 26, 315. alacris amplexus 26, 454. alternae 26, 567. Latiae 28, 22. inter veteris speciem & praesentis 28, 558. paludatae 28, 596. labores 31, 66. flebilis & tacita 36, 148. aulam ad regalem 5, 113. in claram 3, 177. submersam fluctibus 17, 281. geminam 18, 281. purgatam 20, 20. pallentem 20, 462. votis erexerat 29, 160. per aulam emicat 30, 3.
- aulaea* tenent 35, 320.
- Aulis* fervebat vocibus 15, 485.
- aura* clementior Favoni 1, 272. plenior rotat 2, 12. frondes concutit 20, 452. nectare dulcior vaporat ostia Nili 44, 99. Tartarea 101, 33. tenax 48, 39. incumberet 100, 5. auris levibus projecerat 35, 30. in auras sese jaculentur 17, 319. *auras* per discussas 1, 124. donantibus ipsis 1, 245. per liquidas 3, 55. Veneris clementes 7, 165. aperis Titanibus 33, 66. ad superas 33, 276. corrumpit 35, 202. globus ambit 35, 298. in aetherias 95, 18.
- auratae* trabes 39, 42. aurato remige 28, 376. pomo 29, 170. auratam pilam 29, 144. auratos imbres 24, 226. ungues 33, 18. auratas trabeas 1, 178.
- aurus* grex 22, 450. annus 22, 474. intres circum 24, 198. aurea dona vomens 1, 49. stagna 3, 102. Venus 10, 74. *Thermantia* 10, 339. saecula 22, 335. cornua (*Eridani*) 28, 162. progenies 35, 286.
- aurifero* fonte 24, 61. *auriferis* aquis 8, 128.
- auream* avidam pandit rumoribus 22, 47. sonus attingit 26, 412. aure docili concipit sonos 51, 8. ad aures vox pervenit 31, 25. per aures venere 24, 338. aures complet gloria 1, 31. pacificare 4, 20. dominas 6, 17. *pro-nas* accommodat 15, 426. per mundi ibimus 16, 9. attonitas duceret 17, 20. *scabie* laceras 18, 136. impulit 18, 372. Augustas 21, 113. gratas conciliat 25, 17. festae 26, 206. pulsaret 26, 625. circumsonet nomen 28, 319. duras permovimus 28, 368. onerat baccis 28, 528. vanas tonitru deludimus 33, 98. auribus arrectis haesit 1, 210. castis 22, 304.
- auriga* stat gelidis plagis 28, 173. suos vincit jugales 31, 115. *auriga* somnia currus 27, 5. *aurigam* non licuit nosse 36, 237. in aurigam surgit currus 87, 2.
- aurigandi* periti 20, 341.
- aurora* discors (*Oriens*) 5, 100. tibi *nutrix* 8, 130. *divisa* 15, 61. *supplex* tendit 20, 527. flammae vultu *ib.* croceum vestita diem *ib.* comas ornat 22, 473. aurora gentes remotas 7, 69. nuncius Aethon 8, 561. *digitos* 10, 270. divitis solium 28, 84. famulae urbes 29, 116. noctisque duces 35, 46. habenas regat 37, 34. *auroram* possideant 18, 427. totam moverat 21, 155.
- aurum* in longum producit tractus 1, 18. donandum novis legionibus 5, 312. fatale 5, 342. Pyrrhi 8, 414. fumat 8, 549. rimatur 22, 112. vena vomit 29, 76. *oblatum* natalibus *ib.* rutilum intermicat 33, 183. rex suscipe 99, 4. in aurum aestuat 18, 190. auri fluctibus 3, 186. infatigabilis proluvia 5, 498. largi munificus 8, 500. quicquid fluvii evolvitur 17, 39. priusci tempora 17, 123. cumulos 18, 222. alieni 20, 87. radiis 21, 79. pondus relictum 22, 58. servati prodigus 22, 151. fonte 22, 346. fulgore 24, 66. dispersi illecebris 28, 605. auro in invisio 3, 169. squameus 8, 524. Pellaeo 15, 269.
- madida*

INDEX

- madido* 17, 286. in induto 18, 302. cecidisse 20, 323. circumlinet hydros 22, 137. nevimus 22, 334. graves trabecas 22, 340. rutilo ditabat 24, 230. discolor frons 24, 289. tentare fidem 26, 87. pretiosior sanguis erat 26, 707. circumfuso 28, 52. madidæ Nymphæ 35, 69. in sparso 44, 22. frenat equum 44, 86. in auro stellas accendit 33, 252.
- Ausoniam* laceffitam 26, 290.
- Ausonidum* matrum 26, 627.
- Ausonio* amictu 8, 566. sanguine 24, 186. *Ausonium* æthera 28, 273. *Ausoniis* rebus 28, 204. *Ausonios* ritus 5, 82. *Ausonias* arces 1, 130. 26, 386.
- Auspex* victoria 28, 653. *purpura* 39, 51. auspice hac 3, 83. *clamore* 8, 611.
- auspicium* ferale 20, 232. triumpho 26, 452. *cecimere* 29, 82. *auspiciis* tuis 7, 88. *regalibus* 8, 1. *secundis* 8, 634. *falsis* 15, 122. *illius* regor 15, 500. *mollibus* 18, 494. *sollennibus* 22, 364. *fruitur* 24, 129.
- Auster* sonorus 12, 43. *redditus* imperiis 15, 1. *humidus* 22, 395. *madidus* 24, 103. *dies* pluviis turbaverat 28, 541. *turbidus* incubat 29, 203. *truculentior* 35, 308. *torquet* arenas &c. *ib.* *austri* vastator 8, 29. *circulus* 8, 428. *dubii* adventus 15, 486. *regnant* 15, 515. *ora* silet 22, 285. *prodigia* 24, 345. *impetus* 35, 200. *flamina* corrupta 49, 91. *austro* incumberet 24, 71. *calido* 26, 59. *in austrum* vergit 3, 364. 5, 348. 17, 119. *jaculatur* tædas 28, 329. *ad austrum* cursus 20, 261. *austrum* agitabat 21, 269. *austri* acribus violentius 3, 90. *flantibus* 8, 339. *tepidis* 26, 347.
- Australis* tuba 21, 248. *Australium* annum 18, 403. *Australe* latus 20, 242. *Australibus* exuviis 24, 17. 29, 45.
- austis* paribus se committeret 20, 584. *Diomedeis* 28, 479.
- Autotoles* fugaces 21, 356.
- autumnus* te ambiat uvis 1, 274. *quas* tulit umbras 44, 29. *autumni* *plagis* 3, 364. *cadentis* 15, 67. *portas* 17, 119. *germina* 22, 465. *autumnum* fortunatum tenebis 35, 293. *pomis* notat 52, 12.
- avus* hinc processit 8, 24. *senior* 10, 219. *speratur* 22, 240. *belipotens* 29, 40. *maturior* ævi 22, 348. *avi* divi fidus 8, 190. *avum* communem *partitur* 10, 30. *robustum* cernit 52, 20.
- auxiliatur* amor 5, 15.
- auxilium* præbuit 24, 95. *rogat* 37, 126. *dei* poscebat 101, 119. *commune* medentum 49, 70. *auxilio* fovere *Geræ* 15, 245. *gravis* 20, 512. *spreto* 21, 235. *legit* precantes 26, 402. *brumæ* 28, 444. *obstitit* reverentia patris 35, 235. *cinguntur* 37, 44. *auxiliis* extremis 26, 581. *negatis* 28, 109. *utitur* 28, 219.
- axis* calidus 1, 37. *Hesperius* 5, 264. *volucer* 5, 508. *quicquid* complectitur 7, 209. *geminus* 8, 131. *Olympi* 10, 300. *Pythius* 16, 16. *fulgidus* 33, 116. *æstuat* 47, 35. *axi* medio 36, 234. *axem* cæli geminum 5, 152. *utrumque* regentibus 8, 395. *quatiens* 15, 134. *recepturi* 15, 458. *in* quem transibis? 19, 33. *mutaverit* 26, 55. *deceptum* 29, 168. *impedit* 35, 161. *in ætherium* 101, 60. *axe* ligat rotas 1, 81. *medio* libraverit 3, 11. *sub utroque* 7, 57. *ab inferno* 20, 24. *sonoro* 20, 106. *sub nudo* 20, 413. *ab toto* 21, 72. *ab alio* 21, 246. *ab Scythico* 22, 368. *nostro* procul 26, 203. *ab Riphæo* 28, 31. *in alio* 29, 82. *ab axe* jugales ducuntur 87, 5. *axes* per noctivagos 1, 243. *igniferos* 17, 275. *geminos* 22, 59. 24, 139. *ad* sidereos cæli 34, 35. *rutilos* 35, 192. *ad superos* 37, 116. *pigros* non concitat 44, 61. *axibus* ætheriis 14, 35.

INDEX

B

- B**abylonos captæ 8, 653. **Babylona** rapi video 7, 201. centum portis superbam 18, 235. armatam 20, 475. petis 21, 54.
- Babyloni**us horruit 8, 146. **Babylonia** cura 28, 18.
- bacca** Nereia 8, 592. **baccis** gravibus 10, 167. aspera cingula 22, 88. candentibus 28, 528.
- Bacchæ** struxere apicem 10, 217. **Baccharum** pulsu 24, 365.
- bacchatur** crimine 28, 192. **ulularibus** Ide 33, 206. **genitrix** Olympo 36, 299. **bacchabor** ultra 20, 299. **bacchabere** ulterius 3, 368. **rebus** humanis 18, 24. **bacchatus** per opera tremor 20, 27. **ferro & igni** 26, 155. **bachata** inter penates 3, 82. **bacchari** corpora laniant 22, 213.
- Bacchus** amator 10, 271. **Orgia** transtulit 24, 169. **Bacchi mentas** 7, 208. **Orgia** 8, 604. **Baccho** hilares 22, 457. **paternum** pulsante femur 24, 227. **referunt** solennia 35, 67.
- Bac̃tra** teneri legibus video 7, 202. **horrebunt** secures 8, 656.
- baculo** nitens 52, 3. **pro baculo** contis ntitur 26, 484.
- Bac̃in** decorent virera 12, 31. **perstrepi**t 17, 286. **commendet** 22, 238.
- Baleari** funda 7, 50.
- Balium** decerent 72, 9.
- balnea** posuit 84, 4.
- balsama** spirantia 1, 252. **tarda** 10, 96. **effudere** 31, 121. **desudat** Niliacus cortex *ib.*
- balteus** terga liget 71, 2.
- barathri** recessu 3, 379. **barathro** vacuo 5, 523. **candenti** 26, 345. **ferali** 33, 37.
- barba** se repectit in fontes 1, 223. **hispidam** mader 35, 316.
- barbariæ** pars magna jacet 18, 323. **motus** 21, 148. **bustum** 26, 638.
- barbarici** numinis 21, 230. **barbaricæ** vitæ 20, 226. **barbarico** fastu 15, 73. **tumultu** 19, 53. **barbaricos** cruores 5, 232. 8, 631.
- barbaricas** cohortes 7, 112. **comas** 26, 184. **turmas** 44, 83. **strages** 72, 13. **barbaricis** opibus 10, 227. **armis** 18, 17.
- barbaries** penitus commota 8, 49. **diffona** 17, 250. **temerare** possit 26, 102. **barbariem** relinquit 5, 79. **collegerit** omnem 15, 432. **cadentem** 28, 222.
- barbarus** bibit flumina 4, 8. **quos** agit 5, 91. **errat** 5, 125. **exul** 7, 66. **pallefcit** 8, 359. **cupiat** fervire 8, 484. **frueretur** 15, 84. **qua** ibat 17, 54. **atrox** 18, 251. **infcius** 26, 283. **barbara** conubia 15, 191. **arma** 20, 159. **ferox** 20, 182. **tot** millia 21, 106.
- Barce** arida 15, 159.
- barbiton** facilem 9, 10.
- Bartholomæus** comes eat 77, 4.
- Bastarnæ** truces 8, 450. **Bastarnas** tumentes 21, 96.
- beati** remeant 1, 47. **beatum** quo dirigitur fine 17, 95. **beatis** omnibus esse dedit 3, 215. **radiis** astrorum 29, 47. **beatos**, efficiunt 21, 34.
- Becanum** lacum 52, 18.
- Belga** pecus pascit 21, 226.
- bellator** felix 24, 12.
- bellatrix** ira 5, 118. **pompa** 7, 2. **bellatrices** aquilæ 10, 193.
- Bellerophontes** habenas 8, 560.
- bellica** nubes 29, 196.
- belliferam** Italiam 18, 429.
- belliger** Augustus 1, 74. **belligeros** lufus 27, 621.
- bellipotens** Strilicho 7, 144. **ayus** 29, 40.
- bellantis** juvenci 39, 30. **bellaturo** imperat 24, 85.
- Bellona** levat exuvias 1, 121. **solvit** equos *ibid.* **fer** mihi galeam 3, 342. **tibi** probavit dextras 5, 263. **circumvallata** Senatu 8, 12. **trabeam** gerit parmamque removit *ib.* **vindex** 18, 314. **sanguine** fordida vestem 20, 110. **moraris** 20, 145. **patris** currum præcedit 22, 371. **aluit** tropæis 26, 31. **ridente** 26, 466. **Bellonam** alloquitur 20, 110.
- bellua** nutrix 1, 97. **Hyrcana** 3, 227.

INDEX

227. umbratura deam 10, 150.
 terrior 18, 183. ruit in rupes
 20, 426. immanis 21, 267. bre-
 vis 45, 40. nutritur Nilo 93, 1.
 belluarum corde furentior 11,
 26.
 bellum civile conficis 8, 634. con-
 ficeret 11, 39. flebile 15, 77. pa-
 rrare 15, 273. refumit 15, 332.
 geminum surgebat 21, 274. cin-
 xerat Africa armis, dolis, auxi-
 liis *ib.* alebat insidiis *ib.* civili-
 le pudoris obtentu tacitum 21,
 280. solo peragens murmure
 28, 269. transferre 28, 302. in-
 dicit 3, 68. belli notas 4, 10.
 civilis imago 5, 236. pulvere
 grato 7, 37. agendi 20, 325.
 funera 23, 17. fiducia 24, 122.
 meritum 25, 18. semina 26, 26.
 murmure 26, 204. Getici 26,
 380. grati miracula 26, 622.
 arbiter 28, 212. tempestas 29,
 208. laudem 29, 227. regem
 48, 44. bello relicto 20, 356.
 luxuries non pretiosior 21, 92.
 cælesti 26, 71. temperiem refer-
 ret 26, 153. barbarico 26, 288.
 quæsit opes 26, 401. instruit
 26, 550. secundo 28, 89. per-
 dere cunctos 28, 310. peracto
 72, 6. bella civilia tonant 7, 64.
 8, 320. *pendula* moturæ 15, 474.
 rulit 18, 337. geramus 18, 493.
 dabunt socios 20, 222. in sinu
 nascuntur 20, 576. ferant clas-
 ses 21, 308. censeret 21, 327.
 fremunt 22, 149. canenda 25, 6.
 Punica gerenti 26, 394. nascen-
 tia repressit 26, 400. geri 26,
 578. ad proxima 28, 109. cum
 suis gerit 28, 255. premens
 Janus 28, 638. cupit 33, 72. pa-
 lam cælestia sentis 36, 314. post
 Pygmæa 39, 13. movent 44, 82.
 in bella armavit 29, 155. pa-
 rant dextras 37, 7. bellorum si-
 gnis positus 8, 8. in usus 18,
 382. in undis 20, 507. lauros
 28, 120. artes 45, 43. bellis ac-
 cendere terras 5, 9. longis 8,
 458. innumeris 10, 221. obje-
 cit 17, 156. te inferis 18, 271.
 caruit annus 20, 122. septi la-
 trantibus 20, 486. insignior 21,
 28. rabidis succumbere 21, 188.
 favens 24, 215. patris 28, 127.
 Errusciis 28, 489. simulacra vi-
 va dedit 28, 573. domitis 28,
 653. tristibus aspera 35, 20.
 Beli secreta 21, 62.
 Benacus alit volucres 31, 107.
 bene signatum tempus 1, 266.
 benefacta tenere 22, 42. referre
 24, 182. tua te conveniunt 28,
 386.
 Berecynthia juga 20, 300.
 beryllo paries surgit 10, 90.
 Bessi pallentis 17, 41. damnant 26,
 179.
 bestia propriis munitur telis 45,
 40.
 bibis undam 101, 74. bibit Nilum
 1, 38. cruorem 3, 78. Tritona
 8, 36. mores 10, 231. aquas
 ignotas 52, 6. bibat Nilum 3,
 185. bibinus Rhodanum 24,
 158. Romanos fontes 41, 13.
 bibunt pruinas Alpinas 1, 255.
 sparsos violaria succos 36, 233.
 bibens Mæorida cæsam 3, 312.
 bifido cornu 10, 146. bifidos tra-
 ctus 21, 199.
 bififormem Glaucum 36, 12.
 bigis cæruleis 33, 274.
 bijuges fascis 1, 233.
 bilingues insidias 15, 284.
 bimbres te non potuerunt æqua-
 re 8, 543.
 binos dracones 101, 28.
 bipennem fugere 18, 333. bipenni
 sumta 8, 345. Tartarea 36, 79.
 armata 36, 377. bipennes fe-
 riant 21, 231. bipennibus duris
 20, 414.
 biremes complere 15, 369. aliæ
 instabant 21, 367.
 Birrum dicere 92, 1.
 bis laudatura 17, 23. cernere 37,
 107.
 Bistaltæ dicite 21, 134.
 Bistonie plagæ 28, 441. Bistoniam
 chelyn 34, 8. Bistoniis ab oris
 7, 111. vastior 20, 565. Bisto-
 nios campos 8, 54.
 Bithynia fertur 20, 247.
 Bithynis incumbere 20, 467. Bi-
 thynos mutasse 18, 201. attin-
 git 20, 239.
 bitumine nigro 28, 325.
 blanditur quicquid Hydaspes 35,
 82.
 Aaa 4   blanda

INDEX

- blanda** vultus luxuries 22, 135. **pe-**
ricla maris 100, 4. **blando** flu-
ctu 1, 191. igni 48, 48. **blan-**
dos fluctus 7, 123. **blandas** ju-
bas 33, 209. **blandior** non ul-
lus 18, 85.
- Blemyas** per feros 47, 19.
- Bocchi** antiqui penetralia 8, 40. *in*
regnum 15, 94. *regia* 15, 342.
dolis 28, 383.
- boni** norma 17, 96. **bonorum** sin-
cera congeries 17, 135. **fors** sin-
cera 21, 25. **bonis** quietis mili-
tariæque fruimur 8, 492.
- bonis** pulsus 20, 557. **melior** quis
consilio, quis iuris & æqui nos-
se modum? 10, 314. **fama** 24,
6. **procede** 44, 54. **meliora**
nobis creavit 37, 18. **optimus**
divorum 28, 55.
- Bootes Arctoa** parat convexa 7, 170.
quantus numeratur nocte 8, 186.
molitur tibi *serta* 10, 274. **Boo-**
tæ tardi flabra 21, 123. **Booten**
contemne 15, 501. **pigrum** 35,
190. **iratum** 36, 225.
- Boreas** bella cupit 33, 72. **pela-**
gus, silvas, campos, flamine ra-
pturus *ib.* quatit Alpes 9, 37.
nimbos egit 8, 181. **subactus** ser-
vitio 21, 217. **urit** frigoribus
29, 6. **gravis** armatur turbine
33, 70. **glacie** nivali hispidus
ib. concretus grandine pennas
ib. **Boreæ** vastator 8, 29. **nul-**
lus metus 22, 285. **sodales** 26,
339. **nivalem** domum 36, 323.
certamina 39, 36. **Boream** sen-
tit 59, 3.
- bos** abductus aratro 26, 161. **bo-**
ves reflexi 24, 332. **bovm** ar-
menta 26, 408.
- Bosporus** splendet 1, 174. **te** gau-
det alumno 8, 129. **caligine** li-
ber 8, 177. **qua** Pontum arctat
15, 225. **nutavit** 20, 28. **alluit**
ædes 20, 340. **indueret** floribus
21, 87. **nutritor** 28, 81.
- brachia** *devota* 5, 368. **tendentem**
7, 32. **centum** 21, 303. 26, 64.
Cancræ 22, 460. **abrupta** Pindi
24, 302. **armaret** montibus 26,
64. **livescant** nexu 31, 131. **Li-**
lybæa pulsat 33, 149. **nuda** ni-
tent 35, 30. **manant** in rorem
36, 252. **certo** prætentat nisu
36, 362. **ardua** curvantur 36,
4. **in** brachia pondus cogis
101, 58.
- Brenni** flammis 15, 126. **rabies**
26, 432.
- brevis** *causa* 8, 510. **effigies** 8, 572.
bellua 45, 40. **breve** nil moliri
21, 42. **lumen** 44, 36. **brevi**
ponto 26, 220. **brevibus** fatis
5, 49. **vadis** 20, 430. **in** an-
tris 39, 35. **brevior** duxi secu-
rius ævum 15, 107.
- brevitas** doni 70, 11.
- Briareia** turba 35, 188.
- Briareus** quis posset? 21, 304.
- Britannia** mundo diducta 17, 51.
velata monstro Caledonio 22,
247. **dira** 26, 568. **sensit** 3, 131.
sæva 8, 73. **secura** 18, 393.
- Britanni** litoris 8, 28. **Britanno**
Oceano 29, 40. **Britannum**
Oceanum 26, 202. **Britannæ**
colla fractura 24, 301. **Britan-**
nis jura dividit 15, 19. **extre-**
mis 26, 416. **Britannos** extre-
mos 5, 150. **vincendos** 24, 149.
- Britomartis** ignea 24, 251. **agit** lu-
cos 24, 303.
- Bromii** gloria 8, 132. **Bromio** jun-
ctum radiare Tonantem 7, 132.
Bromios remos 24, 365.
- Brontes** exasperat ægida signis 7,
193.
- Brusterus** venit 8, 451.
- bruma** tentabimus lstrum 1, 135.
stridens Aquilone 3, 242. **Ze-**
phyris cæpta remitti 5, 101.
mitior 20, 95. **una** 26, 151. **tri-**
cesima *currit* 26, 489. **perenni**
sedat 33, 262. **innoxia** rosas
servet 35, 223. **rigeret** imbribus
101, 66. **vehit** contraria
tempora 47, 36. **brumæ** requies
8, 322. **auxilio** 28, 444. **brum-**
am sibi vindicat 35, 106. **sen-**
tit 59, 3. **agam** 74, 2.
- brumali** fidere 26, 322.
- Brutus** amaret 17, 163. **reperor**
trabeis 22, 322. **instituit** 22, 325.
senior 22, 383. **Bruti** honos 20,
141. **trabeas** 28, 642. **Bruto** con-
sule 22, 323. **non** indignante
24, 192. **Brutum** mirabere 8,
401. **Brute**, tua potestas 18, 440.
Brutorum agmina 18, 460.
- bubone** insulso 20, 407.

bucci-

INDEX

buccina hostilis 4, 3. turmalis 15, 447.
 Buliridis aræ 3, 254. aras imbuit 18, 161. Buliride rubuit Nilus 34, 43.
 bustum memorabile barbariæ 26, 637. Enceladi 33, 153. composuit 44, 44. busti odorati 22, 420. busto Phrygio tegeret 20,

530. optato 35, 84. bustis prorumpite 18, 451.
 buxus non sonat 33, 209. crispata 35, 110. horrida 35, 268. buxos racitas 20, 286. inflare 36, 130.
 Byzantinos proceres 20, 136.
 Byzantius senatus 19, 57. Byzantia luxuries 20, 415.
 Byzas videbit 20, 83.

C

Cacumen summum nacta 17, 61. teritur 33, 160. cacumina Aetnaea 36, 334. montana 85, 1.
 Caci flamina 34, 43.
 cadaver sparsum perit 5, 417. deforme 18, 38. toties venale 18, 147. misit pro rupe 37, 103. cadavera fluitantia 8, 629. passura moras 20, 291.
 Cadmeia Leucothoë 10, 155.
 Cadmus se vertit in anguem 18, 293.
 Cadmi Tyrii 21, 318. mania 36, 387.
 cadit assiduo flatu 44, 34. cadunt iudice fontes 8, 89. impune 31, 114. sponte ferta 36, 127. summa subito 91, 2. cadat permittite 15, 314. seditio 17, 249. cadebat religio 3, 15. cecidit certamine 28, 311. per te fortuna 39, 45. cecidere triumphis 1, 139. animi 20, 485. cadet dementia 5, 99. cervix 5, 166. cadere non profuit 34, 41. cadentis autumnus 15, 66. cadentem de matre 3, 92. casurus sponte 17, 72.
 cadis gemmatis 31, 122.
 cæcus vultus 3, 34. editus ex utero 99, 9. cæca carina 3, 277. profundi 20, 429. futuri gaudia 20, 545. futuri 33, 138. cæcis faxis 15, 506. plagis 17, 82. cæcas manus 37, 110.
 cædes lerifera 1, 119. cognata 3, 77. deslere nefandas 3, 250. nullæ nobilium 8, 494. cædis avarus 26, 606. gloria 28, 114. cædem in nostram 5, 147. cæde inadem mensa 15, 181. profunda 20, 573. sæva rumentes 21, 95. sine cæde subactus 21, 216. cædibus quantis epulentur hy-

dri 3, 362. claris 18, 180. fœdari 26, 464.
 cælantia fluctus fila 33, 254. cælatas fores 28, 46.
 cæso luco 26, 18. cæsam Mæotida bibens 3, 312.
 cæruleus anguis 3, 118. cæruleo sulfure 28, 325. cæruleis infecta notis 1, 215. bigis 33, 275. naribus 37, 48.
 cærululus amictus 22, 249. visu Ad-dua 28, 196. cærula summa freti 7, 198. hyacinthi 8, 588. metimur 15, 67. desueta tentabo 17, 182. per cærula ludunt flammæ 35, 3.
 Cæsar mutatus principe 8, 169. ferox 15, 49. prælia jactaret 28, 400. dignatus scripsisse Maroni 41, 23. Cæsaris iura 8, 311.
 Cæsareo sub jure 18, 458. Cæsareæ portenta domus 8, 313. Cæsareum stemma 12, 29.
 Cæsaries confusa motu 8, 552. intonsa 31, 43. pulcrior auro squalabat 36, 87. cæsariem crinali stringere cultu 1, 85. flavam 8, 447. fingebat Venus 10, 99. subligat 22, 471. diffusa Noto 35, 248. repexam 48, 11. cæsarie flavente 24, 19.
 cæstu valido discernere 1, 238.
 Calaris, v. Caralis.
 calathis lanam præbuerit 20, 384. calathos vere rubentes invertunt 31, 117. videntes 35, 139.
 calcaribus arsit sonipes 8, 546.
 calcat responsa 15, 257. arenas 36, 385. calcet honores 24, 109. calcabat Danubium 21, 126. calcare Notum 5, 244. solum 26, 428. calcantum oneri virorum 49, 47. calcaturus omnes 21, 349.

INDEX

349. calcatur solo achates 10, 91.
equo regali 28, 516. calcabitur
Phasis equo 3, 375. Atlas 36,
324. calcari vestitus 18, 493.
calcatis Musis 39, 51.
Caledonio monstro 22, 247. *Cale-*
doniis pruinis 8, 26. *exuviis*
29, 45.
calefecerit amnes sanguine 26, 515.
calefacta Noto hiems, 1, 271.
caler per membra sudor 1, 117.
obvius ire 10, 287. ore pudor
28, 565. Phlegethon 49, 72.
calent stravisse 38, 29. caleret
ira 5, 118. caluisset libido 18,
102. caluisse vota 28, 334. ca-
lens de strage 7, 26. calentes
pugnas 48, 49.
caligine volvi 3, 12. mergi 18, 492.
gressus figunt 20, 525. *sensus*
heberat 22, 133. longa pasci 35,
193. membra colorantur 36, 90.
calligantes thalamos 33, 2. *coro-*
næ 36, 247. caligantia Pangæa,
3, 336. caligantibus armis 1,
27.
Callæcia risit floribus 29, 71.
calliditas nocitura 29, 233. addi-
tur armis 45, 29.
callidus affatu 5, 368. callida
voti 35, 11.
Calliope, posce 17, 287. mea dic
29, 1.
Calliopea ornabat nurum 40, 20.
calle reperto 26, 282.
calor expleri nequit 3, 187. quid
obstitit forti? 8, 34. novus 10, 3.
uret 11, 22. male festinatus 28,
224. infundit fœdera 48, 40.
quo ire vetat 49, 34. calorem
mentis 5, 287. arcanum 21, 57.
calore nimio munira 15, 146.
venas compescit 47, 34. calores
horrificos 22, 23.
Calydon vidit 29, 172.
Calypso contenta 29, 24.
Camerina pigra 35, 59.
Camillus ostendat 8, 408. *pueros*
reddidit 15, 274. iratus & exsul
20, 598. Camillo detulerim
fascies 20, 54. uni æquande 26,
430. Camillum alium 22, 399.
Camillos prætulerim 1, 149.
servatores 18, 439.
caminis Cyclopum 36, 117.
Camœnis Latiis 29, 15.
Campana culta 15, 110.
campus furori expōitus 5, 47. in-
geniis patuit 17, 262. Martius
18, 438. hic omnia vindicat 26,
572. sollennis 28, 5. campi vi-
cini 5, 63. tempestate cruenta
7, 75. Aethiopum 18, 178. sævi
18, 272. latebant 21, 172. mo-
re 26, 181. suffragia 28, 10. Pol-
lentini 28, 128. effossi fundami-
na 35, 164. squalentis 35, 339.
dorsa 49, 54. campo æquatur
15, 386. aperto 26, 139. cam-
po male tentato 28, 247. re-
cumbunt 36, 380. in campum
se fundit *aper* 10, 56. campum
folio præponere 20, 457. repe-
tebat 21, 110. patulum 28, 515.
campos per Aonios 4, 3. Bisto-
nios 8, 54. horrere situ 36, 37.
in vestitus æterno gramine 36,
231. rimatur 36, 441. campis
sanguineis 15, 361. ardentibus
26, 45. patulis 33, 219. 37, 72.
Cancri brachia 22, 460. *calentis*
47, 9.
candent argentea sæcula 22, 448.
canduit ira 22, 82. culpis 28, 346.
canduerint viscera felle 17, 226.
candenti barathro 26, 345. can-
dentibus equis 22, 369.
candescet pruinis 41, 15.
candidus exercitus 10, 295. can-
dida curia 18, 308.
candor æstivus 1, 219. fatalis 8, 195.
excessit pruinas 28, 476.
candor non abundat nimio sangui-
ne 10, 269. superat nives ac
lilia 31, 126. candoris electi 28,
370.
cannit ætas sub galeis 26, 35.
canos prodesse seni 5, 67. pulvere
fordida 36, 177.
Canis flagrantior 47, 33.
canis Stygii ira 34, 34. canem
obesum lacte 18, 133. canes va-
riæ formis 24, 297. graviori-
bus aptæ moribus, nare sagaces
ib. armarit Scylla 29, 21. ca-
nibus juga rimari 15, 357. scru-
tatur odorem 35, 148. reductis
36, 447.
canities *festina* venit 10, 325. ani-
mi 17, 19. ferta refudit 18, 92.
fœdabitur ævi 18, 477. cognita
fuit 26, 460. lucida Phorci
36, 11.

INDEX

- 36, 11. per canitiem glacies durat 37, 24. in canitiem mutatis 3, 134. canitiem priscam resumunt 8, 506. *ligat* Glaucus 10, 158. *prodit* 15, 25. raram 19, 25. inclinat 22, 443. severam ante pedes fudere 33, 50. sanctam 50, 30.
- Cannæ geminassent Trebiam 26, 387. post Cannas 24, 145.
- Cannensibus damnis 15, 79.
- canit, se vate 18, 313. fama 21, 312. ore sublimi 26, 124. canunt rura 2, 12. triumphum 3, 54. signa 3, 348. præfagia noctes 15, 355. Delphi 18, 328. canat fistula 24, 283. canant molle faustumque 10, 196. debita vota 40, 62. canebat augurium 20, 288. fama 20, 463. cecini fasces 25, 5. cecinit triumphos 21, 4. sic longæva Themis 33, 217. cecinere rubæ 1, 198. *auspicium* 29, 81. fores prælagium 35, 7. cecinisse deos 20, 47. canendo peremi 3, 156. canens te voce sua 7, 134. canenti favere 23, 13. canentes lene cerastis 35, 345. canitur fabula seu verum 14, 231. Celerina 31, 24.
- canoris plausibus 1, 175.
- Cantaber Oceanus 29, 74.
- cantatur Agave 20, 364. cantata piacula 28, 330.
- canitur avium 3, 214. lyræ 7, 62. prober 10, 63. Orpheos 17, 252. festivos sopierat 21, 3. tenaces Sirenium 29, 23. insoliti 35, 329. cantu eripere jubar 3, 146. pastorali 21, 182. citharæ 22, 141. fremente permulcent 31, 106. audaci prodere 33, 3. tenero mulcens domum 33, 244. Mygdonio 35, 268. supplice 44, 46. cantibus sopitis 34, 1.
- cani ævi 24, 106. *cano* pulvere 33, 185. canæ nives 1, 270.
- Capaneia conjux 29, 151.
- capax officii 18, 79.
- capillo legem reddit 31, 100. capillum struxerat in orbem 20, 185. capillis virgineis 10, 285. capillos nitidos comere 29, 222. turbata 31, 28.
- capit natura 5, 156. mensura 24, 44. visus spatium 24, 133. certamina 39, 36. fedes 98, 7. *caperet* deos 9, 2. capior fraudibus ipse meis 28, 307. capitur non cælo, non æquoris unda 95, 15. capi profuit 8, 116. ultro se voluere 24, 342. captus armis & vi 28, 382.
- Capitolia alta 8, 318. conscenderet 24, 32.
- Cappadocum sub valle 73, 4. *semine* 29, 192. Argæus 20, 114. palcua 5, 31. matres 18, 246.
- capris trucibus 45, 36.
- Capræ senis infandi 20, 61. *Capreæ* rupes 8, 314.
- captiva ducor 35, 264. *captivo* vultu 21, 213. captivum redde meum 15, 340. captivæ leges 5, 85.
- captant plausus 28, 606. captatur sermo 22, 164.
- capulo acclinis eburno 26, 487. capulis radiantibus 22, 91.
- caput æquævum 1, 220. unum petitur 5, 151. prodigiale 5, 434. distinguit acu 10, 284. insuperabile rerum 15, 459. hæsit in ungue 15, 471. revoluta 20, 315. rotatum 20, 525. Syriæ 20, 571. erexit flammis 21, 184. in proprium 23, 2. sublime extulit 28, 160. umbravere rami 28, 164. sublime 33, 81. Pachyni 33, 146. altum erexisse 36, 42. hoc vidisse 47, 13. trans caput jaculatur tædas 28, 329. capitis in arce 8, 235. capiti membra reponit 24, 129. superstes truncus 26, 300. capita inviolata tollebant 36, 370.
- Caralis tenditur in longum 15, 521.
- carbæseos sinus 20, 183.
- carbæsus custos Romani ævi 26, 232.
- carbasa Punica 15, 59. veltra sequatur imperium 15, 464. mirantur 24, 369.
- carcer tenebrosus 3, 57. repletus squalore 18, 178. Romanus 21, 240. carceris tenebroso oblecta recessu 36, 83. carcere subiturus poenam 28, 381. revulso 33, 44. cognato 57, 1. carceribus laxantur 35, 184.
- cardine sub quo te quæram? 36, 428. neglecto 36, 147. verso 35, 6. 33, 268. *geminio* 29, 44. immoto

INDEX

- immoto 28, 637. sub illo 28, 96. sub occiduo Solis 5, 274. de alio Phœbi 18, 397. pro gemino 20, 602. revoluta 22, 475. ab utroque 24, 16. summo feruntur 28, 21.
- caret eventum 26, 72. caruisse complexu 36, 112.
- carina laissa tunditur 3, 276. cæca trahitur 3, 277. orbis 18, 426. nunc recta, nunc obliquante 21, 289. transvecta 29, 22. carinæ trepidæ 3, 275. rector 8, 419. aptanda (silva) 36, 369. carinam incolumem 26, 5. carinas rupturus 10, 162. ingentes vexi 15, 42. permitte turbinibus 15, 502. texunt 21, 314. multas populata 28, 135. alligat 36, 257. carinis junctis 5, 60. luctaris 15, 516. urbem vexit 17, 151. domitis 29, 183. nota Pharos 39, 56. huc delatis 100, 5.
- Carmani texere diem 18, 354.
- carmen connubiale intendere thalamis 8, 650. in vnum advolvere 21, 10. amat 23, 6. erat Enceladus 27, 17. reverentia poscit 30, 7. hoc pro ture damus 39, 42. mihi erit Alcides 101, 10. mecum luctare 101, 20. carminis actu 29, 19. carmine audito ducti 2, 13. digna gerit 23, 6. festo 24, 21. vinculo mentes 26, 21. fatidico 26, 231. dignus 26, 590. audito 36, 258. cum carmine remos egit 35, 360. ad carmina tendunt critas 33, 14. in carmina vernant rupes 3, 152. concitat undas 17, 318. carmina vetat 4, 4. moverunt 7, 118. displicere 9, 11. Sibyllæ immota stant 15, 30. Cuianæ vatis 18, 11. texentem 20, 458. fingunt 21, 46. ferre 27, 14. Chaldæa 28, 348. vatium 28, 470. veterum vatium 29, 146. per thalamum 30, 1. nunquam dilecta relinques? 31, 45. stridula modulatur 33, 203. fundis 41, 4. jejunas solantia fauces 43, 5. nulla fuisse domi *ib.* nidum pennis confisa relinquunt *ib.* ladam 74, 6. sitientes rupes 34, 19. dicitur 49, 4. culpas
- 79, 1. loquor 81, 4. carminibus lustraverat aras 40, 25.
- carnifices epulas 15, 178.
- Carpathii Triton 10, 137.
- carpit signa doloris 33, 123. carperet oscula 21, 120. carpe iter 84, 2. carpens alimenta vaporis 44, 16. carpentes vellera Seres 1, 180. carpi pollice 35, 86.
- Carras post domitas 31, 74.
- Carthago ter victa ruit 15, 87. Carthaginis arces 18, 334. 21, 343. Carthagine cum tunida 15, 77. media 15, 190. antiqua 15, 518. famula 21, 383. gemina victa 23, 15.
- carior omni luce 26, 308.
- castra angusta 3, 203. castra lustrata 8, 416. Alpina 26, 363. unius sæcula 52, 4. castra agnoscit 22, 196.
- castra matura seges 10, 94.
- Caspia tigris 36, 105. claustra 5, 28. vada 7, 71. colla 8, 607.
- castis fidereis hirsuta jubis 3, 352. pro castide gerunt 21, 262. in castide radiant vultus 1, 118. castide fulminea 7, 194. major 8, 524. laxata 15, 24. fulva 35, 21.
- Castaliæ undæ 28, 27. Castaliode gurgite 81, 1. Castalios latices 4, 7. 101, 4.
- castor niteat 92, 2.
- Castor equum cingere vellet 71, 6. Castora odisset 3, 108. dare 11, 6. pro Castore 1, 244. Castore contempto 8, 556.
- castoreum dicere nequeo 92, 2.
- castra victricia 1, 137. bonis fervandis 3, 267. paterent soli 5, 73. utraque movens 5, 104. fulgida 7, 12. loco ponenda salubri 8, 324. laborant 8, 502. succumbere fas sit 10, 194. sui rectoris adit 18, 377. sopita Lyæo 20, 436. lituos sequuntur 21, 169. barbara secutas 26, 236. poscentia pugnam 26, 559. ad Graja 28, 474. ad pallentia vocat 33, 41. cerea movent 35, 126. in castra reducat 24, 214. castrorum comes 28, 600. cibo 29, 61. castris ordine positis 45, 22. restituit 28, 98. patrii

INDEX

- triis 28, 9. profugis præcingere
 Ararin 26, 297. exuerit 26, 158.
 in veterum 24, 72. omnibus
 23, 11. relictis 22, 406. totis
 non constitit alea 21, 365. invi-
 sis 3, 322. in mediis 8, 10. hæ-
 rere 8, 369. impendere noctes
 15, 450. continuis 16, 5. po-
 sitis 18, 443. commoda eligitur
 regio 20, 417. aderat 21, 116.
 conjugis 40, 50.
 castrat avaritiam 18, 193. castran-
 dus rapitur 18, 45.
 casta petas 22, 107. domus 31, 92.
 castæ noctis 29, 221. casti vul-
 nere 18, 468. casto flumine 24,
 260. ferro 29, 153. castum fer-
 rum 18, 446. *castos* penates 17,
 125.
 casus meritis obistere nullos 8,
 409. meos exhorret 15, 38. in
 omnes æqualem animum 15, 319.
 relegunt 17, 83. supremos 20,
 289. futuros 22, 291. commu-
 nes subeuntia 26, 311. scitatur
 heriles 36, 248. quocunque ju-
 bebatur 36, 433. vomeris egit opus
 49, 26. casum adscribere meri-
 tis 49, 81. casu incerto fluere
 mortalia 3, 3. alio proferente
 15, 122. fertur 20, 424. præ-
 cipiti 26, 115. interprete 26,
 556. nullo deterrita 28, 93.
 extremo 28, 206. nullo turbata
 36, 136. casibus permitto or-
 bem 5, 216. cunctis immota
 17, 5. dubiis occurrunt 20, 495.
 iniquis licuisset 21, 367.
 cataphracti 5, 356. equi 5, 361. 28,
 569.
 cataphracta, quid? 18, 35.
 catenæ laturæ prospera 8, 117.
 subitæ collo sonuere 15, 366.
 motæ 36, 110. catenis gravibus
 religata 3, 377. Stygiis innexa
 7, 185. ferratis innectunt 22,
 374. sævis vinctæ 36, 83. cate-
 nas famulas imponere 5, 386.
 arripiat 11, 29. crepant hosti
 20, 434. Saturni laxabo 33,
 114.
 catenato Rheno 24, 25.
 caterva sacra convenit 2, 16. ca-
 tervæ nudæ 10, 171. doctæ 16, 1.
 regum 26, 109. populatrices
 36, 167. catervas hominum in-
 numeras 1, 44. Geticas 3, 317.
 peditum 21, 102. assuetas Marti
 domando 101, 83. catervis Ge-
 ticas 5, 36. partitis 28, 632.
 Cato Eutropium passure 18, 459.
 catonis adversa 8, 411. Catones
 cuperent servire 17, 165. rigi-
 dos 22, 382.
 Catto domant 26, 420.
 caruli vestigia 45, 8. catulos je-
 junos 26, 324.
 Caucaseo de vertice 39, 7. 44, 32.
 Caucasii rupibus 8, 108. jugis
 26, 59. Caucasias pruinas 18,
 247. per valles 20, 152.
 Caucasus letali gramine pollens
 3, 152. suas movit formidine
 silvas 7, 20. hostes mittit 20,
 574. Caucasii nivalis 11, 31.
 Cato non indignante 21, 225.
 Cato leges dabat 18, 379.
 caudæ parvæ moderamine 20, 427.
 caudam vorat 22, 429. retor-
 quens 24, 357.
 caveis resonantibus 20, 404.
 cavet generi 18, 188. cave a Sti-
 lichone 26, 512. *cavetur* mera
 27, 6.
 caveæ texuntur 24, 325.
 cavernæ Siculæ 35, 173. cavernis
 ignifluis 7, 196. Aeoliis 26, 224.
 fecundis 24, 288. his defende
 36, 106. cavernas infernas 20,
 25. vis glomerat 33, 169. per-
 forat 49, 13. texit 36, 394.
 caupo famulos honorum 18, 198.
 causa viæ 1, 129. una facit sode-
 les 5, 319. iustior 8, 390. bre-
 vis 8, 510. vinci, non robore
 15, 431. latebat 20, 531. læti-
 tiæ 22, 144. patris 28, 119.
 agendi sui 28, 440. later 35,
 154. furoris 36, 283. quæ tibi
 relicta? 41, 10. quæ iubet 48, 3.
 causæ via 3, 15. meliori pervia
 8, 110. ignarus 17, 227. pro-
 spice 18, 485. parvæ 20, 154.
 privata 21, 299. semina 29, 35.
 propria 36, 64. quicquid erit
 49, 79. causam fato tribuisse
 18, 55. daret armis 22, 85. cau-
 sis fallacibus instat 3, 238. *mean-
 tem* defectum 17, 129. veracun-
 dis 22, 222. ex aliis 26, 95.
 nullis 26, 242. causas lætitiæ
 10, 186. 31, 50. similes 47, 24.
 cautes

INDEX

- cautes sonoræ 40, 5. rigidæ lique-
scant 49, 21. cautibus domitis
26, 182. illidi 33, 255.
cautus ad fraudes resistere 21, 291.
cautum dabant exempla 8, 77.
cautior labor 50, 18.
Cecropiæ senectæ secreta 17, 67.
Cecropium templum 33, 11. Ce-
cropias matres 5, 191.
cedunt æquora 29, 124. nec pa-
truo 35, 207. cedant superata
sibi elementa 49, 77. cedebat
retro fuga 3, 268. quæ mihi
non parens? 36, 414. celsi ad
montes 28, 285. celsit potentia
3, 358. mæror pudori 36, 193.
cesserit natura meis obsequiis
26, 525. celsissent lumina somno
29, 91. cedent tuis regnis 35,
297. cedere minori 29, 198.
cedentes spatis 21, 48. ceden-
tibus cunctis 29, 209. celsura
sibi cuncta pollicitus 26, 80.
non pruinis membra 36, 89.
cedros enodes 36, 360.
Celænas memores 20, 258.
Celænæos furores 18, 278.
Celæno jejuna 20, 378.
celebres ludos 24, 199. celebrat
connubium 48, 27. celebret je-
junia 95, 21. celebrant ora fi-
guris 22, 175. celebrate tribunal
18, 472. celebrare diem 40, 51.
celebrabitur dies undis 1, 261.
celer effecit 26, 151. celere letum
3, 234. celeres pedibus 24, 299.
Celerina canitur 31, 23.
Celerini robore 31, 72.
celat nil verbis 28, 592. celet le-
vius depositum 36, 119.
cella tenent 23, 20. ditione 44, 88.
celsi juvenci 7, 82. celsam prin-
cipe patruo 29, 39. celsior ex-
furgit pluviis 17, 209. vertice
26, 77. cunctis 26, 430.
censes quid tenendum 8, 196. cen-
set primus 21, 90. censeret bel-
la 21, 327. ceneri laude viro-
rum 29, 67.
censore intento 25, 13.
censu addicto 17, 231.
Centauri negant 9, 13.
centeno motu 33, 47. centenis vo-
cibus resonant ora 1, 55.
centum per pectora ruat Phœbus
1, 56. vias nocendi 20, 175. la-
certis 36, 188.
centurgemini Aegæonis 36, 345.
Cepheus senior micat 26, 245.
Cephus purior ibat 2, 10. luget
35, 136.
cera texebat avenas 31, 35. cera
falsæ 10, 27. ceris vacuis 28,
264.
cerasta finxerunt ora 3, 96. cera-
stas attollat 15, 151. locios 35,
346.
Ceraunia percussa fluctu 5, 221.
nullis succincta nimbis 21, 174.
igneæ 29, 78.
Cerberus latratu urget 5, 457.
cerebrum in supremum 18, 53. fu-
disset 37, 88.
Ceres vitanda 3, 327. colitur 18,
325. Massyla 22, 394. rara 26,
350. tentat clipeum sumere 26,
466. flava 33, 138. visa 33, 207.
nota 36, 105. suspensa hæret
36, 260. non tardata 36, 357.
falce laboret 40, 41. Cereris
prolem 33, 219. testa 33, 235.
proles 35, 36. de stirpe 36, 329.
Cereri favet 20, 270. proferte
nepotes 35, 372. prodere raptorem
36, 55. Hennææ 33, 122.
par pietas 36, 173. Cererem quid
narrem 33, 107. discurrere 36,
48. terrebant 36, 67.
Ceres & Cybele, telluris symbola 33,
178.
cerea castra 35, 125.
cernit singula 10, 108. ab æthere
28, 102. cernimus omnes 21, 90.
cernere bis nulli licuit 37, 106.
cernens per singula 28, 565. cer-
nuntur delubra moveri 33, 7.
certamen sublime 3, 297. certami-
ne exacto 1, 113. tumeant 22,
95. duro cecidit 28, 311. po-
lito 29, 204. certamina non uni
credidimus pugna 21, 364. ve-
terum 26, 104. per tot ducto
26, 492. laudis 28, 491. Bo-
reæ 39, 36.
certat secum amentia 18, 237. cer-
tant pro virgine 33, 133. obse-
quiis 72, 11. certarent laurus
24, 16. certavit pietate 28, 99.
certavere senes pueris 7, 128. fe-
ræ 40, 3. certare de jure se-
cundo 1, 21. pudet 18, 501. ti-
tulis 29, 33. procos juberent
29, 163. certantes sexus 1, 201.
certan-

INDEX

- certantia viscera pœnis 37, 26.
certatura Lyæo colla 38, 562.
certatur pro pignore tanto 8, 131.
certus imperii 5, 346. telluris 17, 114. error 17, 128. certa manu 8, 61. imagine 22, 217. cuspi-
de 23, 9. certæ minæ 20, 2. cogere 22, 225. certo mucrone 18, 47. certis venatibus 1, 187.
certos dolores 36, 299. certior Parthis sagittas tendere 11, 2.
certius patre loquar 76, 2.
cervam non eripuerunt pedes 34, 42.
cervicem iactare & inflectere superbiæ est 5, 345.
cervix alta 3, 53. hæc sola cadet 5, 166. tertia mucrone rotetur 15, 465. Typhœia 36, 183. redimita jacebat 36, 246. cervicem clipeo fultus 26, 356. *cervice magna triumphat* 5, 294.
humili 8, 445. alta 10, 84. 26, 628. turbata 10, 291. æquali subis 21, 143. infedit 24, 351. dejecta 28, 180. rebelli 33, 155. Herculeæ 34, 47. pressa 35, 159. nobiliore juveni 39, 30. concussa 44, 56. fultus 50, 5. cervicibus impositi entes 5, 16. juvenum 8, 584. *pressis* 21, 214.
cervi jugales 24, 286. non timuerunt 34, 28. cervo fugacior 20, 440. cervos ferit 22, 353. in vincula cogit 24, 315.
cespes gramineus 1, 114. cespitem vicino 36, 371.
cessant armati 20, 138. pulverulenta viæ 41, 8. flumina 47, 28. non cessant tolerare vapores 1, 131. cessant sidera 101, 124. ne cessat juvenis 14, 5. cessare nefas 31, 95. cessante juvenco 33, 197. cessantibus Delphis 28, 26. cessabitur hora nulla 36, 317.
cessant spirantem numine blando 10, 124.
cestrospendonæ descriptio 10, 206.
cete profiliunt 24, 360.
Cei vatis 42, 9.
Chalcedona adversam cerni 8, 177. movit 20, 27. contexit nidor 20, 451.
Chalcedonias arenas 5, 55.
Chaldæa gens 3, 148. carmina 28, 348. Chaldæi fenes 8, 147. reges 99, 3. Chaldæo ritu 21, 61.
chalybs operit formatque colores 5, 357. flammis mollitur & arte 26, 543. nectit claustra 33, 238. cognoscit amores 47, 43. *chalybem* indutos equites 28, 569.
Chaonas subegit 26, 135.
Chaonia quercus 7, 118. *Chaonio* victu 36, 47.
Chaos nostrum 5, 525. *astra* miscbit Averno 15, 383. Clementia solvit 22, 9. dotale 33, 28. durum flexura 35, 13. in verendum 35, 196.
chartæ exiguae 19, 19.
Charybdis armarit stagna 29, 20. Charybdis avidam 100, 2.
Chela reparant dispendia noctis 17, 120.
chelys nostra sonat 6, 18. plestro pulsanda 17, 313. Parnassia 28, 123. chelyn Bistoniam 34, 8.
Cherufci ingentes 8, 452. Cheruscos immanissimos 26, 420.
Chimæræ flamma 3, 296.
Chimæræa de gente 101, 76.
Chiron præberet pocula 9, 5.
chlamsys effluit 8, 208. chlamydes Sidonias 22, 88. vento rejectæ 50, 15. texebat 72, 8.
chordas leves impellis 101, 17.
choreis te infere nostris 10, 337. strepat 12, 11. exultasse 21, 84. prata pulsent 22, 381. militæ lyra 31, 22. indulget 36, 102.
choreas cantatrices 15, 348. formulas exercet 29, 143.
chorus est in cælo 22, 421. chori conticuere 33, 208. circumfusi corona 27, 16. strepuere 1, 175. in speciem 17, 325. *choro* nec dum commissa Agave 20, 364. sancto me cingeret 40, 52. lato re conjunge 101, 3. chorum æqualem 35, 230. choris permixtis 4, 2. affuerunt 5, 34. quantitur mare 10, 154. læta 19, 63. vacat 20, 584. Romanis 25, 2. redde Nymphas 28, 159. fistula responsura 31, 99. sacris obstrepitant 35, 355. choros transferret 8, 406. molles duxit in antro 9, 10. igne exactos 9, 16. tales audire 15, 188. *impulerit* 17, 102. junxere 22, 101. inter &

INDEX

- & vina 26, 368. doctos exsere 28, 491. *amatos* 28, 622. placidos ducis in orbe 34, 52. aspernata 35, 149. vestros petebat 36, 228. ducit flamma 48, 28.
- Christus permutat lymphas 99, 5. firmat fidem 99, 13. Christi vestem 99, 15. Christo inclamante 99, 11. Chriite potens rerum 95, 1.
- Chryssippe, recessu tuo 17, 89.
- Chrysogonis* datur 18, 440.
- Chvnius* feriat 20, 338. Chunorum feritas 21, 110.
- cibo castrorum 29, 61. crudus 15, 445. cibus *inventis* utere 8, 342. tectis 28, 241. ara vestita 46, 12. cibos quærit inanes 3, 206. diurnos præbere 15, 72. trans regna quæsitos 20, 332. raptos in armis delibasse 26, 351. allatura ales 36, 143.
- cicatrix mox eruptura 20, 15. vulnus reclusura 22, 205. numerosa 26, 482.
- Cicerona tonas 40, 4.
- ciet amnes 28, 195. nomina 28, 256. juvencos 36, 169. ciet pennas 5, 462. nomen 20, 515. ciebo Tartara 33, 113.
- Cilix se defendit 5, 33. Cilices veniunt in mercem 18, 220. per Cilicas descendere 20, 468.
- Cimber exit paludibus 8, 452. Cimbri catenati 26, 293. Cimbros peremptos 26, 645.
- Cimbrica* Tethys 26, 335. *tempestas* 26, 641.
- Cimmerii ponti 21, 129. Cimmerias paludes 18, 249.
- cinctus* micantes flamine 1, 178. Gabinos 7, 3. Quirinales 18, 28. *nepotum* 20, 140. mirare ac fulcipe 22, 331. Amazonios solvis 34, 37. placidos 72, 5. cinctum gravatos artus 18, 301. cinctu geminato 28, 561. gemino crispatur 35, 33.
- cingis lustra 24, 303. cingas jure forum 24, 200. cingit te insignibus ætas 10, 327. *sinus* 20, 447. fora fascibus 28, 645. honos ora 44, 18. cingunt præsidis 22, 209. arva trabes 28, 619. cinxere fasces Hypanin 28, 337. agmine reginam 35,
322. cinxerat bellum dolis 21, 276. cinge zona 70, 4. cingere equum 71, 6. cingor milite 5, 13. cingeris exuviis 29, 46. cingitur excubiis 28, 44. cingimur facibus 3, 49. *cinguntur* in usus diversos 22, 102. auxilio 37, 43. *cingatur* claro Senatu Roma 1, 19. cingebar procerum studiis 36, 412. cingebare comas diademate 28, 66. *cingi* Armenio pro limite 20, 367. cincta sinus 36, 377. cinctam nimbis 36, 1.
- cingulum solveret 11, 37. cingula rapta Gelonis 7, 27. ferebat 10, 166. *prima* 20, 321. *baccis* aspera 22, 88. vestem pendere ventant 24, 247. comit manu 28, 525. Parthica 35, 94. vincitura sinus *ib.* non prospera eripe 39, 51. per cingula splendet 48, 12.
- per cinerem præbatur origo 44, 103. cineres excutiat 8, 471. Mygdonii 20, 1. patrios 22, 415. victuri 44, 67. per Pauli 77, 1.
- Cinna pius 3, 255.
- cinnama Panchaia 10, 95. redolent 22, 420. rara 40, 16.
- Cinyphiis aristis 18, 405. *Cinyphas* oras 15, 9.
- Cinyps* vagus 21, 251.
- Circæis herbis 22, 134. 26, 441.
- Circe callida 3, 153. armarit pocula 29, 21.
- circuit Pontus cetera 5, 349. lupanar 18, 97. colla monili 28, 528. ambitus 49, 49.
- circuitu sociare *suprema* 5, 373.
- circulus Austri 8, 428. *Luna* 15, 223. lacteus 28, 175.
- circumdedit insidiis, arte 28, 300.
- circumflexa secula 28, 391.
- circumfluit* ignis frontem 22, 328.
- circumfluit æquore lucus 44, 1.
- circumflua* mens luxu 1, 40. genitrix gemmis 8, 139. Meroë Nilo 10, 223. Delos ponto 35, 35.
- circumfusa polo 1, 128. juvenas 15, 425.
- circumlinit auro 22, 137.
- circumsonat buxus cantu 35, 268.

circum-

INDEX

- circumstipata ducibus curia 28, 595.
 circumstetit tempestas 26, 111.
 circumtonat montem 3, 272. concha æquor 10, 132.
 circumvallata senatu Bellona 8, 11.
circi jurgia 20, 357. gradibus 28, 613. -circum illustret 17, 284. intres 24, 198.
 Cirrhæa templa 37, 35. Cirrhæo jugo 2, 2. Cirrhæe ludis 101, 16. Cirrhæas artes 34, 23.
 citharæ cantu 22, 141. sordent 31, 48. tacentis opem 34, 6. citharas impleret 15, 448.
 citavi Hecaten 3, 154. citasset gradum 28, 510. citatum præda 11, 11. citatis vento 24, 335. equis 26, 588. citatas vento favillas 20, 472.
 civica poterit reddi 24, 75. quercus 29, 182.
 civilis dissensus 28, 395. civili strage 28, 118. tuba 33, 65. civile nefas 5, 389. civilibus armis 22, 85. odiis 26, 565.
 civis dignare forum 28, 422. in civem rubuere genæ 8, 617. civem oblitus 8, 111. præponere patri 18, 442. agat 22, 168. cafurum 24, 74. te meruisset 24, 181. gereret 28, 59. hunc venisse 28, 559. cives errantes 15, 200. cum mœnibus offert 15, 266. vocavit, quos domuit 24, 152. depicit 24, 218. in miferos 39, 55. civibus doctis 8, 583.
 clades mille 15, 88. recens exit 18, 412. metuenda 20, 305. repetita 26, 284. renarrant 26, 621. te nulla rapit 44, 108. cladis non expectato respectu 36, 149. cladi propior steterat 36, 249. cladem divisit in orbem 5, 25. ad propriam 19, 38. hanc dederit 36, 197. clade accepta 20, 500. gemina 26, 129. Latii audita 26, 364. tanta 26, 602. ingenti 50, 48. cladibus multis 8, 456. tot constitit omen 20, 36. satiare nocentum 28, 276.
 clamabat talia regi 33, 54.
 clamor sequitur orantem 3, 116. ingens concilii 20, 403. repens
- tolitur 26, 460. varius 31, 21. clamore auspice 8, 611. fremens vano 28, 254.
 clangore ingenti 15, 475. avium 26, 444. blando 44, 45.
 clarescit litus 36, 445. clarescunt nubila 1, 102. Alpes 10, 185. clarnit Ascanio ventura potestas 8, 193. semita gressu divino 33, 229. clarescere plausu vulgi 17, 3.
 Clavios lares 33, 136.
 claris theatris 17, 280.
 classica non fremerent 3, 218. civilia 5, 118. Arctoa 8, 25. intulimus 21, 189. Martis Eoi 24, 35. excierant vigiles 28, 454. post victricia 29, 219. tremuit 52, 7. in classica robur referens 26, 313. ad classica veniunt venti 7, 98.
 classica turba 24, 357.
 classis in altum provehitur 15, 504. cælata metallo 28, 376. classem paternam 10, 178. solveret 15, 484. classe socia 15, 373. suspensa 15, 526. classes servaturas Corinthum 8, 463. Eoas obruit 17, 151. Rhodano invectæ 18, 404. disponere 21, 307. quæ fruges vel bella ferant *ib.* classibus iret per scopulos 5, 122. æstivis 15, 54.
 clathris ducendæ feræ 24, 272.
 claudicat versus 79, 3.
 Claudia ducens Cybellen 29, 18. sit felix 29, 28.
 Claudia gens 18, 456.
 claudat jubar 101, 126. claudunt æquor 22, 211. clausit Hebri aquis 28, 108. animam 101, 137. clauserat viam 28, 456. clauditur concentus 28, 630. æquor terris 85, 5. clausa feruntur 24, 322. sibi cuncta putat 28, 145. clausi formidine 26, 44. clausum laqueis 26, 475. clausos montes reliquit 8, 103.
 claustra durissima 1, 106. Caspia 5, 28. patuerunt 7, 97. neglecta remoliri 18, 195. Taurorum 18, 249. anni pandentem 22, 268. freti 26, 1. Lechei patuerunt 26, 190. immensa chalybs necit 33, 238. in claustra procellæ redeunt 33, 75. clauitris

INDEX

- continuit 8, 231. thalami 20, 553. tristibus solutæ leges 26, 37. his evade 26, 500. perpetuis 28, 637.
 clavi flexu 21, 288. clavo parere 18, 425. clavum torquere 17, 46. intorquet 24, 363. regendum sibi vindicat 29, 202.
 Cleanthæ turbæ 17, 88.
 clemens ratibus 15, 511. Marce 28, 340. *aditu*, pectore 28, 550. clementes aræ 3, 255. auras Veneris 7, 165. clementior aura 1, 272. orbi 36, 46.
 clementia nova 3, 47. sola deos æquat nobis 8, 277. *foror* nostra 17, 166. gurgitis 17, 235. in similes 18, 188. *custos* mundi 22, 6. maxima natu Cælicolum 22, 8. prima Chaos solvit *ib.* fluxit 26, 95. violentior omnibus armis 22, 306.
 Cleonæum leonem 3, 285.
 cliens obuius 18, 257. clientem populum 17, 26. ignarum læsura 22, 48. dignaris 39, 34. clienti dejecto 7, 67. servire Romam 8, 360. cliente servato 40, 62. clientes fallit 3, 179. reges 15, 196. clientum agmina 5, 76. nullusne permanet? 28, 314.
 Clio, i supplex 17, 290.
 clipeatus incedis 8, 523.
 clipeus Titana laceffit lumine 1, 94. porrectus in hostem 3, 265. nos protegat idem 20, 601. aureus ardescit 37, 78. clipei orbis 15, 211. *mendacis* 21, 105. umbra 22, 274. objice 35, 224. orbem 72, 1. clipeo coruscanti 7, 29. teste 15, 423. intonuit 20, 160. hoc munitus 22, 62. deposito 22, 369. protegis 24, 175. cervicem fultus 26, 355. texerat urbem 28, 486. melior Mars 33, 134. clipeum defensoreque dedisti 8, 433. *squalentem* 15, 24. fumere 26, 465. ferret 35, 39. ingentem gestare 36, 219. clipeis rectos 15, 435. defendite 26, 578. in latus allisis 28, 627.
 Clitunnæ undas 28, 506. Clitunnæ lavas 54, 3.
 clivus molliter tumet 49, 12. clivis mollibus edita planities 35, 102.
 Clælia tranavit Tibrim 18, 447. radiens per undas Tibrinas 29, 17.
 cochleis junctos homines 18, 356.
 Cocles oppositus 8, 406. hoc meruit 18, 445. trajecit Tibrin 28, 487.
 Cocytia æquora 5, 471.
 Cocytos Phlegethonque 5, 467. refedit 33, 87. Cocyti pascua 33, 279. Cocytum undasse Lyæo 35, 353.
 cœlestis flamma 39, 38. cœleste iudicium 22, 208. jubar 33, 45. cœlesti bello 26, 71. cœlestia bella 36, 314. cœlestibus (*namini*) 36, 10. regnis 37, 1. telis 44, 79.
 cœlicolæ celsa tenent 28, 20. cœlicolum regina 101, 38. in cœlicolas ferri 36, 262.
 cælum tuum 1, 130. scire videre 5, 178. commune 8, 191. signare corona 10, 272. altum possideat 24, 42. secutus 32, 11. incestare 35, 217. Titanes habent 36, 182. securum 39, 10. tenebris condentia nubila 47, 2. cœli toros 48, 32. fragor 1, 211. geminum axem 5, 152. machina 7, 169. rigor æternus 8, 30. *marginè* clausit opes 8, 42. certa fides 15, 499. rotatu 17, 77. pudor 18, 9. per inania 18, 375. *primi* sub limine 24, 287. flamma frena 28, 189. iter 28, 412. consueti inclementia 28, 445. ad axes 34, 35. lumina 37, 123. vivida femina 101, 24. flamma 101, 123. *alieni* conscia 47, 14. cœlo infecto 3, 301. cupido se credere distulit 7, 109. temperiem referret 26, 153. vocanti parere 26, 549. parem conventum 27, 26. prætulimus (*tellurem*) 33, 193. timor apparer 35, 188. regnate 36, 328. canendus Hymenæus 36, 409. debita progenies 37, 54. freta 101, 47. relicto 48, 52. non capitur 95, 15.
 cœnas producere 20, 84.
 cœno tenaci 20, 443.
 coeunt ad antra 2, 14. coeat ciatrix 20, 15. coiere superbis viribus

INDEX

- viribus 53, 1. coeuntia numina 37, 51.
 cœpi omnia 41, 15. cœpit servitium 18, 44. cœpistis qua finis erat 1, 67. cœpisse vetat reverentia 41, 7. vinci pudet 101, 28. cœptis fascibus 17, 336. cœpti magni 26, 478. cœptis omnibus exclusus 28, 238. his 101, 65.
 coërces jurgia, calores 22, 25. coërcens gemina 1, 88. carnul. vid. carnul.
 cœtus niveos pandite 1, 248. varius 3, 39. optatos renovant 25, 3. Patricii 28, 599. cœtum sanctum 22, 299. cœtu non dissona species 28, 6. cœtibus femineis exstat 1, 199.
 Cœi spoliis 36, 347.
 cogitat ales plurima 36, 143. stertere Martem 37, 39.
 cognatus accipiat 22, 235. amictus 83, 2. cognata potentia 39, 55. materies 87, 4. cædes 3, 77. potestas 7, 14. cognatæ invidiæ 36, 200. cognato carcere 57, 1. cognatum viro metallum 5, 360. ludus 44, 18. in cognatos procedit honos fixus 1, 13. cognatos gladios 21, 322. cognatas terras 33, 144.
 cognomen priscum 20, 243. cognominis miri 26, 555. tui anni 28, 13. cognomine magnæ 48, 9. cognomina plena ducum sumit 31, 82.
 cognoscere visu 33, 158. sortem 36, 298. sidera 76, 1. cognite Nilo 43, 3.
 cogis concilium 24, 242. cogit fila 1, 182. se in planitiem 5, 125. cogunt fluvios 26, 334. coge illudere 33, 221. cogere cunctantem 22, 225. cogens in brachia pondus 101, 58. cogente nullo 44, 67. cogitur in nubem æther 26, 379. coactum corpus desere 44, 53. coactas (mulas) spargit 51, 11.
 cohors nunquam peritura 37, 53. alituum suspensa 44, 77. pennata 10, 204. peltata 11, 33. tota 19, 16. elapsa gaudet 35, 118. invasere saltus 35, 124. cohortem Herculeam Joviamque 15, 418. ducunt 24, 296. cohortes pugnandi cupidas 5, 173. inter Barbaricas 7, 112. densas 8, 87. niveas 8, 568. veteres 21, 306. neglectas 22, 148. Marte desudant 26, 280. conveniunt 26, 404. succinctæ 28, 380. Oceanum cinxere 31, 90.
 Colchus tentoria fixerat 21, 155. Colchos petens 26, 3.
 collidunt primordia 17, 82.
 colligis concordiam 28, 605. colligit oras hiantes 5, 379. gentes 7, 69. in nodum ulnas 50, 17. colligit miracula 17, 280. collecta cibis tetrus lues 28, 241. collecti senatus 28, 74. collectam famam 17, 183. collectæ vestes 35, 40. collectis monstris 3, 40. collectas vidit 24, 261.
 Collina pro turri 15, 86.
 collis iniquus 8, 343. angustus 39, 36. collem flamina fracturum 15, 522. in collem creverat planities 35, 103. colle uno latent 8, 479. nullo se magis æstimat potestas 28, 40. in uno confidit 28, 239. alto minor 49, 11. colles solliciti 1, 50. voce resultant 1, 175. regeret vindemia 17, 180. lateant sub palmitibus 40, 39. collibus notis 22, 196. Tuscis 28, 185. auctis 28, 529. de tepidis 44, 42.
 colloquio dearum verito 36, 214. colloquiis lenire dolorem 5, 88.
 collo inferior 8, 137. libero 11, 30. exuto 18, 137. tumido 73, 9. colla mollire ornatum 1, 86. densatur gramine 1, 216. ardua 3, 94. rotantia 3, 246. mollia jactabat 5, 345. sublatâ secundis gerit 5, 447. picta draconum 7, 139. submitunt gladiis 8, 85. per colla fluebant comæ 8, 200. Caspia 8, 607. non æquant pruinæ 10, 265. ferarum 17, 293. translata 18, 42. subiecta 18, 173. despecta levant 22, 128. barbara 22, 374. squalentia 26, 293. pruinis itant aspera 26, 326. humida levant 28, 196. fera jugo præberet 28, 382. monili circuit 28, 527. cærtatura Lyæo 28, 563. surgentia inter smaragdosa ib. Istri proculcat 28, 648.
 B b b 2 squamea

INDEX

- squamea levant 33, 13. attrita
 jugis *ib.* stridentia. Gorgonos
 35, 25. mutua innectite lacertis
 35, 369. squamosa 101, 31. can-
 dida virginis 48, 12. dedere
 jugo 50, 40. libera pateant ju-
 go 51, 6. superba spargit 70, 10.
 comantia 88, 2.
 colis post fata 22, 53. colit hæc
 regna 44, 8. antra 47, 21. co-
 lunt fluvios 37, 43. colant an-
 num 28, 658. colebat deserta
 36, 239. colerent meritos 20,
 212. coluerunt voces 17, 52. coli
 arva negarent 35, 181. homi-
 num sitientibus aris 36, 282.
 honore divino 50, 2. culta per
 pingua 29, 70. per Lydia 1,
 53. Campana 15, 110.
 colonus cupit 20, 205. coloni fe-
 lices 49, 89. colono trabeato 8,
 418. Zephyro 10, 61. cum pro-
 prio 21, 321. redeunte 22, 206.
 colonis parvis 15, 474. tellus
 redditur 35, 185. colonos vete-
 res 15, 198. lugentia rura 101,
 108.
 color viridis cui proprius? 3, 387.
 color invidiæ quis dabitur? 13, 11.
 proprius rerum 17, 106. vivus
 redit 25, 437. nec inest unus
 33, 252. cæruleus ambit 44, 22.
 sparso ditiescit in auro *ib.* colo-
 ris rari 28, 516. colorem Phœ-
 nices tribuere 8, 600. senii 15,
 209. colores tremulos 5, 356.
 innumeros mutante 35, 98. co-
 lorum alternantes vices 45, 13.
 floribus 73, 11.
 colorantur membra caligine 36, 90.
 coloratus Memnon 21, 265. co-
 lorato volatu 36, 3. coloratis ab
 Indis 20, 331. in alis 94, 1.
 colubris mutatis 3, 134. pateant
 præda 36, 145.
 columbæ ferta rulere 40, 9. co-
 lumbis innecta Venus 22, 354.
 columbas purpureas 31, 105.
 columen Pieridum 101, 1.
 columæ nivæ 3, 162. columnas
 rupe cæsas 10, 89. in celsas sur-
 gunt electra 33, 243. columnis
 purpureis 5, 135. picturatis 10,
 214. rutilis 22, 341. vestitis
 puppe 28, 48. accline templum
 44, 90. monte revulsis *ib.*
 colus ambitiosa 8, 594. leges ne-
 vit 33, 64. colos severas Parca-
 rum 49, 87.
 coma meliore diem sparge sol 1, 3.
 glauca 40, 40. comæ (*Jovis*)
 moturæ convexa 8, 201. ventis
 instabiles 11, 12. mutavere co-
 lorem 15, 210. mœstæ squalore
 15, 408. intervalla 18, 115. ri-
 gida 20, 234. sine lege 24, 247.
 comam radiis redimita 20, 528.
 nexa foliis 22, 229. consurgere
 gemmis 29, 5. rubro radiare
 mari *ib.* posuere 36, 380. ere-
 xit formido 50, 11. sparsa 24,
 303. concutiens 26, 487. reso-
 luta 28, 154. substringit gem-
 mis 28, 527. comarum gratus
 odor 10, 239. sanctarum 20, 282.
 libertatem 35, 149. ferta 36, 126.
 comas securas explicuere 2, 8.
 nodavit 3, 119. velavit tuas re-
 gina 8, 166. futuras olim 10,
 246. solitas galea fulgere 13, 1.
 gelidas 22, 473. barbaricas 26,
 184. cingebare diademate 28,
 66. innexus arundine 28, 378.
 indigesta 31, 28. inculcas disper-
 sa 33, 55. indociles errare pro-
 jecerat auris 35, 31. laceras effu-
 sa 36, 177.
 comantem galeam 72, 4. coman-
 tia colla 88, 2.
 combibit vestis solem 8, 553.
 comes ire patri æstuat 7, 81. fida
 19, 42. ingrata 22, 162. me-
 cum eat 24, 277. Serena 28, 93.
 indefessa 28, 600. hæc, hæc cus-
 tos 36, 176. eat ad bellum
 77, 4. patris 98, 27. comitem
 me pelle sodalis 39, 52. quer-
 cum pinus trahit 34, 22. duc
 tecum 8, 358. susceperat 28,
 424. comites infensi 28, 315. se
 addunt 33, 229. gressum jun-
 xere sorores 35, 10. junxit 36, 209.
 comitum pharetratarum 24, 242.
 cometes sanguineo dilabitur igne
 &c. 33, 231. in exiguum mo-
 riens vanesceret ignem 26, 248.
 cometem figat tristem 17, 118.
 nunquam cælo spectatum impu-
 ne 26, 243. non tuto - non im-
 pune vident 35, 232. cometa
 ferali crine rubentes 48, 4.
 comitatus Amorum 10, 153.
 comita-

INDEX

- comitatur egestas 3, 36. euntem
pallor & atra fames 28, 321.
comitantur Romam 1, 79. Nāi-
des 35, 55. aves 44, 76. co-
mitare hunc 24, 215. comita-
tus paucis erat 28, 461. comi-
tata parentibus 21, 80.
commendo gaudia sanguinis nostri
33, 194. commendat urnam 1,
213. portum 26, 210. gaudia
33, 139. onus flammæ 44, 94.
commendavere catenæ 8, 117.
per commercia trahitur 18, 58.
commercium pascit 22, 115. facis
mundo 33, 91.
committeret se ausis 20, 548. com-
misit alendum infantem 28, 583.
alendam natam 33, 138. com-
miserit orno fetus 36, 142. com-
mittere fratres odiis 18, 282.
commissus monstro 54, 9. com-
missa negare 22, 56. improba
vitæ 35, 304.
commodat imperium 15, 283. usum
non vilem 31, 98.
commoda publica suadent 5, 203.
ad publica 18, 264.
commoda tempora 3, 315.
commovet urnam 22, 364. com-
mota ruit fera 5, 396. commo-
tum virum 29, 137.
in commune jubes 8, 296. frui
20, 601. communes leges 22, 104.
communia levius tangunt 36, 197.
verba 81, 3.
comit vestes & cingula manu 28,
525. comere capillos 29, 223.
comiti vultus 20, 337.
compagne soluta 33, 115. dura 35,
171. Vesevi jugi fracta 36, 184.
compellat dictis 22, 453. prior ipsa
silentem 31, 44. Zephyrum 35,
73. tali voce 36, 113.
compedis tardæ 19, 3. compede
laxata 18, 28. furas signati 20,
342.
compescit venas calore 47, 35. com-
pescuit arcum 35, 232. com-
pescere furentem 35, 271.
complectitur antrum serpens 22,
427. æther 24, 131. populos
28, 288. quidquid aër 35, 294.
ambas 36, 381. late orbem 95,
13. complecti singula 21, 138.
complexus sol mundum flammig-
eris habenis 1, 1. complexa
caput, 1, 220. patrem 28, 154.
complexæ pectora 3, 37.
complet vagis sermonibus aures
gloria fusa 1, 31. viros tempe-
state salubri 44, 98. complere
biremes 15, 369. complentur
fedilia 3, 39. compleri jussit
igne 3, 10. viscera partu 95, 9.
complexu fovens 15, 229. caruif-
se 36, 112. complexibus ambic
vivis 48, 35.
componit sibi bustum 44, 44.
componite thalamum 10, 215.
componere vultum 22, 36. cui
non fas est Rheum 28, 482.
stellas 75, 1. componitur orbis
8, 299. compositis sagittis 47,
25.
compressit Pænum 26, 139. com-
prime motus 8, 266. habenas
35, 272. compressa matre 3, 287.
compresso igne 36, 396.
comprobat cura senum 28, 557.
computat annum 52, 11.
conamine primo 26, 187. conam-
na contudit 8, 626. nifus regit
45, 35.
conatus juvere tuos 21, 106.
concava vincere saltu 7, 47.
concedit libens 24, 117. concessit
quæcunque poposci 22, 232. do-
no terras 24, 185. concede ma-
rito 31, 134. jacenti 39, 11. con-
cessa viro fortuna 31, 81. con-
cesso vixisse cupit 20, 205.
concelebrant Gelan 35, 59.
concentus poli 8, 68. ferreus clau-
ditur 28, 630. concantu misto
33, 205.
concha circumtonat æquor 10, 132.
conchæ divitis 55, 2. conchas
pretiosas 7, 210.
concidit spes 7, 92. vulnere 19,
19. crimen 21, 8. Hamibal
23, 21. memoranda 29, 156.
concederam funditus armis 28,
284.
conciliat aures 25, 17. conciliant
pacem 21, 59. conciliare decet
18, 284. conciliantibus animam
labris 14, 23. conciliantur in
unum 5, 466.
concilium deforme 3, 28. infame
nocentum 5, 317. confessus 20,
325. cogis 24, 243. concilii
clamor 20, 403.
Bbb 3 concii-

INDEX

- concinuit Helicon** 17, 272.
concire novas res 21, 244.
concipit in pectore 18, 360. aure
 sonos 51, 8. concipiat deum
 99, 8. concepit luna cervos 24,
 288. *concepta* omina 28, 25.
 concepto fetu 44, 23. conceptum
 vertice meo 36, 59.
conclitat axes 44, 61.
conclamat numina 36, 4.
conclusa subter pumice unda 49,
 15.
concordia nocte coronas 10, 203.
fratrum plena redit 15, 4. vulgi
 28, 604. duras jungit mentes
 48, 41.
concordes vivite 31, 130.
concretus grandine pennas 33, 71.
concreta radice 28, 77. *gemi-*
ma 57, 7. concreto metallo 1,
 182.
concurrunt volucres 31, 105. ci-
 ves 37, 50. concurrat in unum
 3, 295. concurrere freti fauces
 20, 29. telis paribus 39, 8.
concurso rupis 26, 7.
concurrit alas 3, 122. aura frondes
 20, 452. horror præcordia 26,
 372. Pelorum 33, 150. concu-
 tiat motus 48, 6. concussit fi-
 dera 36, 66. concutiens comam
 26, 487.
conditio altera 8, 220. tristis re-
 cedit 8, 616. conditionis ma-
 culam 18, 31. conditione qua
 veller 28, 449.
conditor tertius urbis 20, 83. pa-
 triæ 39, 20. redeuntis ævi
 95, 1.
condit solem 20, 239. soles 52, 13.
 condunt obliviam mentem 1, 166.
 vestigia culmi 33, 187. conde-
 ret artus 8, 228. condidit se ve-
 stustas pectore 17, 92. condet
 lucem 40, 13. condere Barathri
 imo recessu 3, 379. virus in
 alto 22, 35. condens lumina
 101, 126. condentia nubila cæ-
 lum tenebris 47, 2. condetur
 arena vili 3, 371. condita fu-
 nera 3, 155. mœnia 10, 183.
condonat opes absentum 22, 147.
confert Trivia 29, 141. munera
 72, 12. contulit dies vitam im-
 periumque 8, 153. aves 16, 16,
 non plus rebus 28, 204. vecti-
 gal 29, 64. contulimus fila pen-
 sis 22, 334. conferre piacula
 supplicio 5, 518. collata acies
 si fuisset 5, 186.
confessus secreta rubor 10, 9. *conci-*
lium 20, 325. focerum 35, 230.
 crimina 39, 12. confessa palam
 coruseos vultus 281, 359. con-
 fessæ plausu dominam 29, 81.
 confessos hostes 28, 249.
conficis bellum 8, 634.
 ne confidas virtute paterna 31, 133.
 confidere rebus elatis 5, 440.
 confisa loci ingenio 33, 140.
 sporem præsidio 36, 229. hac
 (*forte*) 46, 10.
confinia Libræ 3, 366. rupit Ne-
 reus 33, 142. geminæ vitæ 44,
 70.
confirmat icuros dictis 15, 424.
confirmavere triumphii iustitiam
 8, 98.
configit gentibus 29, 229. *con-*
figunt lapsu 20, 26. magno tu-
 multu 31, 113. conflixerit armis
 18, 411. configere turres 35,
 152. agmina 45, 27. configit-
 tur magna ira 20, 358.
confluit potestas 20, 66. conflu-
 xit populus 21, 154. in parvos
 artus 95, 15.
confringas animum evantem 22,
 69.
confundit notas 17, 134. confun-
 dat turbæ procures 10, 200.
 confundere cuncta luctu 5, 17.
 sacra profanis 8, 239. nec con-
 fusus honos 36, 9. confusa rur-
 sus natura 37, 61.
congeries vasta metalli 5, 135. sin-
 cera bonorum 17, 136. conge-
 riem rudein 22, 10. patriam re-
 ponit 44, 93.
congesta mens 33, 4.
congressus consulibus 26, 157.
 congressum, profugum nunciat
 15, 12.
congrua mundo judicat 21, 89.
coniferi apices 36, 398. coniferis
 ramis 33, 203.
conjectis scopulis 1, 106.
conjugium tuum 29, 190. quæ ta-
 le sequatur 33, 120. Dianæ spe-
 rat 37, 41. conjugii fidem 29,
 28. tanti secura 31, 57. conjugio
 levavit tædas 7, 156. dignum
 gene-

INDEX

- generum 21, 73. conjugiiis daret puellam 40, 54.
 conjungit hunc mihi ætas 30, 5. conjunge te choro 101, 3. *con-
 jungi* orbis cœperat 20, 546. conjunctus (*vicinus*) in axe calido 1, 37. conjuncta saluti rerum causa patris 28, 119.
 conjurat in arma 15, 331 in te genitor 35, 237. conjurant Furia 33, 39. conjuret Tellus 37, 55. conjuravere nimium sorores 36, 199. conjurantis arena 26, 163. conjurati venti 7, 98. recedunt 19, 15. conjuratum ferenum 26, 49.
 conjux debita 29, 84. Capanea 29, 151. dabitur 33, 67. vel natus fuerit 36, 58. conjugis ornatu 18, 200. pudica 20, 90. simulata 20, 181. ululatus 26, 625. fida 28, 100. conjuge pulcra 15, 169. vix visa 21, 118. cum atrigera 26, 245. te dignæ Furia 35, 219.
 connexuit angue vestes 3, 118, connectens lîthmos 26, 189. connectitur anguis 37, 81.
 connixis manibus 37, 67.
 connubiale carmen 8, 651. vectigal 40, 18.
 connubium fratris 15, 310. celebrat 48, 27. connubii cantus 21, 3. egeret 33, 34. connubia despondent aliena sibi 5, 321. ardua 10, 27. onerant donis 10, 165. barbara fubeunt 15, 191. mille 15, 441. retinet partu 18, 72. prolem latura 18, 494. jungit 22, 355. te nec ulla fallunt 31, 54. sancit 31, 129. firman 35, 231.
 conata nefas 35, 258.
 consanguineo sinu 33, 105. consanguineus acies 5, 237. consanguineus thalamus 7, 154. figurer 50, 21. consanguineis auctoribus 1, 267. armis 15, 286. hastilibus 545, 24.
 conscendant rostra secures 24, 201. conscenderet curru Capitola 24, 33. conscenderet æthera 21, 141.
 conscidit amictus 36, 150.
 conscius sibi factorum horror 20, 503. ævi defuncti 44, 40. formæ 70, 9. conscia rupes 1, 125.
 terga 18, 507. *præcordia* 26, 372. mens laudis 28, 593. fati Aetna 35, 7. noxæ 35, 258. sortis 46, 8. alieni cæli 47, 14. partus mater 98, 15.
 consenuit luctibus nostris 15, 156. consenuisse nemus 52, 16.
 consensus gravior 15, 301. consensu pares 51, 18.
 consequitur stridorem 20, 175.
 consertit dextram 15, 353. astris fastigia 24, 134. consere te eques in turmas equitum 8, 349. consita æra columnis 28, 49.
 conservata aquæ 58, 6.
 confederat cespite 1, 114.
 confidit in colle 28, 238. confidunt apices 20, 350. confidit regnum Rhodano 26, 300. confidere jussi 36, 8.
 consilium novi 15, 318. intra legentis 21, 77. pacis 24, 123. repperit 28, 235. texisse *ib.* ferat 28, 309. consilii iniqui 18, 158. fides 26, 486. consilio firmata 3, 7. punire 17, 229. stetit ira minor 21, 335. maturo rerum momenta regens 26, 117. non sine currere 49, 80.
 consilia matris despecta 35, 266. consiliis *patriis* 15, 47. peperit 18, 369. orba 19, 58. hunc redde 24, 216. mutatis 28, 182. his animos elusit 37, 36.
 constitit ante ducem 22, 275. Phlegthontis ad undam 36, 391. consistere possit virtus 20, 75.
 consona regna 22, 69. telæ fila 35, 42.
 consors adjuncta Tonanti 1, 128. imperii 10, 277. consorte duplici fultus 8, 204. te 28, 58. redempto 29, 12.
 consortia damni 18, 189. somni 35, 368. regni 95, 3.
 conspectum urbis 85, 1.
 conspiciam te perimite 22, 406.
 conspiciare deorum 24, 195. conspectior solito ires 8, 567.
 conspicuus ibas 21, 44. fulgeret 72, 7.
 conspirat orbis 15, 3. conspiret regnum 18, 398. conspirent elementa sibi 8, 286. Tartara causæ propriæ 36, 64. conspирare in favorem ducis 5, 119.

INDEX

119. *conspirantes tulissent* 15, 213.
constantia æqualis 5, 289. *instruit* 22, 108.
Constantinus videbit 20, 83.
constituunt numina 17, 83. *constituisse moram* 4, 16.
constitit omen cladibus 20, 37.
constare quod non vis 101, 42.
constringit in unum 31, 186. *constringit res in arcum* 26, 491.
hiems 59, 5. *constringens artus* 101, 136.
construxit opus 33, 239.
consul eas in omnes annos 28, 659.
vices implet 28, 432. *centenus* 28, 391. *verus patriæ* 24, 220. *DIS proxime* 24, 130. *arduus* 22, 401. *fortissime* 22, 386.
succurre 22, 318. *patricius* 20, 561. *solvit pœnas* 19, 9. *quater* 18, 489. *Eutropius* 18, 414.
spado 18, 296. *tempora polluit* 18, 286. *Serranus* 3, 203. *provehers* 8, 154. *cingeris* 8, 580.
assiduus 8, 641. *ovans* 15, 32. *in mediis quæsitus aratris* 17, 9.
per populos 17, 332. *procedat* 18, 27. *futurus* 18, 105. *consulis amor* 16, 10. *nostri limina* 17, 278. *cruorem* 18, 483.
omina 20, 9. *castrati* 20, 49. *omen* 20, 487. *novi* 22, 223.
consule duplici 1, 203. *Augusto* 8, 4. *numeroſo* 8, 580. *te* 8, 636. 41, 13. *audito* 17, 271.
continuo 17, 339. *enuecho* 18, 8. *lustrandi facies* 18, 21. *nobilior* 18, 310. *sub sterili* 18, 496. *se* 19, 9. *hoc* 20, 32. *digni patres* 20, 137. *tali* 20, 321. *Stilichone* 21, 9. *primo Bruto* 22, 323.
optato 22, 377. *vifo* 28, 643. *computat annum* 52, 11. *de consule miror* 18, 231. *consulibus gravatis* 22, 319.
consulis omnia patres 22, 297. *consulit radios* 6, 7. *hanc* 20, 52. *longe remotis* 22, 47. *consuluit naturam sibi* 49, 33. *consule cunctis, non tibi* 8, 294. *Venerem* 69, 6.
consultat nutricem 28, 566. *consultare jubet* 26, 480.
consumis florem juventæ 3, 141. *consumit placido numine* 22, 428.
te Rhene, Tethys 26, 336. *consumeret annos* 33, 34.
conſurgis alacer 7, 111. *conſurgit opus* 48, 31. *conſurgeret tias* 8, 216. *conſurgere teſtis* 28, 544. *conam gemmis* 29, 3. *conſurgens novem in ora Timavus* 28, 198.
contagia privatæ fortis nulla paſſus 8, 123. *defendas ignava* 18, 490. *ſæva patitur* 44, 10. *adimis* 98, 26.
contemneret æquor 5, 123. *contemnere faſces* 22, 233. *niſi contemnor* 40, 10. *contemta fides* 21, 235. *contempto jure* 10, 337. *contemptum Strymona ſaltu* 26, 178. *contemptis ignibus* 49, 20.
contemptu liber erat 18, 132. *contenta tranſilit haſta* 20, 169.
contentus honeſto parvo 3, 200. *ſolo terrore* 22, 25. *abi nocte tua* 35, 221. *contenta ſuo aſpectu* 37, 93.
conterrita menſis 1, 171.
contexit Chalcedona nidor 20, 451. *contexit imperium* 5, 52. *contexere verum* 17, 86.
conticuere chori 33, 208.
contiguo hoſti parcite 5, 219. *contiguas hoſti aquas* 8, 481. *pruinæ* 33, 168.
contentus litore Pontus 8, 287.
contingit veſtem 99, 15. *contingat mihi Roma* 28, 87. *contigit honor* 1, 62. *gloria* 1, 276. *annibus aut ſcopulis* 26, 175.
contingere multis 17, 144. *affarique licet* 22, 162. *cryſtalla* 61, 1.
continuant australe latus 20, 242. *gaudia* 21, 1. *continuate dies epulis* 9, 4.
contrahit plagarum anfractus 5, 379. *contrahitur ira* 8, 244.
contraria paſſus 20, 268.
contremuit nutrix 36, 192.
contriftat frigore 33, 263.
contudit conamina 8, 627. *contudimus Marte Suèves* 21, 191. *Fana in clade* 26, 603. *contunditur iſtu uterus* 36, 427. *contuſa ſidera* 15, 496.
conto pepulit 21, 111. *protento* 28, 270. *contum tendere* 8, 540. *contis pars hiſpida* 7, 137. *nititur*

INDEX

nititur 26, 484. *rescissa* gloria
oris 26, 586.
convalle Scythica 37, 22. conval-
libus roseis 36, 85.
convulsa feror 37, 128.
convenit sacra caterva 2, 16. in
unum 8, 578. in te 10, 315.
conveniunt (*alloquentur*) te be-
nefacta tua 28, 387. fruges,
æraria, miles 29, 65. animæ
35, 308. convenere domus 31,
60.
conventum parem cælo 27, 26.
converterat in se iras 7, 104. con-
verte fœdera 33, 65. converti
fata loco 28, 208. conversa in
matrem querelis 29, 100.
convexo tegmine 60, 1. conve-
xum circi gradibus vulgus 28,
614. convexa parat stellis 1,
242. per magna sequi 3, 367.
senferunt necem 5, 454. *Arctoa*
7, 170. moturæ comæ (*Jovis*)
8, 201. poli 15, 2. *resonant* 24,
190. Noti 28, 177. scirent 28,
542. *patent* medio sereno 35, 91.
obnubit 44, 78.
convicia vaga 39, 10.
conviva accitus perit 15, 171. mi-
ratur 22, 167. moriens 77, 11.
convivia mensæ 1, 253. lasciva
pueris sonant 22, 141. grata
peragunt 35, 328.
convocat Superos 37, 42.
conum altum *crispare* 7, 194.
copia facilis regni 5, 297. non
sufficit 8, 468. tua vincit fon-
tem *Hermi* 24, 231. tibi tanta
creandi 33, 108. oblimat men-
tes 36, 29. vincit 41, 6.
cocta filix 49, 20.
coquus hic 20, 351.
coralia vellit 10, 169.
cordis sanguinei 8, 241. retusi 20,
48. cordi proxima ulcera 26,
120. pecus 31, 49. corde (*sa-
pientia*) longævo frenatur juven-
tus 1, 155. sub imo 3, 43. re-
soluto 20, 233. delubra tenens
22, 31. in ipso 26, 577. meri-
tur raptas 35, 12. sub corde
diem referres 28, 581. corda
solvere nectare 1, 248. effera 3,
225. remitte 4, 14. minantia
5, 284. remitti genitor cœpe-
rat 15, 132. respirare finas 20,

116. decorem non capiunt 24,
132. rigent ferro 26, 303. de-
didicere metum 32, 10. ferrea
33, 226. *mortalia* 95, 10. in cor-
da tumultus redeunt 26, 221.
Corintho flagrante 5, 190. fla-
granti 26, 612. Corinthum fer-
vaturas classes 8, 462.
Cornelia taceat 29, 42.
Cornipedis docti 5, 180. cornipe-
dem reges 11, 11. anhelum 21,
377. pascis 28, 183. cornipe-
des sub iuga mittit 1, 82. vul-
nerat 3, 311. in ære latentes 28,
570. umbone ferit 35, 224. cor-
nipedum saltus 26, 217. stre-
pitu 36, 236.
cornix graditur litore 15, 493.
cornu spicula tendere 7, 49. tem-
perat deos amor 10, 75. bifi-
do 10, 146. *reses* 22, 463. no-
bile 24, 318. *præciso* 26, 595.
truncato 29, 176. *inflexo* 33, 228.
parvo tempora signatur 35, 54.
intento 35, 206. dubio *Cynthia*
vanescit 44, 38. sævum taurum
101, 135. cornua aurea (*Erida-
ni*) 28, 162. *Istri* 26, 603. ra-
ra apparent 26, 413. procera
surgunt 24, 291. taurina 1, 221.
rauca 5, 58. dexteriora 5, 174.
in se redeuntia 5, 375. tendi
æquius 8, 325. *Rheni* 8, 652.
affociant malis 15, 481. profert
18, 352. affurgunt 18, 387. ca-
na gelu 20, 164. se flectunt 20,
420. aurea tollentes 22, 353.
sonuere reducta 31, 144. *præbe-
bit* velis 36, 367. eripiunt ca-
pris 45, 37. lentescere cogunt
ignibus *ib.* ducentia portum
85, 3. cornibus necdum firma-
tis 8, 384. *submissis* 8, 576. in-
fractis 21, 221. *fractis* 24, 24.
cornus immensa 1, 122. vulnere
satiatur 3, 353. *avita* 8, 520.
micant 15, 212. accommoda bel-
lis 35, 107.
corona *dotali* 10, 272. vincere 10,
336. *molli* 13, 2. sacra chori
27, 16. socia stipant 35, 56. in-
jecta 35, 150. coronæ ensifere
5, 393. pensabunt facta 24, 76.
Distæ 24, 208. caligantes
marcebant 36, 247. coronam
jugalem 29, 184. coronis mi-
Bbb 5 stis

- ris 15, 183. Palæmonis 17, 288.
 roseis evincta 21, 87. magn's
 29, 189. coronas geminas 10,
 203. lapidum igne distinctas
 22, 92. meritis bello tribuere
 22, 81. marcentes quassare 31,
 96.
corona civica Augusti 24, 75.
coronat dominum terra 1, 115. re
 natorum turbā 33, 108. sese 35,
 140. coronatus ore gemino
 (Janus) 28, 641. coronati Ma-
 nes 35, 328. coronatis vere qua-
 drigis 22, 423. coronatos va-
 pores 49, 45.
corporea figura 95, 5. corporeos
 in ortus 33, 62.
corpus non diffociabile 5, 238. de-
 stituit 21, 28. durum 22, 105.
 regni 22, 202. non unum 26,
 447. per unum 37, 112. coa-
 ctum desere 44, 53. omne ferā
 45, 25. corporis abundans 20,
 381. arbitris 22, 133. umbras
 28, 512. fragilem ulum 49, 85.
 arcti inire vias 98, 5. dissimiles
 perferre modos 98, 10. corpore
 in omni 17, 48. toto 18, 398.
 pingui 20, 444. pretioso 22,
 451. de humano 26, 254. de
 arcto 33, 46. solo tremendus
 101, 107. cognato 57, 1. toto
 58, 3. corpora immerſa cruore
 1, 112. obſcena viſu 3, 326. in-
 humata 15, 395. celeri creſcen-
 tia nexu 17, 320. obruta mor-
 bo 20, 12. laniant 22, 213. ini-
 mica volvens 28, 209. nigran-
 tia 101, 109. in functa 98, 20.
corrigit fontes 17, 221.
corripis guttura 101, 57. corripit
 taurum 101, 136. corripens,
 guttura 101, 95.
corruebat facies 18, 111. corrue-
 rant propugnacula 20, 278.
corrumpit mores 3, 47. auras 35,
 202. corrumpit uterum 17, 304.
corrumpentia ſenſus dona 7,
 187. corrumpi munere nullo
 22, 330. corrupta flamina 49,
 91. corruptas dapes 20, 328.
Corſica viſitatur 15, 506.
cortex Nilivæ 31, 123. cortice in
 arboreo 28, 240. exili 49, 46.
cortina quicquid mugit 81, 2.
Corvinorum catervæ 18, 460.
- cori rabidi 12, 42. eorum violentum
 20, 5. coris madidis 5,
 222. conceptis 15, 495. coros
 Sarmaticos pati 1, 132. graviter
 pluviali frigore flantes 47, 3.
coruſcat adamante 1, 99. *Pangæa*
 juga 37, 67.
coruſcus frater 3, 373. *coruſco*
 infecta oſtro 1, 264.
corvo certante liguſtris 18, 349.
Corybas Cybeleius 8, 150. non
 impulit enſem 33, 1208. *Cory-*
 bantes truces 20, 285.
coſtis perſoſſis 26, 255.
coſto nec ſicca frondeſcunt vimina
 10, 95.
cote novat falces 22, 194.
cothurni luctus 18, 299. *cothur-*
no majore 17, 314.
Craſſum illuſtrat 18, 503.
cratera parant 35, 344. *crateres*
ſpirent 10, 197. *crateras* graves
 26, 611.
credit ſic pietas 28, 434. non cre-
 dit aratro 22, 197. quod ſervee
 36, 223. credam vela mari 74,
 4. credas intrepidus 22, 61.
 credidit ſe undis 32, 5. credi-
 dimus certamina pugne uni 21,
 365. crede ſeni 26, 493. cre-
 dite gentes 26, 568. vel pre-
 tio 92, 4. credere *cunſatur* 15,
 8. ſe muris 20, 44. ſe campo
 28, 247. ſi fas eſt 41, 11. quis
 poſſit? 98, 29. crederis veniens
 22, 399. credi plurima permit-
 tens timor 26, 228. numen di-
 gnus 101, 11.
crematur ſponte 44, 57.
creavit natura 18, 338. *Cybele* 37,
 18. quicquid crearas 98, 8.
 creaffe numen 101, 45. creandi
 copia 33, 107. creante nullo
 44, 24. creatur te donante 33,
 60. creatus æquæva cum ma-
 jeſtate 8, 122. ſine teſte Nilus
 47, 15. creatum didici ſenſive
 22, 309. necdum creati 37, 6.
 creatos feſta luce 1, 143.
crepant hoſti catenas 20, 435.
Cres puer 54, 11.
creſcit titulus 22, 318. creſcunt in
 cumulum 1, 110. creſcebat pax
 21, 202. crevit Aetna favillis
 36, 398. crevere oracula elo-
 quio 17, 35. creverat in collem
 35, 103.

INDEX

- 35, 103. crescere sensit ungue pedes, terga júbis, dentibus ora 7, 79. non profuit Hydræ 34, 41. fibras 35, 342. crevisse ad culmina rerum 3, 22. *se* putat 17, 246. triumphos 22, 65. *se* videt 24, 91. tuis factis 28, 103. *crefcentis* in segetem belli 26, 26. *crefcentibus* undis 47, 24.
- Cressæ hirsutæ 24, 300.
- Creta resonabat 3, 289. reptata Tonanti 8, 134. jacuit 18, 218. vidit 26, 442. victa malo 101, 119. Cretam æstus habet 101, 128.
- Cretæus ager 54, 7. Cretæa ab Ida 24, 251.
- cretrum Chimæræ de gente leonem 101, 76.
- crimen Superum 7, 65. hoc eat in Mauros 15, 288. sceleri reddidit 15, 400. mandare 18, 87. famulis latura 18, 125. Eoum concidit 21, 8. firmaverat annis 22, 118. omnibus unum fuerit 22, 312. iustitia pendat 24, 110. immeritum diluit 26, 593. pudoris absolvens 29, 30. raptoris acerbat 35, 208. ingeminat 3, 181. utrumque tenet 42, 4. marris prodidit 54, 10. quam grave erat 74, 10. *in crimem* euntibus annis 18, 488. criminis pœnæ 36, 92. crimine tanto luxuriat 5, 71. falso 15, 170. *servili* 18, 27. cum toto 20, 38. novo intactam 20, 128. paucorum 20, 594. materno 28, 115. simili bacchatur 28, 192. crimina sæva 5, 8. texuntur 8, 494. si desint 15, 170. purget 17, 216. *furgunt* 18, 398. exquirere 20, 59. suadet 20, 179. regia disquirat 21, 240. pellunt 22, 100. confessus 39, 12. impia vitæ domuisti 95, 4.
- crinalis arundo 1, 217. murus 20, 284. crinali cultu 1, 85. edera 33, 17. *crinales* dentes 15, 137.
- crinigeri patres 26, 481. *crinigero* vertice 21, 203.
- crinis multifidos sinuatur in orbes 35, 15. divisus acu *ib.* crimen repexi jugales 1, 3. madidum velat arundine 28, 163. conspicuum diademate 28, 560. valata sagittis 47, 23. de *crine* traxit sagittas 7, 21. crine concusso 3, 67. Medusæ 3, 281. retulo languida stella 9, 185. *supino* 26, 360. *decoro* Armenius 21, 156. repexo 22, 241. vago 26, 247. virgineo 29, 18. *supplice* veris humum 29, 224. minaci 33, 233. feroci 35, 344. Apollineo 36, 309. ferali 48, 4. erecto 73, 7. crinea meritos ornat 7, 84. *stellati* 8, 209. ligat 10, 123. undosi 10, 145. non æquant violæ 10, 266. vagos 15, 496. pectebat 18, 106. sparfos religant 35, 324. laceros divellere Phœbi 37, 39. *crinibus vibratis* 5, 108. laceris 17, 169. ora protegis 20, 119. rutilantes 21, 38. *flavis* 31, 127. subrepat humor 36, 251. *retro* solutis 36, 383. e *flavis* 44, 55.
- Crinise*, tuos fontes 35, 37.
- crinitus Suevus 8, 655. *ephebus* 20, 404. *crinita sagittis* Meroë 10, 222. *flamma* 17, 112. *hydri* Tisiphone 33, 39. *jubis* 36, 218. *crinitos* inter famulos 15, 184.
- crispate* conum 7, 194. *crispatur* purpura 8, 553. *pampinus* 31, 4. vestis cinctu 35, 33. *crispentur* ferica 28, 577. *crispata* buxus 35, 110.
- crispo* gramine densatur 1, 216.
- crista* resurgens 15, 210. *regit* frontem 33, 182. *cristæ* laquearia tangunt 22, 277. *pacato* fulgure vernant 35, 147. *'cristis* rutilis 8, 524. *micantem* galeam 20, 108. *cristas* hostiles suspendit 3, 346. *pieturatas* 28, 575. *roleas* tendunt 33, 14. *prætentas* aperit 35, 226. *rutilas* declinat 48, 50.
- cristatus* scandeat 21, 127. *apex* 44, 19. *cristati; mariti* 29, 217. *cristato* vertice 5, 355. *cristatum* radiis Titana 35, 51. *cristatis* turmis 7, 133.
- crocea* prata 1, 273. *croceum* diem 20, 529. *croceis* ignibus 22, 467.
- croce* infecta velamina 10, 211.
- Cressi

INDEX

- Crœsi solium 3, 198. Crœsum pol-
 lentem folio 18, 213.
 cruciastis me opes 28, 282.
 crudelis dapibus in ipsis 15, 175.
 crudeſcere morbus incipiens 3,
 301.
 crudus cibo 15, 445. *cruda in-*
dole 7, 43. *virginitas* 24, 246.
 cruentarint Strymona 10, 310.
 cruentus ſemper ibat Alcides 58,
 535. remeat 28, 478. juba vi-
 ſuque 101, 92. cruento malo
 101, 119. *cruentum* mugit 3, 65.
cruenta jubæ 1, 93.
 cruor quaſitus 3, 77. illicitus 3,
 78. virgineus 14, 27. regum
 rarus 20, 478. in arenam ſer-
 vetur 24, 271. in venis ſtat 99,
 16. cruoris quantum 3, 361.
 cognati 8, 363. tanti jactura 20,
 118. pareus 22, 28. multum
 37, 84. cruorem inuiſum hau-
 rire 26, 604. multum ſparſere
 37, 84. cruore immerſa 1, 111.
 pueri 5, 27. uno 29, 157. cruo-
 res barbaricos 5, 232. 8, 631.
 Libycoſ diffundit 28, 620.
 crure tenuis 24, 248. crura ſiven-
 tia 20, 343. pinguntur 44, 20.
 cryſtalla ſerunt lynces 37, 7. lu-
 brica 61, 1.
 cubile *Pharium* Proteoſ 10, 50. ca-
 ſtum 15, 326. 36, 163. 276. nun-
 quam transgreſſa 18, 419. hi-
 bernum dabat 21, 130. grami-
 neum 29, 92. junxiſſe 31, 32.
 nox tangens 35, 363. cubili du-
 ro 8, 138. membra levant 20,
 436. cubilia ſtructa muſco 1,
 212. *furgant* opibus 10, 226.
 fraudum 22, 214. prædura 26,
 359. *furgunt* floribus 48, 29.
 cubilibus excutitur 5, 139.
 culinæ cædere ligna 18, 127.
 culmen utrumque tenes 17, 16. re-
 gale 28, 64. ſolidatur 33, 243.
 culminis veruſti 24, 108. cul-
 mine e ſummo 5, 62. deiectum
 19, 5. rerum ruituro 21, 142.
 ſub paſtorali 26, 355. de rerum
 26, 392. fati revolutus 28, 133.
gemino 29, 193. *legum* ſultæ
 domus 31, 59. ſine culmine ter-
 ra ſubſidit 37, 72. culmina ar-
 dua 1, 229. ad rerum creviſſe
 3, 21. ornatura Manes 5, 449.
 Romana 10, 317. Romani Sena-
 tus 16, 7. conſigunt lapſu 20,
 26. nova ædificat 22, 187. *Py-*
thia 22, 401. eadem 25, 3. Cy-
 clopum exſtructa caminis 36,
 118. celſa 40, 42. culminibus
 majora tuis 3, 205.
 culmi ſurgentes 33, 187. culmoſ
 proterat 7, 200.
 culpæ nulli pervia pectora 26, 130.
 culpam unam ſubeant 18, 477.
 culpas carmina 79, 1.
 cultris *Phrygiis* 18, 280.
 cultore nullo teritur 33, 160. cul-
 tores pios 35, 285. cultoribus
 illæſis 21, 344. umbras dederit
 44, 29. ſolitatis 47, 37.
 cultus gemmatus 7, 204. ornan-
 tur jaſpide 8, 591. hoſ ſeras
 10, 173. Latii 22, 366. purpu-
 reoſ 26, 610. gemmarum ſu-
 mere 29, 223. non mortales 40,
 31. pulcroſ ſuperat 48, 14. re-
 galeſ 73, 7. cultu tali luxuriat
 35, 55. armorum 21, 153. hu-
 mano 5, 42. crinali 1, 85. ſim-
 plice 3, 217. divite 44, 84.
 cum fixis legibus 22, 436.
 Cumana rupes 8, 147. Cumane
 vatis 18, 11.
 cumulat nil 28, 592. cumulant
 laudes 22, 190. gaudia 26, 208.
 cumulent æraria 17, 231. cumu-
 laret opes 15, 90. cumulaverit
 oſſa 26, 514. *cumulante* manu
 naturam 28, 50. cumulantur
 opes 3, 193.
cumulat iſte, minaciſ invidiæ cadat
 5, 249. cumulo ſorum 31, 4.
 in cumulum creſcunt 1, 110. cu-
 mulum non parvum adjungis
 28, 203. cumuloſ repletos ſtra-
 gibus 15, 39. ſtruis 18, 222.
tantarum rerum 21, 11. argenti
 26, 606. Sabæum texens 44,
 43. cumuliſ immanibus 20, 439,
 exanguibus 36, 342.
cunis ne perdat avem 44, 62.
 cunabula parviſ dedi 1, 144. præ-
 buit 7, 17. ſovit Oceanuſ 8, 21.
penſat 3, 303. *exterret* 15, 193.
 prima 18, 44. quæ? non quæ-
 riſ 22, 123. juris 24, 137. anni
 28, 651. tua meruit 29, 86. pri-
 ma puellæ 31, 69. Thetys præ-
 bet 35, 46. parat 101, 65. gra-
 tia

INDEX

ta Tonanti 101, 131. post cunabula 36, 173.
cunctaris adhuc? 20, 220. **cunctatur** vota fecer 10, 21. **credere** voto 15, 8. **cunctamur** morati 15, 369. **cunctabere** me 22, 284. **cunctabitur** non Syrtis 36, 322. **cunctari** veretur 24, 355. **cunctando** fregit 26, 144, **cunctantem** cogere certæ 22, 226. **cunctantia** per vada 20, 443.
cuncta tellus 1, 277. pavet 36, 141. pro **cunctis** 28, 29.
cunei discedere 28, 253. **cuneis** immanibus 8, 625. **cuneos** explicuit acies 5, 352. **theatri** 5, 398. **densari** æquius 8, 325. **dispositos** recenser 31, 87.
cunnum lambere 76, 8.
Cupidineas sagittas 10, 71.
Cupido depone pharetras 69, 5.
cupido sibi cuncta petens nil collatura 8, 248. in jecur recessit 8, 249. dira 89, 1. **cupidine** fervens 3, 100. **scelerum** 21, 245.
cupidis ab astris 15, 253.
cupis prava 8, 259. **quicunque** cupit, inops 3, 200. **concesso** vixisse, *quam* rapto 20, 205.
cupressus rumulos tectura 35, 108. **geminæ** capita tollebant 36, 370. **cupressos** arsuras 36, 393.
cura fatigat 1, 64. **diu** majora petens 1, 65. **Romæ** 8, 504. **fit** unius viri 17, 56. **quæ** mihi altera? 17, 176. **pudicitia** 19, 64. **ducis** 21, 122. **nec** levior tuetur 22, 78. **peregit** 22, 305. **maxima** vatum 23, 4. **rua** coëgit 26, 96. **addit** signa 26, 240. **naturæ** non impar remordet 26, 302. **tuorum** si tibi manet 26, 499. **Babylonia** 28, 18. **reductum** recepit 28, 100. **fortior** obstat 28, 233. **senum** 28, 557. **mutua** 29, 108. **magnis** coronis conjugium fit 29, 190. **deside** 29, 226. **curæ** insomnes 3, 38. **avidæ** 3, 243. **Pæoniæ** 26, 121. **mortalis** potentia 68, 3. **curam** apponit populis 17, 66. **insignem** respuat 17, 159. **tibi** movit 24, 238. **parrui** similem agnovit 29, 186. **curarum** **se-**
cretæ 33, 214. **curas** verbere tor-

quet 8, 251. **huic** mandat 20, 92. **incumbere** 20, 356. **patrias** urgebat 21, 70. **ingentes** dividis 21, 300. **ingentes** pectoreolvebat 78, 148. **implacidas** folabor 33, 110. **meas** adduxere 36, 19. **laxat** in otia 48, 23. **curis** gravibus senilis animus 1, 154. **inmensis** 4, 13. **æqualibus** 7, 7. **succede** meis 7, 152. **tantis** 10, 317. **vigilantibus** 18, 362. **vacuum** 22, 142. **illius** effectum 22, 253. **gravioribus** obruta 26, 226. **funestis** animum vexare 35, 277.
Cureti genitor 75, 4. **si** queris 76, 1.
Curetum enses 20, 281. 35, 270.
curia torva stipatur 3, 40. **effulget** in castris 8, 10. **jungitur** aule 17, 158. **candida** 18, 308. **æstuat** 19, 58. **præfert** 20, 74. **verlavit** nomen 22, 300. **pellita** Getarum 26, 482. **circumticipata** ducibus 28, 596. **anni** **cunabula** fovit 28, 652.
Curius pauper 8, 413. **Curii** **seges** 15, 111. **series** 18, 457. **Curio** victoria datur 26, 132. **Curium** canit 26, 124. **Curii** **feram** 22, 379. **Curios** pugnaces 3, 203.
curas pignora 22, 53. **curat** non frigora aut nimbos 26, 328. **curant** perdita 20, 584. **curarent** superi terras 3, 2. **curare** humanum genus 17, 142.
curriculi superni gesta 5, 480. **curriculo** sereno 22, 440.
curre tricesima bruma 26, 488. **in** arva 101, 100. **cucurri** per tot populos urbesque 26, 531. **cucurrit** ad Alpes 15, 377. **libra** 21, 75. **rumor** 26, 200. **pedes** 36, 185. **currere** non sine consilio 49, 80. **currentia** munera 1, 45.
currens Aufonios 5, 82. **pis** 7, 130. **ferrens** 8, 17. **recepit** imperium 8, 68. **agit** 8, 607. **geminos** exornet 15, 344. **non** audit 17, 187. **juga** sulcabit 20, 300. **Pierios** 21, 23. **ducti** 26, 109. **somnia** aurigæ 27, 5. **anteirent** oppida 28, 377. **sanguine** respersos 28, 396. **floribus** exstruitur 31, 103. **nigros** illuminat 35, 227.

INDEX

- 35, 227. *altos* revocant 35, 318. feratur avius 36, 52. quis? 36, 430. ignotas sparsurus aristas 36, 52. surgit in aurigam 87, 2. currum junxere volante 1, 77. cruentum 22, 371. laurigerum 24, 20. subiere 24, 286. praecedere 28, 551. nox prosequitur 36, 243. in currum vir redit 87, 5. curru juncto 3, 348. pio splendebat 8, 205. tacito 15, 214. Mygdonio 17, 300. egit 18, 217. cruentato 20, 104. vesano 21, 100. paterno 28, 166. vestus eodem 28, 579. *marino* 29, 166. Tenario 33, 1. rapitur 35, 204. volucris fertur 35, 247. Lethæo vehitur 37, 46. membra terit 37, 83. roranti 44, 4.
- curfus rotarum 1, 101. tranquillulus 3, 45. solennis (*temporis*) 5, 47. vagos 7, 181. tam celer explevit honores 17, 58. ætherios 17, 126. divertus ad austrum 20, 262. stabiles 22, 435. in novos 22, 475. mihi tenditur 24, 275. non solis hic equis 28, 618. fecundos festinet 40, 21. quam varios flectant 51, 3. cursum rapit 18, 375. continuum tendere 28, 291. 20, 466. cursu præpote 3, 262. præcipiti 5, 186. vincere planitiem 7, 47. transmittit arenas 20, 311. uno 20, 568. Zephyris nunquam cessura 24, 252. volucris 24, 321. converso 26, 529. fulmineo 28, 469. ferroque secutum 29, 169. sollicito 33, 29. præcipiti 35, 311. rapido perstringere 73, 6. cursibus ævi 8, 621. actum toties ver 44, 28.
- curvamina dorsii fracti 5, 413.
- curulis violata 17, 266. curuli dignum iter 17, 17. curulem venerare 24, 6. obtulit 24, 87. curules ducat 7, 2. *sacras* humeris vectura 8, 13. primas 8, 158. deposuit 17, 260. gestare 17, 278. foedare 18, 26. quemcumque vexere 18, 449. *sequi* 18, 473. flagratis 22, 264. servatas 22, 279. advectæ 28, 431. agnoscat Rostra 28, 645.
- curvavi flumina 3, 159. curvavit germina frontis 33, 129. curvaverit dentes 24, 306. *curvare* sinus 8, 462. curvantur brachia 86, 4. curvata tumore planities 35, 101.
- culpæ canduit 28, 345. Mavortia 37, 87. cuspide turbet Hydaspen 1, 80. fovet Gallos 10, 119. regit arces 35, 19. trifida 35, 181. moritur 35, 357. sanguinea 48, 22. proferri 78, 2. cuspidibus parvis 83, 4.
- custodia vigil 8, 324. fida 18, 80. advigilat 20, 418. objecta Getis 31, 88. pignoris 36, 116.
- custos fidissime pacis 10, 333. mundi 22, 6. vestibuli 22, 431. imperii 24, 206. *Romani* ævi 26, 232. custode amoto 20, 511. custodes vestis dabantur 18, 418. custodibus nullis 20, 210.
- cutis ævo laxata 18, 110. mota 45, 34. cutem distendat echino 20, 449. armavit natura 83, 3. cute tenaci 45, 12.
- Cyane supereminet 35, 61. quo? 36, 190. Cyanen exanimem 36, 246.
- Cybele stabat 15, 130. colitur 18, 325. subicit 36, 134. creavit 37, 18. laudat leonem 53, 3. *Cybelem* turrigeram 33, 179.
- Cybeleus Corybas 8, 149. *Cybeleis* aera 28, 259.
- Cybelle flecte narum 15, 120. frenare leones optet 17, 300. thiafos spectat 20, 280. gavisus 33, 210. turrita 36, 271. *Cybellæ* habeas pro Marte 18, 277. cunctantem ducens 29, 18. compellat 36, 113.
- Cyclopsa fames 20, 377. tela 33, 97.
- Cyclops Sicala incude laborat 7, 192. lumine fraudatus 29, 24. trepidus 35, 175. nullus audet 36, 355. Cyclopus *spicula* 22, 27. manu tacta firinata 33, 236. manibus fabricata tela 35, 250. caminis 36, 117.
- Cycni sodalis 28, 174.
- cycnus vexit electra 40, 12.
- Cydon dirigat sagittas 8, 530. Cydonas hinc morem bellandi traxisse 45, 46.

Cylla-

INDEX

Cyllarus serviret frenis suis 8, 557.

Cyllenius Phœbi comes 22, 440. *ales* 33, 77.

Cymbala ferre 18, 279.

Cymothœ cingula ferebat 10, 166.

Cymothœn obliquantem 10, 138.

facilem habebis 10, 143. tangere non audet 29, 127.

Cynthia decolor faucia vento 8, 427.

damnet 11, 17. nitebat 15, 228.

vanescit 44, 38. simulata 68, 10.

Cynthi inhospita saxa 8, 137. de

vertice 24, 259. 37, 120. *Cyn-*

tho mœsto 35, 245.

Cypros Eutropium habet 20, 21.

Cyprus naufragio memoranda 19,

72. *Cypri* latus Eoum 10, 49.

sub litore 19, 52. *Cyprum* reli-

qui 10, 254. respiciens 19, 76.

Cyrneis jugis 24, 314.

Cyrni inhospita saxa 26, 218. *Cyr-*

non reentat 17, 203.

Cyrrh. v. *Cirrh.*

Cyri tiara 3, 198. victoria 18, 213.

Cytherea removit 10, 122. saluta-

10, 251. mater 15, 128. erret

22, 439. legit *Hymenæum* 31,

31. aggreditur nurum 31, 124.

tibi fatebor 33, 214. hortatur

35, 119. venit 36, 208. pudor-

is noti 36, 274. maritum rapit

48, 31. insula 19, 62.

Cythereia sub juga 29, 119.

D

Dacica arma 28, 335.

Daci jaculum 7, 28. *Dacis*

mistis 3, 310. *Fractis* 8, 318.

Dalmatiæ frondentis 5, 38. arva

teruntur 7, 120. lucos 24, 302.

dama fugacior 20, 440. *damæ*

errabunt per flumina 1, 169.

concordes 34, 27.

Damastor sævus 37, 101.

damnas Helenen 29, 148. *damnes*

cunctos 20, 594. *damnat* voce

reos 8, 90. regia 19, 35. *da-*

mnat præsentia vultu 15, 174.

quæ *linea* Phœben 17, 130. no-

centes 24, 111. *Lachesis* 49, 93.

damnant animo 20, 135. frustra

Aliacimona 26, 179. *damnaret*

ad pecudum ritus 28, 152. *da-*

mnavit votum 3, 169. luctu 35,

240. opes tenebris 1, 43. *My-*

cenas 15, 399. *damnare* recessu

36, 213. *damnatura* nocentes

35, 302. *damnatur* arenæ mu-

neribus 5, 395. *damnabitur* gla-

cie 1, 170. *damnata* sepulcris

37, 59. solis vapore loca 47, 17.

damnati fato populi 26, 43.

damnosa gaudia 8, 333. mors 28,

297. *damnosum* onus 46, 23.

damnum flebile 5, 46. nec revo-

cabile 20, 488. sarciri potest

22, 315. numeri pensat 33, 126.

damni confortia 18, 189. *secura*

20, 52. *securus* 28, 219. *damno*

aucturus pretium 18, 48. tenui

26, 5. *damna* perpeſsus 1, 258.

pudoris 8, 85. *pudoris* turpia

15, 188. *Libyæ* 18, 408. mi-

nus consueta movent 20, 149.

in sua ruebat 26, 543. intulit

50, 45. *damnis* privatis 8, 499.

Illyricis 5, 201. 15, 453. *gemi-*

nis libera 22, 334. succubuit

24, 144. coactus 28, 205. *In-*

naribus Oceani 28, 499. *suis* in-

cendia nutrit 33, 163. *acerbis*

urgere 37, 20. quid superest?

39, 26. doleat 50, 45.

Danaën latentem 18, 82.

Danai fugere 18, 333.

Danubius ingens 17, 235. ferret

inultus 26, 523. *cunabula* puel-

læ 31, 70. *Danubii* ferocis ter-

ga 5, 27. ripæ 8, 52. parentem

26, 331. *populis* 28, 228. *Da-*

nubio teste 20, 533. *Danubium*

tranare 8, 623. triste rigentem

21, 126.

dapes riguisse 3, 167. inemtas

3, 207. corruptas variasse 20,

328. instaurare nectare 36, 216.

dapibus paratis indulgere 1, 151.

opiinis recolerur dies 1, 262.

perpetuis 20, 388. futuris 20,

445. indulgentem 22, 144. re-

ligata 28, 472.

Dardanii foli 49, 68.

Darium peremtum 39, 17.

de

INDEX

- de* 3, 147. *de more* 1, 159, 255. 3, 345 &c. *de pulvere turpat canitiem* 19, 25. *de conjugegemina* 48, 37.
de proflit 3, 129. *consequitur* 20, 174. *fruitur te* 22, 12. *sibi posceret ædes* 28, 3. *deæ conveniunt* 22, 227. *ædes* 33, 200. *frugiferæ* 35, 138. *invitæ cessare* 35, 232. *rediere* 36, 245. *deam gelli* 36, 417. *didicit cum morte* 37, 108. *mandasse* 40, 43. *dearum castarum gressus* 29, 125. *colloquio* 36, 213. *deas sensit adesse* 33, 269.
debellator Britannii litoris 8, 28. *debellavisse bipenni* 36, 79. *debellasse deum* 10, 116. *debellatum* Persen 21, 372.
debet vitam amor 28, 610. *debe- ris mihi tot populos* 15, 461. *deberet majora* 29, 196. *debe- re plus fatemur* 10, 335. *vitam populi* 24, 77. *debetur tibi* 33, 61. *debentur fati* 7, 190. *de- bitus ultor* 3, 369. *debita pri- dem victima* 5, 276. *reddi* 15, 70. *conjux* 29, 84. *cælo pro- genes* 37, 53. *vota* 40, 62.
debilis Orion 1, 28. *Arcas* 76, 4. *debilitat Istrum* 28, 220. *debili- tatur amor* 41, 12.
decedam nec territus 5, 21. *decepta follertia* 98, 13. *deceptum axem* 29, 168. *deceptas in ar- ces* 35, 166.
decernere cæstu 1, 238. *decernite nefas* 3, 61.
decerpere robur 28, 250. *decertatos labores* 21, 21.
decer sopor ora 31, 6. *decent la- bor pulvisque* 8, 551. *decerent frena* 72, 9. *decurt plus error* 10, 106. *toga lorice locum* 22, 367. *miseram* 36, 297. *te ta- men non* 39, 8. *decebit fecisse* 8, 267.
decidit domitus arcu 2, 1. *sponte carina in fluctus* 8, 91. *pon- dere* 20, 442. *decidat annis* 49, 73.
Decii impensu 18, 451. *lituos* 26, 130. *Decios pulchros* 1, 147. *venerare ruentes* 8, 404.
declinat verbera flexu 21, 288. *ur-*
nam 35, 70. *declinare me lau- rea potest* 28, 385.
decolor imber 20, 41. *Ache- loius* 29, 175. *lapis* 48, 10.
decoquat iram 20, 349.
decor solus conficeret bellum 11, 39. *ille manet?* 36, 435. *de- coris oblita* 26, 305. *decorem corda non capiunt* 24, 132. *ge- nero latura* 73, 15.
decorat mundum 1, 193. *decorare fatenrur* 22, 289.
decora aliis fuerint 17, 215.
decrevit Trinacria 33, 189. *breve lumen* 44, 36. *decrefcere cam- pus incipit* 5, 373. *numerus* 28, 251. *lilia* 36, 241.
decreto togæ 21, 330. *decreta Se- natus* 24, 86.
decurrat trabeata domus 17, 337.
decus effluxere 1, 52. *ætherium* 7, 175. 28, 169. *sublime* 10, 40. *virorum* 18, 298. *immortale* 20, 282. *rapiat* 22, 181. *deæ* 24, 287. *vile* 26, 294. *erexerit horror ib.* *Romanum reparare* 26, 571. *eburnum non sic ardet* 33, 272. *armenti stabulique* 35, 209. *tale* 36, 213. *commune Italiæ* 43, 1. *immortale rerum* 44, 64. *perenne* 50, 48. *egre- gium tulit* 91, 4. *o decus, o re- quies* 36, 416. *decoris prisici nil perdit* 24, 89. *decori profecit* 28, 533.
decurt Auster frondes 35, 309.
dedecorant mores 21, 27.
dedecus animarum 5, 520. *ævi* 7, 65. *evadere* 8, 82. *longi ævi* 15, 278. *oris* 18, 120. *Eoum* 18, 239. *transeat Alpes* 18, 433. *dedecoris pellendi* 22, 299. *de- decori tibi scribere?* 41, 24.
dedignata teneri rabies 33, 149.
dedidicere metum 32, 10.
deducunt gressum 51, 13. *dedu- cere Jovi* 36, 174. *deducens ara- vum proles* 28, 420.
defecto hoste 15, 248. *defectum æquor* 47, 37.
defectum caulis meantem 17, 130. *defectu luna laborat* 48, 3.
defendunt lucum 38, 17. *defen- das contagia fascibus* 18, 490. *defendet natura deum* 101, 41. *defende his miseram cavernis* 36, 106.

INDEX

- 36, 106. defendite matrem 37, 28. defendere terras 26, 176. nos contra non possumus 35, 235. arcem 37, 50. *defensurus* morbos 24, 171. *defensus* arundine 24, 305. plaga 44, 8. defensa gelu. glacies 33, 167. defensos locos 101, 101.
- defensante juvenco 18, 386.
- defensor utrique sufficis 20, 599.
- defensorem reversum 18, 257.
- defensores terrarum 3, 80.
- detulit amori 24, 195.
- defessi verbere 20, 351.
- deficimus queruli 26, 161. deficiunt animi 20, 486. rivi 36, 218. deficerent ignes 36, 400.
- defixus lumina terræ 26, 486. *defixæ* hospite pulcro 21, 56. *defixo* malis animo 28, 259.
- deslet malum 36, 159. *deslere* cædes 3, 250. labores 20, 191.
- desloruit gratia 18, 75.
- desnat* quantum arti 17, 186. humor 20, 17. *desluxit* in rugas 18, 39. capiti turris 20, 283. tacito lapsu ad terram 31, 40. gratia 39, 23. *desfluxere* cervice jubæ 15, 364.
- desossi* verbere terga 20, 351.
- deforme mereri 22, 99.
- deformat sese 18, 307.
- desuncti* ævi 44, 41. *desunctas* figuras vident 3, 128.
- degeneraret patri 8, 367.
- degener exuit Istrum 20, 203. degeneres visus 6, 9.
- degere securum 20, 19.
- degustat singula 18, 362.
- Deianira fuit pretium 29, 173.
- dejicis artus 34, 39. arcu aves 101, 73. *dejicit* se non ingenuum atrox 28, 230. *dejecerit* hostem 26, 164. *dejecerat* terror 3, 256. *dejecta* malis frons 26, 376. cervice 28, 180. *advolvor* genibus 36, 297.
- delapsa per auras 3, 55.
- delectus miseri 26, 463.
- delere nomen 3, 233. una ruina 21, 96. delera pagina 22, 303.
- delibant æquora plantæ 10, 152. *delibasse* cibos 26, 351.
- deliciis regificis 8, 338. *delicias* excute 20, 147. arenæ 24, 317.
- delicta domas 17, 222. levant 20, 8. tegebat claustris thalami 20, 553. scelerum luas 26, 503.
- Delius luget 35, 136. Delia litora 24, 59. sic cœpit 24, 261. festinat 35, 206. te pepulit 36, 285.
- Delie 4, 6.
- Delos Latonia 8, 133. fateatur 11, 8. prælata 24, 256. in flamine errat 35, 34. conterrita 37, 125. Deli loca non errantia 1, 185. Delo melior regio 8, 135. stare licet 101, 62. Delon largitur 33, 136. *trepidam* rumpere 37, 115.
- Delphi taciti 8, 144. canunt 18, 328. Delphis securis 4, 5. celsantibus 28, 26. potiora oracula 28, 36.
- Delphica delubra 35, 246. laurus 37, 34.
- delphina frenat 10, 156. *adventum* silvis 18, 355. *vecturum* 19, 73.
- delubra communia templi 48, 24. tenens corde 22, 31. Numæ 26, 101. tot circum videt 28, 43. fulgentia *senatus* 28, 74. Jovis 28, 504. moveri cernuntur 33, 7. vesana gemunt 33, 205. Delphica tacebunt 35, 246.
- deludet amorem 22, 398.
- demens ambitus 7, 186.
- dementia cadet 5, 99. robusta ventusque 15, 15. concidit 19, 19. in jaculum mutat 78, 1.
- demissa preces ad humiles 36, 295.
- Democritus risit 17, 90.
- demoror vos sermone 25, 385.
- dentis numerosi 10, 102. dente draconis concepto 21, 319. eburno 22, 256. dentes *crinales* 15, 137. curvaverit 24, 306. immanes 24, 346. festi in tabulas *ib.* eburnos vellit 47, 22. dentibus lunatis 101, 107. ora crescere sensit 7, 79. instreptit 17, 222. tremendum 24, 318. ereptis 24, 350.
- dena unda mucronum 45, 23. densi nimbi 1, 45. *densum* æthera 28, 47. densis terroribus 20, 462.
- Dentatis dare solebat 18, 437.
- depascitur artus 3, 302. 46, 11.
- depastus frondes sonipes 28, 239.
- depastis juvenicis 101, 77.
- Ccc depulit

INDEX

- depulit Rufinum 15, 305. depellere fluctus 5, 12. mundo 35, 252. *depulsam* bello fameque 22, 389. depellendos ad hostes 37, 102.
- dependet amictus nodo 88, 1. dependent animæ 22, 433. tergo-ra 36, 340.
- deploratum vulnus 26, 562.
- depone timorem 101, 51. *deponere* famam in dubium 17, 184. deposito luxu 35, 301.
- depositum tantum reservat 22, 60. servasse 28, 585. meum levius celet 36, 120.
- deprecor te florem ævi tui 5, 145.
- deprendit in arce 3, 355. deprendam signa 36, 431. deprendere si quid veri valet 48, 8. deprensæ Veneris artes 35, 266. deprensas marmore lymphas 61, 3.
- descendit in omnes 18, 182.
- descendimus altius ense in jugulum 26, 601.
- descivere apes 28, 262.
- descripserat axes 17, 275.
- deserit arces 1, 129. deserit thalamos 1, 213. infula æquor 37, 63. *deserat* fortia cæpta 5, 200. deserui te 36, 420. deseruit æthera 33, 139. desere sortem alienam 35, 220. corpus 44, 54. deseritur ripa Tagi 29, 115. desertus ab omni gente sua 26, 88. deserta aula 33, 109. regia mansit 37, 118. desertos toros 36, 164.
- deserta Noti 21, 179. repetunt 21, 355. Trinacria 36, 289.
- desidis* aurigæ 17, 187. deside cura 29, 226.
- desidiæ tradas 22, 67. desidias molles 7, 40. *desidiis* indulgere 1, 151.
- desinat rogatus 20, 318. desiit esse meus 28, 312. desisse rabiem 20, 526.
- non destitit servitium 18, 43. desiste vereri 36, 304.
- desolatus & expes 28, 271. desolata Mænala 1, 186. atria 36, 154. domus 39, 24.
- despectat arenas 5, 55. despectant vertice lucum 36, 375.
- despectus* nimius juvat 18, 138.
- desperare vetas 21, 342. desperata luce 28, 293.
- despicias vatem 41, 11. despiciunt ves 24, 219. iras 35, 213. despexit utrumque 33, 137. despiciat tantum 36, 100. despiciatur omne futurum 20, 51. Metaurus 28, 501. despecta consilia 35, 265.
- desponderat puellam 40, 53.
- despuit ignem 35, 52.
- despumat* rutilas arenas 1, 54. sallem 49, 58.
- destinat aris 44, 94. certum ictum 45, 32.
- destituit corpus 21, 28.
- desudat pestem 3, 304. balsama 31, 123. desudet virtus 20, 602. desudant Marte cohortes 26, 280. *desudatis* iudiciis 17, 11.
- desueta artibus prisca 15, 50. nec desuit omen 33, 265.
- desuper* vox infremuit 5, 384.
- detegis* ortus primos 7, 178. fascula 17, 191. detexit jugera campi 35, 339. detexerit lux ortus 33, 220. *detecto* hoste 15, 248.
- detergunt fletus 20, 375. deterfit somnum 31, 27. deterfum maculas ire 20, 11. deterfa nubila 28, 539.
- deterruit oris 26, 141. deterrita casu 28, 93.
- dereftata locum 36, 440.
- detinet* æqui gloria 20, 204.
- detondent falces 28, 389. *detonsa* Sicambria 18, 383.
- detorsit grypha 28, 31. habenas 36, 242.
- detraxit gremio 31, 125. detraxerat sensum 5, 48.
- detrectat onus 33, 155.
- detrudit finibus 3, 191. in artus suis 5, 487. rure colonos 15, 198. detrusimus orbe te medio 5, 309. detrusus murmurat 17, 315. detrudor ad Erebi hiatus 35, 259. detruditur tyrannus 19, 21. detrusus Italia 26, 79.
- devehit nativo meatu 49, 55.
- devenere locum 33, 235.
- devehit ad terram 19, 74.
- devexa rupe 49, 53. devexior dies 17, 57.
- devinxit Laconas 29, 108.

devius

INDEX

- devius meatu 18, 15. ardor 39, 8.
50, 45. Phlegethon 49, 72. per
devia Ponti 15, 490. rerum 26,
174. 36, 316. latebrosa 35, 169.
silvæ 101, 90.
devoret urbes 5, 323.
devorum æquor 10, 176. devotior
nobis 15, 290.
devoceas illis iter anni 1, 158. de-
vota toro regina 8, 645. messis
cibo castrorum 29, 61. brachia
5, 368. devoto milite 8, 120.
deus ornatu novo gravior 8, 585.
effulgens 28, 179. dei proles
98, 1. dei adventum 33, 9.
vultum 44, 93. mater 101, 49.
ardentis 72, 4. summi vox sen-
susque 95, 2. deo quo hæc ef-
fecta? 15, 14. habitante 88, 36.
deum testatus sudore 8, 574.
durum magnumque 10, 116.
dispergit revocatque 17, 73. non
sprevit 40, 23. metus monstret
101, 24. natura defendet 101, 41.
monstrare 98, 12. se esse pro-
bat 99, 6. dii Getici 26, 528.
deorum arbiter 20, 160. excubiis
28, 43. urbem 28, 186. jura
36, 272. quemcunque læsimus
39, 21. leges 68, 5. diis pro-
ximis 17, 227. dñs proxime con-
sul 24, 130. deis secundis 26,
53. deos instabiles 5, 441. præ-
sentes docuere triumphi 8, 99.
famulos recepit 8, 199. Roma
recepit deditque 15, 132. nullos
cecinnisse 20, 47. hortantes 26,
544. quales memini 27, 24.
armavere carmina 28, 349. sil-
vestres 31, 19. futuros exspe-
ctat 35, 371. arcescere 36, 2.
livescere vel nocuisse 36, 28. do-
mitura pubes 37, 14. credunt
vicisse 37, 37. solos fas habuif-
se 40, 32. auctores 49, 82. di
quibus iratis crevi 15, 116. bene
15, 346.
dexteriora petunt 51, 14.
dextera aera petens ludo concessa
vagatur 5, 436. lenonia 19, 61.
segnis ad ferrum 20, 395. fida
21, 38. exsanguis torpet 24, 326.
eripuit leto 26, 41.
dextra in vulnera sævit 78, 3. nun-
quam maculetur 77, 13. pronuba
40, 54. inermis 1, 28. quo regatur
fidere 8, 423. ingens promittitur
8, 522. potenti 13, 7. sedare
tumultum 15, 133. dextræ ar-
gutæ 18, 370. Athamanthæ 3,
81. dextram da tangere 15, 231.
vocato conferit 15, 352. contin-
gere 20, 66. complectere 24, 7.
complexa viri 31, 128. puellæ
tradit ib. laxat 35, 142. victri-
cem ligat 46, 22. exerit 50, 15.
dextris cruentatis 26, 619. dex-
tras sociat 3, 223. spernisne
tuas? 5, 262. in bella parant
37, 7.
dextro cessent Siria sidera 101,
124.
diadema præsumtum 8, 167. gra-
vibus baccis intextum 10, 167.
refume 10, 259. diademate sa-
cro 7, 84. cingebare comas 28,
65. diademata mundo sparsit
8, 19. petit 22, 360. fratrum
29, 57.
Diana tibi suspendit arcus 8, 160.
confessa forte tibi 36, 306. Dia-
næ humeros 10, 270. acies 24,
258. arma habitumque 36, 216.
conjugium 37, 40.
dicavit ora 25, 8. templa 50, 42.
dixit tacendo 17, 90.
Dictæa Lycaste 24, 276. arva 101,
121. ad litora 101, 133. Di-
ctææ coronæ 24, 208. Dictæis
oris 8, 135. Dictæas urbes 34, 33.
dictator rusticus 15, 112. Serranus
8, 415.
dictet carmina 49, 4. dictare pa-
ratus 21, 302. dictatur facinus
5, 169.
dicto parere 33, 113. vel tenui læ-
sit 36, 284. dicta talia dabat
26, 580. fervida reportet 33, 76.
41, 9. irrita venti ferant 36, 134.
talìa ad superos dedit 68, 2. di-
ctis horrifonis 3, 85. talibus
affatur 10, 189. instigat eun-
tes 26, 559. procacibus iræ 28,
246.
diducit Gangen 17, 236. diducta
Britannia mundo 17, 51.
dies intercisa 1, 172. semper ho-
noratus 1, 261. allatura requiem
rebus finemque laboris 5, 331
cum sæviret 8, 65. idem vitam
contulit imperiumque 8, 154.
dabatur mundo 8, 176. longi
itare

INDEX

- stare videntur 10, 15. optatus
 aderit 10, 45. pauci 15, 103. di-
 vitibus metuenda 15, 168. quod-
 cunque devexior ambit 17, 57.
 totos indulgere theatris 20, 87.
 longa 20, 245. egit 28, 58.
 omnes pluviis turbaverat Auster
 28, 541. rapta 33, 96. non-
 dum pura 35, 2. nullus non
 minatur 36, 125. transfluxere
 42, 5. ventura rubet 44, 5.
 diem violare statu 3, 63. un-
 brasse telis 5, 122. sustinere 6,
 12. splendore ingeminat 7, 136.
 avertit 15, 400. accendit 17, 78.
 Gadibus ortum 18, 354. cro-
 ceum 20, 529. diffundere 28,
 191. sub corda referres 28, 581.
 gravatum foedat nube 33, 162.
 merjerat unda 33, 274. ne cre-
 de amissum 35, 282. lustrare 36,
 316. optatum celebrare 40, 51.
 cogis fufferre tuendo 101, 115.
 metitur 52, 14. ignotum me-
 ruisse 99, 10. die expellere 3,
 378. largo 10, 248. optato 17,
 277. calido 22, 257. ipso 26,
 450. uno rependit 26, 633. solli-
 citante hiemes 60, 6. diebus
 totidem quot vos in annis 21,
 195. continuis 24, 190.
 differs vincere 18, 500. tanto tem-
 pore 29, 1. differt comoda
 tempora 3, 315. spicula in sco-
 pulos 22, 27. differat arcum 17,
 296. differret iter 28, 459. di-
 stulit arma 20, 508. distulimus
 secula 22, 454. distulerat tem-
 pus 22, 317. differ praelia in ju-
 venem 8, 385. differte manum
 avidam 5, 248. differri preces
 28, 357. dilata tempora 21, 375.
 perjurja 75, 5. dilato mucrone
 3, 236.
 difficilis reversis (Italia) 28, 144.
 potuisse mori 101, 111. difficiles
 contingere terris anni 22, 450.
 diffidit se amari 22, 182.
 diffuxit gratia 40, 23.
 diffugiunt Nymphæ 35, 204. dif-
 fugiens olor 31, 110.
 diffundit cruores 28, 620. diffun-
 dat sese in actus 20, 120. diffu-
 dit se vigor 26, 436. diffunde-
 re diem 28, 191. diffusa Noto
 cesariem 35, 248.
 digeri imperii fata 28, 591.
 digito erranti 17, 317. digitis in-
 tentis 26, 257. remissis 31, 39.
 mollibus 36, 217. digitos auro-
 ræ 10, 270. voci aptet 20,
 362.
 dignaris mole clientem 39, 34.
 dignatur Amor figere reges 10,
 76. dignare forum 28, 422.
 dignatus scripsisse 41, 23.
 dignus quem legeres 10, 307. ha-
 beri 18, 63. credi numen 101,
 11. digna te feror 22, 288. coli
 Scythiæ templis 36, 283. dignum
 fieri, taceri 36, 312. dignos sup-
 plicio letoque 20, 516.
 digreditur templis 36, 137.
 dilabitur cometes 33, 231. dilapsus
 honos 15, 363. amor 18, 75. in
 æquor 37, 114.
 dilaniant artus 5, 408.
 dilectus equorum 29, 190.
 diligo pauperiem 90, 2. diligit
 grandia 18, 361. diligimus pa-
 riter 10, 331. diligeris parcus
 22, 148. o nimium dilecte deo
 7, 96.
 diluit sanguine crimen 26, 593. di-
 luet facinus 20, 23.
 dimittit collem 15, 322. dimisit
 fera montes 5, 394.
 dimovit nebulam 18, 390.
 Dindyma fleverunt 20, 173. fun-
 dunt Sangarium 20, 262. ala-
 rantia Gallis 35, 369.
 dinumerare tempora 24, 3.
 Diomedis equi 3, 254.
 Diomedæis ausis 28, 479. Diome-
 deos equos 34, 12.
 Dionæa fraude 35, 5. Dionæa te-
 læ 31, 102.
 Dione deserta 36, 433.
 Dipsades dominantur 15, 151.
 diptycha eburnea 24, 347.
 Diræ deformes 35, 218.
 Diræa tela 8, 533. Diræis in ar-
 vis 21, 320.
 dirigit 5, 391.
 dirigis affatus mihi nullos 41, 1.
 direxit spicula 3, 81. dirigitur
 beatum 17, 96.
 dirimit justis fontes 5, 478. dire-
 mit forma 87, 3. dirimi exiguo
 tramite 5, 350.
 dira fugantibus herbis 28, 327.
 dirueret oppida 21, 340.
 diribus

I N D E X

- ditibus exuviis 22, 372. spumis 35, 96.
- Ditis jura 3, 69. domos 5, 522. severi 33, 225. patrui sacra 33, 264. nota 33, 284. sub aula 35, 365. Ditem flexit amor 33, 26. Dite subacto 35, 13. cum Dite ferens 35, 160.
- discedunt aliæ 36, 254. omnes 36, 313. discessit hiatus 35, 187. discessere locis justis 33, 294. discedere possit a nostro sensu 1, 173. rectum 3, 178. testis jubet 7, 142. longe optet 26, 221. turmæ 28, 253.
- discerevit tumultum 33, 248. discernere proprios alumnos nescit 8, 211. discernens spatiis gaudia parvis 28, 364. discernetur nullo limite 3, 381. discreto gradu 28, 636. discretas urbes 1, 228.
- discis arenas 18, 32. discit æquor servare quietem 85, 5. discat coactus 15, 449. propius 17, 95. disceret ignes primos 22, 74. didicit regnare 29, 49. cum morte deam 37, 108. didicere magistro eventu 20, 489. vinci 26, 11. pati occasum 37, 12. discere orbi 8, 228. discite non temnere Romam 26, 647. nostrum munus 31, 130. consortia fomni 35, 368.
- discolor legio 8, 7. anhelitus 35, 193. hiatus 49, 40.
- discors orbis 26, 565.
- discordia nutrix belli 3, 300. quatit mundum 7, 64. in fratres nascitur 15, 236. solvit 17, 74. inter partes fuit 20, 540. cum fremeret 22, 81. cessit 24, 48. Romana 26, 288.
- discrepat laurus 28, 28.
- discrimen tentare sui 8, 435. multifidum arat 10, 3. obsessi habet 15, 101. letale 24, 102. discriminis quantum 18, 401. *discrimine* leviter juncto 10, 267. dubio 21, 194. supremo 21, 376. pulso 26, 13. dubii leti 29, 164. nullo 36, 411. 87, 4. exiguo separatur 44, 71. discrimina vocum 5, 107. *fati* 5, 474. quædam sunt 18, 29. magna 26, 295. per tot 28, 97. adeunda 28, 459. parva 33, 144. sexus da-
- bat 35, 28. rerum 37, 62. nova præbens 50, 25.
- discriminat* nodus pectus 1, 90. ordo potestates 26, 39. æquora 28, 290. aer pugnae spatium 37, 74.
- discurrit meritis acumen 35, 201. discurrat habenis longis 51, 5. discurrere per tot partes 21, 310. per mare, per terras 36, 50. discurrens ventus 33, 171. discurretur in gyros 28, 633.
- discurfus vatum 8, 143. discursibus lascivis 20, 100.
- discusserit arbore nidum ventus 36, 144. discussa senectus 28, 534. discussas per auras 1, 124.
- disci error 35, 134.
- disjuncta* legio 5, 257.
- dispar multum priori 20, 412.
- dispariles in artus 54, 9.
- dispulit corpora 15, 396.
- dispendia noctis 17, 120. fame 28, 452. sortis patior 33, 100.
- dispergit* deum 17, 73. iram 36, 267. dispergit manus 24, 140. *dispergere* gemmatos cultus 7, 204. *opes* 20, 85. lucem 33, 8. dispersa comas 33, 55.
- disponit manipulos 15, 417. disposuit nefas 5, 26. disponere classes 21, 307. disponitur princeps rerum 17, 70. dispositus mundus 3, 4. dispositum bene ter-
ris 18, 157. opus 28, 225.
- disquirat crimina 21, 240.
- diffensus acerbus 15, 300. civilis 28, 395. dissensibus aula 22, 86.
- disseris verbis 8, 356. disserat quis gaudia? 26, 454.
- disfider quod semper 10, 314. Nilus & Atlas 15, 159. ora plagæ Libycæ 40, 56.
- diffidium civile 15, 242.
- diffiliant galeæ 21, 136. diffiluit vertex Ossaes Olympo 35, 183.
- diffimilis quantum priori 26, 80. sui 35, 314. dissimilem fratri-
que tibi 8, 355. dissimiles modos 98, 11.
- disfirmulas succurrere 5, 164. disfirmulat regni ruinas 20, 307.
- disfirmulant socii 19, 15. *disfirmulata* diu 28, 361.
- disfipat ignis Idam 103, 131.

INDEX

- non dissociabile corpus 5, 238.
 dissolvat femina 22, 462. dissolvere leges 33, 63.
 dissona ritu barbaries 17, 249. femina partu 20, 42. linguis turba 21, 152.
 dissuasor honesti luxus 36, 28.
 distendat echino cutem 20, 449.
 determinat Asiam 3, 175.
 distillant per pectus aquæ 1, 222.
 distinguit acu caput 10, 284. floris honos 94, 2. distincta metallo faciem 22, 446.
 distrahit tot urbes 18, 212.
 ditescit color in auro 44, 22. ditescat arena 17, 308. ditescant horrea 22, 396.
 ditionis Eoæ 20, 350. Romanæ terminus 24, 160. patiens 26, 581. sub ditione 51, 16. ditione Latia 3, 292. sub una 5, 106. pro rerum stabili 8, 123. celsa 44, 88.
 ditas cohortes 22, 149. ditat fabula 8, 38. ditabat auro 24, 230. ditare innumeras hominum catervas 1, 44. ditabere pomis 35, 293. ditari cœpere columnæ 3, 163. ditandas tribus 28, 73.
 divellere crines 37, 39.
 diversi feruntur exploratores 10, 135. *diversum* onus 18, 208. *diversos* ducens animos 33, 119.
 dives purpura 7, 4. ager frugum 15, 809. *pectore* erecto 18, 306. equi 20, 272. pallet 22, 119. divitis *algæ* 8, 597. conchæ 55, 2. divite pompa 28, 598. se 36, 36. ripa 36, 372. cultu 44, 84.
 Diva potens 18, 376. te mirabar 31, 56. Paphi 35, 155.
dividis curas 21, 300. ex æquo 22, 93. dividat hastas 5, 162. divisit cladem in orbem 5, 25. vultus faber 50, 26. dividitur provincia 20, 587. *divisa* beatos efficiunt 21, 34. terra suos in natos 37, 73.
 dividuis fulcis 1, 108.
 divinus labor 36, 157. divina forte genitum 36, 61. divino fumo 44, 96.
 divitiæ Marte perirent 26, 624. divitiis animosa suis virtus 17, 5. furgat inertia 22, 131. scelerum 28, 135. undasse 29, 71. animi 41, 5. divitias abdidit antris 1, 42. reportet 20, 190.
 sub dio 21, 124.
 divortia planxit 18, 65.
 diurno sensu 27, 1. diurnos cibos 15, 71.
 divus abirem 15, 292. divi hortantes 20, 57. tui 22, 422. dive parens 10, 300. divorum duo proceres 15, 215. optimus 28, 56. divis tot 8, 647. divos veros 101, 61.
 dant locum 36, 389. dabant caurum exempla 8, 77. iurgia 15, 296. dedit errare 3, 43. ignorare 22, 262. tales voces 35, 233. dabis insueta 1, 159. *dederis* reges 21, 238. dederit cladem 36, 197. partus 37, 56. natos *ib.* dederint fratres cruorem 3, 79. dare te mallet 11, 6. qua datur 29, 110. *advexisse* prædam 36, 337. dabitur pugnando 37, 15. dari venum 3, 179.
 doces nullum sentire laborem 24, 207. docet casus artesque 8, 423. galeam mittere 35, 145. fervire lupatis 1, 82. doceas ignarum vatem 1, 71. confona regno 22, 69. docuit vinci 26, 140. timor 37, 10. docuere triumphum deos præsentem 8, 99. docebo ab omnibus unum 28, 438. doce sodalem eloquio 41, 20.
docilem saltandi 20, 341.
 doctus pollex 1, 177. fallere 3, 105. te audit 22, 68. hærebat lateri 23, 11. *purganda* sacerdos 28, 326. docta facultas ingenii 8, 515. *docti* magistri 26, 277. sales 31, 65. nifus 45, 34. *doctæ rupes* 28, 34. docto ordine 28, 633. doctum fluens Aganippe 40, 61. doctissimus artis 20, 381.
 documenta priorum 5, 307. futuri 8, 141. clara rerum 17, 47. prima pecudis secutos 45, 48. iustitiæ 50, 27.
 Dodonea agmina 26, 136.
 Dodone celsa 7, 177.
 Dodonia quercus 33, 31.
 dolia fusa 77, 12.
 dolet. incerta 8, 353. complexu caruisse

INDEX

ruisse 36, 112. Venus 69, 6. doleat verustas 22, 321. doleant aures 26, 206. doluit fides 21, 235. fortuna 31, 80. doluistis si quid pro me 15, 328. dolebis frustra voluisse 28, 427. Dolonis indicio 28, 471. dolor afficit unus 5, 69. sensu hæret in alto abditus 5, 280. irret adhuc in verba 15, 201. in ore fuit 26, 378. quis tibi? 26, 623. voci frena remisit 28, 266. augebat terrorem 33, 83. matris 35, 37. *suspiria* laxavit frenosque 36, 180. Faunorum Dryadumque 36, 381. me duxerit 39, 6. pacatur 49, 100. nec ullus erat 100, 9. doloris Romani 18, 374. monumenta 26, 615. signa 35, 122. dolori concessa vita 3, 237. novo 18, 164. dolorem lenire 5, 87. occultum 18, 36. peperit 21, 379. solatur 35, 276. dolore feritas creverat 20, 178. dolores præmissi 26, 208. iustos patriæ 29, 155. certos habuisse liceat 36, 299. Titanum 37, 2. quos fecerat pepulit 39, 49. dolo gaudens 35, 11. dolorum genus omne 5, 506. dolis occurrere 28, 237. Bocchi Syllæve 28, 383. armata 33, 221. urere cuncta *ib.* juvat naturam 46, 8. dolos tradente 3, 97. evitare 21, 306. dominæ Romæ 22, 224. gentes 24, 97. ritu 24, 152. dominam nostram vecturus 10, 142. plebem 15, 53. plausu confessæ 29, 81. Olympi 40, 21. dominas aures 6, 17. dominaris pariter silvis & astris 24, 237. dominatur montibus 53, 3. dominantur opes 7, 187. dominetur per axes 1, 243. dominantur Dipfades 15, 150. dominabere mundo 3, 143. dominandi in usum 24, 108. *dominus* comitatur 18, 309. domini memor 18, 186. vivant 20, 81. sexum murasse 20, 552. domino plus debere fateamur 10, 335. potenti 15, 69. uno vixerit 18, 31. æqualis 18, 479. dominum coronat terra 1, 115. fe-

ramur 18, 388. submissus adores 22, 72. patremque vocari 24, 189. te fatetur 24, 192. reducem revexit 26, 370. lympharum 84, 3. dominorum strage 26, 618. dominis crudelibus 20, 480. speratur 22, 240. intransitibus 35, 314. *dominus* terræ pelagique 8, 22. dissimulat 18, 176. reverfos 18, 510. inertes 26, 158. venisse priores 28, 559. domitor Thracum 28, 483. vulgi 35, 214. ferarum 47, 20. domas delicta 17, 222. domat telis 24, 250. pauperies victos 26, 632. hiemes 32, 12. paupertas 89, 1. domuisti crimina vitæ 95, 4. domuit virtutibus fortunam 1, 39. gentes armis 29, 59. domuere Pœnum 1, 148. domitura manus Gildonem 15, 427. deos pubes 37, 14. domari vetat 3, 314. domanda terrore 31, 133. domus hoc de more requirit 1, 159. una accipit orbis rapinas 3, 194. Ibero 8, 20. excepit reduces 8, 212. imperio feta 12, 24. una triumphet 15, 345. notior est Helicone 17, 278. trabeata 17, 337. privata 18, 144. hæc reginas parit 22, 360. eximia regione 22, 449. *Pythia* 25, 4. miratur 26, 621. pietate certavit 28, 99. fascibus insignes 31, 60. casta 31, 92. stellata 36, 8. incustodita 36, 146. tranquilla florebat 36, 202. desolata 39, 24. ampla 40, 44. videt puerum 52, 2. domi nulla fuisse carmina 43, 6. domum attonitam 10, 239. defletam 19, 24. vacuum 20, 93. nostram coluere 28, 414. nivalem Boreæ 36, 324. confumens luxu 75, 8. domo avita 15, 198. paterna 18, 200. hac 28, 71. undosa 28, 147. domibus prævelet amnem 22, 189. ilignis 24, 323. domos varias permutat 18, 60. insignes 21, 298. patricias 28, 61. fratris linque 35, 220. ad patrias venire 37, 52. exustas 50, 46. *donativum* 5, 312. Ccc 4 *donat*

INDEX

- donat* Rhodopen 33, 135. *donent* fara, sidera 3, 142. *donante* te 33, 60. *donantibus* ipsis auras 1, 245.
- donum* hoc adjicias 1, 140. *præbuit* 24, 278. *vile* putas 29, 3. *doni*, specie 18, 40. *gratia* 22, 156. *brevitas* 70, 11. *dono* concessit terras 24, 185. *dona* aurea vomens 1, 49. *corrumpentia* sensus 7, 188. *rigentia* 22, 340. *ad prælarga* 28, 73. *potiora* darent 40, 4. *regia* 49, 38. *dulcia* mittis 82, 1. *donis* novis onerant 10, 165. *propriis* ornatur 17, 263. *cum* novis 20, 317. *vocati* 21, 204. *invitas* 22, 362. *par* armisque 24, 234. *invicta* pectora 26, 131. *maternis* 31, 45.
- Dorida* vicerit 17, 45.
- dormiat* Pharijs 80, 4.
- dorsi* curvamina refecat 5, 413. *dorso* flammante 28, 343. *subaurato* 28, 577. *fulfureo* 35, 162. *sub* hirsuto 45, 8. *durefcit* amictus 83, 2. *dorsa* recurva campi 49, 54.
- dotēs* regni 29, 180.
- dotalis* purpura 48, 30. *dotale* Chaos 33, 28. *dotali* corona 10, 272. *dotalem* tradidit 18, 104.
- Doto* coralia vellit 10, 169.
- dotetur* virgo 31, 52. *dotabere* toto mundo 10, 281. *dotata* gemino mari 18, 91. *tropæis* 29, 43. *dotanda* mari toto nurus 8, 648.
- Draconarii* qui? 5, 177.
- draconem* Pæonium 24, 173. *dracones* varii 5, 365. *serventes* 8, 545. *sævi* 10, 193. *cærulei* 36, 54. *binos* 101, 29. *incumbunt* ib. *preñfos* 101, 59. *dracorum* jubas 3, 378. *picta* colla *levant* 7, 138. *ora* fixa 28, 566. *sinuosa* membra 33, 179.
- Druse* tui labores 21, 193. *Drusos* veteres 8, 455.
- Dryades* gementes 36, 78. *Drya* dum de plebe 36, 271. *dolor* 36, 381. *Dryadas* uret 11, 22. *revocant* 28, 201. *procaces* 31, 17.
- Dryopes* servati 26, 185.
- dubitasse* fuit pars sceleris 22, 301.
- dubitanda* nihil stella 8, 185. *alimenta* 15, 102. *cædis* gloria 28, 114.
- dubius* æstus 3, 72. *dubii* Austri 15, 486. *in* dubio pependit 18, 314. *dubio* lapsu 5, 507. *sub* ictu 15, 242. *visu* 36, 91. *cornu* 44, 38. *dubium* quoniam monitrante rescierit 36, 207. *residens* 101, 93. *dubiam* lanuginis umbram 31, 42.
- ducis* ab ore sonos 34, 52. *ducit* tibia modos 8, 575. *turmas* 35, 64. *sub* gurgite visus 35, 116. *nihil* turpe 36, 278. *in* antra 49, 42. *ducunt* ad sese mentem præsentia 21, 15. *sortem* 1, 156. *fatorum* seriem 33, 52. *ducas* nubesve licebit 18, 223. *ducat* Hyas Taurum 15, 498. *ab* antris 17, 295. *hiatus* fulgura 48, 6. *ducant* pocula sinus 60, 4. *carmina* 14, 30. *pensa* 18, 498. *duceret* omnia secum 8, 245. *aures* 17, 203. *duxi* ævum 15, 107. *duxit* pectine cinctus 22, 332. *agmina* 29, 193. *ebur* pollice 34, 16. *hiemes* per viscera 46, 7. *duxere* notam futuri 26, 253. *figuram* veri 35, 43. *duxerit* me lubrica ætas 40, 6. *duxisset* alas 21, 38. *ducet* nomen ad cælum 22, 404. *ducent* in sæcula fasti 1, 279. *duc* protinus omnes 31, 95. *ducite* trans æquora leges 15, 464. *virtutes* 22, 456. *triumphum* 36, 329. *ducere* noctem ludo 31, 97. *duxisse* in altum 26, 8. *ducens* Cybellen Claudia 29, 17. *diversos* animos 33, 119. *ducentia* portum cornua 85, 2. *ducentibus* Hædis noctem 74, 3. *ductura* effigies æra 22, 178. *duc* cor servitum captiva 35, 264. *duceris* ira 8, 259. *ducuntur* ab axe jugales 87, 5. *ductus* per artem mons 87, 7. *ducta* favore vatis 40, 24. *alterno* pollice salus 41, 2. *ducti* musarum carmine 2, 13. *inter* præsepia somni 18, 67. *quo* semine 31, 53. *ductæ* pollice notæ 49, 5. *ducto* arcu 9, 1. *ductis* funalibus ordine 10, 206. *ductos*, meliore metallo mores 17, 137. *ductor*

INDEX

ductor ad hæc 1, 164. spado 18, 297. tot gentibus unus 21, 160. accipiat 22, 234. ames 22, 392. placebat 26, 114. verus 26, 468. eligitur 29, 210. ductorum optime 10, 334. ductoribus illis (*consulibus*) 1, 19. 24, 44. ductu curvo sinuantur 5, 375. dulcedine nota 17, 310. prædæ 20, 318. dulce malum 100, 1. te sine dulce nihil 5, 268. dulcia monstra 100, 3. dulcior cunctis 20, 347. dum rubentes 83, 3. dumis rura repleri 36, 37. duplex natura 3, 329. ensis 7, 103. duplici consule fecunda 1, 203. vita subnixus 17, 333. duplices classes 21, 307. duplicat lauros 28, 120. durescit glacies 37, 166. amictus 83, 2. durescere se sensit 37, 97. *Duria* formosus 29, 72. *durius* restiterant 26, 186. durate glacies 37, 24. durate parumper 26, 269. durasse in hunc diem 28, 549. durando stellas æquat 44, 12. prægelidis in undis 101, 68. duratis

aquis 60, 2. duratos scopulis armos 101, 110. dura parentis pietas 28, 554. inter viæ 84, 4. duras mentes 48, 41. *durissima* claustra 1, 106. dux improbus 20, 176. rectorque meus 20, 536. major 21, 368. vatesque salutis 26, 269. ille mihi 30, 3. Erebi 33, 32. ducis socii letum 3, 317. aspectu 26, 373. tergemini 34, 39. duci obuius ire audet 44, 79. ducem perfundere 10, 298. hunc doleat venisse 15, 411. spondebat 21, 45. suscipere 24, 31. me fecere 26, 536. præfecit thalamis 31, 31. cum duce mutata vires 20, 415. duce venturo fretum 28, 450. hac 42, 10. duces habuisse germanos 1, 277. amborum periere 8, 91. antiquos evolve 8, 399. cæsi 15, 82. trepidi 20, 65. de plebe 20, 342. septem 24, 257. tres superare 26, 143. auroræ noctisque 35, 46. ducum matrem 24, 175. novorum 26, 467. ob reditum 28, 2. cognomina 31, 83. laus nulla 28, 342. ducibus togatis 28, 595.

E

Ebeni ramos 47, 22. *ebrius* annis 1, 250. ebria serpens 24, 367. vestigia 33, 19. ebur dabit Indus 7, 211. effractum pendebat 15, 138. gerendum 22, 363. fixum quassat 24, 352. *falsum* 27, 22. atria vestit 33, 242. *dis* neglectum 34, 2. mobile pollice duxit 34, 16. eburnum decus 33, 272. eburno morsu 10, 102. dente 22, 256. folio 28, 588. 24, 199. eburnis jugis 8, 607. eburnos dentes 47, 22. echini silvestris 45, 17. *echino* distendat cutem 20, 449. Echion miratus 37, 104. *Echo* adytis effunditur clarior 28, 33. intonat Augustum 28, 617. reditura rupibus 31, 48. edax ætatis spatium 59, 6.

edera vid. *hed.* edicta valent inflectere sensus 8, 301. daturus terris 17, 34. cor-ruptura duces 21, 277. ediffere causas 31, 50. edita clivis planities 35, 102. edunt præsepibus 29, 192. edendi gloria 20, 327. ederet re Lucina 29, 48. edidit me tigris 36, 106. me non annis 36, 270. edere fata 28, 19. advenrus sacra 28, 126. editus ortu tardo 101, 14. ex utero 99, 9. edocer fluctus 17, 45. edomuit Rhenum 21, 196. edomita tellure 44, 109. edomitæ furia 1, 139. edomitas Alpes 5, 1. *Edonas* hiemes 21, 123. educat fons flores 29, 8. *eduxit*

I N D E X

- eduxit in veros principis annos 15, 303. educere fetus 6, 1.
 effatur talia 3, 85.
 efferat in axem 101, 60. extulit caput fluentis 28, 160. elatis rebus 5, 440.
 effera corda 3, 225. prœcordia 3, 243.
 effeminat titulum 18, 10. membra 22, 134.
 effeto solibus pulvere 21, 350.
 efficiunt beatos 21, 35. effecit celer 26, 151. efficietne labor? 36, 434. effecta hæc dabo 8, 354.
 effigies penetralibus exit 8, 572. tuas ductura æra 22, 178. non una deis 48, 25. effigiem ahenam 25, 7.
 efflat vitam 20, 455. efflant tenebras e naribus 37, 48. efflavit fulmina 28, 189. efflare animam 5, 62. efflantes ignem 1, 5.
 effluit chlamys 8, 208. Aegæo stagnantiore 47, 38. effluxere decus 1, 52.
 effugeret gladios 3, 244.
 effulta columnis atria 5, 135.
 effulget curia 8, 10.
 effulgere matribus ædes 28, 546.
 effundit flumina 46, 17. effudit venena 3, 67. effunditur turba 26, 462. adytis Echo 28, 33.
 effusa comas 36, 177. effuso risu 36, 210.
 eget, qui servat fœdera 20, 214. egeant dulcedine 17, 310. egeret connubii 33, 33. egenti reddis 3, 299.
 egestas infelix 3, 36. urget 18, 227. flammabat pectus 20, 180. affligit 26, 94. ingeniosa 36, 31. ferax 39, 23.
 ego. me quoque vidistis in illo 28, 434. precor, heu me redde mihi! 39, 43.
 egregius morum 15, 239.
 ejectæ regnis 3, 59.
 elabitur lacertis 10, 139. elabere terris 26, 501. lapsa huc cohors 35, 118. elapsas animas 98, 20.
 electro Tiberis formatur 1, 98. electra roscida 7, 125. fluunt capillis 28, 165. surgunt in colu-
 mnas 33, 243. fracta fororum ramis 40, 11.
 Electram aspicit 36, 171.
 electriferis alnis 12, 14.
 elementa non vi connexa conspiciunt sibi 8, 286. doces 17, 100. nulla paterent hostibus 21, 360. pugnantia 33, 43. vocat in fœdera 49, 76. ne cedant superata sibi *ib.* senserunt fidem 50, 35. elementorum seriem 33, 246.
 elephas inglorius errat 24, 350.
 elevat hanc pluma 18, 295.
 Eleo Tonanti 17, 289.
 Eleusin attollit faces 33, 11.
 elicis antris 17, 191. elicit leges 3, 57.
 elidere caput faxis 5, 433. elisa tonitrua 5, 222. eliso morsu 101, 95. amne 49, 64.
 Elissæ nec parcis 29, 148.
 eloquii auctor 17, 333. eloquio multo redundant 1, 151. tuo crevere oracula 17, 35. fertilior re 41, 20.
 elucet gravitas 17, 247.
 eludimus manum 26, 490. eludant aciem 17, 107. eluse animos 37, 36. eluse spe 22, 224. eluso principe 3, 320. elusas muros 35, 165.
 Elusæ muros invadit 3, 137.
 Elysi campi 22, 378. Elysiæ matres 35, 323. Elysiū solem 35, 284. Elysiis plagis 26, 590. Elysiæ valles 10, 301. novales 18, 454.
 Emathium Philippum 26, 388.
 Emathia tellure 26, 497. Emathias aristas 5, 44.
 emensus labores 31, 67.
 emergit liber 17, 212. emergere tenebris 26, 316.
 emeritam post vitam 5, 473. togam 19, 59. emeritum numen 7, 106. emeritos jugales 35, 319. artus 44, 25. emeritas post secures 24, 101.
 emicat pudor 10, 323. ad nutum minister 15, 176. Leo 20, 376. virtus 26, 261. hic 30, 4. turba 101, 98. horror ab aquis 46, 20. emicet puer 17, 322. emicuit ignis 8, 187. juvenus 21, 316

INDEX

21, 316. apex 26, 459. emicue-
re jugis flumina 49, 88.
emitteris quocunque ortu 49, 79.
emisso ortu 8, 339. emissis fer-
tur equis 1, 100.
emi hoc damnis 15, 79. emeret
pacem 10, 225. emturos thala-
mum discrimine leti 29, 164.
emitur sola virrute potestas 7,
188. emi maturus 18, 64. pœ-
na meretur 19, 32. emtus sæ-
pius 20, 352. sex solidis 92, 3.
emtum morte velit 36, 194. cla-
de decus 50, 48.
emollit rabiem 40, 27.
eintor medicum consulit 18, 35.
emtori tali 15, 266.
enarrare quis queat? 26, 599.
Enceladus carmen erat 27, 17. En-
celadi furor 7, 161. bustum 33,
153. *gemita* flammisque 36, 123.
opima 36, 350. jussis 37, 33.
minas 40, 28. fauces 50, 32.
Enceladum gementem 35, 158.
protulit Aetna 36, 187.
enervent torpore manus 8, 323.
Enipeus pulcer 7, 116. *virginibus*
dilectus 26, 183. Giganteos hu-
meros irrorat 37, 71.
Ennius solebat 23, 12.
enoder laterum arcus 20, 361. ce-
dros 36, 360.
ensiferæ coronæ 5, 393.
ensis patrius 3, 78. qui nostra ad
mœnia tendi possit 5, 306. du-
plex 7, 104. suus illum abstu-
lit 8, 92. non imminet 8, 493.
aget 15, 385. adductus 18, 513.
ensem strictum recondere 21,
114. impulit 33, 208. ense to-
to descendimus in jugulum 26,
601. alterno 28, 630. adverso
transigit 37, 79. in enses igna-
via fluxit 20, 563. enses cervi-
cibus impositi 5, 16. strictos
deponere 5, 214. infecti jugu-
lis 10, 329. intentos capiti 15,
179. vetitos stringebat 15, 894.
vestros passuri 15, 434. alacres
suscitat 20, 281. tractandos 20,
456. placidi 21, 167. gestatos
patri 22, 91. fluxere vaporibus
28, 346. strictos Curetum 35,
270. Aegæonis 36, 345. ensi-
bus Pellæis 18, 483.
Enyo averfa riât 18, 238.

eo. it fragor 37, 74. reditque vias
59, 4. quacunque 36, 443. eas
in omnes annos 28, 659. eat
tot nummis 18, 203. sic 20, 156.
irrevocandus error 26, 123. eant
per procures & vulgus 24, 349.
ibas venerabilis 21, 44. ibat pu-
rior 2, 10. exul 3, 248. sub
puppibus Ionium 21, 173. in te
pietas proclivior 29, 133. ires
altior equis 28, 369. non iret
stridula fraxinus 3, 218. adhuc
in verba dolor 15, 201. ibo, quo-
cunque sibi dabit casus 36, 432.
ibunt promptius 8, 350. i, no-
strum vive tropæum 28, 228.
ite precor 37, 31. ire forum 1,
232. vias 3, 241. nunc vellem
15, 336. eundi studio flagrat 36,
226. euntibus annis in crimen
18, 488. peritura Jovem 36,
359. itur illuc longis ambagi-
bus 8, 227. in campos 36, 231.
in æternas moras 42, 6. eun-
dæ viæ 20, 419.
Eous orbis 15, 430. restor 18, 105.
non eris 19, 36. læteretur 28,
306. Eoa robora 5, 105. agmi-
na 5, 161. ab aula 28, 90. Eoi
regni 20, 1. 26, 517. Eoæ ur-
bi 15, 226. mollitiæ 20, 113.
ditionis 20, 350. Eoo cum fra-
tre 7, 8. robore 18, 400. fra-
tri 71, 3. Eoum latus 10, 49.
dedecus 18, 239. *facinus* 18,
371. crimen 21, 8. ad litus 29,
114. senatum 31, 68. Eois red-
eat miles 5, 217. terris 8, 215.
ab plagis 16, 14. rebus 18, 154.
dederis responsa 21, 296. omen
erat 22, 292. litoribus 48, 14.
Eoas ad arces 3, 172. partes 21,
270.
ephebus crinitus 20, 404.
Ephialtes moriens 26, 75.
Ephyre excutiat cineres 8, 471.
Ephyreia Lais 18, 90.
Ephyreïadas puellas 26, 629.
Epidaurius hospes 24, 171.
Epimethea perhibent 20, 497.
Epirus alit 26, 136. Epirum po-
pulus 20, 215.
epoti annes 21, 171.
epulis tecta parant 1, 264. reple-
to Quirite 12, 16. mulcebat 20,
89. gravibus marcent 20, 234-
26, 368.

INDEX

- 26, 368. *genialibus* vacant 35, 327. saturare famem 44, 13. epulas imbelles 7, 80. *carnifices* 15, 178.
- epulentur cædibus hydri 3, 362. *ad excubias* 10, 196.
- eques confere te in turmas equorum 8, 349. Gelonis imperiosior 11, 3. cætera nudus 15, 439. fulget 20, 74. præcedit peditem 20, 417. cæde cruentus 23, 14. lætatur 24, 49. turbatus 26, 594. tremebundus 36, 265. equitem te cernit ab altris 8, 563. *equites* chalybem induros 28, 569. equitum turmæ 15, 196. nimbos 21, 353. alas 26, 474. catervis 28, 244. pediturumque magistros 29, 18.
- equitatus veniens 20, 569. equitatibus Illyricis 29, 62.
- equitare per strages 8, 364. equitata culmina 26, 192.
- equis venator 10, 5. equi lucem timentes 37, 46. frementis uterum 70, 4. volucres Pharaonis 77, 8. unanimes 87, 3. mites Diomedis 3, 254. volucris 3, 263. ferratos levant armos 5, 361. dives 20, 272. vacui rectoris 20, 423. solis 22, 470. equo vectaris 8, 539. fudanti 20, 441. regali 28, 516. rotanti prævectus 35, 122. equum volucrem 18, 56. flectebat 22, 352. argentem pulsabat 26, 352. anhelum verbere cogis 28, 226. proprium cingere 71, 6. equorum volucrum 5, 31. greges 24, 265. dilectus 29, 190. quis vultus 36, 249. equis emissis ferrur 1, 100. cognatis aptavit 3, 330. torvis 8, 66. citatis 8, 441. si dominus legeretur 8, 554. rapidis ibat 21, 349. candentibus 22, 370. albis 24, 20. citatis 26, 589. nocturnis 27, 6. edomitibus veheretur 28, 379. non solis hic cursus 28, 618. *dives* Hispania 29, 54. gravibus calcabat 35, 158. anhelis sollicitatur 44, 3. feris occurrit 48, 47. exercentur 88, 2. equos pulvere tepentes solvit 1, 122. virides 7, 198. Noctis 15, 213. solis 21, 84. virga moderantur 21,
259. exercet campis 26, 251. geminos frenabam 28, 370. metallo nascentes 28, 572. inferni raptoris 33, 1. Diomedeos 34, 12. solitos caligine pasci 35, 193. ovantes 35, 307. irrorat 36, 403. rubentes flectit 37, 10. Odrysios impellit 37, 76. volucres ornat 70, 12.
- equi cataphracti* 5, 361. 28, 569.
- Erato perge 17, 282.
- Erebi spatii nigrantibus 33, 279. hiatus 35, 259. squalor 35, 330. pestes 3, 29. pœnis 28, 185. *dux* 33, 32. Erebo erumpunt 37, 6.
- Erechtbei* theatri 18, 292.
- erectus & acer 21, 41.
- ergastula rupta 18, 28. immiserò manum 26, 162.
- Eridanus perpeffus damna Phæthontæ ruinæ 1, 259. submissus adorat 7, 123. fulgurat 22, 274. victor 26, 196. pater 28, 149. stelliger 28, 176. *Eridani* per prata 8, 17. ripas 31, 109.
- erigit* Magnum 18, 503. vos fiducia 26, 381. Tityos artus 35, 338. armos 70, 9. *erexit* serpentum hiatus 1, 66. tibi regia tædas 5, 97. crista galeam 15, 211. turres 28, 535. formido, comam 50, 11. *erexere* patriam 17, 150. *erexerit* decus 26, 294. *erexerat* aulam votis 29, 160. *erexisse* caput altum 36, 42. *erigitur* fastibus 17, 3. *erecto* crine 73, 8. *erectior* planis arvis 49, 11.
- Erinnys vagos impegit 26, 173. tristis 33, 224.
- eripuit leto 26, 42. eripiat lunare jubar 3, 147. eripe me gladiis 5, 146. regnis servilibus 20, 593. militiam 39, 52. eripitur cum luce pudor 35, 263.
- errat barbarus 5, 124. a suis sedibus 28, 408. Delos 35, 35. salus populus 47, 18. erret procul ambitus 28, 609. alter 52, 21. erraverit cursu sollicito 33, 29. errabunt per flumina damne 1, 170. errare comas projecerat auris 35, 31. errans flexibus sinuatis Eridanus 28, 176. *errantem* per rura, per urbes 36, 326. non errantia loca 1, 185.

error

INDEX

- error animi profanus 3, 76. ju-
 vat ipse Tonantem 8, 210. ju-
 dicis 8, 510. plus decuit 10,
 106. certus in altris 17, 129. ir-
 revocandus eat 26, 123. præsa-
 gia luserat 29, 102. disci 35,
 134. abest 45, 32. lubricus 98,
 12. errorem fateri 20, 7. pie-
 tate remittat 24, 111. errorum
 acies 28, 624. erroribus tarda-
 tus Ufens 1, 257. tantis 36, 400.
 Phaëthonteis 44, 107.
 erubuit preces 33, 38.
 erumpit turba 35, 166. erumpunt
 Erebo 37, 6. erupere tyranni
 8, 72. eruperit lues 3, 24. eru-
 pisse flumina 21, 86.
 eruis paludes 24, 305. eruit Le-
 mnum 37, 86.
 Erymanthei montis 34, 36. *Ery-
 mantheæ* umbræ 8, 468.
 Erymanthe 26, 192.
Erythræis gemmis 8, 606. *Ery-
 thræas* inter smaragdos 28,
 563.
 esuriens pauper 90, 1.
 esseda multisonora 51, 18.
 Etruria consulat 18, 12. quæsit
 18, 443.
 Etruscus augur 8, 145. Etrusca
 : culta 15, 110. Etrusci palmitis
 26, 504. Etrusco portu 15, 417.
 Etruscum exilium 21, 241. litus
 36, 445. Etruscis bellis 28,
 489.
 evade claustris 26, 500.
 evaluit Bosporus 28, 81. transfer-
 re bellum 28, 303. vix agnosce-
 re 36, 92.
Evandrius mons 28, 11.
 evehis lectos 22, 123. evectus ab
 thalamis 18, 156. in auras 95,
 18.
 Eucherius puer 10, 338. flectebat
 equum 22, 352. cui regius un-
 dique sanguis 28, 552. Euche-
 rii oscula 21, 120. Eucherio de-
 dit 24, 177.
 eventus secundos 8, 391. sibi la-
 tura secundos virtus 21, 285.
 vota sefellit 28, 88. rerum re-
 fert 28, 590. nunquam felicior
 contigit 35, 42. eventu iudice
 15, 250. rerum magistro 20,
 489. caret 26, 72. patens fides
 26, 553.
 eyincta coronis 21, 87. torque 28,
 241.
 Evius apparuit 24, 62.
 Eumenides movere te facibus 35,
 216. cratera parant 35, 344.
 Eumenidum tædas 20, 484.
eunuchi occursus malum omen 18,
 125.
 eunuchus movetur 18, 187. judi-
 cat 18, 231. quid nobile gessit
 18, 337. tendit 19, 75. eunu-
 chi forum 18, 234. sceptrum 18,
 324. templa 18, 326. militia
 18, 419. clavo 18, 425. suffra-
 gia 18, 438. sumunt 18, 461.
 jura dabunt 18, 497. toros 19,
 43. jugulum 19, 45. vultus 20,
 74. mariti 20, 90. fastus 20,
 192. potestas 20, 555. eunu-
 cho consule 18, 8. flueret Her-
 mus 18, 214. traditur annus 20,
 122. eunuchum accedere fastis
 18, 319. *eunuchorum* manipuli 18,
 255. eunuchos pudit 18, 152.
 in eunuchis virtus esset 18, 99.
 eunuchis placidus 18, 190. sce-
 lus est 18, 298. defensoribus
 20, 224.
evocat Quirites 28, 588. fluvios
 36, 5.
 evolat mens 8, 235. missile tergo
 45, 20
 evolvunt sæcula 33, 53. evolve
 duces antiquos 8, 399. evolve-
 re sæcula prisca 20, 60. evolvit-
 ur quicquid auri fluvii 17,
 39.
 Euphrates tumidus 7, 70. celer
 8, 388. tremebat 28, 415. Eu-
 phraten altum 21, 54.
 Euriipi undis incertius 3, 91.
 Europa datur ludibrio prædæque
 5, 36. levaret tædas 21, 88. Eu-
 ropæ saltus 24, 281. hortes 28,
 104.
 Europen junximus Libyæ 15, 4.
Eurotas discernere nescit alumnos
 8, 211. memor 21, 181. Eurota
 Spartane 1, 237.
Eurus palluit 18, 504. se prodat
 ab occasu 26, 58. *Euri* per
 metas 8, 649. Euro rapido ve-
 locior 1, 100. ab extremo 22,
 417. 40, 15. trans Eurum 44,
 2. Euris mitibus 40, 59.
 Eury-

INDEX

- Eurystheus infanda jubebat 26, 378.
 gravis 101, 84.
 Eutropius cervice luat 18, 23. pos-
 sedit 18, 167. flagitat annum 18,
 285. concipit 18, 360. consul
 18, 414. inter Aemilios? 18,
 440. ignorare fingit 20, 304.
 increpat 20, 365. Eutropii he-
 ros 18, 33. fortunam 18, 228.
 Ajax 20, 386. annus 20, 481.
 Eutropio honor 18, 98. quæ-
 stus esset 18, 219. adservaban-
 tur fasces 18, 448. auctore 20,
 99. viso 20, 178. Eutropium
 viduum 18, 70. dignabimur
 18, 273. passure Cato 18, 459.
 stipate 18, 472. habet 20, 21.
 præfert 20, 346.
 ex *Proconsule* 43. *
 exacuit stimulis 15, 350.
 exæquat damnum meritis 5, 482.
 examen molitas apes 26, 241. exa-
 mine prono 5, 465. longo ve-
 niunt 3, 38. examina stridula
 8, 381. perfida 28, 264. fundi
 credas 35, 124.
 exarsit in iras 33, 32.
 exarmat hiatus 24, 353. exarma-
 tus erit 15, 437. redit 46, 24.
 exarmati Triones 21, 217. exar-
 matum æquor 85, 4.
 exasperat ægida signis 7, 193.
 excessit impetūs Zephyros 28, 476.
 pœna modum 39, 11.
 excidium quod cernimus? 36,
 181. excidiis hæc præmia sol-
 vunt 20, 220.
 excidimusne tibi? 41, 13.
 excierit quietos (*fluvios*) 36, 7.
 excierant vigiles 28, 455. exci-
 ta tempestas 26, 640. strepiru
 31, 26. excitis signis 20, 406.
 excipit palus 20, 439. taurum
 101, 135. exciperes in ulnas 29,
 220. excepit fluctus 36, 391.
 tela notæ 74, 14. excepti telis
 26, 252.
 excitat populum in usum domi-
 nandi 24, 109. ore faces 29,
 122.
 exclamant Nymphæ 37, 120.
 exclusus omnibus cœpris 28, 238.
 excoluit Promerheus 20, 493.
 excubiæ tutantur 8, 281. vino
 madentes 10, 80. *excubiis* no-
 stris 15, 297. centum corporis
 21, 313. dæorum cingitur 28,
 43. vigilantia lumina 28, 234.
 remoris 36, 146. 26, 422. *ad ex-
 cubias* epulentur 10, 197.
 excubat foribus potentum 22, 114.
 excusat conjugem mentas 15, 401.
 præmia 22, 222. *excusate* nefas
 armis 26, 562.
 excutis antra 34, 52. excutit no-
 dos jubarum 35, 213. excutiat
 rutilos tractus 17, 111. excusse-
 re somnum 36, 110. excute de-
 licias 20, 147. excutitur cubi-
 libus 5, 140. excusso fidere 22,
 272. *tergo* 45, 20. excussis co-
 ris 101, 93. jubis 70, 10.
 exedit macies lacertos 15, 23. ex-
 edere caput tineæ 18, 114. ex-
 esos situ ligones 22, 195.
 exemplum patris accipiat 17, 335.
 ad regis 8, 300. tribuat nepo-
 ti 17, 335. cognoscite 26, 385.
 exempli recentis 20, 548. mo-
 numenta pii 50, 34. exemplo
 tuo 19, 46. terruit 28, 188. ad
 exemplum traxit 22, 117. exem-
 pla cautum dabant 8, 77. præ-
 missa futuris dant fidem 8, 621.
 præca discit 10, 231. creantur
 18, 298. regentum manant in
 vulgus 21, 168. *turpia* factorum
 22, 304. labori præbens 28,
 214. veterum secutus 28, 590.
 nobiliora tenent animos 29,
 149. ab exemplis fluxit 45, 45.
 exemplis quibus 24, 93. melio-
 ribus se addens 28, 59.
 exemplar habeto natum 101, 52.
 exit major 17, 92. clades 18, 412.
 in speciem pinnae 45, 14. exeat
 in populos annus 28, 649. exire
 vapores nequeunt 36, 397.
 exercet fulmina 22, 29. equos
 campis 26, 251. choreas 29,
 143. exerceat patrias artes 24,
 112. exercuit arcum 17, 188.
 arma 23, 3. area lusus 28, 621.
 opus vates 29, 11. exerce agni-
 na duris studiis 8, 321. exerce-
 re vires 26, 109. iras 31, 136.
 exercentur equis 88, 2. exer-
 cita genis campo 8, 542. Roma
 furiis 46, 50.
 exercitus geminæ aulæ 5, 6. flo-
 ret cristatis turmis 7, 133. un-
 dique fulgens 8, 150. *candidus*
 10, 295.

INDEX

- 10, 295. Scythia 18, 508. urbanæ cupiens umbræ 20, 409. occurrit 20, 542. ferri inemor 11. ultor 21, 326. Nympharum incedunt 24, 257. mellifer 35, 127. ultor 37, 27. ingens 44, 77. 20, 248.
- exerit dextram 50, 15. exere choros 28, 491. exerta manus 36, 377. exerto ense 5, 401.
- exhaurit ignem 18, 50. exhaustum Hermum 3, 103. exhaustum fretum 26, 276. exhaustus sonitu 28, 262. gelu rubor 36, 88.
- exhorruit amnes 28, 146.
- exhortatur equos 35, 307.
- exigis noctem 101, 74. exegit rabiem in armos 35, 211. exegere supplicium 26, 195. exacta luce 29, 52. exactum ævum 1, 276. exacto certamine 1, 113.
- exiguus animi 20, 381. exiguum putet 22, 236. exiguo vivitur melius 3, 215.
- exilium dedit 19, 10. pertulit 21, 242. exilio perculit 18, 169. exiliis dispersa feror 15, 199.
- exitiale jugum 5, 89.
- exitium parabat 3, 190. coinmune 5, 20. meditare 5, 301. produxit 18, 155. in ducis 29, 235. in Jovis 37, 30. exitii reos flores 36, 439. exitio succurre meo 35, 271. renasci 44, 52.
- exitus docuit 26, 196. quis bella maneret 28, 150.
- exordia petant 1, 7. tertia fumant 7, 1. fume 20, 150. relegens 22, 430. lucis 24, 176. grata fumere 28, 127. pandit 29, 34. repetens busto 35, 84. talia fumunt 35, 366. formæ reducis parans 44, 41.
- exoritur satiata 8, 254. Hecate 33, 16.
- exornat amictu 1, 192. exornem fructibus annum 36, 38.
- exoret utinam 18, 267. exorate patrem 15, 117. exoratura colos Parcarum flumina 49, 88.
- expavit Ulysses 29, 145.
- expediunt rudentes 15, 481. expediat mihi querenti 48, 9.
- expulit furor sensus humanos 33, 6. expellere die 3, 378. expellitur ambitus 7, 186.
- expensæ indecores 22, 146.
- exerior usu 8, 357. memorem atque fidelem 15, 306. experta parentem factis pietas 28, 435.
- expiet iras 18, 19.
- explet odium 26, 610. explent quinque millia 99, 7. explere labores 10, 255. expleri calor nequit 3, 187. pascique nequit 8, 251.
- explicat vestes 29, 143. se arvis (Nilus) 48, 39. explicuere comas ventis 2, 8. vices soporiferas 36, 405.
- exploratores ignes 6, 11. diversi feruntur 10, 136.
- explorat nascentes 5, 112. truncos 36, 361. exploret rerum vias 36, 31. explorare cohortes 21, 307. explorantur viæ 20, 419.
- exposui te hostibus 36, 421. expositum solum 26, 428.
- exposcite omnibus votis 80, 3.
- exprobrare soles quod tribuas 22, 158.
- expromit vocem 20, 390. expromere certum funus 36, 195.
- expugnat clementia gentem 28, 306.
- exquirite crimina 20, 58. exquirere vias 28, 231. exquirenda sedes 36, 122.
- exsanguis horror 5, 130. dextera 24, 326. femina 99, 15. exsanguiem Istrum 20, 165. exsanguis leges 26, 38.
- excindere cives 3, 232.
- exsecti Veneris stimulos 18, 468.
- exsertus navita 17, 42. exserta lacertos 1, 87. exsertum agmen 28, 299.
- exsilit adytis Cybelle 33, 211. antris Thetis 37, 117. exsiluisse acies 21, 320.
- expectat natura deos 35, 371. expectent nutum 40, 35. expectasse manus socias 28, 465. non expectantibus ultro munificus 22, 152.
- exspirare rosas 36, 241.
- exspuit gemmas 29, 75.
- existat cœtibus 1, 199. devotior 15, 190. utilior 17, 232. spes fœderis 20, 324. libertas 34, 114.
- extruxit culmina non cedentia templis 5, 449. hæc gemmis & auro

auro 10, 87. exstruite scopulos 8, 104. exstruitur currus floribus 31, 103. exstructa culmina 36, 117.
exsudat ab ubere sanguis 36, 128. *exsudent* sanguine geminæ 8, 550.
 exsuperat æstus 36, 384. exsuperans delubra Jovis 28, 504.
 exsurgit celsior pluviis 17, 209. stratis 31, 29. exsurge toris 15, 339.
 extendunt ad pocula cerastas 35, 346. extendere longos flexus 5, 371.
exterret cunabula 15, 193. *exterriora* nondum pars 36, 448.
extera arma 28, 463.
 extinctus fores 26, 516. *extincta* vis 28, 304. *extincti* forent penitus 21, 112. *extincto* Pythone 1, 189.
 extollit ad astra palmas 5, 205. *extollere* vestes in thalamum 35, 321. *extolli* pulveris nimbos 5, 176.
 exuberat imbre 47, 26. humor malus 49, 95. *exuberet* æstu 33, 164.
 exul post trabeas 3, 249. nemo-rum fera 5, 395. Germanus 8, 74. litoris Isthmici 8, 464. mæstus patria rriditur 8, 495. erit 20, 22. legibus 28, 278. derrudor 35, 259. undique tru-

ditur 39, 25. *exule* Tarquinio 29, 156. *exulibus* gemiscunt 18, 178.
 exulat pars acrior anni 10, 55. potestas 24, 126. 28, 408.
 exultat malis 5, 62. focerum circa 10, 296. fides 17, 171. alumno 18, 385. Theodosius 22, 422. mons 28, 36. nobilitas armis avitis 31, 71. *vagus* pelago 32, 11. arbor spoliis 36, 347. exultant fasces 8, 4. avidi 24, 196. juvenes 28, 547. cum voce pii 35, 365.
 exundat ab ubere sanguis 36, 127. *exundet* fons mali 20, 18.
 exuit naturam, fratrem hominemque 15, 398. Hesperiam periculis 28, 341. *Istrum* 20, 203.
 exuimus animos 17, 193. *exuerit* castris 26, 158. *exuerant* fœdera 26, 364. *exuitur* nubibus repulsis Thrace 8, 179. *exutus* tempora lauro 101, 19. *exuto* pectore 31, 7. *exutum* nomine regem 5, 475. *exuta* tenebris 26, 36. *exutæ* laqueis 51, 16.
 exultas domos 50, 46.
 exuviæ recentes 7, 23. ornant 20, 200. ferarum 21, 261. *exuviis* ditibus 22, 372. *Australibus* 24, 18. 29, 46. Caledoniis 29, 45. Phlegæis 36, 337. *exuvias* levat 1, 121. *cumulate* parentum 10, 218. Valentis 26, 611.

F

Faber divisit vultus 50, 26. fabri non sufficiunt 24, 323. fabro meliore politi 20, 495. lu-gente 26, 543.

Fabius docebit, quid mora perfringat 8, 407. hoc agebat 15, 89. Pœnum compressit 26, 139. Fabiis dare solebat 18, 437.

Fabricius parvo contentus honesto 3, 201. pauper 8, 412. *remisit* regi 15, 272. succumberet 17, 165. rediret 24, 32. Fabricii pauperis 18, 453. nulli pervia culpæ pectora 26, 131. Fabriciis feram 22, 380.

fabricabat clipei orbem 72, 2. fa-

bricaverat æra dolori 18, 164. fabricata vatibus arma 21, 105. manibus Cyclopium tela 35, 250.

fabrilis flamma 22, 177.

fabula dirat 8, 38. vestit 18, 295. Tereus 20, 363. turpis relatu 20, 550. mihi nullis cognita rebus 22, 294. *hæc* cuncta forent 24, 70. seu verum canitur 24, 231. si verax narratur 26, 442. sua probet 101, 61. nec mihi credibilis visa 45, 3.

facetus risum movisse 17, 311.

facies propior sceptris 10, 264. corruerat 18, 111. inscripta 20, 344. una turbæ 28, 545. sui nun-

INDEX

- nuntia materno ingesta sopori
36, 80. truncis affixæ 36,
341. faciem distincta metallo 22,
446. in saxi reformat 37, 95.
facit se quisque ex alio 87, 6. fe-
cerat nasci solem 35, 45.
facilis capi 3, 318. mirari nova 8,
515. largiri 17, 243. frugum
29, 54. facilem juvenis silvam
101, 102. faciles sperni 18, 426.
puppibus Symplegades 26, 10.
facinus dictatur 5, 269. hoc
damnavit Mycenæ 15, 399.
Eorum 18, 371. tantum diluet
20, 23. obscenum 20, 119. Ty-
ranni 29, 154.
facti clari admonitor 22, 155. ve-
teris exemplum 26, 385. facto
primo 99, 6. facta tua genti-
bus palam 8, 272. revolvam
21, 35. ingentia 24, 38. coro-
næ pensabunt 24, 76. legis ta-
lia 29, 158. factis tuis crevisse
28, 103. claris experta paren-
tem 28, 435.
facultas docta ingenii 8, 515. sæ-
vitæ 36, 93. mortis 39, 27. quæ
tam prona? 41, 3.
facundia quantum pollet 28, 492.
fæce retenta 20, 557.
fagi ab alvo 35, 126. fagis ru-
dibus 24, 324. fagos summas
24, 290. meretur & alnos 36,
365.
fallaces stellas 75, 1. non fallaci-
bus votis 22, 173. fallacibus
causis 3, 238.
fallit clientes 3, 180. fallunt te
connubia nulla 31, 54. falleret
aures 21, 113. fefellit te luxuries
22, 131. semita 26, 285. vota
eventus 28, 87. fallere doctus
1, 104. Sirium 11, 20. doctum
19, 68. divinum pectus 28, 233.
nil fallente modum spatio 45,
33. si numero non fallor 26,
488. fallimur umbra 36, 96.
falsus olor 1, 238. amicus 8, 279.
falsa loqui 22, 33. munera 22,
181. nec falso nomine 7, 54.
falso tonitru 68, 13. falsis se-
pulcris 44, 50.
falcem stringere 20, 145. in fal-
cem curvent gladios 21, 223.
falce pepulit Gelonus 21, 110.
deposita 26, 463. numerosa la-
boret 40, 41. falces cote novat
22, 194. æstivæ detondent 28,
389.
fama vehit 1, 34. abstrusos explo-
rat recessus 8, 275. armavit sa-
gittas 10, 71. præclara 10, 120.
verat 16, 3. nuncia votorum 17,
270. falso similis 18, 346. va-
ga quatit 20, 463. canebat *ib.*
justitiæ non fefellit 21, 207.
canit 21, 312. putat 22, 56. ju-
vare potest 22, 266. ales 22,
408. melior 24, 6. succincta
pavoribus alas 26, 201. secum
cuncta trahens *ib.* majore 28,
294. necdum patuit 28, 438.
prodiderit latebras 36, 118. *se-
cunda* fori 43, 2. celer toto vi-
ctorem sparferat orbe 101, 118.
duxerat Alciden ad litora Di-
ctæa 101, 133. sic refert 49, 25.
tua te non securum vehit 74,
12. famæ contemtor 18, 434.
vulnere 22, 380. pondus ve-
nerabile 24, 79. insignia 26,
107. dispendia 28, 452. imper-
via regio 31, 62. famam æter-
nam prorogat 8, 410. minuit
præsentia 15, 385. vero celsius
actam 16, 3. servasse labor,
minuisse pudor 16, 4. *collectam*
in dubium deponere 17, 184.
producere 21, 36. *jube* reverti
39, 44.
fames imperiosa 3, 31. Scyllæ 3,
296. suspecta 18, 401. *Cyclopa*
20, 378. atra urgebat & obse-
derat urbem 21, 279. stimolata
24, 341. omne periculum docta
subire 28, 245. atra comitatur
28, 322. Antiphatæ 29, 22.
gaudet cervice juveni 39, 31.
toleranda 89, 2. famem defen-
de extremam 15, 36. *librat* 15,
72. lenire 21, 309. voti avari
24, 229. explebat 24, 331. epu-
lis saturare 44, 13. fame cuncta
mihi leviora 15, 127. depulsam
Romam 22, 388. tristi torpent
membra 48, 21.
famofius genus 3, 324.
famulæ Idaliæ 31, 8. nec vinclis
51, 15. famulas Lacænas 20,
201. Romanas 26, 628.
famulatur spiritus 68, 7. famu-
lantur vulgus 33, 20. famule-
tur

INDEX

- tur Araxes 1, 160. famulante fortuna 26, 513. famulantia privatis signis agmina clientum 3, 77. procerum iussis arma 21, 332. sidera 40, 35. *famulanti-bus* titulis 28, 654.
- famulus* jugo laxatus herili 8, 614. *famuli* nefas 15, 274. regales 18, 149. hærent attoniti 26, 366. *famulo* servire 20, 319. *famulum* delegerat 8, 74. te susci-piet 19, 62. *famulis* sunt dis-crimina 18, 30. se tradiderint 20, 517. me ludibrium relin-quis 20, 535. profundis 37, 119. *famulos* inter crenitos 15, 184. *suos* precatur 24, 82.
- famula* Carthagine 21, 383. *famu-læ* auroræ urbes 29, 116. *Nym-phæ* 36, 230. *famulus* catenas imponere 5, 386. choreas 29, 143. per acies 44, 88. *famulis* ripis 7, 203. manibus 40, 17. *famulos* Manes 35, 13.
- fano* vetusto 28, 500.
- fas* frangi 1, 218. *sit* promittere 8, 378. pretio cedat 15, 260. *si est* 26, 64. solus habes 33, 90. *si est* dicere 101, 132.
- fasce* tuo sudabit 8, 655. per *fas-ces* numerantur avi 1, 15. red-dita libertas 22, 324. *fasces* bi-juges 1, 233. *Romulei* 7, 1. re-ducens exsultant 8, 4. affixi po-stibus 8, 416. sequitur victoria 28, 640. subiisse liber 17, 279. lustrandi 18, 21. pollutos 18, 308. illicitos 18, 320. *adempti* Tarquiniis 18, 448. derulerim 20, 55. missos expellet 21, 237. contemnere 22, 233. præbere 22, 260. recepi 22, 385. re-stituit 24, 7. donet 24, 90. ce-cini 25, 5. cinxere Hypanin 28, 337. horret amatque tuos 43, 4. *fascibus* submittit 15, 20. coëptis 17, 336. tuis 18, 489. suis vapulat 19, 8. teme-ratis 20, 142. abjectis 20, 520. expulsi servitium 22, 324. ve-tultis 22, 413. auratis 28, 646. insignes domus 31, 59. a tuis incipiens 42, 15.
- fasti* perpetui ducent 1, 279. re-spirant 19, 13. *fastos* *signas* no-mine 8, 155. te quater ineunte 8, 612. *Latio* 17, 267. *Uedit* 20, 131. *Gabinos* 22, 307. or-nare coëgit 24, 88. *fastis* le-gendus 17, 334. *Latio* 38, 151. accedere 18, 319. recensuris 20, 60. suum concesserit annum 22, 4. agitur 22, 244. æthe-reis 22, 476. *felicitibus* 28, 640.
- fastidit* strepitus 24, 28. *æstus* amictum 31, 6. ignes 41, 17. *fastidire* minores 8, 303. prio-rem 22, 41. *Lacernas* 26, 630. *fastiditus* abiret 18, 64. *fastidi-ta* clarissima quæque 15, 190.
- fastidia* prædæ 18, 251.
- fastigia juris summi* 1, 58. 22, 313. *peti* telis 5, 58. *supplex* depo-sui 10, 31. *æmula* conferit altris 24, 134. *summi juris* 28, 41. *summe* sedis tenuit 31, 67. *mon-tis* 36, 383.
- fastus* Arinthæi 18, 478.
- fastus* terribiles laxet 10, 198. eu-nuchi 20, 192. vanos attollunt 26, 551. *fastu* barbarico 15, 73. modesto 17, 247. *Arfacio* 18, 415. alto 22, 159.posito 24, 118. deposito 28, 62. *fastibus* erigitur 17, 2.
- fatalis* candor 8, 195. *Scilicho* 28, 301. *fatale* hoc generi tuo 15, 341. *augurium* 35, 141. *fata-les* manus 26, 61.
- fateor* vinci 3, 109. *fateri* omnia 29, 94. *commissa* cogentur 35, 304. *hominem* 95, 6.
- fatidico* carmine 26, 232. *recessu* 81, 2. *fatidicam* quercum 26, 137. *fatidicas* lauros 24, 59.
- fatigat* vos nulla cura 1, 64. *ter-ras* ipsumque æthera 3, 370. *ni-ves* 24, 308.
- fatiscunt* ora vulneribus 36, 425.
- fatum* sit quodcumque voles 35, 306. *putabo* 36, 301. *fati* pro-speriora 49, 94. *conficia* Aetna 35, 7. *tanti* concordia 29, 85. *prospera* 28, 548. *sors aspera* 28, 282. *diversi* *stamine* 28, 267. *immensi* *culmine* 28, 131. *præ-scia* *flumina* 4, 7. *discrimina* 5, 474. *lux altissima* 8, 273. *in speculis* restitit 15, 249. *clari so-latia* 15, 381. *tot* gradus 17, 60. *ordine* servato 17, 338. *futuri præscia*

INDEX

- præscia 24, 180. *abundantis* ludibria 26, 110. obside 26, 318. violentia 26, 382. *fato* potenti 8, 221. causam tribuisse 18, 55. *damnati* populi 26, 43. maritali successit 29, 13. meliore 29, 159. post fata quæ vidi 15, 292. colis 22, 53. perit victorem 37, 91. fata prolem sequuntur 1, 16. donent 3, 142. in melius convertere 8, 119. Gruthungorum 8, 635. tantæ ruinæ 15, 74. heu prospera 15, 103. nequeunt 15, 144. quodcunque parant 18, 22. tantum permittere 18, 174. aliis pandere 19, 37. junxere viro 20, 203. minantia 21, 284. venientia 22, 339. victricia 24, 128. *vocabant* 26, 171. sic me sovent 26, 540. optima edere stellas 28, 19. *loco* non converti 28, 208. dîgerit 28, 591. longe inferiora 29, 187. *mansura* fluant hoc ordine 36, 65. reverti prohibent 36, 107. sepulcro solatus 39, 18. *nascenzia* livor secuit 39, 31. *posteriora* tibi debebo 42, 16. in tua tument 4, 4. noxia pellis 49, 2. fatorum stamine 3, 177. *turpia* exempla 22, 304. secreta 26, 197. onus 26, 271. præscia 29, 16. seriem ducunt 33, 52. fatris brevibus 5, 49. *pugnasti* 7, 89. *debentur* mare terraque 7, 189. aperire viam 18, 140. pudor 19, 47. immotis 20, 9. futuris 21, 43. *obvia* urbs 24, 140. mariti 26, 439. dubiis 26, 557. magnis præludere 28, 68. *volvimur* 36, 410. nullis obnoxia 37, 54. invidis 101, 36.
- favet* somnus 27, 15. inclementia cæli 28, 445. faveat cæptis 20, 396. favebit remigio (*silva*) 36, 369. fave regina 40, 57. favere campi 12, 6.
- favillam* rudem 44, 68. favillis rapidis 26, 24. durescit glacies 33, 165. Aetna novis crevit 36, 398. *madidis* 49, 57. favillas in Aetneis 17, 72. citatas vento 20, 473. communes mistura 29, 152.
- Fauni negant 9, 13. *taciti* 36, 17. Faunorum dolor 36, 381. Faunis lascivis 31, 20. Faunos rusticæ numina 28, 201.
- Favoni aura 1, 272.
- favor dubius 1, 11. certus stat 17, 263. divisus erat 24, 45. texisset 26, 517. inemptus offertur 28, 608. favoris vani 26, 113. favori humano 22, 208. aliorum prona mens 22, 220. patricio 24, 50. Romano offerre 28, 75. favorem in eximium 5, 119. male donatum 5, 422. minuit 25, 11. permixtus odiis 39, 2. favore pleno 21, 1. iusto vatis 40, 24.
- favis rorabunt querceta 3, 383. relictis 28, 262. plena ilex 35, 109. undaret silva 36, 25. favos examine velant 5, 465. tradunt 8, 383. spoliat latebris 14, 8.
- fauces pollutæ 5, 8. freti 20, 29. paratas in prædam 26, 30. jejunas solantia carmina 42, 5. repressas Enceladi obriguisset 50, 32. de faucibus leti 8, 58. faucibus patulis 22, 112. e Tartareis 26, 449. rapturi 28, 568. (*Aetna*) quassatis 36, 186. mediis injecit 36, 394. fractis 101, 96.
- facem gratam rotantes nimbi 1, 207. mansuram 14, 17. lustralem 28, 324. faces lucere adspicit 5, 57. extinxit 8, 57. festas 10, 202. *feceri* 15, 309. verte trans æquora 20, 150. arcanas transtulit 24, 169. pulcras ore excitat 29, 122. vibrare 31, 97. sacras attollit 33, 11. castæ pudoris illuxere 33, 271. hæ placuere 36, 376. festæ 36, 409. inclinat 36, 442. vagas 50, 4. facibus atris cingimur 3, 49. pudoris 22, 221. profanis te movere 35, 215. meis lucebit 36, 325.
- faxint ita dii 26, 528.
- fecundat humum 33, 186. fecundet germine regnum 22, 239.
- fecunda consule mater 1, 203. *spes* 10, 293. otia 17, 114. per te videbar 36, 415. morte 44, 25. 22, 414. fecundos cursus 41, 21.

INDEX

felle canduerint 17, 225. nimio viscera virent 49, 96.
 felix uterus 1, 204. annus auctoribus 1, 267. pecorum 20, 272. publica 21, 29. arbitrii princeps 21, 89. principe genero 22, 77. felices aliae 20, 198. felicior me 36, 310.
Felix meritis vocabula 35, 421.
 femina cum senuit 18, 72. fasces fumeret 18, 320. fatis impensa mariti 26, 439. exanguis 99, 15.
 femineus labor 18, 336. feminea arce 19, 21. femineae virtutis 29, 12. femineis coetibus exstat 1, 200. thalamis 20, 392. *signis* 76, 6. *femineas* lites 18, 232. latebras 18, 466. *togas* 40, 107.
 femur paternum 24, 228. femorum sine 37, 80.
fenus mihi solve paternum 10, 37.
 fera exul nemorum 5, 395. *com-mota* ruit *ib.* captiva 24, 330. nuncia Marris 26, 258. ferae telis jacebunt 11, 13. frementes 17, 122. ausae se credere muris 20, 44. retibus tenendae 24, 273. praetereunt subiecta 39, 27. certavere 40, 3. feram rapacem (*Rufinum*) 3, 262. exiguan 45, 10. ferarum muta *vincla* 5, 482. animos 17, 192. colla 17, 293. dominum 18, 388. spelaea 26, 354. dormitor 47, 20. feris praetentare tela 7, 534. variis 10, 160. nobilibus 24, 240. metuenda 24, 253. natura saeva redit 34, 5. metuenda 35, 21. vita indiscreta 36, 45. aptanda vincula 36, 95. feras errantes agitare 37, 122. similes paverit 54, 8.
 feralis praeda 26, 614. egestas 39, 23. ferale gemiscunt 36, 130. murmur 3, 131. auspiciu 20, 232. ferali barathro 33, 37. crine 48, 4. feralem quaestum 5, 445. ferale habenas 35, 272.
 feraces frugum 22, 457.
 feris rupes 48, 55. ferit Hebrum 1, 123. cuncta 18, 182. jaculis vel arcu 22, 354. astra 26, 341. saxa 35, 174. umbone 35, 224. alternas 36, 378. imago lucis

Italiam 36, 445. mucrone 37, 111. vitali fulgore 44, 57. feriat manu 5, 70. rhomphaea catervas 77, 9. feriret murum 24, 146. feriere tuo exemplo 19, 46. ferire retro 45, 47.
 feritas *Punica* 8, 410. dolore creverat 20, 178. vaga Chunorum 21, 110. feritate admonita 101, 92.
 fert omnia secum 45, 41. feram Curiis miracula 22, 380. ferat scripta 41, 7. ferant silvae mella 1, 250. classes fruges bella, tumultum 21, 308. in majus celebrata 26, 15. venti dicta 36, 134. ferret opprobria 26, 523. cum *ferrent* Penthea 5, 418. tulisti geminos partus 36, 308. tulit nobis vires cum caelo 33, 95. decus & invidiam 91, 4. tulere raptos 35, 260. tulerit fors fati 24, 283. tulisset talem 3, 106. feret solatia 15, 381. *ferre* in te lubet 5, 507. viam per caerulea summa freti 7, 199. talia gaudet 18, 427. non aspectus parentis 36, 193. *vestigal* 40, 17. ferens ore patrem 22, 348. ferentes de puppe venti 100, 6. laturus *opem* Hunnorum 3, 321. augurium iniquum 33, 230. *latura* prospera catena 8, 117. *feror* digna 22, 288. iterum convulsa 37, 128. fertur equis 1, 101. in abruptum 20, 424. ab Alpe 24, 285. feruntur cardine summo 28, 20. sublimes 50, 6. feratur currus avius 36, 52. ferabar sublimior orbe 28, 277. ferar per devia rerum 36, 317. ferri furioso pectore 36, 262.
 ferox Medea 3, 153. Danubius 5, 26. esse desinat 19, 76. Proserpina 33, 27. *ferocem* puerum (*Cupidinem*) 10, 110.
 ferratus apex 35, 146. ferrati viri 28, 571. poltes 33, 237. *ferrata* sedilia 3, 39. fronte 5, 361. saecula 22, 448. ferratae pinnae 45, 3. *ferratum* pectus 29, 219. ferratis catenis 22, 374. penis 33, 53. plantis 36, 390. ferratos armos 5, 362.

ferreus

INDEX

Digitized by Google

INDEX

- certa 49, 80. si mihi nulla 92.
4. fit medicina 99. 16 fidem
mentita 1, 108. rerum vexare 3,
65. simulare 3, 98. experiere
5, 276. Solis 6, 2. dant exem-
pla 8, 621. novam adspirare 14,
15. venti poscebat & anni 15,
65. vita spondente 18, 420.
admitte 20, 70. rupturas ræ-
das 20, 483. peccare 22, 97.
fata dabunt 22, 338. *undofam*
26, 48. tentare 26, 88. male
suspectam purgare 26, 592. *obi-*
rem 28, 449. corruptura æraria
28, 606. conjugii docuere 29,
28. rupissent 33, 43. nivibus
servare 33, 165. *viarum* muta-
vere 35, 189. Oresteam nil va-
luisse 41, 18. de patre fecisti
101, 15. elementa senserunt 50,
35. rerum 68, 5. firmat 99, 14.
fide fluitante 15, 347. nutante
19, 23. hujus fulta reverentia
22, 86.
fideret armis 26, 534. fide certa
deis 26, 53. fidens Ithaco 28,
471.
fiducia tanta est 8, 443. refugo
quæ sit Partho 8, 531. tantane
tenuit Mauros? 15, 330. in so-
lis longe telis 15, 436. crevit
16, 5. 20, 559. hostilis 21, 342.
belli 24, 122. vos erigit 26, 380.
nil celat 28, 592.
fida incendia 17, 329. *ruina* 49,
48.
figunt gressus 20, 525. *figat* co-
meten 17, 112. verubus 20, 448.
morsus 28, 240. figebat ratem
100, 7. figere reges 10, 76. *ter-*
ram rostris 15, 491. tigres 21,
66. fixus honos procedit 1, 13.
toto 15, 177. nodis 37, 96. fixa
manet reverentia patrum 8, 504.
uno metu 20, 286. fixo torren-
te 39, 350.
figura mutata 44, 54. similis te-
xitur 94, 2. figuræ nulla gra-
tia 62, 3. figuram veri duxere
35, 43. Veneris sortita 91, 3.
figuris *propriis* inscribi 5, 342.
variis spirat 8, 592. *auratis* ce-
lebrant 22, 175. flebilibus 35,
131. variis monent somnia 36,
124. figuras defunctas vident
3, 128. per varias egit 5, 491.
exlangues perlegit 26, 418. ter-
nas Hecate variata 33, 15.
figurat se insula 15, 507. Vene-
rem 48, 26. figuret eadem for-
ma 50, 21.
filius redeat mihi talis 7, 34.
fila cogit 1, 182. Parcarum 3, 157.
pretiosa 8, 586. ducere 10, 18.
turbant 20, 374. ultima neve-
runt 20, 461. contulimus pen-
sis 22, 333. cælantia fluctus tu-
ment 33, 254. canora lyræ 34,
14. consona telæ 35, 43. pen-
dula 46, 20. in fila querelas
abruptum 36, 160.
findunt membra rotæ 35, 158. fin-
detur sulcus 3, 382.
fingit ignorare 20, 306. parcere
28, 301. fingunt æra lupam 1,
99. fingeat cæsariem 10, 100.
finxerunt ora 3, 96. fingere nil
potuit majus 27, 25. se lætam
36, 210. fingi mortalia possent
8, 322. laborant 10, 322. plu-
rima permittens timor 26, 227.
ficto passu 3, 136. *non ficta* fu-
ga 7, 202.
finis nullus tot lacrimis? 39, 2.
fuit mori 98, 24. qua finis erat
1, 67. *finem* Herculeum 7, 208.
addere litibus 8, 511. positura
14, 466. perosus 17, 80. paci
quærere 20, 477. ad quem?
28, 407. studiis fecere 29, 207.
cunctis & semina præbes 33, 57.
quem habitura silentia 42, 1.
fine sub imo 1, 104. quo bea-
tum dirigitur 17, 95. supremo
33, 261. femorum 37, 80. fine
fine mirari 28, 564. fines mari
præscripti 3, 5. Illyricos 5, 161.
præscriptos homini transcendere
8, 304. ad veteres 15, 109. in
suos 22, 206. penetrare Noti
36, 323. finibus detrudit 3, 192.
obliquis 20, 241. exiguæ vallis
21, 108. exiguis orta 24, 132.
illis 26, 638. ab Ligurum 28,
288.
firmat vestigia 33, 19. durando
101, 68. gressus & fidem 99,
14. firmavit pectora 26, 314.
firmasti vestigia recto gressu 7,
39. firmaverat annis crimem 22,
117. firmare cohortes 21, 306.
firmata consilio 3, 7

Firmus

INDEX

Firmus servatus mihi 15, 347.
Firmi spoliis 15, 343. *Firmum*
 jacentem 15, 333.
fistula canat 24, 283. defluxit ad
 terram 31, 40. responsura cho-
 ris 31, 99. cana 49, 58.
flabella perosi 18, 463.
flabra Rhipæa 21, 123. flabris No-
 ti 26, 205.
Flaccilla tu mihi potius 10, 43.
 timeret virum 29, 137. Flaccil-
 lam daret 29, 69.
flagellis agitate 5, 522. ostensis
 18, 511.
flagitiis consumens domum 75, 8.
flagit adventum 28, 333.
flagrantius si quid actum 36,
 296.
flagrat opus 20, 450. studiis 28,
 604. studio 36, 226. anhela
 flix 48, 42. flagratis augeri
 22, 265. flagrabat amor prædæ
 3, 221. flagrabant pectora vo-
 to 7, 74. flagravit aperta libi-
 do 20, 560. studio 21, 56. fla-
 graverit ignibus adversis 1, 24.
 flagraverat æstu 10, 2. flagrare
 quid poterit ruboris? 18, 253.
 flagrans ripa 3, 120. flagrantis
 scopuli 36, 392. pelagi 49, 27.
 flagrantibus rivis 35, 315.
flamine fracto 3, 71. crebro tur-
 bidus 7, 36. molli 29, 201. so-
 noro 33, 73. largo rura fove
 35, 85. flamina fracturum col-
 lem 15, 522. prospera 24, 57.
 mitescunt 26, 273. corrupta Au-
 stri 49, 92.
Flaminia viæ 41, 8. *Flaminiam*
 stipabunt 22, 397.
flamma Probini 1, 244. Chimæ-
 ræ 3, 296. quæ excutiat ruti-
 los tractus 17, 110. *crinita* 17,
 112. fabrilis vacaret 22, 176.
 juventa 26, 498. *pronuba* 33,
 131. innoxia 33, 168. *polum*
 egit 33, 251. Caci perit 34, 43.
 cælestis incubuit salictis 39, 38.
 cæli 101, 123. ferox 101, 130.
 choros ducit 48, 28. cessante
 50, 47. flammæ recipere mo-
 dum 8, 69. cælestes 8, 196.
 non æquant lumina 10, 266.
 tormenta 15, 186. ad vivum
 penetrant 20, 16. premerent
 24, 146. errantes ludunt 35, 3.

testes 35, 231. commendat onus
 44, 94. regnant 48, 57. rapi-
 dæ reverentia 50, 3. flammam
 nocentem Gradivi 7, 166. flam-
 marum undantem hiatum 56,
 395. humida regio 49, 17. *nu-
 mine* 69, 1. flammis barbaricis
 3, 360. imbutam iram 8, 242.
 artanis 8, 588. procreat omnia
 17, 71. irruet 17, 194. juve-
 num 18, 90. hostilibus arsit
 20, 571. pro patriæ 20, 598.
 caput erexit 21, 184. dirueret
 oppida 21, 340. mollitus cha-
 lybs 26, 542. vicinis Enceladi
 36, 122. furentibus 101, 122.
 flammæ ore pati 6, 6. spar-
 gentes rotat 17, 325. tuetur 18,
 329. restinxit 26, 290. fideles
 admonet 44, 63. vomentem tau-
 rum 101, 135. undarum 49,
 75.
flammea accommodat capillis 10,
 285. *produnt* lacrimas 14, 4.
subnectens 21, 83. sublevat 22,
 358. vultibus addunt 35, 325.
flammeus rivus 22, 468. imber 28,
 342. oris honos 36, 89. flammæ
 mea vultum Aurora 20, 528.
 frena cæli 28, 189. spicula 31,
 20.
flammabat Achillem 10, 16. pe-
 ctus egestas 20, 180. flammante
 dorso 28, 343. *flamman-
 tia* pondera 37, 23. flammatus vir-
 tute pia 28, 467. flammata
 fronte 26, 518.
flammigera habenæ 1, 1. *Zonæ*
 47, 9.
flatus Leonis 20, 432. nimios at-
 tollunt prospera 22, 159. mon-
 stri 101, 124. ignifluos 101, 137.
 reinitat 74, 19. flatum repræ-
 sit 35, 349. *flatu* violare diem
 3, 63. propiore sequentum 28,
 279. assiduo 44, 34. *lascivo*
 48, 33. flatibus receptis 7, 141.
 hibernis 22, 411. dubiis 32, 2.
 multivagis 33, 174. assiduis ir-
 roras annum 35, 75.
flavescentes reges 21, 203. *flaventin*
 ferta 36, 126.
flavescit aristis 33, 186. *flavescere*
 angues 20, 186.
flavicomis villis 101, 97.

INDEX

- flava umbra jubarum* 1, 93. *agmina* 8, 54. *flavum Acin* 36, 332. *flavam cæsariem* 8, 446. *flavo vertice* 10, 242. de Tigride 44, 83. *flavis crinibus* 31, 127. *flavos Getas* 35, 65.
- flexibilis questus* 3, 127. *aulæ* 36, 148. *flexibile damnum* 5, 46. *flexilibus figuris* 35, 131.
- flexitas quocunque cursus* 7, 181. *flexit iter* 5, 252. nullane te pietas? 35, 253. *flexebat habenas* 19, 1. *retro minas* 28, 142. *flexit Amor Ditem* 33, 27. *Schœneida* 29, 170. *flexite animum* 20, 596. *flexite signa duces* 5, 217. *flexisse recursus* 8, 541. *flexura rogando* 1, 76. *flexitur annis* 3, 245. *flexetur insidiis* 3, 115. *flexi indocilis* 33, 6. *flexus auctore* 22, 3.
- fluerunt Dindyma* 20, 173. *silentia montes* 34, 7. *flexis inultus* 20, 209. *flexunt te Mænala* 35, 244. *flexisse lætos inter sodales* 8, 376. *flexi dignum* 36, 312. *flexam Arcadiam* 101, 103.
- flerus fingeat* 18, 83. *lapidum* 20, 43. *teneros detergunt* 20, 375. *cum fleru precibusque* 28, 256. *fleru tenero* 3, 95. *permiſſo* 15, 228. *decoro* 35, 273. *perit orbita* 36, 442. *fleribus vulgi* 15, 74. *subitis maduerunt ora* 33, 266. *resonantes agros* 101, 102.
- flexu crebro* 28, 635. *flexibus sinuatis* 28, 176.
- Florentine, tu* 34, 50.
- florēt rura* 10, 61. *florēt ære vetusto* 1, 19. *quo lumine arcus* 48, 7. *florēbat tranquilla domus* 36, 202. *floreret milite fulcus* 21, 324. *florerent milite* 26, 106. *florēbit ager* 33, 197. *florere nocentes* 3, 13. *florēns edera crinali* 33, 17. *patria forte* 42, 18. *florēte juventa* 28, 580. *qua* 30, 417.
- florēcite ingeniiſ hominū* 22, 456.
- florēna frenā* 31, 105. *rura* 35, 118. *ferra* 40, 10. *tempora* 101, 7.
- flos juvenilis (Innugo)* 1, 69. *Syriæ ſervit* 18, 250. *floris honos* 94, 2. *florē in juventæ conſumis* 5, 141. *ævi* 5, 145. *florē ſub uno* 10, 246. *puerili* 18, 344. *primæ juventæ* 22, 351. *viz ſpargentur* 22, 401. *conſpicuas genas* 28, 560. *color cæruleus ambit* 44, 22. *notat ver* 52, 12. *florēs radiant* 3, 209. *elige* 10, 202. *diſpergere* 10, 297. *primi germina laxabant* 18, 96. *optantur virginibus* 24, 56. *veris honore rubentes* 29, 7. *fons educat ib. ſuperat* 35, 101. *ſociat* 35, 140. *male dilecti* 35, 265. *halant Zephyris* 35, 289. *protulit Henna ib. vicinos ingeminat* 36, 221. *exitii reos* 36, 439. *florum cumulo* 31, 4. *parens* 35, 72. *floribus in variis te ſcribent* 1, 278. *cinge ultorem* 4, 6. *Romanis* 17, 84. *riſerunt omnes* 17, 273. *vernīs* 21, 86. *ornes comam* 29, 4. *riſit* 29, 72. *exſtruitur curruſ* 31, 103. *halant jugā ib. roſeis* 48, 29. *colorum* 73, 12.
- fluctuat buxus* 35, 110. *omnis ager* 47, 40. *fluctuet olivā* 40, 40.
- fluctus reſides miſceſcere cogit* 86, 2. *plenꝝ exceptit lampade* 36, 391. *frangit* 35, 310. *mentitos* 33, 254. *fulcarer* 28, 367. *Ionios* 28, 209. 35, 1. *depellere* 5, 12. *blandos miſceſcere jubet* 7, 123. *quo poſſint moderamine falli* 8, 424. *ſanguineos egit* 8, 636. *maris* 15, 479. *ingenii* 17, 63. *diſcis* 18, 32. *ſanguine muſtaſtiſ* 21, 133. *in fluctus ſponte decidit* 8, 92. *fluctu blando* 1, 191. *juga feriens hiems* 21, 175. *dulci* 26, 320. *nudata litora* 28, 498. *fluctibus auri* 3, 186. *ſub pelagi* 10, 136. *ſubitis ſonora* 15, 513. *rubris inſula latrat* 31, 61. *ignotis procurrit* 47, 10. *in mediis* 48, 53.
- fluentis aluiſſe* 1, 236. *placidis* 28, 160.
- fluitant veſtigia* 3, 73. *arcus* 31, 11. *fluitent ventis* 28, 567. *fluitante fide* 15, 247.
- flumen Averni pacatum* 35, 348. *abruptum* 49, 40. *fluminis ab ortu* 21, 198. *flumine caſto* 24, 260. *verſo* 27, 56. *maduit metallum* 33, 240. *per flumina errabunt damæ* 1, 162. *flumina verſa*

INDEX

- versa 3, 159. reditura in fontes
 suos 3, 160. præscia fati 4, 8.
 alta haud vetarent 5, 185. ni
 juvisset sanguis 7, 101. Rhodo-
 peia 8, 526. dilecta 20, 299.
 lactis 21, 85. mutastis sanguine
 fluctus 21, 133. captiva 24, 23.
 argenti 24, 236. alta metimur
 26, 46. vindicat 26, 195. præ-
 tendens 26, 332. tot cernit 26,
 472. novam jactantia sortem
 28, 514. Mæandria 28, 635. sau-
 cia pallebant 29, 176. mœsta
 34, 4. larga prorumpunt vultu
 36, 128. mutarunt ripas 37, 65.
 hærerent 101, 67. pigra effun-
 dit 46, 17. alieni conscia cæli
 47, 14. languida cessant 47, 29.
 emicuere jugis 49, 88. humi-
 nibus crebris cincta 26, 473.
flumineum iter 21, 200. flumineo
 ortu 12, 29. flumineos portus
 28, 496.
fluit plebs obvia 5, 428. fluat at-
 conitus Ganges 1, 163. inge-
 nium 41, 9. fluunt in te milia
 21, 34. electra capillis 28, 165.
 incendia vultu 35, 316. fluant
 unde venti 48, 5. hoc ordine
 fata 36, 65. flueret discursibus
 ætas 20, 100. fluere mortua-
 lia casu 3, 3. *Eunucho* Pacto-
 lus & Hermus 18, 214. fornaci-
 bus æra 22, 177. fluxit cle-
 mentia 26, 95. leries his fonti-
 bus 29, 56. mare 33, 251. ab
 exemplis 45, 45. *fluximus* qua-
 lem in umbram? 15, 45. flu-
 xre vaporibus enses 28, 346.
 rosæ 29, 90. fluens opibus 22,
 128. vina 22, 264. doctum
 Aganippe 40, 61. fluentem lu-
 xu 8, 217. peplum 10, 123.
fluvius redditur mari 35, 185. de-
 vexa rupe volutus 49, 53. flu-
 vii retro juga petunt 18, 353.
 objice 28, 484. quod volunt
 35, 296. ancipites trepidique
 ruunt 36, 6. fluvio arente 18,
 159. solvit 18, 296. tantum re-
 motus 18, 444. luctante 29, 171.
 fluvium mirantem novas valles
 8, 483. per recta vagum 15, 41.
 fluvii vos cingite 8, 105. se-
 nibus 36, 14. fluvios Iberos 1,
 48. indigenas 1, 254. immit-
 tere ripis 3, 64. hærentes gla-
 cie 8, 347. minores cogunt 26,
 334. evocat antris 36, 5. colunt
 37, 43.
 focos barbaricos ardere 28, 454.
 fodit viscera unguibus 35, 210. fo-
 diunt hactis 3, 407.
fœcundus, vid. *fec*.
 fœdat pacem 21, 29. nube diem
 33, 162. bruma 33, 263. fœ-
 davit sidera 26, 247. fœda-
 vimus Hebrum 7, 147. fœda-
 verit imbri noctem 28, 538. fœ-
 dati oris 26, 587.
 fœdum nil adeo 18, 287.
 fœdus ferire 21, 52. commune fa-
 cit 44, 82. fœderis egregii au-
 ctor 5, 75. *spes* 20, 324. isti
 26, 497. fœdere perituro 3, 223.
 casto 22, 76. violato 28, 210.
 gentes recepit 29, 58. tuo pri-
 mæ libantur noctes 31, 55. omi-
 na sancit perpetuo 35, 364. ali-
 quo nos prævenit 36, 305. *fæ-
 dera* dispositi mundi 3, 4. cla-
 dibus emta 8, 455. alienæ tæ-
 dæ 10, 28. ad mutua 10, 67.
 sancirent 15, 218. sancit 18, 381.
 rumpit 20, 213. servat *ib*. con-
 jungit 20, 428. captis præbe-
 ret 21, 115. exuerant 26, 363.
 ludit 26, 566. deteriora jugo
 28, 303. peteret 28, 415. fra-
 trum converte 33, 64. alterna
 infundit 48, 41. rogatum missi
 28, 70. in fœdera vocat 49, 76.
 fœderibus novis 26, 56.
fœnus, vid. *fen*.
fœtus, vid. *fet*.
foliatum quid? 18, 226.
 foliis teneris 10, 250. *te* dicit 18,
 226. *glaucis* Minervæ 22, 229.
 progressum Ulyssæm 29, 145.
 fons mali atescat 20, 18. Permes-
 sius educat flores 29, 8. per-
 spicius 36, 253. vagus 60, 2.
 fontis miracula 28, 508. amor
 35, 135. fontem prætexite vio-
 lis 1, 249. Hippocrenæum 101, 5.
 fonte auri 22, 346. aurifero 24,
 61. primo 26, 333. gelido 27, 9.
 suo natus annus 28, 650. lacri-
 marum pressio 33, 86. quo ruit
 annis? 33, 170. secreto cadens
 47, 11. fontes in liquidos repe-
 citur 1, 223. rutilos laxet 3, 197.
 D d d 5 arcanos

INDEX

- arcanos Nili 7, 207. gemini labuntur 10, 69. vivere 28, 32. gramina lambebant 35, 103. Acheronteos rumuisse lacte 35, 351. Romanos bibimus 42, 13. sacri 101, 129. liquidos transferat 55, 1. fontibus *nestareis* 10, 210. magnis 20, 259. (*odii*) ignovisse 22, 17. his fluxit 29, 56. gelidis abluitur 31, 100. vina tumerent 36, 26. prohibere sitim 44, 13. in liquidis 84, 1.
- flores sacras intrat 5, 142. rutilæ pateſcunt 7, 170. supernas 15, 133. *calatas* 28, 46. thalami tetigere 31, 116. præſagum cecinere 35, 7. umbroſæ 37, 45. ante fores ſedet 22, 432. foribus reclusis 36, 153.
- forma decens 21, 31. imperio ſua redit 26, 37. diſpare 35, 45. loci 35, 101. mali 36, 300. ferrea Martis 48, 26. eadem figurat 50, 21. diremit 87, 3. formæ novæ 3, 17. igneæ 11, 5. ornatum reddit 31, 101. diræ inclementia riger 33, 82. neglectæ gratia teritur 29, 225. vitreæ 36, 268. nocendi 37, 20. reducis 44, 41. conſcius 70, 9. neglectæ gratia teritur 29, 225. formam talem reddere 54, 11. formis variæ canes 24, 297. omnigenis 37, 51.
- formidati furoris 35, 353. formidato lumine 1, 94. formidandus regi 26, 403.
- formido frena jugales 3, 343. juſtitie nomen ſubit 20, 208. fucincta 22, 376. ſuperbos fleſcit 26, 93. Booten præcipitat 35, 190. erexit comam 50, 11. formidine pulſa 4, 5. ſola victum 8, 457. tacita 15, 177. 20, 134. ſaucius 20, 455. varia 21, 274. nulla 22, 165. poſita 24, 282. *clauſi* 26, 44. confuſa 28, 582. miſta 33, 132.
- formas placida mente 22, 66. formen ſæcula meliore metallo 7, 184. formavere te talem 17, 17. formare loquentes 17, 85. formantur in auro 1, 98.
- formoſa jacet 91, 3.
- ſornace laſſa 33, 241. reliſta 35, 174. fornacibus æra flucent 22, 177.
- fors improvifa 26, 370. juvat audentes 42, 9.
- fortis quid agat 8, 405. ſilva 36, 368. forti prudentia 10, 315. fortes in Marte viros 8, 488. fortia loquentem 22, 169. fortiffime patrum 10, 334.
- fortuna pendet his per dubium favorem 1, 11. quid paret 3, 143. invida 5, 194. ardua 7, 13. ornaturo viro 10, 328. cum Marte *pendit* 15, 252. *Auguſti* 15, 504. quos legit 17, 147. hoc regni tenes 18, 24. *luxuriæ* ſuæ addidit 18, 121. ſatiata joco 19, 6. reduxit luſtus 20, 551. nil ſibi tribuat 21, 363. mutata 26, 435. famulante 26, 513. novum molita tyrannum 28, 88. lætior recipit 28, 500. mercem perſolvit 28, 578. tori tanti 29, 161. doluit 31, 80. noxia 33, 95. ſupernis quæ te abſtulit? 35, 239. cecidit, reſurgat 39, 45. cedere fatetur 41, 5. favens mundo 101, 86. vario traxit tumultu 52, 5. fortunæ majoris honos 21, 41. *reduci* 28, 1. fortunam generis 10, 259. quamcunque dediftis 36, 301. ſi nota, feram *ib*.
- fortunatus ales 44, 7. fortunatum autumnum 35, 292. fortunate parens 7, 178.
- forum ire 1, 232. eunuchi 18, 234. *jure* cingas 24, 200. hoc dignare 28, 422. fori Stygii negotia dura 5, 495. Romani fama 43, 2. rauci lites 52, 8. foro medio 25, 14. fora frequentat 18, 59. *Ulpia* 28, 646.
- foſſa ſefellit 24, 341. foſſam duplicem 5, 127.
- foveas Auguſtum 95, 20. fovet culpide Italiam 10, 120. abſentes 22, 46. ſacraria 28, 599. hanc 33, 127. ignes 69, 4. fovet me ſata ſic 26, 540. foveret Getas 29, 235. fovi gremio 1, 144. fovit tenerum rudemque 15, 303. genus humanum 24, 151. cunabula anni 28, 651. elementi ſidere 31, 120. fovere auxilio 15, 245. Molotti lepo-

INDEX

- leporem 34, 85. fove rura flamine 35, 86. fovisse propinquum 28, 586. fovens materna mente 28, 94. spein 28, 447.
 fragilem corporis vsum 49, 85.
 fragmine splendenti 59, 1.
 fragmenta naufragii 28, 317.
 fragor repentinus cæli 1, 211. quatit arva 3, 132. geminatur 5, 182. sublatus in æthera reboat 28, 616. repens mugire 35, 152. horrendus ubique it 37, 74. fragorem raucum 20, 163. fragore rauco sonant 45, 26.
 fragora murmura 24, 337.
 Francia reges expellet 21, 237.
 Franco humili 18, 394. *Franci* orantes 8, 447. *Francorum* montes 21, 227. Francis intulimus classica 21, 189. Francos subegit 22, 243.
 frangit fluctus 35, 310. *frangunt* stagna rotis 5, 28. glandes 36, 43. fregi Alpes 26, 532. fregit undas remis 7, 56. clade 15, 413. robur 20, 416. Athenas 24, 162. furentem 26, 143. fregimus cornua Istri 26, 603. fregere Tanain 35, 66. fregerat arma 28, 335. *frangere* tauros 22, 21. virum frementem 29, 138. fracturus vires 23, 9. fracturum flamina collem 15, 522. reos vultus 21, 362. fracturæ colla 24, 301. frangeris nec precibus nec fletu 39, 50. frangitur torrens 3, 271. frangi Zephyris 1, 218. fracto flamine 3, 71. meatu 35, 184. fracta metu virtus 3, 260. *tonitrua* 17, 108. rabies 26, 431. ramis electra 40, 11. fractæ procellæ 33, 75. fractis faucibus 101, 96. fractas minas 40, 28.
 frater reclusus (*luna, sol*) 1, 23. nepoti servatus 15, 347. multus in ore erat 35, 27. fratris rigidi verbera 5, 479. vestigia 28, 173. sobolem 29, 107. adempti speciem 89, 110. domos 35, 220. interitum 37, 104. fratri remittebas sortem 28, 85. ovari 28, 553. Eoo 71, 3. fratrem iratum 15, 141. exiit 15, 397. fratre corusco minor 3, 373. eum Eoo 7, 8. *excluso* 17, 131.
 a fratre pietas recedat 15, 240. fratres pubentes 1, 142. unanimes 1, 231. geminos proteget 7, 153. unanimi 7, 189. pharetrati 10, 72. ore pares, similes habitu *ib.* pios 18, 282. geminos 20, 490. ingenio scelerumque cupidine 21, 245. gemini 26, 68. *Argolicos* 50, 39. sudantes 50, 1. fratrum majestas 5, 5. intemeratorum 22, 87. diademata 29, 57. fœdera 33, 64. sævissime 33, 93. teterrime 35, 214. fratribus Augustis 2, 17. cælis (*consanguineis*) 8, 93.
 fraterno nomine signatum 1, 266. fraternum sub orbem 35, 169.
 fraudarit seges colonum 21, 165. fraudatus lumine 29, 24. fraudata sensibus ætas 26, 521.
frans infida sereni 8, 425. fraudi lætam speciem prætere 22, 35. fraudem prætere 3, 99. fraude projecta 8, 486. nudata 15, 272. reperta 18, 88. nova 26, 282. soporis 28, 478. *Dionæa* 35, 5. fraudes Massylas 15, 284. per cunctas vagari 18, 139. ad omnes eatus 21, 292. innectere 101, 36. fraudum cubilia 22, 214. fraudibus ipse meis capior 28, 308. cunctis objecti anni 36, 116.
 fraxinus stridula 3, 218. *libratur* in ictum 35, 227.
 fremitus anhelus 1, 79. infani 3, 75. mariti 18, 89. auditur 24, 359. *despexit* 31, 76. magnus auditur 33, 10. inter Scyllæos 100, 2. fremitum agnosce 18, 504.
 fremit sub ore 93, 2. fremunt bella 22, 149. Cressæ 24, 300. fremit igne Leo 22, 460. fremant sævum leones 35, 243. fremebant famuli 18, 148. sævum 33, 285. fremeret discordia 20, 82. *major* post Cannas 24, 145. *fremere* in pocula ripæ 36, 26. fremuit tempestas 29, 208. fremuisset iniles 24, 21. frementia luctu Tartara 35, 333.
 frenat delphina rosis 10, 156. Saxona 31, 89. equum auro 44, 86. frenant mugitum 33, 207. frenet amores 17, 99. orbem 22, 2.

INDEX

- 22, 2. frenabam equos 28, 369. frenavit Aetnam 50, 33. frena jugales 3, 343. frenare libertatem 35, 150. frenatur corde longævo 1, 155. frenantur venti & undæ 34, 17. remi 36, 258. equi lupatis 87, 3. frenari hamis 46, 13. frenatis avibus 31, 111.
- frena Italiæ teneret 1, 59. ventis remittat 5, 22. affluat 5, 80. ignescere spumis 5, 175. resolvit 10, 330. Lethæa 15, 214. spumit fucantem 22, 350. spatiosa regit 22, 311. imperii reguntur 24, 9. cauta juventæ dedit 24, 121. dat Scoto 26, 217. flammæ cæli 28, 190. laxata remittit 28, 266. florea adnectunt columbas 31, 105. humectant 33, 181. calent sanguine 35, 102. renident gemmis 70, 3. numinis 73, 1. frenorum vicem 51, 10. frenis tuis serviret 8, 556. communibus 15, 3. libera manus 21, 151. grypha detorsit 28, 31. solutis 35, 318. frenos laxavit dolor 36, 180.
- frequentant sacra 8, 577.
- fretum ignotum 8, 31. lucere 20, 472. glaciale 21, 176. exhaurire 26, 276. freti cæcula summa 7, 198. fauces 20, 29. intacti claustra 26, 1. freto subeunte urbes 1, 228. freta inclita 3, 173. sunt 73, 29. tremuit 52, 7. fretis spumantibus 18, 266. infensa piratica puppis 28, 134. tranquillis 29, 202. apta abies 35, 107. adnatat umbra 36, 444.
- freta cælo 101, 47. freti nec duce nec numero 20, 580.
- Frigidus amnis 7, 99.
- frigus medullis miscuit 46, 6. frigoris & flammæ mediam æthram 22, 8. arte 57, 3. frigore sub medio 1, 132. torpens 1, 269. immodico 22, 459. segnes 24, 312. blando 31, 1. æterno contristat 33, 263. ramorum 35, 105. glaciali 101, 125. arcano 46, 21. pluviali 47, 3. frigora sæva peti 7, 44. traxerunt in cerebrum 18, 53. pellebas 20, 459. ferrent 21, 125. non curat 26, 328.
- Rhipæa 36, 322. blanda dedere 49, 60. negat 56, 2. frigoribus mediis 26, 349. urit Boreas 29, 6.
- frondet vivida 1, 219. arboribus 33, 159. frondere ornos 36, 73. frondentia limine myrto 48, 28.
- frondea vellera 1, 180.
- frondosæ sorores 7, 125. frondosæ margine 35, 113.
- frons erecta 2, 6. hispida 1, 222. læva 5, 174. privata manet 17, 245. discolor auro 24, 289. læta parum 26, 375. non tristior æquo, non dejecta malis ib. frontistorva voluptas 8, 519. lunatæ germina 33, 129. fronti caveat 14, 9. frontem secari 3, 327. pudicam 17, 118. circumfluit ignis 22, 328. impexam 35, 359. a fronte imperii recedant 18, 422. in fronte notas addidit 18, 120. fronte ferrata 5, 361. pullata 8, 616. quis æquali? 10, 316. jucunda 22, 131. superba 24, 218. flammata 26, 518. mœsta 28, 159. retusa 35, 135. curvata 36, 346. adversa 36, 393. frontibus æquis 36, 374.
- frondis amaræ nemus 101, 18. pro fronde Minervæ 20, 591. 39, 41. fronde sorores mutatas 28, 171. Getica 28, 647. pretiosa 44, 43. adversa 36, 393. frondes vivunt in Venerem 10, 65. concurrit aura 20, 482. per obscuras 26, 413. depastus amaras 28, 239. translucent pectore 31, 7. decutit Ausser 35, 309. frondibus latebrosis 24, 313. nudatum Aemum 26, 166. densis 33, 202.
- fructus dignus instet 18, 158. attollit 20, 271. lucis 21, 93. 24, 79. sensere receptos 28, 580. ad fructum nascitur 18, 331. niritur 22, 129. fructum brevem suadent 20, 51. laudis desuetum redde 28, 404. fructu tanto majore 21, 378. fructibus annum exornem 36, 38.
- frugem lactura seges 18, 495. fruges nasci iussit 3, 8. tribuat 36, 52. frugibus negatis 15, 18. 21, 278. quæ terra faveret 17, 180.

INDEX

180. aptum æquor 18, 354. Arctois 18, 403. optantur imbres 24, 56. alternis 52, 11. frugifera dea 35, 138. frugiferas rates 15, 58. fruitur suppliciiis 3, 235. nota aula 8, 2. pœna 17, 224. te dea 22, 13. suppliciiis 28. 112. junctis 28, 601. fruimur bonis quietis militiæque 8, 491. fruaris Apollineo crine 36, 309. fruatur pace 5, 159. fruebar thiasis 36, 422. *frui* tempestate cruenta campi 7, 76. in comune 20, 601. fruendum tradit 18, 366. frustratur tempora somnus 22, 141. frustra mandat aquæ 20, 448. frutices parvi 39, 39. *fucantur* vellera 35, 96. *fucantem* frena spumis 22, 350. *fucata* tentoria 21, 157. genas 22, 136. fucati sermonis 28, 593. *fusco* livescere 22, 32. *fucos* Tyrios 3, 207. fuga inerti 3, 268. *non flecta* trepidare 7, 202. præsidio 15, 441. Pyrrhi 26, 128. fugæ nullas pes 20, 277. oblita 20, 314. fugam peteretne incertus 5, 132. tenere 19, 70. simulare 20, 432. inclusis aperire 26, 97. compescuit 26, 315. pariat 26, 525. tetendit 28, 320. *fugas* molles sinuare 8, 540. turpes 26, 296. certa lege textas 28, 623. fugacior dama ceruoque 20, 440. fugit tela 29, 167. Polyphemus ab umbra 36, 356. fugiunt cursu volucris 24, 341. fugiat præceps 15, 413. fugeret Pirithoum 3, 107. fugerent patrem nati 29, 136. fugere genæ 15, 22. fugiens sequentem vulnerat 45, 21. fugares mortem 95, 17. fugavi Augustos 26, 524. fugavit sede 15, 413. fugantur procul 22, 109. fulcit apex Atlantis 37, 23. *fulcitet* lassam 36, 352. *fulcite* humeris molem 26, 572. *fulcire* ruinas 8, 460. pondera terræ 17, 77. fulvus arbore 1, 114. duplici consorte 8, 204. folio 24 199. cervicem clipeo 26, 355. folio genitoris 28, 588. rudi folio 33, 79. *fulta* ostro 10, 152. reverentia 22, 86. auro laquearia 26, 223. sub gremio urna 28, 168. *fultæ* culmine legum domus 31, 59. *fultos* cervice parentes 50, 5. fulgebat mundus 4, 3. honos 21, 40. fulgeret conspicuus 72, 7. fulsit canities 26, 459. fulgentior altris, 1, 240. fulgidus axis 33, 116. fulgida castra 7, 11. fulgor *Iberus* 8, 587. genarum 36, 436. fulgore auri 24, 66. vitali 44, 57. fulgur triste galeæ 7, 32. fulgure liquefacta culpis 28, 345. pacato 35, 147. fulgura ducat hiarus 48, 6. fulgurat umbra clipei 22, 274. fulmen stare coëgi 3, 158. torquere 8, 202. rapiat 37, 32. ab ore venit 101, 122. magnum superas 48, 52. fulminis *beres* 6, 13. rubri torfisset alas 35, 229. ictum 36, 61. fulmine multo fuscipant 36, 343. post fulmina fessum 33, 105. fulmina irata 10, 126. torqueat 17, 112. exercet 22, 29. vibrat 24, 167. jactata in hostem 26, 510. efflavit 28, 188. ambirent laurum 28, 355. obvia vexasset, 33, 47. dejecit 35, 175. mittat 36, 135. fulminei pardi 17, 302. fulminea in casside 7, 194. fulmineum iter 21, 200. Pœnum 26, 138. fulmineo juvenco 3, 289. igne 26, 231. cursu 28, 469. fulmineos ignes 18, 12. fulmineis viribus 1, 73. fulminat ornos 39, 40. fulminet hostem 10, 311. *fulva* ira Leonis 1, 25. glacies 3, 167. veste 22, 229. pondera 40, 8. *fulvis* serpentibus 33, 199. *fretis* 36, 443. fumifera aquæ 49, 36. fumat lumen odorum 28, 325. fumant mœnia 1, 109. pascua 5, 30. fumavit amnis 7, 100. fumantia

INDEX

mantia æquora 33, 23. *opima*
 36, 350. *pascua* 49, 19.
fumo admoto 20, 348. *fideli* 33,
 167. *divino spirant* 44, 96.
funalibus ordine ductis 10, 206.
funda Baleari 7, 50. *dejicis aves*
 101, 73.
fundamina subruit malefida 26,
 347. *campi* 35, 164.
fundamenta noctis opacæ 5, 526.
fundator Gradivus 26, 600.
funditus exscindere 3, 233. *defluat*
 20, 16. *armis concideram* 28,
 283.
fundavit mentem in capitis arce
 8, 235. *fundaverat ancora pup-*
pim 17, 113.
fundit hiemes 7, 96. *se apex in*
campum 10, 56. *in omnes im-*
perium 24, 156. *aquas ostro*
 33, 253. *fundunt Sangarium*
 20, 262. *fundebat ornos* 101, 107.
fudi planctus, preces 36, 228.
fudit membra 2, 2. *gentes* 5,
 23. *hunc Britannia* 8, 73. *in*
lucem sæcula 22, 11. *se gratia*
 24, 187. *in nostros sinus* 37,
 126. *catervas* 101, 83. *ab alta*
mente 95, 2. *fudiistis quem to-*
ties 26, 564. *fudere aciem* 18,
 511. *canitiem ante pedes* 33, 49.
fuderit ensis 3, 78. *aquilas strage*
 26, 159. *pontus undas* 44,
 106. *fuderat artus per grami-*
na 31, 3. *fudisser cerebrum* 37,
 88. *fundere membra* 4, 18. *fundi*
examina credas 35, 124. *fusus*
ostro 15, 327. *Philippus* 26,
 396. *sub platano* 31, 35. *ingen-*
ti spatium lacus 49, 29. *per me-*
tallum tremor 50, 12. *fusa glo-*
ria 1, 32. *poplite tenus vestis*
 35, 34. *dolia* 77, 12. *fusum*
in verbi femina 98, 4.
fundi exigui 15, 158. *liquidi* 49,
 37. *fundo vellitur* 33, 156.
funerei leti 35, 358. *funereis ty-*
rannis 15, 466.
funestarum herbarum potestas 3,
 150. *funestis curis* 35, 277.
functa corpora 98, 20.
funem vestite 15, 488.
funus acerbum 18, 130. *certum*
expromere 36, 195. *portans* 44,

75. *funere permisto* 1, 112. *con-*
sumto 5, 416. *meritis* 15, 410.
sævo 26, 387. *campi Pollentini*
 28, 128. *funera condita traxi*
viatura 3, 155. *prodere relatu*
 3, 250. *mea ridebit victor* 5,
 168. *tot contra restitit* 8, 56.
tanta 15, 193. *sparsa* 15, 361.
Trojæ 18, 291. *prætereunt* 20,
 117. *venalia* 21, 101. *post lon-*
gi belli 23, 17. *querar* 28, 280.
matri reddamus 37, 57. *noltra*
gemat 39, 58. *per totidem* 44,
 26. *quanta virorum* 101, 80.
furiæ rebelles 1, 138. *conjurant*
 33, 39. *tristes* 35, 219. *furia-*
rum vincla 17, 170. *verbere*
 74, 5. *furiis est locus* 3, 359.
Abundant 18, 154. *concedi-*
mus urbem 20, 39. *in se ver-*
tunt 22, 212. *plebis* 26, 50.
Giganteis 28, 187. *furias tor-*
rentum sonoras 7, 46. *quas per-*
tulit ultum iret 22, 84. *Gildo-*
nis 28, 105. *debellavisse* 36, 79.
ultrices matris 39, 14.
furiale virus 20, 188. *incedit* 26,
 326. *furialibus spumis* 3, 76.
furiato pectore ferri 36, 262.
quod furis 76, 3. *furit ventus* 33,
 172. *strepitus* 45, 28. *cui fu-*
rerent dubitassent 8, 605. *fu-*
rentem longius 37, 94. *furen-*
tes fallat 29, 31. *furentibus*
flammis 101, 122. *furentior bel-*
luarum corde 11, 26.
furor publicus 22, 305. *nimius*
caret eventu 26, 72. *expulit*
humanos sensus 33, 5. *jussus*
armat colla 101, 31. *furoris tan-*
ti palma 15, 238. *proprii mon-*
stra 20, 519. *externi* 28, 405.
formidati 35, 343. *tanti causa*
 36, 283. *furori proprio* 22, 80.
Teutonico 26, 292. *furorem*
perjurum 28, 207. *pascat* 39,
 22. *furore prætimido* 3, 225.
cuncta gravat 20, 397. *misero*
 101, 43. *furores Celæneos* 18,
 278.
furtim tenuata 45, 15.
furtiva oscula 11, 24.
furtum pateant homini 36, 145.
furto noxia litera 21, 292. *gau-*
det

INDEX

det amans 27, 7. *subfederit* 29, 232. *furta* num tegi potuere? 10, 141. *Latonia* 33, 106. *furtis* titubans audacia 10, 81. *quæsisse* locum 18, 88 *parvis*

exercita 18, 193. *vinea* fratraderit colonum 21, 165. manifesta praelia præclariora 28, 480. *subitis* sociantur 48, 139. *futile* ne quid geras 22, 108.

G

Gabino more 8, 6. *robore* 24, 83. *habitu* 28, 594. *Gabinos* cinctus 7, 3. *faltos* 22, 307.

Gades quantum a Tigride distant 8, 43. a *Gadibus* 26, 202. *Gadibus* occiduis 15, 159. *ortum* diem 18, 353.

Gætulia nutrit 17, 306.

Gætula juga 15, 357. *arma* 29, 41. *Thetis* 533, 148. *Gætuli* jaculo 3, 226. *Gætula* Syrtis 21, 258. *Gætulo* patri 7, 81. *Gætulis* messibus 15, 57. *Gætulas* undas 8, 438. *arenas* 26, 60.

Galata ductore 18, 59. *Galatæ* tor eant numinis 18, 203. in *Galatas* tendit 20, 467. *Galatas* attingit 20, 240.

Galatæa monile ferebat 10, 166. *procax* 29, 126. *lecat* natatu 36, 333.

galea minax 1, 92. *solitas* fulgere comas 13, 1. *nascente* 21, 323. *tabescente* 28, 345. *galeæ* triste fulgur 7, 31. *putres* 21, 136. *crissas* 28, 575. *te salutant* 28, 632. *minaci* 29, 216. *per galeam* carperet oscula 21, 121. *galeam* solidatam 15, 211. *quassabat* 20, 109. *mitescere* fertis 35, 145. *implet* 36, 218. *arrexere* jubæ 37, 78. *comantem* 72, 4. *galeis* micantes 15, 435. *virides* fulcos 26, 25. *viâtricibus* hausi 26, 532. *galeas* adorantes 8, 152. *patrias* implet 8, 520. *residentes* hyacinthis 22, 90. *velati* lauro 22, 375. *tot parari* 26, 537.

galeæ veterum fuerunt etiam clausæ 5, 258.

galearum & scutorum ornamenta laciniata, quibus bodie utuntur in insignibus, unde orta videntur? 5, 356.

galero tectus 33, 78.

Galesus 1, 260.

Gallia pandit littus 3, 123. *conjuncta* 5, 147. *animosa* 8, 392. *stipavit te doctis civibus* 8, 582. *exsultat* 16, 8. *miratur* 21, 20. *vires* resumit 21, 317. *flava* re pexo crine 22, 241. *omnis* militat 24, 53. *dat* robur militis 29, 61.

Gallica robora 5, 105. *silva* 17, 307. *armenta* 21, 227. *fertilitas* 22, 394. *rura* 24, 91. 26, 296. *lustra* 24, 503. *prælia* 28, 399. *verba* 51, 20.

Gallus agit grates 22, 186. *Galli* truces 5, 110. *limitis* 8, 459. *Gallum* prosterneret 24, 145. *Gallorum* strage 8, 408. *exercitus* 20, 248. *Gallis* genus fatale 1, 149. *jubet* 5, 155. *meenia* condita 10, 182. *te* dedit 20, 539. *sanguineis* 35, 269. in *Gallos* vias 28, 232. *trans* Gallos 26, 200. *per* Gallos 5, 174. *Gallos* fovet cuspide 10, 119. *vinci* 15, 431. *pulvere* merfuros 21, 350. *subegit* 22, 243.

Galli vitrei 20, 263.

Ganges attonitus fluat 2, 163. *horrebat* 3, 293. *ebrius* 8, 610. *secedit* litore Parætio 15, 160. *intremuit* 21, 266. *Gangen* pallescere 7, 203. *immensum* 17, 236.

Garamas velox 21, 255. *supplex* 21, 355. *infrenis* 47, 20.

Gargani nives 24, 308. *Garganum* sociale jugis Alpini 8, 106.

Gargara flavescentia 28, 389. *inclinant* silvas 33, 206.

Garumnæ unda retro perniciosior 5, 113.

gaudet virtus 23, 5. *furto* 27, 7. *metuens* 5, 74. *misto* perterrita metu 35, 155. *non vera* fuisse 36, 111. *fames* cervice juveni 39, 30. *mori* 44, 58. *aquis* 47, 7.

- 47, 7. gaudent agri 21, 344. gaudeat repulsa 22, 99. gaudere malis 36, 215. gavisus quid tantum? 10, 111. gavisia terra coronat 1, 115. per mœnia 26, 460.
- gaudia testatur 1, 191. suspensa 1, 234. damnosa 8, 335. solvantur habenis 10, 201. crescunt 14, 11. manifesta differt 15, 7. tremuerunt 15, 223. revocasti 17, 30. moverunt lacrimas 18, 384. compensent lacrimis 20, 143. cæca futuri 90, 546. Romana 21, 2. pallescunt 22, 344. certa 24, 203. inopina 26, 208. lacrimosa 26, 407. quis disse-rat? 26, 453. discernens spatiiis parvis 28, 364. quæ rursus? 29, 218. sua commendat Sicu-lis terris 33, 139. nostri sangui-nis 33, 193. craftina prædæ 33, 286. turbavit 39, 32.
- gazis nobilibus 10, 226.
- Gelan concelebrant 35, 58.
- gelato ore iterit 5, 131.
- gelidis procellis 7, 93.
- Gelonus membra ferro pinxisse gaudet 3, 313. militat 8, 486. dedit 10, 221. pepulit falce 21, 110. Geloni venere 15, 245. Gelonos populatus cæde 1, 119. turbare 37, 76. Gelonis cingula rapta 7, 27. imperiosior 11, 3. ab flavis 20, 103.
- gelu vestire Aemum 26, 167. ob-riguere 26, 343. arcana defen-sa glacies 33, 167. exhaustus rubor 36, 88. Gorgoneo 37, 112. senili 44, 37. resoluta gemma 57, 8. lucidiore 59, 2.
- geminant triumphos 26, 295. ge-minassent Trebiam 26, 387. ge-minare impensas 24, 223. ge-minatur gratia 22, 156. gemi-nantur vera pavoris 20, 470. geminata venenis vulnera 21, 351. geminata nomine 28, 17.
- geminus cæli axis 5, 152. geminæ Libræ confinia 3, 366. gemini Lacones 8, 206. gemino mari 18, 91. ab ore 18, 318. culmi-ne 29, 193. mundo 33, 91. lap-su 37, 8. cinctu 35, 34. geminam aulam 18, 281. geminis tyrannis 1, 108. procellis 3, 276. feti-bus 37, 124. metallis 48, 40. paribus 50, 25. geminos axes 22, 59. vocat 31, 139. partus 36, 309. serpentes 101, 64. ge-minas interfuit urbes 1, 227. adjunxit animas 8, 233. coronas 10, 203.
- gemiscunt campi 18, 178. ferale buxi 36, 130.
- gemitus sepultos 3, 258. medullis erupit 10, 8. agnoscit 18, 185. pandit 20, 194. sedantur 35, 330. gemitu Enceladi 36, 122.
- gemma coercens morder sinum 1, 89. fuit 10, 171. suspendit ami-ctus 35, 17. magnetica 43, 26. de conjuge 48, 37. tumescit 56, 4. concreta 57, 7. spumet 60, 3. volatum mentitur 94, 3. gem-mæ ardentes 5, 347. anhelantes 8, 550. gemmam mentiri 58, 3. gemmarum flamma 8, 595. cul-tus 29, 223. gemmis nascenti-bus 3, 387. Hydaspes 7, 4. Erythraïs 8, 606. grandibus 18, 225. præfecti dabantur 18, 417. gravibus 21, 83. subtrin-git comam 28, 527. comam confurgere 29, 3. attollit litora 33, 253. variantur 35, 94. or-nat apicem 44, 84. frenâ reni-dent 70, 3. æquore quæsitis 72, 10. gemmas exspuit 29, 74.
- gemmata tentoria 21, 158. moni-lia 26, 627. 73, 9. gemmato flamine 10, 214. cinctu 28, 561. gemmatis cadis 31, 121. gem-inatos cultus 7, 204. gemma-tas togas 22, 89.
- gemmaferis mentis 1, 265.
- gemit unda 17, 205. turpe sus 20, 446. gemat liberius 15, 175. gemunt incudibus 20, 71. trans-acta 20, 501. delubra 33, 205. gemuit Hermus 20, 171. pa-trem 22, 63. flebile mugitibus Aetna 35, 8. gemens servile 15, 365. anile 19, 26.
- genæ dulces 1, 69. severæ 3, 136. pallore infectæ 5, 131. in civem rubuere 8, 617. fugere 15, 22. læves 18, 341. genarum fulcis 18, 110. fulgor 36, 435. genas contusa Africa 15, 135. laxas 18, 259. angue secat 20, 193. ultrices

INDEX.

- ultrices 22, 136. ferro pictæ 22, 248. flore conspicuas 28, 560. niveas infecerat igni solque pudorque 31, 42. violavit rore 33, 191. per liquidas 33, 271. Phœbi 35, 27.
- gener quod tuus est 10, 336. Augusti 13, 8. sidereus 17, 266. decorus 18, 378. accedis 21, 78. luce carior 26, 309. Tonantis 35, 368. genero principe 22, 77. negat 22, 234. tradetur 36, 63. *generum* compellat 7, 143. sibi revinxit 10, 36. Athiopem 15, 192. conjugio dignum 21, 73. sibi fovens 28, 95. triumphantem 28, 580.
- generat qui cuncta regant 29, 66. genialibus epulis 35, 327.
- genitor quæsit bellis 10, 221. corda remitti cœperat 15, 132. *principis* 20, 68. verior Augusti 24, 122. alludens 28, 83. moriens 28, 583. armipotens 28, 655. in te conjurat 35, 236. gravis 36, 18. qui fuerat 44, 69. æquævus 98, 4. genitore forti minor 3, 373. in primo 15, 241. defuncto 29, 104. de genitore tenes animos superbos 101, 55.
- genitrix legum 1, 127. in Tyrias enixa toros 8, 139. Massyla 18, 389. indoluit 20, 287. turrita 24, 170. mortalibus fuisse 36, 39. bacchatur 36, 269. fervida 37, 13. genitrice magistra 10, 233.
- genius præfens imperii 28, 612. regni 40, 48.
- gens Chaldæa 3, 148. si qua volitat ultra Britannos 5, 149. mota mihi 5, 150. qua non diffusior ulla 8, 474. sibi rara superstes 8, 477. Thessala 8, 542. quæcunque barbara 15, 371. nulla probatur 18, 323. una fuere 20, 242. una sumus 24, 159. utraque 43, 4. gentis tantæ feriem 8, 21. miserere tuæ 15, 35. gentem validam 26, 134. expugnat 28, 306. gente ex tanta 28, 157. de quam venere? 28, 570. gentes resurgere fessas 1, 168. fortunatas 3, 46. suas transfunderet 8, 50. quid nu-
- merem? 10, 280. subactæ 15, 98. feræ 75, 232. pretiis distinguit 18, 202. infepultas 20, 148. subactas 24, 15. minores 26, 393. vesanæ 26, 647. linguis variæ 28, 69. domuit 29, 58. sepultæ 35, 326. gentibus cunctis 8, 271. subactis 22, 65. vicinis 22, 250. *Arctois* 26, 299.
- gentile decus 73, 13.
- genu posito 28, 72. genibus considat avitis 10, 341. Tonantis procubuit 15, 26. advolvi 20, 66. admovere manus 33, 50. parvam adaptare paternis 36, 175. advolvor supplex dejectaque 36, 298.
- genus fatale 1, 149. sublime 8, 217. hoc nos committere emtori 15, 266. hoc inventum est 18, 332. humanum 24, 151. humanum relevare 36, 34. generis dono 8, 46. non ulli nexus 15, 442. primordia 20, 491. humani pars 95, 12. generi cuncto 20, 479.
- germana huic Divæ Fides 22, 30. germanas adeo credas 36, 374.
- Germania ferox 7, 18. cuncta feratur navibus 15, 372. audax servit 21, 192. cessit 22, 286. gemeret 24, 25. ferox populis 26, 423.
- Germanice*, video 18, 395.
- Germanica fœdera 8, 455. *germana* aula 15, 237. *vocabula* 29, 109. Tonantis progenies 101, 10. germanæ Hyades 28, 174. germanis consulibus 1, 6. germanos habuisse duces 1, 277.
- germani monitu 33, 277. cadaver 37, 103. germane Tonantis 35, 367.
- Germanus rediens amavit 21, 209. exul 8, 74. Germana Tethys 17, 50. Germani nec fata timent 15, 336. Germanorum paludes 24, 304. Germanis responsa dabat 18, 379.
- germen patruum 10, 39. germine pulcro 22, 239. alieno rubeant 36, 224. parvo 52, 15. germina algæ 8, 598. flores laxabant 20, 96. maturet 22, 465. celsa Tonantis 35, 76. inclyta veris 35, 132. nova
- Eæc frontis

INDEX

- frontis 33, 129. cara maris rubri 40, 14.
 germinat frons discolor auro 24, 290.
 geris in ore Roman 26, 506. gerit honores 20, 562. carmine digna 23, 6. pro me mundoque 28, 437. geras civem patremque 8, 294. ne quid futile infirmumque 22, 109. gereret pugnas 24, 141. civem 28, 59. gessi per praelia 7, 145. procum 10, 32. deam 36, 417. gessere manu 1, 205. annos 28, 656. gesserit actus 15, 291. sub te factum 22, 154. geritur pro telo 78, 4. geruntur dum talia 35, 151. gerenda mente 21, 301.
 gesta Punica 21, 380. gestorum series 21, 139. gestis pro talibus 18, 284.
 gestabat te arcto amplexu 29, 96. gestare clipeum 36, 219. redas 36, 407. gestatum te 26, 494.
 gestu femineo 5, 345. improba species 10, 321.
 Geryones triplex 3, 294. Geryoni tergemino 54, 2.
 gesa deposuit 20, 250. bina tenens 22, 242.
 Getæ fovere auxilio 15, 245. pepulere arcu 21, 111. irrupere 26, 279. spes exemta 26, 470. Getarum conjuratus 3, 319. vestem 5, 83. agmina caesa 26, 33. nomen stirpemque 26, 99. curia 26, 481. arma 28, 123. secreta 28, 236. vis extincta 28, 304. rumore 28, 532. Getis proderit 5, 235. lugenda haufimus 15, 37. prostratis 25, 6. exegere supplicium 26, 195. se pandere 26, 215. funesta regio 28, 274. sævis 31, 89. Getas alloquitur 18, 242. fortes 26, 645. euntes dejecta cervice 28, 180. conjuratos 29, 236. flavos stravere 35, 65. turbare 37, 77.
 Getica fronde 28, 647. grandine 33, 71. Getici plaustris 26, 247. belli 26, 380. 28, 384. dii 26, 528. Geticæ alæ 20, 176. Geticam necem 4, 12. Getico in Hæmo 1, 120. sanguine 7, 147. triumpho 28, 202. Getici catervis 5, 36. plaustris 8, 53. popularibus 20, 274. acervis 21, 186. bellis 28, 490. pruinis 40, 15. Geticas catervas 3, 316. 77, 9. fauces 26, 30.
 Getulus, vid. Gat.
 Giganteis furiis 28, 186. Giganteos triumphos 33, 152. humeros 37, 71.
 Gigas laborat 35, 159. Gigantum vesana acies 36, 196. tergora 36, 339. Gigantas domitura tella 8, 534. pendentes rupe 28, 45.
 gignit materies 33, 60. genuit feru sinistro 3, 30. genuisse Jo vem 101, 51. nil majus 50, 44. genitura (terra) nefas 37, 4. genitus nunc qui semper eras 98, 2. genitum divina sorte 36, 61.
 Gir Aethiopum amnis 21, 253.
 Gildon domitus 15, 10. rapuit 15, 66. Gildo prostratus 21, 269. cumlaret opes 15, 90. tenet Libyam 15, 113. condonat habenas 15, 279. ausus contendere 15, 335. decernet 15, 383. doleat 15, 410. ruit 18, 505. moverat populos 21, 249. Gildonis ad usum 15, 86. Numide erunt 15, 93. salus 15, 238. opima 15, 343. perfidiam 18, 399. fugam 19, 70. furias 28, 105. Gildoni me rape 15, 145. secunda fui 15, 153. Gildonem abducere 15, 144. domitura manus 15, 427. petamus 15, 489. Gildone fuso 21, 4. peremto 22, 258.
 Girschus domitor ferarum 47, 21.
 glacialis lerne 8, 33. glaciali frigore 101, 125. glaciale frerum 21, 176. sibilet anguis 22, 458. glacialia terga 26, 338.
 glacies durescit 33, 166. defensa gelu *ib.* Alpina coërcet 35, 176. Rheni 36, 321. asperissima durat 37, 24. fit parte lapis 56, 1. liquefacta 57, 6. Alpina 58, 1. pretiosa *ib.* informis 62, 3. glaciem in fulvam 3, 168. glacie damnabitur 1, 170. in Ripæa 7, 150. hærentes fluvios 8, 347. alligat 20, 165. curvatas silvas 21, 128. constringat 26, 60. labente

INDEX

- labente 26, 346. nivali hispidus 33, 70. soluta 47, 25.
- gladio tremendum 28, 177. gladium siccum 5, 234. gladiis me eripe 5, 146. paratis 8, 85. petitus 22, 83. abolete pudorem 26, 563. gladios minaces 10, 192. tristes obrundat 17, 167. inter tot 20, 139. flexos in falcem curvent 21, 223. cognatos strinxit 21, 322.
- glande relicta 33, 30. glandes spargere funda 7, 50. frangunt 36, 43.
- glauca lumina 1, 214. coma 40, 40. terga 49, 36. glaucæ olivæ 20, 271. glauco gremio 33, 104. glaucis foliis Minervæ 22, 228. glaucos amictus 28, 167.
- Glancus canitiem ligat 10, 158. Glaucum biformem 36, 12.
- gleba fitiens 15, 151. faveret frugibus 17, 179. glebis redolentibus 10, 92. glebas rore maritat 35, 89.
- gliscere periculum 20, 393.
- globus locios apporret an hostes 26, 457. *septimus* (Lunæ) 35, 298. globo telluris 26, 236. lunari 35, 298. *globum* Lunæ ingreditur 7, 164. auctorem 44, 73. marmoreum 62, 1. globos hostiles 21, 103.
- glomerat cavernas 33, 170. glomerantur in unum 3, 28. apes commotæ 5, 461. heri 19, 29. *secula* 22, 447.
- gloria fusa 1, 32. contigit 1, 275. lætior 3, 339. quondam terrarum 7, 175. victura feretur 8, 316. secura 17, 62. vitæ transmissæ 17, 141. æqui 20, 205. insignis edendi 20, 328. Martis respicendæ 21, 16. levis 22, 246. patefecit portas 24, 34. ardua vexit 26, 12. oris jactantior splendet 26, 587. cædis dubitanda 28, 115. verior 28, 403. maxima rerum 29, 49. sublimis 33, 283. montis aper 34, 36. matris 35, 36. sedendi concessa 36, 15. non æqua laborum 101, 63. magna salve 49, 68. verus illustrat 50, 39.
- Gnossos conscia tauri 54, 8.
- Gorgonos colla 35, 26. ora 35, 205.
- Gorgone cum rigida 3, 280. tota velat 24, 168. visa 26, 342. cum rutila 37, 92.
- Gorgoneo gelu 37, 112. *Gorgoneis* venenis 8, 37. hydriis 35, 225.
- Gortynia spicula 8, 527. *tecta* 28, 634. *vestis* 35, 33. *cornua* 45, 36.
- gossypium* 1, 179.
- graditur paralyticus 99, 17. graderis alte 21, 47.
- Gradivus horrendus 1, 120. agebat turmas 3, 350. repetebat 20, 103. rediens victor 22, 368. fundator 26, 599. Gradivi flammam nocentem 7, 167. Gradivo servit 19, 61. Gradivum arcete 10, 190. *Gradive* nec te pudeat 8, 14.
- gradus rardi 15, 21. tot fati intulit 17, 60. tremulos hasta regit 26, 483. obstat 29, 200. iis ille per cunctos 31, 66. accelerant 50, 6. gradum citasset 28, 510. gradu alto 10, 321. *ancipiti* 11, 23. pleno 26, 559. *discreto* 28, 635. gradibus circi 28, 614.
- Græcia prodita 5, 187. fessa respiceret 8, 473. vindex 15, 484. infedit portus 20, 246. ægra 21, 184.
- Græca vetustas 1, 198.
- Graji hoc memorant 29, 15. Grajorum artes *obscuras* 17, 84. populis 42, 3.
- Graji vates 20, 497. Graja vetustas 8, 398. oppida 15, 268. ad castra 28, 474. Thalia 42, 14. Grajo amictu 20, 250. Grajos libros 10, 233. procures 20, 136. amnes 26, 515. Grajas ruinas 8, 460.
- graminis Itali 26, 147. gramine crispo densatur 1, 216. letali pollens 3, 151. restituit puerum 26, 445. Tiberino 28, 183. pavit equos 34, 12. æterno vestitos campos 36, 231. luxuriat 49, 20. tritici pocula mista 49, 98. gramina ignota novercis 15, 174. Argea 29, 191. per densa 31, 3. roscida 35, 104. aluerunt 70, 5. per gramina tendit 35, 37.
- gramineus celpes 1, 114. gramineo

INDEX

- neo velamine 44, 75. gramineum cubile 29, 93.
 grammatici irati 74, 6.
 grandesceret sponte seges 36, 24.
 grandia diligit 18, 360.
 grandinis *saxa* creentur 17, 109.
 ritu 26, 174. lapidosos ictus 26, 240.
 grandine rundat 22, 464.
 Getica concretus 33, 71.
 grates persolvere dignas 1, 75. agit 22, 186.
 Gratia flores elige 10, 202. terna 29, 88. triplex nexa 31, 9.
 gratia sermonum 36, 205. defloruit 39, 23. nulla figuræ 62, 4.
diffuxit 40, 23. simplex 8, 273.
 rudis 8, 589. frena resolvit 10, 331.
 suadet 17, 213. oris defloruit 18, 76.
 transcurrit in prolem 22, 51. doni geminatur 22, 156.
 languebat 24, 47. publica se fudit 24, 187.
 formæ teritur 29, 225.
 gratantur senes 28, 549.
 gratuler exemptum 22, 310.
 gratus terror 100, 4. grati belli 26, 622.
 grata munera 20, 319. superbia matris 36, 416.
 gratissima tellus 33, 192. *Latona* 37, 126.
 gravidis uvis 22, 467.
 gravis auxilio 20, 512. alloquio 36, 287.
 gravem luce Titana 35, 50. graves humeros velat 1, 224.
 gravior morum 18, 350. natu 26, 485.
 graviora cadunt in medium 33, 250.
 gravitas seni contingat 10, 326. plena pudoris 17, 247.
 gravat umbra lacus infernos 5, 456.
 cuncta furore 20, 398. gravatus desidia vinoque 5, 485.
 gravata pondere 36, 351. gravato pondere 101, 112.
 gravatum diem 33, 161. gravatos cinctum artus 18, 301.
 gremium Thetyos 8, 596. *servile* pacis 15, 51.
 in gremium recepit 24, 150. sub gremio fulta urna 28, 168.
 gremio Tethyos mergatur 36, 319. fovi 1, 144. suscepi 3, 93.
 alto fopire labores 5, 325. genitoris amico 7, 129.
 immortalis dearum 8, 160. in tuo cre-
 vi 10, 42. natum removit 10, 122.
 in tuo consumpta ætas 18, 67. in pacis 20, 97.
 profert 22, 339. purpureo fotum 28, 67.
 antri 31, 2. pudico matris detraxit 31, 124.
 glauco completitur 33, 104. solatur infantes 35, 47.
 prestat 36, 163. gremiis *redolentibus* 29, 87.
 gressus caligine figunt 20, 535. venerata dearum æquora 20, 125.
 removete profani 33, 4. succidui titubant 36, 153.
 molitur 36, 438. rudis tentasti 101, 69. firmat 99, 14.
 gressum junxere comites 35, 10. deducunt 51, 13.
 gressu humili comitatur 3, 36. recto 7, 39.
 humani invius mons 10, 50. mentito 20, 182.
 divino 33, 229. æquali tendit 35, 37.
 grex aureus 22, 450. gregem servare 18, 134.
 greges sponte rubebunt 3, 386. ducis 34, 38.
 gregibus meis promissi 40, 38.
 Gruthungus rura excolet 20, 196. *Gruthungi* ausi Danubium transare 8, 623.
 legio Romana 20, 576. Gruthungorum fata 8, 635.
Gruthungis mistis 20, 153. Gruthungos desertores 20, 399.
 grues moturæ bella 15, 475. germina maris legunt 40, 13.
 grypha jugalem 28, 30. *gryphæ* pondera fulva ferunt 40, 8.
 gubernaculis orba puppis 28, 139. gubernes imperium 22, 71.
 gurgues corruptior ævi 22, 116. opacus 49, 41.
 gurgitis sani 17, 236. gurgite alto regnant 26, 333.
 sidereo 28, 178. cum Lethæo 35, 305.
 mutato 35, 351. attollens vultum 39, 57.
 de Castalio 81, 1. piceo 3, 121. septeno 3, 185.
 natali 7, 176. facili 8, 463. diverso 17, 52.
 puro 20, 263. simili 21, 253. sub liquido 35, 116.
 guttura grandia corripis 101, 57. corripis 101, 95.
 gyro tuto 5, 126. terribili 35, 24. gyros in varios 28, 633.

Habena ligat 17, 200. temperat 17, 202. porrigit se *ib.* tentat *ib.* *habena* flammigere folis 1, 1. rerum 10, 308. folis 15, 153. ignarus sonipes 15, 439. habenis Pegaseis 3, 263. gaudia solvantur 10, 200. notis *imponit* 17, 13. pressis 20, 107. regi 20, 544. mutatis 26, 119. Stilichonis 26, 426. folis 28, 193. *vagis* rinatur 35, 168. adductis 44, 48. longis discurrat 51, 5. habenas errantes 5, 211. rerum 7, 83. æquoreas alni 8, 422. Bellerophontes 8, 560. australes 15, 279. fuscipit *quatuor* 17, 198. *refusus* temone *ib.* sublimis rerum flecebat 19, 1. cessit 21, 67. sensit 21, 150. flecebat 26, 594. summas rerum fusciperet 29, 111. ferales comprime 35, 272. reduces detorsit 36, 242. *aurora* regat 37, 33.

habet hunc pontus, hunc Alpes 8, 93. hinc patrem 12, 26. habeat Nilum 28, 86. habent cælum 36, 182. habeto securus 36, 303. habuisse (*munera*) deos solos fas 40, 32. habendo plus sitiens 22, 111.

habiles remis (*fluvii*) 26, 338. truncos 36, 361.

habitare sinus virgineos 98, 5. habitata nullis colonis tellus 5, 40. habitanda viris temperies 33, 261.

habitus turpes 3, 325. patricios 8, 6. quos vidimus 8, 565. vestros sumunt 18, 461. indigenas sumunt 28, 8. habitum insignem Latii 5, 84. *quo* jungitur aulæ curia 17, 257. Dianæ 36, 216. quo mollis amas, pone 101, 18. habitu hoc 28, 179. Gabino 28, 594.

Hadriacas undas 5, 39.

Hamus, vid. *Aem.*

hæreo hoc prorsus in uno 76, 8. *hæret* currus 8, 16. immobilis Terminus 20, 292. suspensa Ceres 36, 260. hærent attoniti 26, 371. itagna lacu 49, 51. hæreat in arvis 18, 433. hærebat huc usque minatus 3, 268. hære-

rent flumina 101, 67. hæsit auribus arrectis 1, 210. oculis 3, 138. *Delos* 8, 133. illis regionibus 20, 249. Ladon 21, 186. *libido* avaritiæ 26, 226. tenacius 28, 77. objice fluvii 28, 484. *hætere* piacula 20, 9. tela medullis 31, 145. fessa viscera infecunda 33, 124. equi 35, 194. *lacrima* 36, 151. hæserat auspiciis 24, 128. hærebunt maculæ 8, 312. hætere alloquiis 29, 139. vapores nequeunt 36, 398. hæsisse locis munitis 7, 91. hærens cruribus 17, 322. *hærentes* glacie fluvios 8, 348.

hæres occupat 3, 192. sceptri militisque 5, 163. *fulminis* 6, 13. nominis successi 10, 39. morientibus instat 15, 165. ne desit fascibus 17, 336. castratus 20, 550. novus 28, 76. tertius Saturni 35, 167. tui 44, 101. hæredem relinqui 18, 215. hæredibus geminis 22, 94.

Haliacmon, vid. *Al.*

halitus creber recurrit 1, 118.

halant juga floribus 31, 103. Zephyris flores 35, 288.

Halys altus rubet 5, 32. lustrat 7, 70. *scribat* 18, 434. turbidus 70, 6. Halyn poturus 20, 251.

hamis voluptatum 22, 138. curvis frenari 46, 13.

Hannibal proximus urbi 15, 83. alter concidit 23, 22. ferus 26, 386. Hannibali tremendas togas 18, 463. Hannibalem senem 26, 149. contra 26, 154. Hannibale antiquo favior 23, 22.

Harpyias truces 26, 22. rapaces 26, 28.

haruspex exploret 18, 13.

hasta posita 4, 19. *vendit* opes re-fixas 8, 498. in Thracia 8, 525. regit gradus 26, 483. surgens per nubila 35, 24. instat habet silvæ *ib.* torra 35, 199. non utitur 37, 93. Achillea 39, 46. sub hasta venire 18, 210. hastæ *animantur* 10, 188. præmissæ 20, 174. *veteres* micant 49, 38.

INDEX

- in hastam porrigitur cornus 1, 122. hastam admittet 11, 15. plenam trahit rubiginis 15, 25. adamante gravein 20, 166. reponit 35, 144. hastis nixa juvenus 15, 426. *hastas* fraternas 5, 162. *undantes* anguibus purpureis 5, 177. repulit turbine 7, 95.
- hastilibus* imbrem fufum 21, 352. confanguineis 45, 24.
- hauriat* litrum 3, 184. *haurirēt* flumina 2, 3. *haurirent* terram ac stagna radii 8, 64. *hausi* galeis Padum 20, 532. *hausit* præcepta 7, 60. *sensibus* 17, 193. *cruorem* 18, 483. *hausimus* flenda Suëvis 15, 38. *hauferit* cruorem 5, 406. *hauferat* ignes virginis 10, 1. *insidias* 18, 80. *opes* 26, 86. *hauvire* bipennibus Hebrum 20, 414. *hauftura* virum ore profundo 36, 267.
- haustu* immitis 49, 31.
- hebetat* caligine fensus 22, 133.
- Hebrus* pigrior torpuit 34, 18. *percurritur* 5, 290. *exulit* cornua 20, 165. *Hebri* spumantis 3, 332. *aquis* 28, 108. *cu:m* fonte 37, 69. *Hebro* teste 21, 22. 26, 524. *Hebrum* splendoribus ferit 1, 123. *Odrysiūm* 7, 147. *haurire* bipennibus 20, 414.
- Hecaërge* metuenda feris 20, 253. *promata* 24, 308.
- Hecate* ternas variata figuras 33, 15. *Hecaten* citavi 3, 155.
- Hector* tractus rotis 21, 98.
- Hectoreis* manibus 39, 13.
- hedera* stringitur æsculus 14, 19. *crinali* florens 33, 17. *hederæ* ligant 24, 366. *serpunt* 35, 111. *hederas* viribus intorquens 22, 263. *hederis* viſtricibus 8, 609. *virentem* Coccyton 35, 352.
- Helenen* damnas 29, 148.
- Heliadum* rami 28, 165.
- Helice* torva miretur 17, 298.
- Helicon* felix 17, 272. *hunc* genuit 35, 134. *Heliconis* toto regno 40, 19. *princeps* 74, 13. *Heliconæ* defensum pandite 4, 1. *Helicone* notior domus 17, 278.
- Heliconia* mella 29, 10. *Nais* 55, 1.
- Helleſpontiacis* signis 18, 256.
- Henna* parens florum 35, 72. *tua* flores protulit 35, 289. *gemit* mugitibus 35, 8. *Hennæ* roseis convallibus 36, 85.
- Hennæa* rura 36, 221. *Hennæa* Cereri 33, 122.
- herba* mollis panditur 3, 211. *audax* 49, 22. *herbæ* surgunt 1, 116. *per* herbam reptares 29, 89. *herbarum* funestarum potestas 3, 151. *herbis* pallentes thalami 1, 211. *immortalibus* 10, 158. *herbas* medicas 7, 62. *Pæonias* 20, 12. *per* ter ſenas Itali graminis 26, 147. *arentes* eligit 44, 42. *in* herbas turget humus 35, 90. *permanat* luror 36, 238. *herbis* Circæis 22, 134. 26, 441. *irriguis* 22, 469. *dura* fugantibus 28, 327. *electis* 35, 127.
- herbida* velamina 5, 109.
- herboſo* de vertice 35, 71.
- Herculis* ora 3, 79. *gloria* 8, 132. *arcu* 18, 332. *actus* 34, 29. *Herculi* negatum cingulum 11, 38. *Hercule*, ſuſtentante polum 21, 143.
- Herculeus* ſudor 53, 4. *Herculea* cervice 34, 47. *Herculei* nominis urbem 5, 292. *lacerti* 17, 301. *aratri* 49, 25. *Herculeo* rogo 7, 115. *in* ore 26, 377. *Herculeum* finem 7, 208. *Herculeam* cohortem 15, 418. *Herculeis* lacertis 26, 438. *Herculeos* actus 3, 284. *Herculeas* palæſtras 29, 121. *aves* 45, 5.
- Hercyniæ* ſilvæ 8, 451. 21, 228. 26, 330.
- heres*, vid. *hæ*.
- herilis* urna 1, 213. *herile* nomen 18, 478. *herilem* dei vultum 44, 93. *heriles* ſonos 8, 66. *toros* 12, 3. *caſus* 36, 248.
- Hermus* flueret Eunuchō 18, 214. *Nyſæo* palmite felix 20, 172. *mutatus* palluit in pretium 24, 228. *quas* alit 35, 68. *Hermi* pretioſa ripa 1, 53. *fontem* 24, 232. *Hermum* exauſerit 1, 107.
- heri* innumeri 19, 29. *heros* Eutropii 18, 33.

Hesperia

INDEX

- Hesperia** ausa tenebris emergere 26, 317. **Hesperia** regna defensa 5, 2. **Hesperiam** resurgere vidimus 1, 168. pervenit avus 15, 326. tueris 20, 537. fuscipis 28, 91. gentibus undique cinctam 28, 340.
- Hesperidum** ramos 8, 38. *bortis* 21, 252. pomis 29, 177. **Hesperidas** fugant 24, 335.
- Hesperius** axis 5, 265. nunquam eris 19, 36. **Hesperia** ora 26, 340. **Hesperio** de limite 8, 129. ab orbe 71, 4. **Hesperii** partibus 20, 124. terris 26, 505. **Hesperias** urbes 7, 66.
- Hesperus** renatus 9, 16. dilectus Veneri 14, 2. *suus* processerat 35, 361.
- Hetruria** lava linquitur 15, 505.
- hiatus** spurcos meretricis 75, 7. *quis* fulgura ducat 48, 6. obfcurus discolor 49, 40. ad immanes Erebi 35, 259. torti serpentum 3, 66. vanos scopulis illidit 20, 431. patulos 24, 353. **hiatum** flammaram undantem 36, 395. **hiatu** hauriret flumina 2, 3. *vacuo* 5, 253. immenso discessit 35, 187. *tali* inclusa 36, 101.
- hibernacula** non enervent manus 8, 322.
- hibernus** vortex 3, 269. *hiberna* æquora 17, 194. *hiberno* amne 35, 199.
- hic**. *hoc* vendit patriam 15, 267. *hoc* facinus 15, 399. *hisdem* campis 26, 642.
- hiemare** sub axe 20, 413.
- hiems** atra lumen tenebris involverat 8, 173. *incipiens* redimitur arcu 35, 99. *dura* 61, 4. *solers* luit 56, 3. *tristis* 47, 27. turbida spargit armenta 26, 409. tendit vestire gelu Aemum 26, 167. *rerum* 26, 152. *frigore* torpens 1, 269. *vestita* nives, aspera ventis, calefacta Noto 1, 270. variis exploravit procellis 8, 421. *veniens* indixit 15, 16. nos *tradat* ad bellum 15, 490. *feriens* juga fluctu 21, 176. *anceps* 21, 283. *hiemis* memor 26, 323. *hiemes* dabunt Nilum 1, 169. *armatas* fundit 7, 97. *bis* fenas torquent 15, 159. *diras* lapidum 18, 4. *Edonas* 21, 123. *Aegeas* 32, 12. *tot* ruerint 44, 28. *proprias* per viscera duxit 46, 7. *constrinxit* 59, 5. *secretas* 60, 6.
- hinnitum** ferro addidit 28, 573. **hinnitu** fugat stellas Aethon 8, 562. *flagitat* ignes 10, 292. *superbo* 17, 285. *audito* 35, 192.
- Hippocrenæum** fontem 101, 5.
- Hippolyte** securim languida poneret 11, 35. *concidit* 18, 333. *Arcton* populata 35, 64.
- Hippomenes** trepidus 29, 169.
- hirsutus** vultus 1, 214.
- birundo* brumalis 18, 118.
- Hispania** proluit te notis undis 7, 177. *patrem* eduxit 8, 127. *intexta* Tagum 22, 230. *nectit* 24, 53. *tuis* terris dignum 29, 50. *dives equis*, frugum facilis, pretiosa metallis 29, 54.
- Hispanus** caperet urbes 24, 142. **Hispana** Therys 17, 50. **Hispanum** fretum 15, 81. **Oceanum** 23, 8. **Hispanis** jubet 5, 155. **Hispanos** ad penates 20, 353.
- hispidus** glacie Boreas 33, 71. *hispidi* frons 1, 222. *vestigia* 10, 146. *barba* 35, 315.
- hiulca** nubes 1, 206. *hiulcis* nimbis 35, 230.
- Hædi** humescant imbribus 15, 497. **Hædis** ducentibus noctem 74, 3.
- hædi** pendentes 24, 340.
- Homerus** laudator 29, 141. *parens* vatium, princeps Heliconis 74, 13. *non* accusat 74, 15.
- homini** pateant furtum 36, 145. **hominem** exuit 15, 397. *fateri* 95, 6. *subire* 98, 11.
- honestat** vultus 21, 26.
- honesti** limes 17, 96. **honesto** parvo contentus 3, 200.
- honus** fixus procedit in omnes cognatos 1, 13. *quæretur* velleribus 3, 385. *dilatatus* 8, 169. *dilapsus* 15, 363. *virtutem* veltigat 17, 8. *repetitus* 17, 146. *alternus* 18, 488. *prodigiosus* 19, 12. *Bruti* 20, 141. *vilis* 20, 322. *fortunæ* majoris 21, 41. *pereat* 22, 314. *patricius* 25, 8. *velat* crinem 28, 164. *hospes* 28, 651. *muralis* cingit 29, 182.
- E e e 4 primus

INDEX

- primas** 29, 193. hunc mihi præponit 30, 6. pratorum 35, 128. nec confusus 36, 9. flammeus oris 36, 89. virginitatis 36, 280. nullus telluris 37, 19. igneus 44, 17. armati viduatur 101, 113. Phœbeus 49, 4. Siculus 50, 42. auctus 58, 5. floris 94, 2. honoris auctor 8, 579. proprii iactor 24, 26. honori procerum 28, 556. honorem talem respueres 22, 180. defendis, quem fugis 22, 281. sublimem instituit 22, 325. honore prolabente 22, 283. æterno veris 29, 7. minor 35, 38. matris 40, 23. divino coli 50, 2. honores ambitos a principe vendit 3, 180. assiduos explevit 17, 58. comitatur 17, 243. fluminos invasit 18, 156. suos inferet 18, 479. inaculat 20, 561. invidit 22, 232. magnos calcet 24, 109. armorum 28, 639. commissos gessit 29, 194. veteres restor 101, 9. honorum caupo 18, 198. portus 22, 314. focium 28, 66. tabulas 31, 85.
- Honoriades parvus** 10, 341. sorores 29, 131.
- Honorius aderit** 3, 372. visus 7, 180. absens juratur 8, 447. senit arcum 10, 118. nutriet ignes 10, 258. formosus 14, 37. profternet hostem 15, 206. ostro fusus 15, 327. decernet 15, 382. major auctor 15, 499. clipeo hoc munitus 22, 62. Istri proculcat colla 28, 648. pater 29, 96.
- honoratus dies** 1, 261.
- hora omni** 22, 399. nulla cessabitur 36, 317.
- Horæ te scribent in floribus** 1, 278. ubera prima dabant 29, 78.
- horret animus** 15, 7. fascēs 43, 4. apex capitis 83, 1. horrebat Ganges 3, 293. horrebant corpora fetis 101, 109. horruit te Atlas 34, 46. Orion 35, 191. horrere situ 36, 37.
- horrescit parens** 101, 45. quem nunc horrescis amabis 31, 138, horrea complerent 15, 55. mirantur 18, 408. discescant 22, 396.
- horribilis metus** 1, 78.
- horridior Scythis** 11, 25.
- horrificant mentes** 26, 250.
- horrifonis dictis** 3, 85.
- horror exsanguis** 5, 130. igneus 10, 191. nominis 15, 384. notus 18, 512. sibi factorum conficius 20, 503. prævius 26, 294. servilis 26, 372. concutit præcordia 16, 146. sacer 28, 33. Martius 35, 146. quis progenitis 36, 307. metuendus emicat 46, 19. animosus 50, 13. horrorem præberet 18, 122.
- hortator avus** 15, 368.
- hortatur ministros** 3, 341. cornipedem 21, 357. natos in prælia 37, 13. hortantes deos 26, 544. hortati Superi nunquam certius 8, 171.
- hortis Hesperidum** 21, 251. hortos croceis rorantes ignibus 22, 467. suos vinci 35, 80.
- Hofius armatur** 20, 446. fatelles 20, 559. Hofio subnixa 20, 346.
- holpes utitur regionibus** 24, 155.
- Epidaurius** 24, 171. honor 28, 651. mobilis 52, 6. hospite cæso 18, 160. magno 26, 356.
- hostia cecidit** 18, 162.
- hostilis fiducia** 21, 343. hostile nihil metuens 22, 187.
- hostis gaudet** 18, 248. turpior 18, 501. quærendus 20, 151. calidus 26, 613. medius 28, 456. ripis munitior 28, 481. hosti cauto 7, 90. gravius 15, 388. per hostem medicina contigit 39, 48. quod in hostem respuit 15, 277. hostem impellens 1, 73. carum sibi non abnuit 5, 72. perculit 15, 16. comunem 15, 205. muniri robore 22, 96. aspice 26, 77. dejecerit 26, 164. calurum 26, 259. præstructum 26, 286. suspensum rapturi 28, 568. in securum 35, 163. imbellem prosternis 101, 96. hoste propinquo 5, 171. nullo circumdatus 15, 100. detecto 15, 248. fuso 24, 73. socius suspectior 28, 309. ab uno 34, 40. hostes in fidos 5, 133. confertos 17, 195. sic punire solent 20, 219. mittit 20, 574. armis vincit

INDEX

- eit 22, 45. Europæ Libyæque 28, 104. animo subjugat 28, 249. in æthera protulit 37, 5. ad depellendos 37, 102. hostibus fraternis 15, 312. instantibus 36, 421. pepercit 39, 20. hucusque minatus hærebat 3, 267. humani mundi 44, 10. humanum modum 24, 40. humectat Cinyps 21, 251. Lucifer agros 35, 121. humectant frena 33, 181. humentes noctis equos 15, 213. humentibus antris 36, 5. oculis 28, 266. humeris vectura curules 8, 13. ægris 15, 23. subegi terras pontumque 15, 114. puerilibus 26, 495. fulcite molem 26, 572. ex humeris dependet amictus 38, 1. humeros acclines 1, 115. graves velat 1, 224. objeceris 3, 274. Diana 10, 270. habiles armis 22, 365. latos palla tegit 28, 166. fortes 28, 562. astra tuos lustrarunt 34, 48. Giganteos 37, 71. humefcant imbribus Hædi 15, 497. humida semita 35, 100. limina 44, 4. regia 1, 265. flammarum regio 49, 17. humilis gressus 3, 36. humilem metum 26, 53. humili nihil asperius 18, 181. sub iudice 21, 362. humiles prædas 22, 22. trepidant 24, 105. respice 39, 33. humor defluat 20, 16. late pervius 35, 115. subrepat crinibus 36, 251. malus exuberat 49, 95. opacus 59, 4. humores inadidos rapit 47, 34. humus sensit 20, 171. turgēt in herbas 35, 90. humo vix ima tolluntur alæ 44, 40. humum hanc tenebo 26, 531. crine veris 29, 225. sulcatam fecundat 33, 186. sterilem 49, 19. Hunnorum opem laturus 3, 321. (*descriptio*) ib. Hunnis turpibus 3, 270. hyacinthi cærulea 8, 588. rupe 10, 89. hyacinthis residentes galeas 22, 90. Hyacinthe, te incensens 35, 131. Hyas nimboſa 15, 497. Hyades germanæ 28, 174. Hybla fertilis 35, 80. Hyblæus senex 28, 260. Hyblæum thymum 35, 125. Hyblæos favos 14, 8. Hydaspes pondus tribuit 8, 601. famulus ditavit 17, 29. odoratus 35, 82. facibus lucebit 36, 325. condet lucem 41, 13. Hydaspem turbet 1, 80. auriferum 5, 243. Hydaspes gemmis 7, 4. hydra virens 3, 290. cæsa 8, 254. hydra vis 3, 296. crescere non profuit 34, 41. hydram serpentibus armis 101, 40. hydrium innexuit pedibus 15, 469. hydri epulentur cædibus 3, 362. morientes 17, 169. hydros obstantes reppulit 3, 42. pettebat 20, 111. torvos circumliniit auro 22, 137. hydriſ fontibus crinita 33, 39. Gorgoneis 35, 225. Hymen ni prohiberet 10, 312. festus 40, 2. Hymenæos intonat 35, 230. Hymenæon poſcit 31, 29. Hymenæus quantus feretur 8, 649. felix strepuit 9, 21. Cythereia sub iuga adegit 29, 120. vix hæc 31, 99. cælo canendus 36, 410. Hymenæum poſcit Amores 31, 30. Musa genitum 31, 31. Hymenæe faces elige 10, 202. Hypanin fascēs cinxere 28, 337. Hyperborei soli 40, 8. Hyperborea fidere 5, 240. Hyperboreis pruinis 24, 256. Hyperboreas undas 7, 56. aras 28, 26. Hyperionio de semine 35, 44. Hypographa quid? 41, 23. Hyrcana bellua 3, 227. matre 36, 263. Hyrcanas opes 7, 35. Hyſtrix cognitus 45, 4.

INDEX

I

Iacchus lenis procedit 33, 16. criminali florens edera *ib.*
 jaces miserande 20, 460. jacet sub armis 18, 323. jacemus insultandi 15, 378. jacent pueri 31, 11. jaceat probitas 22, 130. sopore 47, 41. *jacebat* cervix 36, 246. jacuit telis 10, 112. Creta Metello 18, 218. mucrone suorum 21, 243. jacuere Franci 21, 190. jacebo deserta melius 15, 149. jacebunt telis 11, 13. jacenti concede 39, 11. *jacentes* oculi 15, 21. ignavosque putas 33, 96.
 • *Jacobe* dux 77, 2, 14.
 jactator immodicus honoris 24, 26.
 jactas aluisse 1, 236. jactat sua concedi 15, 71. se Rhætia 26, 331. se arbor 36, 344. jactet se minus 29, 43. se vertice meo conceptum 36, 59. jactent se alii 17, 230. jactaret praelia 28, 400. jactare se parem 1, 20. solebat 21, 349. jactantem labores 18, 103. jactantior annus 8, 2. gloria splendet 26, 587. jactatur vento & unda 28, 140. jactatum exprobrare soles quod tribuas 22, 157. jactata fulmina 26, 509.
 jactura lateat 18, 36. levis 20, 118. 21, 298.
 jactus (*telorum*) impedire 45, 31. jactibus crebris 45, 18.
 jaculabile nulli deo telum 20, 167.
 jaculatur tædas 28, 329. *jaculentur* sidera crines 15, 496. sese in auras 17, 319. jaculata pilam 29, 144.
 jaculum torquere 10, 6. movet 15, 438. vibrans 26, 464. Parthi 35, 200. quæreret 37, 102. in jaculum mutat 78, 1. jaculi vicem implevit 20, 454. jaculis quæ vires? 8, 527. obtexitur aer 21, 258.
 Janiculo quæsit 18, 443.
 janitor turbidus Orci 3, 295. ingens 33, 86.
 janua pulsatur 18, 93. nulla patet 35, 170.

januarum crepitus, malum omen 35, 7.
 Janus vetat 18, 319. *bella* pre-mens 28, 638. *Janum* pax ligat 22, 287.
 Japetionidas finxisse 20, 491.
 jaspide multa 8, 591. surgunt limina 10, 90. *viridi* 28, 526. tereti nodantur vestes 35, 40.
 Iberia nescit Maurum 21, 19. contulit vectigal 29, 63.
 Iberus *dives* 17, 53. Iberi *audiant* 12, 21. Iberos extremos 52, 21.
 Iberus *fulgor* 8, 587. Iberi tormentis 10, 40. Ibera domus 8, 20. *Iberæ* Thetios 36, 319. *Iberam* progeniem 22, 236. Iberos fluvios 1, 48. nostros æquus modereris 8, 393. in extremos 24, 147. per campos 73, 3. Iberis primis 3, 293. *mistis* 21, 155. terris 29, 114. Iberas segetes 18, 407. speluncas 24, 309.
 Icarium pelagus 20, 265.
 ictus lapidosos grandinis 26, 240. ictum *jussu* 8, 529. fulminis 36, 60. certum destinat 45, 32. in ictum libratur 35, 226. ictu labentibus 8, 55. grato 8, 615. populeo 10, 67. sub dubio 15, 242. sub uno 18, 50. crebro 20, 450. vomeris 33, 196. forti 35, 182. crebro contunditur 36, 127. uno 37, 82. ictibus alternis 21, 282.
 Ida ab Cretæa 24, 251. paverit feras 54, 8. *Idæ* gelidæ 20, 279. montibus 21, 264. in vallibus 35, 267. rupibus 36, 371.
 Idam mutasti 15, 118. dissipat ignis 101, 130.
 Idæis ab antris 8, 197. Idæos leones 36, 49.
 Idaliū jubar 14, 1. Idalia acu 35, 16. Idaliæ sorores 10, 101. *famulæ* 31, 8.
 Ide horruit 10, 18. bacchatur ululatus 33, 205. *Idem* attigit 33, 199. cum nec dum absconderit 36, 140.
 idem. *eadem* sorori delubra tenens 22, 30.
 in jecur cupido recessit 8, 249.

jejuna

INDEX

- jejuna* aristæ 18, 116. *jejunas* fauces 43, 5.
Ierne glacialis 8, 33. *Iernen* movit 22, 251.
ignara reverti 20, 430. *ignarum* doceas *Parnassia* vatem 1, 71.
ignavia fluxit in enses 20, 563.
ignava contagia 18, 490. *pietas* 26, 306. *ignavi ævi* 36, 21.
ignavo tantum licuisse nocenti 5, 198. muro 17, 155. *ignavos* jacentesque putas 33, 97. *ignavas* sagittas 7, 21.
ignescunt nares 8, 547. *ignescere* spumis frena 5, 175. *istimulis* Phæbi 20, 46.
igneus horror 10, 191. honos 44, 17. ardor 25, 7. *igneæ* juven-tus 1, 155. ales 22, 419. *Bri-tomartis* 24, 251. *igneæ* formæ 11, 5.
ignifluo in orbe 101, 127. *igni-fluis* cavernis 7, 196. *ignifluos* flatus 101, 137.
ignis *rosens* 1, 5. alienus 3, 9. po-pulatur aristas 5, 44. holpes plagis alieni temporis emicuit 8, 188. *solutus* frontem circum-fluit 22, 324. solveret massas 24, 234. medius 44, 71. dissipat Idam 101, 130. ignem commo-ti pectoris nutrit 3, 181. occi-duum 7, 180. fecundum cor-poris 18, 49. sacratum 21, 59. in exiguum vanescere 26, 248. tenerum despuit 35, 52. igni fanantur 20, 14. & ferro bac-chatus 26, 156. infecerat pudor genas 31, 41. *splendens* cli-peus 37, 77. *igne* pepulerunt leonem 5, 254. citato 17, 328. hoc meruit 18, 445. propinquo 21, 124. vario lapidum 22, 92. torvo 22, 460. fulmineo 26, 231. absumti 26, 610. metalli 28, 51. placido suspirant pha-retræ 31, 12. sanguineo 33, 231. compresso 36, 396. blando tem-perat 48, 48. offenso 49, 14. vago 49, 62. ab Phrygio ra-ptus 50, 38. furente 50, 46. ignes exploratores 6, 11. *maris* Sidonii 8, 599. virginis insoli-tos 10, 1. dilatos 10, 258. no-tor flagitat 10, 292. fulmineos 18, 12. sparserat 20, 33. mari-ti 21, 121. *primos* disceret 22, 74. *sevos* prospicimus 26, 45. divini volant 26, 510. oculo-rum 36, 87. ne deficerent 36, 400. *inocciduos* infopitosque *ib.* nostros fastidit 41, 17. in medios 50, 29. *illicitos* fovet 69, 4. *ignibus* adversis flagra-verit orbis 1, 24. reliquit 20, 579. *croceis* 22, 467. *subjectis* 45, 38. *contemptis* 49, 22.
ignobile vibrans jaculum 26, 464.
ignominia vacaret 18, 235.
ignorantia placet 8, 210.
ignorat dicere 10, 186.
ignoscat placidus 74, 19. *igno-scant* senio 20, 36. *ignovit* Achilles 39, 13. *ignoscere* mi-fero 26, 91. *ignovisse* velis 22, 18.
ignota sub nube 1, 33. *ignotum*. diem 99, 10.
ilex *Pyrenæa* 24, 313. plena favis 35, 109. *ilice* sub densa 28, 518. *ilices* per altas 11, 10. *ilicibus* nigris 3, 337.
ilibus semiferi 37, 81.
Ilia uxor Tiberini (*Rhea*) 1, 225.
ilicer deserit 1, 211. *addidit* mune-ra toris 40, 29.
ilignis domibus 24, 323.
illabitur antennis 24, 367. *Aetnæ* jugis 36, 330.
illecebris capitur 3, 164. *dolosis* 22, 137. auri 28, 605. *ferrum* tenetur 48, 57. *illecebras* ma-riti 33, 36.
illicitus cruor 3, 78. *illicitum* duxisse nihil 5, 320.
illidit hiatus scopulis 20, 431. *il-lidens* tellure dracones 101, 59.
illidi cautibus 33, 255. *illisa* unda 3, 272.
illuxit regia mensis 1, 265. *illu-xere* faces 33, 272.
illudere campis 33, 219. *illusa* vo-cabula fatis dubiis 26, 557.
illuminat currus 35, 227.
illustrat *Craffum* 18, 503. *Cela-nas* 20, 258. te avus 29, 40. gloria 50, 39. *illustrant* flam-mæ cælestes tua omina 8, 196.
illustrare spectacula 24, 240.
Illyricum peteres 21, 172. *Illyrici* jura 26, 535. *Illyrico* præsidet 20, 216.

Illy-

INDEX

Illyricum quid comprehenderit? 5, 201.

Illyrici litoris 7, 119. *Illyrico orbi* 17, 202. *Illyricis damnis* 5, 201, 15, 453. *stragibus* 20, 111. *tributis* 22, 207. *equitatibus* 29, 62. *Illyricos finus* 1, 60. *fines* 5, 161. *Illyricas per urbes* 23, 92.

imago inolevit vitiis 5, 505. *pal-lida* 18, 122. *vivida Martis* 26, 468. *me lufit* 27, 21. *peregrina juris* 28, 7. *vernans toti regalis* 29, 93. *lucis extrema* 36, 444. *pelagi* 49, 27. *imagine certa dignantur fomnos* 22, 217. *sub pugnae laeta* 28, 638. *vitreae formae* 36, 268.

imbellem Orontem 5, 35. *Rhe-num* 21, 20. *imbelles epulas* 7, 80. *ad signa ministros* 8, 338.

imber decolor nasci 20, 41. *flammeus decidit* 28, 342. *imbrem hastilibus fufum* 21, 352. *imbre largior* 1, 43. *prærupto* 22, 462. *perefa pars* 44, 34. *circumfufo* 47, 26. *imbri affiduo noctem foedaverit* 28, 538. *imbres densos collegerat Notus* 8, 173. *optantur* 24, 56. *auratos* 24, 225. *largos rofarum* 31, 118. *colligit* 35, 309. *sevenos* 47, 5. *imbribus frons manat* 1, 223. *largis ora madefcunt* 36, 311. *totis bruma rigeret* 101, 66.

imbriferam noctem 74, 3. *imbuir quicquid fol* 8, 389. *imbutam flammis iram* 8, 242.

imitatur zonas Olympi 24, 135. *imitari mores humanos* 28, 514. *imitata viros terrigenas* 35, 167.

immane tropæum 10, 117. *immanibus stimulis* 15, 349. *immanius hydrys* 3, 89.

immemor propriæ salutis 28, 468. *natae* 36, 98. *uterus* 36, 427.

immenso principe rerum 8, 23.

immergere truncis plantas 7, 76. *immerfa cruore* 1, 111. *immer-sum fibris nefas* 18, 13.

immeritas pinnas 36, 139.

imminet ultor 3, 370.

immitis tactu & haustu 49, 31.

immittere fluvios ripis 3, 64. *iratum populis fratrem* 15, 141.

immobilis hæret Terminus 20, 292.

immoritur arboris trunco 18, 118.

immortales Molossi 24, 293. *immortalibus herbis* 10, 158.

immota argumenta 20, 77. *moratur* 36, 194.

immunis clade 22, 201. *fit regio nulla* 33, 223. *rivus* 60, 1. *immunes oculi nube foporis* 21, 310. *immunia leti oppida* 35, 358.

impacata quies pelagi 3, 71.

impar moribus 3, 297. *pugnae* 8, 365. *tristibus* 26, 117.

impatiens fui 3, 32. *remeare leo* 5, 253. *vomeris* 15, 150.

impavidus fui horror 50, 14.

impedit axem serpentibus 35, 161. *vis improba ferri* 36, 110.

impellis chordas 101, 17. *impellit totis viribus* 36, 379. *impulit cunctantem querelis* 28, 360. *timor* 28, 449. *ensem* 33, 208. *dies fluctus* 35, 1. *cuspi-de montes* 35, 182. *impulerit me tumor* 39, 7. *impellere causæ poterunt* 20, 154. *impellens viribus hostem* 1, 73. *impellitur æstu* 5, 114. *impulsi plau-sibus colles* 1, 176.

impendet mihi letum 15, 102. *impendingia non vitant* 20, 499.

impendit amorem pignoribus 29, 112. *impendere jactus* 45, 31. *impenfi Decii* 18, 451. *impenfia mariti fati femina* 26, 439.

impenfas profundas 24, 224.

imperfecto rigore 56, 3.

imperiosa faines 3, 31. *quies* 17, 241. *imperiosior Gelonis* 11, 3.

imperium sanguine quaesitum, sanguine servatum 5, 50. *contexuit* 5, 52. *revelli juvat* 5, 206. *sero datum* 7, 87. *recepit currus* 8, 69. *refluum commodat* 15, 283. *sequatur remos* 15, 463. *æstimat* 16, 18. *sumsit te* 17, 49. *perdidit* 19, 22. *lacerum* 21, 283. *gubernes* 22, 72. *fundit in omnes* 24, 137. *legesque Jovi placerent* 28, 150. *a suis sedibus errat* 28, 408. *fufferre tyranni* 101, 85. *impe-*

INDEX

- rii lux illa fuit 8, 182. tanti
 per orbem consors 10, 277. in-
 stitor 18, 198. a fronte rece-
 dant 18, 423. memor 20, 126.
 frena reguntur 24, 10. cultos
 24, 206. labantis molem 26,
 572. 36, 56. sidus 28, 23. fata
 28, 591. præsens genius 28,
 612. in usus 29, 59. vires 31,
 87. imperio feta domus 12, 24.
 fraterno 20, 547. ducem pro-
 spiceret 21, 71. assuesceret 28,
 76. vinci majore 35, 236. ne-
 xas, vagas (*mulas*) 51, 2. im-
 periiis paruit 26, 396. unius se
 tradunt 29, 206.
imperia Manliana 8, 403.
 imperat bellaturo 24, 86. de me
 29, 102. imperet deis 3, 149.
 impervia ratibus Thule 7, 53. men-
 ti 22, 424. famæ regio 31, 63.
 impetus junxit currum 1, 78. lu-
 cis prodigus arsit 5, 184. acrior
 arsit 15, 480. ducis 21, 200.
 excessit Zephyros 28, 476. ina-
 nis vanescit 33, 75. Austri 35,
 200. iræ 39, 1.
 impexam frontem 35, 359.
 impiger ire vias 3, 241.
 impexit vagos 26, 173.
 impius Jupiter 36, 326. *impia*
 Tartara 35, 334.
 implacabilis obstes 22, 19.
 implacidas curas 33, 110.
 implex patrias galeas 8, 520. im-
 plet galeam 36, 219. me Apol-
 lo 81, 4. impleat prælia 20, 82.
 impleret vices nostras 28, 433.
 implessent sinus venti 100, 6.
 implere iussa 101, 43. impleri
 viscera partu 95, 9.
 implicat galeæ lacertos 48, 35. im-
 plicuere mora 50, 8. implici-
 tus limo 20, 442.
 implorat nomen tuum 8, 448.
 opem 34, 6. deas 35, 205. juven-
 cos 36, 169. Pæana 37, 125. im-
 plorant patrem 20, 514.
 implumem volatum 94, 3.
 imponit *habenæ* 17, 13. impone
 rebus 31, 75.
 importuna petebat 36, 288.
 improbus Triton 29, 126. *impro-
 be* sudas 10, 112. improba po-
 sco 1, 158. Megæra 2, 74. ge-
 stu *species* 10, 321.
impune pererrans ægida (*Minerva*)
 8, 163. nunquam murmura ve-
 nere 24, 338. cadunt 31, 114.
cometen nunquam spectatum 26,
 243. cometen non vident 33,
 233. fremant leones 35, 243.
 reparant vigorem 49, 99.
 in auro formantur 1, 98. in ga-
 lea potare (*pro ex*) 7, 49. in le-
 ges *ludit* 18, 230.
 inaccessum Veneri pectus 33, 224.
 inaccessos montes 26, 322.
 Inachides traxere phalanges 15,
 407.
 Inachius Perseus 3, 278. Inachiis
 templis 1, 196. ab Argis 34, 9.
 inani animo 26, 381. *ratione* 47,
 11. per inane 1, 207. magnum
 3, 17. immensum 17, 80. 35,
 281. tulere 40, 9. inane quic-
 quid nutrit 18, 356. rupis 49,
 30. inanes cibos 3, 205. ani-
 mos 37, 36. *inania* verbera 3,
 48. per cæli 18, 385.
Inarimen subit 27, 18. rapuit 36,
 184.
 inaugurat annum 28, 12.
 inausum restaret 18, 235.
 incanduit stimulis invidiæ 3, 25.
 ore rubor 10, 8. æther 33,
 250.
 incassum meditare exitium 5, 302.
 objicit signa 26, 614.
 incedit principe major 15, 195.
 furiale leo 26, 326.
 incendia fida 17, 329. fumant 18,
 243. tanta miscentem 26, 145.
 perbacchata domos 26, 242.
 nutrit 33, 163. fluunt vultu 35,
 316. præstatura novæ vires 44,
 47. inferna ruunt 49, 71. *in-
 va* monstret 50, 9.
 incendit amictus glaucos 28, 167.
 incendor amoris telis 90, 1.
 incensa omnia videt 5, 71. in-
 centas arenas 5, 241.
 incepta secundat 22, 364. ab in-
 ceptis reppulit 18, 512.
 incertus casus 3, 3. *incerta* pocu-
 la 15, 178. *vibrat* securum 36,
 358. incertos æstus 8, 226. in-
 certius undis 3, 91.
 incessant nomina fastos 17, 267.
 incessare vias 20, 77. venenis
 lunare jubar 26, 238. cælum
 35, 217.
inceffus

INDEX

- incestus* amor prædæ 3, 221. *inceffo* seni 8, 315. *incestis* Titanibus 33, 66. incestos somnos 15, 446.
- inchoat ore 1, 235. vias 36, 406.
- incidunt* sæcula 26, 266.
- incipi torquere laborem 1, 268.
- incitat undas 28, 458. inciret ardor 22, 266.
- inclamante Christo 99, 11.
- inclementia maris 26, 210. cæli 28, 445. diræ formæ 33, 82.
- inclinat jubar leo 5, 255. *pateram* 21, 62. canitiem 22, 443. populo regale culmen 28, 64. faces 36, 442. inclinant silvas 33, 206.
- includit pascua gyro 5, 126. inclusa ira 3, 44. hiatu 36, 102. inclusum utero 95, 7.
- incoctum metallum 33, 241.
- incola ferebat 28, 287. messes mirabitur 33, 198. terræne marisne? 36, 431. Rubiconis 43, 2.
- incomitatus ferar 5, 167. adit ripas 8, 444.
- incomtæ pulchræque tamen 24, 245. incomtos ramos 36, 77.
- inconcussa saccharia 8, 256.
- inconfusos recurfus 28, 623.
- inconsultus ne quid agas 22, 108. *inconsulti* recessus, 28, 29.
- increpat Nymphas 36, 5. his vocibus omnes 36, 292.
- inculta sæcula 22, 198.
- incumbit* studiis 17, 65. incumbunt patribus Naidæ 36, 16. dracones 101, 30. incumbat Auster 29, 203. *incumberet* Austro 24, 71. aura 100, 5. incubuit flamma falictis 39, 38. incumbere Bithynis 20, 467. incumbens ferro 29, 153.
- incurfu unius tremuit 21, 216.
- incude Sicula 7, 192. incudes streperent 22, 176. incudibus gemunt 20, 71.
- incusare querelis falsis 28, 429.
- incustodita domus 36, 146. incustoditam ripam 26, 429.
- indagine immensa 5, 376.
- indecores torpebimus 3, 58. expensæ 22, 145.
- indefessa comes 28, 600.
- India metas intulit 15, 456. re ditet 18, 225. *pingitur* 18, 357.
- levat æquore solem 29, 52. spatiosior redditur 39, 19.
- indicio fuit 24, 96. Delonis 28, 472. natæ repertæ 36, 52. indicia dispersa viarum 36, 441.
- indicit bellum 3, 69. mores severos 29, 128. *indicat* numerus defectum 17, 130. indixit hiems hostem 15, 16.
- indictum tacitumque relinqui 49, 9.
- indigenas habitus 28, 8. *nimbos* 33, 161. fluvios 1, 254.
- indigesta comas 31, 28.
- Indigetes mærent 15, 131.
- indignari verentur 3, 258. indignantes veltigia arenas 36, 385. indignata regi 1, 27.
- indignum partu timorem 101, 52.
- indiscreta feris vita 36, 45.
- indocilis flecti 33, 69. rerum 58, 9. *indociles* comas 35, 31.
- indoluit genitrix 20, 287.
- indolis magnæ veltigia 8, 374. *indole cruda* 7, 43.
- indomitus Mavors 4, 17. *indomitum* nihil pio 8, 100. folibus rigorem 58, 1. *indomitam* artem 46, 1. *indomitas* lenibat 18, 84.
- indulgentia veris 10, 55.
- indulget spatio 10, 249. indulgente aspectum 36, 302. indulgere desidiis 1, 152. dies theatris 20, 87. indulgentem dapibus 22, 144.
- induit* sese annus auspiciis regalibus 8, 1. annos moribus 24, 121. parvum triumphis 28, 68. hospes honos annum 28, 651. rosas splendore 35, 92. pampinus ulmos 35, 111. induet mentem patrem 7, 157. induat te messibus 1, 274. indueret floribus 21, 87. induitur habitum Diana 36, 217. induta sinus carbaceos 20, 183. indutos chalybem equites 28, 569.
- Indum bibissent 20, 102.
- Indus niger 1, 170. 21, 158. ebur dabit 7, 211. fœdera peteret 28, 415. scrutatur 48, 15. Indorum stagna 5, 242. spoliis 10, 217. Indos proterat cuspide 3, 374. per extremos 8, 257. adstrin-

INDEX

- adstringunt Mænala 8, 609.
trepidos 15, 20. trans Indos
44, 2. ab Indis se prodat Ze-
phyrus 26, 58. Indis ab colo-
ratis 20, 331. tela vibrantibus
21, 262. domitis 24, 62. ni-
gris 52, 17.
Indus lapis 8, 585. odor 44, 98.
Indis amnibus 24, 349.
industria ornatur 17, 263. sollers
31, 92. vitæ 45, 44. audax
68, 11.
inemptus favor 28, 607. inempta
salus 49, 70. inemptas dapes
3, 206.
ini primus 8, 344.
inermis dextra 1, 28. plus egit
21, 17. necavit serpentes 101,
64. inermi limite 22, 186.
iners fuga 3, 268. turba 22, 79.
inertes fomnos 7, 41.
inertia pignus erat 18, 420. pro-
bitatis nomen subit 20, 207.
nutrit 20, 580. furgat divitiis
22, 130.
inexhaustus motus 1, 2.
inexpertum opus 18, 165.
infamat montes 15, 513.
infans ambitus signis augustior 8,
151. tibi creditus 10, 41. de-
gener 15, 193. ore ferens pa-
trem 22, 347. infantem com-
misit alendum 28, 583. infan-
tes anhelos 35, 47. infantum
novi vultus 20, 42.
infantia linguæ 29, 103.
infausto lumine 33, 40.
infecunda viscera 33, 125.
inferiis gens tota datur 21, 104.
inferias dedit tumulis 8, 96.
inferior Junone 36, 418.
inferni raptoris 33, 1. inferno or-
bi 35, 361. infernæ sorores 3,
27.
infert se mœnibus 17, 124. infer-
ret signa 23, 10. inrulit iram
paci 8, 114. signa Oceano 29,
41. damna 50, 45. intulerit
Pœnus 24, 103. intulerat fene-
strum 28, 534. inferre minas
3, 306.
inestavere pecus 36, 167.
infecit radios 3, 130. infecerat
ira oculos 26, 585. pudor igni
genas 31, 41. nox ignes ocu-
lorum 36, 87. infecta notis 1,
215. ostro 1, 264. infecto cæ-
lo 3, 301.
infida mens 18, 129.
infuit Jupiter 37, 52.
inflammaret amorem 7, 51. in-
flaminata manus pretio 21, 293.
inflexit foceros 40, 45. inflectere
sensus humanos 8, 300. infle-
ctere pœnis nostris 28, 276. in-
flexo cornu 33, 228.
inflare buxos 36, 130. inflatus
anhelat 18, 259.
infloruit arcibus pristina ætas 24,
124.
informat equos 28, 522. informa-
tura labori tedas 36, 331.
infractis cornibus 21, 221.
infremuit vox 5, 385. parribus
cedentibus 8, 112.
infundit animo virus 20, 188.
fœdera 48, 40.
ingemmat crimen 3, 181. splendo-
re diem 7, 136. flores 36, 222.
ingeminant noctes timorem 36,
70. ingeminent miracula 26,
21.
ingemuit Rhamnusia 26, 637. quis
non? 18, 146.
ingeniosa egeltas 36, 31.
ingenium immane scelorum 5, 142.
Veneris 19, 60. mobile 22, 40.
atrox se non dejicit 28, 229.
fluat 41, 9. quod vos vinxit?
57, 3. ingenii docta facultas 8,
516. fluctus 17, 63. ingenio
robur 10, 315. quidlibet subigit
18, 367. geminantur vera 20,
471. variæ canes 24, 298. mi-
nuit favorem 25, 11. rapido
prævenit 3, 110. loci 33, 140.
pectinis 35, 41. utitur 46, 9.
loquax timor 26, 227. ingeniis
paruit campus 17, 162. teneris
20, 180. felicibus 22, 127. ho-
minum florescite 22, 457. tuis
28, 493.
ingentia pereunt brevibus fatis 5,
49. facta 24, 38. ingentibus
animis 26, 584.
ingerit truculentos urfis 5, 483.
nobis maritum 15, 193. jubar
herbis 22, 469. Venus campos
36, 221. ingerat obseffo probra
28, 243. ingesta sopori facies
36, 81. ingesto luctu 39, 32.
ingestum respuit 31, 77. inglo-

INDEX

- inglorius confumis 3, 141. suppo-
 suit armos 15, 364. eat 26,
 78.
 ingluviem profundam 20, 333.
 ingrati non subiturus onus 42, 12.
ingratum iter 20, 191.
 ingredior turbam 101, 7. ingre-
 derere decorus 28, 372.
 ingressus fortunatos 28, 269.
 ingrueret bellica nubes 29, 197.
 inguinis reliquum 18, 280.
 inhonorus populus 15, 99.
 inhorruit nemus 1, 125.
 inhospita saxa Cynthi 8, 137. saxa
 Cygni 26, 218.
 injecti faucibus 36, 394.
 iniquus mons 5, 34. iniquos pre-
 mit 26, 512.
 injuria felix 8, 618. cresceret 18,
 119. fit ducibus 18, 475. atrox
 26, 390.
 iniussæ manus pectora tundunt
 36, 129.
 injusta recidat 17, 98. largiri 22,
 104.
 innata lænæ 10, 164.
 innata rabies 3, 48.
 innectit moras 3, 315. innectunt
 colla catenis 22, 374. innexuit
 pedibus hydrum 15, 469. *æthe-
 ra* limo 20, 493. hamis 22, 138.
 innectite colla lacertis 35, 369.
 innectere retia lustris 35, 241.
 fraudes 101, 36. innectens te
 membris nudis 29, 88. inne-
 xus arundine comas 28, 378.
 innexis ramis 36, 534.
 innocuus apex 8, 194. *innocue*
 navis 26, 12. aves 35, 349.
 innoxia bruma 36, 223.
 innumeras hominum catervas 1, 44.
 innupta Minerva 1, 84. mater
 95, 8.
 inoccidui Triones 37, 11. inocci-
 duos ignes 36, 401.
 inoffensum omen 28, 14. inoffen-
 sam vocem 17, 217. inoffensus
 visus 35, 116.
 inolevit vitis 5, 505. penitus to-
 ris medullis 28, 78.
 inopinus utrumque perculit 8, 102.
 inopino tramite 5, 29.
 inops semper quicumque cupit 3,
 200. pecudum 5, 40. exiguae
 telluris 5, 452. nullus adeo
 18, 227.
 inquinat omnes 18, 484.
 infania vulgi cadat 17, 248.
 Infanos montes 15, 513.
 infanæ quadrigæ 8, 63. infani
 fremitus 3, 75. *insanum* pro-
 clamat 18, 318.
 inscribitur aër 15, 478. *inscripta*
 facies 20, 344. inscripti nomen
 dentes 24, 348.
 inserit se omnibus actis 22, 32.
 inferet honores 18, 480. inserte
 te choreis 10, 337. inserta ga-
 lææ oscula 29, 216.
 inserpere murmur arenis 33, 256.
insedit Græcia portus 20, 246. cer-
 vice 24, 351.
 insidiis flectetur 3, 115. frustra
 tentatis 15, 393. circumdedit
 28, 300. insidias bilingues 15,
 285. hauserat 18, 80. retegunt
 22, 214. Superum 36, 200, pel-
 licis 101, 47.
insidiator oberrat 22, 120.
 insidiosa murmura 22, 49.
 insignia nostra timeant 1, 162.
 Romana 18, 461. trabearum 22,
 218. famæ 26, 107. insignibus
 raptis 8, 83. propriis 10, 327.
*insignia unde habeant illa galearum
 & scutorum ornamenta laciniosa?*
 5, 356.
 insigni bat acu 33, 247.
 infiliiit campo 3, 347.
 insinuanda labris animisque litera
 41, 22.
insipiens non noverat 10, 4.
 insiltere fontem 101, 5. institit sol
 medio axi 36, 234.
 insolitæ tigres 24, 369.
 insomnis Pharius 80, 2. *insomnes*
 curæ 3, 38.
 insomnia videt 19, 39.
 insonuit verbere signa 28, 625.
 insons spiritus 98, 27.
 insopitis tractibus 26, 22. insopi-
 tos ignes 36, 401.
 inspectis altris 8, 146.
instabilem Symplegada 20, 30. in-
 stabiles Symplegades 3, 173.
 deos 5, 441.
 instar tropæi 24, 97. habet silvæ
 hasta 35, 25.
 instaurat rates 15, 417. instauraf-
 set pugnam 26, 597. instaurare
 vias 1, 10. dapes nectare 36,
 216.

insti-

INDEX

- instigat euntes dictis 26, 559.
 institor imperii 18, 198.
 instituit honorem 22, 325. sic il-
 lum parentis pietas 28, 554.
 instat causis fallacibus 3, 238. mihi
 cum querelis 36, 33. quod in-
 stat, ferum creditur 20, 53. in-
 stitit sol medio axi 36, 234.
 instrepat dentibus 17, 223.
 instruit patientia 22, 106. bello-
 que viæque 26, 551. arma 28,
 217. instruxit nova membra per
 labores 7, 42. instructa legione
 26, 596.
 insudant tonsis 24, 364.
 insueta dabis 1, 159.
 insula amica 1, 189. procumbens
 in Tibri 1, 226. tremebat 3,
 292. figurat se in speciem plan-
 tæ 15, 508. læta choris 19, 63.
 Tiberina 24, 173. latrat flucti-
 bus 31, 61. fundo vellitur 33,
 156. tremefacta nutat 36, 236.
 deserit æquor 37, 63. fummos
 recessu ingenti 86, 2.
 insultat mihi iustitia 3, 56. insult-
 et jugulo 38, 22. insultant gen-
 tes 20, 564. profugo 28, 199.
 insultaret Maurus 21, 383. in-
 sultate mihi 36, 328. insultare
 jacenti 8, 111.
 inesset nullus rector 3, 2.
 insuperabile rerum caput 15, 459.
 intactus vicio rigor 1, 41. inta-
 ctam crimine 20, 128.
 integer equitum catervis 28, 285.
 intemerata itagna 33, 112. inteme-
 ratorum fratrum 22, 87.
 intendit ad oscula turres 33, 211.
 intendunt spicula 31, 20. in-
 tendere populis letum 3, 88.
 thalamis carmen 8, 650. inten-
 to cornu 35, 206.
 intercisit dies 1, 172.
 interceptum volatum 26, 265. in-
 terceptas artes 36, 156.
 intereunt mentes 8, 234.
 interficit ternas animas 37, 82.
 interfuit urbes 1, 227.
 interfusa Styx 33, 23.
 interjacer tellus 5, 39. Oceanum
 21, 215.
 interior plaga 21, 250.
 interitum fratris 37, 104.
 interlabentibus annis 15, 346.
 interlucet seges 18, 116.
 interluit æquore montes 33, 143.
 intermicat Plauistro rara Arctos 1,
 26. aurum squamis 33, 183.
 internigrantibus spatii 45, 14.
 interpres inalus rerum merus 26,
 262. interprete casu 26, 556.
 interrupisse labores 4, 15.
 interserit arma 26, 397.
 interstrepis urbes 36, 103. inter-
 strepat Nereus 5, 303.
 intervalla comæ deserta 18, 115.
 interviret semita 35, 100.
 intexit lilia violis 35, 129. *intex-
 tus* nebrida gemmis 8, 606.
 Phaëthon 28, 167. intexta Ta-
 gum Hispania 22, 229. intexti
 vitibus antri 31, 2.
 intonat Augustum Echo 28, 617.
 Hymenæos 35, 230. intonat vox
 14, 35. digito 17, 317. intonuit
 clipeo 20, 162.
 intorquens vitibus ederas 22, 263.
 intremuit Germania 7, 17. Simois
 21, 264.
 intrepidum ferri 7, 31.
 intrat sacras fores 5, 143. passu
 superbior 10, 98. major in al-
 tum 49, 30. *intrantem* pontum
 15, 225.
 intuitu avaro 3, 165.
 intumescat auro Tagus 12, 32. in-
 tumuit levantibus alte rebus 1,
 40. virtus 5, 183. *si* quid pie-
 tas 36, 296.
 invadis trepidum 101, 94. in-
 vadit muros 3, 137. pernix
 utramque 36, 376. invadunt
 opes 5, 30. invaderet Alpes 26,
 283. invaserit ædes 20, 512.
 invasere saltus 35, 124. invade
 fines 33, 218. invadere astra 3,
 62. parrem 5, 160. cuspidem
 Mauros 15, 351.
 invexerat otia 33, 275. invehitur
 templum 44, 91.
 inveniam dum pignus 36, 319. in-
 veniens animo 21, 301. inven-
 tum hinc reor 45, 46. *inventis*
 cibis utere 8, 342.
 inventor ferus scelorum 7, 102.
 inverrunt desuper calathos 31,
 117.
Invisi nomen probantes 15, 423.
 invicti roboris 101, 12. invicta do-
 nis vel armis pectora 26, 131.
 invictis fati 101, 36.
 Fff
 invideo

INDEX

- invideo* haud equidem 36, 27. *invidet* actis 18, 397. *æquor* votis 40, 56. *invideat* Hybla 35, 81. *invideant* claris 8, 291. *invidit* arenam cæsis 15, 398. *benores* 22, 232.
invidiæ stimuli 3, 25. *minacis* cumulus 5, 249. *quis* dabitur color? 13, 11. *nil* licet 17, 165. *procellas* 18, 266. *finis* reliquit 24, 39. *furentis* mensura 24, 44. *rabies* 29, 231. *cognatæ* vulnera 36, 201. *tantumne* licebit? 39, 5. *invidiam* tulit 91, 4.
invida fortuna 5, 149. *aqua* 35, 336.
inviolabile concilium 24, 242.
inviolata capita 36, 370.
invisus plebi 24, 46. *invisio* in auro 3, 169.
invitat donis 22, 362. *invitant* novum sidus 7, 172. *ventrem* pretio 20, 329. *præmia* mores 22, 125. *ad* prata pecus 28, 200.
invito vultu 36, 128.
invius humano gressu mons 10, 50.
inultus flebis 20, 209. *inultam* te non patiemur 15, 204. *inultos* proturbet 20, 513.
inumbat genas flos juvenilis 1, 69. *colla* 35, 26.
inundat sanguis venas 44, 66.
invocat Coros 47, 4. *invocet* deos 50, 10.
involvant vortice silvas 17, 238. *involverat* tenebris lumen hiems 8, 172. *involvite* Pelion Ossa 8, 108.
Io Pæan 2, 11. *mater* 35, 267.
Jocasta peperit 18, 290.
jocandi sævitia 18, 24.
joco vano 18, 347. *infano* 19, 6. *jocis* permixtis 14, 31. *seria* miscet 22, 165. *jocos* ad solitos 20, 357. *alternos* passus 28, 60.
Ionas attingit 20, 239.
Ionia in alga 7, 197. *unda* 17, 205.
Ionio alto 47, 39. *mari* 74, 4.
Ionium regitur velis 8, 461. *sub* puppibus ibat 21, 174. *laxare* 26, 222. *domat* 32, 12. *Ionios* fluctus 28, 209. 35, 1. *Ionias* iras 33, 147.
Ioviam cohortem 15, 418.
ipse venit 26, 461. *ipsa* domus 52, 2.
ira tumidus flagrante 29, 135. *canis* terruit 34, 34. *turbidus* 37, 108. *fremens* 101, 35. *non* prodiga telorum 45, 29. *prodiga* lucri 26, 609. *immani* insecerat oculos 26, 585. *nobilis* 26, 376. *gravis* deum 26, 172. *Romana* se vindicat 24, 84. *can-*
dui 22, 82. *fulva* Leonis perit 1, 25. *inoluta* 3, 44. *non* invenit spatium 5, 415. *paterna* 6, 10. *rabie* succensa 8, 243. *stupescita* metum 8, 244. *duceris* 8, 259. *expulsa* 17, 221. *movet* 17, 228. *media* 18, 364. *nostra* dignabimur 18, 373. *dabit* pretium 19, 32. *reminiscitur* 20, 139. *magna* configitur 20, 358. *iusta* 20, 542. *minor* stetit consilio 21, 335. *furens* odium explet 26, 609. *quicquid* suggererit 78, 4. *iræ* impetus producit 38, 1. *undantes* spumis 3, 76. *durius* consulitur 8, 265. *faciles* flecti 10, 79. *pelagi* cælique obnititur 21, 290. *dictis* procacibus 28, 246. *iram* totam dispergit 36, 266. *meritam* repetens 28, 111. *paci* intulit 8, 114. *imbutam* flammis 8, 241. *avidam* nocendi præcipitemque sui 8, 242. *satiavimus* 15, 36. *accensam* 20, 349. *deponas* oculus quam moveas 22, 18. *iras* ultrices 7, 104. *patrias* in pignora contulit 15, 393. *tantas* expiet 18, 19. *non* esse tentandas 26, 399. *Scythicas* unguibus exercere 31, 135. *in* timidus exarsit 33, 32. *respuit* Ionias 33, 147. *viles* despicit 35, 213. *tantas* movimus 35, 254. *meas* sentiat 37, 16. *Tonantis* 39, 39. *asperat* 48, 46.
iratum Booten 36, 225. *iratam* ægida 36, 60.
Iris prænuntia 37, 42. *uda* 60, 5.
Iris, persona 35, 100. *pluvias* denunciat 47, 4.
irradias artes 17, 85.
irremeabile iter 20, 406.
irrepere cadaver 18, 147.
irrevocandus error 26, 123.
irridens

INDEX

irridens scopulos 28, 271.
 irrigat nectaris imbres 10, 102. ir-
 rigit Aegyptum 26, 57.
 irriguus sopor 27, 9. irriguæ ve-
 næ 1, 252.
 irrita Tempe 26, 181. preces fudi
 36, 228.
 irroras flatibus annum 35, 75. ir-
 rorat equos 36, 403. Enipeus
 37, 71. Nilus 47, 18.
 irrupit fores 15, 139. urbes 20,
 276. irrupere Geræ 26, 279.
 irrumperet locos campi 22, 378.
 irruat barbarus Alpes 77, 5. in
 cives potentia 39, 55. irrueret
 Rhodopen 8, 50.
 Isauros indomitos 18, 217.
 iste nec placidus 18, 190.
 Ister egit fluctus 8, 636. te vene-
 rabitur 10, 277. vos tulisset 15,
 312. quas gentes alit 26, 569.
 Istri fontes 21, 215. pacator 24,
 13. patrii numen 26, 81. cornua
 26, 603. triumphati 28, 648.
 Istro triumphato 7, 25. ab Istro
 rediens 22, 367. Istrum tenta-
 bimus 1, 135. undantem 3, 184.
 moner 3, 308. stantem fulcavi-
 mus rota 7, 150. ex sanguinem
 20, 165. exiit 20, 203. opa-
 cum 22, 199. transvecta 26, 170.
 vorat 26, 337. rapidum 26, 489.
 sævum debilitat 28, 220. tene-
 bant 28, 413. patrium 31, 127.
 gelidum tranaverit 77, 7.
 Isthmiaci litoris 8, 464. Isthmiaca
 pinu 3, 252.
 Isthmos duo connectens 26, 190.
 Italia detrusus 26, 79. ab Italia
 5, 307. Italiæ frena 1, 59. par-
 tibus 5, 103. oppida gaudent
 7, 121. gementis 15, 88. auri-
 bus 22, 304. per omne latus
 26, 156. gravis 26, 403. peti-
 tæ piget 26, 478. ad Urbem
 26, 547. temerata 26, 561. po-
 pulos 28, 289. nomen 28, 319.
 per omnes montes 31, 24. pars
 33, 141. commune decus 43, 1.
 Italiam regit 5, 154. subjectam
 furiis prædonis 8, 360. fovet
 cuspide 10, 120. micantem ur-
 bibus 17, 201. belliferam 18,
 430. ad potentem 20, 527. cir-
 cumsterit tempestas 26, 111. fu-
 giens 28, 143. ferit 36, 445.

Itala tellus 26, 646. Itali grami-
 nis 26, 147. Italiæ oræ 28, 182.
 gentes 80, 3. Italo fluctu 5, 221.
 litore 26, 125. Italiam arenam
 26, 589. Italis montibus 1, 254.
 ab oris 23, 1. Italos perenti 15,
 509. Italas in oras 15, 224.
 spes 28, 24.
 iter Phœbi permenfus 7, 166. Sti-
 lichonis 58, 869. dignum curuli
 traxit 17, 18. patuit 20, 40. pa-
 rabant 20, 97. ingratum 20,
 191. irreineabile arripit 20, 406.
 fulmineum peritrixit 21, 200.
 aperitur 22, 127. incertum
 Martis 22, 437. certum Tonan-
 tis ib. famosum vulgavit 26,
 285. huc usque datur 26, 548.
 anni venientis futurum 1, 158.
 longum permenfus 3, 176. au-
 dit 5, 137. molitur 7, 68. te-
 nebris nox cæca repressit 26,
 354. turpe retexit 28, 133. me-
 dium cæli 28, 412. differret 28,
 459. pandit 28, 478. scrutatur
 33, 173. vestit comitata seges
 33, 188. sub terris querebat 35,
 157. regis adorant 44, 80. mo-
 bile torquet 9, 60. carpe 84,
 2. certum reditus tendere
 100, 8.
 iterare sororis nomen 36, 211.
 iterum sese induit 8, 1.
 Ithaco junctio 28, 471.
 Juba arx 8, 39. progenies 15, 332.
 juba lusi 73, 3. jubam Malsylam
 34, 28. jubæ nitenes galeam
 arrexere 37, 79. cruentæ 1, 93.
 sanguinæ 2, 4. discussæ spar-
 guntur 8, 548. minaces 15, 364.
 jubarum nodos excurit 35, 212.
 jubas debellatas 3, 379. deco-
 ras 10, 291. alpergitur auro
 17, 286. subligat 22, 471. blan-
 das summisere 33, 210. jubis
 fidereis (vutilis) 3, 352. terga
 crescere sensit 7, 79. insigne 24,
 318. vento citatis 24, 336. cri-
 nita 36, 218. excussis 70, 10.
 jubar languet 1, 25. lunare 3,
 147. 26, 238. regale 5, 144.
 æstivum 7, 45. Idalium 14, 1.
 ingerit herbis 22, 469. cæleste
 33, 45. arcanum radiant 44,
 17. abstrusum mundo claudat
 101, 126.
 Fff 2 jubes

INDEX

- jubes optata 1, 164. *jubet* Hispanis 5, 155. signis 24, 85. lava 51, 13. jubebat infanda 26, 377. jussere tubæ 26, 582. manus 49, 60. jubens clam timideque 20, 554. jussus furor 101, 30. jussi properant 21, 205. *jussum* ictum 8, 529.
- jucunda Martis 28, 624.
- Judæa venit in mercein 18, 220.
- Judaicis* velis 18, 357.
- judex cum pondere vergit 18, 208. dura sui mens 22, 221. timor 29, 211. judicis nigri 5, 459. error 8, 510. hæc 20, 72. notæ 74, 14. se judice 3, 239. *pel-lito* 5, 85. sub diva 10, 63. eventui 15, 250. te frueretur 17, 55. sub *humili* 21, 362. populo 24, 100. ferro 26, 592. sub Senatu 28, 591. Augusto 29, 178. te 35, 303. judicibus notis regimur 8, 491. somnia lites 27, 5.
- judicium poli 6, 2. virtutis erat 21, 74. cæleste 22, 209. de se haberi 24, 119. grave subis 25, 10. judicii te nunquam pigebit 40, 306. judicio speculi 10, 107. pulcram seriem, non sanguine 28, 419. nihil addi potest 31, 94. judiciis *desudatis* 17, 12.
- judicat eunuchus 18, 231. congrua mundo 21, 90. id inter aulae speciem 28, 559.
- jugalis nox 10, 45. jugalem grypha 28, 30. *coronam* 29, 184. noctem 40, 29. jugales (*folis*) 1, 4. rapidos 3, 343. ludunt 8, 17. cervi 24, 286. captos 28, 474. fessos proluis 29, 52. auriga vincit 31, 115. torvos temone ligat 33, 277. emeritos 35, 319. tardos non ire 36, 138. ducuntur ab axe 87, 5.
- jugera per Pæstana 10, 247. inferna 18, 454. novem campi 35, 339.
- jugulare minatur 3, 298.
- jugulum secuisse 19, 45. *Pallantis* 21, 97. in Scythiæ descendimus ense 26, 602. offert 28, 257. jugulo domini resperfus 8, 76. quo placabimus aras? 18, 20. insultet 39, 22. jugulis alternis luit 3, 83. civilibus 10, 389.
- jugum exitiale 5, 89. servitii 8, 260. triste cervicibus hæret 15, 155. sustinere 19, 48. inter utrumque 28, 519. jugi patiens orbis 20, 94. jugo laxatus herili 8, 614. sævo 28, 304. colla præberet 28, 382. materno colla dedere 50, 40. pateant colla 51, 6. sub juga venturi reges 3, 375. egi 22, 290. Romana redegit 24, 8. Cythereia adegit 20, 120. juga nudari cæpta pruinis 5, 102. Oetes 7, 114. prona 18, 353. *ferrea* 1, 81. ambusta 26, 24. floribus halant 31, 103. Actæa subeant 36, 54. jugis æquavere 1, 111. Alpines permistis 8, 107. eburnis 8, 608. frondosis 26, 192. præruptis 26, 341. immanibus 28, 49. attrita colla 33, 13. laxatis 49, 88.
- Jugurthæ vincla 21, 371. 26, 128.
- Jugartham immanem 15, 92.
- Jugurthinam pœnam 28, 381.
- Juleos Manes 28, 116.
- jungit concubia 22, 355. se propius setæ 46, 15. jungunt se geminæ 24, 253. jungebam leones 36, 424. jungeret me purpura 40, 52. *juxit* lapides olstro 8, 599. junxere currum 1, 77. Thyesten natæ 3, 84. me viro 20, 202. leto soporem 20, 437. gressum comites 35, 10. junget sese primis amoribus 11, 41. junge toros 10, 122. jungere differt quam pepigit 10, 21. *sensus* cum Stilichone 17, 161. junxisse cubile 31, 32. jungantur in unum 5, 516. junctæ paludibus ora 21, 199. junctæ Veneri 36, 281. juncto senatu 1, 231. junctis fruitur 28, 601. junctos opibus 15, 313.
- Juno thure vocata 1, 196. stabat 15, 130. colitur 18, 325. sinu te recipit 33, 106. æmula 33, 136. nostra parens 35, 367. tætiatur 36, 327. placabilis Orphei 40, 33. regia impedit 101, 22. Junonis aves 20, 330. profunda thalamos 33, 3. numina 40, 26. Junone inferior 36, 418.
- Junonius volucer 35, 97. Junonia avis 28, 575.

Jupiter

INDEX

- Jupiter arcet 3, 50. *primævus* 8, 197. quid magne moraris? 15, 140. cœpisset folio alto 15, 201. regni nescius 16, 12. possideat cælum 24, 41. altus 26, 101. viderat hæc 33, 212. impius 36, 327. risit 68, 1. Jovis monitus mandataque 15, 217. *æquorei* 17, 281. *Zonam* 22, 7. *Tinarii* 26, 18. summi ante pedes 27, 14. delubra 28, 504. in exitium 37, 30. *Dictæa arva* 101, 121. *Jovi* nostro nupta 10, 176. *Tarpejo* 28, 375. 54, 4. superbo 33, 93. summo 36, 174. Jovem placidum 7, 167. rubuisse 18, 5. turbante *Typhæo* 26, 63. suscepit æther 27, 19. purificum 28, 328. posse 33, 67. parcum 36, 36. patrem probabit 101, 42. genuisse 101, 51. venturum 75, 3. peritura Jovem 36, 359. Jove sub gelido 1, 36. mæsta 26, 379. solo nata foror 29, 23. sub *Scythico* 74, 2.
- jurgio difficili 14, 11. jurgia alterna 15, 295. *circi* 20, 357. plebis passurum 21, 361. nunquam nocitura 22, 25. *dilecta* passus 28, 61.
- juraverat numen 26, 81. juratur *Honorius* 8, 447. jurata majestas 3, 228.
- jus *Latium* 15, 454. in te sumet 26, 55. non habuere nocendi 44, 110. juris sui habere *Aponon* 49, 90. tantum tibi in me erit 33, 94. summi fastigia 28, 41. simulati imago 28, 7. primi cunabula 24, 137. sumenda fastigia 22, 213. *summi* fastigia 1, 58. veltri erit 7, 209. *senium* 8, 505. & æqui modum 10, 313. habenas 17, 199. calcati 20, 125. movendi 20, 348. sollertia 21, 32. servator honesti 21, 163. jure de secundo certare 1, 21. sub fero 5, 458. *contemto* 10, 337. privato tenetur 15, 157. *perento* 21, 382. inmoto 22, 237. *cingas* forum 24, 200. stabili moderatus senatum 31, 68. mutato 47, 29. sub jure tenentur 33, 51. *jura* regentem 5, 82. *Cæsaris* 8, 310. publica mellis 8, 383. proxima nobis tenent 10, 34. *Britannis* dividit 15, 19. communia in se transtulit 15, 49. prodita 15, 402. moderantem 17, 24. te repossunt 17, 139. mutavit 18, 33. signabar 18, 380. dabunt 18, 497. regunt 20, 344. publica sumere 20, 555. victis dedimus 20, 577. dat gentibus 22, 64. mansura scribit 28, 434. *thalami* perosa 24, 262. nova soli 26, 10. *Illyrici* mihi tradita 26, 535. perosus 28, 151. *deorum* 36, 272. poli 68, 5. in jura redegerat 28, 336.
- jussa subi primus 8, 297. non distulit 20, 225. redde *Jovi* 33, 92. irrita implere parant 101, 43. jussis parere 26, 277.
- jussu legitimo 26, 539. parentis 33, 227.
- justitia mihi insultat (*Astræa*) 3, 56. vidit 17, 117. nimbo velata *id.* suadet 22, 103. crimen pendat 24, 110. justitiæ negatur 17, 190. numen 20, 208. fama 21, 208. potestates 26, 40. documenta supernæ 50, 28. justiciam mæstam 3, 355. confirmare triumphum 8, 98. narremus 21, 16.
- justi tenorem 17, 212. justo favore 39, 24. liberior 74, 8. justos in pace legis 8, 488.
- juvencam unam servasse 21, 313. leo possedit 35, 209. juvencas inter *Sidonias* 10, 113.
- juvencus optatum revexit onus 54, 5. juvenci celsi 7, 82. *Siculi* mugitus 15, 187. femineces 15, 359. *Pyrenæi* 18, 406. *scimiferi* 28, 634. bellantis cervice 39, 30. juvenco fulmineo 3, 289. defensante 18, 386. cessante 33, 197. *juvencum* viridem 10, 164. suum docuit mugire 18, 166. *juvencis* cæsis 5, 129. sollicitis 24, 330. depastis 101, 77. facilem silvam 101, 101. juvencos quatiens 20, 387. stravere 21, 60. non responsuros 36, 169. irrorat 36, 403. nitidos premit 44, 60.
- juvenescere corpus regni 22, 202. coëgit montes muro cinctos 28, 536.
- juvenilis flos (*lanugo*) 1, 69.

INDEX

juvenis relinquam 15, 375. juveni
alumno 10, 44. parere 29, 201.
juvenem laniatum 26, 440. ju-
venes protervi 20, 326. exsul-
tant 28, 547. juvenum duorum
sanguine 8, 96. flammis 18,
90. in membris 50, 13. lumi-
na 50, 28.

juventa meliore 15, 208. luxu-
riante 22, 75. florente 28, 580.
juventæ florem 3, 140. primæ
cessere senes 17, 18. primæ flo-
re 22, 351. frena dedit 24, 120.
robur 26, 73. calidæ flamma
26, 498. juventam arte retar-
datam 18, 345. primam profe-

quar 21, 14. reparavit 21,
414.

Juventas petulans 10, 84.

juventus ignea 1, 155. emersura
effossi per operta soli 8, 331. pel-
lita 8, 466. stat circumfusa 15,
425. rudis 21, 315. vindex 26,
150. vera 26, 467. cætera stat
36, 15.

juvat indulgere 1, 152. labor 24,
28. quid latuisse? 36, 290.
ire 101, 100. juvabat rabiem
101, 78. odium 100, 8. juvit
pereuntem 22, 251. ni juvisset
flumina sanguis 7, 101.

Ixion solvitur 35, 337. Ixiona sus-
pensum 35, 335.

L

Labefacta religio 3, 15.

labes *superam* 5, 498. labem
tersisse 22, 308.

labat ætate 3, 246. labantis im-
perii 26, 571.

labitur in somnos 5, 327. in via
plumbi 49, 56. labi percussum
vulnere 5, 65. pro labente ho-
nore 22, 283. lapsa ex æthere
1, 194. *lapsura* solo 24, 340.

labor conspicuus gratusque fere-
tur 8, 352. Romanus 18, 221.
longi ævi 18, 288. femineus 18,
336. juvat 24, 28. iste non spi-
cula poscit 24, 269. regna vexat
26, 67. assiduus lunæ 26, 233.
pervigil 26, 360. Pierius 29,
146. (*Stilichonis*) *gessit* honores
29, 194. divinus perit 36, 157.
illi telæ 36, 204. efficietne? 36,
434. scribendi 41, 3. humanus
45, 35. cautior 50, 18. meus
luditur 68, 4. laboris pretium
non vile 10, 142. labori duro
cessura nunquam mens 3, 326.
te redde 17, 140. nulli cessisse
22, 106. humano 28, 353. no-
ctivago 36, 331. laborem qua-
drifidum torquere 1, 268. nul-
lum sentire 24, 207. imperfe-
ctum deserit 33, 269. labores
longos 4, 15. mille ducum 5,
51. tantos explere 10, 255. ja-
ctantem 18, 103. vanos 20, 191.
decertatos 21, 21. cedant 21, 193.

solatur 22, 342. ostentare suos
24, 14. terræ pelagique 29, 26.
aulæ emensus 31, 66. cares
uteri 33, 194. laborum admo-
net veterum 28, 256. magno-
rum mercem 28, 578. non æqua
gloria 101, 62.

laborat delere nomen gentis 3, 233.
superare 22, 44. studium 25, 13.
clipeum gestare 36, 219. clausus
Mulciber 36, 397. natura 44,
62. luna defectu 48, 2. labo-
ret numerosa falce Ceres 40, 41.
laborant cui stamina nostra 33,
56. laborent castra pro Latio
1, 137. laborantes aquas 17,
318.

labra non æquant rosæ 10, 265.
ligent animas 31, 132. labris
animam conciliantibus 14, 23.
relegens avenas 31, 36. Tanta-
leis 35, 336. *insinuanda* litera
41, 22. sitientibus relegens
61, 5.

lactis flumina 21, 85. lacte novo
rumuisse fontes 35, 352.

Lacænae tenues 24, 300. Lacænas
famulas 20, 201. pulcras fasti-
dire 26, 630.

Lacedæmon armipotens 8, 508.
Lacedæmonis arces 5, 189. La-
cedæmona nudam 17, 156.

laceras versiculos 79, 2. laceres
ne meos versus 77, 214.

lacero

INDEX

- lacero vertice* 15, 137. *lacerum imperium* 21, 282. *laceris crinibus* 17, 169. *laceros crines* 37, 39. *laderas aures scabie* 18, 136. *comas* 36, 177.
lacerti Herculei 17, 301. *molles* 36, 95. *lacerto rudi* 8, 202. *dextro portat* 35, 49. *lacertis excutit tela* 5, 228. *obnixis* 8, 569. *elabitur duris* 10, 139. *in vestris ruet* 15, 460. *Herculeis* 26, 438. *terrenis* 28, 190. *alternis* 35, 369. *centum* 36, 188. *folis corripiciens* 101, 94. *firmis* 52, 19. *pumero crescente* 21, 304. *lacertos niveos exserta* 1, 87. *planctu verberat* 35, 248. *galeæ implicat* 48, 34.
laceffit clipeus Titana 1, 94. *ore diro* 3, 356. *astra* 33, 162. *laceffunt radios solis* 24, 66. *fuperos* 37, 7. *libros Orpheos* 74, 11. *laceffitus probis* 22, 83. *rescribe* 42, 17. *laceffitam Aufoniam* 26, 289.
Lachesis iungebat stamina dictis 15, 203. *longæva* 20, 288. *texit* 22, 335. *ferrea* 26, 55. *prima clamabat* 33, 54. *stamina rupit* 35, 354. *nullo discrimine lævit* 36, 411. *letali stamine damnet* 49, 93.
Lacones gemini 8, 206. *Ledæi* 15, 222. *Laconas Ledæos* 29, 108. *provexit in astra* 50, 37.
lacrime rudes 10, 80. *delicta levant* 20, 8. *quantæ cadebant?* 29, 214. *hæserunt* 36, 151. *lacrimarum fonte pressio* 33, 86. *lacrimis tantis solvet* 5, 91. *solutis* 5, 259. *refusis* 15, 127. *implet rugas* 19, 26. *largis* 20, 44. *maduere leones* 20, 303. *his illum adscribimus* 36, 419. *tot nullus finis?* 39, 2. *lacrimas volvit* 5, 468. *simplices* 14, 4. *ineptas detergit* 18, 268. *mo-verunt* 18, 385. *protendo* 20, 592. *detergit* 35, 275. *dant matri responsa* 36, 294.
lacrimum nomen 22, 261. *lacrimosa gaudia* 26, 407. *lacteus circulus* 28, 175.
lacunis propriis 60, 3. *lacunas pingues repetunt* 49, 65.
lacus olei 3, 384. *infernos* 5, 456.
mellis 21, 85. *argenti* 24, 236. *panditur* 35, 112. *pereunt* 101, 128. *cærulæ panditur* 49, 28. 35, 113. *ingenti fufus spatio* 18. *lacum prætervolat* 26, 321. *Be-canum* 52, 18. *lacu stagna hærent* 49, 51.
Ladon Parrhasius 21, 185. *genuit* 24, 260.
lædam carmina 74, 6. *læderet oc-cursu macies* 18, 123. *læsit dic-to* 36, 284. *læsimus quemcun-que deorum* 39, 22. *lædere mundum* 3, 87. *robore* 36, 355. *lædor Pothino* 18, 481. *læsa ve-neno tacito* 36, 250.
lætitiâ maiore cadit 18, 502. *læ-titiæ causa* 22, 145. *causas* 31, 51. 10, 186.
lætatur miles 10, 187. *Pallanteus apex* 28, 643. *omnis* 35, 69. *pallida regio* 35, 326. *lætatus violasse* 26, 508. *lætandane la-menta?* 28, 397.
lætus laborum 8, 394. *læta pe-riclis metior* 26, 211.
læva sustinuisse 50, 16. *iubet* 51, 13.
Læis Ephyreia 18, 90.
lambit pedes 1, 190. *flamma prui-nas* 33, 168. *fons vestigia* 36, 253. *Orontes cupressus* 36, 373. *meretricis hiatus* 75, 7. *lambant vincla* 17, 170. *lambebant gra-mina fontes* 35, 104. *lamberet Arctos* 26, 66. *lambere cunnum* 76, 8. *lambente ora* 3, 96.
lamenta nautica 25, 272. *quis-quamne lætanda putet?* 28, 397. *turbida* 35, 355.
lamina flexilis animatur 3, 358.
lampade qua Ditem flexit Amor 33, 26. *excepit fluctus* 36, 391.
lanæ pondere leviozem 20, 398. *la-nam niveam* 18, 276. *præbue-rit* 20, 383.
languet jubar 1, 25. *stella* 44, 36. *languebat gratia* 24, 47. *lan-guentem metum* 32, 10.
languescunt prælia 5, 99.
languidus vulnere 36, 62. *lan-guida passu* 3, 136. *stella erine-retuso* 8, 186.
lanificæ artis 20, 382.
lanigeræ silvæ 1, 180.
lanigeri suis 10, 183.
laniant

INDEX

- laniant corpora* 22, 313. *laniato*
pectore 36, 405. *laniatum ju-*
venem 16, 440.
lanugo ridens 1, 70. *per tua cum*
serpere cœperit ora 8, 643. *la-*
nuginis umbram 18, 343. *du-*
biam umbram 31, 42. *lanugine*
nondum vernabant vultus 8,
 199.
lance pari rependens 48, 75. *lan-*
ces in geminas 18, 209.
Laodamia sequens Phylacidem 29,
 150.
lapidosos grandinis ictus 26, 240.
lapis Indus 8, 586. *jam steterat*
pene 37, 98. *cognomine Magnes*
 48, 9. *decolor, obscurus, vilis*
ib. *fit glacies* 56, 2. *est latex*
 60, 8. *lapides junxit ostro* 8,
 599. *suus ardor agit* 48, 56.
lapidum hiemes 18, 4. *fletus* 20,
 43. *vario igne* 22, 92.
lapis ancipites 21, 142. *melio-*
re volatu consequitur 31, 134. *lapsu*
uno 1, 103. *gravio-*
re ruunt 3, 23. *non prono* 3, 159. *alterno*
 20, 26. *tacito* 22, 430. *tacito*
defluxit 31, 40. *sereno* 33, 13.
gemino 37, 8. *vago dispersus*
 47, 15.
laquearia tergunt 22, 277. *fulta*
auro 26, 223.
laqueis innexa 24, 322. *clausum*
 26, 475. *exuta* 51, 16.
lare in proprium 24, 127. *ali-*
um esse 28, 40. *cum lare vulcani*
 37, 86. *lare contento* 43, 8.
lares privatos 10, 257. *deser-*
tos 26, 620. *Claros* 33, 136.
laribus pellit 3, 191. *in Augu-*
stis 20, 63. *vix salutatis* 21, 118. *se-*
juncta potestas 28, 407. *patriis*
 28, 603. *Augustis* 29, 39. *in-*
fidis 33, 138.
largitur honores 28, 639. *Amy-*
clas 33, 135. *largire urbi adven-*
tum 22, 387. *largiri facilis* 17,
 243. *injuita* 22, 105.
largius acto ferro 26, 122.
largitor opum, honorum 8, 118.
nobilis undæ 49, 67.
largi auri 8, 500. *large vulnere*
lasiatur 3, 353. *die* 10, 248. *lar-*
gior imbre 1, 43.
Larius vestit litus oliva 26, 320.
audit volucres 31, 106.
lascivit apex 35, 146.
lascivæ lembi 17, 339. *lascivo*
meatu 35, 74. *flatu* 48, 33.
lascivas Nereidas 19, 68. *lasci-*
vis sagittis 33, 226.
lassat Rhodopeia culmina 39, 37.
lassant currus 21, 23. *araria* 22,
 145. *lassato arcu* 1, 187.
lassa vestigia venti 3, 73. *carina*
 3, 276. *formice* 33, 241. *lassam*
(arbo-
rem) fulciret 36, 352. *lassis*
pontibus 17, 237.
late cum frena teneret Italiæ 1,
 59.
latebræ solitæ 28, 263. *apparent*
 49, 41. *latebram obscenam* 26,
 306. *latebras per omnes intrat*
 8, 274. *monstri* 15, 362. *fem-*
ineas 18, 466. *prodiderit* 36,
 118. *rescierit* 36, 207. *mortales*
 101, 25. *mortis adis* 98, 22.
latet me 1, 136. *Mars gravior sub*
pace 28, 307. *te fama* 10, 121.
latent cauta 24, 320. *fastos* 22,
 308. *lateat jactura* 18, 36. *la-*
teant sub palmitibus colles 40, 39.
latebant campi 21, 172. *lateret*
mersa natura 49, 33. *latuit sub*
pectore 95, 12. *latuere te An-*
niadæ 1, 8. *me succi* 3, 149.
nec scopuli mari 37, 64. *latere*
credit 20, 315. *plebe vias, ma-*
tribus tecta 24, 63. *latuisse*
quid juvat? 36, 290. *latens vi-*
le virtus 8, 222.
latex truditur 49, 14. *numen ha-*
hebit 55, 3. *proditor* 58, 4.
mirus 60, 7. *in laticem solvi-*
tur 36, 251. *latices revinctos*
 3, 168. *Castalios* 4, 7. *101, 4*
refugi 5, 509. *Arethusæ* 35, 60.
Latium floret 21, 18. *refulsit* 26,
 374. *tibi quærebat* 28, 89. *in*
Latium migrat 17, 94. *Latii ha-*
bitum 5, 84. *soboles* 8, 578.
majestas 20, 130. *in prædam*
 26, 30. *umbram* 26, 198. *clad-*
 26, 364. *Latio forti* 18, 432.
Africa servit 21, 18. *indignum*
 21, 295. *servisse* 24, 92. *adhis*
 24, 212. *ornent annum* 24, 264.
relictus 26, 297. *restorem fo-*
vens 28, 94. *discedere jussus*
 28, 131. *præsidium non decesset*
 28, 351. *contendere* 15, 335.
subtrahimus 20, 599. *pro La-*
tio 26, 583. *castra laborent* 1, 137.
 Latia

INDEX

- Latia ditione 3, 298. toga 8, 15.
 Latiae rubæ 1, 198. secures 7, 6.
 vires 15, 44. aulæ 28, 22. to-
 gæ 42, 14. Latii cultus 22, 366.
 Latio sanguine 28, 396. *Latium*
 in ævum 8, 400. *jus* 15, 454.
 Latiiis fastis 18, 151. ab armis
 20, 237. pilis 21, 353. oris 26,
 141. triumphis 28, 507. Ca-
 mœnis 29, 15. rebus 29, 63.
 tropæis 35, 178. Latios in ritus
 8, 487. libros 10, 232. fastos
 17, 267. Latias secures 18, 465.
 portas 24, 34.
 Latoïdas efferat 101, 61.
 Latona candida 1, 184. Triviam
 monet 10, 236. colitur 18, 325.
 poscit nurum 33, 137. refer 36,
 306. *gratissima* fudit 37, 125.
 Latona genenti 37, 123.
 Latonia visa 5, 420. Delos 8, 133.
 faveat 17, 292. quæ pariter sil-
 vis dominaris & altris 24, 238.
 colligit dentes 24, 346. juve-
 nem reddidit 26, 441. virgo
 29, 122. *furta* 33, 106. com-
 pescuit arcum 35, 233.
 latrat fluctibus insula 31, 61. *Thetis*
 33, 148. pars 38, 448. latran-
 tes circum juga ibant 24, 294.
 latrantibus bellis 20, 486.
 latratum triplicem compescuit 33,
 85. latratu vigili 18, 135.
 latronum caterva 20, 307.
 latus dextrum nuda 1, 87. per
 utrumque 1, 161. altum non
 mucrone trajecerat 7, 103. an-
 cillæ tetigisse 18, 86. australe
 20, 242. per omne Italiæ 26,
 156. quo jungitur Hesperiae
 Rhætia 26, 340. geminum 28,
 289. in dextrum lævumque 33,
 156. præbuit 34, 26. Pelori
 36, 255. adstringi 71, 5. in
 longum producta insula 85, 3.
 in latus allisis clipeis 28, 627.
 lateris fulcator opaci 35, 340.
 lateri præficitur 17, 43. hære-
 bat 23, 11. laterum arcus 20,
 361.
 lavacris splendere 20, 410.
 laudator Homerus 29, 141.
 laudo pallidus omnia 74, 17. lau-
 dant inventa 3, 117. tempora
 28, 549. laudavit eques 23, 14.
 laudato sanguine 26, 593. lau-
 danda petisti 8, 370.
 lavas Phrygios leones 15, 119. tau-
 ros 54, 3. lavant Nymphæ 22,
 346. lavit vulnera nati 28, 172.
 lavere comas 26, 184. laverit
 ora 55, 3. lavanti alumna 18,
 107.
 laurea communis velaret currus 7,
 130. accessit patri 8, 622. præ-
 venit rumorem belli 15, 13. Mau-
 rusia 15, 344. piratica 18, 503.
 fervilis *ib.* successit 21, 5. belli
 28, 384. laurearum plena do-
 mus 12, 23.
 laurigerum currum 24, 21. lauri-
 geros triumphos 7, 12. lauri-
 geras secures 8, 14.
 laurus minor assurgit 10, 245. ve-
 terum hæc revocavit adorea 21,
 384. *Martia* 23, 20. pares cer-
 tarent 24, 16. ditior spoliis *ib.*
 discrepat 28, 28. suas reviresce-
 re jubet 28, 38. *vocibus* acta ve-
 nit 34, 24. venturi præscia 35,
 109. lūco dilectior omni 36,
 75. Delphica te stringat 37, 34.
 lauro velati 10, 299. galeas ve-
 lati 22, 375. molli exurus 101,
 19. laurum piam servavit vi-
 ctis 24, 218. polluit *ib.* ambi-
 rent fulmina 28, 355. lauros
 Massylas annexuit 8, 25. fari-
 dicas 24, 59. bellorum 28, 120.
 prætendis avitas 29, 44. gerens
 101, 7.
 laus digna 11, 4. nulla potest esse
 tibi 17, 216. ibi nulla ducum
 28, 342. laudis nil indiga vir-
 tus 17, 4. sedes 28, 386. sine-
 ræ fructum 28, 404. tantæ cer-
 tamina 28, 491. mens conscia
 28, 593. laudi canendæ 24, 266.
 summæ dederit 50, 43. laudem
 vox nulla capit 24, 133. cum
 crimine pensat 28, 115. belli
 subit 29, 227. laude qua te di-
 gnū feram 3, 273. lucis fru-
 ctus non pretiosior fuit 21, 94.
 cum parva relinqui 21, 325. vi-
 rorum censerī 29, 66. laudes
 transgressus avitas 8, 41. inter
 proprias 18, 312. vel maribus
 nimis 20, 80. armatæ 22, 1. cu-
 mulant 22, 190. obstreperet
 24, 37. sufficiant 26, 14. *redenunt*
 Fff 5 in

INDEX

- in semina causæ 29, 35. in tuas emicat turba 101, 99. laudum semina 7, 59. undis obruiuntur 21, 139. laudibus innumeris 21, 24. exordia pandit 29, 35. nihil addi ultra potest 31, 93.
- laxat** dextram levibus studiis 35, 144. in otia curas 48, 23. laxet fontes 3, 197. fastus 10, 198. laxabant germina flores 20, 96. laxavit viam 5, 24. murmura in vocem 20, 254. postes 22, 444. dolor suspiria frenosque 36, 180. laxaverat Alpes 1, 74. laxare frena 3, 63. Ioniam 26, 222. laxatur machina cæli 7, 169. laxantur carceribus 35, 184. laxato Averno 18, 450. laxatis portis 22, 193. jugis 49, 88.
- laxas** genas 18, 258.
- Lazarus** resurgit 99, 11.
- leæna** percussa jaculo 3, 226. *leæna* cæruleæ 10, 163. uterum 17, 303. leænas fulvas animo transgressa 36, 98.
- Lechæi** claustra 26, 190.
- lectissimus** orbi sanguis 31, 60.
- lectus** jugalis 18, 67. lecti portitor 99, 18. lecto fulgente 22, 343.
- Leda** mallet 11, 6.
- Ledæa** progenies 8, 207. *Ledæi* *Lacones* 15, 222. *Ledæis* astris fulgentior 1, 240. *Ledæos* *Laconas* 29, 108.
- legati** responsa verentur 8, 517. undique properant 22, 184.
- legio** *disjuncta* 5, 257. *discolor* 8, 7. ab Augusto dicta 15, 422. dignissima 18, 256. Romana 20, 576. prætentæ Britannis 26, 416. Saxona frenat 31, 90. legione instructa 26, 596. legionibus iret felix tessera 21, 330. vexat urbem 24, 219.
- legitimo** jussu 26, 539. legitimam regni umbram 21, 273.
- legis** talia facta 29, 159. *legit* mutua virtus 28, 418. *Hymenæum* 31, 31. *legimus* te scribentem 17, 253. *legunt* mala 31, 15. prima sub luce 36, 232. ore germina 40, 14. *legas* quæ mox imitere 8, 397. *legant* hortatur 35, 119. *legere* torum 1, 202. *Ceraunia* *nymphæ* 29, 78. *le-*
- gens* litora 32, 6. *legentis* consilium 21, 77. *legentes* præta apes 29, 9. *legitur* plaga *Illyrici* litoris 7, 119. *fastis* 22, 244. *legimur* foro 25, 14. *leguntur* toto ex orbe 29, 65. *legendus* libris fastisque 17, 334.
- lembi** lascivæ 17, 330. **lembo** profugum 21, 358.
- Lemnius** hæc exstruxit 10, 87. *an-*
ctor 28, 572. *Lemnia* post vin-
cula 36, 275. *antra* 72, 3.
- Lennum** calentem eruit 37, 85.
- lena** pictura 10, 25. ministras suc-
cingit 18, 95.
- lenibat** jocis 18, 84. **lenire** dolo-
rem 5, 87.
- lenis** Iacchus 33, 16. **lenior** alu-
minis ridet 1, 191.
- leno** tumidus 20, 84. **lenonis** opus
18, 78. **lenoni** thalamum com-
mittere 18, 130.
- lenonia** dextera 19, 61.
- lentescere** cornua cogunt 45, 37.
- lentandis** tonsis 17, 42.
- lentus** erat fons 28, 510. *lenta*
silva 36, 368. *lenti* *Mæandri* 20,
291. *lentis* modis 101, 15.
- Leo** audax emicat 20, 377. *cervo*
fugacior 20, 440. *credit* tela
20, 453. *satelles* 20, 559. *Leo-*
nis nomen meruisse 20, 379.
status 20, 432.
- Leo** fremat igne 22, 460. **Leonis**
ira *fulva* perit 1, 25. **Leoni** æsti-
vo 3, 365. 24, 208.
- Leones** animosi 15, 423.
- leo** impatiens remeare 5, 253.
uberibus solitus pasci 7, 77.
gaudens vulneribus sacris 11, 14.
caudam retorquens 24, 358. im-
manior exit 26, 325. furiale in-
cedit 26, 326. non cæli reditu-
rus ad axes 34, 35. juvencam
possedit 35, 210. *fulvus* 53, 1.
leonis sævi incurfu 15, 358. *leo-*
nem *Cleonæum* 3, 285. *crescere*
18, 389. *immanem* 101, 75.
leones *Phrygios* 15, 119. 24, 170.
36, 484. *perfolii* 17, 299. *ma-*
duere lacrimis 20, 303. *ferro*
penetrare 21, 65. *velamenta*
dabant 21, 259. *eximios* 24,
334. *summisere* jubar 33, 209.
sævum fremant 35, 243. *Idæos*
35, 49. *torvi* prostrata relin-
quunt

INDEX

- quunt 39, 29. leonum more 22, 20. metuens 34, 5. Pœnorum rabies 36, 166.
- Leonrodame flava 24, 249. lustra cingis 24, 304.
- leporem fovere Molossi 34, 25.
- Lernæam paludem 3, 290.
- letale gramen 3, 151. discrimen 24, 102. letalem manum 39, 48.
- Lethæa frena 15, 213. Lethæo flumine 5, 492. cum gurgite 35, 305. curru 37, 46.
- Læthes tranquillæ 33, 280. *nami-na* 35, 218.
- letifera cæde 1, 119. letifero visu 37, 97. letiferos rictus 3, 261.
- letum commune 3, 88. ducis socii 3, 317. mihi impendit 15, 102. tunc mihi pepigi 28, 305. leti de faucibus 8, 58. veniam 26, 90. dubii discrimine 29, 164. funerei 35, 358. leto celeri mitrit 3, 234. junxere soporem 20, 437. urgenti 26, 41. purgare fidem 26, 592. dedisset 28, 223. proprio pubescere 44, 52. sternere 101, 86. nos subripere 95, 17.
- Leucates nubifer 26, 186. *Leucata* juga 21, 175.
- Leucothoë *Cadmeia* 10, 156.
- Levino prælia mandant 26, 395.
- levis nullo terrore moveri 8, 514. ingenio 15, 262. leve fertur in altum 33, 249. leviores læne pondere 20, 398.
- levat exuvias 1, 121. solem 20, 240. arces 26, 51. æquore solem 29, 51. enses 36, 346. alte 36, 382. venenum 101, 35. levant armos equi 5, 362. colla 7, 139. membra cubili 20, 437. colla 28, 196. 33, 13. sermone timores 35, 323. levares te quocunque 101, 84. levaret tædas 21, 88. levavit tædas conjugio 7, 155. cum *levasset* te miles solita voce 8, 174. levantibus alte rebus intumuit 1, 39. levantur cornua temporibus 1, 221. levatus summa rupe Enipeus 37, 70.
- lex celebrat morem 8, 614. mortis resoluta perit 99, 12. legem capillo reddit 31, 100. in legem verterat usum 22, 118. sine lege comæ 24, 247. cum lege tori 22, 76. lege simili servantia fata tenorem 1, 17. moveri 3, 7. certa vagandi 28, 623. sub dura 29, 163. recepti muneris 98, 21. leges oppressas elicit 3, 57. captivæ 5, 85. imponere 5, 230. iniquas 8, 261. tuas audiat 8, 392. priscam resumunt *canitiem* 8, 506. emendantur vetustæ, accedunt novæ *ib.* severas 10, 201. despectas 15, 464. viduatas iudice 17, 117. severæ 17, 154. colimus 17, 192. sub pedibus vidit 18, 173. miseras 18, 230. dabat 18, 379. tenebunt 18, 497. violatas 20, 158. vertere 20, 556. Romuleas remeasse 21, 331. *communes* sequi 22, 104. claustris solutæ exsangues 26, 38. mirata 28, 337. data populis 33, 30. firmatas pacis dissolvere 33, 63. colus nevit *ib.* poli 36, 273. deorum 68, 5. legum genitrix 1, 127. venditor 5, 500. potentes 8, 5. arbiter 10, 332. vindictam præstare 17, 224. præsidium 20, 68. parens 24, 136. sub nomine 26, 516. *matri* 28, 428. *culmine* fultæ domus 31, 59. legibus teneri 7, 203. tetricis 14, 32. revinxit urbes 15, 48. pelagi solutis 15, 141. servient 21, 167. cum fixis 22, 436. subderet 23, 8. pacat urbes 24, 284. exul 28, 278. certis 28, 496. æquis 49, 77.
- libamina uberis 35, 53.
- Liber intextus nebrida geminis 8, 607. Liberum minorem 11, 9.
- libri *nascentes* 17, 115. libro parvo 22, 146. libris antiquis refert pagina 1, 197. tradita nomina 18, 490. libros volvere Grajos 10, 232. percurrrens 29, 147. Orpheos 74, 11.
- liber contentu 18, 132. libera sæcula 24, 89. rura 101, 100. liberiore poli aspectu 52, 10.
- libertas quæstra placet 8, 401. ludit omnia sollennia 8, 613. concidit 15, 269. promissa perit 18, 69. falsa brevisque refulsit 20, 544.

I N D E X

- 20, 544. reddita 22, 323. ex-
stat 24, 114. Romana subacta
24, 194. reddita orbi 28, 121.
libertatem daturus 18, 310. *perosus*
horror servilis 26, 371. ultra 29,
157. reposcens 33, 173. coma-
rum frenare 35, 150. libertate
cum recenti 1, 140. reducta 7,
105. *prava* loquendi 22, 164.
pulcra vigerent 26, 105. fero-
ces 51, 15.
- libido* oritur 15, 167. decepta 18,
101. succisa 18, 191. ruit in ve-
titum 20, 52. regnandi flagra-
vit 20, 560. turpe suaderet 21,
166. prava 22, 139. avaritiæ
hæsit 26, 225.
- libat* carnifices epulas 15, 177. pa-
bula 44, 15. libabat oscula 29,
99. *libaverit* pœnam 5, 406.
libare deis pateras 1, 247. *li-
bantur* fœdere tuo primæ noctes
31, 55. libata seges 26, 162. *li-
batis* lymphis 28, 520.
- Libræ* geminæ confinia 3, 365.
libra animi cunctantis 21, 75.
librat vitamque famemque 15, 73.
pondera 33, 176. *librant* suspen-
sia silentia mentem 26, 457. *li-
bravit* vires 15, 250. *libraverit*
tellurem 3, 11. *libraverat* sese
dubius orbis 8, 88. *libratur*
orbis 24, 10. in ictum fraxi-
nus 35, 226. *librantur* pennis
31, 16. *librata* machina 21, 144.
librato saltu 17, 323. *pulsu* 8, 329.
- Libyas* temperat 17, 201.
Libye restabat 15, 63. *Libyen*
coërcet 5, 154. *Libyæ* fines 3,
288. anhelantis 5, 41. incen-
sas arenas 5, 241. adustæ 7, 53.
æstus 8, 27. isalentis 8, 436.
junximus Europen 15, 4. per-
ustæ 15, 146. pars 17, 24. are-
nas 18, 32. rebellis 18, 408.
ales 20, 310. post prælia 21, 7.
regendæ 21, 272. defensor 24,
13. rectores 24, 100. alumnos
24, 280. flagrantibus oris 24,
333. hostes 28, 104. arva 28,
110. *Libyam* ardentem 7, 206.
dedere 15, 52. tenet 15, 113.
transfundit secum 15, 282. re-
ceptam 15, 334. defendite 15,
462. si mihi venti negabunt
15, 503. contra urbs fundata
15, 520. complere manipulis 21,
334. recepit 21, 378. recepi 22,
385. incertam cogeret 23, 17.
adentam 24, 82. receptam 25,
5. defensam 28, 373. ferit 36,
445. in omnem 47, 15. post
Libyam (receptam) 28, 429.
- Libyci* annes 24, 24. sinus 34, 45.
Libycæ plagæ 40, 56. *Libyco*
mari 23, 10. *Libycum* æquor
10, 132. bellum 21, 280. *Liby-
cis* paludibus 20, 255. tropæis
29, 43. *Libyco*s tolerare vapo-
res 1, 131. salrus 15, 356. fœ-
tus 24, 356. cruores 28, 620.
- licentior* turba 14, 31.
licet flere 5, 88. *liceat* cognosce-
re fortem 36, 298. certos ha-
buisset dolores *ib.* quid liceat 8,
267. *liceret* quantum tibi 24,
96. *licuisset* si quid casibus 21,
366. *licebit* tantum invidiæ
39, 4.
- licentia* vitæ 1, 152. suadet luxum
8, 263. illecebris effrena faver
ib. nullo contricta modo 10,
78. confusa 18, 499. effrena
persultat 26, 369.
- lictor* ambiat tentoria 7, 5. a rure
profectus 17, 9. miracula præ-
bet 18, 309. horret 20, 521.
Metus 22, 373. regius 28, 646.
lictori cedunt aquilæ 8, 9. *li-
ctore* contentus 24, 221.
- ligno* sudanti 10, 96. *ligna* cæde-
re 18, 127. scindere 19, 7.
- ligones* exesos situ 22, 195. Se-
nonum 24, 92. nullos patiere
33, 195.
- ligat* axe rotas 1, 81. quicquid
ultima *Tethys* 5, 148. *saltus* ve-
nator 5, 376. ferro canem 18,
133. amicitias adamante 22, 39.
Janum pax 22, 287. temone ju-
gales 33, 278. me torpor 37,
100. dextram 46, 22. æquora
margine 49, 44. membra silex
87, 7. *ligant* vela 15, 481. ani-
mos 18, 189. *liget* se zona 73,
11. *ligent* arte colla 17, 294. la-
bra animas 31, 132. *ligatur* pla-
nitias vitibus 20, 270.
- Ligures* campi 12, 6. dextra lin-
quantur 15, 505. annes 28, 194.
Ligurum populos 8, 567. terris
10, 180. *manibus* 17, 124. re-
gione

INDEX

- gione 26, 554. ab finibus 28, 288. muris 28, 443.
- Ligus* prælatus 28, 363.
- ligustra pallere 36, 240. ligustris corvo certante 18, 349. alba 35, 130.
- lilia candentia nasci 29, 91. ac nives superat candor 31, 126. intexit violis 35, 128. decrefcere 36, 241.
- Lilybæa brachia 33, 148.
- limen antri 22, 441. regale 29, 131. per utrumque 33, 90. limine de uno 1, 233. a primo vitæ 7, 10. de sacro 10, 32. pellunt 18, 40. vitæque & lucis in iplo 22, 64. *sub* primi cæli 24, 287. limina tetra 3, 27. privata 8, 3. lubrica jaspide furgunt 10, 91. Romæ 22, 224. ornet 24, 214. privata 28, 62. 29, 38. ad fraterna 29, 97. refpectans 29, 215. *prætendere* ramis 35, 321. linquere 36, 202. *lunata* 44, 4. myrrhata 44, 96. frondentia myrto 48, 28. per Petri 77, 1. liminibus hæere potentum 21, 43.
- limes* medius flagentis Olympi 15, 149. honefti 17, 96. aduftus fqualebat 33, 259. trahitur 59, 2. limite nullo difcernetur ager 3, 380. de Hefperio 8, 129. *medio* 8, 286. regni 21, 373. inermi 22, 186. de primo Phœbi 22, 302. arcano 35, 165. longinquo 49, 24.
- limo implicitus 20, 442. *innexuit* æthera 20, 493.
- linea* damnet Phæben 17, 130.
- Lingonico* vomere 24, 94.
- lingua virilis 51, 10. liberior folito 74, 8. parentis fallacis 75, 9. nati *ib.* linguæ modus 8, 516. opulentia victrix 17, 21. acer in abfentes 20, 380. opprobria 26, 522. infantia 29, 103. linguis trifulcis 3, 95. mutuis 14, 22. tantis diffona turba 21, 152. loquacibus 22, 409. varæ gentes 28, 69. centum nequeam perfringere 28, 436. foporatis 33, 281. trifidis 101, 34.
- liniger* facerdos 8, 573.
- liquerat arma retro 28, 462. linque homines 3, 363. domos fratris 35, 220. linquere limina 36, 203. linquitur Hetruria læva 15, 506.
- in lintres fregere nemus 8, 624. lintribus amnem tranfvecti 21, 206.
- Lipare fumofa 7, 196. turbatur 35, 174.
- liquefcant cautes 49, 21.
- liquidus Favonius 1, 272. fons 1, 223. liquidi fundi 49, 37. faxi 58, 5. liquidis patribus 36, 16. *liquidus* palæftras 17, 287. per genas 33, 271.
- liquitur (*Cyane*) 36, 252.
- Liris terens querceta Maricæ 1, 260.
- lites* femineas 18, 232. fomnia iudicibus 27, 5. fori pertulit 52, 8. litibus dubiis 8, 511. quodcunque recedit 17, 65.
- litandum prodigio iplo 18, 21.
- litoreo muro 15, 519.
- littera ales textitur 15, 478. confecit 19, 20. *noxia* furto 21, 293. improba 22, 146. vulgatura nefas 22, 295. tua 40, 43. crebra feftinet 41, 21. labris atque animis infinuanda meis *ib.* quando dabit vices? 42, 2.
- litus extremum pandit 3, 123. veftit oliva 26, 319. litoris Britannii 8, 29. Isthmiaci 8, 464. litore gemino 15, 55. produnt hortes 22, 210. tuto 22, 254. ad litora tendunt oculos 20, 515. litora porrexerit undis 3, 10. *angufta* 8, 136. per diverfa 15, 417. fluctu nudata 28, 498. fumma legens 32, 6. attollit gemmis 33, 253. quot reftant nuda? 37, 64.
- litui communes 3, 347. ceffent 13, 3. lituis navalibus 15, 80. vocantibus arma 29, 218. *poft lituos* canenti 23, 13. Decii 26, 130. lituos terribiles adibo 17, 181. fequuntur 21, 169.
- liventibus oculis 3, 138. vadis 33, 22. fpoliis 36, 346.
- livefcit luna 15, 495. livefcant brachia nexu 31, 131. *livefcere* fuco 22, 32. quis poffit 24, 40. *deos* 36, 27.
- Livia* venerabilis 10, 13.
- lividus

INDEX

- lividus ora luctus** 28, 322. **livida** stat luctu 20, 529.
livor secundis anxius 3, 32. *sequatur* stimulis malignis 24, 38. **pulsus** tacuit formidine 29, 212. **securit** nascentia fata 39, 22. **livoris** rabies 13, 10. **acerbi** rabiem 36, 290. **livori** cedere 18, 265.
locat cornua dexteriora 5, 175. **locavit** propria sede 28, 23. **locatus** hoc ancipiti 28, 463. **locatam** sedibus certis famam 17, 183. **locatis** in pace 5, 103. **locandum** proponit 18, 197.
locus est Furiis 3, 359. **est** odiis 5, 416. **loei** ingenio 33, 140. **forma** 35, 101. **meritum** 36, 222. **relligione** 36, 358. **loco** numen timorque 36, 353. **stat** quisque diviso 5, 363. **quocunque** conspiciare 24, 196. **converti** fata 28, 207. **locum** meum tuere 8, 387. **loricæ** 22, 367. **devenere** 33, 235. **dant** 36, 389. **rapinæ** 36, 440. **loca** sacra non errantia 1, 185. **miratur** 36, 226. **solis** damnata vapore 47, 17. **locorum** nobilitas 36, 120. **locis** diversis 28, 656. **iustis** 33, 249. **locos** defensos 101, 101.
longæva natura 22, 431. **longævo** corde frenatur 1, 155.
longe regendo 1, 127. **dum** agmina 26, 500. **debita** conjux 29, 84. **tenuere** fores 37, 44. **sua** membra tegit 45, 19. *Trinacria* 36, 288. **longius** furentem 37, 94.
longe-tela 15, 436.
non longinqua docent 18, 392. **rueri** 21, 311. **per æquora** 36, 363. **præcepta** 51, 9.
longa sæcula 1, 279. **silva** 36, 367. **longo** spes tendit præcordia voto 1, 66. **in** longum tenditur 15, 521. **longum** placabere facris 5, 277. **tardumque** putavit 28, 464. **vale** 35, 234. **longissima** tellus 5, 302.
loquax plus iusto 5, 488. **nutu** manibusque 17, 312. **ingenio** timor 26, 227. *loquacer* tabulas 26, 19.
loquor parva 35, 294. **carmina** 81, 4. **loquitur** pagina reges 29, 162. **loquar** certius, patre 76, 2.
loquetur te cuncta tellus 1, 277. **loqui** armenta 20, 44. **digna** futuris fati 21, 43. **velit æther** 26, 231. **silvæ**, antra 28, 32. **docuit** 29, 89. **non** dubitem 42, 10. **loquendi** dulce pondus 17, 19. **gnara** avis 20, 330. **liber** tate 22, 164. **loquentem** prisca, matura, fortia 22, 168. **loquentes** formare 17, 85. **locutus** nihil indignum 21, 294. **vix** pauca 37, 100. **locutam** sese dignius 17, 37. **locutas** pecudes 18, 3.
lorica cursu æstuat 3, 352. **loricæ** locum 22, 357. **loricam** micantem 8, 16. **ponere** 26, 82. **loricas** sinaragdo virides 22, 90.
lora lutea 22, 471.
lubricus error 98, 12. **lubrica** numina 5, 441. **ætas** 36, 227.
lucet ales ignea 22, 419. **lucēbit** Hydaspes facibus 36, 325. **lucere** metallo 3, 163.
lucidus lacus 49, 32. **lucida** canities 36, 11. **lucidiore** gelu 59, 2.
Lucifer fringebat radiis Aemum 5, 336. **ornat**, comas 22, 472. **mens** humectat agros 35, 121. **Lucifero** roseo 8, 563. **Luciferum** videri credidit 7, 131.
Lucifer habet currum & equo solitario vehitur 5, 336.
Lucina cum solveret onus matris 1, 145. **nos** fugit 18, 74. **labores** solatur 22, 342. **te** ederet 29, 47. **tribuit** sobolem 33, 123. **nostri** quid sit 36, 307.
lucratur vincula 18, 137.
Lucretia inserit ferrum 15, 446. **gravis** incumbens ferro 29, 153.
lucris nihil caperent 18, 126. **neglecti** 26, 608. **lucro** terribili 5, 438. **intacta** pectora 17, 214. **mora** 20, 53. **duplici** 28, 221.
luctamine lento 26, 138.
luctare mecum carmen 101, 20. **luctatis** carinis 15, 516.
luctus morrens velamine scisso 3, 33. **cothurni** 18, 299. **par** finitimis 20, 294. **fortuna** reduxit 20, 551. **argumenta** 28, 169. **prædæ** ademptæ 28, 245. **lividus** ora 28, 223. **luctum** in patria 28, 28.

INDEX

- 28, 118. *luctu* novo 5, 17. *li-*
vida stat 20, 529. *leviore* 28,
 313. tanto *dammnavit* 35, 240.
fremientia Tartara 35, 333. *avi-*
do 36, 50. *senium tractura* 36,
 259. *longo maneat* 37, 58. *in-*
gesto 39, 32. *luctibus nostris*
consenuit 15, 155. *in mediis*
 26, 399.
- lucus* erat 36, 332. *æquore cir-*
cumfluus 44, 1. *luc*o *augure*
Jovis 26, 18. *omni* 36, 74. *lu-*
cum defendunt 31, 17. *vertice*
despectant 36, 375. *lucis opa-*
cis 35, 290. *lucos Sabæos* 10,
 210. *Aonios* 17, 271. *truces re-*
ligione 21, 229. *agitante pro-*
cella 33, 202.
- ludibrium mensis* 18, 306. *me*
relinquis 20, 535. *pelagi* 28,
 140. *ludibrio datur* 3, 37. *lu-*
diabria fati 26, 110. *natos ave-*
xit 36, 264.
- ludis Martia simulacra* 8, 539.
lentis modis 101, 16. *telis* 101,
 72. *ludit omina sollennia* 8,
 612. *in leges* 18, 230. *foedera*
 26, 567. *Galatea* 29, 126. *lu-*
dunt per prata jugales 8, 17.
fratres 10, 72. *ipars* 31, 13. *cum*
tigride damæ 34, 27. *flammæ*
 35, 3. *ludant trabes* 17, 328.
ludit jugulis 3, 83. *me imago*
 27, 21. *juba* 73, 3. *luserat er-*
ror prælagia 29, 102. *ludent*
comæ 11, 12. *ludite milites* 14,
 33. *virgines ib.* *ludere per*
campos 35, 77. *luisse orant* 20,
 372. *pudeat* 22, 382. *luditur*
campus & urna 28, 6. *labor*
 68, 4.
- ludus erant regum exuviæ* 7, 23.
erant carmina 29, 147. *ludi*
mollis 17, 310. *cauti per atria*
 36, 206. *ludo intenti* 20, 510.
ducere noctem 31, 97. *virgineo*
 36, 162. *ludis assiduus* 20, 410.
ludos celebres 24, 199. *spe-*
ctandos 28, 390. *celebrantia*
saeculo ib.
- lues* tanta 3, 24. *magna per rura*
 5, 93. *hominum pecudumque*
 15, 514. *morbi* 18, 18. *diversa*
oritur 20, 33. *monstruosa* 20,
 549. *tetris collecta cibis* 28,
 242. *aucta vapore ib.* *terrena*
 49, 91. *lues* morbi 15, 39.
maturam 19, 14.
- lugebant Nymphæ flumina* 34, 3.
lugerent amnes 24, 24. *lugen-*
tia rura colonos 101, 108. *lu-*
gebere Cyntho 35, 245.
- lumen formidatum* 1, 95. *odorum*
fumat 28, 324. *purius* 35, 283.
breve decrevit 44, 36. *secuti*
 98, 18. *luminis grati expers* 33,
 99. *lumine refugio* 6, 9. *sicco*
 15, 130. *clauso* 20, 314. *cente-*
no 21, 312. *fraudatus* 29, 24.
de alio 29, 188. *infausto* 33,
 40. *præmissio* 35, 1. *de alio*
succendunt 35, 347. *pleno ri-*
matur campos 36, 441. *supi-*
nato 101, 116. *quo floreat ar-*
cus 48, 7. *primo* 98, 7. *recto*
 101, 53. *lumina glauca nitent*
 1, 214. *huc flecte* 3, 359. *ad-*
huc spirantia 5, 410. *suspendi-*
te 10, 207. *non æquant*
flammæ 10, 266. *fervor asperat*
 17, 218. *fatiantur* 24, 197. *de-*
fixus terræ 26, 486. *excubiis*
vigilantia regni 28, 234. *ces-*
sissent somno 29, 91. *quid tin-*
gis? 31, 137. *Phœbi* 35, 27.
torquens 36, 261. *cæli* 37, 123.
primæ tedæ 40, 1. *aurea con-*
dens 101, 127. *juvenum* 50, 28.
fera surgunt 83, 1. *nova sensit*
 99, 9. *luminibus tumidum mi-*
cat 29, 121.
- Luna* regnante per Arcton tacitæ
 tam 1, 22. *cum lateret* 8, 188.
livescat 15, 495. *quæ nutriat*
Oceani recursum 17, 108. *na-*
sciente 21, 219. *plena ib.* *ros-ci-*
da 24, 288. *noctis dux* 35, 46.
juvencos irrorat 36, 403. *stupe-*
facta 44, 61. *laborat defectu*
 48, 2. *Venusque* 76, 6. *Lunæ*
globum ingreditur 7, 164. *cre-*
scienti 10, 243. *plenæ ib.* *circu-*
lus 15, 223. *velox semita* 22,
 438. *labor* 26, 233. *medio si-*
dere 101, 120. *Lunam vocas in*
antra 10, 114. *rudem* 28, 541.
nasci fecerat 35, 45. *Lunas con-*
currere polo 18, 6.
- lunare jubar* 3, 147. 26, 237. *lu-*
nari globo 35, 298. *lunaribus*
dammis Oceani 28, 499.

lunatæ

INDEX

lunata frontis 33, 129. *lunatis* dentibus 101, 107.

luas delicta 26, 504. *luat* commissa 15, 324. *cervice* 18, 23.

lupam æra fingunt 1, 99. *nutricem* 26, 264.

lupanar dilectum 18, 96.

lupatis rigidis servire 1, 82. *preslis* 5, 354. 35, 194. in tuis 8, 564. *sacris* servire 73, 2. *paribus* frenantur 87, 2.

lupus *luas* 26, 503. *lupi* duo adorti agmen 26, 250. *lupo* præbuit agna latus 34, 26. *luporum* murmur 18, 3. *cælorum* ostenta 26, 249. *lupis* ingerit prædones 5, 484. *lupos* rapaces 18, 135.

luror permanat in herbas 36, 238.

lustralis faciem 28, 324.

lustrat visu severo 5, 497. *omnia* radiis 28, 412. *lustravit* ortus 7, 16. *lustrarunt* humeros astra 34, 48. *lustraverat* aras 40, 25. *lustrare* vos valebit 20, 22. *diem* 36, 316. *lustrans* pascua 36, 168. *lustrantes* sidera 98, 17. *lustrandi* fasces 18, 21.

lusto omni nobilior 1, 275. *toto* 26, 146. *lustra* ventura 1, 33. *Lycæi* 8, 467. 31, 48. *per opaca* 20, 422. *cingis* 24, 304. *ad sua* 27, 4. *bis dena* recensent 28, 392. *lustrorum* numero victus 44, 31. *lustris* Partheniis 35, 241. *silvestribus* 36, 44.

lufus cernere Thulen 24, 157. *bellicosus* 28, 621.

Lutati præclare Pœno 18, 455.

luto deteriore 20, 496.

lux felta 1, 143. *opportuna* votis oritur 5, 313. *gæna* 7, 135. *illa* imperii fuit 8, 182. *altissima* *fati* 8, 273. *septima* aderat cælo 9, 15. *quantum* tenebris præclarior 28, 480. *puniceos* cum detexerit ortus 33, 220. *redditur* orbi 36, 243. *lucis* repulsu 17, 106. *fructus* 21, 93. in limine 22, 63. *honoratæ* *fructus* 24, 79. *exordia* 24, 176. *fœdus* amor 28, 452. *imago* 36, 444. in principiis 101, 13. *tux* repertor 98, 2. in lucem sæcula fudit 22, 11. *lucem* renovasse 26, 438. *spargentia* cornua

28, 161. *invisam* quid motor?

28, 316. *immensam* trahit 31, 72. *claram* dispergere 33, 8. *tenebris* obducam 33, 115. *timentes* insolitam mirantur equi 37, 46. *condet* 41, 13. *luce* *magistra* 6, 7. *subita* comarum 8, 193. *contenta* 15, 78. *reperta* 15, 264. *procul* 17, 40. *metallicæ* 24, 133. *pro communi* 26, 275. *omni* *carior* 26, 309. in illa 26, 600. *sibi* concessa 28, 130. *desperata* 28, 293. *propinqua* frui 28, 364. *exacta* 29, 52. *nondum* gravem Titana 35, 50. *sub prima* 36, 232. *sub oris* tui 40, 49. *serena* 44, 20. *variata* 47, 4.

luxuriæ vacat 10, 54. *sua* fortuna addidit 18, 121.

luxuries nocitura 3, 206. *armata* 8, 339. *sævior* ardet 15, 183. *Parthica* 18, 343. *Byzantia* 20, 416. *non pretiosior bello* fuit 21, 92. *prædulce* malum 22, 132. *dedita* semper corporis arbitriis *ib.* *regna* vertit 24, 161. *luxuriam* regum 10, 23.

luxuriat vertice arundo 1, 217. *crimine* 5, 72. *tali* cultu 35, 55. *gramine* *flex* 49, 20. *luxuriant* gentes sepultæ 35, 327. *luxurient* monilia 73, 9. *luxuriant* pollice 101, 17. *ægro* 49, 100.

luxuriatur Oceanus 12, 35. *luxuriaria* malo Megæra 3, 355.

luxus populator opum 3, 35. *disuasor* honesti 36, 29. *luxum* famosum 17, 158. in *luxum* resolvit 26, 367. *luxu* circumflua mens 1, 40. *deside* fluentem 8, 217. *pejore* 15, 164. *mollior* ætas 26, 160. *deposito* 35, 301. *consumens* domum 75, 9.

Lyæus victor 24, 362. *Lyæi* thyrso 20, 294. *pocula* 26, 349. *Lyæo* itruxere 10, 216. *titubans* 15, 445. *largo* sopita 20, 435. *certatum* colla 28, 562. *dulci* 35, 353.

Lycæi Parrhasii 35, 18. *lustra* 8, 467. 31, 48. *Musa* rustica 21, 181. *Lycæum* Pana 28, 200.

Lycaonia ab Arcto 26, 246. *Lycaoniis* ab astris 17, 298.

Lycaste

INDEX

- Lycaſte** Zephyris non ceſſura 24, 252. **Diſtæa** 24, 276. fert retia 24, 292.
Lyceo nutrita 24, 249.
Lyciam tenuiſſe 18, 204.
Lycurgus potuit 17, 153. **Lycurgo** rigido 8, 509.
Lydia laxet fontes 3, 197. in te transferret thyrfos 8, 603. dives 10, 215. credit 11, 9. tot eat nummis 18, 203. implorat 20, 295. tumefcit 24, 62.
Lydia per culta 1, 53. femina 33, 273.
Lydi continuant 20, 241. **Lydos** vaſtant 20, 578.
lympham geſtabat 18, 107. **lympharum** dominam 84, 3. **lymphis** libatis 28, 520. ſolidis 101, 67. **lymphas** tegitis **lymphæ** 57, 1. marmore deprenſas 61, 3. permutat 99, 5.
lymphata pectora 20, 45.
lynceſ ſaliunt 24, 369. *crystallo* ferunt 40, 7.
lyra reticet 8, 224. **lyræ** noſtræ 4, 14. cantus 7, 62. canant 10, 196. miſtæ choreis 31, 23. deſuetæ fila 34, 14. dulci 40, 6. meritæ 40, 18. **lyram** ad noſtram 2, 16. tentavit peſtine 9, 18. **lyras** in peſtem vertere canoras 36, 257.
- ## M
- Macedo** ſubjecit Perſen 24, 165. miratur Olympum 26, 180.
Macetum fines 5, 279. tellus 17, 28. ruinæ 20, 147.
machina quateret muros 3, 219. cæli laxatur 7, 169. poli 8, 68. *muralis* 8, 329. quo vivat motu 17, 102. melius librata pependit 21, 145. ſteterit 29, 71. rerum 35, 280. hoſtilis 37, 49.
macies jejuna 15, 23. decolor 18, 123. informis 36, 93.
maſtare nequivit 15, 392.
maſte novis titulis 24, 191.
macula polluimur 22, 292. **maculæ** inuſtæ 5, 505. **maculam** minorem 18, 30. **maculis** adſperſerit ora ſol 15, 494. communibus urunt 18, 430. ſervilibus 20, 132. virentibus 36, 267. **maculas** deterſum ire 20, 11.
maculetur ſanguine 77, 13.
maculoſa terga 33, 182.
madet barba 35, 316. *orbita* ſletu 36, 442. *maduit* metallum flumine 33, 241. **ſilex** 57, 4. **madentibus** uvis ambiat 1, 274.
madefecerat Auſter lunam 28, 541.
madescunt imbris ora 36, 311. **maduere** lacrimis 20, 303. **ſletibus** ora 33, 266.
madidantes neſtare pennas 35, 88.
madida cadente Pliade 8, 437. **madidæ** auro Nymphæ 35, 69. *madido* auro 17, 286. **madidis** favillis 49, 57. **madidos** humores 47, 34.
Mæander petit 20, 266. **Mæandri** lenti 20, 292.
Mæandre flumine tuo 20, 268.
Mæandria flumina 28, 635.
Mænades cum Penthea ferrent 5, 419. **crinem** ſolutæ 8, 809. *Thebas* reverſæ 20, 523.
Mænala deſolata 1, 187. *nudata* ferro 8, 470. **frondola** 17, 290. **modulantur** 21, 182. **domat** 24, 250. **umbrantia** ripas 26, 575. *cornu* terret 33, 228. te ſlebunt 35, 244.
Mænaliū nemus 101, 103. **Mænaliō** arcus 8, 161. **modos** 31, 36.
Mæona poſt regem 20, 245.
Mæones dicti 20, 246.
Mæonius rex 3, 166. **ſenex** 10, 234. **thyrfus** 33, 19. **Mæonii** ſenis 29, 20. **Mæoniæ** Nymphæ 35, 68. **Mæonios** agros 20, 464. **Mæonias** per urbes 8, 902.
Mæotica paſcit 1, 36.
Mæotida cæſam bibens 3, 312. **irriget** 26, 57. **Mæotide** ripa 15, 243.
Mæotia freta 20, 334. **terra** 28, 338. **palus** 8, 180.
magicæ vires 3, 145.
Ggg magiſter

INDEX

- magister signa insonuit 28, 625.
magistri iussis 26, 277. cantus
ac sibilis 26, 409. absentis præ-
cepta 51, 9. magistro victo 3,
277. meliore 8, 67. nobiliore
17, 93. molli 20, 157. orba
puppis 20, 423. eventus rerum
20, 489. magistrum gregis 10,
293. magistrum equitum pedi-
tumque 29, 198.
magistra luce 6, 7. genitrice 10,
233. qua 17, 274. Clementia
22, 22. magistrum prævenit 3,
109.
magistratum adspicit 18, 487.
magnanimum pectus 24, 9.
magnes cognomine lapis est 48, 9.
ferri rigore vescitur 48, 16.
magnetica gemma 48, 26.
Magnum erigit laurea 18, 502.
magna dedisset merito 29, 195. re-
pente ruunt 91, 2. magno pe-
tendum 17, 147. magnum pro-
bat 31, 81. major spe 24, 6.
nota 28, 530. majus erit quod-
cunque relinquam 21, 14. nil
potuit fingere 27, 25. nil hoc
genuisse 50, 44. in majus fe-
rant 26, 15. majora petens cu-
ra 1, 65. moventi 20, 541. de-
beret 29, 196. maxima rerum
1, 130.
Magi Persæ 8, 145. stravere ju-
vencos 21, 61. te invenere 98,
19.
mago ritu 28, 348.
Maja genitum 33, 76.
majestas jurata 3, 229. utraque
fratrum 5, 6. grata pudoris au-
gusti 8, 519. regia 10, 198.
Romana 17, 37. publica 18,
424. Latii pulchra 20, 130. ple-
na augefcit 24, 99. reparatur
28, 5. alterna 28, 613. obvia
31, 80. majestatem nescit 15,
387. majestate inhorruit nemus
1, 125. cum æquæva creatus 8,
122. Tyria 21, 80. nigra ve-
rendus 33, 80. petendi 40,
45.
Malabathri folia 18, 226.
male dilecti flores 35, 265.
maligni strepitus 39, 5. maligno
stamine 3, 177.
Mallia proles 17, 339.
Mallius descriperat axes 17, 278.
indulget somno 80, 1. vigilet
80, 4. Malli, bonorum conge-
ries 17, 135.
maluerunt reddere 22, 57.
mala roscida 31, 15.
malo potior (filva) 36, 368. ma-
lum vestit pampinus 24, 366.
malis associant cornua 15, 482.
malum deflet plangitque 36, 159.
inter utrumque 90, 2. dulce
Siren 100, 1. mali fons 20, 18.
meminere 20, 116. prima ori-
go 20, 539. præfaga 33, 190.
peracti simulacra 36, 69. for-
ma 36, 300. malo accensæ 36,
256. cruento victa 101, 120.
malorum turba textitur 20, 393.
ignara 36, 48. malis frons de-
jecta 28, 376. defixo animo 28,
258. gaudere 36, 215.
pejorem mirata virum 3, 139.
mamma audax 1, 88.
mancipium jure sepulchrum 18, 212.
solis utile suppliciis 19, 30.
mancipio inertis 20, 56. manci-
pia noxia 18, 481.
mandatricem operum mentem 8,
236.
mandata urget 17, 240. patriæ
sprevimus 28, 430. audierat
33, 118. mandatis patriis 10, 30.
monebis 29, 237.
mandemusne Noti flabris 26, 205.
mandarent ducibus prælia 21,
329. mandaverit ævo novum
17, 68. patriis procul astris 36,
214. mandaverat arvis Siculis
36, 84. mandatur tibi origo
31, 58.
mandunt pascua 33, 278.
manet reverentia 1, 141. hæc
mens sola 8, 234. ille decor?
36, 435. manent præmia 33,
195. maneat longo luctu 37,
58. maneres tellure Emathia
26, 497. mansere hic viri 28,
417. nec deæ 36, 245. mansu-
ra fides natis 8, 121. fata 36,
65. mansuro adamante ligat
22, 39.
Manes turbantur 1, 112. horren-
dos citavi 3, 154. testor 5, 165.
purpureos placavit 8, 97. pul-
vere nudi 15, 403. parentum
26, 528. Iuleos 28, 116. arma-

INDEX

- tos 33, 41. *sibi* fatales 33, 265.
 famulos ductura triumpho 35,
 13. coronati 35, 328 dant lo-
 cum 36, 389. auxilio cingun-
 tur 37, 44. sacrare paternos 44,
 72. ad manes penetras 98, 22.
 manibus patriis 23, 7. *Hecto-*
reis 39, 13.
 manifestat odor 49, 74.
 manipuli Eunuchorum 18, 255. ma-
 niplis novis cinxit 8, 35. com-
 plere 21, 334. manipulos præci-
 puos 15, 516.
 manat frons imbribus 1, 222. ma-
 nant in vulgus exempla 21, 168.
 in rorem brachia 36, 252. ma-
 naverit crimen 22, 312.
mansuescunt dracones 5, 365. sta-
 gna 15, 524. mansuescere ne-
 scit 5, 42.
 Mantua dedit 29, 147.
manumissiones celebrabant novi Con-
sules 8, 611.
 manus *præcepit* 1, 48. profanas
 porrexere 3, 117. collecta 3, 314.
 festinas urgete 3, 344. Romana
 5, 52. tantæ convenere 5, 107.
 tandem *iusta* 7, 105. *avitas* 7,
 190. iniussæ scripsere 10, 10.
 bellatrices 10, 18. Palæmonis
 explorata coronis 17, 288. hos
 fecere 18, 339. dabit 18, 367.
 libera frenis 21, 152. quicquid
 vestra gessit 21, 194. inflam-
 mata pretio 21, 293. dispersit
 24, 140. par donis armisque
 24, 234. divisa acceleret 24,
 275. fatales 26, 61. *virides*
 patuere 26, 259. vicina accu-
 rit 26, 414. suas cernit abire
 28, 259. *vieta* 28, 314. ni de-
 ficeret 28, 352. socias 28, 465.
 in verbera tendunt 31, 113. suas
 genibus admove 33, 51. in-
 iussæ pectora rundunt 36, 129.
 quæ talia ausa? 36, 183. exer-
 ta 36, 377. cæcas tendit 37, 110.
 nulla sit 49, 5. qua iussere 49,
 60. tacitæ artificis 50, 20.
 æmula naturæ 68, 14. Roma-
 nas 77, 10. manum exiguam
 20, 221. victtricem 20, 532.
 percensere 28, 157. Tyrrhenam
 28, 485. letalem placidamque
 sensit 39, 48. manu pacata 8,
 15. certa 8, 61. *divisa* 10, 205.
 levior 20, 14. *diffimili* finxisse
 20, 492. patranda efficiens 21,
 302. *sponderet* meliora 26, 268.
 instare 26, 274. prætereunte 26,
 398. naturam cumulante 28,
 50. metuendus 28, 216. me-
 liore 29, 205. forti 34, 30. *quæ-*
sta 36, 303. facta credas 49,
 49. *vieta* Trinactia 35, 186.
 manibus portabere vulgi 5, 333.
 revinctis 8, 84. junctis 14, 18.
 loquax 17, 312. *truncatus* 26,
 89. averfis 28, 329. connixis
 37, 67. famulis 39, 17. com-
 plexi 50, 5.
 mapalia infecta tabo 15, 360. re-
 ferant 24, 344.
 marcet segnis amor 29, 227. mar-
 cent epulis 20, 434. 26, 368.
 marceat segnitudo 10, 205. mar-
 cebant coronæ 36, 247. *mar-*
centes coronas 31, 96.
 Marcellus fortis 15, 89. vinci do-
 cuit Pœnum 26, 140. Marcelle
 Sicania ferox 18, 456.
 marcidus ibit unguentis 15, 444.
 marcida luxu oria 7, 40. stagna
 Lethes 33, 280.
Marcomeres docet 21, 241.
 Marci mores 28, 350. Marce cle-
 mens 28, 340.
 mare *geminum* 5, 190. tranquil-
 lum quatitur 10, 154. medium
 15, 523. perlongum 19, 42.
 ductum per viscera montis 33,
 175. fluxit 33, 251. serviat 37,
 33. maris libertas effrena 5,
 210. incerta 8, 436. Sidonii
 rubrique 8, 600. tantum tra-
 nasse 10, 256. inclementia 26,
 210. rubri 40, 14. mari pro-
 fundo laxare frena 3, 64. *toto*
nurus dotanda 8, 648. *rubro*
 18, 16. 29, 4. *geminum* 18, 91.
 medio 18, 245. opponit 33, 146.
 fluvius redditur 35, 185. præ-
 fert 36, 333. nec scopuli latuere
 37, 64. vetito 41, 16.
 margine nemorum frondoso 35,
 113. pendenti ligat 49, 44. *cali*
 clausit opes 8, 42. præscripto
 18, 216. summo texti 33, 267.
 Maria cum conjuge 15, 328. Ma-
 riæ luce 10, 11. feras 10, 173.
 in decus 10, 275. crescat ute-
 rus 10, 340. germine 22, 239.
 G g g 2 partus

INDEX

- partus 22, 342. Mariam debes 10, 37. scis 10, 119. salutat 10, 251. ducit Honorius 14, 37. daret 29, 69.
- Mariæ sinus virginei 95, 7. Mariam angelus alloquitur 99, 1.
- Maricæ querceta 1, 259.
- marino curru 29, 166.
- maritali fato 29, 13.
- maritat rore glebas 35, 89. fer-
rum 48, 38.
- maritus regnatne? 36, 181. mariti
amplexus 8, 646. nomen eripit
18, 51. elusi 18, 89. nomen su-
meret 21, 6. ignes 21, 121. dul-
ce nomen 26, 304. dilecti fati
26, 439. cristati 29, 216. ille-
cebras 33, 35. tædas 35, 279.
altisoni 40, 27. marito pulcro
gaudent 10, 294. invicto 26,
626. concede 31, 134. sudata
fibula 35, 16. Zephyro 36, 265.
maritum Nasamona 15, 192. na-
tæ prospiceret 21, 71. rapit 48,
31. maritis meruere rogos 15,
407. maritos reginarum 22, 361.
supereminet 1, 200.
- Marii numerum relinquo 8, 641.
sub vincla 15, 92. triumphus
26, 126. Mario patefecit portas
24, 35. peremptos Cimbros 26,
646.
- Marmaricus Ammon 18, 180.
- marmore picto 20, 273. in rigido
48, 57. effosso 49, 23. perspi-
cua 61, 3. de uno 87, 1. mar-
mora verrat 20, 360.
- marmorea peste 37, 100. marmo-
reum globum 62, 1.
- Maro te fama vehit 74, 12. Ma-
roni tenui 41, 24.
- Mars renovat suffragia campi 28,
10. gravior sub pace latet 28,
307. melior clipeo 33, 134. do-
nat Rhodopen *ib.* laudat aprum
53, 3. Martis jucunda 28, 624.
ferrea forma 48, 25. vices 28,
283. vivida imago 26, 468.
nuncia fera 26, 258. fetus no-
vales 26, 26. fessi 24, 211. Eoi
24, 35. terrore 5, 56. ornatu
fulgida acies 5, 351. *Arctoi* 5,
501. *rabies* 7, 73. opus 19, 20.
ignaras urbes 20, 567. gloria
21, 16. graviore paratu 21, 336.
iter 22, 437. adversi inclementia
76, 3. Marti sævo 8, 321. no-
tissima robora 15, 415. fodales
26, 339. domando 101, 82.
Martem puerum laverunt Rho-
dopeia flumina 8, 526. sævum
releget 13, 4. sustinui muro 15,
85. subdiderint vinclis 26, 69.
oblatum 28, 210. totum palam
permittere 29, 199. sternere
37, 38. Marte femoto 5, 183.
petiit tyrannos 8, 90. ancipiti
8, 456. infesto 15, 273. contu-
dimus Suevos 21, 190. cruen-
tum ferrum feras 22, 15. nec
minor 22, 276. alio defudant
26, 280. insano 26, 507. pe-
rissent divitiæ 26, 623. patrio
28, 91. pro Marte habeas Cybe-
len 18, 277.
- Marti equi & currus tributi 48,
47.
- Martia velox 20, 266. dum *saxi*
est *ib.*
- Martius campus 18, 438. horrox
35, 147. Martia simulacra 8,
539. signa 18, 505. præcepta
22, 349. laurus 23, 20.
- mares recisos 18, 48. ambigui
18, 462.
- Mascezel est illi 15, 390.
- massas solveret ignis 24, 235.
- Massageres audax 3, 312. Massa-
getæ 8, 542.
- Massylus sonipes 26, 148. Massyla
genitrix 18, 389. Ceres 22, 394.
oppida 28, 377. *Massylam* ju-
bam 34, 28. Massylas lauros 8,
25. fraudes 15, 284.
- mater consule duplici sæcunda 1,
203. rogari mollior 10, 38. nun-
quam eris 18, 224. amorum 19,
63. squalida annorum 22, 425.
regia 24, 177. follertior 28, 524.
sic eris 31, 137. fidissima 33, 177.
hæc proxima haberi 36, 176.
dei 101, 49. amare timet 69, 2.
innupta 95, 8. conscia partus
98, 16. matris post viscera 18,
46. reverentia 18, 75. sollici-
tæ 22, 344. grata superbia 36,
416. parens 98, 3. matri ere-
ctæ 18, 387. legum 28, 423.
timidæ 34, 31. propior 50, 22.
in matrem conversa 29, 100.
matrem niveam 10, 242. supe-
ras 10, 271. ferrent 21, 523.
primam

INDEX

- primam scelerum 22, 111. re-
 gumque ducumque 24, 175.
 omnem pepulisti pectore 36, 104.
 defendite 37, 28. matre com-
 pressa 3, 287. cum secura 8,
 465. sub virenti 10, 244. re-
 mora 33, 217. cum torva 36, 49.
 de dura queri 36, 212. Hyrcana
 36, 263. secura 101, 71. *ma-*
tres Sidoniæ 15, 191. Phrygias
 20, 401. cupidæ 22, 400. Phry-
 giæ 29, 191. Elysiæ 35, 322.
 matrum Ausonidum 26, 627.
 vota 36, 408. matribus testa
 latere 24, 64. ædes effulgere
 28, 546. vinceret 29, 67. cun-
 ctis altior existat 33, 126.
materiæ semper *fluentis* 17, 101.
materies juvat 25, 15. quicquid
 ubique gignit 33, 60. novercæ
 datur 101, 27. cognata 87, 4.
 materiem præstes 22, 17. virtuti-
 bus pandit 24, 107. amicam
 sentit 48, 43.
materna mente 28, 94. materno
 crimine 28, 115. iugo 50, 40.
 maternum onus 50, 36. mater-
 nis studiis 73, 14.
maturret germina 22, 465.
maturus emi 18, 64. matura pe-
 ricula 5, 15. rosa largo die 10,
 248. loquentem 22, 169. ætas
 28, 557. virginitas 31, 126. *ma-*
turam lueni 19, 14. *maturo* mo-
 deramine regunt 7, 183. *matu-*
rior ævi 22, 348.
matutinis solibus 35, 120.
Mavors 3, 334. adamante coruscat
 1, 99. indomitus 4, 17. flet
 15, 129. erubuit 18, 238. fer-
 vidus 21, 270. res constrinxit
 in altum 26, 491. impellit
 equos 37, 75. sanguinea cuspi-
 de verberat urbes 48, 22. Ma-
 vortis amor patrius 1, 96.
Mavortia seges ferri 7, 135. ætas
 26, 35. nobilitas 31, 70. culpis
 37, 87. pectora 48, 33. mune-
 ra 72, 12.
Maurus fugiet 15, 338. hortatur
 21, 357. atrox 21, 383. cecidit
 22, 286. Mauri arbitrio 15, 70.
 vicistis 15, 95. munus 15, 283.
 adversi 15, 380. passuri enses
 15, 433. ruunt 18, 505. nigris
 crinibus 24, 19. agricolæ 24,
 344. Mauro terribilis 8, 28.
 victo 10, 219. medio 15, 236.
 captivo 19, 71. Maurum vici-
 num 21, 19. captum 28, 122.
 Maurorum populos 21, 249. no-
 men 22, 261. Mauros leves 7,
 54. tenuit fiducia 15, 330. *ab-*
sentes 15, 351. fretos 18, 400.
 in Mauros eat 15, 288. Mauris
 fastidita datur 15, 189. regibus
 15, 453.
Maurusius Atlas 28, 104. Mauru-
 sia rabies 8, 39. laurea 15, 344.
tellus 24, 278.
 Maxime, mittis dona 82, 1.
Mazax missile projectat 21, 356.
meatus annis præscripti 3, 5. *no-*
vos Phœbi 7, 9. diversos fecue-
 re 15, 223. revocare 37, 10.
meatum querit 3, 271. *meatu*
 averso 8, 483. devius 18, 14.
 bifido 26, 336. tardus 28, 197.
 offenso 33, 172. lascivo 35, 74.
 fracto 35, 184. vario 44, 78.
 nativo 49, 55. *meatibus* variis
 17, 104.
Medea ferox 3, 153.
mederis vulneribus 24, 206. me-
 dere vulneribus 39, 43. *mederi*
 criminibus 5, 421. blando fer-
 mone 29, 138. medente Stili-
 chone 22, 204. *medentium* auxi-
 lium 49, 69.
medicina per hostem contigit 39,
 48. fides fit 99, 16.
medicum consulit 18, 35.
medicas aquas 49, 86.
Mediolanum unde nomen habeat 10,
 183.
meditatur scindere ligna 19, 7. *fle-*
stere frena 28, 190. *meditentur*
 aves 26, 230. meditantem car-
 mine muros 22, 171. *meditatus*
 sævitiam 21, 101.
medius interfluit urbes alveus 1,
 227. *limes* flagrantis Olympi 15,
 148. hostis 28, 456. ignis 44,
 71. media Carthagine 15, 190.
 ira 18, 364. in arce poli 27, 13.
medii reverentia 17, 250. in me-
 dio 33, 151. 49, 27. medio sub
 frigore 1, 132. axe libraverit
 3, 11. orbe 5, 310. 58, 4. Mau-
 ro 15, 236. mari 18, 245. foro
 25, 14. ibat Padus 28, 212. fer-
 mone 28, 426. in æstu 31, 47.
 G g g 3 95, 106.

INDEX

- 35, 106. sereno 35, 91. axi 36, 234. sidere lunæ 101, 120. vertice 83, 1. in medium cadunt 33, 250. medium mare 15, 523. nil inter puerumque senemque 18, 470. per Albin 21, 226. Porum vectaret 21, 267. iter cæli 28, 411. per hostem 28, 466. in æquor 37, 114. æquor 40, 55. te liget zona 73, 11. mediam frigoris & flammæ æthram 22, 8. plagam 33, 257. in mediis stetit 3, 41. in hastis 7, 17. in castris 8, 10. in armis 10, 197. in altris 15, 135. in aratris 17, 9. in luctibus 26, 399. in visceribus 26, 577. in fluctibus 48, 53. intertrepit undis 5, 303. turbinibus 15, 502. mœnibus 18, 2. muris 20, 44. arvis 20, 170. flammis 21, 184. dissensibus 22, 86. nubibus 24, 294. 28, 46. tenebris 26, 36. frigoribus 26, 349. aquis 28, 487. penatibus 36, 73. arvis 36, 245. faucibus 36, 394. fretis 37, 37. ab antris 47, 8. medios Libyæ æstus 8, 27. in Sicambros 10, 279. æstus solis 15, 317. vapores 21, 180. nimbos 44, 39. in ignes 50, 29. medias in turmas 8, 349. in tubas 23, 12.
- medullis erupit gemitus 10, 7. possessis 20, 13. totis inolevit 28, 78. fixis hæserunt tela 31, 145. imis 36, 152. miscuit frigus 46, 6.
- Medus te adoret 8, 258. misit 10, 224. ribi cessit habenas 21, 67. tentoria fixerat 21, 157. ademit moderamina 24, 163. fœdera peteret 28, 415. Medi liquere vada 7, 71. Medo remige 3, 335. subduxit Athenas 17, 152. tulit moderamina 24, 164. Medis subactis 1, 161. imperat 18, 321. restiterant 26, 187. Medos subigat 3, 374. victos 20, 102. apud Medos rarus regum cruor 20, 478.
- Medusæ vipereæ 3, 281.
- Megaera improba 3, 74. multo luxuriata malo 3, 354. torva ruit 36, 387.
- mellis publica iura 8, 382. lacus 21, 85. opes raptas 28, 263.
- melle puro 31, 142. mella ferant silvæ 1, 250. dulcia raptu trahit 5, 462. corrumpunt 10, 70. tegunt apes 14, 10. serinonis 17, 251. necem dedere 26, 446. Heliconia 29, 10. putare decet 82, 2.
- Melampus enervatus 18, 315.
- mellifer exercitus 35, 127.
- membra anghela fudit 2, 2. fundere 4, 18. nova intruxit 7, 42. vestitu nunquam temerata profano 8, 126. impia raptarem quadrigis 15, 255. sui divisa 17, 97. negant 17, 128. *Entropii* 18, 228. vibrata rotet 20, 360. tarda levant 20, 436. effeminat 22, 134. errantia 24, 129. truncata 26, 263. in omnia regni 26, 437. defessa 27, 3. sua cernit abire 28, 258. viridantia 28, 561. sinuosa draconum 33, 179. immania 35, 159. non cessura pruinis 36, 89. languentia curru terit 37, 84. per dispersa 44, 65. in tua ire 101, 29. tua petentes 101, 44. sua tegit 45, 19. vivo carentia sensu 48, 55. fera 54, 12. tot ligat una silex 87, 7. per membra silex serpit 37, 99. membrorum modus 21, 46. mole immanis 101, 105. membris aptavere togas 1, 205. *micantibus* 10, 283. reliquis 20, 19. cunctis (*naturæ*) 22, 433. nudis 29, 88. minor 35, 38. nostris ne parcite 37, 29. redeuntibus 44, 12.
- nec meminit leti 26, 328. captiva sui 46, 16. meminisse sepultos 22, 50. juvat 26, 207.
- Meinnon coloratus 21, 265. prostratus 21, 268. *Memnona* regeret 20, 530.
- memor ferri exercitus 20, 54. officii 22, 44. nil hiemis cælie 26, 323. sis 35, 234. memorem experior 15, 305. ducum tuorum 28, 450. memores anni 40, 5. *notæ* 49, 6. *naturæ* 50, 27.
- quid memorem certatum? 26, 155.
- memorant Graji 29, 15. memorare dignum 29, 50. memoratur Tabraca 19, 71. mem

INDEX

- rata nunquam 1, 276. mem-
 oranda concidit 29, 156. naufra-
 gio 19, 72.
- Memphis solet 8, 570. si forte ne-
 gasset 15, 56. pia 17, 127.
- mendacia turgent 18, 351.
- mendacis clipei 21, 105.
- mens *circumflua* luxu 1, 40. nun-
 quam cessura labori 3, 326. ea-
 dem cunctis 5, 115. busto su-
 perstes 8, 234. omnis aberrat in
 vulnus 10, 6. segnis ad artem
 18, 78. infida 18, 129. oblita
 sui, nec sobria divitiis 18, 229.
 una foret 20, 184. ardua sem-
 per 21, 39. iudex dura sui 22,
 221. redit ad silvas 27, 4. con-
 scia laudis 28, 593. alta 29, 20.
congesta 33, 4. ignara nocendi
 39, 3. mentis arduæ 11, 4. pi-
 gnus 18, 421. vincula 26, 310.
 inops ætas 26, 521. iratæ sen-
 tentia 28, 292. benigna tempe-
 ries 31, 65. penetrabilia nudat
 33, 213. sollicitæ acumen 35,
 201. paternæ 35, 254. menti
 impervia 22, 424. mentem agit
 spes anxia 1, 65. oblivia con-
 dunt 1, 166. dubiam sententia
 traxit 3, 1. testatur amictu 5,
 81. sinceram furatus 8, 230.
 inandatricem operum prospectu-
 ramque labori 8, 236. domet 8,
 268. obsecror ore 19, 31. *li-
 brant* silentia 26, 457. traxisse
 polo 36, 41. mente cauta 15,
 492. devota 21, 232. placida
 severa 22, 66. tota remissum
 22, 143. *profunda* 26, 85. ma-
 terna fovens 28, 94. profana
 28, 106. recolens pompam 28,
 423. pura 28, 608. humana
 68, 12. ab alta fudit 95, 8.
mentes geminas 8, 233. cum
 corpore lapsæ *ib.* præcepta do-
 minæ passuras 8, 238. geminæ
 17, 105. victuro carmine 26,
 21. horrificans 26, 249. huma-
 nas oblimat 36, 29. duras jun-
 git 48, 41. mentibus aderat
 24, 5.
- mensa furialis splendet 15, 180.
 excludere 26, 28. sinuatur 94, 1.
 mensæ sociæ convivia 1, 253. re-
 verentia 3, 229. adhibes 22, 153.
 mensis Thyesteis 1, 171. gemmi-
- feris illuxit 1, 265. ludibrium
 18, 306. mensas infandas 15,
 401.
- menfe novo redit Cynthia 68, 10.
 menses gelidi 36, 224.
- mensura invidiæ capit 24, 44.
- mentitur sibi 7, 141. *astum* 22,
 249. Nerea 26, 320. gemma
 volatum 94, 3. mentiri iussum
 istum nescius arcus 8, 529.
mentitus Nilum Gir 21, 253.
 gemmam 58, 3. Signifer 68, 9.
 mentita fidem 1, 108. senem 3,
 135. virum 18, 340. mentitæ
 cornua setæ 45, 6. mentito
 gressu 20, 182. mentitos fluctus
 33, 254.
- meat par semper similisque 3, 186.
 vis per setam 46, 18. *meant* or-
 dine vota 21, 10. meabant edi-
 cta 21, 277. *meantem* causis de-
 fectum 17, 129.
- mercator tremuit freta 52, 7.
- merces pectora alligat 8, 501. of-
 ficiis dilata 17, 256. properata
 25, 11. mercedem *referente* foc-
 cero 29, 185. mercede hac veni
 10, 144. fœda 21, 211. mira
 militiæ 29, 184.
- mereor princeps 10, 35. *merear*
 carpi 35, 86. meretur jure 22,
 183. *meremur* dominas aures 6,
 17. merentur audire victores
 1, 61. *mereantur* caput Achivi
 5, 425. meruit regnare rogatus
 8, 48. *secretum* 22, 306. *Senat-
 us* 24, 55. nil felicius 28, 56.
 tua cunabula 29, 86. *repulsam*
 31, 79. pœnas 37, 107. *nec* si-
 miles causas aut tempus 47, 25.
vitam 48, 16. meruistis plus
 58, 6. *meruere* senes 1, 68. te
 Triones 8, 429. *mania* nasci 15,
 28. maritis rogos 15, 407. fa-
 mulas 20, 201. Superi 35, 287.
 vincula 36, 95. iram 39, 39.
 te proprium 49, 89. meruisset
 te civem 24, 181. mereri frena
 73, 1. *bellis* 8, 458. regnum
 10, 263. *nihil* plus optasset 18,
 175. *deforme* fuerat 22, 99. *leti*
 veniam 26, 90. obsequium to-
 nantis 28, 350. *nec* meruisse
 fatetur 17, 245. nomen 20, 379.
 novercam 101, 56. diem igno-
 tum 99, 10. merenti stat favor

INDEX

- 17, 262. *meritus* vocabula 15, 421. *meritæ* lyræ 40, 18. *meriti* redeunt 17, 145. *meritum* queris 22, 123. nomen 26, 636. *meritis* debemus 24, 268. *favor* offertur 28, 607. *meritos* crines 7, 84.
- meretricis* avitæ hiatus 75, 7.
- mergit* se 10, 169. *mergas* solum 20, 38. *merfit* funere 15, 410. *visceribus* ferrum 18, 447. *merferat* unda diem 33, 274. *mergere* pelago 19, 69. *mersurus* pulvere 21, 350. *merguntur* plaustra barathro 26, 345. *mergatur* gremio Tethyos 36, 319. *mergi* in vada 5, 64. *prima* peto 15, 142. *fretis* orat 18, 266. *caligine* 18, 492. *mersa* arva 35, 180. *natura* 49, 33.
- mergi* si revolant 15, 493.
- meritum* belli 25, 18. *ob* navis *innocuæ* 26, 12. *loci* 36, 222. *meriti* spatium 24, 43. *merito* laborum 18, 369. *meritis* nullos obfistere casus 8, 409. *te* natus adæquat & vincit 8, 430. *pro* tor 15, 52. *prioribus* obitet 20, 595. *præmia* poscant 24, 117. *tuis* obnoxia virtus 28, 387. *adscribere* casum 49, 81.
- Meroe* traxit de crine sagittas 7, 21. *crinita* sagittis 10, 223. *cingi* 15, 454. *gemiscit* 18, 178. *nutrit* 21, 261. *candescet* conversu pruinis 41, 15. *per* Meroën 47, 19. *Meroën* timentes 1, 135. *tueri* 31, 73.
- mero* foetere 20, 85. *madidos* ruidentes 24, 368.
- mercem* meruebat 24, 327. *laborem* persolvit 28, 578. *in* *mercem* *veniunt* 18, 220. *merce* certa 18, 197. *merces* devehit 20, 509. *permutat* 27, 7. *vecturam* ratem 36, 363.
- messis* bellatura cum colono 21, 321. *Punica* 29, 60. *messe* Transalpina 18, 409. *Sabæa* 21, 58. *exsecta* 21, 165. *messes* collectæ 8, 417. *odoratas* 10, 93. *vehant* 22, 395. *vomere* sudatas 24, 94. *oblatas* mirabitur 33, 198. *messibus* te induat 1, 273. *Gætilis* 15, 57. *primis* 26, 152. *centum* 28, 389.
- messor* gaudebit aristis 3, 382. *jaculum* vibrans 26, 464.
- meta* vana cavetur 27, 6. *metis* properatis 26, 266. *metastene-* tis 1, 68. *Bacchi* transcurrere 7, 208. *per* Zephyri Eurique 8, 649. *intulit* 15, 456. *nullas* recipit 17, 43.
- metallum* incoctum flumina ma-
duit 33, 241. *per* omne 50, 11. *metalli* fulvi congeries 5, 134. *melioris* sæcla 22, 454. *luce* 24, 133. *igne* 28, 51. *metallo* ripa micat 1, 52. *squalere* fila cogit 1, 182. *lucere* 3, 163. *cognato* viros spirare credas 5, 360. *melio-* re forment sæcula 7, 184. *ful-* vo 10, 57. *melio*re ductos mo-
res 17, 137. *radiare* 20, 260. *vario* distincta 22, 446. *facta* op-
pida 24, 22. *ramoso* 24, 251. *onerata* plaustra 26, 605. *cala-* ta classis 28, 376. *nascentes* equos 28, 572. *viridi* 35, 291. *metallis* picturatum opus 8, 590. *pretiosa* 29, 54. *geminis* 48, 40.
- Metaurus* vagus 28, 5012.
- Metello* fractum Jugurtham 15, 91. *jacuit* Creta 18, 218. *Metellos* fortes 1, 147.
- metior* orbem 16, 19. *læta* peri-
clis 26, 211. *metitur* vitam 5, 138. *raptus* corde 35, 12. *fa-* gos & alnos 36, 365. *diem* 52, 14. *metimur* cæcula 15, 67. *flu-* mina 26, 46. *metire* oculis 24, 70. *mensus* Romanos numero, *non* robore 21, 347. *numerus* 26, 402.
- Meti* satiabere pœnis 8, 402.
- metunt* Narcissum 35, 132. *metas* populos 20, 146. *metitur* juven-
tus 8, 466.
- cui* *metuis* nil ipse timet 101, 53. *metuens* offert munera 22, 150. *gaudet* 28, 574. *leonum* vacca 34, 5. *oneri* horror 50, 14. *metuendus* ab omni regione 20, 465. *amore* 22, 2. *metuenda* viris 8, 373.
- metus* horribilis 1, 78. *invidia* 5, 204. *jucundi* 10, 82. *te* no-
ster amat 10, 332. *vincat* ratio-
ne 17, 99. *pueris* latúra 18, 124. *juris* servator 21, 163. *licitor* 22, 373.

INDEX

373. malus interpret rerum 26, 262. ut ipse deum monstret 101, 24. metum humilem senectæ 26, 53. occultat ore 26, 479. languentem 32, 10. metu remoto 15, 300. uno fixa 20, 286. urgente 28, 447. misto perterrita 35, 155. vano animum vexare 35, 278.
- mens** esse nunquam desit 28, 312.
- micas** quacunque 8, 428. micat ripa metallo 1, 53. quicquid ubique 16, 20. *tumidum* luminibus 29, 121. micant rura 10, 60. dulce oculi 31, 41. *micare* coniferi apices 36, 398. micans crudele 33, 282. *micantem* te viderit 10, 27. micantes flamine 1, 178. *micantibus* membris 10, 283.
- Mida** quicquid tangeret 24, 230. **Midæ** tactum 24, 232. **Midam** lavere 20, 261.
- migrare** figuras vident 3, 128. virum in suos annos 29, 14.
- miles** togatus 8, 9. veniam 8, 369. nutritor 8, 503. ignorat dicere 10, 186. populus 15, 96. patitur 20, 82. dat terga 20, 581. mittitur 22, 95. te audit 22, 169. sitiens haurire cruorem 26, 604. deficit 28, 218. superbus 28, 242. sceptrā daret 31, 75. occultus 35, 163. cuspidē non moritur 35, 357. militis tanti moles 15, 299. fidem 26, 87. obsequium 28, 554. *robur* 29, 62. a milite diligeris 22, 147. milite omni perempto 3, 307. cingor 5, 13. tanto munitum 5, 299. misso 15, 246. in nostro 20, 156. securo 21, 177. viridi 21, 324. proprio 26, 106. quanto 31, 91.
- militia** eunuchi 18, 419. militiæ futuræ affuesce 8, 400. **Phlegrææ** 27, 20. mercede 29, 184. **princeps** 31, 84. militiam nullam dignari 20, 320. parris 21, 36. eripe 38, 52.
- militat** æther 7, 97. Gallia 24, 52. curia aulæ 28, 596. omne feræ corpus 45, 25. militet nostris signis 18, 383.
- mille** labores 5, 51. vias 44, 27. millia tot ponas 18, 204. tot
- barbara 21, 107. vulgi 22, 397. quinque explent 99, 7. millibus tantis 21, 171. e tantis 44, 79.
- Mimas** occurrit 37, 85. **Mimantis** arma 36, 347.
- minæ** prodigii certæ patuere 20, 2. notatæ prodigiis abiere 26, 62. minis flexis 35, 345. armorum 101, 82. minas inferre 3, 306. iniquas 5, 147. pelagi superare 15, 370. vanas abiisse 19, 4. huc omnes vertere 26, 421. retro flectebat inanes 28, 142. **Parcæ** veruere 33, 48. fractas 40, 28.
- minax** silva 45, 11. minacem nimbo 18, 4. minaci crine 33, 233. umbone 35, 223. minaces jubæ 15, 363.
- Mincius** flexuosus 12, 13. tardus meatu 28, 198. excipit amne quieto volucres 31, 108.
- Minerva** innupta 1, 84. nascente 24, 226. laudante 36, 218. **Minervæ** clipeo 8, 162. *alterius* 18, 273. *pro* fronde 20, 591. 39, 41. *foliis* 22, 228. **Minervam** Trojanam 18, 328. *fedatam* 29, 256. spirat opus 22, 340. sudasse 26, 16. castam violare 37, 41.
- minister** emicat 15, 176. ministri properi occurrunt 35, 317. ministrum dedignata 18, 143. ministros *imbelles* 8, 338. scelerum 15, 270.
- ministræ** mille 36, 189.
- ministrat** odiis augmenta 101, 27.
- ministrant** Argivæ 20, 200.
- Minoia** urna 35, 332.
- minatur** triste augurium 36, 125. minantur crudele 36, 340. inveniuntur trepidi 8, 293. sibila 28, 567. minari Romæ regnoque 26, 264. caute contenta 45, 30. minantem collibus fluvium 15, 41. dira taurum 101, 134. minantes ripæ 1, 228. saxo aras 2, 504.
- Minos** fit 3, 114. pertentat crimina 5, 477.
- Minorum** puerum 26, 443.
- minuit** favorem 25, 11.
- mirabile** posset esse mihi 26, 281.

INDEX

- miracula pompæ* 8, 565. *plebi*
colligite 17, 279. *præbet* 18,
 309. *voti* 22, 379. *castris edita*
 24, 224. *ducere* 24, 354. *ingem-*
minent 26, 20. *belli referunt*
 26, 622. *fontis* 28, 508. *nova*
saxi 48, 13. *tua* 49, 3. *saxi*
crescunt 58, 5.
miror de consule 18, 231. *miratur*
dextram inermem 1, 28. *sua*
quemque domus 26, 621. *loca*
 36, 226. *Simois* 36, 372. *mi-*
rantur equi lucem 37, 47. *mi-*
rer quid primum 21, 291. *mi-*
rabar te morantem 31, 57. *mira-*
bitur messes 33, 198. *mirare cin-*
ctus 22, 331. *mirari nova* 8, 515.
sine fine 28, 564. *mirantem no-*
vas valles fluvium 8, 482. *vinci*
 101, 116. *mirantibus undis* 20,
 164. *miratus olim* 28, 54. *mi-*
rata leges 28, 337. *Aetna* 50, 4.
mira mercede 29, 184.
miscet seria joci 22, 165. *discrimina*
rerum 37, 62. *miscet*
aftra Averno 15, 383. *miscete*
polum 37, 31. *miscere populos*
ruinæ 5, 18. *miscentem incen-*
dia 26, 145. *mistura favillas*
 29, 152. *miscetur decori virtus*
 1, 91. *miscetur alter sanguis*
 5, 166. *axis Averno* 33, 116.
misero ignoscere pulcrum 26, 92.
miserere tuorum 39, 42.
miserata dolores Titanum 37, 2.
missile torserit 15, 437. *projectat*
 21, 356. *nativum tergo evolat*
 15, 20.
mitescent undæ flamina 26, 273.
mitescere blandos fluctus jubet
 7, 123. *galeam fertis* 35, 145.
fluctus cogit 86, 2.
Mithram sidera volventem 21, 63.
mitigat victima umbras 8, 95. *nurus*
 19, 28.
mitis precibus 8, 113. *patriæ* 8,
 319.
mixta tereti redimente capillum
 20, 185. *velatus Arabs* 21,
 156.
quicquid mittis 82, 2. *mittit sub*
juga ferrea 1, 81. *leto* 3, 234.
misit ab astris 98, 3. *missa pæ-*
ne foret 35, 228.
Mitylenæo pectine 10, 235.
Mnemosyne mitis 10, 237.
mobilis hospes 52, 6. *æstu gem-*
ma 57, 7. *mobile æquor* 5, 38.
iter 49, 60. *mobilius Zephyro*
 36, 266. *mobilius tigride* 3,
 90.
mobilitas acerrima nullo ordine 3,
 331. *nulla ruenti* 36, 138.
moderamine maturo regunt 7, 183.
caudæ 20, 427. *moderamina*
ademit, tulit 24, 164. *mundi*
sumferat 29, 46.
moderator pectinis 20, 382. *quis-*
que 24, 101.
moderere ducem obsequiis 22, 73.
moderantur equos virga 21, 259.
moderabitur pinum 1, 246. *mo-*
derantem jura 17, 24. *moder-*
ratus Senatum 31, 68. *modera-*
ta tempora 28, 549.
modestia divina 17, 217. *inclinat*
populo regale culmen 28, 64.
modularis tecum 31, 47. *modu-*
latur carmina 33, 203. *modu-*
lantur te cantu 21, 182. *mo-*
dulante pulsu 28, 629. *modula-*
tus pectine nervos 34, 15.
modus membrorum 21, 46. *mo-*
dum receperunt flammæ 8, 69.
juris & æqui 10, 314. *huma-*
num relinquit 24, 40. *vincendi*
 26, 119. *excessit* 36, 11. *spatio*
nil fallente 45, 32. *præscriptum*
transiluisse 49, 52. *reginæ ser-*
vare 72, 14. *modis Pieriis* 4,
 20. *Orpheis* 7, 114. *tenens*
 9, 12. *lentis ludis* 101, 16. *mo-*
dos Pharios ducit 8, 575. *tra-*
gicos 20, 363. *Mænaios tenta-*
bar 31, 36. *dulces* 34, 4. *cor-*
poris dissimiles perferre 98, 11.
mœnia avulsâ 1, 109. *quot jaceant*
flammis 3, 360. *miseranda Thra-*
cum 5, 45. *peritura* 5, 215.
Gallis condita 10, 182. *nasci*
meruerunt peritura flammis 20,
 297. *per gavisâ* 26, 460. *cin-*
cta fluminibus 26, 473. *que*
malles 28, 82. *Astæ* 28, 204.
frangebat 28, 270. *nova* 28, 531.
ardua stant ferro 33, 236. *vel-*
lit 35, 143. *Cadmi* 36, 387. *mœ-*
nibus hostis fudit 8, 328. *pro*
tantis 24, 76. *sub Romuleis*
 28, 57. *ex altis* 29, 172. *vidua-*
tis 101, 81.
mœrent leges 5, 85.
mator

INDEX

mœror pudori cessit 36, 192.
 mœsta flumina 34, 4. mœstæ squa-
 lore comæ 15, 408.
 Mœti 26, 165.
 mœles ad sidera prolata 5, 136. ipsa
 nocet 15, 108. libera militis 15,
 299. suspirat 20, 444. publica
 22, 70. rerum publica 29, 134.
 molem imperii 26, 571. 36, 56.
 mole pares 3, 351. rupta 7, 159.
 magna rudentes 17, 297. tanta
 sublines 20, 101. crassa 20, 377.
 perpetua subductus 21, 146.
 tanta rueris 22, 282. non resi-
 stunt fortia 24, 320. pigra 24,
 355. vasta 26, 344. cum tota
 26, 425. quid tanta dignaris
 clientem? 39, 34. immensa mem-
 brorum 101, 105. molibus va-
 stis 28, 522. terrificis 33, 162.
 molimina rerum 17, 205.
 molitur iter 7, 68. iniquum 15,
 289. mens aliud 29, 20. viam
 33, 276. tellure ratem 36, 364.
 gressus 36, 438. moliri nil bre-
 ve 21, 42. phaleras 73, 15. mo-
 lita tyrannum fortuna 28, 88.
 mollescunt signa tubæque 20, 563.
 mollescant corda 33, 226. mol-
 lescere risu 35, 313.
 mollire colla ornatu 1, 86. rigo-
 rem 8, 593. novales 17, 177.
 mares 18, 48. vultu 48, 45. mol-
 litur Mariya 20, 268. mollitus
 flammis chalybs 26, 542.
 mollis stipes 1, 179. Arabs 8, 258.
 amas 101, 18. molli magistro
 20, 157. vartigine 20, 359.
 mollem pudebit 18, 252. molles
 fugas sinuare 8, 540. choros 9,
 10. mollia colla iactabat 5, 345.
 molibus auspiciis 18, 494. cli-
 vis 35, 102.
 mollitiæ Eoz 20, 112.
 mollities vocis 18, 341.
 Molossi tenera nare 22, 215. im-
 mortales 24, 293. blandi 34, 25.
 Molossis infans 5, 420. Molos-
 fos subegit 26, 135.
 momenta ad rerum 15, 251. polum
 moveant 17, 128. rerum regens
 26, 117.
 monet Triviam Latona 10, 236.
 monent somnia 36, 125. mone-
 bas mandatis scriptisque 29, 237.

monerem te tam prona 20, 222.
 monui frustra 26, 496.
 monile contextum geminis 3, 187.
 nurum 10, 166. monili colla
 circuit 28, 527. monilia servant
 18, 421. gemmata 26, 627.
 73, 9.
 monitor fortis 26, 307.
 monitis patriis 22, 72.
 monitus arcanos 15, 217. Pytha-
 goræ 17, 157. sinistri 26, 229.
 monitu hoc 26, 400.
 mons Aonius 5, 418. præruptus
 10, 49. invius humano gressu
 ib. ruinam dedit 26, 347. Evan-
 drius 28, 11. arte patens 28, 502.
 tonat 36, 396. arbiter 49, 76.
 ductus per artem 87, 7. montis
 ruinam 26, 6. sulfurei viscera
 33, 175. anhelii fastigia 36, 383.
 secreta 49, 43. monti Palatino
 28, 35. pulsato 28, 272. monte
 iniquo 5, 33. ad montes cessi
 28, 285. montes dimisit avitos
 5, 394. vincere ascensu 7, 46.
 clausos ut plana reliquit 8, 103.
 septenos 15, 104. Insanos 15,
 513. totos consumant 17, 309.
 ferrent 24, 23. septem circum-
 spice 24, 65. gelidos percurritis
 24, 263. inaccessos 26, 322.
 subsidere 26, 527. tentabat tra-
 mite 28, 230. septem cinctos
 muro 28, 536. abscissos 33, 143.
 duri flere silentia 34, 7. ad-
 versos 35, 181. sunt 37, 29.
 montibus Italis 1, 255. brachia
 armaret 26, 65. effossis 29, 76.
 viduatis 101, 81.
 monstrator quis erit? 36, 429.
 monstriferi anni 20, 4. monstri-
 ferro fetu 37, 3. monstriferis
 campis 17, 306. antris 22, 110.
 monstrat pollice 28, 574. mon-
 strant ventura alite 22, 216.
 monstrat metus deum 101, 24.
 senex incendia 50, 9. monstra-
 re vulgo gentes subactas 24, 15.
 deum 98, 12.
 monstrum Oceani 10, 161. igne
 vincit 101, 132. monstri avidi
 5, 99. flatus 101, 124. monstro
 tali 15, 257. tanto 20, 428.
 Caledonio 22, 247. commissus
 54, 9. monstra cesseruat 18, 8.
 furoris 20, 519. maris 22, 28.
 terrena

INDEX

- terrena 24, 361. desum 26, 229. Neptunia 29, 129. quæcunque latent barathro 33, 37. forti subacta manu 34, 30. omnia mundi 101, 40. ne faciant terrorem 101, 48. dulcia 100, 3. monstris portenta aggerat 18, 236. nimis turgens 18, 351. iter patuit 20, 40. casuris parcite 24, 274. variis 26, 20. nullis tenetur 35, 9. de monstris taceas 22, 298.
- montani populi præter ceteros sunt bellicosi* 3, 334.
- montana cacumina 85, 1.
- monumenta dedecoris 20, 70. doloris 26, 615. pugnae 28, 372. pii exempli 50, 34.
- mora quid perfringat 8, 407. lenibat indomitas 18, 84. supplicii 20, 53. segni 21, 206. cara implicuere 50, 8. moræ exiguae 17, 26. quænam causa? 22, 284. longæ nocuere 36, 133. longæ 49, 66. moram tenuem 4, 16. excidio latura 26, 47. exiguam impende 26, 312. moras traxere 1, 103. innectit 3, 315. inculat spes ægra 10, 14. passura 20, 292. obstrueret 21, 114. tutas traxerunt 21, 375. auferre voto 22, 226. nasci traheis 22, 259. stabiles 22, 435. rumpe 26, 546. 40, 19. nullas dabant 28, 460. puppis! absolvens 29, 30. non tulit 35, 172. usque in æternas itur 42, 6. nec possunt sufferre 101, 26.
- morbis impatiens sui 3, 32. crudescere incipiens 3, 301. morbi luem 15, 39. lues 18, 18. tabes 28, 244. inferno stridentes agmine 28, 323. morbo veteri obruta 20, 11. morbum turpem pateris 76, 5. morborum requies 49, 69. morbis solatia darent 20, 355. morbos defensus 24, 171. ingentes 26, 120.
- mordebat* gemma 1, 89. mordebat fibula 20, 184. momordit arenam 26, 589.
- morigeras alumnas 51, 1.
- moritur navita fluctu, cuspide miles 35, 357. ferro 37, 113. feneclius 44, 103. mori candore æstivo 1, 219. juvat 5, 19. te bellante 15, 382. satius 15, 451. optabit 36, 62. gaudet 44, 58. posse 101, 89. difficilis potuisse 101, 111. fuit finis 98, 24. te potuisse 98, 30. moriens Cometa 26, 248. & parte superstes 35, 23. viro toto 37, 89. conviva 77, 11. morientia membra 48, 20.
- moror quid lucem invisam? 28, 316. moraris quid ulterius? 36, 313. moratur præda 26, 614. longum immota 36, 194. morantur vias 24, 328. morabor plus sermone 3, 110. non ulterius Phrygia tellure 36, 114. morari qua regione dignetur 7, 174. circum limina privata 8, 3. desiste 15, 340. promissa 22, 33. parva in sede 98, 6. morandi spatium 26, 118. responsa rettulerant 28, 356.
- mors adeone parum? 3, 238. impensa bonum 8, 404. nulla refugit artificem 15, 171. nostræ victori damnosa foret 28, 296. omnia æquat 35, 302. nulla vagatur in terris 35, 355. ipsa fuit 36, 238. mortis certæ misfurus sibi solatia 21, 339. venturæ conscia 26, 98. herilis 26, 366. ambitione 29, 165. facultas 39, 27. latebras adis 98, 22. lex resoluta perit 99, 12. morti nostræ succurrere 5, 164. subducere 24, 74. mortem tremebant 20, 505. petendam docuit 26, 582. fugares 95, 17. dabat ipsa voluptas 100, 9. morte una 5, 425. suspensa 15, 263. fecunda 22, 414. dilata 24, 272. sub communi jacentes 26, 448. hanc humum tenebo 26, 530. viri 26, 594. parata 28, 451. alterna 33, 58. emtum velit 36, 194. fecunda 44, 25. rubent oculi 101, 34. mortes crebras 15, 40.
- morfu figat 28, 240. morfu vorat 93, 2. morfu eburno 10, 102. partitur obunco 15, 470. graviore 101, 83. eliso 101, 95. vano vellere conatur 46, 14. insigni splendet 48, 12. sanguineo

INDEX

- neo 70, 7. moribus spumosis 8, 549. gravioribus 24, 298.
 mortalis teli 28, 347. mortali pietate timet 101, 46. mortales latebras 101, 25. mortalia fluent 3, 3. fingi possent 8, 232. ut te pridem implorant! 15, 233. despicit 17, 6. risu vertere 18, 141. regna 26, 67. separat astris 35, 299. adduxere curas 36, 19. neglecta mihi *ib.* mortalibus genitrix fuisset 36, 39.
 mortifer æstus 36, 237.
 annos vigeat 20, 211. erat 24, 72. in morem pecorum 26, 44. luditur 28, 6. morem Vindice deductum 8, 613. neglectum rettulit 21, 328. priscum restituat 28, 403. hinc traxisse 45, 46. sine more ruentes 20, 438. de more 1, 159. Gabino 8, 6. verso 18, 473. inaligno 21, 112. prisco 24, 14. campi 26, 181. virgineo 35, 151. plebejo 36, 15. pecudum 36, 43. solenni procorum 40, 37. in mores transisse novercæ 36, 40. ad mores reverti 20, 155. mores relaxat 1, 53. corrumpit 3, 47. maternos 10, 231. lapsi 15, 50. mutatos 15, 280. ductos meliore metallo 17, 137. similes 17, 255. retinent 18, 97. corrupti 18, 416. dedecorat 21, 27. Marci 28, 350. humanos 28, 514. castos probet 29, 29. se veros indicit 29, 128. ducum 21, 169. egregios invitant præmia 22, 125. morum egregius 15, 239. gravior 18, 350. primum nomen 20, 126. moribus impar 3, 297. sub gravibus 8, 517. non iisdem 15, 389. inducit annos teneros 24, 121. pacificis 24, 154. placidis 24, 216. æquis 28, 63. teneris 36, 227.
 motus inexhaustus 1, 2. vacuus 3, 16. anceps 3, 68. comprime 8, 266. hos video 8, 378. barbariæ 21, 148. mutatos edunt 28, 626. rimata latentes 29, 236. concutiat 48, 6. motu levi 7, 199. quo machina vivat 17, 102. rebelles 28, 213. centeno 33, 47. horrendo 36, 66. motibus aptet oculos 20, 362. certis 68, 8.
 moveo plausus 74, 17. moves mea plectra 34, 50. movet gentes litrumque 3, 308. ratio 17, 228. dum talia secum 28, 153. passa 28, 205. signa 28, 495. ora Camœnis 29, 15. movent damna 20, 149. moveat prælia 15, 277. movit tela 3, 262. lernæ 22, 252. curam 24, 238. caltra 26, 558. movimus iras 35, 254. movere te facibus 35, 216. moverat auroram secum 21, 155. populos 21, 249. movebunt privata 18, 484. movisse populum 3, 125. movens talia voce 33, 192. verbere pinas 36, 139. moventi majora 20, 541. moturus prælia 33, 33. moveri lege 3, 7. lenis facilisque 18, 363. *delubra* cernuntur 33, 7. tentat 35, 160. incipiunt cineres 44, 67. mota cutis 45, 34.
 Mucius meruit igne 18, 445. Muci flamma 8, 406.
 mucronis acuti murmure 28, 628. mucrone dilato 3, 236. furenti 5, 233. infecto 5, 409. vago 7, 55. stricto 15, 176. cruento 17, 229.posito 20, 195. corusco 20, 446. secundo 20, 573. perirent melius 28, 312. ferit 37, 111. mucronum *unda* densa 45, 23. mucronibus strictis 26, 609. 48, 46.
 mugit quicquid cortina 81, 2. si mugiat furor 7, 161. mugit cruentum 3, 66. *mugire* Tonantem cogis 10, 113. 48, 53. juvenum docuit 18, 166. fragor 35, 152.
mugitus Siculi juveni 15, 187. redditus 20, 24. fideles 26, 412. mugitum frenant 33, 207. mugitu deteriore 4, 4. mugitibus urbem quatiens 34, 33. terrificis gemuit 35, 8.
 mulces suspiria 24, 211. mulcebat epulis 20, 89. *mulcens* domum cantu 33, 244.
 Mulciber variat clipeum 1, 95. arma præparat 7, 191. oscula conjugis emit 10, 58. *uxoribus* emingat orbes 17, 326. impune

INDEX

- pune vagus ib.* ignes sparserat 20, 33. auctor clipei 21, 104. stupuit 35, 175. clausus 36, 398. frenavit Aetnam 50, 33.
muliebribus sceptris 18, 428.
mulier nascitur ad fructum 18, 331.
multifidus Phœbus 1, 56. multifidos in orbes 35, 15. multifidas opes 49, 59.
multisonora effusa 51, 18.
multivagus flatibus 33, 174.
multus serpens 7, 139. frater 35, 27. multo eloquio redundant 1, 150. fulmine 36, 343.
Mulvius pons 28, 544.
munditiæ minime viriles 20, 337.
mundus auctor fidere adjecto 5, 3. *pulcherrimus operum* 8, 285. se liget amore *ib.* diffidet 15, 237. firmior pendit 34, 47. mundi humani 44, 10. moderamina 29, 46. communis amor 24, 52. magni custos 22, 6. nostri tædia 20, 434. dispositi fœdera 3, 4. pars tertia 15, 161. per aures 16, 9. *sacris* 17, 16. teneri primordia 17, 253. nostri transfuga 18, 15. vindicta 20, 21. monstra omnia 101, 39. figura 95, 5. repertor 95, 11. varii sollertia 98, 13. pro *mun-do* concedimus 20, 39. gerit 28, 437. mundo toti dominabere 3, 143. dabatur dies 8, 176. quæ gaudia 8, 642. toto dorabere 10, 281. nostro diducta Britannia 17, 51. noxia 18, 480. congrua iudicat 21, 89. proficiat 22, 438. pacem sancit 26, 573. gemino 33, 91. toto depellere 35, 252. toto arcessere 36, 2. fortuna favens 101, 86. contraria tempora 47, 36. vitreo 75, 1. nascente 98, 3. mundum decorat 1, 193. *ladere* 3, 87. *post terga* relinquam 5, 245. dubium 7, 64. nostrum proteris 35, 222. victoria præstat 37, 15. sollicita ratione secutus 48, 1. suum volvit 68, 11. mundos innumeros parturit 17, 81.
munificus auri 8, 500. non expectantibus 22, 153.
munire colonos 26, 191. munitur telis 45, 40. muniri robore hostem 22, 96. munitus amore 21, 222. munita calore nimio (*Libya*) 15, 146. munito studiis popularibus 24, 47. munitum tanto milite 5, 299. muniti Stilichone 26, 453.
munus acerbum 3, 168. fœdum 18, 41. nostrum discite 31, 130. muneris tanti auctor 1, 72. recepti 98, 21. munere cum vincamur in omni 8, 277. fortis 26, 445. carior omni salus 28, 608. munera currentia 1, 45. regum spernebat 3, 201. præparat 10, 10. hæc feras 10, 173. *timentum* 20, 321. nulla placere 22, 150. metuens offert *ib.* *falsa timentum* 22, 182. irrita texebat 33, 245. sacra addidit 40, 30. quæ solos fas habuisse deos *ib.* vatum 101, 8. parva 70, 2. Mavortia confert 72, 13. præscia 99, 3. *muneribus* arenæ damnatur 5, 396. pacet 24, 284.
muralis machina 8, 329. honos 29, 182.
Murcia vallis 22, 404.
murice radiato 8, 552. fulgens 8, 645. *vivo* 10, 150. repetito 22, 333. plumas resperxi 31, 141. saturantur 3, 208. tinctis 3, 384. perfusam vestem 44, 86.
murmur ferale 3, 131. blandius 14, 21. luporum 18, 269. raucum interperere arenis 33, 256. *murmure cum solito* 8, 65. pavido 8, 447. confessus 17, 233. insolito belli 26, 204. *solo* bellum peragens 28, 7. *mactonis* 28, 629. cum saxi 49, 63. *murmura rivi* 3, 214. quæ furtim? 5, 86. magna detrudens 17, 315. laxavit 20, 254. infidiola 22, 49. fragosa 24, 338. pastoralia tentabat 31, 37. ripæ requierunt 33, 88. ad dissona 51, 3.
murmurat impacata quies pelagi 3, 70.
murus crinalis 20, 284. muri in speciem 5, 128. adamante rigentes 26, 214. fragiles procumbere videbantur *ib.* muro susti-

INDEX

fustinui Martem 15, 85. ignavo credere 17, 155. continuo 26, 189. cinctos montes 28, 536. litoreo 15, 519. murum sceleri non dabitur 8, 109. feriret 24, 146. muros invadit 3, 127. quateret 3, 219. tueri 5, 59. despexit 8, 509. ingreditur 20, 217. terruis 20, 570. meditantem Amphiona 22, 171. Ravennæ 28, 494. transilit elusos 35, 165. muris nulla fides 18, 244. mediis 20, 44. tuendis 26, 312. trepidis 28, 443.

Musa rustica Lycei 21, 181. mitior incipiat 22, 5. respice 25, 10. vale 41, 24. Musæ rot annos eripuerunt mihi 17, 138. colla levant 22, 127. verba negant communia 81, 3. Musarum carmine ducti 2, 13. studium 27, 11. pagina 29, 162. studio 31, 46. antra 34, 51. Musis inſta 8, 396. otia apponit 17, 66. receptis 26, 558. libet 28, 126. audentibus omnia 28, 475. *calcat* 39, 31. Nymphisque 49, 7. a Musis procul 76, 4. Musas sibi jungere testes 23, 5. reduces advexit 23, 19.

musco structa cubilia 1, 212. musica saxa 100, 3. mussant tacita formidine 20, 134. mutat in jaculum 78, 1. *mutavit* jura, tabulas 18, 34. mutavere

situm 33, 142. mutarunt flumina, ripas 37, 65. mutaverit axem 26, 55. mutare vices 1, 12. habitum Latiis 5, 84. sedem 24, 156. te non evaluit 28, 80. præsentia parat 28, 206. mutatur varios in artus 87, 8. *mutati* stupuere 20, 518. mutato jure 47, 29. mutatum senem plumis 28, 171. mutatis in vina vadis 1, 251.

muta *vincla* ferarum 5, 482. mutis tribuant vocem 49, 3. mutas querelas 36, 160.

mutua cura 29, 108. colla 35, 369.

Mycalæa litora 20, 265.

Mycenis digna 15, 287. Thyesteis 36, 388. Mycenæ damnavit 15, 399.

Mygdonii cineres 20, 1. *Mygdonio* curru 17, 300. cantu 35, 268. Mygdonias volucres 20, 408.

myrrham suscipe 99, 4. *myrrhata* limina 44, 95.

Myrtilus perfidus 29, 168.

myrto *nostra* obducere postes 10, 208. velati 10, 299. festa 48, 28.

Myria ingens premeretur plaustris 8, 53.

Myſorum arva 5, 46. *Myſos* feroces 21, 94.

• N

Naiadum una advolat 28, 154.

Nais Heliconia 55, 1. Naidæ 1, 1249. æstuant 11, 24. comitantur 35, 56. udae 36, 17.

Nar vitiatuſ ſulfure 1, 256.

Narcissum metunt 35, 132. *Narcissis* datur 18, 441.

nare tenera 22, 215. sagaces 24, 299. nares patulæ ignescunt 8, 547. penetrat odor 44, 98. naribus accensis 10, 293. e cæruleis 37, 48.

Narnia celsa 28, 515.

narrem quid Cererem? 33, 106. narrare pugnarum ſeriem 29, 221.

Nasamen ignavus 21, 354. Nasamona maritum 15, 192. alacrem 21, 256.

naſceris hoc nobilis ortu 8, 122. naſcitur ætas 3, 51. Hesperus 14, 2. naſci de conſule 1, 14. fruges juſſit 3, 8. veruit ferro 18, 343. moras 22, 259. potuiſſe nec vacat 101, 13. veta-bar Juno 101, 23. tibi non fuit principium 98, 23. naſcendi vices 33, 58. naſcens Nilus 1, 38. naſcente te 29, 70. mundo 98, 8. naſcentes libri 17, 115. metallo equos 28, 572. naſcentia bella 26, 400. *fata* 39, 31. *natus* in oſtro 10, 340.

nata

INDEX

- nata** ubi nunc mihi? 36, 189. **na-**
 ta adjunxit virum 21, 91. **re-**
 perta 36, 51. **peremta** imme-
 mor 36, 97. **natam** tradis 10,
 44. commisit alendam 33, 138.
 requiris 36, 315. **natarum** agmi-
 nis una 36, 58.
natales vices 44, 51. **natalibus** fa-
 cris 29, 76.
natatu scinde fluviis 8, 348. **pul-**
 cro fecat Acin 36, 333.
nates nudas 18, 305.
nativa Palatia 28, 8. **nativo** mea-
 tu 49, 55. **nativum** missile 45,
 20.
natat rationis inops 20, 429. **ter-**
 ra levis 49, 46. **te**, Tibri 35,
 178. **natant** tecta 20, 35. **na-**
 tantia armenta 47, 42.
natura beatis omnibus esse dedit
 3, 215. **duplex** 3, 329. **illum**
 non capit 5, 156. **peteret** emerit-
 um reverti numen 7, 106. **ri-**
 fit tuo sereno 8, 183. **tradente**
 8, 199. **tibi dedit** regna 8, 380.
 hoc tibi donat 3, 323. **fortior**
 usus 17, 185. **facilis** reverti 20,
 155. **signat** 22, 291. **longæva**
 22, 432. **potens** 22, 442. **inclin-**
 at canitiem *ibid.* **mutaverit**
 axem 26, 56. **omnis** cesserit
 obsequiis meis 26, 526. **finxe-**
 rat 26, 584. **vadis** omnibus una
 28, 512. **negat** 32, 4. **opponit**
 33, 146. **parens** 33, 248. **sæva**
 redit 34, 5. **læta** deos expectat
 35, 371. **instat** cum querelis 36,
 93. **rursus** confusa 37, 62. **la-**
 borat 44, 62. **deum** defender
 101, 41. **dignata** tueri 45, 9.
veneno armavit 46, 5. **refert**
 47, 31. **fit** pronuba 48, 38. **sibi**
 consuluit ne mersa lateret 49,
 33. **armavit** cutem 83, 3. **re-**
 rum 18, 338. 26, 221. **naturæ**
 spatium 16, 11. **faceris** 17, 10.
cura 26, 302. **bene** memores
 50, 27. **prioris** signa 56, 1.
æmula manus 68, 14. **naturam**
 exuit 15, 397. **cumulante** manu
 28, 50. **minus** esse putans
 101, 79. **juvat** dolis 46, 8.
natu gravior 26, 485. **prior**, mi-
 nor 29, 118.
natus habebit opes 19, 49. **suffi-**
 ceret 21, 39. **fororve** vel con-
 jux fuerit 36, 57. **proflit** 44,
 69. **nato** neget 28, 556. **ger-**
 mana vocabula addidit 29, 109.
natum exemplar habeto 101, 52.
nati vicere patrem 1, 61. **an-**
 heli 28, 172. **natorum** lamenta
 28, 398. **turba** 33, 108. **natos**
 peremit 20, 218. **monendos** tu-
 tandosque tibi 22, 54. **avexit**
 36, 264. **genitrix** hortatur 37,
 13. **quot** dederit 37, 57.
navalia capiunt 15, 483.
naufragium commune levasset 8,
 62. **naufragii**/fragmenta 28,
 317. **naufragio** memoranda 19,
 72.
naufraga vela 15, 222. **plaustra**
 26, 345. **somni** otia 29, 144.
navis innocua 26, 12. **nave** pro-
 fundum secuit 32, 1. **navibus**
 feratur Germania 15, 373.
navita moderabitur pinum 1, 246.
exsertus 17, 42. **cautior** 20, 5.
metuebat mercem 24, 327. **per-**
 mutat merces 27, 7. **non** tuto
 videt cometen 33, 232. **non** ino-
 ritur fluctu 35, 357.
nautæ vitant 20, 30. **contenti**
 meliore manu 29, 204. **nautis**
 lassis 24, 57. **jaçtatis** 26, 209.
ne, precor 15, 287.
nebrida gemmis intextus 8, 606.
Nebrophone sequitur 24, 250. **ve-**
 nata 24, 315.
nebulam dimovit 18, 390.
nec non & 33, 264.
nectaris imbres 10, 101. **nectare**
 olvere corda 1, 248. **novo** 35,
 88. **largo** instaurare dapes 36,
 215. **dulcior** aura 44, 99.
nectareis fontibus 10, 209.
nectit perjuriam 3, 222. **thoraca** 7,
 195. **amicitiis** 17, 74. **thala-**
 mis regum 24, 53. **claustra** cha-
 lybs 33, 237. **pectora** 48, 32.
nexuit hunc civica quercus 29,
 183. **necte** comas corona 13, 2.
nexa comam foliis 22, 229. **ne-**
 ctenda viro 10, 276.
nefas dignum conventu 3, 61. **ne**
 ullam perderet 3, 245. **disposuit**
 5, 26. **civile** 5, 389. **ausus**
 uterque 8, 75. **immersum** fibris
 18, 13. **sentire** 20, 10. **forma-**
 tura æra 20, 72. **excusate** ar-
 mis 26, 562. **pietate** mistum
 28, 114.

INDEX

- 28, 114. *Rufino meditante* 29, 234. *cessare* 31, 95. *conata* 35, 258. *quærenti* 36, 78. *invisum genitura* 37, 4.
- neglecta ora* 31, 6. *neglectæ formæ* 29, 225. *neglecto senio* 28, 410. *cardine* 36, 147. *neglectam partem studiosa relinquens* 10, 105. *neglectas cohortes* 22, 148.
- negas manifesta* 5, 504. *id solum* 22, 98. *negat imbelles epulas* 7, 80. *hoc tibi ferrum, hoc natura* 18, 225. *nil* 18, 365. *negant arescere* 5, 8. *secerni* 5, 223. *membra* 18, 128. *nosse* 36, 293. *neget nato* 28, 556. *negarent arva coli* 35, 180. *negasset poscenti* 3, 224. *negare commissæ* 22, 56. *negatur iustitiæ* 17, 189. *virginitas cælumque* 35, 262. *negantur arva fremumque* 5, 92.
- negotia per tanta* 17, 211. *hominum* 18, 230. *dura fori Stygii solvit* 5, 494.
- Nemææ per lustra* 101, 75.
- nemus atrum* 1, 125. *furgere cœperat* 2, 6. *Oetæum* 5, 181. *in lintres fregere* 8, 624. *umbrosum* 10, 62. *omne canat* 12, 4. *totum victoria vestit* 36, 338. *frondis amaræ* 101, 19. *Mænialium* 101, 103. *æquævum consenuisse* 52, 16. *memoris fenestæ* 36, 353. *Apollinei* 36, 373. *memori commoda rupes* 17, 178. *memorum potentes* 24, 255. *marginæ frondoso* 35, 113.
- nevit colus leges* 33, 64. *nevimus auro* 22, 334. *neverant Parcæ* 20, 461. *neverat uxor* 1, 224. *nessè stamina* 18, 274.
- nepoti recturo* 22, 349. *nepotem sustulit* 24, 179. *nepotes optatos proferte* 35, 372. *nepotum cinctus* 20, 140.
- Neptunia monstra* 29, 129.
- Neptunus nutrit equos* 7, 197. *prosequitur classes* 8, 463. *donet equorum greges* 24, 465. *montes impulit* 35, 181. *Neptuni pecus* 3, 279. *per omnem domum* 10, 155. *regia* 37, 119. *Neptunum complectitur* 33, 104.
- traxisse revinctum* 37, 38. *Neptune tridenti incumbas* 20, 37.
- ultra nequitiam fractis verbis* 18, 262.
- Nereida nuptam* 1, 202. *Nereides vestæ feris* 10, 159. *ovantes* 10, 283. *venere* 29, 80. *Nereidum stabulis* 8, 555. *Nereidas lascivas* 19, 68.
- Nereia bacca* 8, 592. *Amphitrite* 33, 103.
- Nereus amnes accedere nescit* 3, 183. *mediis interstrepit undis* 5, 303. *violis interfecit algas* 10, 157. *proruperat* 20, 34. *Victor* 33, 142. *placidus* 36, 11. *confert monstra* 24, 360. *advena æstuat* 28, 496. *Nereia mentitur* 26, 320.
- Nereis toris* 7, 116.
- Neronis dira funera* 5, 313. *scena* 20, 61.
- Nervam atavum* 28, 420.
- Nervius insequitur* 15, 421.
- nervus otia agit* 35, 32. *nervi secti* 18, 53. *nervis adductis* 5, 439. *nervos secuisse* 18, 192. *relides* 34, 15. *intendunt* 45, 38.
- nesciat ut spumas* 7, 200. *nescire torum* 33, 35. *suum auctorem* 98, 15.
- nescius urbis* 52, 9. *nescia nostri numina* 3, 19.
- neu suspectus, neu fassus* 8, 278. *neu cedas - neu summoveant* 8, 340.
- necem Gericam* 4, 12. *inella dedere* 26, 446.
- nexus rotarum* 3, 342. *thoracum validos* 5, 260. *amicitiæ* 5, 321. *dat varios retro* 10, 104. *generis* 15, 442. *duros solvit* 35, 186. *subisti* 95, 16. *nexu soluto* 2, 5. *avulso* 15, 140. *celeri* 17, 320. *regali* 22, 355. *pio revinxit* 24, 153. *brachia livefcant* 31, 131. *nexibus solutis* 5, 413.
- nidor penetrans* 20, 451.
- nidum fragilem* 36, 144. *relinquunt carmina* 43, 7. *nidos implumes* 6, 5. *avium scrutantur* 31, 14.
- nigra majestate verendus* 33, 79. *nigro splendore* 35, 92. *nigris venenis* 1, 188. *nigros currus* 35, 227.

I N D E X

- 35, 227. *nigras rubigine falces* 22, 194. *nigra* Nili 44, 100. *nigra* antia 1, 42. *corpora* 101, 109. *Aethiopum regna* 47, 16. *nigra* nigrantibus jugis Caucasii 26, 59. *spatiis Erebi* 33, 279. *nigrescere vestes* 36, 72. *nihil illa* 36, 250. *nihilumne paternæ mentis inest?* 35, 253. *Niliacus cortex* 31, 123. *Niliacis velis* 15, 59. *Nilotica ripa* 8, 574. *Nilus nascens* 1, 38. *Tanaisque* 8, 44. *sit ubique vester* 8, 388. *diffidet* 15, 158. *metas intulit* 15, 456. *lene fluit* 17, 232. *meatu devius* 18, 14. *fallax* 19, 39. *irriget* 26, 57. *rubuit* 34, 43. *flentem attollens gurgite vultum* 39, 57. *fontibus ignotis procurrit &c.* 47, 10. *Nili nascentis litora secreta* 5, 244. *fontes arcanos* 7, 207. *septem cornua* 10, 51. *fontem querere* 21, 179. *ad litora* 22, 416. *nigra* nigrantis septena ostia 44, 100. *Nilum dabunt hiemes* 1, 169. *æstivum bibat* 3, 185. *dedere* 15, 52. *tenet* 15, 113. *mentitus Gir* 21, 253. *Pharium* 28, 86. *tueri* 31, 73. *retinent ripæ* 47, 28. *ad Nilum* 44, 72. *Nilo extremo* 10, 223. 18, 316. *cum repido* 15, 476. *remenso* 40, 13. *nostro cognite* 43, 3. *redundant aquæ* 47, 7. *natura refert* 47, 31. *secundo* 93, 1. *nimbo purpureo* 10, 298. *velata* 17, 118. *sanguineo* 18, 4. *infesto* 20, 161. *nimbi densi* 1, 45. *rorantes facem* 1, 207. *lædere timent* 10, 53. *nimborum nota* 8, 425. *tuba* 37, 60. *nimbis gravis* 7, 44. *nullis succincta Ceraunia* 21, 174. *discretis* 35, 100. *hiulcis* 35, 230. *cinctam* 36, 1. *nimbos pulveris extolli* 5, 176. *egit Sol* 8, 181. *ruentes* 17, 210. *equitum* 21, 353. *indigenas vomit* 33, 161. *mediis transcurrere* 44, 39. *nimius pro successu* 26, 118. *nimio ævo* 24, 306. *nimum amorem* 7, 51. *dilecte deo* 7, 96. *fideles* 22, 55. *conjuravere sorores* 36, 199. *fortunatus* 44, 7. *miraberis* 84, 3. *nimia laudes* 1, 30. *Nioben rigidam* 20, 405. *Niphates arduus* 36, 263. *Nipharen liquere Parthi* 7, 72. *Niphate rupto* 18, 16. *nifus docti conamina* 45, 34. *nifu certo* 17, 294. 36, 362. *nitet virtus* 17, 2. *juris imago* 28, 7. *nitent lumina* 1, 214. *vicina* 8, 178. *niteat castor* 92, 2. *nitebat Cynthia* 15, 227. *nitebant tecta* 33, 235. *nitidis sensibus* 17, 193. *nitor prælagus cuncta obibat* 8, 183. *procul augeri* 10, 238. *igneus oris* 21, 45. *par nivibus* 24, 289. *nitoris parvi* 22, 288. *nititur ad fructum* 22, 129. *contis* 26, 484. *nitantur retro* 17, 103. *niti virtute decet non sanguine* 8, 220. *toto robore* 26, 274. *nixus contra* 22, 68. *nivali glacie* 33, 70. *nivalem Boresæ domum* 36, 323. *nivæ columnæ* 3, 162. *niveam matrem* 10, 242. *niveos exserta lacertos* 1, 87. *cætus pandite* 1, 248. *niveas cohortes* 8, 568. *nive Alpina* 17, 307. *Argææ* 70, 6. *nives canæ* 1, 270. *per Odrysias* 4, 18. *Armenias* 5, 29. *petare* 7, 49. *Alpinæ* 7, 99. *altæ stridunt* 20, 106. *fatiga* 24, 308. *per altæ* 26, 326. *profundæ multos hausere* 26, 344. *ac lilia candor superat* 31, 126. *gelidas excussit* 34, 20. *Argææ* 73, 5. *nivibus unde rigor* 17, 110. *profundum Athon* 21, 126. *intractis* 24, 289. *solutis* 26, 161. *servare* 33, 165. *sub nivibus somni* 26, 360. *nobilis claro ortu* 20, 80. *nobile quid gessit?* 18, 336. *nobilior lustro* 1, 275. *nobiliore cervici juvenici* 39, 31. *nobilitas simplex* 5, 444. *possete sola tueri* 8, 218. *omnis* 8, 577. *exordia pandit laudibus* 28, 34. *Mavortia* 31, 71. *exaltat aviris spoliis armisque* 44, 100. *vulgant*

INDEX

vulgata locorum 36, 121. nobilitate renata virent 1, 16. nobilitant singula partitum quemque 21, 31. nocuisse deos non fas est 36, 28. tropæis 36, 354. nocendi prodigus 17, 226. formæ 37, 20. mens ignara 39, 3. jus non habuere 44, 110. nocent tentare 37, 105. nocenti nihil tutum 8, 100. nocentes florere 3, 13. damnet 24, 111. damnatura 35, 302. noctivago labori 36, 331. noctivagos per axes 1, 243. nocturna silentia 36, 404. *nocturna* telæ 29, 32. nocturnis facris 3, 155. equis 27, 6. nodavit comas 3, 119. nodantur vestes 35, 40. nodosum robur 101, 112. nodus qui sublevat ense 1, 89. *nodi* gratia 22, 156. nodo facili collectæ 5, 109. nullo constricta licentia 10, 78. latet rosa 10, 249. *alterno* 17, 86. dependet amictus 88, 1. in nodum colligit unguis 33, 18. colligit ulnos 50, 17. nodis nullis hæsit victoria 15, 10. rigentibus 20, 166. politis 33, 46. *subitis* fixus 37, 96. arcanis trahitur 48, 37. nodos jubarum 35, 212. arundineos 46, 21. nomen (*consulum*) addere cursibus (*solis*) 1, 10. gentis 3, 233. in tutum ventura *tempora* 8, 620. beatum 10, 9. adorabunt 10, 278. probantes 15, 422. celebrare 17, 280. mariti 18, 57. exhorruit 18, 318. herile 18, 478. turpe morum 20, 127. subit 20, 207. cient 20, 514. mariti fumeret 21, 6. *Libyæ* regendæ transfulerat 21, 272. regale 22, 80. celebrant plaufibus 22, 174. pagina nescit 22, 245. lacrimabile 22, 261. funestum 22, 300. ducet ad cælum 22, 405. consulis annus præterendit 22, 474. ad sidera tollunt 24, 196. *rutilum* 24, 348. abolere 26, 99. sanctum 26, 304. dulce *ib.* in suum transire cogunt 26, 335. Romanum 26, 382. meritum 26, 636. Ita-

liæ 28, 319. tribuere 28, 409. dulce patris 33, 36. præbuit 35, 58. dulce tibi 36, 100. iterare sororis 36, 211. supplicii subisti 95, 16. in *nomen* adoptans 28, 418. nominis Romani umbra 8, 59. heres successi 10, 39. horror 15, 384. arcum 28, 370. auctor urbi 28, 517. magni 36, 344. umbra tui 40, 46. umbra manet veteris 92, 1. nomine fraterno signatum 1, 266. vano exutum regem 5, 475. *posito* 8, 155. ablato 19, 13. quemque compellas 22, 153. communis 24, 151. ignoto 26, 357. sub legum 26, 516. geminato 28, 17. vero 28, 603. magno superbit 28, 660. merito signatas 46, 2. in triplici 98, 28. nomina parturit annis 1, 204. turpia 17, 267. quis possit tanta sequi 18, 60. libris tradita 18, 491. ingentia 21, 203. Norica rura 26, 365. norma boni 17, 96. nota nimborum 8, 425. Ditis 33, 284. notæ maculosæ 33, 183. memores 49, 6. indicis tela 74, 14. notam anni pepulisse 22, 281. miram futuri 26, 253. notis cæruleis infecta 1, 215. penarum 15, 478. notas sanguineas 4, 10. *civiles* abolere 15, 430. confundit 17, 134. in fronte 18, 120. *communes* 8, 206. *regales* 18, 486. notat autumnum pomis 52, 12. notatis mente cauta 15, 492. notant longe futura 20, 494. omnibus ventura 22, 216. notavi versiculos 74, 9. notantur fetus 1, 96. notatas ferro figuras 26, 417. notus clipeo 10, 311. conjuge pulcra 15, 169. nota si forent 3, 217. major Roma 28, 530. notos pedes lambit 1, 189. notissima tecta 3, 137. Notus collegerat imbres 8, 173. Noti deserta 21, 179. flabris 26, 205. convexa 28, 177. fines 36, 323. *Notum* calcare 5, 244. *creptum* 15, 459. Noto calefacta hiems 1, 271. stimulante 7, 140. ducta Libye 15, 64. leni H h h 2 32, 8.

INDEX

- 38, 8. diffusa cæsariem 35, 248. liquefacta glacies 57, 6. *Notis* talibus nunquam spiravere animæ 33, 240. *Notos* sulcavit arundo 31, 144. *celerēs* profcindit 33, 92.
- novalēs* mollire 17, 177. *Elyfias* 18, 454. fetus Martis 26, 25. remis sonuere 47, 40.
- noverca* leonem armabat 101, 76. *novercæ* speræ fraude 26, 440. *diræ* mores 36, 40. *materies* datur 101, 26. *novercam* tantam meruisse 101, 56. *novercis* ignota gramina 15, 173.
- novercales* stimulos 34, 29.
- novit* parcere hiems 61, 4. *noverit* omnia Phœbus 24, 42. *nosse* recufem 26, 303. *nec auri-gam* licuit 36, 237. *negant* 36, 293.
- novitas* audere suadebat 8, 76. *turbida* 21, 149.
- novat* cote falces 22, 194.
- novo* veniente 22, 42. *nova* moliri 8, 78. *diligit* 18, 360. *prædari* cupiens 26, 502. *per rura* 101, 4.
- nox* genuit 3, 30. cœperat humanos alto sopire labores gremio 5, 325. *pronuba* 8, 644. 35, 363. *jugalīs* 10, 46. *metuenda* maritis 15, 168. *tenebris* cæca repressit iter 26, 354. erat 28, 453. *humida* invexerat otia bigis 33, 274. *stellantes* picta sinus 35, 363. *oculorum* infecerat ignes 36, 87. *fræda* polum rapit 36, 235. *sua* prosequitur currum 36, 243. *offlata* rotis coruscis pallescit 44, 6. *noctis* opacæ *fundamenta* 5, 526. equos humentes 15, 213. *dispendia* 17, 120. *ambitus* 18, 92. *castæ* otia 29, 220. *arbitræ* 33, 55. *primordia* 33, 112. *auroræque* duces 35, 46. *nocti* futura 10, 207. *noctem* frædaverit imbrī 28, 538. *ducere* ludo 31, 97. *æternam* rarefcere 35, 331. *jugalem* 40, 29. *exigis* sub astris 101, 73. *imbriferam* ducentibus Hædis 74, 3. *noctē* sub cæca 15, 221. *sub* hiberna 26, 325. *sub* silenti 27, 11. *tua* contentum abi 35, 221. *qualis* venis
- 36, 437. *refusa* 98, 24. *noctēs* vigiles producere 7, 48. *cruentās* 15, 85. *multæ* præfagia canunt 15, 355. *impendere* castris 15, 450. *vigilat* Veneri ib. *tantas* oblivia premunt 18, 70. *timorem* ingeminant 36, 69. *noctibus* crebris 26, 234.
- noxæ* parvæ strepitu 22, 40. *conscia* 35, 258.
- noxia* pectora 98, 19.
- Nuba* redimitus sagittis 21, 254.
- nubes* Stygiæ 3, 62. *signavit* tramine liquido 5, 163. *scindere* 8, 201. *quid* trahat imbriferas 17, 109. *fugaces* 26, 48. *bellica* ingrueret 29, 196. *mæstissima* caput asperat 33, 81. *unde* tonent 48, 7. *nubem* in atram cogitur æther 26, 379. *pulveris* ambiguam 26, 455. *nube* sub ignota rapiet vetustas 1, 33. *hiulca*, dat signum 1, 206. *seporis* 21, 309. *ma* pares effecerat 26, 41. *picea* frædat diem 33, 162. *sua* densus (*lacus*) 49, 31. *sine* nube ferax 47, 5. *nubibus* repulsis exiit Thræce 8, 179. *late* ruptis 20, 168. *æquata* templa 24, 68. *mediis* 24, 294. 28, 46. *intactum* Olympum 26, 180. *imbres* colligit 35, 309. *tenetur* Cynthia 44, 38.
- nubiferas* Alpes 24, 307.
- nubigenis* prostratis 35, 44. *nubigenas* bifformes 3, 329.
- nubila* clarescunt 1, 102. *dissolvit* Phœbus 8, 175. *pulsata* recedunt 10, 185. *solis* radiis deterfa removit ær 28, 540. *pervia* signant 33, 180. *tenebris* condentia cælum 47, 2. *ad* nubila rumpit questus 35, 249. *per* nubila sidere excusso 22, 272. *vecti* amores 31, 111.
- nubilis* ætas 21, 69. 29, 159.
- nubas* licebit 18, 223. *nupsit* duci 29, 187. *nuptum* dari 33, 215. *nubente* tali puella 31, 94. *nupta* Nereis 1, 202. *nuptam* petit 31, 143.
- nudat* penetrallia mentis 33, 213. *nudavit* olor stagna 31, 110. *nudari* pruinis 5, 102. *nudatus* quoties 18, 35. *nudata* ferro *Mænala*

INDEX

- Mænala** 8, 469. litora fluctu
 28, 458. nudato limite præsi-
 diis 26, 427.
 nudò sub axe 20, 413. nudum so-
 lum 20, 298. durando, undis
 101, 68. nuda latus 1, 87. nu-
 dæ humores & brachia 24, 243.
 nudam Lacedæmona 17, 156.
Numa sit gravior 3, 114. placido
 moderante 8, 493. Numæ sacris
 24, 167. delubra 26, 101.
numen amicum 1, 126. confessa
 Meroë 7, 20. *emeritum* 7, 107.
 hoc dedit 8, 136. refulsit 10,
 240. præfens 15, 308. 49, 70.
 miseris proprium 15, 405. ter-
 ra perdidit 17, 123. implacabi-
 le 20, 109. optatum venanti-
 bus 24, 254. Ilti juraverat 26,
 81. *tantum* 29, 38. profundis
 & superis comune 33, 90. in-
 de timorque loco 36, 353. di-
 gnus credi 101, 11. creasse 101,
 45. habebit latex 55, 4. nu-
 minis instar barbarici 21, 230.
secreti quantum populo addit
 28, 611. tanti frena 73, 2. sub
 numine probet mores 29, 28.
 pro numine colerent 22, 179.
 numine *blando* spirantem 10, 124.
 reverso 17, 123. placido 22, 428.
 tanto 24, 58. vicino 28, 365.
 magno templa sonant 101, 2. re-
 cto 101, 53. *flammaram* 69, 1.
 viso 95, 7. numina nulla pu-
 tat, vel nescia nostri 3, 18. nec-
 dum satiata ruinis 5, 206. 31, 18.
 lubrica 5, 441. faveant cœptis
 8, 353. in vulgus proferre 8,
 570. nec cætera desunt 10, 77.
 constituunt 17, 83. *importuna*
 22, 110. sedem non destituunt
 26, 408. plaudebant 27, 75.
 rustica 28, 201. 31, 18. precatus
 8, 328. cupiant ornari fertis 35,
 87. Lethes 35, 219. nova re-
 bus addite 35, 371. pelagi con-
 clamat 36, 4. sic fati volvi-
 mur 36, 410. cœuntia 37, 51.
 Junonis 40, 26. *juvenum* 50,
 28. numinibus suis 1, 184. vo-
 tisque vacas 29, 224.
numerat dies 5, 137. numerem
 prisca 18, 475. numerabat avi
 facta 7, 52. numerare *nomen* 22,
 245. numerasse reliquias 28,
 158. numeratur quantus nocte
 Bootes 8, 186. numerantur avi
 per fasces 1, 15. *stagna* Timavi
 7, 120. numeretur consule pro-
 les 17, 339.
numerosa parens 36, 414. false
 40, 41. numerosis ripis 39,
 58.
numerus indicat 17, 129. decre-
 scere castris 28, 251. numeri
 damnum 33, 126. numero lan-
 guet pietas 15, 443. crescente
 21, 304. si non fallor 26, 488.
 pro tanto 37, 59. lustrorum vi-
 ctus 44, 31. *numerus* Augusti
 relinquo 8, 642. tuorum re-
 spicis 20, 220. rectorum au-
 gent 20, 590. *mensur* qui con-
 gruus esset 26, 402. numeros
 dividit astris 22, 434. regno-
 rum tractat 31, 86.
Numidæ Gildonis erunt 15, 93.
 campi 21, 257. in *Numidas* pul-
 sus 15, 409. post Numidas
 24, 35.
nummis tot eat 18, 203. paucis
 promittere 75, 3.
nuntiat cometes ventos, hostes 38,
 234.
nuntius velox advolat urbem 1,
 174. ipse sui 8, 101. amor
 matri 10, 48. creber recurrit
 20, 324. funestior 20, 475. men-
 dax 26, 367. astra tenebat 33,
 117.
nuntia sui facies 36, 81.
nuptiali vere 12, 1.
nurus vincas 5, 64. veniet 8, 647.
 omnibus arvis & toto dotanda
 mari *ib.* *Divorum* superbæ 10,
 13. orbatas 15, 185. iratas 19,
 28. Romanas 26, 84. curas 28,
 298. mirari 28, 564. nurum
 produxit 7, 156. factam 10, 287.
 longinquam 18, 270. circum
 stipantur Amores 22, 356. *ag-*
greditur Cytherea 31, 124. po-
 scit 33, 137. *insignem* 35, 312.
 propriam 40, 20.
nutat ratis 15, 220. provincia 18,
 209. insula 36, 235. pinus 44,
 32. syllaba 79, 3. nutant sæ-
 vum cristato vertice 5, 355. du-
 biæ urbes 33, 157. nutabat ca-
 put de cuspide 5, 435. *nutaret*
 conscius Atlas 7, 108. nutavit
 H h h 3 Bolfpo

INDEX

Bosporus 20, 28. nutaverit animus 15, 281. nutassent agmina 26, 595. nutantem Petrum 99, 13. nutante fide 19, 23.
nutrit ignem 3, 182. quicquid inane 18, 357. incendia 33, 163. nutriat artes 36, 32. nutrivere paludes 35, 296. nutrierat furias 28, 106. *nutrive* flatus 20, 433.
nutritor miles 8, 503. Bosporus 28, 81. nemoris Orontes 36, 373. nutritorem puellæ 18, 104.
nutrix bellua 1, 97. belli discordia 3, 30. - aula 7, 11. *Aurora* tibi 8, 130. invisita 20, 370. fidissima 22, 113. mortalis 29, 86. sedula 36, 171. contremuit 36, 192. anxia 69, 3. nutricem anum 28, 566.
nutum expectent 40, 35. nutu movere cohortes 8, 87. meo stringitur 15, 371.

Nycteus armenti Stygii gloria 33, 283.

nymphæ præcepta secutæ 1, 263. hos pariunt 10, 74. redimitæ tempora 22, 345. flumineæ 29, 78. attonitæ 29, 175. lugebant 34, 3. Mæoniæ 35, 68. auro madidæ *ib.* diffugiunt 35, 204. famulæ 36, 230. *placida* exclamant 37, 120. Latonæ struxere torum *ib.* nymphaeum exercitus 24, 258. cætus 35, 76. nymphis commendat urnam 1, 213. Musisque 49, 7. nymphas redde choris 28, 159. morantes increpat 36, 4. inter præscas Oceani 36, 172.

Nysa choros in te transferret 8, 605.

Nysæo palmitum 20, 171.

O

Obducam lucem tenebris 33, 115.
obducti vapores 36, 398.
obire fidem 28, 447. *obiens* truncos 36, 361.
oberrat timor 5, 93. insidiator 22, 1. O. Altur 29, 75. temperies plagas 33, 261.
objice abrupto 5, 23. ponti 15, 11. *viſta* 20, 34. *Pindi* 26, 184. fluvii 28, 484. *prodidit* axem 20, 168. clipei 35, 225. objicibus operis 33, 171.
obici pro *obici* *vid.* in *objicio* *et n.* ad 8, 365.
objectare procellis vitam 36, 365.
objectu scopuli 3, 271.
objicis annos 8, 365. te omnibus unum 21, 301. angues 101, 37. objicit ante pedes 26, 613. objecit postes 33, 74. objeceris humeros 3, 274. objecta custodia Geris 31, 89. objecti fraudibus anni 36, 116.
oblativum aurum 29, 76.
oblectamina sparsa 36, 162.
oblimat copia mentes 36, 29.
obliquante carina 21, 289.

oblitus fui 4, 19. civem 8, 111.
oblita fui mens 18, 229. gens Triones 26, 169. parentis 35, 4. oblita scelerum Eumenides 35, 343.
oblivia condunt mentem 1, 166. premunt 18, 70. ægra spumant 33, 281. tantane te nostri tenuere? 36, 99.
obmutuit unda 31, 108. Acheron 33, 87.
obnititur iræ 21, 290. obnixa impellit 36, 378.
obnoxia meritis virtus 28, 387. *malis* fatis 37, 54. tractu segni 46, 3.
obnubit convexa 44, 78.
obriguit visis 36, 111. obriguere gelu 26, 343. obriguiffe fauces 50, 32.
obruit simul ira virum simul mæror 5, 197. obruta morbo 20, 11. paupertate virtus 22, 121.
obscenum facinus 20, 119. *obscenam* latebram 26, 306. *obscenior* senex 18, 302. ore mentem 19, 31.
obscurat veteres manus 24, 233. anhelitus axes 35, 192.
obsca-

INDEX

obscurior sedes 36, 121.
obsequium pium regebat 21, 83.
 omne Tonantis 28, 350. mili-
 tis præberet 28, 554. obsequio
 militis 30, 8. obsequiis sacris
 18, 147. moderere decem 22, 73.
 omnibus 24, 189. meis cesserit
 natura 26, 526. diversis cer-
 tant 78, 12.

obsequeris pronus ad omne 22, 68.
 obside indicto 18, 381. fari 26, 318.
 obsidibus natis 21, 212.
 obsedere latus Pelori 36, 255. ob-
 federat urbem fames 21, 279.
obfessi principis 26, 561. obles-
 sam fervere plagam 33, 258. ob-
 fessos solveret 21, 115.

obsidio nos premat 5, 160. longa
 8, 333. obsidione subacti 19, 17.
solutus 22, 191.

obsideret urbes 24, 142. obsidere
 me minabatur 28, 446.

obsitus ævo 18, 170.

obstat gradus ætatisve pudor 29,
 200. obstat Alpes 22, 411. ob-
 stitit ætas & pudor 5, 428. re-
 verentia patris 35, 235.

obstrepitant lamenta choris 35,
 355.

obstreperit exercitus 35, 127. ob-
 streperet pietas 21, 271. *laudes*
 24, 37. *obstrepuere* avium voces
 18, 317.

obstringit sua quemque salus 28,
 609. obstricta tuis præceptis
 36, 204.

obstrueret moras 21, 114. obstru-
 xit hiatum flammæ 36, 395.

obstupuit visu 1, 234. obstupuere
 omen 20, 285.

obtectâ recessu tenebroso carceris
 36, 82.

obtendit plaustra cæsis juvenis 5,
 129.

obtentu pallæ 35, 26.

obtestor per te Roma 18, 435. pa-
 cem rerum 36, 57.

obtexitur aër jaculis 21, 258.

obtrudere munus 18, 41.

obtruncat juvenes 15, 395.

obrundat gladios 17, 167. obtun-
 ditur acies 28, 52.

obvius ire calet 10, 287. ire de-
 bueras 15, 311. rediens 18, 257.
 ire audet 44, 79. *obvia* vinci
 quid mirum? 8, 484. *prosterne*

22, 20. *urbs* fatis 24, 140. pro-
 sternens 28, 468. *virtutibus* in-
 vidia rabies 29, 230. *majestas*
 31, 80. fulmina 33, 47.

obunco morsu 15, 470.

occasum pati 37, 12. occasu quod-
 cunque rubescit 17, 56. primo
 36, 325.

Occidens plaudat 12, 37.

occidua sub Pleiade 26, 209. oc-
 ciduo ab orbe 34, 38. occi-
 duum ignem 7, 180. occiduus
 trahebatur 8, 73. Gadibus 15,
 159. plagis 16, 14.

occultat metum 26, 479.

occulto sævire verat, prodesse re-
 mittit 22, 37.

per occultum 17, 124. occultum
 nihil esse finit 8, 274. occultia
 odiis 3, 257.

occupat vires 26, 280.

occurrit exercitus 20, 542. natu-
 ra 22, 442. Mimas 37, 85.
 occurrunt casibus dubiis 20, 495.
 occurrat tibi quid fecisse dece-
 bit 8, 268. occurrere dolis ce-
 leri sensu 28, 237. *matri* legum
 28, 828.

occurrant ubicunque velis 21, 207.

Oceanus tuus te excipit 7, 176.
cunabula fovit 8, 22. generis
 procreator 12, 34. ambit 18,
 492. *lustrare* valebit 20, 23.
 Cantaber 29, 74. Oceani aquis
 3, 124. æstu 5, 114. monstrum
 10, 161. *recessus* Atlanteos 10,
 280. recursus 17, 108. *alumnus*
 21, 160. æstum 22, 249. stagnis
 26, 640. lunaribus damnis 28,
 499. Nymphas 36, 172. æquore
 summo 44, 1. Oceanum patrem
 reddentia 1, 216. utrumque te-
 neas 3, 197. subdidit sceptris
 8, 42. interjacet 21, 215. per-
 volat 22, 409. Hispanum 23, 8.
 Britannum 26, 203. cingere
 cohortes 31, 91. sinuare 33, 268.
 petit Arctos 37, 11. Oceano
rubro 15, 455. non stetit 24,
 148. Britanno 29, 41. ab Ocea-
 no 20, 248.

oculi *jacentes* 15, 21. temperiem
 servant 17, 218. immunes nube
 soporis 21, 310. dulce micant
 31, 41. arcanum radiant jubar
 44, 17. rubent 101, 34. oculo-
 rum

INDEX

- rum ignes nox infecerat 36, 87.
oculis liventibus hæsit 3, 138.
torus adest 24, 5. attonitis me-
tore 24, 70 profanis 26, 102.
obliquis tuens 26, 519. humen-
tibus 28, 266. nostris subje-
ctum 28, 439. placitura tuis
Roma 28, 529. adversa tuen-
tibus 37, 109. rubet igneus ar-
dor 45, 7. ne præteriens hoc
relinquas 50, 19. oculos adver-
tere 1, 196. motibus aptet 20,
362. ad litora tendunt 20, 515.
avertunt 20, 520. infecerat ira
26, 585. ad tecta retorfit 33,
192. admittit in altum cernen-
tes 35, 115. admisit 49, 34. ante
oculos Hyminæus erat 36, 410.
occyor sagitta Aethon 33, 282.
odit victus 5, 116. odere mox ta-
men 15, 268. propinqui 28, 315.
odisse palam invisos 22, 34.
odium terrore moves 10, 330. hic,
non pœna fuit 15, 402. explet
26, 609. juvabat 100, 8. odio
pacis furentes 21, 244. odiis oc-
cultis 3, 257. premor 5, 13. nec
locus est 5, 416. *Alpinis* 15,
295. committere fratres 18, 282.
cingeris 19, 34. in pacatis ur-
gerent 20, 213. alendis 22, 17.
positis 26, 51. civilibus 26, 565.
subitis 39, 3. gravibus augmen-
ta minuit 101, 27.
odor gratus fundi 10, 240. pri-
mus amoris 10, 290. Indus pro-
ductus 44, 98. manifestat 47,
74. odorem Parthenium 35, 148.
odoribus veris fruitur 14, 7.
odoratus longe blanditur Hydaspes
35, 82. agger 44, 59. odorati
busti 22, 420. odorata vestis 20,
335. aræ 21, 58.
odorum lumen 28, 324.
Odotheus dux 8, 626. Odothæi
regis 8, 632.
Odrysum Hebrum 7, 147. Odry-
siis oris 3, 175. da caput 5, 45.
nil profuit 26, 178. *Odrysiis*
equos 37, 76. Odrysiæ nives
4, 18.
Oebaliæ arva 1, 260.
Oebalii Tarenti 17, 158.
Oedipodes matrem duxisse cantatur
18, 289. Oedipoden junxere
matri 3, 84.
Oenomai axem 29, 168.
Oenotria vina fluens 22, 262. mæ-
rens 26, 146.
Oenotria tellus 26, 310.
Oetæum nemus 5, 181. Oetæis ju-
gis 9, 8. in silvis 22, 29.
Oetes juga 7, 114. Oeten irrisam
26, 182. Aemonium rotat 37,
66.
offendisse mora 21, 206. offenso
meatu 33, 172. igne 49, 14.
offensa nova obstat 20, 595. of-
fensas respuere 22, 43.
offert sese 18, 365. annum 28, 11.
jugulum 28, 257. obrulit se
Roma videndam 28, 531. offer-
re puerum favori Romano 28,
75. offertur favor 28, 607.
officium patris eripit 18, 51. offi-
cii capax 18, 79. nil remisit 21,
284. memor 22, 44. officio
fungitur 18, 368. nec segnius
paruit 22, 271. conjugis 28, 100.
vatis 30, 8. officiis patris 13, 6.
trepidantibus 28, 523.
Ogygiæ aquas 10, 133.
Olbia complectitur 15, 519.
oleæ felix tractus 17, 179.
olei lacus 3, 384.
oliva umbrosa 26, 319. pinguis
fluctu & glauca coma 40, 40.
olivæ glaucæ 20, 271. olivas
pingues 22, 464.
odor falsus 1, 238. nigrantibus
alis 18, 349. diffugiens 31, 110.
oloriferi Padi 40, 12.
Olybrius 1, 243. nostros fastidit
ignes 41, 17. Olybri laudes 1,
30.
Olympi stellantis 7, 33. axis 10,
300. *rapidi* limen 15, 18. fla-
grantis 15, 148. vertex 17, 206.
summa tenes 15, 140. zonas 24,
135. præsidium 28, 351. stel-
lantis dominam 40, 21. Olym-
po pulso 5, 182. patrio 8, 230.
frondoso 9, 21. uno regi 17, 79.
æquatus 27, 23. signavit 28, 170.
gelido 35, 183. ex alto 36, 18.
toto bacchatur 36, 269. Olym-
pum nubibus intactum 26, 180.
si temnis 26, 511. petit 28, 101.
pruinofum 35, 257.
omen quid? 29, 102.
omen primum 5, 96. latura 18,
125. infautum 19, 11. tot cla-
dibus

INDEX

- dibus constitit 20, 36. obitu-
puere 20, 285. agnovere 20,
476. Eois erat 22, 293. negle-
xerit 26, 239. inoffensum 28, 14.
non defuit omen 33, 265. omi-
ne occulto fallitur 5, 335. *hoc*
18, 22. omina prospera tonue-
runt nimbi 1, 208. *tua* illu-
strant flammæ cælestes 8, 196.
sollennia 8, 612. convenient
dicto 15, 467. *stant* 20, 8. *pro-*
perant 20, 40. certius furgent
28, 24. victrici concepta solo
ib. non audet ram magna fa-
teri 29, 94. foedere sancit 35,
364. portendant quid veri 36,
332. omnibus ventura notant
22, 216.
- omnigenis formis 37, 51.
- omne, quod pons a colle recedit
28, 543. omnia fert secum 45,
41. omnibus unum crimen fue-
rit 22, 311.
- onerat aures baccis 28, 528. ra-
mos 36, 348. onerant donis 10,
165. onerabat gemmis 72, 10.
oneraverat alvum 20, 389. one-
rare toga 18, 301.
- onus beatum matris 1, 145. nefan-
dum 5, 455. sidereum 8, 570.
tantum te turbavit 17, 206. *di-*
versum 18, 208. factorum tolere-
mus 26, 271. detrectat 33, 155.
ingrati non subiturus 42, 12.
commendat flammæ 44, 94. Alc-
menam tendebat 101, 22. damno-
sum 46, 23. tantum suspendit
48, 34. maternum 50, 36. opta-
tum 54, 6. gelidum versat
61, 2. oneri venturo 7, 108.
serica 20, 337. creduntur opes
26, 225. ne vobis esset 36, 289.
nunquam cessura virorum 49,
47. metuens 50, 14.
- opacat pinus 33, 201.
- opacus gurgis 49, 41. humor
59, 3. opaci lateris 35, 340.
- operitur fons 60, 2. opertis ob-
jicibus 33, 171. operta effossi
foli 8, 332.
- opes damnavit tenebris 1, 43. con-
gestæ cumulantur 3, 193. inva-
dunt 5, 30. quascunque para-
vit 5, 157. non dominantur 7,
187. clausit margine cæli 8, 43.
refixas 8, 498. cumularet 15,
90. *facræ* 17, 38. spretas 17,
214. direptas 18, 168. 19,
49. emturas plausum 20, 86.
absentum condonat 22, 147.
hauserat 26, 86. oneri credun-
tur 26, 225. bello quæsit 26,
401. contemtas proculcat 26,
607. elapsas quærit 27, 8.
captæ 28, 282. oris 40, 6. mul-
titudas dispergit 49, 59. raras
inter habetur 62, 4. refundit
75, 10. attrivit 76, 7. opum
magnarum non parcus 24, 223.
opibus barbaricis 10, 226. an-
gustis 15, 106. fluens 22, 128.
direptis 28, 131. *avaris* 33, 21.
spretis 50, 29.
- Oppion exutus 36, 348.
- opifex tauri 18, 163. timor 28,
533. ipse 98, 9.
- opima rettulit tibi 8, 632. Gil-
donis 15, 343. fumantia Ence-
ladi 36, 350. opimis recolitur
dapibus 1, 262. egregiis orna-
bere 39, 54.
- opis externæ 17, 4. opem Hun-
norum laturus 3, 321. sentiat
24, 268. divinam tribuistis 26,
433. fucati sermonis 28, 593.
citharæ implorat 34, 6. non
quærit externam 45, 41. ope
Sanctorum 77, 5.
- Opis optatum numen venantibus
24, 254. comes eat 24, 277.
frena tenet 24, 292.
- oppeterem fama majore 28, 294.
- oppida per Romana 1, 163. ple-
na 3, 195. sublimibus muris 7,
121. debellata maritis 20, 199.
clausa pandere 22, 193. facta
metallo 24, 23. anteirent cur-
rus 28, 377. prona verti 35, 153.
immunia leti 35, 358.
- opponit mari 33, 146.
- opportuna situ insula 15, 510.
- opprimit violentia fati 26, 383.
- oppressa vox 1, 235. lex 3, 57.
oppressis aquis 33, 176.
- opprobrii fides 22, 295. oppro-
brio felicius exstat 18, 57. op-
probria turpia linguæ 26, 522.
- optabile magis 8, 431.
- optat adventum 1, 241. optant
centenas voces 22, 185. optare
dedisset 28, 82. optantur fla-
mina 24, 57. optatus ades 15,
H h h 5 231.

INDEX

231. optata jubes 1, 164. opta-
tior votis victoria 21, 369.
opulentia victrix linguae 17, 21.
opus picturatum metallis 8, 591.
lenonis acutum 18, 78. inex-
pertum 18, 166. inceptum
perageretur 20, 397. flagrat 20,
450. Minervam spirat 22, 341.
peractum 26, 133. dispositum
turbasset 28, 225. femineae vir-
tutis 29, 12. construxit 33, 239.
mirum confurgit 48, 31. vo-
meris egit 49, 26. vivum 68, 8.
ipse sui 98, 9. operi iratae 20,
374.
ura Austri flet 22, 286. oris
Odrysii 3, 175. ab Bitoniis 7,
111. ab Rhiphaeis 20, 151. ex
omnibus lectos 22, 122. ab ge-
lidis 24, 98. aliis 36, 121. oras
per quascunque 1, 133. hiantes
colligit 5, 379. Cinyphas 15,
9. per quantas 33, 28. in Si-
culas 33, 139. possidet 44, 9.
leves 49, 49.
oracula regis eloquio crevere tuo
17, 35. referens 18, 316. dede-
coris pellendi 22, 299. fastus
attollunt 26, 551. pandit 28,
37.
orbis æmulus 1, 24. fessi 5, 406.
dubius 8, 88. componitur 8,
299. spatium vix præbuit 8,
478. geminus 15, 3. Eous 15,
430. mirari designat 18, 7. ca-
rina 18, 426. deluditur 20, 94.
se credidit eumuchis 20, 224.
conjugi cœperat 20, 546. ob-
tulit 21, 76. mutatus 21, 150.
libratur 24, 10. discors odiif-
que anceps civilibus 26, 565.
apex 27, 23. rectoribus 28, 39.
non creditur illinc posse regi
28, 410. terruit 35, 194. aptil-
simus votis 101, 55. quantum
voret efferat 101, 60. orbi ruen-
ti lapsuroque 3, 274. disce, quod
quisque sibi 8, 228. præfuit 15,
96. præfecisse 28, 586. lectis-
simus sanguis 31, 60. timentes
33, 48. inferno 35, 361. cle-
mentior 36, 46. lux redditur
36, 243. orbem stabilem ser-
vant 2, 17. pacatum traderet 7,
110, collectum hoc concilio 16,
19. frenet 22, 1. sub frater-
num 35, 169. in nostrum co-
jureret 37, 55. feribus ornaret
37, 124. in alienum 44, 74. in
nostrum 47, 10. siccum 61, 5.
clipei 72, 1. totum complecti-
tur 95, 13. in orbem torquen-
tur 28, 636. orbe everso 5, 19.
in medio totius telluris 8, 270.
reciso 20, 585. corusco 22, 276.
in alio 24, 149. toto sublimior
28, 277. ex toto 29, 65. pe-
nitens remoto 29, 85. ab occi-
duo 34, 38. in ignifluo 101, 127.
conspicuo 49, 12. suo 52, 14.
patulo 55, 2. medio 5, 310. 58,
4. in fragili 68, 4. ab Hesperio
71, 4. in orbe quicquid pe-
rit 33, 22. choros ducis 34, 52.
orbes dividit ordine 10, 104.
lassus extenderat 10, 181. varios
effingat 17, 326. solitos passurus
19, 3. in multifidos 35, 15.
alii 35, 283.
orbita Solis 5, 155. flavescit ari-
stis 33, 187. fumida 35, 162.
omnis fletu perit 36, 442.
Orcades maderunt 8, 32.
Orci janitor 3, 294.
ordiri virum 22, 75. orsus 6,
36, 18.
ordo agminis 15, 440. illustrior
18, 149. priscus 26, 39. ordi-
nis nostri confors 30, 4. ex or-
dine refert 28, 589. in ordine
rexerit gentes 1, 57. ordine
nullo mobilitas 3, 331. rupto
8, 62. 21, 149. iusto dividit 10,
105. ab Socratico 17, 87. fari
servato 17, 338. rerum mutato
18, 498. pandit 20, 235. nul-
lo 20, 421. prisco 21, 327. lon-
go 24, 328. docto 28, 633. hoc
fata fluant 36, 65. longo post
36, 230. perenni 98, 26. or-
dinibus variis 15, 477. 21, 49.
Orestes pœnas exegit 28, 113. pla-
cavit furias 39, 14. Orestem
defereret Pylades 1, 107.
Oresteam fidem 41, 18.
Orgia Bacchi 8, 604. fixa metu
20, 286. Bacchus transfudit 24,
169.
Oriens traditus servatusque 8, 70.
plaudat 12, 37. vastabitur 18,
17. discors 18, 396. squalebit
20, 566. conjuratus 21, 27.
Oriens

INDEX

- Orientis opes 6, 30. præsumidi 24, 81. Oriente relicto 20, 131, 28, 92. subactio 21, 8. origo surgit 8, 129. prima mali 20, 539. quæ major, quam regalis erit? 29, 36. non parva tibi mandatur 31, 58. præbatur per cinerem 44, 102. originis suæ quantum dederit 26, 600.
- Orion debilis 1, 28. fuccinctus 7, 171. totus descendat 15, 498. nubilus 21, 287. horruit 35, 191. Oriona gladio tremendum 28, 178.
- oritur proles 35, 370 orta finibus exiguus 24, 138.
- ornamenta initia pacis 72, 6.
- ornatus pulcros eligit 10, 12. aptat collo 10, 232. Tyrios 18, 422. pares 22, 94. ornatum formæ reddit 31, 101. ornatum retorto 1, 86. novo gravior 8, 585. conjugis 18, 200.
- ornat ora 28, 524. ornet tua limina 24, 213. avis cristas 28, 576. te signifer 33, 101. ornent annum studiis 24, 264. ornaret fetibus orbem 37, 124. ornatur propriis donis 17, 263.
- orni concussæ 2, 7. orno humili 36, 142. ornos pertrahit 9, 17. steriles frondere 36, 73. annos 39, 40. fundebat 101, 107.
- orantem sequitur clamor 3, 116. refovit 28, 426.
- Orontes ditat 7, 70. famæ contemtor 18, 434. infelix 20, 115. lambit 36, 373. Orontem imbellum 5, 35. potamus 24, 158.
- Orpheus Thracius 10, 234. otia cum ageret 34, 1. feras pacaverit 51, 19. Orphei Threicio 40, 33. Orpheia sociarent lumina redæ primæ 40, 1.
- Orpheo pectine 22, 72. Orpheis modis 7, 114. vocibus 34, 24. Orpheos cantus 17, 252. libros 74, 11.
- Orphæus crudele micans 33, 282.
- ortus in refugos vertetur 1, 172. in extreinos vergentis 3, 323. ad Phœbi 5, 104. tuos lustravit 7, 16. primos cum detegis 7, 178.
- in solis transiret 21, 338. in corporeos 33, 62. puniceos detexerit 33, 220. in ortum festinus 44, 58. quo ortu 3, 24. hoc nobilis nasceris 8, 121. emisso 8, 389. uno sanguinis materni 10, 30. a primo fluminis 21, 198. ab roseo Phœbi 26, 244. felici 28, 16. tardo vix editus 101, 14. quocunque emitteris 49, 79.
- os, sacrum miraris in auro 24, 11. longius 45, 5. oris mutati tempestas 17, 220. dedecus 18, 120. celsi nitor 21, 45. sædatis gloria 26, 587. recurso 31, 37. superbi honos 36, 89. spiritus 36, 151. sub luce tui 40, 49. opes 41, 6. ab ore venit fulmen 101, 122. in ore geris Rqmam 26, 506. mulus frater erat 35, 27. redditur parens 50, 24. ore inchoat 1, 235. diro lacessit 3, 356. polluto bibit 4, 8. gelato stetit 5, 131. natanti 5, 509. recto 6, 6. hoc 10, 263. 20, 75. dilecto 19, 57. puro 22, 101. sub generi 22, 184. rubenti 22, 327. ferens patrem 22, 348. trepido 50, 10, 22, 357. reducto 22, 430. sublimi 26, 124. in Herculeo 26, 378. digno sonet 28, 493. pudor calet 28, 565. gemino 28, 641. celsio talia tonat 33, 84. fero 34, 32. ab placito 34, 52. profundo 36, 268. ab revelato 37, 88. immenso 49, 28. novo 54, 10. tuto reciter 74, 20. merito 75, 6. ora resonent vocibus centenis 1, 55. ridenti lanugine vestiat ætas 1, 70. mollia lambentes 3, 96. (equorum) poscentia cursum 5, 354. dentibus crescere sensu 7, 79. fulgentia 17, 132. crinibus protegis 20, 119. celebrant auratis figuris 22, 175. pulverulenta 24, 245. nostra dicavit 25, 8. sub Augusti 26, 259. in novem confurgens Timavus 28, 198. faucia 28, 322. conspecta refer 28, 423. Padi 28, 495. puellæ ornat 28, 523. fixa draconum 28, 567. movet Camænis 29, 15. neglecta 31, 6. præscia 33, 266.

INDEX

266. Gorgonos revelat 35, 205. madescunt imbribus 36, 311. in scopuli flagrantis 36, 392. fatiscunt vulneribus 36, 425. cingit honos igneus 4, 17. horrentia sonant 101, 55. tot populis pervolat 49, 10.
- ossa immania resonant 21, 137. collecta 22, 416. quam densa rogis cumulerit 26, 513. geminae gentis permisceat 26, 643. tremor vibrat 36, 152. immania serpentum 36, 341. ossibus nudis 18, 122.
- osculum quod flenti tuleris, plus sapit 14, 13. in oscula declinat cristas 48, 50. per oscula virus infundit 20, 188. oscula dulcia nati delibat 8, 370. conjugis emit 10, 58. in matris suspensus 10, 116. furtiva carpent 11, 24. figere 20, 67. carperet 21, 120. figit *collibus* 22, 196. blanda cruentatis affigunt dextris 26, 619. libabat 29, 99. inferta galeae 29, 217. mariti raperes *ib.* mille sonent 31, 131. figit telae 36, 159. irrita figit aquis 61, 6. ad oscula se submisit 5, 443. te porrexit patri 8, 168. intendit turres 33, 211.
- Osius* vid. *Hof.*
- Ossa nivalis 5, 182. resonat 9, 22. pronior 34, 20. glacialis 35, 257. tollitur 37, 68. Ossa Pelion involvite 8, 108. glaciali Pelion imponam 20, 12. Ossam obliquam projecit 26, 76.
- Ossaus vertex 35, 183.
- ostendit vultum 26, 358. ostentant se quisque deus 31, 112. offensa mentes horrificant 26, 249.
- ostia per quinque 8, 631. septena Nili 44, 100.
- Ostrogothis colitur 20, 153.
- ostro puniceo discriminat pectus 1, 90. corusco infecta 1, 264. Sidonio velari 5, 450. in Tyrio 7, 15. in patrio adolescens 8, 125. *juxxit* lapides 8, 599. *hoc* fulca Venus 10, 151. Tyrio fusus 15, 327. *fundit* aquas 33, 253. Sidonio tinxerit 33, 273. & auro 72, 8. in ostro *natus* 10, 340.
- Orhrys resonat 9, 22.
- otia te juvant 3, 140. succedam 4, 13. marcida luxu 7, 41. Galli limitis 8, 459. apponit Musis 17, 66. fecunda 17, 115. ferri 20, 121. ignava 20, 477. blanda 21, 93. *vendere* 21, 210. rebus insperata dabant 26, 361. naufraga somni 29, 145. per dulcia noctis 29, 221. pretulit regno 31, 76. languida nox invexerat 33, 275. ageret 34, 1. nervus agit 35, 32. Saturnia 36, 21.
- Otus nititur 26, 74.
- ovili purpureo 28, 73.
- oves miseras 20, 400. pascere 36, 355.
- ovanti fratri 28, 553. *ovantem* animum 22, 68. vidimus 28, 155. ovantes equos 35, 306.
- ova hiulca rupit 6, 4.

P

- Pabula precor 15, 24. mutant 18, 248. communia 36, 43. ventosa 44, 15. novit (*ferrum, magnes*) 48, 17.
- pacator Rheni 24, 13.
- Pachyni caput 33, 146. Pachyno veniant æquora 15, 142.
- pacifero pede 34, 10.
- pacificare aures 4, 20.
- pacificis moribus 24, 154. *pacificas* fulminis alas 35, 229.
- pacisci membra 18, 228. requiem mercede 21, 211. pactus villa Asiam 18, 199.
- pacet* muneribus montes 24, 284. pacaverit ætus animi 8, 226. Orpheus feras 51, 19. pacatur Rhenus 31, 91. dolor 99, 100. pacari æquora 40, 60. pacato fulgure 35, 147. pacanda precibus 31, 134.
- Pactolus dives 1, 54. flueret Eunucho 18, 214. inhorrui 20, 172.

INDEX

172. *Paestoli rubentis stagna* 3,
103. *aurifero fonte* 24, 61.
paesta movet 28, 205.
Padus admoduletur 12, 14. *belli*
arbiter 28, 212. *Padi ora* 28,
495. *oloriferi* 40, 12. *Pado*
remenso 28, 303. *remigat al-*
num 35, 178. *Padum ligat* 17,
200. *translapsa* 18, 376. *ga-*
leis hausi 26, 532.
Padusa rauca stagna 31, 109.
Pæan 2, 11. *Pæana suum implo-*
rat 37, 125. *Pæane recepto* 26,
598.
Pæonium draconem 24, 173. *Pæo-*
niæ curæ 26, 121. *unda* 49, 67.
Pæonias herbas 20, 12.
Pæstana per jugera 10, 247.
pagina refert 1, 197. *agnoscit mo-*
res 17, 255. *meminit* 18, 232.
nescit nomen 22, 244. *profana*
22, 302. *Musarum loquitur re-*
ges 29, 162.
Palæmon exul 8, 465. *frenat del-*
phina 10, 156.
Palæmonis coronis 17, 288.
palæstræ Amphionis 8, 532. *pa-*
læstras liquidas 17, 287. *Her-*
culeas 29, 171.
palam sit 15, 431.
Palatino Senatu 8, 11. *monte* 22,
228. *monti* 28, 35. *a colle* 28,
543. *Palatinis collibus* 15, 118.
palatia traxere 18, 145. *clausa* 20,
92. *nativa* 28, 8. *cunctis no-*
men tribuere 28, 409.
palato tradunt 20, 329.
palla velat humeros 1, 224. *tegīt*
humeros 28, 166. *pallæ fulgen-*
tis 35, 16.
Palladia arundine 28, 378.
Palladii amor 31, 64. *Palladium*
resonabat ager 31, 25.
Pallanteus apex 28, 644. *Pallan-*
teo recessu 22, 405.
Pallantis jugulum 21, 97. *Pallan-*
ta furentem 37, 95.
Pallas addit se comitem 33, 228.
pōtuit videri 35, 39. *Gorgo-*
nos ora revelat 35, 206. *Palla-*
dis ægida 24, 210. *Pallada per-*
tentas 18, 272. *hinc, hinc Phœ-*
ben 36, 209. *in Pallada tendit*
manus 37, 110. *Pallade tetrica*
22, 275.
Pallas unde dicta? 35, 24.
Palleneus atrox 37, 109.
pallet Orontes 20, 115. *dives* 22,
120. *rubor* 36, 88. *pallent re-*
ctores 24, 100. *pallebant flu-*
mina 29, 176. *palluit Euris* 18,
504. *Hermus* 24, 228. *Atlas*
35, 191. *tremor* 50, 12. *pallere*
ligultra 36, 240. *pallentis Bessi*
17, 41. *pallentem Phœben* 17,
131. *aulam* 20, 462. *pallente*
populo 17, 299. *pallentes her-*
bis thalami 1, 212. *pallentia ca-*
stra 33, 41.
palescit lacus 35, 114. *nox* 44, 6.
palescunt gaudia 22, 344. *stel-*
læ 37, 9. *palescat barbarus* 8,
359. *palescere Gangem* 7, 203.
solem 48, 3.
pallidus hospite magno stat 26,
356. *Astur* 29, 75. *omnia lau-*
do 74, 17. *pallida simulacra* 3,
128. *regio* 35, 326. *pallidior so-*
libus ora 18, 261.
pallia prætentat 15, 438.
pallor gratus amantum 10, 81. *co-*
mitatur 28, 322. *pallore infe-*
cta genæ 5, 131.
palma tanti furoris 15, 238. *vir-*
di gaudens 24, 205. *palmae ad*
mutua nutant fœdera 10, 66.
palnam rapturus 17, 283.
palnis exiguis 101, 57. *palmas*
humano geminas de corpore 26,
254. *tremantes tendere* 36,
109.
palmitis Etrusci 26, 504. *flexus*
31, 16. *palmite hostili* 8, 610.
opaco 10, 217. *lento* 14, 20.
Nysæo 20, 171. *largo* 22, 263.
sub palmite colles lateant 40,
39.
palpitat bellua 20, 431.
paludatae aulae 28, 596.
palus tremebat 3, 291. *pigra cal-*
catur 8, 346. *vicina* 20, 438.
teneret Thessaliam 35, 180. *pa-*
ludis horrenda stagna 33, 112.
paludem Lernæam 3, 290. *pa-*
ludes Cimmerias 18, 249. *Ger-*
manorum 24, 304. *quod nutri-*
vere 35, 296. *Pelusiacas* 44,
97. *paludibus latis* 8, 452.
Libycis 20, 255. *ora juncta*
21, 199.
palustri vado 35, 59.
Pamphylos rapi 20, 465.
pampi-

INDEX

- pampinus circumflua** 24, 367.
opaca crispatur 31, 5. induit
 ulmos 35, 111.
- Pana Lycæum** 28, 200.
- Panchaia ramos** dabit 7, 211. spi-
 rat 35, 81.
- Panchaia cinnama** 10, 94.
- Pandionia** res 8, 508. Pandionias
 phalanges 15, 406. *arces* 35,
 19.
- pandit** gemitus 20, 193. rumori-
 bus aurem 22, 48. materiem
 virtutibus 24, 107. viam 26,
 341. oracula 28, 37. iter ense
 28, 478. exordia 29, 34. alas
 33, 97. panderet arces astro-
 rum 7, 107. pande patriamque
 genusque 31, 53. vias terrarum
 40, 59. pandite cœtus 1, 249.
 vati 3, 23. littus 3, 123. Heli-
 cona 4, 1. carmina 18, 11. pe-
 netralia 33, 25. pandere fata
 19, 37. se portæ videbantur 26,
 215. panditur herba 3, 211.
 mihi magnum æquor 21, 22.
 penetrale 22, 445. lacus 35,
 113. 49, 28. panduntur futura
 15, 355.
- Pangæa ilicibus caligantia** 3, 337.
 renident 8, 179. subadunt ro-
 tis 20, 105. scinditis juvencis
 21, 134.
- Pangæa juga** 37, 67.
- pepigi mihi lerum** 28, 305. quam
 pepigit jungere differt 10, 22.
 dispendia famæ 28, 452.
- panes** quinque 99, 7.
- Pannoniæ plaga** 5, 45.
- Pannonius obfidione solutus** 22,
 192.
- Pantagiam saxa rotantem** 35, 58.
- Paphiæ puellæ** 19, 65. Paphias
 arenas 10, 148. sedes 10, 254.
- Paphi diva** 35, 155.
- par donis armisque manus** 24, 234.
 quis *par* conatus adire 5, 308.
 parem se jactare 1, 20. vult
 nullum esse 5, 153. miratur 22,
 167. pares clipeis & mole 3,
 351. morte 8, 81. paribus
 triumphis 1, 139.
- paralyticus graditur** 99, 17.
- Parætonio litore** 15, 160.
- paratu regifico splendere** 5, 340.
 Tartareo 15, 180. Martis gra-
 viore 21, 336.
- Parcæ non jus habuere nocendi**
 44, 109. prohibent 15, 121. ne-
 verunt 20, 461. vetuere minas
 33, 48. quarum sub jure te-
 nentur omnia 33, 51. seriem
 fatorum pollice ducunt *ib.* fer-
 raris evolvunt sæcula penſis *ib.*
 sic voluere 35, 6. in te dura le-
 gunt flamina 44, 109. *Parca-*
rum fila 3, 157. colos severas
 49, 87. lege 91, 1. *Parcas* fa-
 mulas accipe 35, 305.
- parcis Elifiæ** 29, 148. pepercit
 nostris 21, 346. Sirius violis
 31, 119. hostibus 39, 20. par-
 cite oculis nostris 5, 521. ne
 membris nostris 37, 29. par-
 cere pœnæ 18, 185. fingit 28,
 301. novit 61, 4. parcendi ra-
 bies 3, 237. *parcendo* secat 26,
 122. parcitur senectæ 36, 354.
- parcus pœnæ** 8, 114. nostri cru-
 oris 22, 29. diligeris 22, 147.
 opum 24, 223. fui tumor 45,
 29. parci in se vel pignora pi-
 rentis 28, 555. parcum Jovem
 36, 36.
- pardi fulminei** 17, 302. pardos
 virides 24, 345.
- parens veneranda** 1, 177. 26, 52.
 pietate 10, 41. lætare 10, 117.
 progressa 10, 261. armorum
 legumque 24, 136. felix 28, 101.
 veltra 28, 362. torva 33, 128.
 nostra Juno 35, 367. dira 36,
 97. sancta 36, 115. numerosa
 36, 414. terra 37, 1. redditur
 in ore 50, 24. matris 98, 3.
 parentis ætherii 5, 144. divi-
 nae 10, 230. dura pieras 28, 554.
 in pignora parci *ib.* scepterum
 29, 130. æmulæ 31, 46. fide
 35, 4. misere adſpectus 36, 193.
 fallacis lingua 75, 9. parenti
 gaviſo 7, 38. ignosce 20, 141.
 piæ 28, 397. parentem comple-
 xus 5, 2. regni 22, 166. vocat
 24, 51. lærum repetis 95, 19.
 parentes occisos jurare 3, 328.
 planxere rogam 35, 356. ful-
 tos cervice 56, 5. parentibus
purpureis 21, 80.
- parentans ſtrage civili** 28, 118.
- paruit jubenti** 15, 290. nec ſe-
 gnus officio 22, 271. imperis
 26, 396. parere ſibi ipſum 20,
 40rem

INDEX

- storem 8, 299. clavo 18, 425.
didicit 20, 157. iussis 26, 277.
cælo 26, 549. juveni 29, 201.
dicto negas 33, 113. paretur do-
minis 20, 480. parebitur iussis
15, 321.
parili sorte 101, 63.
parit artes 36, 32. peperit an-
num 28, 653. paritura suum
auctorem 95, 10. parita repo-
nas 26, 502.
pariter fœdavimus Hebrum, pari-
ter prostravimus alas 7, 147.
diligimus, pariterque timemus
10, 331.
parina sonat grave 28, 628. par-
main removit 8, 12.
Parnassia ignarum doceas vatem 1,
71.
Parnassia chelys 28, 122. templa
101, 1.
Parnassus liber erat 2, 5, fertur
junctisse volatus 16, 15.
paro transmittere 15, 371. paras
prohibere mortem 5, 165. pa-
rat ire 1, 77. trabeas 1, 178.
convexa stellis 1, 242. crucia-
tus, vincla, tenebras 3, 236.
paret fortuna 3, 143. parant te-
cta epulis 1, 264. cratera 35,
344. dexteras in bella 37, 7.
parabat domino 3, 189. parat-
ur ad bellum 3, 344. scena 29,
25. parabatur concordia fati
29, 85. parari tela, enses, ga-
leas 26, 537. parata morte 28,
451. paratos animis 8, 488.
Parrhasius Ladon 21, 185. Par-
rhasii Lycæi 35, 18. Parrhasios
colonos 26, 191.
pars indicit - pars tuentur 3, 68 sq.
debilior facilisque capi 3, 317.
quota tui sint? 5, 513. nobilis
arcu, pars longe jaculis, pars
cominus. horrida contis 7, 136.
ne qua intacta foret 21, 248.
æmula 24, 36. nulla mei 26,
309. moritur ferro, partes pe-
riere videndo 37, 113. humani
generis 95, 12. parte cum pri-
ma virelceret ævi 1, 63. sui 17,
48. 26, 384. pro regni 28, 83.
ab omni venit 28, 218. pro fe-
minea 29, 228. ima 35, 23. re-
belli 37, 90. partem invadere
tentat 5, 160. in partem dari
- regna 5, 315. in novam 15, 62.
timet 20, 583. partes animæ
distribuit 8, 240. tuas solabere
8, 342. receptas fulcipes 8, 391.
ad quaslibet 15, 281. inter ge-
minas 20, 540. per tot discor-
dere 21, 310. tumeant certami-
ne 22, 95. totum per orbem col-
lectæ 47, 32. partibus locatis
5, 103. illis affore 20, 48. He-
speris 20, 123.
Parthenium nemus 21, 183. odo-
rem 35, 148. Parthenius Iustriæ
35, 241.
Parthia supplex 10, 225. exhorret
casus 15, 38. corrumpit 18, 416.
Parthica luxuries 18, 342. ad flu-
mina 31, 74. tigris 33, 17. cin-
gula 35, 94.
Parthus ductor 44, 84. Parthi ja-
culum 35, 200. Partho refugio
8, 531. Parthum raptorem 3,
227. coactum 7, 201. Parthi
liquere Niphaten 7, 72. trium-
phati 8, 317. Parthorum solium
8, 214. proceres 21, 55. more
45, 21. Parthis sagittas tendere
certior 11, 2. mirantibus 21,
68. Parthos petat 1, 80. resi-
des 20, 476. didicisse 45, 47.
partitur avum communem 10, 31.
partitum nobilitant 21, 30.
parturit annis nomina 1, 204.
æther sidera 10, 275. mundos
17, 81. parturiens lumina cæli
37, 124. parturiente rogo 44,
62.
partus magnos cum proferrent 1,
146. semiferos 18, 1. sacri 22,
342. post primos 33, 124. ge-
minos tulisti 36, 308. alios de-
derit 37, 56. prohibet 23.
conscia mater 98, 15. partum
futurum 44, 44. partu Apolli-
neo 8, 133. remoto 10, 42.
dissona semina 20, 42. arcano
viscera compleri 95, 9.
parva loquer 35, 294. non parva
poposci 10, 34. parvo honesto
contentus 3, 201. non posset ali
15, 105. cur geminos (*objicit
angues?*) 101, 38. ex parvo plus
superesse 99, 8. minor nec
membris, nec honore 35, 38.
alto colle 49, 11. minori annis
& jure 29, 197.

pascis

INDEX

pascis cornipedem 28, 183. **pascit** *Mæotica* 1, 36. *commercium* 22, 115. *volucrum sub pectore* 37, 21. **pascat furorem** 39, 22. **pavit sanguine Manes** 28, 116. **aves** 28, 209. **pascere oves** 36, 355. **pascitur intuitu** 3, 165. **pascimur arbitrio Mauri** 15, 70. **pascuntur apes** 29, 9. **pasci pœnis vel sanguine** 22, 14. **caligine** 35, 193. **pasta gramina matres** 29, 191.

pascua Cappadocum 5, 30. **includit tuto gyro** 5, 126. **vindicit** 8, 383. **respirant** 24, 343. **valis** 26, 410. **Cocytii mandunt** 33, 278. **ad nota jugales vertunt** 35, 319. **vastata** 36, 168. **plena** 40, 38. **fumantia vernant** 49, 20. **læta Thessaliæ** 73, 6.

passus fictus 3, 136. **passu tacito** 28, 509.

pastor ligat canem 18, 132. **victur** 20, 257. **ludat** 24, 282. **pallidus** 26, 357. **attonitus** 36, 165. **armenta natantia cernit** 47, 42. **pastori luas** 26, 503. **pastore attonito** 3, 386. **18, 3.** **pastorum iras** 35, 213. **pastoribus Apenninigenis** 28, 505.

pastorali cantu 21, 182. **sub culmine** 26, 355. **pastorales catervæ** 5, 254. **pastoralia antra** 10, 114. **murimura** 31, 36.

patescit iram 3, 44. **patescit furori Aulonia** 26, 292.

patet planities 5, 349. **nocte dieque** 18, 363. **patent convexa sereno** 35, 91. **pareant urbes** 20, 210. **hominini furtum** 36, 145. **colla jugo** 51, 6. **paterent elementa** 21, 360. **patuit ingeniis campus** 17, 262. **iter** 20, 40. **fama** 28, 438. **stellata domus** 36, 8. **patuere minæ cetræ** 20, 2. **claustra** 26, 190. **patens eventu fides** 26, 553. **mons arte** 28, 502. **patentibus arvis** 47, 39.

pater iummus 1, 207. **quantus in ore radiat!** 8, 518. **nunquam eris** 18, 224. **principis** 19, 50. **Eridanus** 28, 149. **senior** 29, 57. **prolesque sibi** 44, 24. **rerum** 49, 83. **æther** 50, 35. **pa-**

tris officium 18, 51. **ætherii** 22, 26. **caussa** 28, 119. **dulce nomen** 33, 36. **patri civem præponere** 18, 442. **propior** 50, 22. **patrem torvum** 7, 24. **geras** 8, 294. **te dicere si jam liceat** 8, 651. **dignatur** 20, 69. **implo-rant** 20, 514. **altum genuit** 22, 63. **ore ferens** 22, 348. **dominumque vocari** 24, 189. **Tibrin** 26, 578. **nati fugerent** 29, 136. **probabit Jovem** 41. **præstarent** 54, 12. **patre pio mon-strante** 28, 55. **cum longevo** 37, 118. **patres socios admittere** 8, 581. **falsi** 18, 470. **confu-le digni** 20, 137. **prælia man-darent** 21, 329. **milite florent** 26, 106. **Romanos** 26, 390. **28, 551.** **crinigeri** 26, 481. **cum plebe** 28, 332. **patribus iisdem** 15, 389. **solis** 17, 269. **digna plebes** 20, 137. **liquidis** 36, 16.

pateram inclinat 21, 62. **pateris libare deis** 1, 247.

paternæ mentis 35, 253.

patescunt fores 7, 169. **arcana ævi** 22, 445.

patiens animi 17, 211. **ditionis** 26, 581. **stagni (silva)** 36, 369. **laborum** 51, 7. **mons feri** 87, 8.

patientia instruit 22, 105.

patior dispendia fortis 33, 100.

pateris morbum 76, 5. **patitur contagia** 44, 10. **mollire** 1, 86. **vincula dissolvi** 22, 41. **patimurne Sorores?** 17, 276. **nec nos patimur committere emtori** 15, 265. **patiuntur quietem** 5, 7. **patiar sedens tot probra** 15, 375. **deponere** 17, 184. **fugam** 26, 525. **patiari vinci** 31, 136. **si paterere viros** 20, 223. **patie-re ligones** 33, 195. **mariti tæ-das** 35, 279. **patiemur vivere gentes** 3, 46. **pati Coros** 1, 132. **pontem** 3, 376. **frigora** 7, 44. **nihil recusat** 8, 434. **vota non possent** 18, 172. **soles imbresve** 20, 411. **solem** 35, 198. **occa-sum** 37, 12. **alterius vires** 49, 78. **passus nulla contagia pri-vatæ sortis** 8, 123. **jocos** 28, 60. **rifu mollescere** 35, 313. **mund vestit**

INDEX

- vestire figura 95, 5. *passæ* nova jura 26, 9. *passurus* prodita regna 36, 63. *passura* moras 20, 292. *passuri* enses 15, 434.
- patriæ conditor 39, 120. dolores 29, 155. mandata vocantis 28, 430. ruenti succurre 5, 95. petenti 15, 111. ritus 20, 204. pro flammis 20, 598. consul 24, 220. captæ vindex 26, 434. in luctum 28, 118. studiis 28, 339. patriam rimosam 5, 464. vendit 15, 267. erexere 17, 149. labentem 20, 302. genusque pande 31, 52.
- S. Patricii purgatorium* 3, 123. *patricius* ventilat 18, 109. flectebat habenas 19, 2. consul 20, 561. *bonos* 25, 8. *patricii* cœtus 28, 599. *patricio* favori 24, 50. *patricios* habitus 8, 6. *patricias* domos 28, 61.
- patriam congeriem 44, 92. *patris* consiliis 15, 46. in agris 52, 1.
- patrare* bellum 15, 274. *patratis* bellis 28, 127.
- patruus te sublimis adoptat 29, 105. patrui æquorei 29, 124. curam 29, 186. patruo principe 29, 39. non cedunt 35, 207.
- patulis campis 37, 72.
- pavet cuncta 36, 141.
- Paullus domitor Pellææ aulæ 24, 33. Pauli triumphus 26, 126. per cineres 77, 1.
- pavonum alis 18, 109.
- pavor tende nexus rotarum 3, 343. quievit 20, 233. clausa sibi cuncta putat 28, 145. pavoris vera 20, 470. pavorem faciant 101, 48. cum fratre pavore 22, 372. artem confessis 29, 206. pavoribus succincta 26, 201.
- pauper uterque fuit 74, 16. esuriens 90, 1.
- pauperies aspera victos domat 26, 633. pauperiem iniquam 20, 209. texit 39, 46. diligo 90, 2.
- paupertas hæc mihi opulentior 3, 204. quantum sobria possit 8, 412. ine sæva domat 89, 1. paupertate obruta, virtus 22, 122.
- pax avibus 17, 121. majora decet 17, 239. a fonte Rheni profecta 21, 201. alta 22, 287. senectutem intulerat 28, 534. animo tranquilla datur 48, 49. paciæ egregiæ cultos 10, 333. gremium 15, 51. *supplicium* 15, 99. in gremio 20, 97. senecta 20, 278. odio furentes 21, 245. consilium 24, 123. leges 33, 63. ornamenta 72, 5. paci Romanæ 20, 477. innocuos armorum largitur honores 28, 639. Assyriæ 21, 51. pacem regunt iustitia 2, 18. vexare 5, 10. donat 8, 454. latura polo tela 8, 535. Romanam emeret 10, 225. laturi gentibus 15, 216. implorantibus 18, 378. sedat 21, 29. conciliant 21, 59. rogant 21, 212. sidera non semper habent 26, 62. sancit 26, 573. speraret 28, 416. profundam rerum 36, 56. sub pace latet gravior Mars 28, 307. pace in tranquilla 5, 103. futura torquetur 5, 138. tranquilla fruatur 5, 159. relata 20, 400. siccum ferrum feras 22, 16.
- peccat in orbe manus 18, 196. peccare fidem 22, 97. peccasse videbor 42, 11.
- pectinis arte 8, 594. *unci* moderator 20, 382. ingenio 35, 41. artes 36, 156. pro pectine enses 20, 456. pectine nobiliore 9, 18. *Mitylenæo* 10, 235. *Orpheo* 22, 172. divino duxit 22, 333. *levi* modulatus nervos 34, 15.
- pectunt colla 88, 2. pectebat crines 18, 106. *hydros* 20, 111.
- pectus album discriminat ostro 1, 90. illidere pinu 18, 279. magnanimum 24, 9. divinum 28, 233. angustat jaspide 28, 526. ferratum 29, 219. inaccensum Veneri 33, 224. ostendens 37, 92. sequitur pars cætera 101, 32. per pectus distillant aquæ 1, 222. pectoris commoti ignem 3, 181. tumorem solvit 48, 42. sub pectore æstuat 26, 475. in pectore concipit 18, 359. rubent sulci 36, 426. pectore pressit anhele 7, 30. seminudo

INDEX

- 11, 37. angusto 17, 81. uno 17, 91. erecto 18, 306. *teucro* 18, 423. hoc sedes posuit dea 22, 13. uno receptæ deæ 22, 102. animoso 22, 242. sopito 27, 2. *clemens* 28, 550. anhelo 29, 173. exuto 31, 7. flagranti 33, 154. de lasso 35, 341. pepulisti matrem 36, 104. furiato 36, 262. laniato 36, 405. sub vivo 37, 21. niveo tenet 69, 3. sub uno latuit 95, 13. pectora fœda 3, 37. merces non alligat 8, 501. ter movit 10, 147. ipumantia 10, 180. quæ sufficerent? 10, 317. intacta lucro 17, 214. intrat Phœbus 18, 327. lymphata 20, 46. nulli culpæ pervia 26, 131. donis invicta vel armis *ib.* firmavit inertia 26, 315. dabat bellis 28, 490. tot 28, 626. mirantia tundunt 36, 129. Mavortia nectit 48, 33. sustentet 77, 3. mortalia 98, 14. noxia solvis 98, 19.
- pecus* Neptuni 3, 279. immensum 20, 427. invitant ad prata 28, 200. infestare 36, 166. pecorum in morem 26, 44.
- pecudis* sagittiferæ 45, 48. *pecudes* locutas 18, 3. non lævas 24, 316. pronas 51, 20. *pecudum* strages 15, 359. ritu 20, 499. ad ritus priscos 28, 152. more 36, 43. nulla 40, 17. timores 98, 16.
- pedes* contemneret æquor 5, 123. assistas pediri 8, 350. cucurrit 36, 185. pediti militus 26, 579. pedites favere 23, 13. tot subitos 26, 474. peditum agmina 15, 195. magistros 29, 198.
- Pegasus* famulas præberet alas 8, 558.
- Pegaseis* habenis 3, 263. *Pegaseas* aquas 55, 4.
- pegma* mobile 17, 324.
- pelagus* Icarium 20, 265. *pelagiminas* superare 15, 370. *ludibrium* 28, 140. flagrantis 49, 27. *pelago* vagus exultat 32, 11. terrisque 36, 315.
- Pelion* taceat 1, 203. reticet 5, 44. Nereis illustre toris 7, 116. involvite Ossæ 8, 108. cum *surgeret* in thalamum 9, 1.
- imponam* Ossæ 21, 12. *vellera* 26, 74.
- Pallæ* mœnia credita 17, 28.
- Pellæus* qui domuit Porum 8, 375.
- Pellææ* aulæ 24, 33. *Pellæo* auro 15, 269. *Pellæum* juvenem 39, 16. *Pellæis* ensis 18, 483.
- pellicis* usu 18, 62. *superbæ* 101, 47. *pellice* veteri reducta 19, 24. *extincta* 36, 327.
- pellem* lanigeri suis 10, 183. *pellex* suspensa 20, 258. *squamosa* 21, 263. *pelles* fulvas revocat 3, 79. *rigidæ* 36, 343. *sub* *pellibus* egit hiemes 21, 122. *pellibus* fulvis hirtæ 51, 18.
- pellita* juvenus 8, 466. *curia* 26, 481. *pellito* iudice 5, 85.
- pellunt* limine 18, 40. *crimina* 22, 100. *pepulisti* pectore matrem 36, 104. *pepulit* silvis 36, 285. *dolores* 39, 49. *pepulisse* notam 22, 281. *pellantur* picula 18, 432. *pulsus* cernit 26, 472.
- Pelopea* peperit 18, 291.
- Pelopeia* oppida 5, 188.
- Pelops* fugit 29, 167. *Pelopi* exit 10, 216.
- Pelorum* transigit ense 37, 79.
- Pelorum* ad Siculum 28, 287. *ob-* *jectum* 33, 150. *Pelori* Siculi 36, 255. *Peloro* refugio 26, 222.
- peltis* aduncis 35, 62.
- peltata* cohors 11, 33.
- Pelusiacas* paludes 44, 97.
- penates* populis undare 1, 46. *Agamemmonios* 3, 82. *mutatos* 3, 161. *per* innumeros 10, 25. *petit* 10, 228. *castos* ingresse 17, 125. *Phrygios* 33, 178. *no-* *stros* appetiit 36, 187. *penati-* *bus* propriis auferre 29, 101. *mediis* 36, 73.
- pendet* his per dubium fortuna favorem 1, 11. *pendunt*, quas partes velit ille sequi 7, 172. *post* terga sagittæ 35, 32. *pe-* *pendit* cum Marte fortuna 15, 152. *in* dubio 18, 314. *inter* supplicium 21, 377. *tempes-* *tus* 26, 112. *terra* 33, 251. *mundus* 34, 47. *pendere* in speculis 26, 567. *pendenti* solo 26, 348.

MARTINI

INDEX

- marginē* 49, 44. *pendentes* rupe Gigantas 28, 45. *ramis pharetræ* 31, 12.
- pendat crimen iustitia* 24, 110.
- pendula rupes* 5, 507. *bella* 15, 474. *vestigia* 17, 323. *fila* 46, 20.
- Penelope trahat arte procos* 29, 31. *Penelopæ decus* 29, 25.
- penetrabile tempus* 26, 278.
- penetrare profundum* 22, 444.
- penetralia diruta* 8, 40. *in hæc redi* 10, 260. *rerum sacrarum* 33, 25. *mentis nudat* 33, 213. *sancta fororum* 101, 3. *deserta silvæ* 101, 70. *penetralibus exit* 8, 571. *adytis* 21, 59. *altis* 28, 358. *profluit* 36, 112.
- penetras ad manes* 98, 22. *penetrant ad vivum* 20, 16. *limen* 29, 131. *convicia cælum* 39, 10. *penetravit rumore secundo* 31, 64. *penetraverit agmina* 28, 473. *penetrabis ad Urbem* 26, 547. *penetrare ferro leones* 21, 65. *recessus* 24, 157. *fines Notii* 36, 323.
- Peneus mutaret nectare fontes* 9, 7. *Peneo stagnante* 35, 180.
- penitus de stirpe* 5, 206.
- penna te vehit* 3, 280. *longas peregit vias* 10, 98. *pennæ antevolant Zephyros* 44, 21. *penarum notis* 15, 478. *pennis levibus volant* 10, 83. *sinuatis* 20, 312. *totis exurgens* 24, 203. *librantur in ulmos* 31, 16. *confixa carmina* 43, 7. *pennas cient apes* 5, 462. *grandine concretus* 33, 71. *madidantes nectare concuti* 35, 88. *cærus ambit flore color* 44, 21.
- pennata cohors* 10, 204. *pennati Amores* 22, 356. *pueri* 31, 10.
- pensat cunabula* 10, 303. *cum crimine laudem* 28, 115. *damnum* 33, 126. *pensent silentia nimiam vocem* 5, 490. *pensabunt facta coronæ* 24, 76.
- pensa ducant* 18, 498. *projecta* 36, 161. *pensis involvere lanam* 18, 276. *positis* 20, 373. *matutinis* 20, 459. *contulimus fila* 22, 334. *ferratis* 33, 53.
- Penthesilea, tuam bipennem* 18, 334.
- Pentheæ farrent* 5, 418.
- Pentheo sanguine* 20, 523. *ritu* 22, 213.
- penum vastare* 18, 194.
- penuria gestandi ferri* 5, 273.
- peplum fluentem allevat* 10, 123.
- per dubium pender fortuna favorem* 1, 11. *per fasces numerantur avi* 1, 15. *per prælia quid sine te gessi?* 7, 145. *per se quæsita* 8, 45.
- peragunt convivia* 35, 328. *peregit rite* 18, 169. *peragi rem* 33, 218.
- perbacchata domos incendia* 26, 242.
- perculit horror* 5, 130. *utrumque* 8, 103. *exilio* 18, 169. *Saporem* 20, 482.
- perconsere manum* 28, 157.
- percurrit annum* 68, 9. *percurritis montes* 24, 263. *percurrunt ripas* 35, 69. *percurrere levi motu segetem* 7, 199. *percurrens telas* 1, 225. *libros* 29, 148.
- perdit nil decoris* 24, 89. *perdat avem* 44, 63. *perderet nefas* 3, 244. *perdidit terra numen* 17, 123. *perdidimus robur & arma* 33, 96. *perdere cunctos bello* 28, 310. *perdita non curant* 20, 584.
- perdominetur annum* 12, 45.
- perefa pars imbre* 44, 34.
- perenni ordine* 98, 25.
- perit lex mortis* 99, 12. *ira* 1, 26.
- per tela cadaver sparsum* 5, 417.
- pars morbo, pars ense* 8, 467.
- quicquid in orbe* 33, 22. *flamma Caci* 34, 43. *labor* 36, 157. *orbita steru* 36, 442. *hoc absente* 48, 20. *pereunt ingentia brevibus fatis* 5, 49. *fixis legibus* 22, 436. *silvæ lacusque* 101, 128. *dum pereunt, meminere mali* 20, 116. *pereant ritu quo viri* 19, 18. *quod nunquam stellæ* 24, 41. *perirent melius mucrone* 28, 312. *periete tyranni* 28, 398. *videndo* 37, 113. *te non pereunte* 44, 103. *peritura nunquam cohors* 37, 53. *perituro fœdere* 3, 223.
- pererrat*

INDEX

- pererrat sedes vacuas 36, 154.
 pererrant avia 36, 43. pererem campos 74, 1. pererrent montes 21, 227. pererratis oris 24, 333.
 pertulit non ultra loquentem 26, 519. pertulimus timores 26, 206. pertulerim questus 36, 46. pertulerat vires 39, 47.
 perfidia luceat 17, 169. perfidiam damnas 8, 402. damnamus 15, 265. cum laude receptam 18, 400. motu strepuisse rebellis 28, 214.
 perfidus amor 41, 12.
 perforat se inons arcu vivo 28, 502. cavernas 49, 14. vias 49, 16.
 perfruo Franco 18, 395.
 perfudit robora succo 36, 402.
 Pergama verteret 8, 366.
 perge quadrigas 17, 282. *pergite* securæ 15, 206.
Pergum lacum 35, 112.
 perhibent Apenninum 28, 286. perhibetur Perseus 3, 278.
 periculum gliscere 20, 392. omne subire 28, 244. pericli turris 3, 264. periculo propiore 26, 3. procul 28, 211. pericla blanda maris 100, 4. periclis subsistere 20, 368. metior læta 26, 211. exuit 28, 341.
 pericula matura 5, 15. suprema 20, 596. secum junxisse 26, 318. nostra pulsare 28, 465. quæ sæva restant? 39, 26.
 peremi canendo 3, 157. peremtus summa parte 35, 22. peremta provincie 20, 588. peremto Pythone 2, 15. jure 21, 382. peremtum famulis manibus 39, 17.
 perjuria nectit 3, 222. lasciva volant levibus pennis 10, 83. venditat 26, 567. patris in prolem ruunt 75, 5.
 perjurum furorem 28, 207.
perlegit figuras 26, 418. *toros*, cubile 36, 165.
 perlustrat Phlegethon 33, 24.
 permanat lutor in herbas 36, 238.
Permessus fons 29, 8.
 permensus iter 3, 176. iter Phœbi 7, 166.
permissa funere 1, 112.
permittere Martem 29, 199. non permittam morari 17, 328. *permissi* voti 8, 618.
 permulcent cantu 31, 106.
 permutas odiis favorem 39, 3. perinuat merces 27, 7. lymphas 99, 5. permutare valebit dies 20, 245.
 perpeffus damna 1, 258.
 perpetui fasti 1, 279.
 perrumperet agnem 28, 460.
 Persæ Magi 8, 145. Persarum proceres 28, 70. gentile decus 73, 13. Persas movit 20, 482.
 Persephone nusquam 36, 244.
 Perses rulit moderamina 24, 164.
 Persea debellatum 21, 372. subjecit Macedo 24, 165.
 Perseus Inachus 3, 278. 280.
 Perfida humilem 7, 204. Perfides hospite defixæ 21, 57.
 persolvere dignas grates 1, 75.
 personat patriam 20, 303. domus 25, 4. aula procis 33, 133. personuit Roma 26, 451.
 perstrept ædes 3, 213. Bætia 17, 285. istu 20, 450.
perstrinxit iter fulmineum 21, 200.
 perstringere cuncta nequeam 28, 436. cursu 73, 6.
 perfulcata rugis 3, 136.
 persultat licentia 26, 369.
perterritat crimina 5, 477.
pervenere juventæ robur 26, 74.
 pervigil labor 26, 361. *pervigili* plausu 35, 366. *pervigiles* nobis 14, 30.
 pervigilant vates 19, 40.
 pervia Augusto 1, 107. meliori causæ 8, 110. nulli culpæ peccata 26, 130. nulli fax 36, 384.
 pervolat rura 10, 292. Oceanum 22, 409. ora tot populis 49, 10.
 perurit terram 101, 123. montes 101, 199. perusta sole arundo 1, 218. perustis verbis 3, 303. omnibus 28, 24.
 pedem trepidum sustentat 49, 48.
 pede pacifero contigit arva 34, 10. unco 40, 16. ante pedes objicit 26, 613. canitiem fudere 33, 49. pedes notos lambit 1, 190. ungues crescere sensit 7, 78.

INDEX

78. ante Jovis 27, 14. volucres
 cervam non eripuerunt 34, 42.
 manant in rorem 36, 252. quo-
 eunque (*jubebunt*) 36, 432. pe-
 dibus proterit arva 33, 128. sub
 tuis 40, 36. cum pedibus quæ
 tibi ratio? 79, 1.
- pestifer** aer 15, 514. **pestiferi** Aver-
 ni 35, 348. **pestiferas** taxos 36,
 386.
- pestis** Stygia 3, 304. in pestem
 vertere 36, 257. peste marino-
 rea ligat 37, 100. pestes innu-
 meræ 3, 29.
- petitor** certi vulneris arcus 8,
 528.
- petit** me hic sudor 20, 395. petas
 casta 22, 107. petant exordia
 menses 1, 7. peterem more pro-
 corum 40, 37. petitu digna 17,
 242. petens majora cura 1, 65.
 petenti iusta 22, 97. peti mor-
 tis ambitione 29, 166. peten-
 dus jaculis 18, 506. petendum
 magno 17, 147.
- Petri** per limina 77, 1. **Petrum**
 nudantem 99, 13.
- petulans** audacia 74, 7.
- Pence** corporibus premitur 8, 630.
 barbara 28, 105.
- Phaëthon devius** 5, 211. intexus
 28, 167. exemplo terruit 28,
 188. **irrorat** equos (*succo*) 36,
 403. **Phaëthonta** traherent 8,
 63.
- Phaëthontæ** damna ruinæ 1, 258.
 Phaëthontæis erroribus 44, 107.
 Phaëthontæas ruinas 7, 124.
- phalanx** una omnis submissa 28,
 631. phalanges Pandionias 15,
 406.
- Phalaris** 3, 253. **Phalarin** ferre 15,
 186.
- phaleræ** turbantur 8, 549. auro
 resident 70, 3. phaleras eque-
 stres moliri 73, 15.
- Pharaonis** equi 77, 8.
- pharetra** aurata 10, 134. parva
 26, 494. pharetræ viperæ 21,
 263. suspirant 31, 12. phare-
 tram suspende 19, 59. gestare
 35, 242. pharetris clausis 24,
 269. plenis 31, 118. pharetras
 immanes 5, 80. venatrices 8,
 161. prætentare feris 8, 534.
 ultrices 69, 5.
- pharetrata** plebs 21, 55. **pharetra-**
tarum comitum 24, 242.
- Pharius** infornis 80, 2. dormiat
 80, 4. **Phariæ** segetes 29, 60.
 telluris 44, 73. **Phario** scelere 18,
 482. **Pharium** cubile 10, 50.
annum 15, 57. Nilum 28, 86.
Pharios modos 8, 575. **Pharias**
 terras 47, 1.
- Pharos** jacuit 18, 218. longe nota
 carinis 39, 57.
- Pharsalia** rura 10, 291.
- Pharsalica** prælia 28, 400.
- Phasis** asper (*glacie*) 3, 376. geli-
 dus 20, 575. trans Phasin agun-
 tur 18, 245. Phasin Armenili-
 quere 7, 72.
- Philippus** tenuit oppida 15, 268.
 fulus 26, 396. **Philippi** prospe-
 ra 8, 375. **Philippo** bellante
 17, 31. **Philippum** debellatum
 21, 372. **Emathium** 26, 388.
- Phlegethon** Cocytosque 5, 467. fu-
 mantia torquens æquora 33, 24.
 ingens assurgit 35, 315. devius
 49, 72. **Phlegethontis** ad un-
 dam 36, 390. **Phlegethonta** so-
 norum 3, 119.
- Phlegethontæ** ripæ 33, 88.
- Phlegra** tumultu sæviret 35, 255.
 infensior æther 36, 201. **Phle-**
gram retexit 37, 4.
- Phlegræa** prælia 40, 27. **Phlegræa**
 militiæ 27, 20. **Phlegræis** exu-
 viis 36, 337.
- Phœbe** videtur non flectere segnem
 rotam 10, 15. colitur 18, 324.
 jusserat 24, 295. atra ululata
 per urbes 26, 233. si clipeum,
 si ferret spicula 35, 39. **Phœben**
 variam 3, 9. quæ linea damnet
 17, 130. pallentem *ib.* hinc,
 hinc **Pallada** 36, 209.
- Phœbeus** honos 49, 4. **Phœbeo**
 arcu 2, 1.
- Phœbus** multifidus 1, 56. tela fe-
 rens 1, 188. limite contentus
 medio 8, 286. pectine tentavit
 lyram 9, 17. hæc intrat pecto-
 ra 18, 327. constitit 22, 441.
omnia noverit 24, 42. adest 28,
 29. non deferit iter cæli 28, 412.
 præstantior arcu 33, 134. **largo-**
tus Amyclas *ib.* & alia 34, 48.
 flectit equos 37, 10. præcul vi-
 dit 44, 48. quicquid anhelat

INDEX

- 81, 1. Phœbi labor quadrifidus** 1, 268. radios infecit 3, 219. ad ortus 5, 104. *mentus* novos 7, 9. iter permenfus 7, 166. alio de cardine 18, 397. terrifico 20, 46. de limite 22, 302. germana 24, 334. ab ortu 26, 344. genas & lumina 35, 27. crines 37, 39. Phæbo novo 12, 40. deficiente *ib.* occubuit 26, 75. Phæbum canunt 2, 11. torum spirant 33, 6. docuere (*Nymphæ*) 37, 121. Phæbe, te conjunge choro 102, 2.
- Phœnix unicus procedit** 22, 417. longævus 40, 15.
- Phœnices tribuere colorem** 8, 601.
- Pholoë rubuit** 34, 44.
- Pholum rigidum** 9, 14.
- Phorci canities** 36, 11.
- Phrixus aries** 22, 463.
- Phrygiæ arvis** 20, 170. pars 20, 238. casus 20, 289. tellus 20, 296. oblii 20, 351. Phrygiam uri 20, 274.
- Phrygii Timavi** 7, 120. Phrygia tellure 36, 114. Phrygiæ matres 29, 191. Phrygio *vertice* 8, 194. bulto 20, 530. ab igne 50, 38. Phrygiam in vocem 20, 254. *Phrygiis* cultris 18, 280. in vallibus 35, 267. *Phrygios* leones 15, 119. 24, 170. 36, 424. penates 33, 178. *Phrygiæ* cædes 9, 20. matres 20, 401. urbes 36, 103.
- Phryx ager** 20, 154. Phryges gens appellata 20, 244. Phrygas tenuisse 18, 205. *Phrygibus* dat principium 20, 252.
- Phylaciden sequens** 29, 151.
- piacula conferre supplicio** 5, 517. dira fratris 15, 390. peregrina 18, 431. *basere* 20, 9. cantata 28, 330.
- picea nube** 33, 161. picei regni 36, 90. piceo gurgite 3, 121.
- pictura nuncia formæ** 10, 25.
- picturata seges** 45, 12. *picturatum* opus metallis 8, 590. picturatæ vestes 3, 208. volucres 40, 3. picturatis columnis 10, 214. picturatas cristas 28, 575.
- Pictum tremere** 22, 254. *Picto* fracto 18, 393. moriente 26, 418.
- Pictorum sanguine** 8, 32. *Pictor* nec nomine falso 7, 54.
- Pierides** 3, 24. canant 40, 61.
- Pieridum columen** 101, 1.
- Pierius labor** 29, 146. Pierio ferto 29, 2. Pieriis pollutent studiis 1, 150. modis 4, 20. *ontris* 6, 15. artibus 23, 3. fidibus 28, 123. Pierios currus 21, 23.
- pietas tanta se ostendit** 7, 85. suprema 10, 306. a fratre recedat 15, 240. polluta 15, 404. languet numero 15, 443. affurgat 17, 168. læta subit 18, 384. obstreperet 21, 271. ignava 26, 306. sic credit 28, 434. in te proclivior ibat 29, 133. nullam te flectit 35, 253. par Cereri 36, 173. si quid intuinuit 36, 296. non potuit probari 50, 47. *pietatis* amor 40, 48. pietate *pieterna* 15, 302. nulla movetur 18, 187. trepida 21, 117. moderere parentem 22, 73. remittat errorem 24, 210. certavit 28, 99. multum nefas 28, 114. posthabita 31, 78. timet mortali 101, 46. Serenæ 70, 11.
- pigra tartara** 3, 122. femita Saturni 22, 439. Camarina 35, 59. flumina 46, 17. pigro sedili 20, 388. pigrum Booten 35, 190. *pigros* axes 44, 61.
- pigebit te nunquam judicii** 10, 305.
- pignus venerabile** 7, 15. regale 15, 310. longi amoris 17, 25. tutum mentis 18, 421. servatum 28, 97. servandum addidit 33, 177. ademtum 36, 318. ob unum 36, 413. pignoris custodia cari 36, 116. *pignore* pro suo 8, 503. nec ullo nitimur 18, 74. tanto 24, 181. nullo 33, 110. pro pignore fulmina mittat 36, 135. in pignora contulit iras 15, 393. parci parentis 28, 555. pignora cara 1, 143. 5, 267. cara 3, 230. dilecta 5, 95. nostra fove 7, 152. divinis 10, 44. tanti principis 10, 307. junge dextra 13, 7. non curæ 15, 442. *metnenda* matri 18, 1. succedent 18, 222. curis 22, 53. mundo sperata 20, 357. trahu vidit 26, 84. *stimulæ* sensus

INDEX

- sensus 26, 301. læta 26, 620.
 captiva 28, 243. tenebat 28,
 297. peti 29, 165. aliena tueri
 36, 192. pignotibus impendit
 amorem 29, 113.
 pilam auratam jaculata 29, 144.
 pilenta ductura nurum 10, 286.
 matrum sequi 18, 474.
 pila repescunt 5, 408. circum-
 stantia 8, 281. contra *pila* 29,
 236. *pilis* Latiis 21, 353.
 Pindi brachia 24, 302. objice 26,
 184.
pingit manes 33, 264. violas fer-
 rugine 35, 93. pingunt terga
 notæ 33, 182. pingat te pratis
 1, 273. pinxisse membra ferro
 3, 313. pingitur aula 22, 341.
 pinguntur crura 44, 20. pin-
 gatur Iris 60, 5. picta genas
 ferro 22, 248.
 pingui vulnere 31, 123. pingues
 lacunas 49, 65.
 pinnae ferratae 45, 3. *solida* 45, 15.
 pinnis intruitur 45, 39. *pinnas*
 immeritas 36, 139.
 pinus lithmiaca 3, 252. *opacat* 33,
 201. amica 34, 22. succidere
 36, 359. lassâ procellis 44, 32.
 pigum moderabitur 1, 246. in-
 gentem poscit 3, 121. quatiens
 33, 40. *pinu* illidere pectus 18,
 279.
 piavit Aeneas 21, 97.
 pyramidas extruxit 5, 448.
 piratica laurea 18, 502. puppis
 28, 133.
 Pirenæis sub antris 29, 77.
 Pirithoum fugeret 3, 107.
 Pisæ *Alpheæ* 15, 483.
Pisæa tela 29, 166.
 piscator jactat onus 46, 23.
 piscis pravius 20, 426. pisce vo-
 lutam (*Nereida*) 10, 160. so-
 dali amisso 20, 425. pisces at-
 tonitos 5, 377. Arctos 8, 629.
 piscibus longinquis 20, 334.
 piscosâs in undas 5, 489.
 Pisidæ feroces 2, 41. Pisidas rapi
 20, 465.
 Pii tranquilli 28, 421.
 pius annis 1, 97. *pis* 8, 276. pia
 vindicta 8, 363. *Memphis* 17,
 127. virtute 28, 467. pii præ-
 conia fumit 28, 117. exultant
 cum voce 35, 365. sensus 39, 4.
 vatis 40, 24. *exempli* 50, 34.
 pio nihil indomitum 8, 100.
curru splendebat 8, 205. sub
 rege 24, 115. nexu 24, 153.
rore 28, 327. pium lugent 15,
 234. *sprevère* 20, 228. videre
 21, 208. alumnum 44, 49. *piam*
 laurum 24, 217. *piæ* apes 29, 9.
 piis unguibus 22, 416. princi-
 pibus 29, 55. requiem latura
 35, 303. *pios* currus 7, 130. *fra-*
tres 18, 282. *pias* ad aras 19,
 27.
 placabilis Orphei Juno 40, 33.
 placet ipse sibi 18, 258. placet 74,
 20. placeam qua ratione? 18,
 77. placerent imperium leges-
 que 28, 150. placuere faces 36,
 376. placituro oculis Roma 28,
 529.
 placidus eunuchis 18, 190. *placi-*
dæ urbes 3, 26. placidam diu
 Cererem 36, 68. *placidis* vene-
 nis 33, 181.
 placitum hoc patri 36, 419. *pla-*
cito ab ore 35, 52.
 placavit Oretes furias 39, 14. *pla-*
cabimus aras 18, 20. placare
 livoris rabiem 36, 291.
 plaga Pannoniæ 5, 45. ardens 18,
 179. interior 21, 250. defen-
 sus iniqua 44, 8. plagæ Achivæ
 Bistonique 28, 441. plagam
 oblectam fervore 33, 258. *plagis*
æturum 3, 364. ab Eois Occi-
 duique 16, 14. nivosis 26, 135.
 Elysiis 26, 590. gelidis 28, 173.
 plagas supernas 28, 96. infor-
 mes 33, 101. *quinque* addit 33,
 257. vitales 33, 260. torpen-
 tes traxit 33, 262.
 plagarum anfractus contrahit 5,
 378. plagas auratas 24, 293.
 plagis decorat cicatrix 26, 482.
 planctus Asiæ 5, 36. ad tristes 20,
 301. tympana reddunt 36, 131.
 fudi 36, 228. planctu lacertos
 verberat 35, 248. planctibus
 segnibus 26, 273.
 plangit fletu concita 5, 472. *plan-*
xit divortia 18, 65. planxere ro-
 gum 35, 356.
 planities vicina patet 5, 349. *apri-*
ca 20, 270. parvo curvata tu-
 more 35, 102. edita clivis *ib.*
 planitiem in unam 5, 126.
 Iri 4 plantæ

INDEX

- plantæ in humanæ speciem 15, 507.
 hærens 17, 322. nivæ 10, 152.
 plantis levibus 17, 125. ferratis
 36, 389. *plantas* immergere trun-
 cis 7, 76.
plantarum sexus 10, 65.
 platani platanis assibulant 10, 68.
 virentis umbra 11, 18. platano
 sub alta 31, 34.
 Platonis præcepta 17, 149.
 plaudebant numina dictis 27, 15.
 Plautro rara intermicat Arctos 1,
 26. Plaustris non regor 15,
 501.
plaustri Getici 26, 247. in plau-
 stra reppulit 21, 94. plaustra
 in speciem muri locata 5, 129.
 cruore natant 8, 466. moran-
 tur vias 24, 329. naufraga 26,
 345. metallo onerata 26, 605.
plaustris Geticis 8, 53.
 plausus fit 20, 402. dabunt 22,
 403. venales captant 28, 606.
 fausti 31, 21. moveo 74, 17.
 plausum emturas opes 20, 85.
 in consulis 24, 274. plausu vul-
 gi 17, 3. populi 24, 1. confes-
 sæ dominam 29, 81. *pervigili*
 35, 366. plausibus impulsu 1,
 176. nomen celebrant 22, 175.
 plebeja vota 24, 50.
 plebes patribus digna 20, 137.
 Mavorria 24, 191.
 plebs pharetrata 21, 55. plebis fu-
 riis 26, 50. adoratæ 28, 616.
 plebem ferunt 10, 77. sociam
 10, 199. dominam 15, 53. ca-
 stris sociante Quirino 28, 9. ple-
 be sparsa 10, 135. permitta 20,
 64. de humili 20, 342. ex ali-
 gera 31, 140. de lecta 35, 317.
 de Dryadum 36, 271.
 plestro pulsanda chelys 17, 313.
 celebrata recenti arma 28, 125.
 plestra vacant 24, 267. mea mo-
 ves 34, 50.
 Pleiade madida cadente 8, 438. *sub*
 occidua 26, 209.
 plenus sævitie 3, 100. plenum
 quid possit nasci? 18, 496. plea-
 na oppida 3, 195. cognomina
 ducum 31, 82. pascua 40, 38.
 plenis annis 33, 130. planas ri-
 pas 49, 51.
Plas, vid. *Pleias*.
 plorabile quiddam sonat 18, 261.
 pluma labente 18, 117. elevat 18,
 295. vestire 44, 68. plumis
 mutatum senem 28, 171. plu-
 mas rutilas respersi murice 31,
 141.
 plumbi vias in patulas 49, 56.
 plurimus sacerdos 8, 572. pluri-
 ma cuspis 5, 253.
 plus i. e. *tanto magis* 22, 313. plus
 vitæ habet 52, 22.
 Pluton, molitur viam 33, 276.
 pluviæ Tonantis 24, 232. plu-
 viis cedas 8, 340. solabitur æstus
 17, 196. celsior exsurgit 17, 209.
 dies turbaverat Ausser 28, 540.
 pluviæ frigore 47, 3.
 pocula communia 9, 5. *incerta* 15,
 178. Lyzi 26, 350. blanda
 largitur 27, 10. armarit Circe
 29, 21. ad plena 35, 346. tri-
 sti gramine mixta 49, 98. viva
 60, 4. in pocula vulnerat cor-
 nipedes 3, 311. fremerent ripas
 36, 26. inter pocula 22, 163.
 podager nihil stare putat 79, 4.
 podice cano 76, 5.
 pœna patet 8, 266. *fruitur* 17, 224.
 meretur emi 19, 32. una ma-
 net 20, 479. modum excessit
 39, 11. pœnæ formidine 5, 140.
 mutate genus 15, 123. *suscipiunt*
 18, 46. parcere nescit 18, 185.
 dedere natos 18, 441. metus 20,
 211. se surripuit 21, 346. ge-
 nus 26, 92. tot criminis 36, 92.
 pœnam luit 5, 140. *libaverit* 5,
 406. servatis scelere 20, 35.
 differre 26, 394. Jugurthinam
 subiturus 28, 381. luit filius
 75, 6. pœnis pensatis 8, 473.
 traduntur 15, 276. hominum
 personat 18, 179. pasci 22, 14.
 eunetis Erebi 28, 185. nostris
 inflectere 28, 276. dilatis 35,
 334. gravibus certantia viscera
 37, 26. pœnas dabit 3, 369.
 meritas solvit 18, 410. illatus
 solvit 19, 9. sumite 26, 561.
 exegit 28, 113. luitura 28, 141.
 accipe quas merui 36, 425.
 pœnitet scelus 20, 507. delicti
 22, 310. Itale oræ 28, 182. pœ-
 nituit omnes pretii 18, 37.
 Pœnus arator 24, 102. incumbet
 Austro 24, 71. emissus ab
 Alpe 15, 83. aer 21, 258. Pœni
 laudes

INDEX

- laudes eumulant 22, 190. Pæno præclare Lutati 18, 455. va-
stante 26, 148. Pænum domue-
re ferocem 1, 148. profterneret
24, 143. fulmineum 26, 138.
Pænorum leonum 36, 166. Pæ-
nis tremendi Scipiadæ 22, 383.
Pænos petenti 15, 509. tempe-
rat 17, 201. sub iuga redegit
24, 8.
- polire tigna 24, 323.
- Pollentia celebranda 26, 635. con-
tulit 28, 203. me cruciasti 28,
281.
- Pollentini campi 28, 128.
- pollet facundia 28, 492. pollent
studiis, Pieriis 1, 150. oppida
35, 358. pollebat robore 26, 534.
pollentem folio 18, 213.
- pollice alterno 41, 2. luxuriante
101, 17. tenero 61, 2. docto
parat 1, 177. lascivo 9, 9. ro-
leo 10, 19. sollicito 17, 127.
lasso 20, 374. monstrat 28, 574.
nitido 31, 27. ducunt fatorum
seriem 33, 52. festino 34, 16.
divino carpi 35, 86.
- polluit arcus 3, 80. ne quid non
polluat 18, 285.
- Pollux odisset Castora 3, 108. pro
Polluce rubens 1, 244.
- polus dum rorer astra 5, 527. non
concitat axes 44, 61. poli secu-
ra Aegyptos 47, 6. inter pri-
ma sacra 49, 84. adspectu 32,
10. jura 68, 5. artificem 95,
11. poli iudicium 6, 2. spes vo-
rumque 7, 10. machina con-
centusque 8, 68. possessi arce
8, 198. alterius 15, 2. stellan-
tis in arce 27, 13. secreta 13, 26.
leges 36, 273. qua parte 36,
428. polo circumfusa 1, 128.
pacem latura tela 8, 535. oblu-
tata sidera 17, 104. æquæva
urbs 26, 54. contenta pugna
28, 347. imposito premerere
34, 46. meliore 35, 195. men-
tem traxisse 36, 41. polum mo-
veant 17, 128. sustentante Her-
cule 21, 144. egit flamma 33,
251. nox rapit 36, 235. misce-
te 37, 31.
- Polyphemus fugit 36, 356.
- pomœria intra nostra 28, 323.
- pomo aurato 29, 170. pomis He-
speridum 29, 177. fulvis 35, 293.
autumnnum notat 52, 12.
- pompa tam clara refultat 31, 51.
digna 5, 435. bellatrix 7, 2.
sonat ante fores 10, 286. me-
liore 24, 29. divite 28, 598.
pompe simulacra 28, 374. mi-
racula 8, 565. amphitheatrali
17, 293. pompam nemorum 24,
317. priorem 28, 423.
- Pompejana profcenia 22, 403. Pom-
pejani triumphi 18, 221.
- Pompejo patefecit portas 24, 36.
- pondus in brachia cogens 101, 58.
venerabile famæ 24, 80. Hy-
daspes tribuit 8, 601. dulce lo-
quendi 17, 19. auri relictum
22, 59. ponderis proprii spe-
ctator 21, 147. cum pondere
vergit 18, 208. pondere nec ul-
lo premitur signifer 15, 419. la-
na leviorum 20, 398. sub vili
24, 235. gravata 36, 352. gra-
vato 101, 112. venerando 50, 1.
pondera jamjam ruitura 8, 61.
meliora passus 8, 559. terræ
lapsuræ fulcire 17, 76. librat
33, 176. flammantia 37, 23. ful-
va 40, 8. ponderibus reductis
17, 324. pronis 44, 33.
- ponunt animi vulnera 5, 115. po-
nas tot millia 18, 204. posuere
comam 36, 380. posituræ se-
nium 44, 50. posito nomine 8,
155. genu 28, 71. certamine
29, 204. venatu 35, 244.
- pons Mulvius 28, 543. pontem
pati 3, 376. tenebat 28, 457.
ponte soluto 8, 405. hoc me-
ruit 18, 445. prolabente 28,
485. pontes junctos subtermeat
49, 61. pontibus lassis 17, 238.
- pontifices pandite 18, 11.
- pontus cetera circuit 5, 349. con-
tentus litore 8, 287. & æstus
33, 141. fuderit undas 44, 105.
ponti omnis æquor 5, 38. per
devia 15, 490. Amazonii 20,
264. Cimmerii 21, 129. pon-
to brevi 26, 220. aurato 35, 35.
pontum famulum 10, 177. in-
trantem 15, 225.
- Pontus eat tot nummis 18, 203.
Ponti arma 21, 370.
- poplite tenus 55, 34.

INDEX

- populator epum 3, 35. æquoreus 5, 378. Achivæ plagæ 28, 440.
 populatrices catervæ 36, 167.
 populatibus squalent agri 18, 244.
 Geticis 20, 274.
 populea sub umbra 101, 20. populeo ictu 10, 67.
 populatur antra ventus 33, 174.
 populatus cæde Gelonos 1, 119.
 populandus erat 3, 189.
 populus suspirat 10, 67. *premitur* palmite 14, 20. ardua descendit Aemo 34, 21.
 populus observantior æqui 8, 298. miles 15, 96. quem ductor ames 22, 392. populi tot quondam 20, 243. vitam 24, 77. diversæ vocis 26, 617. in *populo* licet ftes 10, 318. populo armato 15, 46. quantum numinis addit 28, 611. silenti 35, 237. populum movisse silentem 3, 125. excitat in usum dominandi 24, 108.
 populis peremris 5, 426. feveris 18, 431. gravibus 26, 397. in populos exeat annus 28, 649. populos insontes 5, 18. feroces 8, 439. tradi 20, 32. restitunt 20, 589. sub morte jacentes 26, 448. per tot cucurri 26, 531. omnes Italiæ 28, 288. torpore sopitos 36, 22.
 porcum assimulat 45, 6.
 Porphyryon te stringat laurus 37, 35. dilapsus in æquor 37, 115.
 porrigis vitam 49, 1. porrigit Alpes 8, 442. se orbi 17, 202. se Aetna 33, 151. porrexerit ebur 22, 363. porrexere manus 3, 117. porrexerit undis littora 3, 10. porrigitur cornus in hastam 1, 123. turris per amnes 5, 470. *porrectus* in hostem clipeus 3, 265. ad Pelorum 28, 287. porrectam venam 59, 1.
 Porfenna reducat Tarquinius 15, 123. fluvio tantum remotus 18, 444. Porfennam respexit 28, 488.
 portæ ferratæ 26, 215. portas australes referat 7, 171. *Autumni* 17, 119. Latias 24, 34. per omnes 26, 461. stabiles 35, 143. portis sub ipsis 5, 66. centum superbam 18, 335. laxatis 22, 193.
 portendunt nova 18, 14. portentant omina 36, 132.
 portenta monstribus aggerat 18, 236. latent 22, 307. portentis creditur 20, 88.
 portitor lassatur 5, 503. fenex 35, 360. lecti 99, 18.
 portat Titana lacerto 35, 49. *portatur* juvenem cervicibus 8, 584.
 portus munire 5, 60. repetit 8, 465. efficitur mare 15, 523. Aegæos 20, 246. *bonorum* 22, 314. fluminea 28, 495. *porta* Etrusco 15, 417. suscepit 21, 359. tranquillo 86, 4. portum privatum 17, 62. dedit 20, 129. commendat placidum 26, 210. ducentia cornua 85, 2.
 Porus prostratus 21, 268. Pori nigri 17, 32. Poro captivo 39, 19. Porum Eoum 8, 375. videret 21, 267.
 posco improba 1, 158. veniam 39, 12. poscit Phlegethonra pinum 3, 120. Libyam 24, 82. Hymenæum Amores 31, 30. incendia 44, 47. poscimus nil ultra 15, 314. quem poscent locum 1, 104. poscat mœnia Cadmi 36, 387. posceret veniam 5, 133. quæcunque poposci 22, 231. posce Jovem 33, 67. poscere solum horruit 5, 298. vi 31, 77. poscentibus restiteras 22, 219.
 possidet æthera 1, 83. orbem 5, 451. oras 44, 9. possedimus quicquid scelerum 3, 111. possederat arva taurus 101, 121. possessa femel 5, 158. *bis manu* pars altera rerum 8, 71.
 possit quid uterque 1, 201. posse se ut putent 18, 183.
 post numina 26, 4. *viscera* 101, 11. membra 101, 88.
 posteritas mirabitur 5, 285. mutua tradat 17, 338. admitte fidem 20, 70. securâ sequatur 22, 321. ullane credet? 26, 423.
 posthabita pietate 31, 78. posthabitis suis periculis 28, 466.
 postes nitidos 10, 208. reclusos laxavit 22, 444. objecit aënos 33, 74. ferrati 33, 237. *resupinati*

INDEX

- anti* 36, 147. postibus salignis 8, 417.
 potens volucrum 6, 13. umbrarum 33, 56. tubarum armorumque 35, 142. rerum 95, 1. potentis nimum Italiæ 28, 318. potentes legum 8, 5. nemorum 24, 255. potentum liminibus 21, 42. iras 26, 398. potenti-
 bus radiis 47, 35.
 potentia nostra cessit 3, 358. Romana 5, 4. gaudet flecti 18, 368. cognata irruat in cives 39, 55. curæ mortalis 68, 3.
 potestas Romana 1, 193. herbarum 3, 150. linquenda 5, 21. sermonum permixta 5, 74. cognata 7, 14. emitur sola virtute 7, 188. ventura 8, 192. polluta 8, 362. non indignata plebem 10, 199. urbis 15, 44. complexa evenit 17, 12. peragit tranquilla 17, 239. violenta *ib.* datur 18, 440. omnis confluit 20, 65. prima 20, 345. invidiosa 20, 554. tanta civem lenis agat 22, 167. fracta trans-
 laraque 24, 125. exfulat *ib.* nullo magis se colle æstimat 28, 40. Laribus sejuncta exfulat 28, 407. delata 31, 81. contemta *ib.* tendit per inane 35, 281. quæ tibi non permixta? 48, 51. quæ tanta? 87, 6. potestatis celsa species 10, 320. potestates iustitiæ 26, 39. potestatum spatii 17, 49.
Pothino lædor 18, 481.
 potior malo silva 36, 368.
 potitur conjugibus 20, 218. potitam consule 22, 377.
 potamus Orontem 24, 158. potare in galea 7, 49.
 potor Savi 22, 192.
 poturus Hydaspem 5, 243. Halyn 20, 251.
 præbeat strages 3, 362. præbebat vestes 1, 183. præberet obsequium 28, 553. præbuit te urbibus aula 17, 33. hos animos 36, 276. præbatur origo 44, 102.
 præcedit curram 22, 373. amicas 24, 248. præcedes numero 5, 517.
 præceps manus 1, 48. audacia 3, 34. nova moliri 8, 78. sanguine æstuat 48, 45. præcipitem fui iram 8, 243. præcipientes procellæ 15, 219.
 præcepta secutæ 1, 263. dominæ passuras 8, 237. dabat 8, 419. tradit 10, 237. amplector 15, 322. Martia 22, 349. ferebat 26, 580. vocantis respuit 28, 108. accelerat 33, 227. longinqua valent 51, 9. præceptis obstricta tuis 36, 204.
 præciso cornu 26, 595.
 præcingere castris Ararin 26, 298. præcincte tropæis Tibri 35, 177.
 præcipitat formidæ Booten 35, 190.
 præcipuus amictus 1, 192.
 præclarior tantum 28, 479.
 præconia in tua 22, 185. falsa pii sumit 28, 117.
 præcordia spes tendit longo voto 1, 66. efferat 3, 241. conscia 26, 372. spirant Phæbum 33, 6. temperat 48, 48.
 præda cibus 3, 327. *citatum* 11, 11. cessante 15, 167. facilis volentum 20, 565. deæ 24, 343. victoribus fuit 26, 87. feralis moratur 26, 614. colubris pateant 36, 145. cui feror? 36, 181. prædæ faciles 15, 378. fastidia 18, 251. notæ dulcedine 20, 318. ademptæ luctus 28, 245. venturæ gaudia 33, 286. facultas 39, 28. in Latii prædam 26, 30. prædam parat 28, 137. affirmo 36, 304. captivam 36, 336. rebellem 46, 23. prædas humiles 22, 22.
 prædivæ arbor 35, 290.
 prædia culta 3, 188.
 prædo avidus 3, 305. reliquit 15, 69. prædonis acerbi 8, 360. unius ager pars tertia mundi 15, 162. torvi 35, 272. prædonem lembo profugum 21, 358.
 prædari nova 26, 502.
 prædâris viribus 37, 66.
 præfecti gemmis dabantur 18, 417.
 præfert mari 36, 332. prætulimus cælo (*tellurem*) 33, 193. prætulerim his Decios 1, 148.
 præficit

INDEX

- præficit rebus regendis 24, 115.
 præficcisse parvum orbi 28, 586.
 prægelidis undis 101, 68.
 prælabitur orbita 35, 162. præ-
 lapsa Zephyros 36, 3.
 prælarga dona 28, 72.
 prælatus gentis Alanæ 26, 583.
 prælii nocturni 14, 29. in prælia
 crescit 45, 11. ad prælia mit-
 tant 20, 389. per prælia quid
 gessi? 7, 145. prælia agentes
 1, 79. accendit 3, 300. langue-
 scent 5, 97. erepra 5, 223. vo-
 merent 8, 52. differ 8, 385.
 quæ sudas? 10, 111. gesta 10,
 309. solvant 15, 276. moveat
 15, 277. narrat 18, 262. solus
 impleat 20, 81. rapuerunt ur-
 bes 20, 568. perficis 21, 218.
 mandarent ducibus 21, 329.
 mandet 24, 90. sumsit 24, 184.
 mandant 26, 395. vincite 26,
 570. committens 28, 221. Gal-
 lica 28, 400. Pharsalica *ib.* ma-
 nifesta 28, 480. moturus Supe-
 ris 33, 33. Phlegræa referens
 40, 27.
 prælusi pignora 22, 337. prælu-
 dere fati 28, 68.
 præmia majora patebunt 17, 161.
 accipit 18, 370. solvunt 20, 219.
 invitant 22, 125. tarda 22, 222.
 juvant 24, 27. poscant 24, 117.
 veniam negant 25, 12. referens
 27, 20. digna manent 33, 195.
 præmittitur quicquid urbi 28,
 522.
 prænuntia Iris 37, 42. munera
 99, 3.
 præparat arma 7, 192. sol annum
 22, 423.
 præpete cursu 3, 262.
 præponit hunc mihi senium 30, 6.
 præponere civem patri 18, 442.
 utilibus rectum 22, 103.
 præradiant pilenta 10, 287.
 præreptus ab astris 15, 253.
 prærupta æquora 15, 142. prærupto
 imbre 22, 462.
 præsagia sentit 5, 335. canunt no-
 ctes 15, 355. discitis 20, 4.
 spirant 28, 34. *luserat* error 29,
 102.
 præsagus nitor 8, 182. præsagum
 cecinere fores 35, 7. præsaga
 arbore 26, 19. mali 33, 190.
 præscius ævi futuri ardor 3, 146.
 præscia fati flumina 4, 7. mens
 22, 316. fatorum Tanaquil 29,
 16. ora 33, 266. venturi lau-
 rus 35, 109. quo verbo 99, 1.
 præscribunt alimenta 15, 103. præ-
 scripsit terminus 17, 42. præ-
 scripti fines 3, 5.
 præsentia suadent fructum 20, 51.
 ducunt ad sese mentem 21, 15.
 præsentia minuit famam 15, 385.
 præsepia dira 34, 11. inter præse-
 pia ducti somni 18, 67. præse-
 pibus sacris 29, 192.
 præsider Illyrico 20, 216.
 præsidium quis terris tale remo-
 vit? 15, 233. legum 20, 68. in-
 utile ferri 24, 222. Olympi 28,
 351. præsidio confisa sororum
 36, 230. miro 45, 10. præsi-
 diis concordibus 22, 210. nu-
 dato limite 26, 427. remotis
 28, 458.
 præstat se placidam 26, 426. vi-
 ctoria mundum 37, 15. præstet
 quod procerum honori 28, 556.
 præstarent patrem 54, 12. præ-
 stabit nos famulos Alanis 5,
 271.
 præstringit oculos 7, 134.
 præstruit tacitas vindictæ iras 5,
 281. præstruere agmina Marti 8,
 321. præstruunt hostem 26,
 286.
 præsudat solibus aer 35, 120.
 præsumtum diadema 8, 167.
 prætendis lauros 29, 44. præten-
 dit nomen 22, 474. prætende-
 rat umbram 21, 273. præten-
 dere fraudi lætam speciem 22,
 35. prætendens nomen regale
 furori 22, 80. flumina regno
 26, 332. prætenditur umbra 1,
 93. prætenrus aquis locus 3,
 124. prætenta mari cacumina
 85, 2. *legio* Britannia 26, 416.
 prætentis rupibus 33, 147. præ-
 tentas cristas 35, 226.
 prætentas pulcra vocabula 20, 207.
 prætentat pallia 15, 438. *bra-*
chia 36, 362. prætentee ante
 profundum sonipes 8, 347. præ-
 tentare feris tela 8, 534.
 prætereunt subiecta, feræ 39, 27.
 prætereare si tacitus 49, 8.

præter-

INDEX

prætermeat ripas 17, 234.
 prætervolat puppe lacum 26, 321.
 prætexite fontem violis 1, 249.
 prætexere fraudem 3, 99. limina ramis 35, 320.
 prætoria polluat 18, 286.
 prætumidus furor 3, 225. præ-
 tumidi Orientis 24, 81.
 prævectus equo 35, 122.
 prævelet domibus amnem 22, 189.
 prævelans fronde secures 28, 647. prævelatura pudorem flamma 35, 325.
 prævenit magistrum 3, 110. laurea rumorem belli 15, 13. nos fœdere 36, 305.
 prævius piscis 20, 426.
 præti viva volupras 3, 209. præ-
 to Veneris 31, 119. 40, 9. præ-
 ta Eridani 8, 17. defendit 10, 57. ad pacata 28, 200. legentes apes 29, 9. per mea regnas 35, 74. mollia 35, 288. rubigine squalent 36, 239. pratorum honos 35, 128. pratis croceis te pingat 1, 273. molli-
 bus 8, 381.
 preces varias accipit 8, 453. castas implere 10, 22. iniquas accepisse 17, 242. communes urbis differri 28, 358. erubuit 33, 68. fudi 36, 229. ad humiles demissa 36, 295. miscet 44, 46. precibus tentanda fuissent 1, 165. maternis 15, 120. nullis mittere 20, 322. implacabilis obstes 22, 19. annue-
 ris 22, 225. unum adde 22, 586. tantis perinovimus aures 28, 368. pacanda 31, 134. non frangeris 39, 50.
 precatur Arcadium 5, 144. famulos 24, 82. precantur hunc 20, 508. precantem vidisse 26, 92. precantes pro cunctis 22, 269.
 prelis soluta telæ 31, 101.
 premit iniquos 26, 513. juvencos 44, 61. premat nos obsidio 5, 160. premeret victor 29, 174. premerent flammæ 24, 146. pressit pectore 7, 30. pressere luxum 17, 158. buxos 20, 286. premens bella Janus 28, 638. raptorem 3, 227. cornipedes 35, 225. premor odiis 5, 13.

terga 28, 280. premitur palmitibus populus 14, 20. nec ullo pondere signifer 15, 419. premerere polo 34, 46. presso lacrimarum fonte 33, 86. pressis habenis 20, 107. cervicibus 21, 214. pressos angues 34, 31.
 prestat gremio 36, 163.
 pretiosa ripa Hermi 1, 52. tempestas Tagi 3, 102. metallis Hispania 29, 54. fronde 44, 43. glacies 58, 2. pretiosior ætas 35, 285.
 pretium non vile laboris 10, 142. aucturus 18, 49. ira dabit 19, 32. alterius sarcire 20, 588. non quærat 28, 610. labori fuit 29, 172. in pretium paluit Hermus 24, 229. pretio parato 5, 499. lenibat avaras 18, 84. ventrem invitant 20, 329. inflammata manus 21, 293. credite 92, 4. pretiis distinguit gentes 18, 202. bonorum 22, 115.
 Priamo reddidit arces 39, 15.
 primævis Jupiter 8, 197. vix eras 21, 51. ultor 23, 8.
 primordia vestra vix pauci meruerunt fenestras 1, 67. humanæ formæ 5, 493. vaga 17, 82. mundi 17, 253. generis 20, 491. nobis 33, 111.
 prima sede relicta 1, 20. quæ, quæ posteriora querat funera? 28, 281. primo in genitore 15, 241. occasu 36, 324. ad prima (primum) 3, 165. primis (ultimis) Iberis 3, 293. primos suorum 26, 479.
 princeps rerum disponitur aër 17, 70. hoc egit 24, 188. venerande 3, 53. 70, 1. militia 31, 84. altissime 72, 11. principis amor 5, 14. genitor 20, 69. sub ora 26, 250. obfessi 26, 561. visendi 28, 331. venturi 28, 367. & solis radiis 28, 539. principe mutatus Cæsar 8, 169. invito 5, 170. imminente rerum 8, 23. hoc natus 10, 36. major 15, 194. sub tanto 17, 159. cum socio 17, 258. te 18, 391. quam largo veniat 20, 189. tanto remoto 21, 150. sub egregio 24, 113. patruo 29, 39. sollicito 29, 160.

INDEX

- 29, 160. principibus prospice 18, 485. sub tot 22, 203. instantibus 26, 425. piis 29, 55. principium dat 20, 252. rursus accipe 44, 53. non tibi fuit nasci 98, 24. principiis in ipsis lucis 101, 14.
- prior quae vindicta? 26, 93. natu 29, 118. ordinis emicat 30, 4. priorem fastidire 22, 41. scripsisse 42, 5.
- prisca revolvam 18, 474. loquentem 22, 168. fenes temnunt 28, 548. reverentia 29, 140. priasas (fenes) nymphas 36, 172.
- pristis commissa viro 10, 147.
- privata frons 17, 245. nil movebunt 18, 484. minus felix 21, 30. limina 28, 61. 29, 37. privati fugisse modum 5, 316. anni 28, 654. privatae causae 21, 299. privato jure tenerur 15, 157. privatum regnum 3, 195. portum petit 17, 62. privatos lares 10, 257.
- pro dolor 3, 55. sexus 20, 55. pro finibus obvia iret 18, 509. proavis auditas curules 28, 645. Proba natos exornat 1, 192. Probini veteris facta 1, 29. flamma 1, 244. Probine, vale 42, 18.
- probitas inops 22, 130. probitatis nomen 20, 207.
- probat natorum vires ingeniumque 6, 8. se 10, 109. æthereum decus 28, 169. magnum, majorem 31, 82. se esse deum 99, 6. probet cantus 10, 63. puros 24, 111. mores 29, 29. fabula divos 101, 61. probasti responsa 21, 296. probavit tibi Bellona dextras victrices 5, 263. sese Aeolus 39, 35. probabis vatem 22, 337. probabit patrem Jovem 101, 41. probari pietas non potuit 50, 47.
- probra tot pariar 15, 375. nocitura 18, 430. tulisset 20, 192. ingerat 28, 242. probis lacessitus 22, 83.
- Probus a nostro possit discedere sensu 1, 173. Probi acta 1, 57. victores 1, 62. pignora 1, 143. meminisse 1, 167. Probo per-
- solvere grates 1, 73. conjuge digna 1, 199.
- procax (insula) 15, 512. Galatea 29, 126.
- procedit honos in cognatos 1, 13. Jacchus 33, 16. procedat in ævum 17, 334. hiems 1, 269. consul 18, 27. processit hinc avus 8, 24. processerat Hesperus 35, 361. procede melior 44, 54. procedere audent leges 26, 38.
- procella lucos agitante 33, 203. procellæ Aquiloniæ 12, 41. precipites 15, 219. impendentis 15, 486. tumidæ 20, 6. fremerent 21, 281. subducta pars 26, 309. finem studiis fecere 29, 207. fractæ redeunt in claustra 33, 75. procellis geminis 3, 276. talibus urgetur 5, 100. gelidis 7, 93. variis exploravit 8, 420. vitam objectare 36, 364. lassa pinus 44, 31. procellas sævas arcere 1, 239. invidiæ 18, 265.
- proceres æquorei 36, 10. armorum 8, 5. oratum misi 10, 33. confundat turbæ 10, 200. duo Divorum 15, 215. cum principe necit 17, 258. novi 18, 471. Byzantinos 20, 136. collecti 20, 354. severi 21, 55. mille citatos 22, 410. missi 28, 356. agnoscunt 28, 594. procerum quicquid in orbe fuit 8, 579. squalore 18, 177. jussis 21, 332. voce 24, 1. voces 24, 202. honori 28, 556.
- procera cohors Rhodani 21, 159.
- proclamat infanum 18, 318.
- proclivia lassant cursus 21, 23. proclivior te cum urges 7, 179.
- procreator generis Oceanus 12, 33.
- procubat Gradivus 1, 119.
- procul iratam ægida 36, 60. appetit hostem 45, 45. a Muis 76, 4.
- proculcat opes 26, 607. colla 28, 648. proculcet acervos pedibus 8, 472.
- procumbis in Aemo 3, 334. procumbunt pariter 19, 16. procubuit tempestas campis 26, 642. procubuere solo 8, 448. procumbere mundum 5, 212. mu-

INDEX

- ri videbantur 26, 214. procu-
 buisse in satis 26, 32. procum-
 bens in Tibri insula 1, 226.
 proco adveniente 28, 525. pro-
 cum gessi 10, 32. procorum
 studiis 36, 412. more 40, 37.
 procis personat aula 33, 133.
 procos arte trahat 29, 31. cer-
 tare juberent 29, 163.
 prodit miles in hostem 35, 163.
 prodigiale caput 5, 434. rubens
 cometes 33, 232.
 prodigiosus honos 19, 12. prodigi-
 osa tergora 36, 339.
 prodigium immanius 3, 89. mo-
 bilis, violentius 3, 90. quod-
 cunque gerit 18, 232. immane
 relatu 26, 253. prodigio litan-
 dum 18, 22. nullo tenetur 35,
 10. *prodigia* captiva 17, 296.
 Austri 24, 346. prodigiis signat
 22, 291. noratæ minæ 26, 62.
 prodigus auri 8, 500. 22, 151.
 nocendi fertur 17, 227. auri
 alieni 20, 87. urnæ Aquarius
 22, 461. prodiga lucris ira 26,
 608.
 proditio mercede placebit 15, 261.
 ducum 20, 581. ni te texisset
 26, 517.
 proditor impius imperii 3, 319.
 unus iners 5, 53. apportet sa-
 lutem 15, 263. nunquam gra-
 tus erit 15, 264. occultus 21,
 113. latex 58, 4.
 prodit canitiem 15, 24. secreta
 35, 117. produnt flammea la-
 crimas 12, 4. hostes 22, 210.
 prodit se Eurys ab occasu 26,
 58. prodidit fera 26, 259.
 axem 29, 168. crimen 54, 10.
 prodiderit tædas 8, 644. fama
 latebras 36, 119. prodere rela-
 tu 3, 249. arcana 5, 489. can-
 tu 33, 3. raptorem 36, 55.
 prodita jura 15, 1402. regna
 36, 63.
 producit tractus in aurum 1, 181.
 se in acumen 45, 16. produ-
 xit exitium 18, 155. produxe-
 rit undas 47, 27. *producam* ad
 aulam principis 3, 113. produ-
 cere vigiles noctes 7, 48. cæ-
 nas in lucem 20, 84. vellera
 20, 385. famam 21, 36. pro-
 ducitur imperus 29, 1. pro-
 duci sæcula 3, 45. producta in
 longum latus insula 86, 3.
 profanus error 3, 75. *luat* com-
 missa 15, 323. profani semper
 18, 330. removete gressus 33, 4.
 profano vestitu 8, 126. profa-
 na manus 3, 116. profanis con-
 fundere sacra 8, 239. *facibus*
 35, 215.
 profatur commota 20, 287. sic
 36, 406.
 profert arcana 3, 179. cum pro-
 ferrent partus 1, 146. prorulit
 æquum 1, 237. *se* 18, 167. pro-
 ferre nepotes 35, 372. prolatae
 ad sidera moles 5, 136.
 proficit quid tantum labor? 45,
 36. profecit decori 28, 533.
 profuat amnis 1, 250.
 profugo insultant 28, 199. pro-
 fugum, captum nunciat 15, 12.
 profugis caltris 26, 298.
 profunda rupe 3, 252. *mente* 26,
 85. profundæ Junonis 33, 2.
 profundus calidi 8, 596. perspi-
 cuit secreta 35, 117. *profundo*
 rubro 10, 158. 36, 320. vastato
 28, 141. ore 36, 267. profun-
 dum omne 12, 5. remis ingres-
 sa 24, 148. nave secuit 32, 1.
 profundam pacem 36, 56. pro-
 fundis & superis 33, 89. famu-
 lis 37, 119. profundas impen-
 sas 24, 223.
 progenies prisca 3, 106. *Ulpia* 8,
 19. Læda 8, 207. vesana 15,
 332. aurea 35, 286. semper de-
 bita cælo 37, 54. germana To-
 nantis 101, 11.
 progenitis quis horror sit 36, 308.
 progressa huc potentia curæ 68, 3.
 progressum. foliis Ulysses 29,
 145.
prob v. pro.
 prohibes thalamis 33, 103. pro-
 hibet reverentia patris 36, 292.
 partus 101, 23. prohibent ter-
 ras 33, 144. prohibebant rupes
 35, 170. prohibere sitim 44,
 14.
 projectat missile 21, 356.
 projecerat se fessam 18, 108. au-
 ris comas 35, 30.
 proles antiqua 3, 52. salit 6, 3.
 Augusta 10, 252. numeretur 17,
 339. fraterna 29, 117. unica
 virebat

INDEX

- virebat 33, 122. felix oritur 35, 370. tu mea? 36, 96. paterque sibi 44, 24. vera dei 98, 1. prolem fata sequuntur 1, 16. ad futuram 18, 331. latura conubia 18, 494. prole illustri 8, 582. tanta rumens 37, 5. nova 37, 56.
- proluis jugales 29, 53. *proluit* turris latus igne 5, 471. te notis undis 7, 177. se Arctos æquore 35, 189. proluet se urfa mari 41, 16.
- proluvis* insatiabilis auri 5, 499. promeruit jugalem coronam 29, 185. promeruere amplexus 36, 277. *promernisse* Thetin 10, 175.
- Prometheus ætheriis miscens terrena 8, 229. furatus mentem Olympo 8, 230. excoluit 20, 492. Scythica fixus convalle 37, 22.
- prominet in Arcton Rhætia 26, 330.
- promissa ardua 20, 317. morari 22, 33.
- promittit te Romæ seseque tibi 28, 602. sibi Venerem 37, 40. promissit sibi cuncta 26, 471. promittere patri fas sit 8, 378. numis 75, 3. *promittitur* ingens dextra 8, 521. annus felici ortu 28, 16.
- Promotus* dux 3, 317. *Promoti* cæde 21, 95.
- pronuba nox 8, 644. 35, 362. *flamma* 33, 131. dextra 40, 54. sit natura 48, 38.
- pronus ad omne obsequeris 22, 67. *prona* monerem 20, 222. fuit venientibus (*Italia*) 28, 144. *prono* æstu 10, 2. fervore 26, 476. *pronas* aures 15, 426. pecudes 51, 20. pronior audendi 5, 400.
- properant* omina 20, 41. iussi 21, 204. properet sævire 36, 388. properastis in ignes 50, 29. properare facit 51, 12. properata merces 25, 11. properatis metis 26, 266.
- properi ministri 35, 317. propinqui odere 28, 315. propinquum fovisse 28, 586. propinquos existinxisse 3, 231.
- propior cladi steterat 36, 249. patri 50, 22. proxima hæc mater haberi 36, 176.
- propius, quam si genuisset, amavit 29, 106.
- Propantis alta 20, 333.
- proprium sibi transcripsit 15, 161. te meruere 49, 89. *proprias* hiemes 46, 7.
- propter* te 17, 192.
- propugnacula tenuis faxi 5, 463. corruerant 20, 277.
- propugnat jactibus crebris 45, 18.
- proræ ardua temperat 17, 42. proris reductis 15, 525.
- prorepunt balsama 10, 96.
- prorogat famam æternam 8, 410.
- prorumpunt flumina vultu 36, 128. prorupit gurgite 10, 144. proruperat Nereus 20, 34. prorumpite bustis 18, 451.
- proscenia *Pompejana* 22, 403.
- proscindit vomere terras 47, 1. *proscinde* Notos 33, 92.
- prosequitur nox currum 36, 243. prosequar veteres actus 21, 15.
- Proserpina ferox raptu ducta 33, 27. numeri damnum pensat 33, 126. candida 33, 215. domum cantu mulcens 33, 244. petit saltus 35, 5. curru rapitur 35, 204. fertur curru 35, 247. perit 36, 70. vincita catenis 36, 83. dulce tibi nomen 36, 100. mea quam læsit? 36, 284. sperabam 36, 407. te non tenuere fores 37, 44.
- proslit penetralibus 36, 113. Tritonia virgo 37, 92. natus 44, 69. prosluit penetralibus 28, 359.
- prospectat Getas 28, 179. prospectans campum 28, 515.
- prospera sponderent 20, 57. attollunt flarus 22, 159. fati 28, 548. prosperiora fati 49, 94.
- prospicis urbi 24, 130. omnia virgili sensu 29, 229. prospicit orbi 17, 165. prospiceret ducem 21, 72. prospexit ab aggere vatum 1, 230. prospice causæ 18, 485. prospecturam labori mentem 8, 236.
- prosterneis hostem 101, 96. prosterneret Gallum 24, 143. prosterai-

INDEX

- sternite solo 10, 212. prosterne-
 re vires 3, 307. cedros 36, 360.
 prosternens obvia ferro 28, 468.
 prostratus ad aras 19, 27. pro-
 strata despicias 22, 20. relin-
 quunt 39, 29.
 profuit capi 8, 116. profueris
 quantum 24, 69. *prodesse*
 occulto 22, 37. furorem 28,
 207.
 protegis ora 20, 120. clipeo 24,
 175. protegere sensus 3, 99.
 protendo lacrimas 20, 592.
proteris mundum 35, 222. prote-
 rit arva pedibus 33, 128. pro-
 terat cuspide Indos 3, 364. un-
 gula culmos 7, 200. *protere*
 cursu fluvios 8, 347.
Proteus arcet monstra 29, 128.
Proteos Pharium cubile 10, 51.
Protea certo mansurum vultu
 36, 13.
 proturbat regem 5, 476. domo
 avita 15, 197. proturbet lari-
 bus 20, 513.
 provexit in altra 50, 37. prove-
 heris consul 8, 155.
 providus tuta querere 8, 79. æther
 28, 352. provida virtus 18,
 402.
 provincia tanta 15, 280. nutat 18,
 209. dividitur superstes 20,
 586. expellet fasces 21, 236.
 provocet animos segnes 36, 30.
 prudentia forti 10, 315. nullas
 recipit metas. 17, 43. instruit
 22, 107. subit laudem belli 29,
 227.
 pruinae canentes 10, 52. non col-
 la æquant 10, 265. *rubeant* 12,
 10. pruinas Alpinas bibunt 1,
 255. Caucasias 18, 247. Thra-
 cum 20, 412. excessit candor
 28, 476. contiguas 33, 168.
 pruinis diffusis 5, 102. Calce-
 doniis 8, 26. gelidis 18, 117.
 Hyperboreis 24, 256. colla
 stant aspera 26, 326. *non* cessu-
 ra membra 36, 89. Geticis
 41, 15.
 pruinosum Olympum 35, 257.
Ptolemæus miles 18, 61, *Ptolemæi*
 mancipia 18, 480. *Ptolemæe*,
 hæc erat fides 18, 66.
 pubentes alto de femine fratres
 1, 142.
 pubes elata 8, 569. laudata To-
 nanti 17, 289. *servilis* 18, 509.
 barbara 20, 236. Titania 33,
 44. domitura deos 37, 14. pu-
 bem canoram 15, 184. pube ele-
 cta 15, 416.
pubescant fetu virgulta 35, 79. pu-
 bescere lato 44, 52. pubescen-
 tibus radiis 35, 50.
 publicus furor 32, 305. *publica*
 felix 21, 29. commoda 21, 299.
 moles 22, 70.
 pudet certare 18, 501. vinci cœ-
 pisse 101, 28. non *pudet* heu
 superi 18, 210. pudeat vendent-
 tis 18, 211. pudebit servum 18,
 252.
 pudicitia lapsa ex æthere 1, 195.
 pudicitie exempla prisca 10,
 232. cura 19, 64. scena para-
 tur 29, 26. pudicitiam ulta
 29, 157.
 pudica fronde 36, 75. *pudico* ma-
 tris gremio 31, 124.
 pudor pulcher armatur terrore 1,
 92. nullus petendi cogendive
 3, 222. emicat 3, 323. *solicitus*
 14, 3. extorsit 15, 69. cæli ter-
 ræque 18, 9. fatis 19, 47. sim-
 plex ore caler 28, 565. severos
 indicit mores 29, 128. *atatis*
 29, 200. infecerat igni genas
 31, 42. eripitur 35, 263. pu-
 doris damna 8, 86. augusti
 grata majestas 8, 519. damna
 turpia 15, 188. rigidi 17, 246.
 insidias 18, 79. plus habitura
 18, 413. argumenta 20, 78. ob-
 tentu 21, 280. facibus mens
 succensa 22, 221. *crimen* 29, 30.
 faces castæ illuxere 33, 271. no-
 ti 36, 274. pudori Romano 20,
 159. mæror cessit 36, 192. pu-
 dorem sprevere 7, 126. vitæ
 ferre 15, 451. latura 17, 269.
 vince tuum 22, 329. gladiis
 abolete 26, 563. tenerum sol-
 licitat 33, 131. sollicitum 35,
 325.
 puellæ ora 10, 21. 28, 523. Pa-
 phiæ 19, 65. geminæ 29, 117.
 cunabula 31, 69. volucres 100,
 1. puellam conjugii daret 39,
 Kkk 53.

INDEX

53. puellis pauperibus 20, 370. puellas segnes 18, 275. Argolicas 26, 629.
- puellares annos 29, 140.
- puer usque adeone? 8, 362. tenui rexique 15, 376. intrepidus 34, 32. sœve 48, 51. Cres 54, 11. pueri ludo intenti 20, 509. pennati 31, 10. puerum ferocem 10, 110. ferens 24, 177. Minorum 26, 443. pueros trans murum ductos 15, 275. olim præstantes 35, 133.
- puerilibus humeris 26, 495.
- puerpera residet 22, 343.
- puerperis verendis 8, 141.
- pugna contenta polo 28, 347. mortalis nescia teli *ib.* pugnae cruentarint 10, 310. uni certamina credidimus 21, 364. monumenta 28, 372. lætæ sub imagine 28, 638. spatium 37, 74. pugnam poscentia castra 26, 558. instaurasset equestrem 26, 597. pugnarum seriem 29, 221. pugnas instantes distulit 3, 320. peragat 5, 200. desereret 11, 33. ferales 15, 124. gereret 24, 141. tibi commissas 36, 286. calentes deserit 48, 49.
- pugnant reverti 35, 196. pugna-
stis uterque, tu *fatis*, genitor-
que manu 7, 88. pugnando
dabitur 37, 15. pugnantia ele-
menta 33, 42.
- pulchro tactu 3, 166. pulchris sta-
re diu negatur 91, 1. pulcrior
fidere corusco 11, 1. *pulcherri-
mus* operum mundus 8, 284.
- pulmonis anhelas latebras 5, 415.
opem 8, 246.
- pulpita personat 17, 314.
- pulsatus* perstrepat ictu 20, 450.
- pulsas atra querelis 19, 51. pul-
sar Thetis 33, 148. pulset unda
29, 204. pulsant prata choreis
22, 382. pulsaret hiems 21, 283.
pulsare rebelles acie 21, 238.
pericula 28, 466. *pulsatur* cri-
mine falso 15, 170. pulsata nu-
bila 10, 184. majestas 20, 129.
pulsato monti 28, 272.
- pulsa* librato 8, 329. umbonum
modulante 28, 629. rotarum
36, 236.
- pulvereo sub turbine 26, 458.
- pulverulenta* volat 20, 313. ora 24,
246. viæ 41, 8.
- pulvis laborque decent 8, 551.
fallax 22, 398. pulveris nim-
bos 5, 176. nubem 26, 455.
pulvere tepentes equi 1, 122.
raro tegitur 5, 452. grato belli
7, 37. nudi manes 15, 403.
signantem 17, 126. respersus 18,
260. *largo* 19, 25. violatur 20,
284. *stant* Syrtis 21, 257. soli-
bus effeto 21, 350. assurgere
viso 24, 4. æstivo 28, 215. *ca-
no* 33, 185. fedari 36, 77. for-
dida 36, 177.
- pumicis antra dilecta 5, 464. *pu-
mice* de vivo 35, 103. subter
anhelo 49, 16.
- Punica* feritas 8, 410. carbasa 15,
19. *gesta* 21, 380. bella 23, 2
26, 395. messis 29, 60.
- punico oltro 1, 90.
- punite consilio 17, 229. *velint* 24,
118. tumulus 26, 383.
- puppis sine remige 8, 223. *si* qua
venit 15, 68. orba magistro 20,
424. piratica 28, 133. viduata
reinigibus 28, 137. scissis; ve-
lorum debilis alis *ib.* antennis
saucia fractis *ib.* moras 29, 30.
- puppem conscendere 19, 41. *pup-
pim compositam* 17, 113. parere
clavo 18, 424. puppe data 15,
246. vehi 15, 350. mersa 20, 7.
prætervolat lacum 26, 321. nu-
merosa 28, 48. puppes con-
scendere 26, 217. pronas vehit
28, 497. *sub* puppibus ibat
lonium 21, 173.
- purgatorii apud Hibernos origo* 3,
123.
- purget crimina 17, 216. purgare
fidem suspectam 26, 592. pur-
gata tellure 95, 19. purgatam
aulam 20, 20. purgatis terris
98, 26. *purganda* doctus sacer-
dos 28, 326.
- purificum Jovem 28, 328.
- purpura regeret corpus 5, 346.
dives 7, 4. supplex 8, 47. cri-
spatur 8, 553. caleat 14, 25.
commendet 22, 238. non indi-
gnatur 24, 118. regia 28, 614.
surgebat violæ 29, 92. inferior
virtute fuit 31, 78. infecit vul-
tus 33, 270. per liquidas *fu-
cenas*

INDEX

cenſa *genas* *ib.* *auſpex* *me* *jun-*
geret 40, 52. *dotalis* 48, 30.
nobilis 73, 10.
purpurati *qui?* 7, 10.
purpureum *mare* 35, 3. *purpurei*
reges 35, 300. *purpureo* *nimbo*
10, 298. *gremio* 28, 67. *ovili*
29, 73. *purpureis* *columniſ* 5,
135. *anguibus* 5, 177. *venis* 20,
273. *parentibus* 21, 81. *purpu-*
reos *Manes* 8, 97. *cervos* 22,
353. *cultus* 26, 610. *purpu-*
reas *veſtes* 1, 183. *columbas*
31, 104.
pura *libertate* 22, 164. *nondum*
dies 35, 2. *puro* *ore* 22, 100.
puros *probet* 24, 111. *purior*
fervor *ſolis* 44, 14.
puteos *cruore* *mutatos* 18, 5.
putre *ſolum* 49, 15. *putres* *galeæ*
21, 135. *putria* *antra* 33, 174.
putribus *faxis* 20, 277.
Pylades *deſereret* *Oreſtem* 3, 108.
Pymæa *poſt* *bella* 40, 13.

Pyracmon *neſcit* *thoraca* 7, 195.
conſtruxit *opus* 33, 238.
Pyrenæa *ilex* 24, 313. *Pyrenæi* *ju-*
venci 18, 406.
trans *Pyrenæum* 26, 200.
Pyrois *puer* 31, 141.
Pyrrhæ *ſæcula* 15, 43.
Pyrrhus *æqualis* *erat* *mihi* 8, 366.
Pyrrhi *aurum* 8, 414. *ſævi* 15,
125. *fuga* 26, 128. *pulſi* 26,
132. *Pyrrho* *tremendas* *togas*
18, 463. *cedente* 24, 32. *Pyrrho-*
rum *conferat* 21, 371. *Acaciden*
26, 125. *incendia* *miſcentem*
26, 145. *contra* 26, 154.
Pythagoras *tacendo* *dixit* 17, 91.
Pythagoræ *monitus* 17, 157.
Pythius *axis* 16, 16. *Pythia* *cul-*
mina 22, 401. *domus* 25, 4.
Python *domitus* 2, 1. *proſtratus*
8, 537. *Pythone* *extincto* 1,
189. *peremto* 2, 15. *ſtrato*
101, 39.

Q

Qua *libet* *uſque* 36, 335. *finis*
erat 1, 67. *poſſidet* *æthera*
1, 83. *pandit* *litus* 3, 123.
quadrifidus *labor* *Phœbi* 1, 268.
quadrigæ *inſanæ* 8, 63. *quadri-*
gis *diverſis* 15, 255. *niveis* 26,
127. *vere* *coronatis* 22, 422.
aſſueta *arva* 28, 618. *Tartareis*
35, 217. *quadrigas* *volucres* 17,
282.
quærit *meritum* 22, 123. *quærit*
reos 5, 495. *libera* *ſæcula* 24,
39. *opes* 27, 8. *non* *quærat*
pretium 28, 610. *quærebat* *du-*
bius 21, 72. *quæreret* *artes* 29,
234. *quæſiſſem* *ſœdera* *mundi*
3, 4. *quæram* *te* *qua* *parte* *po-*
ſi? 36, 428. *quæſiſſe* *novum*
honorem 22, 327. *quærenti* *mi-*
hi *expediat* 48, 8. *quæſita* *ma-*
nu 36, 303. *quærendus* *inani*
ratione (*Nilus*) 47, 12.
quæſitor *crimina* *perterritat* 5,
477.
quæſtor *neuter* *fuit* 74, 16.
quæſtus *numeroſior* 18, 219. *vin-*
diſta *fuit* 21, 99. *quæſtum* *ſe-*

ralem 5, 445. *quæſtu* *fatiabere*
3, 199. *nullo* 25, 57.
qualis, *non* *unde* *fatus* 22, 124.
quam, *omifſo* *potius* 20, 205.
quantæ *cohortes* 31, 90. *quanto*
milite 31, 91. *quantis* *fornaci-*
bus 22, 197.
quaſſat *ebur* 24, 352. *quaſſare*
coronas 31, 91. *quaſſans* *aera*
28, 259. *quaſſatis* *faucibus*
(*Aetnæ*) 36, 186.
quatit *fragor* *arva* 3, 132. (*Bo-*
reas) *Alpes* 39, 137. *unda* *Pæ-*
trum 99, 13. *quatiam* *tympa-*
na 36, 131. *quateret* *ventus*
puppis 3, 219. *quatiebat* *furo-*
re *corda* 3, 225. *quatiens* *ju-*
vencos 20, 387. *pinum* 33, 40.
quatur *mare* 10, 154. *Nipha-*
tes 36, 263.
quatuor *amnes* 20, 259.
quercera *Maricæ* 1, 259. *rorabunt*
favis 3, 373.
quercus *vagas* *ira* *coegi* 3, 158.
veſtita *ſpoliis* 3, 339. *Chaonia*
rurſus *locuræ* 7, 118. *civica* 29,
182. *Dodonia* *ceſſerit* 33, 31.
amica *Jovi* 35, 108. *proxima*
36, 352.

Kkk 2

INDEX

36, 352. ingentes 39, 40. quercum straville 8, 345.¹ ad sidera tendens 22, 372. faridicam 26, 137. comitem trahit 34, 22. ingentem germine parvo 52, 15. quercu tempora velaret 24, 72. sub ingenti 31, 9.

querelæ humanæ 39, 9. querelis muliebribus 19, 51. gratis affata 22, 278. excussis muliebribus ore 26, 270. impulit 28, 360. falsis incusare 28, 429. teneris 29, 100. ereptis 31, 108. eum magnis, mihi instat 36, 33. querelas tales orditur 15, 27. mutas in fila abruptit 36, 160.

queror repulsas 28, 362. queritur hæc secum 10, 20. tardos non ire jugales 36, 138. queruntur clade accepta 20, 500. querar funera dictis 28, 281. queri mæsta fronte 28, 159. dura de matre 36, 212.

querula alite 14, 21.

questus flebilis 3, 127. ad nubila rumpit inanes 35, 249. parentis pertulerim 36, 46.

quæ Luna 17, 107.

quicunque fuit, quicunque futurus 22, 319. quascunque per oras 1, 133.

quies impacata pelagi 3, 71. optata 3, 264. prisca 3, 357. nulla 15, 167. parta 17, 61. 19, 52.

imperiosa 17, 241. parva 20, 121. neglexerit 26, 239. amica reddit 27, 2. vitæ 28, 151. non adeo toleranda 33, 111. nulla potest placare 36, 291. quietem patiuntur 5, 7. rumpe 20, 221. placidam servare 85, 5. quiescunt ultima regna 33, 222. vix toto corde quierat 5, 327.

Quincti seges 15, 111.

quippe metus pœnæ? 20, 210.

Quirinali amictu 8, 157. Quirinales cinctus 18, 28.

Quirinus frena regit 22, 370. *Quirini* vexilla 8, 8. majestas 24, 99. sedem 26, 101. sceptrum 28, 642. Quirino bellatore 8, 492. laceffito 26, 639. sociante plebem castris 28, 9.

Quirite epulis repleto 12, 17. Quirites contenti 18, 409. *Græci* 20, 136. videant 22, 391. petiere 24, 54. plausere 26, 451. evocat ad rostra 28, 587. annum videre 28, 652.

quisque *i. e. quisquam* 3, 224.

quisquis es 36, 304.

quo mille ministræ? 36, 189.

quo, *i. e. quo usque* 3, 47.

quonam usque morati cunctamur? 15, 368.

quocunque vocaris 3, 170.

quod juberent 29, 163. *servet bruma* rosas 36, 223. *lateant sub palmyre* colles 40, 39.

quota pars tui sint? 5, 513.

R

Rabidæ Sibyllæ 8, 147. rabidas voces 26, 520. rabidis bellis 21, 188. vocibus 3, 44.

rabies innata 3, 48. parcendi 3, 237. *Martis* 7, 73. *Maurusia* 8, 39. livoris 13, 10. servi 18, 184. arcana 20, 25. sævum suaderet 21, 166. pejor sæviret 26, 98. fracta quievit 26, 432. invidiæ 29, 231. Tyrrhena dignata teneri 33, 150. inopina leonum 36, 166. armatur 78, 2. in rabiem redit 5, 141. rabiem deposuere 17, 121. motura 20, 190. desisse dolent 20, 526. exegit in armos 35, 211. livoris

placare 36, 291. emollit 39, 28. juvabat 101, 78.

radiat quantus in ore pater! 8, 518. radiant in casside vulnus 1, 118. flores 3, 209. enses 5, 16. oculi jubar 44, 17. radire secures 1, 232. Tonantem 7, 132. aquas 20, 260. mari rubro 29, 4. radiantia tergora villis 101, 97. radiatur sinus 35, 48. *radiato* murice 8, 552.

radio descriperat axes 17, 275. radii propinqui 8, 65. radios serenos infecit 3, 130. ardentes 6, 7. infuetos vibrat 8, 180. *permutant* 10, 86. solis laceffunt

INDEX

fuit 24, 66. retundunt 28, 21.
 attritos manu 36, 161. radiis
 stringebat Aemum 5, 336. redi-
 mita comam 20, 528. auri 21,
 79. superbis 22, 443. omnia
 luftrat 28, 412. principis & so-
 lis 28, 539. beatis astrorum 29,
 48. pubescentibus critatum 35,
 51. potentibus 47, 35. obfian-
 tibus 60, 5.
 radice revulsa 20, 29. *concreta* 28,
 77. radicibus vibratis 35, 153.
 ramofo metallo 24, 291.
 rami virentes Heliadum 28, 164.
 stridunt 36, 399. ramorum frige-
 gore 35, 105. ramis fruitur 10,
 64. coniferis 33, 203. *limina*
 prætexere 35, 320. innexis 36,
 334. *pro* supplicibus 39, 41.
 forerum 40, 11. *ramos* Panchaia
 dabit 7, 211. vile virentes He-
 speridum 8, 38. ingentes 10,
 245. fulgentes metallo 35, 291.
 incomtos 36, 77. onerat 36, 348.
 ebeni vellit 47, 22.
 rapidus Euris 1, 100. sanguis 7,
 101. *rapidi* Olympi 15, 18. ra-
 pido tumultu 35, 255. rapidum
 ingenium 3, 109.
 rapina uberiore 18, 195. rapinæ
 locum 36, 439. rapinas orbis
 3, 194. rapinis perpetuis cre-
 vere 5, 318. aliis 20, 150.
rapio fœdera alienæ tedæ 10, 28.
 rapis tergora 101, 98. spicula
 101, 111. rapit morbus urbes
 3, 303. cursum 18, 375. sæcu-
 la 28, 391. nox polum 36, 235.
 te nulla clades 44, 108. humo-
 res (*canis*) 47, 34. Cytherea ma-
 ritum 48, 32. sacra, profana
 80, 2. *rapinunt* vellera fucos 3,
 207. rapiat decus 22, 181. ra-
 perem agmen 28, 299. raperes
 oscula mariti 29, 217. rapuit
 leti de faucibus urbes 8, 58. te
 flamma juvenæ 26, 498. tibi
 pugnas 36, 286. rapuerunt ur-
 bes 20, 568. rapiet ignota sub
 nube vetuitas 1, 33. *rape* me
 Gildoni 15, 145. *rapuisse* annes
 5, 121. a quibus rapturus 17,
 283. rapturus flamine campos
 Boreas 33, 73. rapturi faucibus
 28, 568. *rapiatur* quocunque vi-
 det 10, 108. rapi Babylona vi-

deo 7, 201. vates 20, 45. raptus
ab igne pater 50, 38. *raptas* dies
33, 96. *raptam* socia tellure 33,
145. *raptus* vixisse 20, 206.
raptis arinis 22, 271. *raptos* ci-
bos 26, 350.
raptas funera curru 21, 100. *rapta-*
rem membra 15, 255.
raptor virginibus instat 15, 166.
nos prævenit 36, 305. *raptoris*
infernī 33, 1. feri 35, 208.
raptorem divum 36, 55. *raptors*
tulere 35, 261. *raptoribus*
sociis 36, 281.
raptus timens 33, 138. *futuros*
35, 12. 'lugebat alumna 36, 178.
raptu mella trahit 5, 461. du-
cta Proserpina 33, 27.
rarefcere noctem 35, 331.
rarus, qui scripta ferat 41, 7. *ra-*
ra intermicat Arctos 1, 26.
rastris projectis 26, 465. *ad ra-*
stros sudare 20, 196.
ratio mover 17, 228. *ventosa* fa-
voris vani 26, 113. *quæ tibi*
cum pedibus? 79, 1. *rationis*
inops 20, 429. *ratione* in re-
rum abstrusa 17, 148. *salutis*
29, 211. *sagaci* 45, 35. *inani*
47, 12. *sollicita* 48, 1.
ratis descensura *nurat* 15, 221.
tarda 24, 359. *rati* turbata 26,
272. *ratem* turbatam 8, 61. *sal-*
vam 19, 66. *victricem* 26, 8.
merces vecturam 36, 364. *mo-*
litur tellure *ib.* *figebat* 100, 7.
rates submersæ *federe* 8, 628.
victrices 10, 178. *frugiferas*
15, 58. *ratibus* arcere procel-
las 1, 239. *correptis* 20, 469.
onustis 24, 325.
rauca nutrit 20, 372. *rauci* *fiori*
52, 8. *rauca* Padusæ 31, 109.
rauco turbine 33, 69. *tractu* 36,
242. *raucis* thiasis 36, 422.
Ravennæ antiquæ 28, 494.
rebellis Antæ 3, 287. *rebelli* mo-
tu strepuisse 28, 213. *cervice*
33, 155. *parte* 37, 90. *rebel-*
lem invade 15, 339. *prædam* 46,
23. *rebelles* Furia 1, 138. *ur-*
gerent odiis 20, 212. *acie pul-*
lare 21, 238. *stupueret* 26, 373.
reboat fragor 28, 616.
recanduit clipei orbis 15, 211.

INDEX

- recedit victa 10, 64. quodcunque
litibus 17, 64. pons 28, 543.
 recessit horror 35, 146. reced-
 entis venti vestigia 3, 73.
 recenset cuneos 31, 87. recensent
 lustra 28, 392.
 recensitis fastis 20, 60.
 receprat Scythiam 3, 308.
 recessus Atlanteos 1, 35. 10, 280.
 Tartareos 5, 524. abstrusos 8,
 275. horrendos 24, 157. Apen-
 nini 24, 307. *inconfulti* 28, 29.
 Stygios 33, 120. fidereos 101,
 88. recessu imo Barathri 3, 379.
 ingenti 15, 524. *in* inventum
 17, 89. Aventino 22, 405. te-
 nebroso carceris 36, 82. damna-
 re 36, 212. fatidico 81, 2. in-
 genti summta regio 86, 1.
recidivus sanguis 44, 66.
 quo recidit potestas? 15, 45.
 recidat injusta 17, 98. reciso orbe
 20, 585. recisum ima stirpe lau-
 rum 36, 76. recisis vitis a stir-
 pe 3, 56.
 recipit somnos 5, 139. recepit
 opes 5, 157. currus imperium
 flammæque modum 8, 68. vi-
 res 24, 80. victos in gremium
 24, 150. cura reductum 28, 100.
 fœdere gentes 29, 58. recepti
 muneris 9, 21. recepto Pæane
 26, 598. receptam Marte He-
 speriam 28, 91. receptos fru-
 ctus 28, 1584. *receptas* partes 8,
 391.
 recitet ore tuto 74, 20.
 reclusis Alpibus 26, 197. foribus
 36, 153.
 recolens mente pompam 28, 423.
 recoletur opimis dapibus 1, 262.
 reconderet ensē 21, 114. recon-
 dam fragmenta 28, 316.
 recordor certamina 26, 104.
 recte vivere 36, 273.
 rector inclite 1, 136. nullus ines-
 set 3, 3. longævus carinæ 8,
 420. *Eous* 18, 105. animarum
 35, 156. rectorem fovens 28,
 95. rectore puero 15, 297. re-
 ctiores regendos dedit 17, 50.
 Libyæ 24, 100. rectoribus or-
 bis 28, 39.
 recti veteris vestigia 17, 136. re-
 ctum discedere 3, 178. præpo-
 nere utilibus 22, 103. recto ore
 6, 6. *lumine* 101, 53.
 recumbunt campo 36, 380.
 recurrit halitus 1, 117. *stemma* 12,
 30. *arbiter* 18, 241. honos 18,
 487. *recurrens* unda 8, 630.
 recursus insperati 3, 331. subites
 flexisse 8, 541. tumidos Oceani
 17, 107. post quinos annorum
 23, 23. inconfusus 28, 623. re-
 cursu oris 31, 37.
 recurvo rostro 20, 230.
 recuso telum non esse 37, 30. si
 tanta recusas 15, 308. recusat
 vagina siccum gladium 5, 234.
 recusem nosse 26, 303.
 reddis quæcunque amissimus 22,
 204. reddit talia contra 15, 379.
 reddidit sceleri crimen 15, 400.
 redde te plagis autumnii 3, 364.
 te labori 17, 140. iussa Jovi 33,
 93. *me* mihi 39, 39. reddite
 mihi nunc primum 15, 230. vo-
 ciferans 36, 270. reddere pos-
 sessa 5, 158. reddentia Oceanum
 1, 215. redditur non vox, non
 spiritus oris 36, 152. lux orbi
 36, 243. in ore parens 50, 24.
 redduntur tectis & agris 26,
 42.
 redis in cælum patremque 98, 25.
 redit proles antiqua 3, 52. in
 rabiem 5, 141. cæsa pollentius
 Hydra 8, 254. vir in currum
 87, 5. redeunt in corda 26, 212.
redibat duplici fultus consorte
 8, 204. unde redi nescis? 5,
 387. *redeuntis* ævi 95, 1. red-
 eunte amne 28, 498. redeuntia
 sæcula 1, 2. in se cornua 5,
 374.
 redegerat in jura 28, 336.
 redimiret tempora candor 8, 195.
 redimire ferro 29, 2. redimen-
 te capillum mitra 20, 185. redi-
 mitur astris 10, 273. hiems arcu
 35, 99. redimitus sagittis 21,
 254. redimita comas 17, 274.
 comam radiis 20, 528. cervix
 36, 246. redimitæ Nymphæ 22,
 345.
 redempti dominorum strage 26, 618.
 redempto consorte 29, 12.
 reditus præsentis revolvit 28, 268.
 secundos annue 40, 57. certum
 iter

- iter tendere 100, 8. reditum ob
 ducum 28, 2.
 cui redolent cinnama 22, 420.
redolentibus gremiis 29, 87
 reducis animas in corpora 98, 20.
 reducit ad arbitrium plebis 24,
 116. soles 52, 13. reducat te in
 castra 24, 214. reduxi leges li-
 bertatemque 5, 388. reduxit
 luctus fortuna 50, 551. redu-
 ctus intra claustra 8, 80. *turba*
 15, 249. reducta libertate 7,
 105. *cornua* 31, 143. reducto
 sensu 20, 518. ore 22, 429. *re-*
ductis ponderibus 17, 324. cani-
 bus 36, 447.
 redundat igne 5, 468. redundant
 eloquio 1, 150. aquæ 47, 7.
 redundantem Aetnaem 55, 33.
 reducis formæ 44, 41. *reduci* for-
 tunæ 28, 1. reducem comple-
 ctitur 20, 187. optares 29, 216.
 reduces excepit domus 8, 212.
 habenas 36, 242.
 refert regina 1, 136. pagina 1, 197.
 diva 3, 368. ex ordine causas
 28, 590. te patriis laribus 28,
 604. ille 31, 56. referunt ma-
 culis patres 17, 306. solenni
 Baccho 35, 67. referres sub cor-
 de diem 28, 581. rettulit unda
 notas 4, 10. morem neglectum
 21, 329. rettulimus tropæum
 10, 118. refer ora 28, 423. in
 superna 36, 107. Latona 36, 306.
 referre benefacta 24, 182. relatu
 prodere 3, 249. tempestiva 10,
 312. mirum 15, 362. res mira
 21, 340. *referente* socero merce-
 dem 29, 185.
refixas opes 8, 497.
 restituit ætas 17, 261.
refluum imperium 15, 282. *refluis*
 undis 3, 91. *refluos* in amnes
 29, 80. sinus 60, 4. *refluas*
 arenas 7, 58.
 reformat in faciem saxi 35, 95.
 emeritos artus 44, 25.
 refovit orantem 28, 426.
refugum arcum 21, 68. *refugo* lu-
 mine 6, 9. Partho 8, 531. *sole*
 15, 399. Peloro 26, 222. visu
 33, 189. amictu 44, 6. *refugos*
 in ortus 1, 172.
 refulsit numen 10, 240. libertas
 20, 543. princeps, Latium, Ro-
 ma 26, 374.
 refundit luxu 15, 164. opes 75, 10.
refudit serra 18, 91. *refusus*
 molliter obliqua parte equi, Chi-
 ron 9, 6. *refusa* nocte 98, 24.
refusum anguem 26, 22. *refusus*
 lacrimis 15, 127. *refusas* teino-
 ne habenas 17, 199.
 regalis aula 3, 113. origo 29, 37.
 regale culmen 28, 64. jubar 5,
 144. *tumens* 5, 344. pignus 15,
 310. regales famuli 18, 149.
notas 18, 486. *regalibus* ferris
 44, 85. auspiciis 8, 1. vitiis
 8, 272. votis 10, 121.
 regia humida 1, 265. erexit tibi
 tædas 3, 97. cælestis 7, 151. te
 protulit 8, 124. Bocchi pallescit
 15, 342. cecidit 17, 32. se su-
 stulit 18, 415. utraque damnat
 19, 35. dignatur 20, 69. nec-
 dum sopierat cantus 21, 3. cui
 creditur 22, 62. *artollens* api-
 cem 28, 42. Neptuni 37, 119.
 regifico splendere paratu 5, 340.
 regificis deliciis 8, 337.
 regina refert 1, 136. candida 35,
 18. non previt deum 40, 23.
 absens fave 40, 57. cælicolum
 101, 37. reginæ regina feras 10,
 174. ornes comam 29, 5. re-
 ginarum sub armis 18, 322. re-
 ginas parit 22, 361.
 regio omnis sonat 2, 11. immu-
 nis maneret 5, 25. quæ dedit
 hoc Numen 8, 136. mærebat
 vastata 15, 358. quæ restat 15,
 452. funesta 28, 274. impervia
 famæ secessit 31, 63. sit nulla im-
 munis 33, 223. pallida lætatur 35,
 326. humida flammæ 49, 17.
 regione remotas vias 3, 240. di-
 versa 24, 296. suprema 26, 554.
 regionibus patriis 24, 155.
 regius undique sanguis 28, 552.
 regia in vulnera 20, 482. cri-
 mina 21, 240.
 regnatne maritus? 36, 181. re-
 gnant rosæ 10, 247. gurgite al-
 to 26, 333. flammæ 48, 57.
 regnabat aper 101, 106. regna-
 te cælo 36, 328. regnare roga-
 tus meruit 8, 48. terris dedisti
 22, 389. docuit 24, 120. didi-
 cit 29, 49. regnante luna per
 Arcton 1, 22. regnata sæcula
 patri 36, 35.
 Kkk 4 regnum

INDEX

- regnum poteras hoc ore mereri 10, 263. sibi vindicat 15, 156. conspiraret 18, 398. gerimine fecundet 22, 239. confidet Rhodano 26, 300. regni Romani 15, 457. nefcius 16, 12. hoc fortuna tennes 18, 24. legitimam umbram 21, 273. propagandi 21, 373. parentem 22, 166. lacerum corpus 22, 202. discrimine 26, 13. arcanum 26, 103. membra 26, 436. Eoi 26, 517. pro parte 28, 83. lumina 28, 234. dotes 29, 180. picei caligine 36, 90. genius 40, 48. tanti consortia 95, 3. sub regno vivere 17, 164. regno privato 3, 195. consona doceas 22, 69. Romauleo 26, 332. humum tenebo 26, 531. prætulit otia 31, 76. Heliconis 40, 19. regna defensa 5, 1. commissa 8, 355. non debes nostro favori 8, 379. fratrum 12, 36. defensum cucurrit 15, 377. tot tenet 18, 212. magna tueri 20, 94. recepit 24, 80. verrit luxuries 24, 160. mortalia 26, 67. ultimo quiescunt 33, 222. prodita 36, 63. hæc colit 44, 8. Aethiopum nigrantia 47, 16. fervida 49, 18. per regna natorum venis 7, 182. trans regna cibos quæsitos 20, 332. regnorum numeros 31, 86. regnis triumphatis 1, 83. geminis 15, 218. suscipitur 18, 143. servilibus 20, 593. augurium dedit 29, 103. tuis cedent 35, 297. celestibus 37, 1.
- regis vitam letumque 33, 59. regit hasta gradus 26, 483. conamina nifus 45, 34. longe sua membra 45, 19. regunt pacem iustitia, viribus arma 2, 18. gentes victas maturo moderamine 7, 183. jura 20, 344. regat Assyrios 28, 85. regant cuncta 29, 66. verba pecudes 51, 20. regabat obsequium 21, 82. quot rexerit in ordine gentes 1, 58. regent vela 1, 245. regendo longe 1, 127. tumidus 44, 87. regens rerum momenta consilio 26, 117. regentem jura 5, 82. regente voce 51, 4. regentum exempla 21, 168. regor auspi-
- ciis 15, 500. regitur terra frutumque 40, 36. regi fortuna non arte 3, 18. posse creditur orbis 28, 410.
- regressu tuo 26, 435.
- regula vestibulo suffixa 18, 202.
- Regulus voluit reverti 15, 79. Regule, tibi prorogat æternam famam 8, 411. quis te nocset? 21, 381.
- rejectæ vento chlamydes 50, 15.
- ralabentes undas 29, 79.
- relanguit animis 33, 68.
- relaxat mores 1, 153. se Erebi squalor 35, 330.
- relegam vestigia 26, 529. carmina 74, 6. relegens exordia 22, 430. flamina telæ 29, 32. labris avenas 31, 37. labris orbem 61, 5.
- relegat plaga 21, 250. victum 26, 144. Siculas in oras 33, 139. relegasset nomen morum piorum 20, 127.
- relevare genus humanum 36, 34.
- religio labefacta cadebat 3, 15. religione vetusta 21, 230. loci accenditur 36, 358.
- relligiosa silex 33, 201.
- religant crines 35, 324. religant somno dapibusque 28, 472.
- relinquit spatio ventos 17, 207. relinquunt quantum inter se Tainais Nilusque 8, 44. prostrata 39, 29. relinquo numerum Marii 8, 641. ne præteriens oculis 50, 19. relinquat barbari, 78. reliquit clausos montes ut plana 8, 103. fines invidiæ 24, 39. relinques carmina 31, 44. relinques saltus 1, 186. relinquo sola domi 36, 259. relinqui sibi nil vincendum 8, 377. non fas est 21, 325. indictum tacitumque 49, 9. relictus virginitatis honos 36, 279. relictæ prima sede 1, 20. metu arva 101, 99. relictos retro amnes 28, 145.
- reliquias tradit armis 3, 310. mmerasse breves 28, 158. sui 44, 95.
- reliquus i genti 28, 227.
- relucet limina 44, 95. reluxit sidus avi 8, 189. salus 24, 64.
- reluctatis rebus 33, 42.
- rem-

INDEX

- remanere vitam* 98, 21.
remeat cruentus 28, 478. *remeant*
beati 1, 47. *remeavit sanus* 39,
 46. *remeare liceret* 15, 108. *re-*
measse leges 21, 331. *remeant-*
tem rursus ad umbras 29, 150.
remenso Pado 28, 302. *Nilo* 40,
 13.
remigis dextera 24, 327. *remige*
Medo 3, 335. *infesto* 22, 252.
aurato 28, 376. *sardo* 29, 22.
remigibus canoris 17, 331. *cæ-*
sis 28, 138.
remigat alnum 35, 178.
remigio favebit (silva) 36, 369.
remitto prima 28, 383. *remittit*
prodesse occulto 22, 37. *se rur-*
sus victa 36, 294. *remittas cave*
vota secura 8, 333. *remittat er-*
rorem pietate 24, 110. *flatus*
 74, 19. *remittebas sponte for-*
tem fratri 28, 85. *remisit Sol cæ-*
lum commune 8, 191. *nil offi-*
cii 21, 283. *remitte corda* 4, 14.
remitti Zephyris bruma cœpta
 5, 101. *corda cœperat* 15, 132.
remissum mente tora 22, 143.
remoliri claustra 18, 195.
remoraturas rumpe 41, 19.
remoratur occiduum ignem 7, 180.
removeant Aquilonibus undas 85, 3.
removit parmam 8, 12. *remo-*
vet gressus 33, 4. *remotæ for-*
te 10, 325. *remoro partu* 10,
 42. *penitus orbe* 29, 84. *re-*
motas trans ambages 1, 34. *re-*
gione vias 3, 240. *rerum vias*
 36, 30.
remordet cura 26, 302.
remugit templum 33, 10.
reimi reluctantes 21, 178. *frenan-*
tur 36, 258. *reimorum sonos* 15,
 43. *reimis Theffalicis* 3, 173.
audacibus 7, 56. *ingressa pro-*
fundum 24, 148. *habiles (flu-*
vi) 26, 338. *rudibus sollicita-*
vit aquas 32, 2. *sonuere nova-*
les 47, 40. *reinos experta sta-*
gna 5, 27. *Bromios* 24, 365. *va-*
cuos egit 35, 360.
renarrant clades 26, 621.
renasci exitio 44, 51. *renata no-*
bitate virent 1, 15. *renati vir-*
tute 26, 43.
renidet salus 20, 501. *resident*
Pangæa 8, 179. *frena gemmis*
 70, 3. *residentes hyacinthis ga-*
leas 22, 90.
renovat suffragia 28, 10. *vires* 48,
 18. *renovant cœtus* 25, 3. *re-*
novasse lucem 26, 438.
rerere quod multo minus 36, 198.
reparant dispendia 17, 120. *vigo-*
rem amicum 49, 99. *repara-*
vit juventam 22, 414. *amicum*
 26, 168. *reparate decus* 26, 571.
reparatur majestas 28, 4.
repeçit se barba in fontes 1, 223.
repexo crine 22, 240. *replexi*
crinem jugales 1, 3. *replexam*
cæsariem 48, 10.
reppulit hydros 3, 42. *ab in-*
ceptis 18, 512. *omnes* 20, 583.
Mylos 21, 95. *Hannibalem* 26,
 149. *arma* 29, 41. *Aetna fa-*
ces 50, 4. *repellens manum* 28,
 485.
rependis nascendi vices 33, 58. *re-*
penderit magna 15, 258. *acies* 26,
 633. *vicem* 28, 612. *rependi*
una morte 15, 423. *repensens*
facta 17, 228. *lance pari* 49,
 75.
repentinus fragor 1, 211.
repperit consilium 28, 235. *reper-*
um servasse 22, 326.
repettor tormentorum 18, 163. *tra-*
beis 22, 322. *mundi* 95, 11. *lu-*
cis 98, 2.
repeto clarum sophos 74, 18. *re-*
peris parentem 95, 19. *repetit*
fila lyræ 34, 14. *repetunt ar-*
menta cantus 26, 410. *non re-*
petam 36, 303. *repetet suffragia*
 18, 438. *repetens iram* 28, 111.
repetente supernas plagas 28, 96.
reperitus honos 17, 146. *repe-*
rita clades 26, 284. *repetito*
murice 22, 333.
replet omne 28, 545. *repleri rura*
dumis 36, 37.
reponit nato quod dederas 10, 304.
membra capiti 24, 129. *membra*
toro 27, 3. *congeriem patriam*
 44, 92. *reponas parta* 26, 502.
reportat dicta 33, 76. 41, 9.
reposcens libertatem 33, 173.
repressit nox iter 26, 253. *flatum*
 35, 349. *repressas fauces* 50,
 31.
reptat Melampus 18, 316. *repta-*
bat per vada 20, 443. *reptares*
 Kkk 5 per

INDEX

- per herbam 29, 90. reprasti
 per scuta puer 7, 22. reptavit
 in sinu 3, 93. placido tractu
 24, 172. in arena 52, 3. reptan-
 tem nepotem 24, 179. reprata
 Tonanti Creta 8, 134.
 repugnat ille 22, 259.
 repulsa gaudeat 22, 98. repulsam
 meruit 31, 79. repulsas tristes
 in amore 28, 361.
 repulsus raucos umbonum 15, 433.
 repulsi lucis 17, 106.
 reputant annos 26, 265.
 requies Sirenes 36, 205. non erit
 36, 318. publica morborum 49,
 69. o requies, o decus 36, 416.
 requiem membris negaret 8, 245.
 mercede pacisci 21, 211. hanc
 terris dabant 26, 361. latura
 piis 35, 303.
 requiescit sub quercu 31, 9. re-
 quierunt murmura 33, 88. re-
 quiesce viator 84, 1.
 requiris natam 36, 315. requirit
 hoc de more 1, 159. requirunt
 fortem 15, 234.
 res hominum 3, 12. accommoda
 turbæ 3, 112. Pandionis 8, 508.
 incompasitas tumidasque 15, 293.
 novas concire 21, 244. incogni-
 ta hæc 26, 289. tuas contrin-
 xit in arcum 26, 492. rem
 peragi 33, 218. re de summa
 20, 91. rerum discrimina 37,
 62. decus 44, 64. pacem 36,
 57. remotas vias 36, 30. ma-
 china 35, 280. sacrarum pene-
 tralia 33, 25. moles publica 29,
 134. maxima gloria 29, 48.
 gestarum causas & eventus 28,
 589. usus 28, 129. salutis 28,
 119. sedula 28, 96. de culmi-
 ne 26, 392. maxima 1, 130.
 apex 5, 5. turbine funesto 5, 90.
 habenas 7, 83. principe immen-
 so 8, 23. caput insuperabile 15,
 459. in arcem 18, 171. tanta-
 rum cumulos 21, 11. culmine
 ruituro 21, 142. in terrore 21,
 294. læta vel aspera momenta
 25, 116. hiems 26, 152. per de-
 via 26, 174. 36, 316. femina
 48, 2. pater 49, 83. indocilis
 52, 9. fides 68, 5. potens
 95, 1. rebus alte levatibus in-
 tumuit 1, 40. elatis confidere
 5, 440. in arcibus 18, 407. 22,
 354. Romuleis 8, 619. huma-
 nis 18, 24. Eois 18, 754. tot
 simul objectis 21, 305. regendis
 24, 116. confusis 26, 432. Ro-
 manis 28, 418. dubiis 28, 582.
 Latiis 29, 63. imponere 31, 75.
 iterum reluctatis 33, 42. addi-
 te nova numina 35, 371.
 rescindite turres 37, 31. rescissa
 contis gloria oris 26, 586.
 rescierit latebras 35, 208.
 rescribe roganti 42, 17.
 reserat curvamina dorsis 5, 413. por-
 tas australes 7, 171. bellua ri-
 ctus 8, 250. referant mapalia
 24, 344. venas 49, 97. refe-
 randa claustra 1, 107.
 reservat majora miracula 24, 225.
 resides post annos 25, 1. nervos
 34, 15. fluctus 86, 2.
 reledit lassia 18, 270. dea 31, 26.
 Cocytos 33, 86.
 residens dubium 101, 93.
 resistis pro labente 22, 283. resi-
 tit tot funere contra unus 8, 57.
 Antiochus 18, 216. rex Aegyptius
 20, 253. ut vidit Venerem 31,
 39. restiteris caurus ad fraudes
 21, 292. restiteras poscentibus
 22, 220. restiterant Medis 26,
 187.
 resolvit in luxum 26, 367. reso-
 luta gelu gemma 57, 8. lex
 mortis 99, 12. resolute corde
 20, 233.
 resonant convexa 24, 190. limina
 44, 4. resonabat Creta 3, 289.
 ager Palladium 31, 25. resonant
 si centenis vocibus ora 1, 55. ri-
 stris ossa 21, 137. resonantes ste-
 ribus agros 101, 102.
 respectans æthera 28, 273. limina
 29, 215.
 respectus honesti 8, 268. respectu
 cladis non exspectato 36, 149.
 resperis pulvere 7, 37. jugulo
 domini 8, 75. resperis murice
 plumas 31, 141.
 respexit te 37, 106. respice Mæ-
 25, 10. humiles 39, 34.
 respirant fasti 19, 13. pascua 24,
 343. sidera 29, 53. Tartara 35,
 384. respirare corda 20, 117.
 respirantibus atris 5, 455.
 resplendet

INDEX

- resplendet gloria 21, 16. resplendent Syrtis 36, 446.
- responsura* seges colono 18, 19. choris fistula 31, 99. non responsuros juvencos 36, 169.
- responsus* Athos 20, 162.
- responsa dant lacrimas 36, 293. morandi rettulerant 28, 356. ardua dedere 24, 104. effecta probasti 21, 296. verentur legati 8, 516. colebat 15, 256. securus 17, 150. dabat 18, 379. juberent 20, 56. daturus 20, 217. ardua dederis 21, 295. responsis tristibus 21, 256.
- respuit honorem 22, 283. quam in hostem respuit 15, 277. præcepta 28, 109. ingestum 31, 77. iras 33, 147. respuat curam 17, 160. respueres honorem 22, 181. respuere offensas 22, 43.
- restinxit flammæ 26, 291.
- restituit* fasces 24, 7. sceptris 28, 98. restituit populos 20, 589. restituat priscum morem 28, 403.
- restat, quod pereat 20, 1. quid mihi nisi Roma? 20, 533. restant litora 37, 64. quæ pericula? 39, 26.
- resultant voce 1, 176. Tartara 36, 389. *resultet* pompa 31, 51. resultans parma pulsû 28, 629. tenerum 101, 16.
- resumit scelera ingenium 5, 141. bellum 15, 332. *resume* diadema 10, 259.
- resupinati postes 36, 147.
- resurgit e tumulo 99, 11. resurgat fortuna 39, 45. resurgere fessas gentes vidimus 1, 168. resurgens Græcia 21, 183.
- retardat bruma 3, 242. non mons, non silva 15, 473. cornipedes 35, 224. retardant tela 28, 483. retardatam juventam 18, 345.
- retia rara 24, 292. innectere lustris 35, 241.
- retegit mammam 1, 88. retegunt insidias 22, 214.
- retentat Sicaniam 17, 203. turmas 28, 254.
- retentus vivos imitata dextera 5, 438.
- retexit iter 28, 133. Phlegram 37, 4. retexunt Italia longæ sermone 15, 325.
- reticet* Pelion 5, 43. reticent 36, 293. reticente te 42, 10.
- retinent ripæ Nilum 47, 28.
- retorsit oculos 33, 192. retorsit mille vias 44, 27. retorto ornatu 1, 86.
- retro juga petunt fluvii 18, 353. liquerat arma 28, 461. *solutis* crinibus 36, 382. ferire 45, 47.
- retundunt radios 28, 21. *rettudit* hostiles animos 28, 302. retusus frater (*luna, sol*) 1, 23. retusi cordis 20, 47. *retusa* fronte 35, 135.
- revexit fors dominum 26, 370. onus optatum 54, 6.
- revellit pontes 3, 270. Rhodopen 37, 69. revelli imperium juvat 5, 206. revulsa tellure 1, 49. revulso carcere 33, 43.
- revelat Gorgonos ora 35, 205. revelato ab ore 37, 88.
- reverentia vera nostri 1, 141. mensæ 3, 229. frangit virtutis stimulos 5, 202. patrum fixa manet 8, 504. medii frangat barbariem 17, 250. fulta fide stabat 22, 87. crevit 28, 35. *pristæ* 29, 140. soceri 30, 7. patris obstitit 35, 234. patris prohibet 36, 292. vestri vetat 42, 7. facit foedus commune 44, 82. flaminæ 50, 3.
- revertere casu nullo turbata 36, 136. reverti nunquamne faseris? 15, 199. me cogis 17, 174. ad mores 20, 155. ignara 20, 430. properas 28, 181. pugnant 35, 196. prohibent fata 36, 107. vitam famamque jube 39, 44.
- revinxit nexu pio 24, 153. revinctus terga 33, 153. revinctos latices 3, 167.
- revirescere laurus 28, 38.
- revisunt lares 26, 620. sortem patriui 29, 123. revivere cara pignora 5, 266.
- revocabile damnum 20, 488.
- revocat* pelles 5, 79. tempora 22, 427. custodia pignoris 36, 115. *revocant* electra (*Heliades*) 7, 125. Pana 28, 20. *cynus* 35, 318. revocare apes 28, 260. meatus 37, 10. revocamur mediis ab armis

INDEX

- armis 5, 213. revocantur in unum annum 47, 32. revocata sæcula rursus 3, 357.
- revolvit reditus 28, 268. revolvam prisca 18, 474. facta 21, 35. revolvuntur sæcula 44, 105. revolutus culmine fati 28, 132. revoluta Tethys 3, 132. tela 7, 94. caput 20, 315. agmina 28, 636. revolutio cardine 22, 476.
- reus addictus 28, 279. Musis tenebor 49, 7. reum facturus 22, 121. reos cernunt rostra 24, 106. exitii flores 36, 439.
- rex Mæonius 3, 165. tui esse cum poteris 8, 262. ignotus 15, 244. silentium 37, 45. regis sanguinei 34, 11. fummi terrigenum 36, 351. fragrantis 44, 80. regi fero 33, 54. Tartareo 33, 215. regem ducturum examina prætis 8, 381. horrificum belli 48, 44. rege sub pio 24, 115. reges sub iuga venturi 3, 375. attonitos 8, 445. paritura 10, 253. clientes 15, 196. tribuit 18, 381. *flaventes* 21, 203. quos dederis 21, 237. famulos 24, 22. captos egere 26, 127. antiquos loquitur 29, 162. castra movent 35, 125. purpurei 35, 300. misticum paupere turba *ib.* Chaldæi 99, 3. regum cruor 20, 478. peremptorum ossa 21, 137. matrem 24, 175. catervæ 26, 109. ruinae 39, 16.
- Rhadagaisus*, *Scytharum & Gothorum dux* 3, 308.
- Rhadamanthus agit juxta 5, 480.
- Rhætia vires occupat 26, 279. *sublimis* in Arcton prominet 26, 330. se Danubii jactat Rhenique parentem *ib.* quo jungitur Hesperiae oræ 26, 340. defensa 26, 414. aspera 8, 442.
- in Rhætis vias 28, 232.
- Rhamnusia* dea 26, 631.
- Rhenus famuletur 1, 161. torpuit 3, 133. *explorat* palcentes 5, 112. serviet 10, 278. vos tulisset 15, 312. doluit 17, 54. quas gentes alit 26, 569. pacatur 31, 91. trans Rheni cornua 8, 652. *bidis* tractus 21, 199. aquis 21, 202. pacator 24, 13. pacati 22, 246. arundine 24, 305. parentem 26, 331. glacies 36, 331. triumphos 72, 13. Rheno toto 7, 18. catenato 24, 25. pro Rheno poturus Halyn 20, 251. Rhenum pacare 8, 440. victum 8, 457. translatum 15, 374. nostrum video 18, 395. imbellem 21, 20. edomuit 21, 196. minacem cornibus 21, 280. tutum 26, 422. tenebant 28, 413. Rhene, te consumit 26, 336.
- Rhesi sopiti 28, 473. Rhesum vigilem 28, 482.
- Rhodanus *velox* 5, 111. ferox 17, 53. donat aristas 22, 393. Rhodani procera cohors 21, 159. *torrentis* alumnas 51, 1. Rhodano invectæ classes 18, 404. *stimulatus* Arar 20, 269. confidet regnum 26, 300. Rhodanum bibimus 24, 58.
- Rhodiis indulisse 24, 226.
- Rhodope cana gelu 3, 335. desertur 5, 291. concussa 20, 163. nimbose 21, 130. nil profuit 26, 177. porrexit rupes 34, 19. Rhodopen gementem 8, 50. *Mam* donat 33, 135. revellit 37, 69.
- Rhodopeia saxa 7, 113. *flumina* 8, 526. culmina 39, 37.
- Rhæton flectere 9, 13.
- rhomphæa ultrix feriat 77, 9.
- ricus letiferos 3, 261. immanes referat 8, 250. patulos serpentum 21, 262. satiavit aquis 24, 311. patuli 36, 339. armantem in vulnera 101, 91.
- ridet Aegæus 1, 190. ridebas lumine recto 101, 54. *risit* Democritus 17, 90. de crimine rumor 22, 294. floribus 29, 71. *riferunt* floribus amnes 17, 272. riserit puer 34, 32. ridebit funera victor 5, 168. ridebunt algæ virides 3, 387. ridere leges 10, 201. ridens lanugo 1, 70. ridentes calathos 35, 139. ridendi nefas 18, 348.
- riget Saturnia zona 7, 168. inclementia formæ 33, 82. ambitus 49, 50. rigent ferrata sæcula 22, 448. corda ferro 26, 303. *setæ* 45, 7. animata 46, 6. rigeret bruma imbribus 101, 66. riguere gelu 37, 112. riguisse dapes 3, 167. rigens adamante 5, 470.

INDEX

- 5, 470. rigentem trisſe Danu-
bium 21, 125. *rigentes* togæ 1,
205. adamante muri 26, 213.
rigescent ſæcula 20, 113.
rigida Gorgo 3, 280. *rigidam* Ni-
ben 20, 405. rigidis lupatis 1,
82.
rigat unda Garumnæ 5, 113. quic-
quid Tethys 5, 148. convexa
Noti Eridanus 28, 177.
rigor æternus cæli 8, 30. nimius
trisſe 8, 403. *quantus* 8, 513.
formoſus 10, 324. unde nivibus
17, 110. nobilitat 21, 32. *ri-
gorem* intactum vitio ſervare 1, 41.
mollire digitis 8, 593. ſolibus
indomitum 58, 1. rigore im-
perfecto 56, 3.
rimas per tenues ferri 20, 385.
rimatur aurum 1, 50. 22, 112. ſil-
vas 5, 256. ſpeluncas 24, 309.
devia habenis 35, 168. lumine
campos 36, 441. ſemina rerum
48, 2. rimari juga canibus 15,
357. rimata latentes motus 29,
236.
rimoſa ſaxa 33, 172. rimofam pa-
triam 5, 464. *rimoſas* vias 49,
16.
ripa pretioſa 1, 53. divite 36, 372.
ripæ turrigeræ 1, 229. ruptæ 3,
64. flagrantis 3, 120. Phlege-
thontæ murmura 33, 88. totæ
fremerent in pocula 36, 26. re-
tinent Nilum 47, 28. ripam in-
cuſtoditam 26, 429. ripis fa-
mulis 7, 203. geminis 17, 55. to-
tis 22, 188. frondentibus 28, 195.
munitionis hoſtis 28, 481. roſeis
29, 72. numerosis 39, 58. ruptis
49, 71. 3, 64. ripas hoſtiles 8,
443. tacitas 17, 334. cum videat
21, 224. Alpheas 26, 575. anti-
quas flumina mutarunt 37, 65.
plenas æquantia ſtagna 49, 51.
Riphæo aquilone 3, 242. ab axe
28, 31. Riphæa glacie 7, 149.
ſlabra 21, 124. frigora 36, 321.
Riphæis ab oris 20, 151.
riſus blandus 3, 99. ſubit 5, 69.
ſocci 18, 299. teneros 22, 346.
riſum moviſſe 17, 311. 20, 335.
me famulis relinquis 20, 535.
riſu tanto 18, 141. facili molle-
ſcere 35, 313. effuſo 36, 210.
ritus Auſonios deformes ſumere 5,
83. in Latios tranſiſtis 8, 487.
patræ refugit 20, 204. ad pri-
ſcos pecudum 28, 152. ritu echi-
ni 45, 17. pluvie 10, 297. diſ-
ſona barbaries 17, 249. *Amazo-
nio* 18, 499. quo periſe viri
19, 18. pecudum 20, 499. Pen-
theo 22, 213. matris 24, 152.
grandinis aut inorbi 26, 174.
mago 28, 348.
ritus flammeus 22, 469. immunis
60, 1. rivi labentis murmur
3, 214. deficiunt 36, 239. rivis
communibus 28, 27. mobilibus
35, 104. flagrantibus 35, 315. ri-
vos raucos ſudantia cornua 1,
221.
robur in armis 7, 144. 21, 31. in-
genio 10, 315. præſtare 17, 153.
torpuit 20, 156. juventæ 26, 74.
lectum 26, 313. rarum decerpe-
re 28, 250. militis 29, 61. &
arma perdidimus 33, 95. nodo-
ſum 101, 112. roboris invicti
101, 12. robore Eo 18, 400.
hoſtem muniri 22, 96. Gabino
24, 83. toto niti 26, 274. pol-
lebat 26, 533. cum reliquo 28,
285. Celerini 31, 72. primo
101, 69. raro 101, 104. robora
Gallica Eoæque 5, 105. notiſſi-
ma Marti 15, 416. feriant 21,
230. ſenſu carentia 26, 18. læ-
dera 36, 355. *perſudit* ſucco 36,
402.
rogas ultro volentem 1, 164. ro-
gant vitam venianque 8, 86.
ſe invicem voce 26, 411. roget
in convivia menſæ ſociæ 1, 253.
rogare ad thalamos nati 40, 22.
rogando flexura 1, 76. *rogantes*
trabeas 22, 3. rogari mollior
10, 38.
rogo Herculeo 7, 115. ſenium po-
ſiture 44, 50. parturiente 44,
62. rogum planxere parentes
35, 356. rogis innumeris 8, 469.
perofis 26, 513. rogos meruere
15, 407.
Roma claro cingatur ſenatu 1, 19.
ire parat 1, 75. ſtetit ante du-
cem 1, 124. magna audet 6, 16.
ſtipavit te 8, 583. aurea 12, 20.
exitii timens 15, 17. feſſa nega-
tis frugibus *ib.* par mihi ſubiiit
15, 60, *altera* 15, 113. deos re-
cepit

INDEX

- cepit deditque* 15, 131. *necte* pa-
 tiemur inultam 15, 204. *aut*
 ruet, *aut* stabit 15, 460. *here-*
dem te voluit relinqui 18, 215.
pendit inter supplicium 21,
 376. *vidit* 22, 377. *adspice* vi-
 rum 24, 2. *servata* 24, 51. *fa-*
tetur 24, 78. *præscia* fati 24,
 180. *exercita* furiis plebis 26,
 51. *vertice* celsior 26, 77. *tibi*
consultur 26, 96. *refulsit* 26,
 375. *perfonuit* 26, 450. *spera-*
ta 26, 477. *tonat* 26, 511. *restit*
 26, 533. *medullis* inolevit 28,
 78. *mea* mihi contingat 28, 67.
moriens te viderein 28, 295. *pa-*
lam vultus confessa coruscus 28,
 360. *videndam* se obrulit 28,
 530. *Romæ* magnæ æmula 5, 54.
cura 8, 503. *famulabitur* Africa
 15, 207. *latura* pudorem 17, 269.
famein 21, 309. *dominæ* 22, 224.
spoliis 28, 193. *Romam* comi-
 tantur 1, 79. *servire* clienti 8,
 361. *afflavit* meliore juvenia 15,
 208. *pietas* subit 18, 384. *ser-*
vasset 20, 128. *contemnere* fueri
 20, 339. *eat* 22, 269. *nescio*
 quam 26, 505. *non* temnere
 26, 647.
Romanus labor 18, 221. *eris* 20,
 229. *carcer* 21, 240. *Romani*
nominis 8, 59. *regendi* 8, 309.
scelerum sprevere ministros 15,
 270. *doloris* 18, 374. *ævi* 26,
 232. *fori* 43, 2. *Romano* pudori
 20, 159. *favori* 28, 95. *Roma-*
num vulnus 22, 205. *Romana*
per oppida 1, 163. *potestas* 1,
 193. *salus* 3, 283. 29, 189. *po-*
tentia 5, 4. *manus* 5, 52. *ice-*
ptra 7, 67. *vetustas* 8, 398.
vota 8, 522. *culmina* 10, 316.
stant 15, 342. *insignia* 18, 462.
legio 20, 576. *gaudia* 21, 1. *ri-*
pa 21, 224. *oppida* 26, 539.
Romanæ aulæ 8, 219. *Roma-*
nam pacem 10, 225. *manum*
 26, 490. *Romanis* floribus 17,
 84. *cessurus* Macedo 24, 166.
rebus 28, 418. *Romanos* men-
 sus numero 21, 348. *fontes* 42,
 13. *Romanas* vires 3, 307. *ma-*
nus 77, 10.
Romuleus Tiberis 1, 226. *Romu-*
lei fetus 1, 97. *fascet* 7, 1. *Ro-*
muleo amictu 20, 62. *regno*
 26, 332. *Romuleas* *segetes* 15, 75.
leges 21, 331. *Romuleis* rebus
 8, 819. *vestibus* 22, 366. *ar-*
cibus 24, 124. *sub* mœnibus
 25, 57.
Romule, ignosce parenti 20, 142.
Romula virtus 26, 261.
rorabunt querceta favis 3, 373. *ro-*
ranti curru 44, 4. *rorantes* igni-
 bus hortos 22, 467. *rorantis*
 tela venenis 1, 188. *colla* 3,
 246.
in rorem manant 36, 252. *roro*
pio spargens 28, 327. *oborto*
genas violavit 33, 191. *fecundo*
glebas maritat 35, 89. *albet*
ager 36, 232. *roribus* vernis
 10, 249.
rosa matura 10, 248. *latet* nodo
ib. *rosæ* geminæ 10, 247. *non*
labra æquant 20, 265. *fluxere*
 29, 90. *expirare* 36, 241. *ro-*
sarum imbres 31, 117. *rosis* fre-
 nat delphina 10, 156. *umbra-*
tus 15, 444. *stellata* 35, 130.
connexis 40, 10. *rosas* armat
 spina 14, 10. *induit* sanguineo
 splendore 35, 92. *innodia* bru-
 ma servet 36, 223.
roscida electra 7, 125. *luna* 24,
 288. *mala* 31, 14. *gramina* 35,
 104.
roscus ignis 1, 5. *roseo* cornu 22,
 463. *roseis* ripis 29, 72. *alu-*
mnis 35, 48. *convallibus* 36, 85.
floribus 48, 29. *roseas* cristas
 33, 14.
rosetis subitis 12, 8.
rostrata (*corona*) ambit 29, 183.
rostro recurvo 20, 230. *rostra*
splendida 22, 390. *reos* cer-
 nunt 24, 106. *circumfusa* tur-
 bine vulgi 24, 201. *agnoscunt*
curules 28, 644. *ad rostra* Qui-
 rites evocat 28, 587. *rostris*
quassatis 15, 491. *calcatis* 26,
 82. *subjectis* 28, 42.
vota in numis Nemeſi ſignum addi-
tur 26, 631.
rota ſulcavimus Iſtrum 7, 150. *ſo-*
cerum fallente 29, 178. *pulve-*
re labens 33, 185. *præceps* Ixi-
 na torquet 35, 335. *rotæ* mem-
 bra ſindunt 35, 159. *ſparſere*
cruorem 37, 84. *rotam* feſtinam
 urge

INDEX

- urget** 5, 337. **segnem flectere** 10, 15. **flexit** 26, 632. **rotarum cursu** 1, 101. **nexus** 3, 342. **pulsu** 36, 236. **volucrum signa** 36, 431. **rotas ligat axe** 1, 81. **ante suas ire** 23, 18. **rotis stagna frangunt** 5, 28. **subsidunt** 20, 105. **ultricibus** 21, 98. **ducta** 24, 328. **terga secti (fluvii)** 26, 339. **coruscis** 44, 6.
rotatu cæli rapido 17, 77.
rotat aura tripodas 2, 12. **saxa** 3, 270. **faciem circum membra** 28, 326. **Oeten** 37, 66. **rotet dum polus astra** 5, 527. **flammas** 17, 326. **membra** 20, 360. **rotant scopulos** 33, 169. **rotanti equo** 35, 122. **rotantem saxa** 35, 57. **rotantes faciem nimbi** 1, 207. **rotetur mucrone cervix** 15, 465. **rotatum caput** 20, 524.
rubet Halys 5, 32. **dies** 45, 5. **igneus ardor** 45, 7. **rubent ora** 24, 246. **in pectore fulci** 36, 426. **rubeant germinis mentes** 36, 225. **oculi** 101, 34. **pruina** 12, 10. **rubuit Alpheus** 4, 9. **Nilus** 34, 43. **Pholoë ib.** **rubuere nives** 7, 99. **rubebunt greges sponte** 3, 385. **rubere toro Tyrio** 70, 8. **rubens pro Polluce** 1, 244. **ense** 7, 36. **Zonua** 15, 148. **prodigiale cometes** 33, 232. **rubentis Pactoli stagna** 3, 102. **rubenti ore** 22, 327. **rubentem Zonam** 21, 337. **rubentes veris honore flores** 29, 7. **vere calathos** 31, 116. **equos** 37, 9.
rubra æquota 7, 210. 24, 362. **in alga** 48, 15. **litora** 52, 18. **rubri æquoris recessus** 5, 242. **maria** 8, 600. 40, 14. **fulminis** 35, 229. **rubro in æquore** 3, 278. **profundo** 10, 168. 36, 320. **Oceano** 15, 454. **navi** 18, 16. 29, 4. 62, 2. **rubris arenis** 15, 33. **fluctibus** 31, 61.
rubescit occasu 17, 56. **rubescunt floribus** 10, 187.
Rubicon torquebit Tibrin 28, 365. **Rubiconis amœni** 43, 1.
rubiginis plenam hastam 15, 25. **rubigine excussa** 15, 212. **ruris infectum** 17, 175. **nigras falces** 22, 194. **æquale prata** 36, 239.
rubicunda Africa 22, 257.
rubor incahdit ore confessus se-
creta 10, 9. **vernus** 35, 90. **ex-**
haustus gelu pallor 36, 88. **ru-**
boris quid poterit flagrare 18, 253. **ruborem miscet** 10, 268. **rubores multos acueret** 83, 4.
rubos timeat 14, 9.
rudentes expediunt 15, 480. **per**
madidos mero 24, 368. **varios**
aptare 26, 276.
rudis gratia 8, 589. **Augustus** 10, 2. **nostra** 36, 215. **rudem vi-**
tæ 28, 65. **lunam** 28, 541. **fa-**
villam 44, 68. **rudēs venæ** 1, 51. **lacrimæ** 10, 80. **rudibus in an-**
nis 7, 85. **remis** 32, 2. **silvis**
36, 366.
rudentes magna mole 17, 297.
Rufinus prodigium 3, 92. **præ-**
beat strages 3, 361. **terras ac-**
cendere bellis inchoat 5, 7. **hinc agit** 5, 92. **præcipit** 5, 219. **callidus affatu** 5, 367. **origo mali** 20, 539. **Rufini pœ-**
na 3, 189. **funera** 5, 338. **hæ-**
rēs 20, 550. **Rufino populân-**
duş ager 3, 189. **collatus eris**
3, 256. collecta manus 3, 314. **cognita** 5, 294. **facit sodales** 5, 319. **meditante nefas** 29, 2341. **Rufinum perculit horror** 5, 130. **divide** 5, 424. **notat** 5, 496. **depulit** 15, 304. **per Rufinum**
geritur 5, 212. **Rufine, te otia**
juvant 3, 140. **pars quota tui**
sint 5, 513.
rugis perfulcata 3, 195. **deformi-**
burs 20, 67. **rugas in aniles de-**
fluxit 18, 39. **implet lacrimis**
19, 26.
rugosior uva passa 18, 111.
ruina una delere 21, 96. **fida** 49, 48. **ruinæ Phaëthontæe damna**
1, 258. miscere populos 5, 18. **tædet** 20, 147. **regum** 39, 16. **ruinam ancipitem** 26, 6. **subi-**
tam dedit 26, 346. **traxere** 36, 379. **Seram tractura** 44, 33. **ruinis Romanis** 5, 206. **seriem**
meditata ira 26, 172. **ruinæ**
Phaëthontæas 7, 124. **regni** 20, 306. **in nostras conjuravere**
36, 199.
rumor alitur dissensu 3, 70. **le-**
vior 18, 347. **trepidus** 20, 305.
rur

INDEX

- misit 22, 294. miserabilis cu-
 currit 26, 199. iniquus 29, 231.
 rumore belli 15, 13. rumore
 prævento 8, 102. audito 10,
 160. falso 26, 367. accepto
 26, 404. Getarum audito 28,
 532. secundo 31, 63. rumorum
 avidus 8, 279. rumoribus au-
 rem pandit 22, 47.
 rumpit ad nubila questus 35,
 249. rumpunt silentia cantus
 35, 329. rupit Inarimen 36,
 183. æthera ululatu 3, 130.
 montes Alpinos 8, 637. sulpi-
 ria tales in voces 15, 235. su-
 perbia voces 26, 520. confinia
 Nereus 33, 142. rupimus Al-
 pes 5, 389. rupissent fidem 33,
 43. rumpe quietem 20, 221.
 moras 26, 546. 41, 19. rum-
 pere Delon 37, 115. rupturas
 fidem tædas 20, 483. rumpi-
 tur pinus 44, 35. rumpi calo-
 rem mentis 5, 288. rupta Alpe
 15, 82. ruptæ Thermopylæ 26,
 187. rupto Niphate 18, 16.
 Tauro 20, 468. ruptis ripis 3,
 64, 49, 71. nubibus 20, 168.
 Alpibus 26, 547. ruptas Alpes
 22, 442.
 ruis vesane 3, 196. ruit commota
 fera 5, 396. in vetitum 20, 52.
 in rupes 20, 425. amnis fonte
 33, 170. illa tamen 36, 229.
 Megera 36, 387. ruunt ad gau-
 dia 5, 430. per saxa torrentes-
 que 13, 473. regione diversa 24,
 296. præcipites 26, 175. in
 turmas aciemque 33, 38. utra-
 que virgo 35, 20. torta perni-
 cius hasta 35, 199. fluvii trepi-
 di 36, 6. incendia 49, 71. per-
 juria in prolem 75, 5. magna
 repente 91, 2. ruat per pectora
 Phæbus 1, 56. ruant lapsu
 graviore 3, 23. terrore 21, 189.
 ruebat silvas 21, 128. in su-
 damna 26, 543. rueret vetustas
 20, 124. ruerent in mollia 8,
 247. ruerint tot hiemes 44, 28.
 ruerant pro limite regni 21, 373.
 ruendi signa dedit 37, 60. ruens
 prona 29, 151. ruenti cessura
 26, 80. nulla mobilitas 36, 137.
 ruitura iam jam pondera 8, 60.
 rupes conscia 1, 125. Scythicæ 3,
 152. profunda 3, 252. illos
 haud vetarent 5, 184. Alpinas
 5, 304. pendula 5, 507. ne-
 mori commoda 17, 178. doctæ
 28, 34. carmina sitientes 34, 19.
 oppositæ 35, 170. gelidas fœcis
 48, 54. in rupes ruit 20, 425.
 rupis in vertice summo 24, 240.
 vagæ 26, 7. sectæ viscera 28,
 503. arcana inane 49, 30. ru-
 pe de celsa 19, 65. Tarpeia 28,
 45. summa levatus Enipeus 37,
 70. devexa 49, 53. rupibus
 Caucasii 8, 107. secretis 20,
 279. præsentis 33, 147. sub an-
 tri 36, 67. Idæ 36, 371.
 rursus continuationem notat 7,
 184.
 ruris longi 17, 175. rure pro pa-
 terno 22, 119. rura canunt 2,
 12. sulcata 8, 418. manibus
 subdita nullis 10, 60. findun-
 tur 18, 112. excolet 20, 196.
 tyranno libera 22, 191. flamine
 fove 35, 86. per florea 35, 118.
 dumis repleti 36, 38. per no-
 va 101, 4. libera 101, 100. lu-
 gentia colonos 101, 108.
 rusticus Dictator 15, 112. rustica
 genitrix 26, 358. numina 28,
 201. 31, 18.
 rutilantes crinibus alas 21, 38.
 rutili anni 22, 450. rutilæ arenæ
 Pactoli 1, 54. rutilos columnis
 22, 341. rutilos fontes 3, 197.
 tractus 17, 111.

S

- Sabæis levibus 18, 321. ab ex-
 tremis 35, 83. Sabæus dociles
 8, 306.
 Sabæa messe 21, 58. Sabæum cu-
 lum 44, 43. Sabæos lucas
 10, 210.
 Sabinos tolerare 15, 106.
 Saces tentoria fixerat 21, 157.
 facer horror 28, 33. sacra tibi da-
 rur arbor 35, 292. ab umbra
 36, 356. sacri partus 22, 342.
 fontes 101, 129. sacro somno
 18, 418.

INDEX

- 18, 418. *sacra*, profana rapit 80, 2. *sacris natalibus* 29, 76. *vulneribus* 11, 14. obsequiis 18, 147. *praefepibus* 29, 192. *lupatis* 73, 2.
- sacerdos* liniger suspirat 8, 573. doctus purganda 28, 326. conubium celebrat 48, 27.
- sacramenta* tua petit 8, 486.
- sacraria* inconcussa 8, 256. revelenda 28, 599. Ditis pingit 33, 264.
- sacrilego* textu 36, 158.
- sacrivæ arbores* 21, 230.
- sacrare* paternos manes 44, 72. *sacrata* oppida 7, 122.
- sacri sævi* 18, 162. *sinceri* 95, 21. *sacra* frequentant 8, 577. si placent 18, 277. *adventus* tui 28, 126. *inter* prima poli 49, 84. *sacris* nocturnis 3, 154. *naturæ* mundique 17, 10. *placidis* 44, 89.
- sæcla* melioris metalli 22, 454. *sæclis* præeritis 26, 289. *cunctis* 26, 635. *futuris* 29, 10. *tam* multis 98, 14.
- sæcula* redeuntia 1, 2. *in* longa ducent fasti 1, 279. *revocata* rursus 3, 357. *deleri* placuit 5, 207. *mortalia* 5, 473. *forment* meliore metallo 7, 184. *discant* 8, 99. *Pyrrhæ* 15, 43. *impensa* bello 15, 88. *detergis* 17, 191. *videre* 18, 233. *evolvite* prisca 20, 60. *corrupta* 20, 114. *in* lucem fudit 22, 11. *inculta* 22, 198. *aurea* texit 22, 335. *vario* distincta metallo 22, 447. *ferrata* rigent *ib.* *argentea* candelent *ib.* *libera* querit 24, 90. *incidunt* 26, 266. *dannaret* 28, 152. *circumflexa* rapit 28, 391. *postplurima* 28, 643. *tibi* debent Trajanum 29, 55. *longa* evolvunt 33, 53. *cuncta* stipantur 35, 311. *regnata* patri 36, 35. *revolvuntur* 44, 104. *dividit* astris 49, 83. *longa* casæ unius numerer 52, 4. *per* sæcula maneat luctu 37, 58. *in* *sæcula* ibant libri 17, 115.
- sævit* per singula 3, 305. *pestifer* aër 15, 515. *in* auctorem 19, 12. *Lachesis* 36, 411. *dextra* 77, 3. *sæviat* unguibus 14, 6.
- ursa* 22, 459. *sæviret* tumultu 35, 255. *rabies* 26, 98. *cum* sæviret dies 8, 64. *sævire* cælum videres 5, 178.
- sævi* bellis & fluctibus anni 29, 27. *sævum* gentibus annem 22, 188.
- sævitia* jocandi 18, 25. *laurum* polluit 24, 218. *sævitiæ* cui tanta facultas? 36, 94. *sævitiæ* vanam 21, 102.
- sagax* Aegyptus 3, 147.
- sagittas* ignavas de crine traxit 7, 21. *dirigat* 8, 530. *Cupidineas* 10, 71. *tendere* 11, 2. *cupidas* arcete 24, 273. *sagittis* crinita Meroë 10, 223. *intenta* 18, 239. *redimitus* 21, 254. *imbutis* melle 31, 142. *lascivis* 33, 226. *rudibus* 37, 121. *compositis* crinem vallata 47, 23.
- sagittiferæ* pecudis 45, 48.
- salis* quidquid æquora verrunt 35, 295. *salern* niveum despumat 49, 58. *sales* per vanos 20, 336. *docti* 31, 69. *salibus* lætis 17, 311. *mistis* 18, 260. *aspersis* 22, 170.
- salictis* flamma incubuit 39, 38.
- Salins* rura colat 21, 222.
- Salmoneus* audax fulmine 5, 514.
- Salmonæa* infonstem 68, 13.
- saltandi* dociles 20, 341.
- saltus* feros relinquens 1, 186. *Arctadiæ* 3, 286. *turiferos* 7, 71. *perquirite* 24, 281. *riguos* 35, 5. *varios* 35, 123. *virides* vivere 36, 203.
- saltus* volantes 26, 217. *saltu* vincere valles 7, 47. *librato* 17, 323. *facili* contemptum 26, 178.
- salubres* stellas 28, 18.
- salve*, gratissima tellus 33, 192. *largitor* undæ 49, 67.
- salus* Romana 3, 283. 29, 189. *certa* stabat 15, 56. *renidet* 20, 502. *hic* Romana stabat 21, 374. *inopina* reluxit 24, 65. *graviter* spectata 26, 114. *sua* quemque obstringit 28, 609. *alterno* pollice ducta redit 41, 2. *populis* errat 47, 18. *inemta* 49, 70. *salutis* dubiæ dux vatesque 26, 268. *propriæ* immemor 28, 467. *ratione* 29, 211.

INDEX

211. salutem rerum 28, 119. salutem apportet 15, 263. peperere 26, 362.
 salutat vexilla 5, 366. blande 10, 251. solem 44, 45. salutant te galeæ 28, 631. salutantum turba 3, 213. studiis 20, 64. *salutato* Tibride 24, 520. salutatis signis 26, 462.
 sancit pacem 26, 573. connubia 31, 129. omina fœdere 35, 364.
sancta parens 36, 115. sancto choro 40, 52. sanctum senem 22, 71. fœderi nomen 26, 304. *hoc* esto 36, 65. sanctam canitiem 50, 30. *sancte*, te nunquam pigebit 10, 305. *pater* 15, 354. sanctorum ope 77, 5. sanctarum comarum 20, 281.
 Sangarius sanguine ibit 20, 291. Sangarium fundunt 20, 263.
 sanguinei cordis 8, 241. regis 34, 11. sanguineo nimbo 18, 5. igne 33, 231. morsu 70, 7. *splendore* 35, 92. * sanguinæ jubæ 2, 4. *notæ* belli 4, 10. sanguineis campis 15, 361. Gallis 35, 269.
 sanguis miscetur alter 5, 167. rapidus 7, 101. tractus ab aula 13, 6. dum noster in orbe erit 15, 341. pretiosior auro erat 26, 608. undique regius 28, 552. quis venerabilior? 29, 36. letissimus orbi 31, 61. exsudat ab ubere 36, 127. recidivus 44, 66. sanguinis materni ortu 10, 30. nostri gaudia 33, 194. *fixtum* 69, 2. propinqui 71, 4. sanguine tanto quæsitum imperium 5, 50. calcato ringi 5, 432. merito placavit Mænes 8, 97. niti 8, 220. nimio non abundat 10, 269. Tyrio 14, 26. Romano 15, 95. largo 17, 309. corrupto 20, 17. sordida vestem 20, 110. qualis ibit Sangarius 20, 290. deterfo 21, 119. largo 21, 133. nullo 21, 218. Aufonio 24, 186. manantes rictus 24, 311. vivo 26, 257. quam largo calefecerit amnes 26, 515. laudato 26, 593. inuiso pavit 28, 116. mutavit fluctus 28, 209. Latio 28, 396.
 frena calent 35, 102. concreto 46, 22. præceps æstuat 48, 45. hostili maculetur 77, 13.
 sanie crassa turpis 35, 212.
 sanantur ulcera 20, 14.
sani gurgitis 17, 235.
 sapit osculum 14, 13.
 Saporem perculit 20, 481.
 Sappho modulatur 10, 235.
 sarciri damnum potest 22, 315.
 Sardiniam retentat 17, 203.
Sardoani dixere 15, 508.
 Sardoos sinus 26, 218.
 Sarmata descendit 3, 310. *disfons* 8, 485. portas 20, 338. como pepulit 21, 111. Sarmatas flavos 14, 15.
 Sarmaticos pati Coros 1, 132. Sarmaticas alas 7, 148. Sarmaticis ripis 31, 88.
 satelles iterit 20, 558.
 satiavit aquis 24, 312. satiavimus iram 15, 36. satiavit arenis 3, 101. satiatur cornus vulnere 3, 353. satiantur lumina 24, 197. satiatur Juno 36, 327. satiabere quæstu 3, 199. domis 31, 45. satiare cladibus 28, 275.
 satis visum 33, 99. est vidisse semel 37, 94.
 in satis procubuisse 26, 32.
 Saturnius iras sentiat 37, 16. Saturnia Zona 7, 168. *stagna* 21, 178. otia 36, 20.
 Saturnus attrivit opes 76, 7. Saturni semita pigra 22, 439. *retes* laxabo catenas 33, 114. tertius hæres 35, 168. proles 35, 280. sidera 75, 2. Saturno me genuit 36, 272.
 saturare famem 44, 13. saturantur murice 3, 208. saturata rosa roribus 10, 248.
 satus qualis, non unde 22, 124.
 Satyri circum 8, 808. acres 24, 364.
 saucius formidine 20, 455. ungue cortex 31, 122. ictu vertex Osæus 35, 182. saucia nubila 1, 102. vento Cynthia 8, 426. puppis 28, 139. flumina 29, 176. flix 48, 42. saxa 49, 24.
 Savi potor 22, 192.
 Saxona venturum 22, 255. frenat 31, 89. Saxone fuso 8, 31. victo 10, 219. *domito* 18, 391.
saxum

INDEX

- faxum rude 62, 3. faxi prærupti 17, 78. in faciem reformat 37, 95. nigri miracula 48, 13. cum murmure rauci 49, 63. liquidi miracula 58, 5. faxo minantes aras 28, 504. faxa Rhodopeia 7, 113. roret 8, 330. grandinis 17, 109. inhospita 26, 219. 8, 137. per rimosa 33, 172. ferit 35, 173. nulli pervia 36, 384. obnoxia telis 48, 55. faucia fecant 49, 24. musica 100, 3. faxis putribus 20, 277.
- scabie laceras aures 18, 136.
- scandit montes 26, 322. scandat tribunal 5, 382. scandeat Arthon 21, 127. scandere qui nescis 79, 2.
- Scapulas tutabimur 18, 76.
- scelerata fitis 3, 220.
- scelus per varium 8, 72. est eunuchis 18, 298. majus patior 18, 482. non putabo 36, 301. in scelus impellere 20, 155. sceleris pars 22, 301. sceleri non dabitur murum 8, 109. reddidit crimen 15, 400. servatis pœnam 20, 36. profano 21, 272. scelerum inventor 7, 102. ministris 15, 270. priorum 20, 506. cupidine 21, 245. matrem 22, 111. delicta priorum 26, 503. divitiis 28, 134. oblitæ Eumenides 35, 343.
- scena ardua 17, 326. tristis 18, 292. Neronis 20, 61. tanta paratur 29, 26. viva 49, 45. scenæ solliciti 20, 339.
- sceptriferi parentis 29, 130.
- sceptrum gessere manu 1, 205. capessere fervet 5, 295. sublimis Jovis 24, 210. rapiat 37, 32. sceptri hæres 5, 163. sceptrum trabali 35, 173. sceptrum gestanda parabat 5, 442. Romana 7, 67. tibi dabantur 8, 176. dabat 15, 97. eunuchi ferat 18, 324. tenebat 22, 52. Quirini 28, 642. daret miles 31, 75. situ squalent 33, 81. majora dabuntur 35, 279. sceptris inferre minas 3, 306. subdidit Oceanum 8, 42. propior facies 10, 264. muliebribus 18, 428. restituit 28, 98.
- Schœneida volucrem 29, 170.
- scinditis Pangæa juvenis 21, 135. scisso velamine 3, 33.
- scire peto, quæ formæ mali 36, 300. potestis, quid sit 92, 3.
- Scipiadæ major 23, 1. noster Sticho 23, 21. Scipiadæ præclari 18, 455. quis vos nosset? 21, 381. tremendi Pœnis 22, 384. virtus 26, 141. Scipiadum gentem 29, 42. Scipiadas prætulerim 1, 149.
- Scipio sudavit uterque 15, 95.
- Sciron (latro) 3, 253.
- Scironia rupes 26, 188.
- scitatur heriles casus 36, 248.
- scopulosa insula 15, 512.
- scopuli flagrantis 36, 392. nec latere mari 37, 64. per scopulos irer classibus 5, 123. scopulos immanes 8, 104. irridens 28, 271. rotant 33, 169. scopulis conjectis 1, 106. nivalibus Aemi 3, 340. revulsis 7, 93. 26, 71. septem 24, 135. coëuntibus 26, 2. perustis 33, 151. inclusa palus 35, 179. stagnantibus 44, 106. duratos armos 101, 110.
- Scorpius grandine tundat olivas 22, 465.
- Scotica tela 22, 254.
- Scotus movit Iernem 22, 251. Scotro truci 26, 417. Scotum secutus 7, 55. frenat 31, 90. Scotorum cumulos 8, 33.
- scribit senex 22, 434. scribunt sidera 22, 476. scribat Halys 18, 434. scribent te in floribus 1, 278. scribere desierit 22, 307. hortatur amor 42, 8. tibi dedecori? 41, 24. scripsisse priorem pœnitet 42, 5. scribendi labor 41, 3. scribentis voce Serenæ 40, 47. scriptæ arenæ 17, 134.
- scripta ferat 41, 7. scriptis peragenda 21, 303. monebas 29, 237. desponderat puellam 40, 53.
- scrutatur iter 33, 173. scrutetur Iberos 52, 21. scrutatus devia silvæ 101, 90.
- Scylla novos mirata canes 18, 294. Scyllæ fames 3, 296.
- Scyllæa antra 36, 447. Scyllæos inter fremitus 100, 2.
- Scyria

INDEX

- Scyria virgo* 10, 16.
Scytha exercitus 18, 508. *Scythia*
acerbis 11, 25.
Scythiæ *vergentis in ortus* 3, 323.
progenies 24, 255. *in jugulum*
26, 602. *templis* 36, 282. *trans*
Scythiam comitabitur 17, 197.
Scythiam receptat 3, 308.
Scythicus Araxes 1, 160. *Scythi-*
ca convalle 37, 22. *Scythicæ*
rupes 3, 152. *Scythico ab axe*
22, 368. *sub Jove* 74, 2. *Scy-*
thicum pectus 20, 180. *Scy-*
thicus silvis 18, 248. *Trionibus*
20, 238. *Scythicos arcus* 7, 27.
Triones 8, 474. *Scythicas iras*
31, 135.
secessit sic quæ regio? 31, 63.
secerni negant 5, 223.
secat parcendo 26, 122. *natatu* 36,
333. *tenebras luce* 44, 20. *se-*
cant arva volatu 33, 185. *secuit*
rentoria 28, 469. *nave profun-*
dum 32, 1. *livor nascentia fa-*
ta 39, 31.
Secretus doceas 22, 69. *secreta*
curarum 33, 214. *ima profundi*
prodit 35, 117. *in parte testor-*
um 36, 170. *montis patent* 49,
43. *litora Nili nascentis* 5, 244.
senectæ regis 17, 67. *Beli* 21,
62. *fatorum* 26, 197. *Getarum*
nosse 28, 236. *fidelis* 29, 139.
poli 33, 27. *secreti numinis* 28,
611. *secreto fonte* 47, 11. *se-*
cretum posse dari vitiis 8, 273.
meruit 22, 306.
sectæ diversæ 17, 69.
sector citatur 8, 498.
secundat incepta 22, 364.
secunda fama fori 45, 2. *secundo*
de jure certare 1, 21. *macrone*
20, 573. *secundis deis* 26, 52.
securim strictam 11, 36. *vibrat* 22,
376. 36, 358. *securi stricta* 3,
247. *alia* 19, 7. *Thermodon-*
tiaca 35, 66. *securus strictas* 1,
232. *Latæ* 7, 6. *laurigeras* 8,
14. *fraternas* 8, 656. *Susa pre-*
mant 15, 32. *tradat* 17, 337. *vi-*
brare 18, 465. *deformatæ* 20,
130. *infames labuntur* 20, 521.
defensæ surgunt 21, 9. *post*
emeritas 24, 101. *conscendant*
nostra 24, 201. *ad nostras* 22,
312. *comitata tropæa* 28, 15.
sextas 28, 647.
securus fati 8, 394. *damni* 28, 219.
habeto 36, 303. *secura tori* 10,
229. *fururi* 15, 64. *fortunæ*
virtus 17, 2. *gloria* 17, 62. *da-*
mini 20, 52. *maneres conjugii*
31, 57. *vaporis glacies* 33, 166.
poli 47, 6. *securæ comæ* 2, 8.
securi vulneris equi 5, 362. *se-*
curum degere 20, 19. *celum*
39, 10. *te fama non vehit* 74,
12. *securis filvis* 24, 283. *se-*
curas undas 57, 5. *securior re-*
meat 8, 615.
sedit iterum 20, 302. *sententia* 33,
121. *sedere rates submersæ* 8,
628. *hæc ubi genero* 15, 415.
comæ rigidæ 20, 234. *pectore*
Latii cultus 12, 366. *sedenti*
sicubi olim 36, 164. *sedendi*
gloria 36, 14. *sedens ima valle*
1, 210. *patiar* 15, 375. *seden-*
tem cum patre 28, 70.
sedes profugis 3, 266. *vicina Leo-*
ni 3, 365. *animæ removit* 8,
240. *aurea* 8, 584. *hæc am-*
plissima 17, 22. *hæc poruit con-*
tingere multis 17, 144. *suas po-*
suit 22, 13. *arcani* 22, 445. *ca-*
pacior laudis 28, 385. *paternas*
33, 246. *prima datur* 36, 9. *ob-*
securior exquirenda 36, 121. *va-*
cuas 36, 154. *non ulla capit* 98, 7.
sedis summx fastigia 31, 67. *se-*
dem inutare licet 24, 156. *Qui-*
rini 26, 101. *destituunt* 26, 508.
sede prima relicta 1, 20. *deri-*
sti 3, 74. *merita* 5, 2. *concul-*
sa 5, 497. *fugavit* 15, 412. *a*
parva profectas 24, 139. *propria*
locavit 28, 23. *qua?* 28, 316.
tua relicta 35, 216. *in parva*
morari 98, 6. *sedibus certis* 1,
184. *geminis* 18, 50. *a suis er-*
rat 28, 408. *Zephyri relictis* 29,
116. *trepidis* 33, 8.
sedili pigro 20, 388. *sedilia ferri-*
ta 3, 39. *complete* 18, 470.
seditio non illaudata 5, 226. *la-*
nica cadat 17, 248. *humiliscla-*
mosa 26, 467. *occulta parati*
28, 252.
sedantur gemitus 35, 330.
sedula ire parat 1, 76. *matris*
25, 16. *rerum* 28, 97.

leges

INDEX

- feges undique ferri circumfusa micat 5, 390. Mavortia ferri 7, 135. Quincti Curiique 15, 111. responsura colono 18, 19. arida interlucet 18, 116. frugem latūra 18, 495. fraudarit colonum 21, 164. præbuit auxilium 24, 95. libata 26, 162. comitata vestit iter 33, 188. sponte grandesceret 36, 24. picturata jaculisque rigens in prælia crescit 45, 12. segetis ænæ 17, 316. in segetem crescentis belli 26, 26. segetem levi motu percurrere 7, 199. segetes *Romuleas* 15, 75. Iberas 18, 407. unde tot allata? 21, 314. per cultas 28, 296. Phariæ 29, 60.
- fegniscætera 3, 239. ad artem 18, 78. ad ferrum 20, 395. ambigat 26, 548. amor 29, 227. stella 44, 37. segnes nimium 15, 492. fegnibus planctibus 26, 272. fegnities ne marceat ulla 10, 206. non tanta Tonanti 36, 135.
- sejuncta potestas Laribus 28, 407.
- semel litrum transvecta 26, 170.
- semen aulæ fluit 12, 22. semine de alto 1, 142. permisto 17, 303. de uno 20, 490. jacto 21, 322. Cappadocum 29, 192. quo ducti 31, 53. de Hyperionio 35, 44. surgit 44, 23. semina currere vacuo motu 3, 16. *laudum* 7, 59. dissona parru 20, 43. dissolvat 22, 462. belli 26, 26. causæ 29, 35. cunctis præbes 33, 57. iustis discessere locis 33, 248. sui 44, 95. vivida cæli 101, 25. *rerum* 48, 2. in semina verbi 98, 4.
- semideis fingunt 21, 47.
- semifer torvus 10, 145. semiferi Senis 7, 61. *juvenci* 28, 634. *silibus* 37, 81. semiferos partus 18, 1.
- seminecem mergi 5, 65.
- Semiramis mentita virum 18, 339.
- Semiramis turres 1, 162.
- semirutæ turres 1, 109. *semirntas* telas 36, 155.
- semita velox lunæ 22, 438. pigra Saturni *ib.* nota 26, 286. ope-rosa 28, 521. divino gressu claudit 33, 229. *humida* interserviret 35, 100. aratri 49, 26.
- semivir sublatu 18, 171. exul erit 20, 22.
- senator plaudit 24, 49.
- senatus Romani culmina 16, 7. Byzantius 19, 57. confluit 20, 64. bella censeret 21, 327. antiqui 22, 402. meruit 24, 55. decreta 24, 86. votis 24, 212. collecti *delubra* 28, 74. senatum bellatorem 15, 53. commovit 15, 408. plaudentem 20, 135. Eoum 31, 68. senatu claro cingatur Roma 1, 19. juncto stipante 1, 231. Palatino circumvallata 8, 11. toto 8, 583. infecundo 18, 471. poscente 25, 9. sub judice 28, 591.
- senectæ pacis 20, 278. senectæ emeritæ 15, 115. *Cecropiæ* 17, 67. *metum* 26, 53. nemoris 36, 353.
- senectus vicina leto 3, 31. reformidat 18, 94. nulli obstat 22, 410. non exarinata 26, 484. bello discussa 28, 534. grata 31, 63. moritur 44, 103. (*senectutem*) intulerat pax 28, 534.
- senex obsecior 18, 302. te audit 22, 169. verendus 22, 434. Mæonius 10, 234. Syracusius 68, 6. senis infandi 20, 61. Mæonii 29, 20. seni per tot certamina ducto 26, 493. senem longævum mentita 3, 135. sanctum 22, 71. muratum plumis 28, 171. consumit 44, 60. domus videt 52, 2. senes severi 7, 128. cessere juventæ 17, 18. lascivi 20, 327. *prisca* temnunt 28, 548. senum cura 28, 557. vota 50, 28. senibus fluvius 36, 14. senior pater 29, 57. seniore supernas repetente plagas 28, 95.
- senilis animus curis gravibus 1, 154. senili gelu 44, 36. seniles artus 3, 144.
- senium juris 8, 505. excludit ludo Juventas 10, 85. hunc mihi præponit 30, 6. ævi 36, 21. luctu tractura 36, 259. positura 44, 50. senii colorem 15, 209. senio confectus 15, 446. ignorecant 20, 389. *iterum* vernante 21, 316. neglecto squalent 28, 410.
- Senonum arva 3, 132. furiis 15, 126. ligones 24, 92. sanguine 26, 291.

INDEX

- sensus minaces* 3, 98. *corrumpen-*
ria dona 7, 187. *adverte* 15, 388.
corporis damnat 17, 75. *junge-*
re 17, 161. *tuos alienent* 22, 49.
caligine hebetat 22, 133. *pigna-*
ra stimulant 26, 301. *humanos*
expulit 33, 5. *pui* 38, 4. *audacia*
traxit 74, 7. *voxque dei* 59, 2.
sensum detraxerat 5, 48. *intra*
legentis 21, 77. *sensu a nostro*
discedere possit 1, 173. *ambi-*
guo 3, 18. *dolor hæret in alto*
abditus 5, 280. *celeri* 18, 361.
nullo prætereunt 20, 117. *re-*
ducto 20, 518. *vivo carentia*
membra 48, 54. *carentia robo-*
ra 26, 17. *fraudata ætas* 26, 521.
diurno 27, 1. *celeri occurrere*
dolis 28, 237. *vigili prospicis*
29, 229. sensibus nitidis 17, 193.
figenda verba 22, 155. *libratur*
crbis 24, 10. *mansuram tradite*
ficcen 14, 17.
- sententia traxit mentem dubiam*
 3, 1. *anceps volvit dubias even-*
tus 5, 199. *potior* 15, 353. *men-*
tis 28, 292. *requirerit certa se-*
dit 33, 121. *vatis* 42, 9. *sentit*
fastigia juris 28, 41. *suspisia* 35,
 264. *verbera* 44, 3. *sentiat ar-*
dores 33, 225. *iras* 37, 16. *sen-*
sit necem 4, 12. *manum* 38, 47.
nova lumina 99, 9. *sentier ira-*
tam ægida 36, 60. *fulminis*
ictum ib. *sentire nefas* 20, 10.
nullum laborem 24, 207. *latc-*
bras mortales 101, 25.
- separat vis nulla tenorem* 15, 207.
altris mortalia 35, 299. *confi-*
nia 44, 61.
- sepultus nusquam totiesque* 5, 453.
sepulcræ gentes 35, 326. *sepultum*
jure mancipium 18, 211. *sepul-*
tis viva admisce 35, 221. *sepul-*
tos gemitus 3, 257. *meminisse*
desinit 22, 50. *sepultas gentes*
 20, 148.
- sepes aurea circuit* 10, 56.
septi bellis 20, 486.
seposuisset ebur 34, 2.
septem scopulis 24, 135.
septem geminas arces 12, 19.
septena voce resulant 1, 176. *se-*
preno gurgite 3, 185. *septenos*
montes 15, 104.
septimus lunaris globus 35, 298.
- septa intra luas* 26, 504.
sepulcro parvo procede 18, 458.
veteri 20, 232. *rupto prodire*
 26, 443. *ingenti fata solatus* 39,
 18. *sepulcris paribus damnata*
 37, 59. *falsis* 44, 50.
- sequitur viarum indicia* 36, 440.
pars cætera pectus 101, 32. *se-*
quimur quocunque vocaris 3,
 170. *sequuntur prolem fata* 1,
 16. *plaudentes* 10, 172. *ducum*
mores 21, 169. *sequatur quæ*
tale conjugium 33, 119. *seque-*
bar causæ alterius viam 3, 15.
sequebatur facta livor 24, 38.
sequi amorem 5, 261. *invitat*
 20, 236. *pone imperat* 22, 453.
hunc digna tua virtus 39, 21.
sequentum statu 28, 279. *se-*
cutus cælum 32, 11. *mundum sol-*
licita ratione 48, 1. *secutæ præ-*
cepta 1, 263. *secutam cursu fer-*
roque 29, 169. *securi lumen*
Magi 98, 18.
- Serena ire comes* 28, 93. *minor*
natu 29, 118. *hoc poteris esse*
 40, 34. *contenta* 72, 14. *Sere-*
næ fama 10, 120. *fidereæ* 10, 352.
meæ pignus 15, 310. *thalamis*
 21, 73. *titulis* 29, 33. *scriben-*
tis voce 40, 47. *doctæ* 55, 3.
pietate 70, 11. *castæ manibus*
 73, 12. *Serenam redimere sero*
 29, 2. *postgenitam* 29, 49.
pulcram 29, 69.
- serenat aër aquæ terga* 49, 36.
serenus ingreditur 35, 312. *ager*
 36, 232. *respice* 39, 33. *sereni*
fraus 8, 425. *serenum ver* 1, 272.
perpetuum 17, 208. *conjura-*
tum splendere 26, 49. *tibi ser-*
vatum 28, 542. *sereno tuo risit*
natura 8, 183. *curriculo* 22, 439.
lapsu 33, 13. *convexa patent* 35,
 91. *serenos fratres* 17, 167. *im-*
bres 47, 5.
- Seres tendent flamen* 1, 179. *vel-*
lera dabunt 7, 211. *re adorent*
 8, 258. *tribuere subtermina* 8,
 601. *te vellere ditent* 18, 226.
Serum volamina 10, 211. *sta-*
mine 18, 304.
- sericum* 1, 179.
serica oneri 20, 338. *rubra cri-*
spetur 28, 577. *frena fucan-*
tem 22, 350.

series

INDEX

- series Curii 18, 457. densior gestorum 21, 139. Aelia 29, 56. extrema accipit 36, 12. seriem gentis 8, 21. meditata ruinis ira 26, 172. pulcrum 28, 419. pugnarum 29, 221. factorum 33, 52.
- seria joci miscet 22, 165.
- sermo qui duceret aures 17, 20. captatur 22, 163. sermonis mella politi 17, 251. fucari opem 28, 593. sermone crebro 8, 269. parentis fruitur 10, 230. longo 15, 325. longe petito 26, 384. medio 28, 426. blando 29, 138. tenero 35, 323. sermonum permixta potestas 5, 74. gratia mecum 36, 205.
- serpens calcula 3, 228. multus per nubila tumet iratus 7, 139. complectitur antrum 22, 428. squamis viret *ib.* ebria 24, 367. serpentes necarunt 101, 63. serpentum torti hiatus 3, 66. vago volatu 5, 178. virides spumas 15, 173. rictus 21, 262. ossa 36, 342. serpentibus fulvis 33, 199. fessis 35, 161. iunis vivit 37, 89. arines Hydram 101, 40.
- serpit per membra flex 37, 99. languida 46, 4. serpunt hederæ 35, 111.
- Serranus consul 3, 203. dictator 8, 415. Serrane, jugera scindis 18, 454.
- serum Martia laurus erat 23, 20. seruo Pierio 29, 2. serua dispersa 10, 154. stellantia 10, 274. spica 15, 137. refudit 18, 91. flauentia comarum 36, 126. florea 49, 10. sertis calidis thalami 21, 5. fragrantibus 22, 471. nostris cupiant ornari 35, 87. insolitis mitescere 35, 145. regalibus 44, 85. suis tempora vincita 101, 7.
- servator juris 21, 163. fœderis 26, 496. servatorem videant 22, 391.
- servilis laurea 18, 503. pubes 18, 509. horror 26, 272. servile gemens 15, 365. servili crimine 18, 26. servilibus regnis 20, 593. arvis 24, 126.
- Servilius egit 18, 217.
- servit Africa 21, 18. cui machina rerum 35, 281. ceu constricta 51, 7. serviat hoc genus 18, 332. mare 37, 33. serviret adhuc 18, 57. servirent legibus 21, 167. servire coacti 3, 194. tyranno 5, 390. ultro cupiat Barbarus 8, 485. cuperet 17, 165. famulo 20, 319. dati 26, 541. lupatis 1, 82. 73, 2. servisse ligo-nes 24, 92. servitum ducor 35, 264.
- servitium (*Eugenius*) 1, 138. pati 11, 28. verulum 18, 43. expulit 22, 325. sub principe credit 24, 114. servitii jugum 8, 260. ordo 18, 150. servitio pares 20, 352. subactus 21, 217. populos traxerat 26, 618.
- servatis poenam sceleri 20, 36. servant vestigia 28, 174. servant orbem stabilem 2, 17. quos servavit amat 28, 388. servaveris urbem 24, 69. servare quietem 85, 5. rigorem intactum virio 1, 41. servasse repertum 22, 326. juvencam 21, 313. servantia continuum simili lege tenorem fata 1, 17.
- serus munera offert 22, 151. redit 36, 168. sera fides veri 26, 554. feri transacta gemunt 20, 501. serum, quod instat, creditur 20, 53.
- servus erit 18, 479. servi admis- sus in usum 18, 142. rabies 18, 184.
- seta sævior aper 53, 2. setæ men- titæ cornua 46, 6. nigræ se jungit 46, 15. per setam vis alta meat 46, 18. seris rigidum 24, 319. trifidis horrebant 101, 109. setas flavescentes (*leonis*) 26, 327.
- seu tu vir, seu Numen 3, 171.
- Severi bellatores 28, 421.
- severa antra 2, 14. severam cani- tiem 33, 49. severas genas 3, 135.
- sexus quid possit uterque 1, 201. hic imperat 18, 322. alter pe- pulit, nec suscipit alter 18, 467. alter in armis 20, 224. solus discrimina dabat 35, 29. sexum vicere 17, 154. virilem 20, 139. domini mutasse 20, 552. fate- tur

INDEX

- tur 24, 246. *flexu* recepto 11, 34. utroque 22, 360. gemino splendida 29, 68. in debiliore 50, 18.
- sibilor* glaciali 22, 459.
- sibilus* vibratur 101, 33. *sibila* vulgi 5, 399. mentitur 7, 141. nota magistri 26, 409. minentur 28, 568.
- Sibylla* cæca 19, 38. *Sibyllæ* rabidæ delubra 8, 148. *carmina* immota stant 15, 29. *auguriis* 24, 166.
- sic comparandi* 1, 49.
- sic* famulerur - timeat - fluat 1, 160. *est* 20, 156. *sic* placida, *sic* severa mente 22, 66. non *Aethiopum* pererrem campos 74, 1. viribus vincor 37, 17.
- Sicambri* comitentur 15, 373. *gladios* curvent 21, 222. *flavente* cæsarie 24, 18. *Sicambri* flavis 26, 419. *Sicambros* in medios 10, 279. *conf.* & *Syc.*
- Sicambria* detonsa 18, 383.
- Sicania* Marcelle ferox 18, 456. *Sicaniam* trifidam 17, 204. *ferens* 35, 160. *quærit* 36, 140.
- Sicani* dixere 35, 112.
- Sicanos* fines 33, 218.
- sicca* spicula 24, 269. *sicco* lumine 15, 130. *siccum* gladium 5, 235. *ferrum* 22, 16.
- sicubi* federit olim 36, 164.
- Siculus* honos 50, 42. *Sicula* incude laborat 7, 192. *Siculi* *juvenci* mugitus 15, 187. *Pelori* 36, 255. *Sicula* caverna 35, 173. *Siculo* tyranno 18, 165. *Siculum* æquor 4, 9. *fretum* 15, 81. *Pelorum* 28, 287. *Siculis* jugis 24, 314. *terris* 33, 139. *arvis* 36, 84. *Siculis* ad amores 21, 187. *Siculas* urbes 24, 142. *in* oras 33, 139.
- sicut* erat 7, 163. *erant* 36, 382.
- sideres* gener 17, 166. *sideres* acies 1, 23. *Serenæ* 10, 252. *alumnæ* 36, 178. *sideres* gurgite 28, 178. *supercilio* 40, 58. *sidereum* onus 8, 570. *sidereis* jubis 3, 352. *sideres* artus 31, 3. *recessus* 101, 88. *sideres* aves 30, 330. *in* ulnas 29, 219. *turres* 37, 32.
- Sidonii* maris 8, 600. *Sidonie* matres 15, 191. *Sidonio* astro 5, 450. 33, 273. *Sidonias* inter *juvencas* 10, 113. *vestes* 10, 212. *chlamydes* 22, 88.
- fidus* dulce ostendere dei 3, 275. *novum* invitare 7, 172. *avi* re-luxit 8, 190. *sperant* 20, 507. *imperii* 28, 23. *cognatum* 44, 18. *sideris* instar 26, 458. *fidere* ad-jecto 5, 3. *Hyperboreo* 5, 240. *quo* dextra regatur 8, 424. *corusco* 11, 1. *corrupto* 15, 40. *sub* gemino 19, 35. *certo* 20, 197. *non* ferrur 20, 424. *excusso* 22, 272. *brumali* 26, 322. *quo* 28, 445. *clementi* fovit 31, 120. *medio* lunæ 101, 120. *ad* sidera prolata moles 5, 136. *nomen* tollunt 24, 196. *sidera* cum proferrent partus 1, 146. *donec* 3, 142. *pete* 3, 363. *non* semper pacem habent 26, 62. *testor* 5, 165. *quid* *prostant* 8, 30. *parturit* æther 10, 275. *volvebat* 15, 214. *confusa* 15, 496. *septem* 17, 103. *obluctata* polo 16. *liquimus* 17, 171. *vaga* 21, 63. *scribunt* 22, 476. *frædavit* 26, 247. *respirant* 29, 53. *afflata* 33, 2. *damnavit* luctu 35, 240. *sunt* altera nobis 35, 283. *mirantur* Fauni 36, 17. *concussit* 36, 66. *famulancia* 40, 35. *Siria* 101, 124. *regit* 68, 12. *vaga* Saturni 75, 2. *cognoscere* 76, 2. *nova* lustrantes 68, 16.
- Signifer* *Zodiacus* 1, 241. *vergitin* Austrum 3, 364. 17, 120. *titu-bavit* 21, 145. *sublimis* Latine au-læ 28, 22. *latissimus* 33, 102. *mentitur* 68, 9.
- signifer* nec ullus 10, 296. *premi-tur* nec ullo pondere 15, 419.
- signat* casus 22, 292. *signant* nu-bila 33, 180. *signet* titulos 26, 644. *signabat* jura 18, 380. *signa-vit* liquido tramite nubes 7, 163. *Olympo* 28, 170. *signabitis* an-num 8, 654. *signare* cælum co-rona 10, 272. *signatur* tempora cornu 35, 54. *vestem* acu 44, 87. *signatus* flore juventæ 22, 351. *signatum* bene tempus 1, 265. *signati* ferro 20, 343. *signandum* annum 22, 452.
- signum* dat 1, 206. *signa* ruerodi-dedit 37, 60. *rotarum* 36, 431. *deis*

INDEX

deis adversa tuli 35, 256. *doloris* 35, 123. *impia tollis* 33, 65. intulit Oceano 29, 49. verbere infonuit 28, 625. movet 28, 495. attollere 3, 86. Aegypti (*magica*) 3, 147. adversa furori 3, 266. communia canunt 3, 348. flexisset 7, 25. quid ferant apparet 8, 192. Mavortia 10, 187. obvia tulisset 15, 247. Martia 18, 505. præmittunt 20, 31. contra tot 20, 54. Romana 20, 225. mollescunt 20, 562. tremenda inferret 23, 10. anni prioris 26, 238. spirantia 26, 612. *volantia* nubibus 28, 46. cognata 28, 401. ad tua signa vocas 7, 176. *ad signa* revirescere laurus 28, 38. signis privatis 5, 77. tot 5, 151. innumeris 7, 193. bellorum positis 8, 8. *Hellepontiacis* 18, 256. excitis 20, 406. *diffusa* turba 21, 152. tuis jungi 21, 234. *junctis* 21, 333. jubet 24, 85. undique properantibus 26, 405. salutatis 26, 462. collatis 45, 27. *femineis* 76, 6.

Silentia æterna 5, 490. rupere 8, 144. adhibere somno 18, 418. vaita 21, 228. suspensa 26, 457. fieverunt montes 34, 7. tenebrosa rumpunt 35, 329. nocturna 36, 404. quem habitura finem? 42, 1.

Silenus clavum intorquet 24, 363.

Silet pars itupescata 36, 448. silent antra 28, 29. atria 33, 84. silenti populo 35, 237. *silentes* anni 17, 157. silentium rex 37, 45.

flex religiosa templi 33, 201. quæ per membra serpit? 37, 99. anihela flagrat 48, 42. cocta 49, 20. prodigiosa 57, 4. mira 60, 7. membra ligat 87, 7.

silva lanigera 1, 180. pascebat leonem 3, 285. Gallica 17, 308. carinas texuit 21, 314. secuta chelyn 34, 8. favis undaret 36, 25. superbit 36, 337. longa, fortis 36, 367. minax stat corpore toto 45, 11. silvæ ferant mella 1, 250. loqui 28, 32. *in-far* habet hasta 35, 25. frondosæ panæralia 101, 70. devia

101, 90. silvam cedere 8, 344. facilem juvenis 101, 102. silvarum decus omne timorque 24, 319. silvas trepidas 5, 256. vastas opponite 8, 105. sic flagrasse 8, 470. involvant 17, 238. curvatas glacie 21, 128. migrantes 22, 172. timidas inclinant 33, 206. steriles 101, 104. ad silvas redit 27, 4. silvis fractis 8, 538. advectum delphina 18, 355. submissis 20, 173. exactis 22, 198. dominatis 24, 237. securis 24, 283. sub horrendis 26, 359. vastis 26, 408. opacis 28, 518. turiferis 35, 81. caris pepulit 36, 285. rudibus 36, 366.

silvestres deos 31, 19.

similis monitrat 10, 107. fui 17, 212. similem consilio, vel Marte 17, 162. in similes clementia 18, 189. similes sibi conjunxit 18, 342. causas 47, 24.

simius simulator 18, 303.

Simois intremuit 21, 264. miratur 36, 372. Simoënta canit 9, 20.

simplex gratia 8, 283. pudor 28, 565. triplici in nomine 98, 28. simplice cultu 3, 217. *simplices* lacrimas 14, 4.

simul ira obruit virum, simul moror 5, 197.

simulacra pallida 3, 127. ferrea 5, 359. Martia 8, 539. pompæ 28, 374. viva 28, 573. certa mali 36, 69.

simulator oris humani 18, 303.

simulare fidem 3, 98. simulata Cynthia 68, 10. simulati juris 28, 7.

sincera bonorum fors 21, 25. sinceri sacri 95, 21.

singula ceu nondum transacta timet 36, 260. per singula cernens 28, 565.

singultus varios 26, 407.

Sinis (*latro*) 3, 252.

sinister fetus 3, 29.

sinuatur in arcum 10, 149. in orbem 35, 15. mensa 94, 1. sinuatur curvo ductu 5, 375. *sinuare* molles fugas 8, 540. Oceanum 33, 268.

INDEX

- sinuosa* draconum membra 33, 179.
sinuosa terræ 15, 517.
 finus laxus 1, 89. maternos 5, 68.
 in sacros 8, 127. tot curvare 8,
 462. carbaseos 20, 183. cingit
 20, 447. longos tentare 32, 7.
 cæruleus 35, 48. regales vinctu-
 ra 35, 95. stellantes 35, 363.
 cincta 36, 377. in nostros fudit
 37, 127. abstrusos 49, 42. re-
 fluos 60, 4. virginei tumuere
 95, 8. virgineos habitare 98, 5.
 implessent venti 100, 6. in sinu
 reptavit 3, 94. sinu *Ambrosio*
 10, 110. gestaverat 15, 394. in
 ipso bella nascuntur 20, 576.
 vasto 22, 427. confanguineo te
 recipit 33, 106. dulci ferre 36,
 174.
 Siren dulce malum pelago 100, 1.
 Sirenes requies 36, 205. Sire-
 num cantus tenaces 29, 23. Si-
 renas volucres abegit 36, 190.
 Sirius ardens 3, 241. 59, 5. alla-
 tret 22, 466. urit flores æsti-
 bus 29, 6. violis pepercit 31,
 120. sævo igne nocet 49, 92.
 Sirium torrentiorem 11, 20.
 Siria sidera 101, 124.
 sistit rapidas (*mulas*) 51, 12.
fistio Amazonio 18, 499. *fistris* so-
 nat 8, 574.
 sitiebant sitamina 33, 259. sitiens
 plus 22, 112. haurire cruorem
 26, 604. sitientes carmina ru-
 pes 34, 19. *sitientia* pila cruo-
 res 5, 232. sitientibus frustra
 ægris 27, 9. hominum aras 36,
 282. populis 47, 18.
 sitis scelerata 3, 220. ista cruoris
 5, 152. decepta 5, 510. consu-
 mit venas 48, 21. sitim prohi-
 bere fontibus 44, 14. dolia vin-
 cant 77, 12. siti ardebit 3, 104.
 situm mutavere 33, 142.
 situ exesos ligones 22, 195. sædo
 squalent 33, 81. campos hor-
 rere 36, 37.
 five - seu 1, 80.
 sinaragdo virides loricas 22, 89.
 sinaragdis virent 8, 586. *trabi-*
bus 10, 88. sinaragdos virides
 70, 17. 73, 8. inter Erythræas
 28, 563.
 Smyrna dedit 29, 147.
 soboles fulgentior 1, 240. magno-
 rum regum 10, 253. sobolem
 promissam 22, 336. fratris ama-
 vit 29, 107. non tribuit Lucina
 secundam 33, 123.
 sobria mens 18, 229.
 focci risus 18, 299. *focco* pulpita
 personat 17, 313.
 focer æquoreus 9, 3. Augusti 13,
 9. futurus 21, 78. docuit re-
 gnare 24, 120. focerî faces 15,
 309. Augusti 22, 233. sanctum
 nomen 26, 304. obsequiis cer-
 tant 72, 12. focero te felicior
 22, 78. cum duce 28, 425. re-
 ferente mercedem 29, 185. fo-
 cerum Augusti 24, 166. fallen-
 te rota 29, 178. confessus 35,
 230. foceros inflexit 40, 45.
 focias pudicas 24, 241.
 fociat dextras 3, 223. flores 35, 140.
 sociarent Orphea 40, 1. sociare
suprema circuitu 5, 373. cater-
 vas 21, 233. sociantur subitis
 furtis 48, 39.
 socia corona stipant 35, 56. sociis
 venalibus 21, 64.
 socius suspectior hoste 28, 309. so-
 cium sprevere 18, 150. lumen-
 bat honorum 28, 66. socio te
 8, 351. sociis his fretus 15, 194.
 tot amissis 28, 130. socios pa-
 tres admittere 8, 581. bellada-
 bunt 20, 222. pejores legit 20,
 558. apportet an hostes 26,
 456.
 Socratico ab ordine 17, 87.
 focrus arida 18, 269.
 sodalis Cycni 28, 174. sodalem
 absens eloquio doce 41, 19. so-
 dales unanimes rurbare 3, 105.
 inter lætos 8, 376. Marti (*flu-
 vii*) 26, 339. *Boreæ ib.* aufer-
 ret 28, 313.
 sol flammigeris mundum comple-
 xus habenis 1, 1. occurrit equis
 8, 66. ardentior 8, 181. pa-
 tiens cælum commune *remisit*
 8, 191. quicquid *inbuit* 8, 389.
 occiduus 8, 426. 15, 494. vel
 progrediens, vel occiduus 21, 161.
 quantum igneus ambit 22, 60.
 tibi preparat annum 22, 423.
 infecerat igni genas 31, 42. dux
 auroræ 35, 46. medio instirit
 altior axi 36, 234. oriere 41, 14.
 glaciali

INDEX

- glaciali frigore victus 101, 125.
 folis orbita 5, 155. ante *fidem*
 7, 2. vapores 5, 207. habenæ
 15, 153. equos 21, 84. in or-
 tus 21, 338. avem 22, 419. equi
 22, 470. habenis 28, 193. &
 principis radiis 28, 539. purior
 fervor 44, 15. vapore 47, 17.
 foli tenebras indicat 17, 129. so-
 lem combibit vestis 8, 552. *tardum*
 discedere cupit 10, 288. ad
 utrumque 15, 48. condit 20,
 239. levat *ib.* æquore levat
 29, 51. nasci fecerat 35, 44. di-
 dicere pati 35, 198. Elysium 35,
 284. salutat 44, 45. pallescere
 48, 3. sole perusta arundo 1,
 218. cum roseo 7, 131. *afflatus*
 vicino 15, 348. *refugo* 15, 399.
nimio 21, 250. verito 26, 235.
 assiduo 33, 259. fruuntur com-
 muni 35, 261. Soles rapidos 8,
 341. admittere 10, 250. gemi-
 nos 18, 7. pari 20, 411. accen-
 sos sustinet 28, 215. torrentes
 temperat 35, 105. condit, redu-
 cit 52, 13. folibus torrida (*Li-
 bya*) 5, 42. *ora* pallidior 18,
 260. effecto pulvere 21, 350.
 matutinis 35, 120. indomitum
 rigorem 58, 1.
 solatia dabit 5, 19. tribuit 8, 93.
 clari fati feret 15, 381. propriæ
 sorti 18, 205. darent 20, 355.
 mortis sibi missurus 21, 339.
 ferat 28, 308. magni luctus re-
 stituens animo 29, 105. erepta
 sibi lugebant 34, 3.
 solitum timoris 25, 15.
 solidatur culmen 33, 242. solida-
 ta terga Danubii 5, 27. *solida-*
tam galeam 15, 210.
 solidis lymphis 101, 67.
 solidis sex emptus 92, 3.
 solium Cræsi 3, 198. Parthorum
 8, 214. auroræ 28, 84. ante
 ducis 33, 49. solio pulsus 15,
 409. pollentem 18, 213. *avito*
 20, 457. fultus eburno 24, 199.
 28, 588. rudi fultus 33, 79.
 generi 40, 50.
 sollennis campus 28, 5. sollenne
 secundis rebus vitium 22, 161.
 sollennia omina 8, 612. refe-
 runt Baccho 35, 67.
 sollers hiems 56, 3.
 sollertia *abdit* 17, 41. juris 21, 32.
 Pæoniæ curæ 26, 121. fallat 29,
 32. parit artes 36, 32. artis 50,
 23. mundi decepta 98, 13.
sollicitas signa 18, 506. sollicitat
 pudorem 33, 132. sollicitavit
 aquas remis 32, 2. sollicitare me
 studium solet 27, 12. sollici-
 tante die 60, 6. *sollicitatur* equis
 44, 3. sollicitatus Athos 3, 336.
 sollicitus sopor 3, 212. *pudor* 14, 3.
 æther 26, 379. solliciti scenæ 20,
 339. pro te voris 22, 174. so-
 licitæ vitæ 36, 23. *sollicito* pol-
 lice 17, 127. cursu 33, 29. visu
 98, 17. sollicitum pudorem 35,
 325. sollicitis collibus 1, 50.
sollicitas telas 72, 15.
 Solonem talem sensere 8, 507.
 solatur vulnera 10, 46. labores 22,
 343. infantes gremio 35, 47.
 alumnum dictis 44, 49. dolo-
 rem 35, 276. solabor curas 33,
 110. solabitur æstus 17, 196. so-
 lantia fauces carmina 43, 5. so-
 latus fara sepulcro 39, 18.
 solitio Meroën rentabimus 1, 135.
 solum pollutum 20, 38. scinde 20,
 195. nudum 20, 298. exposi-
 tum calcare 26, 428. fatale vir-
 tutis 26, 637. commune 39, 56.
 putre 49, 15. foli effossi operta
 8, 332. vires 17, 178. jura 26,
 10. solo reddere cives 15, 200.
lapsuro 24, 340. pendenti 26,
 348. victrici 28, 25.
 solvis noxia pectora 98, 19. sol-
 vit equos 1, 122. lites 5, 494.
mare, ventos, fulmina 10, 126. flu-
 vio 18, 296. tumorem pectoris
 48, 47. solvant prælia 15, 276.
 cum solveret onus matris 1, 146.
 classem 15, 485. obsessos 21, 115.
 massas 24, 235. solvet lacrimis
 5, 91. solvite Titanas vinclis
 37, 28. solvere corda neçtare 1,
 247. solvitur in laticem 36, 251.
 quo solvimur omnes 44, 101.
 solvi arcus imperat 5, 229. so-
 lurus stupris 15, 446. subdit
 28, 344. soluti studiis 20, 510.
 solutæ claustris leges 26, 37. præ-
 lis telæ 31, 101. *solutis* lacrimis
 5, 258. legibus 15, 140. nivi-
 bus 26, 167. crinibus retro 36,
 382.

somni-

INDEX

- somniferam* virgam 33, 78.
somnia fingere possent 18, 172. *Aegyptia* 18, 313. *narrari* 26, 228. *non nobis* 26, 544. *aurigæ currus* 27, 5. *irrita misit* 27, 22. *monent variis infausta figuris* 36, 124. *per somnia fatur* 15, 329. *vidi* 36, 437.
somnus alternum rapiat anhelitum 14, 24. *frena Lethæa regens* 15, 213. *tempora frustratur* 22, 140. *favet* 27, 15. *erat mecum* 36, 206. *non erit* 36, 318. *somni inter præscripta ducti* 18, 67. *illi sub nivibus* 26, 360. *oria* 29, 144. *unanimi consortia* 35, 368. *somno soluti* 8, 335. *membra fessa resolveris* 11, 21. *sacro* 18, 418. *longo excita* 25, 1. *religata* 28, 472. *si placido cessissent lumina* 29, 91. *sparsio* 33, 274. *longo torpentia antra* 34, 51. *omni perit Proserpina* 36, 70. *indulget* 80, 1. *somnum reliquum detersit pollice* 31, 27. *excussere* 36, 110. *për somnos* 15, 354. *in somnos labitur* 5, 327. *somnos recipit* 5, 139. *permisit inertes* 7, 41. *teneros carpebat* 15, 328. *incestos excitet* 15, 447. *monitos imagine certa dignantur* 22, 217. *quæsitum* 31, 1.
sonipes hostilis 5, 35. *prætentet profundum* 8, 347. *calcaribus arsit* 8, 546. *nobilis* 10, 289. *ignarus habentæ* 15, 439. *illustret circum* 17, 284. *Mætylus* 26, 148. *depastus frondes* 28, 240. *ambustus* 28, 344. *felix* 73, 1.
sonitus accepit 1, 209. *sonitu exhaustus inani* 28, 262.
Sonno docet 21, 241.
sonat regio 2, 11. *plorabile verbis* 18, 261. *turba* 24, 357. *parma grave* 28, 628. *sonant convivia cantu* 22, 142. *verbera* 35, 333. *templa numine* 101, 2. *ora* 101, 35. *terga* 45, 26. *sonet parentem* 28, 493. *sonuit rupes* 1, 125. *sonuere quidquid atria* 17, 88. *sonare cornua rauca* 5, 57. *sonantibus arvis* 36, 423.
sonorus Phlegethon 3, 119. *sonora fluctibus subitis* 15, 512. *sonoras torrentium furias* 7, 45.
fontes pariter iustique 20, 508. *fontibus hydris* 33, 39.
sonus attingit aurem 26, 412. *fit* 37, 6. *sonos heriles* 8, 67. *ducis ab ore* 34, 52. *barbaricos* 51, 8.
Sophene venit in mercem 18, 220.
sophos clarum repeto 74, 18.
sopierat cantus 21, 4. *sopire labores* 5, 324. *sopitæ artes* 17, 264. *sopito pectore* 27, 2. *sopitis cantibus* 34, 1. *sopitos torpore populos* 36, 22.
sopor nigras diffuderat alas 5, 325. *irriguus* 27, 10. *fingere nil potuit majus* 27, 25. *ora decet* 31, 6. *ille bonus* 36, 276. *soporis nate* 21, 309. *raciti fraude* 28, 477. *Sopori materno facies ingesta* 36, 81. *soporem sollicitum curis abruptura* 3, 212. *leto junxere* 20, 437. *sopore ætivo jaceat* 47, 41.
soporíferas vices 36, 404.
soporatis linguis 33, 281.
sordent tibi citharæ 31, 48. *sordere tabo* 7, 82. *sordenti alumno* 26, 358.
sordibus purgatis 20, 383.
soror stirpe 10, 41. *uxor* 20, 88. *Augusta* 28, 553. *nata Jove* 29, 23. *sororis fata* 29, 187. *nomen* 36, 211. *munera* 70, 1. *per sororem testatur* 18, 263. *sororem fidam* 29, 113. *fraudatam sole* 26, 235. *sorores infernas vocat* 3, 27. *reduces (Mnse)* 4, 1. *frondosæ* 7, 125. *Idaliæ* 10, 100. *Strygiæ* 20, 31. *fronde mutatas* 28, 171. *Nomoriades* 29, 131. *nunc ite* 35, 119. *cupidas* 35, 238. *conjuravere* 36, 198. *sororum numerosa turba* 9, 3. *præsidio* 36, 229. *nobilium ramis* 40, 11. *penetrabilia* 101, 3.
sors durissima 18, 71. *sincera bonorum* 21, 26. *aspera fati* 28, 283. *sorris diræ* 5, 90. *privatæ contagia* 8, 123. *miræ munere* 26, 445. *supremæ* 33, 100. *conscia* 46, 8. *sorti propriæ* 18, 205. *sortem ducunt* 1, 156. *præbere* 1, 157. *meam lingue* 3, 363. *in tuam transtulit urbes* 15, 259. *paratam* 28, 84. *novam jactantia flumina* 28, 513. *patrui* 29, 124. *alienam lingue* 35, 220. *cognoscere* 36, 298. *sorte remotæ* 10, 325. *divina genitum* 36, 61. *patria florens* 42, 18. *parili* 101, 61.

INDEX

- 101, 63. sortes malignæ 26, 552.
nec incertas versat urna 35, 332.
fortita animum 1, 154. Veneris
figuram 91, 3.
fospitis patriæ 26, 434. fospite te
22, 201. me 26, 523. qua 36,
417.
spado consul 18, 296. Tiresias 18,
315. transibis 19, 33. succin-
ctus 20, 62.
spargit coactas (*mulas*) 51, 11. colla
(*equus*) 70, 10. sparsit nihil vi-
goris 20, 498. *sparsere* cæsariem
8, 446. violas umbresque rosa-
rum 31, 118. sparge diem me-
liore coma sol 1, 3. *spargere*
glandes funda 7, 50. spargens
rore pio 28, 327. *spargentes* flam-
mas 17, 325. spargitur turbidus
aër 49, 35. sparguntur in omnes
21, 33. spargentur viæ flore 22,
400. sparsa comam 24, 303. spar-
so somno 33, 274. sparsas (*mu-
las*) angustat 51, 11.
sparsiones theatrales 1, 43.
Spartacus congressus 26, 155. Spar-
tace, lenis Rufino collatus eris
3, 255.
Spartanus proculcet acervos 8, 471.
fregit Athenas 24, 162. Spar-
tane Eurota 1, 237. Spartanis
matribus 17, 153.
Spatiale diadema ferebat 10, 167.
spatiosi tractus 2, 7. spatiosior In-
dia tradita Poro 39, 19.
spatium vix præbuit orbis 8, 478.
naturæ 16, 11. meriti 24, 43. vi-
sus non capit 24, 132. morandi
26, 118. relictum supplebat ara-
nea 36, 157. pugna discrimi-
nat 37, 74. ætatis edax 59, 6.
spatii multo æquore 5, 172. spa-
tio indulget 10, 249. *relinquit*
ventos 17, 207. debilitatur amor
41, 12. nil fallente modum 45,
33. ingenti fusus lacus 49, 2.
spatiis cedentes 21, 48. parvis
28, 364. nigrantibus Erebi 33,
279. internigrantibus 45, 14.
terræ 95, 14.
species celsa potestatis 10, 320. ar-
mati niter 20, 73. Romana 22,
402. non *diffona* cœru 28, 6.
levis Triviæ 35, 27. apparuit
aulæ 36, 148. tales armentorum
14, 1. in speciem plantæ se figu-
rat 15, 507. primæ 45, 15. spe-
ciem lætam prætereundere fraudi
22, 35. *inter aulæ* 28, 558. fra-
tris adempti sibi reddit 29, 110.
specie amissa 8, 83. exigui *fundi*
15, 158.
spectator focii 18, 450. vel causa
agendi 28, 440.
spectacula impia 5, 63. totos *con-
sumant* montes 17, 309. posce-
re 20, 365. illustrare 24, 239.
debita reddit monti 28, 272.
regia 62, 1.
spectata graviter salus 26, 114.
in *speculi* fati restitit 15, 249. pen-
dere 26, 570.
speculatus ab arce 33, 212.
speculi vultus egebat iudicio 10,
106. *speculo* se damnare 18, 94.
specu gelido 11, 19.
spelæa metuenda ferarum 26, 354.
spelunca tegebat 7, 77. immani
ævi 22, 426.
Sperchius lavit comas 26, 183.
spernebat munera 3, 201. nec spre-
vit regina domum 40, 23. spre-
vere patrem 28, 106. sperne ar-
tus seniles 3, 144. sprevisse pot-
est 22, 183. semel 28, 366. sperni
faciles 18, 426. *spreto* auxilio 21,
235.
sperat nihil 36, 141. conjugium Dia-
næ 37, 40. sperata veni 5, 98.
spes anxiosa agit mentem 1, 66. vo-
rumque *spoli* 7, 10. irrita valli
concidit 7, 91. ægra 10, 14. *se-
cunda* 10, 294. unica 15, 62. suas
commisit asylo 15, 391. sola mari
18, 245. nulla salutis 20, 276. non
existat 20, 324. una in te 20, 591.
improba nunquam lætata diu 26,
73. omnis abijt 26, 281. vana 26,
388. prospera addita menti 26,
469. exemta Geræ *ib.* Italas au-
get 28, 24. una deæ 35, 138. spem
fragilem vitæ tuebor 5, 12. fo-
vens 28, 447. spe nutrire 20, 433.
captus inani 21, 345. elusæ 22,
223. maior 24, 6. lusit urbem 28,
367. propiore tori 28, 524. tre-
pidante 29, 96.
spicis illustris 22, 256.
spicea ferra 15, 136.
spicula direxit 3, 81. tendunt 5, 462.
tendere cornu 7, 49. nostra ty-
rannum figant 8, 359. *Gortynia*
tendis

INDEX

- tendis 8, 528. torquet 21, 354.
Cyclopus 22, 27. poscit 24, 268.
 flammea intendunt 31, 20. in il-
 lum rapis 101, 111. sparsisse 45, 2.
Spina devehit (*fluvium*) 49, 55.
Spira devehit (*fluvium*) 49, 55. spi-
 ram retorquens 26, 65. spiritus re-
 geret montes 2, 3. remissis 5, 364.
 Zephyros tranant 33, 184. *dila-*
psus in æquor 37, 114. tardantur
 101, 32.
Spiraminis actu 48, 36.
 spiritus letifer 35, 202. oris 36, 151.
 ardet stannis 101, 123. famula-
 tur inclusus 68, 7. infons 98, 27.
Spirat figuris 8, 592. *opus* Miner-
 vam 22, 341. sulphur 33, 154.
 quicquid Panchaia 35, 81. solum
 ignem 49, 15. conjugium Dianæ 37,
 40. spirant præfagia 28, 34. præ-
 cordia Phæbum 33, 6. altaria fu-
 mo 44, 96. *spirent* crateres 10, 197.
 spiravere notis animæ 33, 240.
 spirans ruptas Alpes 28, 442. spi-
 rantia balsama 1, 252. signa 26,
 612.
 splendet Bosporus 3, 175. gloria
 oris 26, 587. splendere ligones
 cogit 22, 195. serenum 26, 49.
 splendentior igni clipeus 37, 77.
 splendor honore crescat 17, 15. suus
 est famulis 18, 30. hic juveni
 31, 69. splendore vario cingant
 33, 102. sanguineo induit 35, 92.
 nigro *ib.* splendoribus tremulis
 1, 123.
 spoliar ditem 3, 299. spoliaverit
 ætas 47, 30. spoliatur amicis
 39, 24.
 spoliium rapis 101, 98. spoliis li-
 ventibus Cœi 36, 347. agrestibus
 35, 139. avitis 31, 71. iustis 28,
 406. Romæ 28, 193. micantes
 arcus 28, 50. Vindelicis austam
 26, 415. vestita quercus 3, 339.
 onustus 8, 653. Indorum 10, 217.
 ditat 15, 197. Firmi jungantur
 Sildonis opima 15, 343. nec suf-
 ficit 18, 250. repletus 20, 228.
 gravis 20, 572. Alamanorum
 24, 17. indutos arcus 24, 67.
 affuerum 26, 94.
 spondebat ducem 21, 45. sponderet
 meliora manu 26, 268. sponde-
 rent prospera 20, 57. spondente
 fidem 18, 420.
 sponfa relicta mihi 10, 29.
 sponte carina decidit in fluctus 8,
 91. tuus florebit ager 33, 197.
 crematur 44, 57.
 spumis furialibus undantes 3, 76.
 sanguineis 22, 350. ditibus aëni
 35, 96. infectæ arenæ 35, 203.
 perfunde 73, 8. *spumas* requirit
 serpentum virides 15, 172.
 spumeus vapor 49, 64.
 spumat torrens 3, 272. spumant
 oblivia 33, 281. spumet aper 34,
 243. gemuna 60, 3. spumavit ve-
 neno 2, 9. spumare tuis mavult
 lupatis 8, 564. spumantem arri-
 pis 101, 115. *spumantia* æquora
 29, 124.
 squaler inops pecudum 5, 40. squa-
 lent agri 18, 244. neglecto senio
 28, 410. sceptrâ situ 53, 80. squa-
 lebat limes 33, 258. cæsaries 36,
 86. squallebit oriens 20, 566.
 squalere metallo 1, 182. *squa-*
lentem clipeum 15, 24.
 squalida mater 22, 425. nunc 36,
 418.
 squalor Erebi 35, 331. squalore re-
 pletus carcer 18, 177. remoto 24,
 123.
 squamis vestit 18, 295. viret 22, 429.
 intermicat aurum 33, 183.
 squameus auro 8, 524.
 stabilis orbis 2, 17. *stabili* pro di-
 tione rerum 8, 213. iure 31, 68.
 stabiles cursus 22, 435. portas
 35, 143.
 ceu *stabulum* mandat 20, 93. stabuli
 decus 35, 209. stabulo inani 36,
 165. stabulis minari 7, 81. *Ne-*
reidum 8, 555. *notior* 18, 61. pa-
 ternis 18, 246. terribilem 18, 388.
 cum stabulis narantia armenta
 47, 42.
 stagnant corpora 1, 111. stagnantis
 vina 3, 373. stagnantibus antris
 37, 117. *scopulis* 44, 106. *stagnan-*
tior Aegæo (*Nilus*) 47, 38.
 stagni patiens (*silva*) 36, 369. sta-
 gna Tagi 1, 51. aurea Pactoli 3,
 102. experta reinos 5, 28. *Ti-*
mavi numerantur 7, 120. invia
 8, 596. secare 15, 350. mansue-
 scunt 15, 524. *immissa* spument
 17, 331. *Saturnia* 21, 178. Cha-
 rymbdis armarit 29, 20. inteme-
 rata paludis 33, 112. *marcida* Le-
 thes

thes 33, 280. per Tyrrhena 36, 185. lacu hærent 49, 51. plenus æquantia ripas *ib.* stagnis in imis 24, 359. extremis Oceani 26, 640. *stamine* micantes cinctus 1, 179. *st maligno fatorum* 3, 177. *st gemmato* 10, 214. pretioso 18, 304. stertus detergunt 20, 375. *stati* 28, 267. *in moto* Delos errat 35, 34. confuso 36, 155. letali 49, 93. resplendens balteus 71, 1. flamina gemmarum 8, 596. iungebat dictis 15, 203. nescit 18, 274. ad pristina restituit 20, 401. telæ relegens 29, 32. cui nostra laborant 33, 56. sitiebant sole 33, 259. rupit Lachesis 35, 354. in te dura legunt Parcæ 44, 109. statione vigili 5, 59. digna locavit 8, 238. humili 28, 21. statuisse deos hæc 49, 82. *stella audax* 8, 185. *st dubitanda nihil ib.* languida crine reruso 8, 186. segnis languet 44, 37. stellæ pereant 44, 41. pallescunt 39, 9. stellarum more 28, 453. stellas fugat hinnitu Aethon 8, 562. salubres optima edere fata 28, 18. accendit in auro 33, 252. æquat 44, 11. stellis futuris parat convexa 1, 242. quibus esse sodalis dignetur 7, 174. stellantis Olympi 7, 33. stellantes sinus 35, 363. stellantia ferta 10, 274. stellata rosis 35, 130. domus 36, 8. *stellati* crines 8, 209. stelliger Eridanus 28, 176. *stemma* Cæsareum 12, 30. *stemmata, quid?* 10, 214. sterili sub consule 18, 496. steriles per ætus 24, 277. annos 33, 34. ornos 36, 73. sternerat colonos 101, 108. strave-
re Geras 35, 65. stravissent omnia 5, 186. sternere toros 18, 127. Martem 37, 38. leto 101, 86. stravisse calent 39, 29. strato Pytho-
ne 101, 39. Steropes conum crispare festinat 7, 195. contruxit opus 33, 239. Stilicho paratur ad bellum 3, 345. turmas agebat 3, 350. corda remitte lyre 4, 13. succurre patriæ 5, 95. Phœbi properabat ad ortus 5, 101. lætior hoste propin-

quo 5, 171. tentoria figet 5, 246. tu mihi dux 5, 275. i nunc 5, 301. hac petit dextra 5, 402. bellipotens 7, 144. alio deflexerat actu 8, 481. fateor 10, 34. promissa tibi vota peregit 10, 302. hic est 10, 319. comas nocte corona 13, 2. focer, pater est 13, 12. quid iniquum molitur 15, 289. contra talia reddit 15, 379. prospicit orbi 17, 265. quid vincere differt 18, 500. memor imperii 20, 126. dum regeret 20, 415. simul Auroram agnovit 20, 531. oblatum Martem arripuit 28, 210. fatalis semper 28, 301. in quibus haud unquam avis? 28, 318. pulcer adventat 28, 456. tibi persolvit laborum mercem 28, 579. alio crescebat in axe 29, 83. variis spectatus in armis 29, 179. promeruit jugalem coronam 29, 185. eligitur ductor 29, 208. elegit 31, 93. mavortia confert munera 72, 13. Stilichonis magnanimi 3, 259. minas 5, 146. iter 8, 458. annum 15, 318. habenis 20, 544. cura 28, 100. Stilichone opposito 7, 162. tuo subnixus 8, 431. socio 10, 220. cognato 15, 323. relicto 20, 517. instante 28, 320. misso 28, 431. in Stilichone salus renidet 20, 502. cum Stilichone jungere sensus 17, 162. gener pacem Germanis dabat 18, 378. *ceterum hoc nomen saepe occurrit* 21--26. Stilichonia virgo 10, 177. stillantia stagna rudibus venis 1, 51. stimulator Martis 5, 501. stimulat in arma 35, 207. stimulant sensus 26, 301. stimulando vulnus acerbatur 3, 182. stimulatus Rhodano Arar 20, 269. stimuli invidiæ 3, 25. stimulis amorum 8, 252. immanibus 15, 349. ardet 17, 226. Phœbi 20, 46. te movere 35, 215. sollicitæ vitæ impellere 36, 23. accensa tubarum agmina 45, 26. malignis 24, 37. stimulos virtutum 7, 59. Veneris 18, 468. patris 21, 121. iustos præbent 26, 615. novercales 34, 29. stipitis recti renorem 36, 362. stipite *Idem* molli 1, 179. in exhausto 18, 126. *stipant*

INDEX

- stipant** *focia corona* 35, 56. *volantem* 44, 76. *stipavit te* 8, 583. *stipabunt* *Flaminiam* 22, 397. *stipate* *Eutropium* 18, 472. *stipante* *senatu* 1, 231. *latus caterva* 8, 441. *stipantibus æthera templis* 28, 47. *stipatur curia* 3, 40. *fociis* 5, 76. *stipantur campi* 21, 257. *Amores circum nurum* 22, 356. *saecula* 35, 311.
- stiria** *adstringit seras* 26, 327.
- a stirpe** *recisis* 3, 56. *ima recisam* 36, 76. *de stirpe Cereris* 36, 329. *stirpibus cruentis* 24, 353.
- stat** *favor* 17, 263. *fides* 22, 295. *juventus* 36, 15. *fines penetrare No-*
ti 26, 323. *subito* 44, 49. *cruor in venis* 99, 16. *stant omina* 20, 8. *pulvere* *Syrtes* 21, 257. *moenia ferro* 33, 236. *stes licet in populo* 10, 318. *stabat reverentia* 22, 87. *stabant ante fores* 33, 285. *staret turba cadentum* 7, 101. *stetit ante ducem Roma* 1, 124. *ira minor consilio* 21, 335. *Oceano* 24, 148. *oblide fari* 26, 318. *steterat pene lapis* 37, 98. *stare pudicitiam credas* 1, 195. *fulmen coëgi* 3, 158. *licet Delo* 101, 62. *nihil profus putat* 79, 4. *diu pulcris negatur* 91, 1.
- strages** *in cumulum crescunt* 1, 110. *præbeat* 3, 362. *barbaricas* 72, 13. *strage Arctoa* 7, 26. *pudenda* 26, 158. *dominorum* 26, 618. *civili* 28, 118. *stragibus repletos cumulos* 15, 40. *Illyricis* 20, 111. *cruentis* 21, 132.
- strata** *surgunt* 3, 211. *mollia* 26, 353. *stratis mollibus exsurgit* 31, 29.
- streptus** *inanes* 8, 280. 24, 28. *ma-*
ligni 39, 5. *tantus furit* 45, 28. *streptum mutavit* 51, 14. *strepitu parvæ noxæ* 22, 40. *excita* 31, 26. *cornipedum* 36, 236. *cum nullo* 49, 57.
- strepere** *chori* 1, 175. *strepuisse motu rebelli* 28, 213.
- stridunt** *Zephyri* 1, 101. *anguis* 33, 12. *rami* 36, 399. *stridens bruma* 3, 242. *stridentes morbi* 28, 323.
- stridor** *terrisonus* 21, 109. *stuidorem consequitur* 20, 174. *stridore tenui umbrarum* 3, 126. *ferox* 37, 90.
- stridula** *fraxinus* 3, 218. *vestigia* 37, 8.
- stringimus** *tela* 33, 98. *stringat te laurus* 37, 35. *stringebat radius Aemum* 5, 336. *stringebant vulnera* 29, 175. *stringere cæsariem crinali cultu* 1, 85. *stringentia latus æquora* 28, 289. *stringitur edera æsculus* 14, 19. *nutu meo* 15, 372. *volatu* 22, 274. *strictas secures* 1, 232.
- struxere** *triumphi* 24, 68. *torum* 37, 123. *struxerat capillum in orbem* 20, 185. *structa cubilia musco* 1, 212.
- struthio** 20, 310.
- Strymona** *fumantem* 10, 310. *permutant* 15, 476. *contemtum saltu* 26, 178.
- studiosa** *relinquens partem neglectam* 10, 105.
- studium** *laborat* 25, 13. *Musarum* 27, 11. *studio videndi flagrat* 21, 56. *nititur eodem* 22, 129. *Musarum dedite* 31, 46. *flagrat eundi* 36, 226. *studiis Pieris pollut* 1, 150. *incumbit* 17, 65. *fatis indultum* 17, 138. *herere* 18, 263. *salutantur* 20, 64. *soluti* 20, 510. *talibus alternant* 22, 269. *popularibus* 24, 47. *communibus ornent* 24, 265. *tantis patriæ* 28, 339. *flagrat* 28, 604. *finem fecere procellæ* 29, 207. *communibus* 30, 5. *levibus dextram laxat* 35, 144. *quantis procorum cingebat* 36, 412. *marernis* 73, 14.
- stupet** *acies* 28, 51. *stupuit ornatem* 17, 23. *Mulciber* 35, 174. *stupuere mutati* 20, 518. *Symplegades* 26, 8. *te Libyci sinus* 34, 45.
- stupor** *plurimus annibus* 24, 349.
- stupra** *ad fœda* 26, 84. *stupris solutus* 15, 446. *advigilat* 22, 140.
- Stygia** *pestis* 3, 304. *Stygiæ nubes* 3, 62. *sorores* 20, 31. *Sty-gii negotia fori* 5, 494. *armenti* 33, 282. *canis* 34, 34. *Stygioty-ranno* 35, 264. *Stygiis catenis* 7, 185. *Stygios recessus* 33, 120. *Stygias ad umbras* 5, 167.
- Stymphalidas** *appetis arcu* 34, 37.
- Stymphale** *memorande* 45, 1.
- Syr

INDEX

Digitized by Google

INDEX

- sudas* *prælia* 10, 111. *sudant* *alæ* 29, 62. *sudent* *venæ* *balsama* 1, 252. *sudabat* *aratro* 3, 203. *sudavere* *juvenci* 18, 407. *sudabit* *Suevus* 8, 655. *sudare* *doce* *sodales* 20, 196. *te non sudante* 7, 146. *sudantes* *pondere* *fratres* 50, 1. *sudantia* *cornua* *rivos* 1, 221. *sudata* *marito* *fibula* 35, 16. *Zona Serenæ* *manibus* 73, 12. *sudatas* *vomere* *messes* 24, 94.
- sudor* *per membra* *calet* 1, 117. *hic me petit* 20, 395. *Herculeus* 53, 4. *sudore æquali* 8, 343. *Palæstræ* 8, 532. *deum testatus* 8, 574. *nostro* *receptam* *Libyam* 15, 334. *multo* *parari* 26, 537. *foceri* 28, 354. *tanto* 33, 258. *fessi* 49, 65. *sudoribus* *ora* *rubent* 24, 245.
- Suëvus* *crinitus* 8, 655. *Suëvi* *frena* 7, 28. *Suëvo* *tristi* 18, 394. *Suëvis* *flenda* *hausimus* 15, 37. *flavis* 18, 380. *Suëvos* *contudimus* 21, 190.
- sufferre* *moras* 101, 26. *imperium* 101, 85. *diem tuendo* 101, 115. *sufficiunt* *odiis* 3, 231. *sufficeret* *natus* 21, 39. *suffecit* *mandasse* *deam* 40, 43.
- suffragia* *repetat* 18, 438. *tibi* *detulerant* 20, 49. *augusta* *campi* 28, 10. *vera* *peregit* 29, 210.
- suffundit* *sanguine* *venas* 17, 219. *suggererit* *quicquid* *ira* 78, 4.
- sui* *parcus* *tumor* 45, 29. *impavidus* *horror* 50, 14. *ipse* *opus* 98, 9. *impatiens* *morbis* 3, 32. *iple* *nuntius* 8, 101. *nuntia* *facies* 36, 81. *se pharetra*, *sefe* *utitur* *arcu* 45, 42.
- fulcator* *piger* *lateris* 35, 340. *fulcabat* *arenas* 10, 148. *fulcavit* *arundo* *Notos* 31, 144. *fulcavi-* *mus* *Istrum* *rota* 7, 150. *fulcabit* *juga* *currus* 20, 300. *fulcatus* *Addua* *focero* 28, 489.
- Sulcos* *Carthagine* *ductos* 15, 518. *Sulcus* *quid?* 33, 145. 35, 161.
- fulcus* *indetur* 3, 381. *armiger* 21, 324. *fulci* *grandes* *in pectore* *rubent* 36, 426. *grandes* *saxa* *secant* 49, 23. *sulcos* *galeis* *virides* 26, 25. *fulcis* *dividuis* 1, 102. *mollire* *novales* 17, 177. *genarum* 18, 110. *omnibus* *admugit* 36, 443. *fulfur* *inexhaustum* *spirat* 33, 154.
- fulfuris* *in venas* 49, 73. *fulfure* *odoro* *vitiatus* 1, 257. *caruleo* 28, 325. *admisso* 36, 399.
- fulfurei* *montis* 33, 175. *fulfureæ* *plagæ* 49, 18. *fulfureo* *dorso* 35, 162. *Sulla* *quid* *tale* *gessisse* *carcere* *fer-* *tur?* 3, 253.
- sum*. *erat* *cernere* 1, 46. *jam* *totus* *quod* *timuit* 37, 101. *fururi* *cæ-* *cagaudia* 20, 545. *notam* 26, 255. *cæca* 33, 138. *futurum* *omne* *de-* *spicitur* 20, 50. *futura* *per so-* *mnos* *panduntur* 15, 354.
- summota* *recessu* *ingenti* *regio* 86, 1. *summa* *cadunt* *subito* 91, 2. *summo* *æquore* 44, 1.
- sumeret* *nomen* *mariti* 21, 6. *sumsit* *te* *imperium* 17, 48. *prælia* 24, 184. *præconia* *pii* 28, 117. *cogno-* *mina* *ducum* 31, 82. *sumserat* *mo-* *deramina* *mundi* 29, 47. *sumite* *vires* 3, 60. *sumere* *ritus* 5, 83. *sumenda* *fastigia* *juris* 22, 315.
- supellex* *Augusta* 22, 93. *spoliis* *quæsitæ* 26, 624.
- super* *rulisset* *fastus* 20, 192.
- superbia* *adjuncta* *inquinat* *egre-* *gios* *mores* 8, 305. *aufa* *renare* *mentem* 17, 244. *longe* *discessit* 22, 160. *vitium* *rebus* *solemne* *secundis* *ib.* *odiis* *regna* *verit* 24, 161. *accensa* 26, 520. *gratu* *matris* 36, 416.
- superbit* *victr* 5, 116. *fletibus* *vulgi* 15, 73. *torus* 21, 79. *annus* *nomine* 28, 659. *silva* *exuviis* 36, 337. *cella* *ditione* 44, 88.
- superbus* *cæde* 7, 35. *natis* *paribus* 8, 205. *superbi* *venere* 28, 395. *oris* *honos* 36, 88. *superbum* *te* *dixisse* *convenit* 42, 3. *superbos* *flectit* 26, 93. *superbis* *viribus* 53, 1. *superbior* *passu* *intrat* 10, 98. *morte* 11, 15.
- supercilii* *umbra* 10, 268. *superci-* *lio* *sidero* 40, 58.
- supereminet* *maritos* 1, 200. *agmen* *Cyane* 35, 61.
- superinsultans* *Mavors* 37, 83.
- in* *superna* *refer* 36, 107. *supernæ* *iustitiæ* 50, 27. *superni* *currica-* *li* *gesta* 5, 480. *supernis* *abstulit* 35, 239. *supernas* *plagas* 28, 95.
- superas* *fulmen* 48, 52. *quod* *su-* *perat* 49, 53. *superes* *culmina* *Pythia* 22, 401. *superet* *virtute* *paren*

INDEX

- parentem 10, 338. superate vapores solis 7, 206. superare laborat 22, 44. tres duces 26, 143. superata veritas 3, 283.
- superstes nato moriente 3, 248. mens busto 8, 234. sibi gens rara 8, 477. tantis populis 28, 227. parte 35, 23. manes 44, 108.
- quid superest damnis? 39, 26. superesse nil rarus 26, 472. plus ex parvo 99, 8.
- Superi curarent terram 3, 2. continuant gaudia 21, 1. cingunt 22, 209. meruere 35, 287. *superum* labes 5, 498. insidias 36, 200. crimen 7, 65. Superis par volucer 44, 11. spectantibus 101, 130. Superos infensas 20, 487. lacessunt 37, 7. convocat 37, 42. tetigere querelæ 39, 9.
- supinato lumine 101, 116.
- supino* crine 20, 360.
- suppeditat tempora 22, 427.
- supplebat spatium 36, 158.
- supplex purpura 8, 47. Triviæ 17, 291. suppliance crine 29, 224. cum vultu 33, 50. cantu 44, 46. supplicibus tuis minorem 15, 412. moveri 18, 364. populis 28, 37. pro ramis 39, 41.
- supplicium miserabile pacis 15, 100. deformis 21, 377. exegere 26, 194. supplicii mora 20, 53. nomen subisti 95, 16. supplicii crudelibus fruitur 3, 235. cruentis 18, 45. utile mancipium 19, 30. fruitur 28, 112. terror 36, 102. fessos 39, 33.
- supposuit armos 15, 365.
- suprema* circuitu sociare parant 5, 372. *suprema* fortis 33, 100.
- suras compe de signati 20, 342.
- sardo* remige 29, 22.
- surgit de sede 3, 74. origo 8, 129. paries berillo 10, 90. in altum 18, 181. femine 44, 23. in aurigam currus 87, 2. surgunt lumina 83, 1. cubilia floribus 48, 29. electra in columnas 33, 243. crimina 18, 397. herbæ 1, 116. ripæ 1, 229. strata 3, 211. pericula 5, 15. *secures* 21, 9. omina certius 28, 24. surgat inertia divitiis 22, 130. surgant elato temone jugales 1, 4. *cubilia* gazis 10, 226. surgebat bellum 21, 274. purpura violæ 39, 92. furge parens 26, 52. furgere cœperat nemus 2, 6. hastas videres 5, 177. surgens per nubila hasta 35, 24. surgentia inter smaragdosa colla 28, 593.
- surripit sese sequenti 10, 139. surripes nos leto 95, 17. surripuit se pœnæ 21, 346.
- sus dapibus devota futuris 20, 445. suis immundi pingues artus 5, 487. *lanigeri* pellem 10, 183. more 20, 445.
- Susa* pharetrata 15, 33.
- Susanna sancta 77, 6.
- suscipis in fratrem 15, 278. Hesperiam 28, 91. suscipiunt pœnæ 18, 46. suscipiant te rostra 22, 390. susceperet rerum habenas 29, 112. suscepi gremio 3, 93. *susceperat* comitem 28, 424. suscipe myrrham 99, 4. suscipitur regnis 18, 143. susceprum puerum 22, 345.
- suscitat enses 20, 281.
- suspectus* dubie ne agas 8, 278. suspecta nobis ne foret (*Cytherea*) 36, 208.
- suspendit cristas 3, 346. fata ruinæ 15, 74. *onus* diversum 18, 208. amictus gemma 35, 17. onus tantum 48, 34. suspendire lumina 10, 207. *suspensus* in oscula matris 10, 116. suspensa gaudia 1, 234. virgo 3, 282. *agmina* 8, 544. morte 15, 263. classe 15, 526. silentia 26, 457. hæret Ceres 36, 260. *altinum* cohors 44, 77. *suspensum* amorem 22, 399. hostem rapturi faucibus 28, 568. suspensio principe 21, 70.
- suspexere deæ 36, 86.
- suspiria pressam morantia vocem 5, 260. quid sibi vellent 10, 3. rumpit tales in voces 15, 235. inter alta 20, 533. mulces 24, 211. primi amoris 35, 264. dolor laxavit 36, 179.
- suspirat moles 20, 444. populus 10, 67. suspirat 18, 269. suspirant gemitus 3, 258. *pharetra* 31, 12. *fulmine* pelles 36, 343. suspirare calorem 21, 57.
- sustentat pedem 49, 48. sustentet pectora 77, 3. sustentare procellas 18, 265.
- sustinet nepotes 22, 238. arma 36, 348. sustinere diem 6, 12.

INDEX

12. sustinuisse patrem læva
50, 16.
sufurret leve calamis 12, 13.
sufurro occulto 18, 87.
suns dum est Marfya 20, 266. suo
contenta aspectu 37, 93.
Sycambri spargere cæsariem 8, 446.
vid. & Sic.
Syenen per atram 47, 19.
Syllæ dolis 28, 383.
syllaba nutat 79, 3.
Symplegada instabilem 20, 30.
Symplegades instabiles 3, 173.
superbæ 26, 9, hærent ib.

Synnada cedit 20, 273.
Syphacem durum 15, 91.
Syracofius senex 68, 6.
Syriæ tractus 5, 33. flos 18, 250.
caput 20, 571. Syriam redemit
18, 200.
Syrteis non cunctabitur 36, 322. Syr-
tes Gætulæ 21, 257. ratibus com-
plere 21, 334. ad anhelas 24, 276.
resplendent 36, 446. Syrtibus in-
trabit undas 8, 438. laxatis 15,
143. prærentis 15, 315.

T

Tabes morbi 28, 244.
tabescente galea 28, 344.
Tabraca scit 18, 410. memoratur
19, 71. suscepit 21, 359.
tabulæ infelices 8, 497. tabulis quæ-
sivi vultum 10, 24. notior 18, 61.
tabulas inutavit 18, 34. loquaces
26, 19. honorum 31, 85. in tabu-
las secti dentes 24, 347.
tabo, sordere juveni 7, 82. infecta
mapalia 15, 360.
taces Sibylla 19, 38. taceat Nereida
1, 202. Austro 12, 43. Cornelia
29, 42. tacuit prælia 28, 400. li-
vor 29, 212. voraga 35, 350. ta-
cebunt delubra 35, 246. tacuisse
partem 21, 13. tacendo dixit 17,
90. taceri nequeunt umbracula
36, 123. dignum 36, 312.
tacitus prætereare 49, 8. tacita Ar-
ctos 1, 22. ambage 26, 552. taciti
Fauni 36, 17. tacitæ artificis ma-
nus 30, 20. tacito lapsu 31, 40.
veneno 36, 250. tacitum relin-
qui 49, 9.
tactum Midæ 24, 232. tactu pul-
chro 3, 166. levi 17, 315. raro 18,
93. immitis 49, 31.
tæda felix 13, 4. tædæ junxere 3, 83.
alienæ fœdera 10, 28. ardentes
24, 339. primæ lumina 40, 1. tæ-
das felices erexit 5, 97. levavit
conjugio tuo 7, 155. festas 8,
644. parari 10, 229. similes vi-
deat 10, 339. Eumenidum 20,
484. certantes 21, 88. trans caput
jaculatur 28, 330. rapturas secum
cantata piacula 28, 330. accen-

dit 29, 188. primas attollere 31,
33. patiere mariti 35, 279. festas
35, 347. informatura 36, 331. ta-
les tibi gestare 36, 407.
tædia mensis latura 18, 124. longa
subirent 20, 99. tanta te cœpe-
runt 20, 534. cœpti subeunt 26,
478.
Tanara intrat 35, 307.
Tenario curru 33, 2.
Tagus te stipavit 8, 582. intume-
scat auro 12, 32. satiavit 24, 311.
Tagi stagna 1, 51. tempestas 3,
102. stagna splendida 17, 286. ri-
pa 29, 115. Tagum micantem 22,
230. tumentem 29, 71.
tale conjugium 33, 119. quid tale
ferunt? 20, 62.
Tanais Nilusque 8, 44. irriget 26,
57. Tanain trans gelidum 3, 324.
per extremum 7, 205. superbum
26, 603. rigentem 35, 66.
Tanaquil præcia fatorum 29, 16.
tangunt levius communia 36, 197.
tangeret astra 2, 4. tetigere lo-
cum 1, 104. fores 31, 116. supe-
ros querelæ 39, 9. tangere Cy-
mothoën 29, 127.
Tantalus lingua audax 5, 514. in-
venit undas 35, 337.
Tantaleis labris 35, 336.
tantum hoc 36, 299.
tantus eris 8, 379. erat 35, 340. tan-
ti militis 15, 299. non fuit 16,
99. tanta funera 3, 249. nomina
18, 61. tantæ galeæ 28, 631. tan-
to milite 5, 299. tantum maris
10, 256. tantis annis 26, 490.
excubis

INDEX

- excubiis 28, 49. tantos annos 22, 223.
- tardatur imagine formæ vitreæ 36, 268. tardantur spiris 101, 32. tardatus erroribus 1, 257. tardata Ceres 36, 357.
- tardus meatu 28, 197. *tardæ* compedis 19, 3. tardo ortu 101, 14. *tardum* solem 10, 288.
- Targibilus simulare fugam 20, 432. tonat 20, 466. *Targibilum* aggreditur 20, 176. tumidum 20, 399.
- Tarenti Oebalii 17, 158.
- Tarpeja rupe 28, 45. *Tarpejo* Jovi 28, 375. 54, 4. *Tarpejas arces* 15, 30. 21, 214.
- Tarquinius fastus 8, 310. Tarquinio mirante 28, 487. exule 29, 156. Tarquiniis ademti fasces 18, 449. Tarquinius reducat 15, 124.
- Tartarea bipenni 36, 79. aura 101, 33. Tartareo paratu 15, 180. regi 33, 215. verberè 74, 5. Tartaream tubam 20, 148. Tartareis e faucibus 26, 449. quadrigis 33, 217. Tartareos recessus 5, 525.
- Tartarus edidit 22, 110. Tartara pigra 3, 122. patefacta ciebo 33, 114. impia respirant 35, 334. frementia luctu *ib.* confirent 36, 64. resultant 36, 390. omnia complebat 37, 3.
- Tartessia* tigris 10, 161.
- Tartessiaci vado 41, 14. *Tartessiacis* arenis 3, 101.
- taurina cornua 1, 220. tympana 24, 364. taurino viscere 45, 38.
- taurus quatiens mugitibus urbes 34, 33. Dictæa possederat arva 101, 120. tauri opifex 18, 163. amati 54, 7. taurum dira minantem 101, 134. sævum cornu *ib.* taurorum colla 24, 301. iuga 26, 24. tauros alacres 22, 21. lavas 54, 3.
- Taurorum* claustra 18, 249.
- Tauri margine 18, 216. Taurum ducat Hyas 15, 497. Tauro rupto 20, 468.
- taxos* pestiferas 36, 386.
- Taygeti iuga 17, 290. 35, 244. de vertice 24, 259. culmina 26, 193.
- tecto in omni 10, 107. per *tecta* vagum fluvium 15, 41. *tecta* parant epulis 1, 264. notissima 3, 138. majora tuis culminibus 3, 204.
- adspergere fontibus 10, 209. hæc flagrant, hæc natant 20, 35. quæ candida lucent 22, 227. latere matribus 24, 63. Tonantis 28, 44. Gortynia 28, 634. ad sua te ferebat 29, 99. parentis visuræ 29, 130. Cereris Cyclopum firmata manu 33, 235. tectorum in parte secreta 36, 170. tectis vacuis 26, 369. confurgere 28, 544.
- teda *vid. ta.*
- Tegeæ* nepos Arlantis 33, 89.
- Tegeen tuemur 26, 576.
- tegmine* excusso 6, 3. convexo 60, 1.
- tegit successus 29, 96. tegunt sese commissa 5, 506. regat manus 77, 10. tegeter montes 2, 3. texit draconem 24, 173. late cavernas 36, 395. nominis umbra pauperiem 40, 46. texere corda 95, 11. texerat urbem clipeo 28, 486. texisset te prodicio 26, 517. texisse consilium 28, 236. tegens ramis 36, 335. tectura cicatrix vulnus 22, 205. tegi indignata Arctos 1, 27. alta secreta 26, 197.
- tela quærere victum 20, 371. *tela solida* 8, 595. nostræ 22, 338. nocturnæ itamina 29, 32. Dioneæ 31, 102. consona fila 35, 42. labor illi 36, 204. telas vitreas percurrens 1, 225. pati 18, 274. contristat frigore 33, 263. semirutas 36, 155. sollicitas urget 72, 15.
- Telephus fanus reinavit 39, 46.
- tellus te cuncta loquetur 1, 278. communis erit 3, 380. nullis habitata colonis 5, 40. longissima 5, 302. redimita nuptiali vere 12, 2. vastata 15, 81. cœpta coli 21, 25. gratissima 33, 192. colonis redditur 35, 185. quidquid alit 35, 295. conjuret 37, 55. telluris exiguæ inops 5, 452. jam certus eras 17, 114. subeunte globo 26, 236. cur nullus honos? 37, 19.
- tellure revulsa 1, 49. cuncta 17, 49. Emathia 26, 497. socia 33, 145. Phrygia 36, 114. edomita 44, 109. illidens 101, 59. purgata 95, 19. *molitur* rateam 36, 364.
- telum nulli deo jaculabile 20, 167. non esse recuso 37, 30. teli mortalis 28, 347. tela non retardant 28, 483. Scotica 22, 253. vibrantibus 28, 266. credit Leo 70, 453.
- M m m 3 parari

INDEX

- parari 20, 308. rorantia venenis 1, 188. movit 3, 262. trifulca 6, 14. revoluta 7, 94. Dirca 8, 533. domitura Gigantas *ib.* non ulla nocendi 10, 329. pati 18, 274. geras 20, 209. Pisca 29, 167. hæserunt medullis 31, 145. Cyclopi stringimus 33, 97. manibus fabricata Cyclopi 35, 251. notæ excepit 74, 14. telorum non prodiga ira 45, 30. in longe-telis fiducia 15, 436. telis vibratis 5, 58. *mistis* 8, 82. excepri 26, 252. adversis invadi 36, 71. paribus concurrere 39, 8. cælestibus 44, 59. tremendis 101, 71. propriis munitur 45, 40. tuis obnoxia saxa 48, 55. amoris 90, 1.
- temerare delubra 26, 102. temeratus nube 17, 208. temerata vestitu profano membra 8, 126. temerata Italiæ 26, 560.
- temnis Olympum 26, 511. *temnant* prisca senes 28, 548. temnebat amnes 28, 146. temnere Romam 26, 647.
- temone elato 1, 4. *ingenti* 17, 199. recedunt 24, 332. jugales ligat 33, 278. obliquo 35, 196.
- Tempe irrita 26, 181.
- temperies iusta 10, 269. quid me juvit? 15, 152. *instruit* 22, 107. benigna mentis 31, 65. mitis oberrat plagas 33, 261. habitanda viris *ib.* temperiem servant 17, 218. *calo* belloque referret 26, 153.
- temperat arva 1, 260. deos Amor 10, 75. ardua prora 17, 44. pecus 20, 428. frigore soles 35, 106. præcordia 48, 48. tholos 49, 62. animos 50, 23. temperet omnia 20, 348. a venatibus 24, 271.
- tempestas pretiosa Tagi 3, 102. formidata tyranni 5, 269. ventique negabunt 15, 503. *proditur* oris 17, 220. prima reliquit 20, 579. prorupit 21, 247. circumsternit 26, 111. caput læsura pependit *ib.* Cimbrica 26, 641. excita stagnis *ib.* immissa procubuit campis *ib.* belli fremuit 29, 209. tempestate sub nulla 1, 134. cruenta campi 7, 76. salubri complet 44, 99. tempestates futuras 17, 44.
- tempestiva relatu 10, 392.
- templum Cæropium 33, 10. centum accline columnis 44, 91. templi colendi religiosa fulex 33, 200. delubra communia 48, 24. ad templa redis 28, 339. templa Inachia 1, 196. eunuchi 18, 326. nubibus æquata 24, 67. aufeavovere 28, 1. Cirrhæa teneto 37, 35. Parnassia 101, 2. dicavit 50, 42. templis stipantibus æthera 28, 47. adfuit 28, 597. *Cybele* digreditur 36, 137. Scythiæ 36, 282.
- tempus bene signatum 1, 266. parare epulas 5, 311. agi promissa minasque 15, 428. nacta suum 20, 40. antevenis 22, 152. distulerat 22, 316. penetrabile nacti 26, 278. rem peragi 33, 218. meruit 47, 25. *in tempus* abusi 15, 267. temporis alieni 8, 187. tempore arrepto 20, 193. quanto 20, 563. tam parvo 21, 218. plus longo firmat 22, 48. uno 24, 141. tanto 29, 1. festo 34, 13. tempora commoda differt 3, 315. prospera sperantur 8, 619. *in nomen* ventura tuum *ib.* auri prisca 17, 123. polluat consul 18, 286. trahamus 20, 394. dilata 21, 374. agendi 22, 140. suppeditat revocaturque 22, 426. longæ viæ 24, 2. ventris 101, 21. contraria mundo vehit 47, 36. moderata 28, 550. tempora redimitæ Nymphæ 22, 345. velaret quercu 24, 72. flore vineta fertis 101, 8. exurus lauro 101, 19. temporibus levantur cornua 1, 221.
- tenaces Sirenum cantus 29, 23.
- tendis impavidus contra 3, 333. *tendit* præcordia spes 1, 66. in similes actus 19, 75. ad Italiam 20, 527. per talia loca 26, 348. ad penates 33, 178. per gramina 35, 37. per inane potestas 35, 281. manus in Pallada 37, 110. in orbem alienum 44, 74. *tendant* claustra 1, 106. spicula 5, 462. oculos 20, 515. manus in verbera 31, 113. cristas 33, 14. tendebat ad arces 3, 172. *vestigia* 10, 146. prope litora 21, 129. onus Alcimenam 101, 22. *tedendit* in geminos axes 24, 139. fugam 28, 320. *tendere* spicula cornu 7, 50.

CONTIN.

INDEX

- contum* 8, 540. *sagittas* 11, 2. *cursum* 20, 466. 28, 291. *palmas* 36, 109. *certum iter reditus* 100, 7. *tenditur in longum* 15, 521. *curfus* 24, 276.
- tenebræ dant locum* 36, 389. *tenebras (carcerem)* parat 3, 235. *foli* indicat 17, 129. *spissas efflant* 37, 48. *luce secat* 44, 19. *tenebris damnavit opes* 1, 43. *submersa virtus* 8, 222. *reineate* 18, 459. *discussis* 22, 11. *infernis* 20, 231. *mediis exuta* 26, 36. *pulsis emergere* 26, 316. *quantum præclarior lux* 28, 480. *lucem obdutam* 33, 115. *cælum condentia nubila* 47, 2. *arenæ* 49, 40.
- tenebrosus carcer* 3, 57. *tenebrosa silentia* 35, 329.
- tenes collecta* 21, 35. *de genitore superbos animos* 101, 55. *tenet utrumque crimen* 42, 4. *materies cognata* 87, 4. *tenemus semper* 35, 286. *tenetis metas* 1, 68. *tenent animos exempla* 29, 149. *teneant Tritones* 19, 67. *tenebas conclusa* 21, 108. *tenebat pignora, nurus, prædam* 28, 293. *aitra* 33, 117. *tenebant segnius lstrum* 28, 413. *deum* 35, 171. *cum tene-ret frena Italiæ* 1, 59. *tenerent opes, rura, domos* 21, 297. *tenuere vocem* 1, 235. *fugam* 19, 70. *te oblivia* 36, 99. *te non longe fores* 37, 45. *sinus virginei* 95, 8. *tenebo humum* 26, 530. *tenebis omnia jure* 8, 261. *fortunatum autumnum* 35, 292. *tenebit mea vota* 28, 363. *tenebunt me non frigora* 36, 321. *tenere benefacta* 22, 42. *tenuisse Lyciam* 18, 204. *tentura virum* 46, 19. *tenetur nullo prodigio* 35, 9. *nubibus* 44, 37. *tenetur sub jure* 33, 51. *tenebor reus* 49, 7. *teneri legibus* 7, 202. *vix poterat Germania* 26, 425. *Roma visa* 26, 477. *rabies dedignata* 33, 149.
- tener fletus* 3, 94. *tenero ævo* 28, 424. *sermone* 35, 323. *tenerum pudorem* 33, 131. *resultans* 101, 16. *teneris moribus* 36, 227.
- tenorem servantia fata* 1, 17. *vestrum vis nulla separat* 15, 206. *justi flectere* 17, 212. *recti stipitis* 361, 361. *servat* 45, 33.
- tentat se jactare parem* 1, 18. *mo-veri* 35, 160. *tentabat tramite montes* 28, 230. *modos* 31, 37. *tentaret afflictos ferro* 26, 389. *tentasti gressus* 101, 69. *tentabimus lstrum* 1, 135. *tentare urbem* 28, 186. *longos sinus* 32, 7. *aditu* 33, 159. *nocendo* 37, 105. *tentanda precibus* 1, 165. *non tentandas iras* 26, 399.
- tentoria sequor* 3, 348. *larga ne red-undent deliciis* 8, 337. *fixerat* 21, 158. *seculit* 28, 469.
- tenui dicto* 36, 284. *Maroni* 41, 23. *tenuavit spatium ætatis* 59, 6. *renuatus funere (Alaricus)* 28, 128. *tenuata furtim* 45, 15.
- tepebat ensis* 7, 103. *tepententes equi* 1, 122.
- tepefcat sol* 101, 127.
- repidus Notus* 1, 271.
- tepor maternus* 6, 4. *inclusus* 57, 5. *teporum alternum* 20, 95.
- ter sonuit rupes* 1, 125.
- Tereus in volucrem se vertit* 18, 293. *fabula* 20, 363.
- tergemini ducis* 34, 39. *tergemino Geryoni* 54, 2.
- tergunt laquearia* 22, 277. *terfisse labem* 22, 308.
- tergo verbera removit* 8, 617. *verbera cessare* 18, 100. *pulsato* 38, 197. *excusso* 45, 20. *a tergo nil timer* 18, 363. *post terga mun-dum relinquam* 5, 245. *reductas vestes* 20, 183. *pendent sagittæ* 35, 32. *terga solidata Danubii* 5, 26. *squalentia murice viva* 10, 150. *in libera* 18, 184. *conficia* 18, 507. *verbere defessi* 20, 351. *dat miles* 20, 582. *sagittis arma-tæ* 24, 244. *glacialia* 26, 339. *premor* 28, 280. *dabat bellis* 28, 490. *faucia revinctus* 33, 153. *maculosa* 33, 182. *vibrata sonant* 45, 26. *glauca aquæ* 49, 36. *rubere* 70, 8. *regia alipedis* 71, 2.
- tergora prodigiosa Gigantum* 36, 340. *radiantia villis* 101, 97.
- terminus fortis* 5, 89. *odii idem qui armis* 8, 114. *prescriptis* 17, 43. *immobilis hæret* 20, 293. *ditionis* 24, 159.
- terna Gratia* 29, 88. *ternas Hecate variata figuras* 33, 15. *animas* 37, 82.

INDEX

- terit membra curru 37, 84. ævum 44, 12. teror suppliciiis 36, 102. *teritur* majestas 3, 229. gratia formæ 29, 225. cacumen 33, 160. teruntur arva 7, 119. terens querceta 1, 259.
- Terpichore movit barbiton 9, 9.
- terra coronat dominum 1, 116. hospita 9, 2. perdidit numen 17, 123. marique 20, 469. auguriis calcata sinistris 28, 274. informat equos 28, 571. pendit 33, 251. parens 37, 1. genitura nefas *ib.* quid potest 37, 17. subsidit sine culmine 37, 72. divisa suos in natos *ib.* fretumque 40, 36. levis natat 49, 46. sedula juvit 50, 36. terræ *sinuose* 15, 517. semper lapsuræ 15, 76. innumeræ 22, 218. pelagique labores 29, 26. trepidæ viscera 48, 5. Vulcania ubera 49, 17. spatii 95, 14. terram aquilis cognoscere 16, 17. perurit 101, 123. terrarum pande vias 40, 59. terris everfis 5, 424. Eois 8, 215. quam bene dispositum 18, 157. quid fertile? 18, 495. tutius æquor 19, 547. pereuntibus 20, 590. tibi commissis 21, 141. quibus orti 31, 53. ab imis 33, 10. relictis 35, 263. cingentibus æquor clauditur 85, 4. terras ambitque vehitque aer 8, 288. domum 5, 47. in quas transibis? 19, 33. restituit 22, 199. sanguine quæsitæ 24, 186. proprias defendere 26, 176. linquere 32, 7. cognatas prohibent 33, 144.
- terrenis lacertis 28, 190.
- terret cornu 33, 228. nimium 36, 120. terrebant simulacra mali 36, 69. terruit Herculis ora 3, 79. Phaëthon 28, 188. terrebis jaculis 19, 55. nec territus decedam 5, 20.
- terribilis instat vis 15, 165. terribili lucro 5, 438.
- terrificant Atlanta 24, 336.
- terrificum in agmen 37, 75. *verberat* 45, 23. terrificis molibus 33, 163.
- terrigenæ ferirent 21, 323. terrigenum regis 36, 351. terrigenas procubuisse 26, 31. *virus* 35, 167.
- terrisonus stridor 21, 109.
- territat lunæ labor 26, 233.
- terror severus 1, 92. amens 3, 257. valuit pro vulnere 20, 453. gratus 100, 4. terroris minus habitura 18, 413. terrorem dolor augebat 33, 83. terrore finitimo Martis 5, 56. misto 5, 144. nullo moveri 8, 514. tanto exempli recentis 20, 547. solo ruant 21, 189. in tanto rerum 21, 294. solo contentus 22, 25. nullo potuit pati 24, 193. solo 26, 422. remoto 28, 59. vano 28, 447. domanda 33, 133. terrorem expers ætas 26, 160. terroribus densis 20, 462.
- teffera* felix legionibus irer 21, 331.
- teste cruore 4, 12. sub benigno 22, 124. dea 29, 29. te 44, 104. sine teste creatus Nilus 47, 13. testes sibi jungere Musas 23, 5. flamme 35, 231.
- testor manes & sidera 5, 165. vos flumina 21, 132. primordia notis 33, 111. amicitiam 43, 6. veteres honores 101, 9. testatur gaudia 1, 191. mentem 5, 81. te 10, 319. Mithram 21, 63. crinibus Istrum 31, 127. testatus sudore deum 8, 574. testata dei adventum 33, 9.
- tetudo protecta 8, 331. volat 18, 352. testudine blanda 17, 252. Apollinea 20, 257.
- tetrius fucata 22, 135.
- Tethys revoluta 3, 132. Hispanæ Germanaque 17, 50. spumavit 22, 252. Cimbrica 26, 535. Tethyos ambages 1, 35. alternæ 7, 58. Iberæ gremio 36, 320. pabula 44, 16.
- tetrica Pallade 22, 275. tetricis legibus 14, 32.
- Teutonicus vomer 18, 406. Teutonico furori 26, 292.
- textit aurea sæcula 22, 335. cumulum 44, 43. texebat avenas cera 31, 35. *manera* matri 33, 245. chlamydes ostro & auro 72, 8. texuit carinas 21, 315. munera manibus suis 70, 2. textentem carmina 20, 458. textitur ales litera 15, 477. turba malorum 20, 394. figura 94, 3. texuntur crimina 8, 495. textas fugas 28, 623.
- textilis arte mira balteus 71, 1.
- texti margine 33, 267.

textu

INDEX

- textu in tali 8, 589. docto 10, 213.
 sacrilego 36, 158.
 thalami sacri 10, 131. *claustris* 20,
 553. fertis 21, 5. jura 24, 262.
 expertes 29, 119. fores 31, 116.
 expertes 36, 279. festæque faces
 36, 409. thalamo conferte trium-
 phos 10, 227. pulsus 19, 22. tha-
 lamum componite 10, 213. acce-
 ptum reddit 10, 304. committe-
 re lenoni 18, 130. emtuos 29,
 164. purpura velat 48, 30. per
 thalamum carmina (*i. e. Epitha-
 lamium*) 30, 1. in thalamum ex-
 tollere vestes 35, 321. ducitur
 virgo 35, 362. surgeret Pelion 9, 1.
 thalamis genialibus 5, 96. inten-
 dere carmen 8, 650. *uariis* 10, 26.
 attollens jubar 14, 1. instat adul-
 ter 15, 166. Arcadii 15, 226. *ab*
imis 18, 256. femineis 20, 392.
 Serenæ 21, 73. regum nectit 24,
 53. fururis 29, 82. præfecit du-
 cem 31, 32. prohibes 33, 103. tha-
 lamos herbis pallentes deserit 1,
 212. confanguineos 7, 154. *spar-*
fos venenis 8, 37. servare pudicos
 18, 99. caligantes 33, 3. virgi-
 neos 36, 76. ad nati rogare 40,
 22.
 Thalia doctæ subjecta catervæ 16, 2.
 fruitur choris 25, 2. Graja 42, 14:
 Thaliæ docili 10, 237.
Thaumatida nimbis cinctam 36, 1.
theatrales *sparfiones* 1, 43.
 theatri cuneos 5, 398. Erechthei 18,
 292. theatra mira præbuerant
 40, 6. theatris claris 17, 280.
 indulgere dies 20, 86.
 Thebis trucibus 15, 286. cecidit
 24, 163. Thebas sustentat 8, 132.
 deplorat 18, 291. reversæ 20, 522.
 Thebæo monte 44, 91.
Thecla prospera 77, 10.
 Themis longæva cecinit 33, 217.
 Themidis antra severa 2, 14.
 Themis magnam 33, 107.
 Theodore, nil relictum 17, 14. redi
 17, 173.
 Thermantria *auræa* 10, 339. arridet
 22, 359. prior natu 29, 118. agno-
 vit patris curam 29, 186.
Thermodontiaca securi 35, 66.
 Therinopyle ruptæ 26, 188.
 Thero domat 24, 250. rimatur 24,
 309.
 Theseus fugeret Pirithoum 3, 107.
 Thessaliæ pascua 73, 6. Thessaliam
 implet 5, 179. teneret 35, 179.
 Thessalicis remis 3, 417. Thessali-
 cos crines 10, 19.
 Thessalides pulchræ 20, 201. Thes-
 salidas caltra secutas 26, 237.
 Thessalonica 5, 280.
 Thessala (*Saga*) 3, 146. *casta* 29, 13.
 Thessalus ager 5, 43. gemit 26, 182.
 Thessala gens 8, 543.
 Theris exsilit antris 37, 118. The-
 tin reginam 9, 22. promeruisse
 10, 175.
 Therys ultima rigat 5, 148. te præ-
 fert 11, 7. mirior 18, 392. Gæru-
 la 33, 148. *cunabula* præbet 35,
 46. *Thetyos* gremium 8, 597.
 Theodosius 3, 51. uterque exultat
 22, 422. privatus adhuc 29, 98.
Theodosii majorque minorque 15,
 216. Theodosium colebas 22, 52.
thias terribiles 33, 204. *thias* rau-
 cis fruebar 36, 423. thialos spe-
 ctat 20, 280.
 tholos temperat 49, 62.
 Thomas pectora sustentens 77, 3.
 thoraca nectit 7, 195. thoracum ne-
 xus 5, 260. igneus horror 10,
 192.
 Thrace repulsis nubibus exiit
 8, 179. angusta 8, 475. Thracen
 gelidam 20, 21. vaillantia tot
 millia 21, 107.
 Thracius Orpheus 10, 234. vates
 34, 49. Thracia æstiva 15, 476.
 arva 20, 104. flumina 21, 132.
 Amphitrite 26, 337. agmina 28,
 473. belli tempestas 29, 208. ar-
 va 34, 10. rura 40, 2.
 Thrax erat 28, 483. Thraces Thyni
 20, 247. poterant fateri 26, 165.
 Thracum mœnia 5, 45. per ardua
 tendunt 5, 291. ruinæ 20, 147.
 pruinas 20, 412. sudore 26, 537.
 finibus 28, 107. domitor 28, 483.
 Thrakas defende tuos 3, 338.
 Threicia in hasta 8, 525. Threicio
 solo 26, 171. Orphei 40, 33.
 Threiciis in oris 26, 574.
 Thule impervia ratibus 7, 53. in-
 caluit sanguine 8, 32. Thulen
 Hyperboreæ damnatam fidere 5,
 240. *cernere* 24, 156. tremefecit
 26, 204.

INDEX

- thuriferis filvis 35, 81. thuriferos
falsus 7, 71.
thure sacro vocata 1, 195. calenti-
bus aris 22, 12. pro thure damus
carmen 39, 42. thura fuscipe
deus 99, 4.
Thyesteis mensis 1, 171. Mycenis
36, 388.
Thyestes natam duxisse cantatur 18,
289. Thyesten junxere 3, 84.
Thyestiadae pœnas 28, 113.
thymum Hyblæum raptura 35, 125.
Thyni Thraces 20, 247.
thyrsus Mæonius 33, 19. thyrsis in-
fectis sanguine 20, 523. thyrsos
pampineos 8, 603. Lyæi implo-
rat 20, 295.
tiara Crœsi 3, 198. *tiaram* submi-
sere 28, 71.
tias barbarus *consurgeret* 8, 216.
Tiberinus accepit sonitus 1, 209.
Tiberina per ostia 18, 404. iniula
24, 173. Tiberino gramine 28,
183.
Tiberim ligat 17, 200.
tibia Aegyptia 8, 576. canat 10,
195. flatu pulsanda 17, 312. *ceci-
dit* 20, 256. tibiæ pervigiles 14,
30.
Tibrinas per undas 29, 17.
Tibris resonet 12, 17. *nesciat* hoc
18, 436. vexit messes 24, 94. in-
augurat annum 28, 12. te ado-
ret 28, 425. cernit 28, 641. Ti-
bridis soboles 8, 578. in morem
22, 189. Tibride defenso 20, 127.
cum proprio 26, 505. salutato
28, 520. Tibrim attonitum 18,
447. Tibrin patrem 26, 578. tor-
quebit 28, 365. trajecit 28, 486.
Tibri præcincte tropæis 35, 178.
Tibri in Romuleo 1, 226.
Ticinus pulcer 28, 196.
tigna polire 24, 323.
Tigranem conferat 21, 370.
tigris Tartessia 10, 161. *Parthica*
velat 33, 17. Caspia 36, 107. ti-
gride mobilis 3, 90. cum varia
34, 27. tigres blandæ 8, 605. vir-
gatas 21, 66. insolitæ mirantur
24, 369.
Tigris se dividit ab Aemo 18, 196.
tremebat 28, 415. Tigridis trans
flumina 20, 484. Tigrin trans-
gressus 21, 53. cum *Tigride* 28,
86. a Tigride quantum distant
Cades 8, 43. victo 8, 316. de
Achæmenio 10, 224. de flavo
44, 83.
Timavus novem in ora consurgens
28, 198. *Timavi* Phrygii stagna
7, 120. *Timavo* deploratum vul-
nus 26, 562.
times, ne timeare 21, 341. *timeo*
plus ipse qui terret 8, 290. cum-
cta 18, 182. *nil* a tergo 18, 362.
singula 36, 261. pro domino na-
tura 36, 62. mortali pietate 101,
46. *nil* 101, 53. *timent* transi-
luisse modum 42, 52. *timent* in-
signia 1, 162. te 20, 227. virguli-
ta Booten 36, 225. *timui* vobis
15, 298. *timuit* veniens 21, 209.
quod jam totus erat 37, 101. *ti-
muistis* inani frustra animo 26,
381. *timuisse* fateris 15, 304. *ti-
mens* exirii 15, 17. *timentes* Ma-
roën 1, 135. orbi 33, 48. *timen-
tum* munera 20, 319. 22, 181. *ti-
meri* studeant 17, 230.
timidum me dixisse convenit 42, 3.
timidas silvas 33, 206.
timor oberrat intra tecta 5, 54.
nullus ab hoste 5, 298. *pulcer*
cernenti 5, 364. *Aegæi* 10, 162.
glacie alligat litrum 20, 165. *sil-
varum* 24, 319. *pares* effecerat
26, 41. ingenio loquax 26, 223.
plurima fingi permittens credi-
que *ib.* impulit 28, 449. *opifer*
28, 533. *judex* 29, 211. *appare*
subitus 35, 188. *indeloco* 36, 353.
timoris solitum 25, 15. *timorem*
ingeminant noctes 36, 69. *indi-
gnum* partu deponere 101, 51. *ti-
mores* perculimus 26, 205. *le-
vant* 35, 383. *attoniti* pecudum
98, 16.
tineæ turpes 18, 114. *tineas* pulvere
respersus 18, 260.
quid tingis lumina? 31, 337. *tinxe-
rit* ostro 33, 273. *tincta* colorum
alternantes vices 45, 14.
tinnitu revocare apes 28, 261.
Tiphys fertur 26, 4. *Tiphyn* glo-
ria vexit 26, 11.
Tiresias spado 18, 315.
tirone tanto 21, 315.
Tirynthius alter 34, 49.
Tisiphone hydri crinita 33, 40.
Titan profiliuit stratis 5, 339. *legit*
annum 22, 451. *signavit* 28, 170.
Titans

INDEX

- Titana laceffit 1, 94. domas 10, 114. invalidum 35, 49. nondum luce gravem *ib.* cristatum radiis *ib.* colit 44, 90. Canis armat 47, 33.
 Titanes habent cælum 36, 182. Titanum tenebras 5, 524. dolores 37, 2. minas 40, 28. Titanibus incestis 33, 66. Titanas solvite 37, 28.
 Tiranus ales 44, 7. Titania pubes 33, 44.
 titubant succidui gressus 36, 153.
 titulus crevit 22, 318. nobilior 26, 29. *tituli* adulantes 20, 79. *titulo* se prodat 20, 345. crescere 22, 317. perenni 28, 373. *titulum* anni 18, 10. levem 22, 288. annuit 25, 9. titulis novis 24, 191. famulantibus 28, 654. Serenæ 29, 33. titulos duplices signet 26, 644. auferre labori 28, 353.
 Tityos deliquit 5, 515. membra resolvat 7, 160. erigit artus 35, 338. Tityon quid dicam? 37, 25.
 Tivarii Jovis 26, 18.
 toga Latia 8, 16. *maiores* 8, 654. onerare artus 18, 301. decuit 22, 367. radiante 28, 372. *togæ habitum* 5, 84. *decreto* 21, 330. Romanæ tutela 28, 598. Latiae 42, 14. togam emeritam 19, 59. calcaram 22, 381. *togas rigentes* 1, 206. æquales 15, 61. tremendas 18, 463. *femineas* 20, 107. gemmaras 23, 89.
 togatus miles 8, 9. imperat bellaturo 24, 85. togatum hunc redde 24, 215. togatis ducibus 28, 595.
 tolerare vapores 1, 131. hoc genus 18, 414. non tolerandus amor 89, 2. toleranda non adeo quies 39, 111.
 tollis signa 33, 65. tollebant capita 36, 370. sustulit se saltu 18, 416. tolle animum læta serenum 101, 49. tollere canitiem 50, 30. tollitur clamor 26, 461. *Offa* 37, 69. tolluntur in altum 3, 22. hyno 44, 40. tolli uno de limine fasces 1, 233. sublatus in æthora fragor 28, 615. sublata secundis colla 5, 446. *audacia* 37, 107. *sublatæ* alis 36, 255.
 Tomi veteres 31, 70.
 Tonantis progenies 101, 10. iram 39, 39. genibus procubuit 15, 26. iter 22, 457. recta 28, 44. obsequium 28, 349. germina 35, 76. germane & gener 35, 367. Tonanti adjuncta 1, 128. tenero reprata Creta 8, 134. *Eleo* 17, 289. placuere 20, 293. non tanta segnities 36, 134. magno grata cunabula 101, 131. Tonantem junctum Bromio 7, 132. cogis *jugire* 10, 112. 48, 53. placare 18, 160. contra conjurant 33, 38. Tonante vivo 36, 183.
 tonnent Seres 1, 179.
 Tonitru sonoro cuncta concutiens 22, 27. vanas deludimus aures 33, 98. fallo 68, 13. tonitrua *elisa* 5, 222. *fracta* 17, 108. rauca calcat 17, 210.
 tonas Cicerona 41, 4. tonat clamore *Offa* 5, 182. *Targibilis* 20, 466. seu cæltm, seu Roma 26, 511. talia ore 33, 84. mons 36, 396. tonant civilia bella 7, 64. tonent nubes 48, 7. tonuerunt omina nimbi 1, 208. cavernæ 35, 173.
 tonsis lentandis 17, 42. infundant 24, 364.
 tormenta rotant scopulos 33, 169. hunc necant 39, 25. fatigant 5, 512. parari 20, 308. tormentorum repertor 18, 163.
 torpedinis diræ artem 46, 1.
 torpet dextera 24, 326. torpent membra fume 48, 20. torpuit Rhenus 3, 133. ensis 18, 513. robur 20, 157. Hebrus 34, 18. silex 57, 4. torpebimus indecores 3, 58. torpens frigore 1, 269. torpentes plagas 33, 262.
 torpescere luxur 5, 486.
 torpor novus 20, 591. qui me ligat 37, 99. torpore paterno sopitos 36, 22.
 Torquati despue mores 8, 403. *trunces* 18, 452.
 torquet verberare curas 8, 252. spicula 21, 355. Auster arenas 35, 310. mobile iter 49, 60. torquent habentæ Solis bis senas hiemes 15, 154. torqueat annus vestigia nova 1, 6. fulmina 17, 112. ad superos axes Delon 37, 116. torquebas arcum 21, 68. torquebant curæ 3, 243. torfisti tela 35, 250. torfus degeneres 6, 9. telum 20, 167. torferat missile 15, 437. torfisset fulminis alas 35, 229. prope 37, 87. torque-

INDEX

- torquebit Tibrin 28, 365. torque-
re laborem 1, 268. clavum 17, 46.
torquens lumina 36, 261. torque-
tur pace futura 5, 158. torquen-
tur in orbem 28, 636. torquebe-
re voris 24, 4. torta hasta 35, 199.
torti hiatus serpentum 3, 66. tor-
tis anfractibus 28, 519.
- torque decoro evincta 22, 241.
- torrens tumidus 3, 269. frangitur
3, 271. torrentis Rhodani 51, 1.
torrente fixo 35, 350. torrentes
immane fremant 17, 237. torren-
tum sonoras furias 7, 47.
- torrentius amne 35, 198.
- torrentes soles 35, 105. torrentio-
rem Sirium 11, 20.
- torus superbit 21, 79. tori casti 21,
33. lege 22, 76. spe propiore 28,
524. regalis 29, 93. tanti fortuna
29, 161. augurium 35, 141. toro
devota regina 8, 645. madido 14,
28. fixus 15, 177. tuendo 18, 81.
membra reponit 27, 3. vicina vir-
ginitas 33, 138. *Tyrio* 70, 8. to-
rum hunc legere 1, 202. strata de-
dere 26, 353. nescire 33, 35. stru-
xere 37, 123. toris surgunt herbæ
1, 116. fulgentibus surgunt strata
3, 211. Nereis 7, 116. purpureis
10, 151. augendis 40, 30. excussis
101, 93. toros junge 10, 122. *heri-
les* 12, 3. sternere 18, 127. eunuchi
19, 43. desertos 36, 164. priores
cæli 48, 32.
- torvus dictis & vulnere 5, 401.
torva voluptas frontis 8, 518. *pa-
rens* 33, 128. Megæra 36, 387.
- tota arte 1, 95.
- trahali veste 17, 317. sceptrum 35, 172.
- trabea succedant armis 7, 5. *acce-
dunt* 17, 14. cinctu 28, 561. *tra-
beam* gerit 8, 12. trabearum infi-
gnia 22, 218. *trabeas* auratas pa-
rat 1, 178. exul post 3, 249. da-
bat 15, 97. accipit 18, 370. dedit
19, 10. induerat 20, 24. *roganter*
22, 3. auro graves 22, 340. ultro
dedit 24, 87. Bruti 28, 642. cum
trabeis venere triumphi 8, 640. in
trabeis actum cresceret 18, 119. de *tra-
beis* actum esset 20, 123. *trabeis*
adspirant 18, 464. nasci moras 22,
258. ultor 22, 322. secundis 22,
407. fulgentibus 24, 198. repara-
tur majestas 28, 4.
- trabeatus ingreditur 22, 370. adit
delubra 28, 74. trabeata domus
17, 337. *anus* 18, 9. trabeato co-
lono 8, 418.
- trabes pictæ 17, 328. *cingunt* arva
28, 619. auratæ 40, 42. *trabibus*
finaragdis 10, 88. aënis 33, 242.
- tractat regnorum numeros 31, 86.
tractari nescit 18, 423.
- tractus tenues producit in aurum
longum 1, 181. spatiosi 2, 7. ama-
ni Syriæ 5, 33. in imos 8, 249. ru-
tilos 17, 111. oleæ felix 17, 179. ad
bifidos 21, 199. tractum tenere
secundum 36, 10. tractu ab angu-
sto 5, 348. vario 7, 141. algenti 7,
168. quarto 10, 148. placido 24,
172. perpetuo 28, 290. voluti 3,
180. *vaucæ* 36, 242. maxima 101, 31.
segni obnoxia 46, 3. rapido 47, 8.
tractibus occiduis 8, 73. *insepai*
26, 23.
- tradas desideria 22, 67. tradunt anni
28, 334. se unius imperiis 29, 206.
tradiderint se famulis 20, 517. tra-
dere umbris 35, 252. tradente me
dolos 3, 97. traderis populo silenti
35, 238. *tradimur* heu 5, 261. tra-
detur genero 36, 63.
- tragicos modos 20, 363.
- trahit sibi quisque ducem 5, 225. *be-
stem* 15, 25. lucem 31, 72. comitem
34, 22. trahimus tempora 20, 394.
trahunt effeda 51, 18. *trahat* nubes
17, 109. arte procos 29, 31. trabe-
bat augurium pejore via 26, 262.
traheret simul omnia 26, 115.
traherent vinctos 20, 102. re-
ges 24, 22. *traxi* funera 3, 155. de
crine *fugittas* 7, 21. traxit audacia
sensus 74, 7. sententia mentem du-
biatam 3, 2. quodcumque avaritia
15, 164. *iter* 17, 18. ad exemplum
22, 117. ab umbris 26, 449. *plagæ*
33, 262. vario fortuna tumultu 52,
5. traxere moras 1, 103. 21, 375. *sta-
mina* 8, 595. phalanges planctu
15, 406. *palatia* 18, 145. ruinam
36, 379. traxerat populos servino
26, 617. traxisse polo mentem 36,
41. Neptunum revinctum 37, 37.
morem 45, 46. trahens cuncta le-
cum 26, 202. tractura senium lu-
ctu 36, 259. quid *trahor* ulterius?
18, 506. trahitur cæca carina 3,
277. Delos 35, 35. de pectore vul-
tus 35, 341. arcanis nodis 48, 37.
Jimes

INDEX

- limes 59, 2. trahi pignora 26, 85.
 tractus ab aula sanguis 13, 5.
 Trajani gloria 8, 316. Trajanum ti-
 bi debent 29, 56. Trajane tui la-
 bores 21, 193.
 trajecit Tibrin 28, 486. trajecit
 latus mucrone 7, 102.
 tramite inopino 5, 29. liquido 7,
 163. angusto 20, 422. occulto 28,
 230. securo 32, 6. flexo 35, 99.
 tranant Zephyros 33, 184. tranavi-
 mus Istrum 26, 489. tranaverit
 Istrum 77, 7. tranare sonoras tor-
 rentum furias 7, 45.
 tranquillus cursus 3, 45. tranquilla
 vis animi 8, 513. potestas 17, 239.
 tranquillii Pii 28, 421.
 trans Styga, trans Erebum 5, 523.
 Indo: Eurunque 44, 2.
 Transalpina messe 18, 409.
 transcribit in usus bellorum 18, 382.
 transcripsit sibi proprium 15, 161.
 transcurrit gratia in prolem 22, 51.
 transcurrite Bacchi metas 7, 208.
 transcurrere nimbos 44, 99. trans-
 currens egit 21, 195.
 tranat nodos 46, 21. spectacula regia
 62, 1. transistis in Latios ritus 8,
 487. transire inter Barbaricas co-
 hortis 7, 112. avidos cornipedes
 35, 223. transisse novercæ in mo-
 res 34, 40.
 transferat fontes 55, 1. transferret
 sese in hostes 5, 133. transulit ur-
 bes 15, 258. jura 68, 6. transule-
 rat nomen 81, 272. transferre bel-
 lum 28, 303.
 transfluxere dies 41, 5.
 transfuga fratris 15, 261. mundi 18,
 15. frequens 28, 250.
 transfundit secum Libyam 15, 282.
 transfunderet gentes 8, 51.
 transgressa lænas animo 36, 98.
 transigit ense 37, 80. transigit ævum
 52, 1. transacta nondum 36, 261.
 transiit uno volatu 20, 170. puella-
 res annos 29, 140. muros 35, 165.
 transiluisse modum 49, 52.
 translucent pectore frondes 31, 7.
 transmittit arenas cursu 20, 311.
 transmittunt mella 29, 10. trans-
 miserit Auster 24, 103. transmit-
 tere paro 15, 370. Tyrrhenum 21,
 333. transiisse vitæ 17, 141.
 transita ligant ederæ 24, 366.
 transvehitur Tuscos 22, 273. trans-
 ve amnem 21, 206.
 transverberat latus ictu 5, 404.
 Trebiam geminassent 26, 387. post
 Trebiam 24, 145.
 tremebundus eques 36, 265. trem-
 bunda monebas 29, 237.
 tremefecit Thulen 26, 204. tremefa-
 cta atria 33, 84. insula 36, 235.
 tremiscas infidias 101, 47. tremiscat,
 quem fregit clade 15, 413.
 tremit orbe corusco 22, 276. votum
 33, 132. tremabar insula monstrum
 3, 291. tremebant pœnas 20, 505.
 levius 28, 414. tremit Africa 24,
 105. tremuerunt gaudia 15, 228.
 urbes 19, 48. tremuisse Jovem 26,
 64. tremendus aper corpore 101,
 106. tremendum gladio 28, 177.
 tremitor bacchatus per opera 20, 27.
 quis tibi per membra? 29, 213.
 vibrat ossa 36, 152. fusus per me-
 tallum palluit 50, 12.
 tremulis splendoribus 1, 123. tremu-
 los colores 5, 356. gradus 26, 483.
 trepidat nuptæ sollicitus pudor 14, 3.
 trepidant humiles 24, 105. trepi-
 dare fuga 7, 202. trepidans acies
 28, 52. trepidante spe 29, 96. tre-
 pidantibus officiis 28, 523.
 trepida pietate 21, 117. trepidæ ca-
 rinæ 3, 275. trepido ore 22, 358.
 trepidi duces 20, 65. trepidis mu-
 ris 28, 443. trepidas Alpes laxa-
 verat 1, 74. silvas 5, 256.
 tribuit sobolem 33, 123. tribuat fru-
 ges 36, 52.
 tribunal sublime scandat 5, 382. 18,
 311. lætum 8, 611. celebrate 18, 472.
 geminum 20, 587. conscenden-
 tem 22, 267. Romanum stupuit
 28, 338.
 tribus ditandas vocavit 28, 73.
 tributum debet 24, 279. tributi con-
 tinui 8, 496. tributa orbis possessi
 17, 38. tributis Illyricis 22, 207.
 tridentis incubas 20, 37.
 trifida cuspide 35, 181. trifidis lin-
 guis 101, 34. setis 101, 109.
 Trinacria finis erit 15, 457. diffusa
 ponto 26, 220. pars Italiæ 33, 140.
 tota decrescit 33, 189. victa 35,
 186. discessit hiatu 26. celer depo-
 situm 36, 119. dederit 50, 43.
 Trinacria deserta 36, 288.
 Triones pigros 7, 205. gelidi 8, 429.
 Scythicos 8, 474. exarmati 21, 17.
 inter geminos 22, 458. patrios
 oblita

I N D E X

- oblita 26, 169. cingant splendore 33, 102. inoccidui 37, 11. *Trionibus* Scythicis 20, 238.
- triplex Geryones 3, 294. Gratia 31, 8. triplici in nomine 98, 28. triplicem larratum 33, 85.
- Triptolemi* angues 33, 12.
- tripodas aura rotat 2, 12. *repetens* 28, 31.
- eriremem in bellatricem 28, 136.
- tristibus ne doleant aures 26, 206.
- trifulam* Trinacriam 33, 145. trifulcis linguis 3, 95.
- Triton sub fluctibus ibat 10, 137. pectora appulerat 10, 180. *innexus* arundine 28, 378. improbus 29, 127. Tritona *rapidum* 10, 129. *Tritones* teneant 19, 67.
- Triton proximus hortis Hesperidum 21, 252. Tritona *virginem* bibit 8, 36.
- Tritonia memor 15, 129. colitur 18, 324. *faveat* cœptis 20, 396. pectine duxit 22, 332. velat Gorgone 24, 168. *castide* Typhona gerit 35, 21. tibi rapuit pugnas 36, 286. virgo profilit 37, 91.
- Triviæ supplex 17, 291. confert 29, 141. species 35, 27. Triviam Latona monet 10, 236. precatus 28, 328.
- triviis calcandus spargitur 5, 447.
- triumphat *magna* *cervice* 5, 294. in animis hominum 24, 29. ultore nato 28, 112. triumphet toties de una gente 15, 345. cum triumpharet (*Scipio*) 23, 15. triumphantem generum 28, 580. triumphati litri 28, 648. triumphato ab litro 7, 25. triumphatis regnis 1, 83.
- triumphus Pauli Marique 26, 126. *triumphi* confirmavere iustitiam 8, 98. venere 8, 639. Pompejani 18, 221. Ancyrani 20, 416. quicquid struxere 24, 68. montani 24, 329. certi auspicium 26, 452. triumpho iusto magneque 15, 429. tanto 22, 260. Getico 28, 202. ingenti Manes ductura 35, 13. triumphum insignem nostra de plebe canunt 3, 54. quantum rapuit fortuna 5, 194. merui 7, 146. præclarum ducite 36, 329. magnum det 77, 11. triumphis paribus 1, 139. felicibus apta 26, 636. parvum induit 28, 67. Latiis 28, 507. triumphos novos 4, 11. laurigeros 7, 12. *omnes* thalamo conferte 10, 227. vix numerat 12, 25. cecinit 21, 4. restituit 21, 385. secum crevisse 22, 65. ingentes geminant 26, 295. fontes absolve 28, 406. Giganteos 33, 152. insignes de vare 39, 53. Rheni 72, 13.
- Troada* flentem 20, 405.
- Trojæ funera 18, 291.
- Trojanam* Minervam 18, 328.
- tropæum immane rettulimus 10, 117. commune 26, 644. vive nostrum 28, 228. tropæi instar 24, 97. tropæa comitata secures 28, 15. tropæis me ditat 3, 345. geminis fulgens 7, 57. innumeris 8, 45. paribus 15, 367. inclitus 21, 81. tuis 21, 247. amicta 24, 205. aluit 26, 34. iisdem 28, 120. civilis dissensus 28, 394. Libycis 29, 43. *Latiis* præcincte 35, 177. ætheriis 36, 354. truculentior Auster 35, 308.
- trudis avaritiam 22, 113. trudit nos ad bellum 15, 490. trusere penitibus 18, 131. truditur patriæ exul 8, 495. undique exul 39, 25. *laxat* 49, 14.
- truncavit* aquas socias 37, 70. truncantur artus 20, 18. truncatus manibus & armis 6, 89. truncatæ cornu 29, 176.
- truncus capiti superstes 26, 301. *truncis*, immergere plantas 7, 76. affixæ facies 36, 341. truncos habiles 36, 361.
- truces*, religione lucos 21, 230. Amores 31, 111.
- tui ipse opus 98, 9. *vestri* reverentia 42, 7.
- tuba Australis sonuit 21, 248. civili 33, 65. nimborum sonuit 37, 60. tubæ Latæ 1, 198. stridore 15, 449. iussere 26, 582. *tubam* Mauri dignabere 15, 380. Tartaream inflare 20, 145. ante tubam servit 21, 192. tubarum clangore 10, 195. armorumque potens 35, 141. stimulis accensa 45, 26. tubas optatas 7, 75. inter frementes 21, 25. in medias 23, 12.
- tuæ longum electos 8, 489. tanti mole 22, 282. hanc cum Superis 24, 174. tuetur fratrem cura 22, 78. tuemur Tegeen 26, 576. tuentur jura 3, 69. devora mente 21, 232. tuebor spem vitæ 5, 11. tuere meum locum

INDEX

- locum 8, 386. tueri aurum 18, 128. longinqua 21, 311. Meroën 31, 73. pignora 36, 391. præsidio miro 45, 9. tuendo cogis sufferre diem 101, 115. tuens obliquis oculis 26, 519. tuentibus antrum Faunis 31, 19. adversa oculis 37, 109. tuendus magno 15, 239.
- Tulli* exemplum 15, 254.
- tum pro tunc* 5, 416.
- tumet per nubila serpens 7, 139. molliter clivus 49, 12. tument post terga dracones 8, 545. fila 33, 255. in tua fata 101, 44. *tumeant* certamine 22, 96. tumebat rex 3, 165. tumerent vina fontibus 86, 25. tumens regale 5, 344. tanta prole 37, 5.
- tumescit Lydia 24, 61. *virginitas* matura 31, 125. Nilus 47, 29. *gemma* 56, 4. tumescunt animi 18, 176. tumere sinus virginei 95, 8. tumuisse lacte 35, 352.
- tumidus torrens 3, 269. Euphrates 7, 69. sonipes 10, 291. ira 29, 135. regendo 44, 87. *tumidum* luminibus micat 19, 121. *tumidas* res 15, 293. in iras 33, 32.
- tumor durat adhuc sævitque 3, 72. præsens (ira) 5, 117. me impulerit 39, 7. *parcus* sui 45, 29. tumorem pectoris solvit 48, 47. tumore parvo 35, 101.
- tumultus sedare 8, 256. molire 20, 146. redeunt in corda 26, 212. punire 26, 383. dubios agnovit 35, 154. tumultum abstulit 3, 20. *facrum* sedare 15, 133. *aule* 21, 308. veterem discrevit natura 33, 247. tumultu solito 5, 10. quatitur 15, 482. omnia concussa 19, 53. in vario vocum generumque 21, 162. magno 31, 112. rapido sæviret 35, 255. tanto res agitanda 36, 7. vario traxit fortuna 52, 5.
- tumulo arcuit umbras 15, 396. amici 21, 103. e tumulo resurgit 99, 11. tumulus dedit inferias 8, 96. tumulos tectura cupressus 35, 108.
- tundunt pectora 36, 129. tunditur procellis 3, 276. quicquid unda 17, 204.
- turba potens 37, 63. Briareia 36, 188. cum paupere 35, 301. salutandum 3, 213. cadentum 7, 100. licentior 14, 31. *redactus* 15, 249.
- procax 18, 92. infelix 18, 466. dissona linguis 21, 153. iners atque impia 22, 79. arenæ 26, 164. effunditur 26, 462. verenda 27, 24. felix natorum 33, 108. victrix 35, 166. turbæ incautæ 8, 336. obscuræ 18, 153. una facies 28, 545. turbam dedisti 15, 104. tuam ingredior 101, 6.
- turbidus* Orci janitor 3, 294. *flamine* crebro 7, 37. turbida novitas 21, 148. lamenta 35, 354.
- turbine medio rerum 3, 260. funesto rerum 5, 90. repulit hastas 7, 95. mitto 8, 50. saxi prærupti 17, 78. accito 20, 152. Aegæo 21, 287. vulgi 24, 200. sub pulvere 26, 458. rauco 33, 69. turbinibus mediis 15, 502.
- turbat agmina 35, 142. turbant fila 20, 375. turbet Hydaspem 1, 80. turbavit gaudia 39, 32. turbaverat Auster pluviis 28, 540. turbasset opus 28, 225. turbare odiis 3, 105. Getas 37, 77. turbatur Lipare 35, 174. *turbantur* manes 1, 112. turbata fides 7, 63. capillos 31, 28. nullo casu 36, 136.
- turget humus in herbas 35, 91. turgent cinnama 10, 94. mendacia monstros 18, 351.
- turgidus alloqueris 22, 159.
- turmæ similes 18, 255. equestri 26, 579. totæ discedere 28, 253. turmis discretis 5, 105. cristatis 7, 133. turmas fugatas 3, 350. in medias equitum 8, 349. equitum 21, 102. niveas ducit 35, 64. barbaricas 44, 83. in turmas ruunt 33, 38.
- turmalis buccina 15, 447.
- Turno moriente 21, 97.
- turpe fuit 20, 58. ferunque putes 22, 15. dictu 24, 83. nihil ducit 36, 278.
- turpat canitiem 19, 25.
- turrigeræ ripæ 1, 229. turrigeram Cybelen 33, 179.
- turris pericli 3, 265. e culmine 5, 62. porrigitur 5, 469. aurea 20, 283. turre in ærata 14, 82. turres semirutæ 1, 109. Semiramis 1, 162. attollite 8, 104. per innocuas 17, 329. subitas erexit 28, 535. pronas 33, 211. conflagere 35, 152. sidereas rescindite 37, 31.
- turribus*

INDEX

turribus invalidis 26, 214. ab al-
tis 26, 456.
turrita genitrix 24, 170. *Cybelle*
36, 271.
Tusci collibus 28, 184. *Tuscos*
transvehitur 22, 273.
tutela togæ 28, 598.
tuto narrare 29, 220. non vident
cometen 33, 232.
tutandos natos 22, 54.
tuta quærere 8, 78. *tutum* nihil
nocenti 8, 100. *tuto* ore 74, 20.
tutior alis 3, 279.
Tyriden attollant 28, 470.
tympana ad rauca 18, 278. conver-
tit 20, 301. *taurina* 24, 365. mu-
gitum frenant 33, 207. si quati-
am 36, 131. plañtus reddunt *ib.* ad
tympana suscitāt enses 20, 281.
Typhoeia cervix 36, 183.
Typhoeus vinclis profiliat 7, 159.
vinclis 27, 17. *apiat* fulmen
sceptrumque 37, 32. *Typhoeo*
turbante Jovem 26, 63.
Typhona casside cælaturus 35, 22.
tyrannus tertius occubuit 15, 6.
mollis 19, 21. tyranni gemini 8,
72. muniti gladiis vivant septi-

que venenis 8, 292. *secura* 15, 147.
domiti 20, 537. cæsi 21, 140.
periere 28, 398. *facinus* 29, 155.
duri imperium 101, 85. *Argolici*
101, 117. tyranno nulli servire 5,
390. *Siculo* 18, 165. libera rura
22, 190. dicente 33, 84. *Stygio*
35, 264. tyrannum spicula fi-
gant 8, 358. debellatum 8, 635.
novum 28, 88. durum imminem-
que 36, 34. *tyrannus* geminis 1,
108. 26, 284. fors ista convenit
8, 290. funereis 15, 466. tyran-
nos prostratos 18, 313.

Tyria maiestate 21, 179. veste 24,
179. *Tyrii* Cadmi 21, 318. agri
21, 344. *Tyrio* in ostro 7, 15.
sanguine 14, 26. potenti 15, 520.
veneno 44, 20. toro 70, 8. *Tyrios*
fucos 3, 207. ornatus 18, 422. *Ty-
rias* vires 23, 9. arenas 55, 3.

Tyrrhena unda 15, 455. ora 15, 42.
17, 204. rabies 33, 150. per stagna
36, 185. *Tyrrhenum* transmittere
21, 333. *Tyrrhenam* manum 28,
485. *Tyrrhenas* per undas 26,
356.

V

V*acas* numinibus votivæ 29, 224.
vacat luxuriæ Venerique 10, 54.
secura tyranni 15, 147. choris epu-
lisque 20, 584. nec nasci potuisse
101, 13. vacant epulis 35, 327. va-
cet mihi aula 10, 191. *vacent* ple-
bæ laudi 24, 267. vacaret igno-
minia 18, 234. leto 20, 483. flam-
ma 22, 176.
vacca leonum metuens 34, 6.
vaccinia induit nigro splendore
34, 92.
vacuus motus 3, 16. donis 20, 178.
vadis impiger 101, 89.
vado palustri 35, 59. vada in pro-
xima mergi 5, 64. *Caspia* 7, 71.
per adversa 15, 489. per cunctan-
tia 20, 443. vadis mutatis in vina
1, 251. sub imis 10, 141. brevibus
20, 430. quinque 26, 337. omni-
bus una natura 28, 512. liventi-
bus 33, 23. vitreis 33, 268. 49, 32.
vagina tegat gladios 10, 192.
vagitus audire putes 22, 347. va-

gitum ferocem 8, 153. *vagitu*
despuit ignem 35, 52.
vagatur mors 35, 355. *vagantur* alta
cervice 3, 53. confusi 20, 421. læ-
tius 20, 511. *vagari* per fraudes 18,
159. *vagandi* certa lege 28, 622.
vagus excurrens 8, 80. impune per
tabulas 17, 327. exsultat pelago
32, 11. fons 60, 2. *amnis* 36, 270.
vaga convicia 39, 10. sidera 75, 2.
vago mucrone 7, 55. crine 26, 247.
lapsu 47, 15. igne 49, 62. *vage*
quercus 3, 158. *vires* 18, 264. ru-
pis 26, 7. *vagas* faces 50, 4. alu-
mnas 51, 2.
valet memorare 29, 51. deprendere
48, 9. *valent* inflectere 8, 300.
quid valeant signa 3, 148. *valere*
mereri 26, 90. tantum strepitus
maligni? 39, 5. *vale* Phrygiæ tel-
lus 20, 296. longum 35, 234. *Ma-
su* 41, 24. *valet* flumina 20, 298.
Valentis igne absumti 26, 610. *Va-
lenti* fida dextera 21, 37.
validus

INDEX

- validus cæsus 1, 238.
 vallata mari rupes 26, 188. profun-
 do rubro 36, 320. sagittis crinem
 gens 47, 23.
 vallum non exsuperabile 5, 127. val-
 lo præbenda vigil custodia 8, 324.
 inclusa gens 8, 479. advigilat 20,
 428. calcato 28, 446. vallis di-
 stantibus 5, 172.
 vallis fraudi accommoda 8, 327. exi-
 guæ finibus 21, 108. Murcia 22,
 404. avitæ 26, 410. cavæ assensu
 28, 615. vallem profundam æqua-
 vere 1, 110. flammeus ambir rivus
 22, 468. liquidi fundi 49, 37. val-
 le ima sedens 1, 210. prærupta 28,
 501. incurva 35, 72. subgelida
 Cappadocum 73, 4. valles vince-
 re saltu 7, 47. novæ 8, 482. per
 Caucasias 20, 152. per ignotas 20,
 422. stragibus æquavit 21, 131.
 vallibus in Phrygiis 35, 267.
 vanescit inanis impetus 33, 74.
 Cynthia 44, 38. vanesceret in
 exiguum ignem 26, 248.
 vana umbra 36, 96. quid moraris ?
 36, 313. vanas aures 33, 98.
 vapor spumeus 49, 64. vaporis tan-
 ti secunda 33, 166. innocui alimen-
 ta 44, 16. vapore anni 28, 241.
 continuo solis 47, 17. vapores Li-
 bycos tolerare 1, 131. solis supera-
 te 7, 206. Aethiopum 21, 180.
 obducti nequeunt hærere 36, 398.
 coronatas 49, 45. *vaporibus* en-
 ses fluxere 28, 346.
 vaporat aura ostia Nili 44, 100.
 vapulat fascibus 19, 8.
 variabat ventum 31, 38. variat cli-
 peum 1, 95. variantur gemmis
 35, 94. variata voluptas 3, 210.
 ternas figuras Hecate 33, 15. lu-
 ce 47, 4.
 varia Phœbe 3, 9. cum tigride 34,
 27. varii mundi 98, 13.
 vastator Austri & Boreæ 8, 29. gen-
 tis Achivæ 20, 214.
 vastant armenta 24, 337. vastabam
 quos omnibus annis 26, 541. va-
 stabat saltum 3, 286. vastare pe-
 num 18, 194. vastato profundo
 28, 141. vastata pascua 36, 168.
 vasta Aethiopum 8, 34.
 vates ignarus 1, 71. pervigilant 19,
 40. sine more rapi 20, 45. in ma-
 jus ferant 26, 14. senior 26, 444.
 exercuit opus 29, 11. lætatus 34,
 13. vatis pectora 16, 6. Cumanæ
 18, 11. pii 40, 24. Cei 42, 9. vati
 præbuit 27, 25. suo 40, 4. vatem
 veram probabis 22, 338. tuum de-
 spicis 41, 11. vate se 18, 313. noto
 25, 4. de paupere 39, 53. vatium
 cura 23, 4. veterum carmina 29,
 146. doctorum munera 101, 8.
 parens 74, 13. vatibus arma fabri-
 cata 21, 105. ipsis nescia veri se-
 ra fides 26, 553.
 uber (*fertilitas*) palmitis 26, 504.
 uberis humani expers 20, 253. vi-
 treï libamina potat 35, 53. ab ubere
 rapitur castrandus 18, 46. *exsudat*
 sanguis 36, 127. ubera quæfivit 3,
 95. prima dabant 29, 87. Vulca-
 nia terræ 49, 18. uberibus solitum
 pasci 7, 78. *sanctis* crescis 8, 159.
 ubertim lacrimæ cadebant 29, 214.
 uda Iris 60, 5. udæ Naïdes 36, 16.
 vectes nulli poterant excludere 18,
 81. *veste* imposito 8, 573. traba-
 li 17, 318.
 vectigal patrium solvere 22, 200.
 ignotum rettulit 24, 98. ferri 26,
 538. novum contulit 29, 63. con-
 nubiale 40, 18.
 vector cœrula tentabo 17, 82.
 vehit aquas 47, 7. tempora 47, 36.
 puppes 28, 498. fama 1, 34. te
 penna 3, 280. vehant messes 22,
 395. vexit urbem 17, 152. gloria
 26, 12. Offa Olympum 35, 257. ve-
 ctus cursu equi 3, 263. ad altum
 31, 83. vecta per altum 10, 129.
 vecti per nubila 31, 111.
 Vejos tolerare 15, 107.
 velamine scisso 3, 33. gramineo 44,
 75. velamina *herbida* 5, 109. Se-
 rum (*i. e. serica*) 10, 211. mira su-
 mit 31, 102. in tua 72, 15.
 velamenta asperat 8, 586. fulva
 21, 260.
 vellit coralia 10, 169. portas & mœ-
 nia 35, 143. ramos, dentes 47, 22.
 vellunt vultus & lumina 5, 410.
vellite funem 15, 488. vellere Pe-
 lion 26, 74. morsu 46, 14. vellitur
 fundo 33, 157. *vulso* æthere 35, 228.
 velleris aurati 26, 23. *vellere* te Se-
 res dicit 18, 226. vellera frondea
 1, 180. Seres dabunt 7, 211. *pin-*
guis 20, 385. vitas 20, 460. muta-
 N n n vit

INDEX

- vit 29, 73. fucantur 35, 95. velle-
 ribus murice tinctis 3, 385.
 velat humeros 1, 224. lumina de-
 missa 5, 255. Gorgone 24, 168.
 honos crinem 28, 164. tigris 33,
 17. velant favos examine 5, 465.
 conspectum 85, 1. velavit arun-
 dine frontem 35, 359. velari ostro
 credidit 5, 450.
 velox ad facinus 3, 240. victoria
 7, 87. semita lunæ 22, 438. ve-
 locior Euro 1, 100.
 veli in modum 20, 312. vela naufra-
 ga 15, 222. *ligant* 15, 481. tremunt
 vento 18, 113. subducit procellæ
 20, 5. penetrassent vapores 21,
 180. pandere Noto 32, 8. turgida
 74, 4. velorum alis 28, 138. velis
 tegitur Jonium 8, 461. Niliacis
 15, 59. *Judaicis* 18, 357. omnibus
 hæere 20, 473. succurrere 26,
 275. tumidis 36, 367.
 vena vomit aurum 29, 77. venæ ir-
 riguæ sudent 1, 252. venam por-
 rectam 59, 1. in venis stat cruor
 99, 16. venis rudibus stillantia
 stagna 1, 51. vacuis 20, 17. pur-
 pureis 20, 273. venenatis 46, 17.
 venas rimata sequaces 17, 40. ra-
 bidas 17, 219. in meas disperge 35,
 85. sanguis inundat 44, 66. ca-
 lore compescit 47, 34. sitis con-
 sumit apertas 48, 21. in sulfuris
 49, 73. referant 49, 97.
 venabula tendit 5, 397. premant
 17, 294.
 venales plausus 28, 606.
 venator *ligat* saltus 5, 377. toro
 membra reponit 27, 3.
 venatrices pharetras 8, 161.
 venatus atrox patuit 20, 524. vena-
 tu cingere saltus 15, 356.posito
 35, 245. venatibus certis 1, 187.
 sociis 21, 64. a solitis 24, 270.
 venditat perjuria 26, 567.
 venditor improbe legum 5, 501.
 amittit 20, 586.
 vendit honores 3, 180. 20, 561. pa-
 triam 15, 267. vendere otia 21, 210.
 vendidum potuit 18, 38. venditus
 ipse vendere cuncta cupit 18, 206.
 venenum nigrum levat 101, 35. ve-
 neno vipereo spumavit 2, 9. men-
 sa suspecta 15, 181. in invalido 17,
 170. tacito læsa 36, 250, *Tyrio* 44,
 20. gelido 46, 5. venena noxia
 effudit 3, 67. haurire 15, 90. na-
 xia mittere 15, 271. venenis ni-
 gris rostantia tela 1, 188. Gorgo-
 neis 8, 36. septi tyranni 8, 292.
 infusus 10, 70. incestare lunæ
 jubar 26, 237. *placidis* 33, 181.
 venire sub hasta 18, 210.
 venerabilis illi vocor 15, 307, ibas
 21, 44. venerabilior sanguis 29, 36.
 veneratus amicos vultus 17, 133.
 venerando pondere 50, 1.
 Veneri montes 12, 7. Venetos
 amnes 28, 194.
 veniam posceret 5, 132. dant culpe
 20, 597. das victis 22, 23. negant
 25, 12. *leti* 26, 90. præberet 24,
 522. posco 39, 12.
 venit ipse 26, 461. veniunt in mer-
 cem 18, 220. venerit ad summi fa-
 stigia juris 1, 58. veni sperate 5,
 98. visura 36, 108. *venisse* jam
 volunt 20, 506. venientem fini-
 bus Thracum 28, 107. ventura
 notant 20, 494. venturi præcia
 35, 109. *venturum* Jovem 75, 3.
 venari tuto liceat 21, 229. venantem
 ducunt 22, 215. venantum vocibus
 20, 310. venata jugis 24, 314.
 ventris tempora 101, 21. ventrem
 invitant pretio 20, 329. ventre
 larebant 26, 256.
 ventilat patricius 18, 109. uvæ 31, 5.
 ventosa ratio favoris 26, 113. pabu-
 la 44, 15.
 ventus quateret puppes 3, 219. dif-
 currens 33, 171. furit 28. discusse-
 rit arbore nidum 36, 144. venti
 recedentis vestigia 3, 73. dum fe-
 riant littora 5, 527. conjurati 7,
 98. *laborant* 8, 461. pulsare ti-
 ment 10, 53. diversi 15, 55. cu-
 piant te mergere 19, 69. frenan-
 tur & undæ 34, 17. irrita verba fe-
 rant 36, 134. non indiga 47, 6.
 unde fluant 48, 5. impulsu 49, 35.
 de puppe ferentes implessent fi-
 nus 100, 6. vento ingesto 8, 553.
 citatas favillas 20, 472. citatis ju-
 bis 24, 335. jactatur & unda 28,
 140. rejectæ chlamydes 50, 15.
 ventum dissimilem variabat 31, 38.
 ventis aspera 1, 270. perustis 3,
 303. repulsum 21, 358. dubiis 22,
 255. horrea ditescant 22, 356.
 fluent 28, 567. ventos spatio
 relin-

INDEX

- relinquit 17, 207. nūnciat rati-
bus 33, 234.
- venum dari 3, 179. redibat 18, 37.
- Venus prompta 8, 265. aurea 10, 74.
folio subnixā corusco 10, 99. navi-
gat 10, 152. stupefacta 18, 241.
spernat Adonidem 11, 16. accen-
dit magis quæ refugit 14, 12. vino
calefacta 15, 182. invec̃ta colum-
bis 22, 354. successerat gremio an-
tri 31, 1. accelerat præcepta 33,
227. dolo gaudens 35, 12. prima
ingerit 36, 220. laxat in otia cu-
ras 48, 23. & Luna 76, 6. Veneris
auras clementes 7, 165. adventu
10, 184. stimulos 18, 468. ad par-
tes ingeniumque redi 19, 60. do-
num 31, 15. prato 31, 119. 40, 9.
artes 35, 266. figuram 91, 3. Ve-
neri vacat 10, 54. vigilat noctes
15, 450. servire 18, 345. nudat pe-
nerralia mentis 33, 213. inaccen-
sum pectus 33, 224. junctæ 36, 281.
in Venerem vivunt frondes 10, 65.
Venerem cinxere 10, 171. quærat
Dione 36, 433. sibi promittit 37,
40. gemma figurat magnetica
48, 26. consule 69, 6.
- ver ferenum 1, 272. pratis te pingat
1, 273. perculit hostem 15, 16. fer-
tile 22, 464. viridem monti repa-
ravit amictum 26, 168. toties cur-
sibus actum 44, 28. flore notat 52,
12. veris æterni pater indulgentia
10, 55. æterno honore 29, 7. pa-
ter Zephyre 35, 73. germina 35,
132. *vere nuptiali* 12, 1. *coronatis*
quadrigis 22, 423. rubentes ca-
lathos 31, 116.
- verax fabula 26, 442.
- verbere Tartareo pulsus 74, 5. alter-
no movens 36, 139. insonuit 28,
625. cogit equum 28, 226. tor-
quet curas 8, 251. assiduo unda-
rum 15, 220. audito 18, 507. de-
fessi terga 20, 351. ad verbera trans-
mittit 5, 479. in verbera proni
tendunt manus 31, 113. sub verbe-
ra torpuit 18, 513. verbera inania
3, 49. tua posceret Arion 8, 554.
tergo removit 8, 618. non audit
17, 187. poscis 17, 223. tergo ces-
sare 18, 100. nota timet 19, 2.
aquarum 21, 289. senserunt 35,
197. nulla sonant 35, 333. vicina
sentit 44, 3.
- verberat lacertos planctu 35, 249.
leones 36, 49. *terrificum* 45, 23.
urbes cuspidē 48, 22.
- verbi in semina 98, 4. *verbo* inclu-
sum 95, 7. *in verba* irer adhuc do-
lor 15, 201. verba spirantia virus
15, 285. figenda sensibus 22, 156.
regant pecudes 51, 20. commu-
nia negant Musæ 81, 3. verbis
quæ differis 8, 356. fractis sonas
plorabile 18, 261.
- verborum transitive positorum exem-
pla* 1, 52.
- verecundis* causis 22, 222.
- vereri desiste 36, 304. verendus ni-
gra majestate 33, 79. verenda tur-
ba 27, 24. *verendum* chaos 35, 195.
verendos bellis annisque 26, 180.
- vergit in Austrum 3, 364. 5, 348.
iudex 18, 209. vergentis Scythiæ
in ortus 3, 323.
- verna nutritus 20, 353.
- vernant in carmina rupes 3, 152.
cristæ fulgure 35, 147. pascua 49,
19. vernabant lanugine vultus 8,
200. vernans tori regalis imago
29, 93. *vernante* senio 21, 316.
- vernus rubor 35, 90.
- Verona adjungis cumulum 28, 202.
proxima 52, 17.
- verris* humum crine 29, 225. verrit
vestigia 22, 248. verrunt quid-
quid salis æquora 35, 295. verrat
marmora 20, 360. *verrebant* bra-
chia crines 10, 145.
- vericulos notavi 74, 9. laceras 79, 2.
- versat onus 61, 2. *versavit* nomen
22, 300. versabere vomeris ictu
33, 196.
- versus meos ne laceres 77, 2. 14.
claudicat 79, 3.
- vertex Ossæus 35, 183. vertice toto
luxuriat 1, 217. flavo 5, 110. 10,
242. *Phrygio* 8, 195. lacero 15,
137. Aemi 20, 106. crinifero 21,
203. in summo rupis 24, 240.
proximus astris 26, 470. de her-
boso 35, 71. meo conceptum 36,
59. socio despectant lucum 36,
375. rutilo 44, 18.
- vertigine molli 20, 359.
- vertit imperium 5, 53. *vocabula* 18,
34. in proprium caput 23, 2. re-
gna 24, 161. in se barbariem 28,
221. præsepia 34, 11. vertunt in
cædem 18, 251. in se furiis 22, 212.
- N n n 2
- juga-

INDEX

- jugales ad pascua 35, 319. *vertere* in pelstem 36, 257. *verte* faces trans æquora 20, 150. *vertere* mortalia 18, 142. *vertitur* in se omen 19, 11. quo *vertimur*? 37, 98. *vertetur* dies in ortus 1, 172. *verti* oppida 35, 153.
- verubus* figat 20, 448. *verus* ductor 26, 468. *vera* pavoris 20, 470. *scrutari* 26, 258. *juventus* 26, 467. si referunt 26, 506. non fuisse gaudet 36, 111. *verisera* fides 26, 554. duxere figuram 35, 43. si quid deprendere valet 48, 8. *verum* merfium latebris educere 8, 512. *videri* pernegat 17, 75. *contere* 17, 86. *veris* nil æquale dabant 26, 27. *veros* in principis annos 15, 303. *verior* genitor 24, 122.
- vesana* delubra 33, 204. *vescitur* ferri rigore 48, 17. *Vesevi* jugi compage fracta 36, 184. *Vesta* colitur 18, 324. *faces* transulit 24, 169. *Vestæ* sanctæ 15, 129. *Vestalis* virginitas 18, 329. *vestibulo* patenti 18, 202. *vestigia* lassa venti 3, 73. *pressa* calcat sanguine tingi 5, 432. *firmati* recto gressu 7, 39. *indolis* magnæ 8, 373. *bispida* 10, 146. *veteris* recti 17, 136. *pendula* figat 17, 323. *nulla* starent 20, 125. *clara* sonent 20, 313. *verrit* 22, 248. *fixit* 26, 170. *mea* relegam 26, 529. *servant* 28, 173. *ebria* firmat 33, 19. *condunt* culmi 33, 187. *sub* tua venient 35, 300. *lambit* fons 36, 253. *indignant* arenas 36, 385. *quæ* me ducent? 36, 429. *stridula* volventes 37, 8. *parva* catuli 45, 8.
- vestigat* Honos virtutem 17, 7. *vestigare* fretum glaciale 21, 177. *domum* Boreæ 36, 324.
- vestit* squamis 18, 295. *litus* oliva 26, 319. *iter* sēges 33, 188. *ebur* atria 33, 242. *victoria* nemus 36, 338. *vestiat* ora ridenti lanugine ætas 1, 70. *vestire* gelu 26, 167. *pluma* 44, 68. *figura* corporea 95, 5. *vestita* hiems nives 1, 270. *diem* croceum Aurora 20, 529. *æra* cibus 46, 12. *vestikos* gramine campos 36, 231.
- vestis* solem combibit 8, 552. *odorata* studium 20, 335. *Gortynia* 35, 33. *poplite* fusa tenus *ib.* *vesti* cultodes dabantur 18, 417. *vestem* Getarum 5, 83. *pendere* vetant 24, 247. *murice* perfusam 44, 86. *contingit* 99, 15. *veste* apprensâ incipat 5, 381. *fulva* 22, 230. *Tyria* 24, 179. *vestes* purpureas 1, 183. *connexuit* angue 3, 118. *piaturatæ* 3, 208. *Sidonias* 10, 212. *Tyriæ* sanguine fulgidas 14, 26. *reficissæ* 15, 136. *post* terga redactas 20, 184. *per* varias tranſit 26, 605. & *cingula* comit 28, 525. *explicat* 29, 142. *collectæ* nodantur 35, 40. *cultas* 35, 321. *mutatis* nigrescere 36, 72. *vestibus* reductis 18, 87. *humeros* ambit 22, 365.
- vestium* *lucerandarum* mos 3, 33. *vestitus* par equis 5, 361. *meos* calcarari 18, 491. *vestitu* profano 5, 126.
- verat* domari 3, 314. *calor* 49, 34. *verarent* rupes 5, 184. *ververe* minas 33, 48. *in* vetitum ruit 20, 52. *vetito* æquore 35, 189. *mati* 41, 16.
- veteris* Probini facta 1, 29. *veteres* ornantur 17, 93.
- vetustas* rapiet sub nube ignora 1, 33. *Græca* 1, 198. *superata* 3, 383. *Romana* & *Græca* 8, 398. *falsis* elusa auspiciis 15, 121. *cuncta* 17, 91. 20, 251. *exacta* 18, 287. *derisa* rueret 20, 124. *defensa* 22, 321. *canit* 26, 124. *vitiosa* arripuit 44, 35.
- vetusto* ære floreat 1, 18.
- vexillum* navale dares 21, 173. *vexilla* veneranda 5, 366. *Quirini* 8, 8. *moveri* festinant 15, 45. *peditum* 18, 254.
- vexat* alnum turbine 21, 287. *urbem* 24, 219. *vexasset* fulmina 33, 47. *vexare* fidem rerum 5, 65. *pacem* 5, 10. *animum* curis 35, 278. *smaragdos* 70, 7. *vexari* pios 3, 14. *vexatum* corpus 22, 202.
- Ufens* tardatus erroribus 1, 257.
- via* causæ alterius 3, 15. *difficilis* 8, 328. *fit* 20, 168. *pejore* 26, 263. *sacra* 28, 603. *vix* eundem vitandæque 20, 420. *spargentur* flore 22, 401. *longæ* tempora 24, 3. *instruit* 26, 550. *Flaminie* 41, 8. *plus* habet 52, 22. *inter* dura 84, 4. *viam* laxavit 5, 24

INDEX

- 5, 24. ferre per cœrula freti 7, 199. inveniet virtute 15, 320. faris aperire 18, 140. vix terendam pandunt 26, 342. clauferrat 28, 457. admittit 28, 503. molitur 33, 276. viarum spatium 5, 137. dura 8, 435. fidem 35, 188. indicia 36, 440. vias regione remotas 3, 241. longas egit 8, 102. longas peregit 10, 98. incessare 20, 77. centum meditata nocendi 20, 175. plebe latere 24, 63. morantur 24, 328. in astra negatas munire 26, 70. per solitas 26, 287. subitas exquirere 28, 232. præbuit arte 32, 4. longas inchoat 36, 406. terrarum pande 40, 59. mille retorserit 44, 27. limosas perforat unda 49, 16. in patulas plumbi 49, 56. certas adæcant 51, 4. varias itque reditque 59, 4. corporis arcti inire 98, 6.
- viator requiesce 84, 1.
- vibrat radios 8, 180. rabies 20, 26. fulmina 24, 167. tremor ossa 36, 152. securim 36, 358. 22, 376. vibravit ardor in undis 35, 2. vibrare colores 5, 356. secures 18, 465. faces 31, 97. vibrans ignobile jaculum 26, 464. vibratur sibilus 101, 33. vibrata membra 20, 359. ferica 28, 576. terga 45, 25. vibrati nimbi 1, 208. vibrato ferro 5, 230. vibratis crinibus 5, 108. in altum clipeis 28, 628. radicibus 35, 153. vibranda tibi tentatur cornus avita 8, 521.
- vicem jaculi implevit 20, 454. quantam rependit 28, 613. frenorum agit 51, 10. vice patris 26, 493. mira 28, 533. vices mutare 1, 12. lucis noctisque 3, 6. gratæ rediere 10, 303. rerum fatigue 26, 83. Martis 28, 283. nostras tibi impleret 28, 432. nascendi 33, 58. soporiferas explicuere 36, 405. caras dabit 42, 2. natales 44, 51. alternantes colorum 45, 14. iniquas ætatis sentire 98, 10. vicibus (*vicissim*, *per vices*) sermonum permissa potestas 5, 74.
- gratis formare loquentes 17, 85. nullis 20, 418.
- vicinus gravis auxilio 20, 513.
- vicina Leoni sedes 24, 2c8. toro virginitas 33, 130.
- victima par mitigat umbras 8, 94. trahitur 15, 414. expiet 18, 20.
- victor superbit 5, 116. securus 5, 168. protilias toro 14, 28. Gradivus 22, 368. Eridanus 26, 195. regno tenebo humum 26, 530. ab hoste redis 34, 40. ornabere opimis 39, 54. victoris decus 21, 6. victori sese daturus 50, 252. favent 21, 233. securo 28, 297. victorem post fata petit 37, 91. fama sparserat 101, 118. *pro victore* redit 18, 254. victores Probi (*patris*) 1, 62. victoribus præda fuit 26, 86. sacras undas Clitumni 28, 506.
- victoria non est tanti 5, 249. velox 7, 87. sapius nocuit 8, 336. sequitur falces 8, 640. nullis hæsit nodis 15, 10. fregit 18, 213. te nobis eripuit 20, 538. nulla clarior 21, 368. advexit secum Musas 23, 19. totis exurgens ardua pennis 24, 204. egit te placidis moribus 24, 216. plena datur 26, 132. pacem sancit 26, 573. nulla est inajor 28, 248. ales 28, 597. tutela rogæ *ih.* *auspex* 28, 653. vestit nemus 36, 338. præstat mundum 37, 15.
- victoriola sceptris imposita 24, 210.
- victrix cucurri 15, 48. turba 35, 166. victrici solo 28, 25. victricem manum 20, 532. victrices rates 10, 178. victricia castra 1, 137. fata 24, 127. classica 29, 218. victricibus aquilis 7, 16. ederis 8, 609.
- victum communem querere 20, 371. victu sædo 17, 191. Chao-nio 36, 42.
- vider quem non ipsa 20, 316. quodcumque videtis 37, 14. vident res ante 20, 500. non tuto, non impune cometen 33, 233. viderem moriens te Roma 28, 295. vidi per somnia 36, 437. vidisti quodcumque fuit 44, 104. vidistis in illo me
- Nnn 3 quoque

INDEX

- quoque 28, 433. videbo te talem 36, 436. vidisse semel factis est 37, 94. visu obtupuit 1, 234. videndo perire 37, 113. visura veni 36, 108. videbar fecunda 36, 415. videndam se Romæ obtulit 28, 530.
- viduatur honos armati 101, 113. viduata remigibus puppis 28, 137. viduatis montibus 101, 81. viduatas iudice leges 17, 117.
- viget ima parte 35, 23. vigent sæcula revocata 3, 358. vigebar mos 20, 211. vigerent libertate 26, 105.
- vigil avarus 27, 8. vigili sensu 29, 229. vigiles noctes 7, 48. primos excierant 28, 455.
- vigilat Veneri noctes 15, 450. vigilet Mallius 80, 4. vigilantia excubiis lumina 28, 234. vigilantibus curis 18, 362.
- vigor redit 15, 209. se diffudit in membra 26, 437. per membra volutus 44, 65. vigoris ætherii 20, 498. vigorem secretum servant 48, 19. amissum reparant 49, 99.
- vilis amor 3, 282. vile virentes ramos 8, 37. putat 101, 89. viles iras 35, 213. vilia arma 26, 397. vilior ultra privatos patere lares 10, 256.
- villa pactus 18, 199.
- villis flavi comis 101, 97.
- vimen erat 10, 170. vimine texto 35, 138. vimina sicca 10, 95.
- vinxit ingenium 57, 3. vincituro mentes carmine 26, 21.
- vincla muta ferarum 5, 483. ingesta 15, 365. vinculis profiliat 7, 160. punire 21, 239. subdiderint 26, 69. laxatis 33, 44. solvite 37, 28. nec famulæ 51, 15.
- vincit amicos meritis 22, 45. amor 22, 412. copia pluviam 24, 231. latex flumina 60, 7. vincat ratione merus 17, 99. amor 42, 8. vincant pœnas 5, 519. vinceret matribus 29, 68. vicit manu 26, 144. vicere patrem nati 1, 61. tarde, vinci pene fuit 21, 375. vincetuum pudorẽ 22, 329. vincite prælia 26, 570. vincere ascensu montes 7, 46. planitiem cursu ib. differs 18, 500. vicisse nunquam, decorum 28, 402. deos 37, 37. vincendi modum 26, 119. vincor sic viribus ullis? 37, 18. vincitur fletu 35, 274. vincamur in munere 8, 276. vinci obvia 8, 484. causa, non robore 15, 431. didicere 26, 11. docuit 26, 140. miserum 28, 402. patiari rogatus 31, 136. imperio majore 35, 236. cœpisse pudet 101, 28. mirantem 101, 116. victus animi 3, 170. odit 5, 116. sol frigore 101, 125. ambitus 29, 211. lustrorum numero 44, 31. victa malo Creta 101, 120. victi acie 19, 17. victis piam servavit laurum 24, 217. victos recepit 24, 150. vincendum sibi nil relinquere 8, 377.
- vinctu hærens 17, 322.
- vincula cognatæ 10, 262. poscat 11, 30. neçite 14, 18. lucratur 18, 137. dissolvi patitur 22, 40. mentis 26, 311. rigidi ferri 36, 94. vix aptanda feris ib. post Lemnia 36, 275. in vincula cogit 24, 315. sub vincula irent 8, 605. traximus 15, 95.
- Vindeliciis spoliis 26, 415. Vindelicos saltus 26, 365.
- vindemia quales tegeter colles 17, 180.
- Vindice deductum morem 8, 613.
- vindex patris 23, 16. juvenus 26, 150. tardior patriæ 26, 434.
- vindicis annum 22, 413. quo vindice 1, 167.
- vindicat te civem 8, 131. se ira 24, 84. flumina 26, 195. campus 26, 573. sibi clavum regendum 29, 203. sibi brumam 35, 106. tepor undas securas 57, 5. qui vindicet ibit 8, 109. leges 20, 138.
- vindicta pia 8, 363. mundi 20, 21. quæstus fuit 61, 99. manebat 21, 341. quæ prior? 26, 93. plena rediit 26, 639. redita parenti 28, 121. vindictam mandasse 15, 384. legum præstare 17, 225.

vineæ

INDEX

- vineâ fraudarit colonum 21, 164.
vino madentes excubiæ 10, 79.
calefacta Venus 15, 182. in vina muratis vadis 1, 251. vina stagnantia fluent 3, 384. spumæ 9, 8. petit 18, 271. fluens 22, 264. bibunt Eumenides 35, 344. tumerent fontibus 36, 25. in liquentia permutat lymphas 99, 5.
violæ non æquant crines 10, 266. purpura surgebat 28, 92. violis prætexite fontem 1, 249. interferit algas 10, 157. fuscis 35, 129. violas spargere 31, 118. collectas Veneris prato *ib.* dulci ferrugine pingit 35, 93.
violaria sparsos bibunt succos 36, 233.
violentia fati 26, 382.
violentius Austris 3, 90.
violavit rore genas 33, 190. violare diem 3, 63. Minervam 37, 41. violasse lætatus 26, 508. violati maluerunt reddere 22, 57.
viperea Medusa 3, 281. vipereæ pharetræ 21, 263. vipereum venenum 2, 9.
vir seu Numen 3, 171. redit in currum 87, 5. viri hic mansere 28, 417. ferrati 28, 571. viro digno nectenda 10, 276. timido nimiumque remisso 20, 203. uni concessa 21, 26. in uno 26, 375. ardente 29, 152. cum proprio 29, 226. toto moriens 37, 89. virum pejorem mirata 3, 138. te faciet 11, 40. similem consilio vel Marte 17, 163. da quemcunque 18, 29. profuerat mansisse 18, 56. natæ adjunxit 21, 91. ordiri 22, 75. in suos inigrare annos 29, 14. timeret commotum 29, 137. monebas 29, 237. tentura 46, 19. virorum decus 18, 297. laude censerî 29, 66. funera 101, 79. calcantum oneri 49, 47. viris nuper peremtis 15, 186. fortibus 17, 268. undare 28, 546. viros audaces 17, 294. deesse 18, 243. devehit ad terram 19, 74. cessisse 20, 58. similes 20, 133. tantos 21, 76.
virago venata 24, 314. Hippolyte 35, 63.
Virbium *reductum* 11, 17.
viret squamis 22, 429. lucus 44, 2. herba 49, 22. virent renata nobilitare 1, 16. Sinaragdis 8, 587. viscera felle 49, 96. virebat proles 33, 122. *virens* hydra 3, 290. virentes notæ 33, 182. virentibus maculis 36, 266.
vires consuetas fumite 3, 60. magicæ 3, 145. Romanas 3, 307. per tuorum ducum 8, 476. contingant juventæ 10, 326. geminas libavit 15, 250. foli nosse 17, 178. murmure confessus 17, 233. abstulit hosti 18, 54. vagas 18, 264. frangendas 20, 309. mutatæ 20, 415. armati 21, 17. fractas resumit 21, 317. Tyrias fracturus 23, 9. amissas recepit 24, 80. exercere 26, 108. nostras occupat 26, 279. imperii sparsas constringit in unum 31, 86. nobis tulit 33, 94. pertulerat 39, 47. novas præstatura 44, 47. tibi suppeditat 44, 102. augebat 101, 78. nomine merito signatas 46, 2. proprias renovat 48, 18. alterius pati 49, 78. indomitæ 52, 19. tibi det 77, 6. viribus fulmineis impellens hostem 1, 73. fuscis, collectis 8, 79. collectis 17, 92. magnis quæsitæ exuviæ 20, 199. validis 24, 73. cognatis 28, 220. totis 36, 379. sic ullis vincor? 37, 17. præduris 37, 66. superbis 53, 2.
virescunt atria 10, 86. cum virefceret prima parte ævi 1, 63.
vireta decorent Bætin 12, 31.
virga regit 15, 440. moderantur equos 21, 259. *virgam* somniferam quatiens 33, 78.
virgatas tigres 21, 66.
Virgilius non accusat 74, 15.
virginæus cruor 14, 27. virginæi sinus 95, 8. virgineo agmine 24, 263. crine 29, 18. more 35, 151. ludo 36, 162. *virginem* Tritona 8, 36. virgineos thalamos 36, 75. sinus 98, 5.
N n n 4   virgi-

INDEX

virginitas Vestalis 18, 329. *cruda* 24, 247. *matura* tumescit 31, 126. *vicina toro* 33, 131. *communis* 35, 208. *cælumque negatur* 35, 292. *virginitatis honores* 36, 280. *virginitate salva* 99, 2.

virgo fraudis adhuc experta 10, 17. *redimitur astris* 10, 273. *exit* 21, 81. *ignara, cui simplex calet ore pudor* 28, 564. *nova doretur* 31, 52. *ducitur in thalamum* 33, 362. *limina linquere non audebat* 36, 202. *virginis suspensæ amor* 3, 282. *ora fulgentia* 17, 132. *maturæ* 31, 69. *colla* 48, 11. *pro virgine certant* 33, 133. *virginibus raptor initat* 15, 166. *optantur flores* 24, 56.

Virgo germina maturet 22, 465. *custos imperii* 24, 206.

virgulta strata 24, 340. *feta pubescant* 35, 79. *verna* 36, 225. *per virgulta vagantur* 31, 13.

viridis adulter 17, 304. *avis* 20, 331. *viridi milite* 21, 324. *jaspide* 28, 516. *metallo* 35, 291. *viridem juvenum* 10, 164. *virides equos* 7, 197. *spumas serpentum* 15, 173. *pardos* 24, 345. *galeis fulcos* 26, 25. *manus* 26, 260.

viridantia membra 28, 561.

virilis lingua 51, 10. *viriles minime munditiæ* 20, 336.

virtus laurum meruit 28, 355. *Romula emicat* 26, 261. *tertia Scipiadæ* 26, 140. *gaudet* 23, 5. *in quo tua maxima* 22, 296. *eventus sibi latura secundus* 21, 285. *obruta paupertate* 22, 121. *fessa* 21, 284. *una defudet* 20, 602. *pura* 20, 75. *provida* 18, 402. *unica* 18, 98. *reducit* 17, 146. *objectet membra sui divisa* 17, 97. *fracta metu* 3, 260. *intumuit* 5, 183. *inflammata* 5, 231. *digna legi* 8, 47. *major & utilior fato conjuncta potenti* 8, 221. *vile latens* 8, 222. *tenebris submersa* *ib.* *æmula* 15, 349. *ipsa sibi pretium* 17, 1. *secura fortunæ* *ib.* *laudis nil indiga* 17, 4. *animo crescat* 17, 15. *major in adversis micuit* 21, 284. *pervigil contra fata* *ib.* *meritis obnoxia* 28, 387. *mutua tegit* 28, 417. *tua*

digna sequi hunc 39, 21. *multum reticenda per ævum* 101, 87. *nec vulnera timet* 101, 113. *virtutis judicium* 21, 74. *farale solum* 26, 637. *femineæ opus* 29, 12. *virtutem vestigat honores* 17, 7. *virtute sola emitur potestas* 7, 122. *patris* 8, 377. *inveniet viam* 15, 320. *reliquit invidiæ fines* 24, 39. *renati* 26, 43. *pia flammatus* 28, 467. *non minori* 29, 158. *paravit dotes regni* 29, 180. *inferior purpura* 31, 79. *paterna ne confidas* 31, 132. *tanta* 50, 31. *virtutes crescite* 17, 261. *varia* 28, 584. *virtutum stimulos* 7, 59. *ingrata comes superbia* 22, 162. *virtutibus cani ævum* 24, 106. *obvia invidiæ rabies* 29, 230.

virus spirantia verba 15, 285. *furiæ* 20, 188. *in alto condere* 21, 34.

vis Hydræ 3, 296. *tranquilla animi* 8, 514. *quæ animaverit altum* 17, 101. *sua non tutata diu* 26, 566. *extincta* 28, 304. *quæ tanta cavernas glomerat* 33, 170. *improba ferri impedit* 36, 109. *quæ Sirenas abegit* 36, 190. *alta* 46, 18. *vi poscere* 31, 77.

viscere taurino 45, 38. *viscera invadit ferro* 5, 403. *felle canduerint* 17, 225. *post matris* 18, 46. *rupis* 28, 503. *fessa hæserunt infecunda* 33, 124. *montis* 33, 175. *nudata sedit* 35, 210. *tellus invadi* 36, 71. *nascuntur* 37, 26. *terre concutiat* 48, 5. *languida* 49, 96. *compleri partu* 95, 9. *per viscera duxit hiemes* 46, 7. *post viscera dignus credi numen* 101, 11. *visceribus merfit ferrum* 18, 446. *in mediis* 26, 577.

visinus ædes 17, 278. *visere cura fuit* 28, 508. *saltus* 36, 203. *visura veni* 36, 108.

visis obriguit 36, 111.

visus degeneres 6, 9. *dirige* 20, 133. *non capit spatium* 24, 132. *inoffensos sub gurgite ducit* 35, 116. *visu severo lustrat* 5, 496. *non solito* 15, 19. *solo cognoscere* 33, 158. *refugo* 33, 189. *dubio agnoscere* 36, 91. *obstruit* 36, 234. 1, 234. *letifero* 37, 97. *cruentus* 101, 92. *folliculo lustrantes* 98, 17.

INDEX

- vita concessa dolori* 9, 237. *regentis* 8, 301. *dum maneret* 15, 306. *traxit iter* 17, 17. *duplici subnixus* 17, 333. *spondente fidem* 18, 420. *silvestribus abdita lustris* 36, 44. *indiscreta feris* *ib.* *vite licentia* 1, 152. *spem fragilem* 5, 12. *a limine prima* 7, 10. *ferre pudorem* 15, 451. *pars nulla perit* 17, 64. *transmissæ* 17, 141. *ambiguus* 18, 51. *priori* 19, 5. *barbaricæ te reddere* 20, 226. *in limine* 22, 63. *principium finemque* 26, 32. *rudem* 28, 65. *quies* 28, 151. *commissa* 35, 304. *solicite stimulis* 36, 23. *geminæ confinia* 44, 70. *servandæ* 45, 31. *nostræ industria* 45, 44. *plus habet* 52, 22. *crimina* 95, 4. *vitam imeritur* 5, 138. *post emeritam* 5, 473. *librat* 15, 72. *commisit asylo* 15, 391. *nocentem efflat* 20, 454. *debere armis* 24, 77. *freto tueri* 26, 219. *dedit anguis* 26, 446. *debet amori* 28, 610. *letumque regis* 33, 59. *objectare procellis* 36, 364. *jube reverti* 39, 44. *alternam petit* 44, 26. *meruit ferro* 48, 16. *porrigis* 49, 1. *remanere jubes* 98, 21. *reddere* 98, 30.
- vitali fulgore* 44, 57. *vitales plagas* 33, 260. *vitalibus sectis* 26, 123.
- vitiantur arenæ* 35, 3203. *vitiatus sulfure* 1, 256.
- vitiōsa vetustas* 44, 35.
- vites disponat* 20, 197. *vitibus dens ligatur* 20, 271. *conferit* 22, 199. *intexti antri* 31, 2.
- vitium solemne* 22, 161. *vitiis a stirpe recisis* 3, 56. *regalibus* 8, 273. *distantibus inter se* 15, 162. *domandis* 17, 97. *cæcus inest amor* 20, 50. *pigris* 20, 207.
- vitæ tua vellera* 20, 460. *vitant impendentia* 20, 499. *vitasse te non dolemus* 28, 226.
- vitrei uberis* 35, 53. *vitreo mundo* 75, 1. *vitreæ telæ* 1, 225. *formæ* 36, 268. *vitreis sub antris* 12, 34. 28, 147. *vadis* 49, 32. 33, 267.
- vitro in parvo* 68, 1.
- vittas nullas meriti* 18, 330.
- vitulam ambit* 33, 127.
- vitulus audax* 8, 385.
- viridus æquat stellas* 44, 11. *vivida fronder* 1, 219.
- vivit opus* 8, 591. *nihil afflarum* 36, 240. *serpentibus imis* 37, 90. *vivunt in Venerem frondes* 10, 65. *fixis legibus* 22, 435. *vivat quo motu machina* 17, 102. *licentia* 18, 499. *vixerit domino uno* 18, 31. *vivite concordēs* 31, 130. *vivere caste* 8, 264. *fontes* 28, 32. *recte* 36, 293. *vixisse raptō* 20, 205. *cavernis* 26, 224. *victura funera* 3, 156. *victuri cineres* 44, 67. *vivitur exiguo melius* 3, 215. *sub teste benigno* 22, 125.
- vivus color* 26, 437. *viva voluptas prati* 3, 209. *simulacra* 28, 574. *sepultis admisce* 35, 221. *scena* 49, 45. *potula* 60, 4. *vivo sanguine* 26, 257. *arcu* 28, 502. *de pumice* 35, 103. *sensu* 48, 54. *ad vivum penetrant* 20, 16. *vivum opus* 68, 8. *visis annexus amor* 22, 50. *complexibus* 48, 35. *aquis* 56, 4. *vivos retentus* 5, 438.
- ultra pudicitiam* 29, 157. *ultum furias iret* 22, 84.
- ulcera alte suffusa* 20, 13. *tractat* 26, 121.
- ulmos in fummas* 31, 16. *pampinus induit* 35, 111.
- ulnis, lævisbus sustulit* 8, 167. *niveis* 20, 187. *fortibus* 101, 136. *ulnas in fidereas exciperes* 29, 219. *duplices colligit in nodum* 50, 17.
- Ulpus belli potens* 28, 335.
- Ulpia progenies* 8, 19. *fora* 28, 646.
- ulterius moraris* 36, 314.
- ultima regna* 33, 222.
- ultor debitus imminet* 3, 369. *cum tenderet* 10, 179. *serus* 20, 142. *trabeis* 22, 322. *primævus* 23, 8. *patriæ* 26, 434. *exercitus* 37, 27. 21, 326. *ultorem cinge floribus* 4, 6. *te rogat* 15, 403. *exulis se promitteret* 21, 243. *ultore nato* 28, 112.
- ultra quid?* 28, 293.
- ultrices genas* 22, 136. *furias* 39, 14. *pharetras* 69, 5. *ultricius rotis* 21, 98.
- ultro volentem rogas* 1, 164. *acceptis omnibus* 8, 124. *servire*
- N n n 5
8, 484.

INDEX

- 8, 484. *parebitur* iussis 15, 321. *pacem* implorantibus 18, 378. *ululatus* conjugis 26, 625. *ululatu* terrifico 3, 130. *ululatus* infans 15, 134. *sacris* 20, 302. *bacchatur* 33, 205. *ululanti* Dindyma Gallis 35, 269. *ululata* aula puerperis 8, 140. *Phœbe* 26, 234. *Ulysses* 3, 124. *Ulysses* expavit 29, 145. *ambone* vasto 20, 387. *late* corusco 21, 128. *minaci* 35, 224. *umbonum* fremitum repulsusque 15, 434. *pulsu* 28, 629. *umbra flava* prætenditur 1, 93. *gravat*, *lacus* infernos 5, 456. *Romani* nominis 8, 59. *supercilii* 10, 268. *animosa* 18, 452. *fecundatam* reddidit 20, 256. *clipei* 22, 274. *quo* quemque vocavit 31, 11. *vana* fallimur 36, 96. *ab sacra* 36, 356. *fretis* annatat 36, 444. *nominis* tui texit 40, 46. *sub* populea 101, 20. *nominis* veteris 92, 1. *umbone* Erymantheæ 8, 468. *urbanæ* 20, 409. *vacant* epulis 35, 327. *umbram* nati conspiciat 10, 109. *in* qualem fluximus? 15, 45. *meam* fugiet 15, 338. *insuam* 18, 131. *lanuginis* 18, 343. *legitimam* regni prætenderat 21, 273. *Latii* 26, 198. *dubiam* lanuginis 31, 42. *umbrarum* frigidore volantum 3, 126. *potens* 33, 56. *umbras* ad Stygias 5, 167. *diras* alludere videt 5, 328. *Augustas* 8, 95. *cognatas* 15, 396. *similes* corporis ostendant 28, 512. *quas* tulit autumnus 44, 29. *ad umbras* remeantem 29, 150. *ab umbris* traxit 26, 447. *umbris* crudelibus 35, 251. *umbracula* defensura calorem 8, 341. *gestant* 18, 464. *nequeunt* nostra taceri 36, 123. *umbrabat* laurus thalamos 36, 76. *umbravere* caput rami 28, 164. *umbratus* rosis 15, 444. *umbrosa* abies 36, 349. *umbrosæ* fores 37, 45. *umbroso* averno 33, 116. *unanimes* fratres 1, 231. *sodales* 3, 105. *equi* 87, 3. *unanimi* fratres 7, 189. *somni* 35, 368. *unda* illisa 3, 272. *rettulit* notes 4, 10. *Garumnæ* retro pernicio 5, 113. *vilior* promeruit 8, 20. *recurrens* 8, 631. *ratem* fere 19, 66. *coeunte* 26, 334. *Agrippæ* 29, 8. *pulset* utrumque latus 29, 204. *obmutuit* 31, 108. *diem* merferat 33, 274. *conclusa* 49, 16. *quatit* Petrum 99, 13. *densa* mucronum 45, 23. *unde* mitescent 26, 273. *Castaliæ* 28, 27. *Pæoniæ* 49, 67. *undamper* tenuem 15, 521. *puram* bibis 101, 74. *undarum* verbere 15, 220. *flammas* 49, 75. *undis* nostris celebrabitur 1, 261. *refluis* incertius 3, 91. *proceder*at 10, 170. *mirantibus* 20, 164. *in* tantis bellorum 20, 507. *ludum* obruimur 21, 139. *se* credidit 32, 5. *tacitis* 33, 87. *in* tremulis 35, 2. *spumantibus* 31, 86. *in* prægelidis 101, 68. *undas* in piscosus 5, 489. *fregit* remis 7, 56. *in* vitreas 10, 12. *laborantes* 17, 318. *sulcandas* 20, 426. *aggerat* 20, 439. *celer* vincebat 21, 200. *scissas* incitat 28, 458. *Clitumni* 28, 506. *relabentes* 29, 79. *fuderit* elatas 44, 106. *producent* 47, 27. *securas* vindicat, *pactas* remouent aquilonibus 85, 3. *per* fractas 86, 3. *per* undas vectum 24, 172. *undatim* ventilat uvas 31, 5. *unde* datæ populis leges 33, 30. *undant* populis penates 1, 46. *undaret* silva favis 36, 25. *undare* sinus maternos cruore 5, 64. *opulencia* linguæ 17, 21. *vis* 28, 545. *undasse* divitiis 29, 71. *Coccyton* Lyæo 35, 353. *undantem* urnam 35, 70. *flammarum* hiatum 36, 395. *undantes* spumis iræ 3, 76. *anguibus* haitas 5, 177. *undosa* domo 28, 147. *undesi* cines 10, 145. *undosam* fidem 26, 48. *unguenta* redolent 15, 183. *unguentis* marcidus ibit 15, 445. *ungue* pedes crescere sensit 7, 72. *genas* secat 20, 193. *ab* tenero 28, 79. *duro* faucius cortex 34, 122. *ungues* auratos 33, 18. *unguibus*

INDEX

- unguibus sævis ferit 6, 10. sæ-
 viat 14, 6. *ingesta* vincla 15,
 366. piis 22, 416. infensis 31,
 135. viscera fodit 35, 210.
 ungula culmos proterat 7, 200.
 non sentit arenas 8, 548.
 unica tantum despicior 36, 100.
 unus toties 98, 28. una mihi hæc
 36, 309. uno cruore 29, 156.
 metu 20, 285. *lapsa* 1, 103. *in*
uno 5, 315. 28, 641. 39, 47. unum
 ab omnibus docebo 28, 437.
 posse necari 101, 38. in unum
 constringit 31, 86.
 vocabula meritis Felix 15, 421.
 quanta *vertit* 18, 34. pulchra
 prærentas 20, 207. illusa du-
 biis fatis 26, 557. *germana* na-
 to addidit 29, 109.
 vocat ad limina 3, 28. ad sua te-
 cta 20, 326. qua usus 28, 217.
 vocabant fata 26, 172. vocavit
 quo umbra 31, 10. vocatus tan-
 tis studiis 28, 339. vocati do-
 nis precibusve 21, 204. voca-
 tam thure Junonem 1, 195.
 volatus per inane 8, 142. gemi-
 nos 16, 15. volatum implu-
 mem 94, 3. volatu vago ser-
 pentum 5, 178. celeri 17, 270.
 uno 18, 376. uno transilit 20,
 169. stringitur 22, 273. vul-
 turis intercepto 26, 265. me-
 liore 31, 114. inferiore fecant ar-
 va 33, 184. colorato 36, 3. tre-
 pido 37, 47. vulnifico 45, 2.
 Volcanius annis 33, 170.
 volitat gens 5, 149. volitare rumor
 18, 347.
 volat trans æquora 10, 47. testu-
 do 18, 352. pulverulenta 20,
 313. volant divini ignes 26,
 510. carmina non reditura 43,
 8. cuncta 78, 3. volans publi-
 me 10, 182. volantes animæ 22,
 432. saltus 26, 216. *volantia*
 nubibus signa 28, 46.
 velit, quod nolit 5, 314. voluisse
 visus 15, 307. frustra aliquid
 dolebis 28, 427.
 volucer Junonius 35, 97. par Su-
 peris 44, 11.
 volucris equi 3, 262. volucris tra-
 ctu 33, 180. volucrem sub pe-
 ctore pascit 37, 21. volucres im-
 pletura 20, 408. cunctæ ex or-
 be 22, 418. undique concur-
 runt 31, 105. picturata 40, 3.
 tuas, Strymphale 45, 1. puellæ
 100, 1. volucrem equorum 5,
 31.
 volumina moritura 8, 538.
 voluntas mutata 36, 280.
 volvis omnia 18, 23. quid pluri-
 ma volvis anxius? 5, 330. vol-
 vit (*sol*) sæcula 1, 2. nemus 3,
 270. sententia anceps dubios
 eventus 5, 199. mundum 68,
 11. volvunt quod fluvii 35, 296.
 olvebat curas 28, 149. *volvère*
 sic Parcæ 35, 6. volvere anna-
 les 24, 183. volventes vestigia
 37, 8. *volvimur* fatis 36, 411.
 volvuntur vota 27, 1. volvi ca-
 ligine 3, 12. volutus per colla
 3, 94. vertice crinalis murus
 20, 283. volutam pisce (*Nerci-
 da*) 10, 160.
 voluptas viva prati 3, 209. va-
 riata 3, 210. immensa 5, 68.
 metuenda 5, 364. *terva* frontis
 8, 518. non secura 10, 82. tu
 prima, tu postrema mihi 36, 414.
 ipsa dabat mortem 100, 9. vo-
 luptatum hamis 22, 138.
 volurat secum 33, 118.
 vomer Teutonicus 18, 406. vo-
 meris impatiens 15, 150. rigidi
 versaberis ictu 33, 196. opus
 49, 26. vomere aduncos 3, 381.
 pressos 18, 112. sub offenso 21,
 135. Cadmi 21, 318. sudatas
 messes 24, 94. proscindit terras
 47, 1.
 vomit; aula luem 19, 14. vena au-
 rum 29, 77. nimbo 33, 161.
 vomerent prælia 8, 52. vomens
 aurea dona manus præceps 1,
 49.
 vorago tacuit 33, 350.
 vorat caudam 22, 430. Istrum 26,
 337. morsu 93, 2.
 vortice hiberno 3, 269. spumoso
 17, 238. vorticibus anhelis 33,
 24.
 vorum subitum 1, 230. damnavit
 3, 169. spesque *poli* 7, 10. com-
 pletur 8, 430. *tremitt* 33, 132.
 voti *permitti* 8, 618. *tanti* mira-
 cula 22, 379. avari famem 24,
 229. *ignarus* 29, 83. arcani
 conficia

INDEX

- conscia 29, 95. tanti callida 35, 11. voto longo spes tendit præcordia 1, 66. quanto pectora flagrant 7, 74. pavido 15, 67. moras auferre 22, 226. peracto 36, 244. vota non tua te moveant, sed publica 8, 295. *secura* cave remittas 8, 333. Romana moratur 8, 522. congrua 9, 12. socer cunctatur 10, 21. promissa peregit 10, 302. *pati* possent 18, 172. mariti celebrabat 20, 90. plebeja 24, 50. voluntur 27, 1. sefellit eventus 28, 87. publica caluisse 28, 334. mea tenebit 28, 363. communia matrum 36, 408. *debita* canant 40, 62. in tua 101, 77. *prospera* 49, 6. fennum 50, 28. pia 54, 4. votorum nuncia 17, 270. votis regalibus annue 10, 121. domini læta 12, 18. ignavis 20, 394. optator victoria 21, 369. veris & non fallacibus 22, 174. *jussit* adesse suis 23, 24. dubiis torquere 24, 4. annue 24, 213. incertis 26, 46. vanis 26, 273. nimis obitat 26, 631. omnibus arripuit 28, 211. favens ær 28, 537. incertis crexerat aulam 29, 160. vacas 29, 224. hoc poteris esse meis 40, 34. majoribus invidet 40, 55. aptissimus orbis 101, 55. omnibus exposcite 80, 3.
- vox hæc intonet 14, 35. per mare transeat *ib.* una nunciat 15, 12. tenuis 15, 21. nec ulla capit laudem 24, 133. clara edita 26, 545. humana 29, 51. jucunda 31, 26. non redditur 36, 151. blanda carinas alligat 36, 257. sensusque dei 95, 2. una ratem figebat 100, 7. vocis acutæ 18, 340. diversæ 26, 617. voci præclusæ frena remisit 28, 265. vocem oppressam tenere 1, 235. inoffensam servat 17, 217. expromit anhelam 20, 390. tribuant mutis 49, 3. voce septenarium plura 8, 352. avida 8, 498. cum tali sequuntur 10, 172. non feroci 10, 320. tremula 18, 263. tremante 19, 28. inani 20, 515. se invicem rogant 26, 411. magna ciet 28, 195. majore 28, 510. movens talia 33, 192. placida 35, 276. tali compellat 36, 113. blanda canens 40, 26. scribentis Serenæ 40, 47. regente 51, 4. non cauta 74, 9. cum voce exsultant 35, 365. voces extortas 5, 170. notabat 15, 202. in tales suspiria rupit 15, 235. innumeras moderatus 17, 316. tales profert 22, 230. centenas 22, 185. rabidas rupit 26, 520. tales dedit 35, 233. vocum discrimina 5, 107. vario tumultu 2, 162. vocibus rabidis 3, 44. *ma-suris* 17, 27. venantium 20, 310.
- Uranie redimita comas 17, 274. Uranius noverat 75, 4. ad Urbem penetrabis 26, 547. ad fluvium 26, 555.
- urbs æmula Romæ 5, 54. *eque* polo 26, 54. clara 44, 90. urbis dilectæ 28, 79. preces 28, 357. vicinæ 52, 9. urbi attonitæ 15, 83. *Eos* 15, 226. obsessæ 15, 275. dederit 26, 600. quicquid præmittitur 28, 52. urbem per medium 7, 129. venit carinis 17, 151. unam concedimus 20, 39. ingreditur 22, 369. servaveris 24, 69. trepidam vexat 24, 219. Marte petivit 26, 507. tentare deorum 28, 186. tenuit 37, 49. urbe in obfessa 5, 61. capta 26, 199. concessa 26, 299. *triumphantem* 28, 580. urbes Phrygias 36, 103. dubiæ nurant 33, 157. famulas auroræ 29, 116. per tot cucurri 5, 31. per ærisonas 26, 234. Siculas 24, 142. ignarus Martis 20, 567. accensas 20, 471. securas 20, 275. geminas interfuit 1, 227. placidas caneretur 3, 26. absurde 5, 215. quas quilibet petat, quas devoret 5, 323. per Mæonias 8, 602. placidæ 12, 38. revinxit legibus 15, 47. subdant 15, 143. numerosas 15, 259. inter placidas 17, 172. condidit 18, 337. in geminas 20, 28. pateant 20, 210. urbibus inter se congressis 26, 392. ægris 26, 437. hostes nunciat 33, 234.
- urges te proclivior 8, 178. *elector* crebris

INDEX

- arebris succedentibus 8, 490. ur-
 get mandata 17, 240. amor 26,
 405. sic Atropos 33, 216. opus
 motibus 68, 8. urgent succes-
 sus 21, 2. urgebat curas 21, 70.
 telas 72, 15. urgerent majorali-
 cet 26, 391. urgete manus fe-
 stinas 3, 344. urgere puellas 18,
 275. damnis 37, 20. urgetur
 procellis 5, 100.
 urna projecta 3, 133. aurata 20,
 172. luditur 28, 5. fulta sub
 gremio 28, 169. *Minerva* 35, 332.
 urnæ madidæ prodigus 22, 461.
 ad urnam iudicis trahunt 5, 459.
 urnam commendat herilem 1,
 213. commovet 22, 363. undan-
 tem declinat 35, 70.
 urit frigoribus Boreas 29, 6. Si-
 rius æstibus *ib.* urunt maculis
 18, 429. urat æstas 22, 461.
 ure cuncta dolis 33, 221.
 ursa frigore sæviat 22, 459. dura
 educat 26, 135. clara mari se
 proluet 41, 16.
 uris conveniunt 17, 297. uris in-
 gerit triculentos 5, 483. urfos
 informes 24, 310. frigore segnes
ibid.
 usque adeone? 1, 166. 22, 246.
 39, 1. usque adeone puer? 8,
 362.
 usus sensum detraxerat 5, 48. pro-
 clivior in pejora 8, 262. pro-
 vocat 8, 344. quocunque voca-
 verit 10, 204. fortior naturâ
 17, 185. in bellorum 18, 382.
 in diversos 22, 102. in meos
 vertere coëgi 26, 538. rerum
 sic admonet 28, 129. qua vocat
 28, 217. in varios aptantur 29,
 59. nutriat artes 36, 32. in
 usum servi admissus 18, 142.
 dominandi excitat 24, 108. usum
 rapiendi 22, 118. non vilem
 commodat 31, 98. varium silvis
 et commodat 36, 366. fragilem
 corporis 49, 85. usu experior
 8, 356. haud unquam tanto
 mihi venerit 10, 130. assiduo
 17, 45. longo lassatus 18, 62.
 ut pereat 18, 411. provocet animos
 36, 30. audax arguar 42, 111.
 utraque virgo ruunt 35, 20
 uterus felix 1, 204. crescat Mariæ
 10, 340. uteri caros labores 33,
 194. *immemor* 36, 427. utero
 relecto 26, 260. inclusum 95, 7.
 uterum nobiliorem 17, 304. *equi*
 70, 4. ex utero editus cæcus
 99, 9.
 utile magis factu 15, 387. suppli-
 ciis mancipium 19, 30. utili-
 bus præponere rectum 22, 103.
 utitur se pharetra, sese jaculo, se-
 se arcu 45, 42.
 uva passa rugosior 18, 111. uvis
 madentibus ambiat 1, 274. gra-
 vidis 22, 466. uvas ventilat
 31, 5.
 Vulcania ubera terræ 49, 17.
 Vulcani cum lare 37, 86.
 vulgavit iter 26, 285. vulgaverit
 rumor 20, 305.
 vulgus mobile mutatur 8, 302.
 ignobile 18, 513. captivum 26,
 616. convexum gradibus circi
 28, 614. innumerum famulantur
 Averni iners 33, 21. sacrum 35,
 71. vulgi copia 15, 443. taciti
 suffragia 21, 49. quæ millia!
 22, 397. densi turbine 24, 200.
 pavidi pectora 26, 314. concor-
 dia 28, 604. ignavi domitor
 35, 214.
 vulnerat cornipedes 3, 311. fu-
 giens 45, 22.
 vulnifico volatu 45, 2.
 vulnus acerbat 3, 182. fixit Amor
 10, 7. continuum 20, 574. Ro-
 manum 22, 205. deploratum
 26, 563. in *vulnus* aberrat mens
 10, 7. vulneris certi petitor 8,
 529. pro vulnere terror valuit
 20, 453. vulnere largo satiatur
 3, 353. subito percussus 5, 65.
 casti 18, 468. chartæ 19, 19.
 peracto 20, 4. *Alpino* 21, 317.
 famæ 22, 380. nullo territa 24,
 145. proprio 29, 154. pingui
 31, 123. languidus 36, 62. vul-
 nera recentia 5, 116. solatur 10,
 46. nocturni prælii 14, 29. ad
 obvia 17, 302. in regia 20, 482.
 geminata venenis 21, 352. nati
 lavit 28, 172. stringebant 29,
 175. cognatæ invidiæ 36, 200.
 virtus non timet 101, 113. vul-
 nere sanant 49, 97. in vulnera
 sævit 78, 3. vulneribus *sacris*
 11, 14. quæsitæ arva 15, 76. me-
 deris 24, 207. pars nulla vacat
 26, 586.

INDEX

26, 586. ora fatiscunt 36, 426.
 gravibus medere 39, 44.
 vulpem verulam 18, 145. vulpibus
 addit fallaces 5, 484.
 vultur mansurus 5, 511. cornua
 profert 18, 352. lateris sulcator
 invitus trahitur de pectore 35,
 341. vulturis volatu 26, 266.
 vulture sub saevo 37, 25.
 Vulturinus rapax 1, 256.
 vultus radiant in casside 1, 118.
 cæcus 3, 34. ante patrum 3, 247.
 populi quis erat? 5, 86. avi-
 dos 5, 410. in suos redire 8,
 84. nondum vernabant lanugi-
 ne 8, 200. iratos attollat 8,
 427. speculi egebat iudicio 10,
 106. dignior aula 10, 264. ve-
 rendos 10, 324. notos offende-
 re 15, 337. amicos 17, 133. novi
 infantum 20, 42. comiti 20, 337.
 honestat 21, 26. reos fracturum
 21, 362. dilectos 22, 179. ex-
 sanguis 28, 156. confessa co-
 ruscos 28, 359. niveos infecit
 purpura 33, 270. quis equorum
 36, 249. ostentare suos 36, 275.

attollunt 50, 5. faber divisi 50,
 26. innumeros dedit 87, 1. vul-
 tum *tabulis* quæsi 10, 24. flam-
 mea aurora 20, 528. certum
 mentique parem componere 22,
 36. præclarum 26, 357. pul-
 crum addebant 28, 531. atro-
 lens gurgite flentem 39, 57. dei
 veneratus herilem 44, 93. vul-
 tu hirsuto nirent 1, 214. impa-
 vido 7, 113. præsentia damnet
 15, 174. conjugis 20, 181. sup-
 plice captivique 21, 212. fere-
 no 22, 10. decoro 22, 431. di-
 lecto 24, 197. roranti 28, 162.
 mortali 28, 191. madido 29, 215.
 cum supplice 33, 50. toto fluunt
 incendia 35, 316. certo manu-
 rum 36, 13. invito flumina pro-
 rumpunt 36, 128. hæc aspice
 tanto 101, 50. mollire 48, 45.
 vultibus addunt flammæ 35,
 324.
 uxor neverat 1, 224. sic, sic ma-
 ter eris 31, 137. uxoris decus
 18, 73.
 uxorius Mulciber 10, 59.

X

Xanthus sprevisset Achillem 8,
 557. Xanthum volucrem 72, 9.

Xerxen secutus exercitus 5, 120.
xylinum 1, 179.

Z

Zephyrus perdominetur annum
 12, 44. se prodat ab Indis 26,
 58. veris pater 35, 73. irrorat
 flatibus annum *ib.* Zephyri
 stridunt 1, 101. per metas 8, 647.
 teporem æternum 20, 95. sedi-
 bus 29, 115. Zephyro colono
 10, 61. marito mobilior 36, 266.
 Zephyrum in valle sedentem 35,
 73. Zephyris frangi 1, 218. bru-
 ma remitti cæpta 5, 101. cur-
 su non cessura 24, 252. melio-

ribus halant 35, 288. Zephyros
 faventes 15, 526. impetus ex-
 cessit 28, 476. tranant 33, 184.
prælapsa 36, 3. antevolant 44,
 21.
 Zona Saturnia 7, 168. *rubens* 15,
 148. cinge uterum equi 70, 4.
 te liget 73, 11. variata colorum
 floribus *ib.* Zonæ flammigere
 47, 9. Zonam *rubentem* 21, 337.
Jovis incoluit 22, 7. Zonas
 septem Olympi 24, 135.

L I P S I A E,

EX OFFICINA I. G. I. BREITKOPFII.

